NESTLE-ALAND

NOVUM TESTAMENTUM Graece

497 525
560 S 1-22 G

ONCORDIA COLLEGE LIBRARY
BRONXVILLE, N. Y. 10708

Digitized by the Internet Archive
in 2026

https://archive.org/details/novumtestamentum0000nest_z0h8

BS
1965
1963
.N47

NOVUM TESTAMENTUM GRAECE

cum apparatu critico curavit

EBERHARD NESTLE

novis curis elaboraverunt

Erwin Nestle et Kurt Aland

Editio vicesima quinta

For the

American Bible Society New York published by

Württembergische Bibelanstalt Stuttgart

53363

1. Auflage 1898	7. Auflage 1908
2. „ 1899	8. „ 1910
3. „ 1901	9. „ 1912
4. „ 1903	10. „ 1914
5. „ 1904	11. „ 1920
6. „ 1906	12. „ 1923

13. neu bearbeitete Auflage 1927

14. Auflage 1930	20. Auflage 1950
15. „ 1932	21. „ 1952
16. „ 1936	22. „ 1956
17. „ 1941	23. „ 1957
18. „ 1948	24. „ 1960
19. „ 1949	25. „ 1963

NS 254
© 1898 und 1927 Württembergische Bibelanstalt Stuttgart
Gedruckt bei Ernst Kaufmann in Lahr / Baden
Gebunden in den Werkstätten
der Württembergischen Bibelanstalt
Printed in Germany

Erläuterungen
zum
Griechischen Neuen Testament.

Te totum applica ad textum:
rem totam applica ad te.

J. A. Bengel.

(Vorrede zur Handausgabe des
Griech. N. T. 1734.)

I. Entstehung der Ausgabe.

Die vorliegende Taschenausgabe des Griechischen Neuen Testaments erschien zum erstenmal im Jahr 1898, von meinem Vater D. Eberhard Nestle (1851—1913) herausgegeben. Es war dabei seine Absicht gewesen, an Stelle der noch weit verbreiteten billigen Ausgaben des auf Erasmus zurückgehenden sog. Textus Receptus das Ergebnis der wissenschaftlichen Textforschung des 19. Jahrhunderts darzubieten. Er verzichtete darum bewußt darauf, eine auf eigener, damit auch subjektiver Beurteilung der verschiedenen Lesarten beruhende Fassung des Textes zu geben, sondern legte die großen wissenschaftlichen Ausgaben des 19. Jahrhunderts von dem Leipziger
Tischendorf[1]) und den Engländern Westcott und Hort[2]) T H
zugrunde. Um in den Fällen, wo diese beiden Ausgaben voneinander abweichen, eine Mehrheit zu gewinnen, zog er noch die Ausgabe von Weymouth[3]) bei, und setzte nun, ähnlich

---

[1]) Nov. Test. Graece . . recensuit . . Constantinus Tischendorf. Editio octava critica maior. Lipsiae I. 1869. II. 1872. III. Prolegomena scripsit C. R. Gregory 1894; s. a. S. 22*.

[2]) The New Testament in the original Greek. The text revised by B. F. Westcott, D. D., and F. J. A. Hort, D. D., Cambridge and London. 1. Aufl. der großen Ausgabe 1881, der kleinen 1886.

[3]) The Resultant Greek Testament, exhibiting the text in which the Majority of Modern Editors are agreed . . by R. F. Weymouth. London, 1. Aufl. 1886.

CONCORDIA COLLEGE LIBRARY
BRONXVILLE

wie Weymouth, der auch einen Durchschnittstext aus den von ihm benützten Ausgaben von 1550 an gab, die von zweien vertretene Lesart, bzw. wo alle drei auseinandergehen, die „mittlere“ Lesart (s. S. 6*) in den Text und führte die anderen am unteren Rand auf.[4] Von der 3. Auflage (1901) an verwendete er an Stelle von Weymouth in derselben Weise die inzwischen
W fertiggewordene Ausgabe von B. Weiß[5]), so daß der Text jetzt aus HTW hergestellt war und blieb.

Diese Vergleichung von drei führenden Ausgaben ergab einen Text von möglichst objektivem Charakter, der dann auch eben deshalb immer weitere Verbreitung fand und im Jahre 1904 auch von der Britischen und Ausländischen Bibelgesellschaft in London an Stelle des Textus Receptus übernommen wurde und seither ihren Missionsübersetzungen zugrundeliegt.

Freilich war sich mein Vater wohl bewußt, daß diesem Text doch eine gewisse Einseitigkeit anhafte, insofern als die drei verglichenen Ausgaben alle im wesentlichen auf den großen ägyptischen Handschriften beruhen, wobei nur H und W mehr den Vaticanus (*B*), T den von ihm gefundenen Sinaiticus (א) bevorzugten. Er führte deshalb in einem zweiten textkritischen Apparat sonstige bedeutsame Lesarten, mit Angabe der wichtigsten sie bietenden Handschriften, bei; für Evgg und Act entnahm er sie besonders dem Codex Bezae Cantabrigiensis (*D*), soweit dessen Lesarten nicht schon von h^r (s. S. 23*) gebracht wurden, um so auf den sog. „westlichen“ Text aufmerksam zu machen (der aber nicht nur von *D* und den Altlateinern, sondern auch weithin von der altsyrischen Überlieferung und von einzelnen alten griechischen Papyrusbruchstücken aus Ägypten vertreten wird). Die Zahl dieser weiteren

---

[4]) Übergangen wurden sachlich bedeutungslose Verschiedenheiten der Schreibung bei *ν ἐφελκυστικόν*, *οὕτω* und *οὕτως*, Jota subscriptum, große und kleine Anfangsbuchstaben, Worttrennung, Spiritus und Akzenten, Vokalwechsel (*ει* und *ι* u. a.), Augment (doch kann z. B. 1 Th 2,8 sachliche Verschiedenheit, Präs. oder Impf., vorliegen). Für die Auffassung wichtigere Abweichungen in Satzzeichen und Sinnabschnitten wurden dagegen vermerkt. Siehe auch S. 7*.

[5]) Das Neue Testament. Handausgabe von D. Bernhard Weiß. Leipzig I—III 1894—1900.

Lesarten wurde von Auflage zu Auflage vermehrt, auch bedeutsame Konjekturen wurden beigefügt.

Eine größere Umarbeitung, mit Verschmelzung der beiden Reihen von Lesarten usw., hatte mein Vater für die Zeit nach dem Erscheinen des Textbandes von Hermann v. Sodens S Ausgabe (1913)[6] ins Auge gefaßt; er erlebte ihn aber nicht mehr († 9. März 1913). Während der Kriegs- und Nachkriegszeit mußte ich mich, von der Stuttgarter Bibelanstalt mit der Weiterführung der Ausgabe beauftragt, zunächst darauf beschränken, einzelne Verbesserungen vorzunehmen, auf die ich dankenswerter Weise von den verschiedensten Seiten aufmerksam gemacht wurde.

Nun wurden aber wiederholt weitergehende Wünsche ausgesprochen, in erster Linie von den Neutestamentlertagungen, welche von 1922 an unter dem Vorsitz von Prof. D. E. von Dobschütz, Halle a. S., stattfanden[7]: vor allem sollten auch den Lesarten von HTW die wichtigsten handschriftlichen Zeugen beigefügt werden, damit der Leser nicht nur die Meinung der modernen Herausgeber erfahre, sondern das Zeugnis der Quellen vor sich habe. Die Beurteilung, welche die Textherstellung von Sodens erfahren hatte, ließ es nicht als notwendig erscheinen, ihn jetzt wie HTW mitstimmen zu lassen und dementsprechend unsern Text zu ändern. Andererseits erschien es doch wertvoll, zu zeigen, wo er mit seinem Urteil von HTW abweicht; denn dadurch wurde ein gewisses Gegengewicht gegen die Bevorzugung von *B*א von Seiten der andern Herausgeber geschaffen. Auch die verhältnismäßig wenigen Abweichungen im Text der Ausgabe von H. J. Vogels[8] boten nicht genug Anlaß, unsern nun einmal feststehenden Text zu ändern; Erwähnung finden die von ihm bevorzugten Lesarten meist wegen der sie vertretenden Handschriften in unserem

6) Hermann v. Soden, Die Schriften des N. T. in ihrer ältesten erreichbaren Textgestalt. I. 2203 S., Berlin 1902—1910. II. (Text) 908 S., Göttingen 1913. — Ders., Griechisches N. T., Text mit kurzem Apparat (Handausgabe), 436 S., Göttingen 1913.

7) Vgl. E. v. Dobschütz, Zeitschr. f. d. neutest. Wissenschaft 22 (1923), S. 310; 23 (1924), S. 312. H. Lietzmann, ebenda, 23 (1924), S. 154—157.

8) Nov. Test. Graece, textum recensuit, apparatum criticum ... addidit H. J. Vogels. Düsseldorf, 1. Aufl. 1920, 2. Aufl. 1922; Griech.-lat. Ausgabe 1922, 2. Aufl. 1936, 4. Aufl. Freiburg 1955.

Apparat; die Bedeutung seiner Ausgabe liegt mehr in ihrem Apparat, der besonders die lateinische und syrische Überlieferung berücksichtigt. Ähnlich ist es mit den Ausgaben von A. Merk (seit dessen Tod 1945 besorgt von S. Lyonnet, S. J.)[8a]) und von J. M. Bover, S. J.[9]).

Demgemäß wurde in erster Linie der textkritische Apparat nach den der Magdeburger Neutestamentlertagung 1924 von mir vorgelegten Grundsätzen umgearbeitet. Weitere Verbesserungen sind im folgenden jeweils erwähnt.

II. Der Text.

So ist der Text, auf der Arbeit des 19. Jahrhunderts aufgebaut, im wesentlichen unverändert geblieben, zumal da die Forschung der letzten Jahrzehnte auch noch nicht zur Feststellung eines allgemein anerkannten neutestamentlichen Textes geführt hat. Nur wurde

1. einerseits der Grundsatz, die von der Mehrheit von HTW gebotene Lesart in den Text zu setzen, auch an den Stellen genau durchgeführt, wo dies 1901 beim Übergang von Weymouth zu Weiss (s. S. 4*) unterlassen worden war, um damals die Zahl der Änderungen nicht zu groß werden zu lassen.

Andererseits wurde in der 17. Auflage an einigen Stellen von diesem Grundsatz abgewichen. Nachdem nämlich von der 13. Auflage an eine größere Anzahl von Lesarten, die nach weitverbreitetem Urteil einen Anspruch auf Ursprünglichkeit haben, im Apparat durch das vorgesetzte Zeichen ⧫ hervorgehoben worden waren, wurde in der 17. Auflage auf mehrfachen Wunsch an einer Anzahl solcher Stellen (z. B. Röm. 5, 1) die betreffende Lesart ohne Rücksicht auf HTW aus dem Apparat in den Text heraufgenommen und die bisherige Textlesart in den Apparat verwiesen. Diese Stellen ▮ sind im Apparat durch ein vorgesetztes Zeichen ▮ deutlich gekennzeichnet. Für freundliche Beratung in der Auswahl solcher Stellen bin ich den Herren Prof. D. G. Kittel, Tübingen (gestorben 1948) und Prälat D. Th. Schlatter in Ludwigsburg zu

---

[8a]) Nov. Test. Graece et Latine apparatu critico instructum edidit Augustinus Merk, S.J., Rom 1933. Ed. octava 1957.

[9]) Novi Testamenti Biblia Graeca et Latina critico apparatu aucta edidit Joseph M. Bover, S.J. Madrid 1948; ed. tertia 1953.

Dank verpflichtet. (Das seitherige „Ursprünglichkeitszeichen" ♦ kam dafür in Wegfall; wegen „!" s. S. 31*.)

2. Ferner wurde in folgenden Punkten, welche nicht den sachlichen Bestand des Textes betreffen, die Autorität von HTW schon von der 13. Auflage an verlassen:

a) Die griechische Rechtschreibung, welche bei HTW im wesentlichen die der griechischen Schreiber des 4. bis 5. Jahrhunderts war, wurde jetzt so geregelt, wie sie von den Philologen für die Zeit der Entstehung der neutestamentlichen Schriften angenommen wird. Ich verdanke diese Feststellungen dem Altphilologen Prof. Ed. Schwyzer in Bonn, durch Vermittlung von Prof. Schmiedel-Zürich. In ähnlicher Weise ist übrigens schon früher der Philologe Friedr. Blaß in seinen Ausgaben neutestamentlicher Schriften, ebenso v. Soden in seinem N. T. und Rahlfs in seiner Genesis (Stuttgart 1926) vorgegangen. Beispiele für den Akzent: *θλῖψις*; die Tonsilbe: *ἀντιπέρα*; den Spiritus: *ἐφ᾽ ἐλπίδι* (nur R 8,20); Jota subscriptum: *εἰκῇ*, aber *ἀποθνήσκω*; die Worttrennung: *μήποτε*, aber *μή γε*; besonders die Eigennamen wurden nach griechischer (*Τύχικος*) bzw. lateinischer (*Μᾶρκος*) bzw. semitischer Art (*Ἑνώχ*, aber *Ἠλίας*, *Ἰερουσαλήμ*; *Βηθλέεμ*, aber *Ἀβιαθάρ*) geschrieben; *χριστός* wurde klein geschrieben, wo es Amtsbezeichnung „der Messias" ist (z. B. Mt 16,16); dagegen groß, wo es deutlich zum Eigennamen geworden ist, z. B. G 3,24—29 (in manchen Fällen kann man natürlich verschieden urteilen). Ferner ist die Assimilation überall durchgeführt (*ἐγκακέω*, *συμπάσχω*, *συζητέω* usw.), der Wechsel von *ει* und *ι* geregelt (*τραπεζίτης*, aber *λογεία*; *Δαυίδ*, aber *Καισάρεια*); in der Formbildung steht *ἐξέδοτο*, *ἀφῆκας*, *κατασκηνοῦν*; dagegen wurden die Augmentunregelmäßigkeiten und der Wechsel zwischen *εἶπα* und *εἶπον* usw. als im 1. Jahrhundert üblich belassen. In wenigen Fällen, besonders wo die richtige Schreibung in den Handschriften nicht oder kaum vorkommt, ist die herkömmliche Schreibung im Text belassen und das Richtige im Apparat mit vorgesetztem (*potius*) oder (*rectius*) angeführt worden, z. B. bei *Κυρήνιος* L 2,2; *γυμνιτεύω* 1 K 4,11.

b) Die Einteilung des Textes in Sinnabschnitte war schon 1914 von den Neutestamentlern Proff. Haering, Heitmüller, Fr. Traub, J. Weiß durchgesehen und dementsprechend, unabhängig von HTW, von mir abgeändert worden; nur wich-

tigere Abweichungen von HTW sind hierbei vermerkt (z. B. J 1,11). Einiges wurde auch später noch geändert.

c) Der Fettdruck alttestamentlicher Zitate (Mt 1,23) und Anspielungen (Mt 3,17; 5,3), welcher sich zunächst nach H gerichtet hatte, wurde durchgesehen und teils getilgt, wo es sich nur um schwächere Anklänge handelte, teils neu angewendet. Auch dies war schon verschiedentlich gewünscht worden. Ein Verzeichnis dieser Stellen, nach der Reihenfolge der deutschen Bibel geordnet, findet sich seit der 16. Auflage auf S. 658—671. Es zeigt zugleich, welche Schriften und Stellen des Alten Testaments im Neuen besonders stark verwendet worden sind.

d) Ebenso war bisher H maßgebend gewesen für den Druck dichterischer Stellen in Sinnzeilen; auch dies wurde jetzt da und dort verbessert.

Anhangsweise sei noch bemerkt, daß (nach dem Vorgang von H) semitische Fremdwörter, wie *κορβᾶν*, *ῥαββί* usw. gesperrt gedruckt sind.

3. Der Versanfang ist jetzt noch öfter als bisher durch das (zuerst von J. A. Bengel 1687—1752 angewendete) Zeichen ¦ kenntlich gemacht worden, wo er aus den Satzzeichen nicht ohne weiteres deutlich ist. Die Verseinteilung ist die durch v. Soden I, 484 f. festgestellte, welche nur an 5 Stellen (L 24,45 f. Act 2,47 f.; 24,19 ff. 1 K 7,33 f. Ph 1,16 f.) von der ältesten, durch Stephanus 1551 eingeführten abweicht; v. Soden weicht in seinem Textband gelegentlich selbst fehlerhaft davon ab.

4. Den Benützern der früheren Auflagen wird es am meisten auffallen, daß in den Text Zeichen eingefügt sind, welche, von Prof. D. P. Schmiedel-Zürich in Anlehnung an H längst vorgeschlagen, auf die abweichenden Lesarten im Apparat hinweisen. Die Einfügung dieser Variantenzeichen war technisch notwendig, weil die Beifügung der handschriftlichen Zeugen zu den Lesarten von HTW unten mehr Raum beanspruchte und es deshalb nicht mehr anging, die Textworte, zu denen die Varianten gehören, im Apparat zu wiederholen. Zugleich ist es praktisch wertvoll, wenn so der Leser immer wieder auf den Apparat hingewiesen wird; nicht nur weist das bloße Vorhandensein von Varianten auf mangelnde Sicherheit des oben stehenden Textes hin, sondern viele Abweichungen sind sehr interessant, ja sie mögen ernstlichen Anspruch auf Ur-

sprünglichkeit haben. Andererseits kann der Leser an dem Fehlen der Variantenzeichen sehen, daß der betreffende Abschnitt ohne wesentliche Abweichungen überliefert ist. Und wer sich nur in den Text selbst vertiefen will, ohne die Varianten zu beachten, wird sich leicht daran gewöhnen, diese Zeichen zu übersehen (ähnlich wie die Akzente im Hebräischen). Durch die Form der Zeichen ist gleich angedeutet, um was für eine Art von Abweichung es sich handelt (Umstellung, Auslassung usw.). Es sind folgende:

a) Ersatz:

⸀ = für das folgende Wort des Textes } steht im Apparat etwas anderes; ⸀
⸂...⸃ = für die so eingeschlossenen Wörter } Mt 1,3. 16. ⸂...⸃ usw.

Es steht dafür die Form ⸁ bzw. ⸄...⸅, wenn dieser Fall in demselben Vers ein 2. Mal vorkommt; ⸀2 bzw. ⸂2...⸃, wenn ein 3. Mal (Act 14,19); ⸁2 bzw. ⸄2 ...⸅, wenn ein 4. Mal; ⸀3, wenn ein 5. Mal (so 1 K 7,17).

b) Einfügung:

⸆ = hier fügen andere etwas ein; Mt 1,8. Bei einer 2. Einfügung in demselben Vers steht ⸇, bei einer 3. ⸆2 (Act 18,6). ⸆ usw.

c) Auslassung:

○ = das folgende Wort des Textes ist } von den unt. angeführt. Zeugen ausgelassen; ○
⸋...⸌ = die so eingeschlossenen Wörter sind } Mt 1,18. 25. ⸋...⸌ usw.

Bei 2. Vorkommen steht ○2 bzw. ⸋2...⸌, bei 3. ○3 (Ap 2,13).

d) Umstellung:

⸉...⸊ bzw. ⸉2...⸊ = die so eingeschlossenen Textworte bietet die Variante (ohne sonstige Abweichung) in anderer Reihenfolge; wo diese Reihenfolge nicht selbstverständlich ist (Mt 1,18 liest *B* Χριστοῦ Ἰησοῦ), werden die Worte durch Ziffern bezeichnet: Mt 2,22 ⸉4 1—3 = Ἡρῴδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ⸉...⸊ ⸉4 1—3

e) Interpunktion:

⁚ bzw. ⁚2, ⁚3 = für das diesem Zeichen folgende Satzzeichen ist unten ein anderes angegeben; z. B. Mt 2,6 ⁚, *et* ⁚2—, H bedeutet: Westcott und Hort lesen σύ, Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα. Oder Mt 2,4 ⁚· *et* ⁚2; comm heißt: Manche Erklärer fassen den Satz ποῦ ... γεννᾶται als direkten Fragesatz. Oder J 1,15 ⁚(*et* ⁚2·) H: Westcott-Hort setzen V. 15 als Zwischensatz in Klammern und vor der Schlussklammer ein Kolon. ⁚ ⁚2

f) Wenn Varianten verschiedener Art zu dem gleichen Textteil geboten sind, steht das Ersatzzeichen ⸢ bzw. ⸢...⸣, z. B. Mt 13,1 Ersatz und Auslassung; J 6,17 ⸢: bei ℵ ist neben der Umstellung ein Wort ausgelassen. Ziffern an Stelle der Worte stehen auch sonst manchmal zur Kürzung: Mt 4,3: *C*𝔎*pm*; S stellen um: *αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν*; aber (*D* it)sy[sc] haben das *αὐτῷ* zweimal: *αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ* (deshalb Ersatzzeichen, nicht Umstellungszeichen); oder Mt 10,8: 𝔎*Θal* lassen *νεκροὺς ἐγείρετε* aus; oder J 13,9: *BW* lesen *Πέτρος Σίμων*; *Dpc* nur *Πέτρος* (das 2. Wort im Text); *472* sy[s] nur *Σίμων*. Diese Variantenzeichen (ohne die Schlußzeichen ⸣,⸌ und ⸌) werden also unten einfach wiederholt, um die Beziehung der Variante zum Text sicherzustellen.

g) Ebenso ist es, wenn ein Textteil in eckige Klammern eingeschlossen ist [ ], also bei H oder T Zweifel über seine Zugehörigkeit besteht (W wendet sie nicht an). In diesem

[+ ...: Fall wird die [unten wiederholt und hinter + angegeben, wer

—... diese Worte hat; hinter —, wer sie ausläßt; z. B. Mt 1,24 steht im Text [ὁ]; unten ist angegeben, daß die Handschriften *BC*𝔎*Dal* und Weiß den Artikel haben (ohne Klammern als vollen Textbestandteil), während ℵ*pm* und Tischendorf ihn auslassen. Daß es Westcott und Hort sind, die ihn in Klammern im Text haben, ist zu erschließen (vgl. S. 23*).

III. Der Apparat.

A) BESTAND AN LESARTEN:

1. Wie seither bietet der textkritische Apparat sämtliche Abweichungen der Texte von HTW mit Ausnahme der sachlich bedeutungslosen Verschiedenheiten der Schreibung (s. S. 7*); ferner alle Lesarten, die Westcott-Hort am Rand ihrer Ausgabe (h) und im Anhang ihrer kleinen Ausgabe (h[r], h[s]) gebucht hatten. (Näheres darüber s. S. 22—25*).

2. Dazu kamen 1927 aus v. Sodens Ausgabe in den Evangelien die meisten (mit Ausnahme von manchen Umstellungen und sonst nicht so wichtigen Abweichungen, die aus Raumgründen weggelassen werden mußten), von der Apostelgeschichte an alle Abweichungen seines Textes von dem unsrigen; dazu die wichtigsten Lesarten seines ersten

Apparats, d. h. solche, die er für fast oder ganz gleichwertig mit seinem Text hielt. Daß seine Lesarten aber auf die Gestaltung unseres Textes keinen Einfluß haben, wurde S. 5* bemerkt. Auch werden sie als v. Sodens Lesarten nur dann gekennzeichnet, wenn nicht schon H, T oder W die betreffende Lesart vertritt; sein Urteil tritt also nur dann in die Erscheinung, wenn es von dem der andern abweicht.

3. Die Zahl der sonstigen (früher im 2. Apparat aufgeführten) Lesarten wurde nach Maßgabe des verfügbaren Raumes vermehrt. Dabei wurden besonders neu entdeckte Handschriften berücksichtigt (*W*, *Θ*, Papyri), aber auch Lesarten, die uns von Luthers Übersetzung her geläufig sind, oder solche, die zwar für die Erforschung des ältesten Textes nicht in Betracht kommen, aber für die Art der handschriftlichen Überlieferung lehrreich sind, wie ἴρις bzw. ἱερεῖς (d. h. *IPIΣ* als Itacismus gefaßt) Ap 4,3, oder die Eigenart einzelner Handschriften zeigen (Latinismen in *D*, z. B. Act 19,34.35, öfters durch *ex* lat? angedeutet) oder das Verhältnis einzelner Hand- (*ex* lat?)
schriften zueinander, wie *D* und *E* in Act (6,10.11 u. ö.); andere Lesarten wollen zeigen, wie in den Evangelien harmonisierende Einflüsse sich geltend machen, sei es in Nachwirkung der alten Evangelienharmonie Tatians, sei es durch spätere Angleichung; ferner, wie sprachliche oder sachliche Anstöße beseitigt werden sollen (weshalb meist die „schwierigere" Lesart als ursprünglich gelten darf) u. a. m.

4. Auch die Zahl der aufgenommenen Konjekturen wurde vermehrt und diese mit dem Namen des (womöglich ältesten) Urhebers versehen; *cj* = *conjecit* wurde beigefügt, wo *cj*
es sich um Änderung des überlieferten Buchstabenbestands handelt (Mt 7,15); sonst, wo nur Akzent, Worttrennung, großer oder kleiner Buchstabe in Betracht kommt (J 14,3. Act 14,13), steht nur der Name oder allgemein comm (= commentatores), comm
Mt 24,41. Diese Konjekturen stehen, zur Unterscheidung von den handschriftlich überlieferten Lesarten, in Klammern. Im ganzen sind etwa 200 Konjekturen gebucht.

Bei dieser Auswahl würden wohl noch manche Wünsche bestehen; aber es sollte auf dem verfügbaren Raum wenigstens einiger Stoff für den Gebrauch in Vorlesungen und zur Anregung eigener Beobachtungen geboten werden.

B) ANGABE DER HANDSCHRIFTLICHEN ZEUGEN:

Den sämtlichen Lesarten (A, 1—3) galt es nun die wichtigsten alten Zeugen möglichst kurz, aber in durchsichtiger Gruppierung beizufügen, damit der Leser einen Einblick in die Textgeschichte und die Art der einzelnen Textrezensionen bekomme. Als Quelle hierfür dienten mir in erster Linie Tischendorf (ed. octava critica maior) und v. Soden, da ich nicht selbständig neue Kollationen machen konnte; daneben habe ich mit großem Dank die Synopse von A. Huck[10]), sowie die Ausgaben von Souter[11]) und Vogels zur Vergleichung benützt und einzelne Kommentare, besonders Zahn, und sonstige Literatur beigezogen. Wer über die einzelnen Zeugen, überhaupt über alle Fragen der Textforschung, näheren Aufschluß sucht, sei auf die einschlägigen Handbücher verwiesen[12]). Im folgenden kann nur einiges gesagt werden.

1. Die griechischen Handschriften.

a) Zur Zusammenfassung ganzer Gruppen sind v. Sodens Zeichen **ℌ** und **𝔎** für die wichtigsten alten Textgestaltungen gebraucht, wo diese Zeichen bei ihm fett gedruckt, bzw. als fett gedruckt zu erschließen sind. Im andern Fall wurden eben die wichtigsten einzelnen Zeugen genannt. Es bezeichnet:

ℌ **ℌ** die sog. hesychianische oder ägyptische Textform, vertreten vor allem von ***BℵC*** (die Voranstellung des Vaticanus wird gerechtfertigt sein); in zweiter Linie kommen in den Evgg ***LΔΨ*** *33* u. a., in L und J auch ***W***; dazu von Act an ***A***, in den Briefen ***P*** (nach v. Soden, aber besser zu **𝔎** zu rechnen).

---

10) Alb. Huck, Synopse der 3 ersten Evangelien, Tübingen ^{6}1922. ^{8}1931. ^{9}(von Lietzmann-Opitz) 1936. ^{10}1950.

11) Alex. Souter, Nov. Test. Graece, Oxford (1910. ^{2}1947).

12) Zur ersten Einführung sei besonders genannt † Eb. Nestle's Einführung in das Griech. N. T., 4. Aufl., völlig umgearbeitet von E. v. Dobschütz, Göttingen 1923. Ferner H. J. Vogels, Handbuch der neutestamentlichen Textkritik, ^{2}Bonn 1955; L. Vaganay, Initiation à la critique textuelle néotestamentaire, Lyon 1934; M. J. Lagrange, Introduction à l'étude du N. T., Paris 1935; Fr. G. Kenyon, The Text of the Greek Bible, London ^{2}1948; ders. Recent Developments in the Textual Criticism of the Greek Bible, London 1933; ders., Our Bible and the ancient Manuscripts, ^{3}1939; ders., The Story of the Bible, London ^{6}1947. Kirsopp Lake, The text of the New Test., London ^{6}1928; deutsche Ausgabe von Kenyon, Der Text der griech. Bibel, Göttingen 1952.

𝔎 die sog. Koine, d. h. die in Antiochien und später in Konstantinopel zur allgemeinen Verbreitung gekommene Textrezension (auch Reichstext genannt); vertreten in den Evgg z. B. von ***EFGH***, in Act und Briefen ***HL***, in Ap ***046***, sowie von der Masse der späteren Handschriften. Diese Textform tritt uns, da Erasmus solche späten Handschriften benützte, im allgemeinen in seinen Ausgaben (1516 ff.) und den ihm folgenden späteren Drucken, dem (von Elzevier 1633 so genannten) Textus Receptus, sowie in Luthers auf der Ausgabe des Erasmus beruhender Übersetzung entgegen. 𝔎

(Von Sodens Zeichen für seine dritte Hauptgruppe, 𝔍 = Jerusalemische Textform, wurde als Einheit nicht benutzt, weil diese Gruppe doch zu verschiedenartige Elemente in sich schließt; auch von einem gemeinsamen Zeichen für den sog. „Westlichen" Text habe ich abgesehen, weil seine Vertreter zu sehr auseinandergehen und deshalb besser einzeln genannt werden, wie ***D***, it, sy^{sc}. Für die Textform von Caesarea, welche Lake, Streeter u. a. in ***Θλφ*** *565 700* und andern Zeugen vertreten sehen, steht als Hauptvertreter ***Θ***.)

Als Zeichen für kleinere Gruppen verwende ich λ für die von K. Lake untersuchte „Familie 1" (die Minuskeln *1—118—131* usw.) λ
und φ für die von Ferrar als zusammengehörig erkannte „Familie 13" (*13—69—124—346* usw.). φ

b) Für alle e i n z e l n e n H a n d s c h r i f t e n verwende ich die Bezeichnung[13]) von C. R. Gregory, dessen Listen E. v. Dobschütz jeweils in der Zeitschr. f. d. neutest. Wiss. fortgesetzt hat (Bd. 23 [1924], S. 248—264; 25 [1926], S. 299—306; 27 [1928], S. 216—222; 32 [1933], S. 185—206; K. Aland 45 [1954], S. 179—217; 48 [1957], S. 141—191). Die Schreibweise der einzelnen Zeugen ist, soweit kein Zweifel bestehen kann, in die unserige umgesetzt; so schreibt ***D*** eigentlich διετειας Mt 2,16. Ebenso sind offenkundige Schreibfehler nicht beachtet.

In der folgenden Liste ist Bezeichnung, Alter, Name, Aufbewahrungsort und Inhalt der einzeln aufgeführten Papyri und Unzialen (oder Majuskeln: mit lauter großen Buchstaben geschriebenen Handschriften) angegeben:

---

13) Dabei bezeichnet * die ursprüngliche Lesart einer Handschrift, ^{c} oder $^{1\cdot2\cdot3}$ spätere Korrektoren, ^{mg} eine Randlesart, ^{vid} die wahrscheinliche Lesung; vgl. Mt. 21,7. R 1,7. Mc 14,20. * c 1·2·3 mg vid

1. Evangelien.

Gregory		v.Soden	Alter	Name	Ort	ungef. Inhalt[14]
p^{1}	—	ε 01	III. IV	Oxyrhynch. 2	Philadelphia	Mt 1
p^{5}	—	ε 02	III	Oxyrh. 208. 1781	London	J 1.16.20
p^{22}	—	—	III	Oxyrh. 1228	Glasgow	J 15.16
p^{25}	—	—	V. VI.	P. 16388	Berlin	Mt 18.19
p^{37}	—	—	III	Michigan 1570	Ann Arbor	Mt 26
p^{45}	—	—	III	Chest. Beatty	Dublin, Wien	Stücke aus e a
p^{52}	—	—	II	Rylands 457	Manchester	J 18
p^{58}	—	—	III	Michigan 6652	Ann Arbor	Mt 26. Act 9
p^{64}	—	—	II	Magdal.	Oxford	Mt 26
p^{66}	—	—	II. III	Bodmer 2	Genf	J 1—21
p^{69}	—	—	III	Oxyrh. 2383	London	L 22
p^{75}	—	—	II. III	Bodmer 14. 15	Genf	L J
ℵ	*01*	δ 2	IV	Sinaiticus	London	e a p r
A	*02*	δ 4	V	Alexandrinus	London	e a p r Lücken
B	*03*	δ 1	IV	Vaticanus gr. 1209	Rom	e a p bis H 9,14 Es fehl. 1. 2 T Tt Phm Ap
C	*04*	δ 3	V	Ephraemi	Paris	e a p r Lücken
D	*05*	δ 5	V. VI	Bezae Cantabrigiensis	Cambridge	Evgg Act[15]
E	*07*	ε 55	VIII	—	Basel	e
F	*09*	ε 86	IX	Boreelianus	Utrecht	e
G	*011*	ε 87	X	Seidelianus I.	London	e
H	*013*	ε 88	IX. X	„ II.	Hamburg	e
K	*017*	ε 71	IX—XI	Cyprius	Paris	e
L	*019*	ε 56	VIII	—	Paris	e
M	*021*	ε 72	IX	Campianus	Paris	e
N	*022*	ε 19	VI	purpureus	Leningrad Patmos u. a.	e
P	*024*	ε 33	VI	—	Wolfenbüttel	e
S	*028*	ε 1027	X	Vatic. gr. 354	Rom	e
T	*029*	ε 5	V	Borgianus	Rom	L J
U	*030*	ε 90	IX. X	Nanianus	Venedig	e
V	*031*	ε 75	IX	—	Moskau	e
W	*032*	ε 014	IV. V	Freerianus	Washington	e
X	*033*	A^{8}	IX. X	—	München	e
Y	*034*	ε 073	IX	—	Cambridge	e
Z	*035*	ε 26	V. VI	—	Dublin	Mt
Γ	*036*	ε 70	IX. X	—	Oxf., Leningr.	e
Δ	*037*	ε 76	IX	—	St. Gallen	e
Θ	*038*	ε 050	IX	Koridethi	Tiflis	e

[14]) e = Evangelien, a = Act und kath. Briefe, p = Paulus, r = Offenb.

[15]) Lücken von *D*: Mt 1,1—20; 6,20—9,2; 27,2—12. J 1,16—3,26; 18,14—20,12. Act 8,29—10,14; 21,2—10. 15—18; 22,10—20; 22,29—28,31.

Gregory		v.Soden	Alter	Name	Ort	ungef. Inhalt
Λ	***039***	ε 77	IX	—	Oxford	L J
Ξ	***040***	*A*¹	VII? VIII?	Zacynthius	London	•
Π	***041***	ε 73	IX	—	Leningrad	•
Σ	***042***	ε 18	VI	—	Rossano	•
Φ	***043***	ε 17	VI	—	Berat	Mt Mc
Ψ	***044***	δ 6	VIII. IX	—	Athos	• a p, außer Mt. Mc 1—9
Ω	***045***	ε 61	VIII	—	Athos	•
—	***0109***	ε 52	VII. VIII	aeg. 5010	Berlin	J 16—18
—	***0112***	ε 46	VII	—	Sinai	Mc 14—16
—	***0124***	ε 78	IX	—	Paris	Aus L u. J
—	***0131***	ε 81	IX	—	Cambridge	Mc 7—9
—	***0138***	—	IX	—	Athos	Mt 21—24
—	***0141***	C^{18}	X	gr 209	Paris	J
—	***0171***	—	IV	P.It.I,2.II,124	Florenz	L 22
—	***0181***	—	V	—	Wien	L 9. 10
—	***0188***	—	IV? VII?	aeg. 13416	Berlin	Mc 11

ℌ = $\mathfrak{P}^{1.22.52}$ ℵ***BCLTZΔΨ*** u. Minuskeln *33. 579. 892. 1241* u. a.

ℜ = ***EFGHSVYΩ*** und die meisten Minuskeln.

2. Apostelgeschichte und katholische Briefe.

$\mathfrak{P}^{45.58}$ ℵ***ABCDΨ*** siehe vorher; ***0142*** siehe Paulus.

$\mathfrak{P}^{8}$	—	*a* 8	IV	aeg. 8683	Berlin	Act 4—6
$\mathfrak{P}^{20}$	—	—	III	Oxyrhyn. 1171	Princeton	Jc 2. 3
$\mathfrak{P}^{23}$	—	—	IV	Oxyrhyn. 1229	Urbana, Ill.	Jc 1
$\mathfrak{P}^{38}$	—	—	III. IV	Michigan 1571	Ann Arbor	Act 18. 19
$\mathfrak{P}^{41}$	—	—	VIII/IX?	K 7541—48	Wien	Act 17—22
$\mathfrak{P}^{48}$	—	—	III	Pap. Ital. 1165	Florenz	Act 23
$\mathfrak{P}^{50}$	—	—	IV	Yale P 1543	New Haven	Act 8. 10
$\mathfrak{P}^{54}$	—	—	V	Garret 7742	Princeton	Jc 2. 3
$\mathfrak{P}^{72}$	—	—	III	Bodmer 7. 8	Genf	Jd. 12 P
$\mathfrak{P}^{74}$	—	—	VII	Bodmer 17	Genf	Act Cath
E	***08***	*a* 1001	VI	Laudianus	Oxford	Act
H	***014***	*a* 6	IX	Mutinensis	Modena	Act
K	***018***	*I*¹	IX	—	Moskau	a p
L	***020***	*a* 5	IX	Angelicus	Rom	a p
P	***025***	*a* 3	X	Porfirianus	Leningrad	a p r
S	***049***	*a* 2	VIII. IX	—	Athos	a p
—	***096***	*a* 1004	VI	—	Leningrad	Act 2. 26
—	***0189***	—	IV	aeg. 11765	Berlin	Act 5
—	***0206***	—	IV	Oxyrhyn. 1353	Dayton	1 P 5

ℌ = $\mathfrak{P}^{8.20.23.50.54}$ ℵ***ABCΨ***; *6. 33. 81. 104. 326. 1175. 1739* u. a.; ***P*** in Kath.

ℜ = ***HLS***; ***P*** in Act; die meisten Minuskeln.

3. Paulus (einschl. Hebr.).

ℵABCΨ siehe Evgg; *KLPS* siehe Act.

Gregory		v.Soden	Alter	Name	Ort	ungef. Inhalt
p^{10}	—	*a* 1032	IV	Oxyrhyn. 209	Cambr., Mass.	R 1
p^{11}	—	*a* 1020	V	—	Leningrad	1 K 1. 6. 7
p^{13}	—	*a* 1034	III. IV	Ox. 657, It. 1292	Lond., Florenz	H 2—5. 10—12
p^{15}	—	*a* 1044	IV	Oxyrhyn. 1008	Kairo	1 K 7. 8
p^{16}	—	*a* 1045	IV	Oxyrhyn. 1009	Kairo	Ph 3. 4
p^{27}	—	—	III	Oxyrhyn. 1355	Cambridge	R 8. 9
p^{30}	—	—	III. IV	Oxyrhyn. 1598	Gent	1 Th 5. 2 Th 1
p^{32}	—	—	III. IV	Ryland 5	Manchester	Tt 2
p^{40}	—	—	V. VI	graec. 45	Heidelberg	Aus R 1—9
p^{46}	—	—	III	Chest. Beatty	Dubl., A. Arb.	R—1 Th. H
p^{49}	—	—	III	Yale 415	New Haven	Eph 4. 5
p^{51}	—	—	IV	Oxyrhyn. 2157	London	Gal 1
p^{65}	—	—	III	Pap. Ital. 1373	Florenz	1 Th 1. 2
D	***06***	*a* 1026	VI	Claromontanus	Paris	p
E	[***06***]	*a* 1027	IX	Sangermanens.	Leningrad	p
F	***010***	*a* 1029	IX	Augiensis	Cambridge	p
G	***012***	*a* 1028	IX	Boernerianus	Dresden	p
H	***015***	*a* 1022	VI	Euthalianus	Athos, Paris u. a.	p
I	***016***	—	V. VI	Freer	Washington	Aus 1 K—Hebr
M	***0121***	*a* 1031	IX	—	Lond., Hambg.	Aus 1. 2 K. H
—	***061***	*a* 1035	IV—VI	aeg. 7332	Paris	1 T 3. 6
—	***0142***	O^6	X	—	München	a p
—	***0208***	—	VI	—	München	Kol 1. 2. 1 Th 2
—	***0220***	—	IV	—	Boston, Mass.	R 4. 5

𝕳 = $p^{10.13.15.16.32}$ *ℵABCHIM* ***0220***; Minuskeln *6. 33. 81. 104. 326. 424. 1175. 1739* u. a. 𝕶 = *KL* ***0142*** und die meisten Minuskeln.

4. Offenbarung.

ℵAC siehe Evgg; *P* siehe Act.

Gregory		v.Soden	Alter	Name	Ort	ungef. Inhalt
p^{18}	—	*a* 1074	III. IV	Oxyrhyn. 1079	London	Apc 1
p^{47}	—	—	III	Chest. Beatty	Dublin	Apc 9—17
[B^r] [Q^r]	***046***	*a* 1070	VIII. IX	Vatic. gr. 2066	Rom	r
—	***0207***	—	IV	Pap. Ital. 1166	Florenz	Apc 9

𝕳 = $p^{18.47}$ *ℵAC* ***0207***. 𝕶 = ***046*** und viele Minuskeln.

BN Nicht mit allen ihren Abweichungen aufgeführt, aber, wenn ihre Lesarten vorkommen, stets genannt sind *B* und *ℵ* (oft in 𝕳 inbegriffen); dazu häufig *C*, gelegentlich *L*, von Act

an öfters *A*, in den Briefen *P*. Ebenso sind beim Vorkommen ihrer Lesarten stets genannt *D* (Cantabrig.) in Evgg und Act *D*
(in Act daneben oft *E*), und in Paulus *D* (Clarom.) und *G*; *DG*
ebenso *Θ*, der als Hauptvertreter des Textes von Cäsarea *Θ*
schon oben (S. 13*) hervorgehoben wurde. Vor allem sind die wichtigsten Papyri (𝔓) berücksichtigt und neuaufgefundene 𝔓
Bruchstücke von Majuskeln, wie ***0189***; diese, vielfach älter ***0189***
als unsere großen Unzialen, sind teilweise nahe verwandt mit *D* und sy^{sc} und zeigen so, daß deren Textform früher auch in Ägypten verbreitet war. Dagegen sind von den Minuskeln nur einzelne genannt (*33*, *614*; *1* in Ap u. a.), gelegentlich auch *33* usw.
Lektionarien (*39*^{lect}, *47*^{lect}), welche nicht den vollständigen *39*^{lect}
Text, sondern nur die kirchlichen Lesestücke enthalten. Diese letzteren Zeugen sind jedoch im allgemeinen neben den großen Handschriften *Bℵ* usw. nicht genannt (außer wenn sämtliche Zeugen genannt werden sollten), sondern nur wo sie eigene Lesarten vertreten.

Die Reihenfolge der Zeugen ist in der Regel: zuerst etwaige Papyri (𝔓 mit der Nummer von Gregory-Dobschütz), dann ℌ bzw. dessen einzelne Vertreter; hierauf 𝔎 und dann die übrigen (*D*, *Θ* usw.).

c) Endlich ist wenigstens angedeutet, wie sich die übrigen, nicht einzeln genannten Handschriften und Gruppen stellen:

Ein Punkt hinter den Zeugen bedeutet, daß sämtliche Vertreter der betreffenden Lesart (hier auch Übersetzungen und Väter eingeschlossen) genannt sind, z. B. Mt 1,16; 5,13. *B.*
Damit ist aber nicht gesagt, daß alle anderen Zeugen die Textlesart vertreten, da es auch weitere, in unserer Ausgabe nicht aufgeführte Varianten geben kann.

Nichts oder *pc* (*pauci*) hinter den aufgeführten Zeugen *B Bpc*
besagt, daß wenige andere Handschriften ohne besondere Bedeutung auch so lesen; z. B. Mt 1,3.7. [z. B. Mt 1,10.

al (*alii*), eine größere Anzahl, auch aus anderen Gruppen; *al*

pm (*permulti*), die Mehrzahl der übrigen Zeugen; wo *pm*
v. Soden das Zeichen für seine 3. Hauptklasse, 𝔍, fett druckt, wurde meist dafür *pm* gesetzt; z. B. Mt 1,7.8.

pl (*plerique*), die meisten; z. B. Mt 1,19. [z. B. Mt 1,25. *pl*

rell (*reliqui*), alle übrigen außer den mit Punkt aufgezählten; *rell*

Wie die Zeugen für die Textlesart, wo sie nicht genannt sind, erschlossen werden können, s. S. 25*.

2. Die alten Übersetzungen.

Von diesen konnte nur das Wichtigste genannt werden, besonders aus der lateinischen und syrischen Überlieferung; die ägyptische wurde gelegentlich angeführt, wo sie von 𝔖 abweicht; dazu ab und zu andere, wie die gotische und armenische. Bei Umstellungen, Wahl der Satzpartikeln u. dgl. wurde auf die Übersetzungen meist nicht geachtet, da hier der Rückschluß auf die griechische Vorlage nicht so sicher ist, vielmehr Einfluß der betreffenden Sprache möglich ist.

a) Die lateinischen Übersetzungen.

it *α*) it bezeichnet alle oder eine größere Zahl von altlateinischen Zeugen (früher „Itala"[15a]); bei geringerer Bezeugung
a, b werden die einzelnen Handschriften genannt (*a*, *b*, *c* usw.). Von diesen bieten *e k* (*h* in ^{ar}) den ältesten afrikanischen Text.

Im einzelnen sind aufgeführt (dahinter das Jahrhundert, in dem sie geschrieben sind) in den Evangelien: *a* IV. V. *b* V. *c* XII. *d* VI. *e* IV. V. *f* VI. ff^1 XI. ff^2 V. g^1 IX. g^2 X. *h* V. *i* V. *j* V. VI. *k* IV. V. *l* VIII. *m* VIII. IX. *mm* VIII. IX. *n* V. VI. *q* VII. *r* (r^1) VI. VII. r^2 IX. *z* VI. VIII.;

in Act: von den vorigen *d*, *m*, ferner *gig* XIII. *h* V. *p* XIII. *s* VI. *t* XI. *w* XV.;

in Cath: *h m s* (siehe Act), ferner *c* XII. *ff* IX. *p* XIII. *r* VII. *t* XI.;

in Paulus: *m*, ferner *d* VI. *e* IX. *f* IX. *g* IX. *r* VI.; (*r* nach D. de Bruyne eine Textredaktion Augustins). *v* VII. VIII.

in Ap: *gig*, *h*, *t* (siehe Act).

vg *β*) vg = Vulgata; wenn nötig, sind die offiziellen römischen Drucke

vg^s vg^s = Sixtina 1590 (seltener genannt, z. B. L 11,2), und

vg^{cl} vg^{cl} = Clementina 1592, z. B. Mt 7,11,

unterschieden von der ursprünglichen Bibelrevision des Hieronymus, wie sie in den alten Handschriften erhalten und von Wordsworth-White hergestellt ist; für diese steht dann

vg^{codd} vg^{codd}, z. B. Mt 7,11.

In besonderen Fällen sind einzelne Vulgatahandschriften
vg^{am} usw. genannt; so vg^{am} = Amiatinus 1 J 5,10; ^{fuld} = Fuldensis H 11,37; $^{cav.tol}$ = Cavensis, Toletanus 1 J 5,7.8 und andere.

[15a]) Zusammenfass. Ausgabe von (†) Ad. Jülicher, Itala. Das N. T. in altlatein. Überlieferung. Berlin. I Mt 1938, II Mc 1940, III Lc 1954.

γ) lat = Vulgata und ein Teil der Altlateiner. (Dann stehen also auf der Gegenseite andere Altlateiner, wie die Anführung von it umgekehrt auf der Gegenseite lat oder vg erschließen läßt.) lat

latt = die gesamte lateinische Überlieferung. latt

b) Die syrischen Übersetzungen.

α) Zu den Evangelien sind vor allem die Vertreter der alten, wohl im 2. Jahrhundert entstandenen syrischen Übersetzung genannt:

sy^{s} = die auf dem Sinai 1892 von Mrs. A. S. Lewis entdeckte, im 4. oder 5. Jahrh. geschriebene Palimpsesthandschrift, und sy^{s}

sy^{c} = die von Cureton 1858 herausgegebene Handschrift des 5. Jahrh. sy^{c}

β) Daneben für das ganze N. T.:

sy^{p} = Peschitto, die Bibelrevision des Bischofs Rabbula von Edessa (411—435); in ihr fehlen 2P. 2. 3J. Jd. Ap. Sie deckt sich häufig mit 𝔎. sy^{p}

sy^{h} = die Revision des Bischofs Thomas von Charkel (Heraclea) (616 n. Chr.). sy^{h}

sy^{hmg} = deren besonders wichtige Randlesarten. sy^{hmg}

γ) Seltener sind genannt:

sy^{pal} = Lektionar und weitere Bruchstücke der paläst.-syr. Übersetzung (aus dem 6. Jahrh. erhalten). sy^{pal}

sy^{ph} = die auf Veranlassung des Metropoliten Philoxenus von Mabug (488—518) entstandene Übersetzung; für die in sy^{p} fehlenden Stücke benützt. (Zu unterscheiden ist sy$^{p\cdot h}$ Act 18,11 = Peschitto und Harclensis von sy^{ph} = Philoxeniana.) sy^{ph}

δ) sy = alle oder wenigstens die wichtigsten Syrer übereinstimmend. sy

c) Sonstige, seltener angeführte Übersetzungen:

sa = die sahidische, in Oberägypten im 2. oder 3. Jahrh. entstanden, in Bruchstücken v. 4. Jahrh. an erhalten. sa

bo = die bohairische, in Unterägypten, im 3. oder 4. Jahrh. entstanden; älteste Handschrift jetzt Pap. Bodmer 3 vom 4. Jahrh.

aeg = die ägyptischen Übersetzungen zusammen. aeg

Ferner vereinzelt genannt:

aeth — aeth = die äthiopische,
arab usw. — arab = die arabische,
arm = die armenische,
georg = die georgische,
got = die gotische Übersetzung, oft = 𝔎.

Daß itsy, latsy zusammengedruckt ist, möge als Kürzung entschuldigt werden.

3. Die Kirchenväter.

In der Regel konnten nur die älteren derselben angeführt werden und auch diese nur, wo keine oder keine bedeutenden griechischen Handschriften die betreffende Lesart vertreten. Auch hier mußte ich mich auf die Angaben bei Tischendorf, v. Soden usw. beschränken. Nur die Anführungen aus Marcion, Irenaeus und Clemens Alexandrinus habe ich den Ausgaben von Harnack (Marcion. ²1924), Sanday-Turner (N. T. S^i Irenaei, Old Latin Biblical Texts VII 1923 vgl. dazu B. Kraft, Die Evangelienzitate des hl. Irenaeus (Bibl. Stud. 21,4) 1924) und Stählin (Clem. Alex., 1905—1936) entnommen. Wenn ein Schriftsteller nicht einheitlich eine bestimmte Lesart vertritt, ist er meist weggelassen; wenn er doch genannt ist, ist durch beigefügtes ^{pt} (= partim) angedeutet, daß er gespalten ist.
Or^{pt} z. B. Or^{pt} R 3,5.

Folgende Schriftsteller kommen vor (Jahrhundert oder Todesjahr ist beigefügt; bei nur ein- oder zweimaligem Vorkommen auch die Bibelstelle):

Act Pl et Thecl (= Acta Pauli et Theclae), II, 2 T 4,19.
Africanus (Julius, bei Euseb), III, L 3,24.
Ambr(osius), 397.
Ambst (= Ambrosiaster), IV: dem Ambrosius zugeschriebener Kommentar zu Paulus.
Apollin(aris), IV, H 3,10.
Athan(asius), 373, L 4,1. Act 5,3.
Aug(ustinus), 430.
Bars(alibi), 1171, Mt 1,16.
Beda, 735, Act 22,28.
Chr(ysostomus), 407.
Cl(emens Alexandrinus), 212.
Cl^{hom} (= Pseudo-Clement. Homilien), II? IV?
Cl^{ro} (= Clemens Romanus), I, R 1,32. H 1,4.
Cypr(ianus), 258.
Cyr(illus Alex.) 444, Kol 2,2.
Dial(ogus) Timothei et Aquilae, V?, Mt 1,16.
Did(ache), um 130, Mt 6,9—13.

Dionys(ius Alex., bei Euseb), III, Ap 1,9.
Doroth(eus), VI, L 18,14.
Ephr(aem der Syrer), 378.
epist(ula) Lugd(unensis) bei Euseb, hist. eccl. V, 1), um 177, Ap 22,11.
Epiph(anius), 402.
Eus(ebius), 340.
Euthal(ius), V.
Ev(angelium)Petri, II, L 23,48.
Ev. sec(undum) Hebr(aeos), I, Mt 23,35.
fragm(entum) fajjum(ense), III, Mc 14,28.30; vgl. Hennecke, Apokr., ^{2}1924, S. 38.
Fulg(entius), 533, Mt 25,46.
Greg^{naz} (Gregor von Nazianz), 389, 1 K 8,6.
Greg^{nyss} (Gregor von Nyssa), IV, L 11,2.
Hier(onymus), 420.
Hil(arius), 368, 1 K 15,3. Kol 2,2. H 12,22f.
Hipp(olytus), 234, Ap 17,8; 18,2f
Ir(enaeus) II;
Ir^{arm} bzw. Ir^{lat}, wenn der Urtext und die andere Übersetzung fehlt oder abweicht.
Isidorus Pelus., V, Kol 1,15.
Ju(stinus), II.
Lcf (Lucifer), 371.
M(ar)cion, II.
Non(nus), IV. V.
Or(igenes), 254.
Papias, II, Act 1,18.
Pelag(ius), IV. V.
Polyc(arpus), 155 (?), R 14,10.
Porph(yrius), III, Mc 15,34.
Prim(asius), VI, Ap.
Prisc(illianus), 385.
Ps(eudo)-Ign(atius), V, R 9,5.
Ps(eudo)-Vigil(ius), 1 J 5,7.8.
Rufinus, 410, G 2,20.
Tert(ullianus), II. III.
Theo(dorus) $^{mopsv(estiensis)}$, IV. V, H 4,2.
Tyc(onius), IV, Ap.
Vigil(ius), V.

C) ANGABE DER MODERNEN HERAUSGEBER.

1. Bei den Lesarten des früheren ersten Apparats war (s. S. 4*) nur angegeben gewesen, ob Tischendorf, Westcott-Hort oder Weiß die betreffende Lesart vertrete. Diese Angaben jetzt ganz wegzulassen, wie mehrfach gewünscht wurde, konnte ich mich doch nicht entschließen; denn einmal sind sie notwendig, um die Gestaltung des auf HTW aufgebauten Textes zu rechtfertigen; sodann sind sie ein Fingerzeig für den Anfänger, welche unter den angeführten Lesarten von führenden Textforschern am meisten beachtet worden sind. Aber weil die Anführung der alten Zeugen die Hauptsache ist, sind die modernen Herausgeber erst hinter diesen (durch ; abgetrennt) in schwächerer Schrift genannt; vgl. Mt 1,5 usw. ; Eine Bemerkung wie L 10,38: *εις τον οικον αυτης* ***𝔎Dpl***; W (*sed* — *αυτης*), [h] besagt dabei, daß B. Weiß die von der Gruppe ***𝔎***, von ***D*** und den meisten andern Handschriften gebotenen

Worte auch hat, aber ohne *αυτης*, für dessen Auslassung neben *οικον* aber keine handschriftliche Bezeugung vorliegt; Westcott und Hort führen diese vier Worte am Rand in Klammern an.

Im einzelnen bedeutet:

T a) T die seinerzeit der Vergleichung zugrundegelegte,
Tischendorfs letzte Textform darstellende kleine Stereo-
typausgabe von O. v. Gebhardt, 3. Aufl.[16]). Gelegentlich ist
T^4 deren 4. Aufl. (1898) als T^4 angeführt, z. B. 2 K 5,19. Vielfach
wurde auch auf Tischendorfs ed. octava (1869—72) zurück-
Ti gegriffen und ihre etwaigen Besonderheiten mit Ti bezeichnet,
Ti-Gr z. B. Act 15,40, während Ti-Gr (z. B. Mt 7,13.14) die Korrek-
turen von Gregory im 3. Band dieser Ausgabe (Prolegomena
1894) bezeichnet.

W b) Von B. Weiß (W; Titel s. S. 4*) war nach der 1. auch
W^2 seine 2. Auflage (1902—05) verglichen worden; W^2 sind deren
etwaige Besonderheiten. Besonders zu beachten ist, daß B. Weiß sein Urteil später an manchen Stellen geändert hat (in „Studien und Kritiken“, 1911 und 1913); diese Nachträge sind jetzt maßgebend für unsere Angaben; ebenso wurden viele Fehler seiner Ausgabe von uns mit seiner brieflichen Zustimmung stillschweigend verbessert, so daß der Leser nur aus den Angaben unseres Apparats, nicht aus den Ausgaben von B. Weiß selbst, dessen wirkliche Meinung erfährt. (Auch die kleine Ausgabe von 1912[17]) enthält die alten Fehler und dazu zahlreiche neue Versehen). Wo also der gedruckte W nicht mit unserer Kollation stimmt, ist ein solcher Fall anzunehmen (ähnlich bei S, s. u. S. 25*).

H c) Von Westcott und Hort (H, s. S. 3*) wurde deren
kleine Ausgabe, London 1895, benützt, aber auch andere Auf-
lagen und ihre große Ausgabe beigezogen, vgl. L 7,47. R 8,20.
$\mathcal{H}$ Statt H ist für ihren Text $\mathcal{H}$ gesetzt, wo sie diesem eine für
annähernd gleichwertig erachtete Lesart am Rand gegenüber-
h stellen; h bezeichnet diese Randlesarten. Wenn $\mathcal{H}^a$ bzw. h^a
$\mathcal{H}^a$, h^a gesetzt ist, so handelt es sich um eine sog. alternative rea-

---

16) N. T. Graece ex ultima Tischendorfii recensione edidit Oscar de Gebhardt. Ed. stereot. minor, tertium emissa. Lipsiae 1895.

17) Das N. T. griechisch. Nach dem Text von D. Bernh. Weiß. Berlin, Preuß. Hauptbibelgesellschaft. 1912.

ding, eine zur Wahl gestellte Lesart; diese sind sämtlich orthographischer Art, enthalten aber zum Teil zugleich sachliche Unterschiede; nur in diesem Fall sind sie bei uns (aus dem Anhang des 2. Bands der großen Ausgabe von H) gebucht; vgl. Act 5,15; 15,28. h „MSS“ steht, wie bei H, an fünf Stellen (Mc 4,21. Act 6,5. G 2,14. H 7,1; 11,35), wo Westcott und Hort eine an sich sprachlich oder sachlich schlechte Lesart doch wegen ihres Vorkommens in sonst guten Handschriften am Rand anführten. (Über h^r, h^s siehe nachher). In [ ] stehen Worte, über deren Setzung oder Auslassung sie unsicher waren (ebenso bei T); in unserem Apparat steht dann [H] oder, wenn am Rand, [h], Mt 1,18; 15,14; gelegentlich ist ein solches [h] von uns in h^1 (Setzung) und h^2 (Auslassung) aufgelöst, wie J 10,39, wo sie am Rand schreiben [*παλιν*] *αυτον*. In doppelte Klammern schließen sie Stellen ein, welche von den „westlichen“ Zeugen entweder ausgelassen werden („western non-interpolations“, Mt 27,49. L 22,19f; 24,3.6.12.36.40.51.52) oder von ihnen gerade geboten werden („western interpolations“, Mt 16,2f. Mc 16,9–20. L 22,43f; 23,34. J 7,53–8,11). — Anhangsweise sei der Deutlichkeit halber ausdrücklich gesagt, daß Wh nicht etwa = Westcott und Hort ist, sondern = B. Weiß und Randlesart der Engländer; ebenso Th=Tischendorf und h.

h „MSS“ — [H] [h] — [[....]] — (Wh, Th)

So läßt sich also die *Textgestaltung* von H, wie die von T und W aus unserer Ausgabe (Text und Apparat) vollständig und sicher entnehmen, mit Ausnahme der unabhängig von ihnen gestalteten Rechtschreibung (s. S. 7*); *die jeweils im Apparat nicht genannten Herausgeber gehen mit unserem Text.*

2. Ferner ist wie bisher schon auch das im Anhang von Westcott-Horts kleiner Ausgabe gebotene (und im Anhang des 2. Bands ihrer großen Ausgabe ausführlich besprochene) Material an Lesarten vollständig und genau wiedergegeben. (Auf unsere Textgestaltung haben diese aber keinen Einfluß.) Dies sind einmal die

a) *noteworthy rejected readings*, von uns als h^r bezeichnet: bemerkenswerte, aber von ihnen doch verworfene Lesarten; solche, die aus einer besonders interessanten, abendländischen Überlieferung stammen, sind von ihnen in ⊣⊢ eingeschlossen, vgl. Mt 9,15; ^{v} ist von uns beigesetzt, wo sie eine Lesart griechisch geben, die sie nur in Übersetzungen (Ver-

h^r — ⊣h^r⊢

h^{rv}, h^{re} sionen) fanden, vgl. Mc 6,33 h^{r8v}; ^{e} fügen wir bei, wo nach
ihren eigenen Grundsätzen eine solche Lesart zu verbessern
(zu emendieren) war, vgl. Mt 27,17 (in ihrem Anhang drucken
sie *Ἰησ. Βαρ.*, aber die Handschriften, die sie im Anhang der
$h^{r\,lat}$ großen Ausgabe dafür nennen, haben *Ἰησ. τὸν Βαρ.*); ^{lat} fügen
wir bei, wo sie eine nur in Übersetzungen vertretene Lesart,
weil sie sie nicht mit Sicherheit ins Griechische zurücküber-
setzen konnten, lateinisch wiedergaben, z. B. L 21,11 (die
Handschrift *1012* kannten sie noch nicht).

h^{s} b) Die zweite Art sind die s u s p e c t e d r e a d i n g s (h^{s}):
Lesarten, welche zwar einen guten Sinn geben, ihnen aber
wegen schlechter Bezeugung verdächtig waren, so daß sie sie
nicht in den Text aufzunehmen wagten, sondern in den An-
hang verwiesen. Als Gegenstück dazu haben wir den Les-
arten, die sie an den betreffenden Stellen wegen guter Be-
zeugung in den Text oder an den Rand aufgenommen haben,
die ihnen aber wegen ihres schlechten Sinnes doch offenbar
Zweifel erweckten, welche zur Anführung von h^{s} Anlaß gaben,
H^{db} ein ^{db} (= dubitantes posuerunt) beigefügt; z. B. Mc 4,28 H^{db};
h^{db} R 8,2 h^{db}; dasselbe ist zu denken, wo nur h^{s}, nicht aber ihr
Text (weil mit dem unsern übereinstimmend), im Apparat er-
scheint, wie Mt 21,29—31; R 15,32. Wenn sie eine der schlecht-
bezeugten Lesarten wegen ihres guten Sinnes für ursprüng-
h^{ell} lich zu halten geneigt waren, setzen wir statt h^{s} vielmehr h^{ell}
h^{el} (= eligunt), wenn beide Herausgeber, h^{el} (= eligit), wenn nur
Hort dieser Ansicht war; vgl. Act 13,33. 1 P 1,7. Einfaches
H^{db} bedeutet, daß ihnen die Stelle zwar zweifelhaft erschien,
daß sie aber keiner anderen Lesart den Vorzug geben wollten;
vgl. Mt 15,30 (betreffend Wortstellung), J 4,1. Wo sie keine
überlieferte Lesart billigten, sondern eine Konjektur machten,
h^{s} *cjj* ist dies durch h^{s} *cjj* (= conjecerunt) bezeichnet (z. B. Act 12,25),
h^{s} *cj* wenn beide, durch h^{s} *cj* (= conjecit), wenn nur einer die Kon-
jectur machte, wie Mt 28,7.

Wo verschiedene solche Angaben zur gleichen Textstelle
gemacht sind, sind sie bei uns nach der Reihenfolge bei H durch-
$h^{r1.2}$ usw. gezählt ($h^{r1.2}$ usw.), aber in unserem Apparat des Sinnes wegen
manchmal anders angeordnet, z. B. L 24,39. Act 13,42. Es be-
deutet also beispielsweise Mc 4,28, daß die Lesart von ℵ𝔎*pl*
von den Engländern, wenngleich unter Bedenken, in ihren Text
aufgenommen wurde; die von ***DW*** und ***B*** (= unserem Text)

haben sie für bemerkenswert gehalten, wollten aber doch die von *C** vorziehen.

Diese Angaben h^r, h^s usw. sind auch jetzt noch, nach Beifügung der alten Zeugen, wertvoll, weil sie dem Leser zeigen, daß die beiden großen englischen Textforscher in eine oft sehr ausführliche Erörterung der betreffenden Stellen eingetreten sind, welche im Anhang des 2. Bands ihrer großen Ausgabe nachgelesen werden kann.

3. Was sich aus v. Soden bei uns findet, ist schon oben (S. 10*) besprochen. Auch für ihn gilt, wie für W, daß die nicht seltenen Fehler seiner Ausgabe stillschweigend bei uns berichtigt sind, sei es auf Grund seiner eigenen brieflichen Zustimmung, oder nach seinem Tod auf Grund von der seines Mitarbeiters Prof. Eissfeldt an Prof. Schmiedel. Dabei bedeutet S den Text v. Sodens, s eine Lesart in seinem 1. Apparat, die er für annähernd gleichwertig hielt (bzw. s^1, s^2 usw., wenn mehrere solche geboten werden, wie Mt 1,16); für seinen Text steht S, wo ihm ein solches s gegenübersteht (Mt 1,16). Daß diese Angaben aber nur dann stehen, wenn nicht schon H oder T oder W die betreffende Variante vertritt, wenn also S mit seinem Urteil allein steht, ist ebenfalls schon oben hervorgehoben; er hat z. B. Mt 3,15 ebenfalls *προς αυτον*, aber neben T und h wird dies nicht ausgedrückt. S, s S

Zu Zwischenlesarten, die der Kürze wegen in ( ) eingefügt sind, gehören diese Angaben über HTWS nur dann, wenn sie auch in der Klammer stehen, wie J 5,4; anders J 12,4.

D) DIE BEZEUGUNG DER TEXTLESART.

Der Leser soll möglichst auch erfahren, welche Zeugen unsere Textlesart vertreten. Ausdrücklich genannt (hinter :*txt*) sind diese freilich in der Regel nur dann, wenn es nur wenige sind (Mt 1,5) oder wenn nicht **ℌ**, sondern **𝔎** und andere Zeugen sie vertreten (Mt 8,23). In den andern Fällen aber können sie nach folgenden Regeln einigermaßen erschlossen werden: :*txt*

Wo **ℌ** (bzw. ***B*ℵ**), ***D*** und ***Θ*** (in den Briefen **ℌ*DG***) nicht bei einer Variante genannt sind, gehen sie mit dem Text. Ausgenommen sind die seltenen Fälle, wo sie eine unwichtige, deshalb bei uns nicht aufgeführte Lesart bieten oder eine Lücke haben; aus *pl* bei der Variante ist auf *pc* (bzw. nichts) bei der

Textlesart zu schließen; aus *pm* auf *al* und umgekehrt (für diese Abkürzungen vgl. S. 17*). Also geht Mt 4,9 aus ***𝔎Θ**pl* hervor, daß ***ℌD***, sonst wenige oder keine Zeugen, mit unserem Text gehen; Mt 2,18 ***C𝔎D**pl*: also geht ***ℌ*** (abgesehen von *C*) mit dem Text (***Θ*** fehlt); Mt 5,27 ***LΘφ**pm*: also gehen ***ℌ𝔎D**al* mit dem Text; Mt 1,18 ***𝔎** 33 al*: also gehen ***ℌΘ**pm* (außer *33*) mit dem Text (***D*** fehlt); Mt 1,22.23 ***D**pc*: also gehen ***ℌ𝔎**pl* mit dem Text (***Θ*** fehlt). Ähnlich wenn mehrere Varianten geboten sind, wie Mt 10,8 von ***PΔ**pc*, *348 pc*, ***𝔎Θ**al*: also vertreten ***ℌD**al* unsern Text; Mt 12,50 geht ***ℌ*** (außer *C*), ***𝔎Θ**al* mit dem Text. Wenn Mt 13,28 für die Variante *ℵ(**D**)al*, für den Text ***BC**pc* angegeben sind, ist zu erschließen, daß es noch (mindestens) eine weitere, von ***𝔎Θ**al* vertretene Lesart gibt, die bei uns aufzuführen nicht lohnte; ähnlich R 10,14 u. ö. Über die Schlüsse aus it bzw. lat ist schon S. 19* das Nötige gesagt. Daß diese Schlußfolgerungen freilich immer eine gewisse Unsicherheit in sich tragen, wurde schon ausgesprochen. Aber der Raum verbot es, in der Anführung der Zeugen für unsern Text weiter zu gehen.

E) WEITERE ZEICHEN IM APPARAT.

Die Varianten zu verschiedenen Textteilen in demselben
| Vers sind durch |, die zu demselben Textteil gehörigen durch
: : voneinander getrennt (Mt 1,8 bzw. 11); getrennt aufgeführte, aber sachlich zusammengehörige Lesarten sind öfters durch
et *et* verbunden (Mt 10,25; 12,36). Von den griechischen Wörtern ist unten oft nur der Teil, auf den es ankommt, wiedergegeben
-φαδ (*-φαδ* Mt 1,8). Bei längeren Lesarten oder einer Reihe von solchen sind oft die mit dem Text bzw. der vorhergehenden Lesart gleichlautenden Wörter durch Punkt abgekürzt (Mt 10,11; 1,16. Kol 2,2). Akzente und Spiritus stehen im Apparat nur, wo es zur Deutlichkeit gut schien (*ἡ* und *ἦ* oder *ᾗ* oder *ἤ*) oder wenn die Abweichung eben in anderer Akzentuierung besteht (z. B. J 3,36); solche Varianten, die sich bloß auf Akzentuierung oder Worttrennung beziehen, stehen ebenso
( ) wie die Konjekturen in ( ). Gelegentlich ist auch eine wirkliche Abweichung im Buchstabenbestand, die sich nur wenig von einer andern unterscheidet, dieser der Kürze wegen in ( ) eingefügt, wie Mt 14,6, wo ***𝔎**al* haben: *γενεσίων δὲ ἀγομένων*; daß sich S hier nur auf ***CKΘ**al* bezieht, wurde oben gesagt (s. S. 25*). In Klammern stehen auch einzelne Zeugen, die, im

allgemeinen mit der voranstehenden Lesart übereinstimmend, in Kleinigkeiten, die nicht genannt sind, von ihr abweichen, wie Mt 14,24 (***D***), der *ἦν εἰς μέσον τῆς θαλ.* hat, und (***Θ***), der, ***B*** ähnlich, liest *ἀπεῖχε ἀπὸ τῆς γῆς σταδ. ἱκανούς*; solche Zeugen sind durch Komma getrennt, wenn ihre Abweichungen sich auf verschiedene Punkte beziehen (L 12,38); ein ſ ist vorgesetzt, wenn die Abweichung nur in anderer Wortfolge besteht: Mc 8,10: ***D***it fügen *αὐτὸς* vor *ἐμβὰς* ein, nicht dahinter. (ſ ***D***)

Mit kursiven Klammern *(...)* oder Gedankenstrichen — — schließen die Herausgeber manchmal einen Zwischensatz ein: J 1,15. A 10,36.37. 2 K 12,3 (T läßt die Gedankenstriche weg). *(...)* — —

In eckige Klammern sind gelegentlich Worteile eingeschlossen, welche nicht überliefert, sondern nur vermutet sind: *παν[τες?]* Act 8,6; ähnlich Mc 14,30. Act 9,8; 14,6. *παν[τες?]*

In den Evangelien ist oft durch ein vorangesetztes *p*) angedeutet, daß die betreffende Lesart vermutlich aus einem der anderen Evangelien eingedrungen ist (Mt 5,39.44); auch sonst ist gelegentlich durch eine Bibelstelle auf vermutliche Herkunft einer Variante hingedeutet, wie Mt 6,13; 8,11. Über (***ex*** lat?) s. o. S. 11*. ***p*)**

Bei auffallenden Formen steht (*sic*), um den Gedanken an einen Druckfehler auszuschliessen (J 1,13); *add.* = *addit(-unt)*; *c.* = *cum*; *cf.* = *confer*; *dist.* = *distinguit(-unt)*; *ead.* = *eadem*; *eti.* = *etiam*; *i. e.* = *id est*; *it.* = *item*; *om.* = *omittit(-unt)*, wo ○ oder — nicht anwendbar ist; *v.* = *vide*; *vl.* = *vel*; *vs.* = *versus*. *πραυτη¦τα* Tt 3,2 bezeichnet das Zeilenende in ℵ. **(*sic*)** ***add.***, *c.*, *cf.* usw.

Die Variantenzeichen sind schon S. 9* erläutert. Aber einige B e i s p i e l e sollen noch zeigen, was so kurz als möglich im Apparat gesagt ist.

J 16,28: □***D W*** *b ff*^{2} sy^s heißt: die Worte *ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πατρὸς* lassen die griechischen Handschriften ***D*** und ***W***, die Altlateiner *b* und *ff*^{2} und der Sinaisyrer weg.

J 18,3: Unser Text hat ⸂[*ἐκ*] *τῶν*⸃; der Apparat sagt: T und S (also der Text Sodens) haben *ἐκ τῶν* mit ℵ***DL*** und dem Altlateiner *a*; W läßt *ἐκ* aus wie ***B*** (und der eine oder andere unbedeutende Zeuge); s (v. Soden im 1. Apparat) läßt beide Worte weg wie ***CℜΘ****pl*; daß H wie unser Text hat, ist zu erschließen. Hier ist gegen die Regel von S. 11* S neben T gesetzt, weil man aus s schließen muß, daß Sodens Text anders hat, aber nicht ohne Weiteres sieht, mit wem er geht.

Act 15,23: statt *ἀδελφοὶ* lesen ℜ*E* und die meisten andern, ebenso W, *καὶ οἱ ἀδ.*; die Minuskel *467*, die sahidische Übersetzung und Origenes lassen es weg; für unsern Text sind zu erschließen ℌ*D*, sowie die Herausgeber H und T.

Kol 3,15: O P46 *B 1739*; [H]: *ἑνὶ* lassen P46, *B* und *1739* (und unbedeutende andere) aus; H hat es in Klammern in seinem Text, T und W ohne Klammern.

IV. Die Beigaben am äußeren und inneren Rand.

1. Am äußeren Rand sind, weit zahlreicher als in andern Ausgaben, Parallelstellen verzeichnet; viele davon verdankte mein Vater seinem Freunde, † Pfarrer a. D. Leube-Ludwigsburg; für manche weiteren Beiträge von ihm und andern, besonders † Pfr. i. R. Kühnhold, Braunschweig, habe ich auch zu danken. Die Stellen sind neu durchgesehen und geordnet, indem sie möglichst neben der Textzeile stehen, zu welcher sie gehören. Die Verszählung folgt im A.T. der hebrä-
Lxx ischen, außer wenn durch Lxx auf die Septuaginta verwiesen ist, weil eine Parallele zur griechischen Übersetzung des A. T. vorliegt, z. B. Mt 1,11. (Gelegentlich ist auch auf die späteren
Aqu, Symm griechischen Übersetzungen des Aquila (J 19,37), Symmachus
Theod (1 K 4,13) oder Theodotion (L 7,19) verwiesen.) Nötigenfalls
Sir 32[35],24 steht eine abweichende Zählung in [ ] dabei (Mt 16,27; 24,31); zusammengehörige Stellen desselben Buches sind durch ; verbunden. Die Abkürzungen sind:

Gn Ex usw. Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc Rth 1.2 Sm 1.2 Rg 1.2 Chr Esr Neh Esth; Job Ps Prv Eccl Ct; Is Jr Thr Ez Dn Hos Joel Am Ob Jon Mch Nah Hab Zph Hgg Zch Ml; Jdth Sap Tob Sir Bar 1—4 Mcc; Mt Mc L J; Act; R 1.2 K G E Ph Kol 1.2 Th 1.2 T Tt Phm; H; Jc 1.2 P 1—3 J Jd; Ap. Außerdem kommen vor: Ps(almi) Sal(omonis), Ascensio Isaiae, Ass(umptio) Mosis, Apc (Apocalypsis) Eliae, 4 Esra, Henoch; Aratus (Act 17,28), Epimenides (Tt 1,12), Euripides (Act 26,14), Menander (1 K 15,33).

unde? unde? steht, wo ein Zitat zu vermuten, aber keine Quelle
? bekannt ist (J 7,38. E 5,14. Jc 4,5); ähnlich steht ?, wo die Beziehung unsicher ist (Mt 27,9. J 2,4. Act 20,35).

In ( ) stehen Stellen entgegengesetzten Sinnes oder fernerer Berührung; so steht bei Mt 3,15: (Jesus erfüllt alle Gerechtig-
(L 7,30) keit, indem er sich taufen läßt) am Rand (L 7,30): die Phari-

säer verachten Gottes Ratschluß, indem sie sich nicht taufen lassen.

Ein ! hinter der Bibelstelle bedeutet: dort sind weitere Parallelen zu finden; so sind z. B. bei R 1,28 alle „Lasterkataloge“ aufgezählt; an den andern Stellen (z. B. 2 K 12,20) steht nur R 1,28! Ähnlich steht Act 19,1 am Rand: 18,24! R 1,28!
Dort sind alle Stellen genannt, wo Apollos vorkommt. Auf diese Weise ist für vieles eine kleine Konkordanz gegeben. Parallelstellen, die man bei Mc und L am Rand vermißt, stehen bei Mt bei den entsprechenden Abschnitten.

Die Hinweise auf die parallelen Abschnitte innerhalb der Synoptiker, die ursprünglich nach der deutschen Bibel gegeben waren, sind jetzt vielfach nach Hucks „Synopse“ verbessert; z. B. Mt 3,1—12 jetzt geteilt in 1—6; 7—10; 11.12, weil zu 7—10 nur bei L eine Parallele sich findet.

Abkürzungen am Rand: c. = capitulum, z. B. Mt 5,1; s. = c. s.
versus sequens, ss. = sequentes, z. B. Mt 1,3; p. = und Paral- ss. p.
lelen, z. B. Mt 4,3; 6,10; etc. steht, wo es viele ähnliche Stellen etc.
gibt, die aber aus Raumgründen nicht aufgezählt werden konnten, z. B. J 1,42 zum Vorkommen des Namens Kephas bei Paulus.

2. Am inneren Rand stehen Einteilungen des Textes aus alter Zeit (im Text * = Beginn, wo nicht = Versanfang): *

a) Die alte griechische Einteilung in Abschnitte (*κεφάλαια*), mit kleinen kursiven Ziffern (*1* bei Mt 2,1; *2* bei 2,16). *1 2*
Daß der 1. Abschnitt jeder Schrift keine Nummer hat, findet sich ebenso im Corpus Juris und den Werken griechischer Kirchenväter, z. B. Chrysostomus. Die zu den einzelnen Abschnitten gehörigen Inhaltsüberschriften (*τίτλοι*) finden sich in älteren Ausgaben des N. T. und bei v. Soden I, S. 405 ff.

b) Die Einteilung des Codex Vaticanus (*B*), mit welcher die des Codex Ξ genau übereinstimmt; sie ist mit größeren stehenden Ziffern wiedergegeben (Mt 1,6.12 usw.). Von Act 1
an findet sich in *B* dazu eine zweite Einteilung von jüngerer Hand, die bei uns mit kleinen fetten Ziffern bezeichnet ist **1 2**
(Act 2,5.14 usw.). Da der Vaticanus mit H 9,14 abbricht, finden sich im übrigen nur die *κεφάλαια*. Eine in der Handschrift fehlende Ziffer ist in ( ) beigefügt, z. B. Mt 3,4.5, eine zu tilgende durch [ ] kenntlich gemacht, z. B. 1 K 14,5. Daß auch

diese Dinge wichtig sind, geht z. B. daraus hervor, daß in der älteren Einteilung der Hebräerbrief mit Abschnitt 59 beginnt, also in einem Vorfahren des Vaticanus einmal zwischen Galater (54—58) und Epheser (70 ff.) stand!

c) Vor allem finden sich in den Evangelien die Sektionen und Kanones des Eusebius, über welche er in seinem Brief an Karpian (S. 32*) Auskunft gibt. (Näheres veröffentlichte Eb. Nestle über „Die Eusebianische Evangeliensynopse" in der Neuen kirchl. Zeitschrift 19 (1908), Heft 1—3). Euseb wollte in seiner Zeit, da es noch keine heutige Kapiteleinteilung (13. Jahrhundert) und Verszählung (1551) gab, bei den Evangelien auf die parallelen Abschnitte hinweisen; er teilte deshalb Mt in 355, Mc in 233 (spätere 241), L in 342, J in 232 kleine Abschnitte (Sektionen); deren Ordnungszahlen stellte er in 10 Tafeln (Kanones) zusammen, je nachdem der betreffende Abschnitt in 3, 2, 1 oder keinem andern Evg. vorkam und setzte hier jeweils die Abschnittziffern der parallelen Abschnitte daneben. Z. B. bei L 6,20 steht am inneren Rand
46,5 46,5: 5 ist die Zahl der betreffenden Tafel; schlägt man diese auf (S. 35*) und sucht in der Lukasspalte Ziffer 46, so findet man daneben unter Mt Ziffer 25. Diese Ordnungszahl steht bei Mt 5,2, also wie bei Lukas am Anfang der Seligpreisungen. Dagegen L 6,24 steht 50,10; Tafel 10 enthält die jedem Evangelium eigentümlichen Abschnitte: zu diesem Weheruf gibt es keine Parallele. Es ist also eine sehr pünktliche und geistreich erdachte Arbeit des alten Kirchengelehrten. Für die Randziffern hatte mein Vater neben den früheren Druckausgaben und den Einleitungswerken von Scrivener, Gregory, v. Soden auch die alten Zeugen selbst beigezogen: die griech. Handschriften ℵ*ACD*, die Altlateiner *b f g*, die gotische Übersetzung und die koptische (G. Horner, 1898), so daß nun erstmals diese Arbeit des Eusebius in zuverlässiger Form vorliegt. Den Brief an Karpian gab er nach Tischendorf unter Beiziehung von Gregory (Textkritik, S. 863 f.) und v. Soden (I, 388 f.); im Apparat finden sich die Abweichungen der früheren Ausgaben von E(rasmus)$^{2-5}$, Stephanus (ς), M(ill), Ma(thaei), L(loyd) 1828 und 1836, Scr(ivener), Ln(Lachmann), 𝔗(ischendorf) und 𝔚(ordsworth-White). Die Tafeln sind nach Ph. Buttmann jr. (1842 in Lachmanns Ausgabe) gegeben und ebenfalls mit den früheren Ausgaben verglichen.

Es bleibt mir noch übrig, ein Wort herzlichsten Dankes allen zu sagen, welche mir bei der Weiterführung der Ausgabe beigestanden, in erster Linie Prof. D. P. Schmiedel-Zürich († 1935) und Prof. D. E. v. Dobschütz-Halle a. S. († 1934); aber neben ihnen danke ich noch vielen Lebenden im In- und Ausland für mündlichen und brieflichen Rat und Beitrag und verbinde damit die Bitte um weitere Mithilfe, um Mitteilung von Fehlern, die sich finden, und Äußerung von Wünschen.

Möge diese Ausgabe auch künftig fleißige Benützer finden in Schule, Hochschule und Studierstube und möge so diese Arbeit am äußeren Gewand des göttlichen Worts auch zu immer neuer Erfassung seines inneren Gehaltes helfen.

Zur 25. Auflage.

Wieder ist eine Auflage rascher vergriffen als erwartet. Deshalb erscheint auf Wunsch der Bibelanstalt vor der in Vorbereitung befindlichen Neubearbeitung der Ausgabe noch einmal eine Auflage in der bisherigen Gestalt, zumal auf diese Weise die Möglichkeit bestand, die Resultate der neuen Bodmer-Papyri den Benutzern dieser Ausgabe schnell zugänglich zu machen. Für die 24. Auflage waren der zweite Teil von P^{66} sowie P^{72} ausgewertet worden. Der ganze P^{66} liegt jetzt in Faksimile-Ausgabe vor, so daß die aus ihm im kritischen Apparat gebotenen Lesarten ergänzt und auf eine sichere Grundlage gestellt werden konnten. Außerdem hat die Bibliotheca Bodmeriana seit dem Erscheinen der 24. Auflage den P^{75} (Luk. 3–24, Joh. 1–15, beides mit kleineren Lücken, aus dem Anfang des 3. Jhdts.) und P^{74} (mit Apg. und kath. Briefen, 7. Jhdt.) veröffentlicht. Insbesondere dem P^{75} kommt eine außerordentliche Bedeutung zu. Alle wesentlichen Lesarten beider Papyri sind in die 25. Auflage aufgenommen worden, soweit es der zur Verfügung stehende Raum irgend gestattete. Aus der Korrespondenz mit Fachkollegen wie aus Zeitschriftenaufsätzen ergaben sich außerdem manche kleineren Verbesserungen.

Die Unterschiede zwischen der 24. und der 25. Auflage sind also nicht sehr umfangreich, aber wichtig. Da die Veröffentlichung der großen Bodmer-Papyri abgeschlossen ist (es werden nur noch einige kleinere Fragmente folgen), wird die 25. Auflage ihren Dienst bis zum Erscheinen der Neubearbeitung tun können. Die Arbeit der Unterzeichneten an ihr war so verteilt, daß Aland für die Kollation der Papyri, Nestle für die Einfügung der sich ergebenden Varianten in den Apparat verantwortlich war.

Seit der 20. Auflage bezeichnet ein ! im Apparat solche Lesarten, !
welche ernstlichen Anspruch auf Ursprünglichkeit haben.

Münster/Westf. und Ulm a. D., November 1962

KURT ALAND ERWIN NESTLE

Εὐσέβιος Καρπιανῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ἀμμώνιος μὲν ὁ Ἀλεξανδρεὺς πολλὴν ὡς εἰκὸς φιλοπονίαν καὶ σπουδὴν εἰσαγηοχὼς τὸ διὰ τεσσάρων ἡμῖν καταλέλοιπεν εὐαγγέλιον, τῷ κατὰ Ματθαῖον τὰς ὁμοφώνους τῶν λοιπῶν εὐαγγελιστῶν περικοπὰς παραθείς, ὡς ἐξ ἀνάγκης συμβῆναι τὸν τῆς ἀκολουθίας εἱρμὸν τῶν τριῶν διαφθαρῆναι ὅσον ἐπὶ τῷ ὕφει τῆς ἀναγνώσεως· ἵνα δὲ σωζομένου καὶ τοῦ τῶν λοιπῶν δι' ὅλου σώματός τε καὶ εἱρμοῦ εἰδέναι ἔχοις τοὺς οἰκείους ἑκάστου εὐαγγελιστοῦ τόπους, ἐν οἷς κατὰ τῶν αὐτῶν ἠνέχθησαν φιλαλήθως εἰπεῖν, ἐκ τοῦ πονήματος τοῦ προειρημένου ἀνδρὸς εἰληφὼς ἀφορμὰς καθ' ἑτέραν μέθοδον κανόνας δέκα τὸν ἀριθμὸν διεχάραξά σοι τοὺς ὑποτεταγμένους. ὧν ὁ μὲν πρῶτος περιέχει ἀριθμοὺς ἐν οἷς τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν οἱ τέσσαρες, Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ δεύτερος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς· ὁ τρίτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ τέταρτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος Μάρκος Ἰωάννης· ὁ πέμπτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Λουκᾶς· ὁ ἕκτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Μάρκος· ὁ ἕβδομος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Ἰωάννης· ὁ ὄγδοος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς Μάρκος· ὁ ἔνατος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ δέκατος, ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτῶν περί τινων ἰδίως ἀνέγραψεν. αὕτη μὲν οὖν ἡ τῶν ὑποτεταγμένων κανόνων ὑπόθεσις, ἡ δὲ σαφὴς αὐτῶν διήγησίς ἐστιν ἥδε. ἐφ' ἑκάστῳ τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ἀριθμός τις πρόκειται, κατὰ μέρος ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ πρώτου, εἶτα δευτέρου καὶ τρίτου, καὶ καθεξῆς προϊὼν δι' ὅλου μέχρι τοῦ τέλους τῶν βιβλίων. καθ' ἕκαστον δὲ ἀριθμὸν ὑποσημείωσις πρόκειται διὰ κινναβάρεως, δηλοῦσα ἐν ποίῳ τῶν δέκα κανόνων κείμενος ὁ ἀριθμὸς τυγχάνει. οἷον

Inscr. E—L *Υποθεσις κανονων της των ευαγγελιστων συμφωνιας* Ma *Ἐυσεβίου κάνονες* (*sic*) **3** *codd — ο* **13** vS *των αριθμων* (err. typ.) **22** Ma Scr L^{nunc} > *περί τιμων ἕκ. αὐτ.* ϛ—L^{86} Ln *περὶ τίνων ἕκ. αὐτ.* E — *περι τινων* **24** *cod — εστιν* **25** ϛ—L *προκ. κ. μ., αρχ.* **26** E *cod — του* **27** E—Ln *του βιβλιου* **28** E *δια του μελανος εγκειται* ϛ—Ln > *δια κινναβ. προκ.*

εἰ μὲν α´, δῆλον ὡς ἐν τῷ πρωτῳ· εἰ δὲ β´, ἐν τῷ δευτέρῳ· καὶ οὕτως μέχρι τῶν δέκα. εἰ οὖν ἀναπτύξας ἕν τι τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ὁποιονδήποτε βουληθείης ἐπιστῆσαί τινι ᾧ βούλει κεφαλαίῳ, καὶ γνῶναι τίνες τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν, καὶ τοὺς οἰκείους ἐν ἑκάστῳ τόπους εὑρεῖν, ἐν οἷς κατὰ τῶν αὐτῶν ἠνέχθησαν, ἧς ἐπέχεις περικοπῆς ἀναλαβὼν τὸν προκείμενον ἀριθμόν, ἐπιζητήσας τε αὐτὸν ἔνδον ἐν τῷ κανόνι ὃν ἡ διὰ τοῦ κινναβάρεως ὑποσημείωσις ὑποβέβληκεν, εἴσῃ μὲν εὐθὺς ἐκ τῶν ἐπὶ μετώπου τοῦ κανόνος προγραφῶν ὁπόσοι τε καὶ τίνες περὶ οὗ ζητεῖς εἰρήκασιν· ἐπιστήσας δὲ καὶ τοῖς τῶν λοιπῶν εὐαγγελίων ἀριθμοῖς τοῖς ἐν τῷ κανόνι ᾧ ἐπέχεις ἀριθμῷ παρακειμένοις, ἐπιζητήσας τε αὐτοὺς ἔνδον ἐν τοῖς οἰκείοις ἑκάστου εὐαγγελίου τόποις, τὰ παραπλήσια λέγοντας αὐτοὺς εὑρήσεις.

---

31 ϛ—Ln *ουτω καθεξης μ.* ***32*** E—Ln *επιστηναι* | E *τι* ***34*** *cod οικ. εκαστου* ***35*** E *το αυτο* ***36*** E — *εν* ***37*** E *μελανος* ***38*** *μεν*] E + *ουν* ***39*** E—Ln — *τε* | *περι ου ζητ.* E—Ln *τα παραπλησια* ***41*** E *αριθμος παρακειμενος* | *τε*] E *cod δε* ***43*** E—Ln — *αυτους* | *fin* Eϛ *codd* + *Ερρωσο εν Κυριω.*

CANON I, IN QUO QUATTUOR

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
8	2	7	10	98	96	116	129	244	139	250	146
11	4	10	6	98	96	116	131	274	156	260	20
11	4	10	12	98	96	116	144	274	156	260	48
11	4	10	14	133	37	77	109	274	156	260	96
11	4	10	28	141	50	19	59	276	158	74	98
14	5	13	15	142	51	21	35	280	162	269	122
23	27	17	46	147	64	93	49	284	165	266	55
23	27	34	46	166	82	94	17	284	165	266	63
23	27	45	46	166	82	94	74	284	165	266	65
70	20	37	38	209	119	234	100	284	165	266	67
87	139	250	141	211	121	238	21	289	170	275	126
87	139	250	146	220	122	239	77	291	172	279	156
98	96	116	40	220	129	242	85	294	175	281	161
98	96	116	111	220	129	261	88	295	176	282	42
98	96	116	120	244	139	250	141	295	176	282	57

I. 87^{2} *etc*] — E—Ma 98^{1-6}] > E^{2} *in Joh* 120. 111. 40. 144. 129. 131, *it* ϛ—Scr, *sed* — 144, *cf. can.* X. 166^{1} *etc*] — E^{2}; Ma *in Mr.* 64. 220^{1-3}] > E^{2} *in solo Joh* 85. 88. 77 220^{3}] ϛ—Scr *in Mc* 122 $295^{1.2}$] > E^{2} *in Joh* 57. 42.

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
300	181	285	79	315	196	292	175	334	212	321	201
300	181	285	158	318	199	300	176	335	214	324	199
302	183	287	160	320	200	302	178	336	215	317	198
304	184	289	170	320	200	302	180	336	215	319	198
306	187	290	162	325	204	310	184	343	223	329	204
306	187	290	174	326	205	311	188	348	227	332	206
310	191	297	69	326	205	313	194	349	228	333	208
313	194	294	172	328	206	314	196	352	231	336	209
314	195	291	166	331	209	315	197	352	231	336	211
314	195	291	168	332	210	318	197				

CANON II, IN QUO TRES

Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc
15	6	15	94	86	97	179	99	197	251	146	255
21	10	32	94	86	146	190	105	195	253	148	204
31	102	185	103	1	70	192	106	216	258	150	257
32	39	79	114	24	41	193	107	121	259	151	258
32	39	133	116	25	42	193	107	218	264	155	156
50	41	56	116	25	165	194	108	152	269	154	228
62	13	4	116	25	177	194	108	219	271	42	230
62	13	24	121	32	127	195	109	220	278	160	263
63	18	33	122	33	129	198	110	221	281	163	268
67	15	26	123	34	147	199	111	173	285	166	265
69	47	83	130	35	82	201	112	222	285	166	267
71	21	38	131	36	76	203	114	270	296	177	280
72	22	39	135	38	78	205	116	224	296	177	284
72	22	186	137	44	167	206	117	232	301	182	286
73	23	40	143	57	90	208	118	233	308	189	305
74	49	85	144	59	12	217	127	240	312	193	299
76	52	169	149	66	35	219	128	241	316	197	293
79	29	86	149	66	43	223	130	243	317	198	295
80	30	44	153	69	36	225	134	245	322	202	309
82	53	87	164	79	144	226	133	244	338	218	322
82	53	110	168	83	95	229	135	137	339	219	325
83	54	87	168	83	206	229	135	246	340	220	327
83	54	112	170	85	96	242	137	237	342	222	323
85	55	88	172	87	98	242	137	248	344	224	328
85	55	114	174	91	99	243	138	249	346	225	330
88	141	148	176	93	101	248	143	209	353	232	337
88	141	251	178	95	102	248	143	253	354	233	338
92	40	80	178	95	217	249	144	254			

300$^{1.2}$] > E^{3} *in Joh* 158. 79, *sed scribit* „ϱϑγ" *pro* 79   320^{2} *etc*] — E—Scr, *cf. can. IV.*   352^{2}] ϛ *in Joh 209*

II. 32$^{1.2}$] > E—Scr *in Lc* 133. 79   67] Ma *in Mc 35*   83^{1}] E$^{3-5}$ *in Lc 88*   85$^{1.2}$] > E^{3} 114. 88   149$^{1.2}$] > E^{2} 43. 35.   168^{2}] ϛ—L^{28} *in Lc 96*   178^{2}] Ma *in Lc 117*   201] Ma *in Lc* 122   229^{1}] E ϛ *in Lc 237*   264] M—L^{18} *in Lc 256*

CANON III, IN QUO TRES

Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh
1	14	1	64	65	37	111	119	148	112	119	87
1	14	3	90	58	118	112	119	8	112	119	90
1	14	5	90	58	139	112	119	44	112	119	142
7	6	2	97	211	105	112	119	61	112	119	154
7	6	25	111	119	30	112	119	76	146	92	47
59	63	116	111	119	114						

CANON IV, IN QUO TRES

Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh
18	8	26	204	115	135	279	161	72	307	188	164
117	26	93	216	125	128	279	161	121	321	201	192
117	26	95	216	125	133	287	168	152	323	203	183
150	67	51	216	125	137	293	174	107	329	207	185
161	77	23	216	125	150	297	178	70	329	207	187
161	77	53	277	159	98	299	180	103	333	211	203
204	115	91									

CANON V, IN QUO DUO

Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc
3	2	46	153	68	105	119	126	183	198	240	141
10	8	47	134	78	108	125	62	187	199	241	175
12	11	48	191	84	111	127	128	197	272	255	202
16	16	49	150	86	109	128	132	213	235	256	205
25	46	51	59	93	145	129	130	221	181	257	213
27	48	53	125	95	160	132	81	228	139	261	207
28	47	54	54	96	182	134	120	231	179	262	212
30	49	55	170	96	184	138	168	231	215	265	157
34	194	57	61	102	69	156	57	232	142	266	155
36	162	58	60	104	71	158	226	234	136	266	157
38	53	60	171	105	193	162	161	236	135	267	158
40	52	61	64	107	73	175	200	237	138	270	229
41	55	65	172	108	115	182	187	238	140	272	231
43	123	66	66	110	118	182	189				

III. 59] $E^{4.5}$ 54 112^{-8}] > E^{2} *in Joh* 87. 44. 61. 76. 90. 8. 154. 142. 112^{1}] Ma *in Joh 5* 146] E^{3-5} *in Lc 47 in Joh 97.*

IV. 216^{1-4}] > E^{2} *in Joh* 150. 128. 137. 133 216^{1}] $E^{4.5}$ *in Mc* 115 $279^{1.2}$] > E^{2} *in Joh* 121. 72 307 *etc*] + E—Scr 321. 201. 180, *cf. can I.*

V. 27 *etc*] E—L^{28} *26. 47.* L^{36} Scr *26.* 48 28 *etc*] E—L^{28} *in Lc 48* 102] ϛ *in Lc 160* 231^{1} *etc*] [illegible] *in Lc* 176 231^{2}] E^{3} „σσλ“ $E^{4.5}$ „σολ“ 232] E^{-5} „οβ“ 266 *etc*] — E—L^{29} (*hab* L^{36} Scr).

CANON VI, IN QUO DUO

Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc
9	3	145	60	165	80	224	131	275	157	309	190
17	7	148	65	169	84	246	140	282	164	311	192
20	9	152	68	173	89	247	142	286	167	330	208
22	11	154	71	180	100	250	145	288	169	337	217
44	126	157	72	189	103	252	147	290	171	341	221
77	63	159	73	202	113	254	149	292	173	347	226
100	98	160	76	214	120	260	152	298	179	350	229
139	45	163	78	215	124	263	153	305	185		

CANON VII, IN QUO DUO

Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh
5	83	19	32	120	82	207	101
19	19	19	34	185	215		

CANON VIII, IN QUO DUO

Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc
23	12	27	28	89	56	103	97	277	216
25	14	28	17	91	61	247	136	335	230
27	16	84	48	100	75				

CANON IX, IN QUO DUO

Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh
30	219	274	227	303	186	307	190	340	213	341	225
30	222	274	229	303	190	312	182	340	217		
262	113	274	231	307	182	312	186	341	221		
262	124	303	182	307	186	312	190	341	223		

CANON X, IN QUO MATTH. PROPRIE

2	33	56	106	136	181	210	235	319
4	35	75	109	140	184	212	239	324
6	37	81	113	151	186	218	245	327
13	39	89	115	155	188	222	268	345
24	42	91	118	167	191	227	273	351
26	45	99	124	171	196	230	283	355
29	52	101	126	177	200	233	303	

VI. 139] E 134 275] E „σϱε".
VII. 19[1] *etc*] M *in Joh* „εϑ" 120 *etc*] E[4.5] ϛ *in Joh* „βπ"
VIII. 335 *etc*] + E 340. 234, + ϛ—Scr 339. 235.
IX. 274[1.2] *etc*] > E[2] *in Joh* 229. 227. 303[1]—312[3] *etc*] > E[2] 303. 307. 312 *ter* 302[2] 307[2] 312[2]] E[3—5] „ϱπξ" *ter* 340[2]] E 34*1* 341[2.3]] E 342.
X. Mt 26] E—Scr 27 235] ℭ 236.

CANON X, IN QUO MARC. PROPRIE

19	43	58	70	81	90	94	104	132	213
31	46	62	74	88	92	101	123	186	

CANON X, IN QUO LUC. PROPRIE

1	31	106	149	176	201	236	278	308
3	50	107	151	178	203	252	283	316
5	51	113	154	180	208	256	288	320
9	67	117	159	183	210	259	296	326
18	68	122	163	188	214	264	298	331
20	72	124	164	190	223	271	301	334
22	75	131	166	192	225	273	304	339
29	104	143	174	196	227	276	306	342

CANON X, IN QUO IOH. PROPRIE

4	31	58	81	108	134	157	181	212
7	33	60	84	110	136	159	189	214
9	36	62	86	112	138	163	191	216
11	39	64	89	115	140	165	193	218
13	41	66	92	117	143	167	195	220
16	43	68	94	119	145	169	200	224
18	45	71	97	123	147	171	202	226
22	50	73	99	125	149	173	205	228
24	52	75	102	127	151	177	207	230
27	54	78	104	130	153	179	210	232
29	56	80	106	132	155			

Mc 213] + E 235, + ς—L^{28} 234, + L^{36} Scr 234. 236
Lc 339] *casu typogr. excidisse vid in* L^{36}, — Scr 342] E 343
Joh 143] + M—Scr 144, *cf. can. I.*

Te totum applica ad textum:
rem totam applica ad te.

J. A. Bengel.

(N^m T^m G^m manuale, 1734, praefatio.)

1. Manualem praesentem Novi Testamenti Graeci editionem primum anno 1898 pater meus, D. Eberhard Nestle, elaboraverat id studens, ut pro editionibus textus illius XVI. et XVII. saeculi, qui dicitur Receptus, longe divulgatis textum daret, qui studiis aetatis nostrae niteretur. Quare, quamquam ipse maluit, propriam textus recensionem offerre noluit, sed magnis illis, quae XIX. saeculo elaboratae erant, editionibus
T innixus est, Tischendorfiana[1]), quam signo T notavit, et
H Westcott-Hortiana (H)[2]). Ut autem, ubi hae inter se discrepant, utram sequeretur, haberet, in prima impressione editione Weymouthiana[3]), quae ipsa textum e maiore numero editorum priorum constitutum dederat, usus est ita, ut eam lectionem, quae duobus placebat, in textu poneret, alteram in marginem inferiorem relegaret; ubi omnes tres inter se discrepant, „mediam" lectionem, e qua ceterae facillime deri-

---

[1]) Nov. Test. Graece .. recensuit .. Constantinus Tischendorf. Editio octava critica maior. Lipsiae I. 1869. II. 1872. III. Prolegomena scripsit C. R. Gregory. Lipsiae 1894.

[2]) The New Testament in the original Greek. The text revised by B. F. Westcott, D.D., and F. J. A. Hort, D.D. Cambridge and London. Prima impressio editionis maioris 1881, minoris 1885, utraque saepius repetita.

[3]) The Resultant Greek Testament, exhibiting the text in which the Majority of Modern Editors are agreed, and containing all the readings of Stephens (1550), Lachmann .... by R. F. Weymouth. London 1886. Haec quoque editio saepius reimpressa est.

vari possunt, in textu, illas in margine posuit[4]). Inde a tertia impressione (1901) pro editione Weymouthiana eodem modo Weissiana[5]) tunc confecta usus est, signo W notata, ita, ut textus abhinc e HTW constitueretur; lectiones Weymouthianae, interea in margine tantum notatae, in praesenti impressione a me iam non nominantur. W

Hoc modo, comparatione scilicet trium praestantissimarum editionum, textus noster quam maximae obiectivitatis ideoque magis magisque divulgatus est ita, ut etiam ab anno 1904 a Societate Biblica Britannorum textus Recepti loco reimprimeretur.

Sed textum ita constitutum nihilominus in unam tantum textus biblici formam inclinare patrem meum non fugit, quia omnes tres illae editiones imprimis magnos illos et antiquissimos aegyptiacos codices secutae erant, H et W codicem *B* (Vaticanum), T codicem ℵ (Sinaiticum, ab ipso editore detectum) praeferentes. Ideo in altero apparatu critico alias maioris momenti lectiones cum signis codicum optimorum eas praebentium addidit, in Evangeliis et Actis imprimis e celeberrimo illo codice *D* Cantabrigiensi, quem Th. Beza olim possidebat. Quarum lectionum variarum numerus in sequentibus impressionibus magis magisque augebatur necnon coniecturae recentium criticorum addebantur; pleraque haec indefessa cura amici patris, prof. D. P. Schmiedel-Zürich, suppeditata sunt.

Totam editionem redintegrandam esse, ubi primum textus, quem Herm. von Soden praeparabat, publicatus esset, et hac occasione duos illos apparatus criticos in unum redigendos esse pater meus semper cogitabat, sed ante illius publicationem[6])

---

[4]) Differentiae mere orthographicae, quippe quae ad rem minime valent, ut *ν ἐφελκυστικόν*, *οὕτω* et *οὕτως*, *ι* subscriptum, divisio vocum, diaeresis, aspiratio, accentuatio (imprimis encliticarum), *ει* et *ι*, augmentatio (sed ex. gr. 1 Th 2,8 utrum praes. sit an impf., non liquet), litterae initiales, silentio praeteritae erant. Vide etiam pag. 41.42*.

[5]) Das Neue Testament. Handausgabe von D. Bernhard Weiss. Leipzig I—III 1894—1900. Secunda impressio 1902—1905.

[6]) Hermann von Soden, Die Schriften des N. T. in ihrer ältesten erreichbarenTextgestalt. I. 2203 pag., Berlin, 1902—1910. II. (Textus) 908 pag., Göttingen, 1913. — Id., Griech. N. T., Text mit kurzem Apparat (Handausgabe), 436 pag., Göttingen, 1913.

vita defunctus est die nono mensis Martii 1913. Opus patris inde a decima impressione (1914) curandum a Societate Biblica Stuttgartiensi mihi traditum est, sed in bello maximo necnon per complures annos post belli finem paucis tantum emendationibus ab amicis libri huius mecum communicatis uti licebat.

Nunc autem saepius, praesertim ab anniversario professorum Novi Testamenti concilio, nonnulla desiderabantur[7], praecipue ut lectionibus ab HTW praebitis testes quoque antiqui optimi adderentur, ut horum, non recentium auctoritate studiosi confiderent. Textum Sodenianum pariter atque HTW ad constituendum textum nostrum adhibere ex iudicio criticorum non necessarium, grande eius opus plane silentio praeterire non iustum videbatur. Neque enim inutile esse puto
S scire, quibus locis v. Soden (signo S notatus) aliter iudicet atque HTW, qui, ut supra dictum est, codices *B* et ℵ ceteris longe, non ubique iure, praeferebant. Neque vero editione manuali ab H. J. Vogels[8]) curata, ut textum nostrum ex multis annis sic constitutum mutem, commotus sum; ubi a textu nostro discrepat, lectiones eius propter codices eas praebentes plerumque in apparatu quoque nostro exhibentur (momenti maioris est eius apparatus criticus, latinam syriacamque traditionem praesertim offerens).

Item editiones ab A. Merk, S.J. (inde ab eius morte 1945 a S. Lyonnet, S.J.)[8a]) et a Jos. M. Bover[9]) curatae non multum a textu nostro discrepant.

Itaque a me imprimis apparatus criticus ex principiis, quae anno 1924 in concilio Magdeburgiensi proposui, denuo elaboratus est simulque loci paralleli, quorum typi renovandi erant, novo ordine positi et aucti sunt.

---

[7]) vide E. von Dobschütz in Zeitschr. f. d. neutest. Wissenschaft 22 (1923), pag. 147. 310; 23 (1924), pag. 312; et H. Lietzmann, ibid., 23 (1924), pag. 154—157.

[8]) N. T. Graece, textum recensuit, apparatum criticum... addidit H. J. Vogels, Düsseldorf 1920; secunda impr. 1922. Editio Graeco-Latina 1922, sec. 1936, quart. Freiburg 1955.

[8a]) N. T. Graece et Latine apparatu critico instructum edidit Aug. Merk, S.J., Rom 1933. Ed. octava 1957.

[9]) Novi Testamenti Biblia Graeca et Latina critico apparatu aucta edidit Joseph M. Bover, S. J., Madrid 1948: ed. tertia 1953.

II. Textus.

Textum igitur nostrum labore XIX. saeculi, ut supra diximus, constitutum nunc funditus mutare non convenit, praesertim cum studia recentium annorum ad textum N[i] T[i] omnibus placentem nondum pervenerint. Sed

1. principio maioritatis supra dicto (pag. 38. 39*) iis quoque locis inde a tertia decima impressione exacte obtemperatum est, quibus, cum pro editione Weymouthii Weissiana usus esset, pater textum non mutaverat, ne plura mutanda essent. At derelinquitur in septima decima impressione principium illud nonnullis locis hac de causa: Cum enim inde a tertia decima impressione maior numerus lectionum variantium, quae secundum vulgatam opinionem ius originis petunt, in apparatu praefixo signo ♦ insignitus esset, nunc in septima decima nonnullis eiusmodi locis (e. g. Rom. 5, 1), editiones HTW non respiciens lectionem illam ex apparatu in textum recepi, pristinam in apparatum relegavi. Hi loci praefixo signo ❚ significantur; „signum originis" pristinum ♦ abhinc ubique omisi. In eligendis istis locis consilio et benignitate professoris D. G. Kittel-Tübingen († 1948) et D. Th. Schlatter-Ludwigsburg usus gratias ago. De ! v. p. 31*.

2. Derelicta quoque est auctoritas editorum HTW iam anno 1927 in his rebus:

a) **orthographia** graeca adhuc apud hos talis fere erat, qualis scribis aegyptiacis saec. IV. V. mos erat. Nunc ex legibus philologorum, quibus a prof. E. Schwyzer-Bonn constitutis cura professoris P. Schmiedel mihi uti licebat, voces ita scribuntur, ut eo tempore, quo N[i] T[i] libri primum conscripti sunt, mos erat. (Simili ceterum ratione iam philologus Fr. Blass in editionibus suis Lucae et Actorum et H. v. Soden in Novo Test. suo necnon A. Rahlfs in Genesi graeca (Stuttgart 1926) usi sunt.) Itaque nunc mutata sunt: modus et locus accentuationis, ut *ϑλῖψις*, *ἀντιπέρα*; aspiratio, ut *ἀλληλουϊά*, *ἐφ' ἐλπίδι* uno loco R 8,20; iota subscriptum (ut *εἰκῇ*, sed *ἀποϑνήσκω*); assimilatio (semper, ut *ἐγκακέω*, *συμπάσχω*, *συζητέω*); itacismus (ut *τραπεζίτης*, sed *λογεία*; *Δαυίδ*, sed *Καισάρεια*) et similia (ut *ταμιεῖον*, *κράβατος*; *Ἰωάννης*, *Στωϊκός*); flexio verborum (ut *ἐξέδοτο*, *ἀφῆκας*, *κατασκηνοῦν*; sed more saeculi primi *εἶπα* et *εἶπον* etc. promiscue scribuntur neque libido in adhibenda augmentatione deleta est); *Ἰωάννῃ* (dat.), *Ἡλίου* (gen.);

divisio vocum (ut *μήποτε*, sed *μή γε*). Imprimis nomina propria modo graecolatino (ut *Μᾶρκος*, *Τύχικος*) aut semitico (*Ἑνώχ*, sed *Ἠλίας*; *Βηθλέεμ*, sed *Ἀβιαθάρ*) scribuntur; denique scribitur *χριστός*, ubi appellativum, ut Mt 16, 16, sed *Χριστός*, ubi certe nomen proprium est, ut G 3,24—29 — de quibusdam locis dubitari potest —. Paucis locis, ubi scriptio recta in codicibus nusquam vel rarissime invenitur, textus non mutatus rectaque orthographia solum in apparatu — praeposito (*rectius*) vel (*potius*) — data est, ut *Κυρήνιος* L 2,2, *Ναθάμ* L 3,31; *γυμνιτεύω* 1 K 4,11. Nonnulla postea mutavi.

b) distinctionem pericoparum — primo secundum H factam — iam 1914 opera complurium professorum, quorum, quos quisque saepius tractaverat libros N[1] T[1], perlegerat († Th. Haering, † W. Heitmüller, † Fr. Traub, † J. Weiss), denuo examinatam mutaveram. Graviores differentiae inter HTW notatae sunt, ut J 1,11.

c) quae ex Vetere Testamento vel citantur (ut Mt 1,23; 2,15) vel inde orta videntur (ut Mt 5,3ss. 48) litteris **crassioribus** plerumque secundum H impressa sunt; sed id quoque nunc retractatum est, ita ut aut loci, ubi haec relatio parum apparebat, nunc litteris simplicibus, aut alii denuo crassioribus imprimerentur.

d) loci poetici, saepius atque apud H, nunc strophis impressi sunt; litteris diductis voces semiticae dantur, ut *ὡσαννά*, *ταλιθὰ κοῦμ*.

In his rebus formalibus (a—d) me non diutius auctoritatem editorum HTW sequi aequum aestimabitur.

| 3. Initium versuum nunc saepius quam antehac signo | (ab J. A. Bengel 1687—1752 primum adhibito) significatur, ubi ex interpunctione non statim apparet. Divisio versuum eadem est, quam v. Soden I, p. 484s. praescribit; differt quinque solum locis (L 24,45s. Act 2,47s; 24,19ss. 1 K 7,33s. Ph 1,16s.) ab antiquissima a R. Stephano 1551 introducta.

4. Iis, qui prioribus iam editionis nostrae impressionibus usi sunt, nunc signa textui inserta aliena fortasse videbuntur, quae iam pridem a prof. P. Schmiedel (similiter atque apud H) proposita lectorem ad varias in apparatu lectiones perducant. Spatii enim ratione habita iam non licebat verba textus, ad quae lectiones variae pertinent, in

apparatu repetere. Simulque utilissimum putavi lectorem hoc modo commoveri, ut apparatum adiret et textum nostrum, ubi variae lectiones offeruntur, non semper certum esse cognosceret, praesertim cum multae variae lectiones non solum magni momenti sint, sed — quia textus noster mechanice ex HTW constitutus est — a multis primariae aestimentur. Ubi autem haec signa in textu desunt, lectiones varias alicuius momenti non exstare, sed textum satis certum esse discas. Qui textum solum, ratione critica omissa, legere malunt, haec signa facile praeteribunt.

E forma autem ipsa signorum statim cognosces, qualis sit lectio varia. Significat enim:

a) ⸀ pro sequenti verbo textus } in apparatu ⸀
⸂...⸃ pro verbis ita inclusis } a l i a praebentur. ⸂...⸃ et

Ponitur autem ⸁ aut ⸄...⸅, si iterum in eodem versu; ⸀^{2} aut ⸂^{2}...⸃, si tertium (ut Act 14,19); ⸁^{2} aut ⸄^{2}...⸅, si quartum; ⸀^{3}, si quintum (ut 1 K 7,17) illud occurrit.

b) ⸆ hic in apparatu aliquid i n s e r i t u r. ⸆

Ponitur ⸇, si iterum; ⸆^{2}, si tertium in eodem versu occurrit, ut Act 18,6. ⸇ ⸆^{2}

c) ° verbum sequens } in apparatu o m i t t u n t u r. °
▫...⸌ verba ita inclusa } ▫...⸌

Ponitur °^{2} aut ▫^{2}...⸌, si iterum; °^{3}, si tertium in eodem versu occurrit, ut Ap 2,13.

d) ⸉...⸊ o r d o tantum verborum ita inclusorum (sine alia variatione eorum) i n v e r t i t u r. ⸉...⸊

Ponitur ⸉^{2}...⸊, si iterum in eodem versu occurrit, ut G 2,16. Ubi alius hic ordo non per se elucet (ut Mt 1,18 ⸉***B*** in apparatu significat codicem ***B*** legere *Χριστου Ιησου*), verba textus infra numeris significantur, ut Mt 2,22, ubi ***ℜDpl*** et S habent *Ηρωδου του πατρος αυτου*.

e) : aliter i n t e r p u n g i t u r, ut Mt 3,17: :, et :^{2}—, h: editores Westcott-Hort in margine interpungunt *ο υιος μου, ο αγαπητος εν ω*. :

f) Si variae lectiones varii generis, ut inversio et omissio etc., ad eandem partem textus pertinent, signa ⸀ aut ⸂...⸃ ponuntur, ut Mt 13,1; 15,30. Brevitatis causa hic quoque interdum pro verbis, quae in apparatu eadem sunt, numeri ponuntur (ut Mc 9,38) et omissiones quoque ita exprimuntur,

ut J 13,9, ubi numeri in apparatu significant codices ***BW*** habere *Πετρος Σιμων*; ***Dpc*** habere tantum *Πετρος*, at 472 sy[s] tantum *Σιμων*; vel Mt 10,8, ubi ***ℜΘal*** prima duo verba, *νεκρους εγειρετε*, omittunt.

[+...: —... g) Ubi in textu verba uncis [ ] inclusa sunt, uncus [in apparatu repetitur, additoque + significatur sequentes testes haec verba habere, addito — ea omittere: ut Mt 1,24 [ὁ]: codices ***BCℜDal*** et editor W habent ὁ (sine uncis); *ℵpm* et T omittunt; editorem H id uncis inclusum in textu suo habere concludendum est, vide infra pag. 51*.

III. Apparatus criticus.

A) In apparatu nostro invenies

1. ut in prioribus impressionibus omnes LECTIONES VARIAS editorum HTW (exceptis mere orthographicis, vide pag. 39. 41* s.) simulque omnes lectiones, quas Westcott et Hort in margine et in appendicibus editionis minoris habent. De signis vide infra pag. 50* ss.

2. nunc autem etiam plerasque earum, quas in Evangeliis, et omnes, quas inde ab Actis in textum suum recepit H. v. Soden (ad textum nostrum constituendum has non adhiberi supra pag. 40* declaravi); deinde habes praecipuas earum, quas in primo apparatu suo ut pares fere aestimandas offert.

3. prout spatium erat, aliae lectiones variae (praeter eas, quas pater meus e cod. ***D*** etc. attulit) additae sunt, imprimis e codicibus recentibus temporibus detectis (***W***, ***Θ***) necnon ex iis, qui in papyro scripti in Aegypto inveniuntur; deinde nonnullae, quae ex Lutheri versione nobis notae sunt et aliae, quae codicum singulorum et affinitatem et proprietatem docent, ut ex ***D*** et ***E*** in Actis; aliae denique, quae ad vetustissimum quidem textum investigandum nihil valent, sed, quomodo textus noster per saecula traditus et saepe deterioratus sit, docent, ut *ἶρις—ἱερεῖς* (id est *ΙΡΙΣ*) in Ap 4,3 vel
(*ex* latt?) E 5,25, ubi addito (*ex* latt?) significatur textum graecum fortasse e latina versione fluxisse.

4. auctae quoque sunt c o n i e c t u r a e a recentibus in locos difficiles factae; his nomen (si fieri poterat, primi) auctoris additum est; 200 fere coniecturae in apparatum receptae sunt. Additur *cj* = coniecit, ubi litterae in codicibus traditae mutatae *cj*
sunt; ubi coniectura ad accentum tantum vel divisionem vocum etc. pertinet, solum nomen auctoris additur vel „comm" = com- comm
mentatores, ut Mt 24,41, quia saepe auctor ignotus est. Omnes coniecturae uncis curvatis (. . .) inclusae sunt, ut discernas, (. . .)
quae coniecturae, quae lectiones a codicibus oblatae sint.

Alius alia desiderabit, sed nonnulla saltem offerre volui, quae studiis vel in universitate vel privatis prosunt.

B) Omnibus autem lectionibus variis, nunc etiam eis, quas HTW praeferebant (pag. 40*), TESTES ANTIQUI addendi erant, ita tamen, ut quam brevissime lector historiam textus eiusque varias recensiones perspiceret. Codices ipsos me non denuo contulisse, sed imprimis e Tischendorfii edit. VIII. crit. mai. et Sodenii opere testes antiquos hausisse licebit; usus sum etiam (gratiasque ago auctoribus) Synopsi ab A. H u c k edita (nunc ^{10}1950) et editionibus ab Al. S o u t e r (Oxford 1910, ^{2}1947) et H. J. V o g e l s curatis necnon commentariis a Th. Z a h n aliisque editis. Qui accuratiora de his testibus scire vult, adeat libros textum N^1 T^1 tractantes[10]). Hic pauca tantum addere licet. Vide etiam pag. 14*ss. et „Explanationem signorum" libro nostro insertam.

1. Codices.

a) Ut testes inter se propinquos brevissime afferrem, signis ℌ et 𝔎, quibus v. Soden magnas antiquas textus r e c e n s i o n e s significavit, usus sum, scilicet ubi ea crassis typis impressit, quia omnes vel saltem plerique recensionis testes

[10]) Germanicis studiosis imprimis commendo: † Eb. N e s t l e ' s Einführung in das griech. N. T., 4. Aufl., völlig neu bearbeitet von Ernst v. D o b s c h ü t z, Göttingen, Vandenhoeck u. Rupprecht 1923. — H. J. V o g e l s, Handbuch der neutestamentlichen Textkritik, Münster 1923. — Deinde confer L. V a g a n a y, Initiation à la critique textuelle néotestamentaire, Lyon 1934; M. J. L a g r a n g e, Introduction à l'étude du N. T., Paris 1935; Fr. G. K e n y o n, The Text of the Greek Bible, London ^{2}1948; id., Recent Developments in the Textual Criticism of the Greek Bible, London 1933; id., Our Bible and the ancient Manuscripts, ^{3}1939; id., The Story of the Bible, London, ^{6}1947; Kirsopp L a k e, The Text of the New Test., London, ^{6}1928.

concordant; aliis locis singuli maioris momenti codices citantur.

𝔥 𝔥 (= Hesychii quae dicitur recensio Aegyptiaca) continet imprimis ***BℵC*** — codicem ***B*** primo loco afferre liceat —, deinde in Evgg ***LΔΨ 33*** aliosque, in L et J etiam ***W***; inde ab Act ***A***, in Epistulis Paulinis ***P*** (sec. v. Soden; ab aliisinter 𝔎 numeratur.

𝔎 𝔎 (= Koine, vel recensio postea Antiochiae et Constantinopoli orta) continet in Evgg imprimis ***EFGH***, in Act et Epp. ***HL***, in Ap ***046***, praeterea plerosque codicum minusculis litteris scriptorum; congruit haec saepe cum Textu Recepto.

(Tertia Sodeniana classe, signo 𝔍 significata, non usus sum, quia apud illum testes inter se valde discrepantes continet. Neque „occidentalem" textum tali signo notare mihi placuit, quia singulos testes eum singulis locis praebentes enumerare utilius mihi videbatur.)

λ Sed inveni signa λ pro familia codicum min. 1, 118, 131,
φ etc. a K. Lake descripta, et φ pro 13, 69, 124, 346 etc., quos ex uno archetypo fluxisse Ferrar docuit.

Omnes singulos codices signis a C. R. Gregory propositis notavi, quorum seriem E. von Dobschütz in libro supra citato „Einführung" et in Zeitschr. f. d. neut. Wiss. 23 (1924), p. 248 ss.; 25 (1926), p. 299 ss.; 27 (1928), p. 216 ss.; 32 (1933), p. 185 ss.; K. Aland 45 (1954), p. 179 ss.; 48 (1957), p. 141 ss. continuaverunt.

Primum plerumque affero recensionem 𝔥 aut singulos eius
𝔓 codices, imprimis in papyro scriptos (𝔓, cum numero a Greg. et v. Dobsch. invento); deinde 𝔎, deinde ceteros (***D*** etc.)[11]). Orthographia codicum in nostram versa est; e. g. ***D*** scribit *διετειας* Mt 2,16; *ανοιξε* Mt 6,8.

b) E c o d i c i b u s s i n g u l i s non totos quidem contuli, sed ubi lectiones ab ipsis quoque praebitae in apparatu nostro
B ℵ offeruntur, s e m p e r nominavi codices ***B*** et ℵ (saepe in 𝔥 inclusos); saepius addidi ***C***, qui multas lacunas habet, interdum ***L*** et inde ab Act ***A***, in Epp. ***P***. S e m p e r quoque, ubi
D lectiones eorum in apparatu praebentur, nominati sunt ***D*** (Bezae Cantabr.) in Evgg et Act (in Act saepe addito ***E***, ubi
DG a ***D*** discrepat) necnon in Epp. Paulinis ***D*** (Claromont.) et ***G***.

---

* c 1.2.3 11) *significat primam codicis manum, c vel 1.2.3 correctores,
mg vid mg lectionem marginalem, vid (= ut videtur) incertam lectionem, ut Mt 21,1.7 et saepius.

Semper quoque citatur *Θ*, quem una cum *λφ 565 700* textum Caesareensem praebere Lake et Streeter nuper dicunt; saepius **Θ**
W (praesertim in Mc, ubi occidentalem textum contestatur) et singuli maiusculi nuper detecti ut ***0131***, ***0138***; codicum minu- ***0131*** etc.
sculis litteris scriptorum ii tantum, qui maioris momenti sunt, ut illi, qui in *λ* et *φ* inclusi sunt, deinde *33*, *565*, *614*, *1* (in Ap) ***33*** etc.
aliique; interdum „lectionaria": 39^{lect}, 47^{lect}. Sed hos testes ***39**^{lect}*
iuxta illustres codices ***B*ℵ** etc. non nominavi, nisi singulares lectiones habent aut omnes testes enumerandi erant.

c) Ceterorum codicum, quos non nominatim citavi, lectionem aliquo modo significare conatus sum. Indicat enim punctum post testes positum omnes (incl. versiones et patres) ***B*.**
lectionem illam praebentes enumeratos esse, ut Mt 1,16 saepius; 5,13. (Sed ceteros cum textu nostro concordare non certum est, quia aliae variationes hic non nominatae exstare possunt.)

pc (vel nihil, ut Mt 1,3) post testes significat paucos alios ***B Bpc***
codices minoris momenti idem habere, ut Mt 1,7.

al = maiorem numerum, etiam aliarum recensionum, hanc ***al***
lectionem habere (***D****al* saepe = ***D*** *Wλφ 565* it sy^{sc}), ut Mt 1,10.

pm = permultos idem habere (ubi v. Soden classem suam 𝔍 ***pm***
crassis litteris impressit, nos saepius *pm* posuimus, ut Mt 1,11).

pl = plurimos, ut Mt 1,5. ***pl***

rell = reliquos omnes, ut Mt 1,25. ***rell***

Quomodo qui testes cum textu nostro concordent, concludendum sit, vide infra pag. 53*.

2. Versiones antiquae.

Vetustissimae tantum quaeve ad singulos locos maioris momenti sunt respiciendae erant, imprimis latinae et syriacae; aegyptiacas raro, ubi ab 𝔖 discrepant, nominavi aliasque interdum.

a) Versiones latinae.

it = omnes vel plerique codices versionis veteris latinae **it**
(„Italae"); alioquin singuli codices (*a*, *b*, *c* etc.) nominantur, ***a*, *b***
quorum *e k* (in Act Cath Ap *h*) africanum vetustissimum textum praebent[11a]).

vg = vulgata Hieronymi; ubi necessarium est, discernitur **vg**
inter editiones illas pontificales

[11a]) Nunc editur ab (†) A. Jülicher: Itala. Das N. T. in altlatein. Überlieferung. Berlin. I Mt 1938, II Mc 1940, III Lc 1954.

vg^{s} vg^{s} = sixtina editio 1590 (rarius, ut L 11,2)

vg^{cl} vg^{cl} = clementina 1592

et originalem Hieronymi versionem,

vg^{codd} vg^{codd} notatam, qualis exstat in antiquis vulgatae
vg^{am} codicibus (quorum singuli interdum nominantur, ut amiatinus 1 J 5,10, fuldensis H 11,37, cavensis, toletanus 1 J 5,7.8, harleianus *1023*, J 3,5) et ab Anglis Wordsworth et White edita est annis 1889 ss.

lat lat = vulgata et pars veteris latinae versionis.

latt latt = vulgata et tota vetus latina.

sy b) Versiones syriacae.

Imprimis citatur vetus syriaca, saec. II orta nobisque conservata codicibus illis insignibus, Evgg. continentibus,

sy^{s} sy^{s} = sinaiticus, scriptus saec. IV. V., anno 1892 ab Agnes S. Lewis in monte Sinai detectus.

sy^{c} sy^{c} = curetonianus, scriptus saec. V., anno 1858 a Cureton editus.

sy^{p} Praeterea et in ceteris N[1] T[1] libris

sy^{p} = versio peschitto dicta, orta saec. V. (concordat ple-
sy^{h} rumque cum 𝔎).

sy^{h} = harclensis, orta saec. VI. VII.; maximi momenti
sy^{hmg} sunt huius lectiones marginales, sy^{hmg} notatae.

Interdum citantur

sy^{pal} sy^{pal} = lectionarium et fragmenta versionis syriaco-palaestinensis ut L 2,11 etc.

sy^{ph} sy^{ph} = versio philoxeniana, orta saec. V. VI.; ibi tantum citatur, ubi sy^{p} deest (2 P, 2.3 J, Jd). — Discerne sy^{ph} et sy$^{p\cdot h}$ = sy^{p} et sy^{h}, ut Act 18,11.

sy = omnes syri vel saltem ii qui maioris momenti sunt.

c) Aliae versiones, rarius citatae.

sa sa = sahidica, Aegypti meridionalis, orta saec. II. vel III.

bo bo = bohairica, Aegypti septemtrionalis.

aeg aeg = hae ambo.

aeth, arab etc. aeth(iopica), arab(ica), arm(enica), georg(ica); got(ica), saepe cum 𝔎 concordans.

— itsy, latsy (= it et sy etc.) spatii causa uno tenore impressum esse lector permittat.

3. Patres ecclesiastici.

Horum vetustissimos tantum saepius citatos esse et ibi solum, ubi nulli codices vel minoris momenti lectionem prae-

bent, liceat. Citationes sumpsi ex Tischendorfio aliisque editionibus, quia editiones patrum ipsas adire non poteram, excepto Marcione, Irenaeo, Clemente Alexandrino. Ubi scriptor non in omnibus locis eandem lectionem praebet, plerumque silentio eum praeterii; nonnumquam addito ^{pt} (= partim) significatur eum diversis locis diversa praebere, ut Or^{pt} ad R 3,5.

Sunt autem citati hi (qui semel vel bis tantum citantur, addito loco N^{i} T^{i}); additur annus mortis vel saeculum:

Act Pl et Thecl (= Acta Pauli et Theclae), saec. II., 2T4,19.
(Julius) Africanus, III, L3,24.
Ambr(osius), mort. 397.
Ambst (Ambrosiaster, commentarius in epp. Paul. saec. IV., Ambrosio adscriptus).
Apollin(aris), IV. H 3,10.
Athan(asius) 373. L4,1. Act5,3.
Aug(ustinus) 430.
Bars(alibi), 1171. Mt 1,16.
Beda, 735. Act 22,28.
Chr(ysostomus) 407.
Cl(emens Alexandrinus) 212.
Cl^{hom} (Homiliae Pseudoclementinae), saec II? IV?.
Cl^{ro} (= Clemens Romanus) I.,
Cypr(ianus) 258.
Cyr(illus Alex.) 444, Kol 2,2.
Dial(ogus) Timothei et Aquilae V.? Mt 1,16.
Did(ache) circa 130, Mt 6,9 ss.
Dionys(ius Alex.) III. Ap 1,9.
Doroth(eus) VI. L 18,14.
Ephr(aem Syrus) 378.
epist(ula) Lugd(unensis) ca. 177, ap. Eus., h. eccl. V, 1, Ap 22,11.
Epiph(anius) 402.
Eus(ebius) 340.
Euthal(ius) V.
Ev(angelium) Petri, II. L23,48.
Ev. sec. Hebr(aeos), I. Mt 23,35.
fragm(entum) fajjum(ense) III. Mc 14,28.30.
Fulg(entius) 533. Mt 25,46.
Greg^{naz} (Gregorius Nazianzenus) 389. 1 K 8,6.
Greg^{nyss} (Gregorius Nyssensis) IV. L 11,2.
Hier(onymus) 420.
Hil(arius) 368. Kol. 2,2. H12,22s.
Hipp(olytus) 234. Ap17,7; 18,2s.
Ir(enaeus) II; Ir^{arm}, Ir^{lat}, ubi altera versio aut deest aut discrepat.
Isidorus Pelus., V, Kol 1, 15.
Ju(stinus) II.
Lcf (Lucifer) 371.
M(ar)cion II.
Non(nus) IV. V. Joh.
Or(igenes) 254.
Papias II. Act 1,18.
Pelag(ius) IV. V.
Polyc(arpus) 155. R14,10.
Porph(yrius) III. Mc 15,34.
Prim(asius) VI, Ap.
Prisc(illianus) 385.
Ps(eudo)-Ign(atius) V. R 9,5.
Ps(eudo)-Vigil(ius), 1 J 5, 7.8.
Rufinus 410. G 2,20.
Tert(ullianus) II. III.
Theo(dorus) ^{mopsv} IV. V. H 4, 2.
Tyc(onius) IV. Ap.
Vigil(ius) V.

C) EDITORUM RECENTIUM signa, quae in prioribus impressionibus sola addita erant lectionibus variis primi apparatus, nunc codicibus additis omnino omittere nolui. Cum enim textus noster e maiore numero editorum HTW constitutus sit, necessarium mihi videtur dicere, qui horum quibusque locis cum textu concordent, qui discrepet. Praeterea qui pondus codicum diiudicare nondum edocti sunt, facile hoc modo discernere possunt, quae lectiones a prioribus editoribus pluris aestimatae sint. Sed quia plus valet codices antiquos

; scire, signa editorum post codices demum (signo; separata) addita sunt tenuioribus typis. Si e. g. L 10,38 legis: *εις τον οικον αυτης* **ℜDΘ***pl*; W (*sed* — *αυτης*), [h], scias recensionem **ℜ**, codices **D**, **Θ** plurimosque alios testes illud exhibere; item editorem W, sed hunc — nullo teste — omittere vocem *αυτης*; at editionem Hortianam in margine uncis inclusa haec habere.

1. Significat autem

T a) T editionem ab O. v. Gebhardt curatam, quae Tischendorfiani textus ultimam formam praebet; collationi nostrae suberat eius 3. impressio[12]). Nonnumquam citatur eiusdem

T^4 4. ed. anni 1898, T^4, ut 2 K 5,19; multis locis ipsius Tischen-

Ti dorfii ed. VIII. criticam maiorem pater meus inspexit eiusque

Ti-Gr lectiones, quae eius propriae sunt, signo Ti notavit, ut Act 15,40; Ti-Gr notat correctiones a C. R. Gregory in Prolegomenis 1894, pag. 1247ss. collectas, ut Mt 7,13.14. Act 17,29.

W, W^2 b) W editionem Weissianam[13]), W^2 eiusdem 2. editionem 1902—1905, ubi a prima discrepat. Scias autem editorem postea saepius alias lectiones maluisse, ut in „Stud. und Kritiken" 1913. 1914 enuntiavit, quae nunc in editione nostra citantur, multaque errata eo per epistulas probante tacite emendata esse, ita ut non in impressa Weissiana editione, sed in nostra editione et apparatu verum textum Weissianum habeas. (In minore quoque eius editione[14]) anni 1912 eadem et multa novo errata sunt.) Ubi igitur a nostra collatione discrepat editia Weissiana, hanc errare suspiceris (similiter apud v. Soden, vide pag. 52*).

---

[12]) Nov. Test. Graece ex ultima Tischendorfii recensione edidit Osc. de Gebhardt. Ed. stereot. minor, tertium emissa. Lipsiae 1895.

[13]) Titulum vide pag. 39*.

[14]) Das N. T. griechisch. Nach dem Text von D. Bernh. Weiss. Berlin 1912, Preuß. Hauptbibelgesellschaft.

c) Ex editionibus ab Anglis Westcott et Hort curatis (vide pag. 38*) collationi suberat editio minor anni 1895, inspectis aliis quoque impressionibus eorumque editione maiore, ut L 7,47. R 8,20. Notata est signo H. $\mathcal{H}$ significat eorum textum, ubi praeterea lectionem marginalem (h), aequi fere ut iudicant momenti, offerunt; $\mathcal{H}^a$ ponitur, ubi lectionem alternantem (h^a) habent, quae differentiam non solum orthographicam, sed etiam ad rem pertinentem praebet, ut Act 5,15; 15,28: haustae sunt hae „alternative readings" ex appendice maioris eorum editionis, vol. II. „MSS" quinque locis Mc 4,21. Act 6,5. G 2,14. H 7,1; 11,35 lectioni marginali addunt, quam vel forma vel re suspectam ob testes optimos eam praebentes silentio praeterire noluerunt. De h^r et h^s vide infra. Uncis [ ] voces includunt, de quibus utrum legendae an delendae sint, dubitant (item T); in apparatu nostro ponitur [H], [h]; interdum pro [h] discernimus h^1 (legendum) et h^2 (delendum), ut J 10,39, ubi h scribit [*παλιν*] *αυτον*. Uncis duplicatis ⟦. . .⟧ includunt vocabula, quae a testibus occidentalibus aut omittuntur („western non-interpolations", Mt 27,49. L 22,19 s; 24,3.6.12.36.40.51.52), aut ab his solis praebentur („western interpolations", Mt 16,2 s. Mc 16,9—20. L 22,43 s; 23,34. J 7,53—8,11). — Wh non esse = Westcott-Hort, sed Weiss et lectionem marginalem Hortianam moneo.

H, $\mathcal{H}$ — h — $\mathcal{H}^a$, h^a — h „MSS" — [H] [h] — h^1 h^2 — ⟦. . .⟧ — (Wh)

Ita textus horum editorum, Tischendorfianus, Hortianus, Weissianus e textu et apparatu nostro certo restitui potest, excepta orthographia (vide pag. 41* s): qui in apparatu non nominantur editores cum textu nostro concordant.

2. Deinde ut in prioribus impressionibus lectiones varias in appendice edit. min. Hortianae collectas (et in appendice vol. II. ed. mai. copiosius explanatas) omnes exacte habes; sunt eae, quibus h^r et h^s additur; sed ad textum nostrum constituendum hae nihil valuerunt.

a) Notat autem h^r lectiones notabiles, sed reiectas ab Anglis („noteworthy rejected readings"), ut Mt 1,8; quarum quas ex notabili traditione occidentali derivantes „western" appellant et signis ⫞. . .⊦ circumdant, significamus ⫞h^r⊦, ut Mt 9,15; addidimus ^{v}, ubi lectionem graece impressam in versionibus tantum invenerant, ut Mc 6,33 h^{r3v}; addidimus ^{e}, ubi talis lectio ipsorum legibus emendanda erat, ut Mt 27,17 (habent enim in appendice *Ιησ. Βαρ.*; sed codices, quibus ipsi in ap-

h^r — ⫞h^r⊦ — h^{rv}, h^r

$h^{r\,lat}$ paratu mai. ed. nituntur, habent *Ιησ. του Βαρ.*); addidimus ^{lat}, ubi lectionem versionis, de forma graeca originali dubitantes, latine reddiderunt, ut L 21,11 (codicis *1012* erant ignari).

h^{s} b) Alterius generis sunt eorum l e c t i o n e s s u s p e c t a e, „suspected readings", notatae h^{s}; sunt enim lectiones, quas ob bonum sensum praeferendas esse suspicabantur, sed quia in codicibus minoris vel minimae auctoritatis inveniuntur, in textum recipere conati non sunt, sed in appendice solum notaverunt, ut Act 25,13. Lectioni contrariae, quam e codicibus optimis haustam in textum, ut Mc 4,28, aut in marginem, ut
H^{db}, $\mathcal{H}^{db}$ R 8,2, receperunt, addidimus ^{db} (= dubitantes posuerunt); idem-
h^{db} que intellegendum est, ubi textus eorum, quia cum nostro concordat, in apparatu non datur, ut Mt 21,29—31. R 15,32. Ubi e lectionibus minorum testium in appendice collectis ob sen-
h^{ell} sum unam principalem esse putant, posuimus h^{ell} (= eligunt),
h^{el} ut Act 13,33, si ambo, aut h^{el} (eligit), ut 1 P 1,7, si solus Hort, sic iudicat; ubi H^{db} solum legis, intellegas eos de textu dubitavisse, sed nullam aliam lectionem praetulisse, ut Mt 15,30 (de ordine verborum dubitantes), J 4,1. Ubi nullam codicum lectionem probantes coniecturam fecerunt, scribimus
h^{s} *cjj*, *cj* h^{s} *cjj* (coniciunt), ut Act 12,25, aut *cj* (coniecit), si alter eorum sic coniecit, ut Mt 28,7.

Lectiones tales secundum ordinem in appendice Hortiana
$h^{r1.2}$ etc. adhibitum a nobis numerantur ($h^{r1.2}$ etc.), sed in apparatu nostro interdum ob sensum alio ordine ponuntur, ut L 24,39. Act 13,42. Significat igitur e. g. Mc 4,28 lectionem *א𝔎pl* ab Anglis, sed dubitantibus, in textum receptam esse ob codices eam praebentes; lectiones ***D W*** et ***B*** (textum nostrum) notandas, lectionem ***C**** eligendam eos existimavisse.

Haec quoque additamenta, ut h^{r} et h^{s}, etiamnunc, postquam codices ubique nominantur, non inutiles esse puto, quia lectorem docent, quanta cura Angli illi illustres textum N^{i} T^{i} investigantes locos istos in appendice maioris editionis explanaverint.

3. Quae ex editione S o d e n i a n a hic invenias, vide pag. 44*. Apud eum ut apud W multa errata tacite emendata sunt, aut ipso per epistulas probante aut post eius mortem adiutore eius prof. O. Eissfeldt (per epistulas ad prof. P. Schmiedel datas). Non omnes, at tamen plurimas Sodeniani textus lectiones
S a nostro discrepantes nominatas esse scis. Signum S signi-

ficat Sodenii textum; s lectionem in primo apparatu eius parem fere aestimandam (s^1, s^2 ubi plures offeruntur, ut Mt 1,16). S significat textum, ubi ei „s" oppositum est, ut Mt 1,16; 3,1. Sed S, s, S ibi tantum additur, ubi neque H nec T nec W lectionem eius probant, ut Mt 1,5; at Mt 3,15 v. Soden quoque habet *προς αυτον*, neque vero additur signum S, quia T et h idem habent. ▪ ($s^{1\cdot 2}$ etc.) S

Omnia haec editorum signa ad lectiones varias in uncis ( ) aliis lectionibus interpositas non pertinere, nisi apud eas repetantur, moneo, ut J 5,4; at vide J 12,4.

D) Deinde, qui TESTES TEXTUM nostrum praebeant, lector discat. Neque enim sunt plerumque aperte allati (post :*txt*), nisi pauci sunt, ut Mt 1,5.20, aut 𝕶 (non 𝕳) aliique eum praebent, ut Mt 8,23. Ceteris locis autem c o n i c i e n d i sunt hi testes hisce legibus: *txt*

Ubi 𝕳 (vel eius codices *Bℵ*), *Θ* et *D* (in Epistulis *DG*) in apparatu non citantur, cum textu concordant, exceptis paucis locis, ubi codices hi aliam lectionem apud nos non receptam habent aut desunt.

Ubi 𝕶*Θpl* lectionem variam praebent, ut Mt 4,9, *pc* vel nulli praeter 𝕳*D* cum textu concordant; similiter ubi *C*𝕶*Dpl*, ut Mt 2,18, ibi 𝕳 (excepto *C*) et pauci vel nulli allii cum textu (*Θ* deest); ubi *LΘφpm*, ut Mt 5,27, ibi 𝕳𝕶*Dal* cum textu; ubi 𝕶 *33 al*, ut Mt 1,18, ibi 𝕳 (exc. *33*) *Θpm* cum textu (*D* deest); ubi *Dpc*, ut Mt 1,22.23, ibi 𝕳𝕶*pl* cum textu concordant (*Θ* deest). Similiter ubi plures lectiones variae dantur, ut Mt 10,8 *PΔpc*, *348pc*, 𝕶*Θal*, ibi textum nostrum 𝕳*Dal* habent; vel Mt 12,50 𝕳 (excepto *C*) 𝕶*Θal* textum habent. Ubi, ut Mt 13,28, cum varia lectione ℵ(*D*)*al*, cum textu *BCpc* concordant, concludendum est tertiam lectionem a 𝕶*Θal* datam exstare, quam hic nominare non operae pretium est; similiter R 10,14 et saepius. Ex „lat" concludas pro textu „it"; ex „it": „lat" vel „vg".

Sed conclusiones has e silentio factas non adeo certas esse facile perspicies.

E) Relinquitur, ut ALIA SIGNA IN APPARATU adhibita breviter exponam. Signo | variae lectiones in eodem versu ad varia vocabula pertinentes, ut Mt 1,8, signo : plures ad eadem vocabula pertinentes, ut Mt 1,14.16, distinctae sunt; lectiones | :

et inter se cohaerentes saepius voce *et* coniunguntur, ut Mt 10,25; 12,36.

Vocum graecarum saepe ea tantum pars in apparatu imprimitur, ad quam discrepantia pertinet, ut *-ιαμ* pro
-ιαμ *Μαριαμ* Mt 1,20, ita ut subito ubi discrepantia sit perspicias. In extensis lectionibus aut in subsequentibus saepe ea verba, quae in textu vel in praecedente varia lectione eadem sunt, punctis abbreviantur, ut Mt 10,11; 1,16. Kol 2,2.

Accentus graeci in apparatu non imprimuntur nisi perspicuitatis causa (ἤ, ἡ) sive ubi varietas alio accentu constat; hae discrepantiae accentus aeque ac divisionis ver-
( ) borum nec non merae coniecturae uncis ( ) inclusae sunt, ut Mt 20,23; 24,32.41.

Intra lectionem variam saepe in uncis ( ) alia additur, quae paucis tantum a prima discrepat, ut Mt 14,6, ubi **Ꞩ***al* habent *γενεσιων δε αγομενων*; signum Ꞩ hic ad lectionem ***CK Θ****al* tantum pertinere, supra pag. 53* docui; similiter Mt 19,9.
Ita inclusi ii quoque testes sunt, qui generaliter cum ceteris concordantes in minimis, hic non nominatis, ab eis discrepant,
(***D***) ut Mt 14,24 (***D***), qui habet *ην εις μεσον της θαλ.*, et (***Θ***), qui, codici ***B*** similis, habet *απειχε απο της γης σταδ. ικανους*; tales testes commate (,) distinguuntur, ubi discrepantia ad varia per-
(∫ ***D***) tinet, ut L 12,38; additur ∫, si ordinis tantum verborum varietas est, ut Mc 8,10, ubi ***D*** et codices italae *αυτος* inserunt ante *εμβας*.

( ) — — Unci cursivi *(. . .)* vel lineae — — apud editores sententiam interpositam circumdant ut J 1,15. Act 10,36.37. 2 K 12,2 (= T omittit lineas).

παν[τες?] Unci quadrati [ ] in verbis graecis vel latinis litteras circumdant, quae non scriptae, sed concludendae sunt, ut Act 8,6; 9,8; 14,6. Mc 14,30. Signum | Tit 3,2 indicat finem stichi.

p) In Evangeliis anteposito *p*) ante varias lectiones significatur eas fortasse e locis parallelis fluxisse, sive Tatiani deperdita „Harmonia", sive posteriore assimilatione hoc efficiente, ut Mt 5,39.44; interdum aliis quoque locis apposito fonte biblico significatur, unde lectio oriri videatur, ut Mt 6,13; 8,11.

(*sic*) (*sic*) nonnumquam apponitur, ne erratum typographi esse
it. etc. putes, J 1,13; *add.* = *addit(-unt)*; *c.* = *cum*; *cf.* = *confer*; *dist.* = *distinguit(-unt)*; *ead.* = *eadem*; *eti.* = *etiam*; *i. e.* = *id est*; *it.* = *item*; *om.* = *omittit(-unt)*, ubi signo O vel — uti non licet; *v.* = *vide*; *vl.* = *vel*; *vs.* = *versus*.

Signa in textu ad lectiones varias ducentia et in apparatu repetita iam pag. 43* explanata sunt. Significat ergo exempli gratia:

J 16,28 : ☐*D W b* sy^s. : verba *εξηλθον εκ του πατρος* a codicibus graecis *D* et *W*, a cod. italae *b* et versione syriaca sinaitica, sed (punctum!) a nullo alio teste omittuntur.

J 18,3 textus habet ⸀[ἐκ] τῶν⸌; ex apparatu cognosces editores T et S (in textu) habere *εκ των* cum codicibus graecis *ℵDL* et cod. italae *a*; W omittere *εκ* cum *B*; s (v. Soden in apparatu primo) omittere *εκ των* cum *C𝔎Θpl*; at H textum nostrum praebere coniciendum est; hic S contra regulam (pag. 53*) iuxta T ponitur, quia ex „s" concludendum est lectionem textus Sodenii aliam esse.

Act 15,23 : in textu ⸀*αδελφοι*: pro hoc verbo in apparatu ⸀*και οι αδελφοι*: sic habent *𝔎E* et plurimi alii simulque editor W; cod. min. *467*, versio sahidica et Origenes omittunt *αδελφοι* vel *και οι αδ.*; cum textu concordantes concludendi sunt *𝔖D* et editores H et T.

Kol 3,15: ○ P^46 *B 1739*; [H]: *ενι* omittunt Pap. Chester Beatty et *B* et *1739* (et pauci alii), H in uncis habet.

IV. Margines.

Brevius disseram, quae praeterea invenias in editione nostra.

1. In margine exteriore sunt, multo plures quam in aliis editionibus, loci paralleli, denuo aucti imprimis cura pastorum em. A. Leube-Ludwigsburg et Kühnhold, Braunschweig. Sunt nunc, quia novis typis imprimendi erant, denuo examinati et novo ordine positi ita, ut, quoad fieri potuit, ad eam lineam ponantur, ad quam pertinent. Numerati sunt versus Veteris T^i ut in textu hebraico, nisi apposito Lxx significatur Lxx versionem graecam (septuaginta virorum quae dicitur) subesse, ut Mt 1,11; raro Aquila J 19,37, Theodotion, L 7,19, vel Symmachus, 1 K 4,13, apponitur; ubi necessarium videtur, alia versuum vel capitum dinumeratio in uncis [...] additur, ut Mt 16,27; 24,31; loci eiusdem libri inter se cohaerentes signo; coniunguntur, ut Mt 1,1. Abbreviationes sunt hae:

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc Rth 1.2 Sm 1.2 Rg 1.2 Chr Esr Neh Esth; Job Ps Prv Eccl Ct; Is Jr Thr Ez Dn Hos Joel Am Ob

Jon Mch Nah Hab Zph Hgg Zch Ml; Jdth Sap Tob Sir Bar 1—4 Mcc; Mt Mc L J; Act; R 1.2 K G E Ph Kol 1.2 Th 1.2 T Tt Phm; H; Jc 1.2 P 1—3 J Jd; Ap. Extra Biblia sunt allata: Ps(almi) Sal(omonis), Ascensio Isaiae, Ass(umptio) Mosis, Apc (Apocalypsis) Eliae, 4 Esra, Henoch; Aratus Act 17,28, Epimerides Tt 1,12, Euripides Act 26,14, Menander 1 K 15,33.

unde? Ponitur unde?, ubi fons ignotus est, ut J 7,38. E 5,14.
? Jc 4,5; similiter additur?, ubi relatio incertior est, ut Mt 27,9. J 2,4. Act 20,35.

Uncis ( ) inclusi sunt loci contrarii sensus vel relationis remotae, ut ad Mt 3,15: Jesus baptizatur implens omnem
(L 7,30) iustitiam, ponitur (L 7,30): Pharisaei spreverunt consilium Dei non baptizati.

c. s. Abbreviationes: c. = capitulum, ut Mt 5,1; s. = versus
ss. p. sequens, ss. = sequentes, ut Mt 1,3; p. = et loci paralleli, ut
etc. Mt 4,3; 6,10; etc. apponitur, ubi multi loci similes sunt, sed spatii causa enumerari non possunt, ut L 24,3 ad nomen *κυριος Ιησους* vel J 1,42 *Κηφας* apud Paulum. Apposito signo ! significatur loco citato alios vel omnes locos parallelos enumeratos esse; exempli gratia, ad R 1,28 omnes „catalogi vitiorum“
R 1,28! enumerantur, ceteris locis, ut 2 K 12,20, solum R 1,28! ponitur. Similiter ad Act 19, 1 legis 18,24! ibique invenies omnes locos, ubi Apollos nominetur in N° T°. Hoc modo habes „Concordantias“ in nuce ad multas res. Relationes in Mc et L desideratas saepe invenies in Mt ad pericopam parallelam.

Divisionem pericoparum Synopticarum, adhuc e Biblia germanica sumptam, nunc multis locis ex Synopsi Huckiana exactius dedi, ut Mt 3, ubi pericopam vs. 1—12 nunc divisam in 1—6; 7—10; 11.12 invenies, quia vs. 7—10 in Luca tantum, non in Mc exstant.

2. In margine interiore habes:

a) Divisionem capitum graecam antiquam (*κεφάλαια*),
1 2 numeris cursivis (*1*, *2* etc.) insignitam; vide Mt 2,1. — Initia librorum in hac divisione non numerari usui respondet, quem et corpus Juris (Instit. et Dig.) et opera patrum ecclesiasticorum haud pauca sequuntur. —

b) Insuper divisionem codicis ***B***, numeris maioribus
1 2 (1,2) distinctam, quae exacte respondet divisioni codicis *Ξ*; in Actis et Epistolis ***B*** duplicem divisionem habet, antiquiorem ut antea numeris maioribus (1,2), iuniorem pinguioribus

(1 2) impressam, vide Act 2,5.14; 3,1, usque ad H 9,14, a quo 1 2
loco deest *B*; numeri capitum antiquiorum docent Epistulam ad Hebraeos (cap. 59 ss.) olim inter Galatas (54—58) et Ephesios (70 ss.) fuisse. Uncis curvatis ( ) numeri includuntur, qui in codice desunt, quadratis [ ] superflui.

c) Ante omnia in Evgg habes Synopsin Eusebii, quam hic in epistula ad Carpianum data additisque decem canonibus (pag. 32* ss.) declarat. Divisit enim scriptor ille doctissimus Evangelia in singulas sectiones (Mt 355, Mc 233, posteri 241, L 342, J 232). Habes igitur e. g. ad L 6,20 litteris minimis
impressum 46,5: numerus 5 indicat canonem; sume canonem 46,5
quintum (pag. 35*) et quaere sub Luca numerum 46; iuxta invenies sub Matthaeo 25; quaere in Evg. Mt sectionem 25 et invenies ad Mt 5,2: initium sermonis Jesu in monte habiti pariter atque in Luca. At apud L 6,24 impressum est 50,10: canon decimus (pag. 37*) continet sectiones singulis Evangeliis proprias: huic versui nullus respondet in Mt aut ceteris. Hoc modo olim, ante nostram divisionem capitum (saec. XIII.) et versuum (anni 1551), sectiones parallelae evangeliorum inveniri poterant. Pater meus, quem iuvabat ita honorem Eusebii redintegrare, de hac re scripsit: „Eusebianum opus quod attinet, Tischendorf satis habuerat ut in Latinum, ita etiam in Graecum textum eam transferre recensionem, quam a Ph. Buttmanno filio variorum Latinorum librorum ope magno studio correctam C. Lachmannus a. 1842 Hieronymianae interpretationi inseruit; ego ex omni testium genere praestantissimos quosque adhibui: codices Graecos *ℵ A C D*, Latinos *b f g*, versionem gothicam, copticam (a G. Horner 1898 editam), collatis insuper editionibus prioribus (Erasmi, Stephani, Millii, Matthaei, Lloydii, Scriveneri, Tregellesii). Pleniora dedi in disquisitione Germanice scripta: Die Eusebianische Evangelien-Synopse, Neue kirchliche Zeitschrift 19,1—3 (1908). Primum igitur nunc labor Eusebii correctior quam antehac studiosis exhibetur; v. e. g. sectiones Lucanas secundam et tertiam ad 1,35.36, non ad 2,6.8.

Tabulae sunt Buttmannianae, sed collatae cum editionibus supra dictis E[rasmi]$^{2-5}$, St[ephani], M[illii], Ma[tthaei], L[loydii] annorum 1828, 1836, Scr[iveneri], 𝔗[ischendorfii], 𝔚[ordsworth-Whitii]. Epistolae ad Carpianum apparatus nonnulla operibus Gregory (Textkritik 863) et v. Soden

(I, 388) debet (Ln = Lachmann)."

* Initium harum divisionum asterisco * significatur, ubi cum nostris versibus non concordat, ut Mt 1,18.

Restat, ut gratias summas agam omnibus, qui in hac editione denuo elaboranda me adiuverunt; ex iis, qui iam defuncti sunt, gratissimo animo in memoria habeo professores D. P. Schmiedel-Zürich († 1935), qui multis ex annis amicus patris mihi consiliis suis viam patefecit et leges laboris constituit, et E. von Dobschütz-Halle († 1934), qui cum concilio N[i] T[i] professorum praefuisset, fautor maxime benignus huius laboris fuit. Gratiasque ago Societati Biblicae Stuttgartiensi, quae, ut hic liber quam utilissimus redderetur, omnes sumptus tulit. Rogoque omnes lectores, ut, quae emendanda aut desideranda sint, mecum semper communicent.

Itaque hunc librum, anno 1898 a patre meo primum editum, denuo utilem fore gymnasiis et universitati necnon privatis studiis ac laborem in formam verbi divini impensum etiam ad vigorem eius aeternum in dies melius percipiendum pertinere posse spero.

Ulm a. D. D. Dr. ERWIN NESTLE.

Quae inde a septima decima impressione emendata vel addita sint, vide pag. 31*.

Explanations
for the
Greek New Testament.

Te totum applica ad textum
rem totam applica ad te.
J. A. Bengel.
(Preface to the hand-edition
of the Greek N. T. 1734).

I. Origin of the edition.

The present pocket-edition of the Greek New Testament appeared for the first time in 1898, edited by my father, Eberhard Nestle, D. D. (1851—1913). It had been his intention to offer the result of the scientific investigation of the 19th century, instead of the still widespread cheap editions of the so-called Textus Receptus, which goes back to Erasmus. He therefore deliberately refrained from giving a wording of the text dependent on his own, and therefore subjective, critical examination of the different versions, but took as basis the great scientific editions of the 19th century of Tischendorf (of Leipzig)[1] and Westcott and Hort[2]. In order to get a majority in those cases where these two editions differ from one another, he used in conjunction the edition of Weymouth[3], and, similarly to Weymouth (who also constructed a resultant text out of all the editions since 1550 used by him), put respectively that version which was supported by two of the three editions, or, where all three differ, the „mean reading" (v. p. 62*) into his text, relegating the others

1) Nov. Test. Graece . . recensuit . . Constantinus Tischendorf. Editio octava critica maior. Lipsiae I. 1869. II. 1872. III. Prolegomena scripsit C. R. Gregory 1894; see also page 74*.

2) The New Testament in the original Greek. The text revised by B. F. Westcott, D. D., and F. J. A. Hort, D. D., Cambridge and London. 1st impression of the large edition 1881, of the small edition 1886.

3) The Resultant Greek Testament, exhibiting the text in which the majority of modern editors are agreed . . by R. F. Weymouth, London, 1st impression 1886.

to the footnotes[4]). From the third edition onwards he used instead of Weymouth in the same way the edition of B. Weiss[5]), which had been finished in the meanwhile, so that then the text was constituted out of HTW, and so remained.

This comparison of three leading editions produced a text of the most objective character possible, which then just because of this found an ever increasing circulation, and in 1904 was taken over also by the British and Foreign Bible Society in London in the place of the Textus Receptus, and since then has formed the basis of its translations for the mission fields.

Nevertheless of course, my father knew quite well that a certain onesidedness adhered to this text, in so far as all the three collated editions rest substantially on the great Egyptian MSS., in their use of which H and W preferred the Vaticanus (*B*), T the Sinaiticus, ℵ, found by him. He therefore added in a second critical apparatus other important readings, together with a list of the most important MSS. which give them, especially in order to draw attention to the so-called „Western" text (which, however, is also largely presented by the Old-Syriac translation and by some early Egyptian Papyri); for the Gospels and Acts he drew them chiefly from the Codex Bezae Cantabrigiensis (*D*), in so far as its readings were not already brought forward by H in his „rejected readings" (v. p. 76*). The number of these further readings was increased with successive impressions and important conjectures were also added.

My father had planned a great re-cast of his edition, with a blending of the two series of readings etc., to follow the

---

[4]) Such variations of orthography as were essentially unimportant have been passed over, e. g. *ν ἐφελκυστικόν*, *οὕτω* and *οὕτως*, iota subscriptum, capital and small initials, word separation, breathing and accent, interchange of vowels (*ει* and *ι* etc.), augment (nevertheless essential difference may be concerned, e. g. 1. Th. 2, 8 that between Pres. and Impf.). Such variations in punctuation or paragraph division, as are of greater importance for the understanding of the text, have been noted, see also p. 63*.

[5]) Das Neue Testament. Handausgabe von D. Bernhard Weiss, Leipzig I—III 1894—1900.

appearance of Hermann von Soden's text (1913)[6]), but he died S
before it was published (obiit March 9th, 1913). During the war and post-war period, having been commissioned by the Stuttgart Bible Society with the continuation of the edition, I had for the time being to limit myself to the undertaking of single corrections, to which my attention was drawn by many scholars and clergymen, in a manner which I thankfully acknowledge.

Later, however, more farreaching wishes were repeatedly expressed, in the first place by the congresses of N. T. scholars, which since 1922 took place under the presidency of Prof. E. von Dobschütz, D. D., Halle a. d. Saale [7]): above all the most important manuscript witnesses needed to be added to the readings of HTW, so that the reader might not only become conversant with the opinion of modern editors, but also have before him the testimony of the sources. The criticism, which von Soden's restoration of the text had undergone, did not make it appear necessary to allow it then to give its decisions together with HTW, and thus to change our text accordingly. On the other hand, however, it seemed valuable to show where his judgment differs from HTW; because thereby the preference for *B*ℵ of the other editors was to a certain extent counterbalanced. Also the relatively small number of variations in the text of H. J. Vogels [8]), A. Merk, S. J. (after his death 1945 edited by S. Lyonnet, S. J.)[8a]) and Bover [9]) did not give enough reason to alter our text.

Several other desires (e. g. larger size, larger type) had to be neglected; because, on account of the stereotyped Latin

---

6) Hermann von Soden, Die Schriften des N. T. in ihrer ältesten erreichbaren Textgestalt I. 2203 pp., Berlin 1902—1910, II (Text) 908 pp., Göttingen 1913. — id., Griechisches N.T., Text mit kurzem Apparat (Handausgabe), 463 pp., Göttingen 1913.

7) cf. E. v. Dobschütz, Zeitschrift f. d. neutest. Wissenschaft 22 (1923), p. 310; 23 (1924), p. 312. H. Lietzmann, ibid., 23 (1924) pp. 154—157.

8) Nov. Test. Graece, textum recensuit, apparatum criticum . . . addidit H. J. Vogels, Düsseldorf, 1st impression 1920. Graece et Latine, 4th edition, Freiburg 1955.

8a) Nov. Test. Graece et Latine apparatu critico instructum edidit Augustinus Merk, S. J., Rom 1933; ed. octava 1957.

9) Novi Test. Biblia Graeca et Latina critico apparatu aucta edidit J. M. Bover, S. J. Madrid 1948; ed. tertia 1953.

text, which in the Greek-Latin edition appears page by page alternately with the Greek, the size of the page had to remain the same; and the type used for the text, is still serviceable for years to come.

First and foremost, therefore, the critical apparatus has been re-cast according to the principles proposed by me to the congress of N. T. scholars in Magdeburg, 1924. Further improvements are mentioned from time to time in the following pages.

II. The Text.

Thus the text, built up on the work of the 19th century, has remained as a whole unchanged, particularly since the research of recent years has not yet led to the establishment of a generally acknowledged N. T. text. However,

1) the principle, to put into the text the reading represented by the majority of HTW, has been carried out rigorously with those cases also where it had been neglected in the transition from Weymouth to Weiss (1901; v. p. 60*), in order to avoid at that time too great an accumulation of alterations. Thus in about 50 cases words which H puts into [ ], which T or W print without brackets or which W or T omit, have been put into [ ]. In about 40 places new words were inserted into the text in [ ]; e. g. in Mt 6, 8 T and Weymouth had omitted the words ὁ ϑεός, which H has in his text in [ ]. Therefore they were absent from the first edition of this text and H stand in the apparatus. Now W takes up these words into his text without brackets; in the 3rd edition these were noticed only in the apparatus. This time however, the words ὁ ϑεός have been set in the text in [ ], because this reading of H is the „mean“ reading between T, which omits it altogether, and W, which gives it without brackets. In ten further cases words have been changed, where through the appearance of W in the place of Weymouth the verdict of the majority had changed, without, up till now, a corresponding alteration in the text; e. g. R 5, 6 now has εἴ γε instead of ἔτι γὰρ in the text; for the same reason the punctuation in about 25 cases has been altered. Yet see p. 64*.

2) In the following points on the other hand, which are not concerned with the essential content of the text, the authority of HTW has been neglected:

a) The Greek orthography, which in HTW was substantially that of the Greek writers of the 4th and 5th centuries, has now been regulated according to that accepted by philological scholars for the time in which the N. T. writings originated. I owe these determinations to Ed. Schwyzer, Prof. of Classical Philology in Bonn, through the mediation of Prof. Schmiedel (of Zürich). The philological scholar Friedrich Blass also proceeded, earlier, in a similar way, in his editions of N.T. writings, likewise von Soden in his N. T. and Rahlfs in his edition of Genesis (Stuttgart 1926). Examples for the accent: *θλῖψις*; accented syllable: *ἀντιπέρα*; the breathing: *ἐφ' ἐλπίδι* (only R 8,20); iota subscriptum: *εἰκῇ*, but *ἀποθνήσκω*; the word-separation: *μήποτε*, but *μή γε*; especially the proper names were written according to the Greek mode (*Τύχικος*), Latin mode (*Μᾶρκος*), Semitic mode (*Ἑνώχ*, but *Ἠλίας*, *Ἰερουσαλήμ*; *Βηθλέεμ*, but *Ἀβιαθάρ*) respectively; *χριστός* was printed in small type where it designates the office of „the Messias" (e. g. Mt 16,16); but in capital type where it has clearly become a proper name, e. g. G 3,24-29 (in some cases of course different decision is possible). Moreover assimilation has been effected throughout (*ἐγκακέω*, *συμπάσχω*, *συζητέω* etc.), the interchange of *ει* and *ι* regulated (*τραπεζίτης*, but *λογεία*; *Δαυίδ*, but *Καισάρεια*); in the accidence stand *ἐξέδοτο*, *ἀφῆκας*, *κατασκηνοῦν*; on the other hand the irregularities of augments and the interchange of *εἶπα* and *εἶπον* etc., as current in the first century, were left unchanged. In a few cases, particularly where the correct orthography never or hardly ever occurs in the MSS., the traditional form has been kept and the correct spelling relegated to the apparatus with a prefixed (*potius*) or (*rectius*), e. g. with *Κυρήνιος* L 2,2; *γυμνιτεύω* 1 K 4,11.

b) As early as 1914, the division of the text into subject paragraphs had been revised by the N. T. scholars Prof. Haering, Heitmüller, Friedr. Traub, J. Weiss, and according to their observations bad been modified by myself, independently of HTW; notice has been taken of the more important deviations (e. g. J 1,11).

c) Heavy type for O. T. quotations (Mt 1,23) or allusions (Mt 3,17; 5,3), which at first followed the text of H, has been revised and cancelled in about 60 cases, where it concerned only questionable allusions, but newly introduced in 35 cases.

d) In the same way, strophic printing of poetic verses had hitherto been regulated according o H; this also has here and there been improved. Semitic words are spaced.

It seems justifiable in these four formal questions (a-d), which do not touch the tradition of the text, that the dependency on the former authorities should have been dropped

3) The verse beginning has been indicated, now more frequently than before, by the sign ı (first introduced by J. A. Bengel 1687—1752), where without further aid it is not clear from the punctuation. The verse division has been determined from v. Soden I 484 f., which only five times (L 24,45 f. Act 2,47 f.; 24,19 ff. 1 K 7,33 f. Ph 1,16 f.) varies from the earliest one, introduced by Stephanus 1551; v. Soden himself sometimes departs erroneously from it in his text.

4) It will surprise former users of our edition most of all that signs have been introduced into the text which, long ago proposed by Prof. Schmiedel (following H) refer to the text-variations in the apparatus. The insertion of these variation-signs proved itself technically necessary, because the addition of MS. witnesses to the readings of HTW at the bottom claimed more room, and therefore it became inadvisable to repeat in the apparatus those words to which the variations belong. At the same time it has a practical value when the reader is referred continually to the apparatus; not only does the mere existence of variations indicate less certainty for the given text, but many variations are in themselves very interesting and indeed may even claim originality; a small number of those which, according to widespread opinion, might be original, in the seventeenth edition have been taken in the text against the majority of HTW; the latter is marked in the apparatus by the sign ❚, e. g. R 5,1. On the other hand the reader may conclude from the absence of variation-signs, that this section has been handed down without substantial variations. And those who want to concentrate only on the text itself, without noticing the variations, will easily get used to over-looking these signs (just as with the accents in Hebrew). The form of the signs indicates at once what sort of variation is concerned (transposition, omission, etc.).

They are as follows:

a) Substitution.

⸀	= instead of the following word of the text	something else has been substituted in the apparatus, Mt 1,3. 16.	⸀
⸂...⸃	= instead of the following words thus inclosed		⸂...⸃

The forms ⸁, ⸄...⸅, resp., are used if this case occurs a second time in the same verse; ⸀2, ⸂2...⸃, resp., if a third time (Act 14,19); ⸁2, ⸄2...⸅, resp., if a fourth time; ⸀3, if a fifth time (thus 1 K 7,17).

b) Interpolation.

⸆ = here other versions have an interpolation, Mt 1,8. ⸆ etc.

⸇ occurs for a second interpolation in the same verse;

⸆2 for a third (Act 18,6).

c) Omission.

⸋	= the following word of the text has	been omitted by the witnesses given below, Mt 1,18. 25.	⸋
⸋...⸌	= the words thus inclosed have		⸋...⸌ etc.

With a second occurrence one finds ⸋2, ⸋2...⸌, resp., with a third ⸋3 (Ap 2,13).

d) Transposition.

⸉...⸊ ⸉2...⸊ resp., = the words in the text thus inclosed are offered by the variant (without further alteration) in another sequence; where this change of sequence is not obvious, (Mt 1,18 *B* reads *Χριστοῦ Ἰησοῦ*), the words are signified by numbers: Mt 2,22 ⸉4 1–3 = *Ἡρῴδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.* ⸉...⸊ ⸉4 1–3

e) Punctuation.

⸋, ⸋2, ⸋3 resp., = for the punctuation mark following this sign, another is given below; e. g. Mt 2,6 ⸋, *et* ⸋2—, H means: Westcott and Hort read *σύ, Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα*; or Mt 2,4, ⸋· *et* ⸋2; comm means some commentators take the sentence *ποῦ ... γεννᾶται* as a direct interrogative. Or J 1,15 ⸋ *(et* ⸋2·*)* H: Westcott-Hort put v. 15 into brackets as a parenthesis. ⸋ ⸋2

f) If variations of various kinds are offered for the same section of the text, the substitution signs, ⸀, ⸂...⸃, resp., alone occur; e. g. Mt 13,1 substitution and omission; J 6,17 ⸄: with ℵ, besides the transposition, a word has been omitted. Numbers instead of words are frequently used for abbreviation: Mt 4,3: *CȒpm*; S transpose: *αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν*; but (*D* it)sy[sc] have *αὐτῷ* twice (therefore sign for substitution, not transposition); or Mt 10,8: *ȒΘal* omit *νεκροὺς ἐγείρετε*; or J 13,9: *B W*

read *Πέτρος Σίμων*; ***Dpc*** only *Πέτρος* (the second word in the text); *472* sy^{u} only *Σίμων*. These variation-signs (without the closing signs ⸌,⸍ and ⸜) are simply repeated below, in order to secure the connection of the variation with the text.

g) The same happens if a part of the text is enclosed in square brackets, meaning that with H or T doubt as to its authenticity exists. (W does not use them). In this case the bracket is repeated below and then following a + sign, those who have these words given, and following a — sign, those who omit them; e. g. in Mt 1,24 there stands in the text [ὁ]; below is stated that the MSS ***BCℜDal*** and Weiss have the article (without brackets, as a recognised part of the text) while *ℵpm* and Tischendorf omit it. It may be inferred that Westcott and Hort put it into brackets in their text (cf. p. 76*).

[+ …
—…

III. The Apparatus.

A) THE READINGS GIVEN IN THE APPARATUS:

1. As hitherto, the Critical Apparatus offers all variations of the text editions of H T W with the exception of the practically unimportant differences of orthography (v.p.60. 63*); in addition, all readings, which Westcott-Hort have entered in the margin of their edition (h) and in the appendix of their small edition (h^{r}, h^{s}). (For details, v. pp. 74—78*).

2. In addition, there are now included from v. Soden's edition, most of the variations in the Gospels (with the exception of some transpositions and other not very important divergences, which had to be omitted through lack of space) and from the Acts onwards all the variations of his text from ours; together with these, the most important readings of his first apparatus, that is those which he thought to be almost or quite as valuable as his text. However, as has been mentioned on p. 61*, his readings have no influence on our text. Also, they are only marked as v. Soden's readings, if neither H, T or W represent the reading in question; thus his decision appears only when it differs from that of the others.

3. The number of the remaining readings (formerly mentioned in the second apparatus) has been increased in accordance with the available space. In this, special attention was paid to newly discovered MSS. (*W*, *Θ*, Papyri), but also to readings which are familiar to us since the time of Luther's translation, or such as, while indeed of no importance for the investigation of the original text, are nevertheless instructive as to the mode of manuscript tradition, as *ἶρις*, *ἱερεῖς* resp., (i. e. *ΙΡΙΣ* understood as iotacism) Ap 4,3, or again such as show the individuality of single MSS. (Latinisms in *D*, Act 19, 34.35, frequently indicated by *ex* lat?), or the relation of individual MSS. to one another, as *D* and *E* in Act (6, 10. 11 etc.). Other versions are to show, how objections as to language or content had been abolished (therefore the more difficult reading generally is acknowledged as the better one). (*ex* lat?)

4. The number of conjectures taken up has been multiplied, and these have been supplied with the name of the (if possible the earliest) author; *cj* = conjecit has been added where a radical alteration of the traditional spelling is concerned (Mt 7,15). Otherwise, if only accent, separation of words, capital or small type comes into consideration (J 14,3. Act 14,13), only the name is given, or, in general, comm (= commentatores), Mt 24,41. These conjectures stand in brackets, to distinguish them from the readings handed down in manuscripts. Altogether there have been entered about 200 conjectures, with 90 names of authors. *cj* comm

With this selection of material offered, at least some wishes will remain unsatisfied; but at any rate some material should be proffered, in the space at our disposal, for use in lectures, and to stimulate to individual study.

B) THE MANUSCRIPT WITNESSES.

To all the readings mentioned under A, 1—3 the most important early witnesses had to be added as briefly, but as clearly as possible, in order that the reader might get an insight into the history of the text and the peculiarity of the single early types of the text. Tischendorf (ed. octava crit. maior) and von Soden served me in the first place as sources

for these, since I could not independently make new collations; besides these I have with great gratitude used for comparison the Synopsis of A. Huck[10], as well as the editions of Souter[11] and Vogels, and consulted several commentaries (especially Zahn), and other literature. Those who want more detailed explanation about the individual witnesses, or in general about all questions of textual criticism, may be referred to the pertinent literature[12]. The following pages only contain an introduction.

1. The Greek Manuscripts.

a) In order to comprehend whole groups, v. Soden's signs $\mathfrak{H}$ and $\mathfrak{K}$ have been used for the most important early text formations, where these signs in his edition are printed in heavy type, and where such type is to be inferred, because all or at least the great majority of the representatives of the group concerned offer the reading in question (important deviating members of the group will then be mentioned with the variant reading). In the other cases only the most important individual witnesses have been mentioned.

These signs indicate:

$\mathfrak{H}$ $\mathfrak{H}$, the so-called Hesychian or Egyptian type of text, represented above all by ***BℵC*** (the precedence of the Vaticanus will be justified); in the second place follow in the Gospels ***LΔΨ*** *33* et alia, in L and J also ***W***; in addition, from Acts onwards, ***A***, and in the Epistles ***P***.

$\mathfrak{K}$ $\mathfrak{K}$, the so-called Koine, i. e. the text-recension which in Antioch and later in Constantinople attained general circulation (the so called Byzantine or Imperial Text, „Reichstext“); represented in the Gospels e. g. by ***EFGH***, in the Acts and Epistles by ***HL***, in Ap by ***046***, as well as by the mass

[10]) Alb. Huck, Synopse der 3 ersten Evangelien, Tübingen ^{6}1922. ^{8}1931. ^{9}1936 (ed. by Lietzmann-Opitz). ^{10}1950.

[11]) Alex. Souter, Nov. Test. Graece, Oxford (1910. ^{2}1947.)

[12]) As a first introduction may especially be mentioned the late Eb. Nestle's „Einführung in das Griech. N. T.“ 4th edition, completely revised by E. v. Dobschütz, Göttingen 1923. Or, H. J. Vogels, Handbuch der neutestamentlichen Textkritik, Münster 1923; Fred. G. Kenyon, The Text of the Greek Bible, London ^{2}1948; Recent Developments in the Textual Criticism of the Greek Bible, London, 1933; Our Bible and the ancient Manuscripts, ^{8}1939; The Story of the Bible, London, ^{6}1947; Kirsopp Lake, The Text of the N. T., London, ^{6}1928.

of later MSS. Since Erasmus used such late MSS. for his edition, we meet this type of text in general in the Textus Receptus (so called by Elzevier 1633), as well as in Luther's translation, which depends on the edition of Erasmus.

(Von Soden's sign for his third main group, 𝔍 = Jerusalem type of text, has, as a unity, not been used, because this group really contains too many diverse elements; also I was not inclined to use a common sign for the so-called „Western" text, because its representatives differ too much among themselves, and are therefore better mentioned individually, as *D*, it, sy^{sc}. For the Caesarean type of text which Lake, Streeter and others see represented in *Θλφ 565 700*, *Θ* stands as inclusive representative).

As signs for smaller groups, I use λ for the „Family *1*" (the minuscules *1-118-131* etc.), examined by K. Lake, and φ for those recognised by Ferrar as belonging together in „Family *13*", (*13-69-124-346* etc.) λ φ

b) For all single MSS. I use the designation of C. R. Gregory, whose lists E. v. Dobschütz in his „Einführung" (v. p. 68* note [18]) and in the Zeitschr. f. d. neutest. Wissenschaft 23 (1924), p. 248 ff.; 25 (1926), p. 299 ff.; 27 (1928), p. 216 ff.; 32 (1933), p. 185 ff.; K. Aland 45 (1954), p. 179 ff.; 48 (1957), p. 141 ff. have extended. The orthography of the single witnesses, in so far as no doubt exists, has been changed to our style; thus *D* writes, properly, *διετειας* Mt 2, 16. Likewise no notice has been taken of obvious mistakes in spelling [18]).

A complete list of the Papyri and Uncials (or Majuscules, i. e. MSS. entirely written in capital letters) giving also designation, age, name, place of preservation and contents of the MSS. will be found on pp. 14—16* and on the enclosed book marker.

In particular it has to be mentioned:

B and ℵ (often included in 𝔥), though not all their variations have been taken into account, are, however, continually cited, whenever their readings appear; frequently also *C*, occasionally *L*, from Acts onwards frequently *A*, in the Epistles *P*. In the same way, whenever their versions occur, *D* (Cantabrig.) in the Gospels and Acts (together with it in the Acts often *E*), and in Paul *D* (Clarom.) and *G* are always *B* ℵ *D* *DG*

---

[18]) The original version of a manuscript is designated with*, later correctors with ^{c} or $^{1\cdot2\cdot3}$, a marginal version with ^{mg}, and the probable reading with ^{vid}; cf. Mt 21,7. R 1,7. Mc 14,20. * ^{c} $^{1\cdot2\cdot3}$ ^{mg} ^{vid}

Θ named; just so *Θ*, as chief representative of the Caesarean Text (see pag. 69*), is always mentioned. Above all,
P the most important Papyri (P) and newly discovered frag-
0189 ments of Majuscules, as ***0189***, are taken into account; on the
33 etc. other hand only a few of the Minuscules (*33*, *614*, *1* in Ap etc.),
39^{lect} occasionally also lectionaries (39^{lect}, 47^{lect}), which do not contain the complete text, but only extracts for reading in church. These last witnesses, however, are not generally mentioned beside the great MSS. ***B*ℵ** etc. (except when all witnesses must be cited), but only where they represent peculiar readings.

The sequence of the witnesses is as a rule: first any papyri that may occur (P with the number of Gregory-Dobschütz), then ℌ or its individual representatives, respectively; after these 𝔎, and then the rest of the witnesses (***DΘ*** etc.).

c) Finally, it ought at least to be indicated how the remaining MSS. and groups appear, which are not individually named:

A full stop after the witness indicates that all witnesses to the reading concerned (here also with translations and
B. Fathers included) have been cited, e. g. Mt 1,16; 5,13. By that, however, is not meant that all other witnesses support the text, since other variants can exist which have not been quoted in this edition of ours.

B ***Bpc*** Nothing or *pc* (*pauci*) behind the witnesses named means that a few other MSS. of no special importance read the same; e. g. Mt 1,3.7.

al *al* (*alii*), a greater number, also out of other groups, e.g. Mt 1,10.

pm *pm* (*permulti*), the majority of the remaining witnesses; *pm* was usually put where v. Soden printed in heavy type the sign for his third main class, 𝔍; e. g. Mt 1,7.8.

pl *pl* (*plerique*); most witnesses; e. g. Mt 1,19.

rell *rell* (*reliqui*); all witnesses except those enumerated with the full stop; e. g. Mt 1,25.

However these designations, as has been said above, are only valuable as intimations.

For the way in which the witnesses for the text can be inferred where they are not directly named, v. p. 78*.

2. The Old Translations.

From these only the most important could be named, chiefly out of the Latin and Syriac tradition; the Egyptian was occa-

sionally cited, where it differs from 𝔖; in addition others from time to time, such as the Gothic and Armenian. In the case of transpositions, choice of clause particles and the like, the translations have been mostly neglected, because the inference from them to the Greek original is not safe, much more influence of the language concerned being possible.

a) The Latin Translations.

α) "it" designates all or a greater number of Old Latin witnesses (formerly comprehended under the term "Itala"); in the case of less numerous attestation the single MSS. are named (*a*, *b*, *c*, etc). Of these (according to v. Dobschütz, Einf. ^{4}pp. 17. 19) *e k* (in Act Cath Ap *h*), offer the oldest African text, *b* ff^2 *a c* (*d e gig*) the later European, *f l q* approach the Vulgate; some are mixed; details see Einf.^{4} 103—5 and now the edition of A. Jülicher, Itala. I Mt 1938, II Mc 1940, III Lc 1954. — it; *a*, *b*

Of these have been cited singly (with the century in which each was written following) in the Gospels: *a* IV. V. *b* V. *c* XII. *d* VI. *e* IV. V. *f* VI. ff^1 XI. ff^2 V. g^1 IX. g^2 X. *h* V. *i* V. *j* V. VI. *k* IV. V. *l* VIII. *m* VIII. IX. *mm* VIII. IX. *n* V. VI. *q* VII. *r* (r^1) VI. VII. r^2 IX. *z* VI. VIII.

in Acts: of the preceding *d*, *m*, in addition *gig* XIII. *h* V. *p* XIII. *s* VI. *t* XI. *w* XV.;

in the Cath. Epistles: *h m s* (see Acts), *ff* IX. *p* XIII. *r* VII. *t* XI.;

in Paul: *m* (see above), in addition *d* VI. *e* IX. *f* IX. *g* IX. *r* VI.;

in the Revelation: *gig*, *h* (see Acts).

β) vg = Vulgate; when necessary, the official Roman editions — vg

vg^s = Sixtina 1590 (more rarely cited e. g. L 11,2), and — vg^s

vg^{cl} = Clementina 1592, e. g. Mt 7,11, — vg^{cl}

have been distinguished from the original Bible revision of Jerome, as it is contained in the old MSS. and set out by Wordsworth-White; for this stands

vg^{codd}, e. g. Mt 7,11. — vg^{codd}

In special cases single MSS. of the Vulgate have been named; thus vg^{am} = Amiatinus 1 J 5,10; ^{fuld} = Fuldensis H 11,37; $^{cav.\ tol}$ = Cavensis, Toletanus 1 J 5, 7. 8. — vg^{am} etc.

γ) lat = Vulgate and some of the Old Latin MSS. (Then other Old Latin MSS. stand on the opposite side, just as, in the reverse, the position of lat or vg on the other side should be inferred from the citing of "it"). — lat

latt = the complete Latin tradition. — latt

b) The Syriac Translations.

α) For the Gospels there have been mentioned particularly the representatives of the old Syriac Translation, which may well have originated in the second century, thus:

sy^{s} — sy^{s} = the palimpsest, written in the 4th or 5th century, which was discovered on Sinai in 1892 by Agnes S. Lewis, and

sy^{c} — sy^{c} = the 5th century MS. edited by Cureton 1858.

β) In addition for the whole N. T.:

sy^{p} — sy^{p} = Peshito, the Revision of the Bible by Bishop Rabbula of Edessa (411—435); from it are missing 2 P. 2. 3 J. Jd. Ap. Frequently it is identical with 𝕽.

sy^{h} — sy^{h} = the Revision of Bishop Thomas of Charkel (Heraclea) (616 A. D.)

sy^{hmg} — sy^{hmg} = the specially important marginal readings from this Revision.

γ) more rarely are mentioned:

sy^{pal} — sy^{pal} = lectionary and further fragments of the Palestinian Syriac translation (preserved from the 6th century).

sy^{ph} — sy^{ph} = the translation made at the instigation of the Metropolitan Philoxenus of Mabug (488—518); used for the passages missing in sy^{p}.
($sy^{p \cdot h}$ Act 18,11 = Peshito and Harclensis, is to be distinguished from sy^{ph} = Philoxeniana).

sy — δ) sy = all or at least the most important Syrians in agreement.

c) Other Translations more rarely cited:

sa — sa = the Sahidic, originating in Upper Egypt in the 2nd or 3rd century and received in fragments dating from the 4th century onwards.

bo — bo = the Bohairic, originating in Lower Egypt in the 3rd or 4th century, eldest MS now Pap. Bodmer 3 (4th century).

aeg — aeg = the Egyptian translations together.

Further there have been cited occasionally:

aeth — aeth = the Ethiopic,
arab — arab = the Arabic,
arm etc. — arm = the Armenian,

georg = the Georgian, georg

got = the Gothic Translation (often = $\mathfrak{K}$). got

That itsy, latsy have been printed together may be excused as an abbreviation.

3. The Fathers.

Only the earlier of these could be cited, as a rule, and even these only when no Greek MSS., or none of importance, support the text in question. Here also I had to confine myself to the statements of Tischendorf, von Soden etc. However, Prof. Schmiedel has very kindly checked the quotations from Marcion, from Harnack's edition, and the statements about Irenaeus I have taken from Sanday and Turner (N. T. St Irenaei, Old Latin Biblical Texts, VII, 1923), bringing in therewith also B. Kraft, Die Evangelienzitate des hl. Irenaeus (Bibl. Stud. 21,4) 1924.

If a writer does not support the same reading throughout, he has usually been neglected; whenever he is named however, it is signified through an added ^{pt} (= partim) that his testimony is divided, e. g. Or^{pt} R 3,5. Or^{pt}

The following writers appear (the century or year of death has been added; if appearing only once or twice, the reference also):

Act Pl et Thecl (= Acta Pauli et Theclae), II, 2 T 4,19.
Africanus (Julius, in Euseb), III, L 3,24.
Ambr(osius), 397.
Ambst (= Ambrosiaster), IV: Commentary on Paul ascribed to Ambrosius.
Apollin(aris), IV, H 3,10.
Athan(asius), 373, L 4,1. Act 5,3.
Aug(ustinus), 430.
Bars(alibi), 1171, Mt 1,16.
Beda, 735. Act 22,28.
Chr(ysostomus), 407.
Cl(emens Alexandrinus), 212.
Cl^{hom} (= Pseudo-Clement. Homilies), II ? IV ?
Cl^{ro} (= Clemens Romanus) I, R 1,32. H 1,4.
Cypr(ianus), 258.
Cyr(illus Alex.), 444, Kol 2,2.
Dial(ogus) Timothei et Aquilae, V ?, Mt 1,16.
Did(ache), circa 130, Mt 6,9-13.
Dionys(ius Alex., in Euseb), III, Ap 1,9.
Doroth(eus), VI, L 18,14.
Ephr(aem the Syrian), 378.
epist(ula) Lugd(unensis in Eus. hist. eccl. V, 1), c. 177, Ap 22,11.
Epiph(anius), 402.
Eus(ebius), 340.
Euthal(ius), V.

Ev(angelium) Petri, II, L 23,48.
Ev. sec(undum) Hebr(aeos), I, Mt 23,35.
fragm(entum) fajjum(ense), III, Mc 14,28.30; cf. Hennecke, Apokr., ²1924, p. 38.
Fulg(entius), 533, Mt 25,46.
Greg^{naz} (Gregory of Nazianzus), 389, 1 K 8,6.
Greg^{nyss} (Gregory of Nyssa), IV, L 11,2.
Hier(onymus), 420.
Hil(arius), 368, Kol 2,2. H 12,22f.
Hipp(olytus), 234, Ap 17,8; 18,2s
Ir(enaeus), II;
Ir^{arm}, Ir^{lat}, resp., when the original and the other translation are missing (frequently), or show deviations (more seldom).
Isidorus Pelus., V, Kol 1,15.
Ju(stinus), II.
Lcf (Lucifer), 371.
M(ar)cion, II.
Non(nus), IV. V. John
Or(igenes), 254.
Papias, II, Act 1,18.
Pelag(ius), IV.V.
Polyc(arpus), 155 (?), R 14,10.
Porph(yrius), III, Mc 15,34.
Prim(asius), VI, Ap.
Prisc(illianus), 385.
Ps(eudo)-Ign(atius), V, R 9,5.
Ps(eudo)-Vigil(ius), 1 J 5,7.8.
Rufinus, 410, G 2,20.
Tert(ullianus), II. III.
Theo(dorus)^{mops}, IV.V, H 4,2.
Tyc(onius), IV, Ap.
Vigil(ius) V.

C) DESIGNATION OF THE MODERN EDITORS.

1. In the readings of the first Apparatus of the earlier impressions it had only been specified (v. p. 59*) whether Tischendorf, Westcott-Hort or Weiss supported the text in question. I could not resolve, however, as was repeatedly desired, wholly to omit these statements; because for one thing they are necessary to justify the formation of the text as based on HTW; and then they are an indication for the beginner showing which of the readings cited has been most esteemed by leading scholars. But because the citation of the early witnesses is of the chief importance, the modern editors have been named after these in lighter print (separated by ;); cf. Mt 1,5 etc. A note such as L 10,38: *εις τον οικον αυτης* **𝕽 D Θ** *pl*; W (*sed — αυτης*) [h] means, that B. Weiss also has the words, offered by the group **𝕽**, by ***D***, ***Θ*** and most other MSS., but without *αυτης*, for the omission of which when *οικον* is read, however, no MS. testimony occurs; Westcott and Hort quote these four words in brackets in the margin. In detail signify:

T a) T, the small stereotype edition of O. v. Gebhardt, 3rd impression [14]) which presents Tischendorf's latest text, and

[14]) N.T. Graece ex ultima Tischendorfii recensione edidit Oscar de Gebhardt. Ed. stereot. minor, tertium emissa. Lipsiae. 1895.

which by my father that time was taken as basis for comparison. Occasionally his fourth impression (1898) has been quoted as T^4, e. g. 2 K 5,19. Frequently also Tischendorfs ed. octava (1869—72) has been resorted to and its occasional peculiarities designated by Ti, e. g. Act 15,40, while Ti-Gr, e.g. Mt 7,13.14 denotes Gregory's corrections in the third volume of this edition (Prolegomena 1894). T^4 Ti Ti-Gr

b) After the first impression of B. Weiss (W; for the title v. p. 60*) the second had also been compared; W^2 means its occasional peculiarities. It is specially to be observed that later on B. Weiss altered his judgement on many passages (in Studien und Kritiken 1911 and 1913); these supplements are now determinative for our statements; in the same way many mistakes of his edition have been silently corrected by us with his written consent, so that the reader will learn his real opinion, not out of the edition of B. Weiss himself, but only from the data of our apparatus. (Also the small edition of 1912.[15]) contains the old mistakes and in addition many new slips). Thus where the printed W does not agree with our collation, such a case is to be assumed (similarly with S, v. infra p. 77*). W W^2

c) Westcott and Horts (H, v. p. 59*) small edition, London 1895, was used, but also other impressions and their large edition were used collaterally, cf. L 7,47. R 8,20. $\mathcal{H}$ is put instead of H for their text, where they put opposite in the margin a reading regarded as approximately of equal validity; h designates these marginal readings. When $\mathcal{H}^a$, h^a respectively occur, an "alternative reading" is concerned, which can be accepted or not at choice; these are all of an orthographical nature, but some contain material variations as well; only in this case have they been recorded by us (from the Appendix of the second volume of the large edition of H); cf. Act 5,15; 15,28. h "MSS" stands, as with H, in five places (Mc 4,21. Act 6,5. G 2,14. H 7,1; 11,35) where Westcott and Hort quoted in the margin a reading, although intrinsically unreliable either from its language or content, on account of its appearance in otherwise good MSS. (with regard to h^r, h^s, see later). In [ ] stand those words, with regard to whose reception or H $\mathcal{H}$ $\mathcal{H}^a$, h^a h "MSS"

[15]) Das N. T. griechisch. Nach dem Text von D. Bernh. Weiss. Berlin, Preuß. Hauptbibelgesellschaft. 1912.

omission they were uncertain (as with T); in our apparatus
[H] [h] then [H] stands, or when in the margin [h]: Mt 1,18; 15,14; occasionally has such an [h] been resolved by us into h^1 (reception) and h^2 (omission), as in J 10,39, where they write in the
[[. . . .]] margin [*παλιν*] *αυτον*. They put into double brackets those passages which by the "Western" witnesses are either omitted ("Western non-interpolations", Mt 27,49. L 22,19 f; 24, 3. 6. 12. 36. 40. 51. 52) or on the other hand are offered ("Western interpolations" Mt 16,2 f. Mc 16,9—20. L 22,43 f; 23,34. J 7,53—8,11). — In addition for clearness sake, it may be explicitly stated that Wh is by no means = Westcott and Hort, but = B. Weiss
(Wh, Th) and the Englishmen's marginal reading; similarly Th = T and h.

Thus the constitution of the text of H, like that of T and W can be fully and with certainty inferred from our edition (Text and Apparatus), with the exception of the orthography, which was formed independently of them (v. p. 63*); whenever in the apparatus the editors have not been quoted, they agree with our text.

2. Moreover, as before, the readings offered in the Appendix of Westcott-Hort's small edition (and in the appendix of their large edition spoken of in detail) are also fully and preeisely reproduced. (These however, have no influence on our text formation). There are in the first place:

a) "noteworthy rejected readings", designated by
h^r us as h^r; such as originate from a specially interesting We-
⊣h^r⊢ stern tradition, are enclosed by them in ⊣ ⊢ cf. Mt 9,15; ^{v} has been added by us where they give a Greek reading, which
h^{rv}, h^{re} they found only in translations ("versiones"), cf. Mc 6,33 h^{rsv}; ^{e} we subjoin where according to their own principles such a reading was to be corrected ("emendandum"), cf. Mt 27,17 (they print in their appendix *'Ιησ. Βαρ.*, but the MSS. which they cite for this in the appendix of their large edition, have *'Ιησ.*
h^{rlat} *τὸν Βαρ.*); ^{lat} we add where they reproduce in Latin a reading represented only in translations, because they could not with certainty re-translate it into Greek, e. g. L 21,11; (the MS. *1012* was still unknown to them).

b) Of the second kind are the "suspected readings",
h^s h^s: readings which indeed give a good sense, but of which on account of un-reliable attestation they were suspicious, so that they did not venture to take them up into the text, but

relegated them to the appendix. As counterpart to these we have subjoined a ^{db} (= dubitantes posuerunt) to those readings which, in the passages in question, on account of their good attestation they have taken up into the text or margin, but which nevertheless because of their bad sense aroused manifest doubts in them, which caused them to offer in the Appendix a better, though by its attestation suspected reading (h^{s}); e. g. Mc 4,28 H^{db}; R 8,2 h^{db}; the same is to be inferred where only h^{s}, but not their text (because agreeing with ours) appears in the apparatus, as Mt 21,29—31. R 15,32. Whenever they were inclined to regard one of the badly attested readings as original, on account of its good sense, we put instead of h^{s}, h^{ell} (= eligunt) when both editors took this view, and h^{el} (= eligit) if only Hort; cf. Act 13,33. 1 P 1,7. A simple H^{db} means that this passage did indeed appear doubtful to them, but that they did not wish to give the preference to any other reading; cf. Mt 15,30 (concerning the order of words); J 4,1. Where they did not approve any traditional reading, but made a conjecture, this is designated by h^{s} *cjj* (= conjecerunt), when both make the conjecture, e. g. Act 12,25, and by h^{s} *cj* (= conjecit) when only one does so, as Mt 28,7.

H^{db}, h^{db}

h^{ell}

h^{el}

h^{s} *cjj*

h^{s} *cj*

Where several such references have been made to the same passage, they have been enumerated by us according to the sequence of H ($h^{r1.2}$ etc.), but they have sometimes been arranged in our apparatus according to the sense, e. g. L 24,39. Act 13,42. Thus it means, taking Mc 4,28 as example, that the reading of ℵ*ℜpl* was taken up by these editors into their text, though not without hesitation; the reading of *D W* and *B* (= our text) they regarded as noteworthy, but nevertheless they preferred *C**. These data, h^{r}, h^{s} etc., are valuable even now, after the early witnesses have been added, because they show the reader that the two great English scholars entered into an often very detailed discussion of the passages in question; this can be looked up in the second volume of their large edition.

$h^{r\,1.2}$ etc.

D W

3. It has already been stated above (p. 66*) to what extent we have used v. Soden. It is the case with him as with W, that the not infrequent mistakes of his edition have been silently corrected by us, whetner on the ground of his own consent communicated by letter, or after his death that of his

S co-worker Prof. Eissfeldt, given to Prof. Schmiedel. S, then, s signifies the text of v. Soden, s a reading in his first apparatus which he held for approximately of equal validity (s^1, s^2 etc. resp., when several such are offered, as in Mt 1,16);

S Ꞩ stands for his text where such an s stands against it (Mt 1,16). That these data, however, only occur when H or T or W do not already present the variant in question, when therefore S stands alone in his judgement, has likewise been already stated above; he also has *προς αυτον*, for example, Mt 3,15; but this is not expressed in addition to T and h. These signs HTWS belong to inserted readings, which for the sake of abbreviation have been enclosed in ( ), only when they also stand in the brackets, as in J 5,4; cn. J 12,4.

D) THE ATTESTATION OF THE TEXT.

As far as possible the reader ought to find out which witnesses support our text. These of course are as a rule only

:*txt* explicitly named (following :*txt*) when there are but few (Mt 1, 5) or when not 𝕳, but 𝕶 and other witnesses support it, (Mt 8, 23). But in other cases they can be inferred, to a certain extent, according to the following rules:

Where 𝕳 (*B*ℵ resp.) *D* and *Θ* (in the Epistles, 𝕳*DG*) have not been named with a variant, they agree with our text. Excepted are those rare cases where they offer an unimportant reading not quoted by us, or have a lacuna; from *pl* with the variant is to be inferred *pc* (nothing, resp.) with the text reading; from *pm*, *al* and vice versa (for these abbreviation cf. p. 49*). Thus, Mt 4, 9, it follows from 𝕶*Θpl* that 𝕳*D*, but few or no witnesses besides, agree with our text; Mt 2,18 *C*𝕶*Dpl*: thus 𝕳 (setting aside *C*) agrees with our text (*Θ* lacks); Mt 5,27 *LΘφ pm*: consequently 𝕳𝕶*Dal* agree with the text; Mt 1,18 𝕶*33al*: thus 𝕳 (except *33*) *Θpm* agree with the text (*D* lacks); Mt 1,22.23 *Dpc*: hence 𝕳𝕶*pl* agree with the text (*Θ* lacks). Similarly when several variants are offered, as in Mt 10, 8 from *PΔpc*, *348pc*, 𝕶*Θal*: thus 𝕳*Dal* support our text; Mt 12,50 𝕳 (except *C*) and 𝕶*Θal* agree with the text. When in Mt 13, 28, ℵ(*D*)*al* for the variant, *BCpc* for the text have been adduced, it is to be inferred that there is at least one more reading, supported by 𝕶*Θal*, which is not worth mentioning; similarly with R 10,14 etc. All that is necessary about the conclusions from "it" and "lat" respectively has

already been said (p. 71*). That there is always somewhat of an uncertainty in these inferences, has already been remarked. But space forbids us to go further in quoting the witnesses for our text.

E) ADDITIONAL SIGNS IN THE APPARATUS.

The variants to different parts of the text in the same verse are separated from one another by | , those belonging | to the same part of the text by : (Mt 1, 8. 11 resp.); readings : which have been separately quoted, but which according to the sense belong together, have often been connected by "*et*" *et* (Mt 10, 25; 12, 36). Often only that part of the Greek word, upon which the difference depends, has been reproduced below (-*φαδ* Mt 1,8). With longer readings, or a series of such, -*φαδ* the words identical with the text, or with the foregoing reading respectively, have often been abbreviated with a full stop (Mt 10, 11; 1, 16. Kol 2, 2). Accents and breathings appear in the apparatus only where it seemed convenient for clearness sake (*ἥ* and *ᾗ* or *ἡ* or *ἧ*) or when the variation consists just in different accentuation (e. g. J 3, 36); such variants which relate merely to accentuation, word-separation and punctuation, stand in ( ) as do conjectures. Occasionally also an actual ( ) variation in the content of the letters, which is only a little different from another, has been inserted in ( ) for the sake of brevity, as in Mt 14,6 where **Ꞩ***al* have *γενεσίων δὲ ἀγομένων*; that Ꞩ here relates only to *CKΘal* was said above (v. p. 78*). Also in brackets stand single witnesses which, agreeing in general with the foregoing reading, deviate from it in small details which are not mentioned, as in Mt 14, 24 (*D*), which has *ἦν εἰς μέσον τῆς θαλ.*, and (*Θ*), which, like *B*, reads *ἀπεῖχε ἀπὸ τῆς γῆς σταδ. ἱκανούς*; such witnesses are separated by a comma when their variations relate to various points (L 12, 38); a ↱ is placed before when the variation consists only in (↱ *D*) a different word-order: Mc 8, 10: *D*it insert *αὐτὸς* before *ἐμβὰς*, not after it.

The editors sometimes enclose a parenthesis between cursive brackets *(. . .)* or hyphens — —: J 1, 15. Act 10, 36. 37. 2 K *(. . .)* — — 12,3 (T omits the hyphens).

Occasionally parts of words not in the tradition but only surmised, have been enclosed in square brackets: *παν[τες?]* *παν[τες?]* Act 8,6 etc. *πραυτη|τα* Tt 3,2 marks the end of the stich in א.

p) In the Gospels it is often intimated through a prefixed *p)* that the reading in question has probably crept in from one of the other Gospels (Mt 5,39.44), it may be either under the influence of the early Harmony of Gospels of Tatian, or through later harmonising; also in other passages the presumed origin of a variant has been occasionally indicated by a Bible reference, as in Mt 6,13; 8,11. With regard to (*ex* lat?) v. supra p. 67*.

(sic) By striking forms stands (*sic*), in order to exclude the *it.* etc. thought of a misprint (J 1,13. Act 17,31 ***D***); *it.* = item; *c.* = cum (Act 28, 29); *ead.* = eadem; *eti.* = etiam; *i. e.* = id est (Act 11,2); *cf.* = confer; *add.* = addunt (Act 10,6); *v.* = *vide*; *vl.* = vel; *vs.* = versus; *om.* = omittit(-unt) where neither ○ nor — are applicable.

The variant signs have already been explained on p. 65*. But a few examples shall show further what has been said as briefly as possible in the apparatus.

J 16, 28: □ ***D W*** *b* sy[s]. means: the words ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πατρός are omitted by the Greek MSS. ***D*** and ***W*** and the Old Latin *b* and the Sinai Syriac, but by no other witness (note the full stop).

J 18, 3: Our text has ⸂[ἐκ] τῶν⸃; the apparatus says: T and 𝔖 (i. e. v. Soden's text) have ἐκ τῶν in agreement with ***ℵDL*** and the Old Latin *a*; W omits ἐκ as does ***B*** (and one or two other unimportant witnesses); s (v. Soden in the first apparatus) omits both words in agreement with ***CℜΘpl***; that H, like our text, has it, is to be inferred. Here, contrary to the rule of p. 66*, 𝔖 has been placed beside T, because it is concluded from s that v. Soden's text has something different, but it is not seen with whom he agrees, without further information.

Act 15,23: instead of ἀδελφοί, ***ℜE*** and most others, in like manner W, read καὶ οἱ ἀδ.; the minuscule *467*, the Sahidic translation and Origen omit it; in support of our text are to be inferred ***𝔖D***, as well as the editors H and T.

Kol 3,15: ○ ***B*** *1739*; [H]: ***B*** and *1739* (and others of no importance) omit ἑνί; H has it with brackets in his text, T and W without brackets.

IV. The Additions in the Outer and Inner Margins

1. In the outer margin parallel references, much more numerous than in other editions, have been specified;

many of these my father and I owe to the continual co-operation of his friend, the Rev. Leube-Ludwigsburg († 1934). I am grateful for many further contributions from the most varied quarters. The references have now been newly revised and arranged, while they stand as far as possible against the line of the text to which they belong. The numbering of the verses follows the Hebrew in the O. T., except when by Lxx the Septuagint is referred to, because a parallel especially to the Greek translation of the O. T. appears, e. g. Mt 1,11. (Occasionally also the later Greek translation of Symmachus (1 K 4, 13) or Theodotion (L 7, 19) is referred to). When necessary the varying numeration is added in [] (Mt 16, 27; Sir32[35],24 24, 31); references quoted together from the same book have been connected by ;.

Lxx
Symm
Theod

The abbreviations are:

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc Rth 1. 2 Sm 1. 2 Rg 1. 2 Chr Esr Neh Esth; Job Ps Prv Eccl Ct; Is Jr Thr Ez Dn Hos Joel Am Ob Jon Mch Nah Hab Zph Hgg Zch Ml; Jdth Sap Tob Sir Bar 1—4 Mcc; Mt Mc L J; Act; R 1. 2 K G E Ph Kol 1. 2 Th 1. 2 T Tt Phm; H; Jc 1. 2 P 1—3 J Jd; Ap. Besides these occur: Ps(almi) Sal(omonis), Ascensio Isaiae, Ass(umptio) Mosis, Apc (Apocalypsis) Eliae, 4 Esra, Henoch; Aratus (Act 17, 28), Epimenides (Tt 1, 12), Menander (1 K 15, 33).

Gn Ex etc.

unde? stands where a quotation is to be presumed, but where no source is known (J 7, 37. E 5, 14. Jc 4, 5.); similarly a ? stands where the reference is uncertain (Mt 27,9. J 2,4. Act 20,35.).

unde?
?

In () stand passages of contrasted meaning or of more remote connection; so at Mt 3,15 (Jesus fulfils all righteousness by being baptized) there stands in the margin (L 7, 30): the Pharisees despise the counsel of God in not being baptized.

(L 7,30)

A ! following the reference means: further parallels are to be found there; so e. g. with R 1, 28 all "sin-catalogues" have been enumerated; by the other passages (e. g. 2 K 12,20) stands only R 1,28 ! Similarly in the margin at Act 19,1 stands: 18,24 ! There all those passages where Apollos appears have been cited. To a large extent in this way, a small concordance has been given. Parallel references which are missed from the margin of Mc and L occur in Mt at the corresponding passages.

R 1,28 !

The references to the parallel passages within the Synoptics, which were originally given according to the German Bible, have now been in many places corrected according to Huck's "Synopse"; e. g. Mt 3,1—12 has now been divided into 1—6; 7—10; 11. 12, because there is a parallel to 7—10 only in L.

c. Abbreviations in the margin: c = capitulum, e. g. Mt 5,1;
s. ss. p. s. = versus sequens, ss. = sequentes, e. g. Mt 1,3; p. = and
etc. parallels, e. g. Mt 4,3; 6,10; etc. stands when many similar passages occur, but which through scarcity of space could not be enumerated, e. g. J 1,42 for the occurrence of the name Kephas in Paul.

2. In the inner margin text-divisions of earlier times will be found:

a) The old Greek division into paragraphs (*κεφάλαια*),
1 2 with small italicised numbers (*1* against Mt 2,1; *2* against 2,16). That the first paragraph of each writing has no number is found equally in the Corpus Juris and the works of the Greek Fathers, e. g. Chrysostom. The descriptive headings (*τίτλοι*) belonging to the single paragraphs occur in older editions of the N. T. and in v. Soden I p. 405 ff.

b) The division of the Codex Vaticanus (*B*), with which that of the codex Ξ exactly agrees; it is reproduced with
1 larger, upright figures (Mt 1,6. 12 etc.) From Acts onwards there occurs in *B* in addition a second division from a later
1 hand, which is designated by us by small figures in heavy type (Act 2,5. 14 etc.). Since the Vaticanus breaks off at H 9,14, only the *κεφάλαια* are found in the remainder. A figure lacking in the manuscript is added in (), e. g. Mt 3,4. 5; one to be omitted is made known by [] e. g. 1 K 14, 5.

That these details are also important, follows, for example, from the fact that in the older division of the Vaticanus the Epistle to the Hebrews begins with paragraph 59, i. e. in an ancestor of the Vaticanus it stood between Galatians (54—58) and Ephesians (70 ff.).

c) Above all occur in the Gospels the Sections and Canons of Eusebius, about which he gives an explanation in his letter to Carpian (p. 32*). (Details have been given by Eb. Nestle in his article on "Die Eusebianische Evangeliensynopse" in the "Neue kirchl. Zeitschrift" 19 (1908), Heft 1—3). Eusebius in his age, since then there were none of the pre-

sent chapter divisions (13th century) or verse-numbering (1551), intended to direct attention to the parallel passages in the Gospels; he therefore divided them into short paragraphs (Sections), 335 in Mt, 233 (after him 241) in Mc, 342 in L, 232 in J; he arranged their series numbers in ten tables (Canons), each according as the paragraph in question appeared in 3, 2, 1 or none of the other Gospels, and placed against each of them the numbers of the parallel passages. E. g. against L 6, 20 stands in the inner margin 46, 5: 5 is the number of the table con- 46, 5
cerned; when this is referred to (p. 35*) and the 46 looked for in the Luke column, then no. 25 is found against it under Mt. This series number stands in the margin at Mt 5, 2, i. e. at the beginning of the Beatitudes, as 46 does in Luke. Against L 6, 24 stands 50, 10; table 10 contains the paragraphs peculiar to each Gospel; to this "woe" there is no parallel. It is thus a very accurate and ingeniously conceived work of this early scholar of the church. For the marginal numbers in conjunction with the earlier printed editions and the introductions of Scrivener, Gregory and v. Soden, my father had used also the old witnesses themselves: the Greek MSS. *ℵACD*, the Old Latin MSS. *b f g*, the Gothic and the Coptic (G. Horner 1898) translations, so that now for the first time this work of Eusebius appears in a reliable form. He gave the Letter to Carpian according to Tischendorf, using also Gregory ("Textkritik" p. 863 f.) and v. Soden (I, 388 f.); in the apparatus will be found the variations of the earlier editions of E(rasmus) $^{3-5}$, Stephanus (𝔖), M(ill), Ma(thaei), L(loyd) 1828 and 1836, Scr(ivener), Ln(Lachmann), 𝔗(ischendorf) and 𝔚(ordsworth-White). The lists have been given according to Ph. Buttmann jr. (1842 in Lachmann's edition) and also compared with the former editions.

Where the commencement of one of these divisions (a—c) does not coincide with our verse-beginning, it has been marked with an asterisk.

It is still left to me to say a word of most hearty thanks to all who have helped me with the fresh revision of the edition; in the first place to my father's friend and co-worker of long standing, Prof. P. W. Schmiedel of Zürich, who has given me necessary directions and always assisted me with

indefatigable counsel, and to Prof. E. v. Dobschütz of Halle a. S. († 1934) as the president of the conferences of N.T. scholars; but besides these, also to many others for advice and contributions given both orally and by letter. I thank also the Württ. Bibelanstalt at Stuttgart, which has shrunk from no expense in order to render the edition once more serviceable, and I join therewith the request for further co-operation, in the communication of mistakes which may occur and of requests.

As in the years past, so also in the future may this edition find diligent users in the School, University, and Study, and so may this work on the outer clothing of the Divine Word help also to an ever new comprehension of its inner value.

Ulm a. D., Germany.

Erwin Nestle, D. D., Ph. D.

Additions and improvements since the seventeenth edition see p. 31*.

501

Forklarende Bemerkninger

til det

Greske Nye Testamente.

Te totum applica ad textum
rem totam applica ad te.

J. A. Bengel.

(Forord til håndutgaven av
det Greske N. T. 1734.)

I. Hvordan utgaven er blitt til.

Den foreliggende lommeutgave av det Greske Nye Testamente utkom for förste gang i 1898, utgitt av min far, dr. theol. Eberhard Nestle (1851—1913). Det var hans hensikt å fremlegge resultatet av det 19. årh.'s vitenskapelige tekstforskning som erstatning for de fremdeles vidt utbredte billige utgaver av den såkalte Textus Receptus som kan föres tilbake til Erasmus. Han ga derfor med vilje avkall på å gi teksten en form som berodde på hans egen og dermed også subjektive kritiske oppfatning av de forskjellige lesemåter, og la til grunn de store vitenskapelige utgaver som det 19. årh. hadde brakt av Leipzigerteologen Tischendorf[1]), samt av T
englenderne Westcott og Hort[2]). For å oppnå et fler- H
tall for en bestemt lesemåte hvor disse to utgaver avviker fra hinannen, tok han også Weymouth's[3]) utgave til hjelp.

---

[1]) Nov. Test. Graece . . recensuit . . Constantinus Tischendorf. Editio octava critica maior. Lipsiae I. 1869. II. 1872. III. Prolegomena scripsit C. R. Gregory 1894.; se også side 101.

[2]) The New Testament in the original Greek. The text revised by B. F. Westcott, D.D., and F. J. A. Hort, D.D. Cambridge and London. 1. opplag av den store utgave 1881, av den lille utgave 1886.

[3]) The Resultant Greek Testament, exhibiting the text in which the majority of modern editors are agreed . . by R. F. Weymouth, London, 1. opplag 1886.

På lignende måte som Weymouth (som også bygde opp en gjennomsnittstekst, nemlig av alle de utgaver etter 1550 som han hadde gjort bruk av) opptok han i sin tekst den lesemåte som hadde stötte i to av de tre utgaver. Der hvor alle tre avviker fra hverandre, opptok han den lesemåte „som lå i midten“ (se side 88*), og förte de andre opp i fotnoter[4]). Fra det 3. opplag (1901) av brukte han istedenfor Weymouth på samme
W måte B. Weiss'[5]) utgave, som i mellomtiden var blitt ferdig. Teksten var altså nå fremstilt av HTW, og slik forble den også.

Denne sammenligning mellom tre ledende utgaver ga som resultat en tekst av så objektiv karakter som mulig. Nettopp derfor fant den en stadig videre utbredelse. I året 1904 ble den også overtatt av det Britiske og Utenlandske Bibelselskap i London istedenfor Textus Receptus, og er fra da av blitt lagt til grunn for selskapets misjonsoversettelser.

Riktignok var min far fullt klar over at denne tekst bar preg av en viss ensidighet forsåvidt som alle de tre utgaver han hadde brukt, i det vesentlige hviler på de store egyptiske håndskrifter, bare med den forskjell at H og W hadde lagt hovedvekten mer på Vaticanus (*B*), T på Sinaiticus (ℵ), som han selv hadde funnet. Min far tilföyde derfor i et tekstkritisk apparat nr. 2 andre betydningsfulle lesemåter med angivelse av de viktigste håndskrifter som hadde disse. På denne måte ville han særlig gjöre oppmerksom på den såk. „vestlige“ tekst (som jo imidlertid også i stor utstrekning stöttes av den gammelsyriske oversettelse og av noen gamle egyptiske papyri). For evangelienes og Apostelhistoriens vedkommende tok han disse lesemåter hovedsakelig fra Codex Bezae Canta-

---

[4]) Han tok ikke med saklig betydningslöse forskjeller med hensyn til rettskrivning som *ν ἐφελκυστικόν*, *οὕτω* og *οὕτως*, iota subscriptum, store og små forbokstaver, orddeling, spiritus og aksenter, skifte av vokal (*ει* og *ι*, o. a.), augment (dog kan, som f. eks. 1 Th 2,8, foreligge en saklig forskjell: pres. eller imperf.). Når det derimot med hensyn til skilletegn eller avsnittenes inndeling forelå avvikelser som hadde betydning for oppfatningen, ble de tatt med. Se også s. 89*.

[5]) Das Neue Testament. Handausgabe von D. Bernhard Weiss, Leipzig I—III 1894—1900.

brigiensis (*D*) forsåvidt dette håndskrifts lesemåter ikke allerede var anfört av H blant hans „forkastede lesemåter" (h^r, se s. 103*). Antallet av disse tilföyde lesemåter ble ökt i det fölgende opplag, likesom også viktige konjekturer ble tatt med.

Min far hadde planlagt en större omarbeidelse av sin utgave med sammensmeltning av de to serier av lesemåter o. s. v. Den skulde komme etter utgivelsen av Hermann von Sodens tekst (1913)[6]. Han döde imidlertid för denne var S
kommet († 9. mars 1913). Under krigen og i etterkrigstiden måtte jeg — etterat jeg av Stuttgart-Bibelselskapet hadde fått i oppdrag å före utgaven videre — forelöpig innskrenke meg til å foreta enkelte forbedringer, som vitenskapsmenn og prester henledet min oppmerksomhet på, — hvilket jeg nevner med takknemlighet.

Senere er imidlertid gjentatte ganger mer vidtrekkende önsker kommet til orde, særlig fra de kongresser av nytestamentlige forskere som siden 1922 har funnet sted under forsete av prof. dr. theol. E. von Dobschütz, Halle a. d. Saale[7]): Framfor alt var det nödvendig at de viktigste håndskriftvitner ble föyd til HTW's lesemåter forat leseren ikke bare skulle bli kjent med moderne utgiveres anskuelser, men også ha kildenes vitnesbyrd for seg. Den kritikk von Sodens gjenfremstilling av teksten mötte, gjorde at det ikke kunne ansees for nödvendig å la ham være medbestemmende på like fot med HTW, så at vi skulle forandre vår tekst i overensstemmelse med det. På den annen side syntes det dog å være av verdi å vise hvor hans dom avviker fra HTW. For derved fikk man til en viss grad en motvekt mot de andre utgiveres forkjærlighet for *B*ℵ. Heller ikke de forholdsvis få avvikelser i den tekst som H. J. Vogels[8]) har utgitt, ga tilstrek-

---

[6]) Hermann von Soden, Die Schriften des N. T. in ihrer ältesten erreichbaren Textgestalt. I. 2203 sider, Berlin, 1902—1910. II. (tekst) 908 s., Göttingen 1913. — Samme, Griechisches N. T., Text mit kurzem Apparat (Handausgabe), 463 s., Göttingen 1913.

[7]) Smlgn. E. v. Dobschütz, Zeitschrift f. d. neutest. Wissenschaft 22 (1923), s. 310; 23 (1924) s. 312. — H. Lietzmann, samme sted, 23 (1924) s. 154—157.

[8]) Nov. Test. Graece, textum recensuit, apparatum criticum . . . addidit H. J. Vogels, Düsseldorf. 1. opplag 1920. Graece et Latine, 4. opplag, Freiburg 1955.

kelig grunn til å endre vår tekst som nå engang står fast. De lesemåter han foretrekker, blir for störstedelen nevnt i vårt apparat i og med anförsel av de håndskrifter som stötter dem. Den betydning hans utgave har, ligger vesentlig i det tekstkritiske apparat, som tar hensyn særlig til den latinske og den syriske overlevering.

Atskillige andre önsker (f. eks. större format, större typer) kunne ikke bli oppfylt. Formatet måtte nemlig bli det samme på grunn av den stereotyperte latinske tekst som i den gresk-latinske utgave side for side står like overfor den tilsvarende greske tekst. Og de typer som er brukt i teksten, kan gjöre tjeneste ennå i en årrekke framover.

Först og fremst er det derfor det tekstkritiske apparat som er blitt omarbeidet, huiltut er blitt gjort i overensstemmelse med de grunnsetninger som er blitt fremlagt av meg på de nytestamentlige forskeres kongress i Magdeburg i 1924. Andre forbedringer vil bli omtalt på de fölgende sider.

II. Teksten.

På denne måte er teksten, som er bygd opp på det 19. århundres arbeid, i det vesentlige beholdt uforandret, især på grunn av at heller ikke de senere års forskning har fört fram til å slå fast en alminnelig anerkjent nytestamentlig tekst. Imidlertid er

1. den grunnsetning å oppta i teksten den lesemåte som stöttes av flertallet av HTW, blitt gjennomfört nöyaktig også på de steder hvor dette ved overgangen fra Weymouth til Weiss i 1901 (se s. 86*) ble unnlatt forat ikke antallet av endringer skulde bli for stort. Således er nå på henimot 50 steder ord blitt satt innenfor [ ] hvor H har vedkommende ord slik, mens T eller W ikke har noen klammer, eller hvor W eller T utelater ordene. På omkring 40 steder er nye ord blitt innföyd i teksten i [ ]. I Mt 6,8 hadde f. eks. T og Weymouth utelatt ordene ὁ ϑεός som H har i teksten i [ ]. De manglet derfor i 1. opplag i teksten og H stod i apparatet. Nå har W disse ord uten klammer i sin tekst; dette ble i 3. opplag kun notert i apparatet. Nå er imidlertid ordene ὁ ϑεός blitt satt inn i teksten i [], da denne H's lesemåte „lig-

ger i midten“ mellom T som helt utelater ordet, og W som har det uten klammer. På 10 andre steder er ord blitt endret, nemlig hvor flertallet hadde forskjövet seg ved at W var trådt istedenfor Weymouth uten at det inntil nå var foretatt de tilsvarende endringer i teksten. Således står f. eks. nå R 5,6 *εἴ γε* istedenfor *ἔτι γὰρ* i teksten. Av samme grunn er på omkring 25 steder skilletegnene blitt endret. Men se s. 6*.

2. Derimot er på fölgende punkter som ikke berörer tekstens saklige innhold, HTW's autoritet blitt forlatt:

a) Den greske rettskrivning som hos HTW i hovedsaken var den som de greske forfattere i det 4. og 5. årh. brukte, er nå blitt normert etter hva filologene anser for å være rettskrivningen på den tid de nytestamentlige skrifter ble til. Fastsettelsen av dette skylder jeg den klassiske filolog prof. Ed. Schwyzer i Bonn, idet prof. Schmiedel i Zürich har gjort tjeneste som mellommann. Forövrig har allerede tidligere filologen Friedrich Blass gått fram på lignende måte i sine utgaver av de nytestamentlige skrifter, likeså von Soden i sitt N. T. og Rahlfs i sin Genesis (Stuttgart 1926). Eksempler: For aksentens vedkommende: *θλῖψις*; tonstavelse: *ἀντιπέρα*; spiritus: *ἐφ' ἐλπίδι* (bare R 8,20); iota subscriptum: *εἰκῇ*, men *ἀποθνήσκω*; orddeling: *μήποτε*, men *μή γε*; hva særlig egennavnene angår, så er de blitt skrevet henholdsvis på den greske (*Τύχικος*), latinske (*Σεκοῦνδος*) eller semittiske måte (*Ἑνώχ*, men *Ἠλίας*, *Ἰερουσαλήμ*; *Βηθλέεμ*, men *Ἀβιαθάρ*); *χριστός* er blitt skrevet med liten forbokstav hvor det er titelen „Messias“ (f. eks. Mt 16,16); derimot med stor forbokstav hvor ordet tydelig er blitt egennavn, f. eks. G 3, 24—29 (i noen tilfelle er det naturligvis mulig å dömme forskjellig). Videre er assimilasjon blitt gjennomfört overalt (*ἐγκακέω*, *συμπάσχω*, *συζητέω* osv.), vekslingen mellom *ει* og *ι* regelbundet (*τραπεζίτης*, men *λογεία*; *Δαυίδ*, men *Καισάρεια*). Som former av verbets böyning står *ἐξέδοτο*, *ἀφῆκας*, *κατασκηνοῦν*. Derimot er uregelmessigheter i augmentet og skiftingen mellem *εἶπα* og *εἶπον* o. l. blitt stående, da den slags ting var vanlige i 1. årh. I noen få tilfelle, særlig hvor den rette skrivemåte slett ikke eller bare sjelden forekommer i håndskriftene, er den vanlige skrivemåte blitt stående i teksten og den rette ført opp i apparatet med et (*potius*) eller (*rectius*) foran, f. eks. ved *Κυρήνιος* L 2,2; *γυμνιτεύω* 1 K 4,11.

b) Inndelingen av teksten i avsnitt etter innholdet er allerede i 1914 blitt gjennomsett av de nytestamentlige teologer professorene Haering, Heitmüller, Fr. Traub, J. Weiss. Den er blitt endret av meg i overensstemmelse med det, uavhengig av HTW. Bare viktigere avvikelser fra HTW er under dette blitt anfört (f. eks. J 1,11).

c) Anvendelsen av fete typer i gammeltestamentlige sitater (Mt 1,23) og hentydninger (Mt 3,17; 5,3), som nærmest hadde rettet seg etter H, er blitt gjennomsett. Den er blitt slöyfet på omkring 60 steder hvor det dreide sig om usikre hentydninger, og satt inn på 35 nye steder.

d) Likeså har H hittil vært bestemmende for oppdelingen i verslinjer av poetiske steder. Også dette er nå blitt forbedret flere steder. Semittiske ord er sperret.

Det vil synes å være berettiget at avhengigheten av de autoriteter som hittil er blitt fulgt, er blitt opgitt for disse fire punkters vedkommende (a—d) som angår formen og som ikke har noe å gjöre med den egentlige tekstoverlevering.

3. Begynnelsen av et vers er nå oftere enn tidligere
ǀ angitt ved tegnet ǀ (först innfört av J. A. Bengel 1687—1752) hvor den ikke uten videre går fram av tegnsetningen. Versdelingen er den v. Soden (I 484 f.) har fastsatt. Den avviker på bare 5 steder (L 24,45 f.; Act 2,47 f.; 24,19 ff.; 1 K 7,33 f.; Ph 1,16 f.) fra den eldste som Stephanus innförte i 1551; v. Soden avviker undertiden selv på feilaktig vis fra den i sin tekst.

4. Det som vil falle mest i öynene på dem som tidligere har brukt utgaven, er at det i teksten er innföyd tegn som viser hen til tekstvariantene i apparatet. Disse tegn er for lenge siden foreslått av prof. Schmiedel i Zürich i tilknytning til H. Innföyelsen av disse varianttegn viste seg å være nödvendig av tekniske grunner, da tilföyelsen av håndskriftvitner til HTW's lesemåter under teksten krevde mer plass, og det derfor ikke lenger gikk an å gjenta i apparatet de tekstord som variantene tilhörer. Samtidig er det praktisk verdifullt når leseren ustanselig henvises til apparatet. Selve tilstedeværelsen av varianter angir ikke bare at den oppförte tekst er mindre sikker, men mange varianter er i seg selv meget interessante, ja kan til og med gjöre krav på å være opprinnelige. En rekke av disse sistnevnte, som ifölge en vidt

utbredt opinion kan være opprinnelige, er i apparatet fremhevet ved at de har tegnet ! foran seg, f. eks. J 6,2. (At de !
ikke er blitt opptatt i vår tekst, kommer av den måte teksten er kommet i stand på). På den annen side kan leseren når varianttegn mangler, slutte at vedkommende avsnitt er overlevert uten vesentlige avvikelser. Og de som önsker å fordype seg bare i teksten selv, uten å gi akt på variantene, vil lett venne seg til å overse tegnene (på lignende måte som aksentene på hebraisk). Ved den form tegnene har, angis straks hva slags avvikelse det dreier seg om (omstilling, utelatelse osv.). ▮ se s. 6*. ▮

Tegnene er fölgende:

a) Innskifting:

⸀ = istedenfor fölgende ord i teksten } står noe annet ⸀
⸂...⸃ = istedenfor de ord som er innklammet slik } i apparatet; Mt 1,3. 16. ⸂...⸃

Disse tegn har formene ⸁ eller ⸄...⸅ dersom dette tilfelle forekommer for annen gang i samme vers; ⸀^{2} eller ⸂^{2}...⸃ når det forekommer for tredje gang (Act 14,19); ⸁^{2} eller ⸄^{2}...⸅ når det forekommer fjerde gang; ⸀^{3} når det forekommer femte gang (slik 1 K 7,17).

b) Innföyelse:

⸆ = her innföyer andre noe; Mt 1,8. ⸇ står ved en innföyelse nr. 2 i samme vers; ⸆^{2} ved nr. 3 (Act 18,6). ⸆ osv.

c) Utelatelse:

○ = det fölgende ord i teksten } utelates av de nedenfor anförte vitner; Mt 1,18. 25. ○
◻...⸌ = de ord som er innklammet slik } ◻...⸌ osv.

Annen gang en utelatelse forekommer, står ○^{2} eller ◻^{2}...⸌, tredje gang ○^{3} (Ap 2,13).

d) Omstilling:

⸉...⸊ eller ⸉^{2}...⸊ = de tekstord som er innklammet slik ⸉...⸊
gis av varianten i annen rekkefölge (uten avvikelse forövrig); hvor denne rekkefölge ikke uten videre er forståelig (Mt 1,18 leser *B* *Χριστοῦ Ἰησοῦ*), betegnes ordene med tall: Mt 2,22
⸉ 4 1–3 = *Ἡρῴδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ*. ⸉ 4 1–3

e) Tegnsetning:

⁚, ⁚^{2}, eller ⁚^{3} = for det skilletegn som fölger dette merke ⁚
er nedenfor angitt et annet; f. eks. Mt 2,6 ⁚, *et* ⁚^{2}—, H betyr: ⁚^{2}
Westcott og Hort leser *σύ, Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα*. Eller Mt 2,4,

: *et* :2; comm betyr: Mange kommentarer oppfatter setningen *ποῦ . . . γεννᾶται* som en direkte spörresetning. Eller J 1,15 : (*et* :2.) H: Westcott-Hort setter v. 15 i klammer som en mellomsetning og har kolon foran sluttklammen.

f) Når det gis varianter av forskjellig art til samme del av teksten, står tegnet for innskifting, ⸀ eller ⸂...⸃, f. eks. Mt 13,1: innskifting og utelatelse. J 6,17 ⸀: hos ℵ er ved siden av omstilling også utelatt et ord. Tall er ofte for korthets skyld brukt istedenfor ord: Mt 4,3: *C℞pm*; S omstiller: *αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν*; men (*D* it)sy[sc] har *αὐτῷ* to ganger (derfor brukes tegnet for innskifting, ikke for omstilling); eller Mt 10,8 *℞Θal* utelater *νεκροὺς ἐγείρετε*; eller J 13,9: *BW* leser *Πέτρος Σίμων*; *Dpc* bare *Πέτρος*, (tekstens annet ord); *472* sy[s] bare *Σίμων*. Disse varianttegn (uten sluttegnene ⸃, ⸅ og ⸌) blir altså rett og slett gjentatt nedenunder for å gjöre variantens forbindelse med teksten klar.

g) På samme måte forholder det seg dersom en del av teksten står innenfor firkantede klammer. Det betyr at der hos H eller T er tvil om denne dels opprinnelighet (W bruker dem ikke). I dette tilfelle blir klammene gjentatt nedenunder

:+ . . .
— . . .

og etter + angitt hvem som har disse ord; etter — hvem som utelater dem. Slik står f. eks. Mt 1,24 i teksten [ὁ]; nedenunder er angitt at håndskriftene *BC℞Dal* og Weiss har artikkelen (uten klammer, som en anerkjent del av teksten), mens *ℵpm* og Tischendorf utelater den. At det er Westcott og Hort som har den i klammer i teksten, må man slutte seg til (slgn. s. 102*).

III. Apparatet.

A) De lesemåter som apparatet förer opp.

1. På samme måte som hittil förer det tekstkritiske apparat opp alle variasjoner i utgavene av HTW med unntagelse av de saklig betydningslöse ulikheter i ortografien (se s. 86. 89*), videre alle lesemåter som Westcott-Hort anförer i margen av sin utgave (h) og i tillegget til sin lille utgave (h[r], h[s]). (Se nærmere s. 100—104*).

2. Dertil er nå innfört fra v. Sodens utgave de fleste avvikende lesemåter i evangeliene (med unntagelse av noen omstillinger og andre mindre viktige avvikelser som måtte slöyfes av hensyn til plassen) og fra Apostelhistorien av alle avvikelsene fra vår tekst; dertil de viktigste lesemåter i hans förste apparat, d. v s. de som han selv anså for å være nesten eller fullstendig like verdifulle som sin tekst. At hans lesemåter allikevel ikke har övet noen innflytelse på vår tekst, er alt nevnt på s. 87*. De blir ogsa betegnet som v. Sodens lesemåter bare i tilfelle hverken H, T eller W har vedkommende lesemåte; hans dom kommer altså til uttrykk bare hvor den avviker fra de andres.

3. Antallet av lesemåter forövrig (tidligere fört opp i det annet apparat) er blitt öket så meget som det var plass til. Under dette er det særlig blitt tatt hensyn til nyoppdagede håndskrifter (*W*, *Θ*, Papyri), men også til lesemåter som vi er fortrolig med fra Luthers oversettelse av, samt til slike som visstnok ikke har noen betydning for utforskningen av den eldste tekst, men som allikevel er lærerike med hensyn til den måte overleveringen er foregått på, som *ἴρις* — *ἱερεῖς* (d. v. s. *IPIΣ* oppfattet som itasisme) Ap 4,3, eller som viser enkelte håndskrifters egenart (latinismer i *D*, f. eks. Act 19, 34. 35, ofte antydet ved *ex* lat?) eller enkelte håndskrifters (*ex* lat?)
forhold til hverandre, som *D* og *E* i Act (6,10. 11 og ellers). Andre lesemåter vil vise hvordan anstöt med hensyn til språk eller innhold er blitt fjernet (derfor antar man i alminnelighet at den vanskeligere lesemåte er den bedre).

4. Antallet av opptatte konjekturer er blitt öket, og disse er blitt forsynt med navnet på opphavsmannen (om mulig den eldste); *cj* = conjecit er blitt tilföyd hvor det *cj*
dreier seg om en radikal endring i den overleverte stavemate (Mt 7,15). Forövrig, dersom det bare dreier sig om aksent, orddeling, stor eller liten forbokstav (J 14,3; Act 14,13), anföres bare navnet eller helt alment comm (= commen- comm
tatores), Mt 24,41. Disse konjekturer står, til forskjell fra de lesemåter som er overlevert i håndskriftene, i klammer. I det hele er det blitt opptatt omkring 200 konjekturer med 90 navn på opphavsmennene.

Med dette utvalg av materiale vil sikkert noen önsker forbli utilfredsstilt, men meningen var på den plass som stod

til rådighet, å by iallfall noe materiale som kunne brukes ved forelesninger og som kunne anspore til egne iakttagelser.

B) Betegnelsen av håndskriftvitnene.

Foruten alle de lesemåter som er omtalt under A, 1—3, gjaldt det å före opp så kort, men samtidig så tydelig som mulig, de viktigste av de gamle vitner forat leseren kunne få et glött inn i tekstens historie og i de enkelte gamle teksttypers egenart. Som kilder til dette har jeg i förste rekke brukt Tischendorf (ed. octava crit. maior) og v. Soden, da jeg ikke på selvstendig vis kunne foreta nye kollasjoner; ved siden av disse har jeg med stor takk brukt Hucks Synopse til sammenligning[9]) så vel som utgavene av Souter[10]) og Vogels, flere kommentarer (særlig Zahn) samt annen litteratur. Den som önsker en mer detaljert utredning angående de enkelte vitner eller de tekstkritiske spörsmål overhodet, henvises til den litteratur som behandler disse ting[11]). De fölgende sider gir bare en kort antydning.

1. De greske håndskrifter.

a) Til sammenfatning av hele grupper er v. Sodens tegn 𝔖 og 𝔎 brukt for de viktigste gamle tekstformasjoner hvor disse tegn i hans utgave er trykt med fete typer, eller hvor vi kan slutte at de måtte trykkes slik fordi alle, eller i det minste det store flertall av representanter for vedkommende gruppe, har den lesemåte det dreier seg om (dersom viktige medlemmer av gruppen avviker, blir de anfört sammen med den avvikende lesemåte). I annet tilfelle er bare de viktigste enkelte vitner nevnt. Altså betegner:

---

[9]) Alb. Huck, Synopse der 3 ersten Evangelien, Tübingen [6]1922. [8]1931. [9](Lietzmann-Opitz) 1936. [10]1950.

[10]) Alex. Souter, Nov. Test. Graece, Oxford (1910. [2]1947).

[11]) Som en förste innföring kan særlig nevnes avdöde Eb. Nestle's „Einführung in das Griech. N. T.“ 4. utgave, helt omarbeidet av E. von Dobschütz, Göttingen 1923. Videre H. J. Vogels, Handbuch der neutestamentlichen Textkritik, Münster 1923; Fred. G. Kenyon, The Text of the Greek Bible, London [2]1948; Recent Developments in the Textual Criticism of the Greek Bible, London, 1933; Our Bible and the ancient Manuscripts, [8]1939; The Story of the Bible, London, [6]1947; Kirsopp Lake, The Text of the N. T., London, [6]1928.

ℌ den såkalte hesychianske eller egyptiske tekstform som representeres framfor alt av *BℵC* (at Vaticanus settes först vil være berettiget); i annen linje kommer i evangeliene *LΔΨ 33* og andre, i L og J også *W*; dertil fra Apostelhistorien av *A*, i brevene *P*. ℌ

𝔎 den såkalte Koine, d. v. s. den tekstresensjon som vant alminnelig utbredelse i Antiokia og senere i Konstantinopel (den såkalte bysantinske tekst, også kalt „Reichstext“); den er representert i evg. f. eks. av *EFGH*, i Act og brevene av *HL*, i Ap av *046* samt av massen av senere håndskrifter. Da Erasmus brukte slike sene håndskrifter til sin utgave, möter vi denne teksttype i alminnelighet i Textus Receptus (kalt så av Elzevier 1633) samt i Luthers oversettelse som bygger på Erasmus' utgave. 𝔎

(Von Sodens tegn for den tredje hovedgruppe, 𝔍 = Jerusalem, er ikke blitt brukt som samlebetegnelse, da denne gruppe i virkeligheten inneholder for mange forskjelligartede elementer; heller ikke for den såkalte „vestlige“ tekst har jeg villet bruke noe felles tegn, da denne gruppes representanter avviker for meget fra hverandre og det derfor er bedre å nevne hver representant for seg, som *D* it, sy^{sc}. *Θ* står som hovedrepresentant for den tekstform fra Caesarea som Lake, Streeter o. a. ser representert av *Θλφ 565 700*).

Som tegn for mindre grupper bruker jeg λ for den „Familie 1“ som K. Lake har undersökt (minusklene *1—118—131* osv.) og *φ* for de vitner som Ferrar har oppdaget hörer sammen og som kalles „Familie 13“ (*13—69—124—346* osv.). λ φ

b) For alle enkelte håndskrifter bruker jeg C. R. Gregorys måte å betegne dem på. Hans lister er blitt fortsatt av E. v. Dobschütz i hans „Einführung“ (se s. 94*, anm.[12]) samt i Zeitschrift für die neutest. Wissenschaft 23 (1924), s. 248—264; 25 (1926), s. 299—306; 27 (1928), s. 216—222; 32 (1933), s. 185—206; av K. Aland 45 (1954), s. 179—217; 48 (1957), s. 141—191. De enkelte vitners rettskrivning er blitt forandret etter vår norm i de tilfelle hvor det ikke kan bestå noen tvil om ordets identitet; således skriver *D* egentlig *διετειας* Mt 2,16. Likeså er det ikke blitt tatt noe hensyn til åpenbare skrivefeil[12]).

---

[12]) Et håndskrifts opprinnelige lesemåte er betegnet med *, senere rettere med ^{c} eller $^{1\cdot 2\cdot 3}$, en marglesemåte med ^{mg} og den sannsynlige lesemåte med ^{vid}; smlgn. Mt 21,7; R 1,7; Mc 14,20. * ^{c} $^{1\cdot 2\cdot 3}$ ^{mg} ^{vid}

En fullstendig liste over de oppförte papyri og uncialer (eller majuskler, d. v. s. håndskrifter som er skrevet bare med store bokstaver) med håndskriftenes kjennetegn, alder, navn, oppbevaringssted samt deres innhold, finnes på s. 14—16* samt på innlagte bokmerke.

Fölgende må dog særlig omtales:

*B*ℵ *B* og ℵ (som ofte er innesluttet i 𝔖) er alltid nevnt når deres lesemåter forekommer, skjönt ikke alle deres avvikelser er anfört; videre er hyppig nevnt *C*, undertiden *L*.
D fra Act av ofte *A*, i brevene *P*. Likeså er *D* (Cantabrig.) i evg. og Act (sammen med det i Act ofte *E*) og hos Paulus
DGΘ *D* (Clarom.) og *G* alltid nevnt. Likeså nevnes alltid *Θ* som ovenfor blev omtalt som hovedrepresentant for Caesareateksten.
𝔓 Framfor alt er de viktigste papyri (𝔓) og nylig funne bruddstykker av majuskler, som *0189*, tatt i betraktning. 𝔗[8] (Mt 6,12f.) er den talisman (fra 6. årh.) med Fadervår som nå finnes i Berlin. Av minusklene er derimot nevnt bare noen
33 osv. enkelte (*33*, *614*; *1* i Ap o. a.); leilighetsvis er også nevnt
39[lect] leksjonarier (*39*[lect], *47*[lect]) som ikke inneholder den fullstendige tekst, men bare de kirkelige lesestykker. Disse sistnevnte vitner er dog i alminnelighet ikke nevnt ved siden av de store håndskrifter *B*ℵ osv. (unntatt når alle vitner skal anföres), men bare når de har særegne lesemåter.

Rekkefölgen av vitnene er i regelen denne: Först papyri som måtte forekomme (𝔓 med det nummer som Gregory-Dobschütz har) deretter 𝔖 eller eventuelt dets enkelte representanter; derpå 𝔎 og dernest de övrige vitner (*DΘ* osv.).

c) Endelig er i det minste antydet hvordan de övrige håndskrifter som ikke er nevnt enkeltvis, stiller seg:

Punktum etter de anförte vitner angir at samtlige som representerer vedkommende lesemåte (her er også oversettel-
B. ser samt kirkefedre medtatt), er nevnt, f. eks. Mt 1,16; 5,13. Dermed er imidlertid ikke sagt at alle andre vitner representerer denne lesemåte, da det også kan finnes andre varianter som ikke er medtatt i vår utgave.

B Bpc Intet eller *pc* (*pauci*) etter de anförte vitner angir at noen få andre håndskrifter uten særlig betydning leser det samme; f. eks. Mt 1,3. 7.

al *al* (*alii*), et större antall, også fra andre grupper, f. eks Mt 1,10.

pm *pm* (*permulti*), flertallet av de övrige vitner; *pm* er i al-

minnelighet satt der hvor v. Soden har tegnet for sin tredje hovedklasse, $\mathfrak{J}$, trykt med fete typer; f. eks. Mt 1,7. 8.

pl (*plerique*), de fleste vitner; f. eks. Mt 1,19. ***pl***

rell (*reliqui*), alle vitner unntatt de som er regnet opp med ***rell*** punktum etter; f. eks. Mt 1,25.

Disse betegnelser er imidlertid, som ovenfor nevnt, av betydning bare som antydninger.

M. h. t. hvordan man kan slutte seg til vitnene for en lesemåte også hvor de ikke uttrykkelig er nevnt, se s. 104*f.

2. De gamle oversettelser.

Av disse var det mulig å nevne bare de viktigste, særlig dem som tilhörer den latinske og syriske overlevering; den egyptiske overlevering er leilighetsvis anfört hvor den avviker fra $\mathfrak{H}$; dertil er av og til nevnt andre, som den gotiske og armeniske. Ved forandring av ordstilling, valg av partikler og lign. er det for det meste ikke tatt hensyn til oversettelsene da man her ikke med sikkerhet kan slutte tilbake til den greske original på grunn av at innflytelse fra vedkommende språk muligens gjör seg gjeldende.

a) De latinske oversettelser.

α) „it" betegner alle eller et större antall av gammel- ***it***
latinske vitner (tidligere bruktes betegnelsen „Itala"); der hvor bevitnelsen er sparsommere, er de enkelte håndskrifter nevnt (*a*, *b*, *c* osv.). Av disse gir (i henhold til v. Dobschütz, ***a, b***
Einf.[4] s. 17. 19) *e k* (i Act, kat. br., Ap *h*) den eldste afrikanske tekst, *b ff^2 a c* (*d e gig*) den senere europeiske, *f l q* nærmer seg Vulgata; noen er blandingstekster; til enkelthetene se Einf.[4] s. 103—105. A. Jülicher, Itala. I Mt 1938, II Mc 1940, III Lc 1954.

Av disse er anfört enkeltvis (romertallet som fölger er det århundre håndskriftet er skrevet i) i evangeliene: *a* IV. V. *b* V. *c* XII. *d* VI. *e* IV. V. *f* VI. *ff^1* XI. *ff^2* V. *g^1* IX. *g^2* X. *h* V. *i* V. *j* V. VI. *k* IV. V. *l* VIII. *m* VIII. IX. *mm* VIII. IX. *n* V. VI. *q* VII. *r*(*r^1*) VI. VII. *r^2* IX. *z* VI. VIII.;

i Act: av de foregående, *d*, *m*, videre *gig* XIII. *h* V. *p* XIII. *s* VI. *t* XI. *w* XV.;

i de katolske brev: *h m s* (se Act), *ff* IX. *p* XIII. *r* VII. *t* XI.;

hos Paulus: *m* (se ovenf.), videre *d* VI. *e* IX. *f* IX. *g* IX. *r* VI.;

i Ap: *gig*, *h* (se Act).

vg β) vg = Vulgata; når det er påkrevd, er de offisielle romerske utgaver

vg^{s} vg^{s} = Sixtina 1590 (sjelden nevnt, f. eks. L 11,2) og

vg^{cl} vg^{cl} = Clementina 1592, f. eks. Mt 7,11,

holdt ut fra den opprinnelige bibelrevisjon av Hieronymus slik som den er bevart i de gamle håndskrifter og utarbeidet av Wordsworth-White; for denne står

vg^{codd} vg^{codd}, f. eks. Mt 7,11.

I særlige tilfelle er enkelte Vulgatahåndskrifter nevnt

vg^{am} osv. slik vg^{am} = Amiatinus 1 J 5,10; ^{fuld} = Fuldensis H 11,37; $^{cav.\ tol}$ = Cavensis, Toletanus 1 J 5,7.8.

lat γ) lat = Vulgata og noen av de gammellatinske håndskrifter. (Da står altså andre gammellatinske håndskrifter på den motsatte side, likesom det omvendt av anförselen av it skal sluttes at lat eller vg står på den motsatte side.)

latt latt = hele den latinske overlevering.

b) De syriske oversettelser.

α) Til evangeliene er framfor alt anfört representantene for den gamle syriske oversettelse som antagelig er blitt til i det 2. århundre:

sy^{s} sy^{s} = den palimpsest, skrevet i 4. eller 5. årh., som ble oppdaget på Sinai i 1892 av Agnes S. Lewis; samt

sy^{c} sy^{c} = det håndskrift fra 5. årh. som blev utgitt av Cureton i 1858.

β) Dertil er anfört til hele N. T.:

sy^{p} sy^{p} = Peschitto, bibelrevisjonen av biskop Rabbula av Edessa (411—435); i den mangler 2 P. 2. 3 J. Jd. Ap. Ofte er den identisk med 𝔎.

sy^{h} sy^{h} = revisjonen av biskop Thomas av Charkel (Heraclea) (616 e. Kr.)

sy^{hmg} sy^{hmg} = de særlig viktige marglesemåter i denne revisjon.

γ) Mer sjelden nevnes:

sy^{pal} sy^{pal} = leksjonar samt andre bruddstykker av den palestinensisk-syriske oversettelse (bevart fra 6. årh.).

sy^{ph} sy^{ph} = den oversettelse som ble til på foranledning av metropolitten Philoxenus av Mabug (488—518); den er brukt til de stykker som mangler i sy^{p}.

(Det må skjelnes mellom sy$^{p.h}$ Act 18,11 = Peschito-Harclensis og sy^{ph} = Philoxeniana.)

d) sy = alle eller i det minste de viktigste syrere når de stemmer overens. sy

c) Andre oversettelser som er anfört sjeldnere:

sa = den sahidiske, blitt til i Övre-Egypten omkr 250, bevart i bruddstykker fra 5. årh. av. sa

bo = den bohairiske, blitt til i Nedre-Egypten omkr. 600 (?), bevart i håndskrifter fra 9. årh. bo

aeg = alle de egyptiske oversettelser. aeg

Videre er leilighetsvis nevnt

aeth = den etiopiske, aeth

arab = den arabiske, arab

arm = den armeniske, arm osv.

georg = den georgiske,

got = den gotiske oversettelse.

At itsy, latsy er trykt uten mellomrum, vil man unnskylde som en forkortelse.

3. Kirkefedrene.

I regelen har bare de eldre av disse kunnet anföres, og også disse bare hvor intet gresk håndskrift eller intet sådant av betydning har vedkommende lesemåte. Også her har jeg måttet innskrenke meg til det som er oppfört hos Tischendorf, v. Soden osv. Imidlertid har prof. Schmiedel vært så vennlig å kontrollere anförslene fra Markion etter Harnacks utgave. Videre har jeg tatt opplysningene om Ireneus fra Sanday-Turner, (N. T. St Irenaei, Old Latin Biblical Texts, VII, 1923) og dessuten brukt B. Kraft, Die Evangelienzitate des hl. Irenaeus (Bibl. Stud. 21,4) 1924. Når en forfatter ikke konsekvent anförer den samme lesemåte, er vedkommende som regel blitt utelatt. Når han allikevel er nevnt, er det Or^{pt} angitt ved et tilföyd ^{pt} (= partim) at hans vitnesbyrd er flertydig, f. eks. Or^{pt} R 3,5.

Fölgende forfattere anföres (århundre eller dödsår er tilföyd; dersom vedkommende nevnes bare en eller to ganger, naföres også vedkommende bibelsted):

Act Pl et Thecl (= Acta Pauli et Theclae), II, 2 T 4,19.
Africanus (Julius, hos Euseb), III, L 3,24.
Ambr(osius), 397.
Ambst (= Ambrosiaster), IV: Kommentar til Paulus som er tillagt Ambrosius.
Apollin(aris), IV, H 3,10.
Athan(asius), 373, L 4,1. Act 5,3.
Aug(ustinus), 430.
Bars(alibi), 1171, Mt 1,6.
Beda, 735. Act 22,28.
Chr(ysostomus), 407.
Cl(emens Alexandrinus), 212.
Cl^{hom} (= Pseudo-Clementinske homilier), II? IV?
Cl^{ro} (= Clemens Romanus), I, R 1,32. H 1,4.
Cypr(ianus), 258.
Cyr(illus Alex.) 444, Kol 2,2.
Dial(ogus) Timothei et Aquilae, V?, Mt 1,16.
Did(ache), omkr. 130, Mt 6, 9—13.
Dionys(ius Alex., hos Euseb), III, Ap 1,9.
Doroth(eus), VI, L 18,14.
Ephr(aem Syreren), 378.
epist(ula) Lugd(unensis hos Euseb, hist. eccl. V,1), omkr. 177, Ap 22,11.
Epiph(anius), 402.
Eus(ebius), 340.
Euthal(ius), V.
Ev(angelium) Petri, II, L 23,48.
Ev. sec. Hebr(aeos), I, Mt 23,35.
fragm(entum) fajjum(ense), III, Mc 14,28.30; smlgn. Hennecke, Apokr., [2]1924, s. 38.
Fulg(entius), 533, Mt 25,46.
$Greg^{naz}$ (Gregor fra Nazianz), 389, 1 K 8,6.
$Greg^{nyss}$ (Gregor fra Nyssa), IV, L 11,2.
Hier(onymus), 420.
Hil(arius), 368, Kol. 2,2.
Hipp(olytus), 234, Ap 17,8; 18,2f
Ir(enaeus), II;
Ir^{arm}, event. Ir^{lat}, når urteksten og den annen oversettelse mangler (ofte) eller avviker (sjeldnere).
Isidorus Pelus., V, Kol 1,15.
Ju(stinus), II.
Lcf (Lucifer), 371.
M(ar)cion, II.
Non(nus), IV. V., Joh.
Or(igenes), 254.
Papias, II, Act 1,18.
Pelag(ius), IV. V.
Polyc(arpus), 155 (?), R 14,10.
Prim(asius), VI, Ap.
Prisc(illianus), 385, 1 J 5,7.8.
Ps(eudo)-Ign(atius), V, R 9,5
Ps(eudo)-Vigil(ius) 1 J 5,7.8.
Tert(ullianus), II. III.
Theo(dorus) ^{mopsv}, IV. V, H 4,2.
Tyc(onius), IV, Ap.
Vigil(ius), V.

C) Betegnelsen av de moderne utgivere.

1. Ved lesemåtene i det første apparat i de tidligere utgaver var bare angitt (se s. 85*) om Tischendorf, Westcott-Hort eller Weiss førte opp vedkommende lesemåte. Jeg kunne

imidlertid ikke bestemme meg til nå helt å utelate disse anförsler, slik som det gjentatte ganger er ytret önske om; for det förste er de nödvendige for å rettferdiggjöre utformingen av teksten, som bygger på HTW; dernest er de et fingerpek for begynneren hvilke av de anförte lesemåter ledende forskere har lagt mest vekt på. Men fordi anförselen av de gamle vitner er hovedsaken, er de moderne utgivere först nevnt etter disse (adskilt ved ;) samt med tynnere typer; ;
smlgn. Mt 1,5 osv. En bemerkning som L 10,38: *εις τον οικον αυτης* ***𝔎DΘ****pl*; W (*sed* — *αυτης*) [h] betyr da at B. Weiss også har disse ord som bevitnes av gruppen ***𝔎***, av ***D***, ***Θ*** og de fleste andre håndskrifter, men uten *αυτης*, en utelatelse som ikke stöttes av noe håndskrift som har *οικον*; Westcott og Hort förer disse fire ord opp i klammer i margen.

Hva enkeltheter angår, så betyr:

a) T den lille stereotyputgave av O. von Gebhardt, 3. opp- T
lag[13]) som byr Tischendorfs siste tekst, og som i sin tid av min far ble lagt til grunn for sammenligningen. Leilighetsvis er 4. opplag (1898) av denne utgave sitert som T^4, f. eks. T^4
2 K 5,19. Ofte er også grepet tilbake til Tischendorfs ed. octava (1869—1872), og de særegenheter den leilighetsvis inneholder, er betegnet med Ti, f. eks. Act 15,40, mens Ti-Gr (f. eks. Ti Ti-Gr
Mt 7,13. 14) betegner de korrekturer Gregory har foretatt i 3. bind av denne utgave (Prolegomena 1894).

b) Av B. Weiss (W; til titelen se s. 86*) var etter 1. også W
2. opplag (1902—1905) tatt med i sammenligningen; W^2 betegner W^2
de særegenheter det leilighetsvis har. Det må fremheves at B. Weiss senere har endret sin oppfatning for mange steders vedkommende (i Studien und Kritiken 1911 og 1913); disse tilföyelser er nå bestemmende for våre anförsler; likeså er mange feil i hans utgave i stillhet blitt rettet av oss med hans skriftlige samtykke, slik at leseren erfarer B. Weiss' virkelige mening bare av det som er fört opp i vårt apparat og ikke av hans egne utgaver. (Også den lille utgave av 1912[14]) inneholder de gamle feil og dertil tallrike nye unöyaktigheter).

---

[13]) N. T. Graece ex ultima Tischendorfii recensione edidit Oscar de Gebhardt. Ed. stereot. minor, tertium emissa. Lipsiae. 1895.

[14]) Das N. T. griechisch. Nach dem Text von D. Bernh. Weiss. Berlin, Preuß. Hauptbibelgesellschaft. 1912.

Der hvor altså den trykte W ikke stemmer overens med vår kollasjon, må man formode et slikt tilfelle (på lignende måte med S, se nedenfor s. 104*).

H c) Av Westcott og Hort (H, se s. 85*) er brukt den lille utgave, London 1895; men også andre opplag samt deres store utgave er anvendt til sammenligning, smlgn. L 7,47.
$\mathcal{H}$ R 8,20. Istedenfor H er satt $\mathcal{H}$ for å betegne deres tekst hvor de i margen förer opp en annen lesemåte som de betrakter som nesten likeverdig; h betegner disse marglesemåter.
$\mathcal{H}^a$, h^a Når det står henholdsvis $\mathcal{H}^a$ og h^a, dreier det seg om en såkalt „alternative reading“, så man fritt kan velge etter behag; disse dreier seg alle om ulikheter i ortografien, men inneholder delvis tillike saklige forskjeller; bare i dette tilfelle er de anfört hos oss (fra tillegget i 2. bind i den store
h „MSS“ utgave av H); smlgn. Act 5,15; 15,28. h „MSS“ står som hos H på fem steder (Mc 4,21. Act 6,5. G 2,14. H 7,1; 11,35) hvor Westcott og Hort har fört opp i margen en lesemåte som i språklig eller saklig henseende er dårlig, men allikevel finnes i forövrig gode håndskrifter. (Angående h^r, h^s, se nedenfor).
[ ] I [ ] står ord som de var i tvil om hvorvidt de skulde beholde
[H] eller utelate (likeså hos T). I vårt apparat står da [H], eller
[h] [h] dersom de står i margen, Mt 1,18; 15,14; undertiden er et slikt [h] av oss opplöst i h^1 (ordet beholdes) og h^2 (utelates),
⟦. . . .⟧ som J 10,39 hvor de i margen skriver [*παλιν*] *αυτον*. I dobbelte klammer setter de de steder som av de „vestlige“ vitner enten blir utelatt („Western non-interpolations“, Mt 27,49. L 22,19f; 24,3.6.12.36.40.51.52) eller på den annen side nettopp blir anfört („Western interpolations“, Mt 16,2f. Mc 16,9—20. L 22,43f; 23,34. J 7,53—8,11). — Endelig må det for tydelig-
(Wh, Th) hets skyld uttrykkelig sies at Wh slett ikke = Westcott og Hort, men = B. Weiss og marglesemåten hos englenderne; likeså er Th = Tischendorf og h.

På denne måte kan man av vår utgave (tekst og apparat) slutte seg fullstendig og med visshet til oppbyggingen såvel av H's som av T's og W's tekst med unntagelse av rettskrivningen som er formet uavhengig av dem (se s. 89*). På de enkelte steder har de utgivere som ikke nevnes i vårt apparat, den samme tekst som vi.

2. Videre er som hittil fullstendig og nöyaktig oppfört de lesemåter som finnes i tillegget til Westcott og Horts lille

utgave, og som i tillegget til den store utgave er utförlig
omtalt. (Disse har imidlertid ingen innflytelse på vår tekst-
form.) Det er for det förste

a) „noteworthy rejected readings" som av oss er
betegnet med h^r: lesemåter som er betydningsfulle, men som h^r
allikevel er forkastet av Westcott og Hort; slike som stam-
mer fra en særlig interessant vestlig overlevering, er av dem
satt mellem ⊣ ⊢, smlgn. Mt 9,15; ^{v} er tilföyd av oss hvor de ⊣h^r⊢
anförer en gresk lesemåte som de har funnet bare i over-
settelser („versiones"), smlgn. Mc 6,33 h^{rsv}; ^{e} tilföyer vi hvor
en slik lesemåte i henhold til deres egne grunnsetninger h^{rv}, h^{re}
skulle rettes („emendandum") smlgn. Mt 27,17 (i tillegget tryk-
ker de *Ἰησ. Βαρ.*, men de håndskrifter som de i tillegget til
den store utgave anförer som stötte for dette, har *Ἰησ. τὸν
Βαρ.*); ^{lat} tilföyer vi hvor de har gjengitt på latin en lesemåte $h^{r\,lat}$
som bare finnes i oversettelser, og som ikke med sikkerhet
lar seg före tilbake til gresk, f. eks. L 21,11 (håndskriftet *1012*
kjente de dengang ikke).

b) Den annen art er suspected readings (h^s): lese-
måter som visstnok gir god mening, men som Westcott og h^s
Hort allikevel fant mistenkelige på grunn av at de var dår-
lig bevitnet, og som de derfor ikke våget å ta inn i teksten,
men ga plass i tillegget. Som motstykke til dette har vi
föyd ^{db} (= dubitantes posuerunt) til de lesemåter som de på H^{db}, h^{db}
vedkommende steder har tatt opp i teksten eller i margen på
grunn av at de er godt bevitnet, men som dog, fordi de gir
dårlig mening, allikevel hos dem vakte tvil, som gjorde at
de i tillegget förte opp en lesemåte som var bedre, skjönt den
på grunn av sin dårlige bevitnelse var mistenkelig (h^s); f.
eks. Mc 4,28 H^{db}; R 8,2 h^{db}; den samme slutning skal trekkes
hvor vårt apparat har bare h^s uten deres tekst (fordi den
stemmer overens med vår) som Mt 21,29—31. R 15,32. Når de
var tilböyelige til å anse en av de dårlig bevitnede lesemåter
for opprinnelig på grunn av den gode mening den gir, setter
vi h^{ell} (= eligunt) eller h^{el} (= eligit) henholdsvis når begge h^{ell}, h^{el}
utgivere eller bare Hort var av denne mening; smlgn. Act
13,33. 1 P 1,7. Det enkle H^{db} betyr at stedet visstnok forekom
dem tvilsomt, men at de dog ikke ville gi noen annen lese-
måte fortrinnet; smlgn. Mt 15,30 (som angår ordstillingen);
J 4,1. Der hvor de ikke godtok noen av de overleverte lese-

måter, men foretok en konjektur, er dette betegnet ved h^s h^s *cjj*, h^s *cj* *cjj* (= conjecerunt), f. eks. Act 12, 25, eller h^s *cj* (= conjecit), f. eks. Mt 28,7, henholdsvis når begge utgivere eller bare den ene foretok konjekturen.

Der hvor det er gjort forskjellige slike antegnelser til samme tekststed, er de hos oss nummerert i overensstemmelse $h^{r1\cdot 2}$ osv. med rekkefölgen hos H ($h^{r1\cdot 2}$ osv.); men undertiden er de i vårt apparat ordnet annerledes, nemlig i overensstemmelse med meningen, f. eks. L 24,39. Act 13,42. For å ta et eksempel, så betyr Mc 4,28 at den lesemåte som ℵ𝔎*pl* har, av englenderne er blitt tatt opp i deres tekst, om enn under tvil; den lesemåte som ***DW*** og ***B*** (= vår tekst) har, har de ansett for å være betydningsfull, men har allikevel foretrukket ***C****.

Disse antegnelser, h^r, h^s osv., er fremdeles verdifulle, selv om de gamle vitner nå er tilföyd, nemlig fordi de viser leseren at de to store engelske tekstforskere har foretatt en i mange tilfelle meget utförlig dröftelse av vedkommende steder. Dette kan man slå etter i annet bind av deres store utgave.

3. I hvilken utstrekning vi har brukt v. Soden, har vi allerede tidligere gjort rede for (s. 92f.*). Også for hans vedkommende (som for W) gjelder det at de ikke sjeldne feil i hans utgave i stillhet er blitt rettet hos oss enten i henhold til hans eget skriftlige samtykke eller etter hans död i henhold til samtykke som hans medarbeider prof. Eissfeldt har S, s gitt prof. Schmiedel. S betegner altså v. Sodens tekst, s en lesemåte som er oppfört i hans förste apparat, og som han selv anså for å være av nesten samme verdi (s^1, s^2 osv. står 𝔰 når flere slike lesemåter anföres, som i Mt 1,16); 𝔰 betegner hans tekst hvor denne har et slikt s som motstykke (Mt 1,16). At disse tegn bare står der hvor ikke H, T eller W har vedkommende variant, altså der hvor S står alene med sin oppfatning, er likeledes blitt fremhevet tidligere; også han har f. eks. Mt 3,15 *προς αυτον*; men ved siden av T og h blir dette ikke nevnt. Til innskutte lesemåter som for korthets skyld er satt inn i (), hörer disse tegn HTWS da bare når også de står innenfor parentesen, som i J 5,4; annerledes J 12,4.

D) Bevitnelsen av teksten.

Leseren skal såvidt mulig få vite hvilke vitner som byr den lesemåte vår tekst har. I regelen kan, som det vil for-

ståes, disse vitner uttrykkelig nevnes (efter: *txt*) bare i de tilfelle da de er få (Mt 1,5) eller når ikke 𝔖, men 𝔎 og andre vitner stötter vedkommende lesemåte (Mt 8,23). I andre tilfelle kan man imidlertid til en viss grad slutte seg til vitnene etter fölgende regler: : *txt*

Der hvor 𝔖 (eller *B*ℵ), *D* og *Θ* (i brevene 𝔖*DG*) ikke nevnes sammen med en variant, stemmer de overens med vår tekst. Unntatt er de sjeldne tilfelle hvor de har en lesemåte som ikke er fört opp hos oss (som *D* L 12,56 ⸉) eller hvor de har et hull; av *pl* ved varianten skal man slutte seg til *pc* (eller henholdsvis intet) hos den lesemåte teksten byr; av *pm* skal man slutte seg til *al* og omvendt (til disse forkortelser se s. 96f.*). Mt 4,9 fremgår det altså av 𝔎*Θpl* at 𝔖*D*, men forövrig få eller ingen vitner stötter vår tekst; Mt 2,18 *C*𝔎*Dpl*: Altså stötter 𝔖 (bortsett fra *C*) vår tekst (*Θ* mangler); Mt 5,27 *LΘφpm*: Altså stötter 𝔖𝔎*Dal* teksten; Mt 1,18 𝔎 33 *al*: Altså stötter 𝔖 (bortsett fra 33) *Θpm* teksten (*D* mangler); Mt 1,22.23 *Dpc*: Altså stötter 𝔖𝔎*pl* teksten (*Θ* mangler). Pa lignende måte nar det finnes flere varianter, som Mt 10,8 *PΔpc*, 348 *pc*, 𝔎*Θal*: Altså stöttes vår tekst av 𝔖*Dal*; Mt 12,50 stötter 𝔖 (bortsett fra *C*) samt 𝔎*Θal* teksten. Når Mt 13,28 ℵ(*D*)*al* er angitt som stötte for varianten, *BCpc* for teksten, skal man slutte at det gis (minst) en lesemåte til, stöttet av 𝔎*Θal*, en lesemåte som det ikke lönnet seg å före opp hos oss; på lignende måte R 10,14 og ellers. Angående de slutninger man skal dra av it eller lat, så er det ovenfor, s. 97f.*, sagt det nödvendige om dette. At det alltid kommer til å hvile en viss usikkerhet over slike slutninger, har vi allerede nevnt. Plassen forböd imidlertid å gå videre i anföringen av vitner.

E) De övrige tegn i apparatet.

Variantene til de forskjellige deler av teksten innenfor samme vers er atskilt ved | , variantene til samme tekstdel ved : (Mt 1,8.11); lesemåter som er oppfört særskilt, men som saklig hörer sammen, er ofte forbundet ved *et* (Mt 10,25; 12, 36). Av de greske ord er ofte gjengitt bare den del som det kommer an på (-φαδ Mt 1,8). Ved lengre lesemåter eller ved en rekke sådanne er ofte ordene forkortet med punktum når de er enslydende med teksten eller med den foregående lesemåte (Mt 10,11; 1,16. Kol 2,2). Aksenter og spiritus står i ap- | : *et* -φαδ

paratet bare hvor det er gavnlig for tydelighetens skyld (ἥ og ἧ eller ἡ eller ἤ) eller når avvikelsen nettop består i en annen aksentuering (f. eks. J 3,36); slike varianter som berörer bare aksentuering, orddeling eller tegnsetning, står
( ) likesom konjekturene i ( ). Undertiden er det også en virkelig avvikelse i bokstaveringen når den atskiller seg bare litt fra en annen avvikelse for korthets skyld ved ( ) innföyd i denne, som Mt 14,6 hvor **𝔎al** har *γενεσίων δὲ ἀγομένων*; at 𝔖 her går ut fra ***CKΘal*** alene, er sagt ovenfor (s. 104*). I parentes står også enkelte vitner som i hovedsaken stemmer overens med den nettopp oppförte lesemåte, men avviker fra den i småting som ikke nevnes, som Mt 14,24 hvor (***D***), har *ἦν εἰς μέσον τῆς θαλ.* og (***Θ***) som er lik ***B*** leser *ἀπειχε απο τῆς γῆς σταδ. ἱκανούς*; slike vitner er atskilt ved komma når de avvikelser
(∫ ***D***) de har, gjelder forskjellige punkter (L 12,38); et ∫ er satt foran når avvikelsen bare består i en annen ordstilling: Mc 8,10: ***D*** it föyer inn *αὐτὸς* foran *ἐμβὰς*, ikke etter.

En innskutt setning blir av utgiverne undertiden satt i
(. . .) — — kursiv-parentes *(. . .)* eller mellom tankestreker — —: J 1,15. Act 10,36.37. 2 K 12,3 (T utelater tankestrekene).

Leilighetsvis er orddeler som ikke er overlevert, men
παν[τες?] som formodes satt i firkantede klammer: *παν[τες?]* Act 8,6 osv. *πραυτη|τα* Tt 3,2 markerer slutten på linjen i ℵ.

p) I evangeliene er ofte antydet ved et foranstilt *p)* at den lesemåte det er tale om, sannsynligvis er trengt inn fra et av de andre evangelier (Mt 5,39.44), enten under innflytelse av Tatians gamle evangelieharmoni eller på grunn av senere harmonisering; også ellers er leilighetsvis den formodede opprinnelse til en variant angitt ved henvisning til et bibelsted, som i Mt 6,13; 8,11. Angående (*ex* lat?) se ovenfor s. 93*.

(*sic*) Ved påfallende former står (*sic*) for å utelukke tanken på
it. osv. en trykkfeil (J 1,13. Act 17,31 ***D***); ***it.*** = ***item***; ***c.*** = ***cum*** (Act 28,29); ***ead.*** = ***eadem***; ***eti.*** = ***etiam***; ***i. e.*** = ***id est*** (Act 11,2). ***cf.*** = ***confer***; ***add.*** = ***addunt*** (Act 10,6); ***v.*** = ***vide***; ***vl.*** = ***vel***; ***vs.*** = ***versus***; ***om.*** = ***omittit*** (***-unt***), hvor hverken ○ eller — han anvendes.

Varianttegnene er forklart allerede på s. 91*. Noen eksempler skal imidlertid vise det som i apparatet sies så kort som mulig.

J 16,28: ◻ ***D W b*** sy^s. betyr: Ordene *ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πατρὸς* utelates av de greske håndskrifter ***D*** og ***W***, gammellatineren

b samt Sinaisyreren, men forövrig ikke av noe vitne (legg merke til punktum!).

J 18,3: Vår tekst har ⸀[ἐκ] τῶν⸌; apparatet sier: T og 𝔖 (altså v. Sodens tekst) har ἐκ τῶν som ℵ*DL* og gammellatineren *a*; W utelater ἐκ likesom *B* (og ett eller to andre betydningslöse vitner); s (v. Soden i sitt 1. apparat) utelater begge ord likesom *C*𝔎*Θpl*; at H har samme tekst som vi, må man slutte seg til. Her er stikk imot den regel som er angitt på s. 93*, 𝔖 satt ved siden av T på grunn av at man av s må slutte at v. Sodens tekst har noe annet, men at man ikke uten videre kan se hvem han fölger.

Act 15,23: Istedenfor ἀδελφοί leser 𝔎*E* og de fleste andre samt likeså W καὶ οἱ ἀδ.; minuskelen *467*, den sahidiske oversettelse samt Origenes utelater det. Som stötter for vår tekst må man slutte seg til 𝔖*D* foruten utgiverne H og T.

Kol 3,15: ° *B 1739*; [H]: ἑνί utelates av *B* og *1739* (samt av andre uten betydning). H har det med klammer i sin tekst, T og W uten klammer.

IV. Tilföyelsene i den ytre og i den indre marg.

1. I den y t r e m a r g er fört opp p a r a l l e l l s t e d e r i langt större utstrekning enn i andre utgaver; mange av disse parallellsteder skylder min far og jeg det stadige samarbeid med min fars venn, presten L e u b e i Ludwigsburg († 1934); også nå skylder jeg takk for mange nye bidrag både fra ham og fra de forskjelligste hold forövrig. Henvisningene er nå gjennomsett og ordnet på ny. De står såvidt mulig ved siden av den tekstlinje som de hörer til. Kapitel- og verstallene er for G. T. s vedkommende de samme som for den hebraiske tekst såsant det ikke ved Lxx er henvist til Septuaginta, Lxx fordi vi har for oss en parallell spesielt til den greske oversettelse av G. T., som f. eks. Mt 1,11. Leilighetsvis henvises også til de senere greske oversettelser av Symmachus (1 K Symm 4,13) eller Theodotion (L 7,19). Når det er nödvendig, er et Theod varierende kapitel- eller verstall tilföyd i [] (Mt 16,27; 24,31); Sir 32[35],24 henvisninger til samme bok er forbundet med ;.

Forkortelsene er fölgende:

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc Rth 1.2 Sm 1.2 Rg 1.2 Chr Esr Gn Ex osv. Neh Esth; Job Ps Prv Eccl Ct; Is Jr Thr Ez Dn Hos Joel Am Ob Jon Mch Nah Hab Zph Hgg Zch Ml; Jdth Sap Tob

Sir Bar 1—4 Mcc; Mt Mc L J; Act; R 1.2 K G E Ph Ko 1.2 Th 1.2 T Tt Phm; H; Jc 1.2 P 1—3 J Jd; Ap. Dessuten forekommer fölgende: Ps(almi) Sal(omonis), Ascensio Isaiae, Ass(umptio) Mosis, Apc (Apocalypsis) Eliae, Henoch; Aratus (Act 17,28), Epimenides (Tt 1,12), Menander (1 K 15,33).

unde? unde? står hvor man formoder et sitat, men ikke kjenner noen kilde (J 7,37. 1 K 9,10. E 5,14. Jc 4,5); på lignende måte
? står ? hvor henvisningen er usikker (Mt 27,9. J 2,4. Act 20,35).

Steder med motsatt mening eller som bare har en fjernere beröring, står i ( ); således står til Mt 3,15 (Jesus oppfyller all
(L 7,30) rettferdighet idet han lar seg döpe) i margen (L 7,30): Fariseerne forakter Guds rådslutning idet de ikke lar seg döpe. Et ! efter en henvisning betyr: Der finner man flere parallel-
R 1,28! ler; slik er f. eks. til R 1,28 alle „lastkatalogene“ oppregnet; på de andre steder (f. eks. 2 K 12,20) står bare R 1,28! På lignende måte står i margen til Act 19,1: 18,24! Der er nevnt alle de steder hvor Apollos forekommer. På denne måte får man i stor utstrekning en slags konkordans. Parallellsteder som man savner i margen hos Mc og Lc, finnes på de tilsvarende steder hos Mt.

Henvisningene til parallelle avsnitt innenfor synoptikerne ble opprinnelig gitt efter den tyske bibel. Disse er nå i mange tilfelle rettet i overensstemmelse med Hucks „Synopse“; således er f. eks. Mt 3,1—12 nu delt i 1—6; 7—10; 11. 12, fordi bare L har en parallell til 7—10.

c. Forkortelser i margen: c. = capitulum, f. eks. Mt 5,1;
s. ss. p. s. = versus sequens, ss. = sequentes, f. eks. Mt 1,3; p. = og
etc. paralleller, f. eks. Mt 4,3; 6,10; etc. står hvor der finnes mange lignende steder som imidlertid av plasshensyn ikke kan regnes opp, f. eks. J 1,42 til bruken av navnet Kefas hos Paulus.

2. I den **indre marg** står **tekstinndelinger fra eldre tider**:

a) Den **gamle greske inndeling** i avsnitt (*κεφάλαια*)
1 2 med små tall i kursiv (*1* ved Mt 2,1; *2* ved 2,16). At förste avsnitt av hvert skrift ikke har noe nummer, er noe som man også finner i Corpus Juris samt i greske kirkefedres verker, som f. eks. i Chrysostomus'. De overskrifter (*τίτλοι*) som hörer til de enkelte avsnitt, finnes i de eldre utgaver av N. T. samt hos v. Soden I, s. 405 ff.

b) Inndelingen i Codex **Vaticanus** (*B*); med den stem-

mer nöyaktig inndelingen i Codex Ξ. Denne inndeling er betegnet med större, opprettstående sifre (Mt 1,6.12 osv.). Fra 1
Act av finnes dessuten i *B* en annen inndeling av en yngre hånd; den er hos oss angitt ved små sifre med fet trykk **1**
(Act 2,5. **14** osv.). Da Vaticanus opphörer med H 9,14, finnes forövrig bare *κεφάλαια*. Et tall som mangler i håndskriftet, tilföyes i ( ), f. eks. Mt 3,4.5; når et skal utelates, er det betegnet med [ ], f. eks. **1** K 14,5.

At også disse enkeltheter er viktige, fremgår f. eks. av den kjensgjerning at i den eldre inndeling av Vaticanus begynner Hebreerbrevet med avsnitt 59, at det altså i en av Vaticanus' forgjengere stod mellem Galaterbrevet (54—58) og Efeserbrevet (70 ff.).

c) Framfor alt står i evangeliene Eusebius' seksjoner og kanones, som han gir opplysninger om i sitt brev til Karpian (s. 32*). (Enkeltheter finner man i Eb. Nestles artikkel: Die Eusebianische Evangeliensynopse, i „Neue kirchl. Zeitschrift" 19 (1908), hefte 1—3). Der fantes på Eusebs tid ingen kapitelinndeling som vår (fra 13. årh.), og heller ingen versinndeling (1551). Nå var det hans hensikt å henlede oppmerksomheten på de parallelle avsnitt i evangeliene. Han delte derfor Mt i 335, Mc i 233 (etter ham: 241), L i 342, J i 232 små avsnitt (seksjoner); tallene på disse stilte han sammen i 10 tabeller (kanones) ettersom vedkommende avsnitt fantes i 3, 2, 1 eller intet annet evangelium: ved siden av hvert seksjonstall satte han numrene på de parallelle avsnitt. For
eksempel: Ved L 6,20 står i den indre marg 46,5: 5 er num- 46,5
meret på den tabell som kommer i betraktning. Når man slår opp på den (s. 35*) og i Lukasspalten söker tallet 46, finner man ved siden av det under Mt tallet 25. Dette tall står ved Mt 5,2, altså ved begynnelsen av saligprisningene på samme måte som 46 hos Lukas. Ved L 6,24 står 50,10; tabell 10 inneholder de avsnitt som er særegne for hvert evangelium: Til dette vérop finnes ingen parallell. Det er altså et meget nöyaktig og dertil genialt uttenkt verk den gamle, lærde kirkemann her leverer. Til tallene i margen hadde min far foruten de tidligere trykte utgaver samt „innledningene" av Scrivener, Gregory og v. Soden også brukt de gamle vitner selv: de greske håndskrifter *ℵACD*, gammellatinerne *bfg*, den gotiske og den koptiske (G. Horner 1898) oversettelse,

slik at dette Eusebs arbeide nå for förste gang foreligger i en pålitelig skikkelse. Brevet til Karpian anförte han etter Tischendorf, men brukte også Gregory („Textkritik“ s. 863f.) og v. Soden (I 388f.); i apparatet finner man avvikelsene i de tidligere utgaver av E(rasmus)[2—5], Stephanus (ς), M(ill), Ma(thaei), L(loyd) 1828 og 1836, Scr(ivener), Ln(Lachmann), T(ischendorf) og W(ordsworth-White). Tabellene er anfört etter Ph. Buttmann jr. (1842 i Lachmanns utgave); også de er sammenlignet med de tidligere utgaver.

Begynnelsen av et avsnitt etter en av disse inndelinger (a—c) er angitt ved en asterisk (stjerne) hvor den ikke faller sammen med begynnelsen av et vers etter vår inndeling.

Til slutt vil jeg få si en hjertelig takk til alle som har vært meg til hjelp ved den nye gjennomarbeidelse av utgaven. Det gjelder i förste rekke min fars venn og medarbeider gjennom mange år, prof. dr. P. W. Schmiedel, Zürich og prof. dr. E. v. Dobschütz, Halle a. S. († 1934). Foruten dem har jeg også mange andre å takke for råd og hjelp gitt muntlig eller pr. brev. Jeg takker også Württ. Bibelanstalt i Stuttgart som ikke har veket tilbake for noen omkostninger som kunne tjene til å gjöre utgaven brukbar på ny. Samtidig med denne takk ber jeg om samarbeid også i framtiden, om at man meddeler meg mulige feil samt kommer fram med önskemål.

Måtte denne utgave også i framtiden bli flittig brukt ved skole og universitet samt i studerkammer, og måtte så dette arbeid med Guds ords ytre drakt bidra til at også dets indre verdi alltid blir grepet på ny!

Ulm a. D., Tyskland. ERWIN NESTLE
dr. theol. & phil.

Forordet er etter forlagets önske oversatt til norsk.

Oslo, i mars 1935. RAGNAR ASTING
dr. theol.

Etter oppfordring av bibelforlaget er dr. Astings oversettelse fört over til någjeldende norske rettskrivning.

Oslo, i 1951. AKADEMISK FORLAG
Universitetet i Oslo.

Se s. 31*.

NOVUM TESTAMENTUM GRAECE

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ 1
Κατα Μαθθαιον 1
Κατα Μαρκον 84
Κατα Λουκαν 138
Κατα Ιωαννην 230

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 297

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΑΥΛΟΥ 391
Προς Ρωμαιους 391
Προς Κορινθιους α΄ 426
Προς Κορινθιους β΄ 457
Προς Γαλατας 479
Προς Εφεσιους 489
Προς Φιλιππησιους 501
Προς Κολοσσαεις 508
Προς Θεσσαλονικεις α΄ 516
Προς Θεσσαλονικεις β΄ 523
Προς Τιμοθεον α΄ 527
Προς Τιμοθεον β΄ 535
Προς Τιτον 542
Προς Φιλημονα 546
Προς Εβραιους 548

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΑΙ 574
Ιακωβου επιστολη 574
Πετρου α΄ 583
Πετρου β΄ 592
Ιωαννου α΄ 598
Ιωαννου β΄ 607
Ιωαννου γ΄ 609
Ιουδα 610

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ 613

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ

1—17: L 3,23—38.

Gn 5,1; 22,18. 1 Chr 17,11. 1 *Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ* 1,3
υἱοῦ Ἀβραάμ.
Gn 21,3.12; 25,26; 29,35; 49,10. 2 *Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέν-*
νησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν
1 Chr 2,4 s.9. Gn 38,29 s. Rth 4,12.18—22. 3 *καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν*
τὸν Φάρες καὶ τὸν ⸀Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φάρες
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρώμ, Ἑσρὼμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
1 Chr 2,10 s. 4 *Ἀράμ, ˈἈρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμινα-*
δὰβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσὼν δὲ ἐγέν-
Jos 2,1. H 11,31. Jc 2,25. Rth 4,13—17. 5 *νησεν τὸν Σαλμών, Σαλμὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν ⸀Βόες*
ἐκ τῆς Ῥαχάβ, ⸀Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς
Sm 12,24. 6 *Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, ˈἸεσσαὶ δὲ* 2
ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. Δαυὶδ δὲ ἐγέν-
1 Chr 3,10—16. 7 *νησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, Σολομὼν*
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
8 *⸀Ἀβιά, ⸀Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν ⸁Ἀσάφ, ˈ⸁Ἀσὰφ δὲ ἐγέν-*
νησεν τὸν ⸀Ἰωσαφάτ, ⸀Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησεν τὸν
9 *Ἰωράμ, Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησεν ⸆τὸν Ὀζίαν, ˈὈζίας δὲ*
ἐγέννησεν τὸν ⸀Ἰωαθάμ, ⸀Ἰωαθὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
10 *⸁Ἀχάζ, ⸁Ἀχὰζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑζεκίαν, ˈἙζεκίας δὲ*
ἐγέννησεν τὸν ⸀Μανασσῆ, ⸁Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν
Esr 1,32 Lxx. 11 *⸀²Ἀμώς, ⸀²Ἀμὼς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν, ˈἸωσίας*
δὲ ἐγέννησεν ⸆τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ
12 *ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετ-* 3
1 Chr 3,17. Esr 3,2. *οικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σα-*
λαθιήλ, Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ,

---

3 ⸀*Ζαρε* 𝔓[1] ***B*** **5** ⸀*bis* Βοοζ ***𝔎****pl*; S : *txt* 𝔓[1] ***B*ℵ***k* **7** ⸀*bis Αβιουδ 1689pc* it (***D*** *in* Lc 3,23—31) **7.8** ⸁*bis* (*rectius*) *Ασα* ***𝔎****al* latsy; W : *txt* 𝔓[1] 𝔖(***D***[luc])*pm* it **8** ⸀-*φαδ* ***D***[luc] | ⸆ *τον Οχοζιαν, Οχοζιας δε εγεννησεν τον Ιωας, Ιωας δε εγεννησεν τον Αμασιαν, Αμασιας δε εγεννησεν* sy[c] aeth[codd 5] (***D***[luc]); h[r] **9** ⸀-*θαν* ***D***[luc] | ⸁*bis Αχας*(ℵ)***CD***[luc] it; H **10** ⸀-*σσην* ***NΔ****al* | ⸁-*σση* ***B***; h[a] | ⸀²*bis* (*rectius*) *Αμων* ***𝔎****al* latsy; W **11** ⸆ *τον Ιωακιμ, Ιωακιμ δε εγεννησεν* ***ΜΘλ****33pm* Ir[lat]; h[r] : *inverso ordine του Ιεχονιου του Ιωακιμ του Ελιακιμ του Ιωσια* ***D***[luc]

ˈΖοροβαβὲλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ 13
ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακὶμ δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἀζώρ, ˈἈζὼρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδὼκ 14
δὲ ἐγέννησεν τὸν ⸀Ἀχίμ, ⸀Ἀχὶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν
Ἐλιούδ, ˈἘλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεαζάρ, Ἐλεα- 15
ζὰρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν, Μαθθὰν δὲ ἐγέν-
νησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσὴφ 16
⸂τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγό- 27,17.22. L 1,27.
μενος χριστός⸃.

4 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυὶδ 17
2,10 γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς
μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ
ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ
γενεαὶ δεκατέσσαρες.

5 Τοῦ δὲ ⸉° Ἰησοῦ Χριστοῦ⸊ ἡ ⸀γένεσις οὕτως ἦν. 18 L 1,35.
8,5 *μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰω-
σήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη ἐν γαστρὶ
4,10 ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. Ἰωσὴφ δὲ ⸂ὁ ἀνὴρ 19
αὐτῆς, δίκαιος⸃ ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν ⸀δειγμα-
τίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα 20
δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατʼ
ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυίδ, μὴ
φοβηθῇς παραλαβεῖν ⸀Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου·
τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν 18. J 3,6.
ἁγίου. τέξεται δὲ ⸆ υἱόν, καὶ ⸀καλέσεις τὸ ὄνομα 21 L 1,31; 2,21. Sir46,1. Ps130,8
αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ J 1,29. Act 4,12.
ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν 22 Tt 2,14.

---

14 ⸀*bis* Αχιν λ sy : Ιαχιν *D*^{lat} **16** ⸂τον μνηστευσαμενον Μαριαμ, εξ ης εγεννηθη ο χρ. ο υιος του θεου Dial Timoth et Aquilae^{8}.; s^{7} : ᾧ μνηστευθεισα παρθενος (— π. *q*) Μ. εγεννησεν Ιησουν τον λ-νον χριστον **Θφ** *a g*^{1} (*k, q*); h^{r} s^{1} : *eadem, sed* ετεκεν Χρ. Ι. *d*; s^{4} : *eadem, sed* Μ. εξ ης εγεννηθη *etc. ut txt* Dial^{2}.; s^{8} : ω εμνηστευθη παρθ. Μ. ἡ ετεκεν Ι. Χρ. sy^{c}.; s^{3} : Ιωσηφ δε, ω εμν-θη π. Μ., εγεννησεν Ι. τον λ-νον χρ. sy^{s} (Bars).; δ : *txt* + και Ιωσηφ εγενν. Ι. τ. λ. χρ. Dial^{1}.; s^{9db} : *txt* **ℌℜ***pl* Tert **18** ⸉*B*; Wh (χρ. Ι. h) | °*71* latt sy^{sc} Ir; [H] | ⸀γεννησις **ℜ** *33 al* Ir Or; h^{r} **19** ⸂δικ. ανηρ sy^{c} | ⸀παραδειγμ- **ℵ*Cℜ Θ***pl*; S : *txt* **ℌ** *pc* **20** ⸀-ιὰμ **ℵCℜDΘ***pl*; Th : *txt* 𝔓^{1} *B pc* **21** ⸆ σοι sy^{sc} | ⸀-σει *L** *g*^{1} Ambr : -σουσι *1241*.

ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ ⸆τοῦ προ-
φήτου λέγοντος·
Is 7,14. 23 **ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν,**
καὶ ⸀**καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,**
Is 8,8.10 Lxx. R 8,31. ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον **μεθ' ἡμῶν ὁ θεός.**
24 ¦⸀ἐγερθεὶς δὲ [ὁ] Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν 6
ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ παρ-
25 έλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ⸋οὐκ ἐγίνωσκεν
αὐτὴν ἕως [οὗ]⸌ ἔτεκεν ⸀υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

L 2,1–7. **2** Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰου- 1 7
Nu 23,7. δαίας ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι
Gn 49,10. Nu 24,17. 2 P 1,19. Ap 22,16. 2 ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα ¦ λέ-
γοντες· ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαί-
ων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ⸉ἐν τῇ ἀνατολῇ⸊,
3 καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ὁ βα-
21,10. Act19,29; 21,30. σιλεὺς Ἡρῴδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα
4 μετ' αὐτοῦ, ¦ καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο ⸋παρ' αὐ-
5 τῶν⸌⁚ ποῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται⁚². οἱ δὲ εἶπαν 5,7
J 7,42. αὐτῷ· ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέ-
γραπται διὰ τοῦ προφήτου·
Mch 5,1.3. 6 **καὶ σὺ** ⁚**Βηθλέεμ**⁚²⸉, γῆ Ἰούδα⸊,
⸀οὐδαμῶς **ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα.**
ἐκ σοῦ γὰρ **ἐξελεύσεται ἡγούμενος,**
2 Sm 5,2. **ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν** μου **τὸν Ἰσραήλ.**
7 Τότε Ἡρῴδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους 8
ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου 6,10
8 ἀστέρος, καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν·
πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου·

22 ⸆*Ησαιου* ***D****pc* it sy^{sc} **23** ⸀(Is 7,14 ***B***) *-σεις* ***D****pc* : (Is 7,14 ℵ) *-σει* *d*ff*^{2} **24** ⸀*διεγ-* ***ℜD****pl*; S : *txt* ***B*ℵ*C**** *pc* | [+ ***BCℜD****al*; W : — ℵ*pm*; T **25** ⸋*k* sy^{s} | [+ *rell*; T : — ***B****.; W | ⸀*αυτω υι.* sy^{s}. : *τον υι.* sy^{c} : (L 2,7) *τον υι. αυτης* (— *αυτ.* ***D²L***; h^{r2}) *τον πρωτοτοκον* ***CℜD****pl* lat; h^{r1} : *txt* 𝔊λ*pc* it **2,2** ⸉*απο ανατολων* sy^{s} **4** ⸋***D****pc* | ⁚ *et* ⁚²; comm **6** ⁚, *et* ⁚²—, H | ⸉*της Ιουδαιας* ***D*** it : (*γης Ιουδα* Drusius *cj*) | ⸀*μη* ***D*** *ff*^{1} : non it(sy?) Tert

ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ
ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ 9
βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον
ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστάθη
○ἐπάνω ⸂οὗ ἦν τὸ παιδίον⸃. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα 10 Is 39,2. Jon 4,6.
ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐλθόντες 11
εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον ⸂τὸ παιδίον⸃ μετὰ Μαρίας τῆς
μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ,
καὶ ἀνοίξαντες ⸉τοὺς θησαυροὺς⸊ αὐτῶν προσήνεγκαν Ps 72,10.11.15. Is 60,6. J 19,39.
αὐτῷ δῶρα, **χρυσὸν καὶ λίβανον** καὶ σμύρναν. καὶ χρη- 12 Ct 3,6. Sir 24,20 [15].
ματισθέντες κατ᾽ ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρῴδην,
δι᾽ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.
9 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου 13
⸂φαίνεται κατ᾽ ὄναρ⸃ τῷ Ἰωσὴφ λέγων· ἐγερθεὶς
παράλαβε ⸉τὸ παιδίον⸊ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ
φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω Ex 2,15. 1 Rg 11,40.
σοι· μέλλει γὰρ Ἡρῴδης ζητεῖν ⸉τὸ παιδίον⸊ τοῦ Jr 26,21–23. Ap 12,4–6.
ἀπολέσαι ⸀αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν ⸂τὸ παιδίον⸃ 14
καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς
Αἴγυπτον, ˈκαὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρῴδου· 15
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προ-
φήτου λέγοντος· ἐξ **Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν** μου. Hos 11,1. Nu 23,22; 24,8.
10 Τότε Ἡρῴδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν 16
μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν
πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν
πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ ⸂διετοῦς καὶ κατωτέρω⸃,
κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων.
ˈτότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ⊤διὰ Ἰερεμίου τοῦ προ- 17
φήτου λέγοντος·

φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη, 18 Jr 31,15.
⊤**κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς** πολύς·

---

9 ○sy[s] Or | ⸂του παιδιου *D* it *11* ⸂τον παιδα *D, it* 13 *bis*. 14. 20. 21 | ⸉τας πηρας Epiph; h[r] *13* ⸂(1,20) κατ οναρ εφανη *B*(∫latt); h | ⸉*bis vide* 11 | ⸀αυτον *D* *14* ⸂*vide* 11 *16* ⸂διετιας και κατω *D* (*ex* latt?) *17* ⊤υπο κυριου *Dpc* *18* ⊤(Jr 38,15 LXX) θρηνος και *C𝔎Dpl* sy[sc]

Gn 35,19. **Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς,**
καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.
18. 19 *Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρῴδου, ἰδοὺ ἄγγελος* 11
1,20. *κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ*
20 *⸀ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε ⸂τὸ παιδίον⸃ καὶ τὴν*
Ex 4,19. *μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ· τεθνή-*
κασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
21 *⸀ ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν ⸂τὸ παιδίον⸃ καὶ τὴν μη-*
22 *τέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. ἀκού-*
σας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ
⸉τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρῴδου⸊ ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελ-
θεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς
L 1,26; 2,39. J 1,46. 23 *τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, ⸀ καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς*
πόλιν λεγομένην Ναζαρέθ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
Lv 21,12; Jdc 13,5. Is 11,1; 53,2. *διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.*

1–6: Mc 1,2–6. L 3,3–6. J 1,19–28. 3 *Ἐν ⸰δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται* 3 11
Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ 7,8
4,17; 10,7p. Is 55,1. 2 *τῆς Ἰουδαίας, ⸀ λέγων· μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ*
3 *βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς* 8,1
J 1,23. *διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·*
Is 40,3. **φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·**
ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους ⸀*αὐτοῦ.*
4 *Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ* (13
2 Rg 1,8. *τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν* 9,6
Lv 11,21 s. *ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι*
11,7 ss. 5 *ἄγριον. Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα* (14
καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορ-
6 *δάνου, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ⸰ποταμῷ ὑπ'*
7–10: L 3,7–9. 7 *αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἰδὼν* 10,5
δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχο-
12,34; 23,33. Gn 3,15. *μένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα ⸆εἶπεν αὐτοῖς· γεννήματα*
H 2,3. L 21,23. R 1,18! 1Th 1,10. E 5,6. Kol 3,6. *ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελ-*

---

20 et 21 ⸂ *τον παιδα* ***D*** ***22*** ⸉ 41—3 ***ℜDpl***; S : *txt* ***Bℵ C**** ***3,1*** ⸰ ***DEKLpm***; S : *txt* ***ℌal*** ***3*** ⸀(Is 40,3) *του θεου ημων b* sy^c Ir ***6*** ⸰ ***ℜDal*** lat; S ***7*** ⸆ *αυτου* ***CℜDpl***; S : *txt* ***Bℵ**** Or

λούσης ὀργῆς; ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς 8 Act 26,20.
μετανοίας· ˈκαὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· πατέρα 9 R 2,28 s; 4,12.
ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται J 8,33.37.39.
ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ L 13,6—9!
Ἀβραάμ. ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν 10 7,19; 13,40. J 15,6. Tt 3,14.
δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρ- 11. 12: Mc 1,7 s.
11,1 πὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ 11 L 3,15—17.
μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ J 1,24—28.
ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μού ἐστιν, οὗ Act 1,5; 13,24. 11,3 p!; 21,9 p;
οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς 23,39 p. J 1,15; 3,31; 6,14; 11,27. Act 19,4. H 10,37
12,5 ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· οὗ τὸ 12 Act 2,3.
πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα
αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον ⸂αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπο- 6,26; 13,30. L 3,17; 12,18.24.
θήκην⸃, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Mc 9,43.
15) Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας 13 13-17: Mc 1,9—11.
3,10 ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βα- L 3,21 s. J 1,32—34.
πτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ⸆διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· 14 J 13,6.
ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ
ἔρχῃ πρός με; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 15
⸀αὐτῷ· ἄφες ἄρτι· οὕτως γὰρ πρέπον ἐστὶν
ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν 5,17. (L 7,30.)
14,1 αὐτόν.⸆ ˈβαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ⸉εὐθὺς ἀνέβη⸊ ἀπὸ 16 Ez 1,1. Act 10,11!
τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἠνεῴχθησαν ⸆οἱ οὐρανοί, καὶ 28,19. 1 P 4,14. 10,16. Is 11,2.
εἶδεν ⸀πνεῦμα θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστεράν,
⸆ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐ- 17 Dt 4,12. J 12,28! 17,5. Gn 22,2.
ρανῶν λέγουσα⸆· ⸂οὗτός ἐστιν⸃ ὁ υἱός μου˙ ὁ ἀγα- Ps 2,7. Is 42,1. Jr 31,10. (E 2,3.)
πητός˙², ἐν ᾧ εὐδόκησα. 1—11: Mc 1,12 s.
16 Τότε °ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη ⸂εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ 4 L 4,1—13. 12,29. H 4,15!
15,2 τοῦ πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου⸃.
16,5 ˈκαὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα ⸂καὶ τεσσερά- 2 Ex 34,28. 1 Rg 19,8.
κοντα νύκτας⸃ ὕστερον ἐπείνασεν. καὶ προσελθὼν 3 Gn 3,1—7.

---

12 ⸂1—41 *Bpc*; h : 2—41 *Lal* : *txt* *ℵCℜal* **14** ⸆Ιωαννης *rell*; 𝔖 : *txt* *Bℵ** sa Eus. **15** ⸀προς αυτον *ℵCℜpl*; Th : *txt* *Bφ* | ⸆et cum baptizaretur, lumen ingens circumfulsit de aqua, ita ut timerent omnes qui advenerant a(g¹); hʳ **16** ⸉ *Cℜpm*; 𝔖 : *txt* *Bℵal* | ⸆αυτω *Cℜpl*; h : *txt* *Bℵ** sy^sc | ⸀το πν. του *rell*; S : *txt* *Bℵ* bo. | ⸆και *CℜDpl* **17** ⸆προς αυτον *D* it sy^sc | ⸂*p*) συ ει *D* a sy^sc Ir | ˙, *et* ˙²—, h **4,1** ° *Bpc*; [H] | ⸂4—6 1—3 7—10 *ℵ K pc* sy : 1—3 7—10 *892*. : 1—3 7 4—6 *713*. **2** ⸂1 3 2 *BCℜpl*; H : *p*) — λ *pc* sy^c Ir : *txt* *ℵD*

6. Ps 2,7. 27,40.43 p. ⸂ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ⸃· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ
4 ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ ἀπο-
Dt 8,3. Sap 16,26. κριθεὶς εἶπεν· γέγραπται· οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ
J 4,34. ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, □ἀλλ' ⸀ἐπὶ παντὶ ῥήματι □²ἐκ-
27,53. 5 πορευομένῳ διὰ στόματος⸌² θεοῦ⸌. Τότε παραλαμ- 17
Is 52,1. Ap 11,2; 21,2.10; 22,19. βάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ
Ez 8,3. Dn 9,27. 6 ⸀ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, ˈκαὶ
3 λέγει αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν
κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι

Ps 91,11 s. **τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ**
καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε,
μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

Dt 6,16. 1K 10,9. (Is 7,12.) 7 ˈἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γέγραπται· ⸂**οὐκ ἐκ-**
8 **πειράσεις**⸃ **κύριον τὸν θεόν** σου. Πάλιν παρα- 18
Dt 3,27; 34,1. 16,26. Ap 21,10. λαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν,
J 18,36 Ap 11,15. καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ
9 κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ˈκαὶ ⸀εἶπεν αὐτῷ·
(28,18.) ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς
16,23. 10 μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε⸆, σατανᾶ·
Dt 5,9; 6,13. Dt 32,43 Lxx. γέγραπται γάρ· **κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις**
Jc 4,7. 1 Rg 19,5 ss. 11 **καὶ αὐτῷ** μόνῳ **λατρεύσεις**. Τότε ἀφίησιν αὐτὸν 17,6
26,53. J 1,51. H 1,6.14. ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ
12–17: διηκόνουν αὐτῷ.
Mc 1,14 s. L 4,14 s. 12 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν 19
14,3.13. J 4,43. 13 εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ καταλιπὼν τὴν ⸀Ναζαρὰ 18,4
L 4,31. J 2,12. ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς ⸀Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασ- 19,7
14 σίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλίμ· ἵνα πλη-
ρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·

Is 8,23; 9,1. J 7,52. 15 **γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλίμ,** [**τῶν ἐθνῶν,**
ὁδὸν θαλάσσης⁚, **πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία**
5,14. J 1,9. R 2,19. 16 **ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν** ⸀**σκοτίᾳ φῶς εἶδεν μέγα,**
L 1,78 s! Is 58,10. 2 P 1,19. ⸂**καὶ τοῖς καθημένοις**⸃ **ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου,**
[**φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.**

---

3 ⸂41–3 *C𝔎pm*; S : 41–4 (*D* it)sy^{sc} **4** □*p*) *k* Ir | ⸀εν *CDal*; W | □² *D a b g*^{1} Cl **5** ⸀ιστησιν *𝔎Θpl*; S **7** ⸂ου πειρ- *D*. **9** ⸀λεγει *𝔎Θpl*; S **10** ⸆(16,23) οπισω μου *𝔎Dal* it sy^{c} Ju; h^{r} (*sed* [μου], *fortasse propter* sy^{c}) : οπ. σου sy^{s}. **13** ⸀-ρετ *Lal*; S : -ρεθ *ℵ*(C)DΘ pm* lat : *txt B* pc k* | ⸀Καπερν- *C𝔎pm* **15** ⁚ —, W **16** ⸀σκοτει *ℌ𝔎Θpl*; T : *txt BD* | ⸂οι -νοι *D* 700 it sy^{sc} sa

4 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· 17
20,6 ⸋μετανοεῖτε· ἤγγικεν ⸋γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3,2; 10,7.
20 ⸀Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι- 18 18–22: Mc 1,16–20.
λαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον L 5,1–11.
Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλον- J 1,40 ss.
τας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ
21,2 ἁλεεῖς. καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ 19 13,47. Ir 16,16. Ez 47,10.
ποιήσω ὑμᾶς ἁλεεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως 20 19,27. L 5,11.
22,6 ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προ- 21
βὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον 10,2; 20,20; 27,56.
τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Mc 1,19.29; 3,17;
αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς 10,35. L 5,10; 9,54. J 21,2.
αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκά- 17,1!
λεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον 22
καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ.
21 Καὶ περιῆγεν⸆ ⸂ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ⸃, διδάσκων 23 9,35; 10,1. Mc 1,39.
23,1 ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέ- L 4,15.44.
λιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον Act 10,36.38.
22 καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. ⸋καὶ ⸀ἀπῆλθεν 24
ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν ⸁Συρίαν·⸌ καὶ προσ-
ήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικί- Mc 6,55.
λαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, ⸆δαιμονι-
ζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, 17,15.
⸂καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς⸃. ⸋καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ 25 Mc 3,7.8. L 6,17–19.
ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Mc 5,20!
Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.
5 23 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ 5 c. 5–7: L 6,20–49.
24,10 καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθαν ⸋αὐτῷ οἱ μαθηταὶ 15,29; 24,3.
25,5 αὐτοῦ· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν 2 Act 8,35!
αὐτοὺς λέγων· Sir 25,9–12.
Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, 3 Ps 33,19 Lxx. Is 57,15; 61,1.
ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 11,5. L 4,18. 1K 1,27s. Jc 2,5.

---

17 ⸋ et ⸋ *k* sy[sc] Ju Cl Or Eus; h *18* ⸀ *p)* παραγων *D* it sy[s] *23* ⸆ ο Ιησους ℌ *D pm* (⸉ ℜ *al*) sy[sp]; S : *txt* *B pc k* sy[c] | ⸂ ολην την -αιαν ℜ *D pl*; ẞ : *txt* *B*(ℵ*) *C* *24* ⸀ *p)* εξηλθ- ℵ*C*λ *al* | ⸁ συνοριαν *Γ*. | ⸆ και ℵℜ*D pm*; T : *txt* *BC*[*] *pc* | ⸂ κ. παντας εθερ. *D* it sy[sc] : — *k* *24* ⸋ *et 25* ⸋ *hic, non* 5,1 *dist.* sy[s] *5,1* ⸋ *B pc*; [H]

Ps 126,5 s. Is 61,2 s. 4 ⸉μακάριοι οἱ πενθοῦντες, 27,5
Ap 7,16 s. ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.
Ps 37,11. 11,29. R 4,13. 5 μακάριοι οἱ πραεῖς, 26,10
ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.⸊
L 18,9–14. Sir 24,28 s. 6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιο- 28,5
J 6,35. Ap 7,16 s. ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. |σύνην,
18,33. Jc 2,13. 7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, 29,10
ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.
Ps 24,4; 51,12; 73,1. 1 T 1,5! 8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, 24
Tt 1,15 s. 1 J 3,2 s. Ap 22,4. ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.
E 2,15. H 12,14. R 15,33; 16,20. 9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί,
Jc 3,18. ὅτι [αὐτοὶ] υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.
Jc 1,2. 1 P 3,14. 4 Esr 7,14. 10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης,
ὅτι αὐτῶν ⸀ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
10,22. Is 51,7. J 16,2. Act 5,41. 11 ¦μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ ⸀διώξωσιν 30,5
1 P 4,14. καὶ εἴπωσιν ⸉πᾶν πονηρὸν ⸆ καθ᾽ ὑμῶν⸊ °ψευδό-
Ap 19,7. Gn 15,1. 12 μενοι ἕνεκεν ⸁ἐμοῦ. χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ
H 11,33–38. μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ
23,30. Jc 5,10 s. ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν⸆.
Mc 9,50. L 14,34 s. 13 Ὑμεῖς ⸀ἐστε τὸ ⸁ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ⸁²ἅλας 31,2
Kol 4,6. μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει
ἔτι εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν
4,16! J 8,12! 14 ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ⸀ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. 25
Ap 21,10 s. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· 32,2
Mc 4,21. L 8,16; 11,33. 15 ¦οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ
Ap 1,12. 20. τὸν μόδιον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει
E 5,8 s. Ph 2,15. 16 πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς
ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν
J 15,8. 1 K 10,31. Ph 1,11. 1 P 2,9. τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν
(6,2. R 2,23.) τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
R 3,31; 8,4; 10,4. Jr 31,33. 17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον 28
3,15. L 4,21. J 10,35. 1 J 2,7. ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ 33,10
L 16,17; 21,32 s. 18 πληρῶσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ 34,5

4.5 ⸉5.4 *D 33 pc* lat syᶜ Cl; T ⫞ hʳ ⊦ *9* [+ *BℜΘpl*; W: — *ℵCDpc*; T *10* ⸀εσται *D*. *11* ⸀-ξουσιν *ℵDWΘ*; T ¦ ⸉3412 *D h k* sy ¦ ⸆ ρημα *CℜΘpl* : *txt BℵD* lat syˢᶜ ¦ ° *D* it syˢ Tert; S ¦ ⸁ δικαιοσυνης *D* it : (L 21,12) του ονοματος μου syˢᶜ *12* ⸆ υπαρχοντας *D* (*ex* lat?) *13.14* ⸀(ἔστε comm) *13* ⸁ αλα *ℵ*D*W*.; Th ¦ ⸁² αλα *ℵB²W* Or; Thᵃ

ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ (24,35.)
μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου⸆, ἕως ⸋ἂν πάντα γένη-
ται. ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων 19 Jc 2,10.
τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ ⸋οὕτως τοὺς ἀνθρώπους,
ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· 20,26. 1 K 15,9!
⸋ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κλη- 28,20.
θήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν⸌. ⸋λέγω γὰρ 20 6,1.
ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη Ps 118,19 s. Is26,2. Dt23,2-9
πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ 18,3. J 3,5.
εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν⸌. Ἠκού- 21 Ex 20,13; 21,12. Lv 24,17.
σατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐ φονεύσεις· ὃς Dt 17,8—13.
δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ἐγὼ δὲ 22
λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ E 4,26. Jc 1,19 s; 4,2.
αὐτοῦ ⸆ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ 1 J 3,15.
ἀδελφῷ αὐτοῦ ⸀ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ·
ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν Dt 21,18 20?
τοῦ πυρός. ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου 23 Mc 11,25.
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελ-
φός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ˈ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν 24
σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε πρῶ-
τον· ⸀διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν
πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ 25 6,14.15; 18,35. L12,58.59; 18,3.
σου ταχὺ ἕως ὅτου εἶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· (1 P 5,8 s.)
μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ
κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ·
ˈἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν 26 18,34.
ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἠκούσατε ὅτι 27 Ex 20,14.
ἐρρέθη⸆· οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι 28 Job 31,1. 2 P 2,14. Sir 9,5.
πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι
[αὐτὴν] ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 2 Sm 11,2.
ˈεἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, 29 Zch 11,17.

---

18 ⸆και των προφητων *Θφ al* Ir[lat] | ⸋*B*pc*; [H] *19* ⸋*D*. | ⸋ℵ**D*W* *20* ⸋*D** *22* ⸆εικῆ *ℜDΘpl* it sy aeg Ir Or[pt]; h[r]s: *txt Bℵ* pc* vg Ju Or[pt] | ⸀ραχα ℵ**D* lat; T *24* ˈ, W | ⸀καταλλ- *D*. *27* ⸆τοις αρχαιοις *LΘφpm* latsy[c] Ir *28* [+ *ℌℜDΘpm*; W : αυτης ℵ[1]*Mal* : — ℵ* Cl Tert; T

18,8 s. Mc 9,43.47. ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι
Kol 3,5. ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ
30 σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. ⸋καὶ εἰ ⸉ἡ δεξιά
σου χεὶρ⸊ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε
ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν
19,3–9. Mc 10,4–12. μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν
Dt 24,1. 31 ἀπέλθῃ.⸌ Ἐρρέθη δέ· **ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα** 29
L 16,18. 1 K 7,10 s. 32 **αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον.** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν
°ὅτι ⸉πᾶς ὁ ἀπολύων⸊ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς
Ex 20,7. λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν ⸀μοιχευθῆναι, ⸂καὶ ὃς
Lv 19,12. Nu 30,3. 33 ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.⸃ Πάλιν 30
Dt 23,22. Ps 50,14. ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· **οὐκ ἐπιορκή-**
23,16–22. Is 66,1. **σεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου.**
Act 7,49. 34 ¹ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ
Ps 48,3; 99,5. Thr 2,1. 35 **οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ·** ¹μήτε ἐν τῇ
γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε
εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι **πόλις** ἐστὶν **τοῦ μεγάλου βα-**
36 **σιλέως·** ¹μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ
2 K 1,17. δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν.
Jc 5,12. 37 ¹⸀ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ⸉ναὶ ναί,⸊ οὒ οὔ· τὸ δὲ περισ-
6,13. Ex 21,24 s. 38 σὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. Ἠκούσατε 31
Lv 24,19 s. Dt 19,21. ὅτι ἐρρέθη· **ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ** °**καὶ ὀδόντα**
(J 18,22 s.) R 12,19.21. 39 **ἀντὶ ὀδόντος.** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι
1 P 2,23; 3,9. Lv 19,18. τῷ πονηρῷ· * ἀλλ' ὅστις σε ⸀ῥαπίζει εἰς τὴν °δεξιὰν 33,5
1 Th 5,15. Prv 20,22; 24,29. 40 σιαγόνα [σου], στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· καὶ
Thr 3,30. τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου
1 K 6,7. 41 λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· καὶ ὅστις σε 39,10
42 ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ ⸆δύο. τῷ
αἰτοῦντί σε δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανεί-
Mt 22,39 p. 43 σασθαι μὴ ἀποστραφῇς. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· 32
Lv 19,18. **ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου** καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν

---

30 ⸋vs. *D pc* syˢ | ⸉1 4 3 1 2 *Θ φ* Cl **32** ° *D* it | ⸉*p*) ος αν απολυση *𝔎 D al* it syˢᶜ | ⸀-χασθαι *L 𝔎 al* | ⸂κ. ο απολ. γαμησας μ. *B pc* : — *D 64 a b k*; [H] **37** ⸀εσται *B pc*; Wh | ⸉ν. ν. και *L b g¹ h* : ! το ν. ν. και το *Θ* Ju Irᵃʳᵐ (Cl); hʳ (τὸ Ν. ν. κ. τὸ Οὒ ο.) **38** ° *D* it **39** ⸀-σει *𝔎 D Θ pl*; S | °*p*) *D k* syˢᶜ | [+ *BD* (⸉ *𝔎 Θ al*; S); W : — *ℵ 33 pm*; T **41** ⸆ετι αλλα *D* lat syˢᶜ Ir

Ex 23,4 s.
40,5 σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς 44 R 12,14.20.
ὑμῶν ⸆καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ⸆¹διωκόντων ὑμᾶς· L 23,34. 1K 4,12. Act 7,60.
ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν 45 22,10. E 5,1. L 6,35.
οὐρανοῖς, ⸀ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ (J 8,39.)
πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους
41,5 καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶν- 46 (1 T 5,8.)
τας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶ-
ναι ⸉τὸ αὐτὸ⸊ ποιοῦσιν; ⸋καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς 47
⸀ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ Dt 18,13 Lv 19,2.
οἱ ⸀¹ἐθνικοὶ ⸉τὸ αὐτὸ⸊ ποιοῦσιν;⸌ Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς 48 19,21. 1K 14,20.
τέλειοι ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν. Jc 1,4. 1P 1,16.

33 Προσέχετε ⸋δὲ τὴν ⸀δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν 6 5,20.
12,10 ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι 23,5.
αὐτοῖς· εἰ δὲ μή γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ
πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν ⸋²τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν 2
ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, 1 K 13,3.
ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς
καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν (5,16.)
ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μι-
σθὸν αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ 3 25,37–40. R 12,8.
γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, ὅπως 4
⸂ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη⸃ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ 6. 18. Sir 3,34[31].
34 σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ⸆ἀποδώσει σοι⸆¹. Καὶ 5 23,6 s.
ὅταν ⸉προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε⸊ ὡς οἱ ὑποκριταί·
ὅτι φιλοῦσιν ⸆ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γω-
νίαις τῶν πλατειῶν ⸋ἑστῶτες ⸀προσεύχεσθαι, ὅπως⸆¹
φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⸆²ἀπέ-
χουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, 6 2 Rg 4,33. (Is 26,20 Lxx.)
εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν

---

44 ⸆ p) ευλογειτε τους καταρωμενους υμας, καλως ποιειτε τοις μισουσιν (τους -ουντας *al*) υμας *et* ⸆¹ επηρεαζοντων υμας και **𝕽**(*D*)*Θpl*(lat, Cl) : *txt* **Bℵλ** *k* sy^sc **45** ⸀οστις *1573 pc* : ος latsy JuIr; S **46** ⸉ουτως *D 83 pc*; Wh **47** ⸋vs. *k* sy^s | ⸀φιλους **𝕽** *Θpl*; S | ⸀¹τελωναι **𝕽Θ***al* | ⸉ουτως **𝕽Θ***al*; S **6,1** ⸋ **B𝕽D***al* latsy^c; [H] | ⸀ελεημοσυνην **𝕽Θ***al f k* : δοσιν ℵ¹(sy^c) : *txt* **B**ℵ* *et* ³ *Dpm* latsy^s | ⸋² ℵ**Dal*; T **4** ⸂3241 ℵ**pc*; T | ⸆αυτος **𝕽** *Dal*; S | ⸆¹εν τω φανερω **𝕽Θ***al* itsy^s **5** ⸉-χη, ουκ εση **𝕽D** *Θpm* | ⸆στηναι *D* aegitsy^c.p *et* ⸋ *K* aegsy^c.p | ⸀και προσευχομενοι *Dpch* | ⸆¹αν **𝕽Θ***al*; S | ⸆²οτι **𝕽Θ** *al*; S 1 P 3,9.

σου πρόσευξαι τῷ πατρί σου °τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ·
4. 18. καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει
Is 1,15. Sir 7,15. 7 σοι⸆. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ 43,5
οἱ ⸀ἐθνικοί· δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν
32. 8 εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν
γὰρ [ὁ θεὸς] ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ
7,11. L 11,2–4. Sir 23,1.4. 9 ὑμᾶς ⸂αἰτῆσαι αὐτόν⸃. οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·
Sap 14,3. Is 64,7. 1 P 1,17. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν ⸂τοῖς οὐρανοῖς⸃·
Ez 36,23. J 17,6. Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
Act 1,3.6. 10 ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου·
7,21. 26,42 p. γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
°ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ ⸆ γῆς·
Prv 30,8. J 6,32. 11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·
14 s. 18,21–35. 12 καὶ ἄφες ἡμῖν ⸂τὰ ὀφειλήματα⸃ ἡμῶν, ὡς καὶ
Sir 28,2. ἡμεῖς ⸀ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
Sir 33,1. J 17,11.15. 13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ
2 P 2,9. 5,37. 2 T 4,18. ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ⸆
5,25. 14 Ἐὰν °γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παρα- 44,6
Mc 11,25 s. Kol 3,13. πτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν
15 ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις⸆,
οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα
Is 58,5–9. 16 ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς 35
L 24,17. οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ 45,10
πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις
νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⸆ ἀπέχουσιν τὸν
2 Sm 12,20. Eccl 9,8. 17 μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου
18 τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως
μὴ φανῇς ⸉τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων⸊ ἀλλὰ τῷ
4. 6. πατρί σου °τῷ ἐν ⸂τῷ κρυφαίῳ⸃· καὶ ὁ πατήρ σου
ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι⸆.

---

6 ° *D al* latt sy^sc | ⸆ εν τω φανερω *ℜ Θ pm* it **7** ⸀ υποκριται *B* sy^c **8** [+ *B* א^1; W : — א* *ℜ D Θ pl*; T | ⸀ ανοιξαι το στομα *D h*. **9** ⸀ τω ουρανω Did. **10** ° *D** *a b c k* Tert Cypr | ⸆ της *ℜ D Θ pm*; W **12** ⸀ την οφειλην Did. | ⸀*p)* αφιομεν *D Θ* 33 *pc* : -ιεμεν *ℜ pm* Cl Did : *txt B* א* *al* **13** ⸆ αμην 17 vg^s.cl : (1 Chr 29,11–13) οτι σου εστιν η βασιλεια και (— η β. κ. *k* sa Did) η δυναμις και (— η δ. κ. sy^c) η δοξα (— κ. η δ. *k*) εις τους αιωνας. αμην (— αμ. *g*^1 *k* Did) *ℜ Θ al f* (*g*^1, *k*, *q*, sy, sa, Did); h^r : *txt* *ℌ D pm* it vg^codd **14** ° *D* L pc* **15** ⸆ τα παραπτωματα αυτων *B ℜ Θ pm*; [H] : *txt* א *D al* **16** ⸆ οτι *ℜ Θ al*; S **18** ⸉ 312 *B*(*k*); Wh | °(Wellhausen *cj*, *cf*. 6) | ⸀ κρυφια *D**. | ⸆ εν τω φανερω *E al* it

36 *Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς,* 19 L 12,16—21. Jc 5,2.
ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται
46,5 *διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν* 20 Sir 29,14[11]. 19,21. L 12,33 s.
θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις Kol 3,1 s.
ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ 1 T 6,19.
κλέπτουσιν· ⸆ *ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρός* ⸀*σου, ἐκεῖ* 21 (24,28.)
37 *ἔσται* ° *καὶ ἡ καρδία* ⸀*σου. Ὁ λύχνος τοῦ σώμα-* 22 L 11,34—36. E 1,18.
47,5 *τός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός*⸆. *ἐὰν* ° *οὖν ᾖ ὁ ὀφθαλμός*
σου ἁπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται·
⸆ *ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά* 23 20,15. Mc 7,22.
σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ J 11,10.
38 *σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον. Οὐδεὶς* ⸆ *δύναται* 24 L 16,13. (Jc 4,4 s.)
48,5 *δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει*
καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ
τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δου- L 16,9.11.
49,5 *λεύειν καὶ μαμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ* 25 25—33: L 12,22—31.
μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε [ἢ τί πίητε], J 12,25.
μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ Ph 4,6 s. 1P 5,7. 1T 6,6.8.
πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύ- H 13,5 s.
ματος; ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, 26 10,29—31. Ps Sal 5,10 s.
ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν R 1,20.
εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος 3,12!
τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; L 12,7!
⸆ *τίς δὲ ἐξ ὑμῶν* ° *μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ* 27
τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; καὶ περὶ ἐνδύμα- 28
τος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, R 1,20.
πῶς ⸂*αὐξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν*⸃*·* ⸆ *λέγω* 29 1 Rg 10.
δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ
περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ 30
ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλό-
μενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον 8,26; 14,31; 16,8; 17,20.
ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; ⸆ *μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες·* 31
τί φάγωμεν; ἤ· τί πίωμεν; ἤ· τί περιβαλώμεθα;

---

21 ⸀*et* ⸀*υμων* **ℜDWΘ***pl* | ° ***B***; [H] **22** ⸆ *p*) *σου* ***B*** it | ° **א***pc* lat sy[c]; T **24** ⸆ *p*) *οικετης* ***L****pc* **25** [+ ***B****al* it; W : *και τι π.* **ℜΘ***al*; S : — **א***al* lat sy[c] Cl; T **27** ° *1293* it sy[c] **28** ⸂ *ου ξενουσιν* (= *ξαιν-*) *ουδε νηθ. ουδε κοπ.* **א**[*vid] (*cf.* ZNW 1938, 211—214)

s. 32 ˈπάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ
L10,42. R14,17. ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε τούτων
1 Rg 3,13.14. Ps 37,4.25. 33 ἁπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν ⸉βασιλείαν⸆ καὶ
R 1,17. τὴν δικαιοσύνην⸊ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστε-
11. Ex 16,19. 34 θήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον,
ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ⸀ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ
ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.
R 2,1; 14,4. 1 K 4,5; 5,12. 7,1 ˈΜὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ˈἐν ᾧ γὰρ κρίματι 39
Jc 4,11; 5,9. Mc 4,24. κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρη- 50,2
L 6,37 s. 3 θήσεται ὑμῖν. τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν 51,5
τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ
4 ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; ἢ πῶς ⸀ἐρεῖς τῷ
ἀδελφῷ σου· ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ⸂ἐκ τοῦ
ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
Sir 18,21. 5 σου⁚; ˈὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον ⸉ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
σου τὴν δοκόν⸊, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ
10,11–14; 15,26. 6 κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ 40
δῶτε τὸ ἅγιον⸆ τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς μαρ- 52,10
2 P 2,22. H 10,29. γαρίτας ⸀ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε
18,19. Mc 11,24. ⸂καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ
21,22. L 11,9-13. J 14,13; 15,7; 7 στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δοθή- 41
16,23 s. Jc 1,5 s; (4,3.) Jr 29,13 s. σεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ 53,5
L 13,25. 1 J 3,22. 8 ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει,
καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ⸀ἀνοιγή-
(4,3.) 9 σεται. ἢ τίς °ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ⸀αἰτήσει
10 ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ˈ⸀ἢ
11 καὶ ἰχθὺν αἰτήσει⸌, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; ˈεἰ
οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε ⸀δόματα ἀγαθὰ⸌
Jc 1,17. διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ
6,9. ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦ-
L 6,31. (Tob 4,16.) 12 σιν αὐτόν⁚. Πάντα °οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα 54,5

33 ⸉4231 B. ; W | ⸆του θεου ℜΘpl latsy; h^r S : txt Bℵ(k) Tert 34 ⸀τα ε- EKpm : το ε- Θ. : εαυτῇ 485. : αυτης B*pc; ℜ (αὐ-), W (αὐ-) : txt ℵal; Th^a 7,4 ⸀λεγεις ℵ*Θlat | ⸂απο ℜΘal; W | ⁚.T 5 ⸉p) 561–4 rell : txt BℵC. 6 ⸆μου et ⸀μου Cl. | ⸂-σωσιν ℵℜpm; W : txt BCΘal 8 ⸀-γεται B sy; Wh 9 °B* 565al it; H | ⸀εαν αιτηση ℜpl; S : txt Bℵ*Θpc 10 ⸀και εαν ι. αιτηση ℜΘal; S 11 ⸀21 λ it vg^cl : 2 L vg^codd | ⁚; comm 12 °ℵ*L 544 pc sy^p

ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς
ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ 22,39 s. R 13,8–10.
προφῆται. G 5,14.
42 *Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ⸀ὅτι πλατεῖα* 13 L 13,24. J 10,7.9.
5,5 *[ἡ πύλη] καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς*
τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι
δι' αὐτῆς· ⸀ὅτι ⸆στενὴ ⸋ἡ πύλη⸌ καὶ τεθλιμμένη 14 19,24p. Act 14,22 22,14. 4 Esr 7,6-9
ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν
43 *οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν. Προσέχετε ⸆ἀπὸ τῶν ψευδο-* 15 24,4 s.11.24! Act 20,29!
,10 *προφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ⸀ἐνδύ-* R 16,17; 2 T 3,5.
μασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσιν λύκοι ἅρπαγες. Sir 27,7[6].
ˈἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 16 G 5,19–23.
7,5 **μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ* Jc 3,12. Job 31,40.
8,5 *τριβόλων σῦκα; οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρ-* 17 12,33.
ποὺς ⸉καλοὺς ποιεῖ⸊, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρ-
ποὺς πονηροὺς ποιεῖ. οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν 18 1 J 3,9.
καρποὺς πονηροὺς ⸀ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν
καρποὺς καλοὺς ⸁ἐνεγκεῖν. πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν 19 3,10 p!
καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
ˈἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 20
44 *ˈΟὐ πᾶς ὁ λέγων μοι κύριε κύριε, εἰσελεύσεται* 21 21,29! R 2,13.
9,3 *εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ* Jc 1,22.25; 2,14. 1 J 2,17.
θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς⸆. 1 K 12,3.
0,5 *ˈπολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· κύριε* 22 L 10,20; 13,26.
κύριε,⸆ οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ 1 K 13,1 s. (Jr 14,14;
τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ 27,15.)
ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; καὶ τότε 23 25,12. 2 T 2,19.
ὁμολογήσω αὐτοῖς⁚ ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς⁚². 25,41. 13,41.
ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Ps 6,9. 1 J 3,4.
45 *Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους ⸰τού-* 24 24–27: L 6,47–49.
1,5 *τους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρο-* 21. L 8,21. 25,2. Jc 1,25.

---

13 ⸀*και τι 118** : *τι* it | [+ **𝔖ℜΘ***pl* lat; Wh : — **א***it Cl Or; ℋ Ti-Gr **14** ⸀*τι* **C ℜΘ***pm* latsy; S : *και 118 209* : *txt* **B*א*** *al* | ⸆*δε* **B**; W | ⸋*544 pc a h k m* Cl; Ti-Gr[T] **15** ⸆ *δε* **CℜΘ***al*; W : *txt* **Bא***pm* latsy | ⸀(*δερμασιν* Blass *cj*) **17** ⸉ **B**; Wh **18** ⸀*ποιειν* **א*CℜΘ***pl*; s : *txt* **B** Or Tert | ⸁*ποιειν* **BCℜΘ***pl*; H : *txt* **א*** Or Tert **21** ⸆*αυτος εισελευσεται εις την βασιλειαν των ουρανων* **WΘ** (*33 pc*) latsy[c]; ⊣h[r]⊢ **22** ⸆(L 13,26) *ου τω ονοματι σου εφαγομεν και* (+ *τω ονοματι σου* Or; h[r2]) *επιομεν* sy[c] Ju(Or); h[r1] **23** ⁚· *et* ⁚², W **24** ⸰**B****pc a g*[1] *k*; [H]

16,18. νίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν
Sir 22,19[16]. 25 πέτραν. καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ
ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ⸀προσέπεσαν
τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν· τεθεμελίωτο γὰρ
Jc 1,22. 26 ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λό- 46
γους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται
25,2. ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν
Ez 13,10–15. 27 ἐπὶ τὴν ἄμμον. καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον
οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσ-
έκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ
11,1; 13,53; 19,1; 26,1. πτῶσις αὐτῆς μεγάλη⸆.
L 7,1. 13,54; 19,25; 22,33. Mc 11,18! L 4,32! 28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ⸀ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους 47
τούτους, ἐξεπλήσσοντο ⸉⸂οἱ ὄχλοι⸊ ἐπὶ τῇ διδαχῇ 62
Act 13,12. 29 αὐτοῦ⸃· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων,
Mc 1,27. J 7,46. καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν⸆.
2–4: Mc 1,40–45. 8 ⸂Καταβάντος δὲ αὐτοῦ⸃ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολού- 6
L 5,12–16. 2 θησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσ- 63
10,8; 11,5 p; 26,6 p. ελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς,
L 4,27; 17,12. Nu 12,13. 3 δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα
ἥψατο αὐτοῦ λέγων· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐ-
9,30; 12,16. Mc 5,43 p; 7,36; 4 θέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει αὐτῷ
8,30; 9,9. L 8,56; 17,14. ὁ Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ ⸆εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν
Lv 13,49; 14,2–32. δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσ-
10,18; 24,14. έταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
5–13: L 7,1–10. 5 ⸂Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ⸃ προσ- 7
J 4,46–53. Act 10,1; 27,1. 6 ῆλθεν αὐτῷ ⸀ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν ¹ καὶ 64
λέγων· °κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ
7 παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. ⸆λέγει αὐτῷ·
8 ⸆ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν⁚. ¹ ⸂ἀποκριθεὶς δὲ⸃ ὁ
L 5,8; 19,6. Act 10,25. ⸀ἑκατόνταρχος ἔφη· κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου
ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ, καὶ

---

25 ⸀(-παισαν Lachmann cj) **27** ⸆σφοδρα Θ 33 al **28** ⸀συνετ- ℜΘ pm; S | ⸉3–612 ℵ*. | ⸀παντες 998 Eus : π. οι ο. ΔΘλ Or : — sa **29** ⸆και οι Φαρισαιοι C* 33 pc latsy; ⊣h^r⊢ **8,1** ⸂-ντι δε αυτω (ℵ*) ℜ al; T **4** ⸆p) μηδεν Γ pc **5** ⸂μετα δε ταυτα k (sy^s) : μ. δε τ. εισελθ. αυτ. εις Κ. it (sy^c) | ⸀χιλιαρχης sy^s.hmg Cl^hom Eus^pt **6** °ℵ* k sy^sc **7** ⸆και ℌℜΘ pl vg^cl; S : txt B 700 latsy | ⸆ακολουθει μοι ℵ*. | ⁚(15,24); Th. Zahn **8** ⸂και α. CℜΘ pl; S : txt Bℵ* pc | ⸀χιλιαρχης sy^s Cl^hom Eus^pt

ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι 9
⸀ὑπὸ ἐξουσίαν⸀ᵀ ⁚, ἔχων ὑπʼ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ Act 10,7. R 13,1.
λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ·
ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποίησον
τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν 10 15,28. Mc 6,6. L 18,8. Jr 5,3.
καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⸀παρʼ
5,5 οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ⸀ εὗρον. λέγω 11 11. 12: L 13,28 s.
δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ **ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν** Is 49,12; 59,19.
ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται ⸀μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ml 1,11. Ps 107,3.
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· 22,32. L 16,22.
ˈοἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ⸀ἐκβληθήσονται εἰς τὸ 12 13,42.50; 22,13; 24,51; 25,30.
σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ Ps 112,10.
6,5 ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ 13 9,29; 15,28.
⸀ἑκατοντάρχῃ· ὕπαγε, ᵀὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι.
καὶ ἰάθη ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.ᵀ 14–16:
50 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν 14 Mc 1,29–34. L 4,38–41.
7,2 τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· 1 K 9,5.
ˈκαὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ 15 Mc 5,41; 9,27. 9,25. Act 3,7.
9 πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει ⸀αὐτῷ. Ὀψίας 16 J 4,52. Act 28,8.
δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους
πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν· ὅπως 17
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέ-
γοντος· **αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς** Is 53,4. J 1,29.36.
νόσους ἐβάστασεν.
51 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ⸀ὄχλον περὶ ⸁αὐτὸν ἐκέ- 18 Mc 4,35. L 8,22.
10 λευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. Καὶ προσελθὼν 19 19–22: L 9,57–60.
3,5 εἷς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ἀκο-
λουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει αὐτῷ 20

---

9 ⸀εξ. εχων sy^s. | ᵀp) τασσομενος *B*ℵ*pc* it vg^cl; [H] | ⁚—, comm **10** ⸀p) ουδε εν τω I. τοσ. πιστ. ℵ*C*ℜ*Θpl* (lat); T : *txt B*(λ) *pc* (it sy^c) **11** ⸀(L16,23) εν τοις κολποις [του] Cl^hom; h^r **12** ⸀εξελευσονται ℵ* *k* sy; T ⊣h^r1⊢ : ibunt it Ir^lat; h^r3 **13** ⸀χιλιαρχη sy^s Cl^hom Eus^pt | ᵀκαι *C*ℜ*Θpm*; S | ᵀp) και υποστρεψας ο εκατονταρχος εις τον οικον αυτου εν αυτη τη ωρα ευρεν τον παιδα υγιαινοντα ℵ*CΘpm* **15** ⸀p) αυτοις *Lλφpm* lat sy^sc **18** ⸀πολυν ο. *544al* : ο. π. *c g*¹ sy^sc : οχλους ℵ**pc*; h^1 S : πολλους οχλους *C*ℜ*Θpm* lat; Th^a : *txt B* | ⸁(αὐ- Elzevier) : εαυ- *22*

ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ
Ps 84,4. 1K 4,11. 2K 8,9. πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ
1 Rg 19,20. 21 ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. ἕτερος
δὲ τῶν μαθητῶν ⸆ εἶπεν αὐτῷ· κύριε, ἐπίτρεψόν
μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα
J 1,43! J 5,25! R 6,13. 22 μου. ὁ δὲ ° Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι, καὶ
ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.
23–27: Mc 4,36–41. L 8,22–25. 23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς ° τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν 11
24 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας 69,3
ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύ-
14,24. Ps 4,9. πτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων ⸆· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν.
Jon 1,4 ss. 25 ⸀καὶ προσελθόντες ⸆ ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες· κύριε,
6,30! Ps 89,10; 107,23–32. Act 27,22.34. 26 σῶσον ⸆, ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ⁚ δειλοί
ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς
ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη
L 5,8 s. 27 μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες·
ποταπός ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ
28–34: Mc 5,1–17. L 8,26–37. 28 θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν; Καὶ ἐλθόντος 12
αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν ⸀Γαδα-
ρηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ
τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ
ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης.
Mc 1,24! 1 Rg 17,18. 29 ⸀καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, ⸆ υἱὲ
L 4,41! Jc 2,19. 18,34. 2 P 2,4. τοῦ θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ ⸀βασανίσαι
30 ἡμᾶς; ἦν δὲ ⸆ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων
31 πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν
αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ⸂ἀπόστειλον
32 ἡμᾶς⸃ εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς ⸂τοὺς
χοίρους⸃· καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη ⸆ κατὰ

21 ⸆ αυτου CℜΘpl; s 22 ° ℵpc it(sy^s); T 23 ° p) 𝔖al; H : txt ℵℜΘpm 24 ⸆ (14,24 p) ην γαρ ο ανεμος εναντιος αυτοις 108 pc 25 ⸆ οι μαθηται ℜal; S : οι μ. αυτου C*Θpm : txt Bℵ pc lat | ⸆ ημας ℜΘ 33 pl 26 ⁚ ; comm 28 ⸀ p) Γερασηνων lat t sa; h^r1 : Γεργεσηνων ℜal; h^r2 : txt B(ℵ*)C*Θpm sy 29 ⸆ p) Ιησου ℜΘal | ⸀ απολεσαι ℵ* 30 ⸆ οὐ lat; (Beza cj) 31 ⸂ p) επιτρεψον ημιν απελθειν CℜaI 32 ⸂ την αγελην των χοιρων LℜΘal; s | ⸆ των χοιρων LℜaI; s

τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν
τοῖς ὕδασιν. οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελ- 33
θόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ
τῶν δαιμονιζομένων. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις 34
ἐξῆλθεν εἰς ⸀ὑπάντησιν ⸂τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν — 25,1. (J 12,18.)
παρεκάλεσαν ⸀²ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. — 1–8: Mc 2,1–12.
54 Καὶ ἐμβὰς εἰς ⸆ πλοῖον διεπέρασεν, καὶ ἦλθεν εἰς 9 — L 5,17–26. 4,13.
0,1 / 13 τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ 2
παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν
ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ·
θάρσει, τέκνον, ⸀ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ 3
ἰδού τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος — 26,65. J 10,33.
βλασφημεῖ. καὶ ⸀εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις 4 — 12,25. L 6,8; 9,47.
αὐτῶν εἶπεν· ἱνατί ⸆ ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς — Zch 8,17. J 2,25.
καρδίαις ὑμῶν; τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· 5
⸀ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ
περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς 6 — 28,18! J 5,36 J 17,2.
τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας —
τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ⸀ἔγειρε ἆρόν σου τὴν — J 5,8.
κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἐγερθεὶς 7
ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ 8
ὄχλοι ⸀ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν
55 δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ 9 — 9–13: Mc 2,13–17.
1,2 παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθή- — L 5,27–32.
μενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Μαθθαῖον λεγόμενον, — 10,3. Mc 3,18. L 6,15. Act 1,13.
καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς — J 1,43!
2,2 ⸀ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακει- 10
μένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, ⸋καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ
ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες ⸀συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι 11 — L 15,2; 19,7.
ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διὰ τί μετὰ τῶν τε-
λωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ⸀ἐσθίει ⸋ὁ διδάσκαλος ὑμῶν⸌;

---

34 ⸀συναντ- *C*𝔎*pl*; S : *txt* **B**ℵΘ*pc* | ⸂του ℵ*Opc*; Th | ⸀²ινα **BW**; W **9,1** ⸆το *C**𝔎*al* **2** ⸀*p*) αφεωνται *C*𝔎Θ*pl* it Cl; S : *txt* **B**ℵ(*D*) lat **4** ⸀ιδων ℵ*C*𝔎*Dal* latt; Th : *txt* **B**(Θ)*pm* | ⸆υμεις 𝔎Θ*pl*; S **5** ⸀αφεωνται *C*𝔎Θ*pl* it Cl; S : *txt* **B**(ℵ**D*) lat **6** ⸀εγερθεις ℵ*C*𝔎Θ*pl*; Th : *txt* **B**(*D* it) **8** ⸀εθαυμασαν *C*𝔎Θ*al* **9** ⸀*p*) -θει ℵ*Dpc*; T **10** ⸋ℵ*Dpc*; T | ⸀συνεκ- *D**. **11** ⸀ε. και πινει **M** 565*al* : εσθιετε κ. πινετε sy^{s} : sedes *k*. et ⸋ *a k* sy^{s}.

L 4,23. 12 ˡὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες 78,2
12,7. Hos 6,6. 13 ⸀ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέντες δὲ
1 Sm 15,22. H 10,5.8; 13,16. μάθετε τί ἐστιν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ
18,11. L 19,10. γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς⸆.
14–17: Mc 2,18–22. 14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέ- 56
L 5,33–38. γοντες· διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν⸆,
11,18s. L 18,12. 15 οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσιν; ˡ καὶ εἶπεν
22,2! αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ ⸀νυμ-
J (2,7); 3,29. φῶνος ⸁πενθεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος;
26,11. L 17,22. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
J 1,17. 16 νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν⸆. οὐδεὶς δὲ ἐπι-
R 7,6. βάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ
παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
17 ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. οὐδὲ βάλ-
λουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ
Job 32,19. μή γε, ⸂ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ
οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται⸃. ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον
18–26: εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι ⸀συντηροῦνται.
Mc 5,21–43. L 8,40–56. 18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων 155
⸂[εἷς] προσελθὼν⸃ προσεκύνει αὐτῷ λέγων °ὅτι ἡ 74,
19,13. Mc 5,23; 6,5; 7,32; θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες
8,23.25; 16,18. L 4,40; 13,13. 19 τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. καὶ ἐγερ-
Act 6,6! θεὶς ὁ Ἰησοῦς ⸀ἠκολούθει αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ
Lv 15,19. 20 αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη 165
Nu 15,38. Mc 6,56p! ⸆προσελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
L 6,19. 14,36. 21 ἱματίου αὐτοῦ· ˡ ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ· ἐὰν μόνον
22 ἅψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ
J 1,38. °Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπεν· θάρσει,
Mc10,52. L7,50; 17,19; 18,42. ⸀θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη
Act 16,31. R 10,9.

---

12 ⸀ιατρων ℵ *ff*¹. *13* ⸆*p*) εις μετανοιαν ***C𝔎Θal*** sy^s *14* ⸆πολλα ***C𝔎DΘpl k***; h : *p*) πυκνα ℵ² lat sy^s : *txt* ***B***ℵ****pc*** *15* ⸀-φιου ***D*** latt; ⊣h^r⊢ | ⸁*p*) νηστευειν ***Dpc*** it | ⸆*p*) εν εκειναις ταις ημεραις ***D*** it *17* ⸂*p*) ρησσει ο οινος ο νεος τους ασκους και ο οιν. απολλυται και οι ασκοι ***D***(***k***) | ⸀τηρ- ***D**** it *18* ⸂προσελθ. ℵ* *69 pc* : εἱς πρ. ***B*** lat; W : τις πρ. ***L al g***(***h k***); S : εισελθων ***C**** ***Θ*** (*vel* = εις ελθ.?) *al*; Th : εἷς ἐλθ. ***𝔎D al f*** | °ℵ***Dpm***; T *19* ⸀-θησεν ***B𝔎Θpl***; h *20* ⸆(J 5,5) εχουσα εν τη ασθενεια ***L***. *22* °ℵ****D*** it sy^s; T | ⸀-ατηρ ***DLΘpc***; h^a

ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ ἐλθὼν ὁ 23
Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς
αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον ¦ ἔλεγεν· 24
ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ J 11,11.14.25.
καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ⸆. ¦ ὅτε δὲ ἐξεβλήθη 25
ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ 8,15.
ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη ⸀αὕτη εἰς 26
58 *ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ* 27
5,10 *Ἰησοῦ ἠκολούθησαν ⸆δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέ-* 20,29–34. 12,23; 21,9.
γοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, ⸀υἱὸς Δαυίδ. ἐλθόντι δὲ εἰς 28
τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ ⸆τυφλοί, καὶ λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι ⸉δύναμαι τοῦτο⸊ ποι- Act 14,9.
ῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναί, κύριε. τότε ἥψατο τῶν 29 8,13; 15,28.
⸀ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν
γενηθήτω ὑμῖν. καὶ ἠνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφ- 30 8,4!
θαλμοί. καὶ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Mc 1,43; 11,5. J 11,33.38.
ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφή- 31
18 *μισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ* 32
ἐξερχομένων, ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ⸆κωφὸν δαι-
μονιζόμενον. καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου 33 15,31. L 7,16.
ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι
λέγοντες· οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. Mc 2,12.
¦ ⸋*οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαι-* 34 10,25; 12,24.27 p.
μονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.⸌

59 *Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ* 35 4,23.
76,2 *τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν*
καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ
θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν⸆.
60 ¦ *Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν,* 36 14,14; 15,32. Mc 6,34; 8,2.
77,6

---

24 ⸆ *p*) ειδοτες οτι απεθανεν ℵ*sa^pt **26** ⸀*αυτης* ℵ*CΘal*; h: *αυτου Dpc* : *txt* ***Bℜpm*** **27** ⸆ *αυτω* ***ℌℜΘpl***; Th : *txt* ***BDk*** | ⸀*υιε* ***ℌDΘpm***; ***H*** : *txt* ***BGal*** **28** ⸆ *δυο* ℵ****Dpc*** it | ⸉ ***B***; Wh **29** ⸀*p*) *ομματων* ***DΘ*** **32** ⸆ *ανθρωπον* ***CℜDΘpl***; T : *txt* ***B***ℵ*pc* **34** ⸋*vs.* ***Dak*** sy^s Hil; [H] **35** ⸆ (4, 23?) *εν τω λαω* ***ℜΘal*** : *εν τ. λ. και πολλοι* (— *π.* ℵ*) *ηκολουθησαν αυτω* (ℵ*)***Lal*** it : *txt* ***ℌDal*** latsy

Nu 27,17. Ez 34,5 1 Rg 22,17. Jdt 11,18[19]. ὅτι ἦσαν ⸀ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα
10,6; 18,12; 26,31 p. 1 P 2,25. 37 μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς 78,
J 4,35! αὐτοῦ· ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι·
1 Mcc 12,27 Lxx. 38 ¹δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ
1–15: Mc 6,7–13. 10 ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. Καὶ προσκα- *19*
L 9,1–6. λεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν 79,
17,19 s. L 10,17. Act 19,15. αὐτοῖς ἐξουσίαν⸆ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκ-
4,23! βάλλειν αὐτά, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ
2–4: Mc 3,16–19. 2 πᾶσαν μαλακίαν⸆. Τῶν ⸋δὲ δώδεκα ἀποστόλων 61
L 6,13–16. J 1,40–49. τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος 80,
Act 1,13. Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος
4,21! ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ,
9,9! 3 ¹Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος
ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἁλφαίου καὶ ⸀Θαδδαῖος,
4 ¹Σίμων ὁ ⸀Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ ⸁Ἰσκαριώτης ὁ
5 καὶ παραδοὺς αὐτόν. Τούτους τοὺς δώδεκα 62
(28,19). L 9,52! ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· 81,
(J 10,16.) Act 13,46. Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν
9,36; 15,24; 18,12. 6 Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθητε· ¹⸀πορεύεσθε δὲ μᾶλλον
Jr 50,6. πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ.
3,2! 7 ¹πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ⸆ἡ
Act 9,34.40. 8,2! Mc 16,17! 8 βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, 82,
2 Rg 5,16. ⸂νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια
Act 8,20; 20,33. (10. Act 28,10.) 9 ἐκβάλλετε⸃· * δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. ¹ Μὴ 63
L 10,4. κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς
2 Th 3,9. Nu 18,31. 10 τὰς ζώνας ὑμῶν, ¹ μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο
24,45. L 10,7. Jc 5,4. χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ⸀ῥάβδον· ἄξιος γὰρ
1 T 5,18. 11 ὁ ἐργάτης ⸂τῆς τροφῆς⸃ αὐτοῦ. ⸂εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν 83,
ἢ κώμην εἰσέλθητε⸃, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός
L 10,5 s. 12 ἐστιν· κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. εἰσερχό- 84,

36 ⸀ εκλελυμενοι ***L al*** **10,1** ⸆ κατα ***L al***; s | ⸆ εν τω λαω ***L pc b g*** ***2*** ⸋ ***D* Θ pc*** ***3*** ⸀ Λεββαιος ***D k*** Or[lat]; T ⊣h[r1]⊢ : Λεββ. ο επικληθεις Θαδδ. ***ℜ Θ pl***; h[r2] S : Θ. ο επικλ. Λ. ***φ*** : Judas Zelotes it; h[r3] : *txt* ***ℌ*** lat ***4*** ⸀ -νιτης ***ℵ ℜ Θ al*** | ⸁ *p*) -ιωθ ***C*** : Σκαριωτης ***D*** vg[codd] (itsy) ***6*** ⸀ υπαγετε ***D***. ***7*** ⸆ *p*) εφ υμας ***N*** ***8*** ⸂ 3–6 1 2 ***P Δ pc*** : 3 4 1 2 5 6 ***348 pc*** : 3–6 ***ℜ Θ al*** ***10*** ⸀ -δους ***C ℜ al*** | ⸂ *p*) του μισθου ***K 565 892 al*** it ***11*** ⸂ η πολις εις ην αν εισελθ. εις αυτην ***D***

μενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν⸆· ¹καὶ 13
ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν J 20,19. 2 J 10.
ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν ⸀πρὸς
5,2 ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς 14 L 10,10–12.
μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω
⸋τῆς οἰκίας ἢ⸌ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν Act 13,51; 18,6.
κονιορτὸν ⸆ τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 15
ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ ⸆⸀Γομόρρων ἐν 11,24. Gn 19,4. R 9,29. 2 P 2,6 Jd 7
6,5 ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἰδοὺ ἐγὼ 16 L 10,3. Act 20,29! Sir 13,21. Ph 2,15
ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ⸂ἐν μέσῳ⸃ λύκων· R 16,19. E 5,15. 7,24. Gn 3,1.
γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς ⸉οἱ ὄφεις⸊ καὶ ⸀ἀκέραιοι 17–22:
64 ὡς ⸂²αἱ περιστεραί⸃². Προσέχετε ⸰δὲ ἀπὸ τῶν ἀν- 17 24,9–14 p. Act 5,40; 6,12;
7,1 θρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, 25,23; 27,24. 2 K 11,24.
καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς·
¹καὶ ἐπὶ ⸂ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε⸃ ἕνεκεν 18 Dt 31,26. 8,4; 24,14.
8,2 ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν 19 L 12,11 s.
δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε ⸋πῶς ἢ⸌ τί
λαλήσητε· ⸋²δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ Act 4,8.
τί λαλήσητε·⸌ ¹οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, 20 J 14,26. 1 K 2,4. Ph 1,19.
ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν 35; 24,10.
ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον 21 Mc 13,12s; 14,27. J 16,1.
καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ⸀ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ Mch 7,6.
γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε 22
μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ L 6,22. J 15,18.21 2 T 2,12! Ap 13,10
65 ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ 23 23,34.
9,10 διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς Act 8,1; 14,6. 2 K 11,33.
τὴν ⸀ἑτέραν⸆· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε 16,28.
τὰς πόλεις [τοῦ] Ἰσραὴλ ἕως ⸆¹ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν- 24,30; 26,64.
0,3 θρώπου. Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκα- 24 L 6,40. J 13,16; 15,20.
λον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν 25

---

12 ⸆p) λεγοντες· ειρηνη τω οικω τουτω ℵ* *D Θ pm* it vg^cl **13** ⸀εφ *B* ℵ *pc*; ℌ **14** ⸋p) *D* arm | ⸆εκ ℌ *al*; Th : *txt B ℜ D Θ pm* **15** ⸆ γη ℵ *C* | ⸀-ρας *C D Θ pm* **16** ⸂εις μεσον *B*; W | ⸉ο οφις ℵ* Cl Epiph; h | ⸀απλουστατοι *D* (*ex* lat?). | ⸂²η -ρα Cl **17** ⸰ *D pc* it sy^s **18** ⸂(Mc 13,9) ηγεμονων σταθησεσθε *D* (it sy^s) **19** ⸋ *a b ff*¹ *k* sy^s | ⸋² *D L g*¹ *k* **21** ⸀-σεται *B pc*; h **23** ⸀αλλην *C ℜ D Θ pm* Cl | ⸆καν εκ ταυτης διωκωσιν υμας, φευγετε εις την αλλην (*D*, *L*, *Θ*) *λ φ al* (it, sy^s) Or; ⊣h^r⊢ | [+ *rell*; T : — *B D*.; W | ⸆¹ αν *C ℜ D Θ pl*; S : ου ℵ^ε *pc* : *txt B* ℵ*

τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ,
καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. * εἰ ⸂τὸν οἰκο- 91,1
9,34! δεσπότην⸃ ⸀Βεεζεβοὺλ ⸁ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον
26–33: L 12,2–9. 26 ⸂τοὺς οἰκιακοὺς⸃ αὐτοῦ. μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς·
Mc 4,22. L 8,17. (J 18,20.) *οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυ- 92,2
27 φθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω 93,5
ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς
Ez 3,9. 2 Mcc 13,14. 28 τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. καὶ
1P3,14. Ap2,10. μὴ ⸀φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα,
L 23,40. τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ⸁ἀποκτεῖναι· ⸀²φοβεῖσθε
H10,31. Jc 4,12. Ap 14,7.10. δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα
29 ἀπολέσαι ⸂ἐν γεέννῃ⸃. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσα-
ρίου πωλεῖται; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ⸂ἐπὶ
1 Sm 14,45. 2 Sm 14,11. 30 τὴν γῆν⸃ ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ὑμῶν δὲ καὶ αἱ
L 21,18. Act 27,34. τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσίν.
6,26; 12,12. 31 ⸆μὴ οὖν φοβεῖσθε· ⸀πολλῶν στρουθίων διαφέρετε
1 J 4,2.3.15. Ap3,5.1Sm2,30. 32 ὑμεῖς. Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμ- 66
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ
Mc 8,38. L 9,26. ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν °τοῖς οὐρανοῖς·
2T2,12. 1J2,22; 4,3. Jd 4. 33 ⸆ὅστις ⸂δ᾽ ἂν⸃ ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, 94,2
ἀρνήσομαι ⸉κἀγὼ αὐτὸν⸊ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου
34–36: L 12,51–53. 34 τοῦ ἐν °τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον 67
βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν 95,5
35 εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον γὰρ διχάσαι ⸀ἄν-
Mch 7,6. **θρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα**
κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς
36 **πενθερᾶς αὐτῆς**, ⸆ καὶ **ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ**
37. 38: L 14,26 s. 37 **οἰκιακοὶ αὐτοῦ**. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ 68
Dt 33,9. ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· ⸋καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ 96,5
16,24 s. 38 θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος⸌· ⸆καὶ ὃς
οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ

---

25 ⸂τω -οτη et ⸂τοις -ακοις *B**.; Wh | ⸀*Βεελζ- C*ℜ(*D*)*Θpl* it; T : Beelzebub *c* vgsy : *txt B*ℵ | ⸁*καλουσιν D*. *28* ⸀*p*) *φοβηθῆτε BDΘpm*; H | ⸁*σφαξαι D**. | ⸀²*p*) *φοβήθητε* ℜ*DΘpm*; S | ⸂*εις γεενναν D* lat *29* ⸂*εις παγιδα* Or (*cf*. Am 3,5) *31* ⸀*πολλω 33* it *32* °ℵℜ*DΘpm*; T : *txt BCal* *33* ⸂*δε Bpc*; ℋ | ⸉ *C*ℜ*al*; S | °ℌℜ*DΘpm*; T : *txt Bal* *35* ⸀*p*?) *υιον D* itsy^sc *37* ⸋ *B***Dal*

…7,3 ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ⸀ἄξιος. ὁ εὑρὼν τὴν 39
ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν
69 ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. Ὁ δεχό- 40
…8,1 μενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος
…,10 δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος προ- 41
φήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου
λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα
…0,6 δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. καὶ ὃς ἐὰν 42
ποτίσῃ ἕνα τῶν ⸀μικρῶν τούτων ποτήριον ⸁ψυχροῦ
°μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ
μὴ ⸂ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν⸃ αὐτοῦ.

70 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων 11
…,10 τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ
διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

20 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ 2
…2,5 τὰ ἔργα τοῦ ⸀Χριστοῦ, πέμψας ⸁διὰ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ ¦ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον 3
προσδοκῶμεν; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 4
αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε
καὶ βλέπετε· ¦ τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν ⸂καὶ χωλοὶ περι- 5
πατοῦσιν⸃, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκού-
ουσιν, ⸄καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελί-
ζονται⸅· καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ 6
71 ἐν ἐμοί. ⸂Τούτων δὲ πορευομένων⸃ ἤρξατο ὁ 7
Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλ-
θατε εἰς τὴν ἔρημον⸋ θεάσασθαι⸋²; κάλαμον ὑπὸ
ἀνέμου σαλευόμενον; ¦ ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ⸉ἰδεῖν; 8
ἄνθρωπον⸊ ἐν μαλακοῖς ⸆ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ
μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ⸀βασιλέων⸆.
¦ ἀλλὰ τί ἐξήλθατε⸉; προφήτην ἰδεῖν⸊; ναί⸋ λέγω ὑμῖν, 9

39 L 9,24!
18,5. L 9,48 p; 10,16; 16,9.
40 J 12,44; 13,20. Act 16,15. 2 K 2,10. G 4,14.
41 18,17; 28,29.34. 1 Rg 17,9–24: 18,4. 2 Rg 4,8–37. 3 J 8.
42 6,2; 25,40. Mc 9,41.
11 7,28; 13,53; 19,1; 26,1.
2–19: L 7,18–35.
2 14,3. J 7,31.
3 3,11! Ps 118,26. Hab 2,3. Ml 3,1.
4 (18,18); 15,31; (16,8.)
5 Is 29,18 s; 35,5 s; 61,1. 8,2!; 21,14. 5,3!
6 13,57; 26,31. J 6,61.
7 3,1.5. (Jr 1,18.)
8 3,4 p.
9 L 1,76; 20,6.

---

38 ⸀αδελφος Cl : *p*) μαθητης *c k* **42** ⸀ελαχιστων *D* (⸉157) latt | ⸁-ροῦν *M* 33 *pc* : υδατος -ρου *D* latsy^sc (⸉Cl) | °*D E* *pc* sy^sc | ⸂απολητται ο μισθος *D* itsy^sc; ⫞h^r⫟ **11,2** ⸀Ιησου *D al* sy^c(sy^s) | ⸁*p*) δυο *Ꞧ pl* lat **5** ⸂2 3 *Z* 28 *pc* lat; h : — *D pc* Cl | ⸄4—6 1—3 *Θ φ* sy^c : 1—3 *k* sy^s Cl **7** ⸂μετα δε ταυτα sy^s. | ⸋; *et* ⸋2 —, comm **8** ⸉; ανθρ. ιδειν *ℵ**; T | ⸆*p*) ιματιοις *C Ꞧ Θ pl* itsy : *txt B ℵ D* | ⸀*p*) βασιλειων *Ꞧ al* | ⸆*p*) εισιν *rell*; 8 : *txt B ℵ**. **9** ⸉*p*) ιδ.; πρ. *C Ꞧ D Θ pl* | ⸋, H

10 καὶ περισσότερον προφήτου. οὗτός ⸆ἐστιν περὶ οὗ 103
Ex 23,20. γέγραπται· [ώπου σου,
Ml 3,1. Mc 1,2. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσ-
J 3,28. δς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.
18,17. Job 14,1. 11 ⸀ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς 104
J 3,3.31. γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ
18,1. L 1,15. μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων
L 16,16; 13,24. J 6,15. 12 αὐτοῦ ἐστιν. ἀπὸ ⸋δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ 105
βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
1 P 1,10. 13 βιάζεται, καὶ ⸆βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. πάντες
17,10-13. γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου ἐπρο-
Ml 3,23. L 1,17. (J 1,21.) 14 φήτευσαν· ⸀καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν 106
13,9 p. 43; 25,29. Mc 7,16. L 12,21; 15 Ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα ⸆ἀκουέ-
14,35; 21,4. Apc 2,7! 16 τω. Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία 72
12,41 s. ἐστὶν παιδίοις καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἃ προσ- 107
J 5,35. 17 φωνοῦντα τοῖς ⸀ἑτέροις⸆ ⸀λέγουσιν·
Prv 29,9. Eccl 3,4. ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε·
ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε.
3,4. J 10,20! 18 ⸀ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ
9,11.14 s. (J 4,32.) 19 λέγουσιν· δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος
Dt 21,20. 9,11. L 11,49. φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν.
1 K 1,24 ss. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ ⸆τῶν ⸀ἔργων αὐτῆς.
20-24: L 10,13-15. 20 Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο 73
J 12,37. αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν· 108
L 9,10. 21 ⸀οὐαί σοι, Χοραζίν· οὐαί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ
ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ
Dn 9,3. Jon 3,6. γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ
Prv 6,34. R 2,12. 22 μετενόησαν. πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
4,13; 8,5; 9,1. 23 ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. καὶ
Is 14,13.15. Ez 26,20. σύ, Καφαρναούμ, ⸂μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ;⸃ ἕως
ᾅδου ⸀καταβήσῃ· * ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν 109

10 ⸆γαρ CℜΘpl lat; S : txt BℵDpc itsy[sc] 12 ⸋D*a sy[s] sa Ambst | ⸆οι D
15 ⸆ακουειν ℵCℜΘpl Cl; s : txt BDpc k sy[s] 16 ⸀εταιροις G(Θ)al latsy et ⸆
αυτων CℜΘpl sy 19 ⸆p) παντων φ k et ⸀p) τεχνων CℜDΘpl lattsy[sc]; h[r] : txt
B*ℵpc 23 ⸂ἡ ε. του ου. ὑψώθης, EGal f q sy[s]; W (sed — του) : ἡ ε. του ου.
ὑψωθεῖσα KMal h : txt ℌDΘ al latsy[c] | ⸀καταβιβασθησῃ ℵCℜΘpl; T : txt
BDpc latsy[sc] Ir

αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι
τῆς σήμερον. πλὴν λέγω ⸋ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων 24
ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ⸀σοί.
74 *Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς* 25
10,5 *εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ*
καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν ⸋καὶ συνε-
τῶν⸌, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ¦ ⸉ναί, ὁ πατήρ, 26
11,3 *ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου⸊. Πάντα* 27
12,3 *μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός ⸋μου, * καὶ οὐδεὶς*
⸀ἐπιγινώσκει ⸉τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν
πατέρα τις ⸀ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς⸊ καὶ ᾧ ἐὰν
75 *βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. Δεῦτε πρός με* 28
3,10 *πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ*
ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς 29
καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραΰς εἰμι καὶ ταπεινὸς
τῇ καρδίᾳ, καὶ ***εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς***
ὑμῶν*· ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον* 30
μου ἐλαφρόν ἐστιν.
76 *Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς* 12
14,2 *σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ*
ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν.
¦ οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες ⸆ εἶπαν αὐτῷ· ἰδοὺ οἱ 2
μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν
σαββάτῳ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί 3
ἐποίησεν Δαυίδ, ὅτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;
¦ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ ***τοὺς*** 4
ἄρτους τῆς ⸀προθέσεως *⸀ἔφαγον, ⸀²ὃ οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ*
φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν
5,10 *μόνοις; ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς* 5
σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦ-
σιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν; λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ 6
⸀μεῖζόν ἐστιν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν· ***ἔλεος θέλω*** 7
καὶ οὐ θυσίαν*, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους.*

24: 10,15.
25–27: L 10,21 s.
25: Sir 51,1. Tob 8,7. L 18,34; 19,42. Act 17,24. 1 K 1,19.26–29; 2,6. (Prv 16,21). Is 29,14 Lxx.
27: 21,16. 1 K 1,21. 28,18! J 10,14 s; 17,25. 16,17. G 1,15 s.
28: Sir 24,25[19]; 51,23 s. Ex 33,14 12,20; (23,4.) Jr 31,25. Ps Sal 7,9.
29: 1 Rg 12,4. Jr 27,2. Ps 2,3 Lxx. G 5,1. 2 K 6,14. 5,5; 21,5. Jc 3,13. Nu 12,3. 2 K 10,1. Is 28,12. Jr 6,16.
30: Act 15,10. Ap 14,13. 1 J 5,3.
12,1–8: Mc 2,23–28. L 6,1–5.
Dt 5,14; 23,26.
2: Ex 20,10. J 5,10.
3: 1 Sm 21,7.
4: Lv 24,5–9.
5: Nu 28,9. J 7,22 s.
6: 24,2. J 2,19.21. 9,13; 23,23.
7: Hos 6,6. 1 Sm 15,22.

4 ⸋ k sy^sc | ⸀ υμιν *D pc* it Ir **25** ⸋ sy^sc Tert Hil **26** ⸉ ουά, ο π., οτι εμπρ. σ. ευδ. μοι
εν. Ir. **27** ⸋ ℵ* Ju | ⸀ *et* ⸀ εγνω Ju^pt Ir^pt Cl^pt Or | ⸉ τ. π. ει μη ο υι. ουδε τ. υι. ει μη ο
ατηρ Ju (*NX* Ir Eus Ephr) **12,2** ⸆ αυτους *CDΘ pc* it sy **4** ⸀ προσθ- *D.* | ⸀ p) εφαγεν
ll; 𝔖 : *txt Bℵ 481.* | ⸀² p) οὓς *ℵCℜΘ pl*; 𝔖 : *txt BDφ* it **6** ⸀ -ζων *LN pc* lat

9–14: 8 ˈκύριος γάρ ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
Mc 3,1–6. L 6,6–11. 9 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν 21
10 αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ᵀχεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ 116
L 14,3. ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν
11 ⸀θεραπεῦσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ˈὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· τίς ⸀ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἕξει πρό-
L 14,5. βατον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν
10,31. 12 εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; πόσῳ
οὖν ᵀ διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου. ὥστε ἔξεστιν
13 τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ
ἀνθρώπῳ· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα. καὶ ἐξέτεινεν,
14 καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. ἐξελθόντες 78
J 5,16.18. δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ᾽ αὐτοῦ, 117
15. 16: Mc 3,7–12. L 6,17–19. 15 ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνε-
χώρησεν ἐκεῖθεν. * καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ᵀπολλοί, 118
8,4! J 7,4. 16 καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ⸂πάντας, ˈ καὶ ἐπετίμησεν⸃
17 αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν· ἵνα πλη-
Is 42,1–4; 41,9. ρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·
Act 3,13.26; 4,27.30. 18 ἰδοὺ ὁ παῖς μου ὃν ᾑρέτισα,
Hgg 2,23. 3,17. ὁ ἀγαπητός μου ⸀ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου·
θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ᾽ αὐτόν,
καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.
2 T 2,24. 19 οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει,
οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ᴼταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν [αὐτοῦ.
20 κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει
καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει,
ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν.
Act 4,12. 21 καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.
22–32: Mc 3,22–30. 22 Τότε ⸂προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς 22
L 11,14–23; 12,10. καὶ κωφός⸃· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν ⸀κω- 119
J 7,31. 23 φὸν λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο πάντες 120
9,27. οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς

10 ᵀτην *ℜDΘpl*; S | ⸀p) -ευειν *ℌℜΘpl*; H : *txt* *ℵDWpc* **11** ⸀εστιν *DΘ* 33 *al* *f k q* sy : — *C*al* it; [H] **12** ᵀμαλλον *Θφ* 33 *pc* sy^sop **15** ᵀοχλοι *CℜDΘpl* it; s : *txt* *Bℵ* lat **15. 16** ⸂. π. δε ους εθεραπευσεν επεπληξεν *D* (1 *pc*) **18** ⸀εις ον *ℜΘpm*; W : εν ω *D al* Ir^lat : *txt* *Bℵ*C*pc* **19** ᴼ700 **22** ⸂προσηνεγκαν α. δαιμ-ον τυφλον και κωφον *B pc* sy; H | ⸀κω. και τυφλον *LΘal*; s¹ : τ. κ. κ. *Cℜpm*; s² : *txt* *BℵD pc* it sy^c

1,2 *Δαυίδ;* ˡ *οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον· οὗτος* 24 9,34. 2 Th 2,9.
οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν τῷ ⸀*Βεεζεβοὺλ*
2,3 *ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.* ⸀*εἰδὼς δὲ τὰς ἐνθυμήσεις* 25 9,4.
αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα
καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία
μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ ⸂*σταθήσεται. καὶ εἰ* 26
ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν
ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ;
ˡ*καὶ εἰ ἐγὼ ἐν* ⸀*Βεεζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια,* 27
οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ
κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. εἰ δὲ ἐν πνεύματι θεοῦ 28 L17,20s. 1J3,8.
ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς 24,28. (1 Th 2,16.)
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἢ πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν 29 4,1–11.
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ 1 J 4,4. Is 49,24.
ἁρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν⁚*; καὶ* 1 Sm 17,50 s.
τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ⸀*διαρπάσει*⁚2*. ὁ μὴ ὢν μετ'* 30 (Mc 9,40.) J 11,52.
ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ
3,2 *σκορπίζει*⸆*. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία* 31 H 5,4.6; 10,26. 1 J 5,16.
καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται ⸆ *τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ*
τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. καὶ 32 1 T 1,13.
ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου,
⸆*ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύ-*
ματος τοῦ ἁγίου, ⸂*οὐκ ἀφεθήσεται*⸃ *αὐτῷ οὔτε ἐν*
,10 *τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. Ἢ ποιήσατε* 33 33–35: L 6,43–45.
τὸ δένδρον καλὸν καὶ ⸂*τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν,* 7,17. Jd 12.
ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν
αὐτοῦ σαπρόν⸃*· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον*
γινώσκεται. γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε 34 3,7 ! ; 15,11. J 8,43; 12,39.
ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισ- R 8,7. 2 K 6,11. Ap 13,11.
5,5 *σεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγα-* 35 13,52.
θὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει
⸆*ἀγαθά, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ*

24.27 ⸀*Βεελζ-* ***CℜDΘ****pl* (it); T : Beelzebub *c* (*ff*¹) vg sy : (*in* ***24*** — P. Schmiedel *cj*) : *txt* ***B***א. ***25*** ⸀*ιδων* א²***D*** *33 pc ff*¹ *k* sy^sc | ⸂*στησεται* ***D****φ*. ***27*** ⸀*vide* 24 ***29*** ⁚ , *et* ⁚2 ; T *et* ⸀*-ση* א***D****al* ; T ***30*** ⸆*με* א*pc* ***31*** ⸆*υμιν* ***B****pc* ; h ***32*** ⸆*ουκ* ***B*****. | ⸂*ου μη αφεθη* ***B*** ; Wh ***33*** ⸂(*ο καρπος α. καλος . . . ο καρπος α. σαπρος* Wellhausen *ex Aramaeo vertendum fuisse cj*) ***35*** ⸆*τα* 𝔖*pm* ; Th : *txt* ***BℜDΘ****al*

24. Jc 3,1.6. Jd 15. 36 ϑησαυροῦ ἐκβάλλει ᵀ πονηρά. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι 126
πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ᵀ ⸀λαλήσουσιν οἱ ἄνθρωποι,
L 16,2! ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως·
L 19,22. 37 ¹ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν
λόγων σου ⸀καταδικασθήσῃ.
38–42: L 11,29–32. 38 Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων 23
16,1. J 2,18! 1 K 1,22. ⸋καὶ Φαρισαίων⸌ λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ 127
45; 16,4; 17,17. Mc 8,38. L 9,41. Act 2,40. Ph 2,15 39 σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· 128
γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ
σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ
Jon 2,1. 40 τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ
τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως
16,21; 27,63. E 4,9. 1 P 3,19. ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς
Jon 3,5. 41 τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ἄνδρες Νινευῖται
ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης
καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
1 Rg 10,1–10. 42 κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. βασί-
λισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν
ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν
Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε.
43–45: L 11,24–26. 43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ 129
Is 34,14. ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν
44 ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. τότε λέγει· εἰς τὸν
οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὸν
εὑρίσκει σχολάζοντα [καὶ] σεσαρωμένον καὶ κεκο-
45 σμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ'
L 8,2. ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ,
καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα ᵀ
2 P 2,20. 27,64. τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως
J 5,14. ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.
46–50: Mc 3,31–35. L 8,19–21. 46 Ἔτι ᵀαὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ μήτηρ 81
13,55. J 7,3. καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες 130,1

35 ᵀτα *28 33al* *36* ᵀεαν ***C𝕽Θ**pl*; S : *txt* **BℵD** *et* ⸀-σωσιν ***𝕽**pm*; S : *txt* ***𝕳**(D)**Θ**al* *37* ⸀καταχριθηση ***G** 33 565 al* *38* ⸋***B***; W *44* [+ ***ℵC**al* itsy; T : — ***B𝕽DΘ**pm* lat; W *45* ᵀαυτου ***D****** *46* ᵀδε ***C𝕽**(**D**)**Θ**pm*; S : *txt* ***Bℵ**al*

αὐτῷ λαλῆσαι. [εἶπεν δέ τις αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ 47
σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστήκασιν ζητοῦντές
σοι λαλῆσαι.] ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι 48
αὐτῷ· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ L 2,49. (J 2,4?) Dt 33,9.
ἀδελφοί °μου; καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα [αὐτοῦ] ἐπὶ 49
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου J 20,17!
καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις γὰρ ⸀ἂν ποιήσῃ⸁ τὸ 50 J 15,14. R 8,29.
θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός
μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν. 1–23: Mc 4,1–20. L 8,4–15.
82
131,2 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ⸀τῆς 13 86.
οἰκίας⸁ ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνήχθη- 2
σαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς Mc 3,9.
⸆πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ
24 τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ 3 34 s.
ἐν παραβολαῖς λέγων· Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων 4 Esra 8,41.
τοῦ σπείρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν 4
ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ⸀ἐλθόντα τὰ πετεινὰ⸁⸆
κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη 5
ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξαν-
έτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος ⸆γῆς· ˈἡλίου δὲ ἀνα- 6 Jc 1,11. 1 P 1,24.
τείλαντος ⸀ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ⸂ῥίζαν J 15,6.
ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ 7 Job 31,40. H 6,8.
ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ⸀ἀπέπνιξαν αὐτά. ἄλλα 8
δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπόν,
ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ 9 (Is 6,10). 11,15!
83 ἔχων ὦτα ⸆ ἀκουέτω. Καὶ προσελθόντες οἱ μα- 10 34 s.
θηταὶ εἶπαν αὐτῷ· διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς
αὐτοῖς; ˈὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν⸆ ⁚· ὅτι ὑμῖν δέδοται 11 1 K 2,10.
γνῶναι ⸀τὰ μυστήρια⸁ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν,
132,5 ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται 12 25,29. Mc 4,25. L 8,18; 19,26.

---

47 [vs. + *C*ℜ *D*Θ*pm* lat; Wh: — *B*ℵ** *al* ff[1]k sy[sc]; ℋ 48 °*B**.; W 49 [+ ℌℜΘ *pm*; W: — ℵ**D al* lat; T 50 ⸀αν ποιη *C al*; δ: ποιει *D pc* 13,1 ⸀εκ τ. οι. ℵ 33 *pc* lat; Th: απο τ. οι. *C*ℜ*pm*: — *D* it sy[s]: *txt B*Θ*al* 2 ⸆το ℜ*D al* 4 ⸀ηλθον τα π. και *D* 33 *al*; h: *p*) ηλθεν τα π. κ. ℵ*C*ℜ*al*; T: *txt B*Θ*al* | ⸆*p*) του ουρανου Θφ*pm* 5 ⸆της *B*.; W 6 ⸀-τωθη *B*.; Wh[s] | ⸂βαθος ριζης Θφ*pc* 7 ⸀επν- ℵ*D*Θ*al*; Th 9 ⸆*p*) ακουειν *C*ℜ*D*Θ*pl*: *txt* ℌ it sy[s] 11 ⸆αυτοις *B*ℜ*D*Θ *pm*; Wh | ⁚ οτι Υμιν H | ⸀*p*) το μ-ιον it sy Cl Ir[lat]

αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ
1,4. Mc 8,18. J 6,36. 13 ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παρα- 133,1
Dt 29,3. Jr 5,21. βολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ⸀ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ
L 19,42. 14 ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν⸂. καὶ ⸀ἀνα-
J 9,40; 12,40. Act 13,40 s; πληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἠσαΐου ἡ λέγουσα·
28,26.27. Is 6,9 s. ⸆ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε,
καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε.
15 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου,
καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν,
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·
μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν
16,17. Prv 20,12. καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν,
Mc 8,17 s. καὶ ⸀ἰάσομαι αὐτούς.
L 10,23 s. Act 4,20. 16 ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν, καὶ 134,5
Is 52,15. 10,41; 11,11. 17 τὰ ὦτα [ὑμῶν] ὅτι ἀκούουσιν. ἀμὴν °γὰρ λέγω ὑμῖν
23,29. J 8,56. 1 P 1,10.12. ὅτι πολλοὶ προφῆται ⸋καὶ δίκαιοι⸌ ἐπεθύμησαν ἰδεῖν
1 J 1,1 ss. ἃ βλέπετε καὶ οὐκ ⸀εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ
18 οὐκ ἤκουσαν. Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν 84
19 τοῦ ⸀σπείραντος. Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς 135,2
βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ
ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός
20 ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη
σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ
21 εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν· οὐκ ἔχει δὲ
ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης
δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκαν-
6,19–34. 22 δαλίζεται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός
L 14,18–20. 1 T 6,9. ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ
Mc 4,19! αἰῶνος ⸆ καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν
23 λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν

---

13 ⸀(p) ινα βλ. μη βλεπωσιν κ. α. μη ακουσωσιν και μη συνωσιν *D*(*Θ*) *1 al* itsy[sc] lr : + μηποτε επιστρεψωσιν *DΘ φ 1 pc* itsy[sc] **14** ⸀τοτε πληρ- *λ* : τοτε πληρωθησεται επ *Dpc* it | ⸆(Is 6,9) πορευθητι και ειπε τω λαω τουτω *D* it
15 ⸀-σωμαι *Δ 565 al* **16** [+ *ℌℜDΘpl*; T : — *Bpc* it; W **17** ° *ℵ al* it; T | ⸋ *B** | ⸀ηδυνηθησαν ιδειν *D*. **18** ⸀-ροντος *CℜDΘpm*; S : *txt Bℵ*al*
22 ⸆τουτου *CℜΘpl*; S : *txt Bℵ*D* it

γῆν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τον λόγον ἀκούων
καὶ συνιείς, ⸂ὃς δὴ⸃ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ⸀ὃ μὲν
ἑκατόν, ⸀ὃ δὲ ἑξήκοντα, ⸀ὃ δὲ τριάκοντα.
85 *Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων·* 24 36–43.
36,10 *ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπεί-*
ραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ἐν δὲ τῷ 25 Mc 4,27.
καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς
καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ
ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν 26
ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. προσελθόντες 27
δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· κύριε,
οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ;
πόθεν οὖν ἔχει ⸆ ζιζάνια; ⸋ ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· ἐχθρὸς 28
ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ ° δοῦλοι ⸉αὐτῷ
λέγουσιν⸊· θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά;
ὁ δέ φησιν· οὔ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια 29 (15,13.)
ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναυ- 30
ξάνεσθαι ἀμφότερα ⸀ἕως τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν⸆
καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε Ap 14,15.
πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ ° εἰς δέσμας
πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον ⸁συνα- 3,12.
86 *γάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. Ἄλλην παρα-* 31 31. 32: Mc 4,30–32.
137,2 *βολὴν ⸀παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὁμοία ἐστὶν ἡ* L 13,18 s.
βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν 17,20!
ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ὃ μικρό- 32
τερον μέν ἐστιν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ
αὐξηθῇ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται Dn 4,9.18.
δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ Ez 17,23; 31,6. Ps 104,12.
87 *καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην* 33 33: L 13,20 s.
138,5 *παραβολὴν ⸋ ἐλάλησεν αὐτοῖς⸌· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι-*
λεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ⸆ ἐνέκρυψεν (16,6. 1 K 5,6.)

---

23 ⸂*τοτε* ***D*** it | ⸀*ter* (ὁ comm) **27** ⸆*τα* ℵ*Θ *al* **28** ° ***B*** *h* aeg; H | ⸉ ℵ(***D***)*al*; T : *txt* ***BC****pc* **30** ⸀*αχρι* ℵ****L*** Chr; h¹ : *μεχρι* ***CℜΘ****pl*; Th² : *txt* ***BD****pc* | ⸆ *τω* ***ℌE****pm*; S : *txt* ***BℜDΘ****al* | ° (***D***)***L*** *33 al* it vg^codd sy; [H] | ⸁ *συναγετε* ***B****al* : *ℋ* **31** ⸀*ελαλησεν* ***DLΘ****pm* it(sy^sc) **33** ⸋ ***D*** *k* sy^sc; [H] | ⸆ *φρονιμη* sy^c Cl

Gn 18,6. εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.
34: Mc 4,33 s. 34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς 139,6
τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς ⸀οὐδὲν ἐλάλει
35 αὐτοῖς· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ⸆ τοῦ προ-
φήτου λέγοντος·
Ps 78,2. 1 K 2,7! **ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,**
ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς⸆.
1. 36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. 88
Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· 140,1
24–30. ⸀διασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων
1 J 3,9. 37 τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ σπείρων
1 K 3,9! 38 τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ⸀ἀνθρώπου· ¹ ὁ
δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα,
J 8,44. οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνιά
39 εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, ¹ ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας
40. 49; 24,3; 28,20. H 9,26. αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια
3,10! 40 αἰῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν. ὥσπερ
οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται,
41 οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος⁚. ἀποστε-
25,31–46. λεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ,
καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα
7,23. 1 K 6,9 s. Zph 1,3. **τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν**,
Dn 3,6. 42 ¹ καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός·
8,12! Ps 112,10. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
(17,2.) Jdc 5,31. 2 Sm 23,3 s. 43 των. τότε **οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν** ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ
Dn 12,3. 11,15! βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὦτα ⸆ἀκουέτω.
44 Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ 89
Prv 2,4. Sir 20,32.33. κεκρυμμένῳ ἐν ⸋τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ⸀ἄνθρωπος
Act 12,14. ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει
19,29. L 14,33. Ph 3,7. καὶ πωλεῖ ⸆ ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν
45 ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν 90

---

34 ⸀p) ουκ ℵ²ℜDΘal *35* ⸆ Ησαιου ℵ*Θal; Th : Asaph omn. vet. codd. *apud* Hier | ⸆ κοσμου ℵ*CℜDΘpl; W : *txt* Bpc e k(sy^sc)Or *36* ⸀φρασον CℜDpl lat; T : *txt* Bℵ*Θpc it *37* ⸀ θεου 28. *40* ⁚ comm *43* ⸆ακουειν CℜDpl : *txt* Bℵ*Θpc it vg^codd *44* ⸋ D al | ⸀τις D. : τις ανθρ. 892. | ⸆παντα ℵD (⸉CℜΘ)al; Th : *txt* Bpc Or

οὐρανῶν ⸆ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· Prv 8,15; 8,10s.
⸀ εὑρὼν δὲ ° ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελ- 46
θὼν ⸀πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν L 10,42. Ph 3,7 s.
91 αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν 47 22,9s. L 5,10. (Hab 1,14–17.)
οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· ἣν ὅτε ἐπληρώθη 48
ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες
συνέλεξαν τὰ ⸀καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω
ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ ⸀αἰῶνος· 49 39! 25,32. Ps 1,5.
ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονη-
ροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, ⸀ καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς 50
εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς 8,12!
καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Συνήκατε ταῦτα 51
πάντα; λέγουσιν αὐτῷ· ναί⸆. ⸀ ὁ δὲ ⸀εἶπεν αὐτοῖς· 52
διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασι- 23,34.
λείᾳ τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκο- L 12,42!
δεσπότῃ, ὅστις ⸀ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ 12,35 p.
καινὰ καὶ παλαιά.
92 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παρα- 53 7,28; 11,1; 19,1; 26,1.
141,1 βολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς 54 53–58: Mc 6,1–6. L 4,16–30.
τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συνα-
γωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· 7,28!
πόθεν τούτῳ ⸆ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; ⸀ οὐχ 55
οὗτός ἐστιν ὁ ⸂τοῦ τέκτονος⸃ υἱός; ⸀οὐχ ἡ μήτηρ 12,46. L 3,23. J6,42. Act12,17!
αὐτοῦ λέγεται Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (Jc 1,1.) (Jd 1.)
Ἰάκωβος καὶ ⸀Ἰωσὴφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; καὶ 56
αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; J 7,15.46.52.
πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; ⸀καὶ ἐσκανδαλίζοντο 57 11,6!
142,1 ἐν αὐτῷ. * ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστιν
προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ ⸀πατρίδι καὶ ἐν τῇ J 4,44.

---

45 ⸆ ανθρωπω *C𝔎DΘpl*; Th : *txt* *Bℵ*pc* **46** ° *DΘ* itsy^{c} aeg | ⸀ επωλησεν *D*. **48** ⸀ καλλιστα *D* 700 it (καλα καλα sy^{sc}) **49** ⸀ κοσμου *D*. **51** ⸆ κυριε *C𝔎al* : *txt* *BℵDΘpm* latsy^{sc} **52** ⸀ λεγει *Dal* latsy; h | ⸀ *p?*) προφερει *1al* Or **54** ⸆ πασα *Dal* sy^{s} **55** ⸂ τ. Ιωσηφ sy^{s}. : τ. Ι. τ. τεκτ. itsy^{c}. | ⸀ ουχι *𝔎* *Dpm*; S | ⸀ *p*) Ιωσης *KLal k*; h^{r1} : Ιωαννης *Dal*; h^{r2} : *txt* *ℌΘpc* latsy^{sc} **57** ⸀ (J 4,44) ιδια π. *ℵpc*; Th : *p*) π. αυτου *𝔎pl* lat : ιδ. π. αυτ. *C* : *txt* *BDΘpc a k*

58 οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις
πολλὰς διὰ ⸀τὴν ἀπιστίαν⸣ αὐτῶν.
1–12: Mc 6,14.17–29. 14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τε- 25 99
L 9,7–9 8,19.20. 2 τραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, ¦ καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν 143,2
16,14. (L 8,3.) αὐτοῦ· ⸆ οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής⸆· αὐτὸς
4,24. ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνά-
11,2. 3 μεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Ἡρῴδης ⸆κρατήσας 144,2
4,12. τὸν Ἰωάννην ἔδησεν ⸆καὶ ἐν ⸆2 φυλακῇ ἀπέθετο διὰ
Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα ° Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ
19,9. Lv 18,16; 20,21. 4 αὐτοῦ· ¦ ἔλεγεν γὰρ ° ὁ Ἰωάννης αὐτῷ· οὐκ ἔξεστίν
5 σοι ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι
21,26. ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.
6 ¦ ⸂γενεσίοις δὲ γενομένοις⸃ τοῦ Ἡρῴδου ὠρχήσατο ἡ 145,6
θυγάτηρ ⸀τῆς Ἡρῳδιάδος⸣ ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν
7 τῷ Ἡρῴδῃ, ¦ ὅθεν μεθ᾽ ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ
Sir 25,18.21. 8 δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. ἡ δὲ προβιβασθεῖσα
ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς· δός μοι, φησίν, ὧδε ⸋ἐπὶ
9 πίνακι⸌ τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ
Sir 20,24. ⸂λυπηθεὶς ὁ βασιλεὺς διὰ⸃ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς
17,12. 10 συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι, ¦ καὶ πέμψας
11 ἀπεκεφάλισεν ⸆ Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη
ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ⸀ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ,
12 καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ προσελθόντες
Act 8,2. οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ ⸀πτῶμα καὶ ἔθαψαν ⸀αὐ-
13–21: Mc 6,31–44. 13 τόν, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. Ἀκούσας 94
L 9,10–17. J 6,1–13. δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς 146,3
4,12. ἔρημον τόπον κατ᾽ ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι
14 ἠκολούθησαν αὐτῷ ⸀πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. Καὶ
9,36 15,32. ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽
αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ⸀ἀρρώστους αὐτῶν.

---

58 ⸀τας απιστιας D 892 k. 14,2 ⸆μητι DΦ b f h | ⸆p) ον εγω απεκεφαλισα D pc it 3 ⸆τοτε BΘ al; W | ⸆p) αυτον CℜDΘ pl; S : txt Bℵ* pc | ⸆2 τη DΘ al; s | ° D lat; [T] 4 ° ℵ* D pc; T 6 ⸂γ. δε αγομενοις 1 pc; s2 : -ιων δε γ-νων CKΘ al (αγομενων ℜ al); S : γενεσιοις δε latt : txt ℌ D pc; s1 | ⸀αυτου Ηρωδιας D. 8 ⸋ D 9 ⸂ελυπηθη ο β.· δια δε ℵCℜ pm; S : txt BDΘ al 10 ⸆τον CℜDΘ pl; S 11 ⸀επι τω D : εν τω Θ pc; S 12 ⸀σωμα ℜ al lat | ⸀p) αυτο CℜDΘ pl; S : txt Bℵ* 13 ⸀πεζοι ℵ al; Th 14 ⸀αρρωστουντας D.

95 ⸋ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ 15
147,1 λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ⸉ἤδη παρ-
ῆλθεν⸊· ἀπόλυσον °οὖν τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες
εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ 16
δὲ °Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελ-
θεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. ⸋οἱ δὲ λέγουσιν 17
αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ
δύο ἰχθύας. ⸋ὁ δὲ εἶπεν· φέρετέ μοι ⸂ὧδε αὐτούς⸃. 18
⸋καὶ ⸀κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ ⸂τοῦ 19
χόρτου⸃, ⸀λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο
ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν, καὶ J 11,41; 17,1.
κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ ? Act 20,35.
μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ 20
ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλα- 2 Rg 4,44.
σμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες 21
ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν 22–36:
87 96 καὶ παιδίων. Καὶ [εὐθέως] ἠνάγκασεν τοὺς 22 Mc 6,45–56.
148,6 μαθητὰς ⸆ἐμβῆναι εἰς °τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐ- J 6,16–21.
149,2 τὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. καὶ 23
ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ᾽ ἰδίαν L 6,12; 9,18.
150,4 προσεύξασθαι. * ὀψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ.
⸋τὸ δὲ πλοῖον ἤδη ⸂σταδίους πολλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς 24
ἀπεῖχεν⸃, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ 8,24.
ἐναντίος ὁ ἄνεμος. ⸂τετάρτῃ δὲ φυλακῇ⸃ τῆς νυκτὸς 25 Ps 77,20. Job 9,8.
⸀ἦλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Is 43,16.
⸋⸂οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν⸃ ἐπὶ τῆς θαλάσσης 26 L 24,37.
περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμά Act 12,15.
ἐστιν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. εὐθὺς δὲ 27
ἐλάλησεν [ὁ Ἰησοῦς] αὐτοῖς λέγων· θαρσεῖτε, ἐγώ

---

15 ⸉ ℵC 1 *pc*; Th | ° *B*ℜ*D*Θ*pl*; ℋ **16** ° ℵ**Dpck* sy; T **18** ⸂ 21 *C*ℜ*pl*; s^{1} : 2 *D*Θ*pc* itsy^{sc}; s^{2} : *txt B*ℵ*pc* **19** ⸀ εκελευσεν *et* ⸀ και λαβ. ℵ*al*; h | ⸂ τους χορτους ℜ*al* : τον -τον *Dpc* **22** [*p*) + *B*ℜ*D*Θ*pl*; W : — ℵ**C***pc*; T | ⸆ *p*) αυτου *BE*Θ*pm*; W : *txt* ℌ*Dal* | ° *Bal*; ℋ **24** ⸂ *p*) μεσον της θαλασσης ην ℵ*C*ℜ (*D*)*pm* lat; Th : *txt B*(Θ, φ)*pc*(sy) **25** ⸂ -της δε -κης *D*. | ⸀ απηλθεν *C**ℜ*Dal*; S **26** ⸂ ιδ. δε α. ℵ*Θ*pc* it(sy^{s}); T : και ιδ. α. οι μ. *C*ℜ*pm*sy^{c}; S : *txt BD*φ*pc* **27** [+*B*; W(⸉ *C*ℜΘ *pl*; S) : — ℵ**Dpc*; T

28 εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. ¹ ἀποκριθεὶς δὲ ⸉αὐτῷ ὁ Πέτρος 161,1
L 22,33. εἶπεν⸊· κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς
29 σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ¹ ὁ δὲ εἶπεν· ἐλθέ. καὶ καταβὰς
ἀπὸ τοῦ πλοίου ⸆Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ
30 ὕδατα ⸀καὶ ἦλθεν⸌ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέπων δὲ
τὸν ἄνεμον ⸆ ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζε-
31 σθαι ἔκραξεν λέγων· κύριε, σῶσόν με. ¹ εὐθέως δὲ
6,30! 28,17. ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ
32 λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; ¹ καὶ ἀνα- 162,6
βάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
16,16! 33 ¹ οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες·
34 ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον 97
35 ⸀ἐπὶ τὴν γῆν εἰς⸌ ⸂Γεννησαρέτ. καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν 163,2
οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην
τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάν-
36 τας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ¹ καὶ παρεκάλουν °αὐτὸν
9,21. Nu 15,38. Mc 6,56. L 6,19. ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου
1–20: αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν.
Mc 7,1–23. (J 1,19.) 15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ⸆ἀπὸ Ἱεροσολύμων 28 98
Kol 2,8. 2 Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες· ¹ διὰ τί οἱ 164,6
μαθηταί σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν
L 11,38. πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ⸆ὅταν
3 ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ
Ex 20,12. 4 θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; ¹ ὁ γὰρ θεὸς ⸂εἶπεν·
Dt 5,16. **τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα**, καί· **ὁ κακολογῶν**
Ex 21,17. Lv 20,9. 5 **πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω.** ὑμεῖς δὲ
Prv 28,24. 1 T 5,8. λέγετε· ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· δῶρον ὃ
6 ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ⸂ὠφελήθῃς⸆, ¹ ⸆οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα
αὐτοῦ ⸋ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ⸌· καὶ ἠκυρώσατε ⸀τὸν

28 ⸉2341 *Bal*; H 29 ⸆ο *CℜΘpl*; S : *txt* **BאD** | ⸀ελθειν ℜ*DΘpm*; h : ελθειν· ηλθεν ουν א*. : *txt BC*al* sy^sc 30 ⸆ισχυρον *CℜDWΘpl*; S : *txt B*א33* 34 ⸀εις την γην ℜ*pm*; S | ⸂Γεννησαρ *D*700* latsy 36 °*B*pc*; [H] 15,1 ⸆*p*) οι *Cℜal* : *txt* **BאDΘ***pm* 2 ⸆αυτων *CℜDΘpm*; S 4 ⸂ενετειλατο λεγων א**Cℜpm*; T : *txt* **BDΘ***al* Ir 5 ⸂(● *perperam* -ηθῇς HTW) ⸆ουδεν εστιν א*. 6 ⸆και ℜ*al* | ⸋**BאD***pc* a e sy^c; H | ⸀τον νομον א**Cpc*; Th : την εντολην ℜ*pm* : *txt p*) **BDΘ***pc* it sy Ir

λογον⸃ τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὑποκρι- 7
ταί, καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἠσαΐας λέγων·
ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ, 8 Is 29,13 Lxx. Ps 78,36 s.
ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ⸀ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·
μάτην δὲ σέβονταί με, 9 Kol 2,22. Tt 1,14.
διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.
Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· 10
ἀκούετε καὶ συνίετε· ¹οὐ ⸆τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα 11 Act 10,15; 11,8. 1 T 4,4. Tt 1,15.
⸀κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ 12,34. E 4,29. Jc 3,6. (R 14,14.)
55,10 τοῦ στόματος, τοῦτο ⸀κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Τότε 12
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ· οἶδας
ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδα-
λίσθησαν; ¹ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· πᾶσα φυτεία 13
ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζω- (13,29.) Act 5,38 (J 15,2.) Jd 12.
156,5 θήσεται. ἄφετε ⸀αὐτούς· ⸉τυφλοί εἰσιν ὁδηγοί⸊ °τυ- 14 13,14; 23,16.24. L 6,39. J 9,40.
φλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ⸂ἐὰν ὁδηγῇ⸃, ἀμφότεροι R 2,19. (J 16,13.)
157,6 εἰς ⸁βόθυνον πεσοῦνται. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος 15
εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν⸆. ὁ δὲ 16
εἶπεν· ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; ¹ ⸀οὐ νοεῖτε 17
ὅτι πᾶν τὸ ⸁εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν
κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; τὰ 18 Jc 3,6.
δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας
ἐξέρχεται, κἀκεῖνα ⸀κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ 19
τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, Gn 8,21. R 1,28!
μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασ-
φημίαι. ταῦτά ἐστιν τὰ ⸀κοινοῦντα τὸν ἄνθρω- 20
πον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ ⸁κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον.

21–28: Mc 7,24–30.

39 99 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς 21
τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χανα- 22 1 Rg 17,8–24. Mc 3,8.
ναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ⸀ἔκραζεν

---

8 ⸀*εστιν* ***D*** lat Cl^pt *11* ⸆*παν* ***D***. | ⸀*bis κοινωνει* ***D***, *it* 18. 20
14 ⸀*τους τυφλους* ***D***. | ⸉321 ***ℵ*C𝔎****al*; Th | ° ***Bℵ*D*** *pc*; ***ℌ*** [h] |
⸂*οδηγων σφαλησεται και* ***Θφ*** | ⸁*τον β.* ***Θφ*** : *βοθρον* ***D*** *pc* Cl Or
15 ⸆*ταυτην* ***C𝔎DΘ****pm*; S : *txt* ***Bℵ****al* *17* ⸀*ουπω* ***ℵC𝔎****pm*; S :
txt ***BDΘ****al* latsy | ⸁*εισερχομ-* ***BΘ*** *pc* Or^pt *18* ⸀*v.* 11 *20* ⸀
κοινωνουντα ***D*** | ⸁*v.* 11 *22* ⸀*-ξεν* ***ℵ****al*; Th : *εκραυγαζεν* ***M***;
W : *-αυγασεν* ***C𝔎****al*; S : *txt* ***BDΘ****a*

20,30. λέγουσα· ἐλέησόν με, κύριε ⸀υἱὸς Δαυίδ· ἡ θυγάτηρ
23 μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη
αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι
10,6! 24 κράζει ὄπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· 158,5
(L 4,25–27.) R 15,8. οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα ⸆ τὰ ἀπολω-
25 λότα οἴκου Ἰσραήλ. ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει 159,6
26 αὐτῷ λέγουσα· κύριε, βοήθει μοι. ὁ δὲ ἀποκρι-
7,6; 10,14. θεὶς εἶπεν· οὐκ ⸂ἔστιν καλὸν⸃ λαβεῖν τὸν ἄρτον
27 τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπεν·
ναί, κύριε· καὶ ⸰γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν
L 15,16; 16,21. ⸀ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν
28 κυρίων αὐτῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
8,10.13; 9,29. αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω
σοι ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ
τῆς ὥρας ἐκείνης.
29–31: Mc 7,31–37. 29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ 30 1(
5,1. τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ 160,6(
19,2. Mc 3,10. 30 ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι
πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν ⸂χωλούς, κυλλούς,
τυφλούς, κωφούς⸃, καὶ ἑτέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν
αὐτοὺς ⸀παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν
9,33 11,4 s. 31 αὐτούς⸆· ¦ ὥστε ⸂τὸν ὄχλον⸃ ⸉θαυμάσαι βλέποντας⸊
κωφοὺς ⸀λαλοῦντας, ⸋κυλλοὺς ὑγιεῖς⸌ καὶ χωλοὺς
L 2,20! 2 Rg 1,3. περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ⸁ἐδό-
32–39: Mc 8,1–10. 32 ξασαν τὸν θεὸν Ἰσραήλ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλε- 31
J 6,1–13. 9,36; 14,14. σάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· σπλαγχνίζομαι
ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ⸰ἤδη ⸀ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν
μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς
33 νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ
λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ

---

22 ⸀υιε *ℵCℜpl*; h : *txt* ***BDΘ****pc* **24** ⸆ταυτα ***D*** sy^{sc}. **26** ⸂ 21 *544 pc* : 1 *1293* : εξεστιν ***D*** it sy^{sc} Or; T **27** ⸰*p*) ***B*** e sy$^{s.p}$; [H] ¦ ⸀ψιχων ***D***. **30** ⸂1342 *ℜΘal*; T : 1324 *ℵpc* it sy^{s}; s^{1} : 132 ***D****pc* : *txt* ***B***; (H^{db}) ¦ ⸀υπο ***D*** *b* sy^{s} ¦ ⸆παντας ***D*** it **31** ⸂τους οχλους ***B****ℜal*; Wh ¦ ⸉***B*** *892*.; W ¦ ⸀*p*) ακουοντας ***B****al* e; h ¦ ⸋*ℵal* lat sy^{sc}; *ℜ* ¦ ⸁-αζον *ℵal*; Th **32** ⸰***B***; [H] ¦ ⸀-ρας *ℵΘ pm*

ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; καὶ 34
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ
δὲ εἶπαν· ἑπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ ⸀παραγ- 35
γείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν | ⸀ἔλαβεν 36
τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαρι-
στήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ
μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ 37
ἐχορτάσθησαν, καὶ τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων
ἦραν, ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες 38
ἦσαν ⸆τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς ⸉γυναικῶν καὶ
101 παιδίων⸊. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ 39
πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια ⸀Μαγαδάν.

161,4 Καὶ προσελθόντες °οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδου- **16** 1–12: Mc 8,11–21.
καῖοι πειράζοντες ⸀ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ 12,38. Mc 15,32. J 2,18! 1 K 1,22.
162,5 τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 2 L 12,54–56.
εἶπεν αὐτοῖς· [ὀψίας γενομένης λέγετε· εὐδία,
πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· | καὶ πρωΐ· σήμερον χειμών, 3
πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ ⸀οὐρανός. ⸆τὸ μὲν πρόσ-
ωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ (11,4.)
163,6 σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ ⸁δύνασθε⁚;] | γενεὰ πονηρὰ 4 12,39 s; 17,17.
⸋καὶ μοιχαλὶς⸌ σημεῖον ⸀ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ J 2,18.
δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. καὶ Jon 2,1.
32 καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. Καὶ ἐλθόντες οἱ 5
164,2 μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ⸉ἄρτους λαβεῖν⸊.
| ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὁρᾶτε καὶ προσέχετε 6 L 12,1. 1 K 5,6. G 5,9.
ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. (13,33.)
165,6 | ⸂οἱ δὲ⸃ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους 7 J 4,33.
οὐκ ἐλάβομεν. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί δια- 8
λογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ 6,30! 31.

35.36 ⸀εκελευσε et ⸀και λαβων *C𝔎pm* **38** ⸆p) ως *BΘal*; h: ωσει *ℵal* | ⸉ *ℵDΘal* latsy^c; Th **39** ⸀Μαγδαλα *𝔎Θal* (-λαν *Cal*) : *txt Bℵ*D* (latsy) **16,1** ° *λ 33 565* Or; [H] | ⸀-των *ℵ* Θal*; Th **2.3** [+ *C𝔎DΘpm* latt; W : ! — *Bℵal* sy^sc Or; ⟦H⟧ **3** ⸀αηρ *D*. | ⸆p) υποκριται *𝔎al* it : *txt CDΘpm* | ⸁δυν. δοκιμαζειν *GM 33 al* : δυν. γνωναι *245 1012* lat : p) δοκιμαζετε *L*. : συνιετε *Sal* : *txt C𝔎DΘpm* | ⁚. H **4** ⸋p) *D* it | ⸀p) ζητει *DΘ* : αιτει *B**.; W **5** p) ⸉ *Bal*; Wh **7** ⸂τοτε *D* it

14,17–21. Mc 6,52. 9 ⸀ἔχετε; οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε
ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους
15,34–38. 10 ἐλάβετε; οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχι-
11 λίων καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; πῶς οὐ νοεῖτε
ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ
J 6,27. 12 τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. τότε
(15,11.) συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης
[τῶν ἄρτων], ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν ⸉Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων⸊.
13–20: Mc 8,27–30. 13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας 33 10
L 9,18–21. τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· 166,1
J 18,34. τίνα ⸆ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι °τὸν υἱὸν τοῦ
14,2. 14 ἀνθρώπου; ¦ οἱ δὲ εἶπαν· οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν
17,10. 21,11! J 1,25. βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν
14,33; 26,63; 15 ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα
27,54. J 1,49; 6,69. 16 με λέγετε εἶναι; ¦ ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν·
G 1,15 s. 11,27; 17,4 s. 17 σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ⸀ζῶντος. ἀπο- 167,10
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εἶ,
J 1,42! 7,24. E 2,20. Σίμων ⸀Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκά-
Job 38,17. Is 38,10. λυψέν σοι ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν °τοῖς οὐρανοῖς.
Sap 16,13. Ps 9,14; 107,16. 18 ¦ κἀγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ
Jr 1,19. 1 P 2,5. τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ
18,18! (28,18.) Job 12,14. 19 πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. ⸂δώσω σοι⸃
Mc 13,34. L 11,52 τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν
Is 22,23. J 20,23. Ap 1,18; 3,7. δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν
20 τοῖς οὐρανοῖς. τότε ⸀ἐπετίμησεν τοῖς μαθηταῖς 168,3
17,9. ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χριστός.
21–28: Mc 8,31–9,1. 21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ⸂Ἰησοῦς Χριστὸς⸃ δεικνύειν τοῖς 108
L 9,22–27. μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελ-
17,22 s; 20,18 s; 26,2. L 13,33. J 12,24.

---

8 ⸀ελαβετε *C𝔎pm*; T : *txt p*) *B*ℵ*DΘal* *12* [+ *Bal* lat; W : *του αρτου C𝔎pm* : *των Φαρισαιων και Σαδδουκαιων* ℵ*(33) ff[1] sy[c]; T : — *DΘ 565 pc* itsy[s]; [H] | ⸉*B*.; W *13* ⸆*p*) *με* (⸉*C*)*𝔎DΘpl* Ir[lat] : *txt B*ℵ*pc* | °*D* *16* ⸀*σωζοντος D**. *17* ⸀(*βαρ Ιωνα 𝔎Θ*) | °*B*; [H] *19* ⸂*και δ. σ. C𝔎pm* (⸉*L* lat); S : *δ. δε σοι Θpc* : *σοι δ. D* itsy : *txt B*ℵ *20* ⸀*διεστειλατο* ℵ*C𝔎Θpl*; Th : *txt p*) *B*D*esy[c] *21* ⸂*ο Ιησ. C𝔎Θpl*; Th[r1] : *Ιησ. D*; h[r2] : — ℵ[2]892 Ir[lat] Or; h[r3] : *txt B**ℵ*

ϑεῖν καὶ πολλὰ παϑεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ
ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανϑῆναι καὶ
169,6 *⸂τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερϑῆναι⸃. καὶ προσλαβόμενος* 22
αὐτὸν ὁ Πέτρος ⸂ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων⸃·
ἵλεώς σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. ὁ δὲ 23
στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ· ὕπαγε ὀπίσω ⸀μου,
σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ
170,2 *τοῦ ϑεοῦ ⸂ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνϑρώπων⸃. Τότε ⸋ὁ* 24
Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαϑηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις ϑέλει
ὀπίσω μου ἐλϑεῖν, ἀπαρνησάσϑω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουϑείτω μοι. ὃς γὰρ 25
ἐὰν ϑέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν·
ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ,
εὑρήσει αὐτήν. τί γὰρ ⸀ὠφεληϑήσεται ἄνϑρωπος, 26
ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν
αὐτοῦ ζημιωϑῇ; ἢ τί δώσει ἄνϑρωπος ἀντάλ-
71,10 *λαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ¹ μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ* 27
ἀνϑρώπου ἔρχεσϑαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ
104 *κατὰ ⸂τὴν πρᾶξιν⸃ αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν* 28
172,2 *τινες τῶν ὧδε ἑστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται*
ϑανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνϑρώπου
ἐρχόμενον ἐν ⸂τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ⸃.
84 *Καὶ μεϑ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς* 17
τὸν Πέτρον καὶ ⸆ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν ⸂κατ'
ἰδίαν⸃. καὶ μετεμορφώϑη ἔμπροσϑεν αὐτῶν, καὶ 2
ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ
ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς ⸂τὸ φῶς⸃. καὶ ἰδοὺ 3
⸀ὤφϑη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας ⸉συλλαλοῦντες
μετ' αὐτοῦ⸊. ἀποκριϑεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ 4
Ἰησοῦ· κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ

12,40. J 2,19. Hos 6,2. 1 K 15,4.
Act 21,13. 1 Mcc 2,21.
4,10. 2 Sm 19,23. Is 8,14. 1 P 2,8. R 9,32. 1 K 1,23. 1 K 2,11; 3,3.
10,38 s. 1 P 2,21.
J 12,25.
Ap 12,11. Sir 10,31 s. L 12,20. 4,8. (Ph 3,8.) Jc 4,13. Ps 49,8.
J5,29. 2K11,15! Ap 2,23. 1 K 3,13. Ps 62,13. Prv 24,12. Sir 35[32],24[22].
J 8,52. H 2,9. 10,23! L 23,42.
1–8: Mc 9,2–8. L 9,28–36.
26,37 p. Mc5,37 p; 13,3.
Ex 24,16.
28,3. 2P1,16-18. Ex 34,29. (13,43.) Ap1,16.
10; 22,31 s. 1 P 1,10 ss. Ml 3,22 s.

21 ⸂ *μετα τρεις ημερας αναστηναι* ***D****(al)* **22** ⸂ *λεγει αυτω επιτιμων* ***B***; Wh **23** ⸀(*σου* Blass *cj*) | ⸂ *αλλ α του ανϑρωπου* ***D*** *q* sa : — *e ff³ g¹ r¹* **24** ⸋ ***B****; [H] **26** ⸀*p*) *-λειται* ***CℜD****al* Cl : *txt* ***ℌΘ****al* **27** ⸂ *τα εργα* ***ℵ****** ***F****al* latsy **28** ⸂ *δοξη* Cl^pt. : *τη δ. α.* *1279 a* sa Cl^pt : *τη δ. του πατρος α.* ***ℵ***³ *pc* : *τ. β. και τ. δ. α.* sy^c
17,1 ⸆ *τον* ***ℵDΘ****pc*; h | ⸂ (4, 8?) *λιαν* ***D*** Eus. **2** ⸂ *χιων* ***D*** latsy^c **3** ⸀ *ωφϑησαν* ***Cℜ****al*; S | ⸉ ***CℜDΘ****pl* S : *txt* ***Bℵ****pc*

L 9,54. θέλεις, ποιήσω ὧδε ⸉τρεῖς σκηνάς⸊, σοὶ μίαν καὶ
5 Μωϋσεῖ μίαν καὶ ⸉²Ἠλίᾳ μίαν⸊. ἔτι αὐτοῦ λα-
3,17! 16,16 s. Gn 22,2. Ps 2,7. λοῦντος, ἰδοὺ νεφέλη ⸀φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς,
Is 42,1. Dt 18,15. καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός
ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα·
1 P 5,1. 6 ἀκούετε αὐτοῦ. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν
Hab 3,2 Lxx. ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.
Ap 1,17. 7 ¦ καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἁψάμενος αὐτῶν
8 εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ ⸀αὐτὸν
9–13: Mc 9,9–13. 9 Ἰησοῦν μόνον. Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ 105
16,20. ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· μηδενὶ
Act 9,10! εἴπητε τὸ ὅραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ
10 νεκρῶν ⸀ἐγερθῇ. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ 178,6
3. 11,14; 16,14. ⸆λέγοντες· τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἠλίαν
Ml 3,23. Act 1,6! 11 δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; ¦ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἠλίας
12 μὲν ἔρχεται⸆ καὶ ἀποκαταστήσει πάντα⁚· ¦ λέγω δὲ
1 Rg 19,2.10. ὑμῖν ὅτι Ἠλίας ἤδη ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν
14,9 s. L 23,25. αὐτόν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν·
⸉οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν
11,13. L 1,17. 13 ὑπ' αὐτῶν. τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ
Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς⸊.
14–21: Mc 9,14–29. 14 Καὶ ἐλθόντων⸆ πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ 35 10
L 9,37–42. 15 ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν ¦ καὶ λέγων· κύριε, 174,2
4,24. Ps 121,6. ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ
κακῶς ⸀ἔχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ
16 ⸀πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν
τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν
17 θεραπεῦσαι. ⸂ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς⸃ εἶπεν· ὦ
16,4. Dt 32,5. Ph 2,15. γενεὰ ⸀ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε μεθ'

4 ⸉p) B e.; Wh | ⸉² B𝔎al; W 5 ⸀φωτος φ syᶜ 8 ⸀p) τον 𝔎(⸉D)pl; Th : txt B*(⸉ℵ)Θ 9 ⸀p) αναστη rell; h: txt BD1604. 10 ⸆αυτου B𝔎Dpm; W : txt 𝔖Θal lat 11 ⸆p) πρωτον C𝔎al | ⁚; S 12.13 ⸉τοτε ... αυτοις. ουτως ... αυτων D it.; hʳ 14 ⸆αυτων C𝔎Θpm; S : txt Bℵal 15 ⸀πασχει C𝔎Dpl; Th : txt BℵΘpc | ⸀ενιοτε DΘpc it Or 17 ⸂τοτε απ. ο I. Z; h¹ : απ. ο I. Ω latsy; h² : ο δε απ. ℵ* : txt B𝔎DΘpl | ⸀πονηρα ZΦ

ὑμῶν ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ J 14,9. Kol 3,15.
μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 18
καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθερα-
175,5 *πεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσ-* 19 10,1.
ελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· (L 10,17.)
διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; ¦ ὁ δὲ 20
λέγει αὐτοῖς· διὰ τὴν ⸀ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν 6,30!
γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινά- 21,21; 18,31 p. Mc 11,23. L 17,6.
πεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, 1 K 13,2.
καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.⸆ 22.23: Mc 9,30–32.
107 *⸀Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπεν* 22 L 9,43–45.
176,2 *αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου* 16,21! 2 Sm 24,14.
παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, ¦ καὶ ἀπο- 23
κτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ⸂τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ⸃ ⸀ἐγερθήσεται.
⸋καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.⸌ J 16,6.
108 *Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλ-* 24
177,10 *θον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ* (22,19.) Ex 30,13.
εἶπαν· ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ ⸆δίδραχμα;
¦ λέγει· ναί. καὶ ⸀ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν προ- 25
έφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοι δοκεῖ,
Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ ⸀τίνων λαμβά-
νουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ
ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; ¦ ⸆εἰπόντος δέ· ἀπὸ τῶν ἀλλο- 26
τρίων, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν
οἱ υἱοί.⸆ ἵνα δὲ μὴ ⸀σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πο- 27 R 14,13. 1 K 8,13.
ρευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν
ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοίξας τὸ
στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν δὸς Mc 14,13.
αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

---

20 ⸀ *απιστιαν* ***CℜDpm*** latt sy^s | ⸆ *p)* (**21**) *τουτο δε το γενος ουκ εκπορευεται ει μη εν προσευχη και νηστεια.* ***CℜDpl*** lat; h^r : *txt* ***B***ℵ****Θpc*** e ff^1 sy^sc **22** ⸀ *αναστρ-* ***CℜΘ***(⸉***D***)*pl*; S : *txt* ***B***ℵ*pc* **23** ⸂*p) μετα τρεις ημερας* ***D*** it sy^s | ⸀*p) αναστησεται* ***Bal***; Wh | ⸋ ***K****al* **24** ⸆ *τα* ***ℌℜΘ****pl*; H : *txt* ℵ****D*** *1010.* **25** ⸀ *εισ-ελθ-* ℵ*(***D***); Th : *txt* ***B*** | ⸀ *τινος* ***Bal***; Wh **26** ⸆ *ο δε εφη· απο των αλλοτριων* ℵ(***CL***) | ⸆ *εφη Σιμων· ναι. λεγει ο Ιησους· δος ουν και συ ως αλλοτριος αυτων. 713* Ephr **27** ⸀ *-ιζωμεν* ℵ***LZ***; Th

1–5: Mc 9,33–37. L 9,46–48. **18** Ἐν ἐκείνῃ ⸆ τῇ ⸀ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ 37 1
Ἰησοῦ λέγοντες· τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασι- 178,9
2 λείᾳ τῶν οὐρανῶν; καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον
3 ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν ¦ καὶ εἶπεν· ἀμὴν
19,14 p. 1 P 2,2. 5,20. J 3,3.5. λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ
παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
L 18,17.25. 4 οὐρανῶν. ὅστις ⸀οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ
παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασι-
10,40. 5 λείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ ὃς ἐὰν δέξηται ἓν παιδίον
6–9: Mc 9,42–47. L 17,1.2. 6 τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· ¦ ὃς δ' ἂν 179,2
σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόν-
Ap 18,21. των εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος
ὀνικὸς ⸀περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ
26,24. L 17,1 s. 7 ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ κόσμῳ 110
ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ⸆ἐλθεῖν τὰ σκάν-
δαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ⸆ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον
5,29 s. R 6,19; 8,13. Kol 3,5. 8 ἔρχεται. Εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου 180,8
σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον ⸀αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ·
καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ
χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι
9 εἰς ⸂τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον⸃. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου
σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ·
καλόν σοί ἐστιν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν,
ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
L 2,13; 16,22. Act 5,19; 12,7.15. H 1,14. 10 ⸋τοῦ πυρός⸌. Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν 181,1
μικρῶν τούτων⸆· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι
αὐτῶν ⸂ἐν οὐρανοῖς⸃ διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσ-
12–14: L 15,4–7. 12 ωπον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ⸆ Τί ὑμῖν 38
δοκεῖ; ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα 182,5
P 2,25. καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ⸀ἀφήσει τὰ ἐνενήκοντα
Ez 34,12.16. Ps 119,176. ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη °καὶ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον;

1 ⸆δε *B pc* e sy[c]; Wh | ⸀ημερα *Θ 33 al* it sy[sc] Or *4* ⸀γαρ *W g*[1] sy[sc] : — *G 713*
6 ⸀εις *ℜ Θ al*; S : επι *D al* : *txt* *ℌ al* *7* ⸆εστιν *ℵ ℜ D al*; T | ⸆εκεινω *B ℜ Θ pl*
8 ⸀αυτα *ℜ al* | ⸂την γεενναν του πυρος *1 pc* ff[1] sy[c] sa *9* ⸋*p*) *D* *10* ⸆*p*) των πι-
στευοντων εις εμε *D pc* it sy[c] | ⸂εν τω ουρανω *B* (*33*) *pc*; W : — *N 1 al* it sy[s] Cl Or;
[h] : *txt* *ℵ ℜ D Θ pm* | ⸆ (9,13. L 19,10) (*11*) ηλθεν γαρ ο υιος του ανθρωπου
σωσαι το απολωλος. *ℜ D pm* lat sy[c]; h[r] : *txt* *ℌ Θ al* e ff[1] sy[s] Or *12* ⸀αφεις et °
ℵ ℜ pm; T : *txt* *B* (*D*) *Θ al*

καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι 13
χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα
τοῖς μὴ πεπλανημένοις. οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα 14
ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ⸀ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα
.3,5 ἀπόληται ⸁ἓν τῶν μικρῶν τούτων. Ἐὰν δὲ 15 Lv 19,17.
ἁμαρτήσῃ ⸆ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγξον αὐτὸν L 17,3. G 6,1.
μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐάν σου ἀκούσῃ, 2T 4,2. Tt 3,10.
,10 ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου· ¹ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, 16 Dt 19,15.
παράλαβε ⸉μετὰ ⸀σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο⸊, ἵνα ἐπὶ στόματος J 8,17! 2K 13,1. 1T 5,19. H 10,28.
δύο °μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα· ἐὰν δὲ 17 1 K 5,9–13. 16,18.
παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὸν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ (2 Th 3,15.)
τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ
5,7 ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα 18 27; 16,19.
ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, L 6,37; 13,16. J 20,23.
καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα
11 ἐν οὐρανῷ. Πάλιν [ἀμὴν] λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο 19 Mc 11,24. J 16,24.
,10 ⸀συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς
πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς
παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ⸂οὗ γάρ 20
εἰσιν⸃ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, 28,20. 1K 5,4. L 24,15. J 14,23
⸀ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.
7,5 Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν °αὐτῷ· κύριε, 21
ποσάκις ἁμαρτήσει ⸉εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου⸊ καὶ
ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις; ¹λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· 22 L 17,4.
οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκον- Gn 4,24.
39 τάκις ⸀ἑπτά. Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν 23 22,2! 25,19.
3,10 οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συνᾶραι E 4,32. Kol 3,13.
λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρξαμένου δὲ 24
αὐτοῦ συναίρειν, ⸀προσήχθη ⸉εἷς αὐτῷ⸊ ὀφειλέτης

---

14 ⸀μου *BΘφpm* sy^s; *H* : *txt* *ℵℜDal* latsy^c | ⸁εις *ℜΘpm*; S **15** ⸆εις σε *ℜDΘpl* lattsy; s : *txt* *Bℵpc* Or **16** ⸉3–6 1 2 *B*; h | ⸀σεαυτον *ℌΘpm*; T : *txt* *BℜDal* | °*D* **19** [+ *Bℜ(Θ)pm* itsy^sc; W : — *ℌDal* lat; T | ⸀-σουσιν *ℵDal*; Th^a **20** ⸂ουκ εισιν γαρ *et* ⸀παρ οις ουκ *Dg*^1 sy^s Cl; h^r **21** °*ℵ**; [H] : *txt* *ℌDal* (⸉*ℜΘpm*) | ⸉3–6 1 2 *BΘφ*; W **22** ⸀επτακις *D** **24** ⸀προσηνεχθη *ℵℜΘpl*; T : *txt* *BD* | ⸉*ℜDΘpl*; s : *txt* *Bℵ**.

25 ⸀*μυρίων ταλάντων. μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀπο-*
δοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι καὶ
τὴν γυναῖκα καὶ τὰ ⸀*τέκνα καὶ πάντα ὅσα* ⸁*ἔχει,*
26 *καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος*⸆ *προσεκύνει*
αὐτῷ λέγων· ⸇*μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα*
L 7,42. 27 *ἀποδώσω σοι. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ*
18! *δούλου* ° *ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον*
28 *ἀφῆκεν αὐτῷ. ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν*
ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν
δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων·
29 *ἀπόδος*⸆ *εἴ τι ὀφείλεις.* | *πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος*
αὐτοῦ⸆ *παρεκάλει αὐτὸν λέγων· μακροθύμησον ἐπ'*
30 *ἐμοί, καὶ* ⸇*ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ*
ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως⸆ *ἀποδῷ*
31 *τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες* ⸀*οὖν* ⸉*οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ*⸊
τὰ ⸁*γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες*
διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα.
7,2. L 6,36–38. 32 | *τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει*
αὐτῷ· δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην
6,7; 6,12. 1 J 4,11. 33 *ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει* ⸂*καὶ*
σὲ⸃ *ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κἀγὼ σὲ ἠλέησα;*
22,7. 34 | *καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν*
5,26. Jc 2,13. *τοῖς βασανισταῖς ἕως* ° *οὗ ἀποδῷ* °² *πᾶν τὸ ὀφειλό-*
6,14 s. 35 *μενον* °³ *αὐτῷ. Οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ* ⸀*οὐράνιος*
ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν⸆*.*

1–9: Mc 10,1–12. 19 *Καὶ ἐγένετο ὅτε* ⸀*ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους* 112
7,28; 11,1; 18,53; 26,1. *τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν* 189,1
L 9,51! *εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου.*

---

24 ⸀*πολλων* א*Or **25** ⸀*παιδια* א | ⸁*ειχεν* **א ℜ *D pl***; T: *txt* ***B Θ pc*** **26** ⸆*εκεινος* ***D Θ*** *33 al* latsy; T | ⸇*κυριε* **א ℜ *pl***; 𝔖: *txt* ***B D Θ pc*** latsy[sc] **27** ° ***B Θ pc***; [H] **28** ⸆*μοι* ***C ℜ pm*** **29** ⸆*εις τους ποδας αυτου* ***ℜ pm*** | ⸇*παντα* ***Θ*** *33 pm* lat **30** ⸆ *ου* ***ℜ D Θ pl***; S **31** ⸀*δε* ***C ℜ Θ pl***; S | ⸉312 ***B.***; W | ⸁*γιν-* ***D L pc***; T **33** ⸂*ουν* 𝔓[25] sy[s]: *ουν κ. σε* ***D Θ*** (lat sa) **34** ° ***B***; [H] | °² ***D pc*** sy[s] | °³ ***B D Θ al*** latsy[sc]; H **35** ⸀*επουρ-* ***C* ℜ Θ al*** | ⸆*τα παραπτωματα αυτων* ***C ℜ pm*** **19,1** ⸀*ελαλησεν* ***D*** it

ˈκαὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθερά- 2 15,30.
πευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.
18 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ⸆Φαρισαῖοι πειράζοντες 3 5,31 s.
αὐτὸν καὶ λέγοντες· εἰ ἔξεστιν ⸆ ἀπολῦσαι τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; ὁ δὲ ἀπο- 4
κριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ⸀κτίσας ⸋ἀπ' Gn 1,27.
ἀρχῆς⸌ ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν °αὐτούς⁚; ˈκαὶ εἶπεν· 5
ἕνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα Gn 2,24. E 5,31 s.
καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ,
καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν⁚². ὥστε οὐκέτι 6 1 K 6,16; 7,10 s.
εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ μία. ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν⸆,
ἄνθρωπος μὴ ⸀χωριζέτω. ˈλέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν 7
Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ Dt 24,1.
ἀπολῦσαι⸆; ˈλέγει αὐτοῖς⁚· ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν 8
σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς
γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ ⸂οὐ γέγονεν⸃ οὕτως.
,8 ˈλέγω δὲ ὑμῖν °ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ 9 14,4. L 16,18.
⸂μὴ ἐπὶ πορνείᾳ⸃ ⸋καὶ γαμήσῃ ἄλλην⸌, ⸀μοιχᾶται⸆.
10 ˈλέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία 10
τοῦ ⸀ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει
γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες χωροῦσιν 11 1 K 7,7.17.
τὸν λόγον °τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται. εἰσὶν γὰρ 12
εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν
οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν
ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες
εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. (L 14,20. 1 K 7,38.)
ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω.
13–15:
14 Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς 13 Mc 10,13–16.
,2 χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθη- L 18,15–17. 9,18!

---

3 ⸆ οι ℵℜ*Dal*; T | ⸆ ανθρωπω *CℜDΘpl* *4* ⸀ ποιησας ℵ*CℜDpl* latsy; T : *txt BΘpc* | ⸋ *et* ° sy^s ff^1 *4.5* ⁚. *et* ⁚²; H *6* ⸆ εις εν *D*it | ⸀ αποχ- *D.* *7* ⸆ αυτην *BCℜpm*; Wh : *txt* ℵ*DΘal* *8* ⁚ — · H | ⸂ουκ εγενετο *D* *9* ° *p*) *BDpc* it; Wh | ⸂(5, 32) παρεκτος λογου πορνειας *BDφ1al*; h | ⸋ *Bλpc*; h | ⸀ποιει αυτην μοιχευθηναι 𝔓^25 *BC** *1al*; h | ⸆ *p*) και ο απολελυμενην γαμησας (γαμων 𝔓^25 *CΘal*; S) μοιχαται *B*(𝔓^25,*CΘ*)*ℜpm* lat; h (S) : *txt* ℵ*Dal* itsy^sc *10* ⸀ ανδρος *D* itsy *11* ° *B 1pc e* Or; H

20,31 p. 18,2 s. 14 ται ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν⸆· ἄφετε
τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός ⸀με·
τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
L 9,51! 16–30: 15 ⸋καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.
Mc 10,17–31. L 18,18–30. 16 Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν· διδά- 41
R 2,7. σκαλε⸆, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον; 193
L 10,26–28. 17 ⸋ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ⸂τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ·
εἷς ἐστιν ὁ ἀγαθός⸆⸃· εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν
Ex 20,13–16. Dt 5,17–20. 18 εἰσελθεῖν, ⸀τήρει τὰς ἐντολάς. ⸋⸂λέγει αὐτῷ· ποίας⸃;
R 13,9. ὁ δὲ Ἰησοῦς ⸀ἔφη· τὸ οὐ φονεύσεις, ⸉οὐ μοιχεύσεις,
Ex 20,12. Dt 5,16. 19 οὐ κλέψεις,⸊ οὐ ψευδομαρτυρήσεις, ⸋τίμα τὸν πατέρα
Lv 19,18. καὶ τὴν μητέρα, ⸋καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
20 σεαυτόν⸌. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· ⸉ταῦτα πάντα⸊
L 12,33. 21 ⸀ἐφύλαξα⸆· τί ἔτι ὑστερῶ; ⸋⸀ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ 195
5,48. Ph 3,7 s. θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρ-
6,20. L 16,9. χοντα καὶ δὸς ⸆πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν
Ps 62,11. 22 ⸀οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ἀκούσας δὲ ὁ 196
νεανίσκος ⸂τὸν λόγον [τοῦτον]⸃ ἀπῆλθεν λυπούμενος·
23 ἦν γὰρ ἔχων ⸀κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος
δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
7,14. L 6,24. 24 οὐρανῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, ⸆εὐκοπώτερόν ἐστιν
⸀κάμηλον διὰ ⸀τρήματος ῥαφίδος ⸀²εἰσελθεῖν ἢ
7,28! 25 πλούσιον ⸆ εἰς τὴν βασιλείαν ⸂τοῦ θεοῦ⸃. ἀκούσαντες
δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο ⸆σφόδρα λέγοντες· τίς
26 ἄρα δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς

---

14 ⸆αυτοις 𝔖 *D al*; Th : *txt* ***B*ℜΘ*pm*** | ⸀εμε ℵ*pc*; T *16* ⸆*p*) αγαθε *C*ℜΘ*pm* latsy Ju Ir; h[r] *17* ⸂*p*) τι με λεγεις αγαθον· ουδεις αγαθος ει μη εις ο θεος *C*ℜ*pm* Ir; h[r16] | ⸆ο θεος latsy[c]; h[r2r]: ο πατηρ *e* Cl[pt]; h[r8] : ο π. μου ο εν τοις ουρανοις Ju Cl[pt] Cl[hom]; h[r4] | ⸀τηρησον *rell*; Th : *txt* ***BD*** *565*. *18* ⸂ποιας; φησιν ℵ; Th | ⸀ειπεν ℵ*C*ℜ*D*Θ*pl*; Th : *txt* ***B*** | ⸉1 2 sy[s]. : — ℵ*. *19* ⸋ *p*) sy[pal pt]. : (Or *cj*); h[rr] *20* ⸉ℵ*C*ℜΘ*al*; Th : *txt* ***BD****pm* | ⸀*p*) -ξαμην *C*ℜ*pl* | ⸆*p*) εκ νεοτητος ***D*** : εκ ν. μου *C*ℜ*pl* *21* ⸀λεγει ***B*Θφ**; h | ⸆τοις ***BD*Θ**; [H] | ⸀-νω ℵℜΘ*pm*; T *22* ⸂τ. λ. *C*ℜ*D*Θ*pl*; S : τ. λ. τ. ***B*** itsy; W : — ℵ*pc*; T | ⸀χρηματα ***B***; W *24* ⸆οτι 𝔖*al*; Th : *txt* ***B*ℜ*D*Θ*pm*** | ⸀καμιλον *59 pc* arm | ⸀*p*) τρυπηματος ℜ*Dpm*; Th : *p*) τρυμαλιᾶς *C*Θ*al* : *txt* ***B***ℵ* | ⸀²*p*) διελθειν ***B*ℜ*D*Θ*al***; Wh | ⸆*p*) εισελθειν ***BD*Θ***pc* (⸉*C* ℜ*pm*); Wh | ⸂των ουρανων λ *33 al* latsy[sc]; T *25* ⸆και εφοβηθησαν ***D*** itsy[c]

εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν Gn 18,14. Job 42,2. Zch 8,6 Lxx.
ἐστιν, **παρὰ δὲ θεῷ ⸂πάντα δυνατά⸃.** Τότε ἀπο- 27 L 1,37.
κριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφή- L5,11.28; 22,28.
καμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται
ἡμῖν; | ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν ⸀αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν 28
ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγ- J 3,5!
γενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ 25,31. Dn 7,9 s. 20,21. L 22,30.
θρόνου δόξης αὐτοῦ, * ⸁καθήσεσθε καὶ ⸀²αὐτοὶ ἐπὶ Ap 3,21!
δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ
Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν ⸂οἰκίας ἢ ἀδελ- 29 13,44. H 10,34.
φοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα⸆ ἢ τέκνα ἢ
ἀγροὺς⸃ ἕνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος, ⸀πολλαπλασίονα
λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ 30 20,16. L 13,30.
ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι. Ὁμοία 20
γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ 21,33 ss. L 13,6 Is 5,1—7.
οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσα- 9,37.
σθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. συμφωνήσας 2 18.
δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν Tob 5,15 Lxx
ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ 3
⸀ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας
ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, | καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε 4
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα⸆, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον Kol 4,1.
δώσω ὑμῖν. | οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν [δὲ] ἐξελθὼν 5
περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.
| περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ⸀ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους 6
ἑστῶτας⸆, καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην
τὴν ἡμέραν ἀργοί; | λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς 7
ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς
τὸν ἀμπελῶνα⸆. ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος 8
τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς

---

26 ⸂ *ℵpc*; T **28** ⸀*αυτω D*sy^s^ | ⸁*καθισ- ℜDpm*; T | ⸀²*υμεις BCℜΘpm*; ℌ : *txt ℵDal* **29** ⸂ *η οικιας* (— *ℵ**) *post αγρους C*Lal*; Th : *txt BℜD*(*Θ*)*pm* | ⸆*η γυναικα ℵCℜΘpl* lat sy^c^; S : *txt BDpc* it sy^s^ Ir Or | ⸀*p*) *εκατονταπλ- ℵCℜDΘpl*; S : *txt Bpc* 20,3 ⸀*διεξ- D*. **4** ⸆*μου ℵCΘpm*; S **5** [+ ℌ*Dal*; T : — *BℜΘ pm*; W **6** ⸀*εξηλθεν και* (*ℵ*)*D* lat | ⸆*αργους C*ℜpl* **7** ⸆*και ο εαν ᾖ δικαιον ληψεσθε CℜPl*

Lv 19,13. ἐργάτας καὶ ἀπόδος⸆ τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ
Dt 24,14 s. 9 τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. ⸂ἐλθόντες δὲ⸃ οἱ
περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον.
10 ¦⸂καὶ ἐλθόντες⸃ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι ⸀πλεῖον
λήμψονται· καὶ ἔλαβον °τὸ ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί.
11 ¦λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου
12 ¦λέγοντες· οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν,
καὶ ἴσους ⸉αὐτοὺς ἡμῖν⸊ ἐποίησας τοῖς βαστάσασι
13 τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα⁚. ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς ⸉ἑνὶ αὐτῶν εἶπεν⸊· ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ
14 σε· οὐχὶ δηναρίου ⸂συνεφώνησάς μοι⸃; ¦ἆρον τὸ σὸν
καὶ ὕπαγε· θέλω ⸀δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς
(R 9,16.21.) 15 καὶ σοί· ¦⸆οὐκ ⸀ἔξεστίν μοι ὃ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς
6,23. Mc 7,22. L 15,28. Ps 34,9. ἐμοῖς; ⸁ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ
19,30! 16 ἀγαθός εἰμι; Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ
οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.⸆

17–19: Mc 10,32–34. L 18,31–33. L 9,51. 17 ⸂Μέλλων δὲ ἀναβαίνειν⸃ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσό- 118
λυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα⸆ κατ' ἰδίαν, καὶ ἐν 201
16,21! 18 τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερο-
σόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται
τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρι-
19 νοῦσιν αὐτὸν ⸂εἰς θάνατον⸃, ¦καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν
J 18,36; 19,1. 27,29. τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ
σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ⸀ἐγερθήσεται.

20–28: Mc 10,35–45. 20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβε- 43
27,56. 4,21! δαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ 202
21 αἰτοῦσά τι ⸀ἀπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεις;

---

8 ⸆ αυτοις **BℜDΘ***pl*; Wh *9* ⸂ και ελθ. **ℵCℜ***pl*; T : ελθ. ουν **DΘ** 33 *pc*; S : *txt* **B** *10* ⸂ελθ. δε **ℵℜ***pm*; T : *txt* **BCDΘ***pc* | ⸀πλειονα **ℵℜ***pm*; T : πλειω **D**. : *txt* **BC*Θ***al* | ° **BℜD***pl*; [H] *12* ⸉ **BCℜΘ***pm*; Wh : *txt* **ℵD***al* | ⁚; W *13* ⸉ 3 1 2 **Cℜ***pl*; h : 2 1 3 **B**.; W : *txt* **ℵDΘ***pc* | ⸂-νησα σοι **L** 33 *pc* sy[s] *14* ⸀ εγω **B**; W [h] *15* ⸆ ἢ **ℵCℜ***pl* lat; T : *txt* **BDΘ***pc* it sy[sc] | ⸀ εστιν **D***. | ⸁ ει **ℜ***al* *16* ⸆(22,14) πολλοι γαρ εισιν κλητοι, ολιγοι δε εκλεκτοι. **CℜDΘ***pl* latt sy; ⊣h[r]⊢ : *txt* **ℌ***pc* *17* ⸂ και αναβαινων ο **ℌℜDΘ***pl*; Th : *txt* **B***pc* | ⸆ μαθητας **BCℜ***pm*; [H] : *txt* **ℵDΘ***al* *18* ⸂ *p*) θανατω **CℜDΘ***pl*; [H] S : — **B** : *txt* **ℵ** *19* ⸀ *p*) αναστησεται **BℜDΘ***pl*; Wh *20* ⸀ παρ **ℌℜΘ***pl*: Th : *txt* **BD**

⸀λέγει αὐτῷ⸆· εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί 19,28. L 23,42. 2 T 2,11s. (25,33.)
μου εἷς ἐκ δεξιῶν ⊤ καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ
βασιλείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐκ 22
οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον 26,39!
ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν⊤; λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα.
ˈλέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε⊤, τὸ δὲ 23 Act 4,3; 5,33.40; 12,2. 1 P 5,1. Ap 1,9.
καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ⸀καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν
ἐμὸν °τοῦτο δοῦναι⸀, ἀλλ᾽ οἷς⸆ ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ
,2 πατρός μου. ⸀καὶ ἀκούσαντες⸆ οἱ δέκα ⸀ἠγανάκτησαν 24 L 22,24–26.
περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλε- 25
σάμενος αὐτοὺς εἶπεν· οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν 1 K 2,6.
ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατ- 1 Sm 8,5. Ps 10,5.10.
εξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως ⸀ἐστὶν ἐν ὑμῖν· 26 5,19; 23,11. 1 K 9,19.
ἀλλ᾽ ὃς ἐὰν θέλῃ ⸉ἐν ὑμῖν μέγας⸊ γενέσθαι, ⸁ἔσται
ὑμῶν διάκονος, ˈκαὶ ὃς ἂν θέλῃ ⸀ἐν ὑμῖν εἶναι⸆ 27 Mc 9,35. (3 J 9.)
,4 πρῶτος, ⸀ἔσται ὑμῶν δοῦλος· ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ 28
ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακο- L 22,27. Ph 2,7. 1 T 2,6!
νῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ Ps 49,8. Is 53,10 ss.
πολλῶν.⊤

29–34: Mc 10,46–52. L 18,35–43.

20 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰεριχὼ ⸀ἠκο- 29
,2 λούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς⸆. καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ 30 9,27.
καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς
παράγει, ἔκραξαν λέγοντες· ⸀κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς⸆, 15,22.
⊤⸀υἱὸς Δαυίδ. ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα 31 19,13 p.

---

21 ⸀η δε ειπεν *Bpc* e; h | ⊤σου *rell*; S : *txt* **B**ℵ. **22** ⊤ *p*) ἢ το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθηναι et **23** ⊤ και το β. ο εγω βαπτ. βαπτισθησεσθε **C**ℜ*pm* **23** ⸀*p*) ἢ **B**Θ*pc* it; Wh | °*p*) **B**ℵℜΘ*al*; ℋ | ⸀(·ἄλλοις 225 d.) **24** ⸀ακ. δε **L**Θ 33 *pc*; T | ⸀*p*) ηρξαντο αγανακτειν ℵ*pc* **26** ⸀εσται ℵ**C**ℜΘ*pl*; T : *txt p*) **BD** | ⸉312 **B***pc*; Wh | ⸁εστω **HL***al* **27** ⸀ειν. υμων **B**; Wh | ⸀εστω **B**ℜ*al*; W **28** ⊤ υμεις δε ζητειτε εκ μικρου αυξησαι και (+ μη sy[c]) εκ μειζονος ελαττον ειναι. (*cf* L 14, 8–10) εισερχομενοι δε και παρακληθεντες δειπνησαι μη ανακλινεσθε εις τους εξεχοντας τοπους, μηποτε ενδοξοτερος σου επελθη και προσελθων ο δειπνοκλητωρ ειπη σοι· ετι κατω χωρει, και καταισχυνθηση. εαν δε αναπεσης εις τον ηττονα τοπον και επελθη σου ηττων, ερει σοι ο δειπνοκλητωρ· συναγε ετι ανω, και εσται σοι τουτο χρησιμον. **D**(Φ) it sy(c)[hmg] Hil; h[r] **29** ⸀-σαν α. -λοι -λλοι (P45)**D***al* **30** ⸀231 P45**C**ℜ*pm* : *p*) 23 ℵ**D**Θ*al*; T : *txt* **B***pc* | ⊤*p*) Ιησου ℵΘ*al* | ⸀*p*) υιε P45ℌ**D**Θ*pm*; Th : *txt* **B**ℜ*al*

σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν λέγοντες· κύριε,
32 ἐλέησον ἡμᾶς, ⸀υἱὸς Δαυίδ. καὶ στὰς ° ὁ Ἰησοῦς
ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν· τί θέλετε ποιήσω
33 ὑμῖν; ¹ λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφ-
34 θαλμοὶ ἡμῶν.⸆ σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο
⸉τῶν ⸀ὀμμάτων αὐτῶν⸊, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν⸆
καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

1–9: Mc 11,1–10. L 19,29–38. J 12,12–16. Zch 14,4.

21 Καὶ ὅτε ⸀ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ⸀ἦλθον 45
εἰς Βηθφαγὴ ⸂εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ⸆Ἰησοῦς 205
2 ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς ¹ λέγων αὐτοῖς· ⸀πορεύεσθε
εἰς τὴν κώμην τὴν ⸂κατέναντι ὑμῶν, καὶ ⸀²εὐθὺς
εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς·
3 λύσαντες ⸂²ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ ⸀τι,
26,18. J 13,13. ἐρεῖτε ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθὺς δὲ
4 ⸂ἀποστελεῖ αὐτούς. Τοῦτο δὲ ⸆γέγονεν ἵνα πληρωθῇ 207
τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος·

Is 62,11. Zch 9,9.
5 **εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών·**
ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι
11,29 s. **πραῢς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον**
καὶ ἐπὶ πῶλον °υἱὸν ⸀ὑποζυγίου.

6 ¹ πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς 208
7 ⸀συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ¹ ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ
Rg 1,33. τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ⸀αὐτῶν τὰ ἱμάτια⸆,
8 καὶ ⸀ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν⸊. ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος
2 Rg 9,13. ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ
ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ⸀ἐστρών-

---

31 ⸀*p*) υιε **𝔖*D*pm**; Th : *txt* **B𝔎Θ*al*** **32** °**B**.; [H] **33** ⸆(9,28) Quibus dixit Jesus : Creditis posse me hoc facere? qui responderunt ei : Ita, Domine *c*; h[r1] : et videamus te sy[c]; h[r2r] **34** ⸉ 3 1 2 **B**; W | ⸀οφθαλμων **ℵC𝔎*pm*** : *txt* **BDΘ*al*** | ⸆ αυτων οι οφθαλμοι **C𝔎*al*** **21,1** ⸀*p*) -σεν **C[s]*al*** *et* ⸀-θεν **ℵ*C[s]*al*** | ⸂ προς **ℵ𝔎DΘ*pl***; S · *txt* **BC*pc*** | ⸆ ο **𝔖𝔎Θ*pm***; W : *txt* **BD*al*** **2** ⸀-εύθητε **C𝔎*al***; S | ⸂ απεν- **𝔎*pm***; S | ⸀²-θεως **BC𝔎DΘ*pl***; W : *txt* **ℵ*pc*** | ⸂² αγετε **BD**; h **3** ⸀*p*) · τι ποιειτε; **D** | ⸂*p*) αποστελλει **C𝔎Θ*pm*** **4** ⸆ ολον **B𝔎*pl*** **5** ° **L*pc*** | ⸀-γιον **D***it **6** ⸀προσετ- **ℵ𝔎Θ*pl***; T : *txt* **BCD*pc*** **7** ⸀*p*) αυτον **D**it : αυτω **Θ** 33*pc* | ⸆*p*) αυτων **C𝔎*pl***; 𝔖 | ⸀εκαθισαν επ. επ αυτων **ℵ*** : επεκαθισαν επ. αυτον **ℵ[s]** : εκαθητο επ. αυτου **D**(**Θ**) **8** ⸀εστρωσαν **ℵ*D**it; T

,1 νυον ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες ᵒαὐτὸν 9
καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· 9,27!
ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ· Ps 118,25 s. 2 Sm 14,4.
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· 8,11!
ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.
10 ˈκαὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη 10 2,3!
πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα· τίς ἐστιν οὗτος; ˈοἱ δὲ 11
⸀ὄχλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης⁚ Ἰησοῦς ὁ 46. 16,14. Mc 6,15.
ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας. L 7,16.39; 24,19. (J 7,52.)
,1 Καὶ εἰσῆλθεν ᵀ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν ⸆ καὶ 12 12–22: Mc 11,11–24.
ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγορά- L 19,45–48.
ζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολ- J 2,14–16.
λυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν Ps Sal 17, 30. L 2,24.
πωλούντων τὰς περιστεράς, ˈκαὶ λέγει αὐτοῖς· 13
γέγραπται· **ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσε-** Is 56,7; 60,7. Jr 7,11.
46 10 **ται**, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ⸀ποιεῖτε **σπήλαιον λῃστῶν**. Καὶ 14
προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, 11,5. 2 Sm 5,8 Lxx.
3,6 καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς 15 L 19,39. J 12,17–19.
καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ L 9,48.
τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέ- Ps 118,25.
γοντας· **ὡσαννὰ** τῷ υἱῷ Δαυίδ, ἠγανάκτησαν, ˈκαὶ 16
εἶπαν αὐτῷ· ᵀἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ
Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ᵒὅτι
ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω 11,25. Ps 8,3 Lxx.
4,6 **αἶνον**; Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς 17 H 13,12.
πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ ᵀ.
22 ⸀Πρωῒ δὲ ⸀ἐπαναγαγὼν εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασεν. 18
ˈκαὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' 19
αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα L 13,6. Hab 3, 17.
μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· ᵒοὐ μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς
⸀γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα

9 ᵒ *p*) ***ℜΘal*** ***11*** ⸀*πολλοι* ***D****pc* it | ⁚, comm ***12*** ᵀο ***ℜDΘ****pm*; W | ⸆ *του θεου* ***CℜD****pm*; T ⫞hʳ⊦ : *txt p*) ***ℌΘ****al* ***13*** ⸀*p*) *εποιησατε* ***CℜD****pl* lr ***16*** ᵀ*ουχ* ***F****157 al* syᶜ | ᵒ***אD****al* it ***17*** ᵀ(*cf* L 9,11) et docebat eos de regno Dei vg^codd pauci; hʳ ***18*** ⸀-ϊας ***Cℜ****pl*; S | ⸀*επαναγων* ***B²CℜΘ****pl*; h : *παραγων* ***D*** it syᶜ : *txt* ***B*א****pc* ***19*** ᵒ***אCℜDΘ****pl*; S : *txt* ***B****pc* | ⸀*γενοιτο* ***אΘ*** Or.

20 ἡ συκῆ. καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν
λέγοντες· πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ;
21 ¹ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω 21
17,20! R 4,20. Jc 1,6. ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ
μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει
τούτῳ εἴπητε· ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν,
7,7. 22 γενήσεται· καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσ- 21
ευχῇ πιστεύοντες λήμψεσθε.
23–27: Mc 11,27–33. L 20,1–8. 23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον 48
αὐτῷ °διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι 21[7]
J 2,18. Act 4,7. τοῦ λαοῦ λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς;
24 καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ¹ἀπο-
κριθεὶς °δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐρωτήσω ὑμᾶς
κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν
J 1,25.33. 25 ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τὸ βάπτισμα
L 15,18. Act 5,38. °τὸ Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώ-
πων; οἱ δὲ διελογίζοντο ⌜ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες·
32. ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· διὰ τί °²οὖν
46; 14,5. Mc 12,12. L 20,19; 22,2. Act 5,26. 26 οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ¹ἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ἀν-
θρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ὡς
27 προφήτην ⌜ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην. καὶ ἀποκριθέντες
τῷ Ἰησοῦ εἶπαν· οὐκ οἴδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ
αὐτός· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
L 15,11. 28 ποιῶ. Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπος ⊤ εἶχεν ⸉τέκνα 49
δύο⸊· ⊤ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν· τέκνον, ὕπαγε 218
7,21. L 6,46. 29 σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι⊤². ὁ δὲ ἀπο-
30 κριθεὶς εἶπεν· ⸂ἐγὼ κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν⸃. ¹προσ-
ελθὼν δὲ τῷ ⌜δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀπο-

---

23 ° 7 itsy^sc Or^pt **24** ° *LZ* latsy; [H] **25** ° *p*) *ℜDΘpm*; s | ⌜ παρ *ℵCℜDΘpm*; Th | °² *DLpm* **26** ⌜ *p*) ειχον *λ* latsy
28 ⊤ τις *CΘpm* : *txt* *𝔖Dal* | ⸉ *Bal*; Wh | ⊤ και *BCℜDΘpl*; Wh : *txt* *ℵ***pc* | ⊤² μου *Bℜal*; h **29–31** ⸂ ! ου θελω, υστ. μεταμ. απηλθεν *et* ⸂ εγω κυριε, και ουκ απηλθεν *et* ⸂² ο πρωτος *ℵCℜpl* latsy^c; Th^s3 : *ut* *ℵ*, *sed* ο εσχατος *D* itsy^s; h^s16 : *txt* *B* : *ut* *B*, *sed* υπαγω *pro* εγω *et* ο εσχατος (*Θ*)*φ*; S **30** ⌜ ετερω *ℵ***C***ℜDΘpm*; T

κριθεὶς εἶπεν· ⸉οὐ θέλω, ὕστερον⸆ μεταμεληθεὶς
ἀπῆλθεν⸊. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ 31
πατρός; ⸋λέγουσιν· ⸂²ὁ ὕστερος⸃.⸌ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι L 3,12; 18,14; 7,36–50.
προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἦλθεν 32
γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ 2 P 2,21.
οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ 25. J 7,48.
πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες ⸀οὐδὲ L 8,12; 7,29 s.
μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην 33 33–46: Mc 12,1–12. L 20,9–19.
παραβολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπος ⸆ἦν οἰκοδεσπότης 20,1 ss.
ὅστις **ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περι-** Is 5,1 s; 27,2.
έθηκεν καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησεν
πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδή- 25,14 s.
μησεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, 34
ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς
λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. καὶ λαβόντες οἱ 35 22,6!
γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν
δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπ- 36 22,4. 2Chr 36,15.
έστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων,
καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπ- 37
έστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντρα-
πήσονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες 38 L 19,14. J 1,11.
τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ κληρο- H 1,1 s.
νόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ ⸀σχῶμεν τὴν 27,18.
κληρονομίαν αὐτοῦ· καὶ λαβόντες αὐτὸν ⸉ἐξέβαλον 39 H 13,12 s.
ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν⸊. ὅταν οὖν 40
ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς
γεωργοῖς ἐκείνοις; ⸁λέγουσιν αὐτῷ· κακοὺς κακῶς 41
ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται
ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς
καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ὁ 42
Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς·

30.31 ⸉*et* ⸂²*v. pag.* 57 **30** ⸆δε *CℜDΘpl*; S **31** ⸋(Lachmann *et* h[s] *cj*) **32** ⸀ου *ℵCℜal*; T : — *D c e sy*[s] : *txt BΘpm* lat **33** ⸆τις *C*[3]*Xal* it **38** ⸀κατασχ- *CℜPm* **39** ⸉6 5 1–4 *D* (*Θ*) it Ir Lcf

Ps 118,22 s. L 9,22! Act 4,11. 1 P 2,6–8. Is 28,16. Is 8,14. L 2,34. R 9,33. E 2,20.

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη,
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

43 ⸀διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν °ὅτι ἀρθήσεται ἀφ᾽ ὑμῶν ἡ
βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι
44 τοὺς καρποὺς αὐτῆς. [καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον
Dn 2,34 s. 44 s. τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ᾽ ὃν δ᾽ ἂν πέσῃ, λικ-
45 μήσει αὐτόν.] ⸂Καὶ ἀκούσαντες⸃ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ 12
οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι 223
46 περὶ αὐτῶν λέγει· καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι
11,26. ἐφοβήθησαν ⸂τοὺς ὄχλους⸃, ἐπεὶ ⸀εἰς προφήτην
22 αὐτὸν εἶχον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν 51
2–10: L 14,16–24. 2 εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων· ὡμοιώθη ἡ 221
18,23; 9,15 J 3,29. Ap 19,7.9. βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις
3 ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν
τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς
21,36. 4 τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. πάλιν
ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἴπατε τοῖς
κεκλημένοις· ἰδοὺ ⸋τὸ ἄριστόν μου ⸀ἡτοίμακα, οἱ
ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ⸌ πάντα
H 2,3. 5 ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες
ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃς δὲ ⸀ἐπὶ
21,35; 23,37. 6 τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες
7 τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. ⸂ὁ δὲ
18,34. βασιλεὺς⸃ ὠργίσθη, καὶ πέμψας ⸄τὰ στρατεύματα⸅
24,2. (J 11,48.) αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν
8 πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. τότε λέγει τοῖς δούλοις
Act 13,46. αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλη-
13,47; 21,43. 9 μένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς
διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέ-
10 σατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι

---

43 ° *B*ℵΘal*; Wh **44** [vs. + (L 20,18) *ℌℜ(Θ)pl* lat sy^c; W: ! — *D 33* it sy^s Ir Or; T **45** ⸂*ακ. δε ℌ* sy^sc; Th : *txt BCℜDΘpl* **46** ⸂*p) τον οχλον ℵ*Cpc* | ⸀*ως CℜDpl : txt BℵΘpc* **22,4** ⸋ sy^s | ⸀*-μασα ℜΘal : -μασται 954 pc* sy^c.p : *txt ℌDpm* **5** ⸀*εις ℜpm* **7** ⸂*και ακουσας ο β. εκεινος Cℜ(D)pm* | ⸄*το -μα Dal* it sy^c

ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ⸀οὓς εὗρον,
πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ ⸁νυμφὼν 5,45.
10 *⸆ἀνακειμένων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι* 11
τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐν- Ap 19,8.
δεδυμένον ἔνδυμα γάμου· ˈκαὶ λέγει αὐτῷ· ⸋ἑταῖρε, 12
πῶς ⸀εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ
ἐφιμώθη. τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις· 13
⸂δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἐκβάλετε⸃ αὐτὸν Sap 17,2.
εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς 8,12! Ps 112,10.
καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Πολλοὶ γάρ εἰσιν 14 4 Esr 8,3.41.
⸆κλητοί, ὀλίγοι δὲ ⸆ ἐκλεκτοί. 15-22: Mc 12,13-17.
26 *Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον* 15 L 20,20-26. J 8,6.
2 *ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. καὶ* 16
ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ Mc 3,6!
τῶν Ἡρῳδιανῶν ⸀λέγοντας· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι (J 3,2.)
ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ 2 K 11,15.
διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ
βλέπεις εἰς πρόσωπον ⸁ἀνθρώπων· εἰπὸν οὖν ἡμῖν, 17
τί σοι δοκεῖ⁚; ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ;
ˈγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν· 18
τί με πειράζετε, ὑποκριταί; ˈ ἐπιδείξατέ μοι τὸ 19 (17,24.)
νόμισμα τοῦ κήνσου.. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ
δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς⸆· τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη 20
καὶ ἡ ἐπιγραφή; ˈλέγουσιν⸆· Καίσαρος. τότε λέγει 21
αὐτοῖς· ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ R 13,7. 1 P 2,17.
τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, 22 J 8,9.
καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν. 23-33: Mc 12,18-27.
27 *Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ ⸀Σαδδου-* 23 L 20,27-38.
καῖοι, λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώ- Act 4,2; 23,6.8 1 K 15,12.
τησαν αὐτὸν ˈλέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν· 24
ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ⸆ ***ἐπιγαμβρεύσει ὁ*** Dt 25,5.6. Gn 38,8.

---

10 ⸀οσους *CℜΘpl*; S : *txt B*ℵDpc* | ⸁γαμος *CℜDΘpl* : *txt B*ℵpc* | ⸆των *DΘpc* **12** ⸋Or.; h^r | ⸀ηλθες *D* it sy^c Ir **13** ⸂αρατε αυτον ποδων κ. χειρων και βαλετε *D* it(sy^sc) Ir^lat; S **14** ⸆bis οι *Lpc* **16** ⸀-ντες *CℜDΘpl*; S : *txt Bℵpc* | ⸁-που *GΘ 157 al* **17** ⁚ H **20** ⸆ο Ιησους *DΘ 33 al* lat sy; Th **21** ⸆p) αυτω *ℜDΘpl*; S : *txt Bℵ* **23** ⸀p) Σ., οι *ℜΘal* : οι Σ., *700 pc* : οι Σ., οι *φ pc* **24** ⸀p) ινα *D* lat

ἀδελφὸς αὐτοῦ ⸋**τὴν γυναῖκα αὐτοῦ**⸌ **καὶ ἀναστήσει**
25 **σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.** ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν
ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ⸀γήμας ἐτελεύτησεν,
καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
26 τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ
27 τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέ-
(Is 4,1.) 28 θανεν ⸆ ἡ γυνή. ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνος τῶν
29 ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. ¦ ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε μὴ
1 K 15,34. εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ.
30 ¦ ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ⸀γαμίζονται,
31 ἀλλ' ὡς ⸁ἄγγελοι ⸆ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν. περὶ δὲ τῆς
Ex 3,6. ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν
4 Mcc 7,19; 16,25. 32 ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος· ¦ **ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς**
8,11. 17,8. **Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ;** οὐκ
33 ἔστιν ⸂[ὁ] θεὸς⸃ νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. καὶ ἀκούσαν-
7,28! τες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.
35–40: 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς 55
Mc 12,28–31. L 10,25–28. 35 Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ⸂ἐπὶ τὸ αὐτό⸃⁚, ¦ καὶ ἐπη- 22
36 ρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν °νομικὸς πειράζων αὐτόν· δι-
37 δάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ¦ ὁ δὲ
Dt 6,5. ἔφη αὐτῷ· **ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ**
° **τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ** °² **τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν**
38 **ὅλῃ τῇ** ⸀**διανοίᾳ σου.** αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ
Lv 19,18. Jc 2,8. 39 πρώτη ἐντολή. δευτέρα⸆ ⸂ὁμοία αὐτῇ⸃· **ἀγαπήσεις**
5,43; 7,12. R 13,9 s. G 5,14. 40 **τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.** ἐν ταύταις ταῖς
δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ
41–46: προφῆται.
Mc 12,35–37. L 20,41–44. 41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν 55
42 αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς ¦ λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ 222
J 7,42. τοῦ χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστιν; λέγουσιν αὐτῷ·

---

24 ⸋***D*** **25** ⸀*γαμησας* ***ℜDpm*** : — sy^{s} **27** ⸆*p) και* ***ℜDΘpm*** **30** ⸀*εκ-γαμ-* ***ℜ*** : *txt* ***ℌDal*** | ⸁*οι α.* ***Θλ*** sa Or | ⸆*θεου* ***ℌpm***; T : *του θ.* ***ℜal*** : *txt p)* ***BDΘpc*** itsy^{sc} **32** ⸂*θεος* ***ℵDpc*** Ir; T : *ο θ.* ***ℌal***; W : *ο θ. θεος* ***ℜΘpm***; S **34** ⸂*επ αυτον* ***D*** itsy^{sc} | ⁚. H **35** °*p)* ***λ e*** sy^{s} arm Or^{lat} **37** ° ***Bℵ*ℜΘal*** Cl; H : *txt* ***DLpm*** | °² ***BℜΘal*** | ⸀*ισχυι c* sy^{sc} Cl Or^{pt} : *p) ισχυι σου και εν ολη τη δ.* ***Θφal*** (*e*) sy^{p} **39** ⸆*δε* ***ℜDΘpl***; S : *txt* ***Bℵ*pc*** | ⸂*p) ομ. αὐτη* ***ℜpm***; *ℋ* : *ομ. ταυτη* ***D*** : *ομοιως* ***B***; Wh^{3} : *txt* (***ℵ***)***Θ*** *33* latsy; h^{1}

τοῦ Δαυίδ. λέγει αὐτοῖς· πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν 43 2 Sm 23,2.
πνεύματι ⸉καλεῖ αὐτὸν κύριον⸊ λέγων·
εἶπεν ⸆κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου 44 26,64p. Ps 110,1. Act 2,34 s. 1K 15,25. H 1,13; 2,8; 10,13. Ap 3,21.
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ⸀ὑποκάτω τῶν
ποδῶν σου˸;
ˈεἰ οὖν Δαυὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ 45
ἐστιν; καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον 46 46: Mc 12,34. L 20,40.
οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ⸀ἡμέρας ἐπε-
ρωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.
Τότε °ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς 23 1–36: Mc 12,38–40. L 11,39–52; 20,45–47.
μαθηταῖς αὐτοῦ ˈλέγων· ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας 2
ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. πάντα 3 Ml 2,7 s.
οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν ⸆ποιήσατε καὶ τηρεῖτε,
κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ R 2,21 s.
καὶ οὐ ποιοῦσιν. δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα⸆ 4 11,28.30. Act 15,10.28.
καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων,
⸂αὐτοὶ δὲ τῷ⸃ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι
αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς 5 6,1 ss.
τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ Ex 13,9. Dt 6,8; 11,18.
τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κρά- Nu 15,38 s.
σπεδα⸆, ˈφιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς 6 L 14,7 ss.
δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συνα- 6,5.
γωγαῖς ˈκαὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ 7
καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββί⸆. ὑμεῖς 8 J 13,13.
δὲ ⸂μὴ κληθῆτε⸃ ⸀ῥαββί· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ Jr 31,34.
⸁διδάσκαλος⸆, πάντες δὲ ὑμεῖς ⸀²ἀδελφοί ἐστε. καὶ 9
πατέρα μὴ καλέσητε ⸀ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν
ὑμῶν ὁ πατὴρ ὁ ⸁οὐράνιος. μηδὲ κληθῆτε καθη- 10
γηταί, ὅτι καθηγητὴς ὑμῶν ἐστιν εἷς ὁ Χριστός. ˈὁ 11 20,26 s
δὲ μείζων ὑμῶν ⸀ἔσται ὑμῶν διάκονος. Ὅστις δὲ 12 Job 22,29. Prv 29,28. Ez 21,31. L 14,11!

---

43 ⸉ 1 3 2 ℵ*pc*; Th : 3 2 1 𝔎*pm*; S : *txt* **BD***pc* **44** ⸆ (Ps 110,1) ο *rell*; s : *txt* **BℵDZ**. | ⸀*p*) *υποποδιον* 𝔎*pm* | ˸. T **46** ⸀*ωρας* **D***al* sy^sc^ **23,1** ° **B***pc*; [H] **3** ⸆ *τηρειν* 𝔎*pl* **4** ⸆*p*) *και δυσβαστακτα* **B𝔎DΘ***pm* lat; Wh : *txt* ℵ*pc* it sy Ir | ⸂*τω δε* 𝔎**Θ***pl*; S **5** ⸆ *των ιματιων αυτων* 𝔎*pl* : *txt* **BℵDΘ***pc* lat **7** ⸆ *ραββι* 𝔎**DW***al* sy **8** ⸂*μηδενα καλεσητε* **Θ**(sy^sc^) | ⸀(*διδασκαλον επι της γης* Blass *cj*) | ⸁*καθηγητης* ℵ*𝔎**DΘ***pm* | ⸆ *ο Χριστος* 𝔎*al* sy^c^ : (*ο εν τοις ουρανοις* Blass *cj*) | ⸀² (*μαθηται* Blass *cj*) **9** ⸀*υμιν* **DΘ** lat sy sa | ⸁*εν τοις -νοις* 𝔎(**DΘ**)*pl* Cl **11** ⸀*εστω* **G***al*

ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπει-
13 νώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμ-
16,19! L 11,52. ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν
3 J 10. βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων·
ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους
15 ἀφίετε εἰσελθεῖν.⸆ Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ
Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν
καὶ τὴν ξηρὰν ⸀ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον, καὶ ὅταν
γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον
15,14! 16 ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες· ὃς
ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ
17 ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί,
τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ⸀ἁγιάσας
18 τὸν χρυσόν; ˈκαί· ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ,
οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω
Ex 29,37. 19 αὐτοῦ, ὀφείλει. ⸆τυφλοί, τί γὰρ μεῖζον, τὸ δῶρον ἢ τὸ
20 θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; ὁ οὖν ὀμόσας
ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι
21 τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει
5,34. 22 ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ ⸀κατοικοῦντι αὐτόν· καὶ ὁ
ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ
23 θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Οὐαὶ
ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι
Lv 27,30. L 18,12. ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ
L 12,57. J 7,24. 12,7. Mch 6,8. κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ ⸀βαρύτερα τοῦ νόμου,
1 T 1,5. τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα °δὲ
16; 15,14! 24 ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ⸁ἀφεῖναι. ὁδηγοὶ τυφλοί,
°οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον κατα-
25 πίνοντες. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι
Mc 7,4. Ass.Mosis 7,1ss. ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ πο-

(2 K 11,20.) ***13*** ⸆*p*) (***14***) *Ουαι υμιν γραμματεις και Φαρισαιοι υποκριται, οτι κατεσθιετε τας οικιας των χηρων και προφασει μακρα προσευχομενοι· δια τουτο λημψεσθε περισσοτερον κριμα.* ***φ*** it vg^cl sy^c; h^r1 : *ut* h^r1, *sed Ουαι δε υμ., omisso δε vs.* 13, *post vs.* 12 *pon.* ***W 0138 ℜ****pm f*; h^r2 : *txt* ***ℌDΘλ****al* it vg^codd sy^s Or ***15*** ⸀*του π.* ***Θφ****pc* : *ινα ποιησητε* ***D*** latt ***17*** ⸀*αγιαζων* ***CℜΘ****pl* ***19*** ⸆*μωροι και* ***BCℜ****pl*; h ***21*** ⸀*-κησαντι* ***CℜD****al*; h : *txt* ***BℵΘ****pm* ***23*** ⸀*βαρεα* ***λ*** Epiph | °***ℵℜDΘ****pm* lat; T | ⸁*αφιεναι* ***CℜDΘ****pl*; W : *txt* ***Bℵ****rc* ***24*** °***BD***** H

τηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμου-
σιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ⸀ἀκρασίας. Φαρισαῖε τυφλέ, 26 J 9,40. Tt 1,15.
καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου⸆ ἵνα
34 γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς ⸀αὐτοῦ καθαρόν. Οὐαὶ ὑμῖν, 27
7,5 γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ⸀παρ-
ομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, ⸂οἵτινες ἔξωθεν Act 23,3.
μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν⸃ ὀστέων
νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτως καὶ ὑμεῖς 28
ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, L 16,15.
ἔσωθεν δέ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.
35 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, 29
8,5 ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ 10,41; 13,17.
κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, καὶ λέγετε· εἰ 30 5,12.
ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ
ἂν ἤμεθα ⸂αὐτῶν κοινωνοὶ⸃ ἐν τῷ αἵματι τῶν προ-
φητῶν. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν 31 Act 7,52. Jr 26,15. (Ap 6,11.)
,10 φονευσάντων τοὺς προφήτας⸋. καὶ ὑμεῖς⸋² ⸀πληρώ- 32 1 Th 2,16.
σατε τὸ ⸀μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ὄφεις, γεννή- 33 3,7!
ματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς
,5 γεέννης; διὰ τοῦτο⸋ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς 34 2 Sm 12,1.
προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἐξ αὐτῶν 13,52.
ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστι- 1 Th 2,15.
γώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ 10,23.
πόλεως εἰς πόλιν· ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα 35 27,25. Ap 18,24.
δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Gn 4,8.10. H 11,4; 12,24.
Ἅβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου ⸂υἱοῦ 2 Chr 24,20–22.
Βαραχίου⸃, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ
θυσιαστηρίου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει ⸉ταῦτα πάντα⸊ 36
,5 ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. Ἰερουσαλὴμ Ἰερουσαλήμ, 37 37–39: L 13,34 s.
ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα 22,6. Ap 11,8. 1 Th 2,15. J 8,59! Act 7,59. H 11,37.

---

25 ⸀αδικιας *CℜR al* / : ακαθαρσιας *N al* lat sy^s Cl : πλεονεξιας *M* : *txt* ℌ*DΘpm* it : ακρασ. αδικ. *W* **26** ⸆και της παροψιδος ℌℜ*pl*; [H] : *txt DΘpc* it sy^s Ir Cl | ⸀αυτων ℵ*Cℜal*; S : — *659* lat Cl : *txt B*DΘpm a e* sy^s **27** ⸀ομ- *Bpc*; Wh | ⸂εξωθεν ο ταφος φαινεται ωραιος, εσ. δε γεμει *D* (Cl) Ir; h^r **30** ⸂2 1 ℌℜ*al*; T : 2 *Θpc* : *txt BDal* **31. 32** ⸋—. *et* ⸋². Zahn **32** ⸀-σετε *B** e sy^s; h : επληρωσατε *DHal* : *txt* ℵ*CℜΘpm* | ⸀εργον *28*. **34** ⸋Ιδου h **35** ⸂filii Jojadae Ev. sec Hebr. : — ℵ* Eus; h^r **36** ⸉*BℜR al*; Wh : *txt* ℵ*CDΘpm*

J 8,22! τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς ⸀αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα
ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπι-
L 19,14. συνάγει τὰ νοσσία [αὐτῆς] ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ
Jr 22,5; 12,7. 1 Rg 9,7 s. 38 οὐκ ἠθελήσατε⁚. ˈἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν⸆.
Act 1,20; 6,14. 39 ˈλέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν
J 8,59! 14,19. εἴπητε·
8,11! Ps 118,26. **εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι ⸀κυρίου.**

1–36: Mc 13,1–37. L 21,5–36. 24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, 15
καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ 24
2 τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
12,6. αὐτοῖς· ⸋οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
22,7. Jr 7,14. L 19,44. Act 6,14. οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ κατα-
5,1. 3 λυθήσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους 57
τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν 24
27; 28,20. λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ
13,39! σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ
4 αἰῶνος⁚; ˈκαὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
24! (J 5,43.) Act 5,36 s. 5 βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύ-
σονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ἐγώ εἰμι ὁ
6 χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ⸀μελλήσετε δὲ
ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ
Dn 2,28. 2Th 2,2. θροεῖσθε· δεῖ γὰρ ⸆ **γενέσθαι**, ἀλλ' οὔπω ἐστὶν τὸ
Is 19,2. 2 Chr 15,6. 7 τέλος. **ἐγερθήσεται** γὰρ **ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασι-
λεία ἐπὶ βασιλείαν**, καὶ ἔσονται λιμοὶ ⸆καὶ σεισμοὶ
9–14: 10,17–22. 8.9 κατὰ τόπους· ˈπάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ⸀ὠδίνων.* ˈτότε 24
παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν
J 16,2. ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν
Dn 11,41. 10 ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε **σκανδαλισθή-** 24
σονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν⸆ ⸋καὶ
24! 11 μισήσουσιν ἀλλήλους⸌· καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται

37 ⸀σε *D* latsy^s Ir^{lat} Or | [+ *p*) ℵ* *D al* (εαυ- *CℜΘpm*); T : – *B*; W | ⁚; H *38* ⸆ (Jr 22,5) ερημος *ℌℜDΘpl* lat Cl; Th : *txt BL ff*^{2} sy^s *39* ⸀θεου *D*. *24,2* ⸋ *D 33 al* latsy^s *3* ⁚. H *6* ⸀μελλετε *Dpc* | ⸆ παντα *Cℜpm*; S *7* ⸆ *p*) και λοιμοι *CℜΘ* (*ʃ 33* lat) *pl*; W : *txt B*(*ʃ*ℵ)*D* itsy^s *8* ⸀οδυνῶν *D* 1093* latt. *10* ⸆ εις θλιψιν ℵ : εις θανατον *Φpc* | ⸋ℵ

ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς· καὶ διὰ 12
τὸ ⸀πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη 2 Th 2,10. 2 T 3,1–5.
τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος 13 10,22. Ap 13,10.
,6 σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον 14 28,19. Ap 14,6.
⸋τῆς βασιλείας⸌ ⸉ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ⸊ εἰς μαρτύριον 8,4; 10,18.
7,6 πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. Ὅταν 15
οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν Dn 12,11; 9,27. 1 Mcc 1,54; 6,7.
διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ⸀ἑστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, Is 60,13. Dn 11,31.
8,2 ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, ˈτότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ 16 Ez 7,16.
φευγέτωσαν ⸀εἰς τὰ ὄρη, ˈὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ 17 L 17,31.
⸀καταβάτω ἆραι ⸁τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ˈκαὶ ὁ ἐν 18 Sap 17,17.
τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι ⸉τὸ ἱμάτιον⸊
9,2 αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς 19 L 23,29. 1 K 7,26.28.
,6 ⸀θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε 20
δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ Act 1,12.
,2 σαββάτῳ· ˈἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη, οἵα ⸉οὐ 21 Dn 12,1. Ap 7,14. Joel 2,2.
γέγονεν⸊ ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν ⸁οὐδ' οὐ⸃
,6 μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι 22 2 T 2,10.
ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς
,2 ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. τότε 23 L 17,21.23.
ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ ὧδε ὁ χριστός, ἤ· ὧδε, (1 J 2,18.) 11,7,15. 2 P 2,1.
,6 μὴ ⸀πιστεύσητε· ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ 24 1 J 4,1. (L 6,26.)
ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ (Act 13,6.) (Ap 2,2; 16,13!)
τέρατα, ὥστε ⸀πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκ- Dt 13,2–4. Ap 13,13!
,5 λεκτούς. * ˈἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν. ˈἐὰν οὖν εἴπωσιν 25.26
ὑμῖν· ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστίν, μὴ ἐξέλθητε· ἰδοὺ J 13,19! 16,1.4. L 17,23 s.
,5 ἐν τοῖς ταμιείοις, μὴ πιστεύσητε· ὥσπερ γὰρ ἡ 27
ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται
ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ⸆ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ Job 39,30. Ap 19,17.
,5 τοῦ ἀνθρώπου· ὅπου ⸆ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ 28 Hab 1,8. L 17,37. (6,21.)
,2 συναχθήσονται ⸆οἱ ἀετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν 29 Ap 6,12 s.

---

12 ⸀πληθυναι *D*. *14* ⸋ *1424 g¹ l* Or Eus | ⸉2–4 λ : εις -ην την -ην ℵ e. *15* ⸀εστως *ℜD*Θpm*; s *16* ⸀επι *ℌℜal*; Th : *txt p) BDΘpm* *17* ⸀-βαινετω *ℜal*; S | ⸁*p)* τι *DΘ 33 al* lat Ir Or *18* ⸉τα ιματια *ℜal*; S *19* ⸀-ζομεναις *D*. *21* ⸉ουκ εγενετο *ℵD Θ* Ir; T | ⸁ουδε *Dal* Ir *23* ⸀*p)* -ευετε *B** Or; W *24* ⸀-νασθαι *Θλ 33* lat; *H* : -νηθηναι *ℵD*; T : *txt BℜPm* *27* ⸆και *Θφpm* lat *28* ⸃ γαρ *ℜpm*; S | ⸆*p)* και *565 al*

Is 13,10; 34,4. H 12,26 ss. **θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται,**
2 P 3,10. **καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ**
ἀστέρες πεσοῦνται ⸀ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, **καὶ αἱ δυνάμεις**
Ap 1,7. 30 **τῶν οὐρανῶν** σαλευθήσονται. καὶ τότε φανήσεται
10,23; 26,64. τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ⸂ἐν οὐρανῷ⸃,
Zch 12,10 ss. *καὶ ⸄τότε **κόψονται**⸅ **πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς** καὶ 251
10,23! Dn 7,13 s. ὄψονται **τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ**
1 K 15,52. **τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ** μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
1 Th 4,16. Ap 8,1.2. 31 πολλῆς· καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ **μετὰ**
Is 27,13. **σάλπιγγος** ⸆ **μεγάλης**, καὶ **ἐπισυνάξουσιν** τοὺς ἐκλε-
Zch 2,10[6]. Ap 7,1. Dt 30,4. κτοὺς αὐτοῦ **ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων**
32 **οὐρανῶν ἕως** [τῶν] **ἄκρων αὐτῶν**. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς
Jr 1,11. μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς
γένηται ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ⸀ἐκφύῃ, ⸁γινώσκετε
33 ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε
Jc 5,9! ⸉πάντα ταῦτα⸊, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις.
34 ¦ἀμὴν λέγω ὑμῖν °ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη
(5,18.) 35 ἕως °²ἂν πάντα ταῦτα γένηται. ⸋ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
Is 40,8. J 12,50. παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν⸌.
Act 1,7. 1 Th 5,1 s. 36 ¦Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, 58
οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν ⸋οὐδὲ ὁ υἱός⸌, εἰ μὴ 26
37–39: L 17,26 s. 37 ὁ πατὴρ⸆ μόνος. ὥσπερ ⸀γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, 26
Gn 6,11–13. οὕτως ἔσται ⸆ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
2 P 2,5; 3,5 s. 38 ¦ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις [ἐκείναις] ταῖς πρὸ
τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γα-
Gn 7,7. Is 54,9. μοῦντες καὶ ⸀γαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας **εἰσῆλθεν**
39 **Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν**, ¦ καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν
ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται °καὶ
40.41: L 17,35 s. 40 ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. τότε ἔσονται 26
Sap 17,17. δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ εἷς

---

29 ⸀*p)* εκ ℵ*D*; T *30* ⸂εν τω ουρ. 𝔐*pl*; S : του εν ουρανοις *D*. : *txt* *B*ℵ *Θpc* | ⸄2 1 *DΘal*; S : 2 ℵ**pc* e; T *31* ⸆φωνης *B*𝔐*al*; Wh : και φ. *Dal* lat : *txt* ℵ*Θal* e sy | [+ *BΘal*; W : —𝔊𝔐*Dpm*; T *32* ⸀(εκφυῇ *EKal*) | ⸁-εται *B*[3]*D* *33* ⸉ℵ𝔐*Dal*; T : *txt* *BΘpm* *34* °ℵ𝔐*al*; T | °²ℵ; [H] *35* ⸋ℵ*. *36* ⸋ℵ[2] 𝔐*Wpm* lat sy aeg *codd. graeci apud* Hier *et* Ambr; h[r]S: *txt* *B*ℵ**DΘal* it Ir Chr Ambr, *codd. lat. apud* Hier | ⸆μου 𝔐*al*; S *37* ⸀δε 𝔊𝔐*Θpl*; T : *txt* *BDpc* | ⸆και 𝔐*DΘpm* *38* [+ *B*(*D*) it; W : — 𝔊𝔐*Θpl*; T | ⸀-ισκο-*Bpc*; W : εκγαμιζ- 𝔐*Θpl*; S : *txt* ℵ*Dpc* Cl *39* °*BD* it sy[sp]; H

ἀφίεται· δύο ἀλήθουσαι ⸉*ἐν τῷ*⸊ ⸀*μύλῳ, μία παρα-* 41
33,6 *λαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι* 42 25,13. Mc 13,35. L 21,36.
οὐκ οἴδατε ποίᾳ ⸀*ἡμέρᾳ ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται.*
34,2 ⸆ *Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης* 43 43–51: L 12,39–46.
ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν 1 Th 5,2!
καὶ οὐκ ἂν εἴασεν ⸀*διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.*
⸆ *διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ οὐ* 44
39 *δοκεῖτε ὥρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Τίς* 45
5,5 *ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατ-*
έστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς ⸀*οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ* 10,10! Ps 104,27; 145,15.
6,5 *δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; μακάριος ὁ* 46 2 T 4,5.
δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει
οὕτως ποιοῦντα· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν 47 25,21.23.
7,5 *τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ* 48 Eccl 8,11.
εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ° *ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ·* 2 P 3,4.
χρονίζει μου ὁ κύριος, ⸆ *καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς* 49
συνδούλους αὐτοῦ, ⸉*ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ*⸊ *μετὰ τῶν* L 21,34!
μεθυόντων, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν 50 42!
ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει,
⸆ *καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ* 51
τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ 8,12! Ps 112,10.
40 *ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ* 25
10 *βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες*
λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ⸀*ἑαυτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπ-* L 12,35 s. J 3,29. Ap 19,7.
άντησιν τοῦ νυμφίου⸆. *πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν* 2 7,24.26.
μωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι 3
τὰς λαμπάδας⸆ *οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον*⸆.
⸆ *αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις* 4
μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. χρονίζοντος δὲ τοῦ 5 L 12,45. 26,40p. Mc 13,36
νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. μέσης 6
δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἰδοὺ ὁ νυμφίος⸆, ⸀*ἐξέρ-*

---

41 ⸉ (ἕν τῳ comm) | ⸀ *μυλῶνι* ***DΘ****pm* Cl : *txt* ***ℌ****pm* **42** ⸀ *ωρα* ***ℜ****al* lat **43** ⸀ *-υγηναι* ***Bℜ******Θ****pl* ; W **45** ⸀ *οικιας* ***א****al* : *p*) *θεραπειας* ***ℜD****al* : *txt* ***ℌΘ****al* **48** ° ***א***** ***Θ****pc* sy[s] Ir[lat] ; T **49** ⸉ *εσθιειν δε κ. πινειν* ***G****pm* : *txt* ***ℌDΘ****pm* **25,1** ⸀ *αυ-* ***ℌℜ****pl* ; T (αὐ-) : *txt* ***BDΘ****pc* | ⸆ *και της νυμφης* ***DΘ****al* latt sy ; ⊣h[r]⊢ **3** ⸆ *αυτων* ***ℌℜD****pl* ; [H] : *txt* ***אΘ****pc* | ⸆ *εν τοις αγγειοις αυτων* ***D****pc* **6** ⸆ *ερχεται* ***ℜΘ*** *pl* latsy | ⸀ *εγειρεσθε* ***Θ*** *157 pc*

7 χεσθε εἰς ἀπάντησιν⸆. τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ
παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας
8 ἑαυτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπαν· δότε
Prv 13,9. ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν
9 σβέννυνται. ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι·
μήποτε⁚ ⸂οὐ μὴ⸃ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε
μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε
10 ἑαυταῖς. ⸂ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν⸃ ἀγοράσαι ἦλθεν
ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ
L 13,25.27. 11 εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον
δὲ ⸂ἔρχονται καὶ⸃ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι·
7,23. 12 κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
24,42.50. Mc 13,35 ss. 13 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Γρηγορεῖτε οὖν,
14–30: 14 ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν⸆. Ὥσπερ 60
L 19,12–27. Mc 13,34. γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους 269
21,33. δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ,
R 12,3.6. 15 ⸀καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ 270
ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπε-
16 δήμησεν⸂. εὐθέως ⸀ πορευθεὶς⸃ ὁ τὰ πέντε τάλαντα
λαβὼν ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ⸀ἐκέρδησεν ἄλλα
17 πέντε⸆· ⸀ὡσαύτως⸆ ὁ τὰ δύο ⸀ἐκέρδησεν ἄλλα δύο.
18 ⸀ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ⸰ἀπελθὼν ὤρυξεν ⸀γῆν καὶ ⸁ἔκρυ-
19 ψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ πολὺν
18,23. χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ
20 συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. καὶ προσελθὼν ὁ τὰ
πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε
τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέ-
23. 24,45–47. 21 δωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ⸀ἐκέρδησα. ⸀ ἔφη
L 16,10. αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ,
L 12,44. H 12,2. ⸀ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·

---

6 ⸆ αυτου ℜDΘpl; S : αυτω C : *txt* Bℵpc **9** ⁚· W | ⸂ουκ ℵΘpm; Th : *txt* BCDpm **10** ⸂εως υπαγουσιν D it **11** ⸂ηλθον D it **13** ⸆ εν η ο υιος του ανθρωπου ερχεται ℜal **15.16** ⸂. ευθεως δε πορ. Θλpc it : ευθεως. πορ. δε CℜDpm; W : *txt* Bℵ*pc **16** ⸀εποιησεν ℵ*ℜal; T | ⸆ταλαντα ℵCℜDpm; T **17** ⸆και BℜDpm; Wh : δε και Aal : *txt* ℌΘpc | ⸀και αυτος εκ. D : εκ. και αυτ. ℜΘpm; S **18** ⸰ D it | ⸀εν τη γη ℜDΘpl | ⸁απεκρ- ℜΘpl; S **20** ⸀επεκ- DΘ lat **21** ⸀επει επ D lat Ir

εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν⊤ 22
καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα⊤ εἶπεν· κύριε, δύο τάλαντά
μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ⸀ἐκέρδησα.
¦ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ 23 21!
πιστέ, ⸀ἐπὶ ὀλίγα ⸉ἦς πιστός⸊, ἐπὶ πολλῶν σε κατα-
στήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.
¦προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς 24
εἶπεν· κύριε, ἔγνων ⸋σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος,
θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν
οὐ διεσκόρπισας· καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα 25
τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. ἀπο- 26
κριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ
δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ᾔδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ
ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; ¦ἔδει 27
σε οὖν βαλεῖν ⸂τὰ ἀργύριά⸃ μου τοῖς τραπεζίταις,
καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.
¦ἄρατε οὖν ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ 28
ἔχοντι τὰ ⸀δέκα τάλαντα· τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ 29 13,12!
δοθήσεται καὶ ⸀περισσευθήσεται· τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος
καὶ ὃ ⸁ἔχει ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ.⊤ καὶ τὸν ἀχρεῖον 30 L 17,10.
δοῦλον ⸀ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 8,12! Ps 112,10.
¦Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ 31 13,41; 16,27; 19,28.
αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ⊤ ἄγγελοι μετ᾽ αὐτοῦ, τότε Zch 14,5. Jd 14. (Ap 20,11–13.)
καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· καὶ συναχθή- 32
σονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ R 14,10.
ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν Ez 34,17.
ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ⸀ἐρίφων, ¦καὶ στήσει 33 13,48. (20,21.)
τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν ⸋αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια
ἐξ εὐωνύμων⊤. τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν 34
αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου,

---

22 ⊤δε CΚDΘpl; S: *txt* Bℵ* | ⊤λαβων ℵΚDal | ⸀επεκ- DΘ **23** ⸀επει επ D lat Ir | ⸉ B; h **24** ⸋ DΘ lat **27** ⸂*p*) το -ριον CΚDpl Cl; S: *txt* Bℵ*Θ **28** ⸀πεντε D. **29** ⸀-ευσεται D. | ⸁δοκει εχειν Φ 33 69 *al* vg Cl | ⊤ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω H*al* (φ *al post vs.* 30) **30** ⸀βαλετε εξω D (69) it **31** ⊤αγιοι Κ*al* **32** ⸀-φιων B. **33** ⸋ℵA *et* ⊤ αυτου ℵ sy 11,15!

κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν
Is 58,7. Iob 4,17. 35 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώ-
Jc 1,27; 2,15. κατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ⸀ἐποτίσατέ με⸋, ξένος
36 ἤμην καὶ συνηγάγετέ με, ⸆ γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ
Sir 7,35–39. H 13,3. με, ⸀ἠσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ
3,8. 37 ἤμην καὶ ἤλθατε πρός με. τότε ἀποκριθήσονται
αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἴδομεν
πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐπο-
38 τίσαμεν; πότε δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ συνηγάγο-
39 μεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; πότε δέ σε εἴδομεν
⸀ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρός σέ;
Prv 19,17. 40 ⸆καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω
10,42. H 2,11. ὑμῖν, ἐφ᾽ ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων ⸋τῶν ἀδελφῶν
41 μου⸌ τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἐρεῖ 14
7,23. καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε ἀπ᾽ ἐμοῦ ⸆ κατ-
Ap 14,10! 2 K 12,7. ηραμένοι εἰς ⸀τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον⸋ ⸀τὸ ἡτοιμασμένον⸋
Ap 12,7.9. 42 τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπείνασα
γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ⸆ ἐδίψησα καὶ οὐκ
43 ⸀ἐποτίσατέ με⸋, ⸆ ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με,
⸆ γυμνὸς ⸆ καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν
44 φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθή-
σονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἴδομεν
πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ
45 ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; τότε ἀπο-
κριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ᾽
ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων,
J 5,29. Dn 12,2. 46 οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς
⸀κόλασιν **αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.**

7,28; 11,1; 13,53; 19,1. Dt 31,1.24. 26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας 14
τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·

---

35 ⸀εδωκατε μοι πιειν Cl^pt **36** ⸀ασθενης Cl^pt **39** ⸀ασθενη ℵℜ*pl*; S : *txt* **BDΘ** Cl **40** ⸋**B*** *1424 ff*² Cl **41** ⸆οι **ℜDΘ** *pl*; s | ⸀(30) το σκοτος το εξωτερον Ju Cl^hom; h^r | ⸀! ὃ ητοιμασεν ο πατηρ μου **Dλ** *22* it Ju Ir (Cl) Cl^hom; ⫞h^r⊦ § **42** ⸆και **B***; [H] | ⸀(εδωκατε μοι πιειν Blass *cj*) **43** ⸆και 𝔓^45 Θ sy | ⸆ ημην 𝔓^45 *h* sy^s **46** ⸀(41) ignem *a b c al*; h^r1 : ambustionem Cypr Aug^pt; h^r3 : comb- Aug^pt Fulg; h^r8

4,1 ˈοἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, 2 2–5: Mc 14,1 s. L 22,1 s.
καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ
5,6 σταυρωθῆναι. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς⊤ 3 16,21!
καὶ οἱ πρεσβύτεροι ⸋τοῦ λαοῦ⸌ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ 57. L 3,2. J 11,49; 18,13 ss. Act 4,6.
ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου ⸀Καϊαφᾶ, ˈκαὶ συνεβουλεύ- 4 J 11,53.
σαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀπο-
κτείνωσιν· ˈἔλεγον δέ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ 5
θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.
44 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ 6 6–13: Mc 14,3–9. J 12,1–8. (L 7,36–50.)
8,1 Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, ˈπροσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα 7 8,2!
ἀλάβαστρον μύρου ⸀βαρυτίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. ἰδόντες δὲ οἱ 8
μαθηταὶ⊤ ἠγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια (J 6,12.)
αὕτη; ἐδύνατο γὰρ τοῦτο⊤ πραθῆναι πολλοῦ καὶ 9
δοθῆναι⊤ πτωχοῖς. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· 10
τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν L 11,7; 18,5. G 6,17.
ἠργάσατο εἰς ἐμέ· πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς 11 Dt 15,11.
ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· 9,15.
7,6 ˈβαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός 12
μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω 13
ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν
ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη Henoch 103,4.
45 εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν 14 14–16: Mc 14,10 s.
6,2 δώδεκα, ⸉ὁ λεγόμενος Ἰούδας⸊ ⸀Ἰσκαριώτης, πρὸς L 22,3–6.
τοὺς ἀρχιερεῖς ˈεἶπεν· τί θέλετέ μοι δοῦναι⁝, κἀγὼ 15 J 11,57.
ὑμῖν παραδώσω αὐτόν⁝²; οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριά- (26,12.) Zch 11,12.
κοντα ⸀ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα 16 1 T 6,9 s.
αὐτὸν παραδῷ.
46 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μα- 17 17–19: Mc 14,12–16. L 22,7–13.
θηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν Ex 12,14–20. 1 K 5,7.
σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; ˈὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς 18

---

3 ⊤p) και οι γραμματεις ℜ al | ⸋B*. | ⸀Καϊφα D it vg[cl] sa 7 ⸀p) πολυτι- ℌ D Θ al; T : txt B ℜ pm 8 ⊤αυτου ℜ pm : txt p[45vid. 64vid] ℌ D Θ al lat 9 ⊤p) το μυρον ℜ pm | ⊤p) τοις D E pm : txt ℌ Θ pm 14 ⸉312 988 | ⸀Σκαρ- D it vg[codd] sy 15 ⁝; et ⁝². W | ⸀στατηρας D a b l q r; ⊣h[r1]⊢ : στατ. αργυριου λ h.; h[r2]

21,3. τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ· ὁ
διδάσκαλος λέγει· ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστιν· πρὸς
19 σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. καὶ
ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
20–25: Mc 14,17–21. 20 καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Ὀψίας δὲ γενομένης 147
L 22,14. 21–23. J 13,21–30. 21 ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα [μαθητῶν]. καὶ ἐσθιόν- 279
των αὐτῶν εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ᴼὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν
22 παραδώσει με. καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο 280
λέγειν ᴼαὐτῷ ᴼ²εἷς ἕκαστος⸆· μήτι ἐγώ εἰμι, κύριε;
23 ¦ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας ⸉μετ' ἐμοῦ τὴν 281
24 χεῖρα⸊ ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει. ὁ μὲν
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ
18,7. L 17,1. αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς
Henoch 38,2. τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· * καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ 282
25 οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς 283
δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπεν· μήτι ἐγώ
26–29: Mc 14,22–25. 26 εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ⸆· σὺ εἶπας. Ἐσθιόντων 64
L 22,15–20. δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ⸆ ἄρτον καὶ ⸀εὐλογήσας 284
1 K 11,23–25. ἔκλασεν καὶ ⸂δοὺς τοῖς μαθηταῖς⸃ εἶπεν· λάβετε
1 K 10,16. 27 φάγετε· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν 285
⸆ποτήριον ᴼκαὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων·
Ex 24,8. Is 53,12. Jr 31,31. 28 πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· ¦τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά
Zch 9,11. H 7,22! μου⸆ **τῆς**⸆ **διαθήκης** τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον
Act 1,4; 10,41. 29 εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω
(J 2,7.) ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου
30: ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ ⸀πίνω ⸉μεθ'
Mc 14,26. L 22,39. J 18,1. ὑμῶν καινὸν⸊ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός μου.
Ps 113s. 115-118. 30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 286
31–35: Mc 14,27–31. 31 ¦Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πάντες ὑμεῖς σκαν- 14
L 22,31–34. 11,6! δαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· * γέγραπται 287
Zch 13,7. 9,36. J 16,32. γάρ· **πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ** ⸀**διασκορπισθήσονται** 288
28,7. 32 **τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης**· μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί

---

20 [+ 𝔖 Θ *al* lat; T : *p*) — P37.45vid B 𝔎 D *pm* sy^s; W **21** ᴼP37.45 *566 pc* **22** ᴼP37 D Θ *al* lat sy; S ¦ ᴼ²P37 𝔎 *pm et* ⸆ αυτων P37.45 𝔎 D Θ *pl*; s **23** ⸉ 3 4 1 2 P37.45 D Θ sy^s aeg **25** ⸆ο Ιησους P45 ℵ *pc* it **26** ⸆τον 𝔎 *pm*; S ¦ ⸀*p*) ευχαριστησας 𝔎 *pm* Ju Ir Cl ¦ ⸂εδιδου τ. μ. και C 𝔎 *al* **27** ⸆το P37.45 C 𝔎 D *pm* ¦ ᴼ*p*) C L 33 *al*; [H] : *txt* P45 B ℵ 𝔎 D Θ *pm* **28** ⸆το C 𝔎 *pl*: S ¦ ⸆καινης C 𝔎 D *pl* lat sy(s)p; S **29** ⸀πιω P37 D Θ *pc* Cl ¦ ⸉ C 33 *al* Ir^arm; S **31** ⸀-ησεται P37 45 𝔎 D Θ *pm* Or : *txt* P58 𝔖 φ *al*

89,1 με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἀποκριθεὶς 33 J 13,36–38.
δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν ⸋αὐτῷ· εἰ πάντες σκανδαλισθή-
σονται ⸉ἐν σοί, ἐγὼ⸊ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.
¦ἔφη αὐτῷ ⸆ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ⸋ἐν ταύτῃ 34 75.
τῇ νυκτὶ ⸂πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι⸃ τρὶς ἀπαρνήσῃ
90,6 με. λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· κἂν δέῃ με σὺν σοὶ 35
ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ⸀ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως καὶ
πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν.
91,1 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον 36 36–46: Mc 14,32–42.
92,6 λεγόμενον Γεθσημανί, * καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· L 22,40–46.
καθίσατε αὐτοῦ ἕως ⸀οὗ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξω- J 18,1.
μαι. καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο 37 17,1! H 5,7 s.
υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 4,21!
93,4 ¦τότε λέγει αὐτοῖς· **περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου** 38 Ps42,6.12; 43,5. L 12,50. J 12,27.
ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' H 2,14.
94,1 ἐμοῦ. καὶ ⸀προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον 39 L 17,16.
αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· πάτερ ⸋μου, εἰ Is 51,17.22.
δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον 20,22. J 18,11. J 6,38; 21,18. H 10,9 s.
95,1 96,2 τοῦτο· * πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ.⸆ ¦καὶ 40
ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς
καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· οὕτως οὐκ 25,5!
⸀ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; γρη- 41 H 2,18; 4,15. 1 P 4,7; 5,8!
γορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ⸀εἰσέλθητε εἰς E 6,18. (Jc 1,2.) Ap 3,2; 16,15.
97,4 πειρασμόν· * τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ
50 ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο 42
98,6 ⸋λέγων· πάτερ ⸋²μου, εἰ οὐ δύναται ⸀τοῦτο παρελθεῖν⸆ 6,10. Act 21,14.
ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. καὶ 43
ἐλθὼν πάλιν ⸀εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ
αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς 44 L 9,32.
⸋πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο ⸋ἐκ τρίτου⸌, τὸν αὐτὸν 2 K 12,8.
99,4 λόγον εἰπὼν⸇ πάλιν ⸇². τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς 45

---

33 ⸋ $\mathfrak{P}^{37}$ *700 pc* it sy^{s} | ⸉ 3 1 2 $\mathfrak{P}^{53}$. **34** ⸆ και $\mathfrak{P}^{37}$. | ⸋*p*) $\mathfrak{P}^{37}$ *D* it | ⸂πριν (προ Or : πριν ἢ *L*.) αλεκτοροφωνιας $\mathfrak{P}^{37.45}$ *L* λ *a* Or **35** ⸀-σωμαι 𝔐 *al* **36** ⸀αν *DLΘ al* : οὗ αν $\mathfrak{P}^{53}$ *A* : — ℵ *C al*; [H] : *txt B* 𝔐 *al* **39** ⸀προσελθ- $\mathfrak{P}^{53}$ 𝔖 𝔐 *D Θ pm*; Th : *txt* $\mathfrak{P}^{37}$ *B al* lat sy^{s} | ⸋*p*) $\mathfrak{P}^{53*}$ *L al* vg^{codd} Ir^{lat} Or; T | ⸆ *hic* L 22,43.44 *C*^{mg} *φ* **40** ⸀*p*) ισχυσας *A* **41** ⸀*p*) ελθητε $\mathfrak{P}^{37}$. **42** ⸋*B g*.; [H] | ⸋² $\mathfrak{P}^{37}$ *1295 a c h* Eus | ⸀το ποτηριον τουτο *D al* g^{1} *l* sy^{s} : τ. το ποτ. 𝔐 *Θ al* lat : *txt* $\mathfrak{P}^{37}$ 𝔖 *al* it | ⸆ απ εμου *C* 𝔐 *al* **43** ⸀ευρισκει 𝔐 *al* **44** ⸋ $\mathfrak{P}^{37}$ *Θ λ pc* sy^{s} | ⸋ $\mathfrak{P}^{37}$ *D* λ *al* it | ⸇. *et* ⸇² —. h

R 13,11. μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε ⸆λοιπὸν καὶ
ἀναπαύεσθε⁚· ⸂ἰδοὺ ἤγγικεν⸃ ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
(2 Sm 24,14.) ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν.
J 14,31. 46 ˈἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με.
47–56: Mc 14,43–50. L 22,47–53. J 18,3–11. 47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν 651
δώδεκα ἦλθεν, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ 800,
μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρε-
48 σβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν ἔδωκεν 801,
R 16,16! αὐτοῖς σημεῖον λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν·
49 κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ
Gn 33,4. Prv 27,6. Ἰησοῦ εἶπεν· χαῖρε, ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν
2 Sm 20,9. 50 αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἑταῖρε, ἐφ' ⸀ὃ
πάρει⁚. τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας
51 ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. καὶ ἰδοὺ 802
εἷς ⸋τῶν ⸂μετὰ Ἰησοῦ⸃ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν
τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ ⸀πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ
52 ἀρχιερέως ⸆ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. τότε λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου
Gn 9,6. Ap 13,10. εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· * πάντες γὰρ οἱ λαβόντες 803
53 μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ⸀ἀπολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι
4,11. L 2,13. J 1,51; 18,36. οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ
(Mc 5,9.) παραστήσει μοι ⸆ ἄρτι ⸀πλείω ⸆˙ δώδεκα ⸀˙λεγιῶνας
54 ἀγγέλων; πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι
55 οὕτως δεῖ γενέσθαι; Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ 155
Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ 804
L 19,47. 7,28; 18,20. μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με⁚; καθ' ἡμέραν
L 2,46. ⸆ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζόμην διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατή-
31. 56 σατέ με. ⁚τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν 805
J 16,32. αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ ⸆πάντες
57–75: Mc 14,53–72. L 22,54–71. J 18,12–27. (J 7,45.) ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.
57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς 806

45 ⸆ *p)* το 𝔓[87] ℵ ℜ *D* Θ *pm*; T | ⁚ ; comm | ⸂ι. γαρ η. **B** *pc* sy[s]; Wh: η. γαρ Θ λ **50** ⸀ φ *U* 33 *pm* : *txt* 𝔓[87] ℌ *D* Θ *pm* | ⁚ ; vg; T **51** ⸋ 𝔓[87]. | ⸂μετ αυτου **B**.; W | ⸀ *p)* επαταξεν *et* ⸆ και *D* it **52** ⸀ αποθανουνται ℜ *al* **53** ⸆ ωδε ℵ* Θ *pc* | ⸀ πλειους *C* ℜ Θ *pl*; S : *txt* **B** ℵ* *D* | ⸆˙ η *C* ℜ *pl*; S : *txt* **B** ℵ *D* Θ *pc* | ⸀˙ -ωνων ℌ Θ *al*; T : *txt* **B** ℜ *D* *pm* **55** ⁚ T | ⸆ *p)* προς υμας *C* ℜ *D* Θ (⸉ *A*) *pl* : *txt* ℌ *pc* sy[s] **56** ⁚ Τουτο H | ⸆ αυτου **B** *pc* it sy[s]; Wh

ʼΚαϊαφᾶν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ 8!
7,4 πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει 58
αὐτῷ [ἀπὸ] μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως,
καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν
58 ἰδεῖν τὸ τέλος. ʼΟἱ δὲ ἀρχιερεῖςˋ ᵀκαὶ τὸ συνέδριον 59
8,2 ὅλον ἐζήτουν ʼψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ
ὅπως αὐτὸν ʼθανατώσωσιν, καὶ οὐχ εὗρον πολλῶν 60
9,6 προσελθόντων ψευδομαρτύρων. * ὕστερον δὲ προσ- J 8,17!
ελθόντες δύοᵀ ¹ εἶπαν· ʼοὗτος ἔφηˋ· δύναμαι κατα- 61 27,40. J 2,19-21. Act 6,14.
λῦσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶνᵀ
οἰκοδομῆσαι. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· 62
οὐδὲν ἀποκρίνῃ⁝, τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;
¹ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶᵀ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· 63
ʼἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν 16,16! Mc 5,7. J 10,24.
εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦᵀ. λέγει 64 (27,11)Mc16,19! Ps 110,1.
0,1 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· σὺ εἶπας⁝· * πλὴν λέγω ὑμῖν, ʼἀπ᾿ 2 K 18,4.
ἄρτιˋ ὄψεσθε **τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον** Dn7,13. L21,27.
ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ **ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν** Ps 104,3. 10,23!
1,6 **νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ**. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν 65 Lv 10,6; 21,10. Act14,14; 22,23.
8,2 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων· ἐβλασφήμησεν· * τί ἔτι χρείαν 9,3. J 10,33.
ἔχομεν ʼμαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφη-
μίανᵀ· ¹ τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν· 66 J19,7. Lv 24,16.
3,1 ἔνοχος θανάτου ἐστίν. ¹ Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ 67 27,30. Is 50,6. 1 P 2,20.
πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ
ἐράπισαν ¹ λέγοντες· προφήτευσον ἡμῖν, χριστέ, τίς 68 L 22,39.
54 ἐστιν ὁ παίσας σε; Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω 69
4,1 ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη
λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ ʼΓαλιλαίου.
¹ ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν ʼπάντων λέγων· οὐκ οἶδα 70

---

57 ʼΚαϊφαν *D pc* it vg^cl sa *58* [+*BℜDΘpm*; W : — *ℌal*; T *59* ʼο δε -ρευς a n Or^pt | ᵀκαι οι πρεσβυτεροι *Cℜpl* | ʼμαρτ- sy^s.p | ʼ-σουσιν *CD* 33 *al*; Th^a *60* ᵀψευδομαρτυρες *CℜDpl* *61* ʼτουτον ηκουσαμεν λεγοντα *D* it | ᵀαυτον *ℌ*(ʃ*ℜ Dpm*); T : *txt BΘal* *62* ⁝; H *63* ᵀαποκριθεις *Cℜ*(*D*)*al*; T | ʼορκιζω *DLΘal* | ᵀτου ζωντος *C*al* *64* ⁝; h | ʼ(απαρτι Debrunner *cj*) *65* ʼ-ριων ℵ | ᵀαυτου *CℜΘpl*; S *69* ʼ(71) Ναζωραιου *C pc* sy^p *70* ʼαυτων *K* 565 *pc* : αυτ. παντ. *C*ℜal* : *txt ℌ DΘpm*

71 *τί λέγεις*⸆. *ἐξελθόντα δὲ* ⸆*εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν* 815
Act 4,13. *αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει* ⸀*τοῖς ἐκεῖ· οὗτος ἦν μετὰ*
J 8,55. 72 *Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετὰ*
73 *ὅρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. μετὰ μικρὸν*
δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ·
J 8,48. *ἀληθῶς* ⸋*καὶ σὺ*⸌ *ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου*
74 ⸂*δῆλόν σε ποιεῖ*⸃. *τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ*
ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ ⸀*εὐθὺς*
34. 75 *ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ* 816
ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι πρὶν ἀλέκτορα
Is 22,4. 1 J 3,20. *φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· καὶ ἐξελθὼν ἔξω*
ἔκλαυσεν πικρῶς.

1. 2: Mc 15,1. L (22,66.)23,1. J 18,28. 27 *Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον* ⸀*ἔλαβον πάντες* 155
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ 817
2 *Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· καὶ δήσαντες αὐτὸν* 818
ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν⸆ ⸇*Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.*
3–10: Act 1,18 s. 3 ˈ*Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ* ⸀*παραδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη,* 67
26,15. *μεταμεληθεὶς* ⸁*ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς* 819
24. 1 Sm 19,5. 4 *ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις* ˈ*λέγων· ἥμαρτον πα-*
1 Mcc 1,37. 2 Mcc 1,8. *ραδοὺς αἷμα* ⸀*ἀθῷον. οἱ δὲ εἶπαν· τί πρὸς ἡμᾶς;*
2 Sm 17,23. 5 *σὺ ὄψῃ. καὶ ῥίψας τὰ* ⸆*ἀργύρια* ⸂*εἰς τὸν ναὸν*⸃ *ἀνε-*
(Tob 3,10 Lxx.) 6 *χώρησεν, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς*
Dt 23,19. *λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν· οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν*
Mc 7,11; (12,41). *αὐτὰ εἰς τὸν* ⸀*κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν.*
7 ˈ*συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν*
8 *ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ*
28,15. *ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς*
9 *σήμερον. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ* ⸀*Ἰερεμίου*
Zch 11,12 s. ?? Jr 18,2–12; 19,1–15; 32,6–9. *τοῦ προφήτου λέγοντος·* ***καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα***
ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο

---

70 ⸆*p*) *ουδε επισταμαι* ***Dλpc*** it sy^{s} **71** ⸆*αυτον* ***CR(D)Θpl***; T | ⸀*αυτοις* ***CRal***; s : *txt* ***BℵDΘpm*** **73** ⸋*p*) ***DΘpc***(it sy^{s}) | ⸂*ομοιαζει* ***D*** it sy^{s}; ┤h^{r}├ **74** ⸀*ευθεως rell*; T : *txt* ***BLΘ***. **27,1** ⸀*εποιησαν* ***D*** it **2** ⸆*αυτον* ***RΘpm***; S | ⸇*Ποντιω* ***CRΘpl*** latt; ┤h^{r}├ S **3** ⸀*-διδους* ***ℵCRΘpl***; Th : *txt* ***Bpc*** | ⸁*αποστρ-* ***CRΘpl***; S : *txt* ***Bℵpc*** **4** ⸀*δικαιον* ***Θ*** *33* latt (sy^{s}) Or; ***H*** **5** ⸆*τριακοντα* ***ℵ*** | ⸂*εν τω ναω* ***CRpm*** **6** ⸀*-βαν* ***B****** it **9** ⸀*Ζαχαριου 22* sy^{hmg}; h^{r2} : *Ησαιου 21 l*; h^{r3lat} : — ***Φ*** *33 157 a b* sy; h^{r1}

ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ⸀ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν 10 Ex 9,12 Lxx.
57 τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι κύριος. Ὁ δὲ 11 11–14: Mc 15,2–5.
0,1 Ἰησοῦς ⸀ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπη- L 23,2 s. J 18,29–38.
ρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς 1 T 6,13.
1,4 τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη⸆· σὺ λέγεις⸋.⸋καὶ 12 26,64.
ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων Act 24,2. Is 53,7.
καὶ ⸀πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει 13
αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· οὐκ ἀκούεις πόσα σου κατα-
μαρτυροῦσιν; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ 14 J 19,9.
58 ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. Κατὰ 15 15–26: Mc 15,6–15.
2,2 δὲ ⸆ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ L 23,17–25.
8,4 δέσμιον ὃν ἤθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπί- 16 J 18,39–19,1.
σημον λεγόμενον⸆ Βαραββᾶν. συνηγμένων οὖν αὐτῶν 17
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν,⸆ 1,16.
[τὸν] Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν;⸋ᾔδει 18 21,38. J 11,47 s; 12,19.
,10 γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. Καθη- 19 Act 5,17; 7,9.
μένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς
αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ καὶ τῷ Mc 1,24!
δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' L 23,47. Act 3,14;
5,1 ὄναρ δι' αὐτόν. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρε- 20 7,52. 1 J 2,1.
σβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν
Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς 21
δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν
δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν· τὸν Βαραββᾶν.
6,1 ⸋λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν 22 Act 3,13 s.
τὸν λεγόμενον χριστόν; λέγουσιν⸆ πάντες· σταυρω-
θήτω. ⸋ ὁ δὲ⸆ ἔφη· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ 23
59 περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω. ἰδὼν 24
,10 δὲ ὁ Πιλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον
θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας Dt 21,6. 2 Sm 14,9. Ps 26,6; 73,13.
⸀κατέναντι τοῦ ὄχλου λέγων· ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵ- 4.

---

10 ⸀εδωκα ℵ al sy; h **11** ⸀εστη ℜ pm | ⸆αυτω B ℜ Θ pm; Wh : txt ℌ al | ⸋; h **12** ⸀Φαρισαιων sy[s]. **15** ⸆την D. **16** ⸆Ιησουν Θ λ sy[s.pal] Or; h[r] **17** ⸆Ιησουν ut 16; h[r] | [+ B λ 1012 Or.; Wh[rc] : — rell; T **22** ⸆αυτω ℜ al; s **23** ⸆ηγεμων ℜ pm(D al); S : txt B ℵ Θ pc **24** ⸀απεν- rell; Th : txt B D.

28,32–36. Act 5,28; 18,6. 1 Th 2,15 s. 25 ματος⸆ τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς
πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ
26 ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν 328,
Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν
⸆ἵνα σταυρωθῇ.

27–31: Mc 15,16–20. J 19,2.3. 27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες 160
τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν 329,
28 ὅλην τὴν σπεῖραν. καὶ ⸀ἐκδύσαντες αὐτὸν⸆χλαμύδα
20,19. 29 κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, ⸋καὶ πλέξαντες στέφανον
ἐξ ⸀ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ
(Ph 2,10.) κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες
Ps 22,8. ἔμπροσθεν αὐτοῦ ⸀ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες· χαῖρε,
26,67. Is 50,6. 30 ⸀²βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων, ⸋καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν 330,
ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν
31 αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ⸀ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν
χλαμύδα °καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ
32–56: Mc 15,21–41. L 23,26.33–49. J 19,16–30. 32 ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερχόμενοι 331,
δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον⸆, ὀνόματι Σίμωνα·
Act 6,9; 11,20; 13,1. τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.
33 ⸋Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθά, ὅ 332,
Ps 69,22. 34 ἐστιν κρανίου τόπος λεγόμενος, ⸋ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν 333,
⸀οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ
Ps 22,19. 35 ἠθέλησεν πιεῖν. σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερί- 334,
36 σαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ⸀βάλλοντες κλῆρον⸆, ⸋καὶ καθή-
37 μενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω 335,
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην·
ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ
Is 53,12. Gn 40,3 ss. 38 ΙΟΥΔΑΙΩΝ. Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο 161
336,

---

24 ⸆ του δικαιου 𝔖𝔎*pm*(⸉*Apc*) lat; h : *txt* ***BDΘpc*** itsy[s] *26* ⸆ αυτοις ***DLΘpm*** latsy[s] *28* ⸀ ενδ- ***BDpc*** itsy[s]; Wh | ⸆ (J 19,2) ιματιον πορφυρουν και ***Dpc*** it(sy[s]) *29* ⸀ (ἀκάνθων comm) | ⸀ -παιζον 𝔎*Θpl*; S | ⸀² ο β-ευς ℵ𝔎*al*; Th : *txt* ***BDΘpm*** *31* ⸀ εκδυσαντες et ° ℵ*pc*; T *32* ⸆ εις απαντησιν αυτου ***D*** it; ⸆h[r]⸆ *34* ⸀ (Ps 69, 22) οξος 𝔎*pm* it; h[r] *35* ⸀ βαλοντες ℵ***DΘpm***; Th | ⸆ (J 19, 24) ινα πληρωθη το ρηθεν υπο του προφητου· διεμερισαντο τα ιματια μου εαυτοις, και επι τον ιματισμον μου εβαλον κληρον. *Δ*(Θ)λφ *al* it vg[cl]; h[r]

87,6 λῃσταί, εἷς ἐκ δεξιῶν ⸆καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων⸆. Οἱ δὲ 39 H 13,3.
παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν **κινοῦντες τὰς** Ps 22,8; 109,25.
κεφαλὰς αὐτῶν ¦ καὶ λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν 40 26,61. J 2,19.
καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν⁚,
εἰ υἱὸς ⸂εἶ τοῦ θεοῦ⸃, °καὶ κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 4,3 !
38,2 ¦ὁμοίως [καὶ] οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμ- 41
ματέων ⸂καὶ πρεσβυτέρων⸃ ἔλεγον· ¦ἄλλους ἔσωσεν, 42 L 4,23.
ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι⁚· βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστιν,
καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ ⸀πιστεύσομεν
⸂ἐπ᾽ αὐτόν⸃. ⸆**πέποιθεν ἐπὶ** ⸂**τὸν θεόν**⸃, **ῥυσάσθω** νῦν⸆ 43 Ps 22,9. Sap 2,13.18–20.
39,2 **εἰ θέλει αὐτόν**· εἶπεν γὰρ ὅτι θεοῦ εἰμι υἱός. τὸ 44
δ᾽ αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες °σὺν αὐ-
162 τῷ ὠνείδιζον αὐτόν. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας 45 Am 8,9. Jr 15,9.
40,2 σκότος ἐγένετο ⸋ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν⸌ ἕως ὥρας ἐνάτης.
41,6 ¦περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ⸀ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς 46
φωνῇ μεγάλῃ λέγων· ⸂ηλι ηλι⸃ ⸉**λεμα σαβα-** Ps 22,2.
χθανι⸊; τοῦτ᾽ ἔστιν· **θεέ μου θεέ μου, ἱνατί με** (J 8,29.)
ἐγκατέλιπες; τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ⸀ἑστηκότων ἀκού- 47
42,2 σαντες ἔλεγον °ὅτι Ἠλίαν φωνεῖ οὗτος. καὶ εὐθέως 48
δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας Ps 69,22.
τε **ὄξους** καὶ περιθεὶς καλάμῳ **ἐπότιζεν** αὐτόν. οἱ 49
δὲ λοιποὶ ⸀εἶπαν· ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας
43,1 σώσων αὐτόν.⸆ ὁ δὲ Ἰησοῦς °πάλιν κράξας φωνῇ 50 Ex 26,31.
163 μεγάλῃ ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ τὸ κατα- 51 H 6,19; 9,3; 10,19 s.
44,2 πέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη [ἀπ᾽] ἄνωθεν ἕως κάτω Am 8,3 Lxx: 9,1.
5,10 εἰς δύο⸆, * καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχί- H 12,26.

---

38 ⸆ nomine Zoatham *et* ⸆ nomine Camma *c.*; h[r] *40* ⸂ *θ. ει B*; Wh | ° *𝔖ℜΘpm*; H (*et antea* ⁚·) : *txt ℵDal* *41* [+*p*) *𝔖Θpm*; W : *δε και ℜDal* : —*ℵpc*; T | ⸂ *κ. Φαρισαιων Dpc* itsy[s] : *κ. πρ. κ. Φαρ. ℜpm* : —*p*) *Γ* : *txt 𝔖*(ʃ*ℵ*)*Θal* *42* ⁚; *700 pc* comm | ⸀*p*) *-σωμεν 𝔖Θpm*; T : *-ομεν Apc* lat : *txt BℜDal* | ⸂ *εις αυτ. Σpc* : *επ αυτω ℜal* : *αυτω DΘpm* *43* ⸆ *ει DΘλpc* it aeg | ⸂ *τω θεω B*; Wh | ⸆ *αυτον ℜDΘpl* *44* ° *ℜpl* *45* ⸋ *ℵ*l*; h[r] *46* ⸀*p*) *εβο- Bal*; H | ⸂*p*) *ἐλωι ἐλωι* (*B*)*ℵ*; H : *txt ℜal*; (T,W ⊣h[r]⊢) | ⸉ *λαμὰ ζαφθάνι D*; ⊣h[r]⊢ *47* ⸀ *εστωτων ℜDpl* | ° *𝔖DΘal*; S : *txt BCℜpm* *49* ⸀ *ελεγον ℵCℜΘpl*; Th : *txt B* (*D*)*pc* | ⸆ (J 19, 34) *αλλος δε λαβων λογχην ενυξεν αυτου την πλευραν, και εξηλθεν υδωρ και αιμα. 𝔖al*; ⟦H⟧ δ : *txt ℜDΘ 33pm* latsy Or *50* ° *Lal* sy[s] *51* [+ *BCal*(*ℜDpm*); W : —*ℵLΘ*; T | ⸆ *μερη D* lat

Is 26,19. Ez 37,12. Dn 12,2. 52 σθησαν, καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν καὶ πολλὰ
53 σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθησαν· καὶ
Act 26,23. ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν
4,5! Is 52,1. αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανί-
54 σθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' 346,2
αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμὸν
καὶ τὰ ⸀γινόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες·
16,16! L 8,2 s. 55 ἀληθῶς ⸂θεοῦ υἱὸς⸃ ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ 164
γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες 347,6
ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακο-
56 νοῦσαι αὐτῷ· ἐν αἷς ἦν ⸀Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ
61; 28,1 p. 4,21! Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ ⸂⸁Ἰωσὴφ μήτηρ, καὶ ἡ
57–61: μήτηρ⸃ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.
Mc 15,42–47. L 23,50–55. 57 Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος 68 165
J 19,38–42. ἀπὸ ⸀Ἁριμαθαίας, τοὔνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς 348,1
Ex 34,25. Dt 21,22 s. 58 ⸁ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· οὗτος προσελθὼν τῷ Πι-
λάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πι-
59 λᾶτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι⸆. καὶ λαβὼν τὸ σῶμα 349,1
60 ὁ Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ [ἐν] σινδόνι καθαρᾷ, ¹καὶ
Is 53,9. ἔθηκεν °αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατό-
(J 11,38.) μησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν
61 τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ ἐκεῖ 350,6
28,1. ⸀Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθή-
62 μεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύριον, 166
ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ 351,10
2 K 6,8. L 23,5.14. 63 ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλᾶτον ¹λέγοντες·
J 7,12.47. κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι
40. 12,40. 64 ζῶν· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν
ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας,
28,13. μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ⸆ ⸆̇κλέψωσιν αὐτὸν καὶ

54 ⸀γεν- *ℵCℜΘpl*; S : *txt* ***BD****pc* lat | ⸂*p*) ***BD***; Wh ***56*** ⸀*Μαριαμ* ***CΘ****pc*; Wh | ⸂*η Μαρια η Ιωσηφ και η Μαρια η* ℵ*.; h^{r1}: *η Ιωσηφ μητηρ και η μ.* ℵ^{s}.; h^{r2} : *Ιωσηφ και η μ.* it; h^{r3v} | ⸁*Ιωση* ***BCℜ****pl*; Wh : *txt* ℵ**D*Θ**pc* lattsy^{s} ***57*** ⸀*-θιας* (***D***) *565 al* it vg$^{codd.s}$ | ⸁*-τευσεν* ***Bℜ****pm*; Wh : *txt* ***ℵCDΘ****al* ***58*** ⸆*το σωμα* ***CℜDΘ****pl* ***59*** [+ ***BDΘ****pc*; W : — ***ℌℜ****pl*; T ***60*** °***ℵΘ****al*; S ***61*** ⸀*p*) *Μαρια* ***ℜD****pl*; s ***64*** ⸆*αυτου rell*; h : *txt* ***Bℵ*** arm georg^{pt}. | ⸆̇*νυκτος* ***ℜ****al* (⸂ ***S****al*)

εἴπωσιν τῷ λαῷ· ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ 12,45.
ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. ἔφη⸆ 65
αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· ἔχετε ⸀*κουστωδίαν· ὑπάγετε*
⸁*ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλί-* 66
σαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ ⸂*τῆς* Dn 6,18.
κουστωδίας⸃ ⁚.
167 *Ὀψὲ* ⸋*δὲ σαββάτων* ⁚², *τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν* 28 1–10: Mc 16,1–8. L 24,1–12. J 20,1–10.
52,1 *σαββάτων, ἦλθεν* ⸀*Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη*
Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς 2 27,57.61. L 8,2. 1 K 16,2!
ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβὰς ⸀*ἐξ*
οὐρανοῦ ⸋*καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον*⸆ *καὶ*
ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ ⸀*εἰδέα αὐτοῦ ὡς* 3 L 11,36. Act 1,10; 10,30.
ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. 17,2.
53,2 ¦ *ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες* 4
καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος 5
εἶπεν ταῖς γυναιξίν· μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ
ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· οὐκ ἔστιν 6 12,40; 16,21; 17,23; 20,19.
ὧδε· ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν
τόπον ὅπου ἔκειτο⸆. *καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε* 7
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν,
καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ 26,32. J 16,16.22.
168 *αὐτὸν ὄψεσθε*⸂. *ἰδοὺ εἶπον*⸃*ὑμῖν.* ¦ *καὶ* ⸀*ἀπελθοῦσαι* 8
54,2 *ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς*
μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.
5,10 ¦ ⸆*καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς* ⸀*ὑπήντησεν αὐταῖς λέγων· χαίρετε.* 9
αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας
καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς ὁ 10
Ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς J 20,17. H 2,11. (Gn 45,4; 50,19. Ps 22,23.)
⸂*ἀδελφοῖς μου*⸃ *ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,*
169 *κἀκεῖ με* ⸀*ὄψονται. Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ* 11

---

65 ⸆ δε ***אCDal***; h | ⸀ φυλακας ***D****it | ⸁ -σθαι ***אDΘal*** ***66*** ⸂ των φυλακων ***D****lat ***66. 28,1*** ⸋ ***Lal*** (*et* ⁚—. *et* ⁚². Tregelles^mg) ***1*** ⸀ *p*) -ρια ***BℜDpl***; ℌ ***2*** ⸀ απ ***D***lat | ⸋ ***ℜDΘpm*** | ⸆ απο της θυρας ***Cℜal*** : *p*) α. τ. θ. του μνημειου ***Θpm*** : *txt* ***BאDpc*** latsy^s ***3*** ⸀ (*potius*) ιδεα ***FGΘpm*** ***6*** ⸆ ο κυριος ***CℜDpl***; ⊣h^r⊢s ***7*** ⸂ *p*) καθως ειπεν *126 f* : (ιδ. ειπεν h^s *cj*) ***8*** ⸀ *p*) εξελθ- ***ℜDpm*** ***9*** ⸆ ως δε επορευοντο απαγγειλαι τοις μαθηταις αυτου, ***Cℜpm***; W | ⸀ απ- ***ℜDal*** ***10*** ⸂ αδ. ***א****. : μαθηταις μου *157 1555* | ⸀ οψεσθε ***D*** *e h*

τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν
⸀ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα.
12 ¦ καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν
(26,15.) τε λαβόντες ⸂ἀργύρια ἱκανὰ⸃ ἔδωκαν τοῖς στρατιώ-
27,64. 13 ταις, ¦ λέγοντες· εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων.
1 J 3,19. 14 ¦ καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ⸀ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς
15 πείσομεν⸆ καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ
λαβόντες⸆ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ
27,8. ⸀διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι
Mc 16,14. L 24,9.33. 16 τῆς σήμερον [ἡμέρας]. Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ 170
Act 1,26; 2,14. 1 K 15,5. ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ
14,31. 17 ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ¦ καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσ-
(4,9); 9,6. 11,27 p. L 5,24. 18 εκύνησαν⸆, οἱ δὲ ἐδίστασαν. καὶ προσελθὼν ὁ
J 3,27.35; 13,3; 17,2. Dn 7,14. Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα
E 1,20–22. Ph2,9. Ap12,10. 19 ἐξουσία ἐν ⸀οὐρανῷ καὶ ἐπὶ [τῆς] γῆς⸆. ⸀πορευθέντες
10,5 s; 24,14. Mc 16,15 s. °οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, ⸂⸁βαπτίζοντες
Act 8,12; 14,21. 8,16 s. αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ
5,19. J 14,23. 20 καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος⸃, ¦ διδάσκοντες αὐτοὺς
τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
18,20. Act18,10. Hgg 1,13 Lxx. μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντε-
13,39! λείας τοῦ αἰῶνος.⸆

---

11 ⸀ανηγγ- **אDΘ***pc*; T *12* ⸂-ριον ικανον **D** lat *14* ⸀υπο **BD**; h | ⸆αυτον **CℜD***pl*; S : *txt* **BאΘ** *15* ⸆τα **ℜDΘ***pl*; h : *txt* **B*א*** | ⸀εφη- **א***pc*; Th | [+**BDΘ** lat; W : —**אℜ***pl*; T *17* ⸆αυτω **ℜΘ***pl*; S *18* ⸀-νοις **D** | [+**BD**; W : —**אℜΘ***pl*; T | ⸆(J 20,21) καθως απεστειλεν με ο πατηρ καγω αποστελω υμας **Θ** (*1604* sy^p^) *19* ⸀-ευεσθε νυν **D** | °**אℜD***pm* Ir^lat^; T | ⸂εν τω ονοματι μου Eus^pt^ | ⸁-ισαντες **BD**.; Wh *20* ⸆αμην. **ℜΘ***pl* it sy

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

Act 12,12.25; (13,5.13); 15,37. Kol 4,10. 2T4,11. Phm24. 1 P 5,13.

1,2 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ⸆⁚. 1
⸋Καθὼς γέγραπται ἐν ⸂τῷ Ἠσαΐᾳ τῷ προφήτῃ⸃· 2 2–6: Mt 3,1–6. L 3,3–6. J 1,19–23.
ἰδοὺ ⸆ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, Ex23,20. Ml3,1. Mt11,10. L1,76; 7,27. (J 3,28.)
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου⸆¹·
2,1 **φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·** 3 Is 40,3.
ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους ⸀αὐτοῦ⁚,⸌
3,6 ⸆⸀ἐγένετο Ἰωάννης ⸂ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ⸃ κη- 4
ρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρ- Act 13,24; 19,4.
τιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία 5
χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται ⸂πάντες, καὶ ἐβαπτί-
ζοντο⸃ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ °ποταμῷ ἐξομο-
λογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ⸂καὶ ἦν⸃ ὁ Ἰωάννης 6 2 Rg 1,8. Zch 13,4.
ἐνδεδυμένος ⸀τρίχας καμήλου⸋καὶ ζώνην δερματίνην Mt 11,8.
περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ⸌, καὶ ἔσθων ἀκρίδας καὶ
4,1 μέλι ἄγριον. ⸆ καὶ ἐκήρυσσεν λέγων· * ἔρχεται ὁ 7 7.8: Mt 3,11 s.
ἰσχυρότερός μου ὀπίσω [μου], οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς L 3,15–17. J 1,24–28.
°κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Act 13,25.
⸆ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ⸆ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς 8
⸆¹πνεύματι ἁγίῳ⸆².

2 ⸂Καὶ ἐγένετο⸃ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν 9 9–11: Mt 3,13–17. L 3,21 s. J 1,32–34.
5,1 Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη L 2,51.

---

1 ⸆υιου (+ του 𝔎 *pm*; S) θεου ***BDW****pc* lat Ir^pt; Wh : *txt* ℵ*Θ*pc* Ir^pt Or | ⁚, *et 3* ⁚. T *2.3* ⸋(Lachmann *cj*) *2* ⸂2–4 ***DΘ****al* Ir : τοις προφηταις 𝔎***W****pm* : *txt* 𝔖 *pc* | ⸆εγω ℵ𝔎*pl* vg^cl; T : *txt* ***BDΘ****pc* it vg^codd Ir | ⸆¹ εμπροσθεν σου 𝔎*pm* *3* ⸀(Is 40,3) του θεου ημων (υμ- ***D*** *ex err?*) ***D*** it (Ir^lat) | ⁚ *vide vs.* 1 *4* ⸀και εγ. ℵ****W*** : εγ. δε sy^pal bo | ⸂ο β. εν τ. ερ. και 𝔖; T : ! β. εν τ. ερ. και 𝔎*pl*; S : εν τ. ερ. β. και ***DΘ****pc* lat sy^p : *txt* ***B****pc* *5* ⸂231 𝔎*pm* : 213 φ : 23 ***Θ****pc* : 13 ℵ**pc* : *txt* 𝔖***D****pc* | ° ***DΘ****pc* it *6* ⸂ην δε 𝔎***DΘ****pm*; S | ⸀δερριν ***D*** a. | ⸋***D*** it *7* [+ 𝔖 𝔎(***D***)*pm*; T : — ***B***; W | °*p*) ***DΘ*** it *8* ⸆εν 𝔎***D****pm*; S | ⸆¹ εν ℵ𝔎***DΘ****pl*; T : *txt* ***B****pc* | ⸆²*p*) και πυρι ***P****pc* *9* ⸂εγ. ***B*** : Wh : και ***Θ*** : — a : εγ. δε ***W*** ff²

Ez 1,1. Mt 3,16! 10 εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. καὶ εὐθὺς ἀνα-
Act 10,11! βαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος εἶδεν ⸀σχιζομένους τοὺς
9,7. Gn 22,2. οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖ-
Ps 2,7. Is 42,1. 11 νον ⸆ ⸀εἰς αὐτόν· ⸀ καὶ φωνὴ [ἐγένετο] ἐκ τῶν οὐρανῶν·
Jr 31,20. σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ⸀σοὶ εὐδόκησα.
12.13: Mt 4,1–11. 12 ⸀Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν 3
L 4,1–13. 13 ἔρημον. καὶ ἦν ⸂ἐν τῇ ἐρήμῳ⸃ τεσσεράκοντα ἡμέρας 6,2
Job 5,22 s. Ps 91,11 s. ⸆πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν
J 1,51. θηρίων, * καὶ ⸰οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. 7,8
14.15: Mt 4,12.17. 14 ⸂Καὶ μετὰ⸃ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν 4
L 4,14 s. ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν * κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον 8,4 9,6
Dn 7,22. J 7,8. G 4,4. 15 ⸆τοῦ θεοῦ ⸀[καὶ λέγων], ὅτι ⸂πεπλήρωται ὁ καιρὸς⸃
καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ
16–20: Mt 4,18–22. 16 πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ⸆. Καὶ παράγων παρὰ
L 5,1–11. τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα καὶ
Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος ⸀ἀμφιβάλλοντας ἐν
17 τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς 10,2
Jr 16,16. Mt 13,47. ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς
18 γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. καὶ εὐθὺς ἀφέντες
19 ⸂τὰ δίκτυα⸃ ⸀ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ὀλίγον 11,6
Mt 4,21! εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ κατ-
20 αρτίζοντας τὰ δίκτυα. καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς·
καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ
πλοίῳ μετὰ τῶν ⸀μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.
21–28: L 4,31–37. 21 Καὶ ⸋εἰσπορεύονται εἰς ⸀Καφαρναούμ· καὶ εὐ- 5
Mt 4,13. θὺς⸌ τοῖς σάββασιν ⸰εἰσελθὼν ⸉εἰς τὴν συναγωγὴν 12,8
11,18! 22 ἐδίδασκεν⸊. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 13,2
Mt 7,28 s! ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ

10 ⸀p) ηνοιγμενους *D* latt georg | ⸆(J 1,33) και μενον ℵ(*W*)*pc* lat | ⸀p) επ ℵ𝕶Θ*pl*; s : *txt* *BD*φ **11** [+ *B*𝕶*pm*; W : — ℵ**D*(Θ)*pc*; T | ⸀p) ω 𝕶*W pm* **13** ⸂εκει *K*λ*al* sy^s : εκει εν τ. ερ. 𝕶*al* | ⸆p) και τεσσεραχοντα νυκτας *L*(⸉ν. τ. *M*φ) *33* lat | ⸰*A 33 al* **14** ⸂μετα δε ℵ𝕶Θ*pl*; T : *txt* *BD* | ⸆της βασιλειας 𝕶*Dpm* lat **15** [+ *B*𝕶Θ*al*; W : λεγων *Dpm*; s¹ : — ℵ* c sy^s Or; Ts² | ⸂-ωνται οι καιροι *D* it | ⸆αυτου sy^s. **16** ⸀α. τα δικτυα *D*Θφ lat : p) βαλλοντας αμφιβληστρον 𝕶 : α. β. (λ) *700 pc* **18** ⸂τα δ. αυτων 𝕶*al* sy; S : παντα *D* it | ⸀-θουν *B*.; W **20** ⸀μισθιων *1209* **21** ⸋sy^s | ⸀Καπερν- *C*𝕶*al* | ⸰ et ⸉ 𝕳 *565 pc*; Th : *txt* *B*𝕶*D*Θ*pl*

1 οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς⊤. Καὶ εὐθὺς ἦν ἐν τῇ 23
14,8 συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ,
καὶ ἀνέκραξεν ¦ λέγων· ⊤τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ 24
Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς ⁝; ⌜οἶδά σε τίς εἶ, ὁ
ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς [λέ- 25
γων]· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ⸂ἐξ αὐτοῦ⸃. καὶ σπαρά- 26
ξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνῆσαν
φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ⌜ἐθαμβήθησαν 27
ἅπαντες, ὥστε συζητεῖν ⸀αὐτοὺς λέγοντας· τί ἐστιν
τοῦτο; διδαχὴ καινὴ ⁝ κατ' ἐξουσίαν ⁝2· καὶ τοῖς πνεύ-
μασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν
αὐτῷ. καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς 28
2 6 ὅλην τὴν περίχωρον ⸂τῆς Γαλιλαίας⸃. Καὶ εὐθὺς ἐκ 29
15,2 τῆς συναγωγῆς ⸂ἐξελθόντες ἦλθον⸃ εἰς τὴν οἰκίαν Σί-
μωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ δὲ 30
πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺς
λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν ⸂ἤγειρεν 31
αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός⸃· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ
3 πυρετός⊤, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ γενο- 32
μένης, ὅτε ⌜ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονι-
ζομένους· καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς 33
τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς 34
16,8 ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, * καὶ δαιμόνια πολλὰ
ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφιεν ⸉λαλεῖν τὰ δαιμόνια⸊, ὅτι
7 ᾔδεισαν αὐτόν⊤. Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς 35
17,8 ⸂ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν⸃ εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ
προσηύχετο. καὶ ⌜κατεδίωξεν αὐτὸν⊤ Σίμων καὶ οἱ 36
μετ' αὐτοῦ, καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ 37
8 ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν 38

5,7. Mt 8,29; 27,19. L 4,34 8,28. J 2,4. Jdc 11,12. 2 Sm 16,10; 19,23. 1Rg 17,18. 2Rg 3,13; 9,18s. 2 Chr 35.21. | 1 J 3,8. J 6,69. Ps 16,10. | 3,27. | 9,20.26. L 9,39. | 4,41. | 22! | 29–34: Mt 8,14–16. L 4,38–41. | Mt 4,21! | J 4,52. Act 28,8. | Act 16,17.18. (43s!) | 35–38: L 4,42s; 5,16. | L 8,40. J 6,24.

---

22 ⊤*p?) αυτων* **C***al* **24** ⊤*p*) ἒα **C𝔎***pl*; S | ⁝. TW | ⌜*οιδαμεν* **א** *pc* Tert Or; Th **25** [+*rell*; W : —**א***.; T | ⸂*απο του ανθρωπου, το πνευμα το ακαθαρτον* (**D**) **Θ***pc* (lat) **27** ⌜*-βησαν* **D**. : *εθαυμαζον* **W**. : *-μασθησαν 579.* | ⸀*προς εαυτους* **C𝔎DΘ***pm* (*αυτ-* **LW***al*); h : *txt* **Bא** | ⁝· *et* ⁝2 — · H **28** ⸂*της Ιουδαιας* **א*** : *του Ιορδανου 28* **29** ⸂*-θων ηλθεν* **B**(⸉**WΘ**, **D**) **λφ** *al* it; Wh **31** ⸂*εκτεινας την χειρα κρατ. ηγ. αυτ.* **D**(**W**) | ⊤ *ευθεως* **𝔎***pm* (⸉**D***pc*); S **32** ⌜*εδυ* **ℌ𝔎Θ***pl*; T : *txt* **BD** *28 pc* **34** ⸉**B**.; W | ⊤*p*) *χριστον ειναι* **B**(**C***al*) **WΘ***pm*; [H] : *txt* **א*𝔎D***al* **35** ⸂*απηλθεν* **W** it : *εξηλθεν* **B** *28 pc*; H (*εξ.* [*κ. απ.*]) **36** ⌜*-ξαν* **C𝔎D***pm*; S | ⊤*ο* **C𝔎***pm*; S : *ο τε* (**D**) **Θ λφ** *al*

39: °ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ⸂ἐχομένας κωμοπόλεις⸃, ἵνα καὶ
Mt 4,23; 9,35. L 4,44. 39 ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον. καὶ ⸀ἦλθεν
κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν
40–45: Γαλιλαίαν □καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων⸋.
Mt 8,2–4. L 5,12–16. 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν 4
Mt 8,2! αὐτὸν □καὶ γονυπετῶν⸆⸋⸇λέγων αὐτῷ ⸀ὅτι ἐὰν θέλῃς 18,3
41 δύνασαί με καθαρίσαι. ⸀καὶ ⸁σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο καὶ λέγει °αὐτῷ· θέλω,
⸌Mt 9,30! 42 καθαρίσθητι. καὶ ⸆εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ
(34.) 3,12; 5,43. 43 λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ
7,36; 8,26. 44 εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν, ¹καὶ λέγει αὐτῷ· ὅρα μηδενὶ
Lv 13,49; 14,2–32. μηδὲν εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ
6,11; 13,9. καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσ-
45 έταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ 19,10
ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν
τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι ⸉φανερῶς
εἰς πόλιν εἰσελθεῖν⸊, ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις
1–12: °ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.
Mt 9,1–8. L 5,17–26. 2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμε- 9
2 ρῶν ἠκούσθη ὅτι ⸂ἐν οἴκῳ⸃ ἐστίν. καὶ ⸆συνήχθησαν 20,1
15. 3,20; 6,31. πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν
3 θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχονται 5
φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ
4 τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι ⸀προσενέγκαι αὐτῷ
⸂διὰ τὸν ὄχλον⸃ ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν,
καὶ °ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβατον ὅπου ὁ
5 παραλυτικὸς κατέκειτο. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν
αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· ⸆τέκνον⸇, ⸀ἀφίενται
6 σου αἱ ἁμαρτίαι. ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων
ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις

---

38 ° ℜ*DΘpl* latt sy | ⸂εγγυς κωμας και εις τας πολεις *D* latt(sy) **39** ⸀ην *C*ℜ*Dpl* latt sy : *txt* 𝔖*Θ* | □ *W*. **40** □*p*) *BDWal* it; [H] | ⸆αυτον *C*ℜ*al*; W : *txt* ℵ*Θal* lat | ⸇και *C*ℜ*DΘpl*; S : *txt B*ℵ* | ⸀*p*) κυριε *CWΘ*it : κ. οτι *B* : — *D*lat : *txt* ℵℜ*pm* **41** ⸀ο δε Ιησους *C*ℜ*Θpl*; S | ⸁οργισθεις *Daff*²*r*; ⊣hʳ⊢ | ° ℵ*Wλpc*; T **42** ⸆ειποντος αυτου *C*ℜ*Θpm* lat; S **45** ⸉2314 𝔖*al*; Th : 1423 *D* : *txt B*ℜ*Θ* *pm* | ° *B*(*b e*); [H] **2,1** ⸂εις οικον *C*ℜ*pl*; Wh **2** ⸆ευθεως *C*ℜ*Dpl*; S **4** ⸀-εγγισαι *C*ℜ*Dpl* it; S : -ελθειν *W*. : *txt* 𝔖*Θ* vg | ⸂απο του οχλου *DW* (ex lat?) | ° *DW* it syᵖ **5** ⸆*p*) θαρσει *C*. | ⸇μου ℵ* | ⸀*p*) αφεωνται ℵ*C*ℜ*D*(*Θ*)*pl* Cl : *txt Bpc* lat

αὐτῶν· ¦ ⸀τί οὗτος οὕτως λαλεῖ⁚; βλασφημεῖ· τίς 7 Is 43,25. Ps 103,3.
δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; ¦ καὶ 8
εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι J 2,25.
°οὕτως ⸆διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, λέγει °2 αὐτοῖς· τί
ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ¦ τί 9 J 5,36.
ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ ⸀παραλυτικῷ· ⸁ἀφίενταί
σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ⸀2 ἔγειρε °καὶ ἆρον τὸν
κράβατόν σου καὶ ⸁2 περιπάτει⸆; ¦ ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι 10
ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ⸂ἀφιέναι ἁμαρ-
τίας ἐπὶ τῆς γῆς⸃, — λέγει τῷ παραλυτικῷ· ¦ σοὶ 11 J 5,8.
λέγω, ἔγειρε ἆρον τὸν κράβατόν σου καὶ ὕπαγε
εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας 12
τὸν κράβατον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε
⸂ἐξίστασθαι πάντας⸃ καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν °λέγον-
τας ὅτι οὕτως οὐδέποτε εἴδαμεν. Mt 9,33.

13–17: Mt 9,9–13. L 5,27–32.

ς 10 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ⸀παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ 13
21,2 πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν
αὐτούς. Καὶ παράγων εἶδεν ⸀Λευὶν τὸν τοῦ 14
Ἁλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει
αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν J 1,43.
11 αὐτῷ. Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ 15
22,2 οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ 2,2
συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
ἦσαν γὰρ πολλοί, ⸀καὶ ἠκολούθουν ⸂αὐτῷ. καὶ οἱ 16
γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων⸃ ἰδόντες ⸄ὅτι ἐσθίει⸅ 24.
μετὰ τῶν ⸉ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν⸊ ἔλεγον τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· ⸀ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ
23,2 ἁμαρτωλῶν ⸁ἐσθίει⁚; καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει 17
αὐτοῖς [ὅτι] οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ (Ex 15,26.)

---

7 ⸀οτι **BΘ**; W (et ⁚·), (O τι h) **8** ° **BWΘ** it; [H] | ⸆ αυτοι **C𝔎** *al*; W | °2 **BΘ**; [H] **9** ⸀-λυτω **D**. | ⸁ *p*) αφεωνται **C𝔎DΘ** *pl* Cl : *txt* **Bא** *pc* lat | ⸀2 -ρου **BΘ** *pc*; H | ° **CD** 33 *al*; [H] | ⸁2 υπαγε **אD** *pc*; T : *txt* **BC𝔎Θ** *pl* | ⸆ εις τον οικον σου **D** 33 it **10** ⸂3–5 1 2 **ℌD** *pm*; Th : 1 3–5 2 **𝔎** *al*; S : 1 2 **W** b q. : *txt* **BΘ** *pc* **12** ⸂θαυμαζειν αυτους **W**. | ° **BW**; [H] **13** ⸀εις **א***; T **14** ⸀(3,18) Ιακωβον **DΘφ** it; ⫞h^r⊦ **15** ⸀οι **Θ** it : οι και **D** lat **15.16** ⸂αυτω και γρ. τ. Φ-ων. και **אL**; T : αυτω. και οι γρ. και οι Φ-οι **C𝔎DΘ** *pl* : *txt* **BW** **16** ⸄οτι ησθιεν **אD(Θ)** *pc*; T : αυτον εσθιοντα **C𝔎** *pm* : *txt* **B** *pc* | ⸉ **אC𝔎** *pl*; T : *txt* **B(DΘ)** *pc* | ⸀τι οτι **𝔎** *pl* : *p*) δια τι **א DW** : τι **Θ** : *txt* **BC** *pc*; (ὅ τι H) | ⸁ε. και πινει **C𝔎** *pl* lat sy^p; Th : *p*) εσθιετε **Θ** : ε. κ. πινετε 565 *pc* | ⁚· W **17** [+ **BΘ** *pc*; W : — **ℌ𝔎D** *pl*; T

J 8,17! ἀλλ᾽ οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους
18–22: Mt 9,14–17. 18 ἀλλὰ ἁμαρτωλούς⊤. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου 12
L 5,33–38. καὶ οἱ ⸀Φαρισαῖοι νηστεύοντες. καὶ ἔρχονται καὶ
λέγουσιν αὐτῷ· διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου ⸂καὶ
οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων⸃ νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ
19 °μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; ¦καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
J 3,29! μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος
μετ᾽ αὐτῶν ἐστιν, νηστεύειν; ⸋ὅσον χρόνον ἔχουσιν
τὸν νυμφίον μετ᾽ αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν.⸌
14,7. L 17,22. J 16,20. 20 ¦ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ
νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ⸂ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ⸃.
21 ¦Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ⸀ἐπιράπτει ἐπὶ
ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα
ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον
22 σχίσμα γίνεται. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς
Job 32,19. ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς
ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ⸂ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί⸃. [ἀλλὰ
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς.]
23–28: Mt 12,1–8. L 6,1–5. 23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν ⸀παρα- 13
πορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ 24,3
Dt 23,26. αὐτοῦ ἤρξαντο ⸂ὁδὸν ποιεῖν⸃ τίλλοντες τοὺς στάχυας.
16. 24 ¦καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· ἴδε τί ποιοῦσιν
25 τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; ¦καὶ ⊤λέγει αὐτοῖς·
1 Sm 21,7. οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυίδ, ὅτε χρείαν
ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ;
26 ¦[πῶς] εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ⸋ἐπὶ Ἀβιαθὰρ
Lv 24,5–9. ἀρχιερέως⸌ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς ⸀προθέσεως ἔφαγεν,
οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ
27 ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν⁝; ¦⸂καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς⸃· 25,3
Dt 5,14. ⸋τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ⸀ἐγένετο, ⸋²καὶ οὐχ

---

17 ⊤p) εις μετανοιαν *C𝔎al* **18** ⸀των Φαρισαιων *𝔎pm*; S | ⸂1 2 4 5 *𝔎 Dpl* : κ. οι Φ-οι *Θ a ff²* : — *A* 544 | °p) *B*; [H] **19** ⸋p) *D W* 33 *al* it(sy[p]) **20** ⸂p) -ναις ταις -ραις *𝔎al* **21** ⸀επισυρρ- *D*(*W*) **22** ⸂p) εκχειται και οι ασκοι απολουνται *ℵC𝔎*(*Θ*)*pl* : *txt B*(*D*)*pc* | [+p) *Bℵ** (+ βαλλουσιν *W* e sy : + βλητεον *C𝔎Θpl*); W : — *D* it; T **23** ⸀p) διαπορ- *BCD* c e ff¹ r¹.; *ℋ* | ⸂οδοποιειν *Bal*; h **25** ⊤αυτος *𝔎al*; W **26** [+p) *ℵC𝔎Θpl*; T : — *BD*; W | ⸋p) *D W* it sy[s] | ⸀προσθεσ- *D*. | ⁝. W **27. 28** ⸂λεγω δε υμιν ει ⸋p) *D* it **27** ⸀εκτισθη *Wλ* sy | ⸋² *W* sy[s]

ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον⸌²· ὥστε⸌ κύριός ἐστιν 28 1–6: Mt 12,9–14. L 6,6–11; (14,1–6.)
14 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. Καὶ 3
εἰσῆλθεν πάλιν εἰς⸆ συναγωγήν. καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρω-
πος⸀ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα· καὶ⸀παρετήρουν 2
αὐτὸν εἰ⸆ τοῖς σάββασιν⸂θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα
κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ 3
⸉τὴν χεῖρα ἔχοντι⸀ξηράν⸊· ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. καὶ 4
λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν τοῖς σάββασιν⸂ἀγαθὸν ποιῆσαι⸃
ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ
δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' 5 84; 10,23.
ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ⸀πωρώσει τῆς καρδίας J 11,33. R 11,25. E 4,18.
αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρα⸆.
καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ⸆.
26,4 ¹καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν 6
Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον⸀ἐδίδουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως (8,15); 12,13. Mt 22,16. J 5,18.
αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 7–12: Mt 12,15 s. L 6,17–19.
15 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνε- 7
27,1 χώρησεν⸀πρὸς τὴν θάλασσαν· * καὶ⸂πολὺ πλῆθος⸃ Mt 4,23.25.
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας⸉⸀ἠκολούθησεν· καὶ ἀπὸ τῆς
Ἰουδαίας⸊ ¹ καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων ⸋καὶ ἀπὸ τῆς 8
Ἰδουμαίας⸌καὶ⸆ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ⸆ περὶ Τύρον 7,24 p.
καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ἀκούοντες ὅσα⸀ποιεῖ,
ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς 9
αὐτοῦ ἵνα⸀πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ 5,24. Mt 13,2.
τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· πολλοὺς 10 Mt 15,30.
γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ 6,56.
ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. καὶ τὰ πνεύματα 11
τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον
28,8 αὐτῷ * καὶ ἔκραζον⸀λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ L 4,41.
θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν 12 1,43 s!

---

1 ⸆p) την *rell*; S : *txt* **B**ℵ. | ⸀p) ξηραν **D** **2** ⸀p) -ντο **C*DΘ***al* | ⸆p?) εν ℵ**CDΘ***al*; T | ⸂-ευει ℵ**W***pc*; T **3** ⸉1423 ℵ**CΘ***pc*; T : 4312 ℜ*pl* : 3124 **D** *et* ⸀εξηραμμενην ℜ**D***pm*; Ϛ : *txt* **B***pc* **4** ⸂p) αγαθοποι- **BCℜΘ***pl*; H : *txt* ℵ**D** **5** ⸀πηρωσει 17 20 : νεκρωσει **D** it sy^s | ⸆p) σου ℵ**CDΘ***pm*; 𝔎 : *txt* **BEU***al* | ⸆p) υγιης ως η αλλη ℜ*pm* **6** ⸀εποιησαν ℵ**CΘ***pc*; Th : εποιουν ℜ*al* : ποιουντες **D** *a.* : *txt* **B***al* **7** ⸀εις **D***al*; T | ⸂πολυς οχλος **D** lat(sy^s) | ⸉2—51 ℵ**C***pc*; Th *et* ⸀-σαν ℵ**C**ℜ*al*; T **8** ⸋p) ℵ***WΘ***pc* c sy^s | ⸆οι **D**. | ⸆οι ℜ**DΘ***pl*; Ϛ | ⸀εποιει ℌℜ**DWΘ***pl*; Th : *txt* **BL** *892* sy^s aeg **9** ⸀-ρια **B**.; W **11** ⸀-ντες ℵ**D***pc*; Th

13–19: L 6,12–16. Mt 10,2–4. 13 φανερὸν ⸀ποιήσωσιν. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, 8/29,3
καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον
14 πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησεν δώδεκα⸆ ἵνα ὦσιν μετ' 16
15 αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν ¦ καὶ
16 ἔχειν ἐξουσίαν⸆ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· ⸂καὶ ἐποίησεν
J 1,42. τοὺς δώδεκα⸃, ⁎⁚ καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι⁚² 30,3
Mt 4,21! 17 Πέτρον· ¦⸂καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, ⁚καὶ ἐπέθηκεν
L 9,54. αὐτοῖς ⸀ὄνομα⸃ ⸁Βοανηργές, ὅ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς⁚²·
18 ¦⸂καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ
Mt 9,9! J 11,16! Μαθθαῖον⸆ καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου
19 καὶ ⸀Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν ⸁Καναναῖον ¦ καὶ
Ἰούδαν⸃ ⸀Ἰσκαριώθ, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.
20 Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν 31,10
2,2! [ὁ] ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ⸀μηδὲ ἄρτον
J10,20! Sap5,4. L8,19. Zch 13,3. 21 φαγεῖν. καὶ ⸂ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ⸃ ἐξῆλθον
22–30: Mt 12,24–29; 31 s. L 11,15–22 12,10. 22 κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ⸀ἐξέστη. καὶ οἱ 32,3
γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον
ὅτι ⸀Βεεζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν
Mt 9,34! 23 δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσκαλε- 33,2
σάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς·
24 πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; ¦καὶ ἐὰν
βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι
25 ἡ βασιλεία ἐκείνη· καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ,
26 οὐ δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη ⸀στῆναι. καὶ εἰ ὁ
σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν ⸂καὶ ἐμερίσθη,⸃ οὐ
1,25. 27 δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. ἀλλ' οὐ δύναται
οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ

---

12 ⸀ποιωσιν *D L al*; T **14** ⸆*p*) ους και αποστολους ωνομασεν *B ℵ* (*⸉ W*) *Θ* sy^hmg sa; H : *txt ℜ D pl* **15** ⸆*p*) θεραπευειν τας νοσους και *ℜ D* (*Θ*) *pl* lat(sy) **16** ⸂πρωτον Σιμωνα *φ* sa. : —*p*) *ℜ D Θ pl* lattsy : *txt ℌ* | ⁚(*et* ⁚²) H **17** ⸂κοινως δε αυτους εκαλεσεν *W b c e q* | ⁚(*et* ⁚²) H | ⸀ονοματα *ℵ C ℜ Θ pl* lat; Th : *txt B D pc* | ⸁Βανηρεγες 565 (700) : (Benereem Hier *cj*) **18.19** ⸂ησαν δε ουτοι Σιμων και Ανδρεας Ιακωβος κ. Ιωαννης Φ-ος *etc W* (*b c e*) **18** ⸆*p*) τον τελωνην *Θ φ pc* | ⸀Λεββαιον *D* it; ⸆h^r⸆ : — *W* | ⸁Κανανιτην *ℜ Θ pl* **19** ⸀-ιωτην *ℜ pl* vg : Σκαριωθ *D* it vg^codd **20** [+ *B D al*; W : — *ℵ* C ℜ Θ* pm*; T | ⸀μητε *ℵ C ℜ D Θ al*; T **21** ⸂ακ. (οτε ηκουσαν *D* it) περι αυτου οι γραμματεις και οι λοιποι (*D*) *W* (it) | ⸀εξεσταται *Θ* 565 *pc* : εξ. αυτους *D* it : εξηρτηνται αυτου *W* 28 **22** ⸀Βεελζ- *ℵ C ℜ D Θ pl* it; T : -lzebub latsy : *txt B* **25** ⸀σταθηναι *ℵ C ℜ Θ pm*; T : εσταναι *D*. : *txt B al* **26** ⸂κ. μεμερισται, *ℜ* (*D*) *Θ pl*; S : , εμερισθη, και *ℵ* C*vid* vg; T : *txt B*

σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν
34,2 δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. Ἀμὴν 28 1 J 5,16.
λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν
ἀνθρώπων· τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι,
⸀ὅσα ἐὰν βλασφημήσωσιν· ¦ ⸂ὃς δ᾽ ἂν⸃ βλασφημήσῃ 29
εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν ⸋εἰς τὸν αἰ-
ῶνα⸌, ἀλλὰ ἔνοχός ⸀ἐστιν αἰωνίου ⸁ἁμαρτήματος. ὅτι 30 21 s. J 10,20.
35,2 ἔλεγον· πνεῦμα ἀκάθαρτον ⸀ἔχει. Καὶ ⸀ἔρχονται 31 31–35: Mt 12,46–50. L 8,19–21.
⸂ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ⸃, καὶ ἔξω
στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ⸁καλοῦντες αὐτόν.
¦ καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· 32
ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ⸋καὶ αἱ 6,3 p.
ἀδελφαί σου⸌ ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ ἀποκριθεὶς 33
αὐτοῖς λέγει· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ⸀καὶ οἱ ἀδελ-
φοί⸆; καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ 34 5!
καθημένους λέγει· ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί J 20,17!
μου. ὃς ⸆ἂν ποιήσῃ ⸂τὸ θέλημα⸃ τοῦ θεοῦ, οὗτος 35
ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.
17 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θά- 4 1–20: Mt 13,1–23. L 8,4–15.
36,2 λασσαν· καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ⸀ὄχλος ⸁πλεῖστος,
ὥστε αὐτὸν εἰς ⸆πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ⸂ἐν τῇ
θαλάσσῃ⸃, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ⸄πρὸς τὴν θάλασσαν⸅
9 ⸋ἐπὶ τῆς γῆς⸌ ἦσαν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παρα- 2
βολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ· ¦ ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων ⸀σπεῖραι. 3
¦ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ 4
τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ ⸆καὶ κατέφαγεν
αὐτό. καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ⸆ὅπου 5
οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ⸀ἐξανέτειλεν διὰ

---

28 ˙ , H | ⸀οσας *C*𝔎*pm* **29** ⸂ος αν δε τις *D*. | ⸋*p*) *DWΘ 1* it | ⸀εσται ℵ*Dal*; T | ⸁-τιας *C***DWφ*; h^r2 : κρισεως *C*^c𝔎*pl*; h^r1 : κολασεως *348 pc* **30** ⸀εχειν *D* : ε-ν αυτον *W* it : αυτον εχει *C* aeth. **31** ⸀-χεται ℵ*DWΘal* it; T | ⸂5 6 4 1 2 3 𝔎*pm*; S | ⸁φωνουντες 𝔎*Dpm* : ζητουντες *A*. **32** ⸋*p*) 𝔊*WΘpm*; H : *txt* 𝔎*Dal*; ⊣h^r⊢ **33** ⸀ἢ 𝔎(*D*)*al*; S | ⸆*p*) μου 𝔊𝔎*Θpl*; T : *txt BD* **35** ⸆*p*) γαρ 𝔊𝔎*DΘpl*; h : *txt Bbe* | ⸂τα -ματα *B*.; h **4,1** ⸀ο λαος *D*. | ⸁*p*) πολυς 𝔎*DΘpl* | ⸆το 𝔎*Dal*; W | ⸂*p*) παρα τον αιγιαλον *Wbe*. | ⸄*p*) εν τω αιγιαλω *W* it | ⸋*DW* it sy^s sa **3** ⸀*p*) του σπ. *C*𝔎*Θpm*; s : — *D* bo. **4** ⸆*p*) του ουρανου *Dal* it **5** ⸆και *B*(*D*); [H] | ⸀εξεβλαστησεν *λφ pc*; S

Jc1,11. 1P1,24. 6 τὸ μὴ ἔχειν βάθος ⸀γῆς· καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος
⸀ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη.
7 ¹καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν
αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ
8 ἔδωκεν. καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν
καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ ⸀αὐξανόμενα
(Is 5,10.) καὶ ἔφερεν ⸀εἰς τριάκοντα καὶ ⸀ἐν ἑξήκοντα καὶ ⸀ἐν
Mt 11,15! 9 ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν· ὃς ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω⸆.
10 ¹Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτων αὐτὸν οἱ 18
11 ⸂περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα⸃ ⸀τὰς παραβολάς⸃. καὶ
34. 1K14,21.22. ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς
1 K 5,12 s. Kol 4,5. βασιλείας τοῦ θεοῦ· * ἐκείνοις δὲ τοῖς ⸀ἔξω ἐν παρα- 87,1
1Th4,12. 1T3,7. 12 βολαῖς ⸋τὰ πάντα ⸀γίνεται, ¹ἵνα

Is 6,9.10. J 12,40. Act 28,26.
βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν,
καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ ⸀συνιῶσιν,
μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς.

13 ¹καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν
ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε;
14.15 ¹ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. ¹οὗτοι δέ εἰσιν οἱ 88,2
παρὰ τὴν ὁδόν⁚, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ
ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ
16 αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ⸂εἰς αὐτούς⸃. καὶ
οὗτοί ⸉εἰσιν ὁμοίως⸊ οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι,
οἳ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον ⸋εὐθὺς μετὰ χαρᾶς
17 λαμβάνουσιν ⸋²αὐτόν, ¹καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν
ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἶτα γενομένης
2 Th 1,4! θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλί-
18 ζονται. καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ ⸀εἰς τὰς ἀκάνθας
σπειρόμενοι· οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες,
10,23s. L21,34! 2 Th 2,10. H3,13. 2P2,13. 19 ¹καὶ αἱ μέριμναι τοῦ ⸀αἰῶνος καὶ ⸂ἡ ἀπάτη⸃ τοῦ

---

5 ⸀*της γ.* **BΘ**; W : *την γην* **D**. *6* ⸀*-ισθησαν* **BD** *a e* sa.; h *8* ⸀*-ανομενον* **DL***al*; T : *-ανοντα* **C𝔎Θ***pm* : *txt* **Bℵ** | ⸀*ter εἰς* **ℵC***al*; Th[1] : *ter ἐν* **𝔎***pm* : *ter ἓν* **DΘ** (*το εν* **W**) latt sa : *εἰς .. ἓν .. ἓν* **L**; h[2] : *txt* **B** (*vel* = **L**?) *9* ⸆*και ο συνίων συνιετω* **D** it sy[hmg]; ⊣h[r]⊢ *10* ⸂*p*) *μαθηται αυτου* **DΘφ** it sy[s] | ⸀*την -λην* **𝔎***pl*; S : *p*) *τις η -λη αυτη* **DΘ** it *11* ⸀*εξωθεν* **B***pc*; h | ⸋**ℵDΘ***al*; T | ⸀*λεγεται* **DΘ***al* it *12* ⸀(*συνίωσιν* H) *15* ⁚ comm | ⸂*εν αυτοις* **𝔖**; T : *εν ταις καρδιαις αυτων* **𝔎DΘ***pm*; s[2] : *txt* **BW***al*; s[1] *16* ⸉**𝔖**; T : *txt* **B𝔎***pm* | ⸋**D** *579 pc* it sy[s] | ⸋[2] **Θλφ**; s *18* ⸀*επι* **𝔖***pc*; T : *txt p*) **B𝔎DΘ***pl* *19* ⸀*p*) *βιου* **DΘ***al* it | ⸂*απαται* **D***pc* : *αι απ.* **Θ**

ʳπλούτου ᵒκαὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι ⸌ εἰσπο-
ρευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος Tt 3,14. 2 P 1,8.
γίνεται. καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν 20
καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ
παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ʳἐν τριάκοντα 21—25:
39,2 *καὶ ʳἐν ἑξήκοντα καὶ ʳἐν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν* 21 L 8,16—18.
αὐτοῖς ʳὅτι μήτι ʳἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν
μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην⁚; οὐχ ἵνα ʳ²ἐπὶ τὴν Mt 5,15.
40,2 *λυχνίαν τεθῇ; οὐ γάρ ἐστίν ᵒτι κρυπτόν, ἐὰν μὴ* 22 Mt 10,26!
ἵνα φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα
ἔλθῃ εἰς φανερόν. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκου- 23 Mt 11,15!
41,2 *έτω. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε.* 24
ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστε- Mt 7,2!
42,2 *θήσεται ὑμῖνᵀ. ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ* 25 Mt 13,12!
ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
3,10 *ˈΚαὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ὡςᵀ* 26
ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, ˈκαὶ 27 Jc 5,7. Mt 13,25.
καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ
σπόρος βλαστᾷ καὶ ʳμηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός.
ˈαὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ⁚, πρῶτον χόρτον, εἶτεν 28
στάχυν, εἶτεν ʳπλήρης σῖτος⸌ ἐν τῷ στάχυϊ. ὅταν 29 Joel 4,13. Ap 14,15.
δὲ παραδοῖ ὁ ʳκαρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέ- 30—32:
44,2 *πανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγεν·* 30 Mt 13,31 s. L 13,18 s.
πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν Is 40,18.
τίνι ʳαὐτὴν παραβολῇ θῶμεν⸌; ˈὡς κόκκῳ σινάπεως, 31 Mt 17,20
ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ ʳτῆς γῆς⸌, μικρότερον ὂν πάντων
τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ˈκαὶ ὅταν σπαρῇ, 32
ἀναβαίνει καὶ γίνεται μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων,
καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ Dn 4,9.18. Ez 17,23; 31,6.
τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατα- Ps 104,12.

---

19 ʳ*κοσμου* ***DΘ****pc* it | ᵒ*p)* ***DWΘ*** *pc* **20** ʳ*ἓν* (*το εν* ***W***) (***D?***) λφ latt sa; h | ʳ *bis ἓν* (*το εν* ***W***) (***D?***) λφ latt sa; [h] : — ***B***; [ℌ] **21** ʳ*ιδετε* φ *28.* : — *rell* : *txt* ***BL*** *892.* | ʳ*απτεται* ***D*** it : *καιεται* ***W***φ sa | ⁚, H | ʳ²*υπο* ***B*ℵ****al*; h „MSS“ **22** ᵒ*p)* ***BDΘ****pm* it; ℌ **24** ᵀ*τοις ακουουσιν* ***ℜΘ****pm*; S : *txt* ℌ*pc* **26** ᵀ *εαν* (*C*)***ℜ****pm* lat; W : *txt* ℌ **27** ʳ*-νεται* ***DW****al*; W **28** ⁚—, W | ʳ*πλ. ο σ.* ***DW***; h[s1] : *-ρης σιτον* ***C**** *pc*; h[e1] : *πληρη* (+ *τον* ***Θ****pc*) *σιτον* ***ℵℜ***(***Θ***)*pl*; H[db] : *txt* ***B***; h[s2] **29** ʳ(*καιρος* Blass *cj*) **30** ʳ *ομοιωματι παραβαλωμεν αυτην* λ **31** ʳ *την γην* ***D****al* it

33. 34: Mt 13,34. 33 σκηνοῦν. Καὶ τοιαύταις ⸀παραβολαῖς πολλαῖς⸃ 45,6
1 K 3,1. ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν·
J (6,60); 16,12. 11. 2 P 1,20. 34 ⸆⸀χωρὶς δὲ⸃ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς,* κατ' ἰδίαν 46,10
δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα.
35–41: Mt 8,18.23–27. 35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας 10 1
L 8,22–25. 36 γενομένης· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες 47,2
τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ
Jon 1,3 ss. 37 πλοίῳ, καὶ ἄλλα⸆ ⸀πλοῖα ⸁ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γίνεται
λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν
εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον.
38 ⸆καὶ ⸉αὐτὸς ἦν⸊ ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ ⸀τὸ προσκεφάλαιον⸃
J 4,6. L 10,40. καθεύδων. καὶ ⸀ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ·
39 διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; ⸆καὶ διεγερ-
Ps 65,8; 89,10; 107,23–32. θεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ·
6,51. σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγέ-
J 14,1.27. 2 T 1,7. Ap 21,8. 40 νετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί ⸀δειλοί
41 ἐστε οὕτως⸃; ⸁πῶς οὐκ⸃ ἔχετε πίστιν; ⸆ καὶ ἐφοβήθη-
1,27. σαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς
ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασ-
σα ⸉ὑπακούει αὐτῷ⸊;
1–20: Mt 8,28–34. 5 Καὶ ⸀ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς 11
L 8,26–39. 2 τὴν χώραν τῶν ⸁Γερασηνῶν. καὶ ἐξελθόντος 20
αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, [εὐθὺς] ὑπήντησεν αὐτῷ
⸀ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος⸃ ἐν πνεύματι ἀκα-
3 θάρτῳ, ⸆ ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνή-
μασιν, καὶ οὐδὲ ἁλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο
4 αὐτὸν δῆσαι, ⸆ διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ
ἁλύσεσιν δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς
ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶς
5 ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ
ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν

---

33 ⸀21 *DΘ*lat : *p*) 1 *LWpm* **34** ⸀*p*) και χ. *Bpc*; W **36** ⸆δε *ℜD pl*; T | ⸀πλοιαρια *ℜal* | ⸁ησαν *ℵDW*; T **38** ⸉ *ℜDΘpm*; T | ⸀-λαιου *DΘ al* | ⸀διεγ- *ℜ*(*DΘ*)*pl*; S **40** ⸀312 P⁴⁵ λ φ : 12 *ℌDΘpc*latt : *txt CℜWal et* ⸁ουπω *ℌDΘal*lat : — *Weq* **41** ⸉ *ℵ***Cal*; T : *txt B* **5,1** ⸀ηλθεν *CΘal*; S | ⸁*p*) Γεργεσηνων *LΘ 33 al* sy^s; h^r1 : Γαδαρηνων *Cℜpm*; h^r2 : *txt Bℵ***D* latt **2** [+ *ℌ*; T : -εως *ℜDΘpl* : — *BW*itsy; W | ⸀41–3 *DΘpc*it sa : 4 *1555 2324* sy^s

κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. καὶ ἰδὼν 6
τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύ-
νησεν ⸀αὐτόν, ⸋καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· τί 7 1,24! 1 Rg17,18.
ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Mt26,63. Jc2,19.
ὁρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃς. ἔλεγεν γὰρ 8
αὐτῷ· ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ
ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὄνομά σοι; 9
καὶ λέγει αὐτῷ· λεγιὼν ὄνομά μοι⸆, ὅτι πολλοί
ἐσμεν. καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ ⸀αὐτὰ 10
ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ 11
ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· καὶ παρε- 12
κάλεσαν αὐτὸν ⸆ ⸀λέγοντες· πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς
χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. καὶ ⸂ἐπέτρεψεν 13
αὐτοῖς⸃. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα
εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη
κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι,
καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ οἱ βόσκοντες 14
αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ⸀ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ
εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστιν τὸ γεγονός.
⸋καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν 15
δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον καὶ σωφρο-
νοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν.
⸋καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ 16
δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. καὶ ⸂ἤρξαντο 17
παρακαλεῖν⸃ αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.
8,8 ⸋καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον ⸀παρεκάλει 18
αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾖ. καὶ οὐκ 19
ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· ὕπαγε εἰς τὸν
οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς, καὶ ⸀ἀπάγγειλον αὐτοῖς (7,36.)
ὅσα ὁ ⸀κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἠλέησέν σε. καὶ 20 7,31. Mt 4,25.
ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει

---

6 ⸀αυτω ℵ𝕽DΘ*pm*; T *9* ⸆εστιν B(⸉D)*pc* lat; Wh *10* ⸀αυτους 𝕽D*pm*; S : αυτον ℵ(⸉W)*al* : *txt* BC(⸉Θ) *12* ⸆(παντες 𝕽*al*) οι δαιμονες M(𝕽)*pm* lat : (παντα Θ*pc*) τα δ-νια D(Θ*pc*) it *et* ⸀ειποντα DΘ *13* ⸂επ. αυτ. ευθεως ο Ιησους 𝕽*pm*; S : επεμψεν αυτους Θ : ευθεως κυριος Ιησους επεμψεν αυτους εις τους χοιρους D*pc* it *14* ⸀ανηγγ- 𝕽*al*; S *17* ⸂παρεκαλουν DΘ*pc* *18* ⸀ηρξατο παρακαλειν D lat *19* ⸀διαγγ- P45 D*al*; s² : αναγγ- 𝕽*pm*; s¹ | ⸀p) θεος D 1241

ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.
21–43: Mt 9,18–26. L 8,40–56. 21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ⸋ἐν τῷ πλοίῳ⸌ 21
⸂πάλιν εἰς τὸ πέραν⸃ συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' 49,2
22 αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἔρχεται 12
εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ⸋ὀνόματι Ἰάϊρος⸌, καὶ ἰδὼν
23 αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ¦καὶ ⸀παρα-
καλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου
Mt 9,18! ἐσχάτως ἔχει, ⸂ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς τὰς χεῖρας αὐτῇ,⸃
24 ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ.
3,9. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον
25 αὐτόν. Καὶ γυνὴ ⸆οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα 13
26 ἔτη, ¦καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ
δαπανήσασα τὰ ⸂παρ' αὐτῆς⸃ πάντα, καὶ μηδὲν
ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα,
27 ¦ἀκούσασα ⸰τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ
6,56! Mt 14,36. 28 ὄπισθεν ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· ἔλεγεν γὰρ ὅτι
ἐὰν ἅψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι.
29 ¦καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς,
καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος.
30 ¦καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ
L 5,17! αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ
31 ἔλεγεν· τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; ¦καὶ ἔλεγον
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλί-
32 βοντά σε, καὶ λέγεις· τίς μου ἥψατο; ¦καὶ περι-
33 εβλέπετο ⸂ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν⸃. ἡ δὲ γυνὴ
φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα⸆, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ⸆αὐτῇ,
Mt 9,22! Jdc 13,6. ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν
1 Sm 1,17. 2 Sm 15,9. 34 τὴν ⸀ἀλήθειαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· ⸀θυγάτηρ, ἡ πίστις
L 7,50; 8,48. Act 16,36. σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς
Jc 2,16. 35 ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος
ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ
θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλεις τὸν δι-

21 ⸋ 𝔓45 *D* Θ *pc* it sy[s] | ⸂1 𝔓45. : 2–4 1 ℵ* *D* it; T : 2–4 Θ sy[s] sa **22** ⸋ *p*) *D* it. **23** ⸀ *p*) παρεκ- *B* 𝔎 Θ *pm*; Wh | ⸂ελθε αψαι αυτης εκ των χειρων σου *D* it. **25** ⸆ τις 𝔎 *D* Θ *pl*; S **26** ⸂εαυτης *D* Θ *al* : παρ εαυτ- ℵ *C al*; Th : *txt* *B** 𝔎 *al* **27** ⸰ 𝔎 *D* Θ *pl*; S : *txt* *B* ℵ* *C** **32** ⸂ιδειν (— *W*) τ. τ. πεποιηκυιαν *W* Θ *1 pc* : — *ce*. **33** ⸆ διο πεποιηκει λαθρα *D*(Θ)*al* it; ⊣h[r]⊢ | ⸆ επ 𝔎 Θ *pl*; S | ⸀ *p*) αιτιαν *1 28* sa : αιτ. αυτης *W 69 pc* **34** ⸀-τερ ℵ 𝔎 Θ *pl*; T : *txt* *BD*

δάσκαλον; ὁ δὲ Ἰησοῦς ⸀παρακούσας τὸν λόγον 36
λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· μὴ φοβοῦ,
μόνον πίστευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ' αὐτοῦ 37
συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον Mt 17,1!
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. καὶ ἔρχονται 38
εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ
θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας ⸀πολλά,
¹ καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· τί θορυβεῖσθε καὶ 39 Act 20,10.
κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. J 11,4.11.
¹ καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ⸀αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας 40 Act 9,40.
παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν
μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται
ὅπου ἦν τὸ παιδίον⸆. καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς 41 Mt 8,15!
τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· ⸂ταλιθὰ κοῦμ⸃, ὅ ἐστιν
μεθερμηνευόμενον· τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. L 7,14.
¹ καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν 42
γὰρ ἐτῶν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν ⸋εὐθὺς ἐκστάσει
μεγάλῃ. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς 43 1,43 s!
γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν ⸀δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν. 1–6: Mt 13,53–58. L 4,16–30.
22 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ⸀ἔρχεται εἰς τὴν πα- 6
50,1 τρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ. καὶ ⸂γενομένου σαββάτου⸃ ἤρξατο διδάσκειν 2
ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ ⸋οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσ- 11,18!
σοντο ⸆ λέγοντες· πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ J 7,15.
σοφία ἡ δοθεῖσα ⸀τούτῳ⁚; ⸄καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται L 10,13.
διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι⸅⁚²; οὐχ οὗτός ἐστιν 3 J 6,42.
ὁ ⸂τέκτων, ὁ υἱὸς⸃ τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου Act 12,17!
⸄καὶ Ἰωσῆτος⸅ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ (Jd 1.)
εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ 8,32. L 2,34 s.

---

36 ⸀p) ακουσας CℜDΘpl *38* ⸀-λας B*. : -λους Θ *40* ⸀ο ℜpl; S | ⸆ ανακειμενον CℜPm; S : κατακ- Θal : txt ℌD *41* ⸂τ. κουμι ℜΘpm; W : ραββι θαβιτα (corruptum ex ραβιθα, i. e. puella, Wellhausen cj) κουμι D : ταβιθα W : tabea acultha cumhi e. *42* ⸋ 𝔓45 ℜDWΘpl *43* ⸀δουναι D 6,1 ⸀ηλθεν ℜpl : απηλθεν D *2* ⸂ημερα σαββατων Dit. | ⸋ ℵCℜDΘpl : txt Bφpc | ⸆ επι τη διδαχη αυτου 𝔓45vid DΘal lat | ⸀αυτω ℜDWΘpl; S | ⁚, H | ⸄και δυν. . . γινονται ℜpm; T : ινα και δυν. . . γινωνται (C*)D(Θ)al it | ⁚². W *3* ⸂p) του τεκτονος ο υι. 𝔓45 13pc : τ. τ. υι. 565 579 : τ. τ. υι. και 33 69 700al it arm Or; h^r | ⸄p) κ. Ιωσηφ ℵlat; h^r1 : κ. Ιωση CℜPm; h^r2 : — cff²i.; h^rδv : txt ℌDΘal

4 ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ 51,1
Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν
J 7,5. τῇ πατρίδι ⸀αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ
5 καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ
Mt 9,18! 18. ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις
Mt 8,10. 6 ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. καὶ ⸀ἐθαύμασεν
διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. 52,2
7–13: Mt 10,1.9–14. L 9,1–6. 30. 7 *Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. ⸋Καὶ 14
⸂προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀπο- 53,2
L 10,1. στέλλειν δύο⸃ δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν
8 πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ⸋καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς
ἵνα μηδὲν ⸀αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον,
μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν,
9 ⸋ ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ⸀ἐνδύσησθε
10 δύο χιτῶνας. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅπου ἐὰν εἰσέλ- 54,2
θητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε
11 ἐκεῖθεν. καὶ ⸂ὃς ἂν ⸰τόπος μὴ δέξηται⸃ ὑμᾶς μηδὲ 55,2
ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε
1,44; 13,9. τὸν χοῦν ⸋τὸν ὑποκάτω⸌ τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρ-
12 τύριον αὐτοῖς. ⸆Καὶ ἐξελθόντες ⸀ἐκήρυξαν ἵνα ⸁μετα- 56,8
Mc 16,17 s. 13 νοῶσιν, ⸋καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον
L 10,34. Jc 5,14 s. ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ⸀ἐθεράπευον.
14–29: Mt 14,1–12. 14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης, φανερὸν γὰρ 15
L 9,7–9; 3,19 s. ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ⸀ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης 57,2
ὁ ⸁βαπτίζων ⸀²ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο
15 ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι δὲ ἔλεγον 58,10
8,28. Mt 21,11! ὅτι Ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι ⸋προφήτης
16 ὡς⸌ εἷς τῶν προφητῶν. ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρῴδης
ἔλεγεν· ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ⸆ἠγέρθη⁚.
17 ⸋Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρῴδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν 59,2

4 ⸀εαυ- ℵ*; T : τη εαυ- Θ pc 6 ⸀-αζεν C ℜ D Θ pl; h : txt B ℵ pc 7 ⸂p) -λεσαμενος τ. ιβ' μαθητας απεστειλεν αυτους ανα D (565 al it) 8 ⸀αρωσιν 𝔖 Θ al; S : txt B ℜ D pm 9 ⸀-σασθαι B² (-σασθε B* 33) al; ℋ 11 ⸂p) οσοι αν μη δεξωνται ℜ D (Θ) pm | ⸰p) λ pc sy^s | ⸋p) D 33 pc lat sy^s | ⸆p) αμην λεγω υμιν· ανεκτοτερον εσται Σοδομοις η Γομορροις εν ημερα κρισεως η τη πολει εκεινη ℜ pm 12 ⸀-υσσον ℜ Θ pl; s | ⸁-νοησωσιν 𝔖 ℜ pl : txt B D Θ pc 13 ⸀-οντο H N pc 14 ⸀! -γεν 𝔖 ℜ Θ pl; Th : txt B (D) pc it | ⸁βαπτιστης D W Θ φ 28 700 al latt | ⸀²p) ηγερθη C ℜ Θ λ φ pm : ανεστη A 28 pc 15 ⸋ D it 16 ⸆εστιν· αυτος C ℜ (Θ) pm | ⁚; comm

Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ⸂ἐν φυλακῇ⸃ διὰ Ἡρῳ-
διάδα τὴν ⸄γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ⸅,
ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν· ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ 18
Ἡρῴδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ 10,11. Lv 18,16.
ἀδελφοῦ σου. ἡ δὲ Ἡρῳδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ 19 Sir 25,21.
ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· ὁ γὰρ 20
Ἡρῴδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα
δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, ⸋καὶ ἀκούσας
αὐτοῦ πολλὰ ⸀ἠπόρει,⸌ καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. Act 24,24.26.
|καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου ὅτε Ἡρῴδης τοῖς 21
⸀γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν Ap 6,15; 18,23.
αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς
Γαλιλαίας, |καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς ⸂αὐτῆς 22
τῆς⸃ Ἡρῳδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, ἤρεσεν τῷ Ἡρῴδῃ
καὶ τοῖς συνανακειμένοις. ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν
τῷ κορασίῳ· αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω
σοι· καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ⸆ ⸀ὅτι °ὃ ἐὰν⸆² αἰτήσῃς δώσω 23 Esth 5,3.6; 7,2. (L 19,8.)
σοι ⸂ἕως ἡμίσους⸃ τῆς βασιλείας μου. καὶ ἐξελ- 24
θοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς· τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ Sir 25,18.21.
εἶπεν· τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ ⸀βαπτίζοντος.
|καὶ εἰσελθοῦσα ⸋εὐθὺς μετὰ σπουδῆς⸌ πρὸς τὸν 25 (L 1,39.)
βασιλέα ⸂ᾐτήσατο λέγουσα⸃ ⸄· θέλω ἵνα ἐξαυτῆς δῷς⸅
μοι ἐπὶ πίνακι ⸆ τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ ⸀βα-
πτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ 26 (L 18,23.
τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς ⸀ἀνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν
ἀθετῆσαι αὐτήν. καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς 27
σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ⸀ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
⸁καὶ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ,
|καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ 28
ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν
αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ 29

---

17 ⸂και εβαλεν εις φυλακην *D Θ al* it | ⸄..]αυτου γυν[.. 𝔓45 **20** ⸋(P. Schmiedel *cj ad* 6, 16 *e* L 9, 7 *adnotatum fuisse*) | ⸀εποιει *C 𝔎 D pl* lat sy; h^r s : *txt B ℵ Θ (W) pc* **21** ⸀γενεθλιοις *D*. **22** ⸂αυτου *ℌ D*; H : της *λ* : αυτης *W* : *txt C 𝔎 Θ pm* **23** ⸆πολλα 𝔓45 *D Θ pc* | ⸀(δ τι *ℋ*) | ° ⁝ 𝔓45 *B pc*; *ℋ* W | ⸆² ⁝ με 𝔓45 *B* (*ʃ A 𝔎 al*) *D Θ al*; *ℋ* W : *txt ℵ al* | ⸂και (καν *565*) το ημισυ *D* (*565*) **24** ⸀-ισατο *C 𝔎 D pl*; s : *txt ℌ Θ* **25** ⸋ *D* (*al*) it(sy^s) | ⸂ειπεν *D Θ al* | ⸄p) · δος *D pc* : εξ. · δος *Θ* | ⸆p) ὧδε *D* | ⸀βαπτιζοντος *L 700 892*. **26** ⸀p) συνανακ- *ℵ C 𝔎 D Θ pl*; s : *txt B W pc* lat **27** ⸀ενεχθηναι *𝔎 D Θ pl*; S | ⸁ο δε *𝔎 D Θ pm*; S

αὐτοῦ ἦλθαν ⸂καὶ ἦραν⸃ τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν
⸀αὐτὸ ἐν μνημείῳ.
7. L 9,10; 10,17. 30 ⁚Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, 25
καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ 61,3
31 °ὅσα ἐδίδαξαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ⸂ὑμεῖς αὐτοὶ 62,1
κατ' ἰδίαν⸃ εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον.
2,2! 8,1. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ
32–44: Mt 14,13–21. 32 οὐδὲ φαγεῖν ⸀εὐκαίρουν. καὶ ⸂ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ 63,6
L 9,10–17. J 6,1–13. 33 εἰς ἔρημον τόπον⸃ κατ' ἰδίαν. καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπά-
54 s. γοντας καὶ ⸀ἐπέγνωσαν ⸆πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν
τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ ⸂προῆλθον αὐτούς⸃.
Mt 9,36. 34 ˈΚαὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη 16
Nu 27,17. Ez 34,5. ἐπ' αὐτοὺς ὅτι ἦσαν **ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα**,
8,1–9. 35 καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. Καὶ ἤδη 64,1
ὥρας πολλῆς ⸀γενομένης προσελθόντες °αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος
36 καὶ ἤδη ὥρα πολλή· ˈἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελ-
θόντες εἰς τοὺς ⸀κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγορά-
37 σωσιν ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτοῖς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν
J 4,8. αὐτῷ· ἀπελθόντες ⸀ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων
38 ἄρτους⁚, καὶ ⸁δώσομεν αὐτοῖς φαγεῖν⁚²; ὁ δὲ λέγει
αὐτοῖς· πόσους ⸉ἔχετε ἄρτους⸊; ὑπάγετε ἴδετε. καὶ
39 γνόντες λέγουσιν· πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν
αὐτοῖς ⸀ἀνακλιθῆναι πάντας ⸂συμπόσια συμπόσια⸃
40 ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ

---

29 ⸂ κηδευσαι *W* 28. | ⸀*p*) αυτον ℵ*Wpc*; T **30** ⁚*non hic, sed post* 32 *dist.* W | ° ℵ**C*Wpc*; T **31** ⸂ υπαγωμεν *D* it(sy) | ⸀ ευκαιρως ειχον *D* lat **32** ⸂ 1 5–7 3 4 ℜ*pm*; T: αναβαντες εις το πλοιον 1 5–7 *D* latsa : *txt* ℌ (— τω ℵ*pc*) Θ *al* **33** ⸀ εγν- *B*Dλ* sa.; ℋ | ⸆ αυτους ℵ*al* sy; T: αυτον ℜ*al* : *txt* *BDΘal* | ⸂ συνηλθον αυτου *D* (28) *pc b*; ⊣hr1⊢ : ηλθον αυτου (λ) 565 *ff*² *r*; hr2 : προηλθ. αυτον αυτου syp; hr3v : προηλθον αυτους και συνηλθον προς αυτον ℜ*pm*; hr4 : προσηλθ. α. *Lpc* : προσ. αυτοις *Θ* : *txt* ℌ*al* lat **35** ⸀ γιν- ℵ*D* latt.; Th | ° ℵ**Θal*; T **36** ⸀ εγγιστα *D* 700 latt; ⊣hr⊢ **37** ⸀ -σομεν *L*λ al* | ⁚; *et* ⁚². W | ⸁ -σωμεν ℵ*Dal*; T : δωμεν ℜ*Θpm*; s : *txt* 𝔓45 *Bpc* latt **38** ⸉ 𝔓45 ℵℜ*Dpl*; T : *txt* *BΘpc* **39** ⸀ -ιναι ℜ*Dpm*; Th | ⸂ συμπ. *LW Θal* κατα την συμποσιαν *D* (*ex* lat?) : — *a* sys

κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα. καὶ λαβὼν τοὺς 41
πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς 7,34. J 11,41; 17,1!
τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους
καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ἵνα παρατιθῶσιν ⸀αὐτοῖς,
καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. καὶ ἔφαγον 42
πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν ⸀κλάσματα 43
δώδεκα κοφίνων πληρώματα καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. Dt 28,5.
ˈκαὶ ἦσαν οἱ φαγόντες ⸋τοὺς ἄρτους⸌ πεντακισχίλιοι 44
26 ἄνδρες. Καὶ εὐθὺς ⸆ ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς 45 45–56: Mt 14,22–36.
5,6 αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς ⸰τὸ πλοῖον καὶ προάγειν ⸋εἰς τὸ J 6,15–21.
πέραν⸌ ⸀πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύει τὸν
5,2 ὄχλον. καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ 46
17 ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ὀψίας γενομένης ἦν ⸆τὸ 47
7,4 πλοῖον ἐν ⸂μέσῳ τῆς θαλάσσης⸃, καὶ αὐτὸς μόνος
ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ⸂ἐν 48
τῷ ἐλαύνειν⸃, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς,
περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς Ps 77,20. Is 43,16.
αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελεν Job 9,8.
παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς 49
θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν ⸂ὅτι φάντασμά
ἐστιν⸃, καὶ ἀνέκραξαν· πάντες ⸋γὰρ αὐτὸν εἶδαν⸌ καὶ 50
ἐταράχθησαν. ⸂ὁ δὲ⸃ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν,
καὶ λέγει αὐτοῖς· θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. J 16,33.
8,6 ˈκαὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκό- 51 4,39.
πασεν ὁ ἄνεμος· καὶ ⸂⸰λίαν ⸋ἐκ περισσοῦ⸌ ἐν ἑαυτοῖς⸃
ἐξίσταντο⸆· ˈοὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ' 52 8,17. Mt 16,9.
27 ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη. Καὶ διαπε- 53
ράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰς ⸀Γεννησαρὲτ ⸋καὶ
9,2 προσωρμίσθησαν⸌. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ 54 33.
πλοίου εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν ˈπεριέδραμον ὅλην 55
τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβά-

---

41 ⸀κατεναντι αυτων *D* latt **43** ⸀*p*) -ατων ℵ𝔎*DΘpm*; T : *txt* 𝔓[45] *B al* **44** ⸋*p*) 𝔓[45]ℵ*DWΘ al* lat **45** ⸆εξεγερθεις *D* it. | ⸰ℵ*Θ pc* | ⸋𝔓[45] *W*λ sy[s] | ⸀εις *Θ*λ **47** ⸆παλαι 𝔓[45] *D*λ *al* it; ⊣h[r]⊢ s | ⸂μεση τη θαλασση *D* 565 lat **48** ⸂και ελαυνοντας *D* (ϛ *Θ* 565 it) **49** ⸂φ. ειναι 𝔎*DΘpl* **50** ⸋*DΘ pc* it | ⸂και (*D*) *W*λφ *pc* **51** ⸂περιεσωσεν αυτους και *Θ* : it. + *txt* *Φ* | ⸰*DW*(*Θ*) *al b* sy[s] | ⸋𝔖(*Θ*) sy; H : *txt* 𝔎(*D*) *W pl* | ⸆και εθαυμαζον 𝔎*DΘpm* **53** ⸀-σαρ *D* it sy | ⸋*p*) *DΘ al* it sy

τοις ⸆ τοὺς κακῶς ἔχοντας ⸂περιφέρειν, ὅπου ἤκουον
56 ὅτι ἐστίν⸃. καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας
3,10; 5,27.28p.; ἢ εἰς πόλεις ἢ εἰς ἀγρούς, ἐν ταῖς ⸀ἀγοραῖς ἐτί-
8,22. Mt 9,21. θεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν
Act5,15; 19,11s. Nu 15,38. ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψων-
1–23: ται· καὶ ὅσοι ἂν ἥψαντο αὐτοῦ ἐσῴζοντο.
Mt 15,1–20. 7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν ° οἱ Φαρισαῖοι καί 18
τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων ⁚. 70,
L 11,38. 2 ⁞ καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς
χερσίν, τοῦτ᾽ ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν τοὺς ἄρτους ⸆ ⁚,
3 ⁞ — οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν
μὴ ⸀πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν,
4 κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ⁞ καὶ
Mt 23,25. ἀπ᾽ ἀγορᾶς ⸆ ἐὰν μὴ ⸀ῥαντίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν,
καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον ⸁κρατεῖν,
βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων ⸆, —
5 ⁞ ⸀καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ 71,
γραμματεῖς· διὰ τί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί
σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ
6 ⸂κοιναῖς χερσὶν⸃ ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον; ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἠσαΐας περὶ ὑμῶν
τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται ὅτι

Is 29,13 Lxx. ⸉ οὗτος ὁ λαὸς ⸊ τοῖς χείλεσίν με ⸀τιμᾷ,
ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ⸁ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ·
7 μάτην δὲ σέβονταί με,
Kol 2,22. διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.

8 ⁞ ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν ⸀παρά-
9 δοσιν τῶν ἀνθρώπων ⸆. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· καλῶς

55 ⸆ p) φερειν παντας **D**(*pc*) it *et* ⸂· περιεφερον γαρ αυτους οπου αν ηκουσαν τον Ιησουν ειναι **D**it **56** ⸀ πλατειαις **D***pc* latt; ⊣hʳ⊢ **7,1** ° p) λ 565*pc* | ⁚ —. *et* **2** ⁚. H **2** ⸆ κατεγνωσαν **D** : εμεμψαντο **ℜΘ***pm* **3** ⸀ πυκνα **ℵW**lat(syᵖ); Thʳ : — **Δ**syˢ sa. **4** ⸆ οταν ελθωσιν **D***pc*it | ⸀ ! βαπτισ- **ℜDΘ***pl*; Th : *txt* **Bℵ***pc* | ⸁ αυτοις τηρειν **D**lat(sy) | ⸆ και κλινων **ℜDΘ***pl* latt syᵖ; W ⊣hʳ⊢ **5** ⸀ επειτα **ℜ***pl*; S | ⸂ ανιπτοις χ. **ℜ***pm* : κ. χ. και ανιπτ[.. 𝔓⁴⁵(φ) **6** ⸉ p) 2 3 1 **BD***pc*; h | ⸀ αγαπα **DW***a b c* Tert.; ⊣hʳ⊢ | ⸁ αφεστηκεν **D**. : απεστη **Δ**. : απεστιν **LΘ** **8** ⸀ εντολην 𝔓⁴⁵. | ⸆ (4) βαπτισμους ξεστων και ποτηριων και αλλα παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε **ℜ***pm f* vg (⸉**D**, **Θ***pc*it); S

ἀϑετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ ϑεοῦ, ἵνα τὴν παρά-
δοσιν ὑμῶν ⸀τηρήσητε. Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν· τίμα 10 Ex 20,12.
τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καί· ὁ κακο- Dt 5,16. Ex 21,17.
λογῶν πατέρα ἢ μητέρα ϑανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς 11
δὲ λέγετε· ἐὰν εἴπῃ ἄνϑρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ
μητρί· κορβᾶν, ὅ ἐστιν δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ Mt 27,6.
⸀ὠφελήϑῃς, ˈ⸉οὐκέτι ἀφίετε⸊ αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ 12
πατρὶ ἢ τῇ μητρί, ˈἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ ϑεοῦ 13
τῇ παραδόσει ὑμῶν⸆ ᾗ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια
τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ προσκαλεσάμενος 14
πάλιν τὸν ὄχλον ⸀ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀκούσατέ μου
πάντες καὶ σύνετε. οὐδέν ἐστιν ἔξωϑεν τοῦ ἀν- 15 Act 10,14 s.
ϑρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται κοι-
νῶσαι αὐτόν· ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνϑρώπου ἐκπο-
ρευόμενά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνϑρωπον. ⸆ Καὶ 17
ὅτε εἰσῆλϑεν εἰς⸆οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων
αὐτὸν οἱ μαϑηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολήν. καὶ 18
λέγει αὐτοῖς· οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; ⸀οὐ
νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωϑεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν
ἄνϑρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι⁚, ˈ ὅτι οὐκ 19
εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ᾽ εἰς τὴν
κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ⸀ἀφεδρῶνα ⸀ἐκπορεύεται⁚, ⸀²καϑα-
ρίζων πάντα τὰ βρώματα⁚²; ἔλεγεν δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ 20
ἀνϑρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνϑρω-
πον. ἔσωϑεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνϑρώπων 21
οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, ⸉πορνεῖαι, R 1,28!
κλοπαί, φόνοι, ˈ μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, 22
δόλος⸊, ἀσέλγεια, ὀφϑαλμὸς πονηρός, ⸉βλασφημία, Mt 6,23; 20,15.
ὑπερηφανία⸊, ἀφροσύνη· ˈ πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ 23
ἔσωϑεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνϑρωπον.

---

9 ⸀στησητε *D W Θ pc* it sy; ⊣hʳ⊢ *11* ⸀(⁋ *perperam* -ηϑῇς HTW) *12* ⸉ουκ εναφιετε *D*. *13* ⸆τη μωρα *D* it syʰᵐᵍ; ⊣hʳ⊢ *14* ⸀λεγει *B*; W *15* ⸆(*16*) ει τις εχει ωτα ακουειν ακουετω *ℜ D Θ pl*; S : *txt B ℵ pc* *17* ⸆τον ℵ(*D*)*al*; T *18* ⸀ουπω ℵ *700 al* *19* ⸀οχετον *D*.; ⊣hʳ⊢ | ⸀*p*) εκβαλλεται ℵ*al* syˢ : *p*) εξερχεται *D* : *p*) χωρει *W*. | ⁚; — *et* ⁚². H | ⸀²καϑαριζει *D* : και -ζει *185ˡᵉᶜᵗ* *it* : -ζεται *1047* syˢ (*et 18* ⁚; syˢ) *21.22* ⸉πορνεια κλεμματα μοιχειαι φονος πλεονεξια δολος πονηρια *D* *22* ⸉-ιαι -ιαι *D Θ 565 pc* Mt 11,15!

24–30: Mt 15,21–28. 24 Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ⸀ὅρια 19
1 Rg 17,8–24. Τύρου⸆. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ⸀ἤθελεν
8,8. 25 γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη λαθεῖν· ἀλλ' εὐθὺς
ἀκούσασα γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχεν ⸂τὸ θυγά-
τριον αὐτῆς⸃ ⸉πνεῦμα ἀκάθαρτον⸊, ⸀ἐλθοῦσα προσ-
26 έπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ γυνὴ
ἦν ⸀Ἑλληνίς, ⸀Συροφοινίκισσα τῷ γένει· * καὶ 73,
ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς
27 θυγατρὸς αὐτῆς. καὶ ἔλεγεν αὐτῇ· ἄφες πρῶτον
χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γάρ ἐστιν καλὸν λαβεῖν
τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν.
28 ˈἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· ⸂ναί, κύριε⸃· καὶ
16,21. τὰ κυνάρια⸆ ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ
29 τῶν ⸀ψιχίων τῶν ⸀παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ· διὰ
τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελήλυθεν ἐκ τῆς θυγα-
J 4,51. 30 τρός σου τὸ δαιμόνιον. καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν
οἶκον αὐτῆς εὗρεν ⸂τὸ παιδίον βεβλημένον⸃ ἐπὶ τὴν
31–37: Mt 15,29–31. 31 κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός. Καὶ πά- 20
λιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ⸂ἦλθεν διὰ Σιδῶνος⸃ 74,
5,20! εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν
32 ὁρίων Δεκαπόλεως. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν
Mt 9,18! °καὶ μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ
33 αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ
τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ⸂ἔβαλεν τοὺς δακτύλους °αὐτοῦ
8,23! εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης
6,41! 8,12! 34 αὐτοῦ⸃, ˈκαὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ⸀ἐστέναξεν,
35 καὶ λέγει αὐτῷ· ⸀ἐφφαθά, ὅ ἐστιν διανοίχθητι. καὶ
L 13,16. ⸆ἠνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ °εὐθὺς ἐλύθη ὁ δε-

---

24 ⸀μεθορια 𝔎 pm; δ | ⸆p) και Σιδωνος 𝔋𝔎 pm; [H] : txt DLΘ al it sy[s] Or | ⸀-λησεν ℵ al; T **25** ⸂θυγ. 𝔓[45] 28. : το θ. ℵDΘ al | ⸉εν πν-ατι -ρτω 𝔓[45] Wφ 28 | ⸀εισελθ- ℵ al; T **26** ⸀(L 4,26) χηρα sy[s]. | ⸀Συρα Φοινικ- B𝔎 al; Wh : Τυροφ- sy[s]. : Φοινισσα D i. : txt 𝔓[45]𝔋Θ pm **28** ⸂κυριε, αλλα D; ⸤h[r1]⸥ : κυριε 𝔓[45] WΘ; h[r2] | ⸆τα 𝔓[45]. | ⸀ψιχων DW. | ⸀παιδων D **30** ⸂την θυγατερα -νην D(Θ)λ (⸋ 𝔓[45]𝔎 pm) **31** ⸂και Σ. η. 𝔓[45]𝔎 pl **32** ° 𝔓[45]𝔎 pl; δ **33** ⸂επτυσεν εις τ. δ. αυτου και εβαλεν εις τα ωτα του κωφου και ηψατο της γλωσσης του μογιλαλου 0131 : πτυσας εβαλεν (⸋ εβ. πτ. Θ) τ. δ. α. ... και ηψατο τ. γλ. α. D(Θ) it : εβ. τ. δ. α. και πτυσας εις τα ω. α. ηψ. τ. γλ. α. (W)φ sy[s] | ° ℵ pc; T **34** ⸀ανεστ- Dφ pc | ⸀-εθα ℵ[c]D(W) latt **35** ⸆ευθεως 𝔓[45]𝔎Θ pl; δ | ° B𝔎DΘ pl; H : txt ℵ pc

σμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. καὶ δι- 36 1,43 s! (5,19.) Mt 8,4!
,8 εστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν· ὅσον δὲ αὐτοῖς
διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον.
,6 ⸋καὶ ⸀ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· καλῶς 37 11,18!
πάντα πεποίηκεν, ⸆καὶ τοὺς κωφοὺς ⸁ποιεῖ ἀκούειν Is 35,5.6.
καὶ °ἀλάλους λαλεῖν.
32 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ⸂πάλιν πολλοῦ⸃ ὄχλου 8 1–10: Mt 15,32–39. J 6,1–13.
ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσά-
μενος τοὺς μαθητὰς ⸆λέγει αὐτοῖς· σπλαγχνίζομαι 2 6,31–44. Mt 9,36!
ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ⸀ἡμέραι τρεῖς⸃ ⸁προσμένουσίν
μοι⸃ καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ⸂ἐὰν ἀπο- 3
λύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται⸃
ἐν τῇ ὁδῷ· καί τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ⸀εἰσίν.
⸋καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι 4
πόθεν ⸂τούτους δυνήσεταί τις ὧδε⸃ χορτάσαι ἄρτων
ἐπ᾽ ἐρημίας; καὶ ἠρώτα αὐτούς· πόσους ἔχετε 5
ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν· ἑπτά. καὶ παραγγέλλει τῷ 6
ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς
ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν, καὶ παρέθηκαν
τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ ⸀εὐλογήσας 7
αὐτὰ⸃ ⸁εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι⸃. καὶ ἔφαγον 8
καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμά- Dt 28,5.
των, ἑπτὰ σπυρίδας. ⸋ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι. 9
33 καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. ⸋Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς ⸆εἰς °τὸ 10
πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς ⸂τὰ
μέρη Δαλμανουθά⸃. 11–21: Mt 16,1–12.
,4 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζη- 11 L 11,16. J 6,30.
τεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ᾽ αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ
,6 οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας τῷ 12 7,34. R 8,23.26. 2 K 5,2.4.

37 ⸀υπερεκπερ- *Dpc* | ⸆ως *B*; Wh | ⸁πεποιηκεν *W*lat | °*W*sy^s **8,1** ⸀παμπολλου *𝔎al* | ⸆*p*) αυτου *B𝔎Θpm*; W **2** ⸀-ρας τρ. *Δ*(λ) 565*al* : -ραις τρισιν *B*; Wh | ⸁προσμεν. *B*; h : εισιν απο ποτε ωδε εισιν *D*it **3** ⸀(*p*) απολυσαι αυτ. ν. εις οικ. ου θελω μη εκλυθωσιν *D*(*Θ*)*pc* it | ⸀ηκασιν *ℵDΘpm* (*𝔎al*); T : *txt Bpc* **4** ⸀ωδε δυνασαι αυτους *W*(⸉sy^s georg^1) **7** ⸀ευχαριστησας *Dq* | ⸁παρεθηκεν *ℵ**.; T **10** ⸆αυτος *B*(⸉*D*it); Wh | °*Wφ* 33*al* | ⸀τα μ. Δ-ουνθα *B*. : τα ορη Δ-ουθα *N* : το ορος Δαλμουναι *W* : το ορος Μαγεδα 28 (-δαν sy^s) : τα μερη Μαγεδαν (-δαμ *ad*)it : *p*) τα ορια Μαγεδα *ck* : τα ορια Μελεγαδα *D**(*al*) : τα μερη Μαγδαλα *Θal*

πνεύματι αὐτοῦ λέγει· τί ἡ γενεὰ αὕτη ⸂ζητεῖ
σημεῖον⸃; ἀμὴν ⸄λέγω ὑμῖν⸅, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ
13 ταύτῃ σημεῖον. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἐμβὰς 34
14 ⸆ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν
5. ἄρτους, ⸂καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον⸃ μεθ' ἑαυ-
15 τῶν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· 22
(8,6.) Mt 16,6! °ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ 79,2
J 4,33. 16 τῆς ζύμης ⸀Ἡρῴδου. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους 80,6
17 ὅτι ἄρτους οὐκ ⸀ἔχουσιν. καὶ γνοὺς ⸆λέγει αὐτοῖς·
6,52. τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖτε
Jr 5,21. οὐδὲ ⸀συνίετε; ⸂πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν⸃
Ez 12,2. Mt 13,13.16. 18 ὑμῶν; **ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὦτα**
6,41–44. 19 **ἔχοντες οὐκ ἀκούετε**⸆ ⁚; καὶ οὐ μνημονεύετε, ¦ ὅτε τοὺς
πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους,
⸆πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε; λέ-
6–9. 20 γουσιν αὐτῷ· δώδεκα. ὅτε ⸆τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς
τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα
21 κλασμάτων ἤρατε; καὶ λέγουσιν⸇· ἑπτά. ¦ καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς· ⸀οὔπω ⸁συνίετε;
22 Καὶ ἔρχονται εἰς ⸀Βηθσαϊδάν. Καὶ φέρουσιν 23
6,56. αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ 81,
Act 9,8; 13,11. 23 ἅψηται. καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ
7,32 s. J 9,6. ⸀ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς
Mt 9,18! τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπη-
24 ρώτα αὐτόν· εἴ τι ⸁βλέπεις⁚; ¦ καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν·
βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περι-
23! 25 πατοῦντας. εἶτα πάλιν ⸀ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν καὶ ἀπε-
26 κατέστη, ⸂καὶ ἐνέβλεπεν⸃ ⸁τηλαυγῶς ἅπαντα. ¦ καὶ

12 ⸂σ. αιτει 𝔓45. | ⸄λεγω **BL**; ℌ : — 𝔓45**W**. **13** ⸆εις το πλοιον 𝔓45**D** *pm* : ε. πλ. **ℜΘ***al* **14** ⸂ενα μονον α. εχοντες 𝔓45**Θ**(**W***pc*) **15** ° **DΘ***al* itsy[s] ⸀των Ηρωδιανων 𝔓45**WΘ***al* **16** ⸀*p*) εχομεν **ℵCℜΘ***pm*; T : *txt* 𝔓45**BW***pc* **17** ⸆*p*) ο Ιησους **ℵ*CℜDΘ***pl*; S : *txt* **B***pc* | ⸀συνειτε **B***.; h[s] | ⸂πεπωρωμενη (πεπηρ- **D***.) εστιν η καρδια **D**(**Θ**)*pc*(it) **18** ⸆(17) ουπω νοειτε 𝔓45**Θ**565 | ⁚, T **19** ⸆*p*) και **ℌDΘ***al*; T : *txt* 𝔓45**Bℜ***pm* **20** ⸆και **ℵ***pc*; Th : δε **ℜDΘ***pl*; S : δε και **C***pc* : *txt* **B***pc* | ⸇αυτω **ℌ***pc*; H : *txt* 𝔓45**ℵℜDΘ***pl* **21** ⸀πως ουπω **DΘ***al* : *p*) πως ου **Bℜ***al*; W : *txt* **ℌ***al* | ⸁*p*) νοειτε **B***pc*; W **22** ⸀Βηθανιαν **D***pc* it; ⊣h[r]⊢ **23** ⸀εξηγαγεν **ℜD***pl* | ⸁βλεπει **ℵℜ***pl*; Th (*et* ⁚.) : *txt* **BCDΘ***pc* **25** ⸀εθηκεν **B***pc*; H | ⸂ωστε αναβλεψαι **D** latt. | ⸁δηλ- **ℌ**; Th : *txt* **BℜDΘ***pl*

ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· ⸂⸀μηδὲ 1,43 s! Mt 8,4!
εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς⸃.

86 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 27 27–9,1: Mt 16,13–28.
2,1 εἰς ⸂τὰς κώμας Καισαρείας⸃ τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν L 9,18–27.
τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς·
τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; ˈοἱ δὲ εἶπαν 28 6,14 s.
αὐτῷ λέγοντες ὅτι Ἰωάννην τὸν ⸀βαπτιστήν, καὶ
ἄλλοι Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν.
ˈκαὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς· ὑμεῖς δὲ τίνα με 29 J 6,67–69.
8,2 λέγετε εἶναι; * ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· σὺ
εἶ ὁ χριστός⸆. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ 30 Mt 8,4!
λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤρξατο διδάσκειν 31 9,31; 10,32–34.
αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ
παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυ- L 9,22!
τέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων
καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνα-
2,6 στῆναι· ˈκαὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ⸀ἐλάλει. * ⸂καὶ 32
προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν 30.
αὐτῷ⸃⸆. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς 33
αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει· ὕπαγε ὀπίσω
⸀μου, σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ H 10,9 s.
5,2 τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν 34
ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ⸂εἴ
τις⸃ θέλει ὀπίσω μου ⸀ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν
καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω
μοι. ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ⸂ψυχὴν αὐτοῦ⸃ σῶσαι, 35 Mt 10,39.
ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ⸀ἀπολέσει τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἕνεκεν □ἐμοῦ καὶ⸌ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει

---

26 ⸂ μηδενι ειπης εις την κωμην (c)*k*; ⊣h[r1v]⊢ : υπαγε εις τον οικον σου και μηδ. ειπ. εις τ. κ. ***D**q*; h[r2v] : υπ. εις τ. οικ. σ. και εαν εις την κωμην εισελθης μηδενι ειπης μηδε (— μηδε **Θ**) εν τη κωμη (**Θ**)**φ**; h[r3] : *eadem, sed* — μηδε εν τ. κ. lat; h[r4v] : μηδε εις τ. κ. εισελθης μηδε ειπης τινι εν τη κωμη ***CRpm***; h[r5] : *txt* ***B***(ℵ*)*al* sy[s] | ⸀μη ℵ* ***W***. ; T **27** ⸂Καισαρειαν ***D***it **28** ⸀βαπτιζοντα 28 565. **29** ⸆*p*) ο υιος του θεου (+ του ζωντος ***W*φ**) ℵ(***W*φ**)*al* **32** ⸀λαλησει sy[s]. : λαλειν *k*. | ⸂ο δε Σιμων Π. ως φεισομενος αυτου ειπεν *a*. sy[s]. | ⸆*p*) ιλεως σοι, κυριε· ου μη εσται σοι τουτο *a b n* sy[s] **33** ⸀(σου Blass *cj*) **34** ⸂οστις ***R*Θ***al*; T | ⸀ακολουθειν 𝔓[45]***C*** ***RD*Θ***pm* lat; T **35** ⸂εαυτου ψ. ***B****pc*; ***H*** | ⸀-ση ***R****al*; W | □𝔓[45]***D*** 28 it sy[s]; [H]

36 αὐτήν. τί γὰρ ⸀ὠφελεῖ ⸁ἄνθρωπον ⸂κερδῆσαι τὸν
κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι⸃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;
Ps 49,8 s. 37 ¦ τί γὰρ ⸀δοῖ⸆ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς
Mt 10,33! 38 αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς 86,2
Mt 12,39! °λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρ-
(H 2,11.) τωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται
αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
9 ⸀μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· 87,2
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες ὧδε τῶν ἑστηκότων
J 8,52. ⸆οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν
14,62 p. 1K 4,20. τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.
2–8: Mt 17,1–8. L 9,28–36. 2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς 25
τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ ⸆Ἰωάννην, καὶ
Mt 17,1! ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν ⸆¹ κατ' ἰδίαν μό-
3 νους. καὶ ⸆² μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, ¦ καὶ
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν⸆, ⸂οἷα
γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι⸃.
12,27. 1 P 1,10 ss. 4 ¦ καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν
5 συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος
λέγει τῷ Ἰησοῦ· ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε
εἶναι, καὶ ποιήσωμεν ⸆ τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ
14,40. 6 Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν. οὐ γὰρ ᾔδει τί
7 ⸀ἀποκριθῇ· ⸂ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο⸃. καὶ ἐγένετο
1,11. 2 P 1,17. Ps 2,7. Gn 22,2. νεφέλη ἐπισκιάζουσα ⸀αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ
Dt 18,15. Act 3,22. τῆς νεφέλης· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
8 ἀκούετε αὐτοῦ. καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι
οὐδένα εἶδον ⸉⸂εἰ μὴ⸃ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν⸊.
9–13: Mt 17,9–13. 9 ¦ Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ⸀ἐκ τοῦ ὄρους διεστεί-
8,30. Mt 8,4! λατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἃ εἶδον διηγήσωνται, εἰ
μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.

---

36 ⸀-λησει *CℜDΘpl*; h | ⸁*p*) -πος ℵ**al* : τον α-πον *C*DΘal*; h | ⸂*p*) εαν κερδηση τ. κ. ο. κ. ζημιωθη P45(*C*)ℜ*DΘpl* 37 ⸀*p*) δωσει *rell*; s1 : δω ℵ3*L*.; S : *txt B*ℵ*. | ⸆ο *B*; W 38 ° (*cf.* L 9,26) *Wk** aeg Tert. | ⸀και P45 *W*sys 9,1 ⸆μετ εμου *D* 565 it. 2 ⸆τον P45ℌ*Dpm*; Th : *txt B*ℜ*Θal* | ⸆¹λιαν ℵit | ⸆² *p*) εν τω προσευχεσθαι αυτους (αυτον *Θ*) P45 *W*(*Θ*) φ 3 ⸆ως χιων ℜ*Dpl* latsy | ⸂ως ου δυναται τις λευκαναι επι τ. γης *D b i* syp. : — *X an* sys 5 ⸆*p*) ωδε P45*CWΘ* 565 6 ⸀ἀπεκρίθη ℵ : ελαλει *Θ*. : λαλει P45 *W* : λαλησει ℜ*D pm* | ⸂-ος γ. -ετο *k* sys. *et* 7 ⸀αυτω 473 sys. 8 ⸉ 6 7 1–5 *Bpc*; ℋ | ⸂αλλα *C*ℜ*Θpm*; Th 9 ⸀απο ℌℜ*Θpl*; Th : *txt BDpc*

,10 ˈκαὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν˸ πρὸς ἑαυτοὺς συζη- 10
9,6 τοῦντες τί ἐστιν ⸂τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι⸃. Καὶ 11
ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· ⸀ὅτι λέγουσιν⸆ οἱ γραμ-
ματεῖς ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον˸; ˈὁ δὲ ἔφη 12
αὐτοῖς·⸆ Ἠλίας °μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει Ml 3,23. Act 1,6.
πάντα˸· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου˸², ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενηθῇ˸³; ˈἀλλὰ 13 Is 53,3.
λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἠλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν Mt 11,14. (1 Rg 19,2.10.)
αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. 14–29: Mt 17,14–21. L 9,37–42.
,10 Καὶ ⸀ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς ⸀εἶδον ὄχλον 14
πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας
πρὸς αὐτούς. καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες 15
αὐτὸν ⸀ἐξεθαμβήθησαν, καὶ ⸁προστρέχοντες ἠσπά-
ζοντο αὐτόν. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· τί συζη- 16
26 τεῖτε πρὸς αὐτούς; καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷς ἐκ τοῦ 17
1,2 ὄχλου· διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ,
ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· καὶ ὅπου ἐὰν αὐτὸν κατα- 18
λάβῃ, ⸀ῥήσσει °αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς
ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς
σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν⸆. ὁ δὲ 19
ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· ὦ γενεὰ ⸀ἄπιστος⸆, ἕως L 24,25. J 11,33.
πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;
φέρετε αὐτὸν πρός με. ˈκαὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς 20
αὐτόν. καὶ ἰδὼν αὐτὸν τὸ πνεῦμα εὐθὺς ⸀συν- 1,26!
εσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο
ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ· 21
πόσος χρόνος ἐστὶν ⸀ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ L 8,29!
εἶπεν· ἐκ ⸁παιδιόθεν· ˈκαὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ 22
αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν·
ἀλλ' εἴ τι δύνῃ, βοήθησον ἡμῖν⸆ σπλαγχνισθεὶς ἐφ'

---

10 ˸, W | ⸂(9) *οταν εκ νεκρων αναστη* ***D W al*** latsy **11** ⸀*p) τι ουν* ***W Θ*** lat : (ὅ τι H) | ⸆*οι Φαρισαιοι και* ***א pc*** lat; T | ˸. W **12** ⸆*ει* ***D*** *565* | ° ***D L al*** lat; T | ˸; comm | ˸²; *et* ˸³. T **14** ⸀*ελθων et* ⸀*ειδεν* ***C R D Θ pl*** lat; S **15** ⸀*εθαμβησαν* ***D.*** | ⸁*προσχαιροντες* ***D*** it **18** ⸀*ρασσει* ***D*** *565*; h[a] | ° ***א D pc k***; T | ⸆*εκβαλειν αυτο* ***D Θ pc a b (r)*** **19** ⸀*απιστε* ***D Θ pc*** | ⸆*p) και διεστραμμενη* P[45] ***W φ*** **20** ⸀*εσπαρ-* P[45] ***R Θ pl*** : *εταρ-* ***D.*** **21** ⸀*εως* P[45] ***B***; W : *εξ ου* ***C W Θ al***; S : *txt* ***א* R D al*** | ⸁*παιδοθεν* ***W al*** : *παιδος* ***D Θ*** **22** ⸆*κυριε* ***D G Θ*** it (⸿ sy[s])

11,23. 23 ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ⸂· τὸ εἰ⸃ δύνῃ⸆ ⁚, πάντα
L 17,6. 24 δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ
τοῦ παιδίου⸆ ἔλεγεν· πιστεύω· βοήθει μου τῇ
J 5,18. 25 ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει⸆ὄχλος,
ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι□τῷ ἀκαθάρτῳ╲λέγων αὐτῷ·
τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι,
ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.
1,26! 26 ¦καὶ κράξας καὶ πολλὰ σπαράξας ἐξῆλθεν· καὶ
ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε °τοὺς πολλοὺς λέγειν
Mt 8,15! 27 ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς
28 αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν□, καὶ ἀνέστη╲. καὶ εἰσελθόντος 38
33. 10,10. αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν 92,10
ἐπηρώτων αὐτόν· ⸀ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκ-
29 βαλεῖν αὐτό⁚; ¦καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν
30–32: Mt 17,22 s. οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ⸆.
L 9,43–45. 17,11. J 7,1. 30 Κἀκεῖθεν ἐξελθόντες ⸀παρεπορεύοντο διὰ τῆς 39
8,31! 31 Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνοῖ· ἐδίδασκεν 93,2
γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν °αὐτοῖς ὅτι
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας
ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ °² ἀποκταν-
L 9,45! 32 θεὶς⸂μετὰ τρεῖς ἡμέρας⸃ἀναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν
τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.
33–37: Mt 18,1–5. L 9,46–48. 33 Καὶ ⸀ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ 27 4
γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς· τί ἐν τῇ ὁδῷ⸆διελο- 94,10
34 γίζεσθε; ¦ οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ 95,2
10,43 s. Mt 20,27! 35 διελέχθησαν□ἐν τῇ ὁδῷ╲τίς μείζων⸆. καὶ καθίσας
ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα□καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις
θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ
36 πάντων διάκονος╲. καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν
10,16. αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ

---

23 ⸂ τουτο ει *W* : ει 𝔓45 *DΘal* : το ει τι *495.* : quid est si quid *a* (bo) : (*τί το ει* Blass *cj*) : (*τό Ει* h : *Τό Ει* ℌ) | ⸆ *πιστευσαι* ℜ*DΘ pm* | ⁚ ; T **24** ⸆ *μετα δακρυων* ℜ*DΘpm* lat; ⊣hʳ⊢ **25** ⸆ *ο* ℌ *Wal*; T : *txt BC*ℜ*DΘpm* | □ 𝔓45 *Wλ* syˢ **26** ° *C*ℜ*DΘpl* **27** □ 𝔓45vid *Wkl* syˢ·ᵖ **28** ⸀ *p*) *δια τι D 33al* : (*ὅ τι* H) | ⁚ . W **29** ⸆ *και νηστεια rell* (⟲ sy); ⊣hʳ⊢ S : *txt B*ℵ* *k* georgᵖᵗ Cl. **30** ⸀ *επορ- B*D*; ℌ **31** ° *Bk*; [H] | °² *p*) *Dit* | ⸂ *p*) *τη τριτη ημερα* ℜ*Θpl* **33** ⸀ *ηλθεν C*ℜ*Θpm*; S | ⸆ *προς εαυτους* ℜ*pm*(⟲ *WΘal*) **34** □ *Dpc* it syˢ | ⸆ *γενηται αυτων D*(⟲ *Θ*) **35** □ *Dk.*

εἶπεν αὐτοῖς· ὃς ἂν ⸋ἓν τῶν ⸂τοιούτων παιδίων⸃ 37
,1 δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· * καὶ ὃς Mt 10,40!
ἂν ἐμὲ δέχηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ⸁ἀλλὰ τὸν ἀπο- 38–41:
,8 στείλαντά με. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· διδά- 38 L 9,49 s.
σκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα
δαιμόνια, ⸂ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύομεν Nu 11,27 s. Act 19,13.
αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν⸃. ὁ δὲ Ἰησοῦς 39
εἶπεν· μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς
ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσε- 1 K 12,3.
ται ταχὺ κακολογῆσαί με· ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' 40 (Mt 12,30.)
,6 ⸀ἡμῶν, ὑπὲρ ⸀ἡμῶν ἐστιν. Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς 41 Mt 10,42.
ποτήριον ὕδατος ἐν ⸀ὀνόματι, ⸋ὅτι Χριστοῦ ἐστε⸌, 1 K 1,12; 3,23. 2 K 10,7. R 8,9.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν 42–47:
,2 αὐτοῦ. Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν 42 Mt 18,6–9.
τούτων τῶν ⸀πιστευόντων, καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον L 17,1 s.
εἰ ⸁περίκειται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον Ap 18,21.
0,6 αὐτοῦ καὶ ⸀²βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐὰν 43 Mt 5,30.
⸀σκανδαλίσῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν
ἐστίν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, ἢ τὰς
δύο χεῖρας ἔχοντα ⸁ἀπελθεῖν ⸂εἰς τὴν γέενναν, εἰς Mt 3,12. L 3,17.
τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον⸃⸆. καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδα- 45
λίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἐστίν σε εἰσελθεῖν
εἰς τὴν ζωὴν⸆ χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα
βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν⸆ ⸆². καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός 47 Mt 5,29.
σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σέ ἐστιν
μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα ⸀βληθῆναι εἰς °τὴν
,10 γέενναν⸆, ⸋ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ 48 Is 66,24. Jdt 16,21.

37 ⸀ εκ *WΘφ* it : — *D al*; [H] | ⸂ παιδ. τουτων *ℵC pc*; T | ⸁ μονον α. και *Θ pc* **38** ⸂ 5—11 *Bℵ(C)Θ f* (sy); H : 1-7 λ; 𝔖 : 1-3 μεθ ημων 5-7 *D* lat; ⊣hʳ¹⊢ : 1—3 μεθ ημων κ. εκωλυσαμεν αυτ. *a k*; hʳ²ᵒ : 1—5 εκωλυσαμεν 7—9 ακολουθει ημ. 𝔎; hʳ⁸ **40** ⸀ *bis p*) υμ- 𝔎*D al* lat **41** ⸀ ον. μου ℵ*𝔎 *al*; T : τω ο. μ. *D Θ al* | ⸋ (P. Schmiedel *cj*) **42** ⸀ *p*) πιστ. εις εμε *B*𝔎*Θ pl* latsy : πιστιν εχοντων *Da* : *txt* ℵ*C pc* it | ⸁ περιεκειτο *DW* lat. | ⸀² εβληθη (∫ *D*) *WΘ* **43** ⸀ -ιζη *C*𝔎*D(Θ) pl*; Wh | ⸁ *p*) βληθηναι *D al* it | ⸂ 1—3 *LΔΨ* 544 *pc* syᵖ : 4—8 *W*λ 28 syˢ : 1—3 οπου εστιν 5—8 *D* it | ⸆ (**44**) (Is 66,24) οπου ο σκωληξ αυτων ου τελευτα και το πυρ ου σβεννυται 𝔎*DΘ pl* latsyᵖ : *txt* 𝔋*W*λ 28 565 *k* syˢ **45** ⸆ αιωνιον *D* lat | ⸆ εις το πυρ το ασβεστον 𝔎*DΘ pl* | ⸆² (**46**) *ut* **43** **47** ⸀ απελθειν *D al* syˢ | ° *B pc*; ℌ | ⸆ του πυρος *C*𝔎*Θ pm*

49 πῦρ οὐ σβέννυται. ⸉Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται.⸊
Mt 5,13. L 14,34 s. 50 ⸋καλὸν τὸ ⸀ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ⸁ἅλας ἄναλον γένηται, 102
Kol 4,6. ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλα καὶ
34. H 12,14! εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.
1–12: Mt 19,1–9. 10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς 41
Ἰουδαίας ⸂καὶ πέραν⸃ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ⸄συμπορεύον- 103,
L 4,16! ται πάλιν ὄχλοι⸅ πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν
2 ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ ⸋προσελθόντες ⸆ Φαρισαῖοι⸌ 28
ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπο-
3 λῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
4 αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; ⸋ οἱ δὲ εἶπαν·
Dt 24,1. Mt 5,31.32. ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ
5 ἀπολῦσαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν
σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν
Gn 1,27. 6 ταύτην. ἀπὸ δὲ ἀρχῆς ⸰κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ
Gn 2,24. E 5,31. 7 ἐποίησεν ⸰²αὐτούς ⸆. ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρω-
1 K 6,16. 8 πος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν ⸀μητέρα ⸆, καὶ ἔσονται
οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ
9 μία σάρξ. ὃ ⸰οὖν ὁ θεὸς ⸀συνέζευξεν, ἄνθρωπος
9,28. 10 μὴ χωριζέτω. καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθη- 104,1
6,18. L 16,18. 11 ταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς· 105,2
1 K 7,10 s. ⸉ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ
1 K 7,13. 12 ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· καὶ ἐὰν ⸀αὐτὴ ⸂ἀπολύ-
σασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον⸃, μοιχᾶται⸊.
13–16: Mt 19,13–15. L 18,15–17. 13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ⸉αὐτῶν ἅψηται⸊. 106,2
14 οἱ δὲ μαθηταὶ ⸂ἐπετίμησαν αὐτοῖς⸃. ἰδὼν δὲ ὁ
Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ ⸆εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ

---

49 ⸂(Lv 2,13) πασα γαρ θυσια αλι αλισθησεται *D pc* it; ⸆h[r1]⸆ : πας γ. π. αλ. και πασα θυσια αλι (— αλι *579 pc* vg[codd]; h[r3]) αλισθ. (*C*)𝔎 *pm* lat; W h[r2] : *eadem, sed* αναλωθησεται *pro* αλισθ. (1°) *Θ*, *pro* αλι αλισθ. *Ψ* : *txt* 𝔖(*W*)λ *al* (*k*) sy[s] **50** ⸀αλα *L W*; Th[a] | ⸁αλα ℵ* *L W*; Th[a] **10,1** ⸂(p) περαν *D G Θ al* : δια του π. 𝔎 *pm*; S | ⸄συνερχεται παλιν ο οχλος *D Θ* (*pc*) it **2** ⸋*D a b k r* sy[s]; [H] | ⸆οι ℵ *C pm*; T **6** ⸰*D* it sy | ⸰² *D W* it; [H] | ⸆ο θεος 𝔎 *D Θ pl* lat sy; S **7** ⸀μ. αυτου ℵ(*D*) *al* it sy; T | ⸆p) και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου (*C*)𝔎 *D Θ pl*; S : *txt* *B* ℵ *pc* sy[s] **9** ⸰*D k** Cl | ⸀εζ- *D W al* it **11.12** ⸉14–22 13 1–12 *W 1* sy[s] **12** ⸀γυνη 𝔎 *D* (⸉*Θ*) *pl* | ⸂-ση τ. α. α. και γαμηθη αλλω 𝔎 *pm* : εξελθη απο του ανδρος και αλλον γαμηση *D* (*Θ*) *pc* it **13** ⸉𝔎 *D pm*; T | ⸂-μων τοις προσφερουσιν 𝔎 *D W* (*Θ*) *pl*; T **14** ⸆επιτιμησας *W Θ* λ φ *al* sy[s]; S

παιδία ἔρχεσθαι πρός με, μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν
γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν 15 Mt 18,3!
λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ 16
⸀ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας 9,36.
ἐπ᾽ αὐτά.
42 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδρα- 17 17–31: Mt 19,16–30. L 18,18–30.
7,2 μὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν·
διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον
κληρονομήσω; ¹ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με 18
λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός.
¹τὰς ἐντολὰς οἶδας· ⸂μὴ φονεύσῃς, μὴ μοιχεύσῃς⸃, 19 Ex 20,12–16. Dt 5,16–20; 24,14.
μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς,⸋μὴ ἀποστερήσῃς,⸌ 1 K 6,8.
τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα⸆. ὁ δὲ ἔφη 20
αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ⸀ἐφυλαξάμην ἐκ
νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγά- 21 J 11,5!
18,2 πησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ· * ἕν σε ὑστερεῖ· ὕπαγε, 8,34. Mt 10,38.
ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς [τοῖς] πτωχοῖς, καὶ (14,5.)
ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει
99,2 μοι⸆. ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυ- 22
πούμενος, ἦν γὰρ ἔχων ⸂κτήματα πολλά⸃. Καὶ 23
περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς 3,5.34.
αὐτοῦ· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες 4,19.
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται.⸆ οἱ δὲ 24
μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ
δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· °τέκνα,
πῶς δύσκολόν ἐστιν⸆εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
εἰσελθεῖν⸆¹· εὐκοπώτερόν ἐστιν ⸀κάμηλον διὰ °τῆς 25 Ps 62,11. 1 T 6,17.
⸀¹τρυμαλιᾶς °τῆς ⸀²ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς

---

16 ⸀προσκαλεσ- *D* it sy^{s} **19** ⸂μη μοιχ. μη πορνευσῃς *D(pc)(c)k* Ir; ⫞h^{r1}⫟: *p*) 3412 **𝔎***Θpm* lat Cl; Th^{r3} : 12 ℵ* : 34 λ | ⸋*p*) *B* Wpm* sy^{s} Cl | ⸆σου ℵ**C W Θal*; T **20** ⸀*p*) -ξα *A D* Cl : εποιησα λ 565 *pc* sy^{s} **21** [+ ℵ*C D Θal*; T : — *p*) *B* **𝔎***pm* Cl; W | ⸆αρας τον σταυρον **𝔎***al* (*S et* + σου *Wφal* sy); δ : *txt* **𝔖***D Θpc* lat Cl **22** ⸂πολλα χρηματα *D* it : χρ. π. και αγρους (*b k*) Cl. **23** ⸆(25) ταχιον καμηλος δια τρυμαλιδος ραφιδος διελευσεται η πλουσιος εις την βασιλειαν του θεου (*et om* 25) *D*(it) **24** ° *E Gal* | ⸆τους πεποιθοτας επι (+ τοις *D Θal*; h^{r3}) χρημασιν *C* **𝔎** *D Θpl* Cl; h^{r1}S : *txt* **𝔖***W* | ⸆¹ πλουσιον *W*; h$^{r3 lat}$ **25** ° *bis* **𝔖***D Θpm*; H : *txt B* **𝔎***al* Cl | ⸀καμιλον *13 28 pc* georg | ⸀¹*p*) τρηματος ℵ*. : *p*) τρυπηματος φ. | ⸀²*p*) βελονης φ Cl

11,18 ! 26 τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισσως
ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ⸀ἑαυτούς· καὶ τίς δύνα-
Gn 18,14. Job 42,2. Zch 8,6 Lxx. 27 ται σωθῆναι; ¦ ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει·
παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον⸂, ἀλλ᾽ οὐ παρὰ θεῷ·
28 πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ °τῷ θεῷ⸃. Ἤρξατο λέγειν
ὁ Πέτρος αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ
29 ⸀ἠκολουθήκαμέν σοι. ἔφη ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω 110,
ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς
ἢ ἀδελφὰς ἢ μητέρα ἢ πατέρα ⸆ ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς
30 ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ °ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, ¦ ἐὰν μὴ
λάβῃ ἑκατονταπλασίονα ⁚ °νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ
⸂οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ ⸀μητέρας
καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ ⸁διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ
31 αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον⸃. πολλοὶ δὲ ἔσονται 111,
πρῶτοι ἔσχατοι καὶ °οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.
32–34: Mt 20,17–19. L 18,31–33. 32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱερο- 112,
σόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ
J 11,16.55. ἐθαμβοῦντο, ⸋οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο⸌. καὶ
παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς
8,31 ! 33 λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ¦ ὅτι ἰδοὺ
ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς
γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ
34 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν ⁚ ¦ καὶ ἐμπαί-
ξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ ⸋καὶ μαστι-
γώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν⸌, καὶ ⸂μετὰ τρεῖς
ἡμέρας⸃ ἀναστήσεται.

---

26 ⸀αυτον ℌ; H : *txt* ℜDΘ*pl* *27* ⸂*p*) εστιν, παρα δε τω θεω δυνατον *D*(it); ⊣h^r⊢ | °*BΘpc*; [H] *28* ⸀*p*) -ησαμεν ℵℜΘ*pl* Cl; W : *txt* *BCDpc* *29* ⸆η γυναικα *C*ℜ*pl* | °*B***al*; [H] *30* ⁚. Cl; comm | °*p*) *Dpc* it sy^s | ⸂ος δε αφηκεν οικιαν και αδελφας και αδελφους και μητερα και τεκνα και αγρους μετα διωγμου εν τω αι. τω ερχ. ζω. αι. λημψεται *D*(it); ⊣h^r⊢ | ⸀-ρα *C*(*D*)Θ*pm* it; h | ⸁-μου *D* sy : -μον *25pc* *31* °*p*) ℵ*D*Θ*pm*; [H] *32* ⸋*Dal* *33* ⁚, T *34* ⸋*Dpc* it | ⸂*p*) τη τριτη ημερα ℜΘ*pl* : *txt* ℌ*D* it

80 *Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης* 35 35-45: Mt 20,20-28.
13,6 *⸂οἱ [δύο]⸃ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ· διδάσκαλε,* Mt 4,21!
θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν ⸀αἰτήσωμέν σε ποιήσῃς ἡμῖν. ὁ 36
δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ⸂τί θέλετέ με ποιήσω⸃ ὑμῖν; ¹οἱ δὲ 37
εἶπαν αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς σου ἐκ δεξιῶν καὶ
εἷς ⸆ ἐξ ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ 38
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. 14,36.
δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ L 12,50. R 6,3.
βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; οἱ δὲ 39
εἶπαν αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα Act 12,2. Ap 1,9.
ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι 40
ἐκ δεξιῶν μου ⸀ἢ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν
14,2 *δοῦναι⸂, ἀλλ' οἷς⸃ ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ* 41
δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.
¹καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· 42 L 22,25-27.
οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατα- Ps 10,5.10. (1 P 5,3.)
κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατ-
εξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δέ ⸀ἐστιν ἐν ὑμῖν· 43
ἀλλ' ὃς ἂν θέλῃ μέγας ⸀γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ⸀²ἔσται 9,35.
ὑμῶν διάκονος, καὶ ὃς ἂν θέλῃ ⸂ἐν ὑμῖν εἶναι⸃ 44
15,4 *πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ υἱὸς* 45
τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ δια-
κονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ Is 53,10 ss.
πολλῶν.
143 *Καὶ ἔρχονται εἰς Ἰεριχώ. Καὶ ἐκπορευομένου* 46 46-52: Mt 20,29-34. L 18,35-43.
116,2 *αὐτοῦ ⸂ἀπὸ Ἰεριχὼ καὶ⸃ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ*
ὄχλου ἱκανοῦ ⸋ὁ υἱὸς Τιμαίου⸌ ⸀Βαρτιμαῖος, ⸆τυφλὸς
⸄προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν⸅. καὶ ἀκούσας 47
ὅτι Ἰησοῦς ⸉ὁ ⸀Ναζαρηνός ἐστιν⸊ ἤρξατο κράζειν καὶ

---

35 ⸂οι δυο *BCpc*; W : οι ℵ𝔎*Dal*; T : — *Θpm* | ⸀ερωτησωμεν *DΘ* **36** ⸂1 2 4 *CΘal*; ℋ : 1 4 it : 4 *D* : τι θελ. ποιησαι με 𝔎*pm* : *txt B* **37** ⸆ σου ℵ*pc* (⸉ *C*𝔎*pm*); T : *txt BDal* it **40** ⸀*p*) και *C*𝔎*Θpl* | ⸂(· ἄλλοις 225 it(sy^s)) **43** ⸀εσται 𝔎*pl* | ⸀ειναι *DΘpc* it | ⸀²εστω ℵ*Cal*; h **44** ⸂υμων γενεσθαι 𝔎(*D*)*pm*; T **46** ⸂εκειθεν μετα *D*(*Θ*) it | ⸋(Beza *cj*) | ⸀Βαριτιμιας *D b ff² q r* | ⸆ο *C*𝔎*Θpm*; S | ⸄εκαθητο π. τ. οδ. επαιτων *DΘ* 565. : *id. sed* προσαιτων 𝔎*pl* **47** ⸉ 3 1 2 *Bpc*; Wh | ⸀*p*) Ναζωραιος ℵ*C*𝔎*pm*

48 λέγειν· ⸀υἱὲ Δαυὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. καὶ ἐπε-
τίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ
49 μᾶλλον ἔκραζεν· ⸀υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. καὶ στὰς
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν⸂· φωνήσατε αὐτόν⸃. καὶ φωνοῦσιν
τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ
50 σε. ὁ δὲ ⸀ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας
51 ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ
J 20,16. ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς
52 εἶπεν αὐτῷ· ⸀ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. ¦ ⸂καὶ ὁ⸃
Mt 9,22! Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν
σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ἐν
τῇ ὁδῷ.

1–10: Mt 21,1–9. L 19,29–38. J 12,12–16.

11 Καὶ ὅτε ⸀ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα ⸂εἰς Βηθφαγὴ 324
καὶ⸃ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος ⸁τῶν ἐλαιῶν, ἀπο- 117,
2 στέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ¦ καὶ λέγει αὐτοῖς·
ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ
Gn 49,11. εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον
L 23,53. 1 Sm 6,7. δεδεμένον ἐφ᾽ ὃν οὐδεὶς ⸉οὔπω ἀνθρώπων⸊ ⸀ἐκάθισεν·
(J 13,18.) 3 λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ·
14,14. τί ⸂ποιεῖτε τοῦτο⸃; εἴπατε· ⸆ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν
4 ἔχει⁚, καὶ εὐθὺς ⸉αὐτὸν ⸀ἀποστέλλει πάλιν⸊ ὧδε. καὶ 118,2
ἀπῆλθον καὶ εὗρον ⸆πῶλον δεδεμένον πρὸς ⸆¹θύραν
5 ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. καὶ
τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε
6 λύοντες τὸν πῶλον; οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς
7 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ ⸀φέρουσιν
τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν
αὐτῷ τὰ ἱμάτια ⸁αὐτῶν, καὶ ⸀²ἐκάθισεν ἐπ᾽ αὐτόν.
2 Rg 9,13. 8 ¦ καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν

---

47 ⸀ *p)* *υιος* ***D**al* : *ο υ.* ***𝕶**al* *48* ⸀ *p)* *υιος* ***D**al* *49* ⸂ *αυτ. φωνηθηναι* ***𝕶DΘ**pm* *50* ⸀ *επιβ-* *565* sy^s *51* ⸀ *κυριε ραββι* ***D*** it; ⊣h^r1⊢ : *ραββι* *1241* *k q*; h^r2 : *p)* *κυριε* *409* *52* ⸂ *ο δε* ***ℵ*C𝕶DΘ*** *pm*; T *11,1* ⸀ *ηγγιζεν* ***D*** it ¦ ⸂ *και εις* ***D*** 700 lat; Th ¦ ⸁ *το* ***Bk.***; h *2* ⸉ ***ℵC**pc*; T : *txt* ***𝕳**al* ¦ ⸀ *κεκαθικεν* ***𝕶D**pm*; T *3* ⸂ *p)* *λυετε τον πωλον* ***DΘ**al* it ¦ ⸆ *p)* *οτι* ***𝕳𝕶DΘ**pl*; S : *txt* ***B**pc* ¦ ⁚ H ¦ ⸉ 2 3 1 ***B***; Wh : *txt* ***ℵD**al* ¦ ⸀ *p)* *-στελει* ***Ψ*** 700 *al* *4* ⸆ *τον* ***ℵCΘ**pm*; T ¦ ⸆¹ *την* ***ℵC𝕶D**pm*; T *7* ⸀ *p)* *ηγαγον* ***𝕶D**pm* : *αγουσιν* ***ℵ*CWΘ**al* : *txt* ***𝕳*** ¦ ⸁ *εαυτων* ***BΘ**pc*; h ¦ ⸀² *-θησεν* ***KΘ*** *pc* : *-θησαν* ***ℵ*?*** : *καθιζει* ***DW*** *λ pc*

ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας⸀, κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν⸌.
9,1 ⸆καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον· 9
°ὡσαννά⸆· Ps 118,25 s.
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου·
εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς 10 L1,32. Act2,29. R 9,5.
ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. ⌊ἡμῶν Δαυίδ·
30,6 ⸆Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερόν· καὶ 11 11–24: Mt 21,12–22. L 19,45–48.
περιβλεψάμενος πάντα, ⸀ὀψὲ ἤδη οὔσης ⸋τῆς ὥρας⸌,
ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.
45 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βη- 12
θανίας ἐπείνασεν. καὶ ἰδὼν συκῆν ἀπὸ μακρόθεν 13 L 13,6–9.
ἔχουσαν φύλλα ἦλθεν ⸂εἰ ἄρα τι εὑρήσει⸃ ἐν αὐτῇ, Mt 3,10 p.
⸄καὶ ἐλθὼν ἐπ᾽ αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν⸅ εἰ μὴ φύλλα·
ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς 14 20.
εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι ⸂εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς
καρπὸν φάγοι⸃. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
31,1 ⸆Καὶ ⸂ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. * Καὶ εἰσελθὼν εἰς 15 J 2,14–16.
τὸ ἱερὸν⸃ ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ
τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας
τῶν κολλυβιστῶν⸆ καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούν-
των τὰς περιστερὰς ⸀κατέστρεψεν, ⸆καὶ οὐκ ἤφιεν 16
⸂ἵνα τις διενέγκῃ⸃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ⁚, ⸆καὶ ἐδί- 17
δασκεν καὶ ἔλεγεν °αὐτοῖς· °²οὐ γέγραπται ὅτι ὁ
οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς Is 56,7.
ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ ⸀πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον Jr 7,11.
32,1 λῃστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- 18
ματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφο-
βοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ⸀ἐξεπλήσσετο 1,22; 6,2; 7,37. 10,26. Mt7,28!
28,10 ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Καὶ ὅταν ὀψὲ ἐγένετο, 19
46 ⸀ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ παρα- 20 14.

---

8 ⸂(p) εκοπτον εκ των δενδρων και εστρωννυον εις (— εις **D**) την οδον **ℜ**(**D**,**Θ**)*pm* lat *9* ° **D** **W** it | ⸆ τω υψιστω **Θφ** *pc* *11* ⸀ οψιας **B**ℜ**DΘ***pl*; Wh | ⸋ **B***pc*; [h] *13* ⸂ ως ευρησων τι **0188 Θ***pc* : ιδειν εαν τι εστιν **D** | ⸄ ελθ. δε ουδ. ευρ. εν αυτη **0188** (*pc*) : και μηδεν ευρων **D**it *14* ⸂ μηδεις απο σ. κ. φ. εις τ. αι. **0188**. *15* ⸂ εισελθων εις Ιερ. και οτε ην εν τω ιερω **D** | ⸆ (J 2,15) εξεχεεν **WΘ***pc* | ⸀ ανεστρ- **0188** (Or). : — **D** *k* sy^s. *16* ⸂ διενεγκειν τινα **0188** | ⁚ .W *17* ° **B***pc*; ℋ | °² *p*) **0188 DΘ***al* it | ⸀ *p*) εποιησατε **ℌℜD***al*(**ƒΘ** *pm*); s : *txt* **B***pc* *18* ⸀ -σσοντο **ℵ***al*; T *19* ⸀ -ευετο **ℵCℜDΘ***pm*; Th : *txt* **BW** *al*

πορευόμενοι πρωῒ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην
21 ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ·
22 ῥαββί, ἴδε ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. καὶ 124,6
J 14,1. ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς·ᵀ ἔχετε πίστιν
Mt 17,20! 23 θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει
τούτῳ· ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ
Jc 1,6. μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ ⸀πιστεύῃ
24 ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται, ἔσται⸁ αὐτῷ. διὰ τοῦτο λέγω 125,4
Mt 7,7! 18,19. ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πι-
Mt 5,23. 25 στεύετε ὅτι ⸀ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅταν 34
⸀στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά 126,6
Mt 6,14 s. τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.ᵀ
27–33: Mt 21,23–27. L 20,1–8. 27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ 35
ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν 127,2
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
28 τεροιᵀ, ¦ καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιεῖς⁚; ἢ τίς σοι ⸉ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην⸊ ἵνα
29 ταῦτα ποιῇς; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπερω-
τήσω ὑμᾶς ἕνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ
30 ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βά-
πτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ ⸀οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
31 ἀποκρίθητέ μοι. ¦ καὶ ⸀διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς
λέγοντες·ᵀ ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διὰ τί
32 °οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ¦ ἀλλὰ εἴπωμεν· ἐξ
Mt 21,26! ἀνθρώπων; — ἐφοβοῦντο τὸν ⸀ὄχλον· ἅπαντες γὰρ
33 ⸁εἶχον τὸν Ἰωάννην ⸀ὄντως ὅτι⸁ προφήτης ἦν. καὶ
ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν· οὐκ οἴδαμεν.
1–12: καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν
Mt 21,33–46. 12 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς 36
L 20,9–19. 128,2

22 ᵀει ℵDΘal it(syˢ) 23 ⸀πιστευση το μελλον ο αν ειπη γενησεται Dit 24 ⸀λαμβανετε ℜpm : p) λημψεσθε DΘal 25 ⸀-κητε Bℜal; hᵃ S : στητε ℵ. : txt CDΘpm | ᵀ(cf. Mt 6,15) (26) ει δε υμεις ουκ αφιετε, ουδε ο πατηρ υμων ο εν τοις ουρανοις αφησει τα παραπτωματα υμων. (C)ℜΘal (Dal latsyᵖ); W 27 ᵀp) του λαου D 28 ⁚, W | ⸉2341 (𝔓⁴⁵)ℜpm; T 30 ⸀ουρανων D. 31 ⸀ελογ- ℜal; S | ᵀτι ειπωμεν DΘal; s | °C*LWal itsy; [H] 32 ⸀λαον ℜDΘpm; T | ⸁ηδεισαν DΘal it; ⊣hʳ⊢ | ⸀21 ℜ 33 al : 2 ℵ*Θal c k syˢ : οτι αληθως Dlat : txt ℌpc

ἐν παραβολαῖς λαλεῖν. **ἀμπελῶνα** ἄνθρωπος ⸆**ἐφύ-** Is 5,1 s.
τευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπο-
λήνιον καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν
γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. καὶ ἀπέστειλεν πρὸς 2
τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα ⸂παρὰ τῶν
γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος⸃·
ˈκαὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν⸆. 3
ˈκαὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· 4
κἀκεῖνον⸆ ἐκεφαλαίωσαν καὶ ⸀ἠτίμασαν. καὶ ἄλλον 5
ἀπέστειλεν· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς
ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτέννοντες.
ˈἔτι ἕνα εἶχεν⁚, υἱὸν ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν 6
⸂ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς⸃ λέγων ὅτι ἐντραπήσονται H 1,1 s.
τὸν υἱόν μου. ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς 7
εἶπαν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀπο-
κτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.
ˈκαὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον 8 H 13,12 s.
αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί⸆ ποιήσει ὁ κύριος 9
τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς
γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ 10
τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε·

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, Ps 118,22 s. Act 4,11. R 9,33. 1 P 2,6–8.
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, 11
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

9,1 ˈΚαὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν 12 14,1. Mt 21,26!
ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παρα-
βολὴν εἶπεν. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

13–17: Mt 22,15–22. L 20,20–26.
47 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φαρι- 13
0,2 σαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν 3,6!
λόγῳ. ⸀καὶ °ἐλθόντες ⸂λέγουσιν αὐτῷ⸃· διδάσκαλε, 14

---

1 ⸆τις *WΘpc* *2* ⸂*p*) απο του καρπου τ. α. δωσουσιν αυτω *D* it(sy) *3* ⸆προς αυτον *D a b ff²*. *4* ⸆*p*) λιθοβολησαντες *C𝔎Θpm* | ⸀απεστειλαν ητιμωμενον *C𝔎Θpm* : *txt* 𝔖(*D*) *6* ⁚ —, T | ⸂231 *𝔎pm* : 23 788 *pc* sy^s : 1 *D* it *9* ⸆*p*) ουν *ℵC𝔎DΘpl*; S : *txt Bpc* *14* ⸀οι δε *𝔎Θpl*; 𝔖 | °*D k* sy^s | ⸂επηρωτων αυτον οι Φαρισαιοι *Dpc* it : ηρξαντο ερωταν αυτον εν δολω λεγοντες *G*(*WΘ*)λφ it (sy^s); 𝔖

2 K 11,15. οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ
οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις·
⸀ἔξεστιν ⸉δοῦναι ⸁κῆνσον Καίσαρι⸊ ἢ οὔ; δῶμεν ἢ μὴ
15 δῶμεν; ὁ δὲ ⸀εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν
αὐτοῖς· τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα
16 ἴδω. ¦ οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος ἡ
εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ·
R 13,7. 17 Καίσαρος. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν °αὐτοῖς· τὰ Καίσαρος
ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ
ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ.⸆

18–27: Mt 22,23–33. L 20,27–38. 18 Καὶ ἔρχονται ⸆Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες 38
λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν
Act 23,8. 19 λέγοντες· ¦ διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι
Dt 25,5 s. **ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ** καὶ ⸀καταλίπῃ γυναῖκα
Gn 38,8. **καὶ μὴ ἀφῇ τέκνον**, ἵνα **λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ**
τὴν γυναῖκα καὶ ⸁**ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ**
20 **αὐτοῦ**. ¦ ⸂ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν⸃· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν
γυναῖκα, καὶ ἀποθνῄσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα·
21 ¦ καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν ⸂μὴ
22 καταλιπὼν⸃ σπέρμα· καὶ ⸄ὁ τρίτος ὡσαύτως· ¦ καὶ οἱ
ἑπτὰ⸅ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχατον πάντων καὶ ἡ
23 γυνὴ ἀπέθανεν. ἐν τῇ ἀναστάσει, ⸋ὅταν ἀναστῶσιν,⸌
(Is 4,1.) τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν
24 γυναῖκα. ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐ διὰ τοῦτο πλα-
νᾶσθε μὴ ⸀εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν
25 τοῦ θεοῦ⸆; ¦ ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε
γαμοῦσιν οὔτε ⸀γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ⸆ ἄγγελοι

---

14 ⸀p) ειπε ουν ημιν ει εξ. ημας (C)*D*(*Θal*) it | ⸉ 2 3 1 *Ꝛpm*; T | ⸁ επικεφαλαιον *DΘ* 565 *k*; ⊣h[r]⊢ **15** ⸀ ιδων 𝔓45vid ℵ* *Dpc* it; T **17** ° 𝔓45vid *BD*.; H | ⸆(*hic* Joh. 7,53—8,11 comm) **18** ⸆ οι 565 *pc* **19** ⸀ εχη *D* (σχη *Θ*) *pc* it sy[s] | ⸁ -σει *CHal*; h[s] **20** ⸂p) ησ. ουν παρ ημιν επτα αδ. *D*(*Θpc*)it **21** ⸂ και ουδε αυτος (+ ουκ *D*.) αφηκεν *Ꝛ*(*D*,*Θ*)*pl*; s **21. 22** ⸄ ωσαυτως ελαβον αυτην οι επτα και *D*(*pc*) **23** ⸋p) *ℌDpc k r* sy[p]; H : *txt ꝚΘ pl* lat sy[s]; h[r] **24** ⸀ γινωσκοντες *D* it Or | ⸆ οιδατε *D*. **25** ⸀ γαμισκ- *WΘ* : γαμιζουσιν *D* | ⸆ οι *BWΘpc*; Wh

⸆ἐν τοῖς οὐρανοῖς. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγεί- 26
ρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ
τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· **ἐγὼ ὁ** Ex 3,2.6. Mt 8,11. L 16,22.
θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ⸆**θεὸς Ἰσαὰκ καὶ** ⸆**θεὸς Ἰακώβ**; ⸀οὐκ 27 9,4.
ἔστιν ⸆θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ⸆¹ζώντων. ⸆²πολὺ πλανᾶσθε.
Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας 28 28–31: Mt 22,35–40. L 10,25–28.
αὐτῶν συζητούντων, ⸀εἰδὼς ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη
αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν⸆· ποία ἐστὶν ἐντολὴ R 13,9. E 6,2.
πρώτη πάντων; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρώτη 29
ἐστίν· **ἄκουε, Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν**⁚ ⸀**κύριος** Dt 6,4 s. R 3,30.
εἷς ἐστιν, ⸀**καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ** 30
ὅλης °**τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης** °²**τῆς ψυχῆς σου**
⸋καὶ ἐξ ὅλης °³τῆς διανοίας σου⸌ **καὶ ἐξ ὅλης τῆς**
ἰσχύος σου⸆. ⸀δευτέρα ⸀αὕτη· **ἀγαπήσεις τὸν πλησίον** 31 Lv 19,18.
σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ J 15,12.
ἔστιν. °καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς· καλῶς, 32 L 20,39.
διδάσκαλε⁚, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι **εἷς ἐστιν** ⸆**καὶ** Dt 4,35; 6,4 s.
οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· καὶ τὸ **ἀγαπᾶν αὐτὸν** 33
ἐξ ὅλης °**τῆς καρδίας** καὶ **ἐξ ὅλης τῆς** ⸀**συνέσεως καὶ**
ἐξ ὅλης °²**τῆς** ⸀¹**ἰσχύος**, καὶ τὸ **ἀγαπᾶν τὸν πλησίον**
ὡς ἑαυτὸν ⸀²περισσότερόν ἐστιν πάντων **τῶν ὁλο-** 1 Sm 15,22.
καυτωμάτων καὶ ⸆**θυσιῶν.** καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἰδὼν 34
°αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· οὐ Act 13,7; 26,27–29.
μακρὰν °²εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ.
*καὶ ⸂οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν⸃ ἐπερωτῆσαι⁚. Mt 22,46. L 20,40.
Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν 35 35–37: Mt 22,41–45. L 20,41–44.
τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χρι-
στὸς υἱὸς Δαυίδ ἐστιν; αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν °ἐν τῷ 36 J 7,42. 2 Sm 23,2.
πνεύματι τῷ ἁγίῳ·

---

25 ⸆οι *BℜΘal*; Wh **26** ⸆*p*) *bis* ὁ *ℌℜΘpl*; T : *txt* *BD* **27** ⸆ο *ℵCℜal*; Th : ο θεος *Θ33al* : *txt* *BDal* | ⸆¹θεος *ℜal*; 𝔖 | ⸆²υμεις ουν *ℜDΘpl*; 𝔖 **28** ⸀ιδων *ℵ*CDΘpm*; T | ⸆*p*) λεγων· διδασκαλε *D*it **29** ⁚, h | ⸀deus *il* vg : — *Fabk*sy^s **30** ° *BD*pc*; ℋ | ⸋ *Dpc*it | °² *et* °³ *B* | ⸆*p*) αὑτη πρωτη εντολη *ℜD(Θ)pl* **31** ⸀*p*) δε ομοια ταυτη *Dal*(*ℜΘpm*) **32** ° *B* sy; ℋ | ⁚. comm | ⸆ο θεος *DΘpm*itsy^s **33** ° *Bpc*; ℋ | ⸀δυναμεως *DΘ*565it | °² *ℵ** | ⸀¹ψυχης *Dpc*(*ℜpm*) | ⸀²πλειον *ℜDΘpl* | ⸆των *ℌ*565*pm*; T : *txt* *BℜDΘal* **34** ° *ℌDΘal*; [H] : *txt* *Bℜpm* | °² *ℵ*pc*; [H] | ⸂1 3 2 4 *φ* : 1 3 4 2 *W* : 1 3 4 *DΨpc*aeg | ⁚, *et ante* και ουδ. *dist.* W **36** ° *B*

Ps 110,1. **εἶπεν ⸆κύριος τῷ κυρίῳ μου· ⸀κάθου ἐκ δεξιῶν μου
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ⸀ὑποκάτω τῶν
ποδῶν σου.**
37 ⸋αὐτὸς Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν
Lc 19,48; 21,38. αὐτοῦ ἐστιν υἱός;
38—40: Mt 23,1—36. L 20,45—47. 38 Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. ⸋⸂Καὶ 185,
ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ⸃ ἔλεγεν⸆· βλέπετε ἀπὸ τῶν
L 14,7. J 5,44. γραμματέων τῶν θελόντων ἐν ⸀στολαῖς περιπατεῖν
39 καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς ⸋ καὶ πρωτοκαθ-
εδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν
(Jc 1,27.) 1 Th 2,5. 40 τοῖς δείπνοις⁚· οἱ κατέσθοντες τὰς οἰκίας τῶν 186,
χηρῶν⸆ ⸰καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι⁚, οὗτοι
41—44: L 21,1—4. 41 λήμψονται περισσότερον κρίμα. Καὶ ⸀καθίσας 414
2 Rg 12,10. ⸀κατέναντι τοῦ γαζοφυλακείου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος
J 8,20. ⸋βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλακεῖον· καὶ πολλοὶ
42 πλούσιοι⸌ ἔβαλλον πολλά· ⸂καὶ ἐλθοῦσα μία⸃ χήρα
43 ⸰πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν κοδράντης. καὶ
προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν
αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ
1 Chr 29,9.17. πλεῖον πάντων ⸀ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γα-
L 12,15. 2 K 8,12. 44 ζοφυλακεῖον· πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος
αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς
πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.
1—37: Mt 24,1—36. L 21,5—36. 13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει 49
αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διδάσκαλε, ἴδε 187,2
2 ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί⸆. καὶ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ⸀βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας
Jr 7,14. οἰκοδομάς; ⸆οὐ μὴ ἀφεθῇ⸆ λίθος ἐπὶ λίθον ὃς
3 οὐ μὴ καταλυθῇ⸆². Καὶ καθημένου αὐτοῦ 42
188,2

---

36 ⸆ο 𝔖𝔎Θpl; T : txt BDpc | ⸀καθισον B.; Wh | ⸀p) υποποδιον ℵ𝔎Θpl; T : txt BDpc **38** ⸂ο δε διδασκων αμα D(Θpc) it | ⸆αυτοις 𝔎DΘpm | ⸀porticis (= στοαις) sy^s.pal. **39** ⁚, et **40** ⁚· ℌ **40** ⸆και ορφανων Dal it; ⊣hʳ⊢ | ⸰D latsy **41** ⸀εστως WΘφpc sy^s Or | ⸀απεναντι Bal; Wh | ⸋D. **42** ⸂ελθ. δε αμα D(Θ) | ⸰DΘpc it **43** ⸀βεβληκεν 𝔎pm; T **13,1** ⸆p) του ιερου D it. **2** ⸀p) ου βλ. Θ 565 it : βλεπετε Dpc it | ⸆p) αμην λεγω υμιν οτι D(Θal) it | ⸆p) ωδε 𝔖DΘpm itsy; H : txt 𝔎al | ⸆²(14,58) και δια τριων ημερων αλλος αναστησεται ανευ χειρων DW it Cypr.; ⊣hʳ⊢

εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπη-
ρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν⊤ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Mt 17,1!
Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· εἰπὸν ἡμῖν, πότε ταῦτα 4
ἔσται⁚, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντε-
λεῖσθαι πάντα⁚²;¹ ὁ δὲ Ἰησοῦς ⸂ἤρξατο λέγειν⸃ αὐτοῖς· 5
βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ ἐλεύσονται 6
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ J 5,43.
πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ⸀ἀκούσητε πολέμους 7
καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ ⸁θροεῖσθε· δεῖ⊤ γενέσθαι, Dn 2,28.
ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ **ἔθνος ἐπ'** 8 Is 19,2. 2 Chr 15,6.
ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. ἔσονται σεισμοὶ
κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοί⊤ · ⸀ἀρχὴ ὠδίνων ταῦτα.
¹⸂Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσιν⊤ ὑμᾶς⸃ 9 9–13: Mt 10,17–22. L 21,12–17.
εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς⁚ δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ
ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, 1,44 : 6,11.
εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη 10 16,15. Ap 14,6.
πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον⊤. καὶ ὅταν 11
ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ ⸀προμεριμνᾶτε τί
λαλήσητε⊤, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ,
τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες
ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. καὶ παραδώσει ἀδελ- 12
φὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ
ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν Mch 7,6.
αὐτούς· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ 13
τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος Mt 10,22!
σωθήσεται. Ὅταν δὲ ἴδητε **τὸ βδέλυγμα τῆς** 14 Dn 12,11; 9,27.
ἐρημώσεως ἑστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων Dn 12,4.
νοείτω⊤, * τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς Ez 7,16.
τὰ ὄρη, ¹⸀ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω⊤ μηδὲ 15
εἰσελθάτω ⸉τι ἆραι⸊ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ¹καὶ ὁ εἰς 16

---

3 ⊤ ο א*D*Θ*al*; T **4** ⁚; T | ⁚². H **5** ⸂*p*) ειπεν *D*Θ*al*
7 ⸀ακουητε *B*; h : -ετε Φ : -σετε *69* | ⸁θορυβεισθε *Dpc* |
⊤*p*) γαρ ℜ*D*Θ*pl*; S : *txt B*א***W* **8** ⊤και ταραχαι ℜΘ*pl q* sy; Wh^r |
⸀αρχαι ℜ*al*; W **9** ⸂ειτα υμ. αυτους παραδ. *D*(Θ)*pc* it | ⊤γαρ
אℜ*pm* : *txt Bpc* sy^s | ⁚, comm **10** ⊤ εν πασι τοις εθνεσιν
*D ff*² (sy^p) **11** ⸀*p*) προμελετατε Ψ : -ριμνησητε μηδε προμελ-
Θ*pc* | ⊤μηδε μελετατε ℜ*pm* **14** ⊤τι αναγινωσκει *Dg*²(*a*, *n*)
15 ⸀ο δε אℜ*al*; Th : και ο *D*Θ*al* latsy : *txt Bal* | ⊤ εις την
οικιαν ℜ*D*Θ*pl*; S | ⸉אℜ*D*Θ*pl*; T

τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ
L 23,29. 17 ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις 144,
18 καὶ ταῖς ⸀θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσ- 145,
19 εύχεσθε δὲ ἵνα μὴ ⸀γένηται χειμῶνος⸆· ἔσονται 146,
Dn 12,1. γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι **θλῖψις**, οἵα **οὐ γέγονεν**
Joel 2,2. **τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως** □ἣν ἔκτισεν ὁ θεὸς⸌ ἕως
20 **τοῦ νῦν** ⸂καὶ οὐ⸃ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολό- 147,
βωσεν κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα
σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκο-
21 λόβωσεν τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· 148,
22 ἴδε ὧδε ὁ χριστός,⸆ ἴδε ἐκεῖ, μὴ ⸀πιστεύετε· ˈἐγερθή- 149,
Dt 13,2. σονται ⸀δὲ □ψευδόχριστοι καὶ⸌ **ψευδοπροφῆται** καὶ
Ap 13,13! ⸀**ποιήσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα** πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν,
J 16,1.4! 23 εἰ δυνατόν, τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ⸆προ-
24 είρηκα ὑμῖν πάντα. Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς 150,
Is 13,10. ἡμέραις μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην **ὁ ἥλιος σκοτι-
σθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,**
Is 34,4. 25 ˈ**καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται** ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ⸀**πίπτοντες,
καὶ αἱ δυνάμεις** ⸂**αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς**⸃ σαλευθήσονται.
H 12,26 s. Dn 7,13. 26 ˈκαὶ τότε ὄψονται **τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχό-** 151,
1 Th 4,16. **μενον** ⸂**ἐν νεφέλαις**⸃ μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ
Zch 2,10[6]. 27 δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους καὶ
Dt 30,4. (Mt 13,41.) **ἐπισυνάξει** τοὺς ἐκλεκτοὺς [αὐτοῦ] **ἐκ τῶν τεσσάρων**
28 **ἀνέμων ἀπ' ἄκρου** γῆς **ἕως ἄκρου οὐρανοῦ.** Ἀπὸ
δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ⸉ἤδη
ὁ κλάδος αὐτῆς⸊ ἁπαλὸς γένηται καὶ ⸀ἐκφύῃ τὰ
29 φύλλα, ⸁γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτως
Jc 5,9. καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε
30 ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις ⸀οὗ ταῦτα

---

17 ⸀ -ζομεναις *D28.* **18** ⸀ *p*) γεν. η φυγη υμων *𝔎pm* : γενωνται *D*vg : *txt B*ℵ* *W*(*Θ*) | ⸆ *p*) η σαββατου *L*(*al*) **19** □ *p*) *DΘ al* it | ⸂ουδε *D*(*Θal*) **21** ⸆ και *B* ; W : ἢ *𝔎DΘal* | ⸀ *p*) -ευσητε *Θpm* **22** ⸀ *p*) γαρ *ℌ𝔎DΘpl* ; H : *txt* ℵ*C* | □ *Dpcik* ; W | ⸁ *p*) δωσουσιν *ℌ𝔎pl* ; H : *txt DΘpca* **23** ⸆ *p*) ιδου *ℌ𝔎DΘpl* ; s : *txt BWpc* it **25** ⸀ εκπιπτ- *𝔎pm* ; S | ⸂ *p*) των ουρανων *Dal* itsy **26** ⸂ *p*) εν -λη *WΘpc* : *p*) επι των νεφελων *D* sy[s]. **27** [+ *p*) *ℌ𝔎Θpl* ; W : — *DLpc*it ; T **28** ⸉ 4 1 2 3 *𝔎al* ; T | ⸀ (ἐκφυῇ *EKal*) | ⸁ -σκεται *B*[3]*DΘal* **30** ⸀ οτου *B.* ; W

πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύ- 31
σονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ ⸆ παρελεύσονται.
Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς 32 Mt 24,36!
οἶδεν, οὐδὲ ⸂οἱ ἄγγελοι⸃ ἐν οὐρανῷ ⸋οὐδὲ ὁ υἱός⸌, εἰ
μὴ ὁ πατήρ. Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε⸆· οὐκ οἴδατε 33 Mt 26,41. E 6,18.
γὰρ πότε ὁ καιρός °ἐστιν. ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος 34 Mt 25,14; (16,19.)
ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις L 19,12.
αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ
τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. γρηγορεῖτε 35 Mt 24,42.50. Act 20,31.
οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας Ap 3,20.
ἔρχεται, ἢ ὀψὲ ἢ μεσονύκτιον ἢ ⸀ἀλεκτοροφωνίας L 12,38.
ἢ πρωΐ· μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύ- 36 Mt 25,5.
δοντας. ⸂ὃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν λέγω⸃, γρηγορεῖτε. 37

Ἦν δὲ τὸ πάσχα ⸋καὶ τὰ ἄζυμα⸌ μετὰ δύο 14 1. 2: Mt 26,1–5.
*ἡμέρας. * καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-* L 22,1 s.
ματεῖς πῶς αὐτὸν ⸋²ἐν δόλῳ⸌ κρατήσαντες ἀποκτεί- 12,12.
νωσιν. ἔλεγον γάρ· ⸂μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε⸃ 2
ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ.
51 *Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σί-* 3 3–8: Mt 26,6–13. J 12,1–8.
μωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ (L 7,36–38.)
ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου ⸋νάρδου πιστικῆς ⸀πο- Mt 8,2!
λυτελοῦς⸌⁚· ⸀συντρίψασα ⸀²τὴν ἀλάβαστρον κατέχε-
εν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. ⸂ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες 4
πρὸς ἑαυτούς⸃· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη ⸋τοῦ μύρου⸌ (J 6,12.)
γέγονεν; ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι 5
°ἐπάνω ⸉δηναρίων τριακοσίων⸊ καὶ δοθῆναι τοῖς (10,21.) Mt 9,30!
πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ Ἰησοῦς 6

---

31 ⸆p) *μη rell*; Th : *txt* ***BD****. **32** ⸂*οι αγγ. οι* ***Cℜ****al*; W : *αγγελος* ***B***; h : *txt* ***ℌDΘ****pm* | ⸋*983 pc* **33** ⸆(14,38) *και προσευχεσθε* ***ℌℜΘ****pl* lat(sy^s); S : *txt* ***BD*** it | ° ***DW****ac.*; [H] **35** ⸀ *-νιου* ***D***. **37** ⸂*εγω δε λεγω υμιν* ***D***(***Θ***)*pc* it : quod autem uni dixi, omnibus vobis dico *k*. **14,1** ⸋ ***D*** *a ff²* | ⸋² ***D*** *a i r*. **2** ⸂*μηποτε εν τη ε.* ***D*** **3** ⸋ ***D***. | ⸀p) *-τιμου* ***AGΘ****al* | ⁚, — h | ⸀ *και θραυσασα* ***DΘ****565*. | ⸀² *τον* ***ℵ*D****pm*; T : *το* ***GΘ****al* : *txt* ***ℌ*** **4** ⸂*οι δε μαθηται αυτου διεπονουντο και ελεγον* ***DΘ****pc a ff² i r*; ⊣h^r⊢ | ⸋ ***Wλ****pc a c l* sy^s **5** ° *954 pc c k* sy^s | ⸉(J 12,5) ***Bℜ****pl*; Wh

L 11,7! 3 J 5. εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε,
Dt 15,11. 7 καλὸν ἔργον ἠργάσατο ἐν ἐμοί. ¦ πάντοτε γὰρ τοὺς
πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε
2,20. δύνασθε °αὐτοῖς ⸆ εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
(Act 3,6.) 16,1. 8 ἔχετε. ὃ ἔσχεν ἐποίησεν· προέλαβεν μυρίσαι ⸉τὸ 159,
9 σῶμά μου⸊ εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ἀμὴν δὲ λέγω
ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον ⸆ εἰς ὅλον
τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς
10. 11: Mt 26,14–16. 10 μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ ⸆ Ἰούδας ⸆ ⸀Ἰσκαριώθ, ὁ 52
L 22,3–6. εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα 160,
11 ⸂αὐτὸν παραδοῖ⸃ °αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν
καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐζήτει
πῶς αὐτὸν εὐκαίρως παραδοῖ.

12–16: Mt 26,17–19. 12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ 45
L 22,7–13. πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
Ex 12,14–20. 1 K 5,7. ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ⸆ ἵνα φάγῃς
13 τὸ πάσχα; καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν,
Mt 17,27. καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος
14 βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, ¦ καὶ ὅπου ἐὰν
11,3. εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος
λέγει· ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά μου, ὅπου τὸ πάσχα
15 μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; καὶ αὐτὸς ὑμῖν
δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον °ἕτοιμον· καὶ ἐκεῖ
16 ἑτοιμάσατε ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ ⸆ καὶ
17–21: Mt 26,20–25. ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ ⸀εὗρον καθὼς εἶπεν αὐ- 53
L 22,14.21–23. J 13,21–26. 17 τοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὀψίας 161,
18 γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνα- 46
κειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
Ps 41,10. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με,
19 ⸂ὁ ἐσθίων⸃ μετ' ἐμοῦ. ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν 162,

---

7 ° א* *pc*; T | ⸆ παντοτε *B pc*; [H] **8** ⸉ 3 1 2 *C 𝔎 pm*; T **9** ⸆ *p*) τουτο *C 𝔎 Θ pm* : μου sy[s] : *txt B א D al* it **10** ⸆ ο *𝔎 al*; s | ⸆ ο *𝔎 Θ pm*; S | ⸀ -ιωτης *𝔎 pl* vg[cl] : Σκαριωτης *D* it vg[codd] sy : *txt 𝔋 Θ 565* | ⸂ προδοι αυτον *D* (*Θ pc*) *et* ° *D Θ pc* it sy[s] **12** ⸆ *p*) σοι *D Θ al* **15** ° *p*) *A 565 al* lat **16** ⸆ αυτου *C 𝔎 D Θ pl*; s | ⸀ *p*) εποιησαν *D* it **18** ⸂ των εσθιοντων *B*; Wh

αὐτῷ εἷς κατὰ εἷς· μήτι ἐγώ^⊤; ¹ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· 20
εἷς^⊤ τῶν δώδεκα, ὁ ⸀ἐμβαπτόμενος μετ᾽ ἐμοῦ εἰς J 6,70.
τὸ [ἓν] τρύβλιον. ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει 21
καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι᾽ οὗ ⸋ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου⸌ παραδίδοται·
*καλὸν^⊤ αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.
¹Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ^⊤ ἄρτον εὐλογήσας 22 22–25: Mt 26,26–29. L 22,15–20.
ἔκλασεν καὶ ⸀ἔδωκεν αὐτοῖς^⸆ καὶ εἶπεν· °λάβετε^⊤2·
τοῦτό °²ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν^⊤ ποτήριον 23 1 K 11,23–25.
εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ
πάντες. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά 24 Ex24,8.Jr31,31. Zch9,11.Is53,11 H 7,22!
μου ⸂τῆς διαθήκης⸃ τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν^⊤.
¹ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ⸂οὐκέτι οὐ μὴ πίω⸃ ἐκ τοῦ 25
γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης 26–31: Mt 26,30–35.
ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. L 22,31–34.39.
Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 26 Ps113s; 115-118. J 18,1.
¹Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς * ὅτι πάντες σκανδα- 27 Zch 13,7. J 16,32.
λισθήσεσθε, ὅτι γέγραπται· * **πατάξω τὸν ποιμένα,** Mt 9,36; 10,21' 26,31.
καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται. ⸋ἀλλὰ μετὰ 28
τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.⸌ 16,7.
¹ὁ δὲ Πέτρος ἔφη °αὐτῷ· εἰ καὶ πάντες σκανδα- 29 J 13,36–38.
λισθήσονται, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ 30
Ἰησοῦς· ⸂ἀμὴν λέγω σοι ὅτι °σὺ °²σήμερον ταύτῃ τῇ
νυκτὶ πρὶν ⸄ἢ δὶς⸅ ἀλέκτορα φωνῆσαι⸃ τρίς με 72.
ἀπαρνήσῃ. ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει· ἐὰν ⸉δέῃ με⸊ 31 J 11,16.
συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ⸀ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως
[δὲ] καὶ πάντες ἔλεγον.
Καὶ ⸀ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθση- 32 32–42: Mt 26,36–46. L 22,40–46.
μανί, * καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καθίσατε J 18,1.
ὧδε ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν 33

---

19 ^⊤*και αλλος· μητι εγω* **𝔎DΘ***pm* it Or; S **20** ^⊤*εκ* **𝔎D***pm*; S | ⸀*-πτιζομενος* **D**. | [+ **BC*Θ** *565.*; W : — *rell*; T **21** ⸋ **D** *700 a* | ^⊤*p*) *ην* **𝔖𝔎DΘ***pl*; S : *txt* **BW**it **22** ^⊤*τον 69 al* | ⸀*εδιδου* **Wφ** | ^⸆*και εφαγον εξ αυτου παντες et* ° *k*. ^⊤2*p*) *φαγετε* **𝔎***al* | °² **W** **23** ^⊤*το* **𝔎***al* **24** ⸂*το τ. καινης δ.* **𝔎***pl* latsy : — *ff*² | ^⊤*p*) *εις αφεσιν αμαρτιων* **Wφ** *pc a* **25** ⸂*ου μη προσθω πειν* **D(Θ)***pc a f* **28** ⸋ *vs.* fragm fajjum. **29** ° **Θ** **30** ⸂*ο αλεκτρυων δις κοκ[κυξει ..]* fr fajj. | ° *p*) **ℵCD***al* it | °²*p*) **DΘ***pc* it | ⸄*ἢ* **C****pc* : — *p*) **ℵD(Θ)***pc* **31** ⸉ **ℵ*C𝔎(D)Θ***al*; T : ⸀*-σωμαι* **ℵ𝔎***al*; T | [+ **𝔖𝔎DΘ***pl*; T : *p*) — **Bλ***pc* it; W **32** ⸀*εξερχ-* **W**.

Mt 17,1! Πέτρον καὶ °τὸν Ἰάκωβον καὶ °τὸν Ἰωάννην μετ᾽ αὐτοῦ,
J 12,27. 34 καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ⸀ἀδημονεῖν, ˈκαὶ λέγει 174.
Ps 42,6.12; 43,5. Jon 4,9. αὐτοῖς· **περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου**·
35 μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ ⸀προελθὼν μικρὸν 175.
ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυ-
36 νατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ ὥρα, ˈκαὶ ἔλεγεν·
R 8,15. G 4,6. αββα □ὁ πατήρ⸌, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ
10,38. ποτήριον τοῦτο ἀπ᾽ ἐμοῦ· * ἀλλ᾽ ⸂οὐ τί ἐγὼ θέλω 176.
37 ἀλλὰ τί σύ⸃. καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς 177.
καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύ-
38 δεις; οὐκ ⸀ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; ˈγρηγο-
ρεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ⸀ἔλθητε εἰς πει-
Ps 51,14. ρασμόν· * τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ 178.
39 ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο □τὸν 179.
40 αὐτὸν λόγον εἰπών⸌. καὶ ⸂πάλιν ἐλθὼν εὗρεν αὐτοὺς⸃
καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ⸀κατα-
9,6. βαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν
41 αὐτῷ. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· 180.
καθεύδετε °τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε⁚· ἀπέχει⸆·
(2 Sm 24,14.) ⸀ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
J 14,31. 42 θρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. ˈἐγείρεσθε,
43–50: Mt 26,47–56. 43 ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ⸀ἤγγικεν. Καὶ 55
L 22,47–53. εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται [ὁ] 181.
J 18,2–11. Ἰούδας ⸆εἷς τῶν δώδεκα, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ὄχλος⸆
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων
καὶ τῶν γραμματέων καὶ °τῶν πρεσβυτέρων.
44 ˈδεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς 182.
λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν· κρατήσατε
45 αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. καὶ □ἐλθὼν εὐθὺς⸌
προσελθὼν αὐτῷ λέγει· ῥαββί⸆, καὶ κατεφίλησεν

---

33 °bis ℌ ℜ D Θ pm; Th : *txt* B W al | ⸀αχηδεμ- D* **35** ⸀προσελθ- C ℜ D Θ pm; h : *txt* B ℵ W al latsy^s **36** □(Beza cj) | ⸂ουχ ο εγω θ. αλλ ο συ θελεις D(Θ al) **37** ⸀p) -σατε D Θ al it **38** ⸀p) εισελθ- C ℜ D Θ pl : *txt* B ℵ* pc **39** □D it; [H] **40** ⸂υποστρεψας ευρ. αυτ. παλιν C ℜ pm; T : *txt* p) ℌ(D it, Θ pc) | ⸀-ρουμενοι D W : p) βεβαρημενοι C ℜ Θ al **41** °p) C ℜ D al; [H] | ⁚; comm | ⸆(L 22,37) το τελος D Θ al itsy; h^r | ⸀και D it **42** ⸀ηγγισεν ℵ C.; T **43** [+ B pc; W : — ℌ ℜ D Θ pl; T | ⸆ο Ισκαριωτης A(D)Θ pm; T | ⸆p) πολυς C ℜ D pm | ° ℵ* W pm; T **45** □D Θ pc it | ⸆ραββι ℜ al; S

αὐτόν· οἱ δὲ ἐπέβαλαν τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ⸀ἐκρά- 46
8,1 τησαν αὐτόν. εἷς δέ ⸰τις ⸋τῶν παρεστηκότων⸌ 47
σπασάμενος ⸰²τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ
4,1 ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ⸀ὠτάριον. καὶ 48
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὡς ἐπὶ λῃστὴν
ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με⁚;
¹καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδά- 49
5,8 σκων, καὶ οὐκ ⸀ἐκρατήσατέ με· * ἀλλ' ἵνα πληρω-
θῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον 50 J 16,32.
,10 πάντες. ⸂Καὶ νεανίσκος τις⸃ ⸀συνηκολούθει αὐτῷ⸃ 51 (J 18,15.)
περιβεβλημένος σινδόνα ⸂²ἐπὶ γυμνοῦ⸃, καὶ κρατοῦ-
σιν αὐτόν⸆· ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς 52 Am 2 16.
ἔφυγεν⸆.

56 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, 53 53. 54: Mt 26,57 s. L 22,54 s.
7,1 καὶ συνέρχονται⸆πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
8,4 τεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μα- 54
κρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν
τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν
9,8 ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. Οἱ 55 55—65: Mt 26,59—68. L 22,67—71.
δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ 63—65. J 18,19—24.
τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν,
καὶ οὐχ ηὕρισκον· πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν 56
0,6 κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καί 57
τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ
λέγοντες ¹ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι 58 J 2,19—21: 4,21.23.
ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν ⸰τοῦτον τὸν χειροποίητον 15,29.
καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ⸂ἀχειροποίητον οἰκο- 2 K 5,1.
δομήσω⸃. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία 59
αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώ- 60
τησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδὲν⁚ ⸀τί

---

46 ⸀-τουν *W*. ***47*** ⸰ *ℵApc* it sy; [H] | ⸋*p*) *Da*. | ⸰² *Dal*; s | ⸀*p*) ωτιον *CℜΘpl*; s : *txt BℵDpc* ***48*** ⁚ · TW ***49*** ⸀εκρατειτε (*B*)*Ψ*.; h ***51*** ⸂ νεαν. δε τις *D* lat : κ. εις τις νεαν. *ℜΘpl*; T | ⸀ ηκολουθει αυτους *D* (*Θal* lat) | ⸂² γυμνος *Θpc* sy^p : — *Wλck* sy^s sa. | ⸆ οι νεανισκοι *ℜ*(*W*,*Θ*)*pl*; h^{r}s ***52*** ⸆ απ αυτων *ℜDWΘpl* lat sy^s; δ : *txt 𝔖pc c k* sy^p ***53*** ⸆ αυτω *BℜPm*; Wh : προς αυτον *Cpc* : αυτου *1 pc* : *txt ℵDΘal* lat ***58*** ⸰ *D* sy^s. | ⸂ αναστησω αχειρ. *D* it.; ⊣h^r⊢ ***60*** ⁚ ; H | ⸀ οτι *BWpc*; h (ὅ τι W)

15,5. Is 53,7. 61 οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ⸀ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ
οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν.⸁ πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπη-
ρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ⸋ὁ χριστὸς⸌ ὁ
62 υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ⸆ἐγώ εἰμι, 191,
Ps 110,1. καὶ ὄψεσθε **τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν**
Dn 7,13. **καθήμενον τῆς δυνάμεως**⸋καὶ **ἐρχόμενον**⸌⸀**μετὰ τῶν**
63 **νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.** ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρήξας 192,
τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· * τί ἔτι χρείαν ⸀ἔχομεν 193,
Lv 24,16. 64 μαρτύρων; ¹ ἠκούσατε ⸀τῆς βλασφημίας⸁:· τί ὑμῖν
J 19,7. ⸀φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον
65 εἶναι θανάτου. Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν ⸀αὐτῷ 194,
⸋καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον⸌ καὶ κολα-
φίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ· προφήτευσον⸆, καὶ
66–72: Mt 26,69–75. L 22,56–62. J 18,17.25–27. 66 οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ⸂ἔλαβον. Καὶ 47
ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία 195,
67 τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, ¹ καὶ ἰδοῦσα τὸν
Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· ° καὶ
68 σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ
ἠρνήσατο λέγων· οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι: σὺ
τί λέγεις:². * καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον⸆· 196,
69 ¹⸀καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ⸂ἤρξατο πάλιν⸃ λέ-
γειν⸁ τοῖς παρεστῶσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.
70 ¹ ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν
οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς ἐξ
71 αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ⸆. ὁ δὲ ἤρξατο
ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄν-
72 θρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ °εὐθὺς⸋ἐκ δευτέρου⸌
ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. * καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ 197,
ῥῆμα ⸀ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ⸋² ὅτι πρὶν ἀλέκτορα

---

61 ⸀εκεινος δε εσιγα κ. ουδεν απεκριθη ***D*** | ⸋***Φ*** *pc k* **62** ⸆*p*) συ ειπας οτι ***Θφ*** *pc* arm Or | ⸋***D***. | ⸀*p*) επι ***Gλ*** *33 al* **63** ⸀εχετε *c k* sy^s **64** ⸀την -ιαν (+ του στοματος ***WΘ*** *al*) αυτου ***D***(***WΘ***)*pm* | :· ; H | ⸀*p*) δοκει ***DΘ*** *pc* **65** ⸀τω προσωπω αυτου ***D***(***Θ***)*pc a f* sy^p *et* ⸋ ***D*** *a f* sy^s | ⸆νυν ***GW*** *pc* sy^s | ⸂ελαμβανον ***DGΘ*** *al*: κατελαβον *579*.: εβαλλον ***Я*** *al* **67** ° ***D***. **68** :· *et* :² ; h | ⸆και αλεκτωρ εφωνησεν ***CЯDΘ*** *pl*; Th^r : *txt* ***ℌW*** *c* sy^s **69** ⸀παλιν δε ιδ. αυτον η παιδ. . . ηρξατο ***DΘ*** *al* | ⸂ειπεν ***B***; Wh **70** ⸆*p*) και η λαλια σου ομοιαζει ***ЯΘ*** *pm*; s **72** ° ***Я*** *pm*; S | ⸋ *p*) ***א C*** *pc c*; h^r | ⸀ὁ ***ЯDΘ*** *pm*; S | ⸋² ***D*** *a*

367 ⸀δὶς φωνῆσαι⸀ τρίς με ἀπαρνήσῃ·⸌ * καὶ ⸂ἐπιβαλὼν
ἔκλαιεν⸃. 1:
368,2 Καὶ εὐθὺς ⸆ πρωῒ συμβούλιον ⸀ἑτοιμάσαντες οἱ **15** Mt 27,1 s. L (22,66); 23,1.
ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ⸆ γραμματέων J 18,28.
369,1 καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, * ⸆² δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ⸀ἀπή-
370,1 νεγκαν καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ. καὶ ἐπηρώτησεν 2 2–5: Mt 27,11–14. L 23,2 s.
αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; J 18,29–38.
371,4 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· σὺ λέγεις⁚. ¹ καὶ κατ- 3
ηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ὁ δὲ Πιλᾶτος 4
πάλιν ⸀ἐπηρώτα αὐτόν [λέγων]· οὐκ ἀποκρίνῃ
οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 5
οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πι- 14,61. Is 53,7.
372,2 λᾶτον. Κατὰ δὲ ⸆ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον 6 6–15: Mt 27,15–26.
373,4 ⸀ὃν παρῃτοῦντο⸀. ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ 7 L 23,17–25. J 18,39–19,1.
τῶν ⸀στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει
φόνον πεποιήκεισαν. καὶ ⸀ἀναβὰς ὁ ὄχλος ἤρξατο 8
αἰτεῖσθαι καθὼς ⸆ ἐποίει αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλᾶτος 9
ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν
βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ 10 Mt 21,38. J 11,48; 12,19.
374,1 φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν ⸋οἱ ἀρχιερεῖς⸌. οἱ 11
δὲ ἀρχιερεῖς ⸀ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν
375,1 Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν 12
ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς· τί οὖν ⸆ ποιήσω ⸀[ὃν]
λέγετε⸀ τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; οἱ δὲ πάλιν 13
ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν 14 Act 3,13.
αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ ⸀περισσῶς
376,1 ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλᾶτος ⸀βουλό- 15
μενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι⸀ ἀπέλυσεν αὐτοῖς

---

72 ⸀ φων. δ. ℜ *pm*; T : φων. ℵC* W *pc* it : *txt* BΘ *pc* | ⸂ ηρξατο κλαιειν DΘ *pc* lattsy **15,1** ⸆ επι το ℜ *pm*; S : επι τω E *al* | ⸀ ποιησαντες Bℜ *pm*; ℌ : εποιησαν et ⸆² και DΘ *al* : *txt* ℵC *pc* | ⸆ των ℵDΘ *al*; T | ⸀ *p*) απηγαγον CΘ *al* : απηγ. εις την αυλην D it **2** ⁚ ; h **4** ⸀ -τησεν ℵCℜDΘ *pm*; W : *txt* BW *al* | [+ ℌℜDΘ *pl*; W : — ℵ* 565 *pc*; T **6** ⸆ την D. | ⸀ ονπερ ητουντο Cℜ *al*; S : ονπερ αν ητ. Θ : ον αν ητ. DG *al* : ον ητ. W *pc* : *txt* B*ℵ* *pc* **7** ⸀ συστασ- ℜ 33 *pm*; W **8** ⸀ αναβοησας CℜΘ *pl* sy; s : *txt* Bℵ*D latt | ⸆ αει CℜD *pl* lat; δ **10** ⸋ *p*) B 1 *al* sy^s; [H] **11** ⸀ *p*) επεισαν D *pc* it sy^s **12** ⸆ θελετε ℜDΘ *pm*; T | ⸀ ον λεγ. ℵCℜ *pm*; T : λεγετε B.; W (, λεγ.,) : — DΘ *al* lat sy^s **14** ⸀ -σσοτερως ℜ *al*; δ **15** ⸀ 164523 ℵCΘ sy; T : *p*) — D ff² k r.

τὸν Βαραββᾶν, ⸉καὶ παρέδωκεν⸊ τὸν Ἰησοῦν φρα-
γελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.
16–20: Mt 27,27–31. J 19,2 s. 16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς 58
αὐλῆς, ὅ ἐστιν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην 207,
17 τὴν σπεῖραν. καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν ⸆ πορφύραν
καὶ ⸀περιτιθέασιν αὐτῷ °πλέξαντες ἀκάνθινον στέ-
18 φανον· ⸀καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· χαῖρε,
19 ⸀βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν
κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, ⸋καὶ τιθέντες
20 τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ⸌. καὶ ὅτε ⸋ἐνέπαιξαν 208,
αὐτῷ⸌, ἐξέδυσαν αὐτὸν ⸆ τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν
αὐτὸν τὰ ⸉ἱμάτια αὐτοῦ⸊. Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν
21–41: Mt 27,32–56. L 23,26.33–49. J 19,16–30. 21 ἵνα ⸀σταυρώσωσιν °αὐτόν. καὶ ἀγγαρεύουσιν παρά- 209,
γοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ,
R 16,13. τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν
22 σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ ⸀φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν 210,
Γολγοθᾶν τόπον, ὅ ἐστιν ⸂μεθερμηνευόμενος κρα-
(Ps 69,22.) 23 νίου τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρνισμένον 211,
24 οἶνον· ⸉ὃς δὲ⸊ οὐκ ἔλαβεν. καὶ ⸉σταυροῦσιν αὐτόν, 59
Ps 22,19. καὶ⸊ διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ⸀βάλλοντες κλῆρον 212,
25 ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. ἦν δὲ ὥρα ⸀τρίτη καὶ ⸂ἐσταύ- 213,
26 ρωσαν αὐτόν. καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας 214,
αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· ⸆Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
27 ΔΑΙΩΝ. Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο λῃστάς, 215,
29 ἕνα ἐκ δεξιῶν ⸆ καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ ⸆. ⸆² Καὶ 217,
Ps 22,8; 109,25. οἱ ⸀παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες
14,58. τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· οὐὰ ὁ καταλύων
30 τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν [ἐν] τρισὶν ἡμέραις, ⸀σῶσον

---

15 ⸉ παρ. δε **B**; W **17** ⸆ p) χλαμυδα κοκκινην και **Θ***al* | ⸀ επιτιθ. **D** | ° **D**. **18** ⸀ ο -ευς **C*ℜ***al* **19** ⸋ p) **D***k* **20** ⸋ **D**. | ⸆ p) την χλαμυδα και **Θ***al* | ⸉ ιδια ιμ. αυτ. **ℵ***pc*; T : ιμ. τα ιδια **ℜ***pm*; S : ιδ. ιμ. **Θ***pc* : ιμ. **D** : *txt* **BC***pc* | ⸀ -σουσιν **CDΘ***al*; Th* | ° **ℵD***al*; T **22** ⸀ αγουσιν **D**φ lat | ⸂ -νον **ℌℜDΘ** *pl*; Th : *txt* **B***pc* **23** ⸉ ο δε **CℜΘ***pl*; **Ϛ** : και **D** lat : *txt* **Bℵ***pc* **24** ⸉ p) -ρωσαντες αυτον **ℵCℜDΘ***pl*; s : *txt* **B***pc* it | ⸀ βαλοντες **LΘ***al* **25** ⸀ (J 19, 14) εκτη **Θ**sy^hmg; h^r | ⸂ εφυλασσον **D** it; ⊣h^r⊢ **26** ⸆ p) ουτος εστιν **D***r* sy^(s)p **27** ⸆ nomine Zoathan *et* ⸆ nomine Chammatha *c*. | ⸆² (**28**) (L 22, 37; Is 53, 12) και επληρωθη η γραφη η λεγουσα· και μετα ανομων ελογισθη. **ℜΘ***pm* lat sy^p; h^r **Ϛ** 216,
29 ⸀ παραγοντες **D** | [+ **ℌℜ***pm*; W : — **DΘ***al*; T

38,2 σεαυτὸν καταβὰς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. °ὁμοίως καὶ 31
οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν
γραμματέων ἔλεγον· ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ
δύναται σῶσαι⁚· ὁ χριστὸς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ⁚ 32
καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ Mt 16,1.4.
9,2 πιστεύσωμεν. * καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι ⸂σὺν αὐτῷ⸃
0,2 ὠνείδιζον αὐτόν. Καὶ γενομένης ὥρας ἕκτης 33 Am 8,9. Jr 15,9
σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης.
1,6 ¹καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ· 34
⸀ἐλωῒ⸀ἐλωῒ⸂λαμὰ σαβαχθάνι⸃; ὅ ἐστιν μεθερ- Ps 22,2.
μηνευόμενον· ὁ θεός μου ⸋ὁ θεός μου⸌, εἰς τί⸁ἐγκατ-
έλιπές με; καί τινες τῶν⸀παρεστηκότων ἀκούσαντες 35
3,2 ἔλεγον· ἴδε Ἠλίαν φωνεῖ. δραμὼν δέ τις⸆⸀γεμίσας 36
σπόγγον ὄξους ⸁περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν, Ps 69,22.
λέγων·⸀²ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν
3,1 αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξ- 37
60 έπνευσεν. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη 38
4,2 5,2 εἰς δύο⸆ἀπ' ἄνωθεν ἕως κάτω. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυ- 39
ρίων ὁ παρεστηκὼς⸂ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι ⸄οὕτως⸅
ἐξέπνευσεν⸃, εἶπεν· ἀληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος
6,6 υἱὸς ⸉θεοῦ ἦν⸊. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ 40 L 8,2 s.
μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ⸀Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ⸁Ἰω-
σῆτος μήτηρ καὶ Σαλώμη,¹⸀αἳ ὅτε ἦν ἐν τῇ 41
Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ ⸋καὶ διηκόνουν αὐτῷ⸌,
καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς
Ἱεροσόλυμα.

42–47: Mt 27,57–61. L 23,50–55. J 19,38–42.

61 Καὶ ἤδη ὀψίας ⸀γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, 42 Ex 34,25. Dt 21,22 s.

7,1

31 ° *D* it 31.32 ⁚, *et* ⁚. comm 32 ⸂ αυτω *C℞pl* : — *Dpc* 34 ⸀ *bis p)* ηλι *DΘpc* it | ⸂ λεμα σαβ. *ℵC(℞)al* ; T : λαμα ζαφθάνι *D* : *txt B* (*sed* ζαβαφθ-) *Θ*(lat) | ⸋ *B* 565. ; [H] | ⸁ ωνειδισας *D ci* Porph.; ⊣hʳ⊢ 35 ⸀ παρεστωτων *ℵDΘal*; T : *p)* εστηκοτων *B(A)*; Wh : *txt C℞pm* 36 ⸆ και *ℌ℞DΘpl*; T : *txt Bpc* | ⸀ *p)* πλησας *DΘpc* | ⸁ επιθεις *D.* | ⸀² *p)* αφες *ℵDΘal* 38 ⸆ μερη *D* it 39 ⸂ εκει ουτως αυτον κραξαντα και *D* | ⸄ κραξας εξ. *WΘ* 565 syˢ : ουτ. κραξας εξ. *C℞pl* : ουτ. εκραξεν *0112 k.* | ⸉ *C℞pm*; T 40 ⸀ Μαριαμ *BCWΘpc*; H | ⸁ Ιωση *ℵ*C℞pm* : Joseph latsyˢ 41 ⸀ και *CWpc* : αι και *℞DΘpm*; W | ⸋ *CDal* 42 ⸀ (γιν- Blass *cj*)

43 ὅ ἐστιν ⸀προσάββατον, ¦ ἐλθὼν Ἰωσὴφ ○ὁ ἀπὸ ⸀Ἀριμα-
θαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν
L 2,38! *προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας*
εἰσῆλθεν πρὸς ○²τὸν Πιλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ ⸀σῶμα
44 τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πιλᾶτος ⸀ἐθαύμασεν εἰ ⸀ἤδη
τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα
45 ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ ⸀πάλαι ἀπέθανεν· καὶ γνοὺς
ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα τῷ
46 Ἰωσήφ. καὶ ἀγοράσας σινδόνα ⸀καθελὼν αὐτὸν ἐνεί- 228,1
λησεν τῇ σινδόνι καὶ ⸀κατέθηκεν αὐτὸν ἐν ⸀²μνήματι
ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν
47 λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου⸆. ἡ δὲ Μαρία 229,6
ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ ⸀Ἰωσῆτος ⸂ἐθεώρουν
ποῦ⸃ τέθειται.

1–8: Mt 28,1–10. L 24,1–12. J 20,1–10. L 8,2. Mc 14,8s.
16 *Καὶ □διαγενομένου τοῦ σαββάτου [ἡ] Μαρία ἡ Μαγ-* 62
δαληνὴ καὶ Μαρία ἡ [²τοῦ] Ἰακώβου καὶ Σαλώμη⸌ 230,8
⸆ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ⸂ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν⸃.
1 K 16,2! *2 ¦ καὶ ⸂λίαν πρωῒ [τῇ] μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται⸃ ἐπὶ* 231,1
3 τὸ ⸀μνῆμα, ⸀ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἔλεγον
πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ⸂ἐκ
4 τῆς θύρας τοῦ μνημείου⸃; ¦ □καὶ ἀναβλέψασαι θεω-
ροῦσιν ὅτι ⸀ἀνακεκύλισται ὁ λίθος·⸌ ἦν γὰρ μέγας
5 σφόδρα⸆. καὶ ⸀εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον

---

42 ⸀*πρὶν σαββ.* ***D*** **43** ○ ***BD****al*; ℌ | ⸀*-θιας* ***D****al* it vg[codd] | ○² ***C*** 𝔎 ***DΘ****pl*; 𝔖 | ⸀*πτωμα* ***D****k* sy[s] **44** ⸀*-αζεν* ***ℵD*** lat.; T | ⸀*ηδη* ***BDΘ****pc* lat; ℌ **46** ⸀*p) λαβων* ***D****n*. | ⸀*p) εθηκεν* 𝔊 ***DΘ****pm*; H : *txt* ***C**** 𝔎 *al* | ⸀²*p) μνημειω rell*; S : *txt* ***Bℵ*** *1342*. | ⸆*p) και απηλθεν* ***D****pc* **47** ⸀*Ιακωβου* ***D****pc* it sy[s]; h[r1] : *Ιωση* ***C*** 𝔎 *pm*; h[r2] : *Ιωσηφ* ***A****pc* vg; h[r3] : *Ιακ. και Ιωσητος* ***Θ****pc* | ⸂ *εθεασαντο τον τοπον οπου* ***D****(****Θ****)* **16,1** □ ***D****(k)n et* ⸆*πορευθεισαι* ***DΘ****pc k n* | [+ ***B*****pc*; W : — 𝔊 𝔎 ***Θ****pl*; T | [² + 𝔊 *al*; W : — ***ℵ*C*** 𝔎 ***Θ****pm*; T | ⸂ *αυτ. αλειψ.* ***D*** it **2** ⸂ *ερχονται πρωι μιας σαββατου* ***D*** it | [+ 𝔊 ***Θ****al*(𝔎 *al*); T : — ***BW***; W | ⸀*μνημειον* 𝔊 𝔎 ***D****pl*; H : *txt* ***ℵ*C*WΘ****pc* | ⸀*-τελλοντος* ***D*** *c n q*; h **3** ⸂ ab osteo? Subito autem ad horam tertiam tenebrae diei (die?) factae sunt per totum orbem terrae, et descenderunt de caelis angeli et surgent (-ntes?, -nte eo?, surgit?) in claritate vivi Dei (viri duo? + et?) simul ascenderunt cum eo, et continuo lux facta est. Tunc illae accesserunt ad monimentum, *k*.; h[r] **4** □ ***DΘ****pc* sy[s] | ⸀*p) αποκ- rell*; s : *txt* ***B****(****ℵ****)****L***. | ⸆*και ερχονται και ευρισκουσιν αποκεκυλισμενον τον λιθον* ***DΘ*** *pc* it(sy[s]) **5** ⸀*ελθ-* ***B***; Wh

νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλη- Act 1,10; 10,30.
22,2 μένον στολὴν λευκήν, καὶ ⸀ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ 6
λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε ⸋τὸν
Ναζαρηνὸν⸌ τὸν ἐσταυρωμένον⁚· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν
ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλὰ 7
ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ
Πέτρῳ ὅτι ⸀προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ 14,28.
33,2 ⸀αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς ⸀εἶπεν ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι 8
ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν ⸀γὰρ αὐτὰς ⸁τρό-
μος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν· ἐφο-
βοῦντο γάρ⁚.

84) ⟦Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ⸀ἐφάνη πρῶ- 9 9.10: J 20,11–18.
τον⸆ Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ⸀παρ' ἧς ἐκβεβλήκει L 8,2.
85) ἑπτὰ δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν 10 J 20,18. L 24,10s.
τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσι καὶ κλαίουσιν· J 16,20.
ˈκἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς 11
,8) 86) ⸀ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περι- 12 12. 13: L 24,13–35.
πατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις
εἰς ἀγρόν· κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς 13 14–18:
10) 87) λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. Ὕστερον [δὲ] 14 L 24,36–49. J 20,19–23.
ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ 1 K 15,5.
ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν Mt 28,16! L 24,25.
ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον ⸆ οὐκ J 20,26–29.
88) ἐπίστευσαν. ⸆ ⸂καὶ εἶπεν αὐτοῖς⸃ πορευθέντες εἰς 15 13,10. Mt 28,18–20.
τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον Kol 1,23.

---

5 ⸀εθαμβησαν *D*. *6* ⸋ℵ**D*. | ⁚ ; comm *7* ⸀ιδου προαγω *et* ⸀με *et* ⸀ειρηκα *Dk* *8* ⸀δε *CℜΘpl*; s | ⸁φοβος *Dpc* | ⁚ ·**** H *9–20* ⟦+ *CℜADLWΘ 579 pl* latsy[cp] aeg Ju (?) Ir[lat]; ⟦H⟧; T *ex* H *repetit inter* ⟦ ⟧ *in marg.*; W *in marg.*, Ti *e textu recepto impress.*: — *Bℵ k* sy[s] arm[codd] Cl Or Eus *9* ⸀εφανερωσεν πρωτοις *D*. | ⸀αφ *AℜΘpl* : *txt C*Dpc* *11* ⸀και ουκ επιστευσαν αυτω (αυτη *D²*)*D*. *14* [+ *ADΘal* : — *Cℜpm*; W | ⸆ εκ νεκρων *AC*pm*; [H] : *txt ℜDΘal* | (15 *vide p.* 137)
⸆ *κακεινοι απελογουντο λεγοντες οτι ο αιων ουτος της ανομιας και της απιστιας υπο τον σαταναν εστιν, ο μη εων τα (τον μη εωντα?) υπο των πνευματων ακαθαρτα (-ρτων?) την αληθειαν του θεου καταλαβεσθαι (+ και? an αληθινην pro αληθειαν?) δυναμιν· δια τουτο αποκαλυψον σου την δικαιοσυνην ηδη, εκεινοι ελεγον τω χριστω. και ο χριστος εκεινοις προσ-*

et illi satisfaciebant dicentes: Saeculum istud iniquitatis et incredulitatis substantia (*vl* sub Satana) est, quae non sinit per immundos spiritus veram Dei apprehendi virtutem: idcirco iamnunc revela iustitiam tuam.
codd. graeci apud Hier.; h[r]

J 3,18. Act 2,38; 16,31.33. 16 **πάσῃ τῇ κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς**
6,7.13. Mt 10,1.8. L 9,1; 10,17. Act 8,7; 16,18. Act 19,6. 1 K 14,2 ss. 17 σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. ση- (239)
μεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν ⸀ταῦτα παρακολου-
θήσει⸁· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν,
L 10,19. Act 28,3-6. Mt 9,18! 18 γλώσσαις λαλήσουσιν °καιναῖς, ¦ ⸆ὄφεις ἀροῦσιν κἂν
6,13. Jc 5,14 s. Act 28,8. θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ,
ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς
19: L 24,3.50–53. Act 1,4–14. 19 ἕξουσιν. Ὁ μὲν οὖν κύριος [Ἰησοῦς] μετὰ τὸ (240)
2 Rg 2,11. 1 T 3,16. Ps 110,1. Act 7,55. λαλῆσαι αὐτοῖς **ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ**
20 **ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ ⸀θεοῦ.** ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες (241)
ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ
Act 14,3. H 2,4. τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων
σημείων.⸆⟧

ΑΛΛΩΣ

⟦*Πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖς περὶ τὸν Πέτρον συντόμως ἐξήγγειλαν. Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς⸆ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ ⸀ἄχρι δύσεως ἐξαπέστειλεν δι' αὐτῶν τὸ ἱερὸν καὶ ἄφθαρτον κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρίας⸆.*⟧

ελεγεν οτι πεπληρωται ο δρος των ετων της εξουσιας του σατανα, ἀλλὰ εγγιζει ἄλλα δεινά· και υπερ ων εγω αμαρτησαντων παρεδοθην εις θανατον, ινα υποστρεψωσιν εις την αληθειαν και μηκετι αμαρτησωσιν ινα την εν τω ουρανω πνευματικην και αφθαρτον της δικαιοσυνης δοξαν κληρονομησωσιν. ***W***. **15** ⸀*αλλα* ***W***. **17** ⸀*ακολ. ταυτα* ***C*** **al*; *ℌ* | ° ***C*** **al*; *ℌ* **18** ⸆*και εν ταις χερσιν* ***C*** *1 al*; [H] **19** [+ ***C*** **1 al*; S : — ***Aℜ𝚯*** *pm*; W | ⸀*πατρος 1 pc* **20** ⸆*αμην.* ***C*** ****ℜ𝚯*** *pm*; h : *txt* ***A*** *33 al*

⟦*Παντα etc habent (sed post vs.* 8) ***LΨ 099 0112*** *579 k* sy^{hmg} aeg^{pt} aeth^{codd}; *hab. hic 274*^{mg}; ⟦H⟧; T *ex* H *repetit inter* ⟦ ⟧ *in margine*; *omittit* W

⸆*εφανη* ***Ψ*** *274*^{mg} *k* | ⸀*μεχρι* ***Ψ***. | ⸆*αμην.* ***Ψ*** *274*^{mg} *579 k* sy^{hmg}.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

Kol 4,14. Phm 24. 2 T 4,11. ? 2 K 8,18.

,10 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι 1
διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν
πραγμάτων, ⸀καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς 2 J 15,27. H 2,3. Act 6,4.
αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, ἔδοξε 3
κἀμοὶ ⸆ παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς Act 24,3! Act 1,1; 11,4.
καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ἵνα ἐπι- 4
γνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

2 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρῴδου βασιλέως 5
τῆς Ἰουδαίας ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ 1 Chr 24,10.
ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Neh 12,4.17.
Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. ἦσαν δὲ 6 Ex 6,23.
δίκαιοι ἀμφότεροι ⸀ἐναντίον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι Ez 36,27.
ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου
ἄμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἦν 7
°ἡ Ἐλισάβετ στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες Gn 18,11.
ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν 8
τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας
αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θεοῦ⁚, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερα- 9
τείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν Ex 30,7.
τοῦ ⸀κυρίου, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ 10
προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὤφθη 11
δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ Act 10,3.

---

2 ⸀*καθα* ***D*** **3** ⸆ (Act 15,28) et spiritui sancto *b q* got
6 ⸀*ενωπιον* ***ℜDWΘpl***; s **7** ° ***BWal***; [H] **8** ⁚ —, H **9** ⸀
θεου ***C*Dpc***

12 θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. καὶ ἐταράχθη
Ζαχαρίας ἰδών, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν.
13 ⸆εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία,
Dn 10,12. Gn 17,19. Ac 10,31. 60. διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή
Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν °σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄ
14 αὐτοῦ Ἰωάννην· καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀ
58. λίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ ⸀γενέσει αὐτοῦ χαρή-
7,28.33p. Nu 6,3. Jdc 13,4 s. (1 Sm 1,11.) 41.67. E 5,18. 15 σονται. ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον ⸀κυρίου, καὶ οἶνον
καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθή-
16 σεται ἔτι ⸂ἐκ κοιλίας⸃ μητρὸς αὐτοῦ, ⸆καὶ πολλοὺς
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν
Mt 11,14; 17,10–13. Ml 3,1.23 s. Sir 48,10. 17 αὐτῶν· καὶ αὐτὸς ⸀προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν
πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας
πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δι-
καίων, ἑτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.
Gn 15,8. Gn 18,11 s; 17,17. R 4,19–21. 18 ⸆καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί
γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ
γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.
19 ⸆καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ εἰμι
Dn 8,16; 9,21. Γαβριὴλ ὁ ⸀παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ
H 1,14. ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαί
20 σοι ταῦτα· καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος
λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν
(45.) οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες ⸀πληρω-
21 θήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ λα
⸀προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν
22 χρονίζειν ⸂ἐν τῷ ναῷ αὐτόν⸃. ἐξελθὼν δὲ οὐκ
νατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτα
ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς,
23 καὶ ⸀διέμενεν κωφός. καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν
αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς

13 ° D pc 14 ⸀γεννησει G λ φ 33 pm sy : txt 𝔖 D Θ al 15 ⸀του κ. B R D al; Wh : του θεου Θ Ψ al : txt 𝔖 al | ⸂εν -ια W it sy 17 ⸀προσελ- B* C al; h 19 ⸀παρεστως D. 20 ⸀πλησθησ- D W Ψ 21 ⸀προσδεχομενος D. | ⸂4123 ℵ C R D Θ pl; T : αυτον 700 pc : txt B 565 pc 22 ⸀διεμεινεν D al

τον οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας 24
συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν
ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα ˈ ὅτι οὕτως μοι πε- 25
ποίηκεν ⊤ κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν Gn 30,23.
ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. 1 Sm 1,11.
8 *Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος* 26
Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας
□ᾗ ὄνομα Ναζαρὲθ⸌, ˈπρὸς παρθένον ⸀ἐμνηστευμένην 27 2,5. Mt 1,16.18.
ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυίδ, καὶ τὸ 2,4.
ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν πρὸς 28
αὐτὴν ⊤⸀εἶπεν· χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ Jdc 6,24; 6,12.
σοῦ ⊤. ἡ δὲ ⊤ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελο- 29
γίζετο ⊤ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν 30
ὁ ἄγγελος αὐτῇ· μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ Gn 16,11.
χάριν παρὰ τῷ θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήμψῃ ἐν γαστρὶ 31 Jdc 13,3.
καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Is 7,14. Mt 1,21–23.
ˈοὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, 32 (6,35.) Is 9,6.
καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς ***τὸν θρόνον Δαυὶδ*** 2 Sm 7,12 s.16.
*τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ˈ**καὶ βασιλεύσει** ἐπὶ τὸν οἶκον* 33 Mc 11,9 s. Mch 4,7.
Ἰακὼβ ***εἰς τοὺς αἰῶνας***, *καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ* Dn 7,14. H 7,24.
οὐκ ἔσται τέλος. εἶπεν δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν 34
ἄγγελον· πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ ⸀γινώσκω; J 3,6.9.
2,5 *ˈ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· πνεῦμα* 35 Mt 1,18.20.
ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου 2 K 12,9. 1 Th 1,5!
*ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ⊤**ἅγιον κλη-*** Ex 13,12. Lv 21,12s. Is 4,3.
,10 ***θήσεται***⁚ *υἱὸς θεοῦ. καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ ⸀συγγενίς* 36 J 10,36.
σου καὶ αὐτὴ ⸀συνείληφεν υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ
οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ·
ˈὅτι ***οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ*** *⸂**τοῦ θεοῦ**⸃* ***πᾶν*** *ῥῆμα.* 37 Gn 18,14. Mt 19,26 p.
ˈεἶπεν δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου· γένοιτό 38 45.

---

25 ⊤ ο ***BℜΘpl***; Wh : *txt* ***ℵCDpc*** **26** □ ***D*** **27** ⸀ *μεμν-* ***CℜΘpl***; S : *μεμνησμενην* ***D***. : *txt* ***B*ℵ*pc*** **28** ⊤ *ο αγγελος* ***ℵ****69* *al* itsy^p (⸉ ***CℜDal*** vg); T : *txt* ***BΘal*** | ⸀ *ευηγγελισατο αυτην και ειπ. 565pc* it | ⊤ (1,42) *ευλογημενη συ εν γυναιξιν* ***CℜDΘpm*** latt sy; ⊣h^r⊣ **29** ⊤ *ιδουσα* ***CℜΘpm*** latsy : *ακουσασα 1194* vg^cl | ⊤ *εν εαυτη* ***Dpc*** : *εν ε. λεγουσα 33al* **34** ⸀ *μετεχω 579.* **35** ⊤ *εκ σου* ***C*Θal*** it(sy) Ir^lat; h^r | ⁚ , H **36** ⸀ *-νης* ***C*ℜΘpm*** | ⸀ *-φυια* ***CℜDΘpl***; T : *txt* ***Bℵ*** *565pc* **37** ⸂ *τω θεω* ***CℜΘpl*** : *txt* ***Bℵ*Dpc***

μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ⸀ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς
39 *ὁ ἄγγελος. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις* 4
(Mc 6,25.) *ταύταις ⸀ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς*
40 *εἰς πόλιν Ἰούδα, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον*
41 *Ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. καὶ ἐγένετο*
ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἡ Ἐλισάβετ,
Gn 25,22 Lxx. 15.67. *ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ⸆ ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ*
42 *ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, ˈ καὶ ⸂ἀνε-*
Jdc 5,24. 1,27. Dt 28,4. *φώνησεν κραυγῇ⸃ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· εὐλογημένη*
Ps 132,11. Act 2,30. *σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς*
2 Sm 24,21. Mt 3,11p; 22,43. 43 *κοιλίας σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ*
44 *μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς ⸀ἐμέ; ἰδοὺ γὰρ ὡς*
J 3,29. *ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά*
μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ
48; 11,27 s. 45 *κοιλίᾳ μου. καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται*
(20.) H 11,11. *τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου.*
46 ˈ *Καὶ εἶπεν ⸀Μαριάμ·* 5
1 Sm 2,1—10. *Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον,*
Ps 35,9. Hab 3,18. 47 *καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ⸀ἐπὶ τῷ θεῷ*
Is 17,10; 61,10. *τῷ σωτῆρί μου·* [τοῦ.
25.38. 1 Sm 1,11. 48 *ὅτι ἐπέβλεψεν ⸆ ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐ-*
Ps 113,5 s. 45 Gn 30,13. *ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι*
αἱ γενεαί⁚·
49 *ὅτι ἐποίησέν μοι ⸀μεγάλα ὁ δυνατός⁚.*
Ps 111,9. *καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ,*
Ps 103,11.13.17. 50 *καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ⸂εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς⸃*
τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
Ps 89,11. 51 *Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ,*
2 Sm 22,28. *διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας*
⸀αὐτῶν·

---

38 ⸀ *απεστη D* *39* ⸀*-ρευετο* ℵ. *41* ⸆(44) *εν αγαλλιασει* ℵ**pc* sy *42* ⸂ *ανεφ. φωνη* ℜ*Dpm*; s : *ανεβοησεν φ.* ℵ*CΘal*; s[1] : *txt BWpc* *43* ⸀ *με rell*; S : *txt B*ℵ**Θ.* *46* ⸀ Elisabeth *(ab)l** Ir[pt], *codd apud* Or; h[r] *47* ⸀ *εν D* lat *48* ⸆ *κυριος D.* | ⁚ , T *49* ⸀ *μεγαλεια rell*; S : *txt B*ℵ**D*LW* latt sy[s.p]. | ⁚ , H *50* ⸂ *εις γ. γενεων* ℜ*(D)Θ*; s[1] : *εις γενεαν και γενεαν* ℵ*λφpm* it; s[2] : *απο γενεας εις γενεαν 565 pc*; s[3] : *txt BC*pc* lat *51* ⸀ sui vg

καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων 52 Ps 147,6. Job 12,19; 5,11.
καὶ ὕψωσεν ταπεινούς, 1 Sm 2,7. Ez 21,31.
πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν 53 Ps 107,9; 34,11.
καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς. 1 Sm 2,5.
ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, 54 Is 41,8s.
μνησθῆναι ἐλέους, Ps 98,3.
καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, 55 Mch 7,20.
τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ⸂εἰς τὸν Gn 17,7; 18,18; 22,17.
αἰῶνα⸃. ¹Ἔμεινεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ °ὡς μῆνας 56
τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.
6 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν 57 2,6.
αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι 58
καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ 14. R 12,15. 15,6.9.
ἔλεος αὐτοῦ μετ᾽ αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. Καὶ 59
ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἦλθον περιτεμεῖν 2,21. Gn 17,12. Lv 12,3. Ph 3,5.
τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ 60 13.
αὐτοῦ εἶπεν· οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται ⸆Ἰωάννης. καὶ 61
εἶπαν πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐκ τῆς συγγε-
νείας σου ὃς καλεῖται ⸂τῷ ὀνόματι τούτῳ⸃. ἐνένευον 62
δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι
αὐτό. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν °λέγων· 63
Ἰωάννης ἐστὶν ⸆ὄνομα αὐτοῦ. ⸂καὶ ἐθαύμασαν πάντες.
¹ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ 64
γλῶσσα⸃ αὐτοῦ⸆, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. Καὶ 65
ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας
αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελα-
λεῖτο °πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ¹καὶ ἔθεντο πάντες 66 9,44!
οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες· τί
ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ °γὰρ χεὶρ Act 11,21.
7 κυρίου °²ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ 67

---

55 ⸂ εως αιωνος *Cλφpm*; S *56* ° *D 69* it *60* ⸆ τα ονομα αυτου *C*D* *61* ⸂ το ονομα τουτο *D*. *63* ° *D 4 273 e* sy^s ⸆ το *ℵCℜDΘpl*; T : *txt B*L 565 pc* *63.64* ⸂ και παραχρ. ελυθη η γλ. αυτου και εθαυμ. παντες ανεωχθη δε το στ. *D* it *64* ⸆ διηρθρωθη *251* *65* ° *ℵ*L pc* *66* ° *Aℜ Θ pl* | °² *D* it sy^s

15.41. αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου καὶ ⸀ἐπροφήτευ-
σεν λέγων⸃·
Ps41,14; 72,18; 89,53; 106,48. 68 **Εὐλογητὸς** ⸋**κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσρ**[illegible]
78; 7,16; 19,44. Act 15,14. ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λ[illegible]
24,21! Ps 111,9. **λαῷ αὐτοῦ,**
1 Sm 2,10. 69 καὶ **ἤγειρεν κέρας** σωτηρίας ἡμῖν
Ps 18,3; 132,17. ἐν οἴκῳ **Δαυὶδ**⸆ παιδὸς αὐτοῦ,
R 1,2. 70 καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος ⸉τῶν ἁγίων⸆ ἀπ'
Ap 10,7! αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ⸊,
Ps 106,10. 71 σωτηρίαν **ἐξ ἐχθρῶν** ἡμῶν
καὶ ἐκ χειρὸς πάντων **τῶν μισούντων** ἡμᾶς,
Ps105,8; 106,45. Lv 26,42. 72 ποιῆσαι **ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν**
Gn 17,7. Act 3,25. καὶ **μνησθῆναι διαθήκης** ἁγίας **αὐτοῦ,**
Gn 22,16 s. Jr11,5. Mch7,20 73 ὅρκον ὃν **ὤμοσεν πρὸς** Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν,
Ps 97,10. Tt 2,12. 74 τοῦ δοῦναι ἡμῖν ' ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν
Jr 30,8. R 1,9! ῥυσθέντας
E 4,24. 75 λατρεύειν αὐτῷ ' ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ
ἐνώπιον αὐτοῦ ⸀πάσαις ταῖς ἡμέραις⸃⸆ ἡμῶν.
7,26 p. 76 Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ·
Ml 3,1. προπορεύσῃ γὰρ ⸀**ἐνώπιον κυρίου ἑτοιμάσαι**
Mc 1,2. **ὁδοὺς αὐτοῦ,**
77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ
Jr 31,34. ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν ⸀αὐτῶν,
68! Nu 24,17. Is 60,1 s. 78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν,
Jr23,5. Zch3,8; 6,12Lxx. H7,14. ἐν οἷς ⸀ἐπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,
2 P 1,19. Is 9,1; 42,7. 79 **ἐπιφᾶναι**⸆ **τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθη-**
Tt 2,11! Mt 4,16. **μένοις,**
Is 59,8. R 3,17. τοῦ **κατευθῦναι τοὺς πόδας** ἡμῶν **εἰς ὁδὸν**
εἰρήνης.
2,40. Jdc13,24s. 80 Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύ-
3,2. Mt 3,1. ματι⁚, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέ[illegible]
δείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

67 ⸀ειπεν ***D***. ***68*** ⸋***W*** it sy^s sa Cypr ***69*** ⸆του [illegible] ***ℜ𝔈*** [illegible]
70 ⸉256134 ***D*** itsy Ir^lat | ⸆των ***CℜΘpl***; W ***75*** ⸀[illegible]ιας [illegible]
-ρας ***ℌℜDΘpl***; Th : *txt* ***B*** *565 pc* | ⸆της ζωης ***ℜΘpm*** ***76*** ⸀προ
προσωπου ***CℜDΘpl***; T ***77*** ⸀ημων ***CΘpm*** : αυτου ***W*** *565* : —
122 al ***78*** ⸀επεσκεψατο ***CℜDpl*** latt; T : *txt* ***Bℵ*Θpc*** sy
79 ⸆φως ***D*** ***80*** ⁚—, comm

8 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν 2
δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι Act 17,7.
πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. ⸀αὕτη ἀπογραφὴ ⸉πρώτη 2 Act 5,37.
ἐγένετο⸊ ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας ⸂Κυρηνίου. καὶ 3 (3,1.)
ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν
ἑαυτοῦ ⸀πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς 4
Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲθ εἰς ⸄τὴν Ἰουδαίαν⸅
εἰς πόλιν Δαυὶδ ἥτις καλεῖται Βηθλέεμ, ⸉διὰ τὸ 1,27.
εἶναι ⸀αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυίδ, ˈ ἀπο- 5
γράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ ⸄ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ⸅, 1,27.
9 οὔσῃ ἐγκύῳ⸊. ⸄Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ 6 1,57.
ἐπλήσθησαν⸅ αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, ˈκαὶ ἔτεκεν 7 Mt 1,25.
τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν
αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν ⸀φάτνῃ, διότι οὐκ 22,11.
9 ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. Καὶ ποι- 8 Mch 4,8; 5,4. Lxx.
μένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ
φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην
αὐτῶν. καὶ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ 9
δόξα ⸀κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν Act 26,13.
⸄φόβον μέγαν⸅. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· μὴ 10
φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν
μεγάλην, ἥτις ἔσται ⸆παντὶ τῷ λαῷ, ˈ ὅτι ἐτέχθη 11
ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστιν ⸄χριστὸς κύριος⸅, ἐν Thr 4,20.
πόλει Δαυίδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν ⸆σημεῖον, εὑρήσετε 12 Ps Sal 17,37. (Mch 5,1.)
βρέφος ἐσπαργανωμένον ⸋καὶ κείμενον⸌ ἐν φάτνῃ. (Is 1,3.)
ˈκαὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρα- 13 Dn 7,10. Mt 18,10!; 26,53.
τιᾶς ⸀οὐρανίου αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων· 1 P 1,12.
δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ⸀ἐν 14 19,38. Is 57,19. Ps Sal 18,10.
ἀνθρώποις ⸂εὐδοκίας. E 6,15!
10 ˈΚαὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν 15

---

2 ⸀αυτη η *C*𝕽*pl*; h^{r}S : (αὐτὴ comm) | ⸉ ℵ*(*D*); T | ⸂(*potius*) -ρινιου *φal* : (*male*) -ρεινου *B**(*W*); h **3** ⸀πατριδα *Dpc* (sy^{s}) : χωραν *C** **4** ⸄γην Ιουδα *D* it | ⸀αυτους *348 1216 e.* : αμφοτερους sy^{s} *et* **4.5** ⸉ 10—17 1—9 *D*sy^{s} **5** ⸄γυναικι αυτου itsy^{s} : μεμν. αυτω γυναικι 𝕽Θ*pl* lat; S **6** ⸄ως δε παρεγινοντο ετελεσθησαν *D*. **7** ⸀σπηλαιω Epiph.; h^{r} **9** ⸀θεου ℵ^{8} Ξ e vg : — *Dpc* it | ⸄(Mt 17,6) σφοδρα *B*. : φ. μ. σφοδρα *W*bo. **10** ⸆ και *D* **11** ⸄2 1 *W*sy$^{s.p}$: (Χρ. κυρ. T) : χρ. κυριου r^{1}sy^{pal}; (J.Weiss *cj*) **12** ⸆το ℌ𝕽*D*Θ*pl*; Th : *txt Bpc* | ⸋ℵ* *Dpc*; T **13** ⸀-νου *B***D**; h **14** ⸀και sy : — it vg^{cl} Ir^{lat} | ⸂-*ia* 𝕽Θ*pl* sy bo Or^{pt} Eus; h : *txt B**ℵ**A D Wpc* latt got Ir^{lat} Or^{pt} patr latt

οἱ ἄγγελοι, ⸆οἱ ποιμένες ⸀ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους·
διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα
16 τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. καὶ
ἦλθαν σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τήν τε Μαριὰμ
καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ
10–12. 17 φάτνῃ· ἰδόντες δὲ ⸀ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος
τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου °τούτου.
18 ˈκαὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαλη-
19 θέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς· ἡ δὲ ⸀Μαρία
51. Gn 37,11 Lxx. πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα
5,25.26 p; 7,16; 20 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες
13,13; 17,15; 18,43; 23,47. δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς
Mt 15,31. Act 11,18! ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.
1,59! 21 Καὶ ὅτε ⸀ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περι- 11
1,31. G 4,4. τεμεῖν ⸁αὐτόν, ⸂καὶ ἐκλήθη⸃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς,
τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι
αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.
Lv 12. 22 Καὶ ὅτε **ἐπλήσθησαν αἱ** ἡμέραι °**τοῦ καθαρισμοῦ** 12
Nu 6,9. R 6,19; 12,1. ⸀αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν
23 εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ κυρίῳ, ˈκαθὼς γέ-
Ex 13,2.12.15. γραπται ἐν νόμῳ κυρίου ὅτι **πᾶν ἄρσεν διανοῖγον**
24 **μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται**, ˈκαὶ τοῦ δοῦναι
Lv 12,8; 5,11. Nu 6,10. Mt 21,12 θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ κυρίου,
25 **ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν**. Καὶ *s* 13
ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἰερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συμεών,
Gn 49,18. Ps 119,166. καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσ-
38! 6,24. Jr 17,6. Is 40,1; 49,13. δεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ πνεῦμα
26 ἦν ἅγιον ἐπ᾽ αὐτόν· ⸂καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον⸃
J 8,51. H 11,5. ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον
27 ⸄πρὶν ἢ ἂν⸅ ἴδῃ τὸν ⸀χριστὸν κυρίου. καὶ ἦλθεν
ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν

---

15 ⸆ *και οι ανθρωποι* **ℜD***pm*; S : *txt* **Bℵϴ***al* latsy | ⸀*ειπον* **ℜDϴ***pl*; S : *txt* **Bℵ** *565* lat **17** ⸀*διεγν-* **ℜϴ***pm*; W | °**Dϴ***al* itsy[s] sa **19** ⸀*-ριαμ* **ℜ***pm*; Wh **21** ⸀*συνετελεσθ-* **D***pc* lat | ⸁*το παιδιον* **D** *33 pm* | ⸂*ωνομασθη* **D** **22** °**B***.; W | ⸀*αυτου* **D***pc* (latsy[s], *an* = *αυτης?*) : — *435 pc* Ir[lat] **26** ⸂*κεχρ-νος δε ην* **D** it | ⸄*πρ. αν* **Bϴ***pc*; (*πρ.* [*η*] *αν* H) : *πρ. η* **ℜD***pm*; S : *εως αν* **ℵ*** *e* sy : *πρ* **W***al* : *txt* **L** *33 pc* | ⸀(*Χρ-* T)

J 26–31
1:18–25
3 1–2

□τοὺς γονεῖς⸌ τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς
κατὰ τὸ ⸀εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, | καὶ 28
αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας⸆ καὶ εὐλόγησεν
τὸν θεὸν καὶ εἶπεν·
νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, 29 Gn 15,15; 46,30. Tob 11,9 Lxx.
κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· Act 4,24!
ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, 30 Is 40,5; 52,10. 3,6.
ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 31
φῶς εἰς ἀποκάλυψιν °ἐθνῶν 32 Is 42,6; 49,6.9; 25,7; 46,13.
καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. Act13,47; 26,23.
| καὶ ἦν ⸂ὁ πατὴρ αὐτοῦ⸃ καὶ ἡ μήτηρ⸆ θαυμάζοντες 33
ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. καὶ εὐλόγησεν 34
αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα Is 8,14. 1 P 2,8.
αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν 4,28. Mt 21,42! J9,39. Act28,22.
πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγό- Mc 6,3. 1 K 1,23. 2 K 2,16. H12,3.
μενον — | καὶ σοῦ °δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται 35 48. J 19,25.
ῥομφαία —, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν °²ἐκ πολλῶν
14 καρδιῶν διαλογισμοί. Καὶ ἦν Ἅννα προφῆτις, 36
θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβε-
βηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς
⸀ἔτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, | καὶ ⸀αὐτὴ 37
χήρα °ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφ- 1 T 5,5.
ίστατο τοῦ ⸁ἱεροῦ νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα
νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα 38
ἀνθωμολογεῖτο τῷ θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ
πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ⸀Ἰερουσαλήμ. 25, 23,51. 24,21! Is 52,9.
15 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ⸀πάντα °τὰ κατὰ τὸν νόμον 39
°²κυρίου, ⸁ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς⸆ πό-
λιν ἑαυτῶν Ναζαρέθ⸇.

---

27 □245. (*cf. vs.* 33. 41. 43. 48) | ⸀εθος ***D*** lat **28** ⸆ αυτου ***𝔎DΘpm*** Ir[lat]; S **32** ° ***D***. **33** ⸂Ιωσηφ ***𝔎Θpm*** it; h[r] : *txt* ***𝔖D al*** vg sy[s] *et* ⸆ αυτου ***ℵ*𝔎Θpm*** it; Th[r] : *txt* ***BD al*** vg **35** ° ***Bpc*** lat sy[s]; *H* | °² ***Dpc*** it **36** ⸀ημερας sy[s] Ephr **37** ⸀(αὕτη ***G*** lat) | ° ***D*** it sy[s] | ⸁ναου ***D***. **38** ⸀εν Ι. ***𝔎DΘpm*** : Ισραηλ *348 ar*[1] vg[cl] : *txt* ***Bℵ*** *565 al* lat sy Ir[lat] **39** ⸀ἅπ- ***𝔎DΘpm***; 𝔖 | ° ***ℵDΘal***; T | °² *λ 700* sy[s] | ⸁υπεστρ- *rell*; S : *txt* ***B(ℵ*)WΞ*** *579 1241*. | ⸆την ***𝔎Θpl***; S : *txt* ***Bℵ*Dpc*** | ⸇(Mt 2,23) καθως ερρεθη δια του προφητου οτι Ναζωραιος κληθησεται ***D*** *a*.

1,80. 40 Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο⊤πλη-
52. ρούμενον⌜σοφίᾳ, καὶ χάρις θεοῦ ἦν⸂ἐπ᾽ αὐτό⸃.
Ex 23,14–17. 41 Καὶ ἐπορεύοντο⸂οἱ γονεῖς αὐτοῦ⸃κ[illegible] εἰς
42 Ἰερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. Καὶ [illegible]
⌜ἐτῶν δώδεκα,⸂ἀναβαινόντων αὐτῶν⸃⊤κ[illegible]
Ex 12,15.18. 43 τῆς ἑορτῆς⊤, ˡκαὶ τελειωσάντων τὰς ἡμ[illegible]
ὑποστρέφειν αὐτοὺς⌜ὑπέμεινεν⸉Ἰησοῦς ὁ παῖς⸊ ἐν
Ἰερουσαλήμ, καὶ οὐκ⸂ἔγνωσαν οἱ γονεῖς⸃ αὐτοῦ.
44 ˡνομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ ἦλθον
ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγε-
45 νεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, ˡκαὶ μὴ εὑρόντες ὑπ-
46 έστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ⌜ἀναζητοῦντες αὐτόν. καὶ
ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ
Mt 26,55. ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ
Mt 7,28! J 7,15. 47 ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς· ἐξ-
Ps 119,99 s. ίσταντο δὲ πάντες ◻οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ⸌ ἐπὶ τῇ
4,32! 48 συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες
αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, * καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ
35. αὐτοῦ· τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ⸂ἰδοὺ ὁ
49 πατήρ σου κἀγὼ⸃ὀδυνώμενοι⊤⌜ζητοῦμέν σε. καὶ
23,46. J 2,16. Ps 26,8; 27,4. εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί ὅτι ⌜ἐζητεῖτέ με; οὐκ ⸀ᾔδειτε
50 ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; καὶ
9,45; 18,34. αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς.
Mc 1,9. 51 ˡκαὶ κατέβη ⸂μετ᾽ αὐτῶν καὶ ἦλθεν⸃ εἰς Ναζαρέθ,
καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
19! διετήρει πάντα τὰ ῥήματα⊤ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.
1Sm 2,21.26; 3,1. Prv 3,1–4. 40. R 14,18. 52 ˡΚαὶ Ἰησοῦς **προέκοπτεν** ⸂ἐν τῇ⸃ σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ
καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

---

40 ⊤πνευματι 𝔎Θpl : txt BℵDpc lat sy^{s} | ⌜-ας ℵ*𝔎[illegible]; T : txt Bpc | ⸂επ (εν D) αυτω (D)Θ 69 pm **41** ⸂ο τε[illegible] η Μαριαμ 1012 a b l r^{1} (J. et Maria mater eius c[illegible] **42** ⌜αυτω ετη Dpc | ⸂ανεβησαν οι γονεις αυτου εχο[illegible] D c e r^{1} | ⊤εις Ιεροσολυμα C𝔎Θpl latt | ⸆των αζυμ[illegible] **43** ⌜απεμ- D 33 al | ⸉2 3 1 Dpc lat | ⸂εγνω Ιω[illegible] μητηρ C𝔎al it; h^{r} **45** ⌜ζητ- ℵ*𝔎pm; W **4**[illegible] **48** ⸂ιδ. ημεις sy^{c} : — a b ff^{2} l; h$^{r\nu}$ | ⊤και λυπουμενοι L[illegible]t(sy^{c}), ⌜εξητ- C𝔎DΘpl; T : txt Bℵ* 69 **49** ⌜ζητ- ℵ*W sy^{c} | ⸀οιδατε DWpc it sy^{c} Ir **51** ⸂1 2 Dpc : — C* | ⊤ταυτα C𝔎Θpl; W : txt Bℵ*(⸉D)pc **52** ⸂τη Bpc; H : εν N : — C𝔎DΘpl; S : txt ℵpc

17 *Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβε-* 3
,8 *ρίου Καίσαρος, ⸀ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου* (☩,2.)
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετρααρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας 23,7.
Ἡρῴδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετρα-
αρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, J 18,13.24. Act4,6. Mt26,3
καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετρααρχοῦντος, ˡἐπὶ 2 Jr 1,1 Lxx. 1,80.
ἀρχιερέως Ἅννα καὶ ⸀Καϊαφᾶ, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ
,1 *ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ* 3 3–6: Mt 3,1–6. Mc 1,2–6. J 1,19–28.
ἦλθεν εἰς πᾶσαν ⸋τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσ-
σων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ˡὡς γέ- 4 Act13,24; 19,4.
γραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἠσαΐου τοῦ προφήτου·

φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Is 40,3–5.
ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους ⸀*αὐτοῦ·*
πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται 5
καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται,
καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς ⸀εὐθείας
καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·
καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. 6 2,30. Act28,28.

3,5 *Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτι-* 7 7–9: Mt 3,7–10.
σθῆναι ⸀ὑπ᾽ αὐτοῦ· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέ- 7,29. Mt 23,33.
δειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; Mt 3,7! J 3,36.
ˡποιήσατε οὖν ⸉καρποὺς ἀξίους⸊ τῆς μετανοίας· καὶ 8 Mt 3,8; 7,20. Act 26,20.
μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· ⸆πατέρα ἔχομεν τὸν 13,16; 16,24; 19,9.
Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ J 8,33.37.39.
τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἤδη 9
δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· 13,6. Mt 7,19.
πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν ⸉καρπὸν ⸋καλὸν⸊ ἐκ- J 15,6.
6 *κόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Καὶ ἐπηρώτων* 10 Act2,37; 16,30; 22,10.
10 *αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· τί οὖν ποιήσωμεν⸆; ˡἀπο-* 11
κριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὁ ἔχων δύο χιτῶνας

---

1 ⸀*επιτροπευ-* ***D***; ⫞hʳ⊦ *2* *Καϊφα* ***CD*** it vg[cl] *3* ⸋ ***Bal***; H
4 ⸀*υμων* ***D***. : *τω θεω ημων r* sy *5* ⸀*-ειαν* **𝔖𝔎Θ***pl*; S : *txt*
BD lat *7* ⸀*ενωπιον* ***D*** it *8* ⸉2 1 ***B***; Wh : *p*) *καρπον αξιον*
DW*pc* | ⸆*οτι* ***Θ*** *33 pc*; s *9* ⸉*-πους καλους* ***D*** sy | ⸋*a ff*[2]
vg[codd] Or; [H] *10* ⸆(Act 16,30) *ινα σωθωμεν* ***D*** sa (*b q* sy[c])

μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα
7. Mt 21,31 s! 12 ὁμοίως ποιείτω. ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτι- 18
σθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιή-
13 σωμεν⊤; ⸀ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδὲν πλέον
14 παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. ἐπηρώτων
δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· τί ποιή-
σωμεν ⸀καὶ ἡμεῖς⸁; καὶ εἶπεν ⸀αὐτοῖς· μηδένα δια-
15–17: σείσητε ⸂μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς
Mt 3,11 s. Mc 1,7 s. 15 ὀψωνίοις ὑμῶν. Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ (19
J 1,24–28. καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν
J 3,28. περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ χριστός,
Act 13,25. 16 ⸀ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης⸁· *ἐγὼ μὲν ὕδατι 10,1
βαπτίζω ὑμᾶς⊤· ⸄ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου⸅, οὗ
(J 13,5.) οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημά-
των αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι
17 °ἁγίῳ καὶ πυρί· οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ 11,5
⸀διακαθᾶραι τὴν ἅλωνα αὐτοῦ καὶ ⸀συναγαγεῖν τὸν
⊤σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην °αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον
Mc 9,43! 18 κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Πολλὰ μὲν οὖν
Mt 14,3 s. Mc 6,17 s. 19 καὶ ἕτερα ⸀παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν· ὁ 12,2
δὲ Ἡρῴδης ὁ τετραάρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ
περὶ Ἡρῳδιάδος τῆς γυναικὸς ⊤τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρῴδης,
Act 12,3. 20 ⸀προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν, ⊤ ⸀κατέκλεισεν τὸν
21. 22: Ἰωάννην ἐν φυλακῇ.
Mt 3,13–17. Mc 1,9–11. 21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν 20
Ez 1,1. λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου 13,1
J 1,32. Mt 10,16. 22 ἀνεφχθῆναι τὸν οὐρανὸν ⸀καὶ καταβῆναι °τὸ πνεῦμα
9,35. Gn 22,2. Ps 2,7. Is 42,1. τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡς περιστερὰν ⸀ἐπ᾽ αὐτόν,
καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι· ⸀σὺ εἶ ὁ υἱός μου

12 ⊤ et **14** ⸀ ινα σωθωμεν ***D***. **14** ⸀ προς αυτους ***ℵℜ****pm*; T | ⸂, μηδενα ***ℵ*H****pc* sy; T **16** ⸀ επιγνους τα διανοηματα αυτων ειπεν ***D***. | ⊤ *p*) εις μετανοιαν ***CD****pc* it | ⸄ *p*) ο δε ερχομενος ισχ. μου εστιν ***D****l*. | ° *63 64* Cl Tert; hʳ **17** ⸀ *p*) και διακαθαριει et ⸀ συναξει ***C ℜ***(⸉***D***)***Θ****pl* lat; s : *txt* ***B ℵ**** *a e* (Cl) ⊤ μεν ***DGΘ****al*; s | ° ***D****pc e* **18** ⸀ παραινων ***D***. **19** ⊤ *p*) Φιλιππου ***C*** *33 565 al* **20** ⊤ και p75vid ***CℜΘ****pl*; W : *txt* ***B ℵ*D****pc* | ⸀ ενεκλ- ***D***. **22** ° p75. | ⸀ εις ***D*** (ex lat?) | ⸀ (Ps 2,7) υιος μου ει συ, εγω σημερον γεγεννηκα σε ***D*** it Ju (Cl) Or; ⸆hʳ⸇

21 ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα⸌. ⸂Καὶ αὐτὸς ἦν 23 *23–38: Mt 1,1–17.*
4,8 Ἰησοῦς ⸀ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα, ὢν ⸉υἱός, *Act 1,1; 10,37. 4,22. J 1,45; 6,42. Mt 13,55p.*
ὡς ἐνομίζετο⸃, Ἰωσήφ, τοῦ Ἠλὶ ¦ ⸋τοῦ Ματθὰτ τοῦ 24
Λευὶ⸌ τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ Ἰωσὴφ ¦ τοῦ 25
Ματταθίου τοῦ Ἀμὼς τοῦ Ναοὺμ τοῦ Ἑσλὶ τοῦ
Ναγγαὶ ¦ τοῦ Μάαθ τοῦ Ματταθίου τοῦ Σεμεῒν 26
τοῦ Ἰωσὴχ τοῦ Ἰωδὰ ¦ τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ 27 *1 Chr 3,17. Esr 3,2.*
22 Ζοροβαβὲλ * τοῦ Σαλαθιὴλ τοῦ Νηρὶ ¦ τοῦ Μελχὶ 28
τοῦ Ἀδδὶ τοῦ Κωσὰμ τοῦ ⸀Ἐλμαδὰμ τοῦ Ἢρ ¦ τοῦ 29
Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέζερ τοῦ Ἰωρὶμ τοῦ Μαθθὰτ τοῦ
Λευὶ ¦ τοῦ Συμεὼν τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ Ἰωνὰμ 30
τοῦ Ἐλιακὶμ ¦ τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεννὰ τοῦ Ματταθὰ 31 *2 Sm 5,14. 1 Sm 16,1.13.*
23 * τοῦ ⸀Ναθὰμ τοῦ Δαυὶδ⸌ ¦ τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ ⸀Ἰωβὴδ τοῦ 32 *Rth 4,22.*
⸁Βόος τοῦ ⸀²Σάλα τοῦ Ναασσὼν ¦ ⸂τοῦ Ἀμιναδὰβ τοῦ 33 *1 Chr 2,1–15. Gn 29,35.*
Ἀδμὶν τοῦ Ἀρνὶ⸃ τοῦ ⸀Ἑσρὼμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα *Gn 21,2 s; 11,10–26.*
24 ¦ τοῦ Ἰακὼβ τοῦ Ἰσαὰκ * τοῦ Ἀβραὰμ τοῦ Θάρα τοῦ 34 *1 Chr 1,24–27.*
Ναχὼρ ¦ τοῦ ⸀Σεροὺχ τοῦ Ῥαγαὺ τοῦ ⸁Φάλεκ τοῦ Ἔβερ 35
τοῦ Σάλα ¦ ⸂τοῦ Καϊνὰμ⸃ τοῦ Ἀρφαξὰδ τοῦ Σὴμ τοῦ 36 *Gn 5,9–32. 1 Chr 1,1–4.*
Νῶε τοῦ Λάμεχ ¦ τοῦ Μαθουσάλα τοῦ Ἑνὼχ τοῦ 37
⸀Ἰάρετ τοῦ ⸁Μαλελεὴλ τοῦ ⸀²Καϊνὰμ ¦ τοῦ Ἐνὼς τοῦ 38 *Gn 4,25s; 5,1-8. 1 K 3,28.*
Σὴθ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ θεοῦ.

25 Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ⸰ἁγίου ὑπέστρεψεν 4 *1–13: Mt 4,1–11. Mc 1,12 s.*
3,2 ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι ⸂ἐν
τῇ ἐρήμῳ⸃ ¦ ἡμέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ 2

23–31 ⸂ην δε Ιησους ως ετων λ΄ αρχομενος ως ενομιζετο ειναι υιος Ιωσηφ του Ιακωβ τ. Μαθθαν τ. Ελεαζαρ τ. Ελιουδ τ. Ιαχιν τ. Σαδωκ τ. Αζωρ τ. Ελιακιμ τ. Αβιουδ τ. Ζοροβαβελ τ. Σαλαθιηλ τ. Ιεχονιου τ. Ιωακιμ τ. Ελιακιμ τ. Ιωσια τ. Αμως τ. Μανασση τ. Εζεκια τ. Αχας τ. Ιωαθαν τ. Οζια τ. Αμασιου τ. Ιωας τ. Οχοζιου τ. Ιωραμ τ. Ιωσαφαδ τ. Ασαφ τ. Αβιουδ τ. Ροβοαμ τ. Σολομων τ. Δαυιδ ***D***. **23** ⸀ερχ- 700 Ju Cl (Ir) : — 1555 e f sy sa | ⸉2 3 1 ***ℜΘpm*** **24** ⸋ c Africanus *apud* Eus; h^r **28** ⸀-μωδαμ ***ℜ(Θ)pl***; S **31** ⸀(*potius*) -θαν ***ℜΘpl***; S : *txt* ***Bℵ**** *c e* **32** ⸀Ιωβηλ ***Bℵ****sy^s; H : Ωβηδ ***ℜΘpm*** : Ωβηλ ***D****. : *txt* ***LMal*** | ⸁Βοοζ ***ℜΘpl***; S | ⸀²Σαλμων ***ℜDΘpl*** latt; s : *txt* ***Bℵ**** sy^s **33** ⸂τ. Αδμ. τ. Αρνι ***B***.; ℋ : τ. Αμιν. τ. Αραμ ***ADEGal***; h^r1 : τ. Αμιν. τ. Αραμ τ. Ιωραμ ***ℜ*** : τ. Αμιν. τ. Αραμ τ. Αδμι τ. Αρνι ***Θ*** : τ. Αμιναδαμ τ. Αραμ τ. Ιωραμ ***Mal***; h^r2 : τ. Αδαμ τ. Αραμ sy^s. : τ. Αδ. τ. Αδμιν τ. Αρνι ***ℵ****; h (*sed* — τ. Αδμ.) : *txt* ***Lal*** | ⸀-ρων ***Bbd***; H **35** ⸀-ουχ ***Db***. | ⸁(*potius*) -εγ ***ℜal*** **36** ⸂(*potius*) τ. Κ-αν ***ℜ Θpl***: — 𝔓75vid ***D*** **37** ⸀(*potius*) -εδ ***ℜDpm***; S | ⸁Μελ- ***ℵ*al***; T | ⸀²(*potius*) -αν ***BℜDpl***; W : *txt* 𝔓75 ***ℵΘ*** **4,1** ⸰ Athan; h^r | ⸂p) εις την ερημον ***ℜΘpl*** latsy

τοῦ ⸀διαβόλου. * Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ⸆ἐν ταῖς 16,5
ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ἐπεί-
(Mt 7,9 p.) 3 νασεν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ
4 θεοῦ, εἰπὲ ⸂τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος⸃.
Dt 8,3. ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· γέγραπτ
5 οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος⸆.
ἀναγαγὼν αὐτὸν ⸆ ⸆ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τα αι-
6 λείας ⸂τῆς οἰκουμένης⸃ ἐν στιγμῇ χρόνου. καὶ εἶπεν
Ap 13,2. αὐτῷ ὁ διάβολος· σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην
1 J 2,15–17. ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέ-
(Dn 5,21.) 7 δοται καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· σὺ οὖν ἐὰν
8 προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πᾶσα. καὶ
Dt 6,13 s. ἀποκριθεὶς ⸂ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ⸃· ⸆γέγραπται·
⸉**προσκυνήσεις κύριον τὸν θεόν σου**⸊ **καὶ αὐτῷ μόνῳ**
Ez 8,3. 9 **λατρεύσεις.** Ἤγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ 27
Dn 9,27. ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν
⸰αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν
Ps 91,11 s. 10 κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι **τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ**
11 **ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε,** | καὶ ὅτι
ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς
Dt 6,16. 1K 10,9. 12 **λίθον τὸν πόδα σου.** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ
(Is 7,12.) ὁ Ἰησοῦς ὅτι εἴρηται· **οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν**
J 14,30. H 4,15. 22,3. 13 **θεόν σου.**⸃ Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ 28
14.15: διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι ⸀καιροῦ.
Mt 4,12–17. Mc 1,14.15. 14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ 17,1
5,17! 37; 5,15. πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθεν
15 καθ' ὅλης τῆς ⸀περιχώρου περὶ αὐτοῦ. καὶ ⸰αὐτὸς
ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς ⸰²αὐτῶν, δοξαζόμενος
16–30: ὑπὸ πάντων.
Mt 13,53–58. Mc 6,1–6. 16 ⸂Καὶ ἦλθεν εἰς ⸆Ναζαρά, οὗ ἦν ⸀τεθραμμ

2 ⸀p) σατανα *D* 243 e sy^{s} | ⸆ ουδε επιεν φ*al* **3** ⸂p) ινα οι λιθ
αρτοι γενωνται *D* r sa **4** ⸆p) αλλ εν (επι ℜΘ*pm*) παντι ρηματι θε
pl latt **5–12** ⸉p) vss. 9–12 5–8 it Ambr **5** ⸆p) ο διαβολος ℜΘ*pl* lat(sy) |
⸆ εις ορος υψηλον ℜΘ*al* : p) εις ο. υ. λιαν *Dal* : *txt* ℌ*pc* | ⸂p) του κοσμου *Dpc* :
της γης *W*. **8** ⸂4 3 1 2 ℜΘ*al*; Wh^{1}: 4 3 2 *B*.; h^{2}: *txt* ℌ*al* | ⸆p) υπαγε οπισω
μου σατανα ℜΘ*pm* it | ⸉2–5 1 ℌ*Dpm*; H: *txt* ℜΘ*al* **9** ⸰ *L* e; [H] **13** ⸀χρο-
νου *D*. **14** ⸀χωρας ℵ lat **15** ⸰ *A* e | ⸰² *D* a b l sa^{pt} **16** ⸂Ελθων δε εις
N-εδ οπου ην *D* | ⸆την ℜ*pm*; S | ⸀ανατεθρ- ℌΘ*al*; Th : *txt* *B*ℜ*pm*

⸋καὶ εἰσῆλθεν⸌ κατὰ τὸ εἰωθὸς ○αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ 2,41. Mc 10,1. Act 17,2; 22,8.
τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη
ἀναγνῶναι. καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ ⸂βιβλίον τοῦ προ- 17
φήτου Ἠσαΐου⸃, καὶ ⸀ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὗρεν [τὸν]
τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον·
πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέν με· 18 Is 61,1 s; 58,6. Act 10,38! Mt 5,3!
εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς·², ἀπέσταλκέν με,⸆
κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλε-
ἀποστεῖλαι ⸀τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, |ψιν,
κηρῦξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. 19 Lv 25,10. 2 K 6,2.
ˈκαὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκά- 20
θισεν· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ Act 3,4; 6,15.
ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς 21
αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ ○αὕτη Mt 5,17. 2 K 6,2.
9,1 ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ 22
καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς E 4,29.
ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· 3,23!
,10 οὐχὶ υἱός ἐστιν Ἰωσὴφ οὗτος; ˈκαὶ εἶπεν πρὸς 23 5,31. Mt 27,42. Sir 18,20.
αὐτούς· πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· Mt 4,23; 9,12. 1 K 1,22.
ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενό-
μενα εἰς τὴν Καφαρναούμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν 10,15!
1,1 τῇ πατρίδι σου. εἶπεν δέ· ἀμὴν⸆ λέγω ὑμῖν ὅτι 24 J 4,44.
οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι ⸀αὐτοῦ.
,10 ˈἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν,⸆ πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν 25 1 Rg 17,1; 18,1. Jc 5,17. Ap 11,6. (Mt 15,24.)
ταῖς ἡμέραις Ἠλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη
ὁ οὐρανὸς ○ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγέ-
νετο λιμὸς ⸀μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ˈκαὶ πρὸς 26
οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἠλίας εἰ μὴ **εἰς Σά-** 1 Rg 17,9.
ρεπτα τῆς ⸀Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα ⸁χήραν. καὶ 27
πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἐλισαίου Mt 8,2!
τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ 2 Rg 5,14.

16 ⸋ *et* ○ ***D*** **17** ⸂ *ο προφητης Ησαιας* ***D*** | ⸀*αναπτυξας* ***אℜDΘpl***; T | [+ ***BℜDΘpl***; W : — ***א*** *33 pc*; T **18**·, *et*·² —, comm | ⸆ (Is 61,1, *cf.* L 4,23) *ιασασθαι τους συντετριμμενους την καρδιαν* ***ℜΘpm*** Ir | ⸀*τεθραυματισμ-* ***D****. **21** ○ ***φ*** *pc* sa **24** ⸆ *αμην* ***Dpc*** | ⸀*εαυ-* ***אDpc***; T **25** ⸆ *οτι* ***ℌΘpm***; T : *txt* ***BℜDal*** | ○ ***BDpc*** latsy; ***ℋ*** | ⸀*-αλη* ***Wpc***; h* **26** ⸀*Σιδωνος* ***ℜ*** *33 pm* | ⸁(*Συραν* Wellhausen *cj aramaice* = Aramaja; *χηρα* = armela, *cf.* Mc 7,26)

2,34! 28 μὴ Ναιμὰν ὁ Σύρος. καὶ ἐπλήσθησαν πάντες
29 θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, ¦ καὶ
ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ
ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις
J 8,59! ᾠκοδόμητο αὐτῶν, ὥστε ⸀κατακρημνίσαι αὐτόν·
30 ¦ αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.
31–37: Mc 1,21–28. 31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναοὺμ πόλιν τῆς 30
10,15! Mt 4,13. J 2,12. Γαλιλαίας⸆. καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς 28,8
2,48; 9,43. Mt 7,28 s! 32 σάββασιν· καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, 24,2
33 ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν τῇ 8
συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ⸂δαιμονίου 25,2
34 ἀκαθάρτου⸃, καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· ¦ °ἔα, τί
Mc 1,24! 1 Rg 17,18. ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ⸂ἀπολέσαι
Jc 2,19. 35 ἡμᾶς⸃; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. ¦ καὶ
ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ
ἔξελθε ⸀ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον
εἰς τὸ μέσον⸆ ἐξῆλθεν ⸁ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν
36 αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος⸆ ἐπὶ πάντας, καὶ
συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τίς ὁ λόγος
οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς
14; 5,15. 37 ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται; καὶ ⸂ἐξεπο-
ρεύετο ἦχος⸃ περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς
38–41: Mt 8,14–17. Mc 1,29–34. 38 περιχώρου. Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς 9 31
εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος⸆. πενθερὰ δὲ 26,2
τοῦ Σίμωνος ἦν ⸀συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ
39 ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω
J 4,52. Act 28,8. 13,13. αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν·
40 παραχρῆμα ⸂δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει⸃ ⸀αὐτοῖς. ⸀Δύ- 10
Mt 11,28. Act 28,9. νοντος δὲ τοῦ ἡλίου ⸁ἅπαντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας
νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ

---

29 ⸀κρη- *KM* : κρεμασαι sy^s. *31* ⸆p) την παραθαλασσιον εν οριοις Ζαβουλων και Νεφθαλιμ *D*. *33* ⸂-νιον -ρτον *D pc* *34* °p) *D 33 pc* it sy^s Mcion | ⸂ημ. ωδε απολ. *D* *35* ⸀εξ P75 C 𝔎 *1 pl* | ⸆ανακραυγασαν τε *D*. | ⸁εξ P75 *M pc* *36* ⸆μεγας *D b r* sy^p *37* ⸂p) εξηλθεν η ακοη *D* *38* ⸆p) και Ανδρεου *D* it. | ⸀κατεχ- *D* *39* ⸂ωστε αναστασαν αυτην διακονειν *D*. | ⸀p) αυτω *N pce* *40* ⸀δυναντος *U al* : δυσαντος *D* | ⸁παντες *ℌ𝔎D pm*; Th : *txt* *BCΘ al*

ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ⸀ἐθεράπευεν Mt 9,18!
1,8 αὐτούς. ⸀ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, 41
⸁κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Mt 8,29. Mc 3,11 s.
καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ ⸀²λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν Act 16,17 s; 19,15.
33 τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέρας 42 42. 43: Mc 1,35–38.
3,8 ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι
ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ ⸀κατ- 8,40. (8,37.)
εῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ᾽ αὐτῶν. ὁ 43
δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν
εὐαγγελίσασθαί ⸉με δεῖ⸊ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, 8,1.
34 ὅτι ἐπὶ τοῦτο ⸀ἀπεστάλην. καὶ ἦν κηρύσσων ⸂εἰς 44 44: Mt 4,23. Mc 1,39.
τὰς συναγωγὰς⸃ τῆς ⸀Ἰουδαίας. 7,17; 23,5.

,10 ⸂Ἐγένετο δὲ⸃ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ 5 1–11: Mt 4,18–22.
καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς Mc 1,16–20. (J 1,41.)
παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, ˈκαὶ εἶδεν ⸂δύο πλοιά- 2
ρια⸃ ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλεεῖς ἀπ᾽
αὐτῶν ἀποβάντες ⸀ἔπλυνον τὰ δίκτυα. ἐμβὰς δὲ 3
εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν ⸆Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν
ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ⸀ὀλίγον· καθίσας δὲ ⸂ἐκ
11 0,9 τοῦ πλοίου⸃ ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους. ὡς δὲ ἐπαύ- 4
σατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε
εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς J 21,6.
ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς ⸆Σίμων εἶπεν⸆· ⸀ἐπιστάτα, 5 8,24.45; 9,33.49; 17,13.
δι᾽ ὅλης ⸆²νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ J 21,3.
δὲ τῷ ῥήματί σου ⸄χαλάσω ⸂τὰ δίκτυα⸃. καὶ τοῦτο 6
ποιήσαντες⸅ συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ· Nu 11,22.
⸂διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν⸃. καὶ κατένευσαν 7

---

40 ⸀p) -ευσεν *𝔖𝔎Θpl*; h : *txt* 𝔓75vid *BDpc* **41** ⸀-χοντο *אCΘal*; Th | ⸁ κρα-ζοντα *B(א*)CKΘpm*; H : *txt* 𝔓75 *DEpm* | ⸀² λεγειν 𝔓75 *485* **42** ⸀επειχον *D*. **43** ⸉ *B(D)pc*; Wh | ⸀-αλμαι *𝔎Θal*; 𝔖 **44** ⸂p) εν ταις -αις *C𝔎Θpm*; 𝔖 : *txt* 𝔓75 *BאDal* | ⸀p) Γαλιλαιας *𝔎DΘpm* lattsyp; T ⊣hr⊢ **5,1** ⸂ και εγ. 𝔓75. **2** ⸂πλ. δυο *4 a*; W : πλοια *א**. : πλοια δυο *Bpc*; *ℌ* : δ. πλοια 𝔓75*𝔎DΘpm* : *txt AC*al* | ⸀απεπλυναν (-νον *pc*; W) *𝔎Θpl*; S : επλυναν *אC*pc*; Th : *txt* 𝔓75vid *BD* **3** ⸆του *C𝔎Θpl*; 𝔖 : *txt* 𝔓75 *BאDpc* | ⸀οσον οσον *D*. | ⸂εν τω πλοιω *אDe* sa.; T **5** ⸆ο *C𝔎(D)Θpl*; 𝔖 : *txt* 𝔓75 *B(א)pc* | ⸆αυτω *C𝔎DΘpl*; 𝔖 : *txt* 𝔓75 *Bאpc* | ⸀διδασκαλε *Da* | ⸆²της *C𝔎DΘpl*; W : *txt* 𝔓75 *BאApc* | ⸂το -νον *C𝔎pl*; 𝔖 **5.6** ⸄ου μη παρακουσομαι· και ευθυς χαλασαντες τα δικτυα *De*(sys). **6** ⸂ διερρηγνυτο δε το δ-υον *a*. (*C*) *𝔎pl*; 𝔖 : ωστε τα δ-υα ρησσεσθαι *D e f r*1

τοῖς μετόχοις⊤ ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας
⌜συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθαν, καὶ ἔπλ[illegible]σαν
8 ⸀ἀμφότερα τὰ πλοῖα ὥστε⸆βυθίζεσθαι αὐ[illegible]ά. [illegible]ὼν
δὲ ⸂Σίμων Πέτρος⸃ προσέπεσεν τοῖς ⌜γόνα[illegible] τοῦ
18,18. (19,8). Mt 8,8. λέγων·⊤ ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτ[illegible]
Act 10,26. Mt 8,27. 9 κύριε. θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν ⸋καὶ πάντας
τοὺς σὺν αὐτῷ⸌ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ⌜ᾗ συνέ-
Mt 4,21! 10 λαβον, ¦ ⸂ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς
Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι.* καὶ εἶπεν 33,2
Mt 13,47. 2 T 2,26. πρὸς τὸν Σίμωνα °ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ
11 νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγαγόντες
Mt 19,27. τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ⸂πάντα⸃ ἠκολού-
θησαν αὐτῷ.
12–16: Mt 8,1–4. 12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν *12* 35
Mc 1,40–45. πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ⸂πλήρης λέπρας⸃· ἰδὼν δὲ 33,2
Mt 8,2! τὸν Ἰησοῦν, ⌜πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ⸋ἐδεήθη αὐτοῦ⸌
λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι.
13 ¦ καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ⌜λέγων· θέλω,
καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ⸂ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ'
17,14. 14 αὐτοῦ⸃. καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν,
Lv 13,49; 14,2 ss. ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσ-
ένεγκε ⊤περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσ-
9,5; 21,13. 4,14.37. 15 έταξεν Μωϋσῆς, ⸂εἰς μαρτύριον αὐτοῖς⸃.⸆ διήρχετο 36
δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο 34,1
ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν
Mc 1,35. 16 ἀσθενειῶν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς 35,2
ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

---

7 ⊤τοις ***CℜΘ****pl*; W | ⌜βοηθειν ***D*** lat | ⸀ -ροι ℵ* *33 69 pc* | ⸆παρα itsy : ηδη ***C***** **8** ⸂Σ. ***D*** (ο Σ. ***Wφ***) it sy[s] | ⌜ποσιν ***Dλ*** *579 e* sy | ⊤παρ[illegible] ***D*** itsy[p] **9** ⸋ ***D*** | ⌜ὧν 𝔓[75] ***BD****pc*; ℌ : ἦν ***Θ*** : *txt* ℵ***Cℜ****pl* **10.11** ⸂*p*) ησαν [illegible] κοινωνοι αυτου Ιακωβος και Ιωαννης υιοι Ζεβεδαιου· ο δε ειπεν αυτοις· δευτε και μη γινεσθε αλιεις ιχθυων, ποιησω γαρ υμας αλιεις ανθρωπων· οι δε ακουσαντες παντα κατελειψαν επι της γης και ***D***(*e*).; h[r] **10** ° ***B***; H **11** ⌜απ- ***CℜΘ****pm*; S **12** ⸂*p*) λεπρος ***D*** Mcion. | ⌜επεσεν *et* ⸋ ***D****e*. **13** ⌜ειπων ***ℜ****pm*; T | ⸂*p*) εκαθαρισθη ***D****e*. **14** ⊤*p*) το δωρον ***X****b c* | ⸂εις μ. επ αυτους ***Ψ*** : εις μ. υμιν *l* : ινα εις μ. ην (*i. e.* ᾖ) υμιν τουτο ***D*** it(Mcion); ⊣h[r]⊢ | ⸆*p*) ο δε εξελθων ηρξατο κηρυσσειν και διαφημιζειν τον λογον ωστε μηκετι δυνασθαι αυτον φανερως εις πολιν εισελθειν, αλλα εξω ην εν ερημοις τοποις και συνηρχοντο προς αυτον και ηλθεν παλιν εις Καφαρναουμ ***D****d*.

37 *Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ των ἡμερῶν* ⸂καὶ αυτὸς ἦν 17 17–26: Mt 9,1–8. Mc 2,1–12.
36,2 διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομο-
διδάσκαλοι οἳ ἦσαν ἐληλυθότες⸃ ἐκ πάσης ⸉κώμης
τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλήμ⸊· ⸂²καὶ 4,14; 6,19 8,46 p.
13 δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ⸃ ἰᾶσθαι ⸀αὐτόν. καὶ ἰδοὺ 18
37,1 ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παρα-
λελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι 19,3.(9,9; 23,8.)
[αὐτὸν] ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ μὴ εὑρόντες ποίας εἰσε- 19
νέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ⸂ἀναβάντες ἐπὶ τὸ
δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ
κλινιδίῳ⸃ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν ⸉τοῦ Ἰησοῦ⸊. καὶ 20
ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν· ἄνθρωπε, ἀφέωνταί
σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι 21
οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ⸆ λέγοντες· ⸂τίς 7,49. J 5,12. Is 43,25; 55,7. Ps 130,4.
ἐστιν οὗτος ὃς⸃ λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται
ἁμαρτίας ἀφεῖναι εἰ μὴ μόνος ὁ θεός; ἐπιγνοὺς 22
δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς
εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρ-
δίαις ὑμῶν⸆; ¹τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· ἀφέωνταί 23 J 5,36; 11,42.
σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ περι-
πάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 24
ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, — εἶπεν Mt 28,18!
τῷ ⸀παραλελυμένῳ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρας ⸂τὸ
κλινίδιόν⸃ σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ 25
παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ⸂ἐφ᾽ ὃ J 5,8 s.
κατέκειτο⸃, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων 2,20!
τὸν θεόν. ⸋καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ 26
ἐδόξαζον τὸν θεόν,⸌ καὶ ἐπλήσθησαν ⸀φόβου λέ- 2,20!
γοντες ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον.

---

17 ⸂*αυτου διδασκοντος συνελθειν τους Φαρ-ους κ. νομοδ-ους· ησαν δε συνεληλ-* ***D*** (*e, c*) | ⸉1 2 5–7 *1012.* : 1–3 6 7 ***H.*** : 1–5 ***D.*** : (2 5–7 Spitta *cj*) | ⸂²*του* ***D.*** | ⸀*αυτους* ***CℜDΘ****pl* : *παντας* ***K*** : *txt* ***Bℵ****pc* **18** [+ ***BΘ****pc*; W : — ***ℵCℜD****pl*; T **19** ⸂*p*) *ανεβησαν επι το δ. και αποστεγασαντες τους κεραμους οπου ην καθηκαν τον κραβατον συν τω παραλυτικω* ***D*** | ⸉*παντων* ***B.***; W **21** ⸆*p*) *εν ταις καρδιαις αυτων* ***D***it | ⸂*p*) *τι ουτος* ***D.*** **22** ⸆*p*) *πονηρα* ***D*** (ʃit) **24** ⸀*p*) *-λυτικω* ***ℌDΘ****al*; h : *txt* ***Bℜ****pm* | ⸂*p*) *τον κραβατον* ***D****pc*Mcion **25** ⸂*την κλινην* ***D*** *e* sy^{p} **26** ⸋***DWΨ****al* *e* | ⸀*θαμβου* ***D*****

27—32: Mt 9,9—13. Mc 2,13—17. 27 ⸀Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, καὶ ἐθεάσατο τελώνην 14 38
ὀνόματι Λευὶν⸃ καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ 38,2
Mt 19,27. 28 εἶπεν αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ καταλιπὼν πάντα
29 ἀναστὰς ⸀ἠκολούθει αὐτῷ. Καὶ ἐποίησεν δοχὴν 39,2
15,1. μεγάλην ⸀Λευὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν
ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων ⸀οἳ ἦσαν μετ' ⸁αὐτῶν
15,2. 30 κατακείμενοι⸃. καὶ ἐγόγγυζον οἱ ⸀Φαρισαῖοι καὶ οἱ
γραμματεῖς αὐτῶν⸃ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέ-
7,34; 15,2; 19,7. γοντες· διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν ⸋καὶ ἁμαρτωλῶν⸌
31 ἐσθίετε καὶ πίνετε; καὶ ἀποκριθεὶς ⸰ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 40,2
4,23! πρὸς αὐτούς· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες
32 ἰατροῦ ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι
33—39: Mt 9,14—17. 33 δικαίους ἀλλὰ ⸀ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Οἱ δὲ 39
Mc 2,18—22. εἶπαν πρὸς αὐτόν· ⸆οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν
11,1. πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν
34 Φαρισαίων, οἱ δὲ ⸀σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν⸃. ¦ ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· μὴ ⸀δύνασθε τοὺς
J 3,29. υἱοὺς⸃ τοῦ νυμφῶνος, ⸂ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν
17,22. J 16,20. 35 ἐστιν⸃, ⸀²ποιῆσαι νηστεῦσαι⸃; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι,
καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε
36 νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγεν
δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐδεὶς ἐπί-
βλημα ἀπὸ ἱματίου καινοῦ σχίσας ἐπιβάλλει ἐπὶ
ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή γε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει
καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπίβλημα τὸ
37 ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον
Job 32,19. εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε, ῥήξει ὁ οἶνος
ὁ νέος τοὺς ἀσκούς⸆, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ
38 οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς

---

27 ⸀p) και ελθων παλιν παρα την θαλασσαν τον επακολουθουντα αυτω οχλον εδιδασκεν και παραγων ειδεν Λευι τον του Αλφαιου **D** **28** ⸀*p) -θησεν* **ℵCℜΘ***pl*; S : *txt* **BD***pc* **29** ⸀*Λευι* **D** | ⸀*ανακειμενων* **D***e* | ⸁*αυτου* **B*λ***pc*; h **30** ⸀4 5 2 3 1 **ℜΘ***al* : 1—4 **ℵD***al* | ⸋**C*D** **31** ⸰**B**; [H] **32** ⸀*ασεβεις* **ℵ***. **33** ⸆ *p) δια τι* **ℵ*CℜDΘ***pl* : *txt* 𝔖 157 565 | ⸀*μαθηται σου ουδεν τουτων ποιουσιν* **D***e* **34** ⸀*p) δυνανται οι υιοι* **ℵ*D** it Mcion | ⸂*εφ οσον εχουσιν τον νυμφιον μεθ εαυτων* **D** it | ⸀²*π. νηστευειν* **CℜΘ***pm*; W : *νηστευειν* **ℵ*D** it Mcion : *txt* **B***al*
37 ⸆*τους παλαιους* **D**

καινοὺς ⸀βλητέον⸆. ⸋°καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν ⸆ θέ- 39 (J 2,10.)
λει νέον· λέγει γάρ· ὁ παλαιὸς ⸀χρηστός ἐστιν.⸌
40 Ἐγένετο δὲ ⸂ἐν σαββάτῳ⸃ διαπορεύεσθαι αὐτὸν 6 1–5: Mt 12,1–8.
41,2 διὰ σπορίμων, ⸄καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ⸅ Mc 2,23–28.
⸉καὶ ἤσθιον τοὺς στάχυας⸊ ψώχοντες ταῖς χερσίν. Dt 23,26.
ˈτινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπαν· ⸂τί ποιεῖτε ὃ οὐκ 2 J 5,10.
ἔξεστιν⸆ τοῖς σάββασιν⸃; καὶ ἀποκριθεὶς ⸉πρὸς αὐ- 3
τοὺς εἶπεν °ὁ Ἰησοῦς⸊· ⸀οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίη- 1 Sm 21,7.
σεν Δαυίδ, ⸁ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐ-
τοῦ °²ὄντες; ˈ °ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ 4
καὶ **τοὺς ἄρτους τῆς** ⸀**προθέσεως** ⸁λαβὼν ἔφαγεν καὶ Lv 24,5–9.
ἔδωκεν⸆ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν
εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; ˈ⸆⸉καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· 5
⸆κύριός ἐστιν ⸂τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου⸃.⸊
§41 ˈ⸂Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν 6 6–11: Mt 12,9–14.
42,2 εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἄν- Mc 3,1–6.
θρωπος ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά·⸃
ˈπαρετηροῦντο °δὲ °²αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ 7 14,1; 20,20.
Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ ⸀θεραπεύει, ἵνα εὕρωσιν
⸁κατηγορεῖν⸆ αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ⸂ᾔδει τοὺς διαλογι- 8 Mt 9,4!
σμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ⸃ τῷ ἀνδρὶ τῷ ξηρὰν ἔχοντι
τὴν χεῖρα· ἔγειρε καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον· καὶ
ἀναστὰς ⸀ἔστη. εἶπεν δὲ °ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· 9

---

38 ⸀p) *βαλλουσιν* **ℵ*D** | ⸀*και αμφοτεροι συντηρουνται* (*τηρ-* **D**) **Cℜ(D)Θ***pl* **39** ⸋*vs. p*) **D** it Mcion Ir Eus; [H] | ° **B***pc*; ℋ | ⸆*ευθεως* **ℜΘ***pl*; s ⸀*χρηστοτερος* **Cℜ Θ***pl*; S: *txt* $\mathfrak{P}^{75\,vid}$ **Bℵ***pc* **6,1** ⸂*εν σ. δευτεροπρωτω* (*-ερω πρωτω* **φ**) **CℜDΘ***pm* lat; T ⸆h^r1⸆ : sabbato mane *e*; h^r2 : *txt* $\mathfrak{P}^{75\,vid}$ ℌ*al* itsy | ⸄p) *οι δε μ. α. ηρξαντο τιλλειν* **D**(*b, e*) | ⸉3 4 1 2 (**ℵ**)**ℜ(D)Θ***pl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75\,vid}$ **BC***pc* **2** ⸂p) *ιδε, τι ποιουσιν οι μαθ. σου τοις σαββ. ο ουκ εξ.* **D** | ⸆p) *ποιειν* **ℵCℜΘ** *pl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75\,vid}$ **B(D)***pc* lat **3** ⸉4 5 1 2 3 **ℌΘ(D***pm*); T : *txt* $\mathfrak{P}^{75\,vid}$(**B**)**ℜ***al* | ° **B**.; [H] | ⸀p) *ουδεποτε* **D(L)** | ⸁p) *οτε* **ℌD***pm*; H : *txt* **ℜΘ***al* | °²p) **ℌDΘ** *pm*; H : *txt* **Cℜ***al* **4** ° **BD**; [H] | ⸀*προσθ-* **D**. | ⸁*ελαβεν και* **ℜ***al*; T : —p) **ℵD***pm* Ir : *txt* **ℌΘ***pc* | ⸆p) *και* **ℵℜDΘ***pm*; T : *txt* **B***al* **5** ⸆ *Τη αυτη ημερα θεασαμενος τινα εργαζομενον τω σαββατω ειπεν αυτω· ανθρωπε, ει μεν οιδας τι ποιεις, μακαριος ει· ει δε μη οιδας, επικαταρατος και παραβατης ει του νομου.* **D**.; h^r *et* ⸉ *pon. vs.* 5 *post* 10 **D** Mcion.; h^r | ⸆ *οτι* **ℜ(D)Θ***pm*; T | ⸂p) *ο υι. τ. α. και τ. σαββ.* **ℜ(D)Θ***pl*; Th : *txt* **Bℵ** **6** ⸂p) *και εισελθοντος αυτου παλιν εις την συναγωγην σαββατω, εν η ην ανθρ. ξηραν εχων την χειρα* **D**. **7** ° **D** | °² **ℜΘ** *pm*; T | ⸀p) *-ευσει* **B ℜΘ***pm*; Wh | ⸁*-ριαν* **ℜ***pm*; S : *-ρησαι* **D** : *txt* **Bℵ*Θ***al* | ⸆*κατ* **KL***pm*; S **8** ⸂*γινωσκων τ. δ. α. λεγει* **D** | ⸀*εσταθη* **D**. **9** ° **B**; [H]

ἐπερωτῶ ὑμᾶς ⸀εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ …
ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ⸁ἀπολ…
10 ⸋καὶ περιβλεψάμενος ⸉πάντας αὐτοὺς⸊ ⸆εἶπε…
ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ ⸀ἐποίησεν, κ…
11 κατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ⸇. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν
ἀνοίας, καὶ ⸂διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν
ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ⸃.
12–16: Mc 3,13–19. 9,18. Mt 14,23. 12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν 42
αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν δια- 48,2
13 νυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ ⸋τοῦ θεοῦ⸌. καὶ ὅτε 16
Mt 10,2–4! 10,1. J 6,70. Act 1,2. ἐγένετο ἡμέρα, ⸀προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, 44,2
καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀπο-
14 στόλους ⸀ὠνόμασεν, ⸋⸂Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασεν
Πέτρον⸃, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην⸆, καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθο-
Mt 9,9! 15 λομαῖον, ⸋καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν⸆, [καὶ] Ἰάκωβον
Ἁλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον ζηλωτήν,
16 ⸋καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν ⸀Ἰσκαριώθ, ὃς
17–19: Mt 4,23–5,1; 12,15. Mc 3,7–12. (J 6,60.66.) 17 ἐγένετο προδότης, ⸋καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν ἔστη 45,1
ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν
αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης
τῆς Ἰουδαίας καὶ ⸂Ἰερουσαλὴμ⸆ καὶ τῆς παραλίου⁚
18 ⸆Τύρου καὶ Σιδῶνος, ⸋οἳ ἦλθον⸃ ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ
ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, καὶ οἱ ἐνοχλού-
μενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο⸆·
19 ⸋καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι
6,17! δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.

---

9 ⸀*τι* ***ℜΘ****pl*; S ¦ ⸁*p*) *αποκτειναι* ***ℜΘ****al* | ⁚. T | ⸆*p*) *οι δε εσιωπων* ***D****al* *10* ⸉ ***D*** it | ⸆ *εν οργη* ***DΘ****pm* it; S : *p*) *μετ οργης* *φ* | ⸀*p*) *εξετεινεν* ***ℵD****pm* | ⸇*p*) *ως και η αλλη* ***D***(*Θ* … *vs.* 5 ***D*** Mcion.; h[r] : *υγιης ως η α.* ***ℜ****pm* *11* ⸂*p*) … *ζοντο πρ. α. πως απολεσωσιν αυτον* ***D*** *12* ⸋ ***D*** 1… ***Dλ*** | ⸀*εκαλεσεν* ***D****pc* *14* ⸂*p*) *πρωτον Σ. ον κ.* … ***D*** | ⸆*p*) *τον αδελφον αυτου, ους επωνομασεν Βοα*… *εστιν υιοι βροντης* ***D*** *15* ⸆(J 11,16) *τον επικαλου*… *δυμον* ***D***. | [+ ***𝔖D*****al*; T : — ***Bℜ Θ****pm*; W *16* ⸀… *ην* ***ℜ Θ****pl* vg[cl] : *Σκαριωθ* ***D*** it vg[codd] sy *17.18* ⸂*αλλων πολεων εληλυθοτων* ***D*** (it) *17* ⸆*και* (*της* ***W***) *Περαιας* ***ℵ*W***; h[r1] : et trans fretum it.; h[r26] | ⁚, comm | ⸆*και* lat sy[s] *18* ⸆*απαντες* *69*

43 ¹Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς 20 20–23: Mt 5,3.4.6.11 s.
46,5 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν·
Μακάριοι οἱ πτωχοί⸆, ὅτι ⸀ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βα- Is 57,15; 61,1. Jc 2,5.
σιλεία τοῦ θεοῦ.
47,5 μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι ⸀χορτασθήσεσθε. 21 Ap 7,16 s.
48,5 *μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι ⸁γελάσετε. Ps 126,5 s. Is 61,2 s.
44 μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρω- 22 J 15,19; 16,2. Mt 10,22.
49,5 ποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν °ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ
ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 23
καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς
ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ ⸂τὰ αὐτὰ⸃ γὰρ ἐποίουν τοῖς
προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
50,10 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε 24 16,25. Mt 19,24p. Jc 5,1.
τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 2,25!
45 οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι °νῦν, ὅτι πεινάσετε. 25 Is 5,22.
οὐαί⸆, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ Jc 4,9.
κλαύσετε.
51,10 οὐαὶ ὅταν ⸉καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν⸊ °πάντες οἱ 26 Jc 4,4. Mch 2,11. (Mt 24,24!)
ἄνθρωποι· κατὰ ⸂τὰ αὐτὰ⸃ γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδο-
52,5 προφήταις □οἱ πατέρες αὐτῶν⸌. Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω 27 27–36: Mt 5,39–48. 35.
τοῖς ἀκούουσιν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, κα-
46 λῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, ¹ εὐλογεῖτε τοὺς 28
καταρωμένους ⸀ὑμᾶς, προσεύχεσθε ⸁περὶ τῶν ἐπη-
53,5 ρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύπτοντί σε ⸀ἐπὶ τὴν ⸆σιαγόνα 29
πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου
47 τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. παντὶ⸆ 30
αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ
54,5 μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν 31 Mt 7,12.
55,5 ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ⸆ ποιεῖτε αὐτοῖς °ὁμοίως. καὶ εἰ 32 1 T 5,8.
ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις 1 P 2,19 s.

---

20 ⸆p) τω πνευματι ℵ² Θ λ φ *al* it | ⸀p) αυτων *W* sy^s Mcion **21** ⸀-σονται ℵ* 69 it sy^s Mcion | ⸁-σονται e sy^s Mcion (*vl* = *W*) Or Eus : -σουσιν *W* **22** ° 𝔓75vid *D* **23** ⸂ταυτα ℵ 𝔐 Θ *pl* Mcion; (ταὐτὰ h^a) **25** ° 𝔐 *D al* lat sy^c.p Mcion Ir^lat | ⸆υμιν 𝔓75 𝔐 *D pm* **26** ⸉1 3 2 ℌ *al*; T : 2 1 3 𝔓75 *B e q* Mcion; W : *txt* 𝔐 (*D*) Θ *pm* | ° 𝔐 *D al* Mcion | ⸂ταυτα *ut* 23 | □ 𝔓75 *B* 700 sy^s; W **28** ⸀υμιν 𝔓75 𝔐 Θ *al* | ⸁p) υπερ 𝔐 *D* Θ *pl* **29** ⸀p) εις ℵ* *D W* Θ *pc* Mcion; T | ⸆p) δεξιαν ℵ* *E al* **30** ⸆τω λ *al* Cl : δε τω 𝔐 *D* Θ *pm* : *txt* 𝔓75vid *B* ℵ 700 *pc* **31** ⸆και υμεις ℌ 𝔐 *D* Θ *pl* Mcion; Th : καλως sy^s : *txt* 𝔓75vid *B* 700 it Ir Cl | ° *D e* sa Cl Ir Mcion

ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐ-
33 τοὺς ἀγαπῶσιν. καὶ °γὰρ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς
ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ
Lv 25,35 s. 34 ⸆οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν δανεί-
σητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις
[ἐστίν]; καὶ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα
27. 35 ἀπολάβωσιν ⸋τὰ ἴσα⸌. πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς
ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε ⸀μηδὲν ἀπελ-
(1,32.) Mt 5,45. πίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ
Ps 25,8; 86,5. ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ
Sap 15,1. 36 τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. Γίνεσθε οἰκτίρ- 48
37–46: Mt 7,1–28. 37 μονες, καθὼς ⸆ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. καὶ 56,2
Mt 6,14; 18,32. μὴ κρίνετε, ⸂καὶ οὐ⸃ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ ⸀κατα-
Is 58,6. Mt 18,18! δικάζετε, ⸄καὶ οὐ⸅ μὴ ⸁καταδικασθῆτε. ἀπολύετε,
38 καὶ ἀπολυθήσεσθε· ¦ δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν·
μέτρον καλὸν ⸂πεπιεσμένον σεσαλευμένον⸃ ὑπερεκ-
Mt 7,2! χυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· ⸄ᾧ γὰρ
39 μέτρῳ⸅ μετρεῖτε ⸀ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπεν 57,5
Mt 15,14! δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς· μήτι δύναται τυφλὸς
τυφλὸν ⸀ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον
Mt 10,24 s! 40 ἐμπεσοῦνται; οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδά- 49
σκαλον· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδά- 58,8
41 σκαλος αὐτοῦ. Τί °δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν 59,5
τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν
42 ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; ⸆πῶς δύνασαι
λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· °ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ
κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, ⸂αὐτὸς τὴν ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων⸃; ὑποκριτά, ἔκβαλε
πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε
διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ

---

33 ° *rell*; [H] : *txt* 𝔓75 **B**ℵ* 700. | ⸆γαρ **ℜDΘ***pl* : *txt* 𝔓75vid **B**ℵ*pc*
34 ¦+ *rell*; T : — 𝔓45.75 **B** 700 *e* aeth.; W | ⸋**D** it sy[s] **35** ⸀μηδενα ℵ*pc* sy; Th **36** ⸆ και **ℜDΘ***pm*; S **37** ⸂(*p*) ινα **DΨ***al* it sy[s] Mcion | ⸀δικ- 𝔓75 **B** 579. | ⸄ινα **D** it sy[s] Mcion | ⸁δικ- 𝔓75vid **B**
38 ⸂2 1 **DWλ** 157 Or : 1 **Ξ** sy[p] Mcion : 2 *c e r* sy[s] sa | ⸄τω αυτω μ. ω 𝔓45 **Θ***pc* it sy[s] : τ. γαρ α. μ. ω **Cℜ***pl*; S | ⸀*p*) μετρ- **B***pc*; h
39 ⸀οδαγειν **D**. **41** ° 𝔓75 1424 *pc* **42** ⸆*p*) η **CℜDΘ***pl*; s : *txt* 𝔓75 **B**(ℵ)*pc* | °*p*) **D***pc* it | ⸂*p*) και ιδου η δοκ. εν τω σω οφθ. υποκειται **D** it (⸉sy[s]).

60,5 ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν. Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον 43 43–45: Mt 12,33–35.
καλὸν ποιοῦν ⸀καρπὸν σαπρόν⸀, οὐδὲ πάλιν δένδρον
σαπρὸν ποιοῦν ⸂καρπὸν καλόν⸃. ἕκαστον ⸋γὰρ δένδρον 44
61,5 ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· * οὐ ⸋²γὰρ ἐξ ἀκαν-
θῶν ⸀συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν
62,5 τρυγῶσιν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ 45
θησαυροῦ τῆς καρδίας ⸆προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ
ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν·
ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα
63,8 αὐτοῦ. ⸀Τί δέ με καλεῖτε⸀· κύριε κύριε, καὶ οὐ 46 Ml 1,6. Mt 21,29!
50 ποιεῖτε ⸀ἃ λέγω; Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με 47 47–49: Mt 7,24–27.
64,5 καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς,
ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. ὅμοιός ἐστιν 48
ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ
ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν·
πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς
τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν
⸀διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν⸀. ὁ δὲ ἀκούσας 49
καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδο-
μήσαντι ⸆ οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ᾗ
⸀προσέρρηξεν ὁ ποταμός, καὶ ⸋εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ
ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα. 1–10:
8 51 ⸀⸀Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς 7 Mt 8,5–13. J 4,46–53.
65,8 τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν⸀ εἰς Καφαρναούμ. 10,15. Mt 7,28!
¹Ἑκατοντάρχου δέ τινος ⸀δοῦλος κακῶς ἔχων 2
ἤμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ⸂ἔντιμος. ἀκούσας 3
δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν ⸋πρὸς αὐτὸν⸌ πρε-
σβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν
διασώσῃ τὸν ⸀δοῦλον αὐτοῦ. οἱ δὲ παραγενόμενοι 4
⸋πρὸς τὸν Ἰησοῦν⸌ ⸀παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως,

---

43 ⸀ -πους σαπρους et ⸂ -πους καλους *D* it(vg)sy **44** ⸋ *D* 700 *al* it sy[s] | ⸋² it sy[s] | ⸀ εκλεγονται *D e* **45** ⸆ αυτου *CR*(⸉*D*) *Θ pl*; 𝔖 : *txt* 𝔓[75] *B*ℵ Cl **46** ⸀ 1 3 4 𝔓[75] 543 *pc* sy[p] Ir : τι με λεγετε *D* Cl | ⸀ ο 𝔓[75] *B e*; Wh **48** ⸀ *p*) τεθεμελιωτο γαρ επι την πετραν *CRDΘ pl* latt sy[p] : — 𝔓[45 vid] 700 sy[s] : *txt* 𝔓[75] 𝔖 **49** ⸆ *p*) την 𝔓[75] *U* 118 209 *al* | ⸀ συνερ- *D*. | ⸋ *p*) *D a c*. **7,1** ⸀ *p*) και εγενετο οτε ετελεσεν ταυτα τα ρηματα λαλων ηλθεν *D* (e) | ⸀ επει δε ℵ*R pm*; h : οτε δε *Θ pc* : *txt* 𝔓[75vid] *BC*al* **2** ⸀ τις *D** : *p*) παις *D*[2] | ⸂ τιμιος *D*. **3** ⸋ *D* φ 700 it arm | ⸀ *p*) παιδα 47[lect] **4** ⸋ *D* it | ⸀ ηρωτων ℵ*D* 700 *al*; T

Act 10,2; 27,3 | 5 *λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο· ἀγαπᾷ*
γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸ
6 *ᾠκοδόμησεν ἡμῖν.* ⸂ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν
(15,20.) *αὐτοῖς.*⸃ *ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ*
τῆς οἰκίας, ἔπεμψεν⸆*φίλους ὁ ἑκατοντάρχης λέγων*
αὐτῷ⸅· *κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ ἱκανός εἰμι ἵνα*
7 ⸉*ὑπὸ τὴν στέγην μου*⸊ *εἰσέλθῃς·* ⸋*διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν*
ἠξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν·⸌ *ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ*
8 ⸀*ἰαθήτω ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι*
ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρα-
τιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύε-
ται, καὶ ἄλλῳ· ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ
9 *μου· ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ.* ¹ *ἀκούσας δὲ ταῦτα*
ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκο-
18,8. Jr 5,3. *λουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν·*⸆*λέγω ὑμῖν,*⸂*οὐδὲ ἐν*
10 *τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον*⸃. *καὶ ὑποστρέ-* 66,5
ψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες εὗρον τὸν
11 ⸆*δοῦλον ὑγιαίνοντα.* Καὶ ἐγένετο ἐν ⸀τῷ ἑξῆς 19 5
ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην ⸁*Ναΐν, καὶ συνε-* 67,10
πορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ⸆*καὶ ὄχλος*
12 *πολύς. ὡς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ*
8,42; 9,38. 1 Rg 17,10.17. *ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς μονογενὴς υἱὸς τῇ*
μητρὶ αὐτοῦ, καὶ ⸀*αὕτη ἦν χήρα, καὶ* ⸂*ὄχλος τῆς*
13 *πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ*⸃. *καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ*
10,33. 8,52. ⸀*κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ'* ⸁*αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ·*
23,28. Ap 5,5. 14 *μὴ κλαῖε. καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ*
Mc 5,41 p. *δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν· νεανίσκε*⸆, *σοὶ*
Act 9,40. 1 Rg 17,23. 15 *λέγω, ἐγέρθητι. καὶ* ⸀*ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ*
2 Rg 4,36. 9.42. 1 Mcc 10.9. *ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.*

---

6 ⸂ *εποϱ. δε μετ αυτων ο Ι.* **D** it sy^s | ⸋ **ℵDλφ**; T | ⸆ *πϱ αυτον* **CℜDΘ***pl*; s | ⸄2 1 𝔓75. : 1 **ℵ*Θ**; T | ⸉ *p*) 4 1–3 **ℌD***pm* : 𝔓75 **BℜΘ***al* **7** ⸋ *p*) **D***pc* it sy^s | ⸀ *p*) *-ησεται* **ℵCℜDΘ***pl*; s : *txt* **B***pc* **9** ⸆ *p*) *αμην* **DΘΨ***pc* lat | ⸂ *ουδεποτε τοσ. π. ευϱ. ε. τ. Ι.* **D** (**Θ***al*, it, Mcion) **10** ⸆ *ασθενουντα* **Cℜ(D)Θ***pm*; S **11** ⸀ *τη* **ℵ*CD***pm*; Th : *txt* 𝔓75 **BℜΘ***al* | ⸁ *Ναιμ* **λ** lat : Capharnaum *e l** | ⸆ *ικανοι* **CℜΘ***pm*; T **12** ⸀ (*αὐτὴ* **M***al*; H) | ⸂ *πολυς οχ. τ. π. συνεληλυθει αυτη* **D**(e) **13** ⸀ *Ιησους* **DW***al* sy | ⸁ *αυτην* **ℵφ***pm*; T : *txt* 𝔓75 **BℜD***al* **14** ⸆ *νεανισκε* **D***a ff²*; ⊣h^r⊢ **15** ⸀ *εκαθ-* **B***pc*; h

ˈἔλαβεν δὲ φόβος ˹πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν 16 2,20! Mt 9,33. Mt 21,11!
λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ 1,68!
68,10 ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ⊤. καὶ 17
ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ ⸋περὶ 1 Th 1,8. 4,44; 23,5.
αὐτοῦ⸌ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ.
20 53 ⸉Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 18 18–35: Mt 11,2–19.
69,5 περὶ πάντων τούτων.⸊ καὶ προσκαλεσάμενος δύο J 3,26.
τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ⸋ὁ Ἰωάννης⸌ ˈ⸉ἔπεμψεν 19 Ps 40,8; 118,26. Ml 3,1. Mt 3,11! Dn 9,26 Theod.
πρὸς τὸν ˹κύριον λέγων⸊· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ⸀ἄλλον
προσδοκῶμεν; παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ 20
ἄνδρες εἶπαν· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ˹ἀπέστειλεν
ἡμᾶς ⸋πρὸς σὲ⸌ λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ⸀ἄλλον
προσδοκῶμεν; ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ˹ἐθεράπευσεν 21
πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων
πονηρῶν, καὶ ⸉τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο⸊ βλέπειν.
ˈκαὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ⸉ἀπαγ- 22
γείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε⸊· ⊤**τυφλοὶ** Is 35,5 –
ἀναβλέπουσιν, ⊤ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθα- Mt 8,2!
ρίζονται, °καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, ⸉νεκροὶ ἐγείρονται, Is 61,1.
πτωχοὶ εὐαγγελίζονται⸊· καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν 23
54 μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων δὲ τῶν 24
ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους
περὶ Ἰωάννου· τί ˹ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεά- 1,17. Jr 1,18.
σασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ˈἀλλὰ 25
τί ˹ἐξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις Mt 3,4.
ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ
τρυφῇ ⸀ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. ἀλλὰ 26
τί ˹ἐξήλθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ⁚ λέγω ὑμῖν, καὶ 1,76.

---

16 ˹απ- ℌΘal; Th: *txt* 𝔓75 BℜDpm | ⊤ εις αγαθον φal it **17** ⸋ א* 1574 ff² l **18** ⸉ εν οις και μεχρι Ιωαννου του βαπτιστου ος et ⸋ D(e) **19** ⸉ λεγει· πορευθεντες ειπατε αυτω D(e) | ˹ Ιησουν אℜΘpm : *txt* Bal | ⸀p) ετερον ℌal; H : *txt* ℜDΘpm **20** ˹ -εσταλκεν ℜDpm; T | ⸋ K 28 a | ⸀ ετερον ℌDal; h : *txt* 𝔓75 BℜΘpm **21** ˹ -ευεν D it | ⸉ τυφλους εποιει D(c) e. **22** ⸉ ειπατε Ιωαννη α ειδον υμων οι οφθαλμοι και α ηκουσαν υμων τα ωτα D(e) | ⊤ οτι ℜDal; T : *txt* p) 𝔓75 ℌΘpm | ⊤ και 𝔓75 WΘ 69 al | ° ℜΘpm; T | ⸉ 3 4 1 2 700 sy^s : 3 4 X 1574 **24.25.26** ˹ εξεληλυθατε ℜΘal; T **25** ⸀ διαγοντες Dal Cl **26** ⁚ , H

27 περισσότερον προφήτου⊤. οὗτός ⊤ ἐστιν περὶ οὗ 70,3
γέγραπται·
Ex 23,20. Ml 3,1. ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσ-
ώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ⸋ἔμπροσθέν σου⸌.
1,15. 28 ⸆⸀λέγω ὑμῖν, ⸋μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν⊤Ἰωάννου 71,5
οὐδείς ἐστιν·⸌ ⸂ὁ δὲ μικρότερος⸃ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
3,7.12. 29 θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. ⁚καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας 72,10
Mt 21,32! καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεόν, βαπτισθέντες
Act 13,46. 30 τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νο-
R 10,3. Mt 3,15. μικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν ⸋εἰς ἑαυτούς⸌,
31 μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ⁚². ⊤ Τίνι ⸀οὖν ὁμοιώσω 55
τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν 73,6
32 ὅμοιοι; ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθη-
μένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις ⸂ἃ λέγει⸃·
ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε·
ἐθρηνήσαμεν⊤καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.
33 ⸆ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ⸀μὴ ⸂ἐσθίων
1,15. J 10,20! ἄρτον ⸁μήτε πίνων οἶνον⸃, καὶ λέγετε· δαιμόνιον
34 ἔχει. ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ
5,30! πίνων, καὶ λέγετε· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ
1 K 1,24 ss. 35 οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ
ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ ⸂πάντων τῶν ⸀τέκνων αὐτῆς⸃.
11,37; 14,1. 36 Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ 21 56
36–50: (Mt 26,7–13. μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρι- 74,1
Mc 14,3–9. J 12,3–8.) 37 σαίου κατεκλίθη. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ⸀ἥτις ἦν ἐν τῇ
πόλει ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατάκειται
ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον
38 μύρου ⸆ καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ
κλαίουσα, τοῖς δάκρυσιν ⸂ἤρξατο βρέχειν⸃ τοὺς πόδας

---

26 ⊤(28) οτι ουδεις μειζων εν γενν. γυν. προφητης Ιωαννου του βαπτιστου *D*(a) **27** ⊤γαρ *ΘΨpm* | ⸋ *Dpc* it (Mcion?) **28** ⸀*p*) αμην λ. ℵ*al* : λ. δε *D W* φ it : λ. γαρ ℜ*Θal* lat : *txt* 𝔓⁷⁵ *B al* sy | ⸋ *D* (*vide* 26) | ⊤προφητης ℜ*Θal* lat sy Cl; T | ⸂οτι ο μ. αυτου *D* **29.30** ⁚— και *et* ⁚². — H **30** ⸋ℵ*Dpc* **31** ⊤ειπε δε ο κυριος (*M*ᵐᵍ)*pc* vgᶜˡ | ⸀*p*) δε ℵ : — *Fpc* **32** ⸂και λεγουσιν ℜ*Θpm* : λεγοντες *DL*φ it; T : -ντα *Wpc* : — syˢ : *txt* 𝔓⁷⁵ *B*ℵ**pc* | ⊤υμιν ℜ*pm*; s **33** ⸀*p*) μητε ℜ*D Θpl*; s : *txt B*ℵ*pc* | ⸂2 1 3 5 4 ℜ*pm*; S : *p*) 1 3 4 *D al* it syˢᶜ : *txt B*ℵ*pc* | ⸁μηδε ℵ*pc*; T **35** ⸂2—4 1 ℜ*al*; Th : *p*) 2—4 *DΘΨal* l r : *txt B*ℵ**pc et* ⸀*p*) εργων ℵ. **37** ⸀τις φ 700 *pc* syᵖ **38** ⸂εβρεξε *D* 700 it syˢᶜ Mcion

S:7-13 / 6:2-10

αὐτοῦ, καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ⸀ἐξέ-
μασσεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ
ἤλειφεν τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ⸂ὁ καλέσας 39
αὐτὸν⸃ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· οὗτος εἰ ἦν [ὁ] προ- Mt21,11! J4,19.
φήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις
ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστιν. καὶ ἀπο- 40
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω
σοί τι εἰπεῖν. ὁ δέ· διδάσκαλε, εἰπέ, φησίν. ¹ δύο 41
χρεοφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἷς ὤφειλεν
δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. μὴ 42
ἐχόντων ⸆ αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Mt 18,27. J 21,15.
τίς οὖν αὐτῶν ⸆¹ πλεῖον ἀγαπήσει αὐτόν; ¹ ἀποκριθεὶς ⸆ 43
Σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρί- 10,28; 20,21.
σατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὀρθῶς ἔκρινας. ¹ καὶ 44
στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· βλέπεις
ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν,
ὕδωρ ⸂μοι ἐπὶ⸃ πόδας οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς Gn 18,4. J13,5ss. 1T5,10.
δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξὶν
αὐτῆς ἐξέμαξεν. φίλημά μοι ⸆ οὐκ ἔδωκας· αὕτη 45 R 16,16!
δὲ ἀφ᾽ ἧς ⸀εἰσῆλθον οὐ ⸀¹διέλειπεν καταφιλοῦσά μου
τοὺς πόδας. ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας· 46
αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν ⸂τοὺς πόδας μου⸃. οὗ χάριν ⁚ 47
λέγω σοι, ἀφέωνται ⸂⸉ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς ⸊ αἱ πολλαί⸃,
⸋ὅτι ἠγάπησεν πολύ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ⸆ ὀλίγον Mt 21,31.
ἀγαπᾷ.⸌ ¹ εἶπεν δὲ αὐτῇ· ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 48
¹ καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· 49 5,21!
τίς οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; ¹ εἶπεν 50
δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· Mt 9,22! Mc 5,34! 1 Sm 1,17.
πορεύου ⸂εἰς εἰρήνην⸃.

57 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν 8
75,10 κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζό-

---

38 ⸀-μαξεν ℌ D al; T: txt B ℜ Θ pm 39 ⸂παρ ω κατεκειτο D e. | [+ B Ξ 482*.; W: — rell; T 42 ⸆ δε ℵ ℜ Θ pl; s: txt B D pc lat | ⸆¹ ειπε ℜ Θ 33 pm; S 43 ⸆ δε ℵ ℜ Θ pl; S: txt B D lat 44 ⸂μου επι τους ℵ(⸉ ℜ) al; Th: μοι επι τους X 33; ꞩ: txt B(⸉ D) pc 45 ⸆(1 P 5,14) αγαπης Λ 346 pc | ⸀-θεν L* φ al lat | ⸀¹-λιπεν B D Θ pm; ℌ: txt ℌ E φ al 46 ⸂312 ℌ al; T: — D W it: txt B E Θ pm 47 ⁚, H^exc. 1898 T | ⸂αυτη πολλα D ff²l | ⸉ 312 ℵ 69 al; T: txt P^75 vid B ℜ Θ pm | ⸋ D(e) | ⸆ και B; W 50 ⸂εν -νη D lat sa

4,43. μενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν
Act 1,14. Mc 15,40.41 p; 16,1 p. 9. 2 αὐτῷ, ˈκαὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν τεθεραπευμέναι
ἀπὸ πνευμάτων ⸀πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία
Mt 12,45. ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ
24,10. (Mt 14,2. J 4,46.49.) 3 ἐξεληλύθει, ˈ καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου
Ἡρῴδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες
10,40. Act 2,44! ⸆διηκόνουν ⸀αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
4—15: Mt 13,1—23. Mc 4,1—20. 4 ⸀Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν 22 58
ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν ⸂διὰ παραβολῆς⸃· 76,2
5 ˈἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ.
καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ⸀ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν
ὁδὸν καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ ⸋τοῦ οὐρανοῦ⸌
6 κατέφαγεν ⸁αὐτό. καὶ ⸀ἕτερον κατέπεσεν ἐπὶ ⸰τὴν
Jr 17,8. πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα.
7 ˈκαὶ ⸀ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμ-
8 φυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν ⸁αὐτό. καὶ ⸀ἕτερον
ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν⸆ καὶ φυὲν ἐποίησεν
Mt 11,15! (Is 5,10.) καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει·
9 ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τίς αὕτη εἴη ἡ παρα-
10 βολή. ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γνῶναι ⸂τὰ μυ-
στήρια⸃ ⸋τῆς βασιλείας⸌ τοῦ θεοῦ, * τοῖς δὲ λοιποῖς 77,1
Is 6,9 s. ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ ⸀βλέπωσιν καὶ
1 P 1,23. 11 ἀκούοντες μὴ ⸁συνιῶσιν. ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παρα- 78,2
12 βολή. ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. ˈ οἱ δὲ
παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχεται
ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας
13 αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ
Act 8,14; 11,1; 17,11. 1 Th 1,6; 2,13. Jc 1,21. ⸂τῆς πέτρας⸃ οἳ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται
τὸν λόγον· καὶ ⸀οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς
καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφ-

---

2 ⸀ακαθαρτων ℵΘλ (ακ. πον. 131) it 3 ⸆και *D pc* it Mcion | ⸀αυτω 𝔊 565 *pm* it vg[cl] Mcion; S : *txt* **BℜDΘ** *al* it vg[codd] sy 4 ⸀ συνοντος ℵ* *al* : συνελθοντος **Dφ** | ⸂παραβολην τοιαυτην προς αυτους **D** it 5 ⸀*et* ⸁ἃ ... αυτα **B** : ὃ ... αυτο P[75] *pc* : ἃ ... αυτο **W** | ⸋*p*) **DW** itsy 6.7.8 ⸀*p*) αλλο **D** 6 ⸰ P[75] **B** 579 7 ⸁αυτα P[75] 472. 8 ⸆*p*) και καλην **D**(ϛΘ)*pc* 10 ⸂*p*) το -ιον latt sy | ⸋ **W** 579 *ff*[2] | ⸀ιδωσιν **DW** *pc* | ⸁(συνιωσιν H) 13 ⸂την -αν ℵ* **D** *pc*; Th | ⸀αυτοι **B*** *pc*; Wh : — **D** e sy

ἵστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί 14
εἰσιν οἱ ἀκούσαντες⁝, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλού-
του καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι⁝² συμπνίγονται
καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί 15 Act 16,14.
εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ ⸋καλῇ καὶ⸌ ἀγαθῇ ἀκούσαντες 21,19. H 10,36; 12,1. Ap 3,10; 13,10; 14,12.
τὸν λόγον ⸆κατέχουσιν καὶ ⸀καρποφοροῦσιν ἐν ὑπο-
79,2 μονῇ. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας καλύπτει αὐτὸν 16 16–18: Mc 4,21–25.
σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας 11,33. Mt 5,15.
⸀τίθησιν⸋, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς⸌.
80,2 ⸂οὐ ⸀γάρ ἐστιν⸃ κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται, 17 Mt 10,26! R 2,16. 1 K 4,5.
οὐδὲ ἀπόκρυφον ⸄ὃ οὐ μὴ⸅ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερὸν
81,5 ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς ἂν γὰρ ἔχῃ, 18 19,26. Mt 13,12!
δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ
ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

59 ⸀Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ ⸆καὶ οἱ 19 19–21: Mt 12,46–50.
82,2 ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ Mc 3,20.31–35.
διὰ τὸν ὄχλον. ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ· ⸆ἡ μήτηρ °σου 20 J 7,5. Act 1,14.
καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω ⸂ἰδεῖν θέλοντές σε⸃. J 12,21.
⸂ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· μήτηρ μου 21 11,27 s. Mt 7,24.
καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ J 20,17!
θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.

60 Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ⸋καὶ αὐτὸς⸌ 22 22–25: Mt 8,18.23–27.
83,2 ⸀ἐνέβη εἰς ⸆ πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Mc 4,35–41.
πρὸς αὐτούς· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης·
καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν. 23
καὶ κατέβη λαῖλαψ ⸉ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην⸊, καὶ
συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ 24
διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· ⸂ἐπιστάτα ἐπιστάτα⸃, 5,5!
ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ Act 27,22.34.
καὶ τῷ κλύδωνι ⸋τοῦ ὕδατος⸌· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ
ἐγένετο γαλήνη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ποῦ ἡ πίστις 25

---

14 ⁝—, et ⁝³· W **15** ⸋ *D*(it) | ⸆του θεου *D* | ⸀τελεσφορ- *L* **16** ⸀επιτιθ- ℜ*pm*; W | ⸋ 𝔓75 *B* *1574*. **17** ⸂(γὰρ ἔστιν H) | ⸄*p*) αλλα ινα *D* **19** ⸀-νοντο ℵℜΘ*pl*; S : *txt* 𝔓75 *BDpc* | ⸆*p*) αυτου ℵ*Dal* itsy; T **20** ⸆οτι ℌ*D*Θ*pm*; T : *txt* 𝔓75 *B*ℜ*al* | ° 𝔓75 ℵ lat | ⸂1 3 2 ℌℜΘ*pl*; T : *p*) ζητουντες σε *D* : *txt* 𝔓75 *B* **22** ⸋(𝔓75) ℵ**D* e (sy) et ⸀αναβηναι αυτον *D* : ανεβη 𝔓75 *L*Θ*al* | ⸆το *W*φ *pc* **23** ⸉2 3 4 1 𝔓75 *B*; h **24** ⸂κυριε κυριε *D*(sy^{c}) | ⸋ *D*

ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς
ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέ-
μοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, □καὶ ὑπακούουσιν
26–39: Mt 8,28–34. 26 αὐτῷ⸌; Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν
Mc 5,1–20. (10,13.) ⸀Γερασηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας.
27 ˈἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν ⸂ἀνήρ τις⸃ 24 61
ἐκ τῆς πόλεως ⸀ἔχων δαιμόνιαᶠ, καὶ χρόνῳ ἱκανῷ⸃
⸂²οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον⸃, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν
28 ἀλλ’ ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν
ἀνακράξας □προσέπεσεν αὐτῷ καὶ⸌ φωνῇ μεγάλῃ
Mc 1,24! 1 Rg 17,18. εἶπεν· τί ἐμοὶ καὶ σοί, °Ἰησοῦ υἱὲ □²τοῦ θεοῦ⸌ τοῦ
29 ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. ⸀παρήγ-
γελλεν γὰρ τῷ ⸁πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ⸀²ἐξελθεῖν
13,16. J 5,6. ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συν-
Mc 9,21. ηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο ἁλύσεσιν καὶ πέδαις
φυλασσόμενος, καὶ διαρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο
30 ⸁²ἀπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. ἐπηρώτησεν
δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς⸆· τί σοι ὄνομά ἐστιν; ὁ δὲ
εἶπεν· ⸂λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ⸃ εἰς
31 αὐτόν. καὶ ⸀παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ
32 αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ἦν δὲ ἐκεῖ
ἀγέλη χοίρων °ἱκανῶν ⸀βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει· καὶ
παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ⸂ἐπιτρέψῃ ⸁αὐτοῖς εἰς ἐκεί-
33 νους εἰσελθεῖν⸃· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα
δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ⸀εἰσῆλθον εἰς
τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
34 κρημνοῦ εἰς τὴν ⸁λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. ἰδόντες
δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονὸς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν

---

25 □ 𝔓75 *B* *700* aeth.; W **26** ⸀*p*) Γεργεση- ℵΘ*al*; Th^r1 : Γαδαρη- ℜ*pm* sy; h^r2 : *txt* 𝔓75 *BD* latt **27** ⸂τις αν. *B*.; h¹ : ανηρ *Da*; h² | ⸀ος ειχεν ℜ*D*Θ *33pl* | ᶠεκ χρονων ικανων και ℜΘ*pl*; s : απο χρονων ικ. ος *D* | ⸂²ιμ. ουκ ενεδιδυσκετο ℜ*D*Θ*pl* **28** □ *D* | °*p*) 𝔓75 *D 579 al* | □² *D 892 al*; [H] **29** ⸀-γειλεν 𝔓75 *B* ℜ*al*; h : *p*) ελεγεν *De* : *txt* 𝔖*pm* | ⸁δαιμονιω *De* | ⸀²*p*) εξελθε *De*. | ⸁²υπο *rell*; Th : *txt* *B*Ξ sa. **30** ⸆λεγων *C*ℜ*D*Θ*pl*; T | ⸂*p*) λ. ονομα μοι· πολλα γαρ ησαν δαιμ. *D* (it) **31** ⸀*p*) -λει ℜΘ*al* **32** ° *Dcr* | ⸀-ενων *C*ℜ*al* : Th : *txt* 𝔓75 *B*ℵ*D*Θ*pm* | ⸂εις τους χοιρους εισελθωσιν *Dc* | ⸁αυτον 𝔓75. : -ους *544* : — ℵ* *1241* **33** ⸀ωρμησαν *D*. | ⸁*p*) θαλασσαν ℵ *28 al*

εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ⸂ἐξῆλθον δὲ 35
ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαι-
μόνια ⸀ἐξῆλθεν ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα⸃ παρὰ
τοὺς πόδας °τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. ἀπήγ- 36
γειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ⸂ὁ δαιμο-
νισθείς⸃. ⸂καὶ ⸀ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος 37
τῆς περιχώρου⸃ τῶν ⸁Γερασηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, (4,42.)
62 ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· * αὐτὸς δὲ ἐμβὰς ⸂εἰς 40.
84,8 πλοῖον⸃ ⸀²ὑπέστρεψεν. ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' 38
οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέ-
λυσεν δὲ αὐτὸν λέγων· | ⸀ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν 39 (Mt 8,4!) 17,18.
σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ ⸁θεός. καὶ
ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα
ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ⸀²Ἰησοῦς. 40–56: Mt 9,18–26. Mc 5,21–43.
25 63 ⸂Ἐν δὲ⸃ τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο 40
85,2 αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες 37; 4,42. Mc 1,37.
⸀αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάϊρος, καὶ 41
⸀οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν· καὶ πεσὼν
παρὰ τοὺς πόδας ⸆Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελ-
θεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, | ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς 42 7,12!
ἦν αὐτῷ °ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ ⸀αὕτη ἀπέθνῃσκεν.
Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον
26 αὐτόν. καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν 43
δώδεκα, ⸂ἥτις ⸆οὐκ ἴσχυσεν ⸀ἀπ' οὐδενὸς θεραπευ-
θῆναι⸃, | προσελθοῦσα °ὄπισθεν ἥψατο □τοῦ κρασπέ- 44 Nu 15,38.
δου\ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις

---

35 ⸂ παραγενομενων δε εκ της πολεως και θεωρησαντων καθημενον τον δαιμονιζομενον σωφρ. και ιματισμενον καθημενον *D* | ⸀εξεληλυθει *C𝔐 Θpl*; W : *txt* 𝔓75 *B*א**pc* | ° 𝔓75 *B*.; [H] **36** ⸂ ο λεγιων *D*. : a legione lat : — c **37** ⸂ ηρωτησαν δε τον Ιησουν παντες και η χωρα *D* | ⸀-σαν *𝔐*(*D*)*al*; T | ⸁ Γεργεση- א**Θal*; Thr1 : Γαδαρη- *𝔐pm* sy; hr2 : *txt* 𝔓75 *BC*D* latt | ⸂p) εις το πλ. *𝔐pm*; W : — *D* | ⸀²(-στρεφεν P. Schmiedel *cj*) **39** ⸀πορευου *D* | ⸁p) κυριος *C**sy : Ιησους *213* | ⸀²θεος *λ 579 pc* **40** ⸂ εγενετο δε εν א**C𝔐DΘpl*; T | ⸀τον θεον א*. **41** ⸀αυτος א*C𝔐Θpm*; Th : *txt* 𝔓75 *BDal* it | ⸆του *C𝔐DΘpl*; S : *txt* 𝔓75 vid *B*א**pc* **42** ° *D 579* | ⸀(αὑτὴ H) **43** ⸂ην ουδε εις ισχυεν θεραπευσαι *D* | ⸆ιατροις προσαναλωσασα (αναλ- *579*) ολον τον βιον *ℌ𝔐Θpl* (syc); T : *txt* 𝔓75 *B*(*D*) sys sa | ⸀υπ א*C𝔐Θpl*; S : *txt* 𝔓75 *BApc* **44** ° *DΨ* | □ *p*) *D* it Mcion

45 τοῦ αἵματος αὐτῆς. ⸀καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς⸀· τίς ⸂ὁ
ἁψάμενός μου⸃; ἀρνουμένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ
6,5! Πέτρος⸆· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ
46 ἀποθλίβουσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἥψατό [illegible]
6,17! τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν [illegible]
47 ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, ⸀τ[illegible]
μουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' [illegible]
αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς
Mt 9,22! 48 τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν
Mc 5,34! αὐτῇ· ⸀θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πο-
1 Sm 1,17. 49 ρεύου εἰς εἰρήνην. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ⸀ἔρχεταί
τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων⸀ ⸆ὅτι τέθνηκεν
ἡ θυγάτηρ σου· ⸀μηκέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον.
50 ⸋ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ· μὴ φοβοῦ·
51 μόνον ⸀πίστευσον, καὶ σωθήσεται. ἐλθὼν δὲ εἰς
τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ
9,28. Mt 17,1! εἰ μὴ Πέτρον καὶ ⸀Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον⸀ καὶ τὸν
52 πατέρα ⸂τῆς παιδὸς⸃ καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον
7,13! δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν·
53 μὴ κλαίετε· ⸀οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ
54 κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς
δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων·
55 ἡ παῖς, ⸀ἔγειρε. καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς,
καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι
56 φαγεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ
Mt 8,4 p! παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

1–6: Mt 10,1.7.9–11. Mc 6,7–13; 16,17 (10,1–12.)
9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ⸆ἔδωκεν ⸉αὐτοῖς 27 64
δύναμιν⸊ καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια 86,2
2 νόσους θεραπεύειν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κη[

45 ⸀p) ο δε Ιησ. γνους την εξελθουσαν εξ αυτου δυναμιν επηρωτα *D* | ⸂p) ηψατο *D* it Mcion | ⸆και οι συν αυτω ℌ(𝔎)*DΘpm*; T : *txt* 𝔓75 *B* 700 *al* sy^{sc} **47** [...]τρομος ουσα *D*. **48** ⸀-τερ ℌ𝔎*Dpl*; T : *txt* *BΘpc* **49** ⸀p) ερχονται απο τ. α. λεγοντες *Dc* sy^{sc} | ⸆αυτω *C𝔎DΘpm*; S : *txt* 𝔓75vid *B*ℵ 700 *al* | ⸀μη *C𝔎Θpl*; S : *txt* 𝔓75 *B*ℵ*D* **50** ⸀p) -ευε *rell*; S : *txt* *BLΞ* 579. **51** ⸀p) Ιακ. κ. Ιω. ℌ 700 *al* vg^{cl}sy; S : Ιακ. Valentiniani *apud* Ir.; h^{r} : Ιω. 1038. : *txt* 𝔓75 *BC𝔎DΘpm* it vg^{codd} | ⸂p) του κορασιου *D* sa. **52** ⸀p) ου γαρ ℌ*DΘpm*; H : *txt* 𝔎*al* Or **54** ⸀-ρου 𝔎*al*; T 9,1 ⸆αποστολους ℌ*Θal* lat; S : p) μαθητας αυτου *C*^{3}*Ual* it : *txt* 𝔓75 *B*𝔎 *Dal* sy Mcion | ⸉*B*; Wh

87,2 σειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι⊤, ⸆καὶ εἶπεν 3 10,4!
πρὸς αὐτούς· μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε
ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον
μήτε °ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν 4 10,5–7.
88,2 εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. καὶ 5 10,10 s.
ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς
πόλεως ἐκείνης⊤ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν (54.)
ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. 5,14; 21,13.
89,8 ⸆ἐξερχόμενοι δὲ ⸂διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας⸃ εὐαγγελι- 6
(65) ζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. ⸀Ἤκουσεν 7 7–9: Mt 14,1 s.
90,2 δὲ Ἡρῴδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα ⸂πάντα, καὶ Mc 6,14–16.
διηπόρει⸃ διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων ὅτι Ἰωάννης
⸉ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν⸊, ⸆ὑπό τινων δὲ ὅτι Ἠλίας ἐφάνη, 8 19. Mt 16,14.
ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.
⸆εἶπεν δὲ [ὁ] Ἡρῴδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς 9
δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει 5,18! 23,8.
66 ἰδεῖν αὐτόν. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι 10 10,17. Mc 6,30.
91,8 διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. * Καὶ παραλαβὼν 10–17: Mt 14,13–21.
92,3 αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς ⸂πόλιν καλου- Mc 6,31–44. J 6,1–13.
μένην ⸀Βηθσαϊδά⸃. οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολού- 11 10,18. (J 11,54.)
θησαν αὐτῷ· καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει
αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς
67 χρείαν ἔχοντας θεραπείας⊤ ἰᾶτο. Ἡ δὲ ἡμέρα 12
93,1 ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπαν
αὐτῷ· ἀπόλυσον ⸂τὸν ὄχλον⸃, ἵνα πορευθέντες εἰς
τὰς κύκλῳ κώμας καὶ ἀγροὺς καταλύσωσιν ⸋καὶ
εὕρωσιν ἐπισιτισμόν⸌, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ
ἐσμέν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· δότε αὐτοῖς ⸉φαγεῖν 13
ὑμεῖς⸊. οἱ δὲ εἶπαν· οὐκ εἰσὶν ἡμῖν ⸂πλεῖον ἢ⸃ ⸉²ἄρτοι
πέντε⸊ καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς J 4,8.

---

2 ⊤τους ασθενεις 𝔇 **D** *al*; S : τ. α-νουντας **CℜΘ** *pm* : *txt* **B** sy^sc Mcion **3** ° 𝔇 *pc*; H : *txt* **ℜDΘ** *pl* **5** ⊤και **ℜ** *pm*; T **6** ⸂διηρχ. κ. πολεις και κ. Mcion : κατα πολεις και ηρχοντο **D** **7** ⸀ακουσας et ⸂ηπορειτο **D** | ⸉εκ ν. ανεστη **D** *ce*. **9** [+ 𝔓75 𝔇 700 *pm*; W : — **ℵCℜDΘ** *al*; T **10** ⸂κωμην λεγομενην B. **D** : p) τοπον ερημον **ℵ*** *al* sy^c : κωμην καλ. B. εις τοπ. ερ. **Θ**. : τοπ. ερ. πολεως καλουμενης B. **Cℜ** *pm* : *ead.*, *sed* — ερ. **λ** 700 (sy^s) : *txt* 𝔓75 **BL** 33 *pc et* ⸀-δαν **WℜΘ** *al* **11** ⊤αυτου παντας **D**. **12** ⸂p) τους -ους 𝔓75 **ℵ**^c 28 565 1424 *pc* | ⸋ **D**. **13** ⸉ 𝔇**ℜDΘ** *pl*; h : *txt* 𝔓75 **B** | ⸂ἢ 579. : p) πλ. ει μη **N** 4 *pc* : πλειονες **ℵ***. | ⸉²p) *rell*; h : *txt* **Bℵ*** 115 579.

⸀ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα⁚.
14 ˈἦσαν ⸀γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· κατακλίνατε αὐτοὺς
15 κλισίας °ὡσεὶ ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ ἐποίησαν οὕτως
16 □καὶ κατέκλιναν ⸀ἅπαντας⸌. λαβὼν δὲ τοὺς πέντε
J 11,41; 17,1. ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν
οὐρανὸν ⸆εὐλόγησεν ⸀αὐτοὺς □καὶ κατέκλασεν⸌, καὶ
2 Rg 4,44. 17 ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. καὶ
ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἤρθη τὸ
⸀περισσεῦσαν ⸁αὐτοῖς κλασμάτων⁚ κόφινοι δώδεκα.
18–27: Mt 16,13–28. Mc 8,27–9,1. 18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι ⸀αὐτὸν °προσευχόμενον 29 6
κατὰ μόνας ⸁συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπη- 94,1
6,12. Mt 14,23. ρώτησεν αὐτοὺς λέγων· τίνα με ⸉οἱ ὄχλοι λέγουσιν⸊
19 εἶναι; ˈοἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν· Ἰωάννην τὸν
7. βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προ-
20 φήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς·
J 6,69. E 4,13s. ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Πέτρος δὲ ἀπο-
21 κριθεὶς εἶπεν· τὸν χριστὸν ⸆τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ ἐπι- 95,2
τιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο,
44; 17,25; 24,26.46. 22 ˈεἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ
18,32s; 23,11. Mt 21,42! παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυ-
Hos 6,2. τέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀπο-
23 κτανθῆναι καὶ ⸄τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ⸅ ⸀ἐγερθῆναι. Ἔλεγεν 96,2
δὲ πρὸς πάντας· * εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, 69
14,27. ⸀ἀρνησάσθω ἑαυτὸν □καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ⸌
17,33. Mt 10,39. J 12,25. 24 □²καθ' ἡμέραν⸌, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἐὰν
θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν·
ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ,
25 οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ⸀ὠφελεῖται ⸁ἄνθρωπος

---

13 ⸀-σομεν 1 *al* | ⁚; comm **14** ⸀δε ℵ* *pc a e* vg; T | ° ℜ Θ *pl*; T **15** □ ***D*** | ⸀παντας ℵ 33 700 *al*; h **16** ⸆προσηυξατο και ***D***. | ⸀επ α. ***D*** it sy$^{(s)c}$ Mcion : *p*) — ℵ sy^{p} | □ ***D*** **17** ⸀-σσευμα ***D W*** *pc* | ⸁αυτων των ***W*** : *p*) των ℵ ***D*** | ⁚. W **18** ⸀αυτους ***D*** | ° ***D*** *a c e* sy^{c}. | ⸁! συνηντησαν ***B**** *pc f*; h | ⸉ $\mathfrak{P}^{75}$ C ℜ ***D W*** Θ *pl* **20** ⸆*p*) υιον ***D*** (*pc*) *e* **22** ⸄*p*) μεθ' ημερας τρεις ***D*** it (Mcion) | ⸀*p*) αναστηναι ***C*** ℜ ***D*** *al*; h **23** ⸀*p*) απαρν- $\mathfrak{P}^{75}$ ***B**** ***C*** ℜ *pl*; h | □ ***D*** *al*. | □²*p*) ***C*** ℜ ***D*** *al* it sy^{s} **25** ⸀*p*) -λει ℵ ***C D*** *pc*; h | ⸁*p*) -πον ***D**** it

⸀κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ⸀ἀπολέσας
97,2 ἢ ⸀ζημιωθείς; ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς 26 Mt 10,33! R 1,16. 2 T 1,8.
ἐμοὺς °λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαι-
σχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ 1 T 5,21.
98,2 τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ 27
ὑμῖν ⸀ἀληθῶς, εἰσίν τινες τῶν αὐτοῦ ἑστηκότων
οἳ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν ⸂τὴν 21,31. J 8,52. H 2,9.
βασιλείαν τοῦ θεοῦ⸃.

28–36: Mt 17,1–8. Mc 9,2–8.

70 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ 28
ἡμέραι ὀκτώ, °καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ ⸉Ἰωάννην Mt 17,1!
καὶ Ἰάκωβον⸊ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι.
|καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ⸀προσεύχεσθαι αὐτὸν ⸂τὸ εἶδος⸃ 29
τοῦ προσώπου αὐτοῦ ⸁ἕτερον καὶ⸃ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ⸆
λευκὸς ἐξαστράπτων. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ⸀συνε- 30 20,38. 1 P 1,10–12.
λάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας,
| οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν 31 22. (2 P 1,15.)
ἤμελλεν πληροῦν ⸀ἐν Ἰερουσαλήμ. ὁ δὲ Πέτρος 32
καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ· δια- Mt 26,43.
γρηγορήσαντες δὲ εἶδαν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς J 1,14. 2 P 1,16–18.
δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ καὶ ἐγένετο 33
ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ᾽ αὐτοῦ εἶπεν ὁ
Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ⸀ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν 5,5!
ἡμᾶς ὧδε εἶναι, ⸂καὶ ποιήσωμεν⸃ σκηνὰς τρεῖς, μίαν
σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεῖ καὶ μίαν Ἠλίᾳ, μὴ εἰδὼς
ὃ λέγει. ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη 34
καὶ ⸀ἐπεσκίαζεν ⸁αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ
⸂εἰσελθεῖν αὐτοὺς⸃ εἰς τὴν νεφέλην. καὶ φωνὴ 35 3,22; (23,35.) Ps 2,7. Is 42,1.
⸀ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ Dt 18,15.19.
υἱός μου ὁ ⸁ἐκλελεγμένος⸆, αὐτοῦ ἀκούετε, καὶ ἐν τῷ 36
γενέσθαι τὴν φωνὴν εὑρέθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ

---

25 ⸀p) -ησαι et -εσαι et -θηναι *D*ac.* **26** ° *D a e l* sy[c] Or **27** ⸀p) *αλ. οτι* 𝔓[45] *Π 544 al* : *οτι αλ.* 𝔓[75vid] *D(et —, , ut EGal* lat sy aeg) | ⸂p) *τον υιον του ανθρωπου ερχομενον εν τη δοξη αυτου* *D* (sy[c], Cl) Or; h[r] **28** ° 𝔓[45] *Bℵ*H pc* it; 𝔎 | ⸉p) 𝔓[45.75] *DL 33 al* vg[cl] sy **29** ⸀-*ευξασθαι* 𝔓[45] ℵ* *1.* | ⸂*η ιδεα D* Or. | ⸁*ηλλοιωθη και D* it sy : *ετ. και ηλλ.* et ⸆*και εγενετο Θ* Or **30** ⸀*συνλαλουντες* 𝔓[45] *pc* sy[sc] **31** ⸀*εις* 𝔓[45] *D* **33** ⸀*διδασκαλε* 𝔓[45] *X 157* | ⸂p) *θελεις ποιησω ωδε D* **34** ⸀p) -*ασεν* 𝔓[45] *C𝔎DΘ pl*; S : *txt* 𝔓[75] *Bℵ pc* | ⸁*αυτον 1604.* | ⸂*εκεινους εισ.* 𝔓[45] *𝔎DΘ pl* : *εισ.* 𝔓[75]. **35** ⸀*ηλθεν D.* | ⸁p) *αγαπητος C𝔎D pl* lat Mcion Cl : *εκλεκτος Θ pc* : *txt* 𝔓[45.75] 𝔥 *pc* it sy[s] | ⸆p) *εν ω ηυδοκησα DΨ al*

αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις
ταῖς ἡμέραις °οὐδὲν ὧν ἑώρακαν.
37–43: Mt 17,14–21. Mc 9,14–29. 37 Ἐγένετο δὲ ⸀τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ⸃ ⸀κατελθόντων αὐτῶν⸃ 71
ἀπὸ τοῦ ὄρους ⸀²συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς.
38 ⸆καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόησεν λέγων·
7,12! διδάσκαλε, δέομαί σου ⸀ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν
39 μου, ὅτι μονογενής μοί ἐστιν, ⸆καὶ °ἰδοὺ πνεῦμα
Mc 1,26! λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ ⸆σπαράσσει
αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ ⸀μόλις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ
40 συντρῖβον αὐτόν· καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου
41 ἵνα ⸀ἐκβάλωσιν αὐτό⸃, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ἀπο-
Mt 12,39! κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ⸀ἄπιστος καὶ
J 14,9. διεστραμμένη⸃, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ
42 ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου. ἔτι
δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαι-
μόνιον καὶ ⸀συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν °δὲ ὁ Ἰησοῦς
7,15. τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ⸀ἰάσατο τὸν παῖδα⸃
4,32! 18,17. 2 P 1,16. 43 καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἐξεπλήσ- 100
(Act 19,27.) σοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ.
43–45: Mt 17,22 s. Mc 9,30–32. *Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει 72
44 εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ⸆θέσθε ὑμεῖς εἰς 101
1,66; 21,14. τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς
22! τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας
18,34; 24,25.45. 2,50. J 16,19. 45 ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν
παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἴσθωνται
46–48: Mt 18,1–5. Mc 9,33–37. αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ
46 ῥήματος τούτου. Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν 32
22,24. Mt 20,24. Mt 9,4! 47 αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 102
⸀εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπι-
48 λαβόμενος ⸀παιδίον ἔστησεν αὐτὸ παρ' ⸀²ἑαυτῷ,

---

36 ° 𝔓45 *D* **37** ⸀ της ημερας 𝔓45. : δια της ημ. *D* it ⸆h^r⸇ | ⸀ -οντα αυτον *D*. | ⸀² συνελθειν α. οχλον πολυ **38** ⸀ -ψον *ℵDEpm* : *txt* 𝔓45 𝔊 *Θpm*; (, επιβλ. T) **39** ° *ℵI* ⸆p) ρησσει και *ℵDΘ λal* lat | ⸀ μογις 𝔓45.75 𝔊𝔎*Dpm*; T : *txt* *BΘal* **40** ⸀ εκβ. αυτον 𝔓45 : απαλλαξωσιν αυτον *D* **41** ⸀ 3 2 1 sy^sc : *1 a e* Mcion Tert **42** ⸀ συνεταρ- *D* | ° 𝔓75. | ⸀ αφηκεν αυτον *D e* **47** ⸀ ιδων *C𝔎DΘpm* latt; h : γνους λ. : *txt* 𝔓75vid *Bℵ 700 al* sy | ⸀ -διου *ℵ𝔎Θpm*; T : *txt* 𝔓75 *BCDal* | ⸀² εαυτον *D*

εἶπεν αὐτοῖς· ὃς ἐὰν δέξηται ⸉τοῦτο τὸ παιδίον⸊
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ Mt 10,40!
δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ
μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστιν 22,26.
103,3 *⸆μέγας. Ἀποκριθεὶς δὲ ⸋ὁ Ἰωάννης εἶπεν· ⸀ἐπιστάτα,* 49 49. 50: Mc 9,38–41.
εἴδομέν τινα ⸀ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαι- 5,5! 10,17.
μόνια, καὶ ⸀²ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ Nu 11,28.
μεθ' ἡμῶν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ⸆ Ἰησοῦς· μὴ 50 1 Th 5,19.
κωλύετε·⸆ ⸋ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ⸀ὑμῶν, ὑπὲρ (11,23.) Ph1,18
⸀ὑμῶν ἐστιν⸌.

Act 2,1. 1T3,16 13,22; 17,11; 19,28 Mt19,1.15 20,17p.(J7,1.) 2 Rg 12,18. Ez 28,21.
73 *Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας* 51
104,10 *τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον⸆*
ἐστήρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἰερουσαλήμ, ⸍καὶ 52
ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ
πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς ⸀κώμην Σαμαριτῶν, 10,33; 17,16. (Mt 10,5.)
⸀ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ· καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, 53 J 4,4-9.40; 8,48 Act 1,8; 8,14.25
ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν ⸀πορευόμενον εἰς Ἰερου- 10,8.10; (19,6.) 2 Sm 17,11.
σαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ 54 (5.) Mc 3,17.
Ἰωάννης εἶπαν· κύριε, θέλεις εἴπωμεν **πῦρ κατα-** Mt 4,21!; 17,4 2 Rg 1,10.12.
βῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς⸆; *⸍στρα-* 55 R 10,2. (Ap 11,5.) 2 Sm 16,10.
φεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς⸆. ⸍⸆καὶ ἐπορεύθησαν εἰς 56
ἑτέραν κώμην. Nu20,21. Mt2,12.
38 74 *Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις* 57 57–60: Mt 8,19–22.
105,5 *πρὸς αὐτόν· ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ⸀ἀπέρχῃ⸆.*
⸍καὶ εἶπεν αὐτῷ ⸋ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς 58
ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώ-
σεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν

---

48 ⸉ 𝔓75 D λ 579 al | ⸆ ο 𝔓45 1093 **49** ⸋ 𝔓45.75 B D al; H | ⸀p) διδασκαλε 𝔓45 C* 157 pc | ⸀ επι C 𝔎 D Θ al; T | ⸀² -υσαμεν C 𝔎 D Θ pl; T **50** ⸆ ο 𝔓45.75 C 𝔎 D Θ pl; W : txt B ℵ* | ⸆ ου γαρ εστιν καθ υμων L 33 al; 𝔖 : eadem + ουδε υπερ υμων et ⸋ 𝔓45. | ⸀p) ημ- et ημ- 𝔎 al : υμ- et ημ- ℵ* φ al **51** ⸆ αυτου ℵ C 𝔎 D Θ pl; T : txt 𝔓45.75 B pc **52** ⸀ πολιν ℵ* φ pm lat; T | ⸀ ως 𝔓45.75 B ℵ* it; H **53** ⸀ -μενου 𝔓45 lat.; (Beza cj) **54** ⸆ ως και Ηλιας εποιησεν C 𝔎 D Θ pm it; ⊣hʳ⊢ : txt 𝔓45.75 ℌ al e vg sy^sc Hier **55** ⸆ και ειπεν· ουκ οιδατε ποιου πνευματος εστε (𝔎) D (Θ) al latsy^c (Mcion); ⊣hʳ⊢ : txt 𝔓45 ℌ E al l r sy^s Hier **56** ⸆ (19, 10; J 3, 17) ο γαρ (— γ. Θ pm) υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν ψυχας ανθρωπων (— ανθρ. latsy^c; h^r2v) απολεσαι αλλα σωσαι 𝔎 Θ al latsy^c Mcion; ⊣[h^r1]⊢ : txt 𝔓45.75 ℌ D E al sy^s Hier **57** ⸀ υπαγης 𝔓45. : -γεις D 157. | ⸆ κυριε C 𝔎 Θ pm **58** ⸋ B.; [H]

59 κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον· ἀκολούθει
Gn 27,41. μοι. ὁ δὲ εἶπεν· ⸆ἐπίτρεψόν μοι ⸉πρῶτον ἀπελ-
60 θόντι⸊ θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπεν δὲ αὐτῷ·
Lv 21,11. Nu 6,6 s. ⸀ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς,
σὺ δὲ ⸁ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
61 ˈΕἶπεν δὲ καὶ ἕτερος· ἀκολουθήσω σοι, κύριε· 106,10
14,33. 1Rg19,20. πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς
62 τὸν οἶκόν μου. εἶπεν δὲ [πρὸς αὐτὸν] ὁ Ἰησοῦς·
17,31. J 6,66. Ph 3,13. Gn 19,17.26. οὐδεὶς ⸂ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ⸆ἐπ᾽ ἄροτρον καὶ
βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω⸃ εὔθετός ἐστιν ⸄τῇ βασιλείᾳ⸅
1–12: Mt 10,7–16 p. (6,13; 9,1-6.52.) Ex 24,1. Nu 11,16. τοῦ θεοῦ.
10 ⸂Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος⸃ ⸆ἑτέρους 34 75
ἑβδομήκοντα [δύο], καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο 107,10
⸇πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον
2 οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς· 108,5
Mt 9,37 s. J 4,35! ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεή-
θητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ⸉ἐργάτας
3 ἐκβάλῃ⸊ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε· ἰδοὺ 109,5
Ps Sal 8,23. 9,3. 4 ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ 110,2
(2 Rg 4,29.) 12,33; 22,35 s. βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα·
9,4. 1 Sm 25,6. 5 °καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ᾽ 111,5
J 20,19. ἂν εἰσέλθητε ⸂οἰκίαν, πρῶτον⸃ λέγετε· εἰρήνη τῷ
1 P 4,14. 6 οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν ⸉ἐκεῖ ᾖ⸊ υἱὸς εἰρήνης, ἐπανα-
παήσεται ἐπ᾽ αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μή γε,
7 ἐφ᾽ ὑμᾶς ⸀ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, 112,2
1 T 5,18. 1 K 9,5–14. ἔσθοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ᾽ αὐτῶν· ἄξιος γὰρ
Jc 5,4. ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.* μὴ μεταβαίνετε ἐξ 76
8 οἰκίας εἰς οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε 113,10
1 K 9,4; 10,27. καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν,

---

59 ⸆ p) κυριε 𝔓45.75 ℌℜΘ pl : h : txt B* D pc sys Or | ⸉ 𝔓45 75 Cℜ(Θ) al ; S : txt Bℵ(D) pm **60** ⸀ αφετε Ir. | ⸁ πορευθεις D c **62** [+ ℵ L al (⸉ CℜΘ pm) ; T : — 𝔓45.75 B ; W | ⸂ εις τα οπ. βλ. κ. επιβαλλων τ. χ. αυτου επ αρ. (𝔓45.75) D it Cl ; ⊣hr⊢ | ⸆ αυτου 𝔓45 ℌℜ(DΘ) pl ; T : txt 𝔓75 B pc | ⸄ εν τ. β. 𝔓75 ℵ3 579 pc : εις την β-αν CℜDΘ pl : txt ℌλ pc **10,1** ⸂ απεδειξεν δε D it (Mcion) | ⸆ και ℵCℜD Θ pl ; T : txt 𝔓75 B pc sys | [+ 𝔓75 BD pc lat syc ; W : — ℌℜΘ pl f i q ; T | ⸇ δυο BΘ al ; [H] **2** ⸉ p) rell ; S : txt 𝔓75 BD 0181 700 e. **4** ° ℵ* pc Mcion ; T **5** ⸂ 2 1 D* a : 1 D2 579 r Mcion Or **6** ⸉ ℌℜD pl ; Th : txt 𝔓75 B pc lat | ⸀ p) επιστρεψει η ειρηνη υμων D

7:23-31 / 7:32-37

ˈκαὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε 9 9,2. Act 28,8.
°αὐτοῖς· ἤγγικεν ⸋ἐφʼ ὑμᾶς⸌ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Mt 3,2.
114,2 ˈεἰς ἣν δʼ ἂν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται 10 9,5.58.
ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἴπατε·
ˈκαὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς 11 Act 13,51; 18,6.
πόλεως ὑμῶν ⸂εἰς τοὺς πόδας⸃ ἀπομασσόμεθα ὑμῖν·
πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ
θεοῦ. λέγω ⸆ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ⸂ἡμέρᾳ ἐκείνῃ⸃ 12
115,5 ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Οὐαί σοι, 13 13–15: Mt 11,20–24.
Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ (8,26); 9,10.
καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι Mc 6,2.
ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθή- Jon 3,6. Dn 9,3. Esth 4,3.
μενοι μετενόησαν. πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτό- 14
τερον ἔσται ⸋ἐν τῇ κρίσει⸌ ἢ ὑμῖν. καὶ σύ, Καφαρ- 15 4,23.31.40; 7,1.
ναούμ, ⸂μὴ ἕως ⸆οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ;⸃ ἕως °τοῦ ᾅδου Is 14,13.15.
116,1 ⸀καταβήσῃ. Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ 16 Mt 10,40! J 5,23!; 12,48.
ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ⸂ἐμὲ ἀθετῶν 1 Th 4,8. Jd 8.
77 ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με⸃. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ 17 9,49.
117,10 ἑβδομήκοντα [δύο] μετὰ χαρᾶς λέγοντες· κύριε, καὶ (Mt 17,19 p.) Mc 16,17.
τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. (17,24.) J 12,31.
ˈεἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ⸉ὡς ἀστρα- 18 Ap 12,8 s. Is 14,12.
πὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα⸊. ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν 19
τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, Ps 91,13. Gn 3,15. R 16,20.
καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν Mc 16,18. Act 28,6.
ὑμᾶς οὐ μὴ ⸀ἀδικήσει. πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε 20 Mt 7,22.
ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ Ex 32,32. Is 4,3. Ph 4,3. H 12,23.
ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγέγραπται ἐν τοῖς οὐρα- Ap 3,5!
78 νοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο ⸆τῷ πνεύ- 21 21. 22: Mt 11,25–27.
118,5 ματι ⸋τῷ ἁγίῳ⸌ καὶ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ,
κύριε τοῦ οὐρανοῦ ⸋²καὶ τῆς γῆς⸌, ὅτι ἀπέκρυψας 1 K 2,7.

9 ° 1424 sy^{sc} | ⸋ p) Γ e Mcion **11** ⸂ εις τ. π. ημων *CKΘpm* sy; S : — *𝔎al* vg : *txt* 𝔓$^{45.75}$ *B*ℵ*Dpc* it **12** ⸆ δε ℵ*DΘpm*; T | ⸂ βασιλεια του θεου *Dabe* **14** ⸋ 𝔓^{45} *Dpc el* **15** ⸂ ἡ ε. ου. ὑψώθης, *B*^{3}; W : ἡ ε. ου. ὑψωθεῖσα *C𝔎Θpl* lat : *txt* 𝔓$^{45.75}$ *ℌDpc* it(sy^{sc}) *et* ⸆ του *𝔎Θpl*; S | ° p) 𝔓^{45}ℵ*C𝔎DΘpl*; T : *txt* 𝔓^{75} *Bpc* | ⸀ -βιβασθηση *rell*; Th : *txt* 𝔓^{75} *BD 579* sy^{sc} aeth arm. **16** ⸂ εμου ακουων ακουει του -λαντος με *D* Ju : *txt* + και ο εμου etc. (*ut D*) *Θφ* it sy^{sc} **17** [ ] + 𝔓^{75} *BD* lat sy^{s}; W : — 𝔓^{45} *ℌ𝔎Θpl fq*; T **18** ⸉ 3—5 1 2 6 *B* Or; Wh : 1 2 6 3—5 𝔓^{75} *472 e* **19** ⸀ -ση 𝔓$^{45.75}$ *BC𝔎al*; Wh : *txt* ℵ*DΘpm* **21** ⸆ εν 𝔓^{45}ℵ*Dal* it Cl; T | ⸋ 𝔓^{45}*𝔎pm* Cl | ⸋² 𝔓^{45} Mcion.

ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας
αὐτὰ νηπίοις· ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ⸉εὐδοκία
22 ἐγένετο⸊ ἔμπροσθέν σου. ⸆πάντα μοι παρεδόθη
⸀ὑπὸ τοῦ πατρός ⸰μου, καὶ οὐδεὶς ⸁γινώσκει τίς ⸂
ὁ ⸀υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ⸌ ἐστιν ὁ πατὴρ εἰ
μὴ ὁ υἱὸς⸍ καὶ ᾧ ἐὰν ⸀βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι⸃.
Mt 13,16 s! 1 Rg 10,8. 23 ⸀Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς ⸋κατ' ἰδίαν⸌ εἶπεν· 120,5
μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε⸆.
1 P 1,10 s. 24 ⸀λέγω ⸀γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται ⸋καὶ βασιλεῖς⸌
ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν,
καὶ ἀκοῦσαι ⸆ ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.
25–28: Mt 22,35–40. 25 Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν 35 79
Mc 12,28–31. λέγων· ⸰διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρο- 121,2
18,18–20. 26 νομήσω; ⸀ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί
27 γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ⸀ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
Dt 6,5. εἶπεν· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν ⸰σου ἐξ ὅλης ⸰²τῆς
καρδίας ⸰³σου ⸰⁴καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ
Lv 19,18. τῇ ἰσχύϊ σου ⸋καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου⸌, καὶ τὸν
7,43. Lv 18,5. 28 πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ· ὀρθῶς
Mt 19,17 p. 29 ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ. ὁ δὲ θέλων 122,10
16,15! δικαιῶσαι ⸀ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς
30 ἐστίν μου πλησίον; ὑπολαβὼν ⸆ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· 36
ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς
Ἰεριχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσεν, οἳ καὶ ἐκδύ-
σαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον
Ps 38,12. 31 ἀφέντες ἡμιθανῆ. κατὰ ⸀συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις
κατέβαινεν ⸰ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν
32 ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης ⸆κατὰ τὸν
9,52! 33 τόπον ⸰ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. Σαμαρίτης
7,13. δέ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδὼν ἐσπλαγχνίσθη,

---

21 ⸉ $\mathfrak{P}^{45}$ א ℜ D Θ pl; T **22** ⸆ (23) και στραφεις προς τους μαθητας ειπεν ℜ Θ al it; T | ⸀απο D | ⸰ D a c l vg^{codd} sy^{s} Mcion Ju | ⸁εγνω (Mcion?) Ju | ⸂ … 1579 a | ⸀πατηρ .. υιος .. υιος .. πατηρ U b (Ju, Ir, Mcion?) | ⸀ο υιος αποκαλυψη Mcion **23** ⸋ D pc lat sy^{sc} | ⸆και ακουοντες α ακουετε D (c e f) **24** ⸀δε M pc : — $\mathfrak{P}^{75}$ pc | p) ⸋ D it Mcion | ⸆μου $\mathfrak{P}^{75}$ B 0124. **25** ⸰ D (Mcion?) **27** ⸰ B* H.; Wh | ⸰² $\mathfrak{P}^{75}$ B pc; ℌ | ⸰³ B | ⸰⁴ $\mathfrak{P}^{75}$ B | ⸋ D pc it Mcion **29** ⸀αυ- א* pc; h (αὑ-) **30** ⸆ ὁ $\mathfrak{P}^{45}$ ℜ D Θ pl; S : txt $\mathfrak{P}^{75}$ B א* **31** ⸀τυχα D. : συντυχιαν $\mathfrak{P}^{75c}$. | ⸰ B pc; [H] **32** ⸆γενομενος $\mathfrak{P}^{45}$ C ℜ D Θ pl; T et ⸰ $\mathfrak{P}^{45}$ D pc lat

χνίσθη, ˈκαὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα 34
αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ Is 1,6. Mc6,13. Jc5,14.
αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδο-
χεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον 35
ἐκβαλὼν ⸉δύο δηνάρια ἔδωκεν⸊ τῷ πανδοχεῖ καὶ
εἶπεν· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδα-
πανήσῃς ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω
σοι. ⸂τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι⸃ 36
γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς; ὁ δὲ 37
εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν δὲ Jc 1,25.
αὐτῷ °ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ ⸆ ποίει ὁμοίως. J 13,17.
37 80 ⸂Ἐν δὲ⸃ τῷ πορεύεσθαι ⸀αὐτοὺς ⸆ αὐτὸς εἰσῆλθεν⸃ 38 J 11,1 ss; 12,2 s.
εἰς κώμην τινά· γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπε-
δέξατο αὐτὸν ⸂²εἰς τὴν οἰκίαν⸃. καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ 39
καλουμένη ⸀Μαριάμ, °ἣ καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς Dt 33,3. Act 22,3.
τοὺς πόδας ⸂τοῦ κυρίου⸃ ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. J 11,20.
ˈἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· 40 1 K 7,35.
ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν· κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ Mc 4,38.
ἀδελφή μου μόνην με ⸀κατέλειπεν διακονεῖν; εἰπὸν 8,3.
οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ 41
εἶπεν αὐτῇ ὁ κύριος· Μάρθα Μάρθα, ⸂μεριμνᾷς
καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, ˈὀλίγων δέ ἐστιν χρεία 42 Mt 6,33.
ἢ ἑνός⸃· ⸀Μαριὰμ ⸁γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξε- 11,28. Mt 13,46.
λέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ⸆ αὐτῆς.
38 81 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ 11
128,5 προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσ-
εύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθη- 5,33.

35 ⸉312 𝔓45.75 *B*; Wh : 213 *D* **36** ⸂τινα ουν δοκεις πλησιον *De*. **37** ° *B**.; [H] | ⸆ και 𝔓45. **38** ⸂ εγενετο δε εν *C𝔎D Θpl*; T *et* ⸀ αυτον εισελθειν *D*. | ⸆ και *C𝔎Θpl*; T | ⸂² εις τον οικον αυτης *𝔎DΘpl*; W (*sed* — αυτης), [h] : — 𝔓45.75 *B* : *txt* *𝔖* **39** ⸀ -ρια 𝔓45 *B*𝔎DΘpl*; S | ° 𝔓45.75 *א* Lpc*; [H] | ⸂ Ιησου 𝔓75. : του Ι. 𝔓45 *𝔎ΛWpm* **40** ⸀ -λιπεν 𝔓45.75 *אDal*; T **41** ⸂ — it syˢ : θορυβαζη *D*.; h : ! μ. κ. θ. π. π.· ενος δε ε. χρ. 𝔓45.75 *C𝔎Θpm* vg syᶜ; T : *it., sed* ολιγων *pro* ενος *38 al* syᵖᵃˡ; S : *txt* *אLal.* : *ut txt, sed* χρ. εστ. *B*; W **42** ⸀ -ρια *𝔖𝔎DΘpl* Cl; T : *txt* 𝔓75 *Bpc* | ⸁ δε *C𝔎Θpm* Cl : — *D* lat syˢᶜ; h : *txt* 𝔓75 *BאL al* | ⸆ απ 𝔓45vid.75 *C𝔎ΛWΘpm*

2–4: Mt 6,9–13. 2 τὰς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ὅταν προσεύχησθε,
⸆λέγετε· Πάτερ⸆, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ⸂ἐλθάτω
3 ἡ βασιλεία σου⸃⸆². ¦τὸν ἄρτον ⸀ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον
4 ⸁δίδου ἡμῖν ⸂τὸ καθ' ἡμέραν⸃· καὶ ἄφες ἡμῖν ⸂τὰς
ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ
ὀφείλοντι ἡμῖν⸃· καὶ μὴ ⸂εἰσενέγκῃς ἡμᾶς⸃ εἰς πει-
5 ρασμόν⸆. Καὶ εἶπεν ⸋πρὸς αὐτούς⸌· τίς ἐξ ὑμῶν 124,
ἕξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου
καὶ εἴπῃ αὐτῷ· φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους,
6 ἐπειδὴ φίλος μου ⸂παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ⸃ πρός με
Mt 26,10 p. 7 καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· κἀκεῖνος ἔσωθεν
18,5. G 6,17. ἀποκριθεὶς εἴπῃ· μή μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ
θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ
εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί
18,5. 8 σοι. ⸆λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς
διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διά γε τὴν ἀναίδειαν
9–13: Mt 7,7–11. 9 αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρῄζει. ⁚Κἀγὼ 125,
ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε,
(13,25.) 10 καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ⸀ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς
γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ
11 τῷ κρούοντι ⸀ἀνοιγήσεται. ⁚⸀τίνα ⸁δὲ ἐξ ὑμῶν ⸂τὸν
πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς⸃ ⸆ἰχθύν, ⸀²μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν
12 αὐτῷ ἐπιδώσει; ἢ καὶ αἰτήσει ᾠόν, ⸆ἐπιδώσει αὐτῷ
18,19. 13 σκορπίον; εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ⸀ὑπάρχοντες οἴδατε
Jc 1,17. δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ

---

2 ⸆p) *μη βαττολογειτε ως οι λοιποι· δοκουσιν γαρ τινες οτι εν τη πολυλογια αυτων εισακουσθησονται· αλλα προσευχομενοι* **D**. | ⸆p) *ημων ο εν τοις ουρανοις* **CℜDΘ***pm* (it)sy[c] : *txt* 𝔓[75] **Bא***al* vg sy[s] Mcion Or | ⸂*εφ ημας ελθ. σου η β.* **D**. : *ελθετω το πνευμα σου το αγιον εφ ημας και καθαρισατω ημας* (*162*) *700* (Greg[nyss]; Mcion *haec vl similia pro αγ. το ον. σου*); h[r] | ⸆²p) *γενηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω* (+ *ουτω* א*) *και επι* (+ *της* ℜ*al*) *γης* (א)**C**(ℜ)**DΘ***pm* it vg[s] : *txt* 𝔓[75] **B***al* vg[cl.codd] sy[sc] Mcion Or **3** ⸀(J 6,33?) *σου* Mcion : — *4* sy[sc] | ⸁p) *δος* א**D***pc* | ⸂p) *σημερον* **D***pc* it **4** ⸂p) *τα οφειληματα ημ. ως και ημεις αφι. τοις οφειλεταις ημων* **D** *b c ff²* | ⸂*άφες ημ. εισενεχθηναι* Mcion | ⸆p) *αλλα ρυσαι ημας απο του πονηρου* **CℜDΘ***pm* it sy[c] : *txt* 𝔓[75] **Bא***al* vg sy[s] Mcion Or **5** ⸋ **D***c* Mcion **6** ⸂*παρεστιν απ αγρου* **D** **8** ⸆et si ille perseveraverit pulsans (*c ff² i l*) vg[cl] **9** ⁚ *καγω et* ⁚ **11** *Τινα* comm **9** ⸀*ανοιχθη-* **DEW***pm*; T **10** ⸀*-γεται* 𝔓[75] **BD**; Wh : *-χθησεται* **EW***pm*; T **11** ⁚ *vide* 9 | ⸀*τις* א**D***al*; S | ⸁*γαρ* 𝔓[45] Epiph | ⸂*3 1 2 4 5* **B**; Wh : *1 2 4 5 3* **D***al* : *3 2 4 5* 𝔓[75]. : *1 2 3* א*al*; S : *2 3 5* 𝔓[45] *1 pc* : *txt* **CℜΘ***al* | ⸆p) *αρτον, μη λιθον επιδωσει αυτω η και* (— *και* 𝔖; [h]) (𝔖)ℜ**DΘ***pm* : T(h) : *txt* (𝔓[45]).[75] **B***al* it sy[s] | ⸀² *και* 𝔓[45.75] **B** (Mcion?); W **12** ⸆*μη* rell; T : *txt* 𝔓[45.75] **BL** *892* sa. **13** ⸀p) *οντες* א**D***pm* Mcion

μᾶλλον ὁ πατὴρ ⸋ὁ ⸀ἐξ οὐρανοῦ⸌ δώσει ⸂πνεῦμα
ἅγιον⸃ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.
39 82 ⸀Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον□, καὶ αὐτὸ ἦν⸌ κω- 14 14–23: Mt 12,22–30. Mc 3,22–27.
126,5 φόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ
127,2 κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι⸌· ¹ τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν 15
εἶπαν· ἐν ⸀Βεεζεβοὺλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκ- Mt 9,34!
128,5 βάλλει τὰ δαιμόνια⸆· ἕτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον 16 Mc 8,11 p.
129,2 ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ᾽ αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ⸀εἰδὼς 17
αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασι-
λεία ⸉ἐφ᾽ ἑαυτὴν ⸂διαμερισθεῖσα⸊ ἐρημοῦται, καὶ
οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ᾽ 18
ἑαυτὸν διεμερίσθη, ⸂πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία
αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν ⸀Βεεζεβοὺλ ⸀²ἐκβάλλειν με τὰ
δαιμόνια. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν ⸀Βεεζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ 19
δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ
τοῦτο αὐτοὶ ⸉ὑμῶν κριταὶ ἔσονται⸊. εἰ δὲ ἐν δα- 20 Ex 8,15 [19]
κτύλῳ θεοῦ [ἐγὼ] ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα 17,21.
ἔφθασεν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ὅταν ὁ 21
ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν,
ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· ¹ ἐπὰν δὲ 22 (1 Sm 17,50 s.) Is 49,24; 53,12. Kol 2,15. 1J 4,4. Ps Sal 5,3[4].
ἰσχυρότερος ⸋αὐτοῦ ⸀ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν
πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ᾽ ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ
σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. Ὁ μὴ ὢν μετ᾽ ἐμοῦ 23 (9,50.) J 11,52; 10,12.
κατ᾽ ἐμοῦ ἐστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ᾽ ἐμοῦ
130,5 σκορπίζει⸆. Ὅταν ⸆τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ 24 24–26: Mt 12,43–45.
ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων
ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὑρίσκον⁚⸆ λέγει· ὑπο- Is 34,14.
στρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ 25

---

13 ⸋ 𝔓75 ℵ 700 *al*; [H] | ⸀ ουρανιος 𝔓45 579 *l* | ⸂ αγαθον δομα *D* it; ⊣hr1⊢ : δοματα αγαθα *Θ* : *p*) αγαθα sy^s arm. : πν. αγαθον 𝔓45 *L pc* vg; hr2 : spiritum bonum datum *mm*; hr3 **14** ⸀ *p*) ταυτα δε ειποντος αυτου προσφερεται αυτω δαιμονιζομενος κωφος και εκβαλοντος αυτου παντες εθαυμαζον *D* (*cf*). | □ 𝔓45.75 ℌ *al* (sy^sc); H : *txt* *C ℜ Θ pm* **15.18.19** ⸀Βεελζ- 𝔓45.75 *C ℜ D Θ pl*; T : -lzebub *c* vg sy : *txt B ℵ* **15** ⸆ *p*) ο δε αποκριθεις ειπεν· πως δυναται σατανας σαταναν εκβαλλειν (-βαλειν *D*) *D pm* : *txt* 𝔓45.75 ℌ ℜ *W Θ al* latt sy **17** ⸀ ιδων 157 *pc* lat | ⸉ 312 𝔓45 ℌ *D pc*; Th : *txt B C ℜ Θ pl et* ⸂ *p*) μερ- 𝔓45 *C W Θ pm* **18** ⸂ *p*) ου *D*. | ⸀2 -λ- 𝔓75 *pc* **19** ⸉ 231 ℵ it; T : 312 𝔓45 1194 : 213 *C ℜ Θ al*; h : *txt* 𝔓75 *B D pc* **20** [+ 𝔓75 ℌ (⸉ *D*) *al*; W : — 𝔓45 ℵ* ℜ *Θ pm* : T **22** ⸋ 𝔓75 *D* 1241 | ⸀ ελθ- 𝔓75 1241 *pc* **23** ⸆ με ℵ* *Θ pc* (sy^s); S **24** ⸆ *p*) δε 𝔓45.75 *D W al* | ⁚ . h *et* ⸆ *p*) τοτε 𝔓75 *B Θ al*; h [ℋ] : *txt* 𝔓45 ℵ* *C ℜ D pm* latt

ἐλθὸν εὑρίσκει⸆ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον.
26 ⸀τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα
πονηρότερα ἑαυτοῦ ἑπτά, καὶ εἰσελθόντα κ…
J 5,14. °ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου …
27 χείρονα τῶν πρώτων. Ἐγένετο δὲ ἐν τ…
1,28.42.48. (23,29.) αὐτὸν °ταῦτα ἐπάρασά τις ⸉φωνὴν γυνὴ⸊ ἐκ τοῦ
ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά
28 σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπεν·
8,15.21; 10,42. Mt 12,46–50. Jc 1,22–25. μενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ
καὶ φυλάσσοντες.
29–32: Mt 12,38–42. 29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρξατο λέγειν· 41 8
1 K 1,22. ἡ γενεὰ αὕτη °γενεὰ πονηρά ἐστιν· σημεῖον ζητεῖ, 182,1
καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον
30 Ἰωνᾶ⸆. καθὼς γὰρ ἐγένετο [ὁ] Ἰωνᾶς τοῖς Νινευίταις
σημεῖον, οὕτως ἔσται °καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
1 Rg 10,1. 31 τῇ γενεᾷ ταύτῃ⸆. βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ⸋ἐν
τῇ κρίσει⸌ μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης
καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περά-
των τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ
Jon 3,5. 32 ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. ⸋ἄνδρες Νινευῖται
ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης
καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
8,16. Mt 5,15. 33 κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.⸌ Οὐδεὶς 84
λύχνον ἅψας εἰς ⸀κρύπτην τίθησιν ⸋οὐδὲ ὑπὸ τὸν 183,…
μόδιον⸌, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευό-
34–36: Mt 6,22 s. 34 μενοι τὸ ⸀φέγγος ⸀²βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός 134,…
ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου
E 1,18. ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ⸀ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν·
ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτει…ν

25 ⸆ *p*) σχολαζοντα ℌ 565 *al*; [H] : *txt* 𝔓75 ℵ* ℜ D Θ *pm* C* D 33 it 27 ° 𝔓75 | ⸉ C ℜ Θ *pl*; S : *txt* 𝔓75 B ℵ 29 ° C W l… ⸆ *p*) του προφητου C ℜ Θ *pl* 30 [+ B *pc*; W : — 𝔓75 Θ *pl*; T | ° *p*) 𝔓45 Ψ | ⸆ *p*) και καθως Ιωνας εν τη κοιλια του κητους εγενετο τρεις ημερας και τρεις νυκτας, ουτως και ο υιος του ανθρωπου εν τη γη D (it) 31 ⸋ 𝔓45 D 32 ⸋ *vs.* D 33 ⸀ -πτὸν 𝔓45 1 *pc* | ⸋ 𝔓45.75 L λ 700 *al* sy[s] | ⸀ φως 𝔓75 ℌ D Θ *pm*; H : *txt* 𝔓45 ℜ 33 *al* | ⸀² -πουσιν ℵ *pc*; h[a] 34 ⸀ παν 𝔓45 D.

⸂⸀σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 35
⸂εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον⸁μέρος 36
τι⸃σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος
⊤τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.⸃ Mt 28,8.
85 ⸂Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος 37
85,5 ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ⸃· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. 7,36!
⸂ὁ δὲ Φαρισαῖος⸂ἰδὼν ἐθαύμασεν⸃⸀ὅτι οὐ πρῶτον 38 Mt 15,2 p.
⸁ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. εἶπεν δὲ ὁ κύριος 39 39–52: Mt 23,1–36.
πρὸς αὐτόν· νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι⊤τὸ ἔξωθεν
τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ
ἔσωθεν⸀ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας. ἄφρονες, 40
οὐχ ὁ ποιήσας τὸ⸉ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν⸊ἐποίησεν;
⸂πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ⸀πάντα 41 12,33!
86,5 καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. ἀλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρι- 42
σαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ
⸀πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν
⸁κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ· ⸂ταῦτα °δὲ ἔδει Ps Sal 18,3. J 5,42.
86 ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ παρεῖναι⸃. οὐαὶ ὑμῖν ⸂τοῖς 43
87,2 Φαρισαίοις⸃, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν 14,7; 20,46.
ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
88,5 ἀγοραῖς⊤. οὐαὶ ὑμῖν⊤, ὅτι ἐστὲ⸂ὡς τὰ μνημεῖα τὰ⸃ 44
ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι °οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω
89,5 οὐκ οἴδασιν. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν 45 45–47: Mc 12,38–40.
λέγει αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς
43 ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπεν· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, 46
ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβά-
στακτα, καὶ αὐτοὶ ⊤ ἑνὶ τῶν δακτύλων °ὑμῶν οὐ
87 προσψαύετε⸋τοῖς φορτίοις⸌. οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκο- 47
40,5

35.36 ⸂p) ει ουν το φως το εν σοι σκοτος, το σκοτος ποσον *D* it (*eadem, sed post* 35, *pro* 36, *habet* sy[c]; *post 34 habet 1241*); h[s1]: σκοπει ... εσ. φωτ. ολον και ως [ο] λυχνος [της] αστραπης φωτισει σε *c f* vg; h[s2v] **36** ⸁τι μερος *ℵ𝔎al*; Th[1]: μερος *CΘpc*; h[s]: μελος τι 𝔓[45].: *txt* 𝔓[75] *B 33 λ pm* | ⊤εν *B*; Wh **37** ⸂εδεηθη δε αυτου τις Φαρισαιος ινα αρ. μετ αυτου *D* (it, sy[so]) **38** ⸂ηρξατο διακρινομενος εν εαυτω λεγειν *Dpc* lat(sy[c],Mcion) | ⸀δια τι *D* lat sy[so] Mcion | ⸁-ισατο 𝔓[45] *700* **39** ⊤p) υποκριται *D b* | ⸀υμιν 𝔓[75]. **40** ⸉𝔓[45]*CDal* **41** ⸀απαντα 𝔓[75]*L 579 pc* **42** ⸀p) ανηθον 𝔓[45] *157*.: αν. και το π. *φ* | ⸁κλησιν Mcion.; h[r] | ⸂— *D* Mcion : ⸉*post* 41 *b* | °*ℵ*𝔎al*; T **43** ⸂, Φαρισαιοι *ℵD* it Cl; W | ⊤p) και πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις (*C*)*Dpc* it **44** ⊤p) γραμματεις και Φαρισαιοι υποκριται (— υπ. *D*) *𝔎*(*D*)*Θpl* it | ⸂μνημεια *D* it sy[sc]; ⸆h[r]⸇ | ° 𝔓[75]*𝔎D Wpm* **46** ⊤υμεις 𝔓[75]*Bpc* | ° 𝔓[75]. | ⸋*D b q*.

Act 7,52. δομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, ⸂οἱ δὲ⸃ πατέρες
48 ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. ἄρα ⸂μάρτυρές ἐστε⸃ ⸄καὶ
Act 8,1; 22,20. R 1,32. συνευδοκεῖτε⸅ τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι
αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδο-
in libro quodam? 49 μεῖτε⸆. διὰ τοῦτο ⸋καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν·⸌ 141
Mt 11,19 p. ⸀ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους,
50 καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ ⸁διώξουσιν, ¹ ἵνα
Ap 18,24. ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ⸀ἐκκε-
χυμένον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς
Gn 4,8.10. 2Chr 24,20–22. 51 ταύτης, ¹ἀπὸ αἵματος Ἅβελ ἕως αἵματος Ζαχαρίου
⸂τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ
οἴκου⸃· ναὶ ⁚ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς
Mt 16,19; 23,13. 52 γενεᾶς ταύτης. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ⸀ἤρατε 88
τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε καὶ 142
53 τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. ⸂Κἀκεῖθεν ἐξελ- 143
θόντος αὐτοῦ⸃ ⸄ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ⸀ἀποστοματίζειν αὐτὸν
20,20. 54 περὶ πλειόνων, ¹ ἐνεδρεύοντες °αὐτὸν θηρεῦσαί τι
ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.⸅

12 ⸂Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ 44
⸀ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους⸃, ἤρξατο λέγειν
Mt 16,6! πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ °πρῶτον· * προσέχετε 144
ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, ⸉ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις, τῶν
2–9: Mt 10,26–33. 2 Φαρισαίων⸊. οὐδὲν ⸀δὲ ⸁συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ 145
8,17. ⸂οὐκ ἀποκαλυφθήσεται⸃, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθή-
3 σεται. ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε ἐν τῷ

---

47 ⸂ και οι ℵ*C; T **48** ⸂ μαρτυρειτε 𝔓[75]CℜDWΘpm | ⸄ μη συνευδοκειν De Mcion; ⊣hʳ⊢ | ⸆p) τους ταφους αυτων λ(⸉φ)lat : αυτων τα μνημεια CℜΘpl : txt 𝔓[75]𝔖Ditsy[s] **49** ⸋p) Db Lcf. | ⸀p) -ελλω DΘal b q | ⸁εκδι- ℜDpm; T **50** ⸀p) εκχυννομενον ℵC(-ν- 𝔓[75]ℜΘ)Dpl; Th : txt 𝔓[45]Bpc **51** ⸂p) υιου Βαραχιου ον εφονευσαν αναμεσον τ. θ. κ. τ. ναου D(pc)sy[c] | ⁚ , H **52** ⸀ εκρυψατε D(Θ) 157 itsy[sc]; ⊣hʳ⊢ **53.54** ⸂ λεγοντος δε αυτου (—αυτ. Dpc) ταυτα προς αυτους ℜ(D)Θpl; ⊣hʳ⊢ et ⸄ ενωπιον παντος του λαου ηρξαντο οι Φαρισαιοι και οι νομικοι δεινως εχειν και συμβαλλειν αυτω περι πλειονων (54) ζητουντες αφορμην τινα λαβειν αυτου ινα ευρωσιν κατηγορησαι αυτου D (Θ, it, sy[s], sy[c]); ⊣hʳ⊢ **53** ⸀ -μιζειν Lal **54** ° ℵΘ lat; T **12,1** ⸂ πολλων δε οχλων συμπεριεχοντων κυκλω ωστε αλληλους συμπνιγειν D (lat, sy[sc]) | ⸀λαου 𝔓[45] 579. | ° b z vg sy[s] (Mcion?) | ⸉4 5 1–3 rell; T : txt 𝔓[75] BL 1241 e sa (Epiph?). **2** ⸀p) γαρ D a vg[s]sy[sc] : — ℵφpc | ⸁p) κεκ- 𝔓[45]ℵC* | ⸂ου φανερωθησεται D.

9:1-9 | 10:1-5

φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε
ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.
¹Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ ⸀φοβηθῆτε ἀπὸ 4 J 15,15.
τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα ⸂καὶ μετὰ ταῦτα μὴ
ἐχόντων ⸉περισσότερόν τι⸊ ποιῆσαι⸃. ὑποδείξω δὲ 5 Ps 119,120. 23,40. H 10,31; 12,29. Ap 14,7.10.
ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· °φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀπο-
κτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ⸀ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν.
ναί⁚ λέγω ὑμῖν, τοῦτον ⸁φοβήθητε. ¹ οὐχὶ πέντε 6
στρουθία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἓν ἐξ
αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
¹ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι 7 21,18. Act 27,34. 1 Sm 14,45. 2 Sm 14,11.
⸀ἠρίθμηνται. μὴ φοβεῖσθε· ⸁πολλῶν στρουθίων
διαφέρετε. λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ⸀ὁμολογήσῃ 8 Mt 6,26; 12,12. 1 Sm 2,30.
ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν ⸋τῶν Ap 3,5.
146,2 ἀγγέλων⸌ τοῦ θεοῦ· ⸋ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον 9 9,26.
τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων
147,2 τοῦ θεοῦ⸌. καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν 10 10: Mt 12,32. Mc 3,28 s.
τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ⸂τῷ δὲ εἰς τὸ
ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται⸃.
148,2 ¹ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ 11 11. 12: Mt 10,19 s. Mc 13,11. 21,12–15 p.
τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ ⸀μεριμνήσητε ⸂πῶς
ἢ τί⸃ ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε· τὸ γὰρ ἅγιον 12 J 14,26.
πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.
δ89 ¹Εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ· διδάσκαλε, εἰπὲ 13
19,10 τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρο-
νομίαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, τίς με κατ- 14 Ex 2,14. Act 7,27. Sir 3,24 s.
έστησεν ⸀κριτὴν ⸋ἢ μεριστὴν⸌ ἐφ' ὑμᾶς; εἶπεν δὲ πρὸς 15
αὐτούς· ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεο- 1 T 6,9 s.
νεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ⸂ἡ ζωὴ αὐτοῦ 21,4 p.

---

4 ⸀*πτοηθ-* P[45] *700.* | ⸂*p) την δε ψυχην μη δυναμενων αποκτειναι 157* : *it.* + *μηδε εχοντων περισσον τι π.* ***D*** | ⸉***L***(***Θ***)*al*; S *5* °***ℵD*** *69 157* | ⸀*βαλειν* P[45]***DW*** Mcion Cl | ⁚ , H | ⸁*φοβηθηναι* P[45] sy[s]. *7* ⸀*-μημεναι* P[45]Cl : *p) -ναι εισιν* ***DΘ****al* | ⸁*πολλω 241 pc a* *8* ⸀*p) -σει* ***B*D****al* Mcion; ℌ : *txt* P[45.75]***ℵℜΘ****pl* Cl; h[a] | ⸋ℵ* Mcion *9* ⸋*vs.* P[45] *245 e* sy[s] *10* ⸂*p) εις δε το πν. το αγ. ουκ αφεθ. αυτω ουτε εν τω αιωνι τουτω ουτε εν τω μελλοντι* ***D*** (*pc*, it) *11* ⸀*-μνατε* ***ℜ****pm* : (Mc 13, 11) *προμεριμνατε* ***D*** Cl | ⸂*πως* ***D*** it sy[c.p] Cl : *τι* sy[s] : (*πως* [*η τι*] H) *14* ⸀*δικαστην* ***ℜΘ****pm* | ⸋***D****33pc a c* sy[sc] Mcion *15* ⸂*τα υπαρχοντα εστιν η ζωη αυτου* Cl.

16 ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ⸃. Εἶπεν δὲ παρα- 46 90
Ps 49,17 ss. βολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου
17 εὐφόρησεν ἡ χώρα. καὶ διελογίζετο ἐν ⸀ἑαυτῷ λέγων·
τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρ-
18 μου; ¦ καὶ εἶπεν· τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου
ἀποθήκας καὶ ⸂μείζονας οἰκοδομήσω⸃, καὶ συ
Jc 4,13 s. 19 ἐκεῖ ⸆πάντα τὸν σῖτον ⸆ καὶ τὰ ἀγαθά μου⸃, κ-
Sir 11,19. 1 K 15,32. ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ
16,19. ⸋κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε,⸌
Jr 17,11. H 9,27. 20 εὐφραίνου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός· ἄφρων, ταύτῃ
Sap 15,8. τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ⸀ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ
Mt 6,20. 1 T 6,17–19. 21 ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; ⸋οὕτως ὁ θησαυρίζων ⸀αὑτῷ
22–31: Mt 6,25–33. 22 καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν.⸌ ⸆ Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς 150,6
μαθητὰς [αὐτοῦ]· διὰ τοῦτο ⸉λέγω ὑμῖν⸊· μὴ μερι-
21,34. μνᾶτε τῇ ψυχῇ ⸆ τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι [²ὑμῶν] τί
23 ἐνδύσησθε. ἡ °γὰρ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ
Ps 147,9. R 1,20. 24 τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε ⸂τοὺς κόρακας⸃,
ὅτι ⸀οὔτε σπείρουσιν ⸁οὔτε θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστιν
ταμιεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει ⸀²αὐτούς·
25 πόσῳ μᾶλλον °ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν. τίς
δὲ ἐξ ὑμῶν °μεριμνῶν δύναται ⸉ἐπὶ τὴν ἡλικίαν
26 αὐτοῦ προσθεῖναι⸊ πῆχυν; ⸂εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον
R 1,20. 27 δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν⸃ μεριμνᾶτε; ¦ κατα-
νοήσατε τὰ κρίνα, πῶς ⸂οὔτε νήθει οὔτε ὑφαίνει⸃·
λέγω δὲ ὑμῖν, ⸆ οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ
28 αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ ἐν ἀγρῷ

---

17 ⸀αυ- *BL**.; 𝔎* (αὐ-) **18** ⸂ποιησω αυτας μειζ. *D* lat | ⸆π. τα γενηματα μ. ℵ**D* it(sy^sc); ⊣h^r1⊢ : τους καρπους μου 39^lect *ae*; h^r26 : π. τα γεν. μ. και τ. αγ. μ. 𝔎Θ*pm* vg; Th^r9 *txt* P75 *Bal* | ⸆μου P75* *BLλpc* **19** ⸋*D* it.; [H] **20** ⸀α- *Bal*; H **21** ⸋vs. *Dab*.: [H] | ⸀εαυ- P75 𝔎Θ*pl*; Wh* : *pc*; (αὐ- T) | ⸆ (Mt 11,15) ταυτα λεγων εφωνει· ο εχ- ακουειν ακουετω *HUal* **22** [+ *rell*; T : — P45vid.75 *B* W | ⸉𝔎Θ*pm*; Th | ⸆*p*) υμων P45.75 𝔎*pm* Cl | [²+ *Bal*; W 𝔎*D*Θ*pm*; T **23** ° P45 𝔎*al*; T **24** ⸂(*p*) τα πετεινα του ουρανου *D* it : τ. π. τ. ουρ. και τ. κορ. P45. *et* ⸀²*p*) αυτα P45 *D*φ | ⸀*p*) ου *et* ⸁ουδε P45.75 *B*𝔎Θ*pm*; 𝔎 : *txt* ℵ*Dal* | ° P75 *1047* **25** ° *Dpc* | ⸉*p*) 5 1–4 *rell*; Th : *txt* P75 *B 579*. **26** ⸂και περι των λοιπ. τι *D* it; ⊣h^r⊢ **27** ⸂(*p*) αυξανει· ου κοπια ουδε νηθει P45.75 𝔖𝔎Θ*pl*; H : *txt D*(⸉*a*)sy^sc(⸉Mcion) Cl; ⊣h^r⊢ | ⸆*p*) οτι 𝔖*Dpm* Cl; S : *txt* P45.75 *B*𝔎Θ*al*

τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον
βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιάζει, πόσῳ μᾶλλον
ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί ⸀φάγητε 29
⸀καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· ταῦτα γὰρ 30
πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν· ὑμῶν δὲ
ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων· πλὴν ζητεῖτε 31
τὴν βασιλείαν ⸀αὐτοῦ, καὶ ταῦτα ⸆ προστεθήσεται
91 ὑμῖν. Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι⸆ εὐδό- 32 22,29. Act 20,26. 1P 5,2. Is 41,14.
151,10 κησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. Dn 7,18.27 Lxx.
152,2 |Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημο- 33 33. 34: Mt 6,20.21.
153,6 σύνην· * ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιού- 10,4; 11,41.
μενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 16,9; 18,22.
ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει·
|ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ 34
92 καρδία ὑμῶν ἔσται. ⸂Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες 35 Ex 12,11. Jr 1,17
154,10 περιεζωσμέναι⸃ καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· καὶ ὑμεῖς 36 E 6,14. 1P 1,13.
ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυ- Ap 3,20.
τῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος Mt 25,1–13.
155,5 καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. μακάριοι 37
οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει
γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται (17,7 s). J 13,4.
καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν διακονήσει
αὐτοῖς. ⸂κἂν ἐν τῇ δευτέρᾳ κἂν ἐν τῇ τρίτῃ 38 Mc 13,35.
φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως,⸃ μακάριοί εἰσιν
156,2 ⸀ἐκεῖνοι. τοῦτο °δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκο- 39 39–46: Mt 24,43–51.
δεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ⸂οὐκ ἂν⸃ 1 Th 5,2!
ἀφῆκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. □καὶ ὑμεῖς 40
γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς
157,5 τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.\ Εἶπεν δὲ⸆ ὁ Πέτρος· 41
κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις

---

29 ⸀ *φαγησθε* P75 φ | ⸀ *p)* η P75 ℜ *D W Θ pm* **31** ⸀ *του θεου* P45 ℜ *Θ pl* Cl pt : — P75 *892* | ⸆ *p) παντα* ℜ *D Θ al* : *txt* P15.75 ℌ *E pm* **32** ⸆ *εν αυτω D*(e). **35** ⸂ *εστω υ. η οσφυς π-νη D*. **38** ⸂ *και εαν ελθη τη εσπερινη φυλακη και ευρησει, ουτως ποιησει. και εαν εν τη δευτ. και τη τριτη D* (λ. it, sy c Ir lat); ⊦ h r ⊦ | ⸀ *οι δουλοι εκεινοι* ℜ *Θ pl* : — ℵ* it; T : *txt* P75 *B D pc* sy sc **39** ° P75*. | ⸂ *p) εγρηγορησεν αν και ουκ rell*; ℋ : *txt* P75 ℵ*(*D*) *e i* sy sc sa arm Mcion. **40** □ *vs.* λ. **41** ⸆ *αυτω* ℵ ℜ *Θ pm*; T : *txt* P75 *B D al*

Mt 13,52. 42 ⸋ἢ καὶ πρὸς πάντας⸌; ⸀καὶ εἶπεν ὁ κύριος· τίς ἄρα 93
1 K 4,2. 2 T 2,15. ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος⁚ ὁ φρόνιμος⸆, ὃν κατα-
1 P 4,10. στήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ ⸀δι-
43 δόναι ἐν καιρῷ [τὸ] σιτομέτριον; μακάριος ὁ δοῦλος
ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ⸉ποιοῦντα
Mt 26,21. 44 οὕτως⸊. ⸀ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς
45 ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ 158,5
Mt 25,5. ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ ⸀αὐτοῦ· χρονίζει ὁ
κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς
παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν
46 καὶ μεθύσκεσθαι, ⸀ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου
ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει,
καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ
1,22; 4,17. 47 τῶν ἀπίστων θήσει. ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς 159,1
2 P 2,21. τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ μὴ ⸂ἑτοιμάσας
ἢ ποιήσας⸃ πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται
48 πολλάς· ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν,
δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ °δὲ ᾧ ⸂ἐδόθη πολύ, πολὺ
ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ⸃, καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ,
Act 2,3. 49 ⸄περισσότερον αἰτήσουσιν⸅ αὐτόν. Πῦρ ἦλθον βα- 94
Mc 10,38. λεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη⁚. 160,1
Mt 26,38. J 12,27; 19,30. 50 ⸀βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέ-
18,31; 22,37.44. 51 χομαι ἕως ὅτου τελεσθῇ. δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην
51–53: Mt 10,34–36. παρεγενόμην ⸀δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχί, λέγω ὑμῖν,
52 ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν
πέντε ἐν ἑνὶ οἴκῳ ⸉διαμεμερισμένοι, τρεῖς⸊ ἐπὶ δυσὶν
53 καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν⁚ ⸀διαμερισθήσονται⁚, ⸉πατὴρ ἐπὶ
Mch 7,6. υἱῷ καὶ **υἱὸς ἐπὶ πατρί**⸊, μήτηρ ἐπὶ ⸀θυγατέρα καὶ
θυγάτηρ ἐπὶ ⸂τὴν μητέρα⸃, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην
54 °αὐτῆς καὶ **νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν**. Ἔλεγεν 95

161,1

41 ⸋ ***D***. **42** ⁚ , H | ⸆ ο αγαθος ***D***(*c e* sy^{c}) | ⸀ *διαδιδ-* 𝔓^{75} *118* : *διαδουναι* ℵ* : *δουναι* ***WΘ*** *al* | [+ ***ℌℜΘ*** *pl* ; T : — 𝔓^{75} ***BD*** *pc* ; W **43** ⸉ *p)* 𝔓^{75}ℵ ***L*** *pc* **44** ⸀ *p)* *αμην* ***D*** *pc c* **45** ⸀ *εαν-* 𝔓^{75} *33* **47** ⸂ ετ. μηδε ποι. ***ℜΘ*** *pl f* vg : ετοιμ. ***LWφ*** it sy : ποι. 𝔓^{45}***D*** *69* Mcion Ir^{lat} Or : *txt* 𝔓^{75}***ℌ*** **48** ° 𝔓^{75}. | ⸂ εδωκαν πολυ, ζητησουσιν απ αυτου περισσοτερον ***D***(*e l*) | ⸄ πλεον απαιτ- ***D***(*al*) **49** ⁚ ; H **51** ⸀ ποιησαι ***D*** *e* sy^{c} : *βαλειν 1093 1424* it sy$^{s.p}$ Mcion **52** ⸉ 𝔓^{45}***D*** sy^{sc} **52.53** ⁚ , *et* ⁚ — , H **53** ⸉ 5–7 4 1–3 𝔓^{45} *157*. | ⸀ την θυγ. 𝔓$^{45.75}$***LΘ*** *al* ; s : θ-τρι ***ℜ*** *al* : *txt* ***ℌD*** *al* | ⸂ μητ. ℵ ; T : μητρι ***ℜ*** *pm* : *txt* 𝔓$^{45.75}$***ℌDΘ*** *al* | ° 𝔓^{75}ℵ* *pc* ; T

10:6-13|10:14-23

δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδητε ⸆ νεφέλην ἀνατέλ- Mt 16,2 s.
λουσαν ⸀ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε ὅτι ὄμβρος
ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως· καὶ ὅταν νότον ⸀πνέοντα, 55
λέγετε ⸰ὅτι καύσων ⸂ἔσται, καὶ γίνεται. ὑποκριταί, 56
τὸ πρόσωπον ⸉τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ⸊ οἴδατε
δοκιμάζειν, ⸂τὸν καιρὸν δὲ⸃ τοῦτον πῶς ⸄οὐ
δοκιμάζετε⸅; Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε 57 21,30. 1 K 6,5.
162,5 τὸ δίκαιον; ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου 58 Mt 5,25 s!
σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλ-
λάχθαι ⸰ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε ⸀κατασύρῃ σε πρὸς
τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδώσει τῷ πρά-
κτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς ⸆ φυλακήν. λέγω 59
σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως καὶ ⸂τὸ ἔσχατον
λεπτὸν ἀποδῷς⸃.

147 96 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλ- 13
168,10 λοντες ⸰αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Act 5,37.
Πιλᾶτος ἔμιξεν μετὰ ⸰²τῶν θυσιῶν αὐτῶν. καὶ 2
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι
οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους J 9,2.
ἐγένοντο, ὅτι ⸀ταῦτα πεπόνθασιν; ˈοὐχί, λέγω ὑμῖν, 3
ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, ⸰πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. Ps 7,13.
ˈἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτὼ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος 4
ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι J 9,7.11.
αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀν-
θρώπους τοὺς ⸀κατοικοῦντας ⸆ Ἰερουσαλήμ; ˈοὐχί, 5
λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ ⸀μετανοήσητε, ⸰πάντες
164,10 ⸂ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. Ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν 6 Is 5,1–7.
παραβολήν. συκῆν εἶχέν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ Jr 24,2–10.
ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν Hos 9,10.
αὐτῇ καὶ οὐχ εὗρεν. εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπε- 7 Hab 3,17.
λουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν 34; 3,9 p! Mt 21,19!

54 ⸆ την P45 𝔐 *D Θ al* | ⸀ απο P45 𝔐 *D Θ pl* : *txt* P75 *B* א *pc* **55** ⸀ πν. ιδητε P45 : ιδ. πν. it | ⸰ P45 א* *D al*; S | ⸂ ερχεται P45 א* *W 157 l* **56** ⸉ P75 א^c *D al* | ⸂ 1 3 2 ℌ 𝔐 *Θ pl*; Th : πλην τον κ. P45 *D 157* : *txt* P75 *B* | ⸄ ουκ οιδατε δοκιμαζειν P75 ℌ *Θ pc* Mcion; H : *txt* P45 𝔐 (*D pl*) **58** ⸰ *B pc* Cl Or; [H] | ⸀ κατακρινη *D* it sy^sc | ⸆ την P45 *157 pc* **59** ⸂ (p) αποδοις τον εσχ. κοδραντην *D* it sy Mcion **13,1** ⸰ P75 | ⸰² P75 **2** ⸀ τοιαυτα P75 𝔐 *W Θ pc*; s **3** ⸰ ff² l r² **4** ⸀ ενοικ- *D* | ⸆ εν א 𝔐 *Θ al*; T **5** ⸀ -νοητε P75 *B* 𝔐 *al*; h : *txt* א* *D Θ pm* | ⸰ ff² i l sy^sc | ⸂ ομοιως P75 𝔐 *D W pm*

καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὑρίσκω⊤· ἔκκο-
8 ψον⊤ αὐτήν· ἱνατί καὶ ⸀τὴν γῆν⸌ καταργεῖ; ¦ ὁ δὲ
2 P 3,9.15. ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτὴν ⸀καὶ
τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν
9 βάλω ⸀κόπρια, ¦ κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν ⸉
μέλλον· εἰ δὲ μή γε,⸊ ἐκκόψεις αὐτήν.⊤
10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν
11 τοῖς σάββασιν. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ⸀πνεῦμα ἔχουσα
ἀσθενείας⸌ ἔτη δεκαοκτώ, καὶ ἦν ⸀συγκύπτουσα
12 καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν
δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ⸋προσεφώνησεν καὶ⸌ εἶπεν αὐτῇ·
13 γύναι, ἀπολέλυσαι ⊤τῆς ἀσθενείας σου, ¦ καὶ ἐπέ-
4,39. Mt 9,18! 2,20! θηκεν ⊤ αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη,
14 καὶ ἐδόξαζεν τὸν θεόν. ἀποκριθεὶς ° δὲ ὁ ἀρχι- 165,1
Ex 20,9. Dt 5,13. συνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθερά-
πευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι ἓξ ἡμέραι
εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν ἐρχό-
μενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
15 ¦ ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ ⸀κύριος καὶ εἶπεν· ⸀ὑποκριταί,
14,5. ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ
ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ⸀²ἀπαγαγὼν πο-
3,8! 16 τίζει; ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν
8,29! Act 3,25; 10,38. ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ
Mt 18,18! Mc 7,35. ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ
17 τοῦ σαββάτου; καὶ ⸋ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ⸌ κατ- 166,1
ῃσχύνοντο ° πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς
9,43. ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς
18. 19: Mt 13,31 s. Mc 4,30–32. 18 γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. Ἔλεγεν οὖν· τίνι ὁμοία 49 §
ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω 167
19 αὐτήν; ¦ ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λ

---

7 ⊤ φερε την αξινην *D*. | ⊤ ουν $\mathfrak{P}^{75}$ *LΘpm* lat; S | ⸀ το *B**; W 8 ⸀ ετι *D* arm. | ⸀ κοφινον κοπριων *D* it 9 ⸉ 4–7 1–3 $\mathfrak{P}^{45}$*ℜDΘpl* | ⊤ ταυτα λεγων εφωνει· ο ε. ων ωτα ακουειν ακουετω *Γal* 11 ⸀ εν ασθενεια ην πνευματος *D b*. | ⸀ -καμπτ- *D*. 12 ⸋ *De* | ⊤ απο *ℵDal* latsy; T 13 ⊤ επ $\mathfrak{P}^{75}$*Θpc* 14 ° $\mathfrak{P}^{75}$. 15 ⸀ Ιησους *DΘ* 28 *pm* sy | ⸀ -ιτα $\mathfrak{P}^{45}$*Dpm* sy | ⸀² απαγων *B*ℵ*Θpc*; ℌ 17 ⸋ *De*. | ° $\mathfrak{P}^{45}$*D* it

ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ⸀ἑαυτοῦ, καὶ ηὔξησεν Dn 4,9.18.
καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον⸆, **καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ** Ez 17,23; 31,6 Ps 104,12.
168,5 **κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.** Καὶ πάλιν 20 20. 21: Mt 13,33.
εἶπεν· τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ;
ˈὁμοία ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ⸀ἔκρυψεν εἰς 21
ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.
99 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας δι- 22
169,2 δάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς⸀Ἱεροσόλυμα. 9,51!
50 ˈΕἶπεν δέ τις αὐτῷ· κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σῳζόμενοι; 23 Act 2,47. 1 K 1,18!
170,5 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ˈἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ 24 Mt 7,13 s.
τῆς στενῆς⸀θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητή- Mc 10,25 p. Ph 3,12.
171,5 σουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν⁚. ἀφ' οὗ ἂν 25 1 T 6,12. Mt 25,11 s.
⸂ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης⸃ καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν,
καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν (11,10 p.)
λέγοντες· κύριε⸆, ἄνοιξον ἡμῖν⁚, καὶ ἀποκριθεὶς
ἐρεῖ ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ⁚². τότε⸀ἄρξεσθε 26 Mt 7,22 s.
λέγειν· ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ 1 K 10,31.
ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας· καὶ ἐρεῖ⸂λέγων 27
ὑμῖν⸃· ⸉οὐκ οἶδα⸆πόθεν ἐστέ⸊· **ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ** Ps 6,9.
πάντες ἐργάται ⸀ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς 28 28. 29: Mt 8,11 s.
172,5 καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, * ὅταν⸀ὄψησθε Ἀβραὰμ
καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ πάντας τοὺς προφήτας
ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους Ps 107,3. Ml 1,11.
ἔξω. καὶ ἥξουσιν **ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν** καὶ 29 Is 49,12; 59,19. Ap 21,13.
°ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν 14,15; 22,16. Ap 19,9.
173,2 τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἳ 30 Mt 19,30!
ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἳ ἔσονται
100 ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ⸀ὥρᾳ προσῆλθάν τινες 31
174,10 Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ· ἔξελθε καὶ πορεύου
ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρῴδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ 32
εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι

---

19 ⸀αυ- 𝔓45 ℵ**D**Θ*al* | ⸆μεγα 𝔓45 𝔐Θ*pl* lat syp; S **21** ⸀*p*) ενεκρ- 𝔓75ℵ𝔐**D**Θ*al*; W : *txt* 𝔓45 **BN***pm* **22** ⸀-ουσαλημ 𝔐**D**(Θ)*pl*; s **24** ⸀*p*) πυλης 𝔐*pm* : *txt* (𝔓45).75 **B**ℵ**D** Θ*al* **24.25** ⁚, *et* ⁚· H **25** ⸂ο οικ. εισελθη **D** (⸉φlat) | ⸆*p*) κυριε 𝔐**D**Θ*pl* it syc : *txt* 𝔓75 **B**ℵ*pc* lat sys | ⁚², W **26** ⸀αρξησθε ℵ**D**Θ*pm*; h : *txt* 𝔓75 **B**𝔐*al* **27** ⸂·λεγω υ., 𝔓75* 𝔐**D**Θ*pl*(sysc); T : υμ. ℵ lat sy^p : *txt* 𝔓75c **B***pc* | ⸉ουδεποτε ειδον υμας **D**e | ⸆υμας ℵ𝔐(**D**)Θ*pm*; T | ⸀*p*) ανομιας **D** **28** ⸀οψεσθε **B*****D***al*; Th : ιδητε ℵΘ Mcion. : *txt* 𝔓75 𝔐*pm* **29** ° ℵ𝔐**D**Θ*pm*; T **31** ⸀ημερα 𝔐Θ*al* lat

ταύτῃ· ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ⸀ἀπο-
τελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ ⸆τελειοῦμαι.
33 ˈπλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ⸀ἐχομένῃ
Mt 16,21! πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέ-
34. 35: Mt 23,37–39. 34 σθαι ἔξω Ἰερουσαλήμ. Ἰερουσαλὴμ Ἰερουσαλήμ, 175,5
Ap 11,8. ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα
τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα
ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ⸀ὄρνις τὴν
6. ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελή-
Jr 22,5; 12,7. 35 σατε. ˈἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν⸆. λέγω [δὲ]
Ps 69,26. ὑμῖν, ⸆οὐ μὴ ⸉ἴδητέ με⸊ ἕως ⸂ἥξει ὅτε⸃ εἴπητε·
Mt8,11!Ps118,26 **εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.**

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν 101
7,36! τινος τῶν ἀρχόντων ⸋τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν 176,10
6,6–11p; 20,20. ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν.
2 ˈκαὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν 52
3 αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς
νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· ἔξεστιν τῷ σαβ-
4 βάτῳ θεραπεῦσαι ⸋ἢ οὔ⸌; ˈοἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ
5 ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. καὶ 177,2
18,15. Mt 12,11. ⸆πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· τίνος ὑμῶν ⸀υἱὸς ἢ βοῦς εἰς
φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν
6 ⸁ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; ˈ⸂καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταπο-
7 κριθῆναι⸃ πρὸς ταῦτα. Ἔλεγεν δὲ πρὸς τοὺς 53 10
11,43; 20,46. Mt 23,6. κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτο- 178,10
8 κλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· ˈὅταν
Prv 25,6 s. κληθῇς ὑπό τινος ⸋εἰς γάμους⸌, μὴ κατακλιθῇς εἰς
τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός ⸋σου ⸂ᾖ
9 κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ⸃, ˈκαὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν

---

32 ⸀-λουμαι *D*. : επιτελω ℜΘ*pl* : ποιουμαι και $\mathfrak{P}^{45}$. | ⸆ημερα *B* it vg^{cl} sy; W **33** ⸀ερχ- $\mathfrak{P}^{75}$א*D pm* **34** ⸀ορνιξ א*DW*.; T **35** ⸆(Jr 22,5) ερημος ℜ*D*Θ*al* it vg^{cl} sy^{c} : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ ℌ *565 pm* it vg^{codd} sy^{s} ‖ [+ $\mathfrak{P}^{75}$ *B*ℜ*D*Θ*pm* lat sy^{s}; W : — $\mathfrak{P}^{45}$א**pc* it sy^{c}; T | ⸆οτι ℜ*pm*; T | ⸉ $\mathfrak{P}^{75}$ℜ*D al* | ⸂*p*) αν $\mathfrak{P}^{45}$א(Θ)*al* : — $\mathfrak{P}^{75}$*B*; H : *txt AD*(ℜ)*al*
14,1 ⸋ $\mathfrak{P}^{45.75}$*B*א*pc*; [H] **3** ⸋ $\mathfrak{P}^{45}$ℜ*AW 700 1424 pm* lat **5** ⸆αποκριθεις א*ℜΘ*al*; T | ⸀ονος ℌλφ*pm* lat (⸉ sy^{s}); h^{r1} S : ον. υι. Θ. : *p*) προβατον *D*; h^{r2} : *txt* $\mathfrak{P}^{45.75}$*B*ℜ*al* | ⸁τη *D*Θ*al* : εν τη ℜ*pm*; s : *txt* $\mathfrak{P}^{45.75}$*B*א**pc* **6** ⸂οι δε ουκ απεκριθησαν *D*
8 ⸋ $\mathfrak{P}^{75}$ *b* sa | ⸋ $\mathfrak{P}^{75}$ *1241*. | ⸂ηξει *D*

καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε
ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν.
ˈἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν 10
ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε ἐρεῖ
σοι· φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσται ⸉σοι 18,14. Mt 23,12.
δόξα⸊ ἐνώπιον °πάντων τῶν συνανακειμένων σοι. Jc 4,6.10. 1P 5,5s. Ph 2,8s!
179,5 ˈὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ 11 (2 K 11,7.) Ez 21,31.
180,10 ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Ἔλεγεν δὲ καὶ 12
τῷ κεκληκότι αὐτόν· ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον,
μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς
σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου ⸀μηδὲ ⸀γείτονας πλου-
σίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ
γένηται ἀνταπόδομά σοι. ἀλλ' ὅταν ⸉δοχὴν ⸀ποιῇς⸊, 13 Dt 14,29.
κάλει πτωχούς, ἀναπήρους, χωλούς, τυφλούς· καὶ 14
μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι·
ἀνταποδοθήσεται ⸀γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν J 5,28s.; 11,24. Act 24,15.
δικαίων. Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων 15
ταῦτα εἶπεν αὐτῷ· μακάριος ὅστις φάγεται ⸀ἄρτον 13,29!
54 181,5 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄν- 16 16–24: Mt 22,2–10.
θρωπός τις ἐποίει δεῖπνον °μέγα, καὶ ἐκάλεσεν Mt 13,22.
πολλούς, ˈκαὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ 17
ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις⸀· ἔρχεσθε,
ὅτι ἤδη ἕτοιμά ⸀ἐστιν⸆. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς 18
πάντες παραιτεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ·
ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθὼν ἰδεῖν
αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος 19
εἶπεν· ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι
δοκιμάσαι αὐτά· ⸂ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον⸃.
ˈκαὶ ἕτερος εἶπεν· γυναῖκα ⸂ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο⸃ 20 1 K 7,33.
οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. °καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος 21
ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς

---

10 ⸉ P75. | ° ℜ D W 700 1424 *al* lat sy[s] **12** ⸀ μη P75 B. | ⸀ τους γ. μηδε τους D : τ. γ. σου τους Θ φ **13** ⸉ ℜ D Θ *pl* Cl; T | ⸀ ποιησης P75 ℵ 579 **14** ⸀ δε ℵ* λ φ *al* it sy[sc]; T **15** ⸀ αριστον ℜ φ *al* sy[sc] **16** ° X e Mcion **17** ⸀ ερχεσθαι ℵ D *al* vg sy[sc]; h : *txt* P75 B ℜ Θ *pm* it | ⸀ εισιν P75 ℵ Θ *pc*; Th | ⸆ *p)* παντα ℜ *pl* vg (⸉ D a e sy) : *txt* P45vid.75 B ℵ Θ *pc* it **19** ⸂ διο ου δυναμαι ελθειν D it. **20** ⸂ ελαβον, διο D (lat, sy) **21** ° P75.

1 K 1,26–28. ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ· ἔξελθε
ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλε
18. καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυ
22 καὶ χωλοὺς ⸀εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δι
°κύριε, γέγονεν ὃ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος
23 ¦καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον⸆· ἔξελθε εἰς
τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ⸀ἀνάγκασον εἰσελθεῖν,
24 ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
οὐδεὶς τῶν ⸀ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύ-
σεταί μου τοῦ δείπνου.⸆
26.27: Mt 10,37 s. 25 Συνεπορεύοντο δὲ °αὐτῷ ὄχλοι °²πολλοί, καὶ 103
Dt 33,9 s. 18,29 s. 26 στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· εἴ τις ἔρχεται πρός 182
J 12,25. με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ⸀αὐτοῦ καὶ τὴν μη-
1 K 7,29. τέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι ⸁τε καὶ τὴν ⸉ψυχὴν
9,23. 27 ἑαυτοῦ⸊, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. ⸋ὅστις οὐ
G 6,14. βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω
28 μου, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής.⸌ Τίς γὰρ ἐξ 55
Gn 11,3 ss. ὑμῶν ⸆ θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον 183
καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρ-
29 τισμόν; ἵνα μή ποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον ⸂καὶ
μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι⸃ πάντες οἱ θεωροῦντες
30 ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν ¦ λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ
ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκ-
31 τελέσαι. Ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἑτέρῳ βασιλεῖ
συμβαλεῖν εἰς πόλεμον ⸀οὐχὶ καθίσας πρῶτον βου-
λεύσεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαν-
τῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ᾽ αὐτόν;
19,42. 2 Sm 8,10. Ps 122,6. 32 ¦εἰ δὲ μή γε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος πρεσβείαν
33 ἀποστείλας ἐρωτᾷ ⸂τὰ πρὸς⸃ εἰρήνην. οὕτως ° [illegible]
9,61. πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτ

21 ⸀ενεγκε *D* **22** °*Dpc c e* **23** ⸆ αυτου 𝔓75* *D983* | ⸀ποιησον 𝔓45 *157* sy
24 ⸀ανθρωπων ℵ*D e* | ⸆*p*) πολλοι γαρ εισιν κλητοι, ολιγοι δε εκλεκτοι. *GH 57*
25 °𝔓75 | °²*DΘ*it sy^c **26** ⸀εαυ- 𝔓75 *Bpc*; H : — *579 e* Or | ⸁δε 𝔓45ℵ𝔐*DΘpl* Cl;
T : — 𝔓75it : *txt Bpc* | ⸉ 𝔓45𝔐*DΘpl*; T : *txt* 𝔓75*B*ℵ*pc* **27** ⸋*vs. 69 al* sy^s **28** ⸆ο
𝔓45𝔐*al* **29** ⸂μη ισχυση οικοδομησαι και *De* **31** ⸀ου 𝔓45.: ουκ ευθεως *D*.
32 ⸂προς ℵ**al*; ℜ : εις *B*; h¹ : τα εις *Kal* : — 𝔓75.: *txt* 𝔐*DΘal*; h² **33** °*W713* sy

185,2 ὑπάρχουσιν οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. Καλὸν 34 Mt 5,13. Mc 9,50.
οὖν τὸ ⸀ἅλας· ἐὰν δὲ °καὶ τὸ ⸀ἅλας ⸁μωρανθῇ, ἐν
τίνι ἀρτυθήσεται; οὔτε εἰς ⸆ γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν 35
εὔθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα Mt 11,15!
ἀκούειν ἀκουέτω.

104 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες °πάντες οἱ τελῶναι 15 5,29; 19,1ss.
186,2 καὶ °²οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον 2
οἵ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι
οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐ- 5,30! (G 2,12.
56 187,5 τοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην 3
°λέγων· τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ⸀ἔχων ἑκατὸν πρό- 4 4–7: Mt 18,12–14.
βατα καὶ ⸁ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν ⸂οὐ καταλείπει⸃ J 10,11s!
τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ⸄πορεύεται 19,10. Ez 34,11.16.
ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς⸅ ἕως ⸆ εὕρῃ αὐτό; καὶ εὑρὼν ἐπι- 5
τίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων, ¦καὶ ἐλθὼν 6
εἰς τὸν οἶκον ⸀συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ °τοὺς γεί-
τονας, λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον 1,58. R 12,15.
τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι 7
οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ
μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες
188,10 οὐ χρείαν ἔχουσιν μετανοίας. Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς 8
ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ °δραχμὴν μίαν, οὐχὶ
ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ
ἐπιμελῶς ἕως ⸀οὗ εὕρῃ; ¦καὶ εὑροῦσα ⸀συγκαλεῖ 9
τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα· συγχάρητέ μοι,
189,5 ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. οὕτως, λέγω 10 E 3,10.
ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον °τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ
105 ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Εἶπεν δέ· 11 Mt 21,28.
190,10 ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. καὶ εἶπεν ὁ νεώ- 12
τερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπι- 1Mcc 10,29[30].
βάλλον μέρος τῆς οὐσίας. ⸂ὁ δὲ⸃ διεῖλεν αὐτοῖς

---

34 ⸀*bis* αλα **א*DW.**; Th* | ° 𝔓⁷⁵ 𝔎 .1 *W pm* | ⸁μωρ- *56 pc* **35** ⸆τη 𝔓⁷⁵ *D 69* **15,1** ° *W pc* lat sy | °² *D al* **3** ° **DΘ φ** *pc b e* sy **4** ⸀ος εξει *D* (*ex* lat?).; W *et* ⸁απολεση **B*D**; W | ⸂ουκ αφιησι *et* ⸄απελθων το απ. ζητει *D* (lat, sy) | ⸆ οὗ **אλφ** *pm*; S **6** ⸀-ειται *D pm* | ° 𝔓⁷⁵ Θ 1093 **8** ° *D 157* it sy^sc | ⸀οτου *𝔎 pm*; T : — *D pc* **9** ⸀-λειται *𝔎 D pm* **10** ° *B.*; W **12** ⸂και **א*𝔎DΘ** *pl*; T : — 𝔓⁷⁵.

13 τὸν βίον. καὶ ⸂μετʼ οὐ⸃ πολλὰς ἡμέρας ⸀συναγαγὼν
⸁πάντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν
(19,12.) 6,1. Prv 29,3. μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν ⸄τὴν οὐσίαν αὐτοῦ⸅
14 ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα
ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ
15 αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη
ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν
Prv 23,21. 16,21. 16 αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους· καὶ
ἐπεθύμει ⸂γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ⸃ ⸀ἐκ τῶν κε-
ρατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου
Act 12,11. 17 αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη· ⸀πόσοι μίσθιοι
τοῦ πατρός μου ⸁περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ
Jr 3,12 s. Ps 51,6. Mt 21,25 p. 18 λιμῷ ὧδε ἀπόλλυμαι. ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς
τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἥμαρτον
19 εἰς ⸋τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, ¹ οὐκέτι εἰμὶ
ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν
20 μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα
(7,6.) ⸀ἑαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν
αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ
δραμὼν ⸁ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ
21 κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπεν δὲ ⸉ὁ υἱὸς αὐτῷ⸊· πάτερ,
18! ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι
1 J 3,20. 22 εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου⸆. εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ
πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ⸋ταχὺ ⸀ἐξενέγκατε ⸆στολὴν
τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον
εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας,
23 ¹ καὶ ⸀φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ
E 2,1. 24 φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ¹ ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου
J 5,25! νεκρὸς ἦν καὶ ⸀ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὼς καὶ ⸆εὑρέθη.
25 καὶ ⸀ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. ¹ ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ

---

13 ⸂ου μετα *D pc* lat | ⸀συναγων 𝔓75 472. | ⸁απ- **א𝔎Θ** *pl*; Th : *txt* 𝔓75 **BD** *pc* | ⸄εαυτου τον βιον *D*. **16** ⸂χορτασθηναι 𝔓75 𝔋 *D al* e f (sy^c); H : γ. τ. κ. και χορτ. *W*. : *txt* 𝔎Θ *pm* lat sy^p; ⊣h^r⊢ | ⸀απο 𝔎Θ *pm*; T **17** ⸀πως οι *X* 69 *al* | ⸁-ευουσιν א𝔎DΘ *pm*; T : *txt* 𝔓75 *B*λ *pc* **18** ⸋ 𝔓75. **20** ⸀αυ- א*DH*Θ *al*; T : *txt* 𝔓75 *BEG* 565 *pl* | ⸁ενεπεσεν *D* : επεσεν *W* 69 *al* **21** ⸉312 א𝔎Θ *pm*; T : *txt* 𝔓75 *B al* | ⸆(19) ποιησον με ως ενα των μισθιων σου *B*א*D al*; [H] : *txt* 𝔓75 𝔎Θ *pm* lat sy **22** ⸋ 𝔎Θ *pm*; T | ⸀ενεγκ- 𝔓75 579 1241 | ⸆την 𝔓75 𝔎 *pm* **23** ⸀ενεγκατε *D pc* : ενεγκαντες 𝔎Θ *pl* **24** ⸀εζησεν *B* 579 sy; h | ⸆αρτι *D*. | ⸀ηρξατο 𝔓75 1 579 *pc*

ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· ⸂καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν⸃
τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν, ˈκαὶ προσ- 26
καλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο ⸂τί ἂν⸃
εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου 27
ἥκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν
σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ὠργίσθη 28 2.
δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Mt 20,15
ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 29
εἶπεν τῷ πατρί⸆· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι
καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ
οὐδέποτε ἔδωκας ⸀ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου
⸀εὐφρανθῶ· ˈ⸂ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγών 30
σου τὸν βίον μετὰ ⸆πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ⸃ Prv 29,3.
τὸν σιτευτὸν μόσχον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, 31
σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά J 17,10.
ἐστιν· ˈεὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ 32
ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ⸀ἔζησεν, ⸰καὶ ἀπ- 24!
ολωλὼς καὶ εὑρέθη.

106 Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἄνθρωπός 16
ˈτις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος
διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα 15,13.
αὐτοῦ. καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο 2 Mt 12,36. Act 19,40.
ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκο- R 14,12. H 13,17. 1 P 4,5.
νομίας σου· οὐ γὰρ ⸀δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπεν 3 18,4.
δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός
μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν Is 22,19.
οὐκ ἰσχύω, ⸆ ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνων τί ποιήσω, 4
ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας δέξωνταί
με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. καὶ προσκαλεσάμενος 5
ἕνα ἕκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ
ἔλεγεν τῷ πρώτῳ· πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;

---

25 ⸂ελθων δε και εγγισας ***D*** **26** ⸂τινα ***L*** *124 pc* : τι ***ℵ𝔎***(***D***)***Θ****al*; T **29** ⸆αυτου 𝔓75 ***BD****al* latsy; H | ⸀ερ. εξ αιγων ***D*** : εριφιον 𝔓75 ***B***; h | ⸀αριστησω ***D*** lat. **30** ⸂τω δε υιω σου τω καταφαγοντι παντα μετα των π. και ελθοντι εθυσας ***De***(sy) | ⸆των (***D***)***L****al*; h **32** ⸀ανεζ- ***𝔎DΘ****pl* | ⸰***ℵDΘ*** *pm*; T **16,2** ⸀δυνηση ***𝔎****pm*; W : *txt* 𝔓75 ***BℵDΘ****al* **3** ⸆και 𝔓75 ***B*** sa bo

6 ˈὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν ⸀βάτους ἐλαίου. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῷ· δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ □καθίσας ⸉ταχέως⸌
7 γράψον⸊ πεντήκοντα. ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπεν· σὺ
πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν κόρους
λέγει αὐτῷ· δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ
8 ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκ
18,6. 20,34. J 12,36. τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ⸀ὅτι οἱ υἱοὶ
E 5,8. 1 Th 5,5. τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς
14,14. Mt 6,20; 10,40; 9 τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. Καὶ
19,21. ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ
Henoch 63,10. 12,33. Ap 13,6. ⸂μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας⸃, ἵνα ὅταν ⸀ἐκλίπῃ δέξωνται
10 ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς⸆. ὁ πιστὸς ἐν
19,17. Mt 25,21. ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν, καὶ ὁ ἐν
11 ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. εἰ
οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε,
12 τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; καὶ εἰ ἐν τῷ
ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ⸀ἡμέτερον τίς
13 ⸉δώσει ὑμῖν⸊; Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις 10
δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον 19
ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου κατα-
Mt 6,24. φρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.
Mt 23,14. 14 ˈἬκουον δὲ ταῦτα πάντα⸆ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι 19
15 ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν
10,29; 18,9-14. Mt 23,28. αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον
τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας
Ps 7,10; 138,6. Prv 6,16 s. ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα
Mt 11,12 s. Act 10,37; 13,24! 16 ἐνώπιον ⸂τοῦ θεοῦ⸃. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται 10
μέχρι Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τ
Mt 5,18. 17 εὐαγγελίζεται □καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται
πώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
Mt 5,32; 19,9 p. 18 θεῖν ἢ ⸂τοῦ νόμου⸃ ⸉μίαν κεραίαν⸊ πεσεῖν.

---

6 ⸀*καδους D* 1241 e* vg : *καβ- D² 713* : *βαδ- 𝔊 al* Or; S : *txt* 𝔓⁷⁵ *B𝔎Θ pm* | □ *D* Or | ⸉ 𝔓⁷⁵ *B pc e*; h **8** ⸀ *διο λεγω υμιν D* **9** ⸂*αδικου μαμ. D a* | ⸀*εκλιπητε (-λειπ-) 𝔎 33 pm* lat : *txt* 𝔓⁷⁵ *𝔊 D (Θ) al a e* sy | ⸆ *αυτων* (⸉ *P*) *1396 b* sy **12** ⸀ *υμ-* 𝔓⁷⁵ *א 𝔎 D Θ pl* latsy; Th : *εμον 157 e i l* Mcion : *txt B pc* Or | ⸉ 𝔓⁷⁵ *B𝔎 pl*; h **14** ⸆ *και 𝔎Θ pm*; S **15** ⸂*κυριου B.*; W **16** □ *א* G pc* **17** ⸂*των λογων μου* Mcion. : (*του νομ. μου* Lipsius *cj*) | ⸉ *B*; Wh

ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν
μοιχεύει, καὶ ὁ ἀπολελυμένην ⸋ἀπὸ ἀνδρὸς⸌ γαμῶν
109 μοιχεύει. ⸆Ἄνθρωπος °δέ τις ἦν πλούσιος⸆, καὶ 19 Jc 5,5.
26,10 ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος 12,19.
καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. πτωχὸς δέ τις ⸆ ὀνόματι 20
Λάζαρος⸆ ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἱλκω-
μένος ¦ καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ⸆ τῶν πι- 21 15,16. Mt 15,27 p.
πτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου⸆· ἀλλὰ
καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ⸀ἐπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ.
¦ ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι 22
αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· Mt 18,10. H 1,14. J 1,18. Rth 4,16.
ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ⸉ἐτάφη. καὶ ἐν 23 Mt 8,11.
τῷ ᾅδῃ ἐπάρας⸊ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων
ἐν βασάνοις, ὁρᾷ Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ 4 Mcc 13,15.
Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ⸆. καὶ αὐτὸς ⸀φω- 24 8,8!
νήσας εἶπεν· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ (J 8,39. G 3,7.)
πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου
αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι Gn 18,4.
ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπεν δὲ Ἀβραάμ· 25
τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν 6,24. Ps 17,14.
τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν
δὲ ⸀ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. καὶ ⸀ἐν 26
πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα
ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν
πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ⸆ ἐκεῖθεν ⸉πρὸς ἡμᾶς
διαπερῶσιν⸊. εἶπεν δέ· ἐρωτῶ ⸂σε οὖν⸃, πάτερ⸆, ἵνα 27
πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου·
¦ ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται 28
αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον
τοῦτον τῆς βασάνου. λέγει δὲ⸆ Ἀβραάμ· ἔχουσι 29

---

18 ⸋ *D* 28 sy **19** ⸆ *ειπεν δε και ετεραν παραβολην D.* et ° *DΘpc* lat sy[s] Mcion | ⸆ *ονοματι Νευης* 𝔓75. : cui nomen Nineue sa : Finees Prisc **20** ⸆ *την ℜΘpm* et ⸆ *ος ℜΘpm*; W **21** ⸆ *των ψιχιων* (*-χων D*) *ℜ*(*D*)*Θpl* : *txt* 𝔓75 *Bℵ** it sy[s] Cl | ⸆ (15,16) *και ουδεις εδιδου αυτω φ l* vg[cl] | ⸀ *απελ- ℜpl* : *περιελ- 157* : *ελ- Dλ* lat Mcion : *txt* 𝔓75vid *ℌΘpc* **22.23** ⸉ *εταφη. εν τ. α. επ. ℵ*q*; h[r2] : *εταφη εν τ. αδη. επαρας* lat Mcion; h[r1] (+ *δε* lat, + *ουν* Mcion) **23** ⸆ *αναπαυομενον DΘ* it **24** ⸀ *εμφ- D.* : *εκφ- 157* it **25** ⸀ *οδε λ pc* Mcion **26** ⸀ *επι ℜDΘpl*; W | ⸆ *οι ℜWΘpl*; T : *txt* 𝔓75vid *Bℵ*D* | ⸉ *ωδε διαπερασαι D* (*157*) lat **27** ⸂ 𝔓75 *ℌℜΘ pm* Mcion; T : *txt BDal* | ⸆ *Αβρααμ D 579 pc* **29** ⸆ *αυτω ℜDΘpl* lat Mcion; S

2 T 3,16. *Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.*
30 ¦ *ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις*
ἀπὸ νεκρῶν ⸀πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν.
J 5,46; 31 ¦ *εἶπεν δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν*
11,45–53. *οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ⸀ἀναστῇ*
1. 2: *⸁πεισθήσονται.*
Mt 18,6–9. Mc 9,42–47. **17** *Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ἀνένδε-* 11
Mt 26,24. *κτόν ἐστιν °τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, ⸂οὐαὶ δὲ⸃* 19
2 *δι' οὗ ἔρχεται·* ¦ *⸀λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ ⸂λίθος μυλικὸς⸃*
περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται
εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν
Mt 18,15. 3 *τούτων ἕνα.* ¦ *προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν ἁμάρτῃ ὁ* 19
ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, * *καὶ ἐὰν μετανοήσῃ,* 19
Mt 18,21 s. 4 *ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρ-*
τήσῃ εἰς σὲ καὶ ⸆ἑπτάκις ἐπιστρέψῃ ⸋πρὸς σὲ⸌ λέγων·
Mc 9,24. 5 *μετανοῶ, ⸀ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπαν οἱ ἀπό-* 11
6 *στολοι τῷ κυρίῳ· πρόσθες ἡμῖν πίστιν. εἶπεν* 20
Mt 17,20! *δὲ ὁ κύριος· εἰ ⸀ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως,*
ἐλέγετε ἂν ⸆τῇ συκαμίνῳ °ταύτῃ· ⸋ἐκριζώθητι καὶ⸌
⸂φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ⸃· καὶ ὑπήκουσεν ἂν
7 *ὑμῖν. Τίς δὲ °ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ* 20
ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ⸆ἐρεῖ αὐ-
8 *τῷ· °εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε⸇,* ¦ *⸂ἀλλ' οὐχὶ⸃ ἐρεῖ*
(12,37.) *αὐτῷ· ἑτοίμασον ⸆τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος*
(J 13,4.13.) *διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα*
9 *φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ*
10 *ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα;⸆* ¦ *οὕτως καὶ ὑμεῖς,*
ὅταν ποιήσητε ⸂πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν⸃, ⸋λέγετε

---

30 ⸀ εγερθη 𝔓75. : αναστη ℵ **31** ⸀ εγερθη 𝔓75 579. | ⸁ και απελθη προς αυτους, πιστευσουσιν D it (Ir) **17,1** ° 𝔓75 pc | ⸂ πλην ουαι 𝔓75 𝔥 D al it sy^s; H : txt 𝔐 Θ pm **2** ⸀ p) συμφερει D e (Mcion). | ⸂ λιθ. ονικος W : p) μυλος ονικος 𝔐 al **4** ⸆ το D sy^s Cl | ⸋ 𝔐 Θ pm | ⸀ αφες D pc lat Cl **6** ⸀ ειχετε D E G al lat | ⸆ p) τω ορει τουτω· μεταβα εντευθεν εκει, και μετεβαινεν· και D (sy^c) | ° 𝔓75 ℵ D pc sy^c; [H] | ⸋ D. | ⸂ μεταφ- εις την θ-αν D lat **7** ° 𝔓75 D pc | ⸆ μη D e sy^sc | ° X 213 it sy^pal | ⸇ ; T **8** ⸂ αλλα D it sy | ⸆ μοι ℵ it sy **9** ⸆ ου δοκω 𝔐 D Θ pl lat; W **10** ⸂ 2—4 ℵ* 579 it sy^sc : οσα λεγω D | ⸋ Mcion

1 22 10-20 / 12:21-28

ὅτι ⸀δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν⸁, ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι Mt 25,30. 2Esr9,9.1K9,16.
πεποιήκαμεν⸌. (2 T 2,21. Phm 11).

10 112 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι ⸆εἰς Ἰερουσαλήμ, 11 9,51!
καὶ αὐτὸς διήρχετο ⸀διὰ μέσον⸁ Σαμαρείας καὶ Γαλι- Mc 9,30.
λαίας⸆. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην 12
⸀ἀπήντησαν⸆ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, ⸀οἳ ἔστησαν⸁ πόρ- Mt 8,2! Lv 13,45 s.
ρωθεν, ¹ καὶ ⸀αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες⸁· Ἰησοῦ 13
ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· 14 5,5! 5,14.
⸆πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ Lv13,49; 14,2 s.
ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. εἷς 15
δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ⸀ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ 2,20!
φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν, ¹ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ 16 Mt 26,39.
πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν 9,52!
αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης. ἀποκριθεὶς δὲ 17
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ⸀οὐχ οἱ⸁ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ [δὲ]
ἐννέα ποῦ; ¹ ⸀οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι⸁ 18 8,39.
δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος⁚; καὶ εἶπεν 19
αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. Mt 9,22!
113 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε 20 20–37: 21,7–36 p.
202,5 ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς 19,11!
καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ J 3,3; 18,36.
παρατηρήσεως, ¹ οὐδὲ ἐροῦσιν· ἰδοὺ ὧδε ἤ⁚ ἐκεῖ⸆· 21 Mt 24,23 p.
ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν. 11,20. Mt 12,28. J 1,26; 12,35.
203,10 ¹Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι 22 5,35 p. Mt 9,15.
ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν⸆ τοῦ υἱοῦ τοῦ
204,2 ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν 23
ὑμῖν· ἰδοὺ ⸀ἐκεῖ, ἰδοὺ ὧδε⸁· μὴ ⸋ἀπέλθητε μηδὲ⸌
205,5 διώξητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ⸀ἀστράπτουσα ἐκ 24 (10,18.) Mt 24,26 s.

---

10 ⸉213 69 al : 132 D pc : 321 990 sy^c : 13 sy^s. **11** ⸆αυτον ℜDΘ pl; S | ⸀μ. D : ανα μ. λφ : δ. μεσου ℜΘ pl : txt 𝔓75 B ℵ pc | ⸆et Jericho (⸉28) it (sy^c); h^r **12** ⸀υπ- ℌΘ al ; Th : οπου ησαν D e. : et ecce it sy^sc : txt 𝔓75 B ℜ pm | ⸆αυτω ℵℜΘ pl; T : txt 𝔓75 B D pc | ⸀και εστ. D : εστ. it sy^sc : ανεστ- B F pc; ℋ **13** ⸀εκραξαν φωνη μεγαλη D(e) **14** ⸆τεθεραπευεσθε (-ευσθε D²) D. **15** ⸀εκαθαρισθη D 892 vg sy **17** ⸀ουχι οι ℵℜΘ pl; T : ουτοι D it sy^sc : txt B pc | [+ ℌℜΘ pl; W : — A D pc it sy; T **18** ⸀εξ αυτων ουδεις ευρεθη υποστρεφων ος δωσει D lat (sy^sc) | ⁚. e sy^c **21** ⁚— · W | ⸆p) μη πιστευσητε D. **22** ⸆τουτων D **23** ⸀εκ. και ιδ. ωδε ℵ : εκ. (ωδε B*) η ιδ. ωδε 𝔓75 B (⸉ ℜΘ pl it; s); ℋ : txt L (⸉ D 33 vg^codd) | ⸋ 𝔓75 B pc; [H] **24** ⸀η αστρ. ℜD pm : -πτει sy^sc : txt 𝔓75 ℌΘ al

τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ⸋εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν⸌ ⸀λάμπει,
οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ⸋[2]ἐν τῇ ἡμέρᾳ
9,22! 25 αὐτοῦ⸌. πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθ[…]
Mt 24,37–39. 26 ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτη[ς]
(21,25 ss. καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτω[ς]
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθ[ρώπου]
20,34. 27 ⸂ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ⸀ἐγαμίζοντο, ἄχρι ἧς
Gn 6,11–13; 7,7–23. 2 P 2,5. ἡμέρας **εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν**, καὶ ⸀ἦλθεν
28 °ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ⸀[2]πάντας. ὁμοίως 208,1,
Gn 18,20 ss. ⸀καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθιον,
ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν·
Gn 19,15.24 s. 2 P 2,7. 29 ⸂ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, **ἔβρεξεν
πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ** καὶ ἀπώλεσεν ⸀πάντας.
1 K 1,7. Kol 3,4. 30 ⸂κατὰ ⸉τὰ αὐτὰ⸊ ἔσται ⸉ἡ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
31 που ἀποκαλύπτεται⸃. ἐν ἐκείνῃ τῇ ⸀ἡμέρᾳ ὃς ἔσται 209,2
Mt 24,17.18 p. 9,62. ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ,
μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ ὁμοίως
Gn 19,26. 32 μὴ **ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω**. μνημονεύετε τῆς 210,1,
9,24! 33 γυναικὸς Λώτ. ὃς ⸉ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ 211,8
περιποιήσασθαι⸊, ἀπολέσει αὐτήν, ⸉καὶ ὃς⸊ ἂν ⸀ἀπο-
34 λέσει, ζῳογονήσει αὐτήν. λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ 212,5
νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης °μιᾶς, ὁ εἷς παρα-
Mt 24,40 s. 35 λημφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ⸀ἀφεθήσεται· ⸋ἔσονται
δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθή-
37 σεται ἡ δὲ ἑτέρα ἀφεθήσεται.⸌ ⸆καὶ ἀποκριθέντες 213,6
λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Mt 24,28! ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται.
18 Ἔλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ [δεῖν]
R 12,12! πάντοτε προσεύχεσθαι °αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκ[ακεῖν],
2 ⸂°λέγων· κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν θ[εὸν]

---

24 ⸋ *D al* it | ⸀ *αστραπτει* ***D*** : — it sy[sc] | ⸋[2] 𝔓75 ***BD*** it; ℌ **27** ⸀ *εξε[γαμιζοντο]* *pm*; W | ⸀ *εγενετο* ***D*** e. | ° ***D*** *69*. | ⸀[2] *απ-* ℵ𝔎 *pl*; Th : *txt* 𝔓75 ***BDΘ*** *pc* **28** ⸀ *και ως* 𝔎***DΘ*** *pl*; W **29** ⸀ *απ-* ℵ𝔎***Θ*** *pl*; Th **30** ⸉ *ταυτα* 𝔓75vid ℵ*𝔎***Θ*** *pm* lat; (*ταὐτὰ* h[a]) | ⸉ *εν τη ημ. του υιου τ. α. ᾗ αποκαλυφθη* ***D*** it. **31** ⸀ hora lat sy[sc]. **33** ⸉ *p*) *εαν ζ. τ. ψ. α. σωσαι* ℵ𝔎***Θ*** *pl* : (9,24) *αν θελησῃ ζωογονησαι τ. ψ. α.* ***D*** : *txt* 𝔓75 ***B*** *pc* it | ⸉ *p*) *ος δ'* 𝔓75 ℌ *al*; H : *txt* 𝔎***DΘ*** *pm* | ⸀ *p*) *-σῃ* ℌ𝔎***DΘ*** *pm*; Wh[a] : *txt* ℵ *al* **34** ° ***B***; [H] | ⸀ *p*) *αφιεται* ***D*** *pc* **35** ⸋ *vs.* ℵ* *pc* | ⸆ *p*) (**36**) *δυο εν αγρω· εις παραλημφθησεται και ο ετερος αφεθησεται.* ***D*** (*pm* lat sy) **18,1** ° ***Dλ*** *28 700 al* lat **2** ° ***Dλ*** *pc* sy

φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. χήρα 3
δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν
λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. Mt 5,25
ˈκαὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον⸆· μετὰ ⸉ταῦτα δὲ⸊ ⸂εἶπεν 4 16,3.
ἐν ἑαυτῷ⸃· εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἄν-
θρωπον ἐντρέπομαι,ˈ διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον 5 11,7 s. Mt 26,10.
τὴν χήραν ταύτην⸆ ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς
τέλος ἐρχομένη ⸀ὑπωπιάζῃ με. Εἶπεν δὲ ὁ ⸀κύριος· 6 16,8.
⸀ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· ˈ ὁ δὲ θεὸς 7
οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ 21,36. H 12,23! Ps 22,3. Jc 5,4.
τῶν βοώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ ⸀μακρο- Sir 35,19.
θυμεῖ ἐπ᾽ αὐτοῖς; λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκ- 8 2 P 3,9. Ap 6,10.
δίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; Mt 8,10. 7,9. Jr 5,3.
115 Εἶπεν δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας 9 20,20. Ez 33,13.
ἐφ᾽ ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ⸀ἐξουθενοῦντας R 2,19; 10,3.
τοὺς λοιποὺς ⸋τὴν παραβολὴν ταύτην⸌. Ἄνθρωποι 10 10–14: Mt 5,6.
δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, °ὁ εἷς Act 3,1.
Φαρισαῖος καὶ ⸂ὁ ἕτερος⸃ τελώνης. ὁ Φαρισαῖος 11 Mt 23,28.
σταθεὶς ⸂ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν⸃ προσηύχετο· ὁ θεός, 16,15.
εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ⸀ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν Is 58,2 s.
ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ °ὡς R 1,28!
οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου, 12 Mt 9,14; 23,23. Ph 3,6. Dt 14,22.
⸀ἀποδεκατεύω πάντα ὅσα κτῶμαι. ὁ δὲ τελώνης 13
μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλ- (J 17,1.)
μοὺς ἐπᾶραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ᾽ ἔτυπτεν τὸ 23,48. 1 J 3,20.
στῆθος ⸀αὐτοῦ λέγων· ὁ θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ 5,8. Ps 51,3.19; 79,9.
ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιω- 14 (10,29.)
115,5 μένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ⸂παρ᾽ ἐκεῖνον⸃· * ὅτι πᾶς Mt 21,31. 1 Sm 16,7.

---

4 ⸆ τινα *D* sa : multum lat(sy[c]) | ⸉ ℵ𝕽*DΘpl*; T : *txt* 𝔓75 *B pc* | ⸂ ηλθεν εις εαυτον και λεγει *D* **5** ⸆ απελθων *D*. | ⸀ υποπ- 𝕽*Θ pm* **6** ⸀ Ιησους 713 sy[s] | ⸀ ηκ- 157 *pc* e : — ℵ**Λ* **7** ⸀ -θυ-μων 𝕽 *pm* **9** ⸀ -τες 𝔓75 *B pc* | ⸋ *D* **10** ° *B D pc*; ℌ | ⸂ εἷς *D* c eff[2] q **11** ⸂ πρ. ε. τ. 𝕽 *pm*; h : καθ ε. τ. *D* : ταυτα ℵ* it; T : *txt* 𝔓75 ℌ*Θ pc* e vg | ⸀ ως *D L al*; h | ° 𝔓75*. **12** ⸀ -κατω *rell*; S : *txt* 𝔓75 *B* ℵ*. **13** ⸀ εαυ- *B pc*; H : — λ **14** ⸂ η εκεινος *W Θ* 61* 69 : ηπερ (*ex* η + παρ?) -νος 157 : υπερ -νον Doroth : η γαρ (*ex* η + παρ?) -νος 𝕽 *pm*; T : μαλλον π. -νον τον Φαρισαιον *D* it sy[p] : *txt* ℌ *pc* vg sy[sc]

14,11 ! Ez 21,31. ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν
ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.
15–17: Mt 19,13–15. Mc 10,13–16. 39. 15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ ⸂καὶ τὰ βρέφη⸃ ἵνα αὐτῶν 116
ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. 216,2
16 ⸆ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο °αὐτὰ λέγων· ἄφετε
τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε
αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
Mt 18,3. 17 θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν 217,2
βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ
εἰς αὐτήν.
18–30: Mt 19,16–30. Mc 10,17–31. 10,25–28. 18 Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν °ἄρχων λέγων· διδά- 63 11
σκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονο- 218,2
19 μήσω; ⸆ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις
11,18. 20 ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς [ὁ] θεός. τὰς
Dt 5,16–20 Lxx. (Ex 20,12–16.) ἐντολὰς οἶδας· ⸂μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ
κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς⸃, τίμα τὸν πατέρα σου
21 **καὶ τὴν μητέρα**⸆. ὁ δὲ εἶπεν· ταῦτα πάντα ⸀ἐφύ-
22 λαξα ἐκ νεότητος⸆. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 219,2
αὐτῷ· ἔτι ἕν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον
Mt 6,20; 26,11. 12,33. καὶ ⸀διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν ⸂[τοῖς]
23 οὐρανοῖς⸃, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀκούσας 220,2
(Mc 6,26.) ταῦτα περίλυπος ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.
24 ⸆ἰδὼν δὲ αὐτὸν °ὁ Ἰησοῦς⸆ εἶπεν· πῶς δυσκόλως οἱ
(19,9.) τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
25 εἰσπορεύονται· εὐκοπώτερόν γάρ ἐστιν ⸀κάμηλον
διὰ ⸁τρήματος ⸀²βελόνης ⸁²εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς
26 τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπαν δὲ οἱ
27 ἀκούσαντες· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ⸆ὁ δὲ εἶπεν·
19,8 s. τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ
J 19,27 ! 28 θεῷ ἐστιν. Εἶπεν δὲ °ὁ Πέτρος· ἰδοὺ ἡμεῖς

---

15 ⸂*p*) παιδια ***D*** **16** ° $\mathfrak{P}$75vid ***B***; [H] **18** °*p*) it Mcion.
19 [+*rell*; W: — ***B*ℵ****.; T **20** ⸂*p*) ου -σεις *quater* ***D*** | ⸆ σου
ℵ𝕽*al a b c* sy; T **21** ⸀-ξαμην ***𝕽Dpl*** | ⸆*p*) μου ***𝕳𝕽Θpl***; S: *txt*
BD *l* Mcion **22** ⸀*p*) δος ℵ***Dal*** | ⸂τοις ουρ. ***BD***; W, [τοις] ουρ.
H: ουρ. ℵ*al*; T: ουρανω ***𝕽Θpm*** **24** ° ***B***.; [H] | ⸆ περιλυπον
γενομενον ***𝕽Θpm*** latsy (⸉ ***D*** it) **25** ⸀καμιλον *Spc* | ⸁*p*) τρυ-
πηματος ***LΘpc***: *p*) τρυμαλιας ***𝕽pl***: *txt* ***BℵD*** | ⸀²*p*) ραφιδος ***𝕽***
pm | ⸁²διελθειν ***DΘpm*** latsy[sc] **28** ° ***𝕽al***; T

221,2 ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμέν σοι. ὁ δὲ εἶπεν 29
αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν °ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς 14,26 s.
ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφοὺς ἢ γονεῖς ἢ
τέκνα ⊤εἵνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ¦ὃς οὐχὶ μὴ 30
⌜λάβῃ ⸀πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν
τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. 31–33
118 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐ- 31 Mt 20,17–19. Mc 10,32–34.
222,2 τούς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ τελε- 12,50!
σθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν J 5,39.
⌜τῷ υἱῷ⌝ τοῦ ἀνθρώπου· παραδοθήσεται γὰρ τοῖς 32 9,22!
ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται ⸋καὶ ὑβρισθήσεται⸌ καὶ
ἐμπτυσθήσεται, ¦καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν 33
I 223,10 αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. καὶ 34 9,45
αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα
τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον
τὰ λεγόμενα. 35–43:
≠ 119 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἰεριχὼ 35 Mt 20,29–34. Mc 10,46–52.
224,2 τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ⌜ἐπαιτῶν.
¦ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί 36
⊤εἴη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ 37
⌜Ναζωραῖος παρέρχεται. καὶ ἐβόησεν λέγων· Ἰησοῦ 38
υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. καὶ οἱ προάγοντες ἐπε- 39 15.
τίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ· αὐτὸς δὲ °πολλῷ μᾶλλον
ἔκραζεν· ⌜υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. σταθεὶς δὲ °ὁ 40
Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι ⸋πρὸς αὐτόν⸌.
ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν· ¦τί σοι 41
θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπεν· κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.
¦καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις 42 Mt 9,22!
σου σέσωκέν σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ 43
ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ πᾶς ὁ 2,20!
⌜λαὸς °ἰδὼν ἔδωκεν ⸀αἶνον τῷ θεῷ. 19,37.

---

29 °ℵ*D lat; T | ⊤εν τω καιρω τουτω D *30* ⌜απολ- ℌℜΘ*pm*; Th : *txt* BD*al* | ⸀επταπλ- D it sy^{hmg}; ⊣h^{r}⊢ : *p*) εκατονταπλ- *472 1241* sy^{sc} *31* ⌜περι του υιου D*al* latt sy *32* ⸋*p*) DL*al* it *35* ⌜*p*) προσαιτων ℜΘ*pl* *36* ⊤αν DLΘ *33 pm*; h : *txt* Bℵℜ*al* *37* ⌜*p*) Ναζαρηνος Dλ*pc* *39* °D c sy^{sc} sa | ⌜*p*) υιος D : Ιησου υιε ℵλφ*pc* *40* °BD; H | ⸋Dλ it sy^{sc} *43* ⌜οχλος φ*al* | °Π*pc* | ⸀δοξαν D.

2 19 'Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχώ. ' Καὶ ἰδοὺ 65 12
ἀνὴρ ὀνόματι °καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν 225,10
5,18! J 12,21. 3 ἀρχιτελώνης, ⸢καὶ αὐτὸς⸣ πλούσιος· ' καὶ ἐζήτει ἰδεῖν
τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπ
4 ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ ⸀προ
εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν,
5 αὐτόν, ὅτι ⸆ ἐκείνης ἤμελλεν διέρχεσθαι. κ ὡς
ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας °ὁ Ἰησοῦς⸣ ⸆εἶπεν
πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, ⸀σπεύσας κατάβηθι· σήμερον
(9,58.) 6 γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. καὶ σπεύσας
7 κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. καὶ ἰδόντες
5,30 p! πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ
(5,8.) Mt 8,8. 8 ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος
(Mc 6,28.) εἶπεν πρὸς τὸν κύριον· ἰδοὺ τὰ ⸀ἡμίση μου τῶν
ὑπαρχόντων, κύριε, °τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ
Ex 21,37 [22,1.] Nu 5,6 s. τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.
(18,24 s.) J 4,53! 9 'εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν °ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σω-
8,8! Act 8,25. Ez 34,16. τηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς
15,4–7. Mt 9,13 p. 10 υἱὸς Ἀβραάμ [ἐστιν]· ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν- 226,5
J 3,17! 1 T 1,15. θρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.
11–27: Mt 25,14–30. 11 Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν 121
παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἰερουσαλὴμ αὐτὸν 227,10
17,20; 21,31; 24,21. Act 1,6. καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασι-
(15,13.) 12 λεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι· ' εἶπεν οὖν· ἄνθρω- 66
Mc 13,34. J 18,36. πός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν 228,2
13 ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. καλέσας δὲ 67
δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, 229,5
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς⸀· ⸋πραγματεύσασθε
27. J 1,11; 15,18! Mt 21,38; 23,37. Ps 2,2 s. 14 ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτό
⸀ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντε

2 ° *D G al* lat sy | ⸢ κ. α. ην *U Θ a c* : κ. ουτος ην *ℜ al*; W (*sed* — ην) : κ. ην *ℵ L*; Th : — *D 1241 b e l.* : *txt B al* lat 4 ⸀προλαβων *D* | ⸆δι *Θ Ψ pm* 5 ⸢εγενετο εν τω διερχεσθαι αυτον ειδεν και *D* (157) it (sy^s, sy^c) | ° *B*; [H] | ⸆ειδεν αυτον και *ℜ pm* | ⸀σπευσον *D pc e q* 8 ⸀-σια *B* ℵ (Θ) al*; H | ° *B pc*; [H] 9 ° *B.*; [H] | [+ *B ℜ D Θ pl*; W : — *ℵ* pc*; T 13 ⸀πρ-ευσασθαι *B ℵ al*; *ℋ* : -ευεσθαι *D Θ* : ⸋πρ-ευεσθε *W al* 14 ⸀ενεπεμψαν *D**.

θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο 15
ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν
καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους
οἷς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ ⸂τίς τί διεπραγμα-
τεύσατο⸃. παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων· κύριε, 16
ἡ μνᾶ σου δέκα προσηργάσατο μνᾶς. καὶ εἶπεν 17
αὐτῷ· ⸂εὖ γε⸃, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς 16,10.
ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων.
¦καὶ ⸂ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων⸃· ἡ μνᾶ σου, κύριε, 18
ἐποίησεν πέντε μνᾶς. εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ· καὶ 19
σὺ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων. καὶ ὁ ἕτερος 20
ἦλθεν λέγων· κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον
ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι 21
ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ
θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. λέγει αὐτῷ· ἐκ τοῦ 22 Mt 12,37.
στόματός σου ⸀κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. ᾔδεις ὅτι
ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι, ⸀αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα,
καὶ ⸀θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα⁚; καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκάς 23
μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; κἀγὼ ἐλθὼν σὺν
τόκῳ ἂν αὐτὸ ⸀ἔπραξα. καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· 24
ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ ⸋τὴν μνᾶν⸌ καὶ ⸀δότε τῷ τὰς δέκα
μνᾶς ἔχοντι. ⸋καὶ εἶπαν αὐτῷ· κύριε, ἔχει δέκα 25
280,2 μνᾶς.⸌ λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι ⸀δοθήσεται, 26 8,18. Mt 13,12.
ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ⸀ἔχει ἀρθήσεται.
281,5 ¦πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου τούτους τοὺς μὴ θελή- 27 14. Ps 2,9.
σαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε Is 66,1–6.
καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου.⊤ 1 K 15,25. Ap 19,15.
122 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀνα- 28 9,51!
282,5 68 βαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν 29 29–38: Mt 21,1–9. Mc 11,1–10. J 12,12–16.

---

15 ⸂τι -αντο *𝔖Dpc*; H : *txt* *𝔎Θpm* *17* ⸂*p*) ευ *ℵ𝔎Θpl*; h : *txt* *BD* *18* ⸂ο ετερος ελθων ειπεν *D* *22* ⸀κρινω B^s*Θal* lat; H : *txt* *EKal* | ⸀αιρω *et* ⸀θεριζω *D 579* it | ⁚, S *23* ⸀ανεπρ- *AΘ* *24* ⸋*D*it. | ⸀απενεγκατε *D* *25* ⸋*vs. p*) *DW 69 pc* itsy^{sc} *26* ⸀προστιθεται *D d* (sy^s). : *p*) δοθ. και περισσευθησεται *φ 579* sy^c | ⸀δοκει εχειν *Θ 69 pc* sy^c Mcion *27* ⊤*p*) και τον αχρειον δουλον εκβαλετε εις το σκοτος το εξωτερον· εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων. *D*.

εἰς Βηθφαγὴ καὶ ⸀Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος ⸂τὸ
καλούμενον ἐλαιῶν⸃, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν
30 ¦⸀λέγων· ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ
εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον °δεδεμένον, ἐφ' ὃν
23,53. οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ⸁ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες
1 Sm 6,7. 31 αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· ⸋διὰ τί
λύετε;⸌ οὕτως ἐρεῖτε⁚ ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν
22,13. 32 ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς 283,2
33 εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν
οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύετε τὸν πῶλον;
34 ¦οἱ δὲ εἶπαν⁚ ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει.
35 ¦καὶ ⸂ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες
αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον⸃ ἐπεβίβασαν τὸν
2 Rg 9,13. 36 Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ
37 ἱμάτια ⸀ἑαυτῶν ⸋ἐν τῇ ὁδῷ⸌. ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ 284,1
ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν
ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος ⸋τῶν μαθητῶν⸌ χαίρον-
18,43. τες αἰνεῖν τὸν θεὸν ⸋²φωνῇ μεγάλῃ⸌ περὶ ⸀πασῶν
38 ὧν εἶδον ⸁δυνάμεων, ¦ λέγοντες·
Mt 8,11. Ps 118,26. εὐλογημένος ὁ ⸂ἐρχόμενος,
ὁ βασιλεὺς⸃ ἐν ὀνόματι κυρίου⸆·
2,14. ἐν ⸀οὐρανῷ εἰρήνη
καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.
39.40: Mt 21,15 s. (J 12,17–19.) 39 ¦καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν 285,5
πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον ⸂τοῖς μαθη-
Hab 2,11. 40 ταῖς σου⸃. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν· λέγω ὑμῖν, ⸆ἐὰν
41 οὗτοι ⸀σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν. ⸋Καὶ 123
2 Rg 8,11. 23,28. J 11,35. ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν,⸌ 286,1

29 ⸀-νιά *B*ℵ**D**; H | ⸂(το καλ. Ἐλαιῶν H): των ελαιων καλ. *D*:*p*) των ελαιων *69 al e* sy^{s} **30** ⸀ειπων ℜ*pl*; T | °*D* | ⸁κεκαθικεν λ *157* **31** ⸋*p*) *D* it. | ⁚οτι O H **34** ⁚οτι O H **35** ⸂αγαγοντες τον πωλον επερριψαν τ. ι. αυτ. επ αυτον και *D* it(sy^{sc}) **36** ⸀αυ- ℌℜ*Dpm*; T : *txt* *B*Θ*al* | ⸋*D*.*229*. **37** ⸋ it sy^{c} | ⸋²*Dl* | ⸀παντων *BD 579* sy^{sc} | ⸁γινομενων *D r.* : γιν. δυν. Θ : — sy^{sc} **38** ⸂*p*) ερχ. *DWpc* it : βασ. ℵ**pc e l**; Th[1] : ερχ. βασ. ℜΘ*pm*; h[2] : *txt* *B* | ⸆ευλογημενος ο βασιλευς *D* (*157*) it | ⸀(ανθρωποις Valckenaer *cj*) **39** ⸂αυτοις it sy^{c} **40** ⸆οτι ℌℜ*Dpm*; Th : *txt* *B*Θ*al* | ⸀-σωσιν ℜΘ*pm*; S : σιγησουσιν *D* : *txt* *B*ℵ*al* **41** ⸋*vs.* (orthodoxi *apud* Epiph. *cjj*)

ˈλέγων ὅτι εἰ ἔγνως ⸂ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ⸃ τὰ 42 14,32! Dt32,29. Mt 11,25; 13,14!
πρὸς εἰρήνην⸆· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου.
ˈὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ⸋ἐπὶ σὲ⸌ καὶ ⸀παρεμβαλοῦσιν οἱ 43
ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσίν σε Ps 137,9.
καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν, ˈκαὶ ἐδαφιοῦσίν σε 44 21,6. Mt 24,2.
237,2 καὶ τὰ τέκνα σου ⸋ἐν σοί⸌, *καὶ οὐκ ἀφήσουσιν λίθον 1,68! Jr 6,15. Job 10,12 Lxx.
ἐπὶ λίθον ἐν⸆ σοί, ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἔγνως ⸂τὸν καιρὸν Sap3,7. 1P2,12.
238,1 τῆς⸃ ἐπισκοπῆς σου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν 45 45.46: Mt 21,12 s.
ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας⸆, ˈλέγων αὐτοῖς· 46 Mc 11,15—17. J 2,13—16.
γέγραπται· καὶ **ἔσται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς**· Is 56,7.
ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε **σπήλαιον λῃστῶν**. Jr 7,11.
239,1 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ᾽ ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· 47 47.48: Mc 11,18.
οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν 21,37; 22,53.
ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, ˈκαὶ οὐχ εὕρι- 48 J 7,14; 18,20. 20,19!
σκον τὸ τί ποιήσωσιν⸆· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέ- 21,38. Mc 12,37.
ματο ⸂αὐτοῦ ἀκούων⸃.

124 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος 20 1—8: Mt 21,23—27. Mc 11,27—33.
240,2 αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου
ἐπέστησαν οἱ ⸀ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν
τοῖς πρεσβυτέροις, ˈκαὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν· 2
εἰπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς
ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην⁚; ἀποκριθεὶς 3
δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον,
καὶ εἴπατέ μοι· ˈτὸ βάπτισμα⸆ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν 4
ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς 5
λέγοντες ὅτι ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διὰ τί
⸆οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ˈἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ⸀ἀνθρώ- 6
πων, ὁ λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος Mt 11,9.
γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. καὶ ἀπεκρί- 7 22,68.

---

42 ⸂ κ. συ και γε εν τ. η. σου ταυτη **ℜ**(*D*)*pm*; T | ⸆ σου **ℜ***pm*; T : σοι *Dal* lat : *txt* **ℌ***Θpc* *43* ⸋ *D* 28 sy^{sc} | ⸀ περιβαλ- *B***ℜ***pl*; Wh : βαλ. επι σε *D* : *txt* **ℌ***Θpc* *44* ⸋ *D* Or | ⸆ ολη *DΘ* it | ⸂ εις κ. *D*. *45* ⸆ *p*) εν αυτω και αγοραζοντας (*C*)**ℜ***Θpl* : εν α. κ. αγ. και τας τραπεζας των κολλυβιστων εξεχεεν και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας *Dpc* it *48* ⸆ αυτω *DΘpc* lat sy | ⸂ ακουειν αυτ. *D*(*al*) sy *20,1* ⸀ ιερεις **ℜ***al*; T *3* ⁚. H *4* ⸆ *p*) το ℵ*Dpc*; T *5* ⸆ *p*) ουν *CDal* *6* ⸀ -που *W*.

8 θησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
9–19: Mt 21,33–46. 9 ποιῶ. Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν
Mc 12,1–12. παραβολὴν ταύτην. ἄνθρωπος ⸆ ἐφύτευσεν
Is 5,1. λῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδ
10 χρόνους ἱκανούς. καὶ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς
τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ
2 Chr 36,15 s. ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· ⸂οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπ-
11 έστειλαν αὐτὸν δείραντες⸃ κενόν. καὶ ⸂προσέθετο
ἕτερον πέμψαι⸃ δοῦλον· οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες
12 καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. ⸂καὶ προσ-
έθετο τρίτον πέμψαι⸃· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματί-
13 σαντες ⸀ἐξέβαλον. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπε-
λῶνος· τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν
14 ἀγαπητόν· ⸀ἴσως τοῦτον ἐντραπήσονται. ἰδόντες
δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους
H 1,2. λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· ἀποκτείνωμεν
15 αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. καὶ ἐκ-
H 13,12 s. βαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν.
τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος;
16 ⸆ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους,
καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ
17 εἶπαν· μὴ γένοιτο. ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν·
τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο·
Ps 118,22. 28,10. 1P 2,4.7. Act 4,11. **λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,**
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;
Is 8,14. Dn 2,34 s.44 s. 18 ⸆πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασ-
19 σεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.
ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν
19,48; 22,2. Mt 21,26! ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφο-
βήθησαν ⸂τὸν λαόν⸃· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς
20–26: Mt 22,15–22. Mc 12,13–17. 20 εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην. Καὶ ⸀παρατηρή- 71 122
6,7 p; 14,1. σαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους 243,2

---

9 ⸆τις W Θ al 10 ⸉(p) 1–3 6 5 4 C ℜ Θ pl : 6 2 5 4 D lat sy^{sc} 11 ⸂επεμψεν ετ. D e. 12 ⸂τρ. επεμψεν D e(sy^{s}). | ⸀εξαπεστειλαν κενον D 1241 f q. 13 ⸀τυχον D. 19 ⸂τ. οχλον W pc : — G 565 700 al 20 ⸀αποχωρησ- D Θ pc it; ⸆h^{r1}⸆ : υποχωρησ- W. : μετα ταυτα sy^{sc} : — sy^{p}; h^{r2}

ἑαυτοὺς δικαίους °εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ 18,9; 11,54.
⸀λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν ⸂τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ
ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος⸃. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 21
λέγοντες· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις 7,43. 2 K Lv 19,15.
καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ᾽
ἐπ᾽ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν 22
ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὔ; ⸀κατανοήσας 23
δὲ αὐτῶν τὴν ⸁πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς·
ˈ δείξατέ μοι ⸀δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπι- 24
γραφήν; ⸂οἱ δὲ⸃ εἶπαν· Καίσαρος. ˈ ὁ δὲ εἶπεν πρὸς 25
αὐτούς· τοίνυν ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ (23,2.) R 13,1.7.
τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι 26
⸂αὐτοῦ ῥήματος⸃ ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαν-
τες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ⸀ἐσίγησαν.

§ 127 Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ 27 27–40: Mt 22,23–33.46. Mc 12,18–27.34.
⸀ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ⸁ἐπηρώτησαν αὐ- Act 23,8.
τὸν ˈ λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, **ἐάν** 28 Dt 25,5 s. Gn 38,8.
τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ⸂ἔχων γυναῖκα, **καὶ οὗτος**
ἄτεκνος ᾖ⸃, ἵνα **λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα**
καὶ ⸀**ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.** ἑπτὰ 29
οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα
ἀπέθανεν ἄτεκνος· ˈ καὶ ὁ δεύτερος ˈ καὶ ὁ τρίτος 30. 31
⸋ἔλαβεν αὐτήν⸌, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ ⸂οὐ κατέ- (Is 4,1.)
λιπον τέκνα⸃ καὶ ἀπέθανον. ὕστερον καὶ ἡ γυνὴ 32
ἀπέθανεν. ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ ἀναστάσει τίνος 33
αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν
γυναῖκα. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ υἱοὶ τοῦ 34 16,8; 17,27.
αἰῶνος τούτου ⸆γαμοῦσιν καὶ ⸀γαμίσκονται, ˈ οἱ δὲ 35
καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς 2Th 1,5. Ph 3,11.

---

20 °*D* lat sy | ⸀*λογον* ***C*Θ*al*** : *λογους* ***L****pc* it : *των λογων* ***D*** | ⸂*τω ηγεμονι* ***D****e* sy^c. **23** ⸀*επιγνους* ***D****e* | ⸁*p*) *πονηριαν* ***C***D**pc* it sy^{sc} **24** ⸀*p*) *το νομισμα* ***D*** | ⸂*αποκριθεντες δε* ***CR****pm*; S : *αποκρ.* ***DWΘ****pc* lat : *txt* ***H****pc* **26** ⸂*του ρ.* ***H***; H : *τ. ρ. αυτου* ***Θ*** *579* lat : *txt* ***CR(D)****pl* | ⸀*εσιωπησαν* ***W***. **27** ⸀*p*) *λεγοντες* ***HD Θ****al* sy; H : *txt* ***R****pm* lat | ⸁*p*) *-ρωτων* ***B(φ)****pc*; Wh **28** ⸂*ατεκνος εχ. γυν.* ***D****e* | ⸀*-σει* ***AEH****al*; h^a **31** ⸋ *p*) ***D*** *a e* | ⸂*ουκ αφηκαν τεκνον* ***D****e* **34** ⸆*γεννωνται και γεννωσιν* ***D****ff*^{2}*i q*; ⊣h^r⊢ : *γ-σιν κ. γ-νται* *a c e l* sy^{sc} Ir Or Cypr Aug : *habent c e ff*^{2}*i l q pro γαμ. κ. γαμ.* | ⸀*γαμουνται* ***D***.

ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε
36 ⸀γαμίζονται· ⸆⸀οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι ⸁δύνανται,
1 J 3,1 s. ἰσάγγελοι γάρ εἰσιν□, καὶ υἱοί εἰσιν⸌ ⸂²θεοῦ τῆς ἀνα-
37 στάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί,
Ex 3,2. καὶ Μωϋσῆς ⸀ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει
Ex 3,6. κύριον **τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ θεὸν Ἰσαὰκ καὶ**
9,30. R 14,8. 38 **θεὸν Ἰακώβ**· θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ
39 ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ⸋ἀποκριθέντες
δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν· διδάσκαλε, καλῶς
41–44: Mt 22,41–46. Mc 12,35–37. 40 εἶπας. οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. 244,2
41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· πῶς λέγουσιν τὸν 73 128
J 7,42. 42 χριστὸν εἶναι Δαυὶδ υἱόν; ⸀αὐτὸς γὰρ⸌ Δαυὶδ λέ- 245,2
γει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν·
Ps 110,1. ⸀**εἶπεν** ⸆**κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου**
43 **ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου** ⸀**ὑποπόδιον τῶν**
ποδῶν σου.
44 ⸆Δαυὶδ °οὖν ⸉αὐτὸν κύριον⸊ καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ
υἱός ἐστιν;
45–47: Mt 23,1.5–7.14. 45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς 246,2
Mc 12,38–40. 46 μαθηταῖς· προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν
θελόντων περιπατεῖν ἐν ⸀στολαῖς καὶ φιλούντων
11,43; 14,7. ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας
ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
47 δείπνοις, ⸆οἳ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν 247,8
°καὶ προφάσει μακρὰ ⸀προσεύχονται· οὗτοι λήμ-
1–4: Mc 12,41–44. 21 ψονται περισσότερον κρίμα. Ἀναβλέψας δὲ 74 122
εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλακεῖον τὰ
2 δῶρα αὐτῶν πλουσίους. εἶδεν δέ τινα χήραν
3 πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ ⸉λεπτὰ δύο⸊⸆, ⸆καὶ εἶπεν·
2 K 8,12. ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ⸉αὕτη ἡ πτωχὴ⸊

35 ⸀γαμισκ- *B 700 al*; h : εκγαμιζ- *𝔎Θal* : *txt* *𝔖Dal* **36** ⸀ουτε ℵ𝔎*pm*; T : *txt* *BDΘal* | ⸁μελλουσιν *DWΘ* itsy^{hmg} Mcion; ⫞h^{r}⊦ | □*D 157* itsy^{s}(Ju) Mcion; ⫞h^{r}⊦ | ⸂²του θ. *𝔎Θpl* : τω θεω *D*; ⫞h^{r}⊦ : — sy^{s} **37** ⸀εδηλωσεν *DWe* **39** ⸋*hic, non* 41, *dist.* W **42** ⸀και αυτος *𝔎Dpm*; δ | ⸀λεγει *D* it. | ⸆ο *rell*; T: *txt* *BD 579*. **43** ⸀*p*) υποκατω *D* itsy^{cp} **44** °*Daei* Cyr | ⸉ℵ𝔎*D Θpm*; T : *txt* *B 33 al* **46** ⸀porticis (= στοαις) sy^{sc}. **47** °*D* lat sy | ⸀*p*) -χομενοι *DΘ 579 al* latsy **21,2** ⸉*𝔎Dpl*; T : *txt* *𝔖Θpc* | ⸆*p*) ο εστιν κοδραντης *D*. **3** ⸉2 3 1 *𝔎Θpm*; T

ʹπλεῖον πάντων ἔβαλεν· ¹ ⸀πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ 4
περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα⸆, αὕτη 12,15.
δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς⸁πάντα τὸν βίον ὃν
εἶχεν ἔβαλεν.⸆
75 130 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις 5 5–24: Mt 24,1–21. Mc 13,1–19.
248,2 καλοῖς καὶ ⸀ἀναθήμασιν κεκόσμηται, εἶπεν· ¹ταῦτα 6
ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφε- 19,44. Jr 7,14.
θήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ⸆ὃς οὐ καταλυθήσεται.
249,2 ¹ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, πότε 7 7–36: 17,20–37.
οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον⸂ὅταν μέλλῃ
ταῦτα γίνεσθαι⸃; ¹ὁ δὲ εἶπεν· βλέπετε μὴ πλανη- 8 Dn 7,22.
θῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
λέγοντες·⸆ἐγώ εἰμι, καί⸋· ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ
πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πο- 9 Dn 2,28.
λέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ⸀πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ
ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.
¹⸋Τότε ⸋ἔλεγεν αὐτοῖς⸋²·⸌ ἐγερθήσεται⸆ἔθνος ἐπ' ἔθ- 10 Is 19,2. 2 Chr 15,6.
νος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, ¹σεισμοί τε μεγάλοι καὶ 11
κατὰ τόπους ⸉λοιμοὶ καὶ λιμοὶ⸊ ἔσονται, φόβητρά
250,1 τε ⸉²καὶ ἀπ' οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα⸊ ἔσται⸆. πρὸ δὲ 12
τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας
αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς ⸰τὰς συνα- 12,11.
γωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς
καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· ἀποβή- 13 5,14; 9,5.
251,2 σεται⸆ὑμῖν εἰς μαρτύριον. θέτε οὖν ἐν ταῖς καρ- 14 9,44! 12,11 p.
δίαις ὑμῶν μὴ⸀προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· ἐγὼ 15
γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται Act 6,10. E 6,19.
⸂ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν⸃ ⸀ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι

3 ⸀πλειω *DWΘal*; T *4* ⸀απ- *ℜΘpl*; T : *txt* *B*ℵ*Dpc* | ⸆του θεου *ℜDΘpl* latt; S : *txt* *B*ℵλ*pc* sy^{sc} | ⸁απ- *ℜΘpm*; T | ⸆ ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω *EGal* *5* ⸀-θεμ- ℵ*Dal*; T *6* ⸆ωδε ℌφ (⸉λ *33 e* sy^{sc}); H : εν τοιχω ωδε *Dai* (⸉it) : *txt* *ℜΘpm f g* vg sy^{p} *7* ⸂*p*) της σης ελευσεως *Dl* *8* ⸆*p*) οτι *ℜDΘpl*; S : *txt* *B*ℵ*pc* | ⸋ — · Ti W *9* ⸀φοβηθητε *Dq* *10* ⸋*et* ⸆*p*) γαρ *Dpc* itsy | ⸋, *et* ⸋², comm *11* ⸉ℌ*ℜDΘpl*; Th : *txt* *B 157* latsy^{sc} Mcion | ⸉² 1 4 2 3 5 *ℜΘpm*; T : 1 4 5 2 3 ℌ*al*; h : 2 3 1 4 5 *D* latt(sy^{sc}) Or : *txt* *B 1.* | ⸆και χειμωνες *1012* it(sy$^{c.p}$); h$^{r\,lat}$ *12* ⸰*ℜΘpl*; S : *txt* *B*ℵ*Dpc* *13* ⸆δε *ℜΘpl*; S : *txt* *B*ℵ**Dpc* *14* ⸀-των- τες *D* *15* ⸂3 ουδε 1 *ℜWΘpl* : 1 *D* itsy : 3 *d.* : *txt* ℌ *157 pc e f* Or | ⸀παντες ℵ*ℜDΘpl*; h : — it : *txt* *Bpc* Mt 11,15!

16 ὑμῖν. παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων ⸋καὶ
ἀδελφῶν⸌ καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανα-
Mt 10,22. 17 σουσιν ἐξ ὑμῶν, ⸀καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ π-
12,7! 18 των διὰ τὸ ὄνομά μου. ⸋καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφα-
8,15! 2Chr15,7. H 10,36.39. 19 ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται·⸌ ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑ-
20 ⸀κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὅταν δὲ ἴδητε 131
κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἰερουσαλήμ, τότε 252,10
Prv 22,3. 21 γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. τότε οἱ ἐν 253,2
τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν
μέσῳ αὐτῆς ⸆ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις
Dt 32,35. Hos 9,7. 22 μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, ⸀ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως
Jr 5,29. αὗταί εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα.
23,29. 1K7,26.28 Mt 8,7! 23 ⸀οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς ⸀θηλαζούσαις 254,2
Dt 28,64. ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· * ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη 255,2
Zch 12,3 Lxx. Dn 8,10; 9,26. 24 ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, ⸀καὶ πεσοῦνται 256,10
Is63,18. Ap11,2. R11,25. Dn12,7. στόματι μαχαίρης καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ
Tob 14,7[5]. ἔθνη πάντα, καὶ Ἰερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ
25–27: Mt 24,29 s. 25 ἐθνῶν, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν ⸆ ⸋καιροὶ ἐθνῶν⸌. Καὶ 257,2
Mc 13,24–26. ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις,
Is 24,19 Lxx. Sap5,22. Ps65,8 καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ⸂ἐν ἀπορίᾳ⸃ ⸀ἤχους
(17,26–30.) 26 θαλάσσης καὶ σάλου, ⸀ἀποψυχόντων ⸆ ἀνθρώπων
ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ
H12,26s. Is34,4. Dn 7,13. οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις ⸂τῶν οὐρανῶν⸃ σαλευ-
Mt 26,64 p. H 10,37. 27 θήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀν- 258,2
θρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ ⸂μετὰ δυνάμεως καὶ
(Ph 4,4 s.) R 8,19. 28 δόξης πολλῆς⸃. ⁚⸀ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι
Henoch 51,2. ⸁ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι
29–33: Mt 24,32–35. 29 ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπεν παρα-
Mc 13,28–31. βολὴν αὐτοῖς· ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τ-
30 δένδρα· ὅταν προβάλωσιν ⸂ἤδη, βλέποντες ἀφ'
12,57. J 4,35. ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς⸃ τὸ θέρος ἐστίν·

16 ⸋ *G 157* *18* ⸋*vs. p*) sy[c] Mcion.; h[r] *19* ⸀-σασθε *ℌℜDpm*; T: *txt* *BΘal* latsy *21* ⸆μη *D* *23* ⸀-ζομεναις *D*. *24* ⸆και εσονται *B 1241*.; [H]: καιροι, και εσ. *Lpc* sy[hmg]; W | ⸋*D*. *25* ⸂και εν -ιᾳ *ℵpc*: και -ια *D*. | ⸀ηχουσης *ℜDal*: *txt* *ℌΘpm* latt(sy); (ἠχοῦς *ℋ**) *26* ⸆των *N* | ⸂*p*) αι εν τω ουρανω *D* it *27* ⸂και -μει -λη κ. δοξη *D* esy[sc] *28* ⁚*nov. sect. hic, non 29 comm* | ⸀ερχ- *Dpc* | ⸁-καλυψατε *Wλ* *30* ⸂τον καρπον αυτων, γινωσκεται ηδη οτι εγγυς ηδη *D* (*157 pc*, latsy[sc], Mcion)

ˈοὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, 31
⸀γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 9,27; 19,11.
ˈἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη 32
ἕως ⸰ἂν πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ 33 Mt 5,18!
παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύ- 8,14 p; 12,22.
259,10 σονται. Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν 34 17,27s. Mt 24,49.
⸉ὑμῶν αἱ καρδίαι⸊ ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερί- R 13,13. E 5,18. Is 5,11–13.
μναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ᾽ ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ 1 Th 5,3.7.
ἡμέρα ἐκείνη ˈ⸂ὡς παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ⸃ ἐπὶ 35 Is 24,17.
πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον ⸰πάσης τῆς
γῆς. ἀγρυπνεῖτε ⸀δὲ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα 36 18,1.7. R 12,12! Mt 26,41 p.
⸀κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα Mc 13,33.
γίνεσθαι, καὶ ⸀²σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ 1 P 4,7.
ἀνθρώπου. (Ap 6,17.)

132 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ⸉ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων⸊, τὰς 37 19,47!; 22,39.
δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος ⸂τὸ J 8,1 ss. J 18,2.
καλούμενον ἐλαιών⸃. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζεν 38 19,48. Mc 12,37.
πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.⸆

76 260,1 Ἤγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη 22 1.2: Mt 26,1–5.
261,1 πάσχα. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- 2 Mc 14,1 s.
ματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ Mt 21,26!
262,9 τὸν λαόν. Εἰσῆλθεν δὲ ⸆ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν 3 3–6: Mt 26,14–16.
τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ Mc 14,10 s.
263,2 τῶν δώδεκα· καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχ- 4 J 6,70 s; 13,2.27.
ιερεῦσιν⸆ ⸋καὶ στρατηγοῖς⸌ τὸ πῶς αὐτοῖς παραδῷ Act 4,1!
αὐτόν. καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀρ- 5
γύριον δοῦναι. καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτει εὐ- 6
καιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς. 7–13: Mt 26,17–19.
133 Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα ⸂τῶν ἀζύμων⸃, ⸆ἡ ἔδει θύεσθαι 7 Mc 14,12–16.
τὸ πάσχα· καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην 8 Ex 12,14–20.

---

31 ⸀-ται *B** **32** ⸰ א**D* 13 33; [H] **34** ⸉ 2 3 1 *Bφal*; H
35 ⸂·ως παγις γαρ επελευσεται *CℜΘpl* lat(sy, Ir) : *txt* 𝔊*D* it Mcion | ⸰ *1 pc* ff² sy^sc **36** ⸀p) *ουν CℜΘpl*; s : — *157* : *txt* *BאDae* | ⸀*καταξιωθητε CℜDΘpl* lattsy | ⸀² *στησεσθε D* it(sy^sc) Tert
37 ⸉ *Bpc* latsy; Wh | ⸂*τ. κ. Ελαιῶν EHΘple*; H : *των ελ. λpc* : *txt Λal* **38** ⸆*hic* Joh 7,53—8,11 *hab. φ.*; h^r **22,3** ⸆ *ο Θpm*
4 ⸆*και* (+ *τοις C*) *γραμματευσιν CN 700 al* itsy | ⸋p) *D* itsy^sc
7 ⸂*του πασχα D* itsy | ⸆*εν* א*ℜΘpl*; T

εἰπών· πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα,
9 ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ποῦ θέλεις
10 ἑτοιμάσωμεν⊤; ¹ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ εἰσελθόντων
1 Sm 10,3. ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος
κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ
11 εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται· καὶ ἐρεῖτε
τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας⊤· λέγει σοι ὁ διδάσκαλος·
2,7. ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν
12 μαθητῶν μου φάγω; κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνά-
13 γαιον⸀μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. ἀπελ-
19,32. θόντες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἡτοί-
15–20: Mt 26,26–29. 14 μασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, 134
Mc 14,22–25. 1 K 11,23–25. 15 ἀνέπεσεν, καὶ οἱ⸀ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. καὶ εἶπεν 264,10
1 K 5,7. πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα °τοῦτο τὸ πάσχα
16 φαγεῖν μεθ᾽ ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· λέγω γὰρ 265,2
18,29! ὑμῖν ὅτι °οὐκέτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸ ἕως ὅτου⸀πληρωθῇ
17 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ⸂καὶ δεξάμενος⊤ποτήριον
εὐχαριστήσας εἶπεν· λάβετε τοῦτο καὶ διαμερί-
18 σατε εἰς ἑαυτούς· λέγω γὰρ ὑμῖν,⊤οὐ μὴ πίω ἀπὸ
τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως
19 ⸀οὗ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρτον 266,1
24,30. Act 27,35. εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων·
Ex 12,14; 13,9. Lv 24,7. Dt 16,3. τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου ⟦τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον·
Ex 24,8. 20 τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. καὶ τὸ 267,2
Jr 31,31; 32,40. Zch 9,11. ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων·
H 7,22! 2 K 3,6! τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ °καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί
14. 21–23: Mt 26,20–25. 21 μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον.⟧⸃ πλὴν ἰδοὺ ἡ 268,2
Mc 14,17–21. J 13,21–26. χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ᾽ ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τρα-
22 πέζης. ὅτι ὁ υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ
ὡρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ ⸋τῷ ἀνθρώπῳ⸌

9 ⊤σοι *D pc* c e sa : σ. το πασχα ff² : *p*) σ. φαγειν τ. π. *B* *11* ⊤λεγοντες ℵ.; h *13* ⸀οικον *D* : οικ. μεγα *Θ* *14* ⸀*p*) δωδεκα *L al* : δωδ. απ. *C𝔎Θ pl* Mcion : μαθηται αυτου sy^s. : *txt* 𝔓75 *B*ℵ**D* it (sy^c) *15* °71 sy^sc (Mcion?) *16* °𝔓75vid *𝔋Θ al*; H : *txt* *𝔎D pm* | ⸀καινον βρωθη *D*. *17–20* ⸂19a. 17. 18 *b e* : 19. 17. 18 sy^c : sy^s *ut* sy^c, *sed e vs.* 20 *inserit initio vs.* 17 μετα το δειπνησαι *et post* 17 τουτο μου το αιμα η καινη διαθηκη : — 17. 18 sy^p *17* ⊤το 𝔓75vid *DWΘ al* *18* ⊤*p*) οτι ℵ*𝔎Θ pl*; T : *txt* 𝔓75vid *BCD pc* | ⸀οτου *𝔎DΘ pl*; T *19.20* ⟦+ *rell*; T : — *D* it (sy^sc).; W *20* °Mcion *22* ⸋*De* sy^sc (Mcion).; s

269,1 ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο 23
συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν
135 ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. Ἐγένετο ° δὲ καὶ 24 9,46!
270,2 φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ⸀αὐτῶν δοκεῖ εἶναι⸃
μείζων. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν 25 25–27: Mt 20,25–28. Mc 10,42–45.
κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν
εὐεργέται καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' 26
ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ ⸀νεώτερος, καὶ ὁ 9,48. H 13,7.
1,10 ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. ⸀τίς γὰρ μείζων, ὁ 27 J 13,4–14.
ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ⸃ ὁ ἀνακείμενος;
ἐγὼ ⸀δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν ⸁εἰμι ὡς ὁ διακονῶν. ¦ ⸀ὑμεῖς 28 Mt 19,27. J 6,67; 11,8. R 8,18. H 4,15!
δέ ἐστε⸃ οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρα-
σμοῖς μου· κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν ⸆ : καθὼς διέθετό 29 12,32.
μοι ὁ πατήρ ° μου :² ⸀βασιλείαν, ¦ ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε 30 Ap 3,20.
272,6 ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, * καὶ Mt 19,28!
⸀καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων ⸉τὰς δώδεκα φυλὰς κρί- 31–34: Mt 26,31–35.
136 νοντες⸊ τοῦ Ἰσραήλ. ⸆ Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς 31 Mc 14,27–31. J 13,37.38.
3,10 ἐξῃτήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· ἐγὼ 32 2K 2,11 Job 1,6ss. Am 9,9.
δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· J 17,11.15.
274,9 * καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ἀδελφούς Ps 51,15. J 21,15ss.
275,1 σου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός 33 Mt 14,28–31.
εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι.
¦ ὁ δὲ εἶπεν· λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον 34 61.
3,10 ἀλέκτωρ ἕως τρίς ⸉με ἀπαρνήσῃ ° μὴ εἰδέναι⸊. Καὶ 35
εἶπεν αὐτοῖς· ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου 9,3; 10,4!
καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε;
οἱ δὲ εἶπαν· οὐθενός. ¦ ⸀εἶπεν δὲ⸃ αὐτοῖς· ἀλλὰ 36
νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ⸀ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν,
καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ
7,3 ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ⸆ τοῦτο 37

24 ° $\mathfrak{P}^{75}$ sa. | ⸀ αν ειη *D* a sy **26** ⸀ μικροτερος *D* it vg[cl] sy sa **27** ⸀ μαλλον η *et* ⸀ γαρ *et* ⸁ ηλθον ουχ ως ο ανακειμενος αλλ *D* **28** ⸀ και υμεις ηυξηθητε εν τη διακονια μου ως ο διακονων *D*. **29** ⸆ διαθηκην *A Θ 579* sa Or | :, H | ° *D pc e* | :², h | ⸀ διαθηκην *579* **30** ⸀ καθησθε $\mathfrak{P}^{75vid}$ *B*pc*; *H* : καθισεσθε *𝔎 pm* : καθεζησθε *D*. : *txt 𝔋 Θ al* | ⸉ 4 1 2 3 *rell*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *B T 892 i*. **31** ⸆ ειπεν δε ο κυριος *א 𝔎 D Θ pl* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *B L pc* sy[s] **34** ⸉ 2 3 4 1 *𝔎(D) al*; T | ° *B א Θ al*; H : *txt 𝔎(D) al* **36** ⸀ ο δε ειπεν *א* D Θ e*; T : ειπ. ουν *𝔎 pl* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *𝔋 pc* | ⸀ αρει *D* (*et* multi *apud* Basilium) **37** ⸆ ετι *𝔎 Θ pl*; 𝔖

12,50!; 18,31. τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό· καὶ
52. Is 53,12. Ps Sal 16,5. μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ °γὰρ ⸀τὸ περὶ ἐ
38 τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπαν· °κύριε, ἰδοὺ μάχαι
39–46: ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ⸂ἱκανόν ἐστιν⸃.
Mt 26,30.36–46. Mc 14,26.32–42. 39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς
21,37. J 18,1s. ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ °καὶ οἱ 279,1
40 μαθηταί. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν 280,2
αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν.
41 ¹καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ᾽ αὐτῶν ὡσεὶ λίθου 281,1
42 βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο ¹λέγων·
*πάτερ, ⸂εἰ βούλει ⸀παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον 282,1
Mt 6,10. ἀπ᾽ ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν
1 Rg 19,5. Dt 32,43 Lxx. 43 γινέσθω⸃. ⟦ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ⸀ἀπ᾽ οὐρανοῦ 283,10
Dn 10,18s. 2 Mcc 3,14.16. 44 ἐνισχύων αὐτόν. καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκ-
12,50. J 12,29. τενέστερον προσηύχετο· ⸂καὶ ἐγένετο⸃ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ
ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος ⸀καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.⟧
45 ¹καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ⸆ ἐλθὼν πρὸς 284,2
τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς
46 λύπης, ¹καὶ εἶπεν αὐτοῖς· °τί καθεύδετε; ἀναστάντες
47–53: προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.
Mt 26,47–56. Mc 14,43–49. 47 ¹Ἔτι ⸆ αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος⸆, καὶ ὁ ⸀λεγόμενος 138
J 18,3–11. Act 1,16. Ἰούδας⸆² εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτούς, * καὶ 285,1 286,2
48 ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν⸆². Ἰησοῦς δὲ εἶπεν
αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
36. 49 παραδίδως; ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ⸀ἐσόμενον 287,1
50 εἶπαν· κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; ¹καὶ ἐπά-
ταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν ⸉τοῦ ἀρχιερέως τὸν δοῦλον⸊
51 καὶ ἀφεῖλεν τὸ ⸀οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. ἀποκριθεὶς 288,10

---

37 ° *D* it sy^sc | ⸀τα *ℜΘ pl* **38** ° ℵ* *pc* i sa | ⸂αρκει *D* it. **39** ° *B** 69 *al*; [H] **42** ⸂μη το θ. . . . γενεσθω· ει β. . . . απ ε – πλην) *D* it.; ⊣h^r⊢ | ⸀-έγκαι ℵ*KL al*; T: -εγκεῖν *ℜ al* 𝔓75 *BDΘ al* lat **43.44** ⟦+ ℵ* *ℜDΘ* 0171 *pm* lat sy^cp Ju Ir; (𝔓69vid).75 *BAW φ al* ⸂ sy^s aeg Mcion Cl Or (*idem* orthodc Epiph *cjj*); W **43** ⸀απο του *DΘ al*; *ℋ* **44** ⸂εγ. δε *ℜ* h : *txt* ℵ*al* lat | ⸀-ντος ℵ*pc* lat; T **45** ⸆ και 𝔓69 *θ*... **46** ° *D* **47** ⸆ δε 𝔓69 *ℜDΘ pm* | ⸆ *p*) πολυς *D* sy^sc | ⸀καλουμενος *Dλ* 0171 (⸉ 157) lat sy | ⸆² Ισκαριωθ *D* (157) *l* | ⸆² *p*) τουτο γαρ σημειον δεδωκει αυτοις· ον αν φιλησω αυτος εστιν. *DEH Θ vm* b c r sy^p **49** ⸀γενομενον *D* 0171 **50** ⸉ 3 4 1 2 𝔓75 *ℜ A D W pm* | ⸀*p*) ωτιον *D pc* lat

δὲ ˚ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐᾶτε ἕως τούτου· καὶ ⸂ἁψά-
289,1 μενος τοῦ ὠτίου ἰάσατο αὐτόν⸃. Εἶπεν δὲ ⸀Ἰησοῦς 52
πρὸς τοὺς παραγενομένους ⸁ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς
καὶ στρατηγοὺς ⸂τοῦ ἱεροῦ⸃ καὶ πρεσβυτέρους· ὡς Act 4,1!
ἐπὶ λῃστὴν ⸀²ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων⸆; 37.
⸆καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ 53 19,47!
οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ· ἀλλ' αὕτη J 7,30! J 19,11
ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία ⸂τοῦ σκότους⸃. Kol 1,13. J 13,30.
290,1 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον ⸋καὶ εἰσήγαγον⸌ 54 54–62: Mt 26,57 s. 69–75.
291,1 εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως· * ὁ δὲ Πέτρος ἠκο- Mc 14,53 s. 66–72.
λούθει μακρόθεν. περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ 55 J 18,12–18. 25–27.
τῆς αὐλῆς καὶ ⸀συγκαθισάντων ἐκάθητο ὁ Πέτρος
(39) μέσος αὐτῶν⸆. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις 56
καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ Act 4,13.
εἶπεν· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. ὁ δὲ ἠρνήσατο⸆ 57
292,1 λέγων· οὐκ οἶδα αὐτόν, ˚γύναι. καὶ μετὰ βραχὺ 58
ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ⸂ἔφη· καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ⸃. ὁ
δὲ ⸂Πέτρος ἔφη⸃· ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. καὶ ⸀δια- 59
στάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος τις διϊσχυρίζετο
⸂λέγων· ἐπ' ἀληθείας⸃ καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν,
καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· 60
ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα ἔτι
λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. καὶ στραφεὶς 61
293,2 ὁ κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, * ⸀καὶ ὑπεμνήσθη ὁ
Πέτρος τοῦ ⸁λόγου τοῦ κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ 34.
˚ὅτι πρὶν ⸆ἀλέκτορα φωνῆσαι σήμερον ⸂ἀπαρνήσῃ
με τρίς⸃. ⸋καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.⸌ 62 Is 22,4. Ps 51,19
294,1 ⸆Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον 63 63–65: Mt 26,67 s. Mc 14,65.

---

51 ˚ *B*.; [H] | ⸂ *εκτεινας την χειρα ηψατο αυτου και απεκατεσταθη το ους αυτου* *D* it. **52** ⸀ *ο Ι.* *𝔐pl*; W : — *Dλ e i* sy^sc : *txt* 𝔓75 *B*א*Θ 0171pc* | ⸁ *προς* א**G 700 al*; T | ⸂ *τ. λαου* *D*. (*i. e. ναου*) : — sy^s | ⸀² *εξεληλυθατε* *𝔐*; T : *txt* 𝔓75 *𝔖DΘpm* | ⸆· T **53** ⸂ *το σκοτος* *D*. (*cf.* tenebrae *d*) **54** ⸋ *p*) *DΘ* 579 latsy **55** ⸀ *περικ-* *DGpc* | ⸆ *p*) *θερμαινομενος* *D* **57** ⸆ ! *αυτον* *𝔐D*Θpm* vg; T | ˚ *p*) *D 0124* **58** ⸂ *ειπεν το αυτο* *D* sy^c. ⸂ *ειπεν* 𝔓69 *D* it sy^s **59** ⸀ *-στησασης* *WΘpc* : *-στησας* *D* | ⸂ *επ α. λεγω* *D*. **61** ⸀ *τοτε* 𝔓69. | ⸁ *p*) *ρηματος* 𝔓69.75 *𝔖al*; H : *txt* *𝔐DΘpm* | ˚ 𝔓69 *Dpc* | ⸆ *η* *Bpc*; W | ⸂ *τρ. απ. με μη ειδεναι με* *D* (it) **62** ⸋ *vs.* *0171* it; [H]

64 αὐτῷ °δέροντες, ⸆καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἐπηρώ-
των⸆ λέγοντες· προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας
65 σε; καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς
66–71: αὐτόν.
Mt 27,1; 26,63–65. 66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρε- 140
Mc 15,1; 14,61–64. σβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, 295,2
J 18,19–24. 67 καὶ ⸀ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, ⸆λέ-
J 10,24. Jr 38,15. J 3,12; 8,45. γοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, εἰπὸν ἡμῖν. * εἶπεν 296,1
20,7. 68 δὲ αὐτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε· ⸆⸋ἐὰν
69 δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε⸌⸆. ἀπὸ τοῦ νῦν 297,1
Dn 7,13. Ps 110,1. δὲ ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ
Mt 22,44! 70 δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. εἶπαν δὲ πάντες· 298,1
σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς
71 ἔφη· ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι⁚. οἱ δὲ εἶπαν· τί 299,2
1–5: ἔτι ἔχομεν ⸀μαρτυρίας χρείαν; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν
Mt 27,2.11–14. 23 ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Καὶ ⸀ἀναστὰν ⸋ἅπαν 300,1
Mc 15,1–5. J 18,28–38. τὸ πλῆθος αὐτῶν⸌ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλᾶτον.
2 ⸆ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· τοῦτον 141
1Rg 18,17. (20,25.) εὕραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος °ἡμῶν ⸆ καὶ κω- 301,1
Act 24,5. λύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι⸆, καὶ λέγοντα
3 ⸀ἑαυτὸν ⸀χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ Πιλᾶτος 302,
ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
1 T 6,13. Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς °αὐτῷ ἔφη· σὺ λέγεις⁚.
4 ⸆ὁ δὲ Πιλᾶτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ 303,
τοὺς ὄχλους· οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀν-
Mt 27,63! 5 θρώπῳ τούτῳ. οἱ δὲ ⸀ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνα- 304,
Act 10,37! 4,44; 7,17. σείει τὸν λαόν, °διδάσκων καθ᾽ ὅλης τῆς ⸀Ἰουδαίας,
6 °²καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε⸆. Πι-

---

63 ° *D 0171 69* it **64** ⸆ αυτον (א)𝔐Θ*pm*; S : *txt* 𝔓75 *B M al* **66** ⸀ *ανηγ-* 𝔐Θ*pm* : *ηγ- N 28 pc* **68** ⸋ *vs. e* Mcion. | ⸆ *μοι* Θλ*pc* : *μοι η απολυσητε* 𝔐*Dpm* lat(sy); W⊣hr*e*⊢ : *txt* 𝔓75 ℌ*pc* **70** ⁚ ; h **71** ⸀ *p*) *μαρτυρων D 69 al* **23,1** ⸀ *-ντες D*Θ sy *et* ⸋ *p*) *D* **2** ° 𝔐 *W*Θ*28al* | ⸆ (Mt 5,17) *και καταλυοντα τον νομον και τους προφητας* it Mcion.; hr | ⸆ *και αποστρεφοντα τας γυναικας και τα τεκνα* (*cf. c e ad vs.* 5) Mcion.; hr | ⸀ *αυ- B pc*; H (αὑ-) | ⸀ (Χρ- T) **3** ° 𝔓75 *544 pc* | ⁚ ; h **5** ⸀ *ενι- D H pc* | ° א* *64* it | ⸀ *γης D.* | °² 𝔓75 𝔐*D*Θ*pl* vgcl | ⸆ et filios nostros et uxores avertit a nobis, non enim baptizantur (-zatur *c*) sicut (+ et *e*) nos (+ nec se mundant *e*) *c e* (*cf. ad vs.* 2); hr

λᾶτος δὲ ἀκούσας⸆ ἐπηρώτησεν εἰ ⸂°ὁ ἄνθρωπος Act 23,34.
Γαλιλαῖός⸃ ἐστιν, ⸋καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας 7
Ἡρῴδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς⸆ Ἡρῴδην, 3,1.
ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς
142 ἡμέραις. ὁ δὲ Ἡρῴδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη 8
λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ⸂ἱκανῶν χρόνων⸃ θέλων ἰδεῖν αὐτὸν 5,18! 9,9. J 12,21.
διὰ τὸ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέν τι σημεῖον 1 K 1,22.
ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν 9
ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο J 19,10.
305,2 αὐτῷ. ⸋εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- 10 Act 25,7; 18,28.
79 ματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ἐξουθενήσας 11 9,22 p.
96,10 δὲ αὐτὸν⸆ ὁ Ἡρῴδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ
καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν ἐσθῆτα λαμπρὰν ⸀ἀνέ-
πεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. ⸂ἐγένοντο δὲ φίλοι 12
ὅ τε Ἡρῴδης καὶ ὁ Πιλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ
μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες (Act 8,9.)
143 πρὸς ⸀αὐτούς.⸃⸌ Πιλᾶτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς 13
07,9 ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν ⸋εἶπεν 14
πρὸς αὐτούς· ⸀προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον
τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ Mt 27,63!
ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐθὲν εὗρον ἐν τῷ ἀν- Act 28,18.
θρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε °κατ' αὐτοῦ.
8,10 ⸋ἀλλ' οὐδὲ Ἡρῴδης· ⸂ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς 15
ἡμᾶς⸃· καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πε- 22. Act 23,29!
πραγμένον αὐτῷ· ⸋παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.⸆ 16
10,1 ⸋ἀνέκραγον δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· αἶρε τοῦτον, 18 18–25: Mt 27,20–26.
ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν· ὅστις ἦν διὰ 19 Mc 15,11–15. J 18,38–19,1.
στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον
144 ⸀βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. πάλιν δὲ ὁ Πιλᾶτος 20
1,1 προσεφώνησεν °αὐτοῖς, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν.

---

6 ⸆ Γαλιλαιαν **ℜΘ***pl* : την Γ. **D** | ⸂απο της Γ-αιας ο α. **D** it sy^{c} | ° **B*** 700 *al*; [H] **7** ⸆ τον P^{75}**BΘ***pc*; W **8** ⸂ικανου **ℜ***al*; S : ικ. χρονου **Wφ***al* : *txt* P^{75}**ℌ**(⸉ **D**)**Θ***pc* **10–12** ⸋ sy^{s}. **11** ⸆ και P^{75}**ℌ***al a*; Th : *txt* **BℜD**(**Θ**)*pm* | ⸀ιπ- P^{75}**ℵ*****pc* **12** ⸂οντες δε εν αηδια ο Π. και ο Ηρ. εγεν. φ. εν αυτη τη ημερα. **D***c*. | ⸀εαυ- **ℜDΘ***pl*; W : *txt* P^{75}**Bℵ***pc*; (αὑ- T) **14** ⸀κατην- **D***a*. |
09 2 ° **ℌ**(**D**)**Θ***al*; S : *txt* P^{75}**Bℜ***pm* **15** ⸂ανεπεμψα γαρ υμας προς αυτον **ℜD***pm* lat **16** ⸆ *p*) (**17**) αναγκην δε ειχεν απολυειν αυτοις κατα εορτην ενα. **ℵℜ***al* lat(sy^{p}); S : α. δε ει. κ. ε. απ. α. ενα **Θ***al* : *ead., sed post* 19 **D** (sy^{sc}) : *txt* P^{75}**BAL***al a* **19** ⸀βεβλημενος **ℜDΘ***pl* : — **ℵ*** : *txt* P^{75}**B***pc* **20** ° **ℜΘ***pm*; T

21 ¹οἱ δὲ ⸀ἐπεφώνουν λέγοντες⸀· σταύρου σταύρου αὐτόν.
22 ¹ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί γὰρ κακὸν 312,
15. ἐποίησεν οὗτος; ⸀οὐδὲν αἴτιον⸀ θανάτου ε
23 αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.
ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐ
24 ρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν
Πιλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν·
Act 3,13 s. 25 ¹ἀπέλυσεν δὲ τὸν ⸀διὰ στάσιν καὶ φόνον⸀ βεβλη-
μένον εἰς ⸆ φυλακήν, ὃν ᾐτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν
Mt 17,12. Act 24,27. παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν.
26: Mt 27,32. 26 Καὶ ὡς ⸀ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά 145
Mc 15,21. τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν 315,
αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.
(Ap 1,7.) 27 ¹Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ 80
28 ⸀γυναικῶν αἳ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. στρα- 316,
φεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ⸆ Ἰησοῦς εἶπεν· θυγατέρες
Jr 9,19. Mt 23,37. 7,13!; 19,41. Ἰερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ⸆· πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς
29 κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, ὅτι °ἰδοὺ ἔρχονται
(11,27.) 21,23 p. ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν· μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ
αἱ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ
Hos 10,8. Ap 6,16; 9,6. 30 ⸀ἔθρεψαν. τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν· πέσατε
1 P 4,17 s. 31 ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς· καλύψατε ἡμᾶς· ¹ὅτι εἰ
Is 11,1. ἐν ⸆ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί
33–49: 32 γένηται; Ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι ⁚ ⸉κακοῦργοι δύο⸊ 146
Mt 27,33–56. Mc 15,22–41. 33 ⸆σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. Καὶ ὅτε ⸀ἦλθον ἐπὶ 317, 318,
J 19,17–30. τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύ-
ρωσαν αὐτὸν * καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ 319,
Mt 5,44! Is 53,12. 34 δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ⟦ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· 320,
1 K 2,8. Act 3,17. πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν.⟧
Ps 22,19. *διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον ⸀κλήρο

---

21 ⸀(p) εκραξαν *D* (c, sy[s]) **22** ⸀ ουδεμιαν αιτιαν *D* lat **23** ⸀-ρωσαι ⸆και των αρχιερεων *ℜDΘpl c f* (sy[sc]) **25** ⸀ ενεκα φονου *D*. | ⸆ την 𝔓[75] *C*... **26** ⸀ απηγον *B*; h **27** ⸀-κες *Dpc c f r* sy **28** ⸆ο *CℜDΘpl*; W : *txt* 𝔓[75] *B*ℵ ⸆μηδε πενθειτε *D*. **29** ° 𝔓[75] *D φ* it sy[sc] | ⸀εξεθρ- *DΘal* : εθηλασαν **31** ⸆τω 𝔓[75] ℵ*ℜDΘpl*; Th : *txt BCpc* **32** ⁚, comm | ⸉ *CℜDΘpl*; T (*non* Ti-Gr): *txt* 𝔓[75] *B*ℵ | ⸆Joathas et Maggatras *l*. **33** ⸀ απηλθον *ℜpm*; T **34** ⟦+ ℵ**Cℜ pl* latsy(c)p Mcion Or; T : — p) 𝔓[75] *BD*WΘpc a* sy[s] sa; W | ⸀p) κληρον 𝔓[75] *ℌℜD pm b[3] c* sy[p]; H : *txt* *Θλ 33 al* lat

322,2 ˈκαὶ εἱστήκει ὁ λαὸς ⸀θεωρῶν. *⸁ἐξεμυκτήριζον δὲ 35 Ps 22,8.
⸂καὶ οἱ ἄρχοντες⸃ λέγοντες· ἄλλους ⸁ἔσωσεν, σωσάτω
ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς ⸆ τοῦ θεοῦ⸃· ὁ Is 42,1. (9,35.)
323,2 ἐκλεκτός. ⸀ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται 36 Ps 69,22.
προσερχόμενοι, ὄξος προσφέροντες αὐτῷ ˈ⸂καὶ λέ- 37
γοντες· εἰ σὺ εἶ⸃ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ⸁σῶσον
324,1 σεαυτόν⸃. ˈἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἐπ' αὐτῷ⸆· Ο ΒΑΣΙ- 38
‡147 ΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΟΥΤΟΣ. Εἷς δὲ τῶν °κρε- 39
325,2 μασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτόν⸆· ⸋οὐχὶ
326,10 σὺ εἶ ὁ χριστός; σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.⸌ ἀπο- 40 Mt 26,68.
κριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη· οὐδὲ
φοβῇ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι ⸀εἶ; 12,5. Mt 10,28.
ˈκαὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν 41
ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ⸀ἄτοπον ἔπραξεν.
ˈκαὶ ⸂ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνήσθητί μου ὅταν ἔλθῃς ⸁εἰς 42 Gn 40,14. Mt 16,28; 20,21.
τὴν βασιλείαν⸃ σου. ⸋καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμήν σοι λέγω⸌, 43 Is 58,11 s. Ph 1,23. 2K 12,4!
148 σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.⸌ Καὶ 44
327,2 ἦν °ἤδη ὡσεὶ ὥρα ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' Am 8,9.
ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης ˈ⸂τοῦ ἡλίου ⸀ἐκλι- 45 Am 8,8 Lxx; 9,1. Ex 26,31 ss.
328,2 πόντος⸃· * ⸋ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ
329,1 μέσον⸌. καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς 46 2,49. Ps 31,6. Act 7,59.
εἶπεν· πάτερ, εἰς χεῖράς σου ⸀παρατίθεμαι τὸ 1 P 4,19.
330,2 πνεῦμά μου. τοῦτο δὲ εἰπὼν ἐξέπνευσεν.⸆ ˈ⸂ἰδὼν 47
δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενόμενον⸃ ⸀ἐδόξαζεν τὸν θεὸν 2,20

---

35 ⸀ορων *D*. | ⸁εμυκτ- *D*. | ⸂οι α. *ℵal*; T : αυτον *D* : αυτ. οι α. συν αυτοις *λal* : κ. οι α. σ. α. *𝕽Θal* : *txt* 𝔓75 *ℌal* | ⸁εσωσας· σεαυτον σωσον, εἰ υιος εἶ τ. θ., εἰ χρ. εἶ, *D*(c). | ⸆ο υιος 𝔓75 *φ pc* | ⁚, H **36** ⸀-αιζον *C𝕽DΘpl* latt sy; S **37** ⸂λεγ.· χαιρε *Dc*(sy^{sc}) | ⸁p) περιτιθεντες αυτω και ακανθινον στεφανον *Dc*(sy^{sc}) **38** ⸆p) γραμμασιν ελληνικοις (+ και *𝕽Θpl*) ρωμαικοις (+ και *𝕽Θpl*) εβραικοις *ℵ*D* (*𝕽Θpl*) lat sy^p; S : *txt* 𝔓75 *ℌa* sy^{sc} **39** °*De* | ⸆λεγων *rell*; S : *txt* *BDLel* | ⸋*De*. **40** ⸀εσμεν *C*W* : εἶ και ημεις εσμεν *D*. **41** ⸀πονηρον *D* lat **42.43** ⸂ελ. τω Ιησου· μν. μ., κυριε, οταν *etc.* (*ut txt*) *𝕽Θpm* : στραφεις προς τον κυριον ειπεν αυτω· μνησθητι μου εν τη ημερα της ελευσεως σου. αποκριθεις δε ο Ιησους ειπεν αυτω τω επλησοντι (*i. e.* ἐπιπλήσσοντι)· θαρσει, *D*; h^r **42** ⸁εν τη -εια *ℵC𝕽Θpl*; Th : *txt* 𝔓75 *BL* lat **43** ⸋Mcion.; h^r **44** °*ℵ𝕽DΘpl*; s **45** ⸂και (— it; ⫞h^{r2}⊢) εσκοτισθη ο ηλιος *𝕽Θpl* latsy Mcion; ⫞h^{r1}⊢ : ε. δε ο η. *D* sa : *txt ℌ* | ⸀εκλειπ- $𝔓^{75c}$ *B 597 al*; H | ⸋*D* (*v. vs.* 46) **46** ⸀-τιθημι *Dpm* : -θησομαι *𝕽* | ⸆p) (45) και το καταπ. τ. ναου εσχισθη *D* (*it.* *Ψ in* 45) **47** ⸂και ο εκ. φωνησας *D*. | ⸀-ασεν $𝔓^{75c}$ *𝕽.1WΘpc*

Mt 27,19! 48 λέγων· ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ 331,10
H 10,33. πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν
18,13. ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ
Ps 38,12; 88,9. 49 στήθη ⸆ ὑπέστρεφον ⸆. ἱστήκεισαν δὲ πάντες οἱ
8,2! γνωστοὶ αὐτῷ °ἀπὸ μακρόθεν, καὶ ⸆ γυναῖκες αἱ
συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶ-
σαι ταῦτα.
50–56: Mt 27,57–61. 50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσὴφ βουλευτὴς ὑπάρ- 82 14
Mc 15,42–47. J 19,38–42. 51 χων, ⸆ ἀνὴρ ἀγαθὸς ⁚ °καὶ δίκαιος, ⸌⁚ — οὗτος οὐκ ἦν 332,1
⸀συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν,—
2 K 6,14–16. ἀπὸ ⸁Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσε-
Ps 1,1. 2,25.38. 52 δέχετο τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ⸌ οὗτος προσελθὼν
53 τῷ Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, ⸌ καὶ 333,1
Ex 34,25. Dt 21,22s. καθελὼν ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν
19,30. ⸀αὐτὸν ἐν ⸂μνήματι λαξευτῷ⸃, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς
54 ⸀οὔπω κείμενος⸆. ⸂καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆς, καὶ 334,1
55 σάββατον ἐπέφωσκεν⸃. Κατακολουθήσασαι δὲ ⸀αἱ
49. γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλι-
λαίας αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη
56 τὸ σῶμα αὐτοῦ, ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώ- 335,8
ματα καὶ μύρα.
Ex 12,16; 20,10. Lv 23,8. Καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν ⸄κατὰ τὴν ἐν-
1 K 16,2! 24 τολήν⸅ ⁚, ⸌ τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου ⸀βαθέως 150
1–12: Mt 28,1–10. ἐπὶ τὸ ⸁μνῆμα ἦλθον φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν °ἀρώ- 336,1
Mc 16,1–8. J 20,1–10. 2 ματα⸆. ⸂εὗρον δὲ⸃ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ

48 ⸆ και τα μετωπα ***D*** | ⸆ (*cf.* Evg. Petri 7, 25) dicentes : Vae nobis quae facta sunt hodie propter peccata nostra; appropinquavit enim desolatio Hierusalem *g*[1] (sy[sc]) ; h[r] ***49*** ° ***CℜΘ****pm*; S | ⸆ αι 𝔓75 ***B****pc*; h ***50*** ⸆ και 𝔓75 𝔖*pc*; T : *txt* ***Bℜ(D)Θ****pl* ***50.51*** ° ***B***; h (⁚ *et* ⁚ , — δικαιος ουτ.) ***51*** ⸀ -τιθεμενος 𝔖***D****pm*; Th : *txt* 𝔓75 ***BℜΘ****al* | ⸁ -θιας ***DW*** itvg[s.codd] ***53*** ⸀ αυτο 𝔓75 ***L*** ℜ ***.1 W Θ*** *pm* | ⸂ μνημειω λελατομημενω ***D***(*al*) | ⸀ ουδεπω ***ℵC***(*ʃ* ***ℜ***)***Θ****pm*; T : *txt* 𝔓75 ***BAL***(*ʃ* ***D***) | ⸆ *p*) και προσεκυλισεν λιθον μεγαν επι την θυραν του μνημειου ***Uφ*** *al* : και θεντος αυτου επεθηκεν τω μνημειω λιθον ον μογις εικοσι εκυλιον ***D***(***0124*** *1071*) *c* (sa). ***54*** ⸂ ην δε η ημ. προ σαββατου ***D***(*c*). ***55*** ⸀ δυο ***D*** *29* it.; ⊣h[r1]⊢ : — ***ℵCℜ****al*; Th[r2] : *txt* 𝔓75 𝔖***Θ****pm* sy ***56*** ⸄ ***D***. | ⁚ *dist.* W ***24,1*** ⸀ (*rectius*) -εος ***K****al* | ⸁ μνημειον 𝔓75 ***ℵC*****al* | ° ***D*** itsy[sc] sa; s | ⸆ και τινες συν αυταις ***ℜΘ****pl* : *ead.* + ελογιζοντο δε εν εαυταις· τις αρα αποκυλισει τον λιθον ***D 0124*** *c* sa. : *txt* 𝔓75 𝔖 lat ***2*** ⸂ ελθουσαι δε ευρον ***D 0124*** *c* sa.

τοῦ μνημείου, ¹εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ σῶμα 3 Mc 16,19.
⸀τοῦ κυρίου Ἰησοῦ⸋. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι 4 Act 1,21; 4,33 etc.
αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν Act 1,10; 10,30.
337,2 αὐταῖς ἐν ⸀ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ⸋. ¹⸀ἐμφόβων δὲ γενο- 5 2 Mcc 3,26.
μένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν⸋ τὰ πρόσωπα εἰς τὴν
γῆν, ⸆εἶπαν πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ Ap 1,18.
τῶν νεκρῶν; ¹ ⟦οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη.⟧ μνή- 6
σθητε ⸀ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,
¹λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παρα- 7
δοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων °ἁμαρτωλῶν καὶ 9,22!
σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. καὶ 8
338,2 ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψασαι 9 22 s.
⸋ἀπὸ τοῦ μνημείου⸌ ἀπήγγειλαν ⸉ταῦτα πάντα⸊
339,10 τοῖς ἕνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. ⸋ἦσαν δὲ⸌ ⸉ἡ 10 Mt 28,16!
Μαγδαληνὴ Μαρία⸊ καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ 8,2 s.
Ἰακώβου⁚ καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς⁚² ⸆ἔλεγον πρὸς
τοὺς ἀποστόλους ταῦτα⁚³. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον 11 41. Gn 45,26.
αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα ⸀ταῦτα, καὶ ἠπίστουν
αὐταῖς.⸆

151 ⸀Καὶ ἰδοὺ⸋ δύο ἐξ αὐτῶν ⸉ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ 13 13–35: Mc 16,12 s.
°ἦσαν πορευόμενοι⸊ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους
⸆ἑξήκοντα ἀπὸ Ἰερουσαλήμ, ⸀ᾗ ὄνομα Ἐμμαοῦς⸋,
¹καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων 14 9.22.
τῶν συμβεβηκότων τούτων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 15
ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν ⸀, καὶ αὐτὸς⸋ Ἰησοῦς Mt 18,20.
ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν 16 31. J 21,4!

---

3 ⸀τ. Ιησ. 579 pc f sy : — D it; ⟦H⟧ 4 ⸀-ησεσιν -σαις C𝔎Θ pl; S : txt 𝔓75 BאD lat(sy) 5 ⸀εμφοβοι δε γενομεναι εκλιναν et ⸆οι δε D a c r¹ sy 6 ⟦+ rell; T : — D it; W : ηγερθη Mcion. : ηγ. εκ νεκρων c. | ⸀οσα D e sy Mcion. 7 ° D it. 9 ⸋ D it arm; [H] | ⸉ אDK pm; T : txt 𝔓75 BAGΘ pm 10 ⸋ DW al sy^sc | ⸉ 3 1 2 D pc latt | ⁚, et ⁚². et ⁚³, W | ⸆αι 𝔎Θ al : και 157. 11 ⸀αυτων 𝔎Θ pl; s | ⸆(J 20,3–10) (12) Ο δε Πετρος αναστας εδραμεν επι το μνημειον· και παρακυψας βλεπει τα οθονια (+ κειμενα 𝔎(⸉L)Θ al) μονα (— μ. א* al)· και απηλθεν προς αὑτον (εαυ- א𝔎Θ pl; h^a) θαυμαζων το γεγονος. 𝔓75 ℌ𝔎Θ pl latsy; ⟦ℋ⟧ S : txt D it Mcion 13 ⸀ησαν δε et ° D e | ⸉ 5 6 1–4 𝔎Θ pl; S : txt 𝔓75 B(א) | ⸆εκατον אΘ al; h^r | ⸀ονοματι Ουλαμμαους D 15 ⸀αυτους B*. : και D a. : αυτος it sy^p. : — c e sy^sc sa.; H [και]

17 ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. εἶπεν ˚δὲ
πρὸς αὐτούς· τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε
Mt 6,16. πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες⸀; καὶ ἐστάθη
18 σκυθρωποί. ἀποκριθεὶς δὲ εἷς ⸀ὀνόματι Κλε
εἶπεν πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος παροικεῖς Ἰερ
καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς
19 ταύταις; ¹καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; ⸋οἱ δὲ εἶπαν
αὐτῷ·⸌ τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ ⸀Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο
Mt 21,11! Act 2,22; 7,22. ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναν-
20 τίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, ¹ὅπως τε
παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες
ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
Is 41,14; 43,14; 44,24. 21 ¹ἡμεῖς δὲ ⸀ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ⸀ἐστιν ὁ μέλλων
1,68; 2,38; 19,11. Act 1,6. λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλλά γε καὶ σὺν πᾶσιν
H 9,12. τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει ἀφ' οὗ ταῦτα
1–11. 22 ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ⸋ἐξ ἡμῶν⸌ ἐξ-
έστησαν ἡμᾶς, ⸀γενόμεναι ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον,
23 ¹καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι
καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἳ λέγουσιν
12. J 20,3–10. 24 αὐτὸν ζῆν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ
τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως καθὼς ˚καὶ αἱ γυναῖκες
25 εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς
9,45! Mc 16,14. J 20,27. αὐτούς· ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ ⸋τοῦ
G 3,1. πιστεύειν⸌ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ⸂ἐλάλησαν οἱ προφῆται⸃·
46!; 9,22! J 20,9. 26 ¹⸀οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν
1 P 1,11. Dt 18,15. 27 εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; καὶ ⸂ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως
Ps 22. Is 53. Act 3,21–26; καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν ⸀διηρμήνευσεν⸃ αὐ-
8,31–35. 28 τοῖς⸆ ἐν ˚πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ
⸀ἤγγισαν εἰς ˚τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ
29 προσεποιήσατο ⸀πορρώτερον πορεύεσθαι. καὶ

---

17 ˚ $\mathfrak{P}^{75}$ G sy^{sc} sa | ⸀ κ. εστε 𝔎 Θ *pl* lat(sy) : — *D* Or : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ 𝔋 e
ονομα 𝔎 *D* Θ *pl*; T *19* ⸋ *D* | ⸀ Ναζωραιου 𝔎 *D* Θ *pl* *21* ⸀ -ιζαμεν $\mathfrak{P}$
א Θ 69 *al* | ⸀ ην *D* lat *22* ⸋ *D* 157. | ⸀ -ναι- $\mathfrak{P}^{75}$ *B* 475. *24* ˚ $\mathfrak{P}^{75}$ *BD* latt sy ;
25 ⸋ *D* | ⸂ ελαλησα υμιν (*vl.* -σεν προς υμας) Mcion *26* ⸀ οτι *D* Mcion
27 ⸂ ην αρξ. απο Μ. και παντ. τ. πρ. ερμηνευειν *D* (itsy); ⊣h^{r}⊢ | ⸀ -ευεν 𝔎 Θ *pm*
(sy); W : (και א*) διερμηνευειν א* *W*. : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ 𝔋 *al* | ⸆ τι ην א Θ *al*; S | ˚ א *D*
28 ⸀ -ιζαν $\mathfrak{P}^{75}$ *B*. | ˚ $\mathfrak{P}^{75}$. | ⸀ -τερω א 𝔎 *D* Θ *pl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *B* *A* *pc*

βιάσαντο αὐτὸν λέγοντες· μεῖνον μεθ᾽ ἡμῶν, ὅτι Act 16,15. Jdc 19,9.
πρὸς ἑσπέραν ⸂ἐστὶν καὶ κέκλικεν⸃ °ἤδη ἡ ἡμέρα.
καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. ¹ καὶ ἐγένετο 30
ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν ⸋μετ᾽ αὐτῶν⸌ λαβὼν °τὸν J 21,13.
ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ⸀ἐπεδίδου αὐτοῖς· 22,19 p.
¹ ⸂αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί⸃, καὶ ἐπ- 31 (Gn 3,5.7.) 16. 2 Rg 6,17.
έγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ᾽
αὐτῶν. καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ ἡ καρδία 32
⸉ἡμῶν ⸀καιομένη ἦν⸊ ⸋ἐν ἡμῖν⸌, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν Ps 39,4.
152 τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; Καὶ ἀνα- 33 9.
στάντες ⸆ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ,
καὶ εὗρον ἠθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς Mt 28,16!
σὺν αὐτοῖς, ¹ ⸀λέγοντας ὅτι ὄντως ἠγέρθη ὁ κύριος 34 1 K 15,4 s. J 21,15–23.
καὶ ὤφθη Σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν 35
τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ 36–49: Mc 16,14–18.
340,9 ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ἔστη 36 J 20,19–23. 1 K 15,5.
ἐν μέσῳ αὐτῶν⸆. ⸀πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γε- 37 Mt 14,26!
νόμενοι ἐδόκουν ⸁πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 38
τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ °διὰ τί διαλογισμοὶ
ἀναβαίνουσιν ἐν ⸂τῇ καρδίᾳ⸃ ὑμῶν; ἴδετε τὰς χεῖ- 39
ράς μου καὶ τοὺς πόδας °μου, ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτός·
ψηλαφήσατέ °²με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα ⸆ ⸂σάρκα καὶ Act 17,27. 1 J 1,1.
341,9 ὀστέα οὐκ ἔχει⸃ καθὼς ἐμὲ ⸀θεωρεῖτε ἔχοντα.⸆ ¹ ἔτι δὲ 41 11. Gn 45,26. Ps 126,1. Act 12,14.
ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόν-
των, εἶπεν αὐτοῖς· ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; ¹ οἱ 42 J 21,5.10.

---

29 ⸂κεκλ. *D* itsy^{p} : ην sy^{sc} | ° *ℜDΘpm cl*; s **30** ⸋ *D e* sy^{sc}. | ° *D* | ⸀εδ- ℵ. : προσεδ- *D*. **31** ⸂λαβοντων δε αυτων τον αρτον απ αυτου ηνοιγησαν οι οφθ. αυτων *D c e* (Or) **32** ⸉ 312 *D* et ⸀κεκαλυμμενη *D*; ⊣h^{r1}⊢ : [? πεπηρωμενη] excaecatum *c.*; h^{r2} : optusum *l.*; h^{r3} : exterminatum *e.*; h^{r4} : gravatum sy | ⸋ 𝔓75 *BD c e* sy^{sc} Or; ℌ **33** ⸆λυπουμενοι *D c e* sa^{pt} **34** ⸀-ντες *D* Or **36** ⸆ (J 20,19.26) και λεγει αυτοις· ειρηνη υμιν. *rell*; ⟦H⟧ S : it. + εγω ειμι, μη φοβεισθε *G* (⸉ *W*, 579) *pc c f* vg sy^{p} : *txt D* it. **37** ⸀θροη- 𝔓75 *B 1241.*; Wh : φοβη- ℵ*W*. | ⸁φαντασμα *D* Mcion **38** ° 𝔓75 *B* | ⸂ταις -ιαις *ℌℜΘpl*; S : *txt* 𝔓75 *BD* it **39** ° 𝔓75 *WΘ al* lat; s | °² *DWΘ* latsy^{sc}; h^{r} | ⸆και *B*. | ⸂σαρκας κ. ο. ουκ ε. 𝔓75 ℵ*; Th^{r2} : ο. ουκ ε. Mcion Tert; h^{r1} : οστα ουκ ε. κ. σαρκας *D*(Ir). : *txt BℜΘpl* | ⸀βλεπετε *D*. | ⸆ (J 20,20) (**40**) και τουτο ειπων εδειξεν (επεδ- *ℜΘpm*; S) αυτοις τας χειρας και τους ποδας. *rell*; ⟦H⟧ S : *txt D* itsy^{sc} Mcion.

Act 10,41. 43 δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος⊤· καὶ
44 λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν⊤. Εἶπεν δὲ 342,10
J 5,39.46. πρὸς αὐτούς· οὗτοι οἱ λόγοι μου οὓς ἐλάλησα
27. 9,22! πρὸς ὑμᾶς ⸀ἔτι ὢν⸀ σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι
9,45! J 20,9. ⸀πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ °τοῖς
J 12,16. 45 προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν
46 αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς· καὶ
9,22! Act 17,3! εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ⸀οὕτως γέγραπται⸀ παθεῖν τὸν
Hos 6,2. χριστὸν καὶ ἀναστῆναι □ἐκ νεκρῶν⸌ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,
47 ˈκαὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν
Act 2,38; 17,30. ⸀εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ⸀εἰς πάντα τὰ ἔθνη :, — ⸀2 ἀρξά-
48 μενοι ἀπὸ Ἰερουσαλήμ :2. ὑμεῖς⊤ μάρτυρες τούτων.
J 14,16! 49 ˈ⸀καὶ ἰδοὺ ἐγὼ⸀ ⸀ἐξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν □τοῦ
Act 1,4. πατρός⸌ μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ
πόλει ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δύναμιν.
50–53: Mc 16,19. 50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς⊤ ἕως πρὸς Βηθανίαν, καὶ
Act 1,4–14. 51 ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ⸀διέστη ἀπ'
J 16,22; 14,28. 52 αὐτῶν⊤. καὶ αὐτοὶ⊤ ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ
53 μετὰ χαρᾶς μεγάλης, ˈκαὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν
τῷ ἱερῷ ⸀εὐλογοῦντες τὸν θεόν.⊤

---

42 ⊤και απο μελισσιου κηριου *E**Θ*al* lat; ⫞hr1⊦ : κ. α. μ. κηριου 𝕽*al* sy^c.p^; hr2 : *txt* 𝔓75 𝕳 *D e* sy^s^ Cl Or *43* ⊤και (+ λαβων 713 sy^c^; hr2) τα επιλοιπα εδωκεν αυτοις *K*(Θ)*al* (c) vg sy^c^; hr1 *44* ⸀εν ω ημην *D*. | ⸀απ- *B*.; W | ○ 𝕽 *D* Θ *pl*; T : *txt* 𝔓75 *B*(ℵ*L*) 579 *46* ⸀ουτ. εδει 72 *pc* (sy^s^); hr2 : ουτ. γεγρ. και ουτ. εδει 𝕽 *W* Θ *pl f q* vg; hr1 : *txt* 𝔓75 𝕳 *D* it | □ *D pc* *47* ⸀και *C* 𝕽 *D* Θ *pl* latt; h : *txt* 𝔓75 *B* ℵ | ⸀ως επι *D*. | :· (.W) *et* :2 — . *ff*²; Wh | ⸀2 -νον 𝔓75 𝕽 *pm* it : -νων *D* lat : -νος Θ Ψ *al* : *txt* 𝕳 *pc* *48* ⊤εστε ℵ(ʃ*C*) 𝕽 (Θ)*pl*; S : *txt* 𝔓75 *B D pc* *49* ⸀καγω 𝕳 (𝔓75 *D*) latsy; T : *txt* *B C* 𝕽 Θ *pl f q* | ⸀αποστ- 𝔓75 ℵ* *C* 𝕽 *.1 D pl* | □ *D e* *50* ⊤εξω 𝕽 *D* Θ *pl* lat : *txt* 𝔓75 𝕳 *157 pc a e* sy *51* ⸀απεστη *D* | ⊤! και ανεφερετο εις τον ουρανον. 𝔓75 𝕳 𝕽 Θ *pl* lat; [[H]] S : *txt* ℵ* *D* itsy^s^ *52* ⊤! προσκυνησαντες αυτον (— αυτ. 700 vg) 𝔓75 𝕳 𝕽 Θ *pl* lat; [[H]] S : *txt* *D* itsy^s^ *53* ⸀αινουντες *D* it; T ⫞hr1⊦ : αιν. και ευλ. 𝕽 Θ *pl* lat; hr2 : *txt* 𝔓75 𝕳 sy^s^ | ⊤αμην. *B* 𝕽 Θ *pm* lat

16:1-5 | ^

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

1,3 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς 1
τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρ- 2
χῇ πρὸς τὸν θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, 3
καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο ⸂οὐδὲ ἕν⸃ ⁚ ὃ γέγονεν ⁚². ἐν 4
αὐτῷ ζωὴ ⸀ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀν-
θρώπων ⁚· καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ 5
2 σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος ⁚, 6
2,3 ἀπεσταλμένος παρὰ ⸀θεοῦ, ⸆ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης·
ˈοὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ 7
τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.
ˈοὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ 8
3,3 τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν ⁚, ὃ φω- 9
τίζει πάντα ἄνθρωπον ⁚, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.
ˈἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, 10
4,10 καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ⁚εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, 11
καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι °δὲ ἔλαβον 12
αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέ-
σθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ˈ⸂οἳ 13
οὐκ⸃ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ
ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ⸀ἀλλ' ἐκ θεοῦ ⸁ἐγεννήθησαν.
5,3 ˈΚαὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, 14
καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ ⁚, δόξαν ὡς μονο-
γενοῦς παρὰ πατρός, ⸀πλήρης χάριτος καὶ ἀλη-

17,5. 1 J 1,1 s: 2,13. Ap 19,13. 20,28. (Gn 1,1.) — Prv 8,22. — Sap 9,1. Ps 33,6. 1 K 8,6. H 1,2. Kol 1,16s. Ap 3,14 — 5,26; 8,12. 1 J 1,2. — 3,19; 12,35. 1 Th 5,4. Is 9,1. — L 1,13—17; 57—80. Mt 3,1. Mc 1,4. — L 3,3. Act 19,4. 31; 5,33. — 20; 5,35. — 3,19. Mt 4,16. 8,12! 1 J 2,8. 6,14; 11,27! — 3—5; 14,17. 1 K 2,8. — 5,43. L 19,14! — G 3,26. E 1,5. — 20,31. Sap 7,27. Act 4,12. 1 J 5,13. — 3,5.6. Jc 1,18. — 1 T 3,16. Kol 1,22! Ps Sal 7,6. Ap 21,3. Ez 37,27. 2 P 1,16 s. 1 J 1,1. Is 60,1. L 9,32. 2,11! 3,16! 17!

3 ⸂ουδεν 𝔓66 ℵ* *D pc* | ⁚. et ⁚² —. ! 𝔓75 *C**(*D*)*GLWΘ al* lat sy^c sa Cl Ir Or Tert; ℌ : *txt* ***EHK pm*** sy^p.h Chr **4** ⸀εστιν ℵ*D* it sy^c Cl^pt; T ⊣h^r⊢ : — *W*. | ⁚, W : . T **6** ⁚ —, H | ⸀κυριου *D**. | ⸆ην ℵ**D***W* (⸉ lat) **9** ⁚ *et* ⁚ —, Cl Non; H **11** ⁚ *dist.* ℌ **12** ° *D e* **13** ⸂ουκ *et* ⸁εγεννηθησαν *D** *a* : qui (— Tert) non ... natus est *b* Ir^lat (Tert); h^r : *οι ... -νηθη (sic)* sy^c : ⸁εγενη- 𝔓75 *B**.1Θ *al* | ⸀αλλα 𝔓66 *W* **14** ⁚ —, T | ⸀πληρη *D*

15 θείας. :Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν 6,1
27.30. Mt 3,11 ! λέγων⸂· οὗτος ἦν ὃν εἶπον·⸃ ὁ ὀπίσω μου ἐρχό-
μενος⸆ ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου
3,34. Kol 1,19. 16 ἦν :2. ⸀ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες 7,10
R 6,14; 10,4. Ex 34,6. 17 ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος
Ps 25,10; 40,11; 85,11. διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ ⸀χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ
5,37; 6,46; 18 Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν 8
(14,9). 1 J 4,12 ! 1 T 1,17 ! πώποτε· ⸂μονογενὴς θεὸς⸃ ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον 8,8
3,16 ! L 16,22. 1J 5,20. Mt 11,27. τοῦ πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο⸆.

19–23: Mt 3,1-6. 19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε 9,10
Mc 1,2-6. L 3,3-6. ἀπέστειλαν ⸋πρὸς αὐτὸν⸌ οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσο-
L 3,15.16 p. 7,25. (Mt 15,1 p.) λύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν·
3,28. Act 13,25. 20 σὺ τίς εἶ; ¦καὶ ὡμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ
21 ὡμολόγησεν ὅτι ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ χριστός. καὶ
(Mt 11,14; 17,10.) Dt 18,15. ἠρώτησαν αὐτόν· ⸂τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ;⸃ °καὶ
6,14; 7,40. Ml 3,23 s. λέγει· οὐκ εἰμί. ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη·
22 οὔ. εἶπαν οὖν αὐτῷ· ⸀τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν
(8,13.) δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυ-
Is 40,3. Mt 3,3 p. 23 τοῦ; ¦ἔφη· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· εὐθύ- 10,1
νατε τὴν ὁδὸν κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἠσαΐας ὁ
9,16. 24 προφήτης. ⸋Καὶ ⸆ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρι- 11,10
25 σαίων.⸌ καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί
Mt 16,14 p; 21,25. οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστὸς οὐδὲ Ἠλίας
31.33. Mt 3,11 p. 26 οὐδὲ °ὁ προφήτης; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης 12,1
1J 5,6. L 17,21. λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ὑμῶν ⸀στήκει
15 ! 3,26. 27 ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, ¦°ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος⸆, οὗ
Act 13,25. οὐκ εἰμὶ °²ἐγὼ ⸀ἄξιος ἵνα λύσω ⸉αὐτοῦ τὸν ἱμάντα
28 τοῦ ὑποδήματος⸊⸆. Ταῦτα ⸉ἐν ⸀Βηθανίᾳ ἐγένετο⸊ 13,10
10,40. Mt 3,6.13. πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν °ὁ Ἰωάννης βαπτί-

---

15 : (et :2 ·) H | ⸂ ουτ. ην ὁ ειπων *B*C** Or ; ℌ (*inter — —*) : ουτ. ην ℵ*. et ⸆ος ℵ**W c* *16* ⸀και ℜΘ*pl* latsy *17* ⸀χ. δε 𝔓66 (δε χ. *W*) it *18* ⸂ ! ο μ. υιος ℜΘ *pl* latt sy^c; T ⊣h^r⊢ : ο μ. θ. 𝔓75 ℵ^1 *33* Cl; s : (μον. θεου Burney *cj*) : *txt* 𝔓66 ℌ sy^p Ir Or | ⸆ημιν *W c* sy^c *19* ⸋ 𝔓66.75 ℵℜ*al*; T : *txt* ℌ*al* (⸉ Θ*al*) *21* ⸂ ⧫ 1 2 5 3 4 𝔓75 *C* 33*; hs (ουν συ; h : ουν; συ comm : ουν; [συ] H) : 5 2 1 3 4 *B*.; W : 1 2 3 4 ℵ*L*; T : 1 2 5 4 3 *W* : τις 2 5 3 4 𝔓66 : *txt* ℜΘ*pl*; S | ° ℵ; T *22* ⸀συ τις 𝔓66c.75 *E* 157* *24* ⸋ *vs.* (P. Schmiedel *cj*) | ⸆οι ℜΘ*pl* *25* ° 𝔓66*vid *Δ pc* *26* ⸀εστηκεν 𝔓66 *C*ℜΘ*pm* *27* ° *B*ℵ**pc*; H | ⸆ος εμπροσθεν μου γεγονεν ℜ(Θ)*pm* | °² 𝔓5.66*.75 ℵ*Cal*; [H] : *txt* 𝔓66c *Bal* (⸉ ℜΘ*al*) | ⸀*p*) ικανος 𝔓66 *472* | ⸉ 2—5 1 𝔓66 | ⸆ (Mt 3, 11) εκεινος υμας βαπτισει εν πνευματι αγιω και πυρι *EFGN pc* *28* ⸉ 3 1 2 𝔓66 ℵ it | ⸀Βηθαβαρα *ΠΨ 33 al* sy^sc Or; h^r : -αραβα ℵ^2 sy^hmg | ° ℜΘ*pl*; W

36. Gn 22,13.
4 ζων. Τῇ ἐπαύριον βλέπει ⸆τὸν Ἰησοῦν ἐρχό- 29 Is 53,7.4. Jr11,19. 1P1,19.
μενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ 1K5,7. 1P2,24. Ap 5,6.9.12.
14,1 θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗτός 30 Mt 8,17. 1J3,5.
ἐστιν ⸀ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ 15 !
ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.
ˈκἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ 31
Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ⸆ὕδατι βαπτίζων. 26 !
15,1 ˈΚαὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι 32
τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ⸀ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, Is 11,2. Mt 3,16 p.
καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, 33 L 3,2.
ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ⸆ ὕδατι, ἐκεῖνός 26 !
μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον
καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν
πνεύματι ἁγίῳ⸆. κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα 34 Mt 3,17 p.
ὅτι οὗτός ἐστιν ⸂ὁ υἱὸς⸃ τοῦ θεοῦ.
5 Τῇ ἐπαύριον ○πάλιν εἱστήκει ○²ὁ Ἰωάννης καὶ 35
16,10 ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, ˈκαὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ 36 29 !
περιπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ⸆. ○καὶ 37
ἤκουσαν ⸉οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ⸊ λαλοῦντος καὶ 40 !
ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. στραφεὶς ○δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ 38 Mt 9,22 p.
θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας⸆ λέγει αὐτοῖς·
⸀τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί (ὃ ⸂λέγεται 20,15.
μεθερμηνευόμενον⸃ διδάσκαλε), ποῦ μένεις; ˈλέγει 39
αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ⸀ὄψεσθε. ἦλθαν ○οὖν καὶ
εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέ-
ραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς ⸁δεκάτη. ⸋Ἦν Ἀνδρέας 40 Mt 4,18 ss. Mc 13,3.
ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν 37.44; 6,8; 12,22.
ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων
17,1 αὐτῷ· εὑρίσκει οὗτος ⸀πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν 41

---

29 ⸆ ο Ιωαννης *EF al* lat **30** ⸀ *περι* ℜΘ*pl*; s **31** ⸆ τω ℜ*pm*; S **32** ⸀ *p*) ωσει 𝔓66 ℜ 579 *pm* **33** ⸆ τω 𝔓66 ℵ *1 pc* | ⸆ *p*) και πυρι *C** **34** ⸀ ! ο εκλεκτος ℵ* *pc e* sy[sc]; ⊣h[r1]⊢ : electus filius *a*(*b*, *ff*[2]); h[r2] **35** ○ 𝔓75 *pc* | ○² 𝔓75 *B pc*; H **36** ⸆ (29) ο αιρων την αμαρτιαν του κοσμου 𝔓66* *C**(*W*) *pc a ff*[2] **37** ○ ℵ* *pc*; T | ⸉ 1243 𝔓5.66.75 *C* W* 33 al*; h : 4123 ℜΘ*pm*; S : *txt B*ℵ *pc* **38** ○ ℵ* *EF al*; T | ⸆ αυτω 𝔓66 *C**[vid] *1241* lat | ⸀ (18,4) τινα Θ *pc e* | ⸂ λεγ. ερμην- ℵ* ℜ Θ *pm*; T : ερμηνευεται λ it : *txt* 𝔓66.75 ℌ *al* **39** ○ 𝔓5 ℜ*D 700 pm* | ⸀ ιδετε ℵ*A*Θ Or[pt] | ⸁ εκτη *A*. **40—42** ⸋ Alogi *apud* Epiph. **41** ⸀ -τος ℵ* ℜ *al*; T : mane (= πρωι) *b e* sy[s] : *txt* 𝔓66.75 ℌΘ*pm* lat

1 Sm 2,10. 4,25. Ps 2,2. ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· εὑρήκαμεν τον
47; 2,25. Μεσσίαν (ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον χριστός).
Mt 16,18. Mc 3,16. 42 ⸋⸆ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ
21,15–17. 1 K 1,12 etc. ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς ⸀Ἰωάννου⸇, σὺ
43 κληθήσῃ Κηφᾶς (ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος).⸌ Τῇ 6
1Rg19,19. ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν⸇, 18,10
6,5.7. 12,21 s; 14,8 s. καὶ εὑρίσκει Φίλιππον⸇². καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Mt 8,22; 9,9 p. 40! 44 ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά,
Dt 18,15.18. Is 7,14; 53,2. 45 ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. εὑρίσκει
Jr 23,5. Ez 34,23. Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν
5,39.46. ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται
L 3,23! εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν⸆ υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ
21,2. 7,41.52. 46 Ναζαρέθ. °καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρὲθ
11,34 s. δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ °²ὁ Φίλιππος·
Ps 32,2; 73,1. Gn 25,27; 47 ἔρχου καὶ ἴδε. εἶδεν⸆ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχό-
32,29. μενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀλη-
42! Zph 3,13. 21,2. 48 θῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. λέγει
αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον
2 Sm 7,14. 6,69; 11,27. 49 φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. ἀπεκρίθη
Ps 2,7. Mt 16,16! αὐτῷ Ναθαναήλ· ῥαββί, σὺ εἶ⸆ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ⸇,
12,13. 50 σὺ ⸂βασιλεὺς εἶ⸃ τοῦ Ἰσραήλ⸇². ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
2,11! καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι °ὅτι εἶδόν σε ⸂ὑπο-
20,29. 14,12! κάτω τῆς συκῆς⸃, πιστεύεις; ⸀μείζω τούτων ὄψῃ.
Gn 28,12. 51 ⸋καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,⸆ὄψεσθε
Mt 3,17; 4,11 p. Act 7,56. τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ
12,28 s. ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου.

4,46; 21,2. 1,43.45. 2 Καὶ τῇ ⸂ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ⸃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ 1 7
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ·
2 ⸋ἐκλήθη δὲ °καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ

---

42 ⸆ τουτος P66c G λ pc | ⸀ Ιωνα ℜ pl latsy : Ιωαννα Θ : txt P66.75 ℌ it | ⸇ ; Ewald **43** ⸇ . et ⸇² —. H **45** ⸆ τον ℜ Θ pl ; S : txt P66.75 B ℵ pc **46** ° ℵ pc itsy ; T | °² P66*.75vid ℵ ℜ Θ pl ; T : txt P66c B pc **47** ⸆ ο P66.75 ℵ ℜ Θ pl ; W : txt B H pc **49** ⸇ ; et ⸇² ; comm | ⸆ αληθως P66* 1241. | ⸂ ει ο β. P66 ℵ ℜ Θ pl **50** ° ℜ Θ pl : S : txt P66.75 B ℵ A G pc | ⸂ υπο την συκην P66. ⸀ μειζονα P66 ℵ pc : -ζων P75 pc **51** ⸆ (Mt 26,64) απ αρτι ℜ Θ pl itsy ; s : txt P66.75 ℌ lat **2,1** ⸂ τρ. ημ. B Θ φ pc ; Wh **2** ° P66* 579 pc

εἰς τὸν γάμον. καὶ ⸂ὑστερήσαντος οἴνου⸃ λέγει ἡ 3
μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· ⸄οἶνον οὐκ ἔχουσιν⸅. 19,26. (Mt 12,46?)
¦ °καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί⁚, γύναι⁚²; 4 1 Rg 17,18. Mc 1,24!
οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου⁚³. λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ 5 7,30! Gn 41,55.
τοῖς διακόνοις· ὅ τι ⸀ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. ἦσαν 6
δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἓξ κατὰ τὸν καθαρισμὸν Mc 7,3 s.
τῶν Ἰουδαίων °κείμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς
δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε 7 Mt 9,15; 26,29.
τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω.
¦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ 8
ἀρχιτρικλίνῳ. οἱ δὲ ἤνεγκαν. ¦ ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ 9
ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, καὶ οὐκ
ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντλη-
κότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρί-
κλινος ¦ καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος ⸉πρῶτον 10
τὸν καλὸν οἶνον⸊ τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν (L 5,39.)
⸆τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως
ἄρτι. Ταύτην ⸂ἐποίησεν ἀρχὴν⸃ τῶν σημείων ὁ 11 23; 4,54; 12,37; 20,30 s.
Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν Is 8,23[9,1]. 1,14.50; 11,40.
τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ.
8 ⁚Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς 12 3,22! Mt 4,13 p.
19,7 καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ ⸆καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, καὶ °ἐκεῖ ⸀ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.
[illegible] ⸂Καὶ ἐγγὺς⸃ ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ 13 23; 6,4; 11,55; 12,1.
20,1 21,1 ἀνέβη ⸉εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς⸊. καὶ εὗρεν ἐν 14 14–16: Mt 21,12 s.
τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας ⸆ βόας καὶ πρόβατα καὶ Mc 11,15–17.
περιστερὰς καὶ τοὺς ⸀κερματιστὰς καθημένους, ¦ καὶ 15 L 19,45 s. (Ml 3,1 ss.)
ποιήσας ⸆φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν
ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ

---

3 ⸂οινον ουκ ειχον οτι συνετελεσθη ο οινος του γαμου· ειτα ℵ* it sy^hmg; T ⊣h^r⊢ ¦ ⸄οινος ουκ εστιν ℵ*; T **4** ° 𝔓75 ℵ* 𝔎 pm; T : *txt* 𝔓66 ℌ G Θ *al* ¦ ⁚ ; *et* ⁚², comm ¦ ⁚³ ; comm **5** ⸀εαν 𝔓66.75 W λ 565 *pc* **6** ° ℵ* *pc a e* : *txt* 𝔓66.75 ℌ (⸉ 𝔎 Θ *pm*, ⸉ 69 *pc*) **10** ⸉ 2–4 1 𝔓75 892 ¦ ⸆τοτε ℵ^s 𝔎 Θ *pl*; W **11** ⸂πρωτην (⸉ ℵ*) α. επ. 𝔓66* : α. επ. 1241 : επ. την α. ℵ 𝔎 W *pm* : *txt* 𝔓66c.75 ℌ Θ *al* **12** ⁚ *nov. sect. non inc.* W ¦ ⸆αυτου 𝔓66c ℵ 𝔎 Θ *pl*; T : *txt* 𝔓66*.75 B *pc* ¦ ° W *pc* ¦ ⸀-νεν 𝔓66c F G 565 1241 *al b* **13** ⸂ε. δε ℵ : κ. ε. δε 𝔓66 ¦ ⸉ 𝔓66.75 A 1241 *pc* **14** ⸆τας 𝔓75 213. ¦ ⸀κολλυβιστας W. (latt) **15** ⸆ως 𝔓66.75 L W 33 565 *al* lat sy^hmg

τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν ⸂τὰ κέρματα⸃ καὶ τὰς
16 τραπέζας ⸀ἀνέτρεψεν, ¹καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς
Zch 14,21. L 2,49. πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, ⸆μὴ ποιεῖτε
17 τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. ἐμνή- 22,10
Ps 69,10. σθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι ⸉γεγραμμένον ἐστίν⸊·
3,2: 4,48!; 6,30; 20,29. Mt 16,1p; 21,23. 18 ⸆ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου ⸀καταφάγεταί με. ἀπεκρί- 23,4
θησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί σημεῖον
Mt 26,61 p; 27,40. Mt 12,6; 16,4.21. 19 δεικνύεις °ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς 24,10
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ
20 °ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπαν οὖν οἱ
Ἰουδαῖοι· τεσσεράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη
ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς
1 K 6,19. 21 αὐτόν; ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώ-
22 ματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ⸀ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνή-
12,16; 14,26. σθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ
20,9. ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ⸁ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
13! 4,45. 7,31! 11. 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα 8
ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα
αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει·
6,15. 24 ¹αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ⸀αὐτὸν αὐτοῖς διὰ
25 τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, ¹καὶ ὅτι οὐ χρείαν
1,42.47; 16,30. εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου·
Mt 9,4! αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
7,50; 19,39. 3 ¹Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος s 10
2 ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· οὗτος ἦλθεν
Mt 22,16. πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥαββί, οἴ-
δαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς
5,36! Act 2,22. γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ⸋ἃ σὺ ποιεῖς⸌,
3 ἐὰν μὴ ᾖ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
Mt 18,3. L 17,21. 1 J 5,1. 1 P 1,23. καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις
Jc 1,17 s. 5; 18,36. γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν
4 τοῦ θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν °ὁ Νικόδημος· πῶς

15 ⸂το κερμα ℵ𝔐Θ pl; T | ⸀ανεστρ- 𝔓75 𝔐 pm; Th : κατεστρ- ℵφ pc : txt 𝔓66 BΘ al 16 ⸆και 𝔓66 WΘλφ 1241 al 17 ⸉ B; W | ⸆οτι 𝔓66.75 W pc | ⸀κατεφαγε φ al 18 ° 𝔓75 L 19 ° B; [H] 22 ⸀ηνεστη W. : ανεστη Chr | ⸁ω 𝔐Θ pl; S 24 ⸀εαυ- 𝔓66 ℵ[a] 𝔐Θ pm; W : — 𝔓75 579 : txt B ℵ 700 al; (αὐ- T) 3,2 ⸋ λ 28 565 sy[s] 4 ° 𝔓66vid.75 B E* Θ al; [H] : txt ℵ𝔐 pm

δύναται ⸉ἄνθρωπος γεννηθῆναι⸊ ⸆γέρων ὤν; μὴ δύ-
ναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον
εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; ⸋ἀπεκρίθη ⸆Ἰησοῦς ⸇· ἀμὴν 5
ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις ⸀γεννηθῇ ἐξ ◻ὕδατος
καὶ⸌ πνεύματος, οὐ δύναται ⸂εἰσελθεῖν εἰς⸃ τὴν
βασιλείαν ⸄τοῦ θεοῦ⸅. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς 6
σαρκὸς σάρξ ἐστιν⸆, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ
πνεύματος πνεῦμά ἐστιν⸇. μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν 7
σοι· δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα 8
ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις,
ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει·
οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ⸆ τοῦ πνεύματος.
⸋ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· πῶς δύναται 9
ταῦτα γενέσθαι; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· 10
σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ
γινώσκεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἴδαμεν 11
λαλοῦμεν καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν
μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια 12
εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν
τὰ ἐπουράνια ⸀πιστεύσετε; καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν 13
εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς,
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου⸆. Καὶ καθὼς Μωϋσῆς 14
ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψω-
θῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ⸋ἵνα πᾶς ὁ 15
πιστεύων ⸂ἐν αὐτῷ⸃ ⸆ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὕτως 16
γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν⸆
τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ⸀εἰς
αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὐ 17

Ez 36,25–27. Mt 19,28. R 6,4. E 5,26. Tt 3,5. 1 P 1,3. 2 P 1,11.
1,13. Gn 6,3. Ps 51,7.
1 K 15,50. G 6,8.
(3,14.) Mc 4,41.
Eccl 11,5. Sir 16,19.
Act 2,2.
14,17.
L 1,34.
9,30. R 2,20 s.
32; 5,19; 7,16; 8,26.28; 12,49; 14,24. 1 K 2,14.
L 22,67!
Sap 9,16. Prv 30,4. Dt 30,12.
31; 6,62. E 4,9. R 10,6. Bar 3,29. Sap 18,16. 4 Esr 4,8.
Nu 21,8 s. 2 K 5,21. G 3,13. 8,28; 12,32.34; 18,32.
R 5,8; 8,32.
18; 1,14.18. H 11,17. 1 J 4,9.
5,24!

---

4 ⸉P66 *245 pc* | ⸆*ανωθεν* ***H*** *28* (⸉*e*) *5* ⸆*ο* ***Bφ*** *al*; [H] | ⸇*και ειπεν αυτω* (***L***) ***M*** *al* | ⸀*αναγ-* lat Ju; hr | ◻vg^barl1028 Ju Or^pt.; (Wendt *cj*) | ⸂*ιδειν* ***ℵ*M*** *pc*; hr | ⸄*των ουρανων* ***ℵ*****pc e m* Ju Or; Thr *6* ⸆*οτι εκ της σαρκος εγεννηθη 161** it sy^c; hr | ⸇*οτι εκ του πνευματος εστιν 161**; hr1 : quia Deus spiritus (+ vivus sy^s) est et ex Deo natus est (— et ... est *e ff² m* sy^s) *a e ff² j m* sy^sc; hr2 *8* ⸆*του υδατος και* ***ℵ*** it sy^sc; ⊣hr⊢ *12* ⸀*-ευετε* P75 ***N*** *083 579 pc* *13* ⸆(*cf.* 1, 18) *ο ων εν τω ουρανω* ***ℜΘ*** *pl* lat sy(c)p; T ⊣hr⊢ : *ο ων εκ του -νου 80 88* sy^s : *txt* P66.75 ***ℌ*** *pc* *15* ⸂*επ αυτω* P66 ***L*** : *επ αυτον* ***A***. : *εις αυτον* ***ℵℜΘ*** *pm*; S : *txt* P75 ***B*** *al* | ⸆*μη απολητai αλλ* ***ℜΘ*** *pm* lat sy^s *16* ⸆*αυτου rell*; S : *txt* P66.75 ***Bℵ*W***. *18* ⸀*επ* P75 ***083***

L 19,10; 9,56. (5,22!)Mc2,17p. 8,15; 12,47. γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον
ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος
36; 5,24. 16! Mc 16,16. 18 δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ
⸆μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν
1,5.9–11; 12,48. 19 εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. αὕτη
(1 J 1,7.) δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι °τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν
Job 24,13–17. κόσμον καὶ ἠγάπησαν ⸉οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον⸊ τὸ
7,7. Kol 1,21. σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ ⸉²αὐτῶν πονηρὰ⸊ τὰ ἔργα.
20 ¦πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ
E 5,13. οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ ⸉τὰ
Tob 4,6 Lxx. (1 J 1,6.) 21 ἔργα αὐτοῦ⸊⸆· ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται
πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι
ἐν θεῷ ἐστιν εἰργασμένα.

2,12; 4,1–3; 5,1; 6,1.4; 7,1. 11,54 s. 22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ
Mt 28,37 p. αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν 11
Mt 4,12 p. 23 μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ⸆Ἰωάννης
βαπτίζων ἐν Αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ Σαλίμ, ὅτι ὕδατα 25,3
πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο ⸆ καὶ ἐβαπτίζοντο·
Mt 14,3. 24 ¦οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς °τὴν φυλακὴν⸆Ἰωάν-
25 νης. Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου 26,4
L 7,18. 26 μετὰ ⸀Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς 4 27,10
τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ
1,26–34. σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε
12,19. 6,65; 19,11. οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.
Mt28,18! 1K4,7. H 5,4. Jc 1,17. 27 ¦ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἄν-
Ps Sal 5,5 s. θρωπος λαμβάνειν⸆⸀οὐδὲν ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον
1,20.23.27. Mc 1,2 p. 28 αὐτῷ ⸆ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς °μοι μαρτυ-
Mt 11,10. ρεῖτε ὅτι εἶπον⸆· ⸆οὐκ εἰμὶ °²ἐγὼ ὁ χριστός, ἀλλ' 28,1
Mt 22,2! 2 K 11,2. 29 ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ
Ap 22,17. 3,56. Mc 2,19 p. ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ 29,10
15,11; 17,13. νυμφίου, ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ

---

18 ⸆ δε 𝔓66.75 *C* 𝕸 *W pl* **19** ° 𝔓66* *472* | ⸉ 3 1 2 𝔓66 *λ 565 pc* | ⸉² 𝕸 *al*
20 ⸉ 3 1 2 𝔓75 *1 1 al* | ⸆ *οτι πονηρα εστιν* 𝔓66 *L Θ 33 al* **23** ⸆ *ο* 𝔓66 *B W Θ pc*; [H] |
⸆ *προς αυτον Θ e* **24** ° *E* Θ λ al* | ⸆ *ο* 𝔓66.75 𝕸 *W Θ pl*; S : *txt B ℵ* pc* **25** ⸀ *-αιων*
𝔓66 *ℵ* G Θ λ φ al* lattsy[c]; h : (*Ιησου* Bentley *cj* : *του Ιησου* Baldensperger *cj* :
των Ιησου Osc. Holtzmann *cj*) **27** ⸆ *αφ εαυτου L Θ 33 al* | ⸀ *ουδε εν* 𝔓66.75 *B*
472. | ⸆ *ανωθεν φ* (⸉ *Θ*) **28** ° 𝔓75 *ℵ* 𝕸 *28 1424 al* | ⸆ *εγω B*; [H] | ⸆ *οτι* 𝔓66.75
700 pc | °² *D W a* sy[c] Non Cyp

χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν L 1,44.
ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, 30 2 Sm 3,1.
ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος 31 13! 8,23. Mt 3,11!
ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς
γῆς ἐστιν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἐρχόμενος □ἐπάνω πάντων ἐστίν⸌· ὃ ἑώρακεν καὶ 32 11! 1,11 s.
ἤκουσεν, °τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ
οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν 33 (1 J 5,10.)
⸆ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθής ἐστιν. ὃν γὰρ 34 1,33 s. 11! 1,16.
ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ· 5,20; 10,17; 13,3; 15,9
30,8 οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν⸆ □τὸ πνεῦμα⸌. ὁ πατὴρ 35 16,27; 17,2.23 ss.
ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ Mt 28,18!
31,10 αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· 36 1 J 5,12. 18! L 3,7.
ὁ °δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωήν, ἀλλ' ἡ R 2,8. E 2,3.
ὀργὴ τοῦ θεοῦ ⸀μένει ἐπ' αὐτόν.⸆

12 ⸂Ὡς οὖν ἔγνω ὁ ⸀κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρι- 4 3,22!
σαῖοι ὅτι °Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ
βαπτίζει °²ἢ Ἰωάννης⸃, ¦ — καίτοι γε Ἰησοῦς αὐτὸς 2 1 K 1,17.
32,7 οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, — ἀφῆκεν 3
τὴν Ἰουδαίαν⸆ καὶ ἀπῆλθεν °πάλιν εἰς τὴν Γαλι-
33,10 λαίαν. Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σα- 4 L 9,52.
μαρείας. ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας 5 Gn 48,22. Jos 24,32.
λεγομένην ⸀Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ⸀ὃ ἔδωκεν
Ἰακὼβ [τῷ] Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ 6
τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς Mc 4,38.
ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο °οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα 18,25.
ἦν ὡς ἕκτη. ἔρχεται⸆ γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας 7
ἀντλῆσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι 19,28.
πεῖν. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς 8 31; 6,5. Mc 6,37 p.
τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. λέγει °οὖν αὐτῷ 9

---

31 □ 𝔓75 ℵ* *D λ pc* it sy^c; Th **32** ° ℵ *D λ al* it sy; Th **33** ⸆ ουτος 𝔓66c. **34** ⸆ ο θεος *ℜ D Θ pm* lat(sy) ¦ □ *B** sy^s **36** ° ℵ* it; T ¦ ⸀ (*μενει Mal b e* sy^p Ir^lat) ¦ ⸆ *και μετα ταυτα παρεδοθη ο Ιωαννης 2145 e* sy^hmg
4,1 ⸂ H^db ¦ ⸀ ! *Ιησους* ℵ *D Θ al* lat sy^cp bo; T ¦ ° *Λ 262 pc* sy ¦ °² *B* A G 262 al*; [H] **3** ⸆ *γην D Θ pm* it ¦ ° *B* ℜ al*; W **5** ⸀ *Σιχ- 69* vg : *Συχεμ* sy^s. ¦ ⸀ ου 𝔓66 *C D W Θ pm* ¦ [+ 𝔓66.75 *B* ℵ.; W : — *rell*; T **6** ° *λ 565 pc* it sy **7** ⸆ *τις* ℵ *pc* **9** ° ℵ* *565 al* sy; T

L 9,53! ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρῖτις· ⸉πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν⸊ παρ'
ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης;
10 [οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρίταις.] ˈἀπ-
H 6,4. εκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν
7,38 s. Act10,45; 11,17. τοῦ θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι· δός μοι
πεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἄν σοι
11 ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ⸆· κύριε, ⸀οὔτε ἄντλημα
ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν °οὖν ἔχεις
8,53. Mt 12,41.42 p. 12 τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς
ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ⸀ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς
ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμ-
13 ματα αὐτοῦ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ·
6,58. Jr 2,13. πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν·
6,27.35! 48.58; 7,37–39. 14 ˈ⸂ὃς δ' ἂν πίῃ⸃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ,
οὐ μὴ ⸀διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ
Ps 36,10. Is 58,11. ⸆δώσω αὐτῷ γενήσεται ⸉ἐν αὐτῷ πηγὴ⸊ ὕδατος ἁλλο-
6,34. 15 μένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ
γυνή· κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ
16 μηδὲ ⸀διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει αὐτῇ⸆·
ὕπαγε φώνησον ⸉τὸν ἄνδρα σου⸊ καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε.
17 ˈἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν⸆· ⸉οὐκ ἔχω ἄνδρα⸊.
λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπες ὅτι ἄνδρα οὐκ
Tob 3,8. 18 ⸀ἔχω· ˈπέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις
19 οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. λέγει
1 K 14,24 s. 9,17. L 7,39. αὐτῷ ἡ γυνή· °κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ °²σύ.
Dt 12,5. Ps 122. 20 ˈοἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν·
καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ⸋ὁ
21 τόπος⸌ ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Act 6,14. ⸀πίστευέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν
Mc 14,58. τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνή-
2Rg 17,29–41. 22 σετε τῷ πατρί. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε,

---

9 ⸉2341 *D* itsy^sc | [+*rell*; W : — ℵ**D a b d e j*; T *11* ⸆η γυνη *rell*; Th : εκεινη ℵ*. : *txt* 𝔓75 *B* sy^s. | ⸀ουδε *D*. | °ℵ*D pc* itsy; T *12* ⸀δεδ- 𝔓66.75 *C 69 pc* *14* ⸂ο δε πινων ℵ**D* | ⸀-ση 𝔓66 𝔎*W pm* | ⸆εγω ℵ*D al* lat; T | ⸉𝔓66. *15* ⸀-χομαι 𝔓75 *B*; h^a : ερχωμαι *CD pm* : ερχομαι *EFΘ pm*; S : *txt* 𝔓66 ℵ* *16* ⸆ο (— ℵ*Θ) Ιησους (ℵ*Θ) 𝔎*D pl*; S : *txt* 𝔓66.75 *BC* pc* | ⸉3 1 2 *B 69 pc*; H *17* ⸆αυτω 𝔓66.75 *BC al* itsy; [H] | ⸉3 1 2 ℵ*C*D pc*; T | ⸀εχεις ℵ*D* it *19* °ℵ* *245.* | °²*D* it *20* ⸋ℵ *348.* *21* ⸀-ευσον 𝔎*Θ al*; S

ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ Is 2,3. R 11,18.
τῶν Ἰουδαίων ἐστίν· ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν 23 5,25.
ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνή-
σουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· ⸋καὶ E 2,18. 1 J 5,6.
γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας
αὐτόν⸌· πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας⸆ 24 R 12,1. 2 K 3,17!
ἐν πνεύματι ⸂καὶ ἀληθείᾳ⸃ ⸉δεῖ προσκυνεῖν⸊. λέγει 25
αὐτῷ ἡ γυνή· ⸀οἶδα ὅτι ⸁Μεσσίας ἔρχεται, ὁ 1,41!
λεγόμενος χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ
ἡμῖν ⸀²ἅπαντα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι, ὁ 26 9,37; 10,25.
λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ 27
αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει·
οὐδεὶς μέντοι εἶπεν· τί ζητεῖς⁚ ἢ τί λαλεῖς μετ' (21,12.)
αὐτῆς; ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ 28
ἀπῆλθεν⸆ εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις·
¦δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ⸀ἃ 29 39.
ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; ¦ἐξῆλθον 30
13 ⸆ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν 31 8.
⸆τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες·
ῥαββί, φάγε. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν 32 (Mt 11,19.)
ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ἔλεγον οὖν ⸂οἱ 33
μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους⸃· μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ Mt 16,7 p.
φαγεῖν; ¦λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν 34 Mt 4,4.
ἵνα ⸀ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με⁚ καὶ 5,36; 17,4. 19,30.
τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι 35
⸰ἔτι ⸀τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ⸋ἰδοὺ
λέγω ὑμῖν⸌, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ Mt 9,37; 24,32 p.
θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσιν πρὸς θε- L 10,2. Act 8,26. Ap 14,15.
ρισμόν⁚. ἤδη⁚² ¦ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ 36 Is 9,2.
συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα⸆ ὁ σπείρων
ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ⸰ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος 37

---

23 ⸋ λ *pc* **24** ⸆αυτον 𝔓66.75 ℌℜΘ*pl*; H : *txt* ℵ**D** | ⸂αληθειας ℵ*. | ⸉ℵ**D*; T **25** ⸀οιδαμεν 𝔓66c.75 *GL*φ *33 al* sy^hmg | ⸁Μεσιας ℜ *33 al* | ⸀²παντα ℜ*D*Θ*pl*; 𝔖 : *txt* 𝔓66 *B*ℵ*C***pc* **27** ⁚; ἢ Τί H **28** ⸆τρεχουσα Θ **29** ⸀οσα 𝔓66.75 ℜ*DW*Θ*pl* **30** ⸆ουν 𝔓66 ℵλφ*pm* **31** ⸆δε 𝔓75 ℜ*A pm* **33** ⸂εν εαυτοις οι μ. *D*. **34** ⸀ποιησω 𝔓66.75 ℌ*D*Θ*pm* Cl; H : *txt* ℵℜ*al* | ⁚, comm **35** ⸰ 𝔓75 *DL*φ*pm* sy^c | ⸀-νον *H pc* | ⸋ λ *565 pc* Or | ⁚ — . et ⁚² . 𝔓75 ℜ*al* Or; W : *txt C** *D al* it sy^sc **36** ⸆και ℵℜ*D*Θ*pm* lr; T | ⸰ 𝔓66 Θ

Mch 6,15. 1 K 3,6. ἐστὶν ᵀ ἀληθινὸς ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ
38 ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ ⸀ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν
° ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν,
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.
29. 39 ¶ Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν ⸋εἰς
αὐτὸν⸌ τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς
40 μαρτυρούσης ὅτι εἶπέν μοι πάντα ⸀ἃ ἐποίησα. ὡς
L 9,52! Mt 8,34. οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρῖται, ἠρώτων
Act 10,48; 18,20. αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο
Act 8,8. 41 ἡμέρας. καὶ πολλῷ ⸀πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν
42 λόγον αὐτοῦ, ¶ τῇ ⸀τε γυναικὶ ἔλεγον ° ὅτι οὐκέτι διὰ
1 J 4,14. τὴν ⸂σὴν λαλιὰν⸃ πιστεύομεν· ⸁αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν,
καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν °² ἀληθῶς ὁ σωτὴρ
τοῦ κόσμου ᵀ.

Mt 4,12 p. 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ᵀ εἰς 34/4
Mt 13,57 p. 44 τὴν Γαλιλαίαν. αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν 35/5
ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει.
45 ¶ ⸀ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ⸁ἐδέξαντο αὐτὸν 36/6
οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ⸀² ὅσα ἐποίησεν ἐν
2,23! Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς
2,1! 9. 46 τὴν ἑορτήν. Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς 6
46–53: Mt 8,5–13. Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. * ⸂καὶ ἦν⸃ 87/7
L 7,1–10. τις ⸀βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καφαρναούμ·
L 8,3. 47 ¶ οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας
εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ⸀ἀπῆλθεν ⸋πρὸς αὐτὸν⸌ καὶ
ἠρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν·
48 ἤμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν ° οὖν ὁ Ἰησοῦς
Sap 8,8. 2,18! 1 K 1,22! πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ
(Ap 13,13!) Act 5,12! 49 μὴ πιστεύσητε⁚. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ⸀βασιλικός·

---

37 ᵀ ο 𝔓66 ℵ 𝕽 A D Θ *pm* *38* ⸀ -σταλκα ℵ D.: T | ° D* L W *e* Ir *39* ⸋ ℵ* 482 *a e* Or^pt. | ⸀ οσα 𝔓66 𝕽 D Θ *pl* *41* ⸀ πλειον 𝔓75. *42* ⸀ δε 𝔓66 D E *pc* it | ° B *pc* Ir Or; [H] | ⸂ λαλιαν σου 𝔓75 B Or.; h : σην μαρτυριαν ℵ* D *b l r*. | ⸁ αυτου D *a*. | °² W Π *pc r* | ᵀ ο χριστος 𝕽 D Θ *pl* it *43* ᵀ και απηλθεν 𝕽 Θ 33 *pm* : κ. ηλθεν L *pc* *45* ⸀ ως ℵ* D; T | ⸁ εξεδ- D lat. | ⸀² α ℵ* 𝕽 D *al*; T *46* ⸂ Ην δε ℵ D *al*; Th | ⸀ -ισκος D *a*; ⊣h^r⊢ *47* ⸀ ηλθεν ℵ* C λ φ 565 *pc* it sy^c; S | ⸋ 𝔓75. *48* ° 𝔓66* | ⁚; h *49* ⸀ -ισκος D 182^lect; ⊣h^r⊢

κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν ⸂τὸ παιδίον⸃ μου.
ˈλέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου, ὁ υἱός σου ζῇ. 50 1 Rg 17,23.
ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ⸀ὃν εἶπεν °αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ αὐτοῦ κατα- 51
βαίνοντος οἱ δοῦλοι ⸆ὑπήντησαν αὐτῷ ⸆ °λέγοντες Mc 7,30.
ὅτι ὁ ⸀παῖς ⸁αὐτοῦ ζῇ. ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν 52
⸂παρ' αὐτῶν⸃ ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχεν· εἶπαν °οὖν
αὐτῷ ὅτι ἐχθὲς ὥραν ⸀ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ Mt 8,15 p. Act 28,8.
πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ⸆ ὅτι ⸆ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ 53
ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ L 19,9. Act 16,15.31.
ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. Τοῦτο 54 2,11!
[δὲ] πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

15 Μετὰ ταῦτα ἦν ⸆ ἑορτὴ τῶν ⸀Ἰουδαίων ⸆, καὶ ἀνέβη **5** 3,22!
38,1 ⸆² Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱερο- 2
σολύμοις ⸂ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα⸃ ⁚, ⸄ἡ ἐπι- 9,7. Neh 3,1.32. 12,39.
λεγομένη⸅ Ἑβραϊστὶ ⸀Βηθζαθά, πέντε στοὰς ἔχουσα.
ˈἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος τῶν ἀσθενούντων, 3
7 τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν ⸆. ⸆ ἦν δέ °τις ⸂ἄνθρωπος ἐκεῖ⸃ 5
⸄τριάκοντα °²καὶ ὀκτὼ ἔτη⸅ ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ
αὐτοῦ· τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ 6
γνοὺς ὅτι πολὺν ⸂ἤδη χρόνον ἔχει⸃, λέγει αὐτῷ· L 8,29!
θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· 7

---

49 ⸂τον παιδα ℵ it : τον υιον A φ vg **50** ⸀ω P66 ℜ D pl; s | ° P75 K pc **51** ⸆ αυτου P66.75 B C ℜ Θ pl; H | ⸆ και ηγγειλαν ℵ D lat; T : κ. απηγγ- P66 C ℜ Θ al : κ. ανηγγ- λ 33 al | ° ℵ D; T | ⸀υιος P66c D 33 pm lat sy; s | ⸁σου P66c ℜ D Θ pl it sy; s **52** ⸂εκεινην P75 B | ° P66 2145 | ⸀tertia c. : nona syc. **53** ⸆ αυτου P66 C φ 1241 pc | ⸆ εν P66 ℜ D Θ pm **54** [+ P66.75 B C* G al; W : — ℵ ℜ D Θ pm; T **5,1** ⸆ η ℵ C ℜ λ pm; Thr | ⸀αζυμων Λ. | ⸆ η σκηνοπηγια 131. | ⸆² ο ℵ C ℜ Θ pm; s **2** ⸂κολυμβηθρα l sycp lrlat; hr2v : πρ-κῇ κ-θρα ℵ* pc e vgcl; hr1 : εν τη πρ-κῇ κ-θρα D G L Θ a r : txt P66.75 B C ℜ pm; (... κ-θρᾳ et ⁚ —, W) | ⸄η λεγ- D 33 al : το λεγομενον ℵ*.; T | ⸀Βηθεσδα C ℜ Θ pm f q sy; W : (1,44) Βηθσαϊδα (P66).75 B pc c vg Tert; h : Βελζεθα D (a) **3** ⸆ (, παραλυτικων D a b j l r; hr1e), εκδεχομενων την του υδατος κινησιν ℜ (D) Θ pl lat syp Chr; hr2 : txt P66.75 ℌ A* q syc | ⸆ (4) αγγελος δε (γαρ ℜ Θ pl; hr2) Κυριου κατα καιρον (— κ. κ. a b ff2; hr8v) κατεβαινεν (ελουετο A Ψ pc; hr2) εν τη κολυμβηθρα και εταρασσετο (-σσε ℜ Θ al; hr2) το υδωρ· ο ουν πρωτος εμβας μετα την ταραχην του υδατος (— μ. τ. τ. τ. υ. a b ff2; hr8v) υγιης εγινετο οιω δηποτουν (ωδηποτε (L) ℜ Θ al; hr2) κατειχετο νοσηματι. L ℜ A Θ pl it vgcl syp Tert; hr1 : txt P66 ℌ D f l q vgcodd syc **5** ° D pc it | ⸂2 1 P66 1241 pc : 1 ℵ | ⸄ετη λη' P66* | °² (P66.75) B Θ al; [H] **6** ⸂3 2 P66* ℵ : 1 3 2 P66c. : 2 1 3 P75 565 pc

κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ
ὕδωρ βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ
8 *ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει⸆. λέγει*
Mt 9,6 p. Act 8,7 s! *αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε ἆρον τὸν κράβατόν σου*
9 *καὶ περιπάτει. ⸂καὶ εὐθέως⸃ ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄν-*
θρωπος, καὶ ἦρεν τὸν κράβατον αὐτοῦ καὶ πε-
9,14. *ριεπάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.*
Jr 17,21. 10 ¦*ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββα-*
Mt 12,1–8 p. *τόν ἐστιν, καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἆραι τὸν κράβατον⸆.*
11 ¦⸂*ὃς δὲ*⸃ *ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός* 89,1.1
μοι εἶπεν· ἆρον τὸν κράβατόν σου καὶ περιπάτει.
L 5,21! 12 ¦□*ἠρώτησαν*⸆*αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών*
13 *σοι· ἆρον καὶ περιπάτει*⸌; ¦ *ὁ δὲ*⸀*ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει*
Mc 9,25. *τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς* ⸁*ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν*
14 *τῷ τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν* °*ὁ Ἰησοῦς*
Act 3,8. *ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιὴς γέγονας·*
8,11. Mt 12,45 p. *μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται.*
15 ¦*ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ* ⸀*εἶπεν τοῖς Ἰουδαίοις*
Mt 12,14. 16 *ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ διὰ*
18! *τοῦτο ἐδίωκον* ⸉*οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν*⸊⸆, *ὅτι ταῦτα*
17 ⸀*ἐποίει ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ* ⸆ *ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· ὁ*
9,4! *πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι·*
16; 7,1.19.25.30; 18 ¦*διὰ τοῦτο*°*οὖν*°²*μᾶλλον*⸉*ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι*⸊
10,33.36; 19,7. *ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ*
Sap 2,16. *καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν θεόν, ἴσον ἑαυτὸν*
19 *ποιῶν τῷ θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν* □*ὁ Ἰησοῦς*⸌ *καὶ*
ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται
30; 3,11!; (15,4!) *ὁ υἱὸς*⸆*ποιεῖν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ* ⸀*οὐδέν,* ⸁*ἂν μή τι βλέπῃ*
τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ⸀²*ἂν ἐκεῖνος ποιῇ,*
3,35! 20 *ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς* ⸉*ὁμοίως ποιεῖ*⸊. *ὁ γὰρ πατὴρ*
φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς

---

7 ⸆*και λαμβανει την ιασιν 64.* : *εγω δε ασθενων πορευομαι 69.* **9** ⸂*και* ***D W***; T : — ℵ* **10** ⸆*σου* 𝔓66.75 ***ℵ D W Θ pm*** **11** ⸂*ο δε* 𝔓66 ***𝔖 G Θ pm***; S : — ***ℜ D al***; T : *txt* 𝔓75 ***B A***. **12** □ ***W Γ Λ* pc b*** sy[s] | ⸆*ουν* ***C ℜ Θ pl*** lat; s **13** ⸀*ασθενων* ***D b l***; T | ⸁*ενευσεν* ℵ* ***D****. **14** ° ***B.***; [H] **15** ⸀*ανηγγειλεν* 𝔓66.75 ***B ℜ Θ al***; Wh : *απηγγ-* ***D φ*** *33 al* **16** ⸉ ***ℜ Θ pm***; s | ⸆*και εζητουν αυτον αποκτειναι* ***ℜ Θ pm*** *e f q* | ⸀*εποιησεν* 𝔓75 *579* **17** ⸆ *Ιησους* 𝔓66 ***ℜ D Θ pl***; S : *txt* 𝔓75 ***B ℵ pc*** **18** ° ***ℵ D pc*** it; T | °² ***U f*** sy[sc] | ⸉ 3 4 1 2 𝔓66 ***D*** Tert Hil **19** □ 𝔓75 ***B***; [H] | ⸆*του ανθρωπου* ***D φ*** | ⸀*ουδε εν* 𝔓66 *1 565 pc* | ⸁*εαν* 𝔓66.75 ***ℜ A D W Θ pl*** | ⸀²*εαν* 𝔓66 *1071* | ⸉ ***ℵ D*** it; T

ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα 14,12!
ὑμεῖς ⸀θαυμάζητε. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει 21
τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς 27. Dn 7,10.13s.
θέλει ζωοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, 22 Henoch 69,27. (3,17!)
ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ, ˈἵνα 23 Act 10,42!
πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. Ph 2,10 s. 15,23. 1 J 2,23.
40,1 *ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν L 10,16!
41,10 πέμψαντα αὐτόν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ 24 3,16; 6,40.47; 8,51; 11,25 s.
τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί 1 J 3,14.
με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται 3,18. R 8,1.
ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν.
ˈἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα ⸋καὶ νῦν 25 4,23. Mt 8,22. L 15,24. R 6,13.
ἐστιν⸌ ὅτε οἱ νεκροὶ ⸀ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ E 2,5 s; 5,14.
υἱοῦ τοῦ ⸁θεοῦ καὶ °οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν. ὥσπερ 26 1,1–4.
γὰρ ὁ πατὴρ ⸆ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ⸂καὶ τῷ 6,53.57.
υἱῷ ἔδωκεν⸃ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ⁚. καὶ ἐξουσίαν 27 Dn 7,10.14.
ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς °ἀνθρώπου 22. (1 K 6,2.)
ἐστίν. μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν 28 L 14,14!
ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ⸀ἀκούσουσιν τῆς Ap 20,13. 1 Th 4,16.
φωνῆς αὐτοῦ ˈκαὶ ⸀ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιή- 29 Dn 12,2.
σαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, ⸁οἱ ⸆ °τὰ φαῦλα πρά- Mt 16,27! 25,46.
ξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ 30 19! 4,34.
ποιεῖν ἀπ᾿ ἐμαυτοῦ ⸀οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω,
42,1 καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, * ὅτι οὐ ζητῶ τὸ 6,38.
θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός
42,10 με⸆. Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρ- 31 (8,14.)
τυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής· ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρ- 32 36 s; 8,18.
τυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ ⸀οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ 1 J 5,9.
μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλ- 33
κατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· 1,7.19–34; 18,37.
ˈἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ⸀ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμ- 34 11,42!

---

20 ⸀-ζετε ℵ L *pc*; Th^s^ : -σητε 𝔓75. **25** ⸋ ℵ* *a b* Tert | ⸀-σωσι 𝔓66 𝔖 565 *al*; S : -σονται 𝔎 D Θ *pm* : *txt* 𝔓75 B *pc* | ⸁ανθρωπου K S 28 *al* | ° 𝔓66 ℵ* sy^c^ **26** ⸆(6,57) ο ζων D. | ⸂4 1–3 𝔎 D Θ *pm*; s : *txt* 𝔓66.75 B L *al* | ⁚, W **27** ° (Wendt *cj*) **28** ⸀-σωσι 𝔓66 𝔖 *al*; S : -σονται 𝔎 D (Θ) *pm* : *txt* B **29** ⸀εξελευσ- D W *pc e* Ir | ⸁και οι 𝔓66* W | ⸆ δε 𝔖 𝔎 D Θ *pl*; h : *txt* 𝔓66.75 B *a e ff*^2^ | ° D. **30** ⸀ουδε εν 𝔓66 G *pc* | ⸆ πατρος 𝔎 Θ *al* **32** ⸀οιδατε ℵ* D *a e q* sy^c^; T **34** ⸀-πων D *pc* : (33) *Ιωαννου* 485.

35 βάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος
ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ
ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ
36 αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν ⸀μείζω τοῦ
Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκέν μοι ὁ πατὴρ ἵνα
τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ μαρτυρεῖ
37 περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν. καὶ ὁ
πέμψας με πατήρ, ⸀ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ
ἐμοῦ. * οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε οὔτε 44,5
38 εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε, ¹ καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ 45,11
ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος,
39 τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς,
⸀ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν·
40 καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ⸆· ¹ καὶ
41 οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. Δόξαν
42 παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς
ὅτι ⸉τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε⸊ ἐν ἑαυτοῖς.
43 ¹ ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ
οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι
44 τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς
πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ
τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου °θεοῦ οὐ ζητεῖτε;
45 ¹ μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ ⸀κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν
πατέρα⸆· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν
46 ὑμεῖς ἠλπίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπι-
στεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.
47 ¹ εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς
τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν ⸀πιστεύσετε;
6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς 163
2 θαλάσσης ⸋τῆς Γαλιλαίας⸌ ⸆τῆς Τιβεριάδος. ἠκο- 46,
λούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ⸀ἑώρων τὰ

1,8. Ps 131,16.17. (L 1,17.) Mt 11,16 s. — 32. 1 J 5,9. 1,33. 3,2; 9,16.33; 10,25.38; 14,11. 4,34! Mt 9,6 p. 2 K 3,2 s. — 12,28! Mt 3,17. 1,18! Dt 4,12. — (8,31!) (Kol 3,16.) — 1,45. L 18,31; 24,27.44. 2 T 3,15–17. 1 P 1,11. Ap 19,10. — Mt 23,37. — 1 Th 2,6. — 15,24. L11,42. 2Th3,5. 1 J 2,15. — 1,11. 7,18! Mt 24,5 p. — Mt 23,5–7 p. 12,39.43. R2,29. 1 K 4,5. — Dt 31,26. 7,19. — Gn 3,15; 49,10. Dt 18,15. 1,45. L 24,44. — 7,19. L 16,31. — 1–13: Mt 14,13–21; 15,32–39. Mc 6,32–44; 8,1–10. L 9,10–17. 3,22!

36 ⸀*μειζων* 𝔓66 ***BGWφal***; S : *txt* **א𝔐(*D*)*Θpm*** ***37*** ⸀*αυτος* 𝔓66 ***𝔐Θpl***; S : *εκ. αυτος* ***D***. : *txt* 𝔓75 ***Bאpc*** ***39*** *totus vs. in* Evg. apocrypho *sec.* Papyr. Egerton 2 *saec. II, sed* ⸀*εν αις υ. δ. ζ. εχ.· εκ. ... εμου* : ⸆*eadem a b*(*ff*²) sy^c arm. ***42*** ⸉ 5 6 1–4 (א*)***D** b e q*.; T ***44*** ° 𝔓66.75 ***BW** a b* Or; [H] ***45*** *totus vs. in* Pap.Egerton *subsequitur vs.* 39, *sed* ⸀*ηλθον κ-ησαι et* ⸆*μου* ***47*** ⸀*-ευσητε* ***DGWΘpm*** : *-ευετε* 𝔓66.75* ***Bpc***; h : *txt* 𝔓75c ***ℌ𝔐al*** ***6,1*** ⸋ (*G*)***Npc*** | ⸆*εις τα μερη* ***DΘpc** b e r*¹ : *και* ***V** pc f* ***2*** ⸀! *εθεωρουν* 𝔓66c ***ℌD*(*Θ*)*al***; H : *-ρων* 𝔓75 ***Δ*** : *txt* 𝔓66* ***א𝔐pm***

47,3 σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ⸀ἀνῆλθεν 3 Mt 15,29!
δὲ εἰς τὸ ὄρος⸆Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ⸁ἐκάθητο μετὰ 15.
48,1 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ⸋ἦν δὲ ἐγγὺς ⸋²τὸ πάσχα,⸌ ἡ 4 2,13; 11,55.
8 ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.⸌ ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλ- 5
49,1 μοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι ⸉πολὺς ὄχλος⸊
ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς Φίλιππον· πόθεν 1,48! 4,8.
ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; τοῦτο δὲ 6
ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν
ποιεῖν. ⸀ἀπεκρίθη ⸁αὐτῷ °ὁ Φίλιππος· διακοσίων 7
δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος
βραχὺ °²τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν 8 1,40!
αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· ἔστιν 9
παιδάριον ὧδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους 2 Rg 4,42 s.
καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ⸉ταῦτα τί ἐστιν⸊ εἰς τοσού-
τους; ¦ εἶπεν⸆ὁ Ἰησοῦς· ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους 10
ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.
ἀνέπεσαν οὖν ⁝ °οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ⸀ὡς πεντα-
κισχίλιοι. ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ 11
⸂εὐχαριστήσας διέδωκεν⸃⸆τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως 21,13.
καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ ἐνε- 12
πλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· συνα-
γάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι (Mt 26,8 p.)
ἀπόληται. συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα 13
κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν
50,10 κριθίνων ἃ ⸀ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ 14
οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ⸂ὃ ἐποίησεν σημεῖον⸃ ἔλεγον
ὅτι οὗτός ἐστιν °ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ⸉ἐρχόμενος 1,21! Mt 3,11!
17 εἰς τὸν κόσμον⸊. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρ- 15 12,13! 2,24!
χεσθαι καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν ⸂ἵνα ποιήσωσιν⸃ βασιλέα, 3. (Mt 11,12.)
51,4 9 *⸀ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος⸆. Ὡς 16

3 ⸀απηλθεν ℵ* *D pc* | ⸆ο 𝔎 *Θ pl*; W : *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ *B* ℵ* *D* | ⸁εκαθεζετο $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ *D φ*; T **4** ⸋ *vs. 472 (850)*. | ⸋² *τ. π.* Or (?); h^s *cj propter patres non paucos de pascha silentes* **5** ⸉ $\mathfrak{P}^{66*}$ ℵ *D Θ* it **7** ⸀*αποκρινεται* ℵ* *D pc*; T | ⸁*ουν* ℵ* : *ουν α.* $\mathfrak{P}^{66}$ | ° $\mathfrak{P}^{75}$ *B* 𝔎 *D Θ pm*; H : *txt* $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ *L al* | °² $\mathfrak{P}^{75}$ *B D* it; H **9** ⸉ 2 3 1 $\mathfrak{P}^{66*}$ *473* **10** ⸆*δε* 𝔎 *Θ pl*; S : *ουν* $\mathfrak{P}^{66}$ *D G 33 pc* lat : *txt* $\mathfrak{P}^{75vid}$ *B* ℵ *pc* | ° $\mathfrak{P}^{66*}$ *D W λ al*; h (*et* ⁝ ,) | ⸀*ωσει* $\mathfrak{P}^{66}$ 𝔎 *Θ pl* **11** ⸂*ευχ. εδ-* $\mathfrak{P}^{66}$: *ευχαριστησεν και εδωκεν* ℵ *D* (*al*) it; T | ⸆*τοις μαθηταις, οι δε μαθηται* 𝔎 *D Θ pm b e j* **13** ⸀*-σεν* ℌ 𝔎 (*Θ*) *pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *B D pc* **14** ⸂*α επ. σημεια* $\mathfrak{P}^{75}$ *B pc a*; 𝓗 | ° *D 579 pc* | ⸉ 2 3 4 1 ℵ *D Θ al* it; T **15** ⸂*και αναδεικνυναι* ℵ*(*q*). | ⸀! *φευγει* ℵ* latsy^c; T | ⸆*κακει προσηυχετο D*

16–21: Mt 14,22–32. δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ
Mc 6,45–52. 17 τὴν θάλασσαν, ˈκαὶ ἐμβάντες εἰς ᵀπλοῖον ἤρχοντο
πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ. ⸂καὶ σκοτία
ἤδη ἐγεγόνει⸃ καὶ οὔπω ⸄ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ
Mt 8,24 p. 18 Ἰησοῦς⸅, ˈἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος
19 διηγείρετο. ἐληλακότες οὖν ὡς ⸀σταδίους εἴκοσι
Ps 77,20. Job 9,8. Is 43,16. πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περι-
πατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου
20 γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς·
21 ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ
⸂τῆς γῆς⸃ εἰς ἣν ὑπῆγον.
22 Τῇ ἐπαύριον: ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς 18
θαλάσσης ⸀εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ 52,1
εἰ μὴ ἕνᵀ, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ
23 μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον:². ⸂ἄλλα ἦλθεν πλοιάρια⸃
11. ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς ⸄τοῦ τόπου⸅ ὅπου ἔφαγον τὸν
Mc 1,37. 24 ἄρτον ⸋εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου⸌:. ⸂ὅτε οὖν εἶδεν
ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ⸃ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, ⸄ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ⸅ πλοιάρια καὶ ἦλθον
25 εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. καὶ εὑρόντες
αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· ῥαββί,
36. 26 πότε ὧδε ⸀γέγονας; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι
εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων
Mt 16,12. 27 καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν
4,14! ἀπολλυμένην, ἀλλὰ ⸋τὴν βρῶσιν⸌ τὴν μένουσαν εἰς
5,36. ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ⸂ὑμῖν δώσει⸃·

17 ᵀ το **ℜDΘ***pm*; W | ⸂κατελαβεν δε αυτους η σκοτια **אD**; T | ⸄2 3 1 4 5 **B***pc*; W : 2 3 εγεγονει 4 5 $\mathfrak{P}^{75}$. : 1 5 2 3 **א** (1 4 5 2 3 **D***pc*); Th : *txt* **ℜΘ***pl* **19** ⸀σταδια **א*D***pc* latt; T **21** ⸂την γην **א*φ***al*; T **22** : — *et* :² — comm | ⸀ιδων **ℜ***pm*; h (*et* **23** *fin* :· —) : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$**BAΘ***al* (-δεν **אD**) | ᵀ εκεινο εις ο ενεβησαν οι μαθηται του Ιησου **א***(**ℜΘ**)**D***al* **23** ⸂ἄ. ηλθον πλοιαρια **L***al*; T : ἄ. δε ηλθεν -ρια **ℜΘ***al* : αλλα ηλθεν πλοια $\mathfrak{P}^{75}$**B***al*; H (ἀλλὰ *ut* **B**^{8}) : αλλων πλοιαριων ελθοντων **D** *b j r*^{1} (sy^{c}) : επελθοντων ουν των πλοιων **א** it (vg) | ⸄ουσης **א***. | ⸋ **D** 69 *pc a e* sy^{sc} **24** ⸂και ιδοντες οτι ουκ ην εκει ο Ι. **א*** sy^{c}. | ⸄ανεβ. 3 4 $\mathfrak{P}^{75}$**א***pc* lat sy^{cp} : ανεβ. και α. εις τα **λ**(33)*pc* : ελαβον εαυτοις **D**(**φ**) *b ff*^{2} *l r*^{1} **25** ⸀εληλυθας **D** latt : ηλθες **א** **27** ⸋ **א** 28 *al* lat Cl | ⸂διδωσιν υμιν **אD** *e ff*^{2} *j* sy^{c}; T

τοῦτον γὰρ ὁ **πατὴρ ἐσφράγισεν** ὁ θεός. εἶπον 28
οὖν πρὸς αὐτόν⸆· τί ⸂ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα⸃
τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; ἀπεκρίθη⸆ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν 29
αὐτοῖς· τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πι- 36. 1 J 3,23. Act 16,31.
53,4 στεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν 30
αὐτῷ· τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ 2,18!
54,10 πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; ˈοἱ πατέρες ἡμῶν τὸ 31
μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστιν γεγραμ-
μένον· **ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.** 49. Ps 78,24. Ex 16,4.13–15.
ˈΕἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 32
οὐ Μωϋσῆς ⸀δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρα- Mt 6,11.
νοῦ, ἀλλʼ ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· ὁ γὰρ ἄρτος⸆ τοῦ 33 51.
θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· 34 4,15.
55,1 κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπεν⸆ 35
56,10 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· * ὁ 48.4,14! Mt 5,6! (Sir 24,28 s.)
ἐρχόμενος πρὸς ⸀ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ⸇, καὶ ὁ πιστεύων
εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ⸁διψήσει πώποτε. Ἀλλʼ εἶπον 36 26.29.40.64; 15,24. Mt 13,13.
ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ [με] καὶ οὐ πιστεύετε. πᾶν 37 44.65. 17,6–8. Mt 11,28.
ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν Act 16,14.
57,1 ἐρχόμενον πρός ⸀με οὐ μὴ ἐκβάλω °ἔξω, ˈὅτι ⸂κατα- 38
βέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ⸃ ἵνα ⸀ποιῶ τὸ θέλημα 4,34; 5,30. Mt 26,39.42 p.
τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με⸆. H 10,9 s.
58,10 ˈτοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με⸆, ἵνα 39
πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ⸂ἐξ αὐτοῦ⸃, ἀλλὰ 10,28 s; 17,12.
ἀναστήσω αὐτὸ °ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο γάρ ἐστιν 40 12,45. 36. 5,24 s! 29.
τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν 44.54; 11,24.
υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον˸, καὶ
19 ἀναστήσω αὐτὸν °ἐγὼ °²ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγ- 41 61.
59,1

---

28 ⸆οι Ιουδαιοι e Non. | ⸂εργασωμεθα ινα ποιησωμεν *D*. **29** ⸆ο ℌ*D* *pm*; H : *txt* 𝔓75 ℵ𝔎Θ*al* **32** ⸀εδωκεν *BDal* Cl; ℋ **33** ⸆ο ℵ*D*Θ; T **35** ⸆ουν ℵ*D*Θ*pm*; T : δε 𝔎*al* vg : *txt* 𝔓75 *BLpc* itsy | ⸀με *rell*; S : *txt* 𝔓75 *B*ℵ*T*. | ⸇πωποτε *D*. | ⸁-ση 𝔎*al*; S **36** [+ 𝔓66.75vid ℌ𝔎*D*Θ*pl*; W : — ℵ*Apc* itsy[sc]; T **37** ⸀εμε 𝔓66.75 ℵΘ*al*; T | °ℵ**D* *a b e* sy[sc] **38** ⸂ου κατ. εκ τ. ουρ. ℵ* *a b e* Non | ⸀ποιησω ℵ*DL*pc*; T | ⸆πατρος *Dal* itsy[sc] **39** ⸆πατρος 𝔎Θ*al* | ⸂μηδεν *D* : μηδ. εξ αυτ. *a ff²* sy[s] | ° 𝔓66.75 *BC*𝔎Θ*al*; H : *txt* ℵ*Dpm* **40** ˸—, T | ° 𝔓66 *AD* λ *pc* | °² 𝔓75 *BC*𝔎Θ*al*; H : *txt* 𝔓66 ℵ*Dpm* Cl

γυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν· ἐγώ
42 εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ˈκαὶ
L 3,23! ἔλεγον· ⸀οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ,
Mt 13,55 p. οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα ⸋καὶ τὴν μητέρα⸌;
πῶς ⸀νῦν ⸂²λέγει ⸂ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα⸃;
43 ˈἀπεκρίθη ⸆ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ γογγύζετε 60,10
39. 54. 37! 44 μετ' ἀλλήλων. Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός ⸀με
ἐὰν μὴ ⸋ὁ πατὴρ⸌ ⸆ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν,
45 κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ⸰ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστιν
Is 54,13. Jr 31,33 s. γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· **καὶ ἔσονται πάντες**
1 Th 4,9. **διδακτοὶ θεοῦ**· πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς
8,38. 1,18! 46 καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς ⸀ἐμέ. οὐχ ὅτι τὸν πατέρα 61,8
5,37. ἑώρακέν τις, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ ⸰τοῦ ⸀θεοῦ, οὗτος
5,24! 47 ἑώρακεν τὸν ⸀πατέρα. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ 62,10
35. 48 πιστεύων ⸆ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος 63,1
31 s. K 10,3.5. 49 τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ⸉ἐν τῇ ἐρήμῳ 64,10
50 τὸ μάννα⸊ καὶ ἀπέθανον· οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ
33. 51 φάγῃ καὶ μὴ ⸀ἀποθάνῃ. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν 65,1
ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ ⸂τούτου
H 10,5.10. τοῦ⸃ ἄρτου, ⸀ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα⁚· καὶ ὁ ἄρτος δὲ
Ps Sal 14,3. ὃν ἐγὼ δώσω ⸉ἡ σάρξ μού ἐστιν ⸆ ὑπὲρ τῆς τοῦ
60. 52 κόσμου ζωῆς⸊. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους 20
οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς δύναται ⸉οὗτος ἡμῖν 66,10
53 δοῦναι⸊ τὴν σάρκα ⸆ φαγεῖν; εἶπεν οὖν αὐτοῖς ⸰ὁ
4,14. Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ⸀φάγητε
5,26. τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ⸉πίητε
54 αὐτοῦ τὸ αἷμα⸊, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ

---

42 ⸀ουχι P^{75} ***B T***.; ***K*** | ⸋ ***ℵ**** ***W*** *b* sy^{sc} | ⸀ ουν P^{66} ***ℵ 𝔎 D*** *pm* | ⸂² λ. ουτος ***𝔎*** *al*; T : ουτος λ. ***ℵ N*** *579 pc* | ⸂ εαυτον απο τ. ουρ. καταβεβηκεναι ***D*** (sy^{s}) **43** ⸆ ο P^{66} ***C 𝔎 D W Θ*** *pm* **44** ⸀ εμε ***B Θ*** *al*; Wh | ⸋ ***A*** | ⸆ μου P^{66} ***G*** *1675* | ⸰ P$^{66c.75}$ ***ℵ Θ*** *pc* **45** ⸀ με P^{66} ***C 𝔎 D*** *pl*; S : *txt* P^{75} ***B ℵ Θ*** *pc* **46** ⸰ ***B***.; [H] | ⸀ πατρος ***ℵ*** | ⸀ θεον ***ℵ* D*** it; T : θ. πατ. sy^{s} **47** ⸆ εις εμε ***𝔎 D*** *pl* latt : Deo sy^{sc} : *txt* P$^{66.75vid}$ ***𝔋 Θ*** *pc* **49** ⸉ 4 5 1—3 P^{66} ***ℵ 𝔎*** *pl*; s : *txt* ***B C D Θ*** *pc* it **50** ⸀ -θνησκη ***B***; Wh **51** ⸂ του εμου ***ℵ*** *a e r*^{1} sy^{s}; T | ⸀ ζησεται P^{66} ***B C 𝔎*** *pm*; W | ⁚. Και comm | ⸉ 5—9 1—4 ***ℵ*** *m* Tert; Th^{r1} | ⸆ ην εγω δωσω ***𝔎 Θ*** *pl f q*; h^{r2} **52** ⸉ 1 3 2 P^{66} *69 579 pc* : 2 1 3 ***ℵ C φ*** *565*; T | ⸆ αυτου P^{66} ***B*** *pc* lat sy; [H] **53** ⸰ P^{66} ***B***.; [H] | ⸀ λαβητε ***D*** *a* | ⸉ 3 4 2 1 P^{66} ***D***

τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα
ἔχει ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν⸆ τῇ 39 s. 44.
67,1 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σάρξ μου ⸀ἀληθής ἐστιν 55
68,10 βρῶσις, ⸋καὶ τὸ αἷμά μου ⸀ἀληθής ἐστιν πόσις⸌. ὁ 56
τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα 15,4.
ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ⸆. καθὼς ⸀ἀπέστειλέν 57 1 J 3,24
με ὁ ζῶν πατὴρ κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ 5,26.
ὁ ⸁τρώγων με κἀκεῖνος ⸀²ζήσει δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν 58
ὁ ἄρτος ὁ ⸀ἐξ οὐρανοῦ ⸁καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον (4,13.)
οἱ πατέρες⸆ καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν
ἄρτον ⸀²ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. Ταῦτα εἶπεν ἐν συνα- 59
γωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ⸆. Πολλοὶ οὖν 60 52. (L 6,17.)
ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν· σκληρός
ἐστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; (Mc 4,33.)
ˈεἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ 61 41.
τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς⸆· τοῦτο Mt 11,6.
69,1 ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν ⸀θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ 62 3,13!
70,4 ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ⸁ὅπου ἦν τὸ πρότερον; ⸰τὸ 63
πνεῦμά ἐστιν τὸ ζῳοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ 1 K 15,45! G 6,8. 1 P 3,18.
71,10 οὐδέν· * τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ ⸀λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά 68; 15,3.
ἐστιν καὶ ζωή ἐστιν. ἀλλ' εἰσὶν ⸉ἐξ ὑμῶν τινες⸊ 64 36; 8,45; 10,26.
72,4 οἳ οὐ πιστεύουσιν.* ᾔδει γὰρ ⸀ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς 71; 13,11.
⸋τίνες εἰσὶν οἱ ⸰μὴ πιστεύοντες καὶ⸌ τίς ⸁ἐστιν ὁ
73,10 ⸂παραδώσων αὐτόν⸃. καὶ ἔλεγεν· διὰ τοῦτο εἴρηκα 65
ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός ⸀με ἐὰν μὴ 37!
ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός.
Ἐκ τούτου⸆ πολλοὶ⸆ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλ- 66 (L 6,17.) L 9,62.
θον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν.
ˈεἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε 67 L 22,28. 2 T 1,15.

---

54 ⸆ εν *CKMpm*; W **55** ⸀ *bis* αληθως (ℵ*)ℜ(*D*)*Θal* latsy : *txt* 𝔓66.75 ℌ *565 pm* Cl | ⸋ *D*. **56** ⸆ καθως εν εμοι ο πατηρ καγω εν τω πατρι. αμην αμην λεγω υμιν, εαν μη λαβητε το σωμα του υιου του ανθρωπου ως τον αρτον της ζωης, ουκ εχετε ζωην εν αυτω. *D*(*a ff*²); hʳ **57** ⸀ -σταλκεν 𝔓66 *Dφ 579 pc* | ⸁ λαμβανων *D* | ⸀² -σεται 𝔓66 ℜ*Wpm* **58** ⸀ εκ 𝔓66 : εκ του ℵℜ*DΘpl*; S : *txt* 𝔓75 *BCpc* | ⸁ -βαινων (𝔓66*)ℵ* | ⸆ υμων ℜ*DΘpl* lat sy; s : + το μαννα ℜ*Θpl* latsyᵖ | ⸀² -σεται 𝔓66 *D φ 1241 pm* **59** ⸆ σαββατω *D a ff*² *r* Aug.; ⊣hʳ⊢ **61** ⸆ Ιησους 𝔓66. **62** ⸀ -ρησητε 𝔓66 *213*. | ⸁ ου 𝔓66 *DΘ*. **63** ⸰ ℵ* syˢᶜ. | ⸀ λαλω ℜ*al* **64** ⸉ 𝔓66 *S 28 al* | ⸀ απ 𝔓66 ℵ. | ⸋ 𝔓66* e syˢᶜ. | ⸰ ℵ*G pc* | ⸁ ην *et* ⸂ μελλων αυτον -διδοναι 𝔓66 ℵ it **65** ⸀ εμε ℵ*C*.; T **66** ⸆ ουν 𝔓66 ℵ*DΘ* it; T | ⸆ εκ 𝔓66.75vid *BG 565 al* it; H

Mt 16,16 p. 68 ὑπάγειν; ⸀ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, 74,1
63. Act 5,20. πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου
1J 4,16. Mc 1,24! 69 ἔχεις· καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν
18,18! L 6,13 p. 70 ὅτι σὺ εἶ ⸉ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ⸊. ἀπεκρίθη ⸀αὐτοῖς °ὁ 75,1
13,2.27. L 22,3. Ἰησοῦς· οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην⸇;
71 καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν⸇². ἔλεγεν δὲ τὸν
64; 2,24 s. Mt 26,14 p. Ἰούδαν Σίμωνος ⸀Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν
⸂παραδιδόναι αὐτόν⸃, εἷς ⸆ἐκ τῶν δώδεκα.

8,22! Mc 9,30 p. 7 °Καὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει °²ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ 21
(L 9,51.) Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ⸀ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περι-
5,18! Mc 9,30. πατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι.
Lv 23,34. 2 ⸀ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία.
Mt 12,46.48. Act 1,14. 3 ⸀εἶπον οὖν ⸂πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ⸃· μετά-
2,12. βηθι ἐντεῦθεν καὶ ὕπαγε εἰς τὴν ⸀Ἰουδαίαν, ἵνα
καὶ οἱ μαθηταί σου ⸁θεωρήσουσιν ⸉τὰ ἔργα σου⸊ ἃ
Mt 12,16. 4 ποιεῖς· οὐδεὶς γάρ ⸂τι ἐν κρυπτῷ⸃ ποιεῖ καὶ ζητεῖ
14,22. ⸀αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέ-
(20,17.) Mt 13,55 p. 5 ρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ
L 8,20 p. 6 αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν⸆. λέγει °οὖν αὐτοῖς ὁ
30; 2,4. (13,1.) Ἰησοῦς· ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν, ὁ δὲ
7 καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύ-
15,18! ναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι
3,19 s! ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ
8 πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν·
ἐγὼ ⸀οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ
(Mc 1,15.) 9 ἐμὸς καιρὸς ⸁οὔπω πεπλήρωται. ταῦτα °δὲ εἰπὼν
10 ⸀αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέ- 22

---

69 ⸉ ο χριστος Tert. : ο χρ. ο αγ. τ. θ. $\mathfrak{P}^{66}$ sa^pt^ bo : ο υιος τ. θ. *b* sy^c : ο χρ. ο υι. τ. θ. *Θ**λ 33 *a e* vg sy^s : (1,49. Mt 16,16) ο χρ. ο υι. τ. θ. του ζωντος $\mathfrak{K}$ *N pl* : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ $\mathfrak{H}$ *D* **70** ⸀ αυτω 69 *pc* : — *D* it arm | ° $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ. | ⸇, *et* ⸇²; comm **71** ⸀ -την $\mathfrak{K}$ *N pm* : απο Καρυωτου ℵ* *Θ φ* sy^hmg^ : Σκαριωθ *D* it : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ $\mathfrak{H}$ *G al* | ⸂ $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ $\mathfrak{K}$ *al*; T | ⸆ ων $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ $\mathfrak{K}$ *Θ pl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{75vid}$ *B C* D pc* **7,1** ° $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ* *D al* it sy; T | °² *B*.; [H] | ⸀ ειχεν εξουσιαν *W pc* it sy^c^ Chr **3** ⸂ 3—5 1 2 $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ *28 pc* | ⸀ Γαλιλαιαν *D*. | ⸁ -σωσιν $\mathfrak{P}^{66}$ $\mathfrak{K}$ *Θ pm*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{75}$ *B*(ℵ)*D al* | ⸉ 1 2 ℵ* *D Θ al* it sy : 3 1 2 $\mathfrak{P}^{66.75}$ *B*.; W (H [σου] τ. ε.) **4** ⸂ $\mathfrak{P}^{66}$ $\mathfrak{K}$ *D W Θ al* | ⸀ αυτο $\mathfrak{P}^{66*}$ *B W**(⸂ *D**); h : — *b e* sy^c^ **5** ⸆ τοτε *D* (⸂ it, sy^sc^) **6** ° ℵ* *D pc e* sy; T **8** ⸀ ⸋ ουπω $\mathfrak{P}^{66.75}$ $\mathfrak{H}$ $\mathfrak{K}$ *Θ pm f g q*; HW : *txt* ℵ *D K al* lat sy^sc^ | ⸁ ουδεπω $\mathfrak{P}^{66}$. **9** ° ℵ *D Θ pm* lat sy; T | ⸀ αυτος $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ *D** *al b l* vg; Th : — *Δ pc e* sy

βησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτήν, τότε καὶ
αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερῶς ⸂ἀλλὰ ὡς⸃ ἐν κρυπτῷ.
¹οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ 11 11,56.
ἔλεγον· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; ¹ καὶ γογγυσμὸς ⸂περὶ 12
αὐτοῦ ἦν πολὺς⸃ ἐν ⸀τοῖς ὄχλοις⸁· οἱ μὲν ἔλεγον
ὅτι ἀγαθός ἐστιν· ἄλλοι [δὲ] ἔλεγον· ⸀οὔ, ἀλλὰ 47. Mt 27,63!
πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ⸉ἐλάλει 13
περὶ αὐτοῦ⸊ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. 9,22!
28 *Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς ⸀μεσούσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς* 14 L 19,47!
τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰου- 15 L 2,47. Mt 13,54 p.
δαῖοι λέγοντες· πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ Act 4,13.
μεμαθηκώς; ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς ⸆ Ἰησοῦς καὶ 16
εἶπεν· ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ 8,11!
πέμψαντός με· ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ 17
ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ 12,49!
°τοῦ θεοῦ ἐστιν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. ὁ ἀφ' 18
ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ 8,50; 5,41–44.
ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος
ἀληθής ἐστιν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. οὐ 19 5,45.47. Act 7,53!
Μωϋσῆς ⸀ἔδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ R 2,17–29.
ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; 5,18!
¹ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος· δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ 20 10,20!
ἀποκτεῖναι; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 21 5,16.
ἓν ἔργον ἐποίησα καὶ ⸀πάντες θαυμάζετε⁚. ⸂διὰ 22 Gn 17,10–12. Lv 12,3.
τοῦτο⸃⁚ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν, — Mt 12,5.
οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν ἀλλ' ἐκ τῶν πα-
τέρων, — καὶ °ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον.¹ εἰ 23
περιτομὴν λαμβάνει [ὁ] ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα
μὴ λυθῇ ὁ νόμος ⸆ Μωϋσέως, ⸆ ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον 5,8s.

---

10 ⸂*αλλ* ℵ*Dpc* itsy^sc^; T **12** ⸂4 3 1 2 ℵ sy^sc : 3 1 2 4 P66c *33*; T : 4 1 2 3 ℜ*pl* : 3 1 2 P66* *De* : 1 2 3 *Θ* it : *txt* P75 *B* | ⸀τω οχλω P66 ℵ*D* latt sy: T | ⸀+ P75 ℌ*Θal* lat sy; W : — P66 ℵℜ*Dpm b e q*; T | ⸀ουχ P75. : ουχι *T 544 pc* **13** ⸉ P66 ℵ 544 **14** ⸀μεσαζουσης P66 *DΘpc* : μεσης ουσης *W* it **16** ⸆ο P66 ℜ*DΘpl*; W : *txt* P75vid *B*ℵ **17** ° P66 ℵ*D*; T **19** ⸀δεδ- P66.75 ℌℜ*Θpl*; Th : *txt* *BDHpc* **21** ⸀υμεις *D*. **21.22** ⁚— . *et* ⁚ . *X q*; W **22** ⸂ὁ ℵ*; T | ° *B* it; [H] **23** [+ *BNΘpc*; W : — P66.75vid ℌℜ*Dpl*; T | ⸆ο P66 ℵ*Θ*; T | ⸆πως *D* (*f*) sa

8,15. 24 ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; μὴ κρίνετε
Is 11,3. Mt 23,28 p. κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν ⸀κρίνατε.
1.19. 5,18! 25 ¦Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· οὐχ
18,20. Mt 26,55 p. 26 οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; καὶ ἴδε παρ-
ρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μήποτε
ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
41. H 7,3. 27 χριστός; ¦ ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ ⸉δὲ
χριστὸς⸊ ὅταν ⸀ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν.
8,42.55. 28 ¦ἔκραξεν ⸀οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ⸋ὁ Ἰησοῦς καὶ 76,8
λέγων· κἀμὲ οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν ⸂εἰμί⁚· καὶ
ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ⸀²ἀληθινὸς
Mt 11,27. 29 ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· ἐγὼ ⸆οἶδα
αὐτόν, ὅτι παρ' ⸀αὐτοῦ εἰμι κἀκεῖνός με ⸂ἀπέστειλεν.
5,18! 44; 8,20. L 22,53. 30 ¦⸀Ἐζήτουν οὖν⸃ αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ⸀ἐπέβαλεν 77,1
6; 2,4; 13,1. ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι ⸂οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα
2,23; 8,30; 10,42; 11,45; 31 αὐτοῦ. ⸉Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν⸊ εἰς 24
12,11.42. 11,47! αὐτόν, καὶ ἔλεγον· ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μὴ 78,1
Mt 11,2; 12,23. 32 πλείονα σημεῖα ποιήσει ὧν οὗτος ⸀ἐποίησεν; ἤκου-
σαν⸆ οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος ⸉περὶ αὐτοῦ
45. ταῦτα⸊,* καὶ ἀπέστειλαν ⸉²οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρι- 79,1
12,35; 13,33; 33 σαῖοι ὑπηρέτας⸊ ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. εἶπεν οὖν 80,10
14,19; 16,16-19. ὁ Ἰησοῦς· ἔτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ
8,21; 13,33.36. (17,24.) 34 ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. ζητήσετέ με 81,10
Prv 1,28. καὶ οὐχ εὑρήσετε⸆, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ
35 δύνασθε ἐλθεῖν⸆. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς
8,22. ἑαυτούς· ποῦ ⸉οὗτος μέλλει⸊ πορεύεσθαι, ὅτι ⸋ἡμεῖς
Jc 1,1. 1 P 1,1. οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν
12,20. Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς
36 Ἕλληνας; ¦ τίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν· ⸆ζητή-
σετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετε⸆, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ
⸋ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

---

24 ⸀-νετε 𝔓66.75 *BDL al*; H : *txt* ℵ𝔎Θ *pm* **27** ⸉ 𝔓66. | ⸀ελθη 𝔓66 *G pc* **28** ⸀δε 𝔓66 *ff*2. | ⸋ 𝔓75 *B** *TW*.; [H] | ⸂(ειμι comm; *item* 29.34.36) | ⁚ ; comm | ⸀² -θης 𝔓66 ℵ *544* **29** ⸆δε 𝔓66 ℵ*D al* | ⸀αυτω ℵ*Θ e sy^sc Tert. | ⸂ -σταλκεν 𝔓66 ℵ*D*; T **30** ⸀οι δε εζ. 𝔓66* ℵ | ⸀-λλ- 𝔓66 X Or | ⸂ουδεπω 𝔓66. **31** ⸉ 5 4 6 1—3 𝔓66 ℵ*D*; T : 5 4 1—3 6 𝔎 *al* : *txt* 𝔓75 ℌ(Θ) *pm* | ⸀ποιει ℵ**D*Θφ lat; T **32** ⸆δε 𝔓66 ℵ*D* | ⸉ 𝔓66 ℵΘ | ⸉² 6 1—5 𝔓66 (ℵ, 𝔎) *D al*; T : *txt* 𝔓75 ℌ*G*Θ *pm* **34** ⸆με *B 565 al*: H | ⸆ εκει *B*.; W **35** ⸉ 𝔓66 *DL pc*; T | ⸋ ℵ*D pc*; T **36** ⸆οτι 𝔓66 *pc* | ⸆ με 𝔓75 *BG 565 pc* sy; H | ⸋ 𝔓66 Θφ

25 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς 37
εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ⸀ἔκραξεν λέγων· ἐάν τις
διψᾷ, ἐρχέσθω ⸂πρός με⸃ καὶ πινέτω⁚. ὁ πιστεύων 38
εἰς ἐμέ⁚, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς
κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. τοῦτο 39
δὲ ⸀εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος ⸁οὗ ἔμελλον λαμβά-
νειν οἱ ⸀²πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν πνεῦ-
62,7 μα⸆, ὅτι Ἰησοῦς ⸁²οὐδέπω ἐδοξάσθη. ⸆ Ἐκ τοῦ ὄχλου 40
οὖν ἀκούσαντες⸆ ⸂τῶν λόγων τούτων⸃ ἔλεγον [ὅτι]· οὗ-
τός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ⸋ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός 41
63,7 ἐστιν ὁ χριστός· * ⸂οἱ δὲ⸃ ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς
Γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἔρχεται; ⸀οὐχ ἡ γραφὴ εἶπεν 42
ὅτι ἐκ °τοῦ σπέρματος Δαυίδ, καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ τῆς
64,10 κώμης ὅπου ἦν Δαυίδ, ⸉ἔρχεται ὁ χριστός⸊; σχίσμα 43
65,1 οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν· τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ 44
αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ⸀ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν
26 τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς 45
66,10 ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ ⸀εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι·
διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; ⸋ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέ- 46
ται· οὐδέποτε ⸉ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος⸊, ⸂ὡς
οὗτος λαλεῖ ὁ ἄνθρωπος⸃. ἀπεκρίθησαν °οὖν °²αὐτοῖς 47
οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; ⸋μή τις 48
ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν
Φαρισαίων; ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων 49
τὸν νόμον ἐπάρατοί εἰσιν. ⸀λέγει Νικόδημος πρὸς 50
αὐτούς, ⸂ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν πρότερον,⸃ εἷς ὢν
ἐξ αὐτῶν· μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον 51
ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ ⸀γνῷ τί

2. Lv 23,36. 19,31. 4,10.14. Ap 21,6; 22,17.
⸢unde? Is 12,3; 43,20; 44,3; 55,1; 58,11. Ez 47,1–12. Joel 3,1; 4,18. Zch 13,1; 14,8. 19,34. Prv 18,4. Ct 4,15. Sir 24,30. 14,16 s! 20,22. Act 5,32. 12,16.23; 13,32; 16,7; 17,1–5. 2 K 3,17!
1,21!
1,46!
2 Sm 7,12. Mch 5,1. Ps 89,4 s. Mt 2,5.6; 22,42p.
9,16; 10,19.
30!
32. (Mt 26,57p.)
Mt 13,54.56.
18,6. Mt 7,28 s.
12!
12,42. Mt 21,32. 1 K 1,26.
3,1 s.
Dt 1,16 s; 19,15.

37 ⸀-ζεν ℵDΘal; T | ⸂πρ. εμε 𝔓75B.; W : — 𝔓66* ℵ*D b e; T 37.38 ⁚ ! — . et ⁚ · d e Cypr : txt 𝔓66 Or 39 ⸀ελεγεν 𝔓66ℵpc | ⸁ ὃ 𝔓75BEKMal; Wh | ⸀²-ευοντες ℵℜDΘpl; T : txt 𝔓66BLpc | ⸆ δεδομενον latsy Eus; h^r1 : αγιον 𝔓66* LℜW pm; h^r2 S : αγ. επ αυτοις D* f got.; h^r3 : αγ. δεδομ. B e q; Wh^r4 : txt 𝔓66c.75 ℵKΘΨpc | ⸁² ουπω BℵDΘ; H 40 ⸆ πολλοι 𝔓66* 118 | ⸆ αυτου 𝔓66* ℵ* DΘpc | ⸂τον λογον (+ τουτον Xal) S(X)pm | [+ BD; W : — 𝔓66.75 𝔊ℜΘpl; T 41 ⸂αλλοι ℵℜDpm; T 42 ⸀ουχι ℵℜDpl; T : txt 𝔓66.75 BΘpc | ° 𝔓66 D λ φ 1241 pc | ⸉ 𝔓66 ℵℜΘ (⸉ D) pl; T : txt 𝔓75 BLpc 44 ⸀-λλ- 𝔓66. : εβ- 𝔓75 BL lat; H 45 ⸀λεγουσιν 𝔓66ℵ 46 ⸉ 2 3 1 𝔓66* ℵ* D | ⸂1 2 4 5 ℜΘpm : S : 1 2 3 Dc : — 𝔓66c.75 BLpc sa; H : txt 𝔓66* ℵ* pc 47 ° ℵDal itsy; T | °² B Θpc; [H] 50 ⸀ειπεν δε 𝔓66ℵ | ⸂ο ε. πρ. α. το πρ. 𝔓66 Wal : ο ε. νυκτος πρ. α. ℜal (⸉ πρ. α. ν. KNal) : ο ε. νυκτ. πρ. α. το προτ. Θ λ φ 33 : ο ε. πρ. α. νυκτος το πρωτον D (⸉ post εις ων εξ α.) : — ℵ*; T : txt 𝔓75 B ℵ³ T 51 ⸀επιγνωσθη D.

52 ⸀ποιεῖ; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ
ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε⸆ ὅτι ⸉ἐκ
1,46 ! (Mt 4,14–16.) τῆς Γαλιλαίας⸇ προφήτης⸊ οὐκ ⸀ἐγείρεται.⸆²

51 ⸀εποιησεν *Dc* 52 ⸆ τας γραφας *D* (⸉ *W* it vg[cl] sa) | ⸉ 4 1 2 3 P66c ℵ 𝔎 *D* Θ *pm*; T *et* ⸇ ο P66 : (Owen *cj*) | ⸀εγηγερται *L* 𝔎 *al*
⸆² 7,53—8,11 περι μοιχαλιδος περικοπη: *hab. hic* 𝔎 *D pm* (*partim c. aster. vl obel.*) *b c e ff*² *j* vg sy[pal]; *hab. post* 7,36 *225*; *post* 21,24 *1 pc*; *post* Lc 21,38 φ; *om.* P66.75 𝔥 *N W* Θ *al a f l q* sy Cl[vid] Or Tert Non: *Ab* H (*cum 1 pc*) *post fin. evangelii inter* ⟦ ⟧ *datur, a Tischend. in ed. maiore bis exhibetur* (*sec. D et text. rec.*), *a* T *et* W *in marg. infer.* (W *non text. rec., ut ait, sed suum dat*); *damus textum* H; *cf. et.* Mc 12,17.

⟦53 Καὶ ἐπορεύθησαν ἕκαστος εἰς τὸν ⸀οἶκον ⸁αὐτοῦ,
L 21,37 s. 8,1 ⸂Ἰησοῦς δὲ⸃ ἐπορεύθη εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 2 Ὄρ-
θρου δὲ πάλιν ⸀παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν[, καὶ πᾶς ὁ λαὸς
ἤρχετο πρὸς αὐτόν, ⸋καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς⸌]. 3 Ἄγου-
Nu 5,12 ss. σιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ⸂γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ⸃
⸀κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ 4 ⸀λέγουσιν
Lv 20,10. Dt 22,22–24. αὐτῷ⸆ Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ ⸁κατείληπται ἐπ' αὐτοφώρῳ
μοιχευομένη· 5 ⸂ἐν δὲ τῷ νόμῳ [ἡμῖν] Μωυσῆς ἐνετείλατο⸃
τὰς τοιαύτας ⸀λιθάζειν· σὺ ⸁οὖν τί λέγεις⸆; 6 [τοῦτο δὲ
Mt 22,15 p. ἔλεγον ⸀πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ⸁ἔχωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ.]
ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ⸀²κατέγραφεν εἰς τὴν
γῆν. 7 ὡς δὲ ἐπέμενον ⸀ἐρωτῶντες [αὐτόν], ἀνέκυψεν καὶ
Dt 17,7. R 2,1.22. εἶπεν [²αὐτοῖς] Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος ⸂ἐπ' αὐτὴν
βαλέτω λίθον⸃. 8 καὶ πάλιν ⸀κατακύψας⸆ ⸁ἔγραφεν εἰς
τὴν γῆν⸇. 9 ⸂οἱ δὲ ἀκούσαντες⸆ ἐξήρχοντο εἷς καθ' εἷς⸃
Mt 22,22. ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων⸇, καὶ κατελείφθη μόνος⸆²,
καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὖσα. 10 ⸀ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς⸆
εἶπεν ⸂αὐτῇ Γύναι⸃, ποῦ εἰσιν⸇; οὐδείς σε ⸁κατέκρινεν; 11 ⸂ἡ
δὲ εἶπεν⸃ Οὐδείς, κύριε. ⸄εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς⸅ Οὐδὲ ἐγώ σε
5,14. κατακρίνω· ⸀πορεύου, ⸂²ἀπὸ τοῦ νῦν⸃ μηκέτι ἁμάρτανε.⟧

53 ⸀τοπον *1 pc*; S | ⸁(αὐ- W) 8,1 ⸂και ο Ι. *U al*; W 2 ⸀παραγινεται *D*; W : ηλθεν *U al*; h | [+ 𝔎(*D*)*pl* lat; S : — φ *pc*; W | ⸋ *D* 3 ⸂επι αμαρτια γυν. *D*; h : προς αυτον γυν. εν μοιχ. 𝔎 *al*; W : *txt M S U al* lat | ⸀ειλ- *D*. 4 ⸀ειπον *U al*; h | ⸆ (6) εκπειραζοντες αυτον οι ιερεις ινα εχωσιν κατηγοριαν αυτου *D* | ⸁ειλ- *M S al*; h : κατεληφθη 𝔎 *al*; W : *txt D* 5 ⸂Μωυσης δε εν τ. ν. εκελευσεν *D*. : εν δε τω ν. ημ. Μ. διακελευει *1071*; S | [+ *Λ al* (⸉ *E G al*, *S U al*); W : — (*D*)*H al* | ⸀λιθοβολεισθαι 𝔎 *al*; W : *txt D M S U al* | ⸁δε *c ff*²; h : δε νυν *D* | ⸆περι αυτης *M S U al*; h 6 [+ *rell*; W : — *D*(*M*) *264 1071*. | ⸀εκπ- *272 al*; W | ⸁σχωσι *S al*; W | ⸀²εγρ- *K U al*; h 7 ⸀ανερ- *1071* : επερ- *M S al* | [+ 𝔎 *pl*; W : — *D pc* | [²+ *D S U al*; S : προς αυτους 𝔎 *al*; W : — *M*. | ⸂τον λ. επ αυτη β. *al*; W : επ αυτην τον (— τ. *Γ al*; h²) λ. β. 𝔎 *pm*; h¹ : *txt D* 8 ⸀κατω κυψας 𝔎 *pm*; Wh : *txt D al* | ⸆τω δακτυλω *D pc*; h | ⸁κατεγρ- *D pc* | ⸇ενος εκαστου αυτων τας αμαρτιας *U al* 9 ⸂εκαστος δε των Ιουδαιων εξηρχετο *D* | ⸆και υπο της συνειδησεως ελεγχομενοι 𝔎 *al* : *txt* (*D*)*M U al* | ⸇ωστε παντας εξελθειν *D 1071* : εως των εσχατων *S U pm*; 𝔖 : παντες ανεχωρησαν *c ff*²; h[sv] : *txt* 𝔎 *al* | ⸆² ο Ιησους 𝔎 *al* (⸉ *al*); Wh : *txt D pc c* 10 ⸀αναβλεψας *Λ* φ; S | ⸆και μηδενα θεασαμενος πλην της γυναικος 𝔎 *al* | ⸂τη γυναικι· *Dc*; Wh | ⸇εκεινοι οι κατηγοροι σου *E F*(*S U*)*al* : *txt D M al* | ⸁lapidavit *ff*²; h[r] 11 ⸂κακεινη ειπεν αυτω *D*. | ⸄ο δε ειπεν *D*.; W | ⸀υπαγε *D*. | ⸂²και 𝔎 *al*; W : και απο τ. ν. *M S al* : *txt D al*

27 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν °ὁ Ἰησοῦς ⸀λέγων· 12 Is 9,1; 49,6; 60,1.3.
ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ⸁μοι 1,5.9; 9,5; 12,35.46.
οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς Mt5,14. 1Th5,5.
τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· σὺ περὶ 13 1 J 2,8.11. (1,22.)
σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν
ἀληθής. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κἂν 14 1 K 2,11.
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ⸉ἀληθής ἐστιν ἡ μαρ- (5,31.)
τυρία μου⸊, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ⸀ποῦ ὑπάγω· (3,8.)
ὑμεῖς °δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω.
| ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ ⸆οὐ κρίνω 15 3,17! 7,24.
οὐδένα. καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ 16 29. 16,32.
⸀ἀληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ Dt 17,6; 19,15. Mt 18,16; 26,60.
ὁ πέμψας με⸆. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ 17 H 6,18. Ap 11,3. (1 J 5,7.)
⸀γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀλη- 5,32.36. 1 J 5,9.
θής ἐστιν. ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, 18
καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. 14,7; 15,21; 16,3.
87,3 | ἔλεγον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; * ἀπε- 19 Mt 11,27.
κρίθη Ἰησοῦς· οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα
μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ᾔδειτε.
88,1 | Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακείῳ 20 Mc 12,41 p.
διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, 7,30!
ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 7,34!
(28) Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς⸆· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητή- 21 16,9 s. Prv 1,28.
89,10 σετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε·
ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλεγον 22 7,35.
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει·
ὅπου °ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; ⸂καὶ 23 3,13! 31. (Kol 3,1 s.)
ἔλεγεν⸃ αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ 18,36.
τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ ⸉τούτου τοῦ κόσμου⸊ ἐστέ,
ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. εἶπον °οὖν 24 (20,31.)
ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν 28.58; 13,19. (Ex 3,14.)
°²γὰρ μὴ πιστεύσητε⸆ ὅτι ⸂ἐγώ εἰμι⸃, ἀποθανεῖσθε

---

12 ° 𝔓75 *B*.; [H] | ⸀*και ειπεν W** | ⸁*εμοι rell*; T : *txt BT* Or. *14* ⸉3 4 5 1 2 𝔓75 *B 157 pc*; h | ⸀*ἢ* 𝔓66.75c *BDKal* : *txt* 𝔓75* *ℵ𝔎al* | ° *ℵFHal*; T | ⸆*δε* 𝔓75 *pc* it *16* ⸀*αληθης* 𝔓66 *ℵ𝔎Θ pm* : *δικαια 544 pc* | ⸆*πατηρ rell*; [H] : *txt ℵ*D* sy^sc. *17* ⸀*γεγραμμενον εστιν ℵ*.; T *21* ⸆*ο Ιησους* 𝔓66c *𝔎Θ λφ 33 pm* *22* ° 𝔓75 *348* *23* ⸂*ελεγεν ουν* 𝔓66 *ℵ** | ⸉2 3 1 *ℵ𝔎DΘpl*; T : *txt* 𝔓66.75 *Bpc* *24* ° 𝔓66 *ℵ pc* | °² *661 945* sy^s | ⸆*μοι ℵDΘe* | ⸂(*ἐγὼ εἰμί* h)

14. 25 ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ⸂ἔλεγον οὖν⸃ αὐτῷ· σὺ
τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς °ὁ Ἰησοῦς· ⸆τὴν ἀρχὴν ⸂ὅ τι⸃
26 καὶ λαλῶ ὑμῖν⁚; πολλὰ ⸀ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν
καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστιν,
8,11! κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν
27 κόσμον. οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς
3,14! 28 ἔλεγεν⸆. εἶπεν οὖν ⸆ὁ Ἰησοῦς· ⸇ὅταν ὑψώσητε τὸν
24! Mt 26,64. υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ⸂ἐγώ εἰμι⸃,
40; 15,15; 3,11! καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ ⸀οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδί-
29 δαξέν με ὁ πατήρ⸆², ταῦτα λαλῶ. καὶ ὁ πέμψας
16. 16,32. (Mt 27,46.) με μετ' ἐμοῦ ἐστιν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον⸆, ὅτι
ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.
7,31! 30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
31 αὐτόν. ⁚ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας 29
5,38; 15,7.14. Act 11,23! 2 J 2. αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ
36! 32 ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μού ἐστε, ¹καὶ γνώσεσθε τὴν
33 ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπ-
Mt 3,9p. εκρίθησαν πρὸς αὐτόν· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν,
Neh 9,36. καὶ ⸂οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν⸃ πώποτε· ⸆πῶς σὺ λέγεις
R 6,16.20. 34 ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; ἀπεκρίθη αὐτοῖς °ὁ Ἰησοῦς·
2P 2,19. 1 J 3,8. Gn 4,7. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ-
G 4,30. 35 τίαν δοῦλός ἐστιν ⸋τῆς ἁμαρτίας⸌. ὁ δὲ δοῦλος
οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ ⸆ υἱὸς μένει
32. R 6,18.22. 2K 7,23. 2K 3,17. 36 εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄν-
G 5,1. 37 τως ἐλεύθεροι ⸀ἔσεσθε. Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ
ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ
38 ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ⸉⸀ἃ ἐγὼ⸊ ἑώρακα παρὰ τῷ
6,46. πατρὶ⸆⸇ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς °οὖν ⸀ἃ ⸀²ἠκούσατε παρὰ ⸂τοῦ
39 πατρὸς⸃ ⸆ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ·

---

25 ⸂ ελ. ℵ : και ελ. 𝔓⁶⁶. | ° 𝔓⁶⁶*·⁷⁵ *B*; [H] | ⸆ ειπον υμιν 𝔓⁶⁶ᵐᵍ. | ⸂ ὅτι (quia) *b d* vg^codd sy^s; H : qui vg^cl : (ετι Torrey *cj* : ουκ εχω οτι Holwerda *cj*) | ⁚ . Th **26** ⸀ εχων 𝔓⁶⁶ *s*. **27** ⸆ τον θεον ℵ* *D pc* lat **28** ⸆ αυτοις 𝔓⁶⁶ᶜ·⁷⁵ ℵ𝔎*D*Θ*pl* | ⸇ οτι 𝔓⁶⁶·⁷⁵ *B* | ⸂ (ἐγώ εἰμί h) | ⸀ ουδε εν 𝔓⁶⁶. | ⸆² μου *B*𝔎*pm*; W **29** ⸆ ο πατηρ 𝔎*al* **31** ⁚ 31, *non* 30 *sect.* comm **33** ⸂ ου δεδ. ουδενι *D*. | ⸆ και 𝔓⁶⁶ 69 *pc* **34** ° 𝔓⁶⁶·⁷⁵ *B*; [H] | ⸋ *D b* sy^s Cl; [H] **35** ⸆ δε 𝔓⁶⁶ *D pc* **36** ⸀ εστε 𝔓⁶⁶. **38** ⸉ 𝔎*D*Θ*pl*; ⊣h^r⊢ | ⸀ *bis* ὁ 𝔎*pm* | ⸆ μου ℵ𝔎Θ*pm* it vg^cl; ⊣h^r1⊢ : μου, ταυτα *D* (*W*) *33 pc b c q*; ⊣h^r2⊢ : *txt* 𝔓⁶⁶·⁷⁵ ℌ*pc* | ⸇ ποιω sy^s | ° *W al* lat sy^s | ⸀² εωρακατε 𝔓⁶⁶ ℵ*𝔎*D al* sy^s; ⊣h^r⊢ | ⸂ τω πατρι 𝔎*D* sy^s *al* : *txt etiam* ⊣h^re⊢ | ⸆ υμων ℌ𝔎 Θ*pl* sy^s; ⊣h^r⊢ S : υμων, ταυτα *D* Tert. : *txt* 𝔓⁶⁶·⁷⁵ *B L pc* Or

ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν. λέγει ⸆ αὐτοῖς °ὁ Mt 3,9; (5,45). (L 16,24).
Ἰησοῦς· εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ⸀ἐστε, τὰ ἔργα τοῦ Gn 26,5.
Ἀβραὰμ ⸁ποιεῖτε· νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, 40
ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν
ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ 26; 15,15.
ἐποίησεν. ὑμεῖς ⸆ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς 41 Gn 3,15. Dt 23,3. Ml 2,10.
ὑμῶν. εἶπαν ⸆¹ αὐτῷ· ἡμεῖς ἐκ πορνείας ⸂οὐκ ἐγεν-
νήθημεν⸃, ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν 42
αὐτοῖς °ὁ Ἰησοῦς· εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, 1 J 5,1.
ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ⸂ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον⸃ 7,28.
καὶ ἥκω· ⸀οὐδὲ γὰρ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ᾽
ἐκεῖνός με ⸁ἀπέστειλεν. διὰ τί τὴν ⸀λαλιὰν τὴν 43 Mt 26,73. Mt 12,34!
ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν R 8,7.
λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ δια- 44 1 J 3,8–10.15.
βόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν Act 13,10.
θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ᾽ Gn 3,4. Sap 2,24. (10,12. 1 P 5,8.
ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ ⸂οὐκ ἔστηκεν⸃, ὅτι ⸉οὐκ Ap 12,3.)
ἔστιν ἀλήθεια⸊ ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, (2 J 2.)
ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ
πατὴρ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, 45 6,64! L 22,67! G 4,16.
οὐ πιστεύετέ μοι. ⸋τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ 46 2 K 5,21. H 4,15; 7,26; 9,14.
ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί °ὑμεῖς οὐ 1 P 1,19; 2,22; 3,18.
πιστεύετέ °²μοι;⸌ ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ 47 1 J 3,5. 18,37!
θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ⸋ὅτι 1 J 4,3.6; 5,19.
ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ⸌. Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰου- 48
δαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· οὐ καλῶς ⸂λέγομεν ἡμεῖς⸃ L 9,52! 10,20!
ὅτι Σαμαρίτης εἶ °σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ἀπ- 49
εκρίθη Ἰησοῦς· ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ Ml 1,6.
τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ 50 7,18!
δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ 1 P 2,23.
κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ⸂ἐάν τις⸃ τὸν ⸀ἐμὸν 51 14,23.

---

39 ⸆ ουν 𝔓66 (*D*) | ° *B*.; [H] | ⸀ ητε *CℜΘ pl* : *txt* 𝔓66.75 *B*א*D pc* | ⸁ εποιειτε 𝔓75 א* *D Θ pm*; Th : *επ. αν CKL pm*; S : *txt* 𝔓66 *B* 700 *ff²* vg sy^s **41** ⸆ δε *D al* it sy | ⸆¹ ουν 𝔓66 *C ℜ D Θ pl* | ⸂ ουκ εγεννημεθα א* *L pc* : ου γεγεννημεθα 𝔓75 *CℜΘ pl*; Th : ου γεγενημεθα 𝔓66 *N W pc* : *txt B D** **42** ° 𝔓66 *B*; [H] | ⸂ εκ γ. τ. θ. εξεληλυθα 𝔓66. | ⸀ ου 𝔓66 *D Θ pc* | ⸁ -σταλκεν 𝔓66. **43** ⸀ αληθειαν *D* pc* **44** ⸂ ουχ ἕστ. 𝔓75 *Cℜ al*; W : (*male* ουκ ἕστ- T) | ⸉ 312 𝔓66 *D pc* **46** ⸋ *vs. D pc* | ° *W* 157 *a r* arm | °² 𝔓66*. **47** ⸋ *D G* 579 **48** ⸂ ημ. ελεγ. 𝔓66.(*D pc*) | ° א* λ 543 *pc* Or **51** ⸂ ος αν *D* sy^s^a | ⸀ λ. τον εμ. 𝔓66 *ℜΘ pm*

5,24! L 2,26 H 11,5. λόγον⸃ τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ ⸀θεωρήσῃ εἰς τὸν
52 αἰῶνα. εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν
10,20! Act 2,29. ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ
προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· ἐάν τις ⸉τὸν λόγον μου⸊
Mt 16,28 p! τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.
4,12. (Mt 12,41.42 p.) 53 ¹μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ ⸋πατρὸς ἡμῶν⸌ Ἀβραάμ, ⸀ὅστις
ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα σε-
54 αυτὸν ποιεῖς; ¹ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐὰν ἐγὼ δοξάσω
13,32; 17,5. ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ
μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι ⸆θεὸς ⸀ἡμῶν
7,28 s. 55 ἐστιν, ¹καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν.
Mt 26,72. κἂν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ⸂ὅμοιος ὑμῖν⸃
ψεύστης· ἀλλὰ οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
Mt 13,17. 1 P 1,8. 56 τηρῶ. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα
Gn 17,17. ⸀ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.
8,29. 57 ¹εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· ⸀πεντήκοντα
58 ἔτη οὔπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ⸁ἑώρακας; εἶπεν αὐτοῖς
24! Is 43,13. ⸆Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ °γενέ-
10,31.39; 11,8. Mt 23,37.39 p. 59 σθαι ἐγὼ εἰμί. ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ'
12,36. L 4,29 s. αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ.⸆

Act 3,2; 14,8. 9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενε- 10 ξ
34; 16,19. L 13,2. Ex 20,5. 2 τῆς⸆. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέ-
γοντες· ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς
3 αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς·
11,4. οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ'
4 ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⸀ἡμᾶς
5,17.20; 11,9. δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός ⸁με ⸀²ἕως
ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νὺξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργά-
8,12! 5 ζεσθαι⸂. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς⸃ εἰμι τοῦ
Mc 8,23! 6 κόσμου. ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν

---

51 ⸀ιδη 𝔓66 *1093* *52* ⸉ 𝔓66 *L 713* *53* ⸋ *D W* itsy^s | ⸀οτι 𝔓66* *D a*. *54* ⸆ο 𝔓66 *L 579* | ⸀υμ- 𝔊 *D F al*; ℌ : *txt* 𝔓66.75 *C* 𝔎 *Θ pm* *55* ⸂ ομ. υμων (⸉ 𝔓66 *13 pc*) 𝔊 𝔎 *pm*; T : *txt* 𝔓75 *B D Θ al* *56* ⸀ ειδῆ *B** ℵ *A 69 al*; T (εἴδῃ *perperam*) : *txt* 𝔓66.75 *C* 𝔎 *D* pm* Cl *57* ⸀ τεσσερακοντα *A pc* Chr | ⸁ εωρακεν σε (𝔓75) ℵ* *0124* sy^s sa; h *58* ⸆ο 𝔓66 𝔊 𝔎 *D Θ pl*; W : *txt* 𝔓75 *B C* | ° *D* it *59* ⸆ και (— 𝔎 *al*) διελθων δια μεσου αυτων επορευετο (— επ. 𝔎 *al*) και παρηγεν ουτως. *C* (𝔎) *pl f q r* sy^p : *txt* 𝔓66.75 *B* ℵ* *D Θ* pc* latsy^s *9,1* ⸆ καθημενον *D* *4* ⸀ εμε *C* 𝔎 *Θ pl* latsy : *txt* 𝔓66.75 𝔊 (⸉ *D*) Or | ⸁ ημας 𝔓66.75 ℵ* *L pc*; T | ⸀² ως *C* W 38 pc*; h *4.5* ⸂, οτ. ... ή. φως γαρ sy^s.

πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ⸀ἐπέθηκεν αὐτοῦ
τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, ¹καὶ εἶπεν αὐτῷ· 7
ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ 2 Rg 5,10.
(ὃ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος). ἀπῆλθεν οὖν καὶ 5,2. L 13,4.
ἐνίψατο, καὶ ἦλθεν βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες⸆ 8
καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι ⸂προσαίτης
ἦν⸃, ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ
προσαιτῶν; ¹ἄλλοι ἔλεγον °ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι 9
⸀ἔλεγον· ⸂οὐχί, ἀλλὰ⸃ ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος⸆
ἔλεγεν °²ὅτι ἐγώ εἰμι. ⸀ἔλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς [οὖν] 10 15.
ἠνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· 11
ὁ ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν
καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέν μοι
°ὅτι ὕπαγε εἰς ⸀τὸν Σιλωὰμ καὶ νίψαι· ⸂ἀπελθὼν
⸁οὖν καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα⸃. ⸂καὶ εἶπαν⸃ αὐτῷ· 12
ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν 13
πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ 14 5,9.
σάββατον ⸂ἐν ᾗ ἡμέρᾳ⸃ τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν 15 10.
ἠρώτων αὐτὸν °καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν.
ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς
ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. ἔλεγον 16
οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· οὐκ ἔστιν οὗτος 1,24.
παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ
τηρεῖ. ἄλλοι [δὲ] ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος
ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα 6,36! 7,43!
ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν· ⸉τί 17
σὺ⸊ λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέῳξέν σου τοὺς ὀφ- 4,19.
θαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. ¹οὐκ 18
ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ⸂ὅτι ἦν
τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν⸃, ἕως ⸀ὅτου ἐφώνησαν τοὺς

---

6 ⸀ επεχρισεν 𝔓66.75 ℵ𝔎DΘ*pl* lr[lat]; Th : *txt* B*pc* **8** ⸆ αυτου 𝔓66*. | ⸂ τυφλος ην 𝔎*al* : τ. ην και πρ. 69 (*pc* it) **9** ° 𝔓66 ℵWΘ | ⸀ δε 𝔎(D)*pm*; s : δε ελεγ. ℵΘ | ⸂ οτι 𝔎D*pm* | ⸆ δε 𝔓66 ℵ*φ 33 *al*; S | °² 𝔓66 ℵ[c]L it **10** ⸀ ειπαν 𝔓66 (D) | [+ 𝔓66 ℵCDΘ*al*; T : — 𝔓75 B𝔎*pm*; W **11** ° 𝔓75 𝔎DΘ*pl*; s | ⸀ την κολυμβηθραν του 𝔎*pl* lat : *txt* 𝔓66.75 ℌDΘ*pc* it | ⸂ απηλθον ουν κ. ενιψαμην και ηλθον βλεπων D | ⸁ δε 𝔎*al*; s **12** ⸂ ειπ. ουν 𝔓66 𝔎DΘ*pm* : ειπ. A*pc*; T : *txt* 𝔓75 ℌ*al* **14** ⸂ οτε 𝔎DΘ*pl*; S **15** ° 𝔓66* 1241 *pc* **16** [+ Bℵ D*al*; W : — 𝔓66.75 𝔎Θ*pm*; T **17** ⸉ 𝔓75 𝔎DΘ*pl*; T **18** ⸂ 1—3 28 *b* sy[s] : — Dλ | ⸀ ου 𝔓66* D*pc*

19 γονεῖς αὐτοῦ ⸋τοῦ ἀναβλέψαντος⸌ ˈ καὶ ⸀ἠρώτησαν
αὐτοὺς °λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν
ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ⸉βλέπει
20 ἄρτι⸊; ἀπεκρίθησαν ⸀οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν·
οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι
21 τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἴδαμεν,
ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ
οἴδαμεν· ⸂αὐτὸν ἐρωτήσατε,⸃ ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸς
7,13; 12,42. 22 περὶ ⸀ἑαυτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ
16,2; 19,38; 20,19. ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνε-
34. τέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις ⸂αὐτὸν ὁμολογήσῃ
23 χριστόν⸃, ἀποσυνάγωγος γένηται. διὰ τοῦτο οἱ
γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι ἡλικίαν ἔχει, ⸆αὐτὸν ⸀ἐπερω-
24 τήσατε. Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευ- 31
Jos 7,19. τέρου ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπαν αὐτῷ· δὸς δόξαν
τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ⸉οὗτος ὁ ἄνθρωπος⸊
25 ἁμαρτωλός ἐστιν. ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος· εἰ ἁμαρ-
τωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν
26 ἄρτι βλέπω. εἶπαν οὖν αὐτῷ⸆· τί ἐποίησέν σοι;
27 πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ˈ ἀπεκρίθη
αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ °οὐκ ἠκούσατε· τί ⸆ ⸉πά-
λιν θέλετε⸊ ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ⸉²αὐτοῦ
28 μαθηταὶ⸊ γενέσθαι; ⸀καὶ ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶ-
παν· σὺ μαθητὴς ⸉εἶ ἐκείνου⸊, ἡμεῖς ⸁δὲ °τοῦ Μωϋσέ-
29 ως ἐσμὲν μαθηταί· ἡμεῖς ⸆οἴδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελά-
ληκεν ὁ θεός⸆, τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν.
8,10. 30 ˈ⸂ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς⸃· ⸄ἐν τού-
τῳ⸅ γὰρ τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε
πόθεν ἐστίν, καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς.
Is 1,15. Ps 66,18. Prv 15,29. 31 ˈοἴδαμεν ὅτι ⸂ὁ θεὸς ἁμαρτωλῶν⸃ οὐκ ἀκούει, ἀλλ’

---

18 ⸋ 𝔓^{66*} λ *565* it sy^{s} ***19*** ⸀ επηρ- 𝔓^{66} ***D*** ¦ ℵ* ***W*** it sy^{p} ¦ ⸉ 𝔓^{66} ***Ψ*** ***𝔎*** *pm* ***20*** ⸀ δε ***𝔎*** *al*; S : — ***DGLΘ*** *pm* ***21*** ⸂ αυτος 𝔓^{75} ℵ* ¦ ⸀ αυ- ***DL*** *al*; (αὑ- Elzevier) ***22*** ⸂ 213 𝔓$^{66.75}$ ***φ*** *al* : *it.* + ειναι ***D*** *e* ***23*** ⸆ και 𝔓^{66} ***A*** ¦ ⸀ ερ- ***𝔎Θ*** *pl*; h : ερωτατε ***D***. ***24*** ⸉ 2 3 1 ***𝔎D*** *pl*; T ***26*** ⸆ παλιν 𝔓^{66} ***𝔎Θ*** *pl*; S ***27*** ° 𝔓^{66} *22* lat sy^{s} ¦ ⸆ ουν 𝔓^{75} ***B***; h ¦ ⸉ 𝔓^{66} ***DΘ*** *pc* ¦ ⸉² 𝔓^{66} ***ℌD*** *pm*: S : *txt* 𝔓^{75} ***B𝔎Θ*** *al* ***28*** ⸀ οι δε ***DLΘ*** *33 al*; S : — 𝔓^{66} ***𝔎*** *28 al*; T : *txt* 𝔓^{75} ***B*** ℵ* ¦ ⸉ 𝔓^{66} ***DΘ*** *pc* ¦ ⸁ γαρ 𝔓^{66} *348* ¦ ° 𝔓^{66}. ***29*** ⸆ δε 𝔓^{66}. ¦ ⸆ (31) και οτι θεος αμαρτωλων ουκ ακουει ***D***. ***30*** ⸂ 1 4 5 2 3 𝔓^{66*} ¦ ⸄ τουτο 𝔓^{66} *e*. ***31*** ⸂ 3 1 2 𝔓$^{66.75}$ ***ℌ𝔎*** *pm*; T : ο θ. -λον ***E*U*** *1241 al* : *txt* ***BDΘ*** *pc a e*

ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, Act 10,35.
τούτου ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι 32
ἠνέῳξέν τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου· εἰ 33
μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ⸆, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν 5,36!
οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἐν ἁμαρ- 34 2. (Ps 51,7.)
τίαις σὺ ἐγεννήθης ⸀ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; 22.
καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἤκουσεν ⸆ Ἰησοῦς ὅτι 35
ἐξέβαλον αὐτὸν °ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν εἶπεν⸆· σὺ
πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ⸀ἀνθρώπου; ⸂ἀπεκρίθη 36
ἐκεῖνος ⸋καὶ εἶπεν⸌· καὶ τίς ἐστιν⸃, κύριε, ἵνα πι-
στεύσω εἰς αὐτόν; ¦ εἶπεν ⸆ αὐτῷ °ὁ Ἰησοῦς· καὶ 37
ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ⸀ἐκεῖνός 4,26!
ἐστιν. ⸋ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, κύριε· καὶ προσεκύ- 38
νησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·⸌ εἰς κρίμα ἐγὼ 39 12,40. Mt 11,25; 13,11–15.
⸂εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον⸃, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες L 2,34.
βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. Act 9,8; 13,11.
Ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων °ταῦτα οἱ μετ' αὐτοῦ 40
ὄντες, καὶ εἶπαν αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί Mt 13,14; 15,14!
ἐσμεν; ¦ εἶπεν αὐτοῖς °ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ 41 Prv 26,12. 15,22.24.
ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν·
⸂ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει⸃. Ἀμὴν ἀμὴν ⸉λέγω ὑμῖν⸊, 10
ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν Mch 2,12.
τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος
κλέπτης ἐστὶν καὶ λῃστής· ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ 2
τῆς θύρας ⸂ποιμήν ἐστιν⸃ τῶν προβάτων. τούτῳ 3
ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς Ps 95,7.
αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια ⸀πρόβατα ⸁φωνεῖ κατ' Is 43,1.
ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. ὅταν τὰ ἴδια ⸉⸀πάντα 4 27.
ἐκβάλῃ⸊, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρό-
βατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασιν ⸉²τὴν φωνὴν
αὐτοῦ⸊· ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ⸀ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ 5

---

33 ⸆ο ανθρωπος P⁶⁶ *N*(*Θ*) *pc* **34** ⸀ολως *E**λ *pc* **35** ⸆ο *rell*; S : *txt* P⁷⁵ *B* ℵ*. | ° *D W* syˢ. | ⸆ αυτω P⁶⁶ 𝕽 *Θ pl*; 𝔖 | ⸀θεου 𝕽 *Θ pl* latt; 𝔖 **36** ⸂και τις εστιν, εφη P⁶⁶*·⁷⁵ *B*; Wh | ⸋ P⁶⁶ (*B*) *A 1241 pc*; [H] **37** ⸆δε 𝕽 *pm*; S | ° P⁶⁶ *A*. | ⸀αυτος P⁶⁶ lat. **38.39** ⸋ P⁷⁵ ℵ* *W b* (*l*) **39** ⸂5 1–3 P⁶⁶* *1241 pc* : 5 1–4 P⁶⁶ᶜ *D pc* **40** ° ℵ* *D pc* latsyˢ; T **41** ° P⁶⁶·⁷⁵ *B*.; [H] | ⸂αι -ιαι υμ. μενουσιν *D L W 33 al* syˢ **10,1** ⸉ *B*.; W **2** ⸂αυτος (εκεινος *W*) ε. ο π. *D* (*W*) **3** ⸀προβατια P⁶⁶. | ⸁καλει 𝕽 *Θ pm* **4** ⸉ P⁶⁶*. | ⸀προβατα 𝕽 *A pm* : — ℵ* | ⸉² 3 1 2 P⁶⁶ *D Θ pc* **5** ⸀-σωσιν P⁶⁶·⁷⁵ 𝔖 𝕽 *Θ pm*; S : *txt B D E al*

φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασιν τῶν ἀλλο-
16,25. 6 τρίων τὴν φωνήν. Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν ⸂τίνα ἦν
7 ἃ⸃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν °οὖν ⸀πάλιν °²ὁ Ἰησοῦς· 32
14,6. (Mt 7,13 s.) (Ps 118,20.) ἀμὴν ἀμὴν ⸉λέγω ὑμῖν⸊ °³ὅτι ἐγώ εἰμι ⸀ἡ θύρα⸃ τῶν
Jr 23,1 s. 8 προβάτων. °πάντες ὅσοι ἦλθον ⸋πρὸ ἐμοῦ⸌ κλέπται
εἰσὶν καὶ λῃσταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ
9 πρόβατα. ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις
εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύ-
10 σεται καὶ νομὴν εὑρήσει. ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται
εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλ-
Ps 23,1. Is 40,11. Ez 34,11–23; 11 θον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν ⸋καὶ περισσὸν ἔχωσιν⸌. Ἐγώ
37,24. Sir 18,13. 15,13! L 15,4–7. εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν
12 ψυχὴν αὐτοῦ ⸀τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· ὁ⸆
μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ
Act 20,29! 1 P 5,2 s! πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ
ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, — καὶ ὁ λύκος
13 ἁρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει⸆· —⸆ὅτι μισθωτός
12,6. ἐστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.
1 K 8,2.3; 13,12. G 4,9. 2 T 2,19. 14 ⸂ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ 33
Mt 11,27. 15 καὶ ⸀γινώσκουσί με τὰ ἐμά⸃, ⸂καθὼς γινώσκει με ὁ 90
πατὴρ κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, * καὶ τὴν ψυχήν 91
Ez 37,24; 34,23. Mch 2,12. 16 μου ⸀τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ ἄλλα⸆ πρό- 92
Mt 10,5. 11,52. E 4,5. 1 P 2,25. βατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης·
κἀκεῖνα δεῖ με ⸀ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ⸁ἀκού-
σουσιν, καὶ ⸀²γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν.
3,35! Ph 2,8 s. 17 ⸂διὰ τοῦτό με ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν
18 ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. οὐδεὶς ⸀ἦρεν
αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυ-
τοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν
5,26; 19,11. 14,31. ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν

---

6 ⸂τι 𝔓66* *1170* lat *7* ° 𝔓66* *e* | ⸀αυτοις 𝔓66 λ : παλ. αυτ. ℜ*D*Θ(⸉*AK*)*pm*; S : — ℵ* *pc*; T | *txt* 𝔓75 ***B*** | °² ***B***; [H] | ⸉***B***.; W | °³ 𝔓75 ℌ *G* *700 al*; H : *txt* 𝔓66 ℵℜ*D*Θ*pm* | ⸀ο ποιμην 𝔓75 sa *8* ° ***D*** | ⸋ 𝔓45.75 ℵ* ℜ *al* latsy; Th^r : *txt* 𝔓66 ℌ*D*(⸉Θ*al*) *pm* Cl *10* ⸋ 𝔓66* ***D*** *11* ⸀διδωσιν 𝔓45 ℵ* ***D*** latsy^s *12* ⸆δε 𝔓66 ℵ*D*Θφ*al* | ⸆ τα προβατα ℜ*pm* latt *13* ⸆ο δε μισθωτος φευγει ℜ*pm* lat *14* ⸂γινωσκομαι υπο των εμων ℜΘ*pl*; S *15* ⸀διδωμι 𝔓45.66 ℵ* ***D*** *W*. *16* ⸆δε 𝔓66 ***D****pc* | ⸀συναγαγειν 𝔓66 Cl. | ⸁-σωσιν ℌ*G*Θ*pm*; S : *txt* 𝔓66.75 ***B***ℜ***D****al* | ⸀² -σονται 𝔓45 ℌ*D*Θ*pc* Cl; H : *txt* 𝔓66.75 ℵ* ℜ*pl* *18* ⸀αιρει *rell*; Th : *txt* 𝔓45 ***B***ℵ*.

ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. Σχίσμα⸆ πάλιν 19 7,43!
ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τού- 7,20; 8,48.52.
τους. ἔλεγον ⸀δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν·⸆δαιμόνιον ἔχει 20 Mc 3,21 s.30. Mt 11,18. L 7,33.
καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; ¦ ἄλλοι⸆ ἔλεγον· 21 Act 26,24.
ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου· μὴ
δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι;
84 Ἐγένετο ⸀τότε τὰ ἐγκαίνια ἐν ○τοῖς Ἱεροσολύμοις· 22 1 Mcc 4,59.
χειμὼν ἦν· ¦ καὶ περιεπάτει ○ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ 23 Act 3,11; 5,12.
ἐν τῇ στοᾷ ○²τοῦ Σολομῶνος. ⸀ἐκύκλωσαν οὖν 24
αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἕως πότε
τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, ⸁εἰπὸν Mt 26,63 p.
ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη ○αὐτοῖς ○²ὁ Ἰησοῦς· εἶπον 25 4,26! 5,36!
ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ
ἐμοῦ· ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ 26 6,64!
τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν⸆. τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ 27 8,4; 18,37! Ps 95,7.
τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, κἀγὼ γινώσκω αὐτά, 5,28.
καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, ¦ κἀγὼ ⸉δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν 28 5,24! 6,39!
αἰώνιον⸊, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ 1 P 1,5. (Ps 49,15.)
⸂οὐχ ἁρπάσει⸃ τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. ὁ πατήρ 29
○μου ⸂ὃ δέδωκέν μοι πάντων μεῖζόν⸃ ἐστιν, καὶ οὐδεὶς 17,24.
δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός⸆. ἐγὼ 30 17,11.
καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν. Ἐβάστασαν ⸀πάλιν λί- 31 8,59!
θους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ⸉λιθάσωσιν αὐτόν⸊. ἀπ- 32
εκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πολλὰ ⸉ἔργα ἔδειξα ὑμῖν
καλὰ⸊ ἐκ τοῦ πατρός⸆· διὰ ποῖον ⸆αὐτῶν ἔργον ⸂ἐμὲ
λιθάζετε⸃; ¦ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· περὶ 33 5,18!
καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφη- Mt 9,3 p; 26,65.
μίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν

---

19 ⸆ουν 𝔓66 𝔎 D Θ pl **20** ⸀ουν ℵ* D al; T | ⸆οτι 𝔓45 D **21** ⸆δε 𝔓66 ℵ Θ φ pc **22** ⸀δε ℵ 𝔎 D Θ pm; T : — λ 565 pc : *txt* 𝔓66.75 𝔖 pc | ○ 𝔓45 ℵ 𝔎 D pm; T **23** ○ B.; [H] | ○² ℵ 𝔎 D pm; T : *txt* 𝔓66.75 B L Θ al **24** ⸀-λευσαν B.; Wh | ⸁ειπε 𝔓66 B 𝔎 D Θ pl **25** ○ 𝔓66 ℵ* D; T | ○² B.; [H] **26** ⸆καθως ειπον υμιν 𝔓66* 𝔎 D pm it **28** ⸉ 3412 𝔓66* 𝔎 D pl; S | ⸂ου μη -ση ℵ D L pc; s **29** ○ ℵ* it sy^s; T | ⸂ὃ δεδ. μ. π. μειζων ℵ L; 𝔖 (*sed* ⸉ μ. π. *ut* 𝔎) : ! ος δ. μ. μειζων π. (𝔓66,75) 𝔎 al sy; h (*sed* ⸉ π. μ.) : ος δ. μ. μειζον π. A Θ (⸉ X) : ὁ δεδωκως μ. π. μειζων D : *txt* B (⸉ lat) | ⸆μου 𝔎 D Θ pl; 𝔖 **31** ⸀ουν D pc it vg^cl : ουν παλ. 𝔓66 𝔎 pl : — 𝔓45 Θ | ⸉ 𝔓66 **32** ⸉ 1423 𝔓45 𝔖 (Θ) pm; Th : 4123 𝔓66 𝔎 D al : 2314 𝔓75. : *txt* B | ⸆μου 𝔓66 𝔎 W pm | ⸆ουν 𝔓66.71 W pc | ⸂λιθ. με 𝔓66 𝔎 D pm

Ps 82,6. 1K 8,5. 34 ⸆θεόν. ἀπεκρίθη ⸂αὐτοῖς °ὁ Ἰησοῦς⸃· οὐκ ἔστιν γε-
Mt 5,17 s. γραμμένον ἐν τῷ νόμῳ °²ὑμῶν ὅτι ἐγὼ εἶπα· θεοί
L 16,17. 35 ἐστε; εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος
5,17–20. ⸉τοῦ θεοῦ ἐγένετο⸊, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή,
L 1,35. 36 ¦ὃν ὁ πατὴρ ⸀ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον
5,36! ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον· ⸆υἱὸς °τοῦ
37 θεοῦ εἰμι; εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου,
5,36! 38 μὴ πιστεύετέ μοι· εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ ⸀πι-
στεύητε, τοῖς ἔργοις ⸁πιστεύετε, ἵνα γνῶτε ⸂καὶ
8,59! γινώσκητε⸃ ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγὼ ἐν ⸂τῷ πατρί⸃.
39 ¦Ἐζήτουν ⸀οὖν ⸂αὐτὸν πάλιν⸃ πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν 93,4
ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν⁚.
40 Καὶ ἀπῆλθεν °πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ⸋εἰς
1,28. τὸν τόπον⸌ ⸀ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ ⸁πρῶτον βαπτίζων,
41 καὶ ⸀²ἔμενεν ἐκεῖ. καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν 94,10
καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν ⸉σημεῖον ἐποίησεν⸊
οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου
7,31! 42 ἀληθῆ ἦν. καὶ ⸉πολλοὶ ἐπίστευσαν⸊ εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.
11 Ἦν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, 11 83
L 10,38 s. ⸂ἐκ τῆς κώμης ⸆Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς
12,3. 2 αὐτῆς⸃. ἦν δὲ ⸆ ⸀Μαριὰμ ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον
μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν
3 αὐτῆς, ἧς ⸆ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. ἀπέστειλαν
21,32. οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· κύριε, ἴδε
4 ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
40. 9,3. Mc 5,39 p. αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ'
ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς
Dt 33,3. Mc 10,21. 5 ⸂τοῦ θεοῦ⸃ δι' αὐτῆς. ⸀ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
2 J 1 s. Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.
6 ¦ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ⸂ἐν

---

33 ⸆τον 𝔓66*. **34** ⸂Ιησ. και ειπεν αυτ. 𝔓66 (*D*) | ° 𝔓45 *B W*.; [H] | °² 𝔓45 א* *D Θ pc* it sy^s **35** ⸉312 *D* it; T **36** ⸀ηγαπησεν *U* 47. | ⸆ο 𝔓45.75vid. | ° 𝔓66* א *D E G al*; T **38** ⸀-ετε א *A E G Θ pm*; T : θελετε -ευειν *D* latt | ⸁-σατε 𝔓45.66 ℜ *pm*; S | ⸂κ. πιστευσητε (א) ℜ *pm* f g vg : — *D* (it)sy^s : *txt* 𝔓45.66.75 *B W Θ al* | ⸂αυτω 𝔓45 ℜ Θ *pm* **39** ⸀δε 𝔓45. : — 𝔓75 *B* ℜ Θ *al*; [H] | ⸂21 𝔓66 *B* ℜ Θ *al*; Wh¹ : αυτ. 𝔓45 א* *D al* lat; Th² : *txt L* λ 565 *al* | ⁚—. W **40** ° 𝔓66 245 *pc* | ⸋ א* *pc* Chr | ⸀ου 𝔓66 047. | ⸁προτερον 𝔓45 א Θ *al* it | ⸀²εμεινεν 𝔓45.66.75 ℌ ℜ *D* Θ *pl*; Th : *txt B* it **41** ⸉*L* λ 565 *pm*; S **42** ⸉ℜ Θ *pm*; S **11,1** ⸂αδελφος *M.* κ. *M.* sy^s | ⸆της א *D*.; T **2** ⸆αυτη η 𝔓45 (*X*) e | ⸀-ια *rell*; T : *txt B* 33. | ⸆και *D*. **4** ⸂αυτου 𝔓45 it sa : — 𝔓66. **5** ⸀εφιλει *D* a e. **6** ⸂επι τω 𝔓45 *D*

ᾧ ἦν⸃ τόπῳ δύο ἡμέρας· ⸀ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει 7
⸂τοῖς μαθηταῖς⸃· ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.
ˈλέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· ῥαββί, νῦν ἐζήτουν 8
σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; 8,59 ! L 22,28.
ˈἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐχὶ δώδεκα⸂ὧραί εἰσιν τῆς 9 9,4 s !
ἡμέρας⸃; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσ- Mt 6,22.23 p. 1 J 2,18.10.
κόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει·
ˈἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι 10 12,35. 1 J 2,11.
τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν ⸀αὐτῷ. ταῦτα εἶπεν, καὶ 11
μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν
⸀κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. Mt 9,24 p.
ˈεἶπαν οὖν ⸂οἱ μαθηταὶ αὐτῷ⸃· κύριε, εἰ ⸀κεκοίμηται, 12
⸁σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανά- 13
του αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμή-
σεως τοῦ ὕπνου λέγει. τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς °ὁ 14
Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος⸆ἀπέθανεν, ˈκαὶ χαίρω 15 42.
δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλὰ
ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγό- 16 14,5; 20,24–28; 21,2. Mc 10,32; 14,31.
μενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς· ἄγωμεν καὶ
ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. Ἐλθὼν 17
οὖν ὁ Ἰησοῦς⸆εὗρεν αὐτὸν ⸂τέσσαρας ἤδη ἡμέρας⸃ 39.
⸉ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ⸊. ἦν δὲ⸆Βηθανία ἐγγὺς 18
τῶν Ἱεροσολύμων °ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε.
86 ˈπολλοὶ δὲ ἐκ τῶν ⸀Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς 19 12,11.
⸁τὴν Μάρθαν καὶ ⸀²Μαριάμ, ἵνα παραμυθήσωνται
αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ⸆. ἡ οὖν Μάρθα ὡς 20 L 10,39.
ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ·
⸀Μαριὰμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ⸆ἐκαθέζετο. εἶπεν οὖν ἡ 21
Μάρθα πρὸς⸆Ἰησοῦν· °κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ⸉οὐκ ἂν 8.32.
⸀ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου⸊. ⸆καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα 22

7 ⸀ειτα 𝔓45vid.66 *D* | ⸂αυτοις 𝔓66* : α. (= αυ τοις?) μαθ. 𝔓66c : — 𝔓45vid **9** ⸂ωρας εχει η ημερα *D*. **10** ⸀αυτη *D** **11** ⸀κοιμαται *D* lat. **12** ⸂312 ℵ*D al*; T : οι μ. αυτου 𝔐 *al* lat : αυτω *A* sy^s | ⸀κοιμαται *D* latt. | ⸁εγερθησ- 𝔓75. **14** ° 𝔓66 ℵ* | ⸆ο φιλος ημων *D p* **17** ⸆εις Βηθανιαν *D 33 pm* sy | ⸂132 ℵ𝔐 *pm* : 213 𝔓66 : 13 *A* D pc* e sy sa; T : *txt* 𝔓75 *B* C* Θ al* | ⸉2–4 1 𝔓66 *DW* **18** ⸆η *rell* : *txt* 𝔓75 *B* ℵ* 1346*. | ° *D W** sy^s **19** ⸀Ιεροσολυμων *D*. | ⸁τας περι 𝔓45 𝔐 Θ *pm*; T : — *D* ⸀²-ιαν 𝔓66 ℵ𝔐 *pl*; S | ⸆αυτων *C*𝔐 *pl*; s **20** ⸀-ια 𝔓45.66.75 𝔖𝔐*D pl*; Th | ⸆ εαυτης 𝔓66 **21** ⸆τον 𝔓45.66.75 𝔐*D*Θ *pl*; W | ° *B* sy^s; h | ⸉4–6 1–3 𝔓45.66 𝔐Θ *al*; S : 124–63 *AD* | ⸀ετεθνηκει 𝔐(Θ)*pm*; S **22** ⸆αλλα 𝔓45.66 𝔐*D*Θ *pl*

23 ἂν ⸀αἰτήσῃ τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός. λέγει
5,25.29! 24 αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. λέγει
αὐτῷ ἡ Μάρθα· οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀνα-
25 στάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
14,6. ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις ⸋καὶ ἡ ζωή⸌· ὁ πιστεύων εἰς
5,24! 26 ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται, ⸆καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ
πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα·
27 πιστεύεις τοῦτο; ⸆λέγει αὐτῷ· ναί, κύριε⸆· ἐγὼ
1,9.49! Mt 3,11! πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ
28 ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. καὶ ⸀τοῦτο εἰποῦσα
ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν ⸂Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐ-
τῆς ⸀²λάθρα εἰποῦσα· ⸆ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ
29 φωνεῖ σε. ἐκείνη °δὲ ὡς ἤκουσεν, ⸀ἐγείρεται ταχὺ
20. 30 καὶ ⸂ἤρχετο πρὸς αὐτόν· ⸉οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ
Ἰησοῦς⸊ εἰς τὴν κώμην, ἀλλ᾽ ἦν °ἔτι ⸀ἐν τῷ τόπῳ
31 ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. οἱ οὖν Ἰουδαῖοι
οἱ ὄντες μετ᾽ αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθού-
μενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν ⸀Μαριὰμ ὅτι ταχέως
ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, ⸂δόξαντες
32 ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ
οὖν ⸀Μαριὰμ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ⸆ἰδοῦσα
αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ ⸂πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα
21. °αὐτῷ· κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἄν μου ἀπέθανεν ὁ
33 ἀδελφός. Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν
Mt 9,30! Mc 3,5; 9,19. 12,27: 13,21; 14,1. καὶ τοὺς ⸀συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας,
⸉ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν⸊,
1,46. 34 ⸆καὶ εἶπεν· ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ·
L 19,41. 35 κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.
36 ⸆ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν.
37 ⸆τινὲς δὲ ⸉ἐξ αὐτῶν εἶπαν⸊· οὐκ ἐδύνατο οὗτος ὁ
9,1ss. ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα

---

22 ⸀-σης 𝔓45.66 W* 25 ⸋ 𝔓45 l sy^s Cypr Or 27 ⸆πιστευω 𝔓66. 28 ⸀ταυτα 𝔓66 ℜ D Θ pl | ⸂-ιαν 𝔓45.66 ℵ ℜ pl; S | ⸀²σιωπη D lat sy^s | ⸆οτι 𝔓66 D W 29 ° ℜ D pm; T | ⸀ηγερθη 𝔓75 ℌ D al it; H : txt 𝔓45.66 ℜ Θ pm vg | ⸂ερχεται 𝔓45.66 ℜ D Θ pl lat; T 30 ⸉ 1 2 5 3 𝔓66 : ου γαρ Ι. εληλ. D | ° 𝔓45 ℜ D Θ pm; T | ⸀επι 𝔓45.66 Θ pc 31 ⸀-ιαν 𝔓66 ℵ ℜ pl; S | ⸂λεγοντες 𝔓66 ℜ Θ pm 32 ⸀-ια 𝔓45.66* ℵ W ℜ D Θ pl; S | ⸆και 𝔓66 | ⸂εις 𝔓66 ℜ Θ pm; S | ° 𝔓66 D 28 pc 33 ⸀συνεληλυθοτας 𝔓45.66 D pc + συν 𝔓66 954 | ⸉(13,21) εταραχθη τω πν. ως εμβριμουμενος 𝔓45(66) D (Θ) pc p ss 37 ⸉ 3 1 2 𝔓66 D

καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώ- 38
μενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ Mt 27,60.
σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. λέγει ὁ 39
Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ⸋ἀδελφὴ 20,1.
τοῦ τετελευτηκότος⸌ Μάρθα· κύριε, ἤδη ὄζει· τε- 17.
ταρταῖος γάρ ἐστιν. λέγει αὐτῇ °ὁ Ἰησοῦς· οὐκ 40 4.23.25 s; 2,11.
εἶπόν σοι °²ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὄψῃ τὴν δόξαν τοῦ
θεοῦ; ¹ ⸂ἦραν οὖν τὸν λίθον⸆. ὁ δὲ⸃ Ἰησοῦς ἦρεν 41 1 Rg 18,36 s. 17,1. Mt 14,19 p. Mc 6,41!
τοὺς ὀφθαλμοὺς⸆ ἄνω καὶ εἶπεν· πάτερ, εὐχαριστῶ
σοι ὅτι ἤκουσάς μου⸇. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ 42 1 J 5,14.
μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα 15; 5,34; 12,30
εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ 43
ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν· Λάζαρε, Act 3,7 s!
δεῦρο ἔξω. ⸆ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς 44 20,7.
πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ
σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει ⸂αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς⸃· Mc 5,43.
λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε °αὐτὸν ὑπάγειν.
Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ⸂οἱ ἐλθόντες⸃ 45 45–53: L 16,31.
πρὸς τὴν ⸀Μαριὰμ ⸄καὶ θεασάμενοι⸅ ⸁ὃ ἐποίησεν, 7,31!
ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον 46
πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ἃ ἐποίη-
37 *σεν⸆ Ἰησοῦς. συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ* 47 Mt 26,1–5 p; 27,18. 7,31; 12,37; 14,11; 15,24. Act 4,16.
Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· τί ποιοῦμεν⸇, ὅτι
οὗτος ὁ ἄνθρωπος ⸀πολλὰ ποιεῖ σημεῖα⸇²; ἐὰν ἀφῶ- 48
μεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ 12,19.
ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν (Mt 22,7.) Act 6,13 s.
τόπον καὶ τὸ ἔθνος. εἷς δέ °τις ἐξ αὐτῶν ⸀Καϊαφᾶς, 49 Mt 26,3!
ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς·
ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, ¹ οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμ- 50 18,14.
φέρει ⸀ὑμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ 2 K 5,14.

---

39 ⸋ Θ it sy[s] **40** ° 𝔓[66] *A 1 1582.* | °² 𝔓[66] *69.* **41** ⸂ *οτε ουν ηρ. τ. λ. και ο* ***D*** ! ⸆ *ου ην* ***A*** *579 al* : *ου ην ο τεθνηκως κειμενος* ***ℜ*** *pm* : *οπου εκειτο 56* | ⸆ *αυτου* 𝔓[66c] ***D*** *69 pc* | ⸇, H **44** ⸆ *και* 𝔓[45] ***אℜΘ*** *pl*; s : *κ. ευθυς* ***D*** *f* vg sy[s] : *txt* 𝔓[66.75] ***B C**** *pc* | ⸂ *ο* (— ***BC****) *Ι. αυτ.* 𝔓[75] (***BC****) ***LW***; H ([o]) | ° ***אℜD*** *pl* Ir; s : *txt* 𝔓[45.66.75] ***ℌΘ*** **45** ⸂ *των ελθοντων* ***D*** | ⸀ *-ιαν* 𝔓[45.66] ***אℜΘ*** *pl*; S | ⸄ *εωρακοτες* 𝔓[45.66] ***D*** it | ⸁ *οσα* 𝔓[66] *473.* : *α* 𝔓[45] ***אℜΘ*** *pl* lat; Th : *txt* ***BC*D*** *pc e* **46** ⸆ *ο rell*; S : *txt* 𝔓[66] ***BCDL.*** **47** ⸇ ; *et* ⸇² . 𝔓[66] comm | ⸀ *τοιαυτα* ***D*** it **49** ° 𝔓[66] *1241* | ⸀ *Καϊφας* 𝔓[45.75] ***D*** it vg[cl] sa. **50** ⸀ *ημιν* ***ℜΘ*** *pm* it vg[codd] sy; s : — ***א*** *pc* : *txt* 𝔓[45.66] ***BD*** *al* it vg[cl]

51 λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ
Ex 28,30. Nu 27,21. Gn 50,20. ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ⸀ἀρχιερεὺς ὢν ⸋τοῦ ἐνι-
αυτοῦ °ἐκείνου⸌ ἐπροφήτευσεν˸ ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς
1 J 2,2. 52 ἀποθνῄσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ˈκαὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ
10,16. ἔθνους ⸆μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ
Mt 12,30 p. 53 ⸀διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν. ἀπ' ἐκείνης οὖν 88
Mt 26,4 p. τῆς ἡμέρας ⸀ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. 95,4
54 ⸂Ὁ οὖν Ἰησοῦς⸃ οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν
(L 9,10.) τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν
8,22! χώραν ⸆ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην
πόλιν, κἀκεῖ ⸀ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν.

2,13; 6,4; 12,1. Mt 26,2 p. Mc 10,32. 55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, * καὶ 96,1 97,10
2 Chr 30,17. Act 21,24.26. ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας ⸂πρὸ
7,11; 12,9. 56 τοῦ⸃ πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν τὸν
Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστη-
κότες· τί ⸂δοκεῖ ὑμῖν⸃˸; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;
57 ˈδεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ⸀Φαρισαῖοι ⸁ἐντολὰς
1–8: ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστιν μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν
Mt 26,6–13. Mc 14,3–9. 12 αὐτόν. Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα 89
11,1.43. ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος⸆, ὃν ἤγειρεν
2 ἐκ νεκρῶν ⸀Ἰησοῦς. ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, 98,1.4
(L 10,38.40.) καὶ °ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν °²ἐκ
3 τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ· ἡ οὖν ⸀Μαριὰμ λαβοῦσα 12
(L 7,36–50.) λίτραν μύρου °νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἤλειψεν
11,2. τοὺς πόδας °²τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξὶν
αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ⸀ἐπληρώθη ἐκ
4 τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. λέγει ⸀δὲ ⸂Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώ- 13
της εἷς ⸆τῶν μαθητῶν αὐτοῦ⸃, ⸁ὁ μέλλων αὐτὸν

---

51 ⸀αρχων *W d.* | ⸋𝔓45 e sy^s | °𝔓66 *D.* | ˸ · comm **52** ⸆δε *XΨ 33 pc*; S | ⸀εσκορπ- 𝔓45.66 *D 700* **53** ⸀συνεβ- *𝔎 pl*; S : *txt* 𝔓45.66.75 *B א D Θ pc* **54** ⸂Ι. ουν *𝔎 D pm*; T : ο δε Ι. 𝔓66 *1187* | ⸆Σαμφουριν *D.*; h^r | ⸀διετριβεν 𝔓45.66 *𝔎 D Θ 33 pl* latt; T **55** ⸂πριν το *D.* **56** ⸂δοκειτε *D* lat sy^s.p Chr | ˸, T **57** ⸀πρεσβ[υτεροι] 𝔓45. | ⸁-λην 𝔓66 *𝔎 D Θ pm* **12,1** ⸆ο τεθνηκως 𝔓66 *𝔎 D Θ pl* lat; S : *txt* *ℌ pc* it | ⸀ο Ι. *D G L al*; s¹ : — *𝔎 Θ pm*; S : *txt* 𝔓66 *B* (⸉ *א**) *pc* **2** °𝔓66 (*D Θ*) | °² *𝔎 D Θ pl*; S **3** ⸀-ια 𝔓66 *ℌ 𝔎 D Θ pl*; T : *txt* *B λ 565 pc* | °𝔓66* *D* it | °² *B.*; [H] | ⸀επλησθη *B.*; W **4** ⸀ουν *𝔎 D Θ pl* lat; S : — *L 33 pc*; [H] : *txt* 𝔓66 *B א pc* (sy) | ⸂εις εκ τ. μ. α. Ιουδ. (+ Σιμων *F G U al* : -ωνος *𝔎 Θ al*) ο (— *𝔎 D Θ pm*) Ισκαρ. (απο Καρυωτου *D.*) *𝔎 D Θ pl* latt; S : *txt* 𝔓66.75 *ℌ pc* sy | ⸆εκ *א* (*𝔎 D Θ pl*); T : *txt* 𝔓66.75vid *B L pc* | ⸁ος ημελλεν παραδουναι αυτ. *D* (it)

παραδιδόναι⸃· διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη 5
⸀τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; εἶπεν δὲ 6
τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, 10,13.
ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων 13,29. L 8,3.
τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· 7
ἄφες αὐτήν, °ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ
μου ⸀τηρήσῃ αὐτό· ⸋τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε 8 Dt 15,11.
ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.⸌
99,10 *⸆Ἔγνω οὖν ⸂ὁ ὄχλος⸃ πολὺς °ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι* 9 11,56 s. 11,19.
ἐκεῖ ἐστιν, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον,
ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ
νεκρῶν. ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν 10
Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ⸆ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ⸂ὑπῆγον 11 7,31! 11,19.
τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον⸃ εἰς τὸν Ἰησοῦν. 12–16: Mt 21,1–11. Mc 11,1–10. L 19,29–38.
40 *Τῇ ἐπαύριον °ὁ ὄχλος ⸀πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν* 12
100,1 *ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ⸆Ἰησοῦς εἰς ⸁Ἱερο-*
σόλυμα, ⸆ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον 13 Lv 23,40.
εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ⸀ἐκραύγαζον⸆·

ὡσαννά, Ps 118,25 s.
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, Mt 23,39.
⸂καὶ ὁ⸃ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 1,49; 6,15; 18,33.36.

14 *⸆εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό,* 14
101,7 *καθώς ἐστιν γεγραμμένον·*

*μὴ φοβοῦ, ⸀***θυγάτηρ Σιών·** 15 Is 40,9.
ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται, Zch 9,9.
102,10 **καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.**

⸆ταῦτα οὐκ ⸀ἔγνωσαν ⸂αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ⸃ τὸ πρῶτον, 16
ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ⸆Ἰησοῦς, °τότε ἐμνήσθησαν ὅτι 7,39. 2,22! L 24,45.
ταῦτα ἦν ⸉ἐπ' αὐτῷ⸊ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν
αὐτῷ. ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ⸀ὅτε 17 17–19: Mt 21,15 s. L 19,39 s.
τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν

---

5 ⸀*διακ-* ***L*** ***φ*** *579 pc* **7** ° *et* ⸀ *τετηρηκεν* ***𝔐*** *pm* : ⸀(*ποιηση* P. Schmiedel *cj*, *cf* Mt 26,12) **8** ⸋ *vs.* ***D*** sy[s] **9** ⸂2 𝔓66*.75 ***𝔐***(***D***)***Θ*** *pm*; W : 1 2 1 𝔓66c ***W*** | ° 𝔓66 ***W*** *579.* **11** ⸂*τ. Ιουδ. επιστευσαν* 𝔓66 **12** ° ***ℌ𝔐D*** *pm*; T : *txt* 𝔓66 ***BΘ*** *al* | ⸀*ο π.* 𝔓66c ***Θ***. | ⸆*ο* 𝔓66.75 ***BΘ*** *al*; s | ⸁ *-ουσαλημ* ***D***. **13** ⸀ *-γασαν* 𝔓66 ***B**** | ⸆ *λεγοντες* 𝔓66 ***ℵD*** *al* | ⸂*ο* 𝔓66 ***DΘ*** *al* : — ***𝔐*** *pm* **15** ⸀ *η θ.* 𝔓75 ***B***[2] : *-τερ* ***ℵ𝔐Θ*** *pm*; S : *txt* 𝔓66 ***B*D*** *al* **16** ⸀*ενοησαν* ***DΘ*** | ⸂2 3 1 𝔓66 ***𝔐D*** *pl*; S : 2 3 ***K*** *pc* : *txt* 𝔓75 ***BℵΘ*** | ⸆*ο* 𝔓66c ***DWΘ*** *al* | ° 𝔓66* ***W*** | ⸉*περι αυτου* ***DΘ*** *1241* **17** ⸀*οτι* 𝔓66 ***DE*L*** *al* it sy; T

18 αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. διὰ τοῦτο ⸂καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ⸃
ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν ⸉τοῦτο αὐτὸν⸊ πεποιηκέναι τὸ
3,26; 11,48. Act 5,28. 19 σημεῖον. οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς·
θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν⁚· ἴδε ὁ κόσμος
⸆ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.
7,35; 11,55. Act 8,27; 24,11. 20 Ἦσαν δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων 15 4
21 ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· οὗτοι οὖν προσ-
1,43! ἦλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ ⸀Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας,
L 8,20; 19,3; 23,8. Mt 18,16s. καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· κύριε, θέλομεν τὸν
22 Ἰησοῦν ἰδεῖν. ἔρχεται °ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ
1,40! Ἀνδρέᾳ· ⸀ἔρχεται Ἀνδρέας ⸆καὶ Φίλιππος °²καὶ λέ-
23 γουσιν τῷ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ⸀ἀποκρίνεται αὐτοῖς 108,
7,39! λέγων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ
Mt 16,21! R 14,9. 1 K 15,36. 24 ἀνθρώπου⁚. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ 104,
κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ,
αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρ-
Mt 16,25 p. L 9,24! 25 πὸν φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ⸀ἀπολλύει 105,
αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ
26 τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. ἐὰν ⸉ἐμοί 106,
14,3; 17,24. τις διακονῇ⸊, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου ⸉²εἰμὶ
ἐγὼ⸊, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· *ἐάν ⸆τις 42
Ps 6,4; 42,6. Mt 26,38.39 p. H 5,7. 27 ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ⸆. νῦν ἡ 107,
ψυχή μου τετάρακται, καὶ τί εἴπω; πάτερ, σῶσόν
11,33! L 12,50. με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης⁚.* ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον 108,
28 εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ, δόξασόν σου ⸂τὸ
1,51; 5,37! Mt 3,17; 17,5. ὄνομα⸃⸁. ἦλθεν οὖν⸃ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ
29 ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ °οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς
L 22,43. °²καὶ ἀκούσας ⸀ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι· ἄλλοι
11,42! 30 ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ ⸁λελάληκεν. ἀπεκρίθη ⸂Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν⸃· οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη ⸀γέγονεν ἀλλὰ

---

18 ⸂2 3 1 *B**. ; W : 2 3 $\mathfrak{P}^{66*.75}$ ***EH****al* it | ⸉ $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ. *19* ⁚ ; W | ⸆ ολος ***DLΘ****al* latsy *21* ⸀Βηδσ- $\mathfrak{P}^{66}$ ***DW*** *a* *22* ° ℵ𝕽***DΘ****pm*; T | ⸀— ***Θ*** : και παλιν (+ ερχ. ℵ; S) ο $\mathfrak{P}^{66*}$ (ℵ, 𝕽, ***D****pl*) *et* °² $\mathfrak{P}^{66}$ 𝕽***DWΘ****pl* | ⸆δε $\mathfrak{P}^{66}$ it : τε ***Θ*** *23* ⸀απεκρινατο 𝕽***D****pl*; W : -ιθη ***Θφ*** : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ 𝕳 | ⁚ ; comm *25* ⸀απολεσει 𝕽***DΘ****pl* lat *26* ⸉ 1 3 2 𝕽*pm*; S : 2 1 3 ***D*** (*sed* μοι), ***Θ*** *33 pc* : *txt* $\mathfrak{P}^{66.75}$ 𝕳*al* | ⸉² $\mathfrak{P}^{66}$ ***DW****pc* | ⸆ δε $\mathfrak{P}^{66c}$ *579* | ⸆ μου $\mathfrak{P}^{66}$ ***Θφ****pc* *27* ⁚ ; W *28* ⸂(17, 1) τον υιον ***LXλφ*** *33 al* sy^{hmg}; h^{r} | ⸁ (17, 5) εν τη δοξη η ειχον παρα σοι προ του τον κοσμον γενεσθαι. και εγενετο ***D***. *29* ° ***B*** *a*. ; [H] | °² ℵ***Dλ*** *pc*; T | ⸀ελεγον $\mathfrak{P}^{66}$ *28 pc* | ⸁ ελαλησεν $\mathfrak{P}^{66}$ *1241*. *30* ⸂2 3 1 $\mathfrak{P}^{75}$ ***B***(***L***)*pc*; H : Ιησ. ℵ | ⸀ηλθεν $\mathfrak{P}^{66}$ ***D***

δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου °τούτου· 31 14,30; 16,11.
νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ⸂ἐκβληθήσεται E 2,2! H 2,14.
ἔξω⸃· κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, ⸀πάντας ἑλκύσω 32 L 10,18! Is 52,13.
πρὸς ἐμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ 33 8,14! 17,24.
θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνῄσκειν. ἀπεκρίθη οὖν 34 21,19. Gn 40,18.19.
αὐτῷ ὁ ὄχλος· ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι
ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς ⸄λέγεις Ps 110,4.
σὺ⸅ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς Is 9,6. Dn 7,14.
ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; εἶπεν οὖν αὐ- 35 8,14! 7,33!
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ⸂ἐν ὑμῖν⸃ 8,12! L 17,21.
ἐστιν. περιπατεῖτε ⸀ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ ⸆σκοτία 1,5; 11,10!
ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ
οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ⸀ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε 36 L 16,8!
εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.

Ταῦτα ἐλάλησεν ⸆Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' 8,59!
43 αὐτῶν. Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμ- 37 2,11! 11,47.
προσθεν αὐτῶν οὐκ ⸀ἐπίστευον εἰς αὐτόν, ἵνα ὁ λόγος 38 Mt 11,20.
Ἠσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν· **κύριε,** Is 53,1.
τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων κυρίου R 10,16. H 4,2!
109,1 **τίνι ἀπεκαλύφθη;** διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, 39 5,44. Is 6,9 s. Mt12,34! 13,14s!
⸂ὅτι πάλιν⸃ εἶπεν Ἠσαΐας· **τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς** 40 8,43.
ὀφθαλμοὺς καὶ ⸀ἐπώρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα
μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ⸆νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ
10,10 **καὶ στραφῶσιν, καὶ ⸁ἰάσομαι αὐτούς.** ταῦτα εἶπεν 41
Ἠσαΐας ⸀ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν ⸁αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν Is 6,1.
περὶ αὐτοῦ. ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων 42
πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς 7,31!
Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι 9,22!
γένωνται· ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων 43 5,44.
44 μᾶλλον ⸀ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκρα- 44 (Act 4,19.) Mt 10,40!
111,1 ξεν καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ

---

31 ° $\mathfrak{P}^{66*}$ D W pc | ⸂ βληθ- εξω $\mathfrak{P}^{66}$ D : βληθ- κατω Θ it sy^{s} (⸄ 1093 Chr) **32** ⸀ παντα $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ*(⸄D) latt; ⸆h^{r}⸆ **34** ⸄ $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ 𝔎 D Θ pm **35** ⸂ μεθ υμων 𝔎 al | ⸀ εως $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ 𝔎 Θ pm | ⸆ η L Θ 565 al; W **36** ⸀ εως $\mathfrak{P}^{66}$ 𝔎 pm | ⸆ ο rell; S : txt $\mathfrak{P}^{66}$ B D L Ψ. **37** ⸀ -ευσαν $\mathfrak{P}^{66}$ φ **39** ⸂ και γαρ D. **40** ⸀ επηρ- $\mathfrak{P}^{66.75}$ ℵ W pc : πεπωρωκεν 𝔎 pm : txt 𝔋 Θ al | ⸆ μη $\mathfrak{P}^{66*}$ D | ⸁ -σωμαι L pm **41** ⸀ οτε 𝔎 D pm lat sy; h^{r} : επει W. : txt $\mathfrak{P}^{66.75}$ 𝔋 Θ al e | ⸁ του θεου Θ φ l sa : τ. θ. αυτου D **43** ⸀ υπερ $\mathfrak{P}^{66}$ ℵ L λ 565 pm; h

6,40; 14,9! 45 ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, ¹καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ
8,12! 1 P 2,9. 46 ᵀτὸν πέμψαντά με. ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλή- 112
λυθα, ἵνα °πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ
8,17! 47 μὴ μείνῃ. καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων
καὶ °μὴ φυλάξῃᵀ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον
ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ᾽ ἵνα σώσω τὸν κόσμον.
L 10,16. H 4,12! 48 ¹ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου
ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα,
49 ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν °ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ ⁚. ὅτι
8,11! 7,17; 14,10. ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με
πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν τί εἴπω καὶ
8,34; 6,40; 17,2. 50 τί λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ
αἰώνιός ἐστιν. ἃ οὖν ⸀ἐγὼ λαλῶ⸌, καθὼς εἴρηκέν
1 P 4,11. μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς 455
7,30! 15,18; 17,9. G 2,20. 1 J 3,16. (1,11.) ὅτι ⸀ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ ⸉τοῦ κόσμου
τούτου⸊ πρὸς τὸν πατέρα, ⁚ ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους
τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς ⁚².
27. L 22,3. Act 5,3. 2 ¹καὶ δείπνου ⸀γινομένου, τοῦ ᵀ διαβόλου ἤδη βεβλη- 118
κότος εἰς τὴν καρδίαν ⸂ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας
18,4! 3,35. 16,28. 3 Σίμωνος Ἰσκαριώτης⸃, ¹εἰδὼς ὅτι πάντα ⸀ἔδωκεν 16
αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, *καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ 114
4 ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, ¹ἐγείρεται ἐκ 110
L 12,37. Mt 11,29; 20,28 p. τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν
5 λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· εἶτα ⸂βάλλει ὕδωρ⸃ εἰς
L (8,16); 7,44. τὸν ⸀νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν
μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζω-
Mt 3,14. 1 P 5,8. 6 σμένος. ἔρχεται οὖν πρὸς ⸂Σίμωνα Πέτρον⸃· ᵀλέγει
7 αὐτῷ ᵀ·: κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ¹ἀπ-
12. εκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὃ ἐγὼ ποιῶ σὺ

---

45 ᵀ και P⁶⁶*. *46* ° P⁶⁶* **B** *47* ° P⁶⁶ᶜ **DΘ** *1241* | ᵀ ταυτα P⁶⁶ *1689*
48 ° P⁶⁶ *1241* | ⁚ , W *50* ⸂21 **ℜΘ** *pm*; S : λαλω **D** *ae* 13,*1* ⸀εληλυθεν **ℜ** *al* :
ηκει P⁶⁶. : παρην **D**. | ⸉312 P⁶⁶ | ⁚ — *et* ⁚², — h *2* ⸀γεν- (P⁶⁶)**ℜDΘ** *33 pl* lat |
ᵀ τε P⁶⁶**A**. | ⸂Ιουδα Σιμ. Ισκαριωτου (απο Καρυωτου **D** *e*.) ινα α. π. **ℜ**(**D**)**Θ** *pl* it sy :
txt (P⁶⁶)**ℌ** *pc* lat *3* ⸀δεδ- P⁶⁶ **ℜDΘ** *pl* *5* ⸂λαβων υ. β. **D** *φ* syˢ | ⸀ποδον- P⁶⁶
6 ⸂τον Π. Σ. **D**(*69*) *al*. | ᵀ και **ℌℜΘ** *pl* lat : *txt* P⁶⁶ **BDL** it | ᵀ εκεινος **ℜDΘ** *pl*; S :
Simon sy : Petrus lat : *txt* P⁶⁶ **B**ℵ* *b* Or

οὐκ οἶδας ⸀ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. λέγει 8
αὐτῷ Πέτρος·⸆οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς
τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη ⸉Ἰησοῦς αὐτῷ⸊· ἐὰν μὴ νίψω 2 Sm 20,1 Lxx.
σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ ⸂Σίμων 9
Πέτρος⸃· κύριε, μὴ τοὺς πόδας °μου μόνον ἀλλὰ
καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. λέγει αὐτῷ 10
⸆Ἰησοῦς· ὁ λελουμένος ⸂οὐκ ἔχει χρείαν [εἰ μὴ τοὺς
πόδας⸆] νίψασθαι⸃, ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ 15,3.
ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. ᾔδει γὰρ 11 6,64.70 s.
τὸν παραδιδόντα αὐτόν· ⸋διὰ τοῦτο εἶπεν °ὅτι οὐχὶ
46 πάντες καθαροί ἐστε.⸌ Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς 12
πόδας αὐτῶν °καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ⸂καὶ
ἀνέπεσεν⸃⸇ πάλιν⸇², εἶπεν αὐτοῖς· γινώσκετε τί πε- 7.
116,8 ποίηκα ὑμῖν; ⸇ ὑμεῖς φωνεῖτέ με· ὁ διδάσκαλος 13 Mt 21,3 p; 23,8.10.
17,10 καὶ ⸇ ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. εἰ 14 L 22,27.
οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ 1 T 5,10.
διδάσκαλος,⸆καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν 1 P 5,5. 1 J 3,16.
τοὺς πόδας· ὑπόδειγμα °γὰρ ⸀ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς 15 Ph 2,5. Kol 3,13. 1 P 2,21. 1 J 2,6.
118,8 ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν 16 Mt 10,24!
λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου
αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος °μείζων τοῦ πέμψαντος Mt 7,24.
αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε⸆, μακάριοί ἐστε ⸋ἐὰν ποιῆτε 17 L 10,37. Jc 1,25.
9,10 αὐτά⸌. Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ⸆οἶδα 18
⸀τίνας ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· 6,70; 15,16. E 1,4. 2 Th 2,13.
ὁ τρώγων ⸁μου τὸν ἄρτον ⸀²ἐπῆρεν °ἐπ' ἐμὲ τὴν Ps 41,10.
πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ 19 14,29; 16,4. Mt 24,25.
γενέσθαι, ἵνα ⸀πιστεύητε ὅταν γένηται ὅτι ⸂ἐγώ 8,24!
20,1 εἰμι⸃. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν τινα 20 Mt 10,40.
πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμ- G 4,14.

---

7 ⸀αρ 𝔓66* : γαρ c1 : γαρ τι c2 : τι c3W. 8 ⸆κυριε *DΘpc* | ⸉ 𝔓66 *𝔐WΘal*
9 ⸂21 *BW*. : 2 *Dpc* : 1 472 sy^s^. | ° 𝔓66 *D 69 al* 10 ⸆ο *rell*; W : *txt B* 235 Or. |
⸂ου χρ. ε. την κεφαλην νιψ. ει μη τ. π. μονον *D*(*Θ*) | [+ 𝔓66 *𝔖*(*𝔐Θ*)*pl* lat; W :
— ℵ c vg^codd^ Or; T | ⸆μονον 𝔓66 (*DΘ*) 11 ⸋ *D* | ° ℵ*𝔐Θpm*; S 12 ° 𝔓66
ℵ*Aal* | ⸂κ. αναπεσων 𝔓66 *33* : αναπ. *𝔐Dpl* | ⸇ , *et* ⸇² —, *H* 13 ⸇ *xal* ʹΟ H
14 ⸆ποσω μαλλον *DΘ* it sy 15 ° 𝔓66* *700* | ⸀δεδ- 𝔓66 ℵ λφ *33 al*; T
16 ° 𝔓66*. 17 ⸆και ποιειτε sy^s^. *et* ⸋ e sy^s^. 18 ⸆γαρ ℵφ*al* sy | ⸀ους
𝔓66 *𝔐DΘpm* | ⸁μετ εμου 𝔓66 ℵ*𝔐DΘpl*; T : *txt BCpc* | ⸀²επηρκεν ℵ*WΘλ*; T |
° 𝔓66**B* 19 ⸀-σητε 𝔓66 *𝔖𝔐DΘpl*; T : *txt BC* | ⸂(ἐγώ εἰμι h)

21–30: Mt 26,21–25. 21 βάνει τὸν πέμψαντά με. ταῦτα εἰπὼν⸆ Ἰησοῦς 47
Mc 14,18–21. ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν· 121,4
L 22,21–23. 11,33! ἀμὴν ἀμὴν ⸉λέγω ὑμῖν⸊ ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει
22 με. ἔβλεπον⸆ εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ⸆¹ ἀπορού- 122,1
23 μενοι περὶ τίνος λέγει. ἦν⸆ ἀνακείμενος εἷς ἐκ 123,1
19,26; 20,2; 21,7.20. τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν
24 ἠγάπα °ὁ Ἰησοῦς· νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος
⸂καὶ λέγει αὐτῷ· εἰπὲ τίς ἐστιν⸃ περὶ οὗ λέγει.
4,6. 25 ⸀ἀναπεσὼν⸆ ἐκεῖνος °οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ
26 λέγει αὐτῷ· κύριε, τίς ἐστιν; ἀποκρίνεται ⸂οὖν ὁ
Ἰησοῦς⸃· ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ ⸁βάψω τὸ ψωμίον καὶ
⸀δώσω αὐτῷ⸃. * ⸂²βάψας οὖν⸃² [τὸ] ψωμίον ⸋λαμβάνει 124,6
27 καὶ⸌ δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος ⸀Ἰσκαριώτου. καὶ μετὰ
2. L 22,3. τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς.
* λέγει οὖν αὐτῷ⸆ Ἰησοῦς· ὃ ποιεῖς ποίησον τάχιον. 125,1
28 ¦ τοῦτο [δὲ] οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί
12,6. 29 εἶπεν αὐτῷ· τινὲς ⸀γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσό-
κομον εἶχεν⸆ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ⸆¹ Ἰησοῦς· ἀγό-
ρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἢ τοῖς
30 πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος
L 22,53. ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦν δὲ νύξ.
31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει⸆ Ἰησοῦς· νῦν ἐδοξάσθη 48
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ·
7,39! 32 ¦ ⸋εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ,⸌ καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐ-
33 τὸν ἐν ⸀αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. τεκνία, ἔτι
7,33 μικρὸν μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶ-
7,34 πον τοῖς Ἰουδαίοις °ὅτι ὅπου °²ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ
15,12 s; 17. 1K 9,21. G 6,2. 34 δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ⸂ἄρτι. Ἐντολὴν⸃ καινὴν
1 J 2,7 s. 10; 3,11.23; 4,10.19; 5,1.3. 2 J 5. 1 Th 4,9! δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς⸆ ἠγάπησα

21 ⸆ ο 𝔓66c C 𝔐 D Θ pl; S | ⸉ B.; W **22** ⸆ ουν 𝔓66 ℵ* 𝔐 D Θ pl lat; W | ⸆¹ αυτου 𝔓66 φ 1241 **23** ⸆ δε 𝔓66 ℵ 𝔐 D Θ pm; S | ° 𝔓66* B.; [H] **24** ⸂ πυθεσθαι τις αν ειη (+ ουτος; D) 𝔓66 (ℵ) 𝔐 (D, Θ) pl (sy^s) **25** ⸀ επιπ- 𝔓66 ℵ* 𝔐 D Θ pm; T | ⸆ ουν 𝔓66 ℌ D al lat; T : δε 𝔐 Θ pm; S : txt B C e sy^s | ° ℵ D Θ al latsy **26** ⸂ Ιησ. 𝔓66 W : ο Ι. ℵ* 𝔐 (D) Θ pm lat; T : ουν Ι. B pc; H ([ο]) | ⸁ βαψας το ψ. επιδ- 𝔓66 | ⸀ επιδ- 𝔓66 ℵ 𝔐 D Θ pm; W | ⸂² και εμβ. 𝔓66 A al | [+ rell; T : — B.; W | ⸋ 𝔓66 ℵ* 𝔐 D Θ pm | ⸀ -τη 𝔓66 𝔐 pm : απο Καρυωτου D. **27** ⸆ ο rell; W: txt B L. **28** [+ 𝔓66 ℌ 𝔐 D Θ pm; T : — B al; W **29** ⸀ δε 𝔓66 pc | ⸆ ο 𝔓66 𝔐 D Θ al | ⸆¹ ο 𝔓66 C 𝔐 D Θ pl; S **31** ⸆ ο C 𝔐 D Θ pm; S : txt 𝔓66 B ℵ al **32** ⸋ 𝔓66 ℌ D al it sy^s; H : txt 𝔐 Θ pm lat Or; h^r | ⸀ εαυ- C^c 𝔐 D Θ pl; S : txt 𝔓66 B ℵ* H pc; (αὑ- H) **33** ° 𝔓66 ℵ* D W pc | °² 𝔓66 W pc **33.34** ⸂. πλην αρτι ε. 𝔓66. : . πλην ε. 1 565 pc **34** ⸆ εγω 𝔓66 (D)

ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐν τούτῳ 35
γνώσονται πάντες ὅτι ⸂ἐμοὶ μαθηταί ἐστε⸃, ἐὰν
136,1 ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων 36
Πέτρος· κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη⸆ Ἰησοῦς· 14,5. (16,5.)
ὅπου⸆ ὑπάγω οὐ δύνασαί μοι ⸂νῦν ἀκολουθῆσαι⸃, 7,34! 21,18 s.
ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον. λέγει αὐτῷ [ὁ] Πέτρος· 37 37. 38: Mt 26,33–35. Mc 14,29–31. L 22,31–34.
°κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ⸀ἀκολουθῆσαι ἄρτι;
⸉τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ⸊ θήσω. ἀποκρίνεται 38
Ἰησοῦς· τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν
ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ 18,27.
49 ἀρνήσῃ με τρίς. ⸆Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ 14 27. 2 Chr 20,17. 20 Lxx.
327,10 καρδία· πιστεύετε⸇ εἰς τὸν θεόν⸇², καὶ εἰς ἐμὲ πι- Ex 14,31. Mc 11,22.
στεύετε. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί 2 Gn 24,23.25. H 11,16.
εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν⸇· °ὅτι πορεύομαι ἑτοι- (L 9,52.)
μάσαι ⸉τόπον ὑμῖν⸊⸇². ⸋καὶ ἐὰν πορευθῶ ⸂καὶ ἑτοι- 3
μάσω⸃⸉τόπον ὑμῖν⸊,⸌πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψο- 21,22.
μαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου ⸀εἰμὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς 12,26! Ph 1,23. 1 Th 4,17.
ἦτε. Καὶ ὅπου °ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε ⸂τὴν ὁδόν⸃. 4
¹λέγει αὐτῷ Θωμᾶς⸆· κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπά- 5 11,16! 13,36.
γεις·⸆ πῶς ⸂οἴδαμεν τὴν ὁδόν⸃; ¹λέγει αὐτῷ⸆ Ἰησοῦς· 6 H 10,20. Mt 11,27.
ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς 11,25. R 5,1 s. 10,7.9. Act 4,12.
ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι᾽ ἐμοῦ. εἰ 7
⸂ἐγνώκειτέ με⸃, καὶ τὸν πατέρα μου ⸄ἂν ᾔδειτε⸅. 8,19!
⸆ἀπ᾽ ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωράκατε⸆. Λέγει 8
αὐτῷ Φίλιππος· κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, 1,48!
καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει αὐτῷ °ὁ Ἰησοῦς· ⸂τοσοῦτον 9 Mt 17,17 p.
χρόνον⸃ μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; (1,18!)
ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα·⸆ πῶς σὺ 12,45. 2 K 4,4!
λέγεις· δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; ¹οὐ πιστεύεις ὅτι 10

---

35 ⸂ εμου ε. μ. 𝔓66. **36** ⸆ αυτω 𝔓66 *AΘpc* : αυτω ο ℵ𝔐*Dpl*; S : *txt BC*pc* | ⸆ εγω ℵ*Dφpm*; T | ⸂ συνακ- *D*.* : συ νυν ακ- *D*²*e* **37** [+ 𝔓66 *Bal*; W : — ℵ *C*𝔐(*D*)*Θpm*; T | ° ℵ* *565 pc* vg sy^s; h | ⸀ -θειν *BC*.*; H | ⸉ 4 5 1–3 𝔓66 ℵ*Wpc*
14,1 ⸆ και ειπεν τοις μαθηταις αυτου *Dac*(sy^s) | ⸇, *et* ⸇² —, h **2** ⸇ — · *et* ⸇²; comm (*cf* 12,32) | ° 𝔓66* 𝔐*Θal* it | ⸉ 𝔓66 *1170* **3** ⸋ *69 pc* Non | ⸂ ετοιμασαι *Dal* | ⸉ 𝔓66 *C*𝔐*Θal*; W : *txt B*ℵ*Dpm* | ⸀ (εἰμι comm) **4** ° 𝔓66 *DWΘal* | ⸂ και τ. ο. οιδατε 𝔓66* 𝔐*DΘpl* latsy **5** ⸆ ο λεγομενος Διδυμος *D* | ⸆ και ℵ𝔐*Θpl* lat; T | ⸂ δυναμεθα τ. ο. ειδεναι (⸉ℵ) 𝔓66 𝔐*Θpl*; S : *txt BC*a* (⸉*D b e*) **6** ⸆ ο *rell*; W : *txt* 𝔓66 ℵ*C*L*.
7 ⸂ εγνωκατε εμε (με 𝔓66) ℵ*D**it; T | ⸄ εγνωκειτε αν 𝔐*Θal*; S : γνωσεσθε 𝔓66 ℵ*D* pc*; T : *txt BC* 565 al* | ⸆ και 𝔓66 ℵ𝔐*DΘpl*; T | ⸆ αυτον 𝔓66 𝔖𝔐*DΘpl*; Th : *txt BC**
9 ° 𝔓66 *ALpc*; [H] | ⸂ -τω -νω ℵ* *Dpc*; Th | ⸆ και 𝔐*DΘpl*; S

20; 17,21. ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν; τὰ
12,49! ῥήματα ἃ ἐγὼ ⸀λέγω ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ·
ὁ δὲ πατὴρ ⸆ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ τὰ ἔργα ⸁αὐτοῦ.
20; 5,36! 11 ¹πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν
12 ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα ⸀αὐτὰ πιστεύετε⸆. ἀμὴν 50
1,50; 5,20. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
Mc 16,17 ss. ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα ○τούτων ποιήσει,
Mt 7,7! 15,16. 13 ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι⁚· καὶ ὅ ⸂τι 128,4
ἂν⸃ ⸀αἰτήσητε ⸆ ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ⸁ποιήσω,
14 ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. ⸋ἐάν τι αἰτή-
21; 15,10. 1J 5,3! Sap 6,19. 15 σητέ ○με ἐν τῷ ὀνόματί μου, ⸀ἐγὼ ποιήσω.⸌ Ἐὰν
26. (7,39.) 15,26; ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς ⸀τηρήσετε.
16,7. 1 J 2,1. L 24,49. 16 ¹κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον
16,13. Mt 10,20. 17 δώσει ὑμῖν, ἵνα ⸂⸀ᾖ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα⸃, ¹τὸ
R 8,26. πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται
1,10; 3,8; 18,37! λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει⸆· ὑμεῖς
γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν ⸀μένει καὶ ἐν
18 ὑμῖν ⸁ἔσται. Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι
7,33! 19 πρὸς ὑμᾶς. ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι
Mt 23,39 p. θεωρεῖ, ὑμεῖς ○δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ
16,23.26. 20 ὑμεῖς ⸀ζήσετε. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ⸂γνώσεσθε ὑμεῖς⸃
10; 17,21–23. ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ
15! 21 ἐν ὑμῖν. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν
αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· * ὁ δὲ ἀγαπῶν 129,1
16,27. με ⸀ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, κἀγὼ
ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.
22 ¹λέγει αὐτῷ ⸂Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης⸃· κύριε, ○καὶ 51
7,4. Act 10,41. τί ⸀γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ 130,1
23 οὐχὶ τῷ κόσμῳ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ·

---

10 ⸀λαλω 𝔓66 ℵ 𝔐 Θ *pl* lat; S : *λελαληκα* **D** *pc* : *txt* 𝔓75 (**B**) **L** *pc* e q | ⸆ο ℵ 𝔐 D Θ *pl*; T : *txt* 𝔓66.75 **B L** *pc* | ⸁αυτος 𝔓75 **L** *33* (⸂𝔐 Θ *pl*); S **11** ⸀αυτου 𝔓75 **B**; h | ⸆μοι **B** 𝔐 Θ *pl*; h **12** ○𝔓66*. | ⁚, h **13** ⸂εαν 𝔓66 *565 pc* | ⸀αιτητε 𝔓75 **B**; h | ⸆τον πατερα *33 544* vg Non *et* ⸁-σει *544*; (Blass *cj*) **14** ⸋*vs.* **X** λ *565 al* b vg[fuld] sy[s.c] Non | ○𝔐 **D** *pm* it; [H] | ⸀τουτο 𝔓75 **B A** *al* lat; ℋ : *τ. εγω* 𝔓66c. **15** ⸀-σατε 𝔐 **D** Θ *pm*; S : *-σητε* 𝔓66 ℵ *33 pc* : *txt* **B L** *al* **16** ⸂2314–6 ℵ it; T : 2–61 𝔓75 **B** *b*.; Wh | ⸀μενη 𝔓66 𝔐 (⸂**D**) Θ *pl* vg **17** ⸆αυτο (*ter* 𝔓66c) 𝔐 Θ *pm*; T : *αυτον* (*ter*) **D L** *al* : 1° 2°; –3° 𝔓66* | ⸀(*μενει* σ vg) | ⸁! εστιν **B D*** *al* it sy[cp]; ℋ **19** ○𝔓66 *a*. | ⸀ζήσεσθε 𝔓66 ℵ 𝔐 **D** Θ *pl*; S : *txt* 𝔓75 **B L** *pc* **20** ⸂𝔓75 **B L** *pc*; H **21** ⸀τηρηθησ- 𝔓75. **22** ⸂*I. ουχ ο απο Καρυωτου* **D**. : J. Cananites sa. : Thomas sy[s]. : Jud. Thomas sy[c]. | ○𝔓66*.75 **B D** Θ *al* lat sy; H | ⸀εστιν **D** sy

ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ 21; 8,51.
ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν Prv 8,17. 2 K 6,16. E 3,17.
⸀ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ᾽ αὐτῷ ⸁ποιησόμεθα. Ap 3,20. Mt 18,20; 28,20.
181,1 *ˈὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ⸀τηρεῖ· * καὶ* 24
ὁ λόγος ⸆ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ 8,11!
πέμψαντός με πατρός. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν 25
1 182,10 *παρ᾽ ὑμῖν μένων· ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα* 26 16! Act 10,19. 1 K 2,13.
⸋τὸ ἅγιον⸌ ὃ πέμψει ⸆ ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, 2,22! 16,13.
ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς Mt 10,19.20 p. 1 J 2,27.
52 *πάντα ἃ ⸀εἶπον ὑμῖν °ἐγώ. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν,* 27 16,33. Hgg 2,9. Ph 4,7. 2Th 3,16
εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος
δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν 1. 16,33. 2 T 1,7.
ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω. ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον 28
ὑμῖν· ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ⸀ἠγαπᾶτέ 3.18.
με, ἐχάρητε ἂν ὅτι ⸆πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, 6. L 24,52.
ὅτι ὁ πατὴρ μείζων μού ἐστιν. καὶ νῦν εἴρηκα 29 13,19! Mt 24,25 p.
ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε.
ˈοὐκέτι °πολλὰ λαλήσω μεθ᾽ ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ 30
τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ ⸂οὐκ ἔχει οὐδέν⸃⁚, 12,31! L 4,13.
ˈἀλλ᾽ ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, 31
καὶ καθὼς ⸀ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, οὕτως ποιῶ⁚. 10,18.
53 * *Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.* Mt 26,46 p.

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ 15 Jr 2,21. Ps 80,9–20.
μου ὁ γεωργός ἐστιν. πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ 2 Sir 24,17[23]. 4 Mcc 1,29.
φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ ⸂καρπὸν (Mt 21,33–41 p.)
φέρον⸃, καθαίρει αὐτὸ ἵνα καρπὸν ⸀πλείονα φέρῃ. Mt 15,13.
ˈἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελά- 3 6,63; 13,10. Act 15,9.
ληκα ὑμῖν· ˈμείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν⁚. καθὼς 4
τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ (5,19.) 2 K 3,5. Ph 2,13 4,13.
ἐὰν μὴ ⸀μένῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς 6,56.

---

23 ⸀-σομαι ***D*** e sy^c : εισελ-μεθα 𝔓66*. | ⸁-σομαι ***D*** e sy^c : -σομεν ***𝔎Θ****pm*; W **24** ⸀-ρησει ***D*** 579 | ⸆ο εμος ***D****pc* a e **26** ⸋ sy^s. | ⸆υμιν 𝔓66c. | ⸀αν ειπω ***D****al* | ° 𝔓75 ***א𝔎DΘ****pl*; T : *txt* ***BL***(*ƒ* 33) **28** ⸀αγαπ- ***D*HLφ****al* | ⸆ειπον· ***𝔎****al* **30** ° sy^s | ⸂ευρησει ουδεν ***K****al* f : ουκ εχ. ουδ. ευρειν ***D*** a. | ⁚· comm et **31** ⁚, comm : · W **31** ⸀εντολην εδωκεν ***BL****al*; H **15,2** ⸂ καρποφορον ***D*** a q (-ορουν Cl.) | ⸀πλειω 𝔓66 א Cl **4** ⁚, W | ⸀μεινη 𝔓66 ***𝔎DΘ****pl*; s : *txt* ***Bא****pc*

1 K 12,12.27. 5 ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ ⸀μένητε. ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος,
ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν
αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ
6 οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μή τις ⸀μένῃ ἐν ἐμοί,
Ez15,1ss. Mt13,6. ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνά-
Mt 3,10 p ! γουσιν ⸀αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν⸆, καὶ καίεται.
8,31 ! 7 ⸂ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν 183,3
Mt 7,7 ! μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε ⸀αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται °ὑμῖν.
Mt5,16. Ph1,11 ! 8 ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν ⸀πο- 184,1
8,35 ! 9 λὺν φέρητε καὶ ⸀γενήσεσθε ⸀²ἐμοὶ μαθηταί. καθὼς
ἠγάπησέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ ⸉ὑμᾶς ἠγάπησα⸊˙ μεί-
14,15 ! 10 νατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου
τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ⸀ἐγὼ
8,29. τοῦ πατρός °μου τὰς ἐντολὰς τετήρηκα καὶ μένω
8,29; 16,24; 17,13. 1 J 1,4 ! 11 αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα 54
2 J 12. ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ᾖ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πλη-
13,34 ! Mc 12,31 p. 12 ρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε
13 ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης 185,3
10,11. 1 J 3,16. ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα °τις τὴν ψυχὴν ⸀αὐτοῦ θῇ
8,31 ! 14,23 ! Mt 12,50. 14 ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. ὑμεῖς⸆φίλοι μού ἐστε, 186,3
15 ἐὰν ποιῆτε ⸀ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι λέγω
ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ
Gn 18,17. Ex 33,11. L 12,4. αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ ⸀εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα
Act 20,27. ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν.
13,18 ! 16 ⸂οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην
ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα °ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ
R 1,13. Ph 1,22. Mt 7,7 ! καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ,*⸀ἵνα ὅ 187,1
τι ἂν ⸀αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου
1 J 3,23. 17 ⸂δῷ ὑμῖν⸃. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, °ἵνα ἀγαπᾶτε 55
7,7. 1 J 3,13. Mt 10,22 ! 18 ἀλλήλους. Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς ⸀μισεῖ, γινώσκετε 188,3
L 19,14. 19 ὅτι ἐμὲ πρῶτον °ὑμῶν μεμίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου

---

4 ⸀μειν- 𝕽*Dpl*; s : *txt* ***B*ℵΘ**pc*** *6* ⸀μεινη 𝕽*pl*; s : *txt* 𝔓66 ***B*ℵ*DΘ*pc** | ⸀αυτο 𝕳*D pm*; T : *txt* 𝔓66vid ***B*𝕽Θ*al*** | ⸆ταυτα 𝔓66. *7* ⸀-σεσθε ℵ𝕽Θ*al* : *txt* ***BDLpm*** | ° 𝔓66 *D* e* *8* ⸀πλειονα 𝔓66. | ⸀γενησθε 𝔓66vid ***BDLΘ** al*; 𝕳 | ⸀² μου 𝔓66. *9* ⸉ 𝔓66 ℵ𝕽Θ*pl*; T : *txt* ***BD*L*** *pc* | ˙, 𝕳 *10* ⸀καγω ℵ*D* lat; T | ° 𝔓66 ***B*** it; 𝕳 *13* ° 𝔓66 ℵ**D*Θ* it; T | ⸀την εαυ- 𝔓66 (579 2145) *14* ⸆γαρ ℵ**D** 579. | ⸀α 𝔓66 𝕳 *Dal*; Th : οσα 𝕽Θ*pm* : *txt* ***B*** 579 *15* ⸀λεγω 𝔓66. *16* ° 𝔓66. | ⸀και φ : — ℵ*. et ⸀(14,13) τουτο ποιησω, ινα δοξασθη ο πατηρ εν τω υιω φ | ⸀αιτητε ***BLΨ***.; h *17* ° 𝔓66* *D e* Non. *18* ⸀εμισησε 𝔓66*. : εμισει 𝔓66c. | ° ℵ**D* 579 it arm; T

ἦτε, ὁ κόσμος ἂν ⸀τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ 1 J 4,5.
κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ
τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 17,14. L 6,22.
139,8 *⸆μνημονεύετε ⸉τοῦ λόγου οὗ⸊ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· οὐκ* 20 13,16.
140,10 *ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ.* * *εἰ ἐμὲ* Mt 10,24!
ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον ⸀μου⸆
141,1 *ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον ⸆τηρήσουσιν. ἀλλὰ* 21 Mt 5,11; 10,22!
ταῦτα °πάντα ⸀ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά 8,19!
142,8 143,10 *μου,* * *ὅτι οὐκ οἴδασιν τὸν πέμψαντά με. εἰ μὴ* 22
ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν·
νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας R 1,20.
144,10 *°αὐτῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ.* 23 5,23!
145,10 *⸆εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος* 24 11,47!
ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν δὲ καὶ ἑωρά- 7,31! 9,41.
κασιν καὶ μεμισήκασιν °καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα 5,42.
μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ 25 Ps 35,19; 69,5.
56 *αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. Ὅταν⸆* 26
ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ ⸀πέμψω ὑμῖν παρὰ 14,16!
τοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ 7,39!
πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· 1 J 5,6. Ap 22,1.
⸆καὶ ὑμεῖς °δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ 27 21,24! L 1,2. Act 1,8.21; 5,32.
ἐστε. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλι- 16 14,29. Mt 10,21!; 24,25 p.
146,1 *σθῆτε. ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς·* * *ἀλλ'* 2 9,22!
ἔρχεται ὥρα ⸀ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας °ὑμᾶς δόξῃ Mt 5,11 p; 24,9 p. Act 8,1;
λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ. ⸋καὶ ταῦτα ποιή- 3 26,12–14. G 1,13s.
σουσιν⸆ ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ.⸌ 8,19! Act 13,27. 1 J 3,1.
⸆ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα 4 13,19!
°αὐτῶν μνημονεύητε °²αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν.
147,10 * *Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν* 17,12. L 22,53.
ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ 5 7,33 s. (13,36; 14,5.)
οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· ποῦ ὑπάγεις; ⸆ἀλλ' ὅτι 6
ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη ⸀πεπλήρωκεν ὑμῶν Mt 17,23 p.

---

19 ⸀τον P66. **20** ⸉τους -ους ους *D* it : τον -ον ον ℵ 579 | ⸀(μου T) | ⸆(ουκ et ⸆ ου Pallis cj) **21** ° *D* 579 *pc* | ⸀ποιουσ- P66. **22** ° P66. **24** ° P66 *D* it sy^s **26** ⸆δε ℜ *D* Θ *pl*; S : ergo it : *txt* P22 *B* ℵ 565 *pc e l* | ⸀πεμπω *D* ff² **27** ° *D* 565 *pc* lat sy
16,2 ⸀οτε Chr Non | ° *B*.; [H] **3** ⸋vs. sy^s. | ⸆υμιν 𝔖 *D pm* it vg^cl; S : *txt* *B* ℜ Θ *al* it vg^codd **4** ° ℵ* ℜ *D pm a* sy^s; T : *txt* *B* *L* Θ *al* lat | °² *D L al* lat sy^s **6** ⸀πεπωρωκεν got.

7 τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν,
συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ μὴ
14,16! ἀπέλθω, ὁ παράκλητος ⸂οὐ μὴ ἔλθῃ⸃ πρὸς ὑμᾶς·
1 K 14,24. H 4,12. 8 ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. ⁚καὶ
Act 24,25. ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας
8,18. R 1,18. 9 καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως· περὶ
10 ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· περὶ
8,21. R 4,25. δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ⸆ὑπάγω καὶ
12,31! 11 οὐκέτι θεωρεῖτέ με· περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων
12 τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. Ἔτι πολλὰ ἔχω 57
Mc 4,33. 1K 3,1. ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι·
14,17. 14,26! Act 8,31. 13 ˈὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας,
Sap.10,10. 1T 4,1. ⸂ὁδηγήσει ὑμᾶς⸃ ⸀εἰς τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν⸃· οὐ γὰρ
(Mt 15,14.) λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ⸀ἀκούει λαλήσει, καὶ
Is 52,13 Lxx. 14 τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει,
1 J 4,2. ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
17,10. 15 ˈπάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμά ἐστιν· * διὰ τοῦτο 148,8 149,1
εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ
7,33! 16 ὑμῖν. Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ
17 πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με⸆. εἶπαν οὖν ἐκ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστιν τοῦτο
ὃ λέγει ἡμῖν· μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ
πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καί⁚· ὅτι ὑπάγω
18 πρὸς τὸν πατέρα; ˈ⸋ἔλεγον οὖν·⸌ ⸉τοῦτο τί ἐστιν⸊
19 ⸋²ὃ λέγει⸌ °τὸ μικρόν; οὐκ οἴδαμεν ⸂τί λαλεῖ⸃. ˈἔγνω 58
9,2. L 9,45. ⸆Ἰησοῦς ὅτι ⸀ἤθελον αὐτὸν ⸀ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον·
μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ
Mc 16,10. 20 ὄψεσθέ με; ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε
L 6,25 p. Ap 11,10. καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται·

---

7 ⸂ουκ ελευσεται **ℵ𝔎DΘ***pl*; T : *txt* **BL***pc* *8* ⁚Καὶ 𝔎 *10* ⸆μου 𝔎 Θ*pl*; S *13* ⸂εκεινος υμ. οδ. **D** : διηγησεται υμιν *e m* vg Eus | ⸀την αλ. π. *e m* vg Eus : εν τη -εια παση (ℵ)**DL**(ϚΘ)*al*; Th : *txt* **BA***pc* (Ϛ𝔎*pm*) | ⸀-σει **BDEHΘ***al*; h δ : -ση 𝔎*pm*; s : *txt* **ℵL** *33* *16* ⸆οτι (+ εγω *33 al*) υπαγω προς τον πατερα (+ μου **G** sy^s) 𝔎Θ*pl* lat sy : *txt* 𝔓66 **BℵD***pc* it *17* ⁚— · W *18* ⸋**D** it sy^s | Ϛ231 𝔓66 ℌ **D***al*; H : *txt* 𝔎Θ*pm* | ⸋² 𝔓66 **ℵ*D*** *al* it; S : *txt* **B𝔎Θ***pm* (Ϛsy) | ° 𝔓66vid **BL***al*; H | ⸂τι λεγει **DΘ** : — **B***pc*; [H] *19* ⸆ο *rell* : *txt* 𝔓5.66vid **B L W**. | ⸀ημελλον 𝔓66 ℵ **W** *69 579 c ff*² sy : ημ. και ηθ. 𝔓66*. | ⸀επερωτησαι περι τουτου **D**(Θ).

ὑμεῖς ⸆λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν 1 P 1,6. (Jc 4,9.) H 12,11.
γενήσεται. ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ λύπην ἔχει, ὅτι 21 Is 26,17. R 8,22.
ἦλθεν ἡ ⸀ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, (1 Th 5,3.
οὐκέτι μνημονεύει τῆς ⸁θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν
ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς 22
οὖν νῦν μὲν λύπην ⸀ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, 2 K 4,17.
καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν Is 66,14. 20,20. L 24,52.
ὑμῶν οὐδεὶς ⸁αἴρει ἀφ' ὑμῶν⸇. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ 23 14,20.
150,4 ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν⸇.* ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἄν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα ⸉δώσει ὑμῖν ἐν 26; 14,13 s. Mt 7,7!
τῷ ὀνόματί μου⸊. ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν 24
ἐν τῷ ὀνόματί μου· ⸀αἰτεῖτε, καὶ λήμψεσθε, ἵνα 15,11!
59 ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Ταῦτα ἐν παροι- 25 10,6.
151,10 μίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν
παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ
τοῦ πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 26 23; 14,20.
ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν
ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα ⸋περὶ ὑμῶν⸌· αὐτὸς 27
γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλή- 21,15–17. 8,35! 14,21.
κατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ ⸂τοῦ θεοῦ⸃ ἐξῆλ-
θον. ⸋ἐξῆλθον ⸀ἐκ τοῦ πατρὸς⸌ καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν 28
κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι
(60) πρὸς τὸν πατέρα. Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· 29
ἴδε νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδε- 25.
μίαν λέγεις. νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ 30
οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ πι- 21,17. 2,25; 17,8.
152,4 στεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς 31
⸆Ἰησοῦς· ἄρτι πιστεύετε⸇; ¦ ⸰ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ 32 Zch 13,7. Mt 26,31.56 p.
ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια 19,27.
κἀμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ 8,16.29.
153,10 πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν. ταῦτα ⸆λελάληκα ὑμῖν ἵνα 33

---

20 ⸆δε ℜΘ *pl g* vg; S : *txt* **B**ℵ***D** *pc* it sy[s] **21** ⸀ημερα 𝔓66 **D** it sy | ⸁λυπης **D** *579 c* **22** ⸀εξετε 𝔓66 **A D**(**L**)**W*****Θ** *33 al* it; S : *txt* 𝔓22 **B** ℵ***C** ℜ *pm* | ⸁αρει 𝔓22 **B D*** lat; ℋ : αφαιρει **W** | ⸇ —. comm **23** ⸇ · ℋ | ⸉ 3—6 1 2 𝔓22vid ℜ**D**Θ *pl* **24** ⸀αιτησασθε 𝔓66 **A** *pc* **26** ⸋ 𝔓5.66vid *0141 b c e* **27** ⸂θεου 𝔓66vid ℵΘ *33 al*; Ti-Gr : του πατρος **B C*** **D** *pc*; H : *txt* ℜ *pm* **28** ⸋ **D W** *b ff*[2] sy[s] | ⸀παρα 𝔓5.22 ℵℜΘ *pl* : *txt* **B C*** *pc* **31** ⸆ο ℵℜ**D** *pl*; W : *txt* 𝔓22 **B C** Θ *pc* | ⸇ · W **32** ⸰ 𝔓66. **33** ⸆δε 𝔓66.

14,27! R 5,1. ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ⸀ἔχετε·
R 8,37. 1 J 5,4. ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.
11,41. (L 18,13.) 13,1. **17** Ταῦτα ἐλάλησεν ⸆ Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς 61
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν· πάτερ,
ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ
Mt 9,6; 28,18! 3,35! 2 υἱὸς ⸆ δοξάσῃ σέ⁚, ¹καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν
πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ ⸂δώσῃ
3 αὐτοῖς⸃ ζωὴν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος
Sap 15,3. 1Th1,9. 1J 5,20. ζωή, ἵνα ⸀γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν
4 καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν⸆. ἐγώ σε ἐδό-
4,34! ξασα ἐπὶ τῆς γῆς, ⸂τὸ ἔργον τελειώσας⸃ ὃ δέδωκάς
H 5,5. 5 μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, ⸀πάτερ,
24; 1,1. Ph 2,6. παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ⸁ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον
H 2,12. Mt 6,9. 6 εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς
9. ἀνθρώποις οὓς ⸀ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ
Ap 3,10. ἦσαν κἀμοὶ αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον σου
7 τετήρηκαν. νῦν ⸀ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα ⸁δέδωκάς
8 μοι παρὰ σοῦ εἰσιν· ὅτι τὰ ῥήματα ⸆ ἃ ⸀ἔδωκάς μοι
δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν
16,30. ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν
9 ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ·
20; 6,37! οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέ-
16,15. L 15,31. 10 δωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσιν, ¹καὶ τὰ ἐμὰ πάντα
σά ἐστιν καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ ⸀δεδόξασμαι ἐν
11 αὐτοῖς. καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ⸀αὐτοὶ
ἐν τῷ κόσμῳ εἰσίν, κἀγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι⸆.
Mt 6,13. 1 P 1,5. ⸁πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί
21! 10,30. σου ⸆ ⸀²ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς.
6,39! 12 ¹ὅτε ἤμην μετ᾽ αὐτῶν⸆, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ

---

33 ⸀εξετε **D**φ*pc* lat **17,1** ⸆ο *rell*; S : *txt* **B**ℵ**Θ** *0109 2145*. | ⸆σου **ℜDΘ***pl* latsy; S : *txt* **B**ℵ**C*****pc* it | ⁚· comm **2** ⸂δωσει αυτ. **BEH***pm*; H : -σω αυτω ℵ***pc* : εχη **D**. **3** ⸀-κουσιν **ADGL***al*; Th[a] | ⸆ εις τουτον τον κοσμον **D**. **4** ⸂(και **D** sy[s]) το ε. ετελειωσα **ℜ**(**D**)**Θ***pl* **5** ⸀πατηρ **D*****; h[a] | ⸁ην ℵ***; h **6** ⸀δεδ- **Cℜ***pm*; S : *txt* **B**ℵ**DΘ***al* **7** ⸀εγνων ℵ; ⊣h[r1]⊢ : -ωσαν **C**φ *al* : -ωκα **W** *579 pc*; h[r2] | ⸁εδ- (**B**)**A** *pc*; ℌ **8** ⸆σου **D**. : μου *185 e*. | ⸀δεδ- ℵ**ℜΘ** *pm*; h : *txt* (**B**)**CD***al* **10** ⸀εδοξασας με (P⁶⁶)**D**. **11** ⸀ουτοι **CℜDΘ***pl*; Wh : *txt* **B**ℵ*pc* | ⸆· ουκετι ειμι εν τω κοσμω, και εν τω κοσμω ειμι **D** (*a c e*)*r*; h[r] | ⸁πατηρ **BN**.; Wh[a] | ⸆ και οτε ημην μετ αυτων εγω ετηρουν αυτους εν τω ονοματι σου **D**. | ⸀²ὃ **D*****U***pc* : ους **D**²**N** *69 al* lat **12** ⸆εν τω κοσμω **ℜΘ** *pl* : *txt* P⁶⁶ **ℌDW***pc*

ὀνόματί σου⸋⸀ᾧ δέδωκάς μοι⸌,°καὶ ἐφύλαξα, καὶ 2 Th 2,3. Ps 41,10; 109,8
οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπω- Is 57,4.
λείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. νῦν δὲ πρὸς σὲ 13
ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν
τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν⸀ἑαυτοῖς. 15,11!
¹ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος 14
ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου 15,19!
⸂καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου⸃. ⸋οὐκ 15 Mt 6,13. L 22,32.
ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα 2 Th 3,3.
τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.⸌⸋ἐκ τοῦ κόσμου 16 1 J 5,18.
οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.⸌
¹ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ⸆· ὁ λόγος ὁ σὸς 17
⸆ἀλήθειά ἐστιν. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν 18 20,21.
κόσμον, κἀγὼ ⸀ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον·
¹καὶ ὑπὲρ αὐτῶν [ἐγὼ] ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα ὦσιν 19 H 2,11! 1 K 1,30.
καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. Οὐ περὶ 20 9. 1 J 1,3.
τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν⸀πι- 20,29. R 10,17.
στευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, ¹ἵνα πάντες 21 11. Act 4,32.
ἓν ὦσιν, καθὼς σύ, ⸀πατήρ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, 14,10.20. G 3,28.
ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν⸆ὦσιν, ἵνα ὁ κόσμος⸀πιστεύῃ 1 J 1,7.
ὅτι σύ με ἀπέστειλας. κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς 22
μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν⸆ἓν καθὼς ἡμεῖς ἕν·
¹ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσιν τετελειω- 23 1 K 6,17.
μένοι εἰς⸆ἕν, ⸀ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με
ἀπέστειλας καὶ⸀ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς⸀²ἐμὲ ἠγά- 3,35! G 2,20. E 1,4 s.
πησας. ⸀Πατήρ, ⸀ὃ δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου 24 10,29; 12,26!
⸀²εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὦσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν (7,34.)
δόξαν⸋τὴν ἐμήν⸌, ἣν⸀²δέδωκάς μοι˙ ὅτι ἠγάπησάς 5. Gn 45,13.
154,8 *με πρὸ καταβολῆς κόσμου. ⸀πατὴρ δίκαιε, καὶ ὁ* 25
155,10 *κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, * καὶ οὗτοι* Mt 11,27.

---

12 ⸋ ℵ*sy^s. | ⸀ους *ℜDΘpl* latt; S | ° *ℜDΘpl* latt; S **13** ⸀αυ- 𝔓66 *ℵ*ℜDΘpm*; S : *txt* *Bℵ³al* **14** ⸂1 2 5—7 3 4 𝔓66c *M pc* : — 𝔓66* *Dpc* it sy^s **15** ⸋ *vs. 33 pc e* Non *et* **16** ⸋ *vs. 33 pc* **17** ⸆ σου *ℜpm* Cl; S | ⸆ η *Bpc* **18** ⸀αποστελλω *φ* **19** [+ *BCℜDΘpl*; W : — 𝔓66vid *ℵAWpc*; T **20** ⸀-σοντων *D*² lat sa **21** ⸀πατερ *ℌℜΘpl* Cl; S : *txt* *BDWpc* | ⸆ ἕν *ℵℜΘpl* lat Cl; h^r S : *txt* 𝔓66vid *BC*D* it | ⸀-ση *ℜDΘpl*; W **22** ⸆ το *D*. **23** ⸆ το *D* | ⸀και 𝔓66 *ℵWpc* | ⸀-σα *Dφal a b r* sy; h^r | ⸀² συ με *D a b r* **24** ⸀πατερ *ℌℜDΘpl* Cl; S : *txt* *BApc* | ⸀ους *Cℜpl* lat Cl : *txt* *BℵDpc* sy^s | ⸀²(ειμι comm) | ⸋ *D* sy^s | ⸀²εδ- *BEGΘpm* Cl; Wh : *txt* *ℌDHpm* | ˙, H **25** ⸀πατερ *ℌℜDΘpl* Cl; S : *txt* *BApc*

26 ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας· καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς
R 8,39. τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγά-
πησάς με ἐν αὐτοῖς ᾖ κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

1: Mt 26,30.36. Mc 14,26.32. L 22,39. 18 Ταῦτα εἰπὼν ⸆ Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθη- 62
2 Sm 15,23. ταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου ⸂τοῦ Κεδρὼν⸃, 156
ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ
2 μαθηταὶ αὐτοῦ. ᾔδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παρα- 157
L 21,37. διδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη
3–11: Mt 26,47–56. Mc 14,43–50. L 22,47–53. 3 ⸆ Ἰησοῦς ⸉ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ⸊. ὁ οὖν 158
Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων
καὶ ⸂[ἐκ] τῶν⸃ Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ
4 μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. Ἰησοῦς 159
18,8; 19,28. οὖν ⸀εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν
5 καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε; ¦ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ·
Ἰησοῦν τὸν ⸀Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς ⸆· ἐγώ εἰμι ⸆.
εἱστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ'
7,46. 6 αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθαν
7 εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσαν χαμαί. πάλιν οὖν
⸉ἐπηρώτησεν αὐτούς⸊· τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν·
8 Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· εἶπον
(Act 10,21.) ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τού-
9 τους ὑπάγειν· ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν,
6,39! ὅτι οὓς ⸀δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐ-
10 δένα. ⸂Σίμων οὖν⸃ Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν 160
αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν ⸉τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον⸊ καὶ
ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ⸀ὠτάριον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ
11 ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς
τῷ Πέτρῳ· βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· ⸆ * τὸ 161
Mt 26,39! ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ ⸆, οὐ μὴ πίω αὐτό;

---

1 ⸆ ο *rell*; S : *txt* **B ℵ L***. | ⸂ του Κεδρου **ℵ* D W** *a b r* sa; T (κε-), ⊣hʳ¹⊢ : των Κέδρων **𝔊 ℜ Θ** *pl*; H : των δενδρων *9*; hʳ⁸ : *txt* **A** *pc* lat sy; Whʳ² *2* ⸆ ο **C ℜ D Θ** *pl*; S : *txt* **B ℵ** *pc* | ⸉ 2—5 1 **B**; Wh *3* ⸂ εκ των **ℵ* D L** *a*; T 𝔖 : των **B**; W : — **C ℜ Θ** *pl*; s *4* ⸀ ιδων **D** *φ pc* syˢ *5* ⸀ Ναζαρηνον **D** lat | ⸆ Ιησους **ℵ**.; T : ο Ιησ. **C ℜ Θ** *pl*; S : *txt* **B D** *pc* it syˢ | ⸆ Ιησους **B** *a*.; Wh *7* ⸉ 𝔓66 **ℵ ℜ D Θ** *pm*; T *9* ⸀ εδ- 𝔓66 **D Θ** *pc* *10* ⸂ τοτε Σιμ. **D**. | ⸉ 3 1 2 𝔓66 **ℵ D** *pc* | ⸀ ωτιον 𝔓66 **ℜ D Θ** *pl*; s *11* ⸆ (Mt 26,52) παντες γαρ οι λαβοντες μαχαιραν εν μαχαιρα απολουνται. **Θ** | ⸆ μου 𝔓66 *69 700 pc* sy

68 Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται 12 12–27: Mt 26,57–75. Mc 14,53–72. L 22,54–71.
62,1 τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν
3,10 αὐτόν, ¦ ⸉καὶ ἤγαγον πρὸς Ἅνναν πρῶτον· ἦν γὰρ 13 L 3,2! Mt 26,3!
πενθερὸς τοῦ ⸀Καϊαφᾶ, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνι-
αυτοῦ ἐκείνου· ἦν δὲ Καϊαφᾶς ὁ συμβουλεύσας 14
τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ⸀ἀπο- 11,49 s.
64,4 θανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ 15
5,10 Σίμων Πέτρος καὶ ⸆ἄλλος μαθητής.* ὁ δὲ μαθη- 20,3; 21,20.
τὴς ἐκεῖνος ⸉ἦν γνωστὸς⸊ τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισ- Act 3,1.
ῆλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, (Mc 14,51.)
64 ¦ ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω.* ἐξῆλθεν 16
66,1 οὖν ὁ μαθητὴς ⸂ὁ ἄλλος⸃ ⸄ὁ γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως⸅
7,10 καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ⁚, καὶ εἰσήγαγεν τὸν Πέτρον.
68,1 ¦ λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός· μὴ 17
καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;
9,10 λέγει ἐκεῖνος· οὐκ εἰμί. εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι 18
καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος
ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' 25.
αὐτῶν ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. Ὁ οὖν ἀρχιε- 19
ρεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν
70,1 αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη 20
αὐτῷ ⸆Ἰησοῦς· ἐγὼ παρρησίᾳ ⸀λελάληκα τῷ κόσμῳ· 7,26. Act 26,26.
ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, L 19,47! Mt 26,55 p.
ὅπου ⸁πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν Is 45,19. (Mt 10,27.)
1,10 κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. τί με ⸀ἐρωτᾷς; ἐρώτησον 21
τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι
72,1 οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦτα °δὲ αὐτοῦ εἰπόντος 22
εἷς παρεστηκὼς τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα 19,3. Act 23,2. Mt 5,39!
τῷ Ἰησοῦ εἰπών· οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ;
3,10 ¦ ⸂ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς⸃· εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύ- 23
ρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;

13–24 ⸉ vss. 13. 24. 14. 15. 19–23. 16–18 sy^s : (simil. Luther cj) : 13^a. 24. 13^b. 14–23 225 **13** ⸀Καϊφα *CD* it vg^cl **14** ⸀απολεσθαι *𝔎pm*; S **15** ⸆ο *C𝔎Θpl* : *txt* 𝔓66 *Bℵ**pc* | ⸉ *Bpc* it; Wh **16** ⸂εκεινος *Nφpc* : — 𝔓66vid *Y* 254 | ⸄ος ην γν. (γν. ην *BWpc* : ην γνωριμος *N*) τω -ρει *ℵ𝔎ΛDpl* (του -ρεως 𝔓66.) | ⁚ —, H **20** ⸆ο *C𝔎pl*; W : *txt BℵΘpc* | ⸀ελαλησα 𝔓66 *𝔎DΘpm* | ⸁παντοτε *𝔎al* : *txt* 𝔓66vid *𝔋Θpm* lat **21** ⸀επερ- *𝔎pm*; S : *txt 𝔋Θal* **22** ° *X* 69 *pc* ar sy^s **23** ⸂απ. α. ο Ιησ. *𝔎pl*; W : ο δε Ι. ειπεν αυτω *ℵWφpc*; s : *txt BC***Θpc*

24 ˈἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς 65
18. 25 Καϊαφᾶν τὸν ἀρχιερέα.ˋ Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος 174,1
ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ 175,1
καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνος
26 καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων
τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος
τὸ ὠτίον· οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ'
13,38. 27 αὐτοῦ; πάλιν οὖν ἠρνήσατο⊤Πέτρος, καὶ εὐθέως
ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.
28–19,15: Mt 27,2.11–30. Mc 15,1–19. L 23,1–25. 28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊαφᾶ εἰς 66
τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλ- 176,1
θον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλὰ 177,1
29 φάγωσιν τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλᾶτος ἔξω
πρὸς αὐτοὺς καὶ φησίν· τίνα κατηγορίαν φέρετε
30 ⊤τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν
αὐτῷ· εἰ μὴ ἦν οὗτος ⸀κακὸν ποιῶνˋ, οὐκ ἄν σοι
19,6 s. Act 18,15. 31 παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς °ὁ Πιλᾶτος·
λάβετε ⊤ αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν
κρίνατε °² αὐτόν. εἶπον⊤αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμῖν
32 οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· ἵνα ὁ λόγος τοῦ
3,14! Mt 20,19p. Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ
33 ἤμελλεν ἀποθνῄσκειν. Εἰσῆλθεν οὖν ⸉πάλιν εἰς 67
τὸ πραιτώριονˋ ὁ Πιλᾶτος καὶ ἐφώνησεν τὸν 178,1
12,13! Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Mt 16,13 p. 34 Ἰουδαίων; ˈ ἀπεκρίθη ⊤ Ἰησοῦς· ⸀ἀφ' ἑαυτοῦˋ °σὺ 179,10
1,11. 35 τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι ⸉εἶπόν σοιˋ περὶ ἐμοῦ; ἀπ-
εκρίθη ὁ Πιλᾶτος· ⸀μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ
ἔθνος τὸ σὸν καὶ ⸀οἱ ἀρχιερεῖςˋ ⸂παρέδωκάν σε ἐμοί·
8,3.5. 8,23. 36 τί ἐποίησας; ˈἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ
L 17,20 s; 19,12. οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου
Mt 4,8; 26,53. τούτου ἦν ἡ ⸀βασιλεία ἡ ἐμήˋ, οἱ ὑπηρέται ⸀ἂν οἱ ἐμοὶ

---

27 ⊤ο ℵℜΘ*al*; W : *txt* 𝔖*EGpm* **29** ⊤κατα 𝔓66 *C*ℜΘ*pl*; S **30** ⸀κ. ποιησας ℵ*. : κακοποιων *C*pc* : -οιος ℜΘ*pl*; s : *txt* **BLW** **31** ° **BC***; H | ⊤ουν 𝔓66. | °² 𝔓66vid ℵ* *W* 565 *al c*; T | ⊤ουν ℵℜ*al*; T : δε *A*Θ 565 *pm* : *txt* 𝔓66vid **BC***pc* **33** ⸉ 2–4 1 ℵℜΘ *pm*; T : *txt* 𝔓52.66 𝔖*pc* **34** ⊤ο ℵ*C*ℜΘ *pm*; S : *txt* 𝔓66vid **B***al* | ⸀απο σεαυτου 𝔓66 𝔖*N*; H : *txt* ℜ*W*Θ 33 *pl* | ° 𝔓66* ℵ**pc* lat Non | ⸉ℵℜΘ*pm*; T : *txt* 𝔓66 **BC***pc* **35** ⸀μη ℵ *W pc* : [μη] γαρ 𝔓66. | ⸀ο -ευς ℵ* *b e* et ⸂-κεν *e*. **36** ⸀εμη βασ. ℵ*N*Θ*pc*; S | ⸀2–4 1 𝔖*al*; H : 2–4 𝔓66vid **B*** : *txt* ℜ*pm*

ἠγωνίζοντο˺, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν Mt 20,19 p.
180,1 δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν 37
οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· ⸀οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;
ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ⁚ ὅτι βασιλεύς εἰμι⸆ ⁚2.
181,10 *ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα
εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς 5,33. 1 T 6,13.
ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. 8,47; 10,27; 14,17. (1K2,14.)
¹λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· τί ἐστιν ἀλήθεια; 38 Act 24,25; 26,28.
182,9 * Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς
Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν εὑρίσκω
183,4 ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα 39
ἕνα ἀπολύσω ὑμῖν ⸋ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν
184,1 ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ἐκραύ- 40 Act 3,14.
γασαν οὖν ⸀πάλιν λέγοντες· μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν
68 Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς λῃστής. Τότε 19
185,4 οὖν ⸂ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ⸃ ἐμαστί- Mt 20,19.
γωσεν. καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ 2 1 K 1,23.
⸀ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον
πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, ¹ ⸋καὶ ἤρχοντο πρὸς 3
αὐτὸν⸌ καὶ ἔλεγον· χαῖρε ⸂ὁ βασιλεὺς⸃ τῶν Ἰουδαίων· 18,22. Is 50,6.
186,9 καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα. ⸂Καὶ 4
ἐξῆλθεν⸃ πάλιν ⸉ἔξω ὁ Πιλᾶτος⸊ καὶ λέγει αὐτοῖς·
ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ⸄οὐδεμίαν
187,4 αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ⸅. ἐξῆλθεν οὖν ⸋ὁ Ἰησοῦς 5
ἔξω, ⸀φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορ-
φυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἰδοὺ ⸋2 ὁ ἄνθρω-
188,1 πος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέ- 6 1 K 1,23.
ται, ἐκραύγασαν ⸋λέγοντες· σταύρωσον σταύρωσον.
189,10 *λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ 18,31.
190,9 σταυρώσατε· * ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.

---

37 ⸀(οὔκουν comm) | [+ 𝔖𝔎Θ *pm*; T : — *L 33 al*; W | ⁚ , T | ⸆ εγω 𝔎Θ*al*; W : *txt* 𝔖λφ*pm* | ⁚2 ; h **39** ⸋ *B*; [H] **40** ⸀παντες *GK 33 al* it : παλιν παντες 𝔓66vid 𝔎Θ*pm* vg : *txt* 𝔖 **19,1** ⸂ο Π. λαβων τ. Ι. (א)*Lal*; S **2** ⸀(ἀκάνθων comm) **3** ⸋ 𝔎*pm* | ⸂-λεν 𝔓66 א. **4** ⸂εξηλθ. 𝔓66*vid א *565 al*; Th : εξ. ουν 𝔓66c 𝔎Θ*al*; s : *txt* *BLal* | ⸉ אφ*al*; Th : *txt* 𝔓66vid *B*𝔎Θ*pm* | ⸄αιτιαν ουχ ευρισκω א*; Thr : *txt* *Bpc* (⸉𝔎Θ*pm*, ⸉*Lpc*) **5** ⸋ *B*.; [H] | ⸀εχων 𝔓66 *1 565 pc* | ⸋2 *B*. **6** ⸋ א*pc* it; T

7 ¹ἀπεκρίθησαν °αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμεῖς νόμον ἔχο- 191,1
5,18! Lv 24,16. μεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ᵀὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν
8 θεοῦ ἑαυτὸν ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πι- 192,4
9 λᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, ¹καὶ
εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ
Ἰησοῦ· πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ
L 23,9. 10 ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει °οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· ἐμοὶ 193,1
οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ˢἀπολῦσαί
11 σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαιˢ σε; ἀπεκρίθηᵀ
L 22,53. R 13,1. 1 T 6,13. ᵀ'Ἰησοῦς· οὐκ ⌜εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ
8,27; 10,18. Act 2,23. μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παρα-
12 δούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. ἐκ τούτου
ὁ Πιλᾶτος ἐζήτει ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι
Act 17,7. ⸂ἐκραύγασαν λέγοντες⸃· ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ
εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν
13 ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. Ὁ οὖν Πιλᾶτος
ἀκούσας ⸂τῶν λόγων τούτων⸃ ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν,
καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον
14 Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθά. ἦν δὲ
παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα ἦν ὡς ⌜ἕκτη· καὶ λέγει
15 τοῖς Ἰουδαίοις· ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. ἐκραύγασαν 194,ii
οὖν ἐκεῖνοι· ἆρον ἆρον, σταύρωσον αὐτόν.* λέγει 195,ii
αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω;
ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ
16–30: Mt 27,31–50. 16 μὴ Καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς 69
Mc 15,20–37. L 23,26.33–46. ἵνα σταυρωθῇ. 196,i
17 *⸂Παρέλαβον οὖν⸃ τὸν Ἰησοῦνᵀ· ¹καὶ βαστάζων 197,i
Gn 22,6. ⌜ἑαυτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον
κρανίου τόπον, ⌜ὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ ⌜²Γολγοθά,
18 ¹ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, * καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους 198,i

7 ° P66 ℵ 565 al it; T | ᵀημων ℜΘpl; δ 10 ° ℵ*Aφal; T | ˢ6 2–5 1 ℜΘpl; S : txt BℵAE*pc e sy 11 ᵀαυτω 𝔖 565 al; H : txt P66vid ℜΘpm | ᵀο 𝔖Θpm; S : txt B ℜal | ⌜εχεις 𝔖 565 al; T : txt BℜΘpm 12 ⸂-γαζον λεγ. ALΘal; T : εκραζον λεγ. ℜal : ελεγον ℵ*. : txt B 157 al 13 ⸂τουτον τον λογον KNpm (ˢΠ pc) : txt 𝔖pc (ˢEHΘal) 14 ⌜τριτη ℵˢLpc; hʳ 16 ⸂π. δε ℜΘpm : παραλαβοντες δε M 700 al : οι δε παραλ. φ : οι δε λαβ. ℵ* : txt 𝔖 | ᵀκαι ηγαγον ℜΘpm : απηγ. αυτον ℵ : απηγ. εις το πραιτωριον M 700 al : ηγ. και (— ηγ. κ. pc) επεθηκαν αυτω τον σταυρον φ (Or) : txt 𝔖 17 ⌜αυ- Bpc; ℜ* (αὑ-) | ⌜ος ℜΘpm; S : txt P66 Bℵal | ⌜²Γολγοθ B sa.; h

δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.
199,1 ⸆ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν 19
ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον· ΙΗΣΟΥΣ Ο
ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
00,10 ⸆τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰου- 20
δαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου H 18,12 s
ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί,
Ῥωμαϊστί, Ἑλληνιστί. ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ 21
ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· μὴ γράφε· ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν· βασιλεύς
⸉εἰμι τῶν Ἰουδαίων⸊. ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος· ὃ 22
70 γέγραφα, γέγραφα. Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε 23
201,1 ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
καὶ ἐποίησαν τέσσερα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ
μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρραφος⁚,
ἐκ τῶν ἄνωθεν⁚² ὑφαντὸς δι' ὅλου. εἶπαν οὖν 24
πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λά-
χωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ⸆· **διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς** Ps 22,19.
καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.
71 *Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. ⸆εἱστή- 25 L 2,35.
2,10 κεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ⸀Μαρία ἡ
τοῦ Κλωπᾶ καὶ ⸁Μαρία ἡ Μαγδαληνή. Ἰησοῦς 26
οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα
ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρί· γύναι, ⸀ἴδε ὁ υἱός σου. 13,23! ; 2,4.
⸆εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' 27 16,32.
ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ⸉ὁ μαθητὴς αὐτὴν⸊ εἰς τὰ (L 18,28.) Act 21,6.
03,4 ἴδια. Μετὰ τοῦτο ⸂εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς⸃ ὅτι ἤδη πάντα 28 18,4!
τετέλεσται⸆, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει· διψῶ. 4,7. Ps 22,16.
⸆σκεῦος⸆ἔκειτο ὄξους μεστόν· ⸂σπόγγον οὖν μεστὸν 29 Ps 69,22.
°τοῦ ὄξους⸃ ⸀ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ

---

21 ⸉ *B pc*; H *23* ⁚ —, *et* ⁚², *e* sy *24* ⸆ *η λεγουσα* *ℜΘpl*; δ : *txt* *B*ℵ it *25* ⸀ *-ιαμ* ℵ *565 pc*; T | ⸁ *-ιαμ* ℵ*L 565 pc*; T *26* ⸀ *ιδου* *ℌΘpm*; S : *txt* *BMSpm* *27* ⸉ ℵ*λφpm*; T *28* ⸂ *Ι. ειδως* *B*; h : *ιδων ο Ι.* *ℜal* : *txt* *ℌΘpm* | ⸆ *τα περι αυτου* *U(Θ)al* *29* ⸆ *ουν* *ℜΘpm* lat; δ : *δε* ℵ(sy); s² : *txt* *ℌΔ* it | ⸂ *οι δε πλησαντες σπ. οξ. και* *ℜpl* | ° ℵ*(*ℜpl*); T | ⸀ *ὑσσῷ* *476** (*et* Camerarius *cj*)

30 τῷ στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ⸢[ὁ] Ἰησοῦς⸣
Job19,26 s Lxx. 4,34! L 12,50! 2T 4,7. Ap 15,1. εἶπεν· τετέλεσται, * καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέ- 204,
δωκεν τὸ πνεῦμα.
Dt 21,23. 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ 72
μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, 205,
7,37. ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ⸢ἐκείνου τοῦ σαββάτου,
ἠρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ
32 σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται,
καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ
33 ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· ἐπὶ δὲ τὸν
Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ⸉ἤδη αὐτὸν⸊ τεθνηκότα,
34 οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, ' ἀλλ' εἷς τῶν στρα-
20,25. 1 J 5,6. τιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ⸢ἔνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν
7,38. 21,24. 35 εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. ⸋καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρη-
3 J 12. κεν, καὶ ἀληθινὴ ⸉αὐτοῦ ἐστιν⸊ ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖ-
I x12,46.10 Lxx. νος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς ⸢πιστεύητε.⸌
Nu 9,12. Ps 34,21. 36 'ἐγένετο ⸢γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· **ὀστοῦν**
Zch 12,10 Aqu. Theod. 37 **οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ.** καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ
Ap 1,7. 38 λέγει· **ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.** Μετὰ 18
38–42: Mt 27,57–61. Mc 15,42–47. L 23,50–55. δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλᾶτον Ἰωσὴφ ⸆ ἀπὸ 206,3
Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς [τοῦ] Ἰησοῦ κεκρυμ-
9,22! μένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ
τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ⸋· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλᾶτος⸌.
39 ⸢ἦλθεν οὖν καὶ ⸢ἦρεν ⸢τὸ σῶμα αὐτοῦ⸣. ' ἦλθεν δὲ 207,
3,1 s. καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς ⸢αὐτὸν νυκτὸς τὸ
Ps 45,9. Mt 2,11. πρῶτον, ⸢φέρων ⸢²μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας
40 ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν 208,
20,6 s. αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος
41 ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ
τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνη-
μεῖον ⸢καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ⸢ἦν τεθειμένος⸣·

---

30 ⸢ ὁ Ι. ℜΘpl (⸉ Eφ); W : Ιησ. BW. : — ℵ*a : T : txt H *31* ⸢-νη B*H (⸉69) al; h *33* ⸉ℵℜΘpl; S : txt P66vid Bpc *34* ⸢ηνοιξεν 56 pc f r z vg *35* ⸋ vs. e vgfuld | ⸉ P66 ℜ 579 al | ⸢-σητε rell; W : txt Bℵ*Ψ Or. *36* ⸢δε KNpc e *38* ⸆ ο ℵℜΘpl; T : txt BALpc | [+ rell; T : — B.; W | ⸋ P66. | ⸢ηλθον et ⸢ηραν ℵ*Npc it sa; T | ⸢αυτον ℵ*pc it; T *39* ⸢τον Ιησουν ℵℜΘpl; S : txt BALUpc | ⸢ εχων ℵ* | ⸢² ελιγμα Bℵ*W.; H : σμιγμα φ pc : σμηγμα 181loot *41* ⸢κενον N 69 pc | ⸢ ετεθη ℜΘpl; T : txt Bℵpc

ˈἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν ⸋τῶν Ἰουδαίων⸌, ὅτι 42
ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

74 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ⸀Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ 20 1–10: Mt 28,1–10. Mc 16,1–8. L 24,1–12.
209,1 ἔρχεται °πρωῒ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον,
καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου.
210,10 ˈτρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ 2
πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ 13,23!
λέγει αὐτοῖς· ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου,
καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. Ἐξῆλθεν 3 L 24,24.
οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἤρχοντο 18,15!
εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ 4
ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου
καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, ˈκαὶ παρα- 5
κύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι⸆
εἰσῆλθεν. ἔρχεται οὖν °καὶ Σίμων Πέτρος ἀκο- 6
λουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ
θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, ˈκαὶ τὸ σουδάριον, ὃ 7
ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων 11,44 19,40.
κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον.
ˈτότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν 8
πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν· 2,22! L 24,25–27;
ˈοὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν ⸋τὴν γραφήν⸌, ὅτι δεῖ αὐτὸν 9 44–46. 1 K 15,4.
ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς 10 Act 2,25–31; 17,3.
75 ⸀αὐτοὺς οἱ μαθηταί. ⸀Μαρία δὲ εἱστήκει ⸂πρὸς τῷ 11 11–18: Mc 16,9 s.
211,1 μνημείῳ °ἔξω κλαίουσα. ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέ-
κυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, ˈκαὶ θεωρεῖ °δύο ἀγγέλους 12 H 1,14.
ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ
καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα
212,10 τοῦ Ἰησοῦ. °καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· γύναι, 13
τί κλαίεις⸆; λέγει αὐτοῖς⁚ ὅτι ἦραν τὸν κύριόν

---

42 ⸋ it sy **20,1** ⸀-ιαμ *ℵ A L 565 pc*; T | ° *W a b c* *5* ⸆ γε *L 33 565 pc*; s *6* ° *ℜ Θ pl*; T *9* ⸋ vg^egert Chr Non *10* ⸀ εαυ- *rell*; W : *txt B ℵ* L 661.*; (αυ- T) *11* ⸀-ιαμ 𝔓66c *ℵ 565 pc*; T | ⸂ εν *ℵ*. | ° *ℵ* A* it sy *12* ° *ℵ* e.* *13* ° *ℵ* lat sy^s; T | ⸆ τινα ζητεις *D 579 pc* sy^s | ⁚· Wh

14 μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ταῦτα
εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν
21,4! 2 K 5,16. Ἰησοῦν ἑστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν.
1,38. 15 ⸋λέγει αὐτῇ⸆ Ἰησοῦς· γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς;
ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν, λέγει αὐτῷ·
κύριε, εἰ σὺ ⸀ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθη-
16 κας αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ. λέγει αὐτῇ⸆ Ἰησοῦς·
Mc 10,51. ⸀Μαριάμ. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί·
17 ⸁ῥαββουνί (ὃ λέγεται⸆¹ διδάσκαλε)⸆². λέγει αὐτῇ
⸆Ἰησοῦς· ⸉μή μου ἅπτου⸊, οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα
(7,5.) Ps 22,23. πρὸς τὸν πατέρα⸆¹· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελ-
Mt 12,49p; 28,10.
R 8,29. H 2,11 s. φούς °μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν
πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεόν μου καὶ
18 θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται ⸀Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ⸁ἀγγέλ-
25! λουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ⸀²ἑώρακα τὸν κύριον, καὶ
⸉ταῦτα εἶπεν αὐτῇ⸊.
19–23: Mc 16,14–18. 19 Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ 76
L 24,36–49. σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν 218,1
9,22! οἱ μαθηταὶ⸆ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν
Mt 10,13. L 10,5. 14,27. ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς·
1 J 1,1. 20 εἰρήνη ὑμῖν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν °καὶ τὰς
16,22. χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. * ἐχάρησαν οὖν 214,1
21 οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον. εἶπεν οὖν αὐτοῖς
17,18. [ὁ Ἰησοῦς] πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν
Gn 2,7. Ez 37,9. 22 με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. καὶ τοῦτο εἰπὼν
Sap 15,11. ἐνεφύσησεν⸆ καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε πνεῦμα ἅγιον.
7,39. 1 K 15,45.
Mt 16,19; 18,18. 23 ⸋ἄν ⸀τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ⸁ἀφέωνται αὐτοῖς· 215,
ἄν ⸀τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.
11,16! 24 Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος 77
Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν⸆ Ἰησοῦς. 216,

15 ⸆ο 𝔐 *D* Θ *pl*; S : *txt* 𝔓⁶⁶ *B* ℵ *pc* | ⸀ηρες *D* lat **16** ⸆ο ℵ 𝔐 *pl*; S : *txt* *B* *D* Θ *pc* | ⸀-ια 𝔐 *D* Θ *pm*; S | ⸁-ββωνι *D* Θ latt | ⸆¹κυριε *D*(it) | ⸆²και προσεδραμεν αψασθαι αυτου ℵ³ Θ Ψ *pc* sy[s] **17** ⸆ο ℵ 𝔐 Θ *pl*; S : *txt* *B* *D* *pc* | ⸉1 3 2 *B*; h : (3 2 Lepsius *cj*) | ⸆¹μου 𝔓⁶⁶ 𝔐 Θ *pl* : *txt* *B* ℵ *D* *pc* *b* *e*(Ir) | °ℵ* *D* *W* *e*(Ir) **18** ⸀-ια 𝔐 *D* Θ *pl*; W | ⸁απαγγ- 𝔓⁶⁶ᶜ 𝔐 *D* Θ *pm*; s¹ : αναγγ- *E* *G* *33* *al*; s² : *txt* 𝔓⁶⁶* *B* ℵ* *A* *pc* | ⸀²-κεν 𝔐 *D* Θ *pl* it; W : -καμεν *S* *33*. : *txt* (𝔓⁶⁶) *B* ℵ *N* *pc* lat sy[s] | ⸉τ. ειπ. μοι *ff²* *g* vg aeg : α ειπ. αυτη εμηνυσεν αυτοις *D* *c*(*e*) sy[s] **19** ⸆συνηγμενοι 𝔓⁶⁶ᵛⁱᵈ 𝔐 Θ *pm* it; S **20** ° ℌ 𝔐 *D* Θ *pl*; T : *txt* *B* *A* **21** [+ *B* 𝔐 Θ *pm* (⸉ *565* *pc*); W : — ℵ *D* *pc*; T **22** ⸆αυτοις *D* sy **23** ⸀*bis* τινος *B* *a* *e* *f* sy; Wh | ⸁αφιονται *B* (-ιεντ- 𝔐 Θ *pm*); Wh : αφεθησεται ℵ* : *txt* *A* *D* *al* **24** ⸆ο 𝔐 Θ *pl*; S : *txt* *B* ℵ *D*

ˈἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ °ἄλλοι μαθηταί· ἑωράκαμεν 25 18. 1 K 9,1. 1 J 1,1.
τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν
ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ⸂τὸν τύπον⸃ τῶν ἥλων καὶ βάλω
⸉τὸν δάκτυλόν μου⸊ εἰς ⸄τὸν τόπον τῶν ἥλων⸅ καὶ
βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ 19,34. 1 J 1,1.
78 μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ ⸆πάλιν 26
217,9 ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ'
αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλει-
σμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη 19.
ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν δάκτυλόν 27 Mc 16,14. L 24,25.
σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν
χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ
218,10 ⸀γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. ἀπεκρίθη ⸆Θωμᾶς καὶ 28 1,1.
εἶπεν αὐτῷ· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. λέγει 29
αὐτῷ °ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας⁚; 1,50; 2,18!
μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. 1 P 1,8!
Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ 30 2,11! 21,25.
Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν⸆, ἃ οὐκ ἔστιν γε-
γραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται 31 1 J 5,13.
ἵνα ⸀πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ 1,12! (8,24.) R 1,17.
ὀνόματι αὐτοῦ.

79 Μετὰ ταῦτα ⸂ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν⸃ ⸆Ἰησοῦς 21
219,9 τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος·
ἐφανέρωσεν δὲ οὕτως. ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος 2 11,16! 1,45–49.
καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ 2,1.
ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου Mt 4,21!
καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει 3
αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· ὑπάγω ἁλιεύειν. λέγουσιν
αὐτῷ· ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον ⸆καὶ
ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον⸆, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ L 5,5.

25 ° ℵ* sy^p bo | ⸂ τ. τοπον *N f q* : τους τυπους P66 565 | ⸉ 3 1 2 *ℵD pc*; T | ⸄ τ. τυπον τ. η. *BℜD pl*; H : την χειρα αυτου ℵ*. : *txt AΘ* lat (sy^s) **26** ⸆ τη μια σαββατων sy^s. **27** ⸀ ιοθι *D* (*ex* latt?) **28** ⸆ ο *ℵL pc*; s **29** ° P66 *B*.; [H] | ⁚ T : *txt 700 al* **30** ⸆ αυτου P66 *ℌℜDΘ pm*; h : *txt BAE al* **31** ⸀ -σητε *rell*; W : *txt Bℵ*Θ*. **21,1** ⸂ 1 3 2 ℵ sy^p : 3 1 2 *D* : 1 2 *Gal* sy^s 33 | ⸆ ο *ℵℜΘ pl*; S **3** ⸆ ουν *ℵGΘ 33 al*; S | ⸆ ευθυς *ℜ pm*

4 ἐπίασαν οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη ⸀γινομένης ἔστη
20,14. L 24,16. Ἰησοῦς ⸁εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ⸀²ᾔδεισαν οἱ
5 μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν. λέγει οὖν αὐτοῖς ⸆ Ἰη-
L 24,41. σοῦς· παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρί-
6 θησαν αὐτῷ· οὔ. ⸂ὁ δὲ εἶπεν⸃ αὐτοῖς· βάλετε εἰς
L 5,4–7. τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρή-
σετε. ⸆ ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυον
7 ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. λέγει οὖν ὁ μαθη- 220,1
13,23 s! τὴς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· ὁ
κύριός ἐστιν⸆. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ
(Ap 3,18.) κύριός ἐστιν, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ
8 γυμνός, καὶ ⸂ἔβαλεν ἑαυτὸν⸃ εἰς τὴν θάλασσαν· οἱ
δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, οὐ γὰρ
ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηχῶν
9 διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ὡς 221,6
Mt 4,11! οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν
10 ⸀κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. λέγει
αὐτοῖς °ὁ Ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν
11 ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη ⸆ Σίμων Πέτρος καὶ εἵλ- 222,
κυσεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων με-
(2 Chr 2,16.) γάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων
12 ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει αὐτοῖς °ὁ 223,
(4,27.) Ἰησοῦς· δεῦτε ἀριστήσατε. * οὐδεὶς ⸆ ἐτόλμα τῶν 224,
μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν· σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι
L 24,30. 13 ὁ κύριός ἐστιν. ἔρχεται ⸆ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν 225,
6,11. ἄρτον ⸂καὶ δίδωσιν⸃ αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως.
20,19.26. 14 ˈτοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ⸆ Ἰησοῦς τοῖς μαθη- 226,
ταῖς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.
15 Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ 80
1,42. Mt 16,17. L 7,42 s; 24,34. ὁ Ἰησοῦς· Σίμων ⸀Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με πλέον τού-
16,27. 1 K 15,5. L 22,32. των; λέγει αὐτῷ· ναί, κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ

---

4 ⸀γεν- א𝔎DΘ*pm*; s : *txt* BC*A*al* | ⸁επι אDΘ 33 *al*; Th | ⸀²εγνωσαν 𝔓66 א 33 *pc* lat **5** ⸆ο C𝔎DΘ*pl*; W : *txt* Bא **6** ⸂λεγει א**pc* latsy : T | ⸆ (L 5,5) ..]ν δι ολης νυκτος [εκοπιασαμε]ν και ουδε[ν] ελαβ[.... τω] σω [ο]νομ[... 𝔓66 (g mm sa) **7** ⸆ημων D (ς sy) | ⸂ηλατο D* **9** ⸀incensos (*i. e.* καιομενην) it **10** °B.; [H] **11** ⸆ουν 𝔖Θ*al*; H : *txt* 𝔎D*pm* lat **12** °B.; [H] | ⸆δε א𝔎DΘ*pl*; T : *txt* BC **13** ⸆ο אC𝔎Θ*pl*; S : *txt* BD | ⸂ευχαριστησας εδωκεν D (*f r* sy^s) **14** ⸆ο א𝔎Θ*pl*; S : *txt* BCD **15** ⸀Ιωνα 𝔎Θ*pl*

§227,9 §228,10 σε. * λέγει αὐτῷ· βόσκε τὰ ⸀ἀρνία μου. ¹ λέγει αὐτῷ 16
πάλιν δεύτερον· Σίμων ⸀Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει
§229,9 αὐτῷ· ναί, κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. * λέγει 1 P 5,2.4.
§230,10 αὐτῷ· ποίμαινε τὰ ⸁προβάτιά μου. λέγει αὐτῷ τὸ 17 2 Sm 5,2. Ps 77,71 s.
τρίτον· Σίμων ⸀Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ 13,38.
Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· φιλεῖς με; καὶ
⸁εἶπεν °αὐτῷ· κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις 16,30.
§231,9 ὅτι φιλῶ σε· * λέγει αὐτῷ ⸀² Ἰησοῦς· βόσκε τὰ ⸁²προ-
§232,10 βάτιά μου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώ- 18
τερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου 7.
ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, Act 21,11.14.
καὶ ⸂ἄλλος ζώσει σε⸃ καὶ ⸄οἴσει ὅπου⸅ οὐ θέλεις. Mt 16,22; 26,39. 2 P 1,14.
¹τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει 19 12,33; 18,36.
τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει
μοι. ἐπιστραφεὶς ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν 20
ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς °ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέ- 18,15! 13,23.
πεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ
εἶπεν· κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε; ¹ τοῦτον 21
°οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· κύριε, οὗτος
δὲ τί; ¹ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν αὐτὸν θέλω 22
μένειν⸆ ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σύ μοι ἀκολούθει. 14,3.
¹ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς⸆ ὅτι 23
ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνῄσκει· ⸂οὐκ εἶπεν δὲ⸃
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ⸄ὅτι οὐκ ἀποθνῄσκει⸅, ἀλλ'· ἐὰν
αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, ⸋τί πρὸς σέ;⸌
Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ⸆ μαρτυρῶν περὶ τούτων 24 15,27; 19,35. 3 J 12.
⸂καὶ ὁ⸃ γράψας ταῦτα, καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς ⸉αὐτοῦ
ἡ μαρτυρία ἐστίν⸊⸆. ⸋Ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποί- 25 20,30.
ησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἕν, οὐδ' αὐτὸν
οἶμαι τὸν κόσμον ⸀χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία.⸌⸆

---

15 ⸀*προβατα* ***C*D*** it **16** ⸀*Ιωνα* ***ℜΘpl*** | ⸁*προβατα* ***ℵℜDΘpl***; h : *txt* ***BCpc*** **17** ⸀*Ιωνα* ***ℜΘpl*** | ⸁*λεγει* ***ℵDΘal*** lat; T | ° ***B***; W | ⸀² *ο Ιησ.* ***ℜΘpm***; W : — ***ℵDal*** latsy^s; T : *txt* ***BC*** | ⸁²*προβατα* ***ℵℜDΘpl***; h : *txt* ***BACpc*** **18** ⸂1 3 2 ***ℜΘpl***; T : *αλλοι ζωσουσι σε* ***ℵΠ***(⸉ ***D***)*pc*; S : *txt* ***B*** | ⸄*αποισουσιν οπ.* (***ℵ***^3)***Π****pc*; S : *απαγουσιν σε οπ.* ***D*** : *ποιησουσιν σοι οσα* ***ℵ****. : *txt* ***BℜΘpl*** **20** ° ***ℵ* W*** *ff*^2 **21** ° ***ℜΘpl***; S **22** ⸆ *ουτως* ***D*** (⸉ lat) **23** ⸆ *και εδοξαν* ***D*** | ⸂ *και ουκ ειπ.* ***ℜDΘpl***; T | ⸄ *ουκ -εις* ***Der*** | ⸋ ***ℵ**** *565 al a e* sy^s; T **24** ⸆*και* ***BC***; Wh | ⸂*ο και* ***Θφ*** *33 pc*; h^1 : *και* ***ℵ*Cℜpl***; Th^2: *txt* ***BD*** it | ⸉4 2 3 1 ***ℵℜΘpl***; S : 4 1—3 ***D*** : *txt* ***BC**** | ⸆ *hic* 7,53—8,11 *habent 1pc* **25** ⸋ *vs.* ***ℵ****. (*sed vs. add. prima manus*); Th^r | ⸀ *-σαι* ***ℜDΘpl***; S : *txt* ***BC*** | ⸆*αμην* ***ℜΘpm***

1 - 142
3 - 150
4 - 158
5 - 162
7 - 170
8 - 182
10 - 186
11 - 194
12 - 198
13 - 206
14 - 206
15 - 218
16 - 230

ΠΡΑΞΕΙΣ °ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

L 1,3. **1** Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάν- 1 1
L 3,23. των, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο °ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ
Mt 28,20. J 20,22. 2 διδάσκειν, ¹ ἄχρι ἧς ἡμέρας ⸆ ἐντειλάμενος τοῖς ἀπο-
L 6,13! 1 T 3,16! στόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ⸀ἀνε-
3 λήμφθη· οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ
τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι᾽ ἡμερῶν
13,31. τεσσεράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ
4–14: Mc 16,19. 4 περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· καὶ ⸀συναλιζόμενος ⸆
L 24,50–53. παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρί-
10,41. Mt 26,29. J 14,16! ζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς
11,16. Mt 3,11 p. 5 ἣν ἠκούσατέ ⸆ μου· ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ⸉ ἐν πνεύματι βαπτισθήσεσθε ἁγίῳ ⸊
6 ⸆ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας ⸆. Οἱ μὲν οὖν
συνελθόντες ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· κύριε, εἰ ἐν
Mt 6,10. L 19,11! 3,21. Mt 17,11 p. τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν
7 τῷ Ἰσραήλ; ¹ ⸀εἶπεν πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν ἐστιν
Dt 29,28. Mt 24,36 p! γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν
17,26. 1 Th 1,5! 8 τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ¹ ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελ-
θόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ
10,39. 5,28; 8,5. μου μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλὴμ καὶ °ἐν πάσῃ τῇ
(L 9,52!) Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

Inscr. ° ℵ; T

1 ° *BD*.; H **2** ⸆ *ανελημφθη D* sy$^{p.hmg}$ sa *et* ⸀ *και εκελευσε κηρυσσειν το ευαγγελιον D*(*gig*) sy^{hmg}(sa) Ephr Aug **4** ⸀ *συναυλιζ- 169 al* : *συναλισκ- D*. | ⸆ *μετ αυτων D* it sy aeg Aug | ⸆ *φησιν δια του στοματος D** vg^{cl}(vg^{codd}) **5** ⸉ 1 2 4 3 *D* it : 3 1 2 4 P^{74} *A*ℜ*pl* : *txt B*ℵ**pc* | ⸆ *και ο μελλετε λαμβανειν D* it Aug | ⸆ *εως της πεντηκοστης D** sa Ephr Aug **7** ⸀ *ειπ. δε* ℵ*A*ℜ*pl*; S : *και ειπ. D* it : *txt B**(sy^{p}) sa **8** ° *AC*Dal*; [H]

ˈκαὶ ταῦτα ⸀εἰπὼν ⸉βλεπόντων αὐτῶν⸊ ἐπήρθη, καὶ 9 J 6,62.
νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν⸌ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.
ˈκαὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευο- 10 1 P 3,22. Mt 28,3 p. 2 Mcc 3,26.
μένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν
αὐτοῖς ἐν ⸀ἐσθήσεσι λευκαῖς⸌, ˈοἳ καὶ εἶπαν· ἄνδρες 11
Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε ⸀βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν;
οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ᾽ ὑμῶν ⸋εἰς τὸν 3,21. 1 T 3,16! Mt 26,64 p.
οὐρανὸν⸌ οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε Ap 1,7. Zch 14,4.
αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. Τότε ὑπ- 12
έστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλου-
μένου ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἰερουσαλὴμ σαβ-
βάτου ⸀ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ 13
ὑπερῷον ἀνέβησαν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὅ τε
Πέτρος καὶ ⸉Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος⸊ καὶ Ἀνδρέας, Φί- Mt 10,2–4.
λιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Mt 9,9!
Ἰάκωβος Ἁλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας
Ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες 14
ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ⸆ σὺν γυναιξὶν⸇ καὶ ⸀Μαριὰμ L 8,2.
τῇ μητρὶ [τοῦ] Ἰησοῦ καὶ °σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. 2,1. J 7,3.5. Mt 13,55. L 8,20. 1 K 15,7.

2 2 *Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος* 15
ἐν μέσῳ τῶν ⸀ἀδελφῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνο-
μάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ⸁ὡσεὶ ἑκατὸν εἴκοσι· ἄνδρες 16
ἀδελφοί, ⸀ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν⸆ ἣν προεῖπεν
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ps 41,10
Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν⸇ L 22,47.
Ἰησοῦν, ˈὅτι κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν ⸀καὶ ἔλαχεν 17
τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. οὗτος μὲν οὖν 18
ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας⸆, καὶ ⸀πρηνὴς Mt 27,3–10. 2 P 2,15. Sap 4,19.

---

9 ⸀*ειποντος αυτου νεφ. υπ. αυτ. κ. απηρθη* ***D*** sa Aug[pt] | ⸉ ***B***.; W **10** ⸀*-ητι λευκη* ***ℜD*** *33 pm e gig* Aug **11** ⸀*εμβλ-* ***ACℜD****pm*; S : *txt* 𝔓74vid ***B*ℵ*****E****al* | ⸋ ***D*** *242 gig* **12** ⸀(*απεχον* Holwerda *cj*) **13** ⸉ ***ℜE*** *614 pm* **14** ⸆ *και τη δεησει* ***ℜ****pl* | ⸇ *και τεκνοις* ***D*** | ⸀*-ια* ***ℵACℜD****pm*; S : *txt* 𝔓74vid ***BE****al* | [+ *rell*; T : — ***B***.; W | ° ***ℌD****al*; T : *txt* ***BℜE****pm* **15** ⸀*αποστολων* 𝔓74vid : *μαθητων* ***ℜD*** *pm* sy | ⸁ *ως* ***BℜD*** *pm*; H **16** ⸀*δει* ***D**** *gig* vg Ir[lat] | ⸆*ταυτην* ***ℜD****pm* it Ir[lat] | ⸇ *τον* ***ℜD****pl*; s **17** ⸀*ος* ***D****Aug **18** ⸆*αυτου* ***D*** *t* sy[b] sa | ⸀(*πεπρησμενος* Eb. Nestle *cj*, *cf*. Nu 5, 21–27; *πρησθεις* Papias, tumefactus arm.)

Sir 10,9 Lxx. γενόμενος⸃ ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ
2,14; 4,16. 19 σπλάγχνα αὐτοῦ·⸆καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς
κατοικοῦσιν Ἰερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον
ἐκεῖνο τῇ °ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν ⸀Ἁκελδαμάχ,
20 τοῦτ' ἔστιν χωρίον αἵματος. γέγραπται γὰρ ἐν
βίβλῳ ψαλμῶν·

Ps 69,26. Mt 23,38. **γενηθήτω ἡ ἔπαυλις ⸀αὐτοῦ ἔρημος**
καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ,

καί·

Ps 109,8. **τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος.**

J 15,27. 21 ⸂δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ
9,28; 4,33. χρόνῳ ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύ-
10,37! 22 ριος Ἰησοῦς⸆, ⸂ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος
Ἰωάννου⸀ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν,
2,32; 3,15; 4,33; 5,32; 10,41; μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι
13,31. 1K 15,15. 23 ἕνα τούτων. Καὶ⸆⸀ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλού-
μενον⸁Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Μαθ-
J 2,24s; 6,70. 15,8. 24 θίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπαν· σὺ κύριε καρδιο-
1 Sm 16,7. γνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων
25 τῶν δύο ἕνα ⸂λαβεῖν τὸν ⸀τόπον τῆς διακονίας
Dt 9,16; 17,20 LXX. ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἧς παρέβη Ἰούδας
26 πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. καὶ ἔδωκαν
Prv 16,33. κλήρους⸀αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Μαθ-
Mt 28,16! θίαν, καὶ ⸁συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν⸀[2]ἕνδεκα
ἀποστόλων.

Lv 23,15–21. 1,14. L 9,51. 2 Καὶ ⸉ἐν τῷ συμπληροῦσθαι ⸋τὴν ἡμέραν⸌ τῆς 8 3
4,31. 2 πεντηκοστῆς ἦσαν °πάντες⸀ὁμοῦ⸊ ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ
1P1,12. 2P1,21. ⸆ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερο-
J 3,8. μένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν⸀ὅλον τὸν οἶκον

19 ⸆ ὃ **א*D**; T | ° 𝔓[74vid] **B*אD** latt; H | ⸀ *Αχε-* 𝔓[74] **אA**; T : *Αχελδαιμ-* **D** : *Ακελδαμα* **CꝜ***pl* : *txt* **B** **20** ⸀(Ps 69,29) *αυτων 69* 81 pc* lat sy[hmg] **21** ⸆ *Χριστος* **D***pc* sy[h] **22** ⸀ *αχρι* **אA***al*; T **23** ⸆ *τουτων λεχθεντων* **E** | ⸀ *-σεν* **D****gig* Aug | ⸁ *-σαβαν* **CꝜ***pm* : *-ναβαν* **D** *1831* it aeth : *txt* 𝔓[74] 𝔖**E***al* **25** ⸀ *κληρον* **אꝜE***pl*; s : *txt* **BAC*D***pc* vg sy[hmg] **26** ⸀ *αυτων* **ꝜD*E***pm* | ⸁ *συνεψ-* **D**. : *κατεψ-* **א***. | ⸀[2] *ιβ'* **D** **2,1** ° **א*E** Chr | ⸉ *εγενετο εν ταις ημεραις εκειναις του συμπλ. τ. η. τ. π. οντων αυτων παντων* **D** | ⸋ *τας -ρας* lat sy[p] arm | ⸀ *ομοθυμαδον* **Ꝝ***pl*; s : — **D** aeg **2** ⸆ *ιδου* **D** | ⸀ *παντα* **D**

οὗ ἦσαν ⸀καθήμενοι, ³ καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς δια- 3 Mt 3,11. L 12,49. Nu 11,25.
μεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ⸂καὶ ἐκάθισεν⸃ ἐφ’
ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, ⁴ καὶ ἐπλήσθησαν ⸀πάντες πνεύ- 4 4,8.31 etc.
ματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσ- 19,6! Tit 3,6.
σαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι
αὐτοῖς. ⁵ ⸂Ἦσαν δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ⸃ ⸉κατοικοῦντες 5
Ἰουδαῖοι, ἄνδρες⸊ εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους 8,2; 22,12.
τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· ⁶ γενομένης δὲ τῆς φωνῆς 6
ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ⸀ὅτι
⸁ἤκουον εἷς ἕκαστος ⸂τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων⸃
αὐτῶν. ⁷ ἐξίσταντο δὲ ⸆καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες⸆· 7
⸀οὐχὶ ἰδοὺ ⸁πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες
Γαλιλαῖοι; ⁸ καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος ⸂τῇ 8
ἰδίᾳ διαλέκτῳ⸃ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν ⁚, ⁹ Πάρθοι 9
καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες
τὴν Μεσοποταμίαν, ⸀Ἰουδαίαν ° τε καὶ Καππαδοκίαν,
Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, ¹⁰ Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, 10
Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην,
καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, ¹¹ Ἰουδαῖοί τε καὶ 11
προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ ⸀Ἄραβες, ἀκούομεν λα-
λούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγα- 4. Sir 36,10 [7].
λεῖα τοῦ θεοῦ ⁚; ¹² ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ⸀διηπο- 12
ροῦντο, ἄλλος πρὸς ἄλλον ⸆ λέγοντες· τί θέλει
τοῦτο εἶναι; ¹³ ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον ὅτι 13 Job 32,19s.LXX. 1 K 14,23.
γλεύκους ⸆ μεμεστωμένοι εἰσίν. ¹⁴ ⸆ Σταθεὶς δὲ ὁ 14
Πέτρος σὺν τοῖς ⸀ἕνδεκα ἐπῆρεν ⸂τὴν φωνὴν αὐτοῦ⸃ Mt 28,16!
καὶ ⸉ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς⸊·
Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερου- 5; 1,8; 13,27. L 24,18.

---

2 ⸀ *καθεζομ- **CD**.* **3** ⸂ *εκ. τε* 𝔓[74vid] ***A𝔐** pm*; S : *κ. εκ-σαν* **ℵ*(D)** sy Eus **4** ⸀ *απ-* ***C𝔐** pl*; S **5** ⸂ *η. δε εν Ι.* ***𝔊𝔐** pl*; ℌ : *εν Ι. η.* ***D**.* : *txt* ***ℵ*A** pc* | ⸉ 213 ***E*** : 13 ℵ **6** ⸀ *και **D**.* | ⸁ *-εν **C** pc*; S : *-σεν* ***BℵE** pc*; H : *txt* ***A𝔐D** pm* | ⸂ *λαλουντας ταις γλωσσαις* ***D*** sy[p.hmg] Aug **7** ⸆ *παντες* 𝔊 (*απ-* ℵ *pc*) *pm*; T : *txt* ***B𝔐D** al* | ⸆ *προς αλληλους* ***𝔐D** 33 pl* (⸋ it) sy | ⸀ *ουκ* 𝔓[74] ***AC𝔐** pm*; S : (*vix*) *ουχ* ***ℵD** al*; Th : *txt* ***B**.* | ⸁ *απ-* 𝔓[74] 𝔊***D** al*; T : *txt* ***B*𝔐E** pm* **8** ⸂ *την διαλεκτον* ***D**** vg[cl]. | ⁚ *; et* **11** ⁚. H **9** ⸀ Judaei sy[p] Aug[pt] : Armeniam Tert Aug[pt]; h[r1] : in Syria Hier; h[r2] : *Ινδιαν* Chr : (*Ιδουμαιαν vl Λυδιαν* Bentley, *ΓΟΡΔΥΑΙΑΝ* Burkitt *cj*) | ° ***D*** it **11** ⸀ *-βοι **D*d**.* | ⁚ *vide vs.* 8 **12** ⸀ *-ρουν* ***C𝔐D** pl*; S : *txt* ***BℵA*** | ⸆ *επι τω γεγονοτι και* ***D*** (sy[hmg]) **13** ⸆ *ουτοι* ***D*** (⸋ vg) **14** ⸆ *τοτε* ***D*** sy[p] | ⸀ *δεκα αποστολοις* ***D*** | ⸂ *πρωτος τ. φ. α.* ***D**** : *τ. φ. α. προτερον* ***E**.* | ⸉ *ειπεν* ***D*** it

1,19; 4,16. Job 32,11 Lxx. σαλὴμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ
15 ⸀ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς
26,25. E 5,18. ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ⸂ἔστιν γὰρ ὥρα
16 τρίτη τῆς ἡμέρας⸃, ⸆ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον
Joel 3,1–5. διὰ τοῦ προφήτου °Ἰωήλ·

Is 2,2. 17 *καὶ ἔσται ⸂ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις⸃, λέγει ⸀ὁ θεός⸃,*
R 5,5. Tt 3,6. *ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ ⸂²πᾶσαν σάρκα⸃,*
21,9. *καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ⸀ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ⸀ὑμῶν,*
καὶ οἱ νεανίσκοι °ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται,
καὶ οἱ πρεσβύτεροι °ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται·
18 *καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου*
⸋ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις⸌ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,
Nu 11,29. *⸋²καὶ προφητεύσουσιν⸌.*
5,12! 19 *καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω*
καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,
⸋αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ⸌.
Ap 6,12. 20 *ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος*
καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα,
πρὶν ⸆ ἐλθεῖν ⸆ ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην ⸋καὶ ἐπιφανῆ⸌.
47; 4,12. R 10,13. 1 K 1,2! 21 *καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἐὰν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.*

22 ⸆Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τού- 8
τους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ⸀ἀποδε-
L 24,19. δειγμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς ⸀ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ
5,12! J 5,36! τέρασι καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι᾽ αὐτοῦ ὁ
4,28. J 19,11. 1 P 1,20. 23 θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἴδατε, ⸆ τοῦτον

---

14 ⸀-ισατε *D**. **15** ⸂ουσης ωρας της η. γ´ *D** lat Ir **16** ° *D h* Ir Aug^pt **17** ⸂(Joel 3,1) μετα ταυτα *B* sa(*Cal*) | ⸀κυριος *DE* latt sy | ⸂²πασας σαρκας *D**. | ⸀*bis* αυτων *D gig* | ° *bis D* it **18** ⸋ *D gig r* | ⸋² *D* it **19** ⸋ *D* it **20** ⸆ ἡ *B*𝔎*pm*; Wh | ⸆ την *rell*; S : *txt B*א**D*. | ⸋ א*D gig*; T **22** ⸀δεδοκιμασμενον *D** *p* | ⸀ημ- *D** *al*

τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον⸆ — 3,15; 4,10; 5,30; 7,52; 10,39. 1 Th 2,15.
διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλατε, ⸋ ὃν ὁ 24 — 3,15.
θεὸς ἀνέστησεν λύσας⸆ τὰς ὠδῖνας τοῦ ⸀θανάτου, — Ps 17[18],6 Lxx; 114[116],3 Lxx.
καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ᾽
αὐτοῦ. Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· 25

προορώμην τὸν κύριον⸆ ἐνώπιόν μου διὰ παντός, — Ps 16,8—11.
ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.
διὰ τοῦτο ηὐφράνθη ⸉μου ἡ καρδία⸊ καὶ ἠγαλ- 26
λιάσατο ἡ γλῶσσά μου,
ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ᾽ ἐλπίδι,
ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδην 27 — 13,35.
οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, 28
πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώ-
που σου.

6 ⸋Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς 29
ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυίδ, ὅτι καὶ ἐτε- — 13,36. J 8,52. 1 Rg 2,10.
λεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἔστιν
⸀ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης⁚. προφήτης οὖν 30
ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι **ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ** ὁ θεὸς — Ps 132,11; 89,4 s. 2 Sm 7,12 s.
ἐκ καρποῦ τῆς ⸀ὀσφύος αὐτοῦ⸆ καθίσαι ἐπὶ τὸν
θρόνον αὐτοῦ, ⸋⸀προϊδὼν ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀνα- 31
στάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι **οὔτε ἐγκατελείφθη⸆ εἰς** — Ps 16,10.
⸂ᾅδην ⸀²οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ **εἶδεν διαφθοράν.** τοῦ- 32
τον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗ πάντες — 1,22!
ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες· τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ 33
ὑψωθεὶς τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος τοῦ — 5,31. Ph 2,9. 1,4.
ἁγίου λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν ⸀τοῦτο⸆ ὃ⸆

---

23 ⸆ *λαβοντες* ***ℜD**pl* **24** ⸆ *δι αυτου* ***E*** Beda | ⸀*αδου* ***D*** latsy[p] Ir[lat] Ephr **25** ⸆*μου* ***ℵD*** sy[p]. ; T **26** ⸉ (Ps 16,9) P[74] ***A*** ***CℜD** pl* **29** ⸀ *παρ* ***DΨ*** lat. | ⁚ H **30** ⸀ *κοιλιας 1311 gig p* sy Ir[lat] : *καρδιας* ***D****. | ⸆(*το* ***ℜ**al*) *κατα σαρκα* (— *κ. σ.* ***E**pc*; h[r2]) *αναστησαι* (-*σειν* ***ℜ**pm*; s) *τον Χριστον και* (— *κ.* ***ℜ**al*; h[r8] s : + *τε post καθισαι 323 al*) (***ℜ***)***D****(***E***)*pl* sy[h] Or; h[r1] s : *txt* ***ℌ*** latsy[p] Ir[lat] **31** ⸀ *προειδως* ***D***[2] *1 al* (***D**** *om πρ. ελ. π. της*) | ⸆ *η ψυχη αυτου* ***ℜ E**pl* | ⸂ *αδου* ***ACℜD**al* : *txt* ***Bℵ** 1739 pm* | ⸀² *ουδε* ***BℜE**pm*; W **33** ⸀ *υμιν ο* ***D**** | ⸆*το δωρον* ***E**p t* vg[s] sysa Ir[lat] | ⸆ *νυν* ***ℜE**pm* Ir[lat]

34 ὑμεῖς⸃ °καὶ βλέπετε καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ Δαυὶδ
ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός·
Ps 110,1. Mt 22,44! **εἶπεν ⸆κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου,**
35 **ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν**
ποδῶν σου.
5,31. 36 ¦ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ
ὅτι καὶ κύριον αὐτὸν καὶ χριστὸν ⸉ἐποίησεν ὁ
θεός⸊, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώ-
Ps 108,16 Lxx. 37 σατε. ⸂Ἀκούσαντες δὲ⸃ κατενύγησαν τὴν καρδίαν,
16,30. L 3,10. ⸄εἰπόν τε⸅ πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς °λοιποὺς ἀπο-
38 στόλους· τί ⸆ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί⸇; ¦Πέτρος
3,19. Mc 16,16. δὲ πρὸς αὐτούς⸀· μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω
8,16; 10,48. ἕκαστος ὑμῶν ⸁ἐπὶ τῷ ὀνόματι⸆ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
L 24,47. ἄφεσιν °τῶν ἁμαρτιῶν °ὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν
39 δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος. ⸀ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ
Joel 3,5. Is 57,19. ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ⸀ὑμῶν καὶ πᾶσιν **τοῖς**
13,48. E 2,13. **εἰς μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται κύριος** ὁ
40 θεὸς ἡμῶν. ἑτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύ-
G 1,4. Dt 32,5. Ph 2,15. ρατο, καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων· σώθητε ἀπὸ
4,4. 1T 1,15. 41 τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ⸀ἀπο-
δεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ
47! προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ
6,4. 42 τρισχίλιαι· ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ
20,7; 27,35. τῶν ἀποστόλων ⸆καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ
5,5.11; 19,17. 43 ἄρτου⁚ καὶ ταῖς προσευχαῖς. Ἐγίνετο δὲ πάσῃ
5,12! 15 s. ψυχῇ φόβος· πολλὰ ⸀δὲ τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν
4,32. L 8,3. 44 ἀποστόλων ἐγίνετο⸆. πάντες δὲ οἱ ⸀πιστεύσαντες
45 ⸂ἐπὶ τὸ αὐτὸ⸃ εἶχον ἅπαντα κοινά, ¦καὶ ⸂τὰ κτή-

---

33 ° 𝔓74vid 𝔊𝔎*pl* Ir[lat]; [H] : *txt* ***BD*** **34** ⸆ ο *rell*; S : *txt* ***B*ℵ*D***. **36** ⸉ 𝔓74 ***AC𝔎Dpl*** Ir[lat]; S : *txt* ***Bℵpc*** **37** ⸂ τοτε παντες οι συνελθοντες και ακουσ. ***D*** sy[hmg]. ¦ ⸄ και (+ τινες εξ αυτων ***D****) ειπαν (***D****)***E*** *r* ¦ ° ***D*** *241 gig r* Aug ¦ ⸆ ουν ***D*** *gig* Ir[lat] ¦ ⸇ υποδειξατε ημιν ***DE*** it sy[hmg] **38** ⸀ εφη· μετ. 𝔓74vid 𝔎*pm*; s : μετ., φησιν, 𝔊 (⸉ ***D***) *al*; T : *txt* ***Bpc*** ¦ ⸁ εν ***BDpc***; H ¦ ⸆ του κυριου ***DE*** *614 al* it sy ¦ ° *bis* 𝔎***Dpl*** Ir[lat] **39** ⸀ *bis* ημ- ***D*** Aug **41** ⸀ πιστευσαντες ***D***(*p*) : ασμενως αποδ. 𝔎***Epl*** **42** ⸆ εν Ιερουσαλημ ***D*** (⸉ *t*). ¦ ⁚, h **43** ⸀ τε ***AC𝔎Epl***; S : — ***D**** *69 pc* : *txt* ***Bℵpc*** ¦ ⸆ εν Ιερουσαλημ, φοβος τε ην μεγας επι παντας. (**44**) και 𝔓74 𝔊*al* lat; T : *txt* ***B𝔎***(***D***)*pm* **44** ⸀ -ευοντες ***AC𝔎Dpl*** : *txt* ***Bℵ*** ¦ ⸂ ησαν επι τ. α. και 𝔓74 𝔊𝔎***Dpl***; Th : *txt* ***B*** Or **45** ⸂ οσοι κτ. ειχον η ***D*** sy[p].

ματα καὶ τὰς⸃ ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέ-
ριζον αὐτὰ⸆ πᾶσιν, καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν⁚.
¦⸂καθ᾽ ἡμέραν ⸀τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν 46
ἐν τῷ ἱερῷ⁚, κλῶντές τε κατ᾽ οἶκον⸃ ἄρτον, μετε- 42! 1 Chr 29,22.
λάμβανον τροφῆς⁚² ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι Eccl 9,7.
καρδίας⁚³, ¦ αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν 47
πρὸς ὅλον τὸν ⸀λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει 41! 5,14; 6,7; 9,31; 11,21.24
τοὺς σῳζομένους καθ᾽ ἡμέραν ⸂ἐπὶ τὸ αὐτό. 12,24; 14,1; 19,20.

4 4 8 *Πέτρος δὲ⸃ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν⸆* 3 (J 18,15!) L 18,10.
ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. καί⸆ τις 2 10,3.9.30.
ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ °ὑπάρχων 14,8. J 9,1.
ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ᾽ ἡμέραν πρὸς τὴν
θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ὡραίαν τοῦ αἰτεῖν
ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ
ἱερόν· ⸀ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας 3
εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἠρώτα ἐλεημοσύνην °λαβεῖν.
¦⸀ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ 4 14,9. L 4,20.
εἶπεν· ⸁βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ⸀ἐπεῖχεν αὐτοῖς 5
προσδοκῶν τι παρ᾽ αὐτῶν λαβεῖν. ⸉εἶπεν δὲ Πέτρος⸊· 6
ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, (Mc 14,8.)
τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ 16.
τοῦ Ναζωραίου⸆ περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς 7 9,34.41; 14,10.
δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν °αὐτόν· παραχρῆμα δὲ⸆ ἐστε- Mt 8,15 p.
ρεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ ⸀σφυδρά, ¦ ⸋καὶ 8 J 5,8; 11,43.
ἐξαλλόμενος ἔστη⸌, καὶ περιεπάτει⸆, καὶ εἰσῆλθεν
σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν ⸋²περιπατῶν καὶ ἁλλόμενος J 5,14.
°καὶ⸌ αἰνῶν τὸν θεόν. καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν 9
περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν· ἐπεγίνωσκον 10

45 ⸆ *καθ ημεραν* ***D*** *gig p* **45.46** ⁚, *et* ⁚· W **46** ⸂ *παντες δε προσεκαρτερουν εν τ. ι. και κατ οικους επι το αυτο κλ. τε* ***D*** | ⸀ *δε* 𝔓⁷⁴ *1838 2147.* | ⁚², *et* ⁚³ —, comm **47** ⸀ *κοσμον* ***D***. **47.3,1** ⸂ *τη εκκλησια. Επι τ. α. δε Π.* ***𝔎E*** *pl*; s : *επι τ. α. εν τη εκκλησια. Εν δε ταις ημεραις ταυταις Π.* ***D*** : *txt* 𝔓⁷⁴ᵛⁱᵈ 𝔖 **1** ⸆ *το δειλινον* ***D***. **2** ⸆ *ιδου* ***D**** sy^p | ° ***D*** it Lcf **3** ⸀ *ουτος ατενισας τοις οφθαλμοις αυτου και* ***D*** *h* | ° ***𝔎D*** *pm* **4** ⸀ *εμβλεψας* ***D*** *h*. | ⸁ *ατενισον* ***D*** *h* **5** ⸀ *ατενισας* ***D*** *h*. **6** ⸉ 3 2 1 𝔓⁷⁴ *1 C 2147 pc* | ⸆ *εγειρε και* ***AC𝔎*** *pl* vg sy Ir^lat Or; s : *txt* 𝔓⁷⁴ᵛⁱᵈ ***B**ℵ**D*** **7** ° ***𝔎 D*** *pm* | ⸆ *εσταθη και* ***D*** *h* | ⸀ *σφυρα* ***𝔎D*** *pl* **8** ⸋ *h* Ir^lat | ⸆ *χαιρων* ***E*** : *χαιρομενος et* ⸋² ***D*** *h* | ° 𝔓⁷⁴ *1*

δὲ αὐτόν, ὅτι ⸀οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην
⸁καθήμενος ἐπὶ τῇ ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλή-
σθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ ⸀²συμβεβη-
11 κότι αὐτῷ. ⸂Κρατοῦντος ⸀δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ
τὸν Ἰωάννην συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς⸃
5,12. J 10,23. ⸁ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι.
12 ˈ⸂Ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν⸃·
14,15. ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ
ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ⸆ἰδίᾳ δυνάμει ἢ ⸀εὐσεβείᾳ ⸁πε-
Ex 3,6.15. 13 ποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; ὁ **θεὸς Ἀβραὰμ**
καὶ⸆ **Ἰσαὰκ καὶ**⸆ **Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,**
26! Mt 12,18. Is 52,13; 53,11. **ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ** Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς °μὲν
2,23; 5,30. 28,18. παρεδώκατε⸆ καὶ ἠρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πι-
Mt 27,22 s. 14 λάτου, κρίναντος ἐκείνου ⸀ἀπολύειν· ὑμεῖς δὲ τὸν
22,14. 1 J 2,1. ἅγιον καὶ δίκαιον ⸀ἠρνήσασθε, καὶ⸆ ᾐτήσασθε ἄνδρα
2,28! 15 φονέα⸆ χαρισθῆναι ὑμῖν, ˈτὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς
5,31. H 2,10; 12,2. 1,22! ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ
16 ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. καὶ °ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ
ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον⸂, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε,⸃
6. ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι'
αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέ-
13,27; 17,30. 17 ναντι πάντων ὑμῶν. ⸂καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι⸃
L 23,34. 1 T 1,13. κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε⸆, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες
18 ὑμῶν· ὁ δὲ θεὸς ⸀ἃ προκατήγγειλεν διὰ στόματος
L 24,27! πάντων τῶν προφητῶν, παθεῖν τὸν χριστὸν αὐτοῦ,
2,38. 19 ἐπλήρωσεν οὕτως. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέ-
Kol 2,14. ψατε ⸀πρὸς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας,

---

10 ⸀ αυτος 𝔓74 𝔐 *pc* lat sy^p; T : *txt* **B**ℜ**D***pl* | ⸁ καθεζομ- **D**. | ⸀² γεγενημενω **D** (*ex* latt?) *11* ⸂ εκπορευομενου δε του Πετρου και Ιωανου συνεξεπορευετο κρατων αυτους· οι δε θαμβηθεντες εστησαν **D** (*h*). | ⸀ τε 𝔓74 *1* | ⸁ εν **D** it *12* ⸂ αποκριθεις δε ο Π. ειπεν προς αυτους **D** (*gig*) | ⸆ ημων τη **D** *p* Ir^lat | ⸀ potestate *h* vg^cl sy^p | ⸁ τουτο πεπ-οτων **D** *gig p* *13* ⸆ *bis* ο θεος 𝔓74 𝔐 **AD** *pc* lat Ir^lat; T : *txt* **B**ℜ**E** *pl gig h* sy | ° **D** *383* sy^p sa | ⸆ εις κρισιν **D** (ε. κριτηριον **E**.) *h p* sy^hmg Ir^lat | ⸀ απ. αυτον θελοντος (— θελ. **D**²) **D** Ir^lat *14* ⸀ εβαρυνατε **D** Ir^lat (Aug) | ⸆ μαλλον **E** sy^hmg. | ⸆ ζην και **E** *h* Aug. *16* ° **B** ℵ*; H | ⸂ θεωρ. κ. οιδ. οτι **D***. *17* ⸂ ανδρες αδ., επισταμεθα οτι υμεις μεν **D** (*h*, Ephr) | ⸆ (το **D**²) πονηρον **D** *gig h p* sy^hmg Ir^lat *18* ⸀ ὃ **D** *h* (sy^p) *19* ⸀ εις *rell*; S : *txt* **B** ℵ.

¹ὅπως ἂν ⸀ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσ- 20 2 P 3,12.
ώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρι-
σμένον ὑμῖν ⸂χριστὸν˸ Ἰησοῦν⸃, ¹ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν 21 Ap 19,11.
δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων 1,6!; 11.
ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων ⸋ἀπʼ Ap 10,7!
αἰῶνος⸌ αὐτοῦ προφητῶν. Μωϋσῆς μὲν⸆ ⸀εἶπεν ὅτι 22
προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ⸆**ἐκ τῶν** Dt 18,15.18. 7,37.
ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ Mc 9,7 p.
πάντα ὅσα ἂν ⸀λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. **ἔσται δὲ πᾶσα** 23
ψυχὴ ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου Lv 23,29.
ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ 24
προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι 10,43. H 11,32.
ἐλάλησαν˸ καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας.
¹ὑμεῖς ἐστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς δια- 25 L 1,72; 19,9. R 15,8.
θήκης ἧς ⸂ὁ θεὸς διέθετο⸃ πρὸς τοὺς πατέρας
⸀ὑμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· **καὶ ἐν τῷ σπέρματί** Gn 22,18; (12,3; 18,18.) G 3,8.
σου ⸁**ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.**
¹ὑμῖν πρῶτον ⸂ἀναστήσας ὁ θεὸς⸃ τὸν παῖδα αὐτοῦ 26 13,46. 13. 4,27.30.
ἀπέστειλεν °αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀπο-
3 στρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν °²ὑμῶν. Λα- 4
λούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν⸆, ἐπέστησαν
αὐτοῖς οἱ ⸀ἱερεῖς ⸋καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ⸌ καὶ 5,24.26. L 22,4.52.
οἱ Σαδδουκαῖοι, ¹⸀διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν 2 16,18. Mt 22,23 p. 1 K 15,12.
αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ ⸁καταγγέλλειν ⸉ἐν τῷ Ἰησοῦ 17,32; 23,6.8. Ph 3,11.
τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ⸊ νεκρῶν, ¹καὶ ⸀ἐπέβαλον αὐτοῖς 3
τὰς χεῖρας⸆ °καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν ⸁αὔριον· 8,1. Mt 20,23 p.
ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων 4

---

20 ⸀*επελθ- **D**** Tert | ⸂ 𝔓74 *A C 1 pm* | ˸, W ***21*** ⸋ ***D** pc* it Ir[lat] Tert Or[lat] ***22*** ⸆*γαρ* 𝔓74vid *𝔐 pm* | ⸀*προς τους πατερας ειπ.* *𝔐 pm* : *ειπ. πρ. τ. πατ. ημων **D**(**E**) al* it Ir[lat] : *txt* 𝔓74vid *𝔊 pc* sy[p] | ⸆ *ημων* **ℵ*** ***C𝔐E** pm*; T : *υμων **AD** al* Ir[lat] : *txt **B** h p* | ⸀-*σει* ***C** pc*; h[a] ***24*** ˸, T ***25*** ⸂ 𝔓74 *𝔊𝔐 pl*; T : *txt **BD** (h) p* Ir[lat] | ⸀*ημ-* **ℵ*** ***C𝔐D** al* Ir[lat]; Th : *txt* 𝔓74 *𝔊**E** pm* | ⸁*ευλ-* ***BA***al*; H : *επευλ-* ***C***. ***26*** ⸂ 𝔓74 ***A** pm* | ° ***D*** it Ir[lat] | °² ***B***; [H] ***4,1*** ⸆ *τα ρηματα ταυτα **D**(⸂**E**) pc* itsy[p.hmg] | ⸀*αρχι- **BC***; *𝔎* | ⸋ ***D** gig.* ***2*** ⸀*καταπον- **D***. | ⸁*αναγγ- **DΨ***. | ⸉*τον Ιησουν εν τη αναστασει των **D*** ***3*** ⸀*επιβαλοντες **D** (h)*. *et* ⸆ *εκρατησαν αυτους h.* | ° ***D***[2]. | ⸁*επαυρ- **D** 181.*

2,41! 47! τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ⸆ἀριθμὸς τῶν
ἀνδρῶν ⸀ὡς χιλιάδες πέντε.
5,21. 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον ⸉συναχθῆναι αὐτῶν
τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς⸊
L 3,2. 6 γραμματεῖς ⸂ἐν Ἰερουσαλήμ⸃, ⸋καὶ Ἅννας ὁ ἀρχιερεὺς
Mt 26,3 p. καὶ ⸀Καϊαφᾶς καὶ ⸁Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος καὶ
7 ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, ⸋καὶ στήσαντες
Mt 21,23! αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο· ἐν ποίᾳ δυνάμει
8 ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ⸉ἐποιήσατε τοῦτο⸊ ὑμεῖς; τότε
2,4! Mt 10,19 s. Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς
9 αὐτούς· ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι⸆, ⸋εἰ
ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ⸆ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀν-
10 θρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος ⸀σέσωσται, ⸋γνωστὸν
ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ, ὅτι
2,23! ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν
3,6.13–16. ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν,
ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής⸆.
Ps 118,22. Mt 21,42! 11 ⸋οὗτός ἐστιν **ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν**
12 **οἰκοδόμων**, ὁ **γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας**. ⸋καὶ
2,21. Mt 1,21; 12,21. οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ⸋²ἡ σωτηρία⸌⸌· οὐδὲ γὰρ
J 14,6. J 1,12! ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδο-
μένον °ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ⸀ἡμᾶς.
13 ⸋Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ 10
J 7,15. Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμ-
Mt 26,71 p. 1 K 14,23 s. ματοί εἰσιν ⸋καὶ ἰδιῶται⸌, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν
3,8 s. 14 ⸀τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, ⸋τόν τε ἄν-
θρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθερα-
5,34. 15 πευμένον, οὐδὲν εἶχον ⸆ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ (5)
αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον
16 πρὸς ἀλλήλους ⸋λέγοντες· τί ποιήσωμεν τοῖς ἀν-

---

4 ⸆ ο *rell*; ⸉ : *txt* **BℵD**. | ⸀ ωσει **ℜE***pl*; ⸉ : — 𝔓74 **ℵA** *pc t* vg; Ts¹ : *txt* **BD**; s² *5* ⸉ ημεραν συνηχθησαν οι αρχοντες κ. οι πρ-ροι και **D** | ⸂ εις Ι. **ℵℜ***al*; T : — *1838 h* syp : *txt* 𝔓74 𝔖**D***pm* *6* ⸀ Καϊφας **D** lat | ⸁ Ιωναθας **D** (it) *7* ⸉ **ℵE**; T *8* ⸆ του Ισραηλ **ℜD***pl gig h* sy Irlat; S *9* ⸆ αφ υμων **DE***pc* it sy Irlat | ⸀ -ωται 𝔓74 **ℵA** *pc*; T *10* ⸆ και εν αλλω ουδενι **E** (*h* syhmg Cypr) *12* ⸋ *h* Irlat Cypr Aug | ⸋² **D***p*. | ° **D***pc* lat | ⸀ υμας **B**; W : — syp aeg *13* ⸋ **D**. | ⸀ δε 𝔓74. *14* ⸆ ποιησαι η **D***h*.

ϑρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον 1,19; 2,14. J 11,47!
γέγονεν δι’ αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν⊤ Ἰερου-
σαλὴμ ⸀φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεϑα ἀρνεῖσϑαι· ἀλλ’ 17
ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηϑῇ εἰς τὸν λαόν,⊤ ἀπειλη- 5,28.
σώμεϑα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τούτῳ μηδενὶ ἀνϑρώπων. ⸀καὶ ⸂καλέσαντες αὐτοὺς 18
παρήγγειλαν⊤ καϑόλου⸃ μὴ φϑέγγεσϑαι μηδὲ δι-
δάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι ○τοῦ Ἰησοῦ. ⸂ὁ δὲ Πέτρος 19
καὶ Ἰωάννης ἀποκριϑέντες⸃ εἶπον πρὸς αὐτούς· εἰ 5,29. 2 T 1,7. (J 12,43.)
δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ ϑεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν 22,15. 2 K 13,8.
μᾶλλον ἢ τοῦ ϑεοῦ, κρίνατε· οὐ δυνάμεϑα γὰρ 20 1 P 5,1. 2 P 1,16.18.
ἡμεῖς ἃ εἴδαμεν καὶ ἠκούσαμεν ○μὴ λαλεῖν. οἱ 21 Mt 18,16 s!
δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, ⸂μηδὲν
εὑρίσκοντες⸃ τὸ πῶς κολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν
λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν ϑεὸν ἐπὶ τῷ γε-
γονότι· ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα ὁ 22
ἄνϑρωπος ἐφ’ ὃν ⸀γεγόνει τὸ σημεῖον ○τοῦτο τῆς
‖ ἰάσεως. Ἀπολυϑέντες δὲ ἦλϑον πρὸς τοὺς 23
ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιε- L 2,29. Jd 4.
ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. οἱ δὲ ἀκούσαντες⊤ 24 Ap 6,10. Ex 20,11.
ὁμοϑυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν ϑεὸν καὶ εἶπαν· Neh 9,6. Ps 146,6.
δέσποτα, σὺ⊤ ὁ **ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν** 14,15; 17,24. Ap 10,6; 14,7.
καὶ τὴν ϑάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ¦ ⸂ὁ 25
τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ ⸋πνεύματος ἁγίου⸌ στόματος
Δαυὶδ παιδός σου εἰπών⸃·

ἱνατί ἐφρύαξαν ἔϑνη Ps 2,1 s.
καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;

---

16 ⊤εν 𝔓74 *917.* | ⸀-ρωτερον εστιν ***D***. *17* ⊤ απειλη ***ℜEpm***; W *18* ⸀συγκατατιϑεμενων δε αυτων τη γνωμη ***D***(*gig*) *h* sy^hmg | ⸂φωνησαντες αυτ. παρηγγειλαντο κατα το ***D*** | ⊤το *rell*; S : *txt* ***Bℵ****. | ○ ***B****pc*; [H] *19* ⸂αποκριϑεις δε Π. κ. Ι. ***D***(sy^p) *20* ○***D**** *21* ⸂μη ευρ. αιτιαν ***D*** *p* sy^p *22* ⸀εγεγ- ***ℌℜEpl***; S : *txt* ***BD*** | ○***D****gig p* Ir^lat *24* ⊤και επιγνοντες την του ϑεου ενεργειαν ***D***. | ⊤ο ϑεος ***ℜDpl*** it sy Ir^lat; S *25* ⸂ος δια πν. α. δια του στ. λαλησας Δ. παιδ. σου ***D*** (Ir^lat) : ο δια στ. Δ. του παιδ. σου ειπων ***ℜ****al* : *id. sine* του ***P****al* : (ο δια στ. Δ. παιδ. σου δια πν. α. ειπων h^s1 *cjj* : ο τοις πατρασιν ημ. *etc ut txt* h^s2 *cjj*) : *txt* 𝔓74 ***ℌEpm*** | ⸋ (*sine teste? cf* ***ℜ***); W

26 **παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς**
καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ.
27 ⸋**συνήχθησαν** γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ
3,26! 10,38! Is 61,1. ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, **ὃν ἔχρισας**,
L 23,12. Ἡρῴδης τε καὶ Πόντιος Πιλᾶτος σὺν **ἔθνεσιν καὶ**
2,23! 28 ⸀**λαοῖς** Ἰσραήλ, ⸋ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ
29 βουλὴ⸆ προώρισεν γενέσθαι. καὶ τὰ νῦν, κύριε,
18,9. E 6,19. ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις
1 P 3,14 s. σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου,
5,12! 30 ⸋ἐν τῷ τὴν χεῖρα⸆ ⸂ἐκτείνειν σε⸃ εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα
3,26! καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου
2,2.4!; 16,26. 31 παιδός σου Ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσα-
λεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλή-
6,42. σθησαν ἅπαντες τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐλάλουν
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας⸆.
32 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν⸆ καρδία 5 5 11
J 17,21! καὶ⸆ ψυχὴ μία⸆, καὶ οὐδὲ εἷς ⸰τι τῶν ὑπαρχόντων
2,44! ⸀αὐτῷ ⸁ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ⸀²πάντα
L 24,3. 33 κοινά. καὶ δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον
1,22! οἱ ἀπόστολοι ⸂τοῦ κυρίου Ἰησοῦ τῆς ἀναστάσεως⸃,
2,47. 34 χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. οὐδὲ
Dt 15,4. γὰρ ἐνδεής τις ⸀ἦν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες
⸆χωρίων ἢ οἰκιῶν ⸰ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς
37; 5,2. 35 τιμὰς τῶν πιπρασκομένων ⸋καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς
(6,1.) πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδοτο δὲ⸆ ἑκάστῳ καθότι
36 ἄν τις χρείαν εἶχεν. ⸀Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς
9,27; 11,22.30; 12,25; c.13–15. ⸁Βαρναβᾶς ⸀²ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστιν μεθερ-
1 K 9,6. G 2,1–13. Kol 4,10. μηνευόμενον υἱὸς παρακλήσεως, Λευίτης, Κύπριος

---

27 ⸀λαος *E pc* Aug **28** ⸆σου ℵ𝔐*D pl* vg sy Ir[lat]; T : *txt* 𝔓[74vid] *BA** *pc* e* *gig* **30** ⸆σου ℵ𝔐*D pl* vg sy; T : *txt* 𝔓[74] *B*(*A*) *d gig* | ⸂2 1 𝔓[74] *1 1175.* : 1 *D al* **31** ⸆παντι τω θελοντι πιστευειν *DE* Ir(Ephr) **32** ⸆*bis* η 𝔐*E pl*; S | ⸆και ουκ ην διακρισις (χωρισμος *E*.) εν αυτοις ουδεμια (αυτ. τις *E*.) *D*(*E*) *h* Cypr; h[r] | ⸰*D* | ⸀αυτου 𝔓[8]*D* | ⸁ελεγον 𝔓[74]*B** *181 1739* | ⸀²απ- ℵ*A*𝔐*E pl*; T : *txt BD* **33** ⸂τ. αν. Ι. Χριστου τ. κ. ℵ*A pc* vg; T : τ. α. τ. κ. Ι. Χρ. (𝔓[8]) *D al* : ⸄4 5 1–3 𝔐 *al gig*; S : *txt B.* **34** ⸀υπηρχεν 𝔓[8]𝔐 *D pl* : *txt* 𝔓[74] 𝔖 | ⸆ησαν *D* | ⸰ℵ**D*[2] **35** ⸆ενι *D*(it) **36** ⸀Ιωσης 𝔐 *pm* sa | ⸁Βαρσαββας *181 460* | ⸀²υπο *D 88 pm*

τῷ γένει, ˈὑπάρχοντος αὐτῷ ⸀ἀγροῦ, πωλήσας 37
ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν ⸁πρὸς τοὺς πόδας
τῶν ἀποστόλων.

13 Ἀνὴρ δέ τις Ἁνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφίρῃ 5
τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα, ˈκαὶ ἐνοσφίσατο 2 2 Mcc 4.32. Tt 2.10.
⸀ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίης καὶ τῆς γυναικός, καὶ 4,35.37. Gn 3,1 ss.
ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων Jos 7,1 ss.
⸁ἔθηκεν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος⸂· Ἁνανία, διὰ⸃ τί 3 J 18,21!
⸀ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί
σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ⸆ἀπὸ τῆς
τιμῆς τοῦ χωρίου; οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν καὶ 4 Dt 23,23.
πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ⸀ὅτι ἔθου
ἐν τῇ καρδίᾳ σου ⸂τὸ πρᾶγμα⸃ τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω
ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. ἀκούων δὲ ὁ Ἁνανίας 5 1 P 4,17.
τοὺς λόγους τούτους ⸆πεσὼν ἐξέψυξεν· καὶ ἐγένετο 2,43!
φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας. ἀνα- 6
στάντες δὲ ⸆οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ Lv 10,4 s.
ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν 7
τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ
γεγονὸς εἰσῆλθεν. ⸀ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὴν ⸆Πέτρος· 8
⸂εἰπέ μοι, εἰ⸃ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ
εἶπεν· ναί, τοσούτου. ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτήν· 9
τί ὅτι ⸀συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα H 4,12.
⸁κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα
σου ἐπὶ ⸂τῇ θύρᾳ⸃ καὶ ἐξοίσουσίν σε. ἔπεσεν δὲ 10
παραχρῆμα ⸀πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν·
εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν,
καὶ ⸁ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Lv 10,4 s.
ˈΚαὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ᾽ ὅλην τὴν ἐκκλησίαν 11 2,43!
καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

---

37 ⸀χωριου *D*. | ⸁παρα 𝔓74 𝔖ℜ*D pl*; H : *txt* ℵ*E pc* **5,2** ⸀εκ *D gig* | ⸁εθετο *D*. **3** ⸂προς Ανανιαν· δια *D*Ψ(*w* vg^s) | ⸀επηρ- ℵ* *808* : επειρασεν 𝔓74 vg Athan Epiph | ⸆σε ℜ*D al* **4** ⸀τουτο 𝔓74. | ⸂ποιησαι το πρ. 𝔓74. : ποι. (+ το *D*²) πονηρον *D* (sa) **5** ⸆παραχρημα *D p*. **6** ⸆παραχρημα *E*. **8** ⸀ειπεν *D* lat sy | ⸆ο ℜ*D pm*; s | ⸂επερωτησω σε ει αρα *D* **9** ⸀-ωνησεν *D* | ⸁το αγιον 𝔓74 *1522 1838* | ⸂ταις θυραις 𝔓74 *A 1175* **10** ⸀παρα ℜ*E pl*; s | ⸁συστειλαντες εξηνεγκαν και *D* (sy)

2,19.22.43; 4,30; 6,8; 7,36; 14,3; 15,12. 2 K 12,12! Ap 13,13! 3,11. J 10,23.
12 *Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο* 6 14
σημεῖα καὶ τέρατα πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἦσαν
13 *ὁμοθυμαδὸν ⸀πάντες ⸆ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· ⸂τῶν*
δὲ λοιπῶν οὐδεὶς⸃ ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ᾽
2,47! 14 *ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός·⁚ μᾶλλον δὲ προσετί-*
θεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε
15 *καὶ γυναικῶν⁚· ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν*
τοὺς ἀσθενεῖς ⸆καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ
19,12. Mc 6,56p! *κραβάτων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ*
16 *⸀ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν⸆. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ*
πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων ⸆Ἰερουσαλήμ, φέροντες
ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ⸀ὑπὸ πνευμάτων ἀκα-
θάρτων, ⸂οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες⸃.
17 *⸂Ἀναστὰς δὲ⸃ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν* ▪
4,1.6. Mt 27,18. 13,45! *αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλή-*
18–23: 12,4–10. 18 *σθησαν ⸀ζήλου ˈ καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ⸆ἐπὶ τοὺς*
ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ⸆.
Mt 18,10! 19 *ˈ ⸂Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ νυκτὸς⸃ ⸀ἤνοιξε τὰς θύρας*
20 *τῆς φυλακῆς ἐξαγαγών ⸁τε αὐτοὺς εἶπεν· πορεύεσθε*
7,38. J 6,68. Ph 2,16. *καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν ⸋τῷ ἱερῷ⸌ τῷ λαῷ πάντα*
21 *τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. ἀκούσαντες δὲ*
εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδί-
4,5. *δασκον.* ⁎ *Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ* 15
σὺν αὐτῷ ⸀συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν
τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν
22 *εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. οἱ δὲ ⸉παρα-*
γενόμενοι ὑπηρέται⸊ ⸂οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυ-
23 *λακῇ⸃· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν ˈ λέγοντες ὅτι*

---

12 ⸀απ- 𝔓74vid ℵ𝔐D*pl*; T : *txt* **BAE 0189** *pc* | ⸆εν τω ιερω **D** sa : εν τω ναω συνηγμενοι **E**. **13** ⸂και ουδ. τ. λ. **D** *t* sy **14** ⁚ *bis* — W **15** ⸆ αυτων **D** *pc p* | ⸀-σει **B**; 𝔎ᵃ | ⸆ απηλλασσοντο γαρ απο πασης ασθενειας ως ειχεν εκαστος αυτων **D** : και ρυσθωσιν απο π. ασθ. ης ειχον **E** (*gig p* vgᶜˡ) **16** ⸆εις 𝔐**DE***pl*; s | ⸀απο **D**. | ⸂και ιωντο παντες **D** *gig p* sa Lcf **17** ⸂Αννας δε *p.*; (Blass *cj*) : και ταυτα βλεπων αναστας **E**. | ⸀-ους **B***.; hᵃ **18** ⸆ αυτων 𝔐**E***pm*; s | ⸆και επορευθη εις εκαστος εις τα ιδια **D**. **19** ⸂τοτε δια ν. αγγ. κυρ. **D** syᵖ | ⸀ανοιξας 𝔓74 ℵ**A***al* vg; T | ⸁δε **B 0189**; W **20** ⸋ 𝔓74. **21** ⸀εγερθεντες το πρωι και συγκαλεσαμενοι **D** **22** ⸉𝔐**D***pm* | ⸂και ανοιξαντες την φυλακην ουχ ευρ. αυτ. εσω **D** *pc* (lat syʰ)

τὸ ⸆ δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ
ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἑστῶτας ἐπὶ τῶν
θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὕρομεν. ὡς 24
δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ τε ⸆ στρατηγὸς 4,1
τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ⸆ διηπόρουν περὶ αὐτῶν
τί ἂν γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος δέ τις ἀπήγ- 25
γειλεν αὐτοῖς ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες, οὓς ἔθεσθε ἐν
τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδά-
σκοντες τὸν λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς 26
σὺν τοῖς ὑπηρέταις ⸀ἦγεν αὐτούς, ° οὐ μετὰ βίας, 16,39. Mt 21,26.
⸀ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, μὴ λιθασθῶσιν· ¦ ἀγα- 27
γόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ
ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ⸀ἀρχιερεὺς ¦ λέγων· ⸆ παραγγελίᾳ 28 4,18.
παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τούτῳ, καὶ ἰδοὺ ⸀πεπληρώκατε τὴν Ἰερουσαλὴμ 1,8. J 12,19.
τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ᾽ Mt 27,25.
ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου ⸀τούτου. ⸂ἀποκριθεὶς 29
δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν⸃· πειθαρχεῖν 4,19. Dn 3,18.
δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. ὁ ⸆ θεὸς τῶν πα- 30 2,23! G 3,13. Dt 21,22.
τέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε
κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν 31 3,15! 2,33! 36; 11,18!
καὶ σωτῆρα ὕψωσεν τῇ ⸀δεξιᾷ αὐτοῦ ° τοῦ δοῦναι 10,43; 13,38.
μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν⸆. καὶ 32
ἡμεῖς ⸀ἐσμεν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων⁚, καὶ 1,22! L 24,48. J 15,26 s.
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ° ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθ- J 7,39!
αρχοῦσιν αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ 33 7,54. Mt 20,28p.
16 *⸀ἐβούλοντο ἀνελεῖν αὐτούς. Ἀναστὰς δέ τις ⸂ἐν* 34
τῷ συνεδρίῳ⸃ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομο- 22,3; (23,9.)
διδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ⸉ ° ἔξω 4,15.
βραχὺ τοὺς ⸀ἀνθρώπους⸊ ποιῆσαι, ¦ εἶπέν τε πρὸς 35

23 ⸆ *μεν* ℜ*Epm*; S **24** ⸆ *ιερευς και ο* ℜ*(E)pm* | ⸆ *εθαυμαζον και* *E* sy^p **26** ⸀ *ηγαγεν* *A*ℜ*E pl*; S : *ηγαγον* *D** : *txt* 𝔓74vid *B*ℵ | ° *D** | ⸀ *φοβουμενοι* *D* **27** ⸀ *ιερευς* *D*gig* : praetor *h*. **28** ⸆ *ού* ℜ*DE pl h p* sy; S | ⸀ *επληρωσατε* 𝔓74. | ⸀ *εκεινου* *D** **29** ⸂ *ο δε Π. ειπεν προς αυτους* *D* **30** ⸆ *δε* 𝔓74 ℵ*A*. **31** ⸀ *δοξη* *D*gig p* sa Ir^lat | ° 𝔓74 *A*ℜ*D pl*; [H] : *txt* *B*ℵ* | ⸆ *εν αυτω* *D*h p* sa **32** ⸀ *εν αυτω* *B pc* Ir^lat; h^1 : *εσμεν αυτω* *69*; Wh^2 : *εσμ. αυτου* ℜ*E pm* : *txt* 𝔓74 ℵ*D*(⸉*AΨ* it) *al* | ° *B pc*; h (*et* ⁚) **33** ⸀ *-λευοντο* ℵℜ*D pm*; T : *txt* *BAF al* **34** ⸂ *εκ του -ιου* *D* *E e h p* | ⸉ 3412 *D* *et* ⸀ *αποστολους* ℜ*D pl gig h* sy; S | ° 𝔓74 *pc*

ʼαὐτούς· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ʼἑαυτοῖς⁚
ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις ⁚²τί μέλλετε πράσσειν.
8,9; 21,38. Mt 24,5 p. 36 ¹πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων
εἶναί τινα ᵀἑαυτόν, ᾧ προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς
ὡς τετρακοσίων· ὃς ʼἀνῃρέθη, καὶ πάντες ὅσοι
ἐπείθοντο αὐτῷ °διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν.
L 13,1. 37 ¹μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς
L 2,2. ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαὸν ᵀὀπίσω
αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ °πάντες ὅσοι ἐπεί-
38 θοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. καὶ °τὰ νῦν ᵀλέγω
ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ
Mt 15,13; 21,25. ʼἄφετε αὐτούςᵀ· ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ
23,9. 39 αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· εἰ δὲ ἐκ
Sap 12,14. 2 Mcc 7,19. θεοῦ ἐστιν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι ʼαὐτούςᵀ, μή-
26,14. ποτε °καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ,
22,19. Mt 10,17. 40 ¹καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες
παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ
Mt 5,10–12. 9,16; 16,25. 41 καὶ ἀπέλυσανᵀ. Οἱ μὲν οὖν ᵀἐπορεύοντο χαίροντες
Ph 1,29. 1 P 4,13! ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι κατηξιώθησαν
42 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀτιμασθῆναι· πᾶσάν τε ἡμέραν
4,31; 18,5. ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδά-
σκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν 771
μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς
4,35. τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ
2 τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶνᵀ. προσκαλεσάμενοι
δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπανᵀ·

---

35 ʼτους αρχοντας και τους συνεδριους *D* sa.: totum concilium *h*. | ʼαυτ- 𝔓45.74 *69 460* | ⁚, W | ⁚², T **36** ᵀμεγαν *D* (∫ *E al gig h* syp) | ʼδιελυθη αυτος δι αυτου et ° *D* (*om.* διελ. και *d*) **37** ᵀικανον *A*𝔎(∫ *E 33 al*) *pl* : πολυν *CD gig p* : *txt* 𝔓74 ℌ *d* vg | ° 𝔓45 *D* it **38** ° *B***E*.; [H] | ᵀαδελφοι *d h*. : εισιν αδ. *D**. | ʼεασατε 𝔎*Dpl*; 𝔰 | ᵀμη μιαναντες (μολυνοντες *E*) τας χειρας (+ υμων *E h*; hr2) *D*(*E*) *h*; hr1 **39** ʼαυτο *C**𝔎*pm* | ᵀουτε υμεις ουτε οι αρχοντες υμων *E gig* : ουτε υμ. ουτε βασιλεις ουτε τυραννοι· απεχεσθε ουν απο των ανθρωπων τουτων *D h* syh | ° *D***pc p* sy sa **40** ᵀαυτους 𝔎*Dpl*; 𝔰 **41** ᵀαποστολοι *D al* (∫ *p*) syh **6,1** ᵀεν τη διακονια των Εβραιων *D** (*h*). **2** ᵀπρος αυτους *D*

οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον Ex 18,17–23.
τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. ⸀ἐπισκέψασθε ⸀δέ, 3
ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν⸃ μαρτυρουμένους ἑπτὰ 16,2. 1 T 3,8.7.
πλήρεις πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν
ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· ἡμεῖς δὲ ⸆τῇ προσευχῇ καὶ 4 2,42. L 1,2.
τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου ⸀προσκαρτερήσομεν. καὶ 5
ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους⸆,
καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα ⸀πλήρη πίστεως 11,24.
καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον 8,5–40; 21,8.
καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ ? Ap 2,6.15.
Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, ¦⸂οὓς ἔστησαν⸃ ἐνώ- 6 Mt 9,18! 1,24; 8,17–19;
πιον τῶν ἀποστόλων, ⸀καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν 9,12.17; 13,3: 14,23; 19,6;
αὐτοῖς τὰς χεῖρας. 28,8. 2 K 8,19. 1 T 4,14; 5,22.

Καὶ ὁ λόγος τοῦ ⸀θεοῦ ηὔξανεν, καὶ ἐπλη- 7 2 T 1,6. H 6,2. Nu 27,18. Dt 34,9
θύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ
σφόδρα, πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον 2,47! 19,20. R 16,26!
τῇ πίστει.

818 *Στέφανος δὲ πλήρης ⸀χάριτος καὶ δυνάμεως* 8
ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ⸆.
¦ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς ⸂τῆς 9
λεγομένης⸃ ⸀Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ ⸁Ἀλε-
ξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας ⸋καὶ Ἀσίας⸌ συ-
ζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, ¦⸀καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι 10 L 21,15.
τῇ σοφίᾳ⸆ καὶ τῷ πνεύματι ⸂ᾧ ἐλάλει.⸃ τότε ὑπέ- 11 Mt 26,59–66p.
βαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ ⸀λα-
λοῦντος ῥήματα ⸁βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν
θεόν· συνεκίνησάν ⸀τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρε- 12

---

3 ⸂*τι ουν εστιν, αδ.· επισκ. εξ υμων αυτων ανδρ.* ***D*** *h*(*p*) | ⸀*δη* ***A***.; h^{1} : *ουν* ***CℜE****pl*; S : — 𝔓^{74}(***D*** *hp*) sa; h^{2} : *txt* ***B*** **א**. **4** ⸆*εσομεθα et* ⸀*-ρουντες* ***D*** lat **5** ⸆*των μαθητων* ***D****h*. | ⸀*πληρης* 𝔓^{74} ℌ***D****pm*; h „MSS“ : *txt* ***B****pm* **6** ⸂*ουτοι εσταθησαν* ***D****p* sy^{p} | ⸀*οιτινες* ***D*** **7** ⸀*κυριου* ***DΨ****pc* it vg^{cl} sy^{h} **8** ⸀*πιστεως* ℜ*al* : *χαρ. και πιστ.* ***E***. | ⸆ *δια του ονοματος* (+ *του 33 pc*) *κυριου Ιησου Χριστου* ***D*** *33* (***E*** *al*) **9** ⸂*των -νων* **א*****A****al gig*; T | ⸀(*Λιβυστινων* Beza *cj*, *cf* Libyorum arm) | ⸁*-δρινων* 𝔓^{8}. | ⸋***AD****** **10** ⸀*οιτινες* ***D*** *ht*. | ⸆*τη ουση εν αυτω* ***DE****h* **10.11** ⸂*τω αγιω ω ελαλει δια το ελεγχεσθαι αυτους* (*διοτι ηλεγχοντο* ***E***.) *υπ αυτου μετα πασης παρρησιας*· (11) *μη δυναμενοι ουν αντοφθαλμειν* (*επειδη ουκ εδυναντο αντιλεγειν* ***E***.) *τη αληθεια* ***D***(***E*** *h t*) sy^{hmg} **11** ⸀*λεγοντος* 𝔓^{74} **א*** *623* | ⸁*-μιας* **א*** ***D*** lat **12** ⸀*δε* 𝔓^{74}.

σβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες
Mt 10,17. συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον,
21,28. Is 60,13. Jr 26,11. 13 ˈἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς⸆λέγοντας· ὁ ἄν-
θρωπος οὗτος οὐ παύεται⸂λαλῶν ῥήματα⸃κατὰ τοῦ
14 τόπου τοῦ ἁγίου [τούτου] καὶ τοῦ νόμου⁚· ἀκηκόαμεν
Mt 26,38; 24,2; 26,61. γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος
J 4,21; 11,48. καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη
L 4,20. 15 ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. καὶ⸂ἀτενίσαντες εἰς
αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι⸃ ἐν τῷ συνεδρίῳ⸆εἶδον
L 20,36. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου⸆.
17,11; 24,9. 7 ˈΕἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς⸆· εἰ⸆⸀ταῦτα οὕτως ἔχει; (8)
2 ˈὁ δὲ ἔφη·
Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ
Ps 29,3. Gn 11,31; 15,7. **θεὸς τῆς δόξης** ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ
ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν
Gn 12,1. 3 ἐν Χαρράν, ˈ**καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἔξελθε ἐκ τῆς**
γῆς σου καὶ⸆τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς
Gn 11,31 s.; 12,5. 4 ⸋**τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.** τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς
Χαλδαίων κατῴκησεν ἐν Χαρράν. κἀκεῖθεν μετὰ
τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκισεν αὐτὸν
εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε⸆,
Dt 2,5. 5 ˈκαὶ **οὐκ ἔδωκεν** αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ **οὐδὲ**
Gn 12,7; 13,15; 17,8; 48,4. **βῆμα ποδός,** καὶ ἐπηγγείλατο **δοῦναι**⸉**αὐτῷ εἰς**
κατάσχεσιν αὐτὴν⸊**καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ'**
6 **αὐτόν,** οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησεν δὲ
Gn 15,13 s. Ex 2,22; 12,40. ⸀οὕτως ὁ θεός⸆, ὅτι **ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον**
ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν⸁**αὐτὸ καὶ κακώ-**
Ex 3,12. 7 **σουσιν ἔτη τετρακόσια· καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν**⸀**δουλεύ-**
σουσιν κρινῶ ἐγώ,⸉ὁ θεὸς εἶπεν⸊, **καὶ μετὰ ταῦτα**

---

13 ⸆ *και αυτου* **D** | ⸂ *ρ. λ.* **D** : *λ. βλασφημα* 𝔓8 : *ρ. βλ. λ.* **ℜ** **E** *al* : *txt* 𝔓74 ℌ *pm* | [+ (⸉𝔓8) **BC** *69 pm* it sy; W : — 𝔓74 **ℵAℜ** **DE** *al*; T | ⁚, H : . W **15** ⸂ *ητενιζον δε αυτω π. οι καθημενοι ει* ⸆ *και* **D** | ⸆ *εστωτος εν μεσω αυτων* **D** *h t.* **7,1** ⸆ *τω Στεφανω* **DE** it | ⸆ *αρα* **ℜD** *pm* | ⸀ *τουτο* **D**. **3** ⸆ *εκ rell*; Th : *txt* **BD** sa. | ⸋ **ℜ** *pl*; S **4** ⸆ *και οι πατερες υμων (ημων οι* **D**) *προ υμων (ημ-* **D** : — *πρ. υ.* **E**.) **DE** *pc* sy^h **5** ⸉ 4231 𝔓74 **ℵAE** *pm*; S : *txt* **BCℜD** *al* Ir^lat **6** ⸀ *αυτω* 𝔓74 **ℵ** *pc* | ⸆ *προς αυτον* **D** Ir^lat | ⸁ *αυτω 33 al* : *αυτους* **D** latsa **7** ⸀ *-σωσιν* **BℵℜE** *pl*; Wh^a : *txt* 𝔓74 **ΔCD** *pc* sa | ⸉ **ℜD** *pl* Ir^lat; S

ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ
τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ 8 Gn 17,10; 21,4.
οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν (L 2,21.)
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ
Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ οἱ πα- 9 Gn 37,11.28; 39,1.2.21; 45,4.
τριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς 5,17. Mt 27,18.
Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ, ¹ καὶ ἐξείλατο 10 Gn 39,21; 41,38–45.
αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν (L 2,40.52.)
⸉αὐτῷ χάριν⸊ καὶ σοφίαν ⸀ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως
Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Ps 105,21.
19 Αἴγυπτον καὶ ⸆ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθεν δὲ 11 Gn 41,54; 42,5.
λιμὸς ἐφ' ⸉ὅλην τὴν Αἴγυπτον⸊ καὶ Χανάαν καὶ
θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ ηὕρισκον χορτάσματα οἱ
πατέρες ἡμῶν. ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα ⸀σιτία ⸉εἰς 12 Gn 42,2.
Αἴγυπτον⸊ ἐξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον·
¹ καὶ ⸀ἐν τῷ δευτέρῳ ⸁ἐγνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελ- 13 Gn 45,1.3.16.
φοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο ⸰τῷ Φαραὼ τὸ
γένος ⸀²Ἰωσήφ. ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέ- 14 Gn 45,9–11; 46,27 LXX.
σατο Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν Ex 1,5. Dt 10,22.
συγγένειαν ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. ⸉καὶ κατ- 15 Gn 46,6; 49,33. Ex 1,6.
έβη⸊ Ἰακὼβ ⸋εἰς Αἴγυπτον⸌, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς
καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, ¹ καὶ ⸀μετετέθησαν εἰς Συχὲμ 16 Gn 23,16 s; 33,19; 50,13
καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ Jos 24,32.
τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὼρ ⸁ἐν Συχέμ.
¹ Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς 17
⸀ὡμολόγησεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς Ex 1,7.
καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, ¹ ἄχρι οὗ ἀνέστη βασι- 18 Ex 1,8.
λεὺς ἕτερος ⸋ἐπ' Αἴγυπτον⸌, ὃς οὐκ ⸉ᾔδει τὸν⸊ Ἰωσήφ.
¹ ⸀οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν 19 Ex 1,10.11.22.
τοὺς πατέρας ⸆ τοῦ ποιεῖν ⸉τὰ βρέφη ἔκθετα⸊ αὐτῶν

10 ⸉ 2 1 *D* : 2 𝔓⁷⁴ *d* | ⸀ εναντι 𝔓⁷⁴ ℵ *al*; T | ⸆ εφ 𝔓⁷⁴ ℌ *E pm*; Th : *txt* *B* ℜ *D al* **11** ⸉ ολης της -του *D*. : ολην την γην -του ℜ *E pl*; S : *txt* 𝔓⁴⁵·⁷⁴ ℌ *pc* **12** ⸀ σιτα Ψ ℜ 1611 *pm* | ⸉ εν -τω ℜ *D pm*; s : *txt* 𝔓⁷⁴ ℌ *E al* **13** ⸀ επι *D* | ⸁ ανεγν- *rell*; Th : *txt* *B A p t* vg. | ⸰ 𝔓⁷⁴ ℵ *pc* | ⸀² αυτου 𝔓⁷⁴ ℵ *A E t* vg; T : του Ι. 𝔓⁴⁵ ℜ *D pl*; S : *txt* *B C pc* **15** ⸉ κατ. δε *B* ℜ *pm*; ℋ : κατ. *D pc* : *txt* 𝔓⁷⁴ ℌ *al* | ⸋ *B*.; [H] **16** ⸀ μετηχθησαν *D*. | ⸁ του 𝔓⁷⁴ ℜ *D pm*; hʳ¹ : του εν *A E*; hʳ² : *txt* ℌ *al* **17** ⸀ επηγγειλατο 𝔓⁴⁵ *D E p* sy^hmg : ωμοσεν ℜ *pl gig* sy : *txt* 𝔓⁷⁴ ℌ *pc t* vg **18** ⸋ 𝔓⁴⁵ᵛⁱᵈ ℜ *D E pm gig* | ⸉ εμνησθη του *D E gig p* **19** ⸀ και *D*. : — *d*. | ⸆ ημων *A C* ℜ *E pl* it; S : *txt* 𝔓⁷⁴ *B* ℵ *D t* vg | ⸉ 3 1 2 𝔓⁴⁵ ℜ *D pl*; S

20 **εἰς τὸ μὴ ζῳογονεῖσθαι**⸆. Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη
Ex 2,2. H 11,23. Μωϋσῆς, καὶ ἦν **ἀστεῖος τῷ θεῷ**· ὃς ἀνετράφη
21 **μῆνας τρεῖς** ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός· ἐκτεθέντος
Ex 2,5.10. δὲ αὐτοῦ⸆**ἀνείλατο** αὐτὸν ἡ **θυγάτηρ** Φαραὼ καὶ
(Ex 4,10.) Sir 45,2. 22 ἀνεθρέψατο αὐτὸν **ἑαυτῇ εἰς υἱόν**. καὶ ἐπαιδεύθη
1 Rg 5,10. L 24,19. Μωϋσῆς ⸂πάσῃ σοφίᾳ⸃ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς
Ex 2,11. 1 K 2,9. H 11,24 s. 23 ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο
αὐτῷ τεσσερακονταέτης χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν
καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι **τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ**
Ex 2,12. 24 **τοὺς υἱοὺς** Ἰσραήλ. καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον
⸆ἠμύνατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονου-
25 μένῳ **πατάξας τὸν Αἰγύπτιον**⸆. ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι
τοὺς ἀδελφοὺς⸆ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δί-
Ex 2,13. Gn 13,8. 26 δωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. τῇ
τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις⸆, καὶ
⸀συνήλλασσεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών· ⸂ἄνδρες,
Ex 2,14. 27 ἀδελφοί ἐστε·⸃ ἱνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; ˈ **ὁ δὲ ἀδι-**
(L 12,14.) **κῶν τὸν πλησίον** ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών· **τίς σε**
28 **κατέστησεν** ἄρχοντα **καὶ δικαστὴν** ἐφ' **ἡμῶν**; **μὴ**
ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνεῖλες ἐχθὲς τὸν
Ex 2,15.22; 18,3 s. 29 **Αἰγύπτιον**; ⸂**ἔφυγεν δὲ**⸃ **Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ**,
καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν
Ex 3,2. Dt 33,16. 30 υἱοὺς δύο. Καὶ ⸂πληρωθέντων ἐτῶν⸃ τεσσεράκοντα
ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινὰ **ἄγγελος**⸆
31 **ἐν** ⸉**φλογὶ πυρὸς**⸊ **βάτου**. ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν ⸀ἐθαύ-
Act 9,10! μαζεν ⸋τὸ ὅραμα⸌· προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατα-
Ex 3,6. 32 νοῆσαι ⸂ἐγένετο φωνὴ κυρίου⸃· **ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν**
3,13. Mt 22,32p. **πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ**⸆**Ἰσαὰκ καὶ**⸆

---

19 ⸆ *τα αρρενα* ***Egig*** ***21*** ⸆ *παρα τον ποταμον* ***Dpc***(***E*** syʰ) ***22*** ⸂*εν π. σ.* 𝔓⁷⁴ᵛⁱᵈ ***אACE***; T : *πασαν την -ιαν* ***D****** (Cl) : *txt* ***B𝔎pl*** ***24*** ⸆ *εκ του γενους αυτου* (***D***)***Egig*** sy. | ⸆ *και εκρυψεν αυτον εν τη αμμω* ***D*** ***25*** ⸆ *αυτου* ***A𝔎Dpl***; 𝔖 ***26*** ⸆ *και ειδεν αυτους αδικουντας* (+ *αλληλους* Blass *cj*) ***D****. | ⸀*-ηλασεν* ***A𝔎Epm*** | ⸂*τι ποιειτε ανδρες αδ.;* ***D***. ***29*** ⸂*ουτως και εφυγαδευσεν* ***D**** (***E*** *gig*) ***30*** ⸂*μετα ταυτα πλησθεντων αυτω ετη* ***D*** | ⸆*κυριου* ***𝔎Dpl*** *e p w* sy : 𝔖 | ⸉! *πυρι φλογος* 𝔓⁷⁴ ***ACEpc*** *t* vg syᵖ ***31*** ⸀*-ασεν* ***ℌal***; H : *txt* 𝔓⁷⁴ ***א𝔎Dpm*** | ⸋ ***A***. | ⸂*ο κυριος ειπεν αυτω λεγων* ***D*** ***32*** ⸆ *bis θεος* ***D*** (*ο θ.* ***𝔎E*** *33 pm*) *gig* vg : *txt* 𝔓⁷⁴ ***ℌal***

Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα
κατανοῆσαι. ⸂εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος⸃· λῦσον τὸ 33 Ex 3,5.
ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ
ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν 34 Ex 3,7.8.10; 2,24; 4,19.
τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ
⸀αὐτοῦ ⸁ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· καὶ
νῦν δεῦρο ⸀²ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον. Τοῦτον τὸν 35
Μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες· τίς σε κατέστησεν Ex 2,14.
ἄρχοντα καὶ δικαστήν⸆; τοῦτον ὁ θεὸς °καὶ ἄρχοντα 3,13 s; 5,31.
καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ
ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς 36 Ex 7,3.10; 14,21.
ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν ⸂γῇ Αἰγύπτῳ⸃ καὶ ἐν 5,12!
ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσερά- Nu 14,33.
κοντα. οὗτός ἐστιν °ὁ Μωϋσῆς ὁ εἴπας τοῖς υἱοῖς 37 3,22.
Ἰσραήλ· προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ θεὸς ἐκ τῶν Dt 18,15.
ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ⸆. οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος 38
⸉ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου 53!
τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινὰ καὶ τῶν Ex 19,3. Dt 9,10.
πατέρων⸊ ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι 5,20. H 4,12. Dt 33,3 Lxx.
⸀ὑμῖν, ¦ ⸀ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες 39
ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ⸁ἐστράφησαν °ἐν ταῖς Nu 14,3.
καρδίαις °²αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, ¦ εἰπόντες τῷ Ἀαρών· 40 Ex 32,1.23.
ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ
Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
οὐκ οἴδαμεν τί ⸀ἐγένετο αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν 41 Ex 32,4.6.
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ
εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν
αὐτῶν. ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς 42 R 1,24.
λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέ- Jr 7,18 Lxx. 19,13.
γραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν·

---

33 ⸂και εγενετο φωνη προς αυτον **D**. **34** ⸀αυτων $\mathfrak{P}$74 **ℌℜE***pl*; T : *txt* **BD** sy[p] | ⸁ακηκοα **D***pc* | ⸀²αποστελω **ℜ***pm* **35** ⸆εφ ημων **ℵCD***pc* : εφ ημας **E** *33 pm* : *txt* $\mathfrak{P}$45.74 **BAℜ***al* | ° $\mathfrak{P}$45.74 **ℵAC***al* **36** ⸂τη Αιγ. **BC***al*; H : γη -του $\mathfrak{P}$74 **D***al* latsy : *txt* **ℵAℜE***al* **37** ° $\mathfrak{P}$74 **D** *1 614 1175 al* | ⸆(Dt 18,15) αυτου ακουσεσθε **C(D)E** *33 pm* latsy **38** ⸉(εν τη εκκλ. *ante* των πατ. P. Schmiedel *cj*) | ⸀ημ- **ACℜD***pm*; Th : *txt* $\mathfrak{P}$74 **Bℵ***al p* Ir **39** ⸀οτι **D** | ⸁απεστρ- **D** *69* vg. | ° $\mathfrak{P}$74 **ℜD***pm* | °² **D** Or **40** ⸀γεγονεν **ℜD***pm*

Am 5,25–27. μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι
ἔτη τεσσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ⁏,
43 καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μόλοχ
καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ⊤ ⸀Ῥομφά,
τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς⁏;
καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ⸂ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.
Ex 27,21 etc. Ap 15,5. 44 ¦Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ° ἡμῶν
Ex 25,40. ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ
Gn 17,8; 48,4. Dt 32,49. 45 ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑωράκει⁏· ἣν καὶ
Jos 3,14; 18,1. εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ
Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ⸀ἐξῶσεν
ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως
2 Sm 7,2. Ps 132,5. 46 τῶν ἡμερῶν Δαυίδ· ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ καὶ ᾐτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα τῷ ⸀οἴκῳ Ἰακώβ.
1 Rg 6,1. 47.48 ¦Σολομὼν δὲ οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. ¦⸂ἀλλ᾽ οὐχ
17,24. ⊤ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ⸃· καθὼς ὁ
προφήτης λέγει·
Is 66,1 s. Mt 5,34 s. 49 ὁ οὐρανός ⸀μοι θρόνος,
⸂ἡ δὲ⸃ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·
ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι, λέγει κύριος,
ἢ ⸀τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;
57. Ex 33,9; 33,3. 50 οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησεν ⸉ταῦτα πάντα⸊;
Lv 26,41. Jr 9,25; 6,10. 51 ¦Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι ⸀καρδίαις καὶ τοῖς
Nu 27,14. Is 63,10. ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε,
Chr 36,16. Mt 23,31 p. 52 ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προ-
φητῶν οὐκ ἐδίωξαν ⸂οἱ πατέρες ὑμῶν⸃; καὶ ἀπ-
1 P 1,10. έκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως
2,23! Mt 27,19. τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς

---

42 ⁏; et *43* ⁏. H *43* ⊤ *υμων* $\mathfrak{P}^{74}$ **𝔖ℜE***pl h* vg sy^{h}; S : *txt* **BD***pc gig* sy^{p} Ir Or | ⸀ *Ρομφαν* **א***; T : *Ρεμφαμ* **D** lat Ir^{lat}; h^{r1} : *Ρεμφαν 1 429 pm* Or; h^{r2} : *Ρεμφα 81* Ir^{arm} : *Ραιφαν* $\mathfrak{P}^{74}$ **A***pc*; h^{r3} : *Ρεφαν* **CE***al* sy; h^{r4} S : *txt* **B** | ⸂ *επι τα μερη* **D***gig (e p) *44* ° $\mathfrak{P}^{74}$ *69 pc* | ⁏, H *45* ⸀ *εξεωσεν* **א*E** *33 al*; T *46* ⸀ (Ps 132,5) *θεω* **ACℜE***pl* latsy; H^{db} : ($\overline{\varkappa\omega}$ = *κυριω* h^{s2} *cj*) : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **Bא*D** **H**; h^{s1} *48* ⸂ *ο δε υ. ου κατ. εν χ.* **D** (it) | ⊤ *ως* $\mathfrak{P}^{74}$. *49* ⸀ *μου* $\mathfrak{P}^{74}$**D**. | ⸂ *και η* **B** *h* sy^{p}; 𝔎 | ⸀ *ποιος* **D** *h* *50* ⸉ $\mathfrak{P}^{74}$**ACD** *pm* *51* ⸀ *ταις κ.* **א**. : *καρδιας* **B**.; h : *τη -ια* **ℜE***pl* it; S : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$**AC** **D** *p* vg sy^{h} *52* ⸂ *εκεινοι* **D***(⸉ *h*)

ἐγένεσθε, ˡοἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς 53 33. Ex 20. J 7,19. Dt 33,2 Lxx. G 3,19. H 2,2.
ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.
Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις 54 5,33. Ps 35,16; 112,10.
αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ᾽ αὐτόν. ὑπάρ- 55
χων δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς τὸν
οὐρανὸν εἶδεν δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ᵀἑστῶτα ἐκ Mt 26,64 p. Mc 16,19.
δεξιῶν τοῦ θεοῦ, ˡκαὶ εἶπεν· ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς 56
οὐρανοὺς ⸀διηνοιγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ⸂ἀνθρώ- Mt 3,16. 10,11. J 1,51.
που ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ θεοῦ. κράξαντες δὲ 57
φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρ- 51.
μησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ᾽ αὐτόν, ˡκαὶ ἐκβαλόντες 58 Lv 24,14. Mt 23,37.
ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες H 13,12s. J 16,2. (14,19.) Dt 17,7.
ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια ⸀αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας 22,20.
νεανίου ᵀκαλουμένου Σαύλου⁚. καὶ ἐλιθοβόλουν 59 Mt 23,37.
τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· κύριε Ps 31,6. L 23,46.
Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεὶς δὲ τὰ γόνατα 60
ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς Mt 5,44! L 23,34.
⸉ταύτην τὴν ἁμαρτίαν⸊. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.
ˡΣαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. 8 7,58; 22,20. L 11,48!
9 21 Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ᵀ 11,19. J 16,2. Mt 10,23 p.
ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες
[δὲ] διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας
καὶ Σαμαρείας πλὴν τῶν ἀποστόλων ᵀ. συνεκόμισαν 2 Mt 14,12.
δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν 2,5; 22,12.
κοπετὸν μέγαν ἐπ᾽ αὐτῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο 3 9,1.21; 22,4; 26,11.
τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, 1K 15,9. Ph 3,6. G 1,13.23.
σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς
φυλακήν.

8 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελι- 4 40; 9,32; 11,19.
ζόμενοι τὸν λόγον ᵀ. Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς 5 6,5!

---

55 ᵀ *του κυριον D h p* *56* ⸀*ανεωγμ-* $\mathfrak{P}$74 *𝔐 pm* | ⸂ *θεου* $\mathfrak{P}$74. *58* ⸀*εαυ- B.*; W : — *𝔐 al* | ᵀ *τινος D* it sy^p | ⁚ , W *60* ⸉ 2 3 1 $\mathfrak{P}$74 *ℵ 𝔐 E pl*; T : *txt* $\mathfrak{P}$45 *B A C D* *8,1* ᵀ *και θλιψις D* (*h* sa) | [+ $\mathfrak{P}$74 *B C 𝔐 D pm*; W : *τε A* : — *ℵ* 33*; T | ᵀ *οι εμειναν εν Ιερουσαλημ D** (*1175*) it sa *4* ᵀ *του θεου E l w* vg^cl sy^p

1,8; 17,3; 18,28. °τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν
10s; 16,14. 6 Χριστόν. ⸂προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι⸃ τοῖς λεγομένοις
H 2,1. ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν
Mc 16,17. 7 αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. πολλοὶ
γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα
φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχοντο· πολλοὶ δὲ παραλελυ-
J 4,40–42. 8 μένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν· ἐγένετο δὲ πολλὴ
9 χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι 10 22
L 23,12. Σίμων ⸀προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων °καὶ ⸁ἐξ-
5,36. ιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα
6! 10 ἑαυτὸν μέγαν, ¹ ᾧ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ
ἕως μεγάλου λέγοντες· οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ
11 θεοῦ ἡ ⸀καλουμένη μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐτῷ
διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι
Mt 28,19. 12 αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελι-
ζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ
ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε
13 καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν,
καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ,
θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινο-
14 μένας ἐξίστατο. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσο-
11,1.22. L 8,13!; 9,52! λύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται °ἡ Σαμάρεια τὸν
8,1. λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον
15 καὶ Ἰωάννην, ¹ οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο
16 περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον· οὐδέπω
(10,48.) γὰρ ἦν ⸂ἐπ' οὐδενὶ⸃ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ
2,38; 19,2–7. βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
6,6! Nu 27,18. 17 Ἰησοῦ⸆. τότε ⸀ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς,
Dt 34,9. 18 καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. Ἰδὼν δὲ °ὁ Σίμων 23
ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων
δίδοται τὸ πνεῦμα⸆, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα

---

5 ° *CℜDpl*; S : *txt* 𝔓74 *B*א*Apc* **6** ⸂ως δε ηκουον παν[τες?] οι ο. προσ. *D* (sy^p) **9** ⸀ προυπαρχων *et* ° *et* ⸁ εξεστανε (?) *D* **10** ⸀ λεγομενη *614* : — ℜ*pm* sy^p sa : *txt* 𝔓74 ℌ*Dal* **14** ° *209**; W **16** ⸂ επι ουδενα *D**. | ⸆ Χριστου *D* **17** ⸀ -θουν *AℜD*pl* : -θουν αυτοις 𝔓45 *p* **18** ° 𝔓74 Ψ *614 pc* | ⸆ το αγιον 𝔓45.74 *ACℜDpl*; S : *txt B*א

⸀⸆λέγων· δότε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ᾧ 19
ἐὰν ἐπιθῶ ⸇τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. 6,6!
11 ⸀Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· τὸ ἀργύριόν σου 20
σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Mt 10,8.
θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστιν 21 18,10. E 5,5! Kol 1,12. Ps 78,37.
σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ
καρδία σου **οὐκ ἔστιν εὐθεῖα** ἔναντι τοῦ θεοῦ.
⸀μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ 22
δεήθητι τοῦ κυρίου εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ Dt 29,17 Lxx.
ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· ⸂εἰς γὰρ **χολὴν πικρίας** 23 Is 58,6. (E 4,8. Kol 3,14.)
καὶ **σύνδεσμον**⸃ **ἀδικίας** ⸀ὁρῶ σε ὄντα. ἀποκριθεὶς 24 H 12,15.
δὲ ὁ Σίμων εἶπεν⸆· ⸇δεήθητε ὑμεῖς ⸀ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς
τὸν ⸁κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ⸂ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρή-
κατε⸃⸆2. Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλή- 25
σαντες τὸν λόγον τοῦ ⸀κυρίου ὑπέστρεφον εἰς
Ἱεροσόλυμα, πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαριτῶν L 9,52! J 4,35!
εὐηγγελίζοντο.
12 24 Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον 26
λέγων· ⸂ἀνάστηθι καὶ⸃ ⸀πορεύου κατὰ μεσημβρίαν 22,6.
ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ
εἰς Γάζαν· ⸋αὕτη ἐστὶν ἔρημος.⸌ καὶ ἀναστὰς 27
ἐπορεύθη⁚. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυ- Ps 68,32. Is 56,3–7.
νάστης Κανδάκης ⸀βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν
ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, [ὃς] ἐληλύθει προσ- 24,11. J 12,20.
κυνήσων εἰς Ἰερουσαλήμ⁚2, ⸀ἦν ⸀δὲ ὑποστρέφων καὶ 28
καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ °καὶ ⸁ἀνεγίνωσκεν 17,11.
τὸν προφήτην Ἠσαΐαν. εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ 29
Φιλίππῳ· πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι
τούτῳ. ⸀προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ 30

---

19 ⸆ *παρακαλων και D gig p.* | ⸇ *καγω D p* *23* ⸂ *εν γ. πικριας χολη κ. συνδεσμω D** Irlat | ⸀ *θεωρω D 614 pc* *24* ⸆ *προς αυτους D* | ⸇ *παρακαλω D 614 pc gig* syh | ⸀ *περι D* pc* | ⸁ *θεον D 33 pm p* sy | ⸂ *μοι τουτων των κακων ων ειρ. μοι D(E)* | ⸆2 *ος πολλα κλαιων ου διελιμπανεν D** (syhmg); ⊣ hr ⊢ *25* ⸀ *θεου* 𝔓74 *A pc* *26* ⸂ *αναστας* 𝔓50 *D 181* | ⸀ *-ευθητι* 𝔓50 *CD 181 pc* | ⸋ (Beza *cj*) *27* ⁚, H | ⸀ *β. τινος D**. : *της β.* 𝕽 *pl* : *txt* 𝔓50.74vid 𝕳 *E pc* | [+ 𝔓50 *B*𝕽*E pl*; W : — 𝔓74vid ℵ* *A C* D** lat; T | ⁚2. W *28* ⸀ *τε* ℵ*A*𝕽*D pm*; T : *txt* 𝔓74 *BC al* | ° 𝔓74 ℵ* *D 88 al p t*; T | ⸁ *αναγινωσκων D p t* vg sa *30* ⸀ *προσελθων* 𝔓50 *181*

ἀναγινώσκοντος Ἠσαΐαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν·
31 ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; ¹ὁ δὲ εἶπεν·
L 24,27. J 16,13. πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μή τις ⸀ὁδηγήσει με;
παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα ⸁καθίσαι
32 σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνω-
σκεν ἦν αὕτη·

Is 53,7 s. **ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη,**
καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ ⸀κείροντος αὐτὸν ἄφωνος,
οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.
33 **Ἐν τῇ ταπεινώσει⸆ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη·**
τὴν⸇ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται;
ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

34 ¹ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν· (25)
δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει °τοῦτο;
10,34. Mt 5,2. 35 περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός; ¹ἀνοίξας δὲ ὁ
Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν.
36 ¹ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπί ⸀τι
10,47. ὕδωρ, καί φησιν ὁ εὐνοῦχος· ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει
38 με βαπτισθῆναι;⸆ καὶ ἐκέλευσεν στῆναι τὸ ἅρμα,
καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ τε Φί-
39 λιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ὅτε
1 Rg 18,12. δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα⸆ κυρίου ἥρπα-
1 Th 4,17. 2 K 12,2.4. σεν τὸν Φίλιππον⸇, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ
16,34. εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ ⸉τὴν ὁδὸν αὐτοῦ⸊ χαίρων.
41 21,8 s. 40 ¹Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος
εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἐλθεῖν
αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

---

31 ⸀-ση P^{74} *A𝔎pm*; W : *txt* P^{50} *𝔖Eal* | ⸁συνκαθ- P^{74}. **32** ⸀-ραντος $P^{50.74}$ *𝔖EHpm*; Th : *txt B𝔎al* **33** ⸆αυτου *C𝔎E pl*; S : *txt* P^{74} *B*א*A pc* lat Ir[lat] | ⸇δε P^{74} *𝔎E pl* Ir[lat]; S **34** ° *B*pc*; W **36** ⸀το P^{74} *69 pc* | ⸆(**37**) ειπεν δε (+ αυτω *103 pc* sy[h]; ⊣h[r1]⊢ : + αυτω ο Φιλιππος *Eal*; ⊣h[r2]⊢)· ει πιστευεις εξ ολης της καρδιας (+ σου *E 103 al* sy[h]; ⊣h[r]⊢), εξεστιν ([εξ.] ⊣h[r]⊢ : σωθηση *E*). αποκριθεις δε ειπεν· πιστευω τον υιον του θεου ειναι τον Ιησουν Χριστον (— Χρ. vg[codd] Ir; ⊣h[r8v]⊢) *429* (*E 103 al* it vg[cl] sy[h]; ⊣h[r]⊢) **39** ⸆αγιον επεπεσεν επι τον ευνουχον, αγγελος δε *Apc p w* (sy[h]) Ephr; h[r] | ⸇απ αυτου *p* sy[hmg] Aug | ⸉3 1 2 *B*.; W

13 26 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου 9
εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ
ἀρχιερεῖ ¹ ᾐτήσατο παρ᾽ αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δα- 2
μασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ⸀ἐάν τινας
εὕρῃ ⸉τῆς ὁδοῦ ὄντας⸊, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας,
δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἰερουσαλήμ. Ἐν δὲ τῷ 3
πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ,
ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ, ¹ καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν 4
λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις;⸆
¹ εἶπεν δέ· τίς εἶ, κύριε; ὁ δέ· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς⸆ 5
ὃν σὺ διώκεις· ⸀ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς 6
τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεταί σοι ⸂ὅ τί⸃ σε δεῖ ποιεῖν.
¹ οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν 7
ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεω-
ροῦντες. ⸂ἠγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς,⸃ ἀνεῳγ- 8
μένων °δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ⸀οὐδὲν ἔβλεπεν·
χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν.
¹ καὶ ⸀ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν 9
οὐδὲ ἔπιεν.
26 Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἁνα- 10
νίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι °ὁ κύριος·
Ἁνανία. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ, κύριε. ¹ ὁ δὲ κύριος 11
πρὸς αὐτόν· ⸀ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν
καλουμένην εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦ-
λον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, ¹ ⸋καὶ 12
εἶδεν ⸂ἄνδρα [ἐν ὁράματι]⸃ Ἁνανίαν ὀνόματι εἰσελ-
θόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ ⸆χεῖρας, ὅπως ἀναβλέψῃ.⸌
¹ ἀπεκρίθη δὲ Ἁνανίας· κύριε, ⸀ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν 13

1–29: 22,3–21; 26,9–20. 2 Mcc 3,24–40. 4 Mcc 4,1–14.
8,3 ! 14.
19,9.23; 22,6; 24,14.22.
1 K 9,1; 15,8.
1 Sm 24,9 ss; 26,13 ss.
Sap 18,1. Dt 4,12. Dn 10,7.
J 9,39.
13,11.
10,3.17.19; 11,5; 12,9; 16,9 s; 18,9; 22,17; 23,11; 27,23. Mt 17,9.
11,25. 21,39.
6,6 !

2 ⸀αν $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*E pc*; T | ⸉ 3 1 2 $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*A al*; T **4** ⸆ (26,14) σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν *E* $sy^{p.h}$ (*ead. post vs.* 5 *431* it vg^{cl}) **5** ⸆ (22,8) ο Ναζωραιος *ACE pc* it sy **6** ⸀ et tremens ac stupens dixit: Domine, quid me vis facere? Et Dominus ad eum: vg^{cl} (*h p t* sy^{hmg}) | ⸂ (οτι H) : τι *ℜE pm* **8** ⸂ sed ait ad [eos: Leva]te me de terra. Et cum levassent illum, *et* ° *h* (*p w*) | ⸀ουδενα *CℜE pl* **9** ⸀ sic mansit *h*. **10** ° $\mathfrak{P}^{74}$ **11** ⸀αναστα *B 1 pc* lat; *H* **12** ⸋ *vs. h.* | ⸂ ανδρα $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*A pc* lat; T : (10) α. εν οραματι *BC pc*; W : εν ο. α. *ℜE pl*; S | ⸆ τας *BE pc*; [H] **13** ⸀ ακηκοα *ℜ pl*; S : *txt* *ℌE pc*

περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ τοῖς ἁγίοις
14 *σου ἐποίησεν ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν*
2. 1 K 1,2! *παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλου-*
2 K 4,7. R 9,22 s. 13,2. G 1,15! 15 *μένους τὸ ὄνομά σου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ*
R 1,5. 1 T 1,12. 26,18; 27,24. *κύριος· πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος*
τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον [τῶν] ἐθνῶν
23.29; 5,41! 2 K 11,23–28. 16 *τε καὶ βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραήλ· ἐγὼ γὰρ ὑπο-*
Kol 1,24. *δείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός*
17 *μου παθεῖν.* ⸂*Ἀπῆλθεν δὲ Ἁνανίας*⸃ *καὶ εἰσῆλθεν*
6,6! *εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας*
εἶπεν· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με,
8,17! *Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρχου, ὅπως*
18 *ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου. καὶ*
εὐθέως ἀπέπεσαν ⸉*αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν*⸊ ⸀*ὡς*
λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη,
27,36. 19 ˈ*καὶ λαβὼν τροφὴν* ⸀*ἐνίσχυσεν.*
Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν
G 1,16. 20 *ἡμέρας* ⸀*τινάς,* ˈ*καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς*
ἐκήρυσσεν⸆ *τὸν Ἰησοῦν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ*
21 *θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες* ⸋*οἱ ἀκούοντες*⸌ *καὶ*
1.14; 8,1.3! 1 K 1,2! *ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας* ⸀*εἰς Ἰερου-*
σαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ
ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς
22 *ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνε-*
δυναμοῦτο⸆ *καὶ συνέχυννεν* ⸆ *Ἰουδαίους τοὺς κατοι-*
18,28. *κοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν*
(23,12–29.) 23 *ὁ χριστός*⸆². *Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί,*
20,3; 23,16. 24 *συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν· ἐγνώ-*
σθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετη-
2 K 11,32 s. *ροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας* ⸂*ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς*
25 *ὅπως αὐτὸν* ⸀*ἀνέλωσιν*⸃· *λαβόντες δὲ* ⸂*οἱ μαθηταὶ*
Jos 2,15. 17,10; 23,23.31. *αὐτοῦ*⸃ *νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτὸν*

---

15 [+ **BC***; W : — 𝔓74 **ℵAℜE***pl*; T **17** ⸂ *τοτε εγερθεις Αν. απ.* *614 pc (h) p* (sy^p) **18** ⸉ 2—4 1 𝔓74 **ℵCℜE***pl*; S : *txt* 𝔓45 **BA** *69* | ⸀ *ωσει* **CℜE***pl*; S **19** ⸀ *εν-ισχυθη* (*-υσθη* 𝔓45) **BC****al*; H | ⸀ *ικανας* 𝔓45. : plurimos *h*. **20** ⸆ *μετα πασης παρρησιας* *h* Ir **21** ⸋ 𝔓45.74 *440*. | ⸀ *εν* **BCℜE***pl*; H : *txt* 𝔓74 **ℵA***pc* **22** ⸆ *τω λογω* **C** (*εν τω λ.* **E**) *pc h p* | ⸆ *τους rell*; S : *txt* 𝔓74vid **Bℵ*** *1175*. | ⸆² in quo deus bene sensit *gig* (*h p*) **24** ⸂ 5 7 6 1 3 4 *et* ⸀ *πιασωσιν* **A***pc* **25** ⸂ *αυτον οι μαθ.* **ℜE** (⸉ *429*) *pm*

χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. Παραγενόμενος δὲ εἰς 26 G 1,(17.)18 s.
Ἰερουσαλὴμ ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς·
καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι
ἐστὶν μαθητής. Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν 27 4,36! 11,25.
ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο
αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν °τὸν κύριον καὶ ⸀ὅτι
ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιά- 20.
σατο ἐν τῷ ὀνόματι⸆ Ἰησοῦ. καὶ ἦν μετ᾽ αὐτῶν εἰσ- 28
πορευόμενος ⸋καὶ ἐκπορευόμενος⸌ εἰς Ἰερουσαλήμ,
παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου, ¦ἐλάλει 29
τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς ⸀Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ
ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ 30
κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν⸆ καὶ ἐξαπέστειλαν
°αὐτὸν εἰς Ταρσόν. 11,25. G 1,21.

10 ⸂Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰουδαίας 31
καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχεν εἰρήνην οἰκο- K 14,3.
δομουμένη˙ καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ κυρίου˙²,
καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπλη- 2,47.
θύνετο.⸃

14 27 Ἐγένετο δὲ Πέτρον ⸀διερχόμενον διὰ πάντων 32 8,4!
κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦν-
τας ⸁Λύδδα. εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ὀνόματι 33
Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάτου, (8,2; 14,8.
ὃς ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· 34
Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς⸆ Χριστός· ἀνάστηθι καὶ 8,7 s! Mt 9,6p. 10,8.
στρῶσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ἀνέστη. ¦καὶ εἶδαν 35
αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ⸀Λύδδα καὶ °τὸν
⸁Σαρῶνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.
Ἐν ⸀Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, 36

---

27 ° 𝔓74. | ⸀(ὅ τι W) | ⸆ του 𝔓74 ℵℜ*E**pm*; S : *txt* **BAC***al*   **28** ⸋ 𝔓74 ℜ *al*
29 ⸀Ελληνας *A*   **30** ⸆ δια νυκτος *E*(*pc*) (⸉ *gig*) *p* sy (⸉ syp) sa | ° 𝔓74 *A al*   **31** ⸂ αι .. -σιαι .. ειχον .. -ναι κ. -ναι .. -θυνοντο ℜ(*E*)*pm* | ˙, *et* ˙² —, H   **32** ⸀εϱχ- 𝔓74. | ⸁-δαν 𝔓74 *C*ℜ*Epl*; S   **34** ⸆ ο *A*ℜ*Epm*; S   **35** ⸀-δαν *ut* 32 *eti*. 𝔓53 | ° 𝔓53 ℵ* | ⸁Σαρωνᾶν 𝔓45 *81 614 al* : Ἀσσάρωνα ℜ*al* (*i. e.* Ἀσσαρῶνα *sec.* Jes. 33, 9 *hebr.* Eb. Nestle *cj*) : *txt* 𝔓53.74 ℌ*Eal*   **36** ⸀(*potius* Ιοπη comm, *it.* 9, 38—11, 13)

ἡ διερμηνευομένη λέγεται ⸀Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης
37 ⸉ἔργων ἀγαθῶν⸊ καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. ἐγένετο
δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν
ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ ⸀ἔθηκαν ἐν ⸆ ὑπερῴῳ.
38 ⸋ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ
ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν
δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες· μὴ ὀκνήσῃς
39 διελθεῖν ἕως ἡμῶν. ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν
αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον,
καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι
καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει
Mc 5,40 s. 40 μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ ⸀Δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ ἔξω
πάντας ὁ Πέτρος καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο,
Mt 10,8. καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν· Ταβιθά,
L 7,15. ἀνάστηθι⸆. ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς,
41 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. δοὺς ⸀δὲ αὐτῇ
3,7 s. 32. χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους
19,17. 42 καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν
δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης °τῆς Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν
43 πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον. Ἐγένετο δὲ⸆ ἡμέρας ἱκανὰς 11
10,6. μεῖναι ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

27,1. Mt 8,5 p; 27,54 p. 10 Ἀνὴρ δέ τις⸆ ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, 15 2
ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς,
L 7,5! 2 ⸋εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ
3 καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διὰ παντός, ⸋εἶδεν ἐν ὁρά-
30; 9,10! μάτι φανερῶς, ὡσεὶ °περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας,
8,1. L 1,11. ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ
4 εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ
καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπεν· τί ἐστιν, κύριε;
εἶπεν δὲ αὐτῷ· αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημο-

---

36 ⸀(δ- W) | ⸉ 𝔓53.74 ℵ*A*𝔐*pm*; T : *txt* 𝔓45 ***BCE****al* **37** ⸀*εθ. αυτην* 𝔓74 ℵ**A**pc*; Th : *αυτην εθ.* 𝔓45.58***C***𝔐***E****pl*; S : *txt* ***B*** it | ⸆*τω* 𝔓53.74 ***1C*** *pm* **39** ⸀(δ- W) **40** ⸆in nomine domini nostri Jesu Christi it sy^h sa (Cypr) **41** ⸀*τε* 𝔓74 ***1*** it **42** ° 𝔓58***B C****.; H **43** ⸆*αυτον* 𝔓74***AE****al* (⸉ ***C***𝔐*pm*; s); W : *txt* 𝔓58***B***ℵ**pc* **10,1** ⸆*ην* 𝔐*pm gig* vg **3** ° 𝔐*al*

σύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν (2 Rg 19, 28.) Henoch 103, 4.
τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην 5
καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά ⸋τινα ⸀ὃς ἐπικαλεῖται Πέ-
τρος⸃· οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, 6 9,43.
ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν⸆. ὡς δὲ ἀπῆλθεν 7
ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκε- Mt 8,9 p.
τῶν καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούν-
των αὐτῷ, ¹καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς ἀπ- 8 9–48: 11,5–17.
έστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον 9
ὁδοιπορούντων ⸀ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων
ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ 3,1.
ὥραν ⸁ἕκτην. ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν 10
γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ⸀ἐγένετο
ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, ¹καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγ- 11 7,56. Mt 3,16. J 1,51.
μένον καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην με-
γάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς⸆καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς,
¹ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα⸆καὶ ἑρπετὰ 12
τῆς γῆς καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο 13
φωνὴ πρὸς αὐτόν· ἀναστάς, ⸋Πέτρε, θῦσον καὶ
φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· μηδαμῶς, κύριε, ὅτι 14 Ez 4,14. Lv 11.
οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. καὶ 15 Mt 15,11 p. G 2,12. R 14,14.
φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· ἃ ὁ θεὸς 1 T 4,4.
ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ 16
τρίς, καὶ ⸋εὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν
οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν ⸀ἑαυτῷ⸆διηπόρει ὁ Πέτρος 17
τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα ὃ εἶδεν, ⸆ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπ- 9,10!
εσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν
οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα,
¹καὶ φωνήσαντες ⸀ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπι- 18
29 καλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. Τοῦ δὲ 19
Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν 9,10! J 14,26. 11,28; 13,2.4; 15,28; 16,6 s; 20,23! (15,8.)

5 ⸋ ℵℜEpm | ⸀τον -λουμενον -ον ℜEpm 6 ⸆ουτος λαλησει σοι τι σε δει ποιειν 69mg 1611 pc vgcl : versum 11,14 add 321 pc 9 ⸀αυτων 𝔓74 ℵAEpm; T : txt BCℜal | ⸁ενατην ℵ3 255 pc : εκτ. της ημερας Agig 10 ⸀επεπεσεν ℜEal latsy sa : επεσεν 460 pc Cl : ηλθεν 𝔓45 aeth. 11 ⸆δεδεμενον και 𝔓45C*ℜpl it(sy); S 12 ⸆και τα θηρια Cℜpm(∫ Epc) syh : txt 𝔓74 ℌal lat syp 13 ⸋ 𝔓45 gig Ambr 16 ⸋ 𝔓45 pc d g p* syp sa Ambr 17 ⸀αυ- Bpc; ha (αὐ-) | ⸆εγενετο Dp et ⸆ και CℜDpm 18 ⸀επυθοντο BC.; ℜ

20 τὸ πνεῦμα⸆· ἰδοὺ ἄνδρες ⸀δύο ⸁ζητοῦντές σε· | ἀλλὰ
ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν
21 διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. κατα-
(J 18,8.) βὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας⸆ εἶπεν· ἰδοὺ
22 ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε·⸇ τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; | οἱ
δὲ εἶπαν⸆· Κορνήλιος⸆ ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος
καὶ φοβούμενος τὸν θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ
ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ
ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον
23 αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. ⸂εἰσκαλεσά-
μενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν.⸃ Τῇ δὲ ἐπαύριον
ἀναστὰς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελ-
24 φῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. τῇ δὲ
ἐπαύριον ⸀εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορ-
44. νήλιος ἦν ⸂προσδοκῶν αὐτούς⸃, συγκαλεσάμενος τοὺς
25 συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους⸆. ⸂Ὡς
δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας
Mt 8,8. αὐτῷ ὁ Κορνήλιος⸃ πεσὼν ⸀ἐπὶ τοὺς πόδας προσ-
14,15. L 5,8. 26 εκύνησεν. ὁ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων·
Ap 19,10. 27 ⸀ἀνάστηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι⸆. καὶ
συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὑρίσκει συνεληλυ-
28 θότας πολλούς, | ἔφη τε πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς⸆ ἐπί-
G 2,12. στασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶ-
σθαι ἢ προσέρχεσθαι⸇ ἀλλοφύλῳ· κἀμοὶ ⸉ὁ θεὸς
ἔδειξεν⸊ μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄν-
29 θρωπον· διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμ-
φθείς. πυνθάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ

19 ⸆ αυτω $\mathfrak{P}^{74}$ $\mathfrak{H}$ *69 pc* (⸉ $\mathfrak{P}^{45}$ $\mathfrak{R}$ *D pl*); Th : *txt* **B** | ⸀ τρεις $\mathfrak{P}^{74}$ $\mathfrak{H}$ *E al* lat; [h] : — $\mathfrak{R}$ *D pm p*; T : *txt* **B**. | ⸁ ζητουσι *rell*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **B** ℵ *81*. **21** ⸆ τους απεσταλμενους απο (+ του *al*) Κορνηλιου προς αυτον *H al* | ⸇ τι θελετε η *D* (sy^{h}) **22** ⸆ προς αυτον *D* sy^{p} sa | ⸇ τις *D* (sy^{p}) **23** ⸂ τοτε εισαγαγων ο Πετρος εξεν. αυτους *D 101* **24** ⸀ -θαν ($\mathfrak{P}^{74}$) $\mathfrak{H}$ ($\mathfrak{R}$) *pm*; T : *txt* **B** *D al p* vg sy^{h} | ⸂ προσδεχομενος αυτ. και *et* ⸆ περιεμεινεν *D* (*p** sy^{hmg}) **25** ⸂ Προσεγγιζοντος δε του Πετρου εις την Καισαρειαν (— ε. τ. Κ. *gig*; h^{r2vs}) προδραμων εις των δουλων διεσαφησεν παραγεγονεναι αυτον. ο δε Κορν. εκπηδησας και (— εκπ. κ. *gig*; h^{r2vs}) συναντ. αυτω *D* (*gig*) sy^{hmg}; h^{r1s} | ⸀ προς *D*. **26** ⸀ τι ποιεις *D*. : τι ποι., αναστ. *p w* sy^{hmg} | ⸆ ως και συ *D** *E* it **28** ⸆ βελτιον *D* | ⸇ ανδρι $\mathfrak{P}^{50}$ *D* sy^{p} sa | ⸉ $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ *A E al*; T

30 *με ⁚; ¹ καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· ⸀ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας* 30
μέχρι ταύτης τῆς ὥρας⸌ ἤμην ⸂τὴν ἐνάτην⸃ προσ- 3.
ευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη 1,10!
ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, ¹ καὶ φησίν· Κορ- 31
νήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημο- L 1,13.
σύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. πέμψον 32
οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπι-
καλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος
βυρσέως παρὰ θάλασσαν⸆. ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα 33
πρὸς σέ⸆, σύ τε καλῶς ἐποίησας⸆παραγενόμενος.
νῦν ⸀οὖν πάντες ἡμεῖς ⸂ἐνώπιον τοῦ θεοῦ⸃ ⸂πάρεσμεν J 4,22.
ἀκοῦσαι⸃ πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ⸀ὑπὸ τοῦ 8,35!
⸀²κυρίου. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν· ἐπ’ 34 Dt 10,17. 1 Sm 16,7.
*ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι **οὐκ ἔστιν προσωπο-*** R 2,11!; 10,12. J 9,31; 10,16.
***λήμπτης ὁ θεός**, ¹ ἀλλ’ ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβού-* 35 16,14.
μενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς Ps 107,20; 147,7 Lxx.
*αὐτῷ ἐστιν ⁚· **τὸν** ⸆**λόγον** °ὃν **ἀπέστειλεν** τοῖς υἱοῖς* 36 Is 52,7. Nah 2,1
*Ἰσραὴλ **εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην** διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ⁚·* Mt 28,18. R 10,12. E 2,17; 6,15.
⸋οὗτός ἐστιν πάντων κύριος⸌ ⁚². ὑμεῖς οἴδατε ⁚³τὸ γενό- 37
μενον °ῥῆμα καθ’ ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ⸀⸆ἀρξάμενος⸆ 1,22. Mt 4,12-17. L 3,23.
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν L 16,16; 23,5.
*Ἰωάννης, ¹ Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ⸂ὡς **ἔχρισεν*** 38 4,27. L 4,18. Is 61,1. 1 J 2,27!
*αὐτὸν⸃ **ὁ θεὸς πνεύματι** ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς⸌* Mt 8,16. 1 Th 1,5!
⸀διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς κατα-
δυναστευομένους ὑπὸ τοῦ ⸀διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς L 13,16.
ἦν μετ’ αὐτοῦ· καὶ ἡμεῖς μάρτυρες ⸀πάντων ὧν 39 1,8.
ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ⸆Ἰερου-

---

29 ⁚. H **30** ⸀*απο της τριτης ημ. μ. της αρτι ωρας* ***D***. : (*προ τετ. ημ. απο ταυτης της ωρας* P. Schmiedel *cj*) | ⸂*νηστευων τ. εν. τε* ***D***. : *νηστ. και τ. εν.* 𝔓50 ***𝔎EΨ****pl* **32** ⸆*ος παραγενομενος λαλησει σοι* ***C𝔎D****pm gig t* sy; S : *txt* 𝔓45.74 ***B*ℵ*A*** *al* vg **33** ⸆ *παρακαλων ελθειν σε* (— *σε* ***D******) *προς ημας* ***D****p* syh | ⸆*εν ταχει* ***D***. | ⸀*ιδου* ***D****** syp | ⸂*εν. σου* ***D*** lat syp sa | ⸂*ακουσαι βουλομενοι παρα σου* ***D****** (*gig*, syp) | ⸀*απο* 𝔓74 ℵc***ACD*** | ⸀² *θεου* 𝔓74 ***𝔎D****pm* syp sa : *txt* 𝔓45 ***𝔖E*** *al* **35** ⁚ — · W **36** ⸆*γαρ* ***C*D****pc p t* sy | ° ***BA*** *614 al* lat; ℋ | ⸋ (van Manen *cj*) **36.37** ⁚ *(et* ⁚²*) et* ⁚³, h **37** ° ***D***. | ⸀*-νον* 𝔓45 ***𝔎*** *69 pl*; W | ⸆*γαρ* 𝔓74 ***AD*** lat Irlat **37.38** (*αρξ… Ιωαννης aut transp. in* 38 *post ος aut* — P. Schmiedel *cj*) **38** ⸂*ον εχρ.* ***D****** it sy | ⸀*περιηλθεν* 𝔓45 Ir | ⸀*σατανα* ***E***. **39** ⸀*αυτου* ***D***. | ⸆*εν* 𝔓74 ***𝔖𝔎E****pl* Irlat; T : *txt* ***BD****pc* lat

2,23! Dt 21,22. G 3,13. 40 σαλήμ· ὃν καὶ ἀνεῖλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦ-
1 K 15,4–7. τον ὁ θεὸς ἤγειρεν ⸂ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ⸃ καὶ ἔδωκεν
J 14,19.22; 15,27. 41 αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, ⸆ οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ
1,4.22! L 24,30.43. μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ
Mt 26,29. J 21,13. θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν
17,31. J 5,22. 42 αὐτῷ ⸆ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ⸆· καὶ
R 14,9 s. 2 T 4,1. 1 P 4,5. ⸀παρήγγειλεν ἡμῖν κηρῦξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύ-
ρασθαι ὅτι ⸀οὗτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ
3,24; 5,31! Is 33,24; 53,5 s. 43 κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. τούτῳ πάντες οἱ προ-
Jr 31,34. Ez 34,16. φῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ
Dn 9,24. τοῦ ⸀ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς
44 αὐτόν. Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα
24. ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας
45 τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ
περιτομῆς πιστοὶ ⸀ὅσοι συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι
καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ⸂ἁγίου πνεύματος⸃
2,4; 19,6! Mc 16,17. 46 ἐκκέχυται· ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις
καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. ⸂τότε ἀπεκρίθη⸃ ⸆Πέ-
8,36. Mt 3,11. 47 τρος· μήτι τὸ ὕδωρ ⸉δύναται κωλῦσαί τις⸊ τοῦ μὴ
(8,16.) βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
- 48 ἔλαβον ὡς καὶ ἡμεῖς; ⸂προσέταξεν δὲ⸃ ⸀αὐτοὺς ἐν
1 K 1,17. τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. * τότε (31)
J 4,40! ⸄ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι⸅ ἡμέρας τινάς.
11 ⸂Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ 16 311
28; 8,14. L 8,13! ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν⸃ ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ⸀ἐδέ-
2 ξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. ⸂Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος
10,45; 15,5. εἰς ⸀Ἰερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ

---

40 ⸂τη τρ. ημ. 𝔓74 𝔖𝔎*Epl*; H : μετα την -ην -αν *D***it*. : *txt* ℵ**C* 69 *pc* **41** ⸆και συνανεστραφημεν (συνεστρ- *D**) *Dgigp* sy[h] | ⸆ημερας μ΄ *D* sa (*Egig t*, *p* sy[h] Ephr) **42** ⸀ενετειλατο *D*. | ⸀αυτος 𝔓74 ℵ*A*𝔎*pm* lat Ir[lat]; T **43** ⸀αιματος 36 *pc* **45** ⸀οἱ *B* lat; ℌ | ⸂πν. του αγ. *BD pc*; H **46** ⸂ειπεν δε *D*. | ⸆ο 𝔎*D pm* **47** ⸉ 2 1 3 𝔎*pm*; s : 1 3 2 *E al* : 2 3 1 *D** : *txt* 𝔓74 𝔖 **48** ⸂πρ. τε 𝔓74 *A*𝔎*pm* : τοτε πρ. *D p* sy[p] : *txt* 𝔖*E al* | ⸀αυτοις 𝔓74 ℵ*A*; T | ⸄παρεκαλεσαν αυτ. προς αυτους διαμειναι *D* (sy) **11,1** ⸂Ακουστον δε εγενετο τοις απ-οις και τοις αδ-οις οι (*D**., *cf.* qui erant *d* : τοις *D*[2]) εν τη Ιουδαια *D*(sy[p]) | ⸀-ξατο 𝔓74 *D** **2** ⸀-ροσολυμα 𝔎(*D*)*pl*; S : *txt* 𝔓45.74 *B*ℵ*A* | ⸂Ο μεν ουν Πετρος δια ικανου χρονου ηθελησεν πορευθηναι εις Ιεροσολυμα· και προσφωνησας τους αδελφους και επι-

περιτομῆς⸃ ¹λέγοντες ὅτι ⸀εἰσῆλθες πρὸς ἄνδρας 3 G 2,12. E 2,11.
ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ ⸀συνέφαγες αὐτοῖς. ἀρξά- 4
μενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων· L 1,3.
¹ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ 5 5–17: 10,9–48.
εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι 9,10!
ὡς ὀθόνην μεγάλην ⸀τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ· εἰς ἣν 6
ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον ⸂°τὰ τετράποδα τῆς
γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ °τὰ ἑρπετὰ⸃ καὶ °τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης 7
μοι· ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. εἶπον δέ· 8
μηδαμῶς, κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε Mt 15,11.
εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ⸂ἀπεκρίθη δὲ ⸉ἐκ δευ- 9 15,9.
τέρου φωνὴ⸊ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ⸃· ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν
σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ 10
ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ 11
ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν
οἰκίαν ἐν ᾗ ⸀ἦμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας
πρός με. εἶπεν δὲ ⸉τὸ πνεῦμά μοι⸊ συνελθεῖν 12
αὐτοῖς ⸋μηδὲν ⸀διακρίναντα⸌. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ
καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ ἀνδρός. ⸀ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν 13
°τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ
εἰπόντα⸆· ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι
Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ¹ὃς λαλήσει 14
ῥήματα πρὸς σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ 16,31.
οἶκός σου. ⸂ἐν δὲ⸃ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέ- 15
πεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥσπερ καὶ

στηριξας αυτους (+ egressus est *p* sy^{h}) πολυν λογον ποιουμενος δια των χωρων [*i. e.* δι αυτων εχωρει?] διδασκων αυτους· ος και κατηντησεν αυτοις [*i. e.* αυτου?] και απηγγειλεν αυτοις την χαριν του θεου. οι δε εκ περιτ. αδελφοι διεκρ. προς αυτον ***D*** (*p w* sy^{h}); h^{r}

3 ⸀-θεν *et* -γεν 𝔓45 ***B*** *33 614 al*; ℋ **5** ⸀τέτρασιν ***D***. **6** ⸂τα τετρ. κ. τα ερπ. της γης sy^{p} | ° *ter* ***D*** **9** ⸂εγενετο (+δε ***D***[2]) φωνη εκ τ. ουρ. προς με ***D*** | ⸉ 3 1 2 𝔓45.74 ℌ𝔎 *pm*; Th : *txt* ***BE*** *al* **11** ⸀ημην 𝔓45 𝔎***E*** *pm* vg sy; h **12** ⸉ 3 1 2 𝔎***E*** *pl*; S: *txt* 𝔓45.74 ℌ***D*** | ⸋ 𝔓45vid ***D*** *m p* sy^{h}. | ⸀ανακρ- 𝔓74. **13** ⸀-ηγγελη 𝔓74. | ° 𝔓45 ***DΨ***. | ⸆ αυτω 𝔎***DE*** *pl*; s **15** ⸂και εν 𝔓74.

16 ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος
1,5. τοῦ κυρίου, ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
J 14,16! ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
15,8. 2 P 1,1. 17 ˡεἰ °οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ▫ὁ θεὸς˸ ὡς
G 3,2. καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν
Χριστόν, ἐγὼ τίς ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν θεόν⊤;
21,14. L 2,20! 18 ˡἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν, καὶ ⌐ἐδόξασαν τὸν
13,48; 14,27; 15,12. θεὸν λέγοντες· ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν
5,31. 2 T 2,25. μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.

8,1.4! 19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως 12
27,3. τῆς γενομένης ⸂ἐπὶ Στεφάνῳ⸃ διῆλθον ἕως Φοινίκης
καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν
20 λόγον εἰ μὴ ⌐μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δέ τινες ἐξ
2,36; 10,36; αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες
13,1. ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς
2,47! 21 ⌐Ἕλληνας, εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον Ἰησοῦν⊤. καὶ
13,11. L 1,66. ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς °ὁ
1; 8,14. 22 πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἠκούσθη
δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς °οὔσης
4,36! ἐν Ἰερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν
23 Βαρναβᾶν⊤ ἕως Ἀντιοχείας· ὃς⊤ παραγενόμενος καὶ
ἰδὼν τὴν χάριν °τὴν τοῦ θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρε-
13,43; 14,22. J 8,31! κάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν
6,5. 24 ⊤τῷ κυρίῳ, ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύ-
2,47! ματος ἁγίου καὶ πίστεως. καὶ προσετέθη ὄχλος
9,11.27.30. 25 ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. ⸂ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀνα-
26 ζητῆσαι Σαῦλον, ˡκαὶ εὑρὼν ἤγαγεν⸃ εἰς Ἀντιόχειαν.

---

17 ° 876 2412. | ▫ ***D*** sy^{h} Aug | ⊤ *του μη δουναι αυτοις πνευμα αγιον πιστευσασιν επ αυτω* ***D*** 467 (*p w* sy^{h}) **18** ⌐ *-ξαζον* ***A*** ***Ɽ*** ***E*** *al*; W **19** ⸂ *επι Στ-ου* 𝔓^{74} ***A*** ***E*** *al* : *απο του Στ-ου* ***D***. | ⌐ *μονοις* ***D*** 614 *pc* **20** ⌐ *-νιστας* ***B*** ***Ɽ*** ***E*** *pl*; H : *ευαγγελιστας* ℵ*. : *txt* 𝔓^{74} ***A*** ***D****pc*; h^{r} | ⊤ *Χριστον* ***D*** *pc w* **21** ° ***Ɽ*** ***D*** *pl*; s **22** ° ***A*** ***Ɽ*** ***D*** *al* : *txt* 𝔓^{74} ℌ ***E*** *pm* | ⊤ *διελθειν* ***Ɽ*** ***D*** ***E*** *pl gig* (sy^{h}); s : *txt* 𝔓^{74} ℌ *pc* vg sy^{p} **23** ⊤ *και* ***D*** (*gig*) | ° *rell*; S : *txt* ***B*** ℵ ***A*** 927. | ⊤ *εν* ***B*** *pc*; [H] **25.26** ⸂ *ακουσας δε οτι Σαυλος εστιν εις Θαρσον* (*Τα-* ***D***^{2}), *εξηλθεν αναζητων αυτον· και ως* (— *ως* ***D***^{2}) *συντυχων παρεκαλεσεν* (+ *αυτον* ***D***^{2}) *ελθειν* ***D*** (*gig p* sy^{hmg})

⸂ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι G 2,11.
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρη-
ματίσαι τε ⸀πρώτως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς
⸀Χριστιανούς.⸃ 26,28. 1 P 4,16.
17 32 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ 27 13,1; 15,32.
Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν· ⸂ἀναστὰς 28
δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἅγαβος ⸀ἐσήμαινεν⸃ διὰ 21,10.
τοῦ πνεύματος λιμὸν μεγάλην °μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ’ 10,19!
ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. 18,2. 2 K 8,12.
⸂τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό τις⸃, ὥρισαν 29 12,25; 24,17. R 15,25–28.
ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοι- 1 K 16,1.
κοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ὃ καὶ ἐποίησαν 30 2 K 8,6. G 2,10. 12,25.
ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς (G 2,1.) 15,2; 4,36!
Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

3 18 33 Κατ’ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ⸉Ἡρῴδης 12 4,3.
ὁ βασιλεὺς⸊ τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ
τῆς ἐκκλησίας⸆. ἀνεῖλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν 2 Mt 20,22.23 p.
Ἰωάννου μαχαίρῃ. ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν 3 24,27! L 3,20.
τοῖς Ἰουδαίοις ⸆προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον,
ἦσαν δὲ ⸆¹ἡμέραι τῶν ἀζύμων, ⸂ὃν καὶ⸃ πιάσας ἔθετο 4 4–10: 5,18–23.
εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις στρα-
τιωτῶν ⸋φυλάσσειν αὐτόν⸌, βουλόμενος μετὰ τὸ
πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν Πέ- 5
τρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ⸆· ⸂προσευχὴ δὲ ἦν Jc 5,16.
⸀ἐκτενῶς γινομένη ὑπὸ⸃ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν

---

26 ⸂οιτινες παραγενομενοι εν. ολ. συνεχυθησαν (συνηχθησαν sy^hmg^) οχλ. ικ.· και τοτε πρωτον εχρηματισεν (*i. e.* -σαν) εν Α. οι μαθηται Χριστιανοι. ***D**** (sy^hmg^, sy^p^, *gig p*) | ⸀-τον 𝔓74 ***A𝔑** pm* | ⸀Χρηστ- **ℵ*** **28** ⸂ην δε πολλη αγαλλιασις· συνεστραμμενων δε ημων εφη εις εξ αυτ. ον. Αγ. σημαινων ***D*** (*p*) *w* Aug | ⸀εσημανεν 𝔓74 **ℵ*A𝔑E** pl*; Th : *txt* ***B** d* vg | ° 𝔓45.74 *614 al* **29** ⸂οι δε μ-αι καθ. ευπορουντο ***D** p* **12,1** ⸉2 3 1 **ℵ** *614 pc*; T | ⸆εν τη Ιουδαια ***D** p w* sy^h^ **3** ⸆η επιχειρησις αυτου επι τους πιστους ***D*** (*p*) sy^hmg^ | ⸆¹ αι ***A𝔑DE** al*; s : *txt* ***B**ℵ**HL** pm* **4** ⸂τουτον ***D** gig* | ⸋ 𝔓74 *1311.* **5** ⸆ a cohorte regis *p* sy^h^ | ⸂πολλη δε προσ. ην εν εκτενεια περι αυτου απο ***D*** (*p*) | ⸀-νης ***𝔑E** pl*; S : *txt* 𝔓74 ***B**ℵ pc*

6 θεὸν περὶ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἤμελλεν ⸀προαγαγεῖν
αὐτὸν ὁ Ἡρῴδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν °ὁ Πέτρος
κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος
ἁλύσεσιν δυσίν, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν
(16,26.) Mt 18,10! 7 τὴν φυλακήν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη⸆,
1 Rg 19,5. καὶ φῶς ⸂ἔλαμψεν ἐν⸃ τῷ οἰκήματι· ⸀πατάξας δὲ
τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων·
ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις
8 ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπεν ⸀δὲ ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν·
ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησεν
δὲ οὕτως. καὶ λέγει αὐτῷ· περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν
9 σου καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει,
9,10! καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον ⸀διὰ
10 τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. διελθόντες
16,24. δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθαν ἐπὶ τὴν
πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν,
ἥτις αὐτομάτη ἠνοίγη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες⸆ προ-
ῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ⸀ἀπέστη ὁ ἄγγελος
L 15,17. 11 ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ ὁ Πέτρος ἐν ⸀ἑαυτῷ γενόμενος
εἶπεν· νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν °ὁ κύριος
τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς
Ἡρῴδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν
25; 13,5.13; 15,37. 12 Ἰουδαίων. συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν °τῆς
Mc inscr. Kol 4,10. Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου
2T 4,11. Phm 24. Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσ-
1 P 5,13. 13 ευχόμενοι. κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ
16,16. πυλῶνος ⸀προσῆλθεν παιδίσκη ⸁ὑπακοῦσαι ὀνόματι
L 24,41. 14 Ῥόδη, ⸋καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ
Mt 13,44. τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν ⸂τὸν πυλῶνα⸃, εἰσδραμοῦσα
δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυ-

---

6 ⸀ προσαγ- **B** *pc*; 𝔐 : προσαγειν **ℵ** *pc* : προαγειν **𝔐D** *al* : *txt* 𝔓74 **A** *al* | ° 𝔓74. **7** ⸆ τω Πετρω **D** *p* sy^h sa | ⸂ επελαμψεν **D**. | ⸀ νυξας **D** *gig* **8** ⸀ τε 𝔓74 **ℵA𝔐** *al*; T : *txt* **BDH** *pm* **9** ⸀ υπο **AH** *pm* **10** ⸆ (Ez. 40, 22. 26?) κατεβησαν τους ζ' βαθμους και **D** (*p*). | ⸀ απηλθεν 𝔓74vid **A**. **11** ⸀ αυ- **B***; h^a (αὐ-) | ° **𝔖𝔐D** *pm*; Th : *txt* **B** 614 *al* **12** ° **𝔐E** *pl*; S **13** ⸀ προηλθε **ℵ** *pc* *p* vg; h | ⸁ υπαντησαι 𝔓74. **14** ⸂ αυτω την θυραν **E**

λῶνος. ⸆ οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν· μαίνῃ. ἡ δὲ 15 26,24.
διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ⸀ἔλεγον· ⸆ὁ ἄγγελός Mt14,26! 18,10!
⸉ἐστιν αὐτοῦ⸊. ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούων· ⸂ἀνοί- 16
ξαντες δὲ εἶδαν⸃ αὐτὸν °καὶ ἐξέστησαν. κατασείσας 17 13,16!
δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ ⸀σιγᾶν διηγήσατο °αὐτοῖς πῶς
ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπέν 15,13; 21,18. Mt 13,55 p.
τε· ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. 1 K 15,7. G 1,19; 2,9.12.
34 καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. ⸆ Γενο- 18
μένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος ⸂οὐκ ὀλίγος⸃ ἐν τοῖς 5,21–24.
στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρῴδης 19
δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας 16,27.
τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ⸀ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν
ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν διέτριβεν. Ἦν 20
δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ⸂ὁμοθυμαδὸν
δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν⸃, καὶ πείσαντες Βλάστον
τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ᾐτοῦντο εἰρήνην,
διὰ τὸ τρέφεσθαι ⸄αὐτῶν τὴν χώραν⸅ ⸀ἀπὸ τῆς βασι- 1 Rg 5,25 [11]. Ez 27,17.
λικῆς. τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ °ὁ Ἡρῴδης ἐνδυσάμενος 21
ἐσθῆτα βασιλικὴν ⸆καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημη-
γόρει πρὸς αὐτούς· ⸆ ⸆ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· θεοῦ 22 Ez 28,2.
⸀φωνὴ καὶ οὐκ ⸁ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ ἐπά- 23
ταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν Dn 5,20.
τὴν δόξαν τῷ θεῷ, καὶ ⸂γενόμενος σκωληκόβρωτος⸃ 2 Mcc 9,9.
ἐξέψυξεν.

14 Ὁ δὲ λόγος τοῦ ⸀κυρίου ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο. 24 2,47! Is 55,11.
⸆ Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος ⸆ὑπέστρεψαν ⸂⸀ἐξ Ἰερου- 25 4,36!
σαλὴμ⸆, πληρώσαντες τὴν⸃ διακονίαν, συμπαρα- 11,29!
λαβόντες Ἰωάννην τὸν ⸁ἐπικληθέντα Μᾶρκον. 12!

15 ⸀ειπαν *B d gig*; h : ελ. προς αυτην *D* sy^{p} | ⸆ τυχον *D* sy^{p} | ⸉ *ℜ D pl*; S **16** ⸂ εξανοιξ- δε και ιδοντες *D* et ° *D*^{2}. **17** ⸀ ινα σιγωσιν, εισηλθεν και *D** (*p* sy) | ° 𝔓^{74} *ℌ al*; T : *txt B ℜ D pm* **18** ⸂ μεγας 431 1175 (sy^{p}) sa : — *D* 142 *gig p* **19** ⸀ αποκτανθηναι *D** sy **20** ⸂ οι δε ομ. εξ αμφοτερων των πολεων παρησαν προς τον βασιλεα *D* (614 sy^{hmg}) | ⸄ τας χωρας αυτ. *D* vg | ⸀ εκ 𝔓^{74} *D pc* **21** ° *B pc*; [H] | ⸆ και 𝔓^{74} *A ℜ D pl*; W : *txt B ℵ pc* **22** ⸆ καταλλαγεντος δε αυτου τοις Τυριοις *D* (*p* sy^{h}) | ⸀ φωναι *D** lat sy^{p} | ⸁ -πων *ℵ** sy^{p}. **23** ⸂ καταβας απο του βηματος γεν. σκ. ετι ζων και ουτως *D* (Ephr). **24** ⸀ θεου *rell*; Th : *txt B* vg. **25** ⸆ (13, 9) ος επεκληθη Παυλος 614 *p* sy^{h} | ⸂ εις Ι. πλ. την (*B*) *ℵ ℜ*; *ℜ*^{db} : (την εις Ι. πλ. h^{s} *cjj*) : *txt A 33 al* sy et ⸀ απο (*B**?) *D* 614 *pm* | ⸆ εις Αντιοχειαν *E* 104 *al p* sy^{p} | ⸁ επικαλουμενον 𝔓^{74} *ℌ al*; S : *txt B ℜ D pm*

11,20.27; 15,32. **13** Ἦσαν δὲ ⸆ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκ- 19
4,36 15,35. κλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι ⸇ ⸂ὅ τε⸃ Βαρναβᾶς
καὶ Συμεὼν ὁ ⸀καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ
Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρῴδου τοῦ τετραάρχου
2 σύντροφος καὶ Σαῦλος. Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν
10,19! τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ
9,15. G 1,15! ἅγιον· ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον
3 εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς· τότε νηστεύ-
6,6! σαντες καὶ προσευξάμενοι ⸆ καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας
αὐτοῖς ⸀ἀπέλυσαν.
10,19! 4 ⸀Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου
4,36; 15,39. πνεύματος ⸁κατῆλθον εἰς Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν °τε
5 ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον, ⸋καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι
14! κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ ⸀θεοῦ ἐν ταῖς συνα-
12,12! γωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην
6 ⸁ὑπηρέτην. ⸂Διελθόντες δὲ⸃ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι
(Mt 24,24!) Πάφου εὗρον ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην
18,12; 19,38. 7 Ἰουδαῖον, ⸄ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς⸅, ⸋ ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθ-
Mc 12,34. υπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος ⸀προσ-
καλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον ⸁ἐπεζήτησεν
2 T 3,8. 8 ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς
⸀Ἐλύμας ὁ μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον
9 ἀπὸ τῆς πίστεως⸆. Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος,
2,4! πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς αὐτὸν
8,21. 10 ⸋ εἶπεν· ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ °πάσης ῥᾳ-
J 8,44. διουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης,
Hos 14,10. Prv 10,9; 11,20. οὐ παύσῃ διαστρέφων **τὰς ὁδοὺς** °² **τοῦ κυρίου τὰς** ⸆

1 ⸆ τινες ℜ *E pm* | ⸇ , W | ⸂ εν οις *D** vg | ⸀ επικαλ- *D al* **3** ⸆ παντες *D*. | ⸀ απ. αυτους *E* it sy : — *D*. **4** ⸀ οι *D* : ουτοι ℜ *E pm* | ⸁ απηλθον 𝔓[74] *A* : καταβαντες δε et ° *D* **5** ⸀ κυριου *D E pm* | ⸁ υπηρετουντα αυτοις *D* (614) *p* sy[hmg] : εις διακονιαν *E gig* sy[p] | ⸁ υπηρετουντα αυτοις ... (vg). **6** ⸂ και περιελθοντων δε αυτων *D** | ⸄ ω ον. Βαριησου 𝔓[74] ℵ *pc*; T : ω ον. Β-ους ο μεθερμηνευεται Ελυμας *E* (.. paratus *gig w* Lcf) : ονοματι Βαριη[... 𝔓[45]. : ονοματι καλουμενον Βαριησουαν *D* (-uam *d*; *cf*. Βαριησουμ Ψ.; Βαρσουμα sy[p] Ephr) **7** ⸀ συγκαλ- *D*. | ⸁ και (— *D*[2]) εξητησεν *D*. **8** ⸀ Ετοιμας *D** (Lcf) | ⸆ επειδη ηδιστα ηκουεν αυτων *D** sy[h] : οτι ηδεως αυτ. ηκ. *E* **10** ° *D** *pc gig* Or | °² *rell*; Th : *txt* *B* ℵ* 383. | ⸆ ουσας *D** *d*.

εὐθείας; ⸆ καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ 11 11,21.
ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ.
⸂παραχρῆμα δὲ⸃ ⸀ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, 9,8.9 p. J 9,39.
καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ 12
ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ⸆ ἐπίστευσεν ⸆, ἐκπλησσόμενος Mt 7,28!
ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυρίου.
0)36 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον 13
ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ 12,12! 15,38.
ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσό- Mt 21,29.
λυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης 14
⸀παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν ⸂τὴν Πισιδίαν⸃, καὶ ⸀ἐλ- 5.42.44; 14,1; 16,13;
θόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων 17,2.10.17;
ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ 15 18,4.19.26; 19,8.
τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς 27; 15,21.
αὐτοὺς λέγοντες· * ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τίς ἐστιν ἐν
ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. 15,32. H 13,22.
⸆ ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν· 16 12,17; 21,40; 26,1.
ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν,
ἀκούσατε. ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο 17
τοὺς πατέρας ἡμῶν, ⸂καὶ τὸν λαὸν⸃ ὕψωσεν ἐν τῇ παρ- Is 1,2. Ex 6,1.6; 14,8.
οικίᾳ ἐν γῇ ⸀Αἰγύπτου, καὶ **μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ**
ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, ⸆ καὶ : °ὡς τεσσερακονταέτη 18 Ex 16,35. Nu 14,34.
χρόνον ⸀**ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ** ἐρήμῳ, ⸆ °**καὶ** 19 Dt 1,31. Dt 7,1.
καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χανάαν κατεκληρονό- Jos 14,2.
μησεν τὴν γῆν ⸀αὐτῶν ⸆ ⸉ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ 20 (1 Rg 6,1.) Jdc 2,16.
πεντήκοντα. καὶ μετὰ ταῦτα⸊ ἔδωκεν κριτὰς ἕως 1 Sm 3,20.
Σαμουὴλ ⸆ προφήτου. κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, 21 1 Sm 8,5; 10,21.24.
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς,
ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσεράκοντα·
⸆ καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν ⸉τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς⸊ 22 1 Sm 16,12 s.

11 ⸂π. τε $\mathfrak{P}^{45}$ ℵ*C pc*; Th : και ευθεως **D** lat | ⸀επεπ- $\mathfrak{P}^{74}$ *C*𝔐 *E pm*; W **12** ⸆ εθαυμασεν και **DE**(*gig*) | ⸆ τω θεω **D**. **14** ⸂της -ιας 𝔐**DE** *pl*; S | ⸀εγεν- $\mathfrak{P}^{74}$ *A*. | ⸀εισελθ- $\mathfrak{P}^{74}$ *A*𝔐**DE** *pl*; S **17** ⸂δια τ. λ. **D***. : δια τ. λ. και 614 *gig* sy[b] : (δια τ. λ. δν Zahn *cj*) | ⸀-πτω *C*𝔐**D** *pm*; T **18** :, ℌ | ° **DE** lat sy[p] | ⸀ετροφοφ- $\mathfrak{P}^{74}$ *AC****E** *al d gig* sy; Th[r] **19** ° **B** *pc*; ℌ | ⸀των αλλοφυλων **D*** sy[b]. **20** ⸉ 6—8 1—5 𝔐(**D**)**E** *pl* | ⸆ του *C*𝔐**D** *pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **B**ℵ *pc* **22** ⸉ 3 1 2 *C*𝔐**E** *pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ **B**ℵ*A*(**D**)

1 Sm 13,14. Ps 89,21. εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας· εὗρον
Is 44,28. Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, °ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν
2 Sm 7,12. 23 μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. ⸂τούτου
Is 11,1. ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος⸃ κατ᾽ ἐπαγγελίαν ⸀ἤγαγεν
19,4. Mt 3,11 p. 24 τῷ Ἰσραὴλ ⸉σωτῆρα: Ἰησοῦν⸊, ˈπροκηρύξαντος Ἰωάν-
L 16,16. νου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα
25 μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ. ὡς δὲ ἐπλήρου
Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν· ⸂τί ἐμὲ⸃ ὑπονοεῖτε
J 1,20. εἶναι:, οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ᾽ ἰδοὺ ἔρχεται μετ᾽ ἐμὲ
Mc 1,7 p. J 1,27. οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.
46. 26 ˈἌνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ °καὶ οἱ ἐν 37!
Ps 107,20. ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ⸀ἡμῖν ὁ λόγος τῆς
2,14. 27 σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες
ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ⸂τοῦτον:
3,17! J 16,3. 1 K 2,8. ἀγνοήσαντες °καὶ τὰς φωνὰς⸃ τῶν προφητῶν τὰς
16! κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας :² ⸆ ⸉κρίναντες
Mt 27,22 s. 28 ἐπλήρωσαν⸊, ˈκαὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες⸆
29 ⸂⸀ᾐτήσαντο Πιλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν⸃· ὡς δὲ
Mt 27,59 s. ἐτέλεσαν πάντα τὰ ⸉περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα⸊⸆, καθε-
5,15; 26,8. 30 λόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου⸆ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. ⸂ὁ
1,3. 31 δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν⸃· ⸂ὃς ὤφθη ἐπὶ
1 K 15,5 s. ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς
1,22! 1 J 1,1 ss. Γαλιλαίας εἰς Ἰερουσαλήμ⸃, οἵτινες [νῦν] εἰσιν μάρ-
23. 32 τυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς
εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ⸆ἐπαγγελίαν
33 γενομένην, ˈὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν ⸂τοῖς
R 1,4. τέκνοις ἡμῖν⸃ ἀναστήσας ⸀Ἰησοῦν, ⸉ὡς καὶ⸊ ἐν ⸂²τῷ

---

22 ° *B**; [H] **23** ⸂ο θ. ουν απο τ. σπ. αυτου *D*. | ⸀ηγειρε *CD 33 614 pm gig* sy | :, W **25** ⸂τινα με P45 *CℜDpl* | ⸉σωτηριαν P74 ℜ *33 al* latsy | ⁚; *H* **26** ° P45 *B*. | ⸀υμ- P45 *CℜEpm* latsy^p.h **27** ⸂μη συνιεντες τας γραφας *D** : *ut txt, sed* γραφας *E* | ° *et* ⸆ και *D***d*. | ⸉ reprobaverunt *p*. (*et* :, *et* ° *et* :², P. Schmiedel) **28** ⸆εν αυτω *D 614* latsy^h aeg | ⸂κριναντες αυτον παρεδωκαν Πιλατω ινα εις αναιρεσιν *D**. | ⸀ητησαν τον ℵ*.; h **29** ⸉ 3 1 2 *B*; h | ⸆ εισιν, ητουντο τον Πιλατον τουτον μεν σταυρωσαι και επιτυχοντες παλιν και *D**(sy^hmg) | ⸆ και *D**. **30** ⸂ον ο θ. ηγ. *D gig*. **31** ⸂ουτος ω. τοις συναναβαινουσιν αυτω απο τ. Γ. εις Ι. εφ ημ. πλειονας *D*. | [+ P45.74 (⸉ ℵ *pc*) *ACpm*; T : αχρι νυν *D 614* latsy^h : — *BℜEal*; W **32** ⸆ημων *DEpc* latsy^p **33** ⸂τ. τ. αυτων *1175 gig* sa; h^s1 : τ. τ. αυτων ημιν *ℜEpl* (⸉sy); Wh^s2 : 0 τ. τ. ημων P74 ℌ*D* lat; HT : (ημιν και τ. τ. ημων Jüngst *cj, cf*. 2,39) : *txt 142*; h^oll | ⸀τον κυριον Ι. Χριστον *D* (*614*) sa | ⸉ουτως γαρ *D*. | ⸂² *v. pag*. 340

ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ⸃· **υἱός μου εἶ σύ,** Ps 2,7. H 1,5; 5,5.
ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε⸆. ⸀ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν 34
ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς δια-
φθοράν, οὕτως εἴρηκεν ὅτι **δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια** Is 55,3.
Δαυὶδ τὰ πιστά. ⸀διότι καὶ ⸂ἐν ἑτέρῳ⸃ λέγει· **οὐ** 35 2,27. Ps 16,10.
δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. Δαυὶδ 36 2,29.
μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ
ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη **πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ** 1 Rg 2,10. Jdc 2,10.
καὶ εἶδεν διαφθοράν· ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ 37
εἶδεν διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες 38
ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν 5,31! H 13,20.
καταγγέλλεται⸆, °καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνή- H 9,9! 10,1.
θητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ˈἐν τούτῳ⸆ 39 R 6,7; 10,4.
πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται⸇. βλέπετε οὖν μὴ 40 Mt 13,14.
ἐπέλθῃ⸆τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις·

ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ 41 Hab 1,5.
ἀφανίσθητε,
ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν,
°**ἔργον ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.**⸆

ˈ⸂Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν⸃ ⸄°παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ 42 14!
σάββατον⸅ λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα⁚.
ˈλυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ 43
τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ 17,4.
Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ⸆, οἵτινες προσλαλοῦντες
αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ 11,23!
θεοῦ.⸇ Τῷ ⸀δὲ ⸁ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν ⸀²πᾶσα 44 14!

---

33 ⸂² τω πρωτω ψ. γεγρ. *D gig* Or Hil Beda; Th^{r*} : τοις ψαλμ[... 𝔓^{45} Tert^{pt}. | ⸆ (Ps 2, 8) αιτησαι παρ εμου και δωσω σοι εθνη την κληρονομιαν σου και την κατασχεσιν σου τα περατα της γης *D* sy^{hmg}. **34** ⸀οτε *D* 614 *gig* **35** ⸀διο *C𝔎E pl*; S : — *D* sy^{p} : *txt* 𝔓^{74} 𝔖 *pc* | ⸂ετερως *D gig* vg **38** ⸆και μετανοια *D pc* (⸉ sy^{h}) | ° 𝔓^{74} 𝔖 *D* vg^{cl}; T : *txt B𝔎E pl* **39** ⸆ουν *D* 614 sy^{hmg} | ⸇παρα θεω *D* (614) *pc* (sy^{hmg}) **40** ⸆εφ υμας *AC𝔎E pl*; S : *txt* 𝔓^{74} *B*א*D pc* **41** ° *𝔎DE al* it sy^{p} | ⸆και εσιγησαν *D* (-σεν 614 sy^{h}) **42** ⸂εξ. δε αυτων (— αυτ. *𝔎*; h^{34}) εκ της συναγωγης των Ιουδαιων *𝔎 al*; h^{38} : (αξιουντων δε αυτ. *et* ° *et* ⁚, h^{36} *cj*) : *txt* 𝔓^{74} 𝔖 *D pm* | ⸄εις το μ. σ. ηξιουν *B*; h^{32} : παρ. τα εθνη εις το μ. σ. *𝔎 al*; h^{35} : παρ. εις το εξης σ. *D*. : *txt* 𝔓^{74} 𝔖 *pm* | ° *E*; h^{31} **43** ⸆αξιουντες βαπτισθηναι 614 *pc* sy^{h} | ⸇εγενετο δε καθ ολης της πολεως διελθειν τον λογον του θεου *D* (sy^{hmg}) : εγ. δε κατα πασαν πολιν φημισθηναι τ. λογον *E w* **44** ⸀τε *B𝔎E al*; Wh | ⸁εχομενω *AE* pc* vg; h | ⸀²ολη *D*

ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι ⸂τὸν λόγον τοῦ θεοῦ⸃.
50; 5,17; 14,2; 45 ¶Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ⸂τοὺς ὄχλους⸃ ἐπλήσθησαν
17,5; 19,9. L 15,28. R 10,21. ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ⸆ὑπὸ ⸇Παύλου ⸀λαλου-
46 μένοις ⸆²βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοί τε ὁ
Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν· ὑμῖν ⸂ἦν ἀναγ-
26; 3,26. Mt 10,6!; 22,8. καῖον πρῶτον⸃ λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ·
L 7,30. ⸀ἐπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε
18,6! ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς
47 τὰ ἔθνη. οὕτως γὰρ ⸀ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος·
Is 49,6. L 2,32. **τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν**
τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.
11,18! 48 ¶ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ⸀ἐδόξαζον ⸂τὸν
2,39. R 8,29s. λόγον τοῦ κυρίου⸃, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τε-
49 ταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· διεφέρετο δὲ ὁ λόγος
2 T 3,11. 50 ⸋τοῦ κυρίου⸌ ⸀δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι
παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας ⸆τὰς εὐσχή-
μονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπή-
γειραν ⸇διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν,
51 καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. οἱ
18,6. Mt 10,14 p. δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ'
52 αὐτοὺς ⸀ἦλθον εἰς Ἰκόνιον ⁚, ¶οἵ ⸀τε μαθηταὶ ἐπλη- 38
ροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.
14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν 21(
13,14! ⸀αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ
2,47! λαλῆσαι οὕτως ⸆ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ
13,45! 2 Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ⸂ἀπειθήσαντες Ἰου-
δαῖοι ἐπήγειραν⸃ καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν

---

44 ⸂τ. λ. τ. κυριου $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*A al*; Th : *Παυλου πολυν τε λογον ποιησαμενου περι του κυριου* **D** **45** ⸂το πληθος **D** sa | ⸆ λογοις τοις **D** *gig* (sy^{p}) | ⸇ του **C ℜ D** *pl*; S | ⸀ λεγομενοις $\mathfrak{P}^{74}$ C ℜ **D** *pl* : *txt* ℌ **E** *pc* | ⸆² αντιλεγοντες και ℜ **D** *pm* sy^{h}; T : εναντιουμενοι και **E** *gig* : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ ℌ **L** *al* vg sy^{p} **46** ⸂πρ. ην **D** | ⸀επει δε $\mathfrak{P}^{45.74}$ **C** *33 pc* Or; h : επειδη δε **A ℜ E** *pl*; W : *txt* **B** ℵ* **D*** *pc* **47** ⸀ εντεταλκεν **D*** *pc* **48** ⸀εδεξαντο **D** *gig* Aug | ⸂τ. λ. του θεου **B D** *614 al*; ℋ : τον θεον *1838 al* sy **49** ⸋ $\mathfrak{P}^{45}$ 242. | ⸀καθ $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ **A** *al*; T **50** ⸆και ℵ* ℜ *pm* vg sy^{h} | ⸇ θλιψιν μεγαλην και **D**(**E**) **51** ⸀κατηντησαν **D**. | ⁚ T **52** ⸀δε $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ **C ℜ D** *al*; Th : *txt* **B A** *pm* **14,1** ⸀αυτον **D**. | ⸆προς αυτους **D** (∫ **E**, sy^{p}) **2** ⸂αρχισυναγωγοι των Ιουδαιων και οι αρχοντες της συναγωγης επηγαγον αυτοις διωγμον κατα των δικαιων **D** (sy^{hmg}, Ephr)

ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν⸆. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον 3
⸀διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρ-
τυροῦντι °ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ,⸀διδόντι 20,32.
σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 5,12! 19,11. Mc 16,20. H 2,4.
⸂ἐσχίσθη δὲ⸃ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν 4
ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀπο-
στόλοις⸆. ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ 5 19. 2 T 3,11.
Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ
16 λιθοβολῆσαι αὐτούς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς 6 Mt 10,23.
πόλεις τῆς Λυκαονίας⸆ ⸀Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν
39 περίχωρον⸇· κἀκεῖ εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν⸆. * Καί 7.8
τις ἀνὴρ ⸂ἀδύνατος ἐν Λύστροις⸃ τοῖς ποσὶν ἐκά-
θητο, °χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὃς οὐδέ- 3,2; (9,33.) J 9,1.
ποτε περιεπάτησεν. οὗτος ⸀ἤκουεν τοῦ Παύλου 9
λαλοῦντος· ⸂ὃς ἀτενίσας αὐτῷ⸃ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει 3,4. Mt 9,28.
πίστιν τοῦ σωθῆναι, εἶπεν μεγάλῃ⸆φωνῇ·⸇ἀνά- 10 3,7 s. Ez 2,1.
στηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός⸆². καὶ⸀ἥλατο καὶ
περιεπάτει. οἵ⸀τε ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν Παῦλος 11
ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες·
οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς 28,6. G 4,14.
ἡμᾶς, ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν ⸀Δία, τὸν δὲ 12
Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος
τοῦ λόγου. ⸂ὅ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ 13
τῆς πόλεως⸃, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς
πυλῶνας ⸄ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν⸅.
⸂ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι⸃ Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος, 14
διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια ⸀ἑαυτῶν ἐξεπήδησαν εἰς τὸν 22,23. Mt 26,65.

2 ⸆ *ο δε κυριος εδωκεν ταχυ ειρηνην* **D** it sy^{hmg}; h^{r1}: *ο δε κ. ειρ. εποιησεν* **E**.; h^{r2} (*sed εδ. ειρ. ut* h^{r1}) 3 ⸀ *διατριψαντες* **D***gig*. | °*rell*; H : *txt* **א*A**. | ⸁-*τος* **א***pc*; T 4 ⸂ *ην δε εσχισμενον* **D** sy^{p}. | ⸆ *κολλωμενοι δια τον λογον του θεου* **D** sy^{hmg} 6 ⸆ *εις* **C*D*** | ⸀(*cf.* L 10,10) sicut Jesus dixerat eis LX [XII in Lys] tra *h* | ⸇ *ολην* **DE** (⸉ *h* vg) 7 ⸆ *και εκινηθη ολον το πληθος επι τη διδαχη· ο δε Παυλος και Βαρναβας διετριβον εν Λυστροις* **D***hw* : *τον λογον του θεου. και εξεπλησσετο πασα η πολυπληθεια επι τη διδ. αυτων· ο δε Π. κ. Β. δ. εν Λ.* **E** 8 ⸂ *αδυν.* **DE** *hw* : *εν Λ. αδ.* P^{74} **ACℜ***pl*; W : *txt* **Bא*** | ° **D** *gig h* 9 ⸀ *ηκουσεν* P^{74} **אAℜD***pm*; T : *txt* **BCP***al* | ⸂ *υπαρχων εν φοβω, ατ. δε αυτω ο Παυλος* **D** 10 ⸆ *τη* P^{74} **AℜE***pl*; W | ⸇(3, 6) *σοι λεγω εν τω ονοματι του κυριου Ιησου Χριστου* **CD**(**E***al*) | ⸆² *και περιπατει* **D***h* sy^{hmg}. | ⸀ *ανηλατο* **D****gig* vg : *εξηλλατο* **E**. 11 ⸀ *δε* **CℜD***pl*; S 12 ⸀ *Διαν* P^{74} **DΠL***al* 13 ⸂ *οι δε ιερεις τ. οντος Δ. προ πολεως* (*Προπολεως* Ramsay) *et* ⸄ *ενεγκαντες σ τ. ο. ηθελον επιθυειν* **D**(*gig*, Ephr) 14 ⸂ *ακουσας δε* **D**(*gig h* sy^{p}) | ⸀ *αυ-* P^{74} **א*Cℜ D***pm*; Th (*αὑ-*)

8,12; 10,26! Jc 5,17. 15 ὄχλον, κράζοντες ˈκαὶ ⸀λέγοντες· ἄνδρες, τί ταῦτα
4 Mcc 12,13. ποιεῖτε; °καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄν-
θρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ⸂ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν
1 P 1,18! 1 Th 1,9. ματαίων ⸀²ἐπιστρέφειν ἐπὶ θεὸν ζῶντα, ⸉ὃς ἐποίησεν⸊
4,24! Ex 20,11. **τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ**
17,30. 16 **πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς**· ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέναις
γενεαῖς εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς
17,23. R 1,20. 17 ὁδοῖς αὐτῶν· καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον ⸀αὐτὸν ἀφῆκεν
Jr 5,24. ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ⸉ὑετοὺς διδοὺς⸊ καὶ
Ps 147,8; 145,16. καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ
18 εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. καὶ ταῦτα λέ-
γοντες ⸀μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ
19 θύειν αὐτοῖς⸆. ⸉Ἐπῆλθαν δὲ⸊ ⸂ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ
5. 2 T 3,11. 17,13. Ἰκονίου Ἰουδαῖοι⸃, ⸉²καὶ ⸀πείσαντες τοὺς ὄχλους⸊ καὶ
2 K 6,9; 11,25. (7,58.) λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως,
20 νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. κυκλωσάντων δὲ
τῶν μαθητῶν ⸀αὐτὸν ⸆ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν
πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾷ
21 εἰς Δέρβην. ⸀εὐαγγελιζόμενοί τε ⸉τὴν πόλιν ἐκείνην⸊
Mt 28,19. καὶ μαθητεύσαντες ⸂ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
22 Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ [εἰς] Ἀντιόχειαν, ˈἐπι-
στηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦν-
11,23! Mt 7,14. E 3,13. 1 Th 3,3s. τες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων
2 Th 1,5s. 2 T 3,12. δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
6,6! Tt 1,5. 20,32. 23 ˈχειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ' ἐκκλησίαν πρε-
σβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο
24 αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ διελ- 17
25 θόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν, ˈκαὶ
λαλήσαντες ⸉εἰς τὴν Πέργην⸊ τὸν λόγον ⸆κατέβησαν

---

15 ⸀φωνουντες *D**. | ° *D 1175 gig h* Ir | ⸂υμιν τον θεον οπως et ⸀²-εψητε *D*(*E*) *h m* Ir^{lat} | ⸉τον ποιησαντα *D*. *17* ⸀εαυ- P^{74} *C*𝔎*D pl*; W : *txt* P^{45} *B*א**A E pc*; (αὐ- T) | ⸉א*A al*; S *18* ⸀μογις *D* | ⸆αλλα πορευεσθαι εκαστον εις τα ιδια *C 33 69 al* (*h*) sy^{hmg} *19* ⸉διατριβοντων δε (— δε *D**.) αυτων και διδασκοντων επηλθον *C D E 33 69 al h* sy^{hmg} | ⸂τινες Ιουδ. απο Ι. κ. Α. *D*(*E*) (lat) sy^{hmg} | ⸉²και διαλεγομενων αυτων παρρησια επεισαν τους οχλους αποστηναι απ αυτων λεγοντες, οτι ουδεν αληθες λεγουσιν αλλα παντα ψευδονται *C* (*69*) *al* (*h*) sy^{hmg} | ⸀επεισεισαντες (*sic*) *D* *20* ⸀αυτου *D* (*E*) | ⸆εσπερας γενομενης *h* sa *21* ⸀-ισαμενοι 𝔋𝔎 *pm*; H : *txt* P^{74} *A D H P pc* | ⸉τους εν τη πολει *D h* sy^{p} | ⸂πολλους *D*. | [+ P^{74} 𝔋 *E pm*; T : — *B*𝔎 *D al*; W *25* ⸉εις Π. *A*; W : εν -γη *B C*𝔎*D pl*; 𝔎 : εν τη Π. P^{74}. : *txt* א* | ⸆του κυριου 𝔋 *614 al* lat sy; S : τ. θεου P^{74} *E gig* : *txt B*𝔎*D pm*

εἰς Ἀττάλειαν⸆, ⸀κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, 26
ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς 13,1.2; 15,40. 1 K 15,10.
τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. Παραγενόμενοι δὲ καὶ 27
⸀συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ⸂ἐποίη- 15,4! 11,18! 1K16,9.
σεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν⸃, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν 2K2,12. Kol4,3. Ap 3,8; (4,1.)
θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον 28
σὺν τοῖς μαθηταῖς.

3 (40) Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας⸆ ἐδί- 15 24. (7,51; 16,3; 21,20s. R 2,29.
δασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε G5,2. Kol 2,11.)
⸂τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως⸃, οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενο- 2
μένης ⸀δὲ στάσεως ⸋καὶ ζητήσεως⸌ οὐκ ὀλίγης τῷ
Παύλῳ καὶ ⸂τῷ Βαρναβᾷ πρὸς αὐτούς⸃, ⸄ἔταξαν 11,30.
ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καί τινας ἄλλους G 2,1.
ἐξ αὐτῶν⸅ πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους
εἰς Ἰερουσαλὴμ⸆ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Οἱ 3
μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρ- (18,4.)
χοντο τήν °τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγού- 11,19.
μενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν 8,14.25.
χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. παραγενό- 4
μενοι δὲ εἰς ⸀Ἱεροσόλυμα ⸁παρεδέχθησαν ⸀²ἀπὸ τῆς
ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυ-
τέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ⸉ὁ θεὸς ἐποίησεν⸊ μετ' 12; 14,27; 21,19.
αὐτῶν. ⸂Ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν⸃ ἀπὸ τῆς αἱρέ- 5
σεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, °λέγοντες ὅτι
δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν 11,2.
νόμον Μωϋσέως.

---

25 ⸆ ευαγγελιζομενοι αυτους *D* (*614 pc*) sy^{h} **27** ⸀ συναξαντες *D*. | ⸂ 2 3 1 4 5 $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*pm* : ο θ. επ. (+ αυτοις *D**) μετα των ψυχων αυτων *Dgig* **15,1** ⸆ (*vs.* 5) των πεπιστευκοτων απο της αιρεσεως των Φαρισαιων *Ψ 614 pc* sy^{hmg} | ⸂ και τω εθ. Μ. περιπατητε *D* sy^{hmg} (sa) **2** ⸀ ουν $\mathfrak{P}^{74}$ *A* 𝔐 *al* | ⸋ $\mathfrak{P}^{74}$ *E pc* lat | ⸂ Β. συν αυτοις *D* | ⸄ ελεγεν γαρ ο Παυλος μενειν ουτως καθως επιστευσαν διισχυριζομενος· οι δε εληλυθοτες απο Ιερουσαλημ παρηγγειλαν αυτοις τω Παυλω και Βαρναβα και τισιν αλλοις αναβαινειν *D* (*gig w*, sy^{hmg}); h^{r} | ⸆ οπως κριθωσιν επ αυτοις *D* (⸉ *614 pc*, sy^{h}) **3** ° $\mathfrak{P}^{74}$ *A* 𝔐 *al* **4** ⸀ -ρουσαλημ ℵ*C*𝔐*Dpm*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{45.74}$ *BAal* | ⸁ παρ. (-δοθησαν *D**) μεγαλως *CDal* sy^{h} sa | ⸀² υπο $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ*A*𝔐*D pl*; T : *txt BCpc* | ⸉ $\mathfrak{P}^{45}$ *D 614 pc* **5** ⸂ οι δε παραγγειλαντες αυτοις αναβαινειν προς τους πρεσβυτερους εξανεστ. (+ κατα των αποστολων sy^{hmg}) λεγοντες τινες *et* ° *D* (sy^{hmg})

6 *Συνήχθησάν ⸀τε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρε-*
7 *σβύτεροι ⸆ ἰδεῖν περὶ τοῦ ⸁λόγου τούτου. Πολλῆς*
δὲ ζητήσεως γενομένης ⸂ἀναστὰς Πέτρος⸃ εἶπεν πρὸς
αὐτούς· ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ'
10,44; 11,15. *ἡμερῶν ἀρχαίων ⸄ἐν ὑμῖν⸅ ἐξελέξατο ὁ θεὸς διὰ*
τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον
1,24. 8 *τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιο-*
11,17. 2 P 1,1. *γνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς ⸆ τὸ πνεῦμα*
10,34; 11,9. 9 *τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, ¦ καὶ ⸀οὐθὲν ⸁διέκρινεν*
R 2,29; 10,5. J 15,3. *μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας*
28. G 5,1. 10 *τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν*
Mt 11,30; 23,4. *θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθη-*
G 3,10. *τῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύ-*
G 2,16. E 2,4–10. 11 *σαμεν βαστάσαι; ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου*
1 P 1,18. *Ἰησοῦ ⸆ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι.*
11,18! 12 *¦ ⸂Ἐσίγησεν δὲ⸃ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ*
4! *καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς*
5,12! R 15,19. *σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν.*
12,17! 13 *¦ Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ⸂ἀπεκρίθη Ἰάκωβος*
7–9. 14 *λέγων⸃· ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. Συμεὼν*
L 1,68! *ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν*
15 *ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ ⸀τούτῳ*
συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέ-
γραπται·

Am 9,11 s Lxx. 16 **μετὰ ταῦτα ⸀ἀναστρέψω**
Jr 12,15. **καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν,**
καὶ τὰ ⸁κατεστραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω
καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,

---

6 ⸀δε 𝔓^{45} **ℵ*A*ℜ*D*** *pl*; T : *txt* 𝔓^{74} ***BC*** *pc* | ⸆ συν τω πληθει *614 pc* sy^{b} Ephr | ⸁ ζητηματος ***E*** *614 pc gig* sy^{h} ***7*** ⸂ ανεστησεν εν πνευματι (+ αγιω *614* sy^{hmg}) Π. και ***D*** (*614* sy^{hmg} Ephr Tert) | ⸄ εν ημιν ℜ *al gig* vg : ημιν ***D*** *614* : — *69* : *txt* 𝔓^{74} 𝔖 *pm* ***8*** ⸆ αυτοις ℜ***CE*** *pl* Ir^{lat}; S : επ αυτους ***D***. : *txt* 𝔓^{74} 𝔖 ***9*** ⸀ουδεν 𝔓^{74} **ℵ*AC D*** *al* | ⸁ διεκριναμεν 𝔓^{74}. ***11*** ⸆ Χριστου ***CD*** *69 al gig* vg^{cl} sy^{p} Ir^{lat} ***12*** ⸂ συγκατατιθεμενων δε των πρεσβυτερων τοις υπο του Πετρου ειρημενοις εσιγ. ***D*** sy^{b} (Ephr) ***13*** ⸂ αναστας Ι. ειπεν ***D*** sy^{p}. ***15*** ⸀ουτως ***D**** *gig* sa Ir^{lat} ***16*** ⸀ επιστρ- ***D***. | ⸁ κατεσκαμμενα 𝔓^{74} ***AC*** ℜ***D*** *pl*; S : *txt* (***B***) **ℵ** *pc*

ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀν- 17
θρώπων τὸν κύριον,
καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ
ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς,
λέγει κύριος⸆**ποιῶν ταῦτα** ¦ ⸂**γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος**⸃. 18 Is 45,21.
¦ *διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν* 19 29; 16,4; 21,25. 1 K 8,1; 10,7.
ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, ¦ *ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς* 20 Ex 34,15 s.
τοῦ ἀπέχεσθαι ⸆ *τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων* ⸋*καὶ* Lv 3,17; 5,2 s; 17,10—16.
τῆς πορνείας⸌ ⸋²*καὶ* ⸆ *πνικτοῦ*⸌ *καὶ τοῦ αἵματος*⸆². Gn 9,4.
¦ *Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς* 21
κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ 13,15.27. 2 K 3,15.
πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. *Τότε ἔδοξε* 22
τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ
ἐκκλησίᾳ ⸀*ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι*
εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ, Ἰούδαν
τὸν καλούμενον ⸀*Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας* 27! H 13,7! Sir 33,19 LXX.
ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, ¦ *γράψαντες* ⸂*διὰ* 23
40(1) *χειρὸς αὐτῶν*⸃· * *Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι*
⸀*ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν* 41.
καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν.
¦ *Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν*⸆⸀*ἐτάραξαν* 24 1. G 1,7.
ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν,
οἷς οὐ διεστειλάμεθα, ¦ *ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις* 25
ὁμοθυμαδόν, ⸀*ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς*
ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ⸀*ἡμῶν Βαρναβᾷ καὶ*
Παύλῳ, ¦ *ἀνθρώποις παραδεδωκόσι* ⸂*τὰς ψυχὰς*⸃ 26 R 16,4. 20,24; 21,13.
αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

---

17 ⸆ο ***ACℜE****pl*; S : *txt* $𝔓^{74}$ ***B*ℵ**D**** **18** ⸂· *γνωστον απ αιωνος εστιν* (— ε. $𝔓^{74}$ ***A***; ⊣h^{r2}⊢) *τω κυριω το εργον αυτου* ($𝔓^{74}$ ***A***)***D*** vg sy^{hmg} (Ir^{lat}); ⊣h^{r1}⊢ : · *γνωστα απ αι. εστιν τω θεω παντα* (— π. *pc gig*; h^{r4}) *τα εργα αυτου* ***ℜE****pl gig* sy^{h}; h^{r8} : *txt* ***ℌ****pc* **20** ⸆ *απο* $𝔓^{74}$ ***ACℜE****pl*; S : *txt* $𝔓^{45}$ ***B*ℵ*D****pc* | ⸋ $𝔓^{45}$ aeth^{pt} (Or? *cf.* 29). | ⸋² ***D*** *gig* Ir Ephr (*item* 29 ⸋ ***D*** Ir Tert Cypr Ambst, *sed* 21, 25 ⸋ ***D*** *gig*) | ⸆ *του* $𝔓^{45}$ ℵ***CℜE****pl*; T : *txt* $𝔓^{74}$ ***BA****pc* | ⸆² *και οσα αν μη θελωσιν* (ο. *μη θελουσιν* ***D***) *αυτοις* (*εαυ-* ***D***) *γινεσθαι ετεροις μη ποιειν* (*-ειτε* ***D***) (***D***) *322 1739 pc* sa Ir; h^{r} **22** ⸀ *-νοις* $𝔓^{74}$ *33 614 pc* | ⸀ *Βαραββαν* ***D***. **23** ⸂ *δια χ. α. ταδε* ***ℜE****pl*; S : *επιστολην δια χ. α. περιεχουσαν ταδε* (⸉ ***C***)***D*** *614 pc gig w* (sy^{hmg}) | ⸀*και οι αδ.* ***ℜE****pl*; W : — *467* sa Or **24** ⸆*εξελθοντες* $𝔓^{74}$ ***ACℜD****pl* Ir^{lat}; T : *txt* ***B*ℵ*****pc* | ⸀*εξεταρ-* ***D**** **25** ⸀*-νοις* $𝔓^{45}$ ***BAL*** *69 al*; ℋ | ⸀ *υμ-* ***D**** **26** ⸂ *την ψυχην* ***D*** Ir^{lat}

22.32.34; 15,40–18,5. 27 *Χριστοῦ*$^{⊤}$. *ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν,*
(2 K 1,19. 1Th1,1.2Th1,1. *καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου* ⸀*ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά.*
1 P 5,12.) 28 ' *ἔδοξεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ ἡμῖν μηδὲν*
10,19! 10! *πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν* °*τούτων τῶν*
20! 1 K 8,1. 29 ⸀*ἐπάναγκες,* ' *ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος*
⸂*καὶ πνικτῶν*⸃ ⸋*καὶ πορνείας*⸌$^{⊤}$· *ἐξ ὧν διατηροῦντες*
ἑαυτοὺς εὖ πράξετε⸆. *Ἔρρωσθε.*
30 *Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες*$^{⊤}$*κατῆλθον εἰς Ἀντιό-*
χειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν
31 *ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρα-*
27! 11,27; 13,1. 32 *κλήσει. Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προ-*
13,15. H 13,22. *φῆται ὄντες*$^{⊤}$, *διὰ λόγου* °*πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς*
33 *ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν· ποιήσαντες δὲ χρόνον*
ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς
13,1. 35 *τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς.*$^{⊤}$ ⸆ *Παῦλος δὲ καὶ*
Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες
καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν
λόγον τοῦ κυρίου.

4,36! 36 *Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν πρὸς Βαρναβᾶν*
Παῦλος· ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς
ἀδελφοὺς κατὰ πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν
37 *τὸν λόγον τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσιν. Βαρναβᾶς*
12,12! *δὲ ἐβούλετο* ⸀*συμπαραλαβεῖν καὶ* °*τὸν Ἰωάννην τὸν*
13,13. 38 ⸀*καλούμενον Μᾶρκον· Παῦλος δὲ* ⸀*ἠξίου, τὸν ἀπο-*
στάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελ-
θόντα °*αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον*$^{⊤}$, ⸂*μὴ συμπαραλαμβάνειν*
17,16. (1K13,5.) 39 *τοῦτον*⸃. *ἐγένετο δὲ παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρι-* (24)

---

26 $^{⊤}$ *εις παντα πειρασμον* ***DE** 614 pc* sy^{hmg} **27** ⸀*-ελουντας* ***D*** (*ex* latt.?) **28** ° P^{74} *A pc* Cl | ⸀*επ αναγκαις* ***ℵAC****pc*; h^{a} **29** ⸂*κ. πνικτου* P^{74} ***ℜE****pm gig* vg^{cl} [vg^{codd}] : — ***D*** Ir Tert Cypr Ambst Hier | ⸋ vg^{bamb*} Or^{pt} Vigil | $^{⊤}$*και οσα μη θελετε εαυτοις γινεσθαι, ετερω* (*-ροις al*) *μη ποιειτε* (*-ειν* ***D****al*) (***D***) *614* (*al*) *h p* sy^{h} sa Ir; h^{r} | ⸆ *φερομενοι εν τω αγιω πνευματι* ***D*** Ir Tert; ⊣h^{r}⊢ **30** $^{⊤}$*εν ημεραις ολιγαις* ***D****. **32** $^{⊤}$ *πληρεις πνευματος αγιου* ***D***. | ° ***D*** **33** $^{⊤}$ (**34**) *εδοξεν δε τω Σιλα* (*Σειλεα* ***D***) *επιμειναι αυτους* (*αυτου 33 al* vg^{cl}; h^{r2}) ***C D**** *33 pm gig w* vg^{cl} sy^{h} sa (Ephr); h^{r1} *et* ⸆ *μονος δε Ιουδας επορευθη* (+ Jerusalem *w* vg^{cl} arm) ***D*** *gig w* vg^{cl} (Ephr); h^{r1} **37** ⸀*-λαμβανειν* P^{74} *A 33* | ° P^{74} ***AC****pm* | ⸀*επικαλ-* ***CD****al*· **38** ⸀*ουκ εβουλετο λεγων* ***D*** | ° ***D***. | $^{⊤}$*εις ο επεμφθησαν* ***D****w* | ⸂*μη συμπ.* P^{45} *gig* vg^{cl} : *τουτον μη ειναι συν αυτοις* ***D***.

σθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ⸂τόν τε Βαρναβᾶν
παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον ἐκπλεῦσαι⸃ εἰς Κύπρον. 4,36! 13,4.
31(2) ¹Παῦλος δὲ ⸀ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξῆλθεν, παρα- 40 15,27!
δοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν⁚· 14,26!
διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ ⸆Κιλικίαν ἐπιστηρίζων 41 23.
24 τὰς ἐκκλησίας⸆. ⸂Κατήντησεν δὲ⸃ °καὶ εἰς Δέρβην 16 17,14s; 18,5; 19,22; 20,4.
καὶ εἰς Λύστραν. καὶ ἰδοὺ μαθητής τις ἦν ἐκεῖ R16,21. 1K4,17; 16,10. H13,23.
ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς ⸀Ἰουδαίας πιστῆς 2T 1,5; 3,15. Ph 2,19–22.
πατρὸς δὲ Ἕλληνος, ¹ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν 2 6,3; 22,12.
Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν 3
ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέ- (G 2,3.)
τεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν 21,28s. 1K9,20.
τοῖς τόποις ἐκείνοις· ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες ⸂ὅτι
Ἕλλην ὁ πατὴρ αὐτοῦ⸃ ὑπῆρχεν. ⸂Ὡς δὲ διεπο- 4
ρεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν
τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν⸃ ἀποστόλων 15,23–29; 21,25.
καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. Αἱ 5
μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο ⸋τῇ πίστει⸌ καὶ Kol 2,5. 1P 5,9.
ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.
⸀Διῆλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, 6 18,23. G 4,13.
κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος ⸆λαλῆσαι 10,19! (R15,22!)
τὸν λόγον ⸆ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν 7
Μυσίαν ⸀ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι,
καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα ⸁Ἰησοῦ· ⸀παρελ- 8
θόντες δὲ τὴν Μυσίαν ⸁κατέβησαν εἰς Τρῳάδα. 20,5.
¹καὶ ⸀ὅραμα διὰ ⸆νυκτὸς τῷ Παύλῳ ὤφθη, ⸆ἀνὴρ 9 9,10!
Μακεδών τις °ἦν ἑστὼς ⸁καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ

---

39 ⸂τοτε Βαρναβας παραλαβων τ. Μ. επλευσεν *D*(*gig*). **40** ⸀επιδεξ- *D*. | ⁚. T (*non* Ti) : , H **41** ⸆την (𝔓45) *BDpc*; [H] | ⸆ παραδιδους τας εντολας των πρεσβυτερων *Dgig* (vg) sy^{hmg} **16,1** ⸂διελθων δε τα εθνη ταυτα κατ. *D*(*gig* sy^{hmg}) | ° ℵ*C*𝔐*D al*; T : *txt* 𝔓45 *BA* 33 *pm* | ⸀Ιουδ. χηρας 1838 : χηρας *p*(*S gig*) : — *E*. **3** ⸂τον πατερα αυτ. οτι Ε. 𝔓45vid 𝔐*D pm*; T **4** ⸂διερχομενοι δε τ. π. εκηρυσσον (+ και παρεδ. αυτ. *D*) μετα πασης παρρησιας τον κυριον Ιησουν Χριστον αμα παραδιδοντες και τας εντολας (+ των *D*²) (*D*) sy^{hmg} (Ephr) **5** ⸋ *D*. **6** ⸀διελθοντες 𝔐*al* ⸆μηδενι *D* (*gig*, *w*) Ephr | ⸆ του θεου *D al gig* vg^{cl} sy^{p} **7** ⸀ηθελαν *D* sy^{p}. | ⸁κυριου *C** *pc gig* : — 𝔐*al* **8** ⸀διελθ- *Dgig* sy^{h} | ⸁κατηντησαν *D* : nos venimus Ir^{lat} **9** ⸀εν οραματι *D e* sy^{p} Ir | ⸆της 𝔓74 ℵ*C* 𝔐*E pl*; S : *txt BD pc* | ⸆ ωσει *D* sy^{p} sa (Ephr). ° *DE al* | ⸁κατα προσωπον αυτου, *D* 614 *pc* (sy^{h}) sa

10 *λέγων· διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν.* ⸂*ὡς*
δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν
εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες⸃ *ὅτι προσκέκληται*
ἡμᾶς ὁ ⸀*θεὸς εὐαγγελίσασθαι* ⸁*αὐτούς.*
11 ⸂*Ἀναχθέντες δὲ*⸃ *ἀπὸ Τρῳάδος εὐθυδρομήσαμεν*
εἰς Σαμοθρᾴκην, ⸄*τῇ δὲ ἐπιούσῃ*⸅ *εἰς* ⸂2*Νέαν πόλιν*⸃,
12 ¦ *κἀκεῖθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶν* ⸂*πρώτη τῆς*
μερίδος⸃ *Μακεδονίας πόλις, κολωνία. Ἦμεν δὲ*
ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς.
13 ¦ *τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς*
18,14! *πύλης παρὰ* ⸆*ποταμὸν οὗ* ⸂*ἐνομίζομεν προσευχὴν*⸃
L 4,20. *εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις*
Ap1,11;2,18.24. 14 *γυναιξίν. καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρό-* 42!
10,35. 8,6! J 6,44. *πωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν* ⸀*θεόν,*
Mcc 1,4. *ἤκουεν, ἧς ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν*
15 *προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ* ⸆*Παύλου. ὡς δὲ*
J 4,53! *ἐβαπτίσθη καὶ* ⸆*ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέ-*
γουσα· εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ ⸀*κυρίῳ εἶναι,*
28,10. Mt 10,40. L 24,29. *εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου* ⸁*μένετε· καὶ παρε-*
16 *βιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν*
12,13. *εἰς τὴν προσευχήν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα*
19,24. ⸀*πύθωνα* ⸁*ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν*
17 *παρεῖχεν τοῖς κυρίοις* ⸀2*αὐτῆς μαντευομένη. αὕτη*
⸀*κατακολουθοῦσα* °*τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέ-*
Mc 1,24.34 p. L 4,41! *γουσα· οὗτοι οἱ* °2*ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ*
ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες ⸁*καταγγέλλουσιν* ⸀2*ὑμῖν ὁδὸν*
18 *σωτηρίας. τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.*

---

10 ⸂ *διεγερθεις ουν διηγησατο το οραμα ημιν και ενοησαμεν* ***D*** sa. | ⸀*κυριος* ***ℜDpm gig*** sa lr[lat] | ⸁*τους εν τη Μακεδονια* ***D.*** **11** ⸂ *αν. ουν* ***BCℜpm***; H : *τη δε επαυριον αναχθ- (αχθ-* ***D****) ***D 614*** sy[hmg] : *txt* 𝔓74 ***אAEal*** | ⸄ *και τη επ. ημερα* ***D*** | ⸂2*Νεαπολιν* ***Cℜ D*pl***; 𝔖 **12** ⸂*πρ. μερ. της* ***B.***; h[s1] : *πρ. της μ. της* ***ℜal***; Wh[s2] : *πρ. της* ***614 al*** : *πρ. μερις* ***E*** arm sa : *κεφαλη της* ***D*** sy[p] : (*πρ. της Πιεριδος* h[s3] *cj* : *πρωτης μ. της* Crell *cj*) : *txt* 𝔓74 ***𝔖al*** **13** ⸆*του* ***Dpc*** | ⸂*-ζετο (-ζεν* 𝔓74 א) *-χη* 𝔓74vid ***ℜEpl***; S : *εδοκει -χη* ***D*** *e* vg : *txt* (***B,א***)***ACpc*** **14** ⸀ *κυριον* ***D*.*** | ⸆*του rell*; S : *txt* 𝔓74 ***BD.*** **15** ⸆*πας* ***Dal*** | ⸀ *θεω* ***D.*** | ⸁ *μεινατε* ***Cℜpl***; S **16** ⸀*-νος* 𝔓45 ***ℜ Epl***; 𝔖 | ⸁ *απ-* ***AℜDpm***; 𝔖 | ⸀2 *δια τουτου* ***D**** **17** ⸀ *-θησασα* ***ACℜEpl***; S : *txt* 𝔓45.74 ***BאDpc*** | ° ***B*** Or.; [H] | °2 ***D gig*** Or | ⸁ *ευαγγελιζονται (-τες* ***D****) ***D*** sy[p]. | ⸀2*ημ-* ***Aℜpm***; 𝔰

⸀διαπονηθεὶς δὲ ⸆ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύ- 4,2.
ματι⸃ εἶπεν· παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ (19,13.) Mc 16,17.
Χριστοῦ ⸀ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς· καὶ ⸁ἐξῆλθεν αὐτῇ
τῇ ὥρᾳ⸃. ⸀Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς⸃ ὅτι ⸁ἐξῆλθεν 19
ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν⸃, ἐπιλαβόμενοι τὸν 19,25.
Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν ⸀εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν
ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, ¹ καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς 20
τοῖς στρατηγοῖς εἶπαν· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκ-
ταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 17,6! 1 Rg 18,17.
¹ καὶ καταγγέλλουσιν ⸀ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ⸀ἡμῖν παρα- 21
δέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν⸃. ⸀καὶ συν- 22
επέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν⸃, καὶ οἱ στρατηγοὶ Ph 1,30. 1 Th 2,2.
περιρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν, 2 K 11,25.
¹ πολλάς ⸀δὲ ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς 23
φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς
⸁τηρεῖν αὐτούς· ⸀ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν 24
ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς 12,6.10.
48 *πόδας ⸉ἠσφαλίσατο αὐτῶν⸊ ⸀εἰς τὸ ξύλον⸃. Κατὰ δὲ* 25
⸀τὸ μεσονύκτιον⸃ Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι Jc 5,13. Kol 3,16.
ὕμνουν τὸν θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι· 5,41.
¹ ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι 26 4,31.
τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου· ἠνεῴχθησαν δὲ (12,7.)
° παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ
⸀ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ ⸆ καὶ 27
ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασά- 12,19.
μενος ° τὴν μάχαιραν ἤμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, (27,42.)
νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησεν 28
δὲ ⸀Παῦλος μεγάλῃ φωνῇ⸃ λέγων· μηδὲν πράξῃς

---

18 ⸀ *επιστρ. δε ο Π. τω πν. και διαπ.* **D**. | ⸆ ο rell; S : *txt* 𝔓45.74 **BℵA**. | ⸀ *ινα εξελθης* **D***gig* | ⸁ *ευθεως εξ.* **D** **19** ⸀ *και ιδ. οι κ. αυτ.* **B** sy^p; h : *ως δε ειδαν οι κ. της παιδισκης* **D**. | ⸁ *απεστερησθαι της εργ. αυτ., ης ειχον δι αυτης* **D**. | ⸀ *εσυραν* **E***gig* **21** ⸀ *τα εθνη* **D*** | ⸀ *ημας παραδεξασθαι ουτε π. Ρ. υπαρχουσιν* **D**. **22** ⸀ *και πολυς οχλ. συνεπεστησαν κ. α. κραζοντες* **D** **23** ⸀ *τε* **ℌℜD***pl*; Th : *txt* **B***pc* | ⸁ *τηρεισθαι* **D**. **24** ⸀ *ο δε* **D** | ⸉ **ℜD***pl* (*sed* **D*** *-σαντο*); 𝔖 | ⸀ *εν τω ξυλω* **D***pc* lat **25** ⸀ *μεσον της νυκτος ο* **D** (*ex* lat?) **26** ° **B***gig*; [H] | ⸀ *ανελυθη* **ℵ*D*** **27** ⸆ *ο πιστος Στεφανας 614 2147* | ° 𝔓74 **ℵAℜE***pl*; T : *txt* **BCD***pc* **28** ⸀ *φ. μ. Π.* **ℵC***al*; T : *μ. φ. Π.* 𝔓74 **A***al* : *φ. μ. ο Π.* **AℜE***pm*; S : *txt* **B***pc gig*

29 *σεαυτῷ κακόν, ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰτήσας*
δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν, καὶ ἔντρομος ⸀γενόμενος
30 *προσέπεσεν⸆τῷ Παύλῳ καὶ⸆Σιλᾷ, ¦ καὶ ⸀προαγαγὼν*
2,37; 22,10. L 3,10. *αὐτοὺς ἔξω⸆⸁ἔφη· κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα*
Mc16,16. J6,29! 31 *σωθῶ; ¦ οἱ δὲ εἶπαν· πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον*
11,14. J 4,53! Mt 9,22! 32 *Ἰησοῦν⸆, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ*
ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ ⸀θεοῦ σὺν πᾶσιν τοῖς
33 *ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν*
ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν,
καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ ⸂οἱ αὐτοῦ ἅπαντες⸃ παρα-
34 *χρῆμα, ¦ ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον παρ-*
8,39. Ps 23,5. *έθηκεν τράπεζαν, καὶ ⸂ἠγαλλιάσατο πανοικεὶ πεπι-*
35 *στευκὼς τῷ θεῷ⸃. Ἡμέρας δὲ γενομένης ⸂ἀπέστει-* 441
λαν οἱ στρατηγοὶ⸃ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες· ἀπό-
36 *λυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους⸆. ⸂ἀπήγγειλεν δὲ ὁ*
⸀δεσμοφύλαξ⸃ τοὺς λόγους °τούτους πρὸς τὸν Παῦλον,
Mc 5,34! Jdc 18,6. *ὅτι ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῆτε. νῦν*
37 *οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ⸋ἐν εἰρήνῃ⸌. ὁ δὲ Παῦλος*
ἔφη πρὸς αὐτούς· ⸆δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατα-
22,25. *κρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν*
εἰς φυλακήν· καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν;
οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν.
38 *¦ ἀπήγγειλαν ⸀δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ*
22,29. *ῥήματα ταῦτα⸂. ἐφοβήθησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι*
39 *Ῥωμαῖοί εἰσιν⸃, ¦ καὶ ⸂ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς,*
5,26. Mt 8,34. *καὶ ἐξαγαγόντες ἠρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως.⸃*

---

29 ⸀*υπαρχων* ***C*D*** *614 al* | ⸆*προς τους ποδας* ***D*** lat(sy^p.h^) | ⸆*τω* 𝔓74 ***ℵARE*** *pl*; T : *txt* ***BCD****pc* **30** ⸀*προηγαγεν* ***D*** | ⸆*τους λοιπους ασφαλισαμενος* ***D*** (sy^h^): h^r^ | ⸁*και ειπεν αυτοις* ***D*** **31** ⸆ *Χριστον* ***CΨD****pl*; S **32** ⸀*κυριου* 𝔓45.74 ***ℵ*CΨD****pl*; Th : *txt* ***Bℵ****pc* **33** ⸂*οι α. παντες* 𝔓74 ***CΨD****pl*; S : *ο οικος αυτου ολος* 𝔓45. : *txt* ***Bℵ****pc* **34** ⸂*-ιατο συν τω οικω αυτου πεπ. επι τον θεον* ***D****gig* **35** ⸂*συνηλθον οι στρατ. επι το αυτο εις την αγοραν και αναμνησθεντες τον σεισμον τον γεγονοτα εφοβηθησαν και απεστ.* ***D***sy^hmg^(Ephr). | ⸆*ους εχθες παρελαβες* ***D*** *614* sy **36** ⸂*και εισελθων ο δ. απ.* ***D***(sy^p^) | ⸀*αρχιδ-* 𝔓74. | ° ***BCD****al*; H | ⸋ ***D****gig*. **37** ⸆*αναιτιους* ***D*** **38** ⸀*τε* ***ℵE***; T | ⸂*τα ρηθεντα προς τους στρατηγους· οι δε ακ. οτι Ρ. ε. εφοβ.* ***D***(sy^p^) **39** ⸂*παραγενομενοι μετα φιλων πολλων εις την φυλακην παρεκ. αυτους εξελθειν ειποντες· ηγνοησαμεν τα καθ υμας οτι εστε ανδρες δικαιοι, και εξαγ. παρεκαλεσαν αυτους λεγοντες· εκ της πολεως ταυτης εξελθατε, μηποτε παλιν συστραφωσιν ημιν επικραζοντες καθ υμων.* ***D*** (*614 pc* sy^h^ Ephr)

ˈἐξελθόντες δὲ ⸀ἀπὸ τῆς φυλακῆς ⸁εἰσῆλθον πρὸς 40
τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες ⸂παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελ-
φοὺς⸃ καὶ ἐξῆλθαν.

19 25 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ ⸂τὴν Ἀπολ- 17
λωνίαν ἦλθον⸃ εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ⸆συναγω- 1 Th 2,2 Ph 4,15.
γὴ °τῶν Ἰουδαίων. κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς ⸂τῷ Παύλῳ⸃ 2 L 4,16!
εἰσῆλθεν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διε- 13,14!
λέξατο αὐτοῖς ⁚ ⸀ἀπὸ τῶν γραφῶν ⁚², ˈδιανοίγων καὶ 3 L 24,26 s.45 s. J 20,9.
παρατιθέμενος ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ 4,2; 18,5; 26,23!
ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ⸂ὁ χριστός,
ὁ Ἰησοῦς⸃ ⁚, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. καί τινες 4
ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν ⸋καὶ προσεκληρώθησαν⸌ τῷ 28,24. E 1,11.
Παύλῳ καὶ °τῷ ⸂Σιλᾷ, τῶν τε⸃ σεβομένων ⸆Ἑλλήνων 13,43.
πλῆθος πολύ, ⸄γυναικῶν τε⸅ τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. 12.
45 ˈ⸂Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι 5 13,45! 1 Th 2,16.
τῶν ἀγοραίων ⸉ἄνδρας τινὰς⸊ πονηροὺς καὶ ὀχλο-
ποιήσαντες ἐθορύβουν⸃ τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες
τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς
τὸν δῆμον· μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον Ἰάσονα 6
καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες⸆
ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι ⸆καὶ 16,20; 24,5.
ἐνθάδε πάρεισιν, ˈοὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ 7 R 16,21.
οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος L 2,1; 23,2.
πράσσουσιν, βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν. J 19,12.
ˈἐτάραξαν δὲ ⸉τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας⸊ 8
ἀκούοντας ταῦτα, ˈ⸀καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ 9

---

40 ⸀ εκ $\mathfrak{P}^{74}$ *A𝔎Dpl* : *txt B*ℵ*pc* | ⸁ ηλθον *D e gig.* | ⸂ τους αδ. διηγησαντο οσα εποιησεν κυριος αυτοις παρακαλεσαντες αυτους *D* **17,1** ⸂ κατηλθον εις Απολλωνιδα κακειθεν *D.* | ⸆ η *𝔎 Epm* | ° $\mathfrak{P}^{74}$. **2** ⸂ ο Παυλος *D* latt | ⁚ , *et* ⁚² —, W | ⸀ εκ *D.* **3** ⸂ Χρ. Ι. $\mathfrak{P}^{74}$*AD*; Th (ο χρ. Ι. *𝔎pm*; S) $\mathrm{vg}^{\mathrm{codd}}$: *Ι. Χρ.* ℵ*al* (*Ι. ο χρ. E al*) $\mathrm{vg}^{\mathrm{cl}}$: *txt B.*; *ℋ* | ⁚ —, H **4** ⸋ $\mathfrak{P}^{74}$. | ° *B.*; [H] | ⸂ Σιλαιᾳ τη διδαχη πολλοι των *D.* | ⸆ και $\mathfrak{P}^{74}$*AD gig* vg | ⸄ και γυναικες *D* lat **5** ⸂ οι δε απειθουντες Ιουδ. συστρεψαντες τιν. α. των αγ. πον. εθορυβουσαν *D.* : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ *ℌE pm* | ⸉ ℵ*𝔎*(*D*)*al*; T **6** ⸆ και λεγοντες *D gig.* | ⸆ ειϲιν *DΨ gig p* **8** ⸉ 4 5 3 1 2 *D gig* sy^{p}. **9** ⸀ οι μεν ουν πολιταρχαι $\mathrm{sy}^{\mathrm{hmg}}$ (*cf.* Ephr).

τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς.
9,25; 23,23.31. 10 ¹Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν
20,4. τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, οἵτινες
13,14! παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων
11 ἀπῄεσαν· οὗτοι δὲ ἦσαν ⸀εὐγενέστεροι τῶν ἐν
L 8,13! Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον ⸂μετὰ
7,1! 8,28. J 5,39. πάσης προθυμίας⸃, [τὸ] καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες
4. 12 τὰς γραφὰς εἰ ⸀ἔχοι ταῦτα οὕτως⸆. ⸀πολλοὶ μὲν
οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν,⸆ καὶ τῶν ⸂Ἑλληνίδων
γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι⸃⁚.
13 ¹Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ °τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι
ὅτι ⸂καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου
4,19. 1 Th 2,14. ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον⸃ κἀκεῖ σαλεύοντες ⸋καὶ
14 ταράσσοντες⸌ τοὺς ὄχλους⸆. ⸂εὐθέως δὲ τότε τὸν
Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι⸃ ⸀ἕως
16,1! ἐπὶ τὴν ⸀ϑάλασσαν· ὑπέμεινάν τε ὅ °τε Σιλᾶς καὶ
1 Th 3,2. 15 ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον
ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, ⸂καὶ λαβόντες⸃ ἐντολὴν⸆ πρὸς
τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον ⸉ἵνα ὡς τάχιστα⸊
ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξῄεσαν.
16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου ⸂αὐτοὺς τοῦ 20 2
15,39. J 2,17. Παύλου⸃, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
17 ⸀θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. διε-
13,14! λέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις
καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ⸆ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν
18 ἡμέραν πρὸς τοὺς ⸀παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ
1 K 1,22. καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ ⸀Στωϊκῶν φιλοσόφων

---

11 ⸀ευγενεις *D p** | ⸂του θεου μ. παρρησιας *E*. | [+ *B𝔎al*; W: — 𝔓45.74 𝔖*Dpm*; T | ⸀εχει *D*al* | ⸆καθως Παυλος απαγγελλει *614 gig* sy^h Ephr *12* ⸀τινες *D*. | ⸆τινες δε ηπιστησαν *D 614* | ⸂Ελληνων και των ευσχ. ανδρες και γ-κες ικανοι επιστευσαν *D**. | ⁚ W *13* ° 𝔓74 *D pc* | ⸂λογος θεου κατ. εις Βεροιαν και επιστευσαν και ηλθ. εις αυτην *D**. | □ 𝔓45 *𝔎Eal* | ⸆ου διελιμπανον *D*(sy^p) *14* ⸂τον μεν ουν Π. οι αδ. εξαπ. απελθειν *D* | ⸀ως *𝔎al* : — *Dal gig* sa : *txt* 𝔓74 𝔖*Eal* | ⸀(Θεσσαλιαν Markland *cj*) | ° 𝔓74 *919*. *15* ⸂παρηλθεν δε την Θεσσαλιαν· εκωλυθη γαρ εις αυτους κηρυξαι τον λογον· λαβ. δε *D* (Ephr) | ⸆παρα Παυλου *D* : απ αυτου *E* lat sy^p | ⸉οπως εν ταχει *D*. *16* ⸂αυτου τ. Π. *D** : αυτου ℵ*. | ⸀-ντι *𝔎Dal* *17* ⸆τοις *D 614* sy^hmg sa | ⸀-υχοντας *D**. *18* Στοι- *B al*; S

συνέβαλλον αὐτῷ, καί τινες ἔλεγον· τί ἂν θέλοι 1 K 4,12 s.
ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δέ· ξένων δαιμο-
νίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι· ⸋ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ
τὴν ⸀ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο⸌⸆. ⸂ἐπιλαβόμενοί ⸀τε 19
αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον,⸃ λέγοντες·
δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη °ἡ ὑπὸ σοῦ 28,22.
⸀λαλουμένη διδαχή; ξενίζοντα γάρ τινα ⸀εἰσφέρεις 20
εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γνῶναι ⸂τίνα
θέλει⸃ ταῦτα εἶναι. Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ 21
ἐπιδημοῦντες⸆ ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον ηὐκαίρουν ἢ
45 *λέγειν τι ⸀ἢ ἀκούειν °τι καινότερον. Σταθεὶς δὲ⸆* 22
Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου ἔφη· ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους
ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος γὰρ καὶ ⸀ἀναθεωρῶν 23
τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ⸀ἐπε-
γέγραπτο· ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ. ⸂ὃ οὖν ἀγνοοῦντες 14,17! G 4,8.
*εὐσεβεῖτε, τοῦτο⸃ ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. **ὁ θεὸς*** 24 Is 42,5.
***ὁ ποιήσας** τὸν **κόσμον καὶ** πάντα **τὰ ἐν αὐτῷ**,* 1 Rg 8,27. Mt 11,25.
*οὗτος **οὐρανοῦ καὶ γῆς** ὑπάρχων κύριος οὐκ ἐν* 4,24!; 7,48.
χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, ¹ οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν 25
ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός ⸂τινος, Ps 50,12.
*αὐτὸς **διδοὺς**⸃ πᾶσι ζωὴν καὶ **πνοὴν** καὶ τὰ πάντα·* Is 42,5.
¹ ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς⸆ πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν 26 Gn 10. Dt 32,8.
ἐπὶ ⸂παντὸς προσώπου⸃ τῆς γῆς, ὁρίσας ⸀προστεταγ- 1,7. Ps 74,17.
μένους καιροὺς ⸄καὶ τὰς ὁροθεσίας⸅ τῆς κατοικίας Dt 4,29. Is 55,6.
αὐτῶν, ¹⸆ ζητεῖν ⸂τὸν θεόν⸃⸆, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν 27 L 24,39. 1 J 1,1. R 1,19.
⸀αὐτὸν ⸀καὶ εὕροιεν, ⸄καί γε⸅ οὐ μακρὰν ⸂²ἀπὸ ἑνὸς Ps 145,18.
ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα⸃². ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν 28 Jr 23,23. Ps-Epimenides

---

18 ⸋ ***D**gig* | ⸀(*Αν-* Chr) | ⸆*αυτοις* $\mathfrak{P}^{74}$ ℵ[c] ***A E** pm*   ***19*** ⸂*μετα δε ημερας τινας επιλ. αυτ. ηγαγον αυτον επι τον* (— *τ.* ***D****.) *Α. π. πυνθανομενοι και* ***D*** (*614 gig* sy[h]) | ⸀*τε* ***ℵAℜE**pm*; T : *txt* ***B**al* | ° ***BD***; [H] | ⸀*καταγγελλομενη* ***D***. : *λεγομενη* ***E*** *81*.   ***20*** ⸀*φερεις ρηματα* ***D*** (***E***) *pc* | ⸂*τι αν θελοι* ***ℜD**al*   ***21*** ⸆*εις αυτους* ***D**sa*. | ⸀*και* ***ℜE**pm*; s | ° ***ℜD*** *33 pl*; s   ***22*** ⸆*ο* $\mathfrak{P}^{74}$ ***ℜDE**pl*; S   ***23*** ⸀*διιστορων* ***D****. : *ιστ-* Cl[pt] | ⸀*ην γεγραμμενον* ***D***. | ⸂*ον .. τουτον* ***ℜE**pl* sy Cl; s   ***25*** ⸂*οτι ουτος ο δους* ***D****.   ***26*** ⸆*αιματος* ***ℜD**pm* Ir[lat] | ⸂*παν το πρ-ον* ***ℜ***(***E***)*pl*; S | ⸀*προτετ-* ***D****al* | ⸄*κατα ορ-ιαν* ***D*** Ir[lat]   ***27*** ⸆*μαλιστα* ***D***. | ⸂*το θειον* ***D*** *gig* Cl Ir[lat] : *τον κυριον* ***ℜE*** *al* | ⸆*εστιν* ***D*** (Ir[lat]) | ⸀*αυτο* ***D**** (∫ *gig*) Ir[lat] : — Cl | ⸀*η* $\mathfrak{P}^{74}$ ***AD*** *pc* Cl | ⸄*καιτοι* $\mathfrak{P}^{74}$ ***AE*** Cl | ⸂² *ὂν αφ εν. εκ. ημ.* ***D**** Ir[lat]

καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν⸉, ὡς καί τινες τῶν καθ'
Aratus, Phaenomena 5. *⸀ὑμᾶς ποιητῶν⸋ εἰρήκασιν·*
τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.
19,26. 29 *⸆γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν*
Dt 4,28. Is 40,18. R 1,23. 1K 12,2. *νομίζειν, ⸀χρυσῷ ἢ ⸁ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι*
Gn 1,27. *τέχνης ⸋καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου⸌, τὸ θεῖον εἶναι*
23; 3,17! Sir 28,9[7]. 30 *ὅμοιον. τοὺς μὲν ⸰οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ⸀ὑπερ-*
Sap. 11,23. 14,16. L 24,47! *ιδὼν ὁ θεὸς τὰ νῦν ⸁ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις*
Ps 9,9; 96,13; 98,9. 31 *πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, ⸆καθότι ἔστησεν ἡμέραν*
10,42! J 5,22. *⸋ἐν ᾗ μέλλει⸌* **κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ,**
R 10,14; 14,10. 1 Th 1,10. *⸉ἐν ἀνδρὶ⸋ ᾧ ὥρισεν, πίστιν ⸀παρασχὼν πᾶσιν ἀνα-*
4,2! 32 *στήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ἀκούσαντες δὲ ἀνά-*
1 K 1,23; 15,12. 24,25. *στασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπαν·*
33 *ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν. οὕτως*
34 *ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ* 47
16,14. *ἄνδρες ⸀κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ*
Διονύσιος ⸁ὁ Ἀρεοπαγίτης ⸉καὶ γυνὴ ⸆ὀνόματι Δα-
μαρὶς⸋ καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.
18 *⸉Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ⸆ἐκ⸋ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν* 21 :
18.26. R 16,3–5. 1 K 16,19. 2 T 4,19. 2 *εἰς Κόρινθον. καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι*
Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυ-
θότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα
11,28. *αὐτοῦ, διὰ τὸ ⸀διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι*
πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ⸆προσ-
1 K 4,12! 3 *ῆλθεν ⸁αὐτοῖς, ⸆καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον ⸰εἶναι ἔμενεν*
⸉παρ' αὐτοῖς⸋, καὶ ⸀ἠργάζοντο· ⸋ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ
18,14! 4 *τῇ τέχνῃ⸌. ⸉διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ*

---

28 ⸉ *το καθ ημεραν ωσπερ και των κ. υ. τινες* ***D***(*gig* Ir^{lat}) | ⸀ *ημας* $\mathfrak{P}^{74}$ ***B*** *614 al*; h **29** ⸀ *-σιω* $\mathfrak{P}^{41.74}$ ***ℵAE*** *pc*; Ti-Gr | ⸁ *-ριω* $\mathfrak{P}^{74}$ ***AE*** *al* | ⸋ $\mathfrak{P}^{74}$. **30** ⸰ $\mathfrak{P}^{74}$ *pc* | ⸀ *ταυτης παριδων* ***D**** | ⸁ *παραγγ-* $\mathfrak{P}^{41.74}$ ***A***$\mathfrak{R}$***D*** *pl*; S : *txt* ***Bℵ**** **31** ⸋ ***D*** (*gig*) *m* (Ir^{lat}) | ⸉ *α. Ιησου* ***D*** (Ir^{lat}). | ⸀ *παρεσχειν* (*sic*) ***D*** (*gig*) **34** ⸀ *εκολλη-θησαν* ***D****(*gig*) | ⸁ — ***B***.; [H] : *τις* ***D*** *h* | ⸉ *ευσχημων* ***D***. | ⸆ *τιμια* ***E***. 18,**1** ⸉ *αναχωρησας δε απο* ***D*** | ⸆ *ο Παυλος* ***A***$\mathfrak{R}$***E*** *pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{41.74}$ ***Bℵ***(***D***) lat **2** ⸀ *τετ-* ***ℵ****$\mathfrak{R}$***D*** *al*; T | ⸆ *οι και κατωκησαν εις την Αχαιαν* ***D*** *h* (sy^{hmg}) : *ead.* + Paulus autem agnitus est Aquilae *h* (sy^{hmg}) | ⸁ *αυτω ο Παυλος* ***D***. **3** ⸰ ***D*** | ⸉ *προς αυτους* ***D*** *pc* | ⸀ *-ζετο* $\mathfrak{P}^{74}$ ***A***$\mathfrak{R}$***D*** *pl*; h : *txt* ***B*ℵ**** | ⸋ ***D*** *gig*. **4** ⸉ — *vs.* vg^{codd} : *εισπορευομενος δε εις την συν-ην κατα π. σαβ-*

πᾶν σάββατον, ἔπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας.⸌
⸆ ⸂Ὡς δὲ κατῆλθον⸃ ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σιλᾶς 5 17,14 s; 15,27
καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ ⸀λόγῳ ὁ Παῦλος, 16,1! 1 Th 3,6
διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν χριστὸν 17,3. 1 K 1,6.
Ἰησοῦν. ⸆ ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν ⸋καὶ βλασφη- 6
μούντων⸌ ἐκτιναξάμενος ⸆ τὰ ἱμάτια ⸆² εἶπεν πρὸς 13,51.
αὐτούς· τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· Mt 10,14p; 27,25
καθαρὸς ἐγώ· ⸂ἀπὸ τοῦ⸃ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύ- 13,46; 20,26; 28,28. R 1,16.
σομαι. ⸂καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν⸃ ⸀ἦλθεν εἰς ⸁οἰκίαν 7
τινὸς ὀνόματι ⸀² Τιτίου Ἰούστου σεβομένου τὸν θεόν,
οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος 8 1 K 1,14.
δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν ⸂τῷ κυρίῳ⸃ σὺν Jos 24,15.
ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων 9,10!
⸀ἀκούοντες ἐπίστευον ⸆ καὶ ἐβαπτίζοντο ⸆. Εἶπεν δὲ 9 1 K 2,3. Jr 1,8. Ex 14,13 s.
ὁ κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὁράματος τῷ Παύλῳ· μὴ 4,29.
φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, ⸆ διότι ἐγώ 10 Ex 3,12. Jos 1,5.9.
εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κα- Is 41,10; 43,5. Hos 2,25.
κῶσαί σε, διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει Mt 28,20.
ταύτῃ. ⸂Ἐκάθισεν δὲ⸃ ἐνιαυτὸν ⸆ καὶ μῆνας ἓξ δι- 11 (22,18.) J 10,16. 19,10.
δάσκων ⸀ἐν αὐτοῖς⸃ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Γαλλίω- 12
νος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν 13,7; 19,38.
⸉ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι⸊ ⸂τῷ Παύλῳ καὶ⸃ ἤγαγον
αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, ⸆ λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον 13
ἀναπείθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν
θεόν. μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ 14 23,29; 25,18–20.
στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· εἰ

βατον διελ. και εντιθεις το ονομα του κυριου Ιησου και (— κ. D²) επειθεν δε ου μονον Ι. αλλα και Ε. **D***h* (*gig* vg^cl sy^hmg)
5 ⸂ παρεγενοντο δε **D**(*h*) | ⸀ πνευματι **𝔐***pm* sy^hmg **6** ⸆ πολλου δε λογου γινομενου και γραφων διερμηνευομενων **D***h* (sy^hmg). | ⸋ 𝔓74. | ⸆ ο Παυλος **D** *h* | ⸆² αυτου **D** (⸉ *al*) *gig h* sy | ⁚ 𝔐 | ⸂ αφ υμων **D****h*. **7** ⸂ μ. δε απο Ακυλα **D** (614 *h*) | ⸀ εισηλθεν 𝔓74 **ℌD****al*; T : *txt* **B𝔐E***pm* | ⸁ τον οικον **D***. | ⸀² Τιτου **ℵE***al* sy^p; S : — **B^3A𝔐D****pm* : *txt* 𝔓74 **B*D²** sy^h **8** ⸂ εις τον κυριον **D** *h*. | ⸀ ακουσαν- 𝔓74 *1 69 pc* | ⸆ δια του ονοματος του κυριου Ιησου Χριστου *614* sy^h | ⸆ πιστευοντες τω θεω δια τ. ο. τ. κ. ημων Ι. Χ. **D** (*h*) **11** ⸂ και εκ. εν Κορινθω **D** *h* (sy^p.h) | ⸆ ενα **ℵ** sy^h | ⸀ αυτους **D** **12** ⸉ 2 3 1 **B**; 𝔐 | ⸂ συλλαλησαντες μεθ εαυτων επι τον Παυλον και επιθεντες τας χειρας **D** (*h*, sy^h)
13 ⸆ καταβοωντες και **D** *h*.

μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πονηρόν, ὦ
15 *⸆Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχόμην ὑμῶν· εἰ δὲ*
⸀ζητήματά ⸁ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ
J 18,31. *νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί· κριτὴς⸆ἐγὼ*
16 *τούτων οὐ⸁βούλομαι εἶναι. καὶ⸀ἀπήλασεν αὐτοὺς*
1 K 1,1? 17 *ἀπὸ τοῦ βήματος. ⸀ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες⸆Σω-*
σθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν
τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι
18 *ἔμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας* 22
ἱκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος⸀ἐξέπλει εἰς
2! R 16,1. *τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας,*
21,23 s. Nu 6,9.18. *κειράμενος ἐν Κεγχρεαῖς τὴν κεφαλήν· εἶχεν γὰρ*
19 *⸁εὐχήν. ⸀κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφεσον, ⸁κἀκείνους*
18,14! *κατέλιπεν ⸀²αὐτοῦ⁚, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συν-*
20 *αγωγὴν ⸁²διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ*
19,9 s. J 4,40! *αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι⸆οὐκ ἐπένευσεν,*
20,16. R 1,10; 15,32. 21 *⸂ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπών·⸆⸀πάλιν ἀνακάμψω*
1 K 4,19; 16,7. H 6,3. Jc 4,15. *πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος,⸂ἀνήχθη ἀπὸ τῆς*
21,15. 22 *Ἐφέσου, ⸂καὶ κατελθὼν⸃ εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς*
καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιό-
23 *χειαν, ⸂καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν, διερχό-*
16,6. *μενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν,*
⸀στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.
19,1. 1 K 1,12; 3,4–6.22; 4,6; 16,12. Tt 3,13. 24 *Ἰουδαῖος δέ τις⸂Ἀπολλῶς ὀνόματι⸃,⸄Ἀλεξανδρεὺς*
τῷ γένει⸅, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον,
25 *δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. ⸂οὗτος ἦν κατηχη-*
R 12,11. Ap 3,15. *μένος τὴν ὁδὸν⸃°τοῦ κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύ-*
ματι⸀ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ

---

14 ⸆ ανδρες *D h* vg **15** ⸀ -μα 𝔓⁷⁴ 𝔎*D al* | ⸁ εχετε *D gig* | ⸆ γαρ 𝔎*E pl*; 𝔖 | ⸁ θελω *D*. **16** ⸀ απελυσεν *D* h* **17** ⸀ απολ- *D**. | ⸆ οι Ελληνες 𝔎*D pl gig*; 𝔖 **18** ⸀ επλευσεν *D* | ⸁ προσευχην *D**. **19** ⸀ -σεν 𝔓⁷⁴ 𝔎*pl* : καταντησας *D h* : *txt* 𝔖*E pc* | ⸁ και τω επιοντι σαββατω εκεινους *D* (*614* sy^h sa) | ⸀² εκει 𝔓⁷⁴ ℵ*AD pc* | ⁚ comm | ⸁² διελεγετο *D pc gig* vg : διελεχθη 𝔎*E pm*; S **20** ⸆ παρ αυτοις 𝔎 *D al* **21** ⸆ δει με παντως την εορτην την ερχομενην ποιησαι εις Ιεροσολυμα 𝔎(*D*) *917 pm gig* sy; ⊣h^r⊢ *et* ⸀ π. δε 𝔎*pm* : και π. *917 gig*; ⊣h^r1 lat⊢ : — *D*; ⊣h^r2⊢ **21.22** ⸂ τον δε Ακυλαν ειασεν εν Εφεσω· αυτος δε ανενεχθεις ηλθεν *614* (sy^p.hmg) **23** ⸀ επιστη- 𝔎*D pl*; 𝔖 **24** ⸂ Απελλῆς ον. ℵ**pc* : ον. Απολλωνιος *D*. | ⸄ γενει Αλ. *D* **25** ⸂ ος ην κατ. εν τη πατριδι τον λογον *D* (*gig*) | ° 𝔓⁴¹ *B 614 pc*; h | ⸀ απελαλει *D* gig*.

Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· 19,3.
ˈοὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. 26
ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ ⸉Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας⸊ προσ- 2!
ελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο
⸂τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ⸃. ⸂βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν 27
εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν R 16,1. 2 K 3,1.
τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν⸃· ⸄ὃς παραγενό- Kol 4,10.
μενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ
τῆς χάριτος⸅· εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις δια- 28 L 23,10.
κατηλέγχετο δημοσίᾳ⸆ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν 9,22.
⸂εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν⸃. 5; 17,3.
33 28 49 ⸂Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ⸀Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ 19 18,24! 1 K 16,8.
Παῦλον διελθόντα τὰ ⸀ἀνωτερικὰ μέρη ⸀²ἐλθεῖν εἰς
Ἔφεσον⸃ ⸄καὶ εὑρεῖν τινας μαθητάς, ˈεἶπέν τε πρὸς 2
αὐτούς⸅· εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; 2,38; 8,16.
οἱ δὲ πρὸς αὐτόν· ἀλλʼ οὐδʼ εἰ πνεῦμα ἅγιον
⸀ἔστιν ἠκούσαμεν. ⸂εἶπέν τε⸃· εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; 3 18,25.
οἱ δὲ ⸀εἶπαν· εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. ˈεἶπεν δὲ 4
Παῦλος· Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας, 13,24!
τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετʼ αὐτὸν ἵνα Mt 3,11!
πιστεύσωσιν, τοῦτʼ ἔστιν εἰς ⸂τὸν Ἰησοῦν⸃. ἀκούσαντες 5
δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ⸆·
ˈκαὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου⸆ χεῖρας ⸀ἦλθε 6 6,6! 8,17!
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπʼ αὐτούς, ἐλάλουν τε 2,4.11; 10,44.46. Mc 16,17. 1K 14.

---

26 ⸉ 𝔎*D*pl gig sy; S | ⸂1342 𝔎*pl* : 12 *D*gig. : τ. οδ. τ. κυριου *E*pc ce p vg[cl] sy[p] Aug **27** ⸂εν δε τη Εφεσω επιδημουντες τινες Κορινθιοι και ακουσαντες αυτου παρεκαλουν διελθειν συν αυτοις εις την πατριδα αυτων· συγκατανευσαντος δε αυτου οι Εφεσιοι εγραψαν τοις εν Κορινθω μαθηταις οπως αποδεξωνται τον ανδρα· *D* (sy[hmg]); ⫞h[r]⊦ | ⸄ος επιδημησας εις την Αχαιαν πολυ συνεβαλλετο (-βαλετο *d gig*) εν ταις εκκλησιαις (𝔓[38]) *D* (*614 gig* sy[h]) **28** ⸆ διαλεγομενος 𝔓[38]. : διαλ. και *D* 614 | ⸂2413 *D* sa : 314 𝔓[38] : 4231 sy **19,1** ⸂Θελοντος δε του Παυλου κατα την ιδιαν βουλην πορευεσθαι εις Ιεροσολυμα ειπεν αυτω το πνευμα υποστρεφειν εις την Ασιαν· διελθων δε τα αν. μερη ερχεται εις Εφ. 𝔓[38] *D*(*gig*) sy[hmg] (Ephr) : ⫞h[r]⊦ | ⸀-λων 𝔓[74] *A*[c] *181* : Απελλῆν ℵ**pc* | ⸀ανατολικα *104 pc* | ⸀² κατελθειν 𝔓[74] 𝔊*E al*; T : *txt* *B*𝔎*pm* **1.2** ⸄και ευρων τιν. μαθ. ειπεν πρ. α. 𝔎*D*pm sy[h]; h[r] (*eti.* ⫞ ⊦) : και [ειπεν τοι]ς μαθηταις 𝔓[38]. **2** ⸀λαμβανουσιν τινες 𝔓[38.41] *D** sy[hmg] sa. **3** ⸂ειπ. τε προς αυτους 𝔎*al* : ο δε ειπ. 𝔓[41vid.74] ℵ*A E al*; Th : ειπ. δε *D*pc : ο δε Παυλος πρ. αυτους 𝔓[38]. : *txt* *B* | ⸀ελεγον 𝔓[38] *D*. **4** ⸂Χριστον *D* : τον χρ. Ι. 𝔎*pm* (⸉ *al*) : *txt* 𝔓[38.74] 𝔊*E 614 pc* **5** ⸆ Χριστου εις αφεσιν αμαρτιων (𝔓[38]) *D 614* sy[h] **6** ⸆ τας 𝔎*E*pm; s | ⸀ευθεως επεπεσεν (𝔓[38]) *D*

7 γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες
8 ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν
13,14! συναγωγὴν⸆ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς δια-
28,23.31. λεγόμενος καὶ πείθων⸆¹ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ
13,46! 9,2! R 16,17. 9 θεοῦ. ⸂ὡς δέ τινες⸃ ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν
2 T 1,15; 3,5. Tt 3,10 s. κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους,
1K5,11. 2K6,17. 2 J 10. 2 Th 3,6. ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς, καθ'
10 ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου⸆⸆¹. τοῦτο
18,11; 20,31. 1 K 16,8. δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ⸂ὥστε πάντας τοὺς κατοι-
κοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου,
14,3. 11 Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας⸃. Δυνάμεις τε οὐ
τὰς τυχούσας ὁ θεὸς ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου,
12 ¹ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεσθαι ἀπὸ
5,15. Mc 6,56 p! τοῦ χρωτὸς °αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ
ἀπαλλάσσεσθαι °²ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε
Mc 9,38. L 9,49. 13 πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι. Ἐπεχείρησαν
δέ τινες καὶ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορ-
κιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα
τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες·
16,18. ⸀ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν Παῦλος κηρύσσει.
14 ¹⸂ἦσαν δέ⸀τινος Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ
15 υἱοὶ⸆ τοῦτο ποιοῦντες.⸃ ⸂ἀποκριθὲν δὲ⸃ τὸ πνεῦμα
L 4,41 p. τὸ πονηρὸν⸆εἶπεν αὐτοῖς· τὸν [μὲν] Ἰησοῦν γινώσκω
καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ;
16 ¹καὶ ⸀ἐφαλόμενος ⸂ὁ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτούς⸃, ἐν ᾧ
ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν, ⸀¹κατακυριεύσας ⸀²ἀμφο-
τέρων ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ

---

8 ⸆ εν δυναμει μεγαλη *D* sy^hmg. | ⸆¹ τα 𝔊𝔐*Epl*; T : *txt* *BDpc* *9* ⸂ τινες μεν ουν αυτων *D*. | ⸆ τινος 𝔐*Dpl*; S | ⸆¹ απο ωρας ε' εως δεκατης *D* (614 *gig* sy^h); ⊣h^r⊢ *10* ⸂ εως παντες οι κατ-τες τ. Α. ηκουσαν τους λογους τ. κ. Ι-οι και Ε-ες *D** *12* ° 𝔓38. | °² 𝔓74 *pc* *13* ⸀ -ζομεν 𝔐 : εξορκιζομεν 𝔓38 614 *al* *14* ⸂ εν οις και υι. (+ επτα sy^hmg.) Σκ. τινος ιερεως (Σκ. τ. ι. : Ιουδαιου τιν. αρχιερεως 𝔓38vid.) ηθελησαν το αυτο ποιησαι· εθος ειχαν (εχοντες 𝔓38 sy^hmg.) τους τοιουτους εξορκιζειν (⸉ εξ. τ. τοι. 𝔓38 sy^hmg.)· και εισελθοντες προς τον (— τ. 𝔓38.) δαιμονιζομενον ηρξαντο επικαλεισθαι το ονομα λεγοντες· παραγγελλομεν σοι εν Ιησου ὃν Παυλος (+ ο αποστολος 𝔓38.) κηρυσσει εξελθειν. (𝔓38) *D* (sy^hmg) | ⸀ τινες 𝔓74 ℵ*A*𝔐*pm*; T : *txt* 𝔓41 *B*(*D*)*Eal* | ⸆ οι 𝔐*pl* *15* ⸂ τοτε απεκριθη *D*. et ⸆ και *D*². | [+ 𝔓41 *BEal*; W : — 𝔓74 ℵ**A*𝔐*Dpm*; T *16* ⸀ εφαλλ- 𝔓41𝔐*Epl*; S : εναλλ- *D* | ⸂ 3 4 1 2 𝔓74 𝔐*al* : εις α. ο α. *D* (*ex* latt?) | ⸀¹ κυριευσας *D*Ψ : και κατακ. ℵ*(𝔐)*al*; W | ⸀² αυτων 𝔐*al* : — *E*

τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.
ˈτοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ 17 9,42.
Ἕλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέ-
πεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο 2,43!
τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ· πολλοί τε τῶν ⸀πε- 18
πιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγ-
γέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ 19
περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους Dt 18,10–14.
κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς
τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε.
ˈΟὕτως κατὰ κράτος ⸂⸉τοῦ κυρίου ὁ λόγος⸊ ηὔξανεν 20 2,47!
καὶ ἴσχυεν⸃.

⸂Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα,⸃ ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν 21
τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ ⸆ Ἀχαΐαν 1 K 16,5.
πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ 23,11. R 1,10.13; 15,25. 2 K 10,16.
γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. ἀπο- 22
στείλας δὲ εἰς ⸆ Μακεδονίαν δύο τῶν διακο- 16,1!
νούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς R 16,23. 2T 4,20.
ἐπέσχεν χρόνον ⸂εἰς τὴν Ἀσίαν⸃. Ἐγένετο δὲ 23
κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ 2 K 1,8s. 9,2!
81 *τῆς ὁδοῦ. Δημήτριος γάρ τις ⸀ὀνόματι, ἀργυρο-* 24
κόπος, ποιῶν ναοὺς ⸋ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος ⸆ ⸁παρεί- 16,16.
χετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν, ˈ⸂οὓς 25
συναθροίσας καὶ⸃ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ⸄ἐργάτας
εἶπεν· ἄνδρες⸅, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς 16,19.
ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῖν ἐστιν, ˈκαὶ θεωρεῖτε καὶ 26
ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον ⸀Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης
τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν
ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ 17,29.

18 ⸀ *πιστευοντων* ***DΨ*** *614 pc* **20** ⸂ *ενισχυσεν και η πιστις του θεου ηυξανε και επληθυνε (-θυνετο* ***D²****)* ***D*** | ⸉ 3 4 1 2 𝔓74 ***𝔐*** *pm*; S : *txt* ***B*ℵ**A*** **21** ⸂ *τοτε* ***D****.* | ⸆ *την* 𝔓74 ***AD*** *pc* **22** ⸆ *την* 𝔓74 ***𝔊𝔐D*** *al*; H : *txt* ***ℵE*** *pm* | ⸂ *ολιγον εν τη Ασια* ***D*** **24** ⸀ *ην* ***D****.* : — *d gig.* | ⸋ ***B*** *gig.*; [H] | ⸆ *ισως ως κιβωρια (-ωτια* arm*) μικρα (33) 915* (arm) Chr | ⸁ *παρειχε* ***A*E*** *pc* : *ος π-χε* ***D****.* **25** ⸂ *ουτος συν.* ***D*** *614 gig* sy sa | ⸄ *τεχνιτας εφη προς αυτους· α. συντεχνιται* ***D*** (sy$^{p.h}$ sa) **26** ⸀ *εως Εφεσιου* ***D***

27 χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει
ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ
Is 40,17. τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς ⸂Ἀρτέμιδος ἱερὸν⸃ εἰς οὐθὲν
(L 9,43. 2 P 1,16.) λογισθῆναι, ⸀μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς μεγα-
λειότητος αὐτῆς, ἣν ὅλη °ἡ Ἀσία καὶ °ἡ οἰκουμένη
28 σέβεται. ⸂ἀκούσαντες δὲ⸃ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυ-
μοῦ⸆ ἔκραζον λέγοντες· μεγάλη °ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων.
Mt 2,3! 29 ¹⸂καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως⸃, ὥρμησάν τε
20,4. R 16,23. 1 K 1,14. 3 J 1. ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον
27,2! καὶ Ἀρίσταρχον ⸀Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου.
30 ¹⸂Παύλου δὲ⸃ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον
31 ⸄οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί⸅· τινὲς δὲ καὶ τῶν
Ἀσιαρχῶν, ⸀ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς
αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ
21,34. 32 θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν
γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ ⸀πλείους οὐκ
33 ᾔδεισαν τίνος ἕνεκα συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ
?1 T 1,20. 2 T 4,14. ὄχλου ⸀συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων
αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας
34 τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. ἐπι-
γνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία °ἐκ
πάντων, ⸀ὡς ἐπὶ ὥρας δύο ⸁κράζοντες· μεγάλη °²ἡ
35 Ἄρτεμις Ἐφεσίων⸆. ⸀καταστείλας δὲ ⸂ὁ γραμματεὺς
τὸν ὄχλον⸃ φησίν· ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν
ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει τὴν ⸁Ἐφεσίων πόλιν
νεωκόρον ⸀²οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ
36 ⸁²διοπετοῦς; ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον
ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν

---

27 ⸂ 𝔐 *D al*; T | ⸀ *μελλει A*D* al* | ° *bis B pc*; [H] **28** ⸂ *ταυτα δε ακ. D* gig vg arm | ⸆ *δραμοντες εις το αμφοδον D (614)* sy^{hmg}; ⸆h^{r}⸅ | ° *D* pc* **29** ⸂ *και συνεχυθη ολη η πολις (+ αισχυνης D*, ex* lat?) *D* gig* sy^{p} | ⸀ *-δονα 307 pc* **30** ⸂ *του δε Π.* 𝔐(⸂ *D*) *E pl*; S | ⸄ *οι μαθ. εκωλυον D*(sy^{p}) **31** ⸀ *υπαρχοντες D.* **32** ⸀ *πλειστοι D.* **33** ⸀ *κατεβ- D* gig* vg : *προεβ-* 𝔐 *pl* : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ 𝔖 *E pc* **34** ° *D (ex* lat?) | ⸀ *ωσει* $\mathfrak{P}^{74}$ *B pc*; ℌ | ⸁ — Ψ. : *-οντων rell*; ℌ : *txt* ℵ*A.* | °² *D**. | ⸆ *μεγαλη η Αρτεμις Εφεσιων B.*; Wh **35** ⸀ *κατασεισας D E Ψ 614 pc* | ⸂ 3 4 1 2 *B 69 pc*; H | ⸁ *ημετεραν D* | ⸀² *ειναι D (ex* latt?) | ⸁² *διοσπ- D*

προπετὲς πράσσειν. ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας 37
τούτους⸆*οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν*
⸀*θεὸν* ⸁*ἡμῶν. εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν* 38
αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσι πρός⸆*τινα λόγον, ἀγοραῖοι*
ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλή- 13,7; 18,12.
λοις. εἰ δέ τι ⸀*περαιτέρω* ⸁*ἐπιζητεῖτε, ἐν* ⸂*τῇ ἐννόμῳ*⸃ 39
ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν 40
ἐγκαλεῖσθαι στάσεως ⸂*περὶ τῆς σήμερον*⸋, *μηδενὸς*
⸄*αἰτίου ὑπάρχοντος*⸅, *περὶ οὗ* °*οὐ δυνησόμεθα ἀπο-* 26,27.
δοῦναι λόγον °²*περὶ τῆς συστροφῆς ταύτης*⸃. *καὶ* L 16,2!
ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.
29 *Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον* ⸀*μετα-* 20
πεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ⸆*παρα-* 17; 19,21.
καλέσας, ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν °*πορεύεσθαι εἰς* 2 K 2,13; 7,5. 1 T 1,3.
24 (52) *Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ* ⸆ *τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ* 2
⸂*παρακαλέσας αὐτοὺς*⸃ *λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν*
Ἑλλάδα, ˈ *ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης ἐπι-* 3 19; 9,24; 21,27. 23,16. 1 K 15,32.
βουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ⸂*μέλλοντι ἀνά-* 2 K 11,26.
γεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ⸃ *ὑπο-*
στρέφειν διὰ Μακεδονίας. ⸂*συνείπετο δὲ αὐτῷ*⸃⸆ 4
⸀*Σώπατρος* °*Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ* 17,10. (R 16,21.)
Ἀρίσταρχος καὶ Σέκουνδος, καὶ Γάϊος ⸁*Δερβαῖος* 27,2! 19,29!
καὶ Τιμόθεος, ⸀²*Ἀσιανοὶ δὲ* ⸁²*Τύχικος καὶ Τρόφιμος.* 16,1! E 6,21! 21,29!
ˈ*οὗτοι δὲ* ⸀*προελθόντες ἔμενον* ⸁*ἡμᾶς ἐν Τρῳάδι·* 5 16,8.
ˈ*ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν* 6

---

37 ⸆ *ενθαδε* ***D 614*** sy^{hmg} sa | ⸀ *θεαν* ***D*P 614*** *al* | ⸁ *υμ-* ***𝔎E**** *al* **38** ⸆ *αυτους* ***D***. **39** ⸀ *περι ετερων* ***𝔖𝔎Dpm*** *e* vg; T : *txt* 𝔓74 ***B*** *al d gig* | ⸁ *ζητ-* 𝔓74 ***E*** *pc* | ⸂ *τω νομω* ***D**** **40** ⸂ H^{db} ⸋ :—, H | ⸄ *αιτ. οντος* ***D***. (*ex* lat?) : (*αιτιοι υπαρχοντες* h^{s2} *cj*) | ° 𝔓74 ***Dpm*** *gig* vg; h^{s1} | °² ***𝔎D*** *al* vg; h^{s} **20,1** ⸀ *προσκαλεσα-* ***A𝔎Dpm*** : *μεταστειλα- 429 pc* : *txt* 𝔓74 ***𝔖E*** *69 pc* | ⸆ *πολλα* ***D***. | ° ***D*** *pc gig* **2** ⸆ *παντα* ***D***. | ⸂ *χρησαμενος* ***D***. **3** ⸂ *ηθελησεν αναχθηναι εις Σ.· ειπεν δε το πνευμα αυτω* ***D***(*gig*) sy^{hmg}(Ephr). **4** ⸂ *μελλοντος ουν εξιεναι αυτου* (+ *συνειποντο αυτω* sy^{hmg}) ***D*** (sy^{hmg}) | ⸆ *αχρι* (*μεχρι* ***D***) *της Ασιας* ***A𝔎***(***D***)*pl*; ⊣h^{r}⊢ S : *txt* 𝔓74 ***B𝔎*** *pc* vg | ⸀ *Σωσιπ.* *4* al gig* aeg | ° ***𝔎*** *al* | ⸁ *Δουβ*[ε]*ριος* ***D**** *gig* | ⸀² *Εφεσιοι* ***D*** sa (sy^{hmg}); h^{r} | ⸁² *Ευτυχος* ***D*** **5** ⸀ *προσελθ-* ***𝔖𝔎E*** *al*; ***𝔎*** : *txt* 𝔓74 ***B***^{s}***Dpm*** | ⸁ *αυτον* ***D***.

ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς
21,4; 28,14. εἰς τὴν Τρῳάδα ⸂ἄχρι ἡμερῶν πέντε⸃, ⸀ὅπου διετρί-
1 K 16,2! 7 ψαμεν ἡμέρας ἑπτά. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαβ-
2,42.46. βάτων συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον ὁ Παῦλος
διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον,
8 παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν
δὲ ⸀λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ⸁ἦμεν συνηγ-
9 μένοι. καθεζόμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος
ἐπὶ ⸂τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ⸃, δια-
λεγομένου τοῦ Παύλου ⁚ἐπὶ πλεῖον⁚², ⸋κατενεχθεὶς
ἀπὸ τοῦ ὕπνου⸌ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω
1 Rg 17,21. Mc 5,39. 10 καὶ ⸆ἤρθη νεκρός. καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν
αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν⸂· μὴ θορυβεῖσθε⸃·
11 ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. ἀναβὰς δὲ
28,23. °καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν
12 τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ⸂ἤγαγον
δὲ τὸν παῖδα⸃ ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ με-
13 τρίως. Ἡμεῖς δὲ ⸀προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον
⸆ἀνήχθημεν ἐπὶ τὴν Ἆσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀνα-
λαμβάνειν τὸν Παῦλον· οὕτως γὰρ διατεταγμένος
14 ἦν, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ὡς δὲ ⸀συνέβαλλεν
ἡμῖν εἰς τὴν Ἆσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν
15 εἰς ⸁Μιτυλήνην· κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ
κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ⸀ἑτέρᾳ παρε-
βάλομεν εἰς Σάμον⸆, τῇ °δὲ ⸁ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς
16 Μίλητον. κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι
τὴν Ἔφεσον, ⸂ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι⸃
18,21. ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδεν γάρ, ⸋εἰ δυνατὸν εἴη αὐτῷ,⸌

6 ⸂απο η. π. 𝔓74 ℵ*E* 33 : πεμπταιοι *D*. | ⸀οὗ *B*ℜ*pl*; H : εν η και *D* : *txt* 𝔓74 ℵ*AE* 33. **8** ⸀υπολαμπ- *D*. | ⸁ησαν 1 *pc* **9** ⸂τη θυριδι, κατεχομενος υ. βαρει *D*. | ⁚, *et* ⁚² —, h | ⸋ 206 1891 *p*. ⸆ος (*pro* και?) *D**. **10** ⸂μη θ-σθαι *B***D* (*sed orthogr. tantum* = -σθε?); h **11** ° *B*; [H] **12** ⸂ασπαζομενων δε αυτων ηγαγεν τον νεανισκον *D* **13** ⸀προσελθ- *B***A*ℜ*E pm*; h : κατελθ- *D* : προηλθομεν *et* ⸆και 𝔓41vid (*gig*) : *txt* 𝔓74 ℵ*CL al e* **14** ⸀-βαλεν *C* ℜ*D pm*; S : *txt* *B*(ℵ)*AE al* | ⸁(*potius* Μυτιλ- comm) **15** ⸀εσπερα *B pc*; Wh | ⸆και μειναντες εν Τρωγυλιω *et* ° (𝔓41) ℜ*D pm gig* sy sa; W ⊣hʳ⊢ | ⸁ερχ- *D** 69 *al* **16** ⸂μηποτε γενηθη αυτω κατασχεσις τις *D* | ⸋ *DH*

⸆τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς ⸀Ἱερο-
σόλυμα.
Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον 17 1.
⸀μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας.
¹ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν⸆, εἶπεν ⸀αὐτοῖς· 18
ὑμεῖς ἐπίστασθε⸇, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς 18,19; 19,10.
ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ⸂πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα 1 Th 1,5! 2 K 11,28.
χρόνον ἐγενόμην⸃, ¹δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης 19
ταπεινοφροσύνης καὶ δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν 1 Th 2,6. 1 P 5,5.
συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, 3! 1 Th 2,15 s
¹ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ °μὴ 20 27.
ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι °²ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ 2 T 4,2.
κατ' οἴκους, ¹διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ 21
Ἕλλησιν τὴν εἰς ⸆θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν ⸂εἰς 14,15; 16,31; 17,30; 26,18.
τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν⸇⸃. καὶ νῦν ἰδοὺ δεδεμένος 22
ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλήμ, 19,21.
τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντα ⸀ἐμοὶ μὴ ⸁εἰδώς, ¹πλὴν 23
ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ ⸆πόλιν διαμαρτύ- 9,16; 10,19! 21,4.11.33.
ρεταί μοι λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις ⸂με μέ-
νουσιν⸃. ἀλλ' ⸂οὐδενὸς λόγου ποιοῦμαι τὴν ψυχὴν⸃ 24 15,26; 21,13! 1 Th 2,8. 2 T 4,7! 2 K 5,18.
⸋τιμίαν ἐμαυτῷ⸌ ⸀ὡς ⸁τελειώσω τὸν δρόμον μου⸆ καὶ
τὴν διακονίαν ⸄ἣν ἔλαβον⸅ παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
διαμαρτύρασθαι⸇ τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ
θεοῦ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε 25 38.
τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διῆλθον
κηρύσσων τὴν βασιλείαν⸆. ⸂διότι μαρτύρομαι ὑμῖν 26 1 Th 2,10.
ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι⸃ καθαρός εἰμι ἀπὸ τοῦ 18,6!

16 ⸆ εις *D*. | ⸀ -ρουσαλημ 𝔓74 ℵ*AE al*; T **17** ⸀ *μετεπεμψατο D*. **18** ⸆ *ομοσε* (*ομου A*) *οντων αυτων* 𝔓74 (*A*)*D gig* vg : *ομοθυμαδον E pc* | ⸀ *προς αυτους D* | ⸇ *αδελφοι D* (ϛ *pc* sa) | ⸂ *ως τριετιαν η και πλειον ποταπως μεθ υ. ην* (*ημην?*) *παντος χρονου D gig* Lcf.; h^r **20** ° *D* | °² *D* **21** ⸆ *τον* 𝔓74 *A*𝔐 *al* | ⸂ *δια του κ-ου η. Ι-ου Χριστου D*. | ⸇ *Χριστον* 𝔓74 𝔥(*D*)*E pm*; Th : *txt B*𝔐 *al* **22** ⸀ *μοι rell*; S : *με E*. : *txt B*ℵ*. | ⸁ *γινωσκων* 𝔓41 *D*. **23** ⸆ *πασαν D* (lat) sy | ⸂ *μεν. μοι* (*σε μεν.* 𝔓41 sy^p aeg) *εν Ιεροσολυμοις* (𝔓41)*D* sy^h (*614 gig* sa) Or **24** ⸂ *ουδ. λογον εχω* (+ *μοι D*) *ουδε ποι. τ. ψ. μου* 𝔓74 *A*(*D*)*pc* : *ουδ.* (+ *τουτων 489 pc*) *λογον ποι. ουδε εχω τ. ψ. μου* 𝔐*E pl* | ⸋ sa | ⸀ *εως B*³ ℵ³ vg : *ωστε E 33 al* : *του D*. | ⸁ *τελειωσαι rell*; Th : *txt B*ℵ *917*. | ⸆ *μετα χαρας C*𝔐*E pl*; ϛ | ⸄ *ην παρελ.* 𝔓74 : *του λογου ον παρελ- D gig* vg | ⸇ *Ιουδαιοις και Ελλησιν* 𝔓41 *D gig* sa **25** ⸆ *του* (+ *κυριου gig*) *Ιησου D*(*gig*) sa : *του θεου* 𝔐*E pl* vg **26** ⸂ *αχρι ουν της σημ. ημερας D** Ephr.

20. J 15,15. 27 αἵματος πάντων· οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ °μὴ
ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ὑμῖν.
L 12,32! 28 ¦προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ
Ph 1,1. 1 T 3,1 s. Tt 1,7. (1 P 2,25.) ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους,
Ps 74,2. 1 P 5,2. H 9,12. ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν ⸀τοῦ ⸀θεοῦ, ἣν περιεποιή-
29 σατο ⸆διὰ τοῦ ⸂αἵματος τοῦ ἰδίου⸃. ⸆ ἐγὼ ⸀οἶδα ὅτι
Mt 7,15; 10,16. J 10,12. εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς
30 εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, ¦καὶ ἐξ
ὑμῶν °αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες δι-
1 J 2,19. G 4,17. εστραμμένα τοῦ ⸀ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω
Mc 13,35.37. 19,10. 2 T 4,2. 31 ⸁ἑαυτῶν. διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν
2 K 2,4. 1 Th 2,11. νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων
32 νουθετῶν ἕνα ἕκαστον⸆. καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι
14,3.23. R 16,25. E 1,18. ὑμᾶς τῷ ⸀κυρίῳ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ
Kol 1,12. 26,18. Dt 33,3 s. τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν κληρο-
Mt 10,8. 1 K 9,12. 2 K 7,2. 1 Sm 12,3. 33 νομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις ⸁πᾶσιν⸆. ἀργυρίου ἢ
34 χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ ⸀οὐδενὸς ἐπεθύμησα· αὐτοὶ
18,3. 1 K 4,12! γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν
1 Th 4,11. 35 μετ᾽ ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται⁚. ⸀πάντα ⁚2
3 J 7. ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντι-
λαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε
Mt 14,19 p. τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν·
36 ⸁μακάριόν ἐστιν ⸂μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν⸃. καὶ
21,5. ταῦτα εἰπών, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν
21,6. R 16,16! 37 αὐτοῖς προσηύξατο. ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο
πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ
38 Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, ¦ὀδυνώμενοι μάλιστα
25. Kol 2,1. ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ
(1 Th 2,17.) πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν
εἰς τὸ πλοῖον.

---

27 °*D pc gig* **28** ⸀H[db] | ⸀κυριου P74 ***A C* D al gig*** sy[hmg] sa Ir[lat]; Th[s] : *κυρ. και θεου* ***ℜ al*** : *txt* ***B ℵ al*** vg | ⸆εαυτω ***D*** sa Ir[lat]. | ⸂ιδ. αι. ***ℜ al***; h[s1] : (αι. του ιδ. υιου Knapp *et* h[s2] *cj*) **29** ⸆οτι ***B***.; W | ⸀γαρ οιδα τουτο ***ℜ E pm***; *δ* **30** ° ***B***; [H] | ⸀αποστρεφειν ***D***. | ⸁αὑ- *reil*; S (αὐ- Elzevier) : *txt* ***B ℵ A***. **31** ⸆υμων ***D E*** *69 pm* **32** ⸀θεω P74 ***ℌ ℜ D pl***; Th : *txt* ***B*** *pc gig* | ⸁των παντων ***D***. | ⸆αυτω η δοξα εις τους αιωνας *614* (sy[h]) **33** ⸀ουθ- P74 ***B A E*** **34.35** ⁚—. *et* ⁚2. W **35** ⸀πασι ***D*** *m*. | ⸁-ριος ***D**** *gig* sy[p] *et* ⸂ο διδους μαλλον η ο λαμβανων sy[p].

26 53 ⸂Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς˙ ἀποσπασθέντας⸃ 21
ἀπ' αὐτῶν ⁚², εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ,
τῇ δὲ ἑξῆς εἰς τὴν Ῥόδον κἀκεῖθεν εἰς ⸀Πάταρα⸆·
ˈκαὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπι- 2
βάντες ἀνήχθημεν. ⸀ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον 3
καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς
Συρίαν, καὶ ⸁κατήλθομεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ
τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. ἀνευ- 4
ρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας 20,6!
ἑπτά· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύ- 20,23!
ματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. ὅτε δὲ 5
ἐγένετο ⸉ἐξαρτίσαι ἡμᾶς⸊ τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες
ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν
γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ
θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι 20,36.
ˈἀπησπασάμεθα ἀλλήλους, καὶ ⸀ἐνέβημεν εἰς τὸ 6 J 19,27!
πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. Ἡμεῖς 7
δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου ⸀κατηντή-
σαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς
ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς.
ˈτῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες ⸀ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν, 8
καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγ- 6,5! E 4,11. 2 T 4,5.
γελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτά, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ.
ˈτούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες τέσσαρες παρθένοι προ- 9 2,17.
30 54 φητεύουσαι. Ἐπιμενόντων δὲ⸆ ἡμέρας πλείους 10
κατῆλθέν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνό- 11,28.
ματι Ἅγαβος, ˈ⸂καὶ ἐλθὼν⸃ πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας 11
τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας
καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν· τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ 20,23!
ἅγιον· τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη οὕτως J 21,18.

---

1 ⸂*και επιβαντες ανηχθημεν˙ αποσπασθεντων δε ημων* ***D****** (*gig*) | ⁚, *et* ⁚² —, h | ⸀*Πατερα* 𝔓74***AC*** | ⸆ (27,5) *και Μυρα* ***D*** (𝔓41 *gig*) sa; ⫞hʳ⊦ **3** ⸀*αναφανεντες* ***AC𝔎E****pm*; S : *txt* 𝔓74***B**** ***ℵ****al d* | ⸁*κατηχθημεν* ***C𝔎****pl d* : *txt* 𝔓74 ℌ***E****pc* **5** ⸉ 𝔓74 ***ℵC𝔎****pl*; Th : *txt* ***B*AE*** **6** ⸀*ανεβ-* 𝔓74 ℌ*al*; T : *επεβ-* ***𝔎****pm* : *txt* ***BE****pc* **7** ⸀*κατεβημεν* 𝔓74***AE****pc* **8** ⸀*οι περι τον Παυλον ηλθον* ***𝔎****al* **10** ⸆*ημων* ***𝔎E****pm*; S : *αυτων* ***ℵ**** : *txt* 𝔓74 ℌ***H****al* **11** ⸂*ανελθων δε* ***D****.

38. δήσουσιν ⸀ἐν Ἰερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώ-
12 σουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα,
Mt 16,22. ⸀παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι ⸂τοῦ μὴ
13 ἀναβαίνειν⸃ αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ. ⸂τότε ἀπεκρίθη⸃
°ὁ Παῦλος⸆· τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ ⸀συνθρύπτοντές
15,26; 20,24. μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι⸆¹ ἀλλὰ
R 15,31. καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ
14 τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθομένου
11,18. δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες⸆· τοῦ κυρίου τὸ
Mt 26,42. J 21,18. θέλημα γινέσθω.

18,22. 15 Μετὰ δὲ ⸂τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι⸃ 27(31
16 ⸀ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα· συνῆλθον δὲ καὶ
τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ⸀ἄγοντες
παρ' ᾧ ξενισθῶμεν⸆ ⸁Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ
24,11. 17 μαθητῇ. ⸂Γενομένων δὲ ἡμῶν⸃ εἰς Ἱεροσόλυμα
18 ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ ⸀δὲ 31
12,17! ἐπιούσῃ εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον,
19 ⸂πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι⸃. ⸂καὶ ἀσπα-
σάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὧν⸃
15,4! ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς δια-
20 κονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν
⸀θεόν, ⸂εἰπάν τε⸃ °αὐτῷ· θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι
2,41! μυριάδες εἰσὶν ⸄ἐν τοῖς Ἰουδαίοις⸅ τῶν πεπιστευ-
15,1. κότων, καὶ πάντες⸆ ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν·
R 10,4. G 3,24 s. 21 ¹⸀κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδά-

---

11 ⸀εις 𝔓^{74} *D* **12** ⸀παρακ- *D**. | ⸂τον Παυλον του μη επιβ- *D* (*gig*) **13** ⸂ειπεν δε προς ημας *D*. | ° 𝔓^{74} *B*; [H] | ⸆και ειπεν 𝔓^{74} ℵ *A E al*; T | ⸀θορυβουντες *D** *gig p* Tert | ⸆¹ βουλομαι *D* (Tert) **14** ⸆προς αλληλους *D*. **15** ⸂τινας ημ. αποταξαμενοι *D*. | ⸀αναβ- *C D pc* **16** ⸀ουτοι δε ηγαγον ημας *D*. | ⸆και παραγενομενοι εις τινα κωμην εγενομεθα παρα *D* sy^{hmg}.; h^{r} | ⸁Ιασονι ℵ *gig p w*; h^{r} **17** ⸂κακειθεν εξιοντες ηλθομεν (*D*?) *d* (sy^{hmg}) **18** ⸀τε ℵ *A E pc gig*; T | ⸂ησαν δε παρ αυτω οι πρ. συνηγμενοι *D* **19** ⸂ους ασπ. διηγειτο ενα εκ. ως *D* **20** ⸀κυριον 𝔎 *D al* | ⸂ειποντες *C* 𝔎 *D al* | ° *D*. | ⸄ — ℵ *pc*; T : τ. Ι. 𝔓^{74}. : εν τη Ι-αια *D gig p* sa : Ι-αιων 𝔎 *al* : *txt* 𝔖 *E pm* | ⸆ουτοι *D gig* **21** ⸀κατηχησαν *D pc gig*

σκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη °πάντας
Ἰουδαίους, λέγων ⸆μὴ περιτέμνειν °²αὐτοὺς τὰ τέκνα (16,3)
⸂μηδὲ τοῖς ἔθεσιν⸃ περιπατεῖν. ¦ τί οὖν ἐστιν; πάντως 22
⸀ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποίησον ὅ 23
σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν 18,18.
ἔχοντες ⸀ἐφ' ἑαυτῶν· τούτους παραλαβὼν ἁγνί- 24 J 11,55.
σθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ⸂ἐπ' αὐτοῖς⸃ ἵνα
⸀ξυρήσονται τὴν κεφαλήν, καὶ γνώσονται πάντες
ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ⸄ἀλλὰ στοι-
χεῖς καὶ⸅ αὐτὸς φυλάσσων τὸν νόμον. περὶ δὲ τῶν 25
πεπιστευκότων ἐθνῶν ⸀ἡμεῖς ⸁ἐπεστείλαμεν ⸀²κρί-
ναντες ⸆ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό °τε εἰδωλόθυτον 15,20!
33 56 καὶ αἷμα ⸋καὶ πνικτὸν⸌ καὶ πορνείαν. τότε ὁ Παῦλος 26 1 K 9,20.
παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ⸀ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν 1 Mcc 3,49.
αὐτοῖς ἁγνισθεὶς ⸁εἰσῄει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων
τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ⸂ἕως Nu 6,9–20.
οὗ⸃ ⸀²προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ
προσφορά.

⸂Ὡς δὲ ἔμελλον °αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι⸃, 27
οἱ ⸆ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι ⸇θεασάμενοι αὐτὸν ἐν 20,19.
τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ⸀ἐπέβαλαν
ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, ¦ κράζοντες· ἄνδρες Ἰσραη- 28
λῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ 6,13 s!
τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου
πάντας πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἕλληνας 24,6. Ez 44,7.
εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον
τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον 29 20,4. 2 T 4,20.
τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ⸀ἐνόμιζον

---

21 ° 𝔓74 *A E.* | ⸆ (*αυτοις et* °² P. Schmiedel *cj*) | ⸂ *μητε εν τ. εθνεσιν (sic) αυτου D* **22** ⸀ *δει συνελθειν πληθος· ακ. γαρ* 𝔓74 (ℵ)*A E pm* (⸉ ℜ *D*); T : *txt B C* 614 al* **23** ⸀ *αφ B ℵ pc*; ℌ **24** ⸂ *επ (εις D) αυτους A (D) 33 pc* | ⸀ *-σωνται A C ℜ al*; Wh^a : *txt* 𝔓74 *B* ℵ (D) pm* | ⸄ *αλλ οτι πορευου D.* **25** ⸀ *ουδεν εχουσι λεγειν προς σε· ημ. γαρ D gig sa.* | ⸁ *απεστ- B C D 614 pc*; ℌ | ⸀² *-νοντες D** | ⸆ *μηδεν τοιουτον (-το C al) τηρειν αυτους ει μη (C) ℜ D pm* | ° 𝔓74 *D 614 pc* | ⸋ *D gig (cf 15,20)* **26** ⸀ *ερχ- 69 e : επιουση D.* | ⸁ *εισηλθεν D* | ⸂ *οπως D.* | ⸀² *προσενεχθῇ 242 pc* **27** ⸂ *συντελουμενης δε της εβδομης ημερας D gig* | ° 𝔓74 *E 101.* | ⸆ *δε et* ⸇ *εληλυθοτες D.* | ⸀ *επιβαλλουσιν D.* **29** ⸀ *-ισαμεν D.*

Mt 2,3! 30 *ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. ἐκινήθη*
τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ,
καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἷλκον αὐτὸν ἔξω
τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.
31 *¶Ζητούντων °τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη ⸆ φάσις τῷ*
χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη ⸀συγχύννεται Ἰερου-
32 *σαλήμ· ὃς ἐξαυτῆς ⸀παραλαβὼν στρατιώτας καὶ*
ἑκατοντάρχας κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς· οἱ δὲ ἰδόντες
τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο
33 *τύπτοντες τὸν Παῦλον. τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος*
11; 20,23. *ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἁλύσεσι*
δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστιν πε-
34 *ποιηκώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ*
19,32; 22,24.30. *ὄχλῳ· μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς*
διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ⸀ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς
35 *τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ⸀ἐπὶ τοὺς ἀνα-*
βαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν
22,22. L 23,18 p. 36 *στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ⸁ὄχλου· ἠκολούθει*
γὰρ τὸ πλῆθος ⸂τοῦ λαοῦ⸃ κράζοντες ⸀· αἶρε αὐτόν.
37 *¶Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ⸂ὁ*
Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ⸃· εἰ ἔξεστίν μοι ⸄εἰπεῖν
38 *τι⸅ πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; ¶ ⸂οὐκ*
5,36 s. *ἄρα⸃ σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν*
⸀ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς
39 *τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; εἶπεν δὲ*
ὁ Παῦλος· ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος,
9,11. *⸂Ταρσεύς⁚, τῆς Κιλικίας ⁚² οὐκ ἀσήμου πόλεως πο-*
λίτης⸃· δέομαι °δέ σου, ⸀ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι
40 *πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος*
13,16! *ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν ⸀κατέσεισεν τῇ χειρὶ*

---

31 ° $\mathfrak{P}^{74}$. | ⸆ δε $\mathfrak{P}^{74}$. | ⸀ συγκεχυται $\mathfrak{P}^{74}$ ***𝔐 E pl***; s **32** ⸀ λα-βων ***B d***.; h **34** ⸀ αναγ- $\mathfrak{P}^{74}$. **35** ⸀ εις ***D***. | ⸁ λαου ***D*** lat sy^p **36** ⸂ τ. οχλου *614 pc* : — ***D*** *gig* (sy^hmg) | ⸀ αναιρεισθαι ***D*** (-σθε *d*). **37** ⸂ τω χ. αποκριθεις ειπεν ***D***. | ⸄ λαλησαι ***D*** **38** ⸂ ου ***D*** *gig* sy | ⸀ εξαναστ- ***E***. **39** ⸂ (22, 3) εν Ταρσω δε της Κ. γεγεννη-μενος ***D*** (sy^p) | ⁚ —, *et* ⁚², H | ° $\mathfrak{P}^{74}$ ***L*** *1 pc* | ⸀ συγχωρησαι ***D*** **40** ⸀ και σεισας ***D***.

⸀τῷ λαῷ⸃· πολλῆς δὲ ⸉σιγῆς γενομένης⸊ προσεφώνη-
σεν τῇ ⸀Ἑβραΐδι διαλέκτῳ λέγων·
57 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου 22
τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. — ἀκούσαντες 2 21,40; 26,14.
δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ ⸀προσεφώνει °αὐτοῖς
μᾶλλον ⸂παρέσχον ἡσυχίαν⸃. καὶ φησίν· — ⸋ἐγώ⸆ 3 3–21: 9,1–29; 26,9–20.
εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς
Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει °ταύτῃ:, 23,34.
παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ :2 ⸀πεπαιδευμένος κατὰ 5,34. L 10,39.
ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς °2ὑπάρχων R 10,2. G 1,14.
⸂τοῦ θεοῦ⸃ καθὼς ⸉πάντες ὑμεῖς⸊ ἐστε σήμερον· ὃς 4
ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων 9,2! 8,3!
καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας °τε καὶ γυ-
ναῖκας, ⸋ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς⸆ μαρτυρεῖ μοι καὶ ⸀πᾶν 5
τὸ πρεσβυτέριον· παρ᾽ ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος
⸂πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς⸃ εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην,
ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἰερου-
σαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν. ⸂Ἐγένετο δέ μοι πορευο- 6
μένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν 8,26.
ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν
περὶ ἐμέ⸃, ⸋⸂ἔπεσά τε⸃ εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα 7
φωνῆς λεγούσης μοι· Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις;⸆
⸋ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· τίς εἶ, κύριε; εἶπέν τε πρός 8
ἐμέ· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις.
⸋οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο⸆, τὴν 9 Sap 18,1.
δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. εἶπον 10
δέ· τί ποιήσω, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρός με· 16,30. L 3,10.
ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κἀκεῖ σοι λαλη-
θήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι.

---

40 ⸂προς αυτους *D* sy^p | ⸉ 2 1 *B pc*; Wh : ησυχιας γεν. *D* | ⸀ιδια 𝔓74 *A*. **22,2** ⸀-νησεν 𝔓74 *L al* : προσφωνει *D H pc* | ° *D gig* sy^p. | ⸂ησυχασαν *D*. **3** ⸆μεν 𝕽 *al*; s | : —, *et* :2, H | ⸀παιδευομενος *D*. | ° 𝔓74. | °2 *D* (*ex* latt?) | ⸂τ. νομου *88* vg : (G 1,14) των πατρικων μου παραδοσεων sy^h : — *614 pc* | ⸉ 2 1 *D* : 1 𝔓74 **4** ° 𝔓74. **5** ⸆Ανανιας *614 pc* sy^h | ⸀ολον *D*. (*ex* lat?) | ⸂παρα των αδ-ων *D* **6** ⸂εγγιζοντι δε μοι μεσημβριας Δαμασκω εξαιφνης απο του ουρ. περιηστραψε με φως *D* **7** ⸂και επεσον *D* | ⸆σκληρον *etc* (*vide* 26,14) *E gig* sy^hmg **9** ⸆και εμφοβοι εγενοντο 𝕽 *D vm gig* sy^h sa : *txt* 𝔓74 𝔖 *H al*

11 ⸀ὡς δὲ ⸂οὐκ ἐνέβλεπον⸃ ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς
18,11. ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι
8,5; 8,2. 12 ἦλθον εἰς Δαμασκόν. Ἁνανίας δέ τις⁚, ἀνὴρ °εὐλαβὴς 58
6,3; 16,2. κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν
13 κατοικούντων ⸆ Ἰουδαίων, ¹ ἐλθὼν πρὸς ⸀ἐμὲ καὶ ἐπι-
στὰς εἶπέν μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ
14 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ⸀ἀνέβλεψα ⸋εἰς αὐτόν⸌. ὁ δὲ εἶπεν⸆·
G 1,15 s. ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι
3,14! τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦ-
15 σαι φωνὴν ἐκ °τοῦ στόματος αὐτοῦ, ¹ ὅτι ἔσῃ μάρτυς
4,20! αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ
16 ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι
1 K 1,2! καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ⸀ἐπικαλεσάμενος
9,26; 11,30. 17 τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐγένετο δέ μοι ⸀ὑποστρέψαντι
G 1,18 s. εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ
9,10! 18 ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, ¹ καὶ ⸀ἰδεῖν αὐτὸν
λέγοντά μοι· σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ
Ἰερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου μαρτυρίαν
4. 19 περὶ ἐμοῦ. κἀγὼ εἶπον· κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται
8,40. ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς
20 συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· καὶ ὅτε ἐξε-
χύννετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ ⸀μάρτυρός σου, καὶ
7,58. L 11,48! αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν⸆ καὶ φυλάσ-
21 σων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. καὶ εἶπεν
9,15; 18,2. πρός με· πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν
22 ⸀ἐξαποστελῶ σε. Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου
21,36. τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν ⸉τὴν φωνὴν αὐτῶν⸊ λέγοντες·
25,24. αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκεν
14,14. Mt 26,65. 23 αὐτὸν ζῆν. κραυγαζόντων ⸀τε αὐτῶν καὶ ῥιπτούν-
των τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν
24 ⸀ἀέρα, ¹ ἐκέλευσεν ὁ χιλίαρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς

---

11 ⸀ *αναστας* (*1611*) *d gig* sy^hmg Ephr | ⸂ *ουδεν εβλ-* ***B***; h : *ουκ εβλ-* ***E****pc*
12 ⁚ —, H | ° 𝔓74 *A* lat | ⸆ *εν* (+ *τη* 𝔓41*pc*) *Δαμασκω* 𝔓41 ***HLΨ****69 614 pm* ***13*** ⸀ *με*
rell; S : *txt* ***B*** **א** ***A***. | ⸀ *εβλ-* 𝔓74 *A* | ⸋ ! 𝔓41 *δ d* sa. ***14*** ⸆ *μοι* 𝔓41 *1518 d* sy^p sa |
° 𝔓74 *A 33 pc* ***16*** ⸀ *-λουμ-* 𝔓74. ***17*** ⸀ *-εφοντι* 𝔓74 *33 pc* ***18*** ⸀ *ἴδον* **א**; T
20 ⸀ *πρωτομαρτ-* ***L*** *69 al* sy^h | ⸆ *τη αναιρεσει αυτου* ***𝔐*** *614 pl* sy^h ***21*** ⸀ *-ελλω*
D : *αποστελω* ***B***; h : *αποστελλω* ***E****pc* ***22*** ⸉ 𝔓74 *33 69 pc* ***23*** ⸀ *δε* 𝔓74 **א*****𝔐D****pl*;
T : *txt* ***BAC*** | ⸀ *ουρανον* ***D*** *gig* sy^p

τὴν παρεμβολήν, εἴπας μάστιξιν ⸀ἀνετάζεσθαι αὐτόν,
ἵνα ⸁ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ⸀²ἐπεφώνουν ⸀²αὐτῷ. 21,34.
⸆ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπεν πρὸς 25
τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· εἰ ἄνθρωπον 23,27.
Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; 16,37.
⸆⸂ἀκούσας δὲ⸃ ὁ ἑκατοντάρχης⸆ προσελθὼν τῷ χιλι- 26
άρχῳ ἀπήγγειλεν λέγων·⸆ τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ
ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν. ⸂προσελθὼν δὲ ὁ 27
χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ⸃· λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶ;
ὁ δὲ ⸄ἔφη· ναί⸅. ⸆⸂ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλίαρχος⸃· ⸄ἐγὼ 28
πολλοῦ⸅ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτη-
σάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι.
⸆⸂εὐθέως οὖν⸃ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες 29
αὐτὸν ἀνετάζειν· καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη 16,38.
ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν
δεδεκώς⸆.

§ 88 Τῇ δὲ ⸀ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, 30 21,34.
τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ⸆ ἔλυσεν
αὐτόν⸆, καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς Mt 10,17 ss.
καὶ πᾶν τὸ συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον
ἔστησεν εἰς αὐτούς. ἀτενίσας δὲ ⸂ὁ Παῦλος τῷ 23 24,16. 2 K 1,12. 1 T 3,9! H 13,18.
59 συνεδρίῳ⸃ εἶπεν·* ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνει-
δήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης
τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ⸀ἐπέταξεν 2 24,1.
τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. J 18,22 s.
⸆τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· τύπτειν σε 3
μέλλει ὁ θεός; τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ Mt 23,27. Ez 13,10–15.
κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κε- Lv 19,15.
λεύεις με τύπτεσθαι; οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν· 4

---

24 ⸀-ζειν *D*pc* | ⸁ γνω P[74] *A 33 pc* | ⸀² κατεφ- *D 614 pc* | ⸀² αυτου *614 pc* : περι αυτου *D gig* **26** ⸂ τουτο ακ. *D* (*ex latt?*) | ⸆ οτι Ρωμαιον εαυτον λεγει *D 614 gig* | ⸆ ορα *𝔎 D al* : *txt* P[74] *𝔋 E pm* **27** ⸂ τοτε προσ. ο χ. επηρωτησεν αυτον *D*. | ⸄ ειπεν αυτω· ναι P[74]. : ειπεν· ειμι *D gig* **28** ⸂ και αποκριθεις ο χ. (+ και *D**) ειπεν *D*. | ⸄ ε. οιδα ποσου *D* : Tam facile dicis civem Romanum esse? ego scio quanto Beda **29** ⸂ τοτε *D* | ⸆ και παραχρημα ελυσεν αυτον *614* sy[h] sa **30** ⸀ επιουση (*614*) *2138* | ⸆ πεμψας *614 pc* sy[h] | ⸆ απο των δεσμων *𝔎 al* **23,1** ⸂ 3 4 1 2 *𝔋 E al*; Th : 2 3 4 *B 614 pc*; *ℵ* : *txt* P[74] *𝔎 pm* **2** ⸀ παρηγγειλεν P[74].

5 τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς; ἔφη τε ὁ Παῦλος·
οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς· γέγραπται
Ex 22,27. γὰρ ὅτι **ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.**
Mt 10,16. 6 ˈγνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶν Σαδδου-
5,17.34. καίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ
22,3;26,5.Ph3,5. συνεδρίῳ· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι,
4,2!; 28,20. υἱὸς ⸀Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως
7 νεκρῶν ⸆κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ ⸀λαλοῦντος
⸁ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων,
Mt 22,23 p. 8 καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι ⸆γὰρ λέ-
γουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν ⸀μήτε ἄγγελον μήτε
πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα.
9 ˈἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς
5,34.39. τῶν ⸋γραμματέων τοῦ μέρους τῶν⸌ Φαρισαίων διε-
25,25. μάχοντο λέγοντες· οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγ-
10 γελος⸆ ⁚—. Πολλῆς δὲ ⸀γινομένης στάσεως φοβηθεὶς
ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν,
ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν ἁρπάσαι αὐτὸν
ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν ⸰τε εἰς τὴν παρεμβολήν.
9,10! 11 ˈΤῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν· 29
θάρσει⸆· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς
19,21; 27,24; 28,23. Ἰερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυ-
12 ρῆσαι. Γενομένης ⸀δὲ ἡμέρας ⸂ποιήσαντες 34
J 16,2. συστροφὴν⸃ ⸂οἱ Ἰουδαῖοι⸃ ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέ-
(9,23.29.) γοντες ⸀μήτε φαγεῖν μήτε πεῖν ἕως οὗ ⸀²ἀποκτεί-
13 νωσιν τὸν Παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους τεσσεράκοντα
14 οἱ ⸂ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι⸃· οἵτινες
προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυ-
1 K 16,22! τέροις εἶπαν· ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς
μηδενὸς γεύσασθαι⸆ ἕως ⸀οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν

---

6 ⸀-αιου 𝔎E 1739 pm | ⸆εγω 𝔓74 ℌ𝔎Epl; Th : txt Bgig Tert **7** ⸀λαλησαντος C𝔎al; T : ειποντος 𝔓74 (ℵ)AEpm; h : txt Bpc | ⸁επεπεσεν B*.; h : επεσεν B³ 2138 **8** ⸆μεν 𝔓74 ℌ𝔎Epl; Th : txt Bpc | ⸀μηδε 𝔓74 𝔎al **9** ⸋ 𝔓74 AE 33 | ⸆μη θεομαχωμεν 𝔎pl | ⁚; TW **10** ⸀γεν- 𝔓74 A𝔎Epl; S : txt BℵC 33 pc | ⸰ B 69; ℌ **11** ⸆Παυλε 𝔎al **12** ⸀τε B 614 pc; h | ⸂[...] βοηθειαν συστραφεντες 𝔓48. | ⸂τινες των I-αιων 𝔓48 L𝔎al | ⸀μη 𝔓48 1319. | ⸀²ανελωσιν Apc Chr **13** ⸂αναθεματισαντες εαυτους 𝔓48 h syʰ **14** ⸆το συνολ[ον] 𝔓48 gig h | ⸀οτου 𝔓48.: αν 242 pc : — 33

Παῦλον. νῦν οὖν ⸀ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ 15
⸋σὺν τῷ συνεδρίῳ⸌ ὅπως ⸆καταγάγῃ αὐτὸν ⸂εἰς ὑμᾶς
ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ
αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι⸆ αὐτὸν ἕτοιμοί 25,3.
ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν⸆². Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς 16 9,24; 20,3.
ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ
Παύλῳ. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν 17
ἑκατονταρχῶν ἔφη· τὸν νεανίαν τοῦτον ⸀ἄπαγε
πρὸς τὸν χιλίαρχον, ἔχει γὰρ ⸉ἀπαγγεῖλαί τι⸊ αὐτῷ.
¹ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν 18
χιλίαρχον καὶ φησίν· ὁ δέσμιος Παῦλος προσ-
καλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν ⸀νεανίσκον
ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. ἐπι- 19
λαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος καὶ
ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο· τί ἐστιν ὃ
ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; εἶπεν δὲ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι 20
συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον τὸν
Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον ὡς ⸀μέλλον
τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. σὺ 21
οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν
ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες
ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πεῖν
ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσιν ἕτοιμοι
61 *προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν* 22
οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον, παραγγείλας
μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς ⸀ἐμέ.
¹Καὶ προσκαλεσάμενός ⸂τινας δύο⸃ τῶν ἑκατονταρ- 23
χῶν εἶπεν· ἑτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως
πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἱππεῖς ⸀ἑβδομή-
κοντα καὶ ⸂δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης 9,26; 17,10.

---

15 ⸀*παρακαλουμεν υμας ποιησατε ημιν τουτο συναγαγοντες το συνεδριον et* ⸋ (𝔓⁴⁸) *h* sy^hmg (sa) | ⸆*αυριον* **𝔎** *614 al* | ⸂*προς* 𝔓⁷⁴ **C𝔎***pl*; S | ⸆*υμιν* 𝔓⁴⁸ sy^p.h | ⸆², *εαν δεη και αποθανειν 614 h* sy^hmg; h^r **17** ⸀*απαγαγε* 𝔓⁷⁴ **AC𝔎E***pl*; W : *txt* **Bℵ***pc* | ⸉ **ℵC𝔎***pl*; T : *txt* 𝔓⁷⁴ **BAE***pc* **18** ⸀*-ιαν* **B𝔎***al*; **ℋ** : *txt* 𝔓⁷⁴ **𝔖E***pm* **20** ⸀ ❙ *μελλων* 𝔓⁷⁴ **𝔖E***al*; HTW : *-οντα* **𝔎***al* : *-ντες 1518 al* : *-ντας 255 pc* : *-ντων* **ℵ⁸Ψ** *614 al* : *txt* **ℵ*** *33* **22** ⸀*με rell*; S : *txt* **Bℵ** *429*. **23** ⸂ 2 1 **A𝔎E***pl*; s : 2 𝔓⁷⁴ *pc* : *txt* **Bℵ***pc* | ⸀*εκατον 614 h* sy^hmg sa; h^r | ⸂*-βολους* **A**

24 ὥρας τῆς νυκτός, ˈκτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπι-
βιβάσαντες τὸν Παῦλον⸆διασώσωσι πρὸς Φήλικα
25 τὸν ἡγεμόνα⸆,ˈ⸀γράψας ἐπιστολὴν⸂ἔχουσαν τὸν τύπον
24,3! 26 τοῦτον⸃· Κλαύδιος Λυσίας ⸂τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι
27 Φήλικι⸃ χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφθέντα
ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ᾿
21,32: 22,25. αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ⸀ἐξειλάμην,
22,30. 28 ⸂μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν⸃⁚· βουλόμενός ⸀τε ἐπι-
γνῶναι τὴν αἰτίαν δι᾿ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, ▫κατή-
29 γαγον⸆εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν⸌· ὃν εὗρον ἐγκαλού-
6; 18,14 s. μενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου ⸀αὐτῶν, μηδὲν
9; 25,11.25; 26,31 s; 28,18. δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα ἔγκλημα⸆.
L 23,16.22. 30 ˈμηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα⸂ἔσε-
24,8. σθαι, ἐξαυτῆς⸃ ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ
31 τοῖς κατηγόροις λέγειν⸄πρὸς αὐτὸν⸅ ἐπὶ σοῦ⸆. Οἱ
μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς
23! ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον διὰ⸆νυκτὸς εἰς
32 τὴν Ἀντιπατρίδα· τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς
ἱππεῖς ⸀ἀπέρχεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
33 παρεμβολήν· οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν
καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρ-
34 έστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ⸂καὶ
L 23,6. ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ⸀ἐπαρχείας ἐστίν, καὶ πυθό-
22,3. 35 μενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, ˈδιακούσομαί σου, ἔφη,⸃
ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται· κελεύσας
ἐν τῷ πραιτωρίῳ ⸀τοῦ Ἡρῴδου φυλάσσεσθαι αὐτόν.

---

24 ⸆ *νυκτος 614* (*⸉ h* sy^hmg) | ⸆ *εις Καισαρειαν 614 pc* (*⸉*sy^h) : ⸆*εφοβηθη γαρ μηποτε εξαρπασαντες αυτον οι Ιουδαιοι αποκτεινωσιν και αυτος μεταξυ εγκλημα εχη ως ειληφως αργυρια* 𝔓^48 (*614, 2147*) *gig p* vg^cl sy^h ; h^r **25** ⸀*γρ. δε αυτοις* 𝔓^48. : *εγραψε δε 614* : *εγρ. δε και 2147* : *εγρ. δε και εδωκεν αυτοις* sy^p | ⸂*περιεχ. τ. τ. τ.* ***A𝔐**al* : *περιεχ. ταδε 614*vg : *εν η εγεγραπτο* 𝔓^48. : *εν η ταυτα* sy^p.hmg. **26** ⸂*4 1 2 3* 𝔓^48 *gig* : *2 3 4 614* : *1 2 3 1838.* **27** ⸀*ερυσαμην* 𝔓^48. | ⸂*κραζον*[*τα και λεγοντα εαυτον*] *ειναι Ρωμαιον* 𝔓^48 *gig.* | ⁚, H **28** ⸀*δε* ***𝔐**pl* ; s | ▫***B*** 81.* ; [H] | ⸆*αυτον* (𝔓^48?) ***𝔐E**pm* ; S : *txt* 𝔓^74 ***ℵA** 614 al* **29** ⸀*Μωυσεως και Ιησου τινος* (𝔓^48?) (*614*) *2147 gig* sy^hmg | ⸆ *εξηγαγον αυτον μολις τη βια 614* (*gig*) sy^h ; h^r **30** ⸂*εσ. εξ αυτων,* ***ℵAE**al* ; T : *μελλειν εσ. υπο των Ιουδαιων, εξαυτης* ***𝔐**pm* : *txt* 𝔓^74 ***B*** | ⸄*αυτους* ***ℵA**pc* ; T : *τα πο. αυτον* ***𝔐E**pl* ; S : *txt* ***B**e* sy^p | ⸆·*ερρωσο* ***ℵEL**pm* vg^cl ; S : ·*ερρωσθε* ***HP**al* : *txt* 𝔓^74 ***BA** 33 gig* vg^codd **31** ⸆ *της* ***𝔐**al* **32** ⸀*πορευ-* ***𝔐**pm* **34.35** ⸂*την επιστολην και επ. τον Παυλον· εκ ποι. επ. ει; εφη· Κιλιξ. και πυθ. εφη· ακουσομαι σου 614* (*gig*) sy^hmg **34** ⸀*-χιας rell* ; S : *txt* ***B***ℵA*.* **35** ⸀*τω* ***B**pc* ; h : — 𝔓^74 ***𝔐**pm* ; S : *txt* ***ℵAE**al*

35 62 *Μετὰ δὲ ⸂πέντε ἡμέρας⸃ κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς* 24 23,2; 25,2.15.
Ἀνανίας μετὰ ⸉πρεσβυτέρων τινῶν⸊ καὶ ῥήτορος
Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι
κατὰ τοῦ Παύλου. κληθέντος δὲ [αὐτοῦ] ἤρξατο 2
κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων· πολλῆς εἰρήνης Mt 27,12 p.
τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ ⸀διορθωμάτων γινομένων
τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας⁚,*¹πάντῃ τε* 3
καὶ πανταχοῦ⁚*ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ* 23,26; 26,25. L 1,3.
πάσης εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε 4
⸀ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως
τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον 5
λοιμὸν καὶ κινοῦντα ⸀στάσεις °πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις 17,6! L 23,2.
τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε ⸂τῆς 14.
τῶν⸃ Ναζωραίων αἱρέσεως,¹ ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπεί- 6 21,28.
ρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν⸆,¹ παρ' οὗ 8 23,30.
δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων
ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. ⸂συνεπέ- 9
θεντο δὲ⸃ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως 7,1!
(31) *ἔχειν. Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ* 10 Mt 10,19 s.
τοῦ ἡγεμόνος ⸀λέγειν· ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε
κριτὴν⸆τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος ⸁εὐθύμως τὰ
περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι,¹ δυναμένου σου ἐπι- 11
γνῶναι⁚ *ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι δώδεκα* 21,17. 8,27. J 12,20.
ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἰερουσαλήμ. καὶ 12
οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον
ἢ ⸀ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν,¹ ⸀οὐδὲ παραστῆσαι 13

---

1 ⸉ 2 1 $\mathfrak{P}^{74}$. : *τινας η.* **A**. | ⸉ *των πρ.* 𝔎 *al* **2** [+ *rell*; T: — **B**.; W | ⸀*κατορθ-* 𝔎*pm* **2.3** ⁚ —, *et* ⁚, W **4** ⸀*κοπτω* $\mathfrak{P}^{74}$ *A**vid *33 69 pc* **5** ⸀*στασιν* 𝔎*al* | ° $\mathfrak{P}^{74}$. | ⸂*των κατα την* $\mathfrak{P}^{74}$. **6** ⸆*και κατα τον ημετερον νομον ηθελησαμεν κριναι* (*-νειν 614 al*). (7) *παρελθων δε Λυσιας ο χιλιαρχος μετα πολλης βιας εκ των χειρων ημων απηγαγεν,* (8) *κελευσας τους κατηγορους αυτου ερχεσθαι επι σε.* **Ψ**(**E** *69 614*) *pm gig* p^{c} vg^{cl} sy; h^{r} **9** ⸂*ειποντος δε αυτου ταυτα συνεπ.* (+ *δε 614*) (*614*) *2147* sy^{h}. **10** ⸀defensionem habere pro se. statum autem assumens divinum dixit sy^{hmg} | ⸆ *δικαιον* **E Ψ** *614 pm* | ⸁*-μοτερον* 𝔎*pm* **11** ⁚, H **12** ⸀*επισυστασιν* 𝔎*pm* **13** ⸀*ουτε* $\mathfrak{P}^{74}$ *A*𝔎 *pm*

δύνανταί σοι περὶ ὧν ⸀νυνὶ κατηγοροῦσίν μου.
8,2! 14 ¹ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέ-
5; 28,22. γουσιν αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ πατρῴῳ θεῷ,
πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ⸋ἐν
15 τοῖς⸌ προφήταις γεγραμμένοις, ¹ἐλπίδα ἔχων ⸀εἰς
L 14,14! τὸν θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνά-
Dn 12,2. στασιν μέλλειν ἔσεσθαι⸆δικαίων τε καὶ ἀδίκων.
23,1! 16 ¹ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν
⸀ἔχειν ⸉πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους˙ διὰ
11,29! 17 παντός⸊. δι᾽ ἐτῶν δὲ πλειόνων ἐλεημοσύνας ποιήσων
εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς,
21,27. 18 ¹ἐν ⸀αἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ
19 ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, ¹τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας
Ἰουδαῖοι, οὓς ⸀ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατη-
20 γορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ⸁ἐμέ˙. ⸀ἢ αὐτοὶ οὗτοι
εἰπάτωσαν τί εὗρον⸆ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ
21 συνεδρίου, ¹ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἧς ἐκέκραξα
23,6. ἐν αὐτοῖς ἑστὼς ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ
22 κρίνομαι σήμερον ⸀ἐφ᾽ ὑμῶν. ⸂Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς
23,26; 8,2! ὁ Φῆλιξ⸃, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ,
εἴπας· ⸆ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, δια-
23 γνώσομαι τὰ καθ᾽ ὑμᾶς· διαταξάμενος τῷ ἑκατον-
27,3! τάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα
24 κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν⸆αὐτῷ. Μετὰ 31
δὲ ⸂ἡμέρας τινὰς⸃ παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν
Δρουσίλλῃ τῇ ⸄ἰδίᾳ γυναικὶ⸅ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ⸆ μετε-
26. Mc 6,20. πέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ
25 τῆς εἰς Χριστὸν °Ἰησοῦν πίστεως. διαλεγομένου
2 P 1,6. δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ
16,8. τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος⸆ἔμφοβος γενόμενος

13 ⸀νυν 𝔓74 *A E al* **14** ⸋ *A ℜ al* **15** ⸀προς *ℵ C al*; T | ⸆νεκρων *ℜ E 614 pm* sy **16** ⸀εχων *ℜ 614 al* | ⸉ 7 8 1—6 *E Ψ 614 pc gig* **18** ⸀οις *ℜ al* **19** ⸀δει *ℜ al* | ⸁με *ℜ pl*; S | :, — H **20** ⸀ει 𝔓74 *A C*. | ⸆εν εμοι *C ℜ E 614 pl gig* vg **21** ⸀υφ *ℵ ℜ E pm* **22** ⸂ακουσας δε ταυτα ο Φ. ανεβ. αυτ. *ℜ 614 al* | ⸆οτι 𝔓74 *E Ψ 614 pc* **23** ⸆η προσερχεσθαι *ℜ 614 pm* **24** ⸂2 1 *A E pc* : ολιγας η. 𝔓74. | ⸄γ. αυτου 𝔓74 *A E pm* | ⸆quae petebat ut videret Paulum et audiret verbum; volens igitur satisfacere ei sy^hmg | ° *ℵ^c A C^vid ℜ al* **25** ⸆εσεσθαι *ℜ al*

ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· τὸ νῦν ἔχον πορεύου, ⸀καιρὸν 17,32. J 18,38. 26,28.
δὲ μεταλαβὼν⸁ μετακαλέσομαί σε· ἅμα καὶ ἐλπίζων 26
ὅτι χρήματα δοθήσεται °αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου⸆·
διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ⸀ὡμίλει 24. Mc 6,20.
αὐτῷ. Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διά- 27
δοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· ⸀θέλων τε ⸀χάριτα 12,3; 25,9. L 23,25.
καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ ⸀κατέλιπε τὸν
Παῦλον δεδεμένον⸁.

Φῆστος ⸀οὖν ἐπιβὰς τῇ ⸀ἐπαρχείῳ μετὰ τρεῖς 25
ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας,
ˈἐνεφάνισάν τε °αὐτῷ ⸀οἱ ἀρχιερεῖς⸁ καὶ οἱ πρῶτοι 2 15; 24,1.
τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν
αὐτὸν ˈαἰτούμενοι χάριν κατ᾽ αὐτοῦ, ὅπως μετα- 3
πέμψηται αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες 23,15 s.
ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν Φῆστος 4
ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς Καισάρειαν,
ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι· οἱ οὖν 5
ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ συγκαταβάντες, εἴ τί ἐστιν
ἐν τῷ ἀνδρὶ ⸀ἄτοπον, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. Δια- 6
τρίψας δὲ ⸋ἐν αὐτοῖς⸌ ἡμέρας ⸀οὐ πλείους ὀκτὼ⸁ ἢ
δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθί-
σας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον 23,30.
ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν 7
αὐτὸν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι,
πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες, ἃ οὐκ L 23,10.
⸀ἴσχυον ἀποδεῖξαι, ˈτοῦ Παύλου ἀπολογουμένου ὅτι 8
οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ
ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον. ὁ Φῆστος 9 24,27!
δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀπο-

25 ⸀κ. δε ευρων 𝔓74. : καιρω δε επιτηδειω *E* latt arm **26** ° *B*; [H] | ⸆οπως λυση αυτον 𝔎 *614 pm* | ⸀διελεγετο *C pc* **27** ⸀τον δε Π. ειασεν εν τηρησει δια Δρουσιλλαν *614 2147* sy^hmg. : h^r | ⸀χαριτας 𝔎 *al*; S : χαριν 𝔓74 *EL*Ψ*pm* : *txt* 𝔖 *pc* | ⸀-λειπε 𝔓74 *A L pc* **25,1** ⸀δε 𝔓74 *1829* | ⸀-χεια *B*pc*; ℌ : -χια 𝔎*E pl*; S : *txt* 𝔓74 ℵ**A*. **2** ° 𝔓74. | ⸀ο -ρευς 𝔎 *al* **5** ⸀τουτω 𝔎 *al* : τουτω ατοπ. *69 614 al* sy : *txt* 𝔖*E al* **6** ⸋ 𝔓74. | ⸀οκτω *614* sy : (24,11) πλ. Ψ𝔎 *al* : πλ. οκτω *E* : *txt* 𝔓74 𝔖 **7** ⸀-υσαν 𝔓74 ℵ*.

κριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν· θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα
ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ⸆ ἐπ' ἐμοῦ;
10 ˈ*εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· ⸂ἑστὼς ἐπὶ τοῦ βήματος*
Καίσαρός⸃ εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους
οὐδὲν ⸀ἠδίκηκα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις.
28,29! 11 ˈ*εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον ⸂θανάτου πέπραχά*
τι⸃, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν
ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδείς με δύ-
26,32; 28,19. *ναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι.*
12 ˈ*τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου*
27,1. *ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα*
πορεύσῃ.
9,15! 13 *Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ* 33
βασιλεὺς καὶ ⸀Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν
14 *⸁ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας*
διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ
24,27. *κατὰ τὸν Παῦλον λέγων· ἀνήρ τίς ἐστιν κατα-*
15 *λελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος,* ˈ*περὶ οὗ γενο-*
2; 24,1. *μένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς*
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι
16 *κατ' αὐτοῦ ⸀καταδίκην· πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι*
οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί ⸀τινα ἄν-
θρωπον ⸆ πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον
ἔχοι τοὺς κατηγόρους τόπον ⸁τε ἀπολογίας λάβοι
17 *περὶ τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων οὖν ⸆ ἐνθάδε*
ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἑξῆς καθίσας
ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα·
18 ˈ*περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν*
18,15. 19 *⸀ἔφερον ὧν ἐγὼ ὑπενόουν ⸁πονηρῶν,* ˈ*ζητήματα*
δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας ⸆ εἶχον πρὸς

---

9 ⸆ (ἡ Venema *cj*) ***10*** ⸂ 2—5 1 𝔓74 (***B***)***ACℜE****pl*; S : *txt* (***B***)***ℵ*****pc* | ⸀ *-κησα* ***ACℜE****pl*; S : *txt* ***Bℵ*** ***11*** ⸂ 3 2 1 𝔓74. ***13*** ⸀ (*rectius Βερε-*) | ⸁ *-σομενοι* ***Ψ*** *81 pm* lattsy; hs ***15*** ⸀ *δικην* ***ℜE****pm* ***16*** ⸀ *τινι* ***C*** *pc* | ⸆ *εις απωλειαν* ***ℜ*** *614 al gig* sy | ⸁ δε ***B E*** *al*; h ***17*** ⸆ *αυτων* 𝔓74 ***ℌℜE****pm* (⸂ ***C*** *al*); T : *txt* ***B****pc* ***18*** ⸀ *επεφ-* ***ℜ****al* | ⸁ *-ραν* 𝔓74 ***AC***** 33 pm*; Th : *-ρα* ***ℵ****** : — ***ℜ****al* : *txt* ***Bℵ****8****E****pc* ***19*** ⸆ ἦν 𝔓74.

αὐτὸν καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν
ὁ Παῦλος ζῆν. ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ ⊤τὴν περὶ 20
⌜τούτων ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς
Ἱεροσόλυμα κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ 21
δὲ Παύλου ⌜ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς
τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι
αὐτὸν ἕως οὗ ⸀ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.
ˈἈγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον⊤· ἐβουλόμην καὶ 22 L 23,8.
αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. ⊤αὔριον, φησίν,
34 *ἀκούσῃ αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος* 23 Mt 10,18.
τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς
φαντασίας καὶ ⌜εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον
σύν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν
τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἤχθη
ὁ Παῦλος. καί φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ 24
καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε 2.7.
τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων
⌜ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, 22,22.
⸀βοῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. ἐγὼ δὲ ⌜κατε- 25
λαβόμην μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, 23,29.
⊤αὐτοῦ δὲ τούτου ⸀ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν
ἔκρινα πέμπειν. περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ 26
κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν
καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως
τῆς ἀνακρίσεως γενομένης ⌜σχῶ ⸂τί γράψω⸃· ἄλογον 27 19,40.
γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ'
65 *αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν* 26
Παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεταί σοι ⌜ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν.
τότε ὁ Παῦλος ⊤ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· 13,16!
ˈΠερὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ⌜ὑπὸ Ἰουδαίων, βα- 2
σιλεῦ Ἀγρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ Mt 10,18.

---

20 ⊤ εις *CELpm* | ⌜τουτου *𝔎al* **21** ⌜-λουμενου 𝔓74 *Ψpc* | ⸀πεμψω *𝔎al* **22** ⊤εφη 𝔓74 *C𝔎Epl* | ⊤ ο δε, *C𝔎Epl*; S **23** ⌜ελθ- 𝔓74 *1311.* **24** ⌜-χεν *BHal*; *ℌ* | ⸀επιβο- *C𝔎Epl*; S **25** ⌜καταλαβομενος *ℵ*𝔎pm* et ⊤ και *𝔎pm* | ⸀-λουμενου 𝔓74. **26** ⌜εχω 𝔓74 *AE 614 al* | ⸂τι γραψαι *𝔎Eal* **26,1** ⌜περι 𝔓74 *𝔖EHpm*; Th : *txt B𝔎al* | ⊤ confidens et in spiritu sancto consolationem accipiens sy^hmg. **2** ⌜παρα 𝔓74 *242.*

3 μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι, ˈμάλιστα γνώστην
⸉ὄντα σε⸊ πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε
καὶ ζητημάτων⸆· διὸ δέομαι⸆μακροθύμως ἀκοῦσαί
G 1,13. 4 μου. Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου⸆ ἐκ νεότητος ⸀τὴν
ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν τε
5 Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες⸇ Ἰουδαῖοι, ˈ προγινώ-
σκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι
23,6. Ph 3,5. κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας
28,20. 6 θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι
τῆς⸀εἰς τοὺς πατέρας °ἡμῶν ἐπαγγελίας γενομένης
7 ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος, ˈ εἰς ἣν τὸ δω-
δεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν
24,15. λατρεῦον ἐλπίζει⸀καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος
13,30. 8 ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ⸆. ⸂τί˙ ἄπιστον
9–20: 9,1–29; κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει;⸃
22,3–21. 9 ˈἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα⸆ Ἰησοῦ
10 τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· ὃ
καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλούς °τε
J 16,2. Ap 2,10. τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ
τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβών, ἀναιρουμένων τε
11 αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον, ˈ καὶ κατὰ πάσας τὰς
συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον
8,3! βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς
12 ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς
⸆πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ
13 ἐπιτροπῆς °τῆς ⸇ τῶν ἀρχιερέων, ˈ ἡμέρας μέσης
κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, °οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν
L 2,9. λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ
14 τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους· πάντων τε κατα-
πεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν⸆ἤκουσα φωνὴν⸂λέ-

3 ⸉ ℵ*C 69 *al*; T | ⸆ επισταμενος 𝔓[74] *AC 614 al* (⸉ *431 pc*) | ⸁ σου *C𝔎pm* *4* ⸆ την 𝔓[74] *ℵA𝔎Epl*; T : *txt BC*Hpc* | ⸀ μου 𝔓[74] *915.* | ⸇ οι *ℵA𝔎al*; T : *txt* 𝔓[74] *BC*Epm* *6* ⸀ προς *C𝔎pm* | ° *𝔎al* *7* ⸀ -σειν *B.*; Wh | ⸆ Αγριππα *3 69* (⸉ *𝔎al*) *pm* : *txt 𝔋Eal* *8* ⸂ (*cf ad* 22) | ˙; *E* *9* ⸆ του 𝔓[74] ℵ* *pc* *10* ° *B𝔎pl*; h : *txt* 𝔓[74] *𝔋Epc* *12* ⸆ και *𝔎al* | ° 𝔓[74] *AEpc* | ⸇ παρα *C𝔎pm* *13* ° 𝔓[74]. *14* ⸆ δια τον φοβον εγω μονος *614 pc* (*gig*, ⸉ sy[hmg]) | ⸂ λαλουσαν πρ. με *HΨal* : λαλ. πρ. με και λεγ. *𝔎al*; S : *txt* 𝔓[74] *𝔋Eal*

γουσαν πρός με⸌ τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ· Σαοὺλ 22,2!
Σαούλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα 5,39. PsSal 16,4. Eccl 12,11.
λακτίζειν. ¦ ἐγὼ δὲ εἶπα· τίς εἶ, κύριε; ὁ δὲ °κύριος 15 Prv 26,3 Lxx. Eurip., Bacch. 795.
εἶπεν· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς⸆ ὃν σὺ διώκεις. ἀλλὰ 16
ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο Ez 2,1.3.
γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ
μάρτυρα ὧν τε εἶδές °με ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ¦ ἐξαι- 17 Jr 1,7.
ρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν, εἰς 1 Chr 16,35.
οὓς ἐγὼ ⸀ἀποστέλλω σε⁚, ¦ ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς ⸀αὐτῶν, 18 Is 35,5; 42,7.16; 61,1. 1 P 2,9.
τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς E 2,2!
ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ λαβεῖν 20,32. Dt 33,3 s.
αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς
ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν, βασιλεῦ 19
Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ G 1,15 s.
ὀπτασίᾳ, ¦ ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτόν τε καὶ Ἱε- 20
ροσολύμοις⁚, ⸆πᾶσάν τε τὴν χώραν ⸂τῆς Ἰουδαίας⸃ ⁚²
καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπι-
στρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα Mt 3,8 p.
πράσσοντας. ἕνεκα ⸀τούτων με Ἰουδαῖοι συλλα- 21 21,30 s.
βόμενοι⸆ ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι.
¦ ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς 22
ἡμέρας ταύτης ἕστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε
καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται L 24,44–47.
ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς⸆, ¦ εἰ 23
παθητὸς ὁ χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως 17,3! 1 K 15,20. Mt 27,53; 4,16.
νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ 2 T 1,10. L 2,32.
66 τοῖς ἔθνεσιν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου 24 J 10,20!
ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ φησιν· μαίνῃ, Παῦλε· 12,15.
τὰ πολλά σε γράμματα⸆ εἰς μανίαν περιτρέπει.
¦ ὁ δὲ Παῦλος· οὐ μαίνομαι, φησίν, κράτιστε Φῆστε, 25 2,15; 24,3!

---

15 ° *ℜ al* | ⸆(22,8) ο Ναζωραιος *69 614 al gig* sy^p.h **16** ° 𝔓74 *ℵ A ℜ pm* latt : T : *txt* *B C* 614 al* sy **17** ⸀-ελω *Ψ 1 pm* : εξ-αποστελλω 𝔓74vid *C* (-ελω *69 al*) | ⁚ —, H **18** ⸀τυφλων *E 096* **20** ⁚ —, T | ⸆ εις *ℜ E pl*; W | ⸂των -αιων 𝔓74 *2143*. | ⁚², H **21** ⸀τουτου 𝔓74 *440* | ⸆ οντα 𝔓74 *ℵ E 33 pm*; T : *txt* *B A ℜ al* **22** ⸆ (*huc vs.* 8 Eb. Nestle *cj*) **24** ⸆ επιστασθε (*i. e.* -σθαι) *A*.

ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγ-
26 γομαι. ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς,
J 18,20. πρὸς ὃν °καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν
γὰρ αὐτὸν ⸆τούτων οὐ πείθομαι °²οὐθέν· οὐ γάρ
27 ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις,
βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις⁚; οἶδα ὅτι πι-
Mc 10,34. 28 στεύεις. ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον· ἐν ὀλίγῳ
24,25. J 18,38. 11,26. 1 P 4,16. 29 ⸂με πείθεις⸃ ⸀Χριστιανὸν ⸁ποιῆσαι. ὁ δὲ Παῦλος·
⸀εὐξαίμην ἂν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν ⸁μεγάλῳ
οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς
μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος καὶ ἐγώ
30 εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. ⸂Ἀνέστη
τε⸃ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ
31 συγκαθήμενοι αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν
28,29! πρὸς ἀλλήλους λέγοντες °ὅτι οὐδὲν θανάτου ἢ
32 δεσμῶν ἄξιον ⸆πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. ⸋Ἀγρίπ-
πας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη·⸌ ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ⸋²ὁ
25,11; 28,19. ἄνθρωπος οὗτος⸌² εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

25,12. 27 ⸆⸋Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ⸀ἡμᾶς εἰς τὴν 85
Ἰταλίαν,⸌ παρεδίδουν ⸂τόν τε⸃ Παῦλον καί τινας
10,1! ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ
2 σπείρης Σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ ⸆ πλοίῳ ⸀Ἀδρα-
19,29; 20,4. μυττηνῷ μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν
Kol 4,10. τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου
Phm 24. 3 Μακεδόνος ⸁Θεσσαλονικέως· τῇ τε ἑτέρᾳ κατή-
48; 24,23; χθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ ⸀Ἰούλιος
8,2.16. L 7,5! 11,19. τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους

---

26 ° *B pc h p* arm; 𝔎 | ⸆ τι 𝔓[74] 𝔖𝔎*E pm*; Th : *txt B 614 al* | °² 𝔓[74] *A E 33 al* **27** ⁚ · comm **28** ⸂ με πειθη *A*. : (πεποιθας h[s2] *cj*) | ⸀ Χρηστ- ℵ*. | ⸁ γενεσθαι 𝔎*E 614 pl*; h[s1] **29** ⸀ ευξαμην ℵ**HLP al*; T | ⸁ πολλω 𝔎*pm* **30** ⸂ και ταυτα ειποντος αυτου αν. 𝔎*pm h* sy[h] **31** ° 𝔓[74] *69* | ⸆ τι 𝔓[74] 𝔖 *69 pm*; Th : *txt B*𝔎*al* **32** ⸋ *et* ⸋² 𝔓[74]. **27,1** ⸆ και ουτως εκρινεν αυτον ο ηγεμων αναπεμπεσθαι Καισαρι *97 (421) h* sy[hmg] *et* ⸋ *h* sy[hmg] | ⸀ τους περι τον Παυλον *P 69* | ⸂ 2 1 𝔓[74] : 1 *A* : 2 *pc* **2** ⸆ τω 𝔓[74]. | ⸀ -μυντ- 𝔓[74] *B* A pc* : (*potius* -υτη- comm) | ⸁ (20, 4) Θεσσ-κεων δε Αρισταρχος και Σεκουνδος *614 pc* sy[h] **3** ⸀ -λιανος *A*.

πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. κἀκεῖθεν ἀναχθέντες 4
ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους
εἶναι ἐναντίους, | *τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κι-* 5
λικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες⸆*κατήλθαμεν*
εἰς ⸀*Μύρα τῆς Λυκίας.* ⸀*Κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατον-* 6
τάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν 28,11.
ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις 7
βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν
Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπε-
πλεύσαμεν τὴν Κρήτην ⸋*κατὰ Σαλμώνην*⸌, | *μόλις τε* 8
παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ
καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ⸉*ἦν πόλις*⸊
⸀*Λασαία. Ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ* 9
ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν 2 K 11,25 s.
νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ Παῦλος Lv 16,29.
| *λέγων αὐτοῖς· ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως* 10
καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ
πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσε-
σθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ 11
καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπείθετο ἢ τοῖς ὑπὸ⸆
Παύλου λεγομένοις. ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος 12
ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείονες 28,11.
ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο
καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα
τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.
| *Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως* 13
κεκρατηκέναι, ἄραντες ⸀*ἆσσον παρελέγοντο τὴν*
Κρήτην. μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ᾽ αὐτῆς 14
ἄνεμος τυφωνικὸς °*ὁ καλούμενος*⸀*εὐρακύλων· συν-* 15
αρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου

---

5 ⸆ *δι ημερων δεκαπεντε 614 pc*(*h*) sy^h; ⫞h^r⊦ | ⸀(*male*) *-ρρ- B pc*; HTW : *Σμυρναν 69* : *Λυστραν* (*-ρα A*) 𝔓^74 ℵ(*A*) lat : *txt* 𝔐*pm*; S **6** ⸀*-ειθεν* 𝔓^74 *A 547*. **7** ⸋ *614 pc h* sy^h **8** ⸉ 𝔥*pc*; T : *txt B*𝔐*pl* | ⸀*Λασεα B 69 al*; H : *Λαισσα* ℵ^s : *Αλασσα* 𝔓^74vid *A pc* sy^hmg : Thalassa lat : *txt* (ℵ*) 𝔐*pm* **11** ⸆*του* 𝔐*pl*; S **13** ⸀(*Ασσον* vg : comm) **14** ° 𝔓^74. | ⸀*ευροκλυδων* 𝔐*pl*; S : *-ρυκλ- B^s pc* : *txt* 𝔓^74 𝔥*pc*

ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ⸆ ἐφερόμεθα.
16 ˈνησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον ⸀Κλαῦδα
30. ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης,
17 ˈἣν ἄραντες ⸀βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ
πλοῖον· φοβούμενοί ⸁τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέ-
σωσιν, χαλάσαντες ⸂τὸ σκεῦος⸃, οὕτως ⸁ἐφέροντο.
18 ˈσφοδρῶς ⸀δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν
Jon 1,5. 19 ἐποιοῦντο, ˈκαὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν
20 τοῦ πλοίου ⸀ἔρριψαν ⸆. μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων
ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε
Mt 6,25 p. οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο ἐλπὶς
33. 21 πᾶσα τοῦ σῴζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς τε ἀσιτίας
ὑπαρχούσης τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν
εἶπεν· ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι
μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν
22 ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τὰ νῦν παραινῶ
ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται
23 ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ μοι
9,10! ταύτῃ τῇ νυκτὶ τοῦ θεοῦ οὗ εἰμι ⸆, ᾧ καὶ λατρεύω,
9,15! 23,11. Mt 10,17.18 p. 24 ἄγγελος ˈλέγων· μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε
δεῖ παραστῆναι, καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ θεὸς
25 πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε,
ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται
28,1. 26 καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ
27 τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαι- 681
δεκάτη νὺξ ⸀ἐγένετο διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ
Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται
28 ⸁προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. καὶ βολίσαντες
εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ
29 πάλιν βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε· φοβού-

---

15 ⸆ τω πλεοντι (*lege* πνε- *ut* sy^{h}) και συστειλαντες τα ιστια *614 pc* sy^{h}; h^{r} **16** ⸀ Καυδα 𝔓^{74} **B** ℵ^{s} lat; H **17** ⸀ -ειαν ℵ* *gig* : -ειας *81 al* | ⸁ δε 𝔓^{74}. | ⸂ το ιστιον *101*^{mg} : τα ιστια *1611 pc* | ⸁ εφερομεθα *431 pc* sy^{p} **18** ⸀ τε 𝔓^{74} *A* **19** ⸀ ερριψαμεν 𝕽 *614 al* sy | ⸆ εις την θαλασσαν *614*(*pc*) it sy^{h} sa **23** ⸆ εγω 𝔓^{74} ℵ*A pc*; T **27** ⸀ επεγ- *A pc* vg | ⸁ προσαχειν **B***gig s* (resonare).; h : προσανεχειν **B**^{s}. : προσεγγιζειν *614 pc*

μενοί ⸀τε μή που κατὰ ⸁τραχεῖς τόπους ⸀²ἐκπέσωμεν,
ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ηὔχοντο
ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων 30
⸀φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκά- 16.
φην εἰς τὴν θάλασσαν °προφάσει ὡς ἐκ πρῴρης
ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν, ˈεἶπεν ὁ Παῦλος τῷ 31
ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· ἐὰν μὴ οὗτοι
μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.
ˈτότε ἀπέκοψαν οἱ στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς 32
σκάφης καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. Ἄχρι δὲ οὗ 33
ἡμέρα ἤμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος
ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· τεσσαρεσκαι- 27.
δεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι 21.
διατελεῖτε, μηθὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ 34
ὑμᾶς ⸀μεταλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς 1 Sm 14,45.
⸁ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν 2 Sm 14,11. Mt 10,30.
θρὶξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ⸀²ἀπολεῖται. εἴπας δὲ ταῦτα 35
καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον J 6,11p. 1 T 4,4.
πάντων καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν⸆. εὔθυμοι δὲ 36 2,42! L 22,19 p.
γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ ⸀προσελάβοντο τροφῆς. 9,19.
ˈἤμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ ⸀διακόσιαι 37
ἑβδομήκοντα ⸁ἕξ. κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκού- 38
φιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν ⸀σῖτον εἰς τὴν
θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ 39
ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα
αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύοντο εἰ ⸀δύναιντο ⸁ἐξῶσαι
τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων 40
εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας
τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῇ
⸀πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. περιπεσόντες 41
δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ⸀ἐπέκειλαν τὴν ναῦν, καὶ

---

29 ⸀*δε* 𝔓74 ℵ *al*; S | ⸁*βραχεις* 𝔓74 *88* | ⸀²*-σωσιν 81 1739 al* arm sa **30** ⸀*εκφ- A 614 pc* | ° *614 pc* **34** ⸀*προσλ-* 𝔐 *al* | ⸁*ημ- ALP 614 al* | ⸀²*πεσειται* 𝔐 *614 al* **35** ⸆ *επιδιδους και ημιν 614 pc* syʰ sa; hʳ **36** ⸀*μετελαμβανον 614 pc* : *μεταλαβαν* (*sic*) ℵ. **37** ⸀*ως* **B** sa.; 𝔐 | ⸁*πεντε A.* : — *69* **38** ⸀(*ιστον* Naber *cj*) **39** ⸀*δυνατον C* 𝔐 *al* | ⸁*εκσωσαι B*C pc* arm; 𝔐 **40** ⸀*πνοη* 𝔓74. **41** ⸀*εποκειλαν* 𝔐 *pl*

ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ
42 πρύμνα ⸀ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας⸆. Τῶν δὲ στρατιωτῶν
(16,27.) βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν,
43 μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ· ὁ δὲ ἑκατοντάρχης
3. βουλόμενος ⸉διασῶσαι τὸν Παῦλον⸊ ἐκώλυσεν αὐ-
τοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους
κολυμβᾶν ἀπορίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέ-
44 ναι, καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς
δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως
22–25. ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ ⸂τὴν γῆν⸃.
28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν ὅτι ⸀Μελίτη
2 ἡ νῆσος καλεῖται. οἵ τε βάρβαροι παρεῖχον οὐ
27,3! τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ⸀ἅψαντες γὰρ
(2 K 11,27.) πυρὰν ⸁προσελάβοντο ⸂πάντας ἡμᾶς⸃ διὰ τὸν ὑετὸν
3 τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. συστρέψαντος
δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος καὶ ἐπι-
θέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης
4 ⸀ἐξελθοῦσα ⸁καθῆψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὡς δὲ
εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς
χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· πάντως
φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα
Mc 16,18. 5 ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ ⸀δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. ὁ μὲν
L 10,19. οὖν ⸀ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν
6 οὐδὲν κακόν· οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν
⸀πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ
πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων καὶ θεωρούντων
14,11. μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, ⸁μεταβαλόμενοι
7 ἔλεγον αὐτὸν εἶναι θεόν. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν
τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου

---

41 ⸀διελ- *L 69 614 al* | ⸆των κυματων $\mathfrak{P}^{74}$ *C𝔑pl*; W : maris *gig* vg : *txt* *Bℵ*A*   *43* ⸉ $\mathfrak{P}^{74}$ *A 33.*   *44* ⸂γης *614*   28,*1* ⸀(*male*) Μελιτηνη *B* gig* vg^codd sy^hmg; H   *2* ⸀αναψ- *𝔑 al* | ⸁προσανελαμβανον *ℵ* 614 pc* | ⸂2 1 $\mathfrak{P}^{74}$ *33* : 2 *A* : 1 *181*   *3* ⸀διεξ- *𝔑al* | ⸁καθηψατο *C 614 pm*   *4* ⸀(Δικη comm)   *5* ⸀-ξαμενος *AHL 88 pm*   *6* ⸀εμπιπρ- *ℵ*pc*; T | ⸁-βαλλ- *ℵ𝔑al*; T

ὀνόματι ⸀Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς ⸉ἡμέρας
τρεῖς⸊ φιλοφρόνως ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ τὸν πα- 8
τέρα τοῦ Ποπλίου ⸀πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνε- L 10,9 p.
χόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν Mt 8,15 p. J 4,52.
καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο 6,6!
αὐτόν. τούτου δὲ γενομένου ⸆ ° καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν 9
τῇ νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθερα-
πεύοντο, ¹ οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς⸆ 10 16,15.
καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς ⸂τὰς χρείας⸃. Mt 10,8. L 8,2 s.
𝔈 39 69 *Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ⸀ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ* 11
παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ, παρα- 27,12.6.
σήμῳ ⸁Διοσκούροις. καὶ καταχθέντες εἰς Συρα- 12
κούσας ἐπεμείναμεν ⸂ἡμέρας τρεῖς⸃, ¹ ὅθεν ⸀περιελ- 13
θόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. καὶ μετὰ μίαν
ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι ἤλθομεν
εἰς Ποτιόλους, ¹ οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλή- 14
θημεν ⸀παρ᾽ αὐτοῖς ⸁ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά· καὶ 20,6!
οὕτως ⸉εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθαμεν⸊. κἀκεῖθεν °οἱ 15 R 1,7.
ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τα περὶ ἡμῶν ⸀ἦλθαν εἰς
ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν
ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ 2 K 7,6.7.
θεῷ ἔλαβε θάρσος. Ὅτε δὲ εἰσήλθομεν εἰς⸆ 16
Ῥώμην, ⸂ἐπετράπη τῷ Παύλῳ⸃ μένειν καθ᾽ ⸀ἑαυτὸν⸆ 27,3
σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.
40 *Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι* 17
αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελ-
θόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· °ἐγώ, ἄνδρες
ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς

---

7 ⸀ *Πουπλιω* $\mathfrak{P}^{74}$ *81 1739 pc* | ⸉ $\mathfrak{P}^{74}$ 𝔖𝔎*pm*; Th : *txt* **B** *69 614 al* **8** ⸀-*τω* $\mathfrak{P}^{74}$. **9** ⸆ *υγιους* **H**. | ° **B** *gig* vg^{cl}; [H] **10** ⸆ *οσον χρονον επεδημουμεν 1611 pc* | ⸂ *την χρειαν* 𝔎*pm* **11** ⸀ *ηχθ-* 𝔎 *al*; s : *txt* $\mathfrak{P}^{74}$ 𝔖**LP** *pm* | ⸁ -*κορ-* $\mathfrak{P}^{74}$ **P*Ψ** *81 al* **12** ⸂ -*ραις τρισιν* **B**; W **13** ⸀ *περιελοντες* **B ℵ***.; H **14** ⸀ *επ* 𝔎*pm* | ⸁ *επιμειναντες* **HΨ** *614 al* | ⸉ 4 1–3 $\mathfrak{P}^{74}$ *A 33 pm* **15** ° **B**. | ⸀ *εξηλθον* 𝔎*pl*; s **16** ⸆ *την* **ℵ*L** *614 pm*; T | ⸂ *ο εκατονταρχος παρεδωκεν τους δεσμιους τω στρατοπεδαρχω (-χη 614 pm), τω δε Π. επετρ.* 𝔎*(614) pl gig*; ⫞h^{r}⊦ s : *txt* $\mathfrak{P}^{74vid}$ 𝔖*pc* vg | ⸀ *αυ-* **B**.; h^{s} (*αὐ-*) | ⸆ *εξω της παρεμβολης 614 pc gig p* (⸉ sy^{h}); ⫞h^{r}⊦ **17** ° $\mathfrak{P}^{74vid}$

ἔθεσι τοῖς πατρῴοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων
18 παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, ˈοἵτινες
3,13; 23,29! ⸆ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ τὸ μηδε-
L 23,14 s. 19 μίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί· ἀντι-
25,11; 26,32. λεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων⸆ἠναγκάσθην ἐπικαλέ-
σασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων
20 τι⸀κατηγορεῖν⸇. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρ-
εκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· εἵνεκεν γὰρ
23,6; 24,15; τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην περί-
26,6 s. 21 κειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν· ἡμεῖς ⸀οὔτε
γράμματα ⸉περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα⸊ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν
17,19 s. 22 ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιοῦμεν δὲ
⸉παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι⸊ ἃ φρονεῖς· περὶ °μὲν γὰρ τῆς
24,14. L 2,34. R 10,21. H 12,3. αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστιν ὅτι πανταχοῦ
23 ἀντιλέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ⸀ἦλθον
πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ⸁ἐξετίθετο
23,11. 19,8. ⸀²διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων
τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τε τοῦ νόμου
20,7.11. °Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως
17,4. 24 ἑσπέρας. καὶ οἱ μὲν⸆ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις,
25 οἱ δὲ ἠπίστουν· ἀσύμφωνοι ⸀δὲ ὄντες πρὸς ἀλλή-
λους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν,
2 P 1,21. ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ
Ἠσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ⸁ὑμῶν
26 ˈλέγων·

Is 6,9 s. Mt 13,14! **πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν·**
ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε,

---

18 ⸆ πολλα 614 *pc* sy^{h} *19* ⸆ (*cf* 22, 22) και επικραζοντων· αιρε τον εχθρον ημων 614 *al* sy^{h} | ⸀ -ρησαι 𝔐 *pm*; S | ⸇ αλλ ινα λυτρωσωμαι την ψυχην μου εκ θανατου 614 *pc gig p* sy^{h} *21* ⸀ ουδε $\mathfrak{P}^{74}$ *81.* | ⸉ $\mathfrak{P}^{74}$ *A 33 pm* *22* ⸉ $\mathfrak{P}^{74}$ *A L pc* | ° $\mathfrak{P}^{74}$ *88 pc* *23* ⸀ ηκον 𝔐 *al*; S | ⸁ εξεθετο $\mathfrak{P}^{74vid}$ *206.* | ⸀² -ραμενος ℵ.: παρατιθεμενος *A.* | ° $\mathfrak{P}^{74}$. *24* ⸆ ουν ℵ*. *25* ⸀ τε ℵ* *al*; T | ⸁ ημ- 𝔐 *614 al gig* vg

καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ⸀ἴδητε·

⸀ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, 27 2 K 3,14.

καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν,

καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·

μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς

καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν

καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ⸁ἐπιστρέψωσιν,

καὶ ⸀²ἰάσομαι αὐτούς.

ˈγνωστὸν οὖν ⸉ἔστω ὑμῖν⸊ ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη 28 Ps 67,3; 98,3. Is 40,5 Lxx.
τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται.⸆ 13,6! L 2,30; 3,6.
Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, 30 2 T 1,17.
καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς
αὐτόν⸆, ˈκηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ δι- 31 23; 19,8.
δάσκων ⸋τὰ περὶ ⸂τοῦ κυρίου⸃ Ἰησοῦ °Χριστοῦ⸌ μετὰ 1,3.
πάσης ⸀παρρησίας ἀκωλύτως⸆.⸆ Ph 1,14. 2 T 2,9.

---

26 ⸀ειδῆτε *E* syʰ. **27** ⸀εβαρυνθη ℵ* *gig* | ⸁-ψουσιν *A E pc*; hᵃ | ⸀²-σωμαι *E 69 pm* **28** ⸉ *B 69 pc*; H ⸆(**29**) και ταυτα αυτου ειποντος απηλθον οι Ιουδαιοι πολλην εχοντες εν εαυτοις συζητησιν 𝔐 614 *pm gig p* vgᶜˡ syʰ; hʳ (*sed* ζητησιν *c. 104 pc*) **30** ⸆ Ιουδαιους τε και Ελληνας *614 pc* (*gig p*) syʰ Ephr **31** ⸋ *p et* ⸆ dicens quia hic est Christus (— Chr. *p*) Jesus filius Dei, per quem incipiet totus mundus iudicari *p m* (syʰ Ephr) | ⸂της βασιλειας 𝔓⁷⁴. | ° ℵ* *614 al* syʰ; T | ⸀σωτηριας 𝔓⁷⁴. | ⸆ αμην. Ψ *614 al* vgᶜᵒᵈᵈ syʰ

2 P 3,16.
Act19,21; 23,11; 28,14.16.2T1,17.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

G 1,15! Tt 1,2. 16,25 s. L 1,70. 9,5. 2 Sm 7,12. Mt 1,1; 22,42. 2T2,8. Ap22,16. Kol 1,22! Act 13,33. 1 T 3,16. L 3,38. Ps 110,1. 15,15! Act 9,15 p. 16,26! G 2,7.9. Act 28,15. 1 K 1,3. 2 K 1,2. G 1,3. E 1,2. Ph 1,2. Kol 1,2. (1 Th 1,1.) 2 Th 1,2. Tt 1,4. Phm3. Nu6,25s. Ps 108,18. 1 K 1,4 etc. (G 1,6.) 16,19. 1 Th 1,8. E 1,15. 2 K 1,23. Ph 1,8. 1 Th 2,5. Ph 3,3. 2 T 1,3. H 9,14; 12,28. Ap 7,15; 22,3. E 1,16.

1 Παῦλος δοῦλος ⸉Χριστοῦ Ἰησοῦ⸊, κλητὸς ἀπό-
2 στολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ, ⁱ ὃ προ-
επηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς
3 ἁγίαις˙ ⁱ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ˙ τοῦ ⸀γενομένου ἐκ
4 σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα, ⁱ τοῦ ⸀ὁρισθέντος
υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ
ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου
5 ἡμῶν, ⁱ δι᾽ οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς
ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ
6 ὀνόματος αὐτοῦ, ⁱ ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς˙ κλητοὶ
7 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⁱ πᾶσιν τοῖς οὖσιν □ἐν Ῥώμῃ⸌ ⸂ἀγα-
πητοῖς θεοῦ⸃, κλητοῖς ἁγίοις· ⸉χάρις ὑμῖν καὶ
εἰρήνη⸊ ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ ⸀περὶ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν
9 καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ
⸀μού ἐστιν ὁ θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί
μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδια-
10 λείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι˙ ⁱ πάντοτε ἐπὶ τῶν

HTWS *Epistolas Catholicas* (Jc, 1.2 P, 1—3 J, Jd) *Paulinis anteponunt; epistolam ad Hebraeos datam epistolis pastoralibus praemittunt.*

1 ⸉ 𝔊𝔎*Gpl d* vg^{cl} sy; 𝔎 : *txt* 𝔓^{10} ***B*** *pc c e* vg^{codd} Ambst **2** ˙, T **3** ˙, H | ⸀*γεννωμ- 51 pc* **4** ⸀*προορ-* lat Ir^{lat} **6** ˙, W **7** □ ***G*** Or^{pt}(*testibus 1739^{mg} 1908^{mg}*); h^{r} | ⸂*εν αγαπη θ. Gd** vg^{am} Ambst Pelag : — ***E*** | ⸉ 4 3 1 2 sy^{p} **8** ⸀*υπερ* 𝔎*Gpm* : *txt* 𝔊***D*K****al* **9** ⸀*μοι* **Ψ*D*G****pc* | ˙, W

προσευχῶν μου⁚, δεόμενος ⁚² εἴ πως ἤδη ποτὲ εὐοδω-
θήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς
ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ 11
χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι
ὑμᾶς, | τοῦτο δέ ἐστιν συμπαρακληθῆναι ⸀ἐν ὑμῖν 12
διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.
| ⸂οὐ θέλω⸃ δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις 13
προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι
τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν
καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἕλλησίν 14
τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφει-
λέτης εἰμί· οὕτως τὸ κατ᾽ ἐμὲ ⸀πρόθυμον καὶ 15
⸆ὑμῖν ⸋τοῖς ἐν Ῥώμῃ⸌ εὐαγγελίσασθαι. οὐ γὰρ 16
ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον⸆· δύναμις γὰρ θεοῦ
ἐστιν ⸋εἰς σωτηρίαν⸌ παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ
τε °πρῶτον καὶ Ἕλληνι. δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ 17
ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν,
*καθὼς γέγραπται· **ὁ δὲ δίκαιος⸆ ἐκ πίστεως ζήσεται.***
2 *1* *Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ °θεοῦ ἀπ᾽ οὐρανοῦ* 18
ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν
τὴν ἀλήθειαν⸆ ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, | διότι τὸ 19
γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ
θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα 20
αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοού-
μενα καθορᾶται, ἥ τε °ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ
θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, | διότι 21
γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ηὐχαρί-
στησαν, ἀλλὰ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς
αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία.
| φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, | καὶ ⸀ἤλλαξαν 22 23

15,28. Act 19,21. Act 18,21! | 11 1 Th 2,17. 15,29. Act 28,8 | 2 P 1,1. | 13 11,25. 1 K 10,1; 12,1. 2 K 1,8. 1 Th 4,13. 15,22! J 15,16! | 16 Ps 119,46. L 9,26! 1 K 1,18.24; 2,4. 2 K 12,9. Act 18,6! 3,5.21–26; 10,3. | 17 Ps 98,2. Is 56,1. 2 K 3,9; 5,21. Ph 3,9. Mt 6,33. Jc 1,20. G 3,11. Hab 2,4. H 10,38. | 18 2,8; 4,15; 5,9. Mt 3,7! 1 Th 2,16. J 3,18–20; 16,9. 2 Th 2,6 s.12. | 19 19–32: Sap 13–15. Act 14,15–17; 17,24–28. | 20 Job 12,7–9. 1 T 1,17! Ps 19,2. Is 40,26.28. Mt 6,26–30 p. Act 14,17! H 11,3 | 21 J 15,22.24. Mt 23,3. 1 K 1,21. Jr 2,5 Lxx. Ap 14,7. E 4,17 s. | 22 Jr 10,14. 1 K 1,20. | 23 Ps 106,20. Jr 2,11 Dt 4,15–19. Sap 12,24.

---

10 ⁚ —, et ⁚², W ***12*** ⸀ (εμε Michelsen *cj*) ***13*** ⸂ *ουκ οι-ομαι* ***D*G*** it Ambst ***15*** ⸀ *-μος* ***d*** Or Ambst | ⸆ *εν* ***D**** (*επ* ***G***) *pc g* vg^am | ⸋ ***G***; h^r ***16*** ⸆ *του Χριστου* ***Ꝏ*** *al* | ⸋ ***G***. | ° ***BG*** sa Mcion Ephr; [H] ***17*** ⸆ *μου* ***C**** (⸉ sy^h Hier) ***18*** ° *876** *1908* Mcion. | ⸆ *του θεου* vg^cl ***20*** ° ***L***. ***23*** ⸀ *-ντο* ***K*** *al*

Act 17,29. τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος
φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων
Act7,41s;14,16. 24 καὶ ἑρπετῶν· διὸ ᵀπαρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν
ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρ-
E 5,12. σίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ⸀αὐ-
25 τοῖς. Οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ
ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν
9,5. τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς
26 εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. διὰ τοῦτο παρέδωκεν
αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἵ τε γὰρ
θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν ⸀χρῆσιν
27 εἰς τὴν παρὰ φύσινᵀ, ˈὁμοίως ⸀τε καὶ οἱ ἄρσενες
ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύ-
Lv18,22;20,13. 1 K 6,9. θησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες
Mt 15,19p. 18,18. L 18,11. ἐν ἄρσεσιν˙ τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ
1K5,10s;6,9.10. 2 K 12,20. τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν
G 5,19—21. 28 ⸀ἑαυτοῖς ⸀²ἀπολαμβάνοντες. Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκί-
E 4,31; 5,3—5. Kol3,5.8. 1T1,9; μασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν
6,4s. 2T3,2—4. Tt 3,3. 1 P 4,3. αὐτοὺς ⸋ὁ θεὸς⸌ εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ
Ap 9,21; 21,8; 22,15. 29 καθήκοντα, ˈπεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ ⸂πονηρίᾳ
4Mcc 1,26; 2,15. πλεονεξίᾳ κακίᾳ⸃, μεστοὺς φθόνου φόνου ἔριδος
30 °δόλου κακοηθείας, ψιθυριστάς, ˈ ⸀καταλάλους,
θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας,
31 ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ˈἀσυνέτους,
32 ἀσυνθέτους, ἀστόργουςᵀ, ἀνελεήμονας· οἵτινες τὸ
δικαίωμα τοῦ θεοῦ ⸀ἐπιγνόντεςᵀ, ⸀ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα
πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον ᵀ ⸀αὐτὰ
L 11,48! 2 Th 2,12. ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν⸆ τοῖς⸆ πράσσουσιν.

---

24 ᵀκαι *ℜDGpm* | ⸀εαυ- *ℜGal* **26** ⸀κτισιν *D** | ᵀχρησιν *D*G* lat **27** ⸀δε *APD*G 1739 pm* lat sy^h Cl; W : — *Cal* : *txt* *B*א*ℜ* | ˈ, H | ⸀αυ- *BK*; *𝔎** (αὐ-) | ⸀²αντιλαμβ- *G*. **28** ⸋א* *Apc* **29** ⸂3 1 2 *C 33 pc* aeg; h¹ : 1 3 2 א*Apc*; Th²: πορνεια 1 2 3 *Lℜ* (⸀ vg, sy^p) : 3 πορν. 2 *D*Gpc* : *txt* *B 0172 1739* Or | °*A*. **30** ⸀κακολ- *D*. **31** ᵀ(2 T 3,3) ασπονδους *Cℜpl* lat **32** ⸀επιγινωσκοντες *Bpc*; h | ᵀουκ ενοησαν *D** (ουκ εγνωσαν *G*) latt | ⸀H^{db} | ᵀγαρ *D**. : δε *181 pc* | ⸀αυτα ποιουντες αλλα κ. συν-κουντες *B* Or; h^{e1} : οι ποιουντες (πρασσοντες Cl^{ro}) αυτα αλλα κ. οι συν-κουντες (+ αυτοις Cl^{ro}) it vg^{ol} Cl^{ro} Epiph; h^{e2c}

Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· 2 Mt 7,2. J 8,7.
ἐν ᾧ γὰρ ⸆κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις· Jc 4,11 s.
τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. οἴδαμεν ⸀δὲ ὅτι 2
τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστιν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς
τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. ⸂λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄν- 3
θρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας⸃ καὶ
ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ;
ˈἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς 4 2 P 3,9.15.
ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν 9,22.
ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιάν ⸂σε ἄγει⸃; Mt 5,45. Ps 90,11 s.
ˈκατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον 5 Ap 6,17; 11,18.
καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Ps Sal 9,9.
καὶ ⸀ἀποκαλύψεως ⸆δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ, ˈ ὃς 6 Ps 62,13. Prv 24,12.
ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· *τοῖς μὲν* 7 2 K 11,15! 1 P 1,7.
καθʼ ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν Mt 19,16.
καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον· τοῖς δὲ 8 Ph 1,17.
ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι ⸆τῇ ἀληθείᾳ πειθο- 2 Th 1,8. 4,15. J 3,36.
μένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, ὀργὴ καὶ θυμός⁚. θλῖψις καὶ 9 8,35. Is 8,22 Dt 28,53.
στενοχωρία⁚ ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ
κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον 1,16; 3,9.
καὶ Ἕλληνος· δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ 10
τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον [2 Chr 19,7. Act10,34. G 2,6.
καὶ Ἕλληνι. ⁚οὐ γάρ ἐστιν προσωποληψία παρὰ 11 E 6,9. Kol 3,25. 1 P 1,17.
3 2 *τῷ θεῷ. Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως* 12
καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ⸂ἐν νόμῳ⸃ ἥμαρτον, διὰ 3,19.
νόμου κριθήσονται· οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου 13 Mt 7,21! 1 J 3,7.
δίκαιοι παρὰ [τῷ] θεῷ, ἀλλʼ οἱ ποιηταὶ νόμου
δικαιωθήσονται⸆. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον 14 Act 10,35.
ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, ⸀οὗτοι νόμον

---

1 ⸆ *κριματι C* 69 al* sy^h **2** ⸀ *γαρ ℵC 69 al* lat arm; Th
3 ⸂ *νομιζεις ουν ο ταυτα πρασσων P* **4** ⸂ *εναγει 33* (Hier)
5 ⸀ *ανταποδοσεως A* | ⸆ *και ℵ² 𝔎 1739 pm* sy^h; s **8** ⸆ *μεν A𝔎pl*;
S: *txt Bℵ*D*G 1739* **8.9** ⁚, *et* ⁚, H **11** ⁚ *nov. sect. inc.* W
12 ⸂ *εννομως 44*^lect **13** [+ *ℵA𝔎Gpl* Mcion; T: — *BD**;
W | ⸆ *παρα θεω G m* **14** ⸀ *οι τοιουτοι G* lat Or^pt

1,32. 15 *μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος*⁚ *οἵτινες ἐνδεί-*
κνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρ-
δίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνει-
δήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν ⸀λογισμῶν κατη-
L 8,17! Act 10,42! 1 K 4,5! 2 K 5,10. 16,25. 2 T 2,8. 16 *γορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων,* ¦ ⸆ *ἐν ⸂ᾗ ἡμέρᾳ⸃*
⸀*κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ*
J 7,19 ss. 17 *τὸ εὐαγγέλιόν* ⸋*μου διὰ* ⸉*Χριστοῦ Ἰησοῦ*⸊. ⸂*Εἰ δὲ*⸃
Mch 3,11 Lxx. *σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ νόμῳ καὶ*
18 *καυχᾶσαι ἐν θεῷ* ¦ *καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ*
12,2! *δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ*
Mt 4,16!; 15,14! L 18,9! 19 *νόμου,* ¦ *πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν,*
20 *φῶς τῶν ἐν σκότει,* ¦ *παιδευτὴν ἀφρόνων, διδά-*
J 3,10. 2 T 3,5. *σκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως*
Ps 50,16–21. Mt 23,3 s. 21 *καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ*⁚ *ὁ οὖν διδάσκων*
ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ
J 8,7. 22 *κλέπτειν κλέπτεις; ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοι-*
χεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα ἱεροσυλεῖς;
(Mt 5,16.) 23 ¦ *ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ*
Is 52,5. Ez 36,20. 2 P 2,2. 24 *νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις*⁏ *τὸ γὰρ* **ὄνομα τοῦ**
θεοῦ δι' ὑμᾶς *βλασφημεῖται* **ἐν τοῖς ἔθνεσιν**, *καθὼς*
Jr 4,4; 9,24 s. 25 *γέγραπται. περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον* 2
1 K 7,19! G 5,3.6. ⸀*πράσσῃς· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περι-*
26 *τομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκρο-*
βυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, ⸀οὐχ
ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται;
Mt 12,41.42 p. 27 ¦ *καὶ κρινεῖ* ⸋*ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία*⸌ *τὸν νόμον*
τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς
J 8,39. 28 *παραβάτην νόμου*⁏. *οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰου-*
δαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περι-
1 K 4,5. Dt 30,6. Act 7,51. G 5,2. Ph 3,3. Kol 2,11. 29 *τομή· ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περι-*

---

14 ⁚, Ti W **15** ⸀*διαλογ- G.* **16** ⸆(*και δικαιωθησονται* Pohlenz *cj*) | ⸂2 1 *Apc*; h[1] : *ημ. οτε* **ℵℜDG***pl* lat; Th[3] : *txt* **B**. | ⸀! (*κρινεῖ* **D**[3] latt; Wh) | ⸋ *69 d**(Mcion?) | ⸉ **ℵAℜD***pl*; h : *txt* **B** **17** ⸂*ιδε* **ℜ** *33 al* **20** ⁚, — H **23** ⁚· W **25** ⸀*φυλασσῃς* **D*** latt **26** ⸀*ουχι* **ℜDG***pl*; S : *txt* **Bℵ***pc* **27** ⸋ **G.** | ⁏; comm

τομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ 7,6! J 5,44. (Gn 49,8.)
4 ▪ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ. Τί 3
οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ⸋ἡ ⸀ὠφέλεια
τῆς περιτομῆς; ¦ πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. ⸂πρῶτον 2 9,4. Dt 4,7 s. Ps 147,19 s; 103,7. 1 P 4,11.
μὲν [γὰρ] ὅτι⸃ ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ.
¦ τί γάρ⁚; εἰ ἠπίστησάν τινες⁚², μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν 3 9,6; 11,29. 2 T 2,13.
τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; μὴ γένοιτο· 4
⸀γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος Ps 116,11.
ψεύστης, ⸁καθάπερ γέγραπται·

ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου Ps 51,6.

καὶ ⸀²νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστη- 5 1,17!
σιν, τί ἐροῦμεν; ⸆μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν 1K3,3;9,8;15,32. G 1,11; 3,15.
ὀργήν⸂; κατὰ ἄνθρωπον λέγω⸃. ¦ μὴ γένοιτο· ἐπεὶ 6 1 P 4,6.
πῶς ⸀κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον; εἰ ⸀δὲ ἡ ἀλήθεια 7
τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς
τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς
κρίνομαι⁚; καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα ⸋καὶ 8
καθώς φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν 6,1 s.
⸋²τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ ⸆τὰ ἀγαθά⁚; ὧν τὸ κρίμα ἔν-
4 δικόν ἐστιν⁚². Τί οὖν⁚; ⸀προεχόμεθα; ⸋οὐ⁚² πάντως⸌· 9 1,18–2,24.
⸁προῃτιασάμεθα ⸋γὰρ Ἰουδαίους τε ⸆καὶ Ἕλληνας
πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι, ¦ καθὼς γέγραπται 10 Ps 14,1–3; (= 53,2–4.)
ὅτι Eccl 7,20.

οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς,

οὐκ ἔστιν ⸋ὁ συνίων, 11

οὐκ ἔστιν ⸋²ὁ ⸀ἐκζητῶν τὸν θεόν·

---

1 ⸋ ℵ*G*pc* | ⸀-λία *D**; H *2* ⸂πρ. μεν οτι *BD*G al* latt sy[p]; W: πρωτοι γαρ *1739* Or[pt] Eus: πρ-ν μεν γαρ οτι *ℵAℜ pm*; T *3* ⁚ —; *et* ⁚²; T *4* ⸀εστω *G* lat | ⸁καθως *AℜDG pl*; S: *txt Bℵ* | ⸀²-σης *BℜG pm*; W: *txt ℵAD al* *5* ⸆ (*huc vs.* 7 ει γαρ η α. *etc.* P. Schmiedel *cj*) | ⸂κατα των ανθρωπων (sa) Or[pt]: — Cl *6* ⸀(κρίνει *D*[3]; comm) *7* ⸀γαρ *BℜDG pm*; Wh: *txt ℵA al* | ⁚, H *8* ⸋ *BK pc*; [H] | ⸋² *D**. | ⸆εφ ημας *69 pc* | ⁚, *et* ⁚²; v. Dobschütz *9* ⸀-χώμ- *AL*: προκατεχομεν περισσον *D*G* 104* (sy[p]) *et* ⁚ —; *et* ⸋ *D*GP* sy[p.h] Or | ⁚², comm | ⸁ητι- *D*G pc* lat | ⸋ *D** sy[p] | ⸆πρωτον *A*. *11* ⸋ *BAG pc*; *ℋ* | ⸋² *BG* Ir; *ℋ* | ⸀ζητων *B*; h

12 **πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν·**
οὐκ ἔστιν ⸰ὁ ποιῶν χρηστότητα,
⸋οὐκ ἔστιν⸌ ἕως ἑνός.
Ps 5,10. 13 **τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,**
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν,
Ps 140,4. **ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν·**
Ps 10,7. 14 **ὧν τὸ στόμα⸆ ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει·**
Is 59,7 s. Prv 1,16. 15 **ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα,**
16 **σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,**
L 1,79. 17 **καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.**
Ps 36,2. 18 **οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.**
2,12. G 3,22. 19 ˈοἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ
νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος
Ps 143,1.2. Gn 6,12. 20 γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ· διότι ἐξ ἔργων
G 2,16! 4,15; 7,7. νόμου **οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα** σὰρξ **ἐνώπιον αὐτοῦ**·
διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.
1,17! 1 J1,2;4,9. Dn9,16.Is51,6.8s Ps 71.2.15 ss. 21 *Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέ-*
ρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προ-
Act 10,43! 22 *φητῶν, ˈ δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ πίστεως [Ἰησοῦ]*
10,12. *Χριστοῦ, ⸢εἰς πάντας⸣ τοὺς πιστεύοντας· οὐ γάρ*
9.19; 5,12. 23 *ἐστιν διαστολή· πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστε-*
5,1. 2 K 5,19. E 2,8. Tt 3,7. 24 *ροῦνται τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ˈ δικαιούμενοι δωρεὰν*
τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν
Lv 16,12–15. H 9,5.15. 1 J 2,2; 4,10. E 1,7. 25 *Χριστῷ Ἰησοῦ ⁚· ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον ⁚²*
⸋διὰ⸆ πίστεως⸌ ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς
δικαιοσύνης αὐτοῦ ⁚³ διὰ τὴν πάρεσιν⸆ τῶν προ-
26 *γεγονότων ἁμαρτημάτων ˈ ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ,*
πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ

---

12 ⸰ ***BAℜGpl***; ***ℌ*** : *txt* ***ℵDpc*** | ⸋ ***B*** *1739 pc* syp Or; Wh **14** ⸆ *αυτων* ***B*** *33*; Wh **22** [+ ***ℵCℜDGpl*** Cl; T: — ***B*** Mcion.; W | ⸢ *επι π.* vgcodd : *εις π. και επι παντας* ***ℜDG*** *33 pm* vgcl; Whr : *txt* 𝔓40 ***ℌ****al* Cl **24.25** ⁚, *et* ⁚², comm **25** ⸋ ***A.*** | ⸆ *της* ***B ℜ****al*; Wh : *txt* ***ℵC*D*Gpm*** | ⁚³, T | ⸆ *εν τω νυν αιωνι 1908.* : *εν τ. ν. καιρω 1898.*

νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον °καὶ δι-
καιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως ⸀Ἰησοῦ. Ποῦ οὖν ἡ 27 1 K 1,29.31. E 2,9.
καύχησις⸆; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; τῶν 8,2.
ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. ⸀λογι- 28 G 2,16! 20 s.
ζόμεθα ⸁γὰρ δικαιοῦσθαι ⸂πίστει ἄνθρωπον⸃ χωρὶς
ἔργων νόμου. ἢ Ἰουδαίων ὁ θεὸς ⸀μόνον; οὐχὶ 29 10,12.
καὶ ἐθνῶν; ναὶ καὶ ἐθνῶν, ⸀εἴπερ εἷς ὁ θεὸς· ὃς 30 4,11 s. Mc 12,29.
δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν
διὰ τῆς πίστεως. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ 31 21; 4,8; 8,4. Mt 5,17!
τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον ἱστάνομεν.
5 *Τί οὖν ἐροῦμεν· ⸂εὑρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν ⸀προ-* 4
πάτορα ἡμῶν⸃ κατὰ σάρκα; εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ 2
ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα· ἀλλ' οὐ πρὸς
θεόν·. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; **ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ** 3 Gn 15,6. G 3,6. Jc 2,23.
τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. *τῷ* 4
δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν 11,6. Mt 20,7.14.
ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πι- 5 G 2,16!
στεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογί-
ζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην·, ⸀καθάπερ 6 Dn 9,24.
καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου
ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων·

μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπε- 7 Ps 32,1 s.
καλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι·

μακάριος ἀνὴρ ⸀οὗ οὐ μὴ λογίσηται κύριος 8
ἁμαρτίαν.

ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν⸆ ἢ 9
καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γάρ· ⸇ἐλογίσθη Gn 15,6.
τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. *πῶς οὖν* 10

---

26 ° *G pc* Ambst | ⸀ — *G e f g*; h[r1] : *1. Χριστου 1245* vg[cl] (*d**, sy[p]); h[r2] : *Ιησουν* ***DL*** *33 al* Cl; h[r3] **27** ⸆ *σου* ***G*** lat **28** ⸀ *-ζωμ-* ***KP*** *al* | ⸁ *ουν* ***BCℜ*** *pm*; Wh : *txt* ***ℵAD*G*** *al* lat | ⸂ *a. δια πιστεως* ***G*** lat **29** ⸀ *-νος* ***D*** : *-νων* ***B*** *al* Cl; h **30** ⸀ *επειπερ* ***ℜD*G*** *pm*; W | ·, H **4,1** · ; comm | ⸂ 2—5 ***B*** *1739 pc*; ℋ : 2—5 1 ***ℜ*** *al* : *txt* ***ℌDG*** *pm* | ⸀ *πατερα* ***ℜDG*** *33 pl* lat **2** ·, H **5** · · T **6** ⸀ *καθως* ***DG*** **8** ⸀ *ᾧ* ***ACℜ*** *pl*; h : *txt* ***Bℵ*D* G*** *1739* **9** ⸆ *μονον* ***D*** vg[cl] | ⸇ *οτι* ***ACℜG*** *pl* vg; S : *txt* ***BℵD**** *1739*

ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ,
Gn 17,10 s. 11 οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ· ˈκαὶ σημεῖον
ἔλαβεν ⸀**περιτομῆς**⁚ σφραγῖδα⸆ τῆς δικαιοσύνης τῆς
πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν
πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας,
12 εἰς τὸ λογισθῆναι⸆· αὐτοῖς [τὴν] δικαιοσύνην, ˈκαὶ
πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον
2K12,18. 1P2,21. ἀλλὰ καὶ ⸀τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν τῆς ἐν
Mt 3,9. ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.
Gn 18,18; 22,17 s. Mt 5,5. H 11,7. 13 ˈΟὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ τῷ
σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου,
14 ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ
νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήρ-
1,18; 2,8; 3,20; 5,13.20; 7,8.10.13. G 3,17.19. 15 γηται ἡ ἐπαγγελία· ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργά-
ζεται⁚· οὗ ⸀δὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβασις.
16 ˈΔιὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα⸆ κατὰ χάριν, εἰς τὸ
2 P 1,19! εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι,
G 3,(16.)29. οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ
πίστεως Ἀβραάμ, ⁚ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν,
Gn 17,5. 17 ˈκαθὼς γέγραπται ὅτι **πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέ-
θεικά σε**, ⁚κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζωο-
2 K 1,9. Is 48,13. H11,19. 1K1,28. ποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ
18 ὄντα ὡς ὄντα· ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπί-
Gn 15,5. στευσεν⁚, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν **πατέρα πολλῶν
ἐθνῶν** κατὰ τὸ εἰρημένον· **οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα
Gn 17,17. 19 σου**⸆· ˈκαὶ μὴ ἀσθενήσας⸆ τῇ πίστει⸆· κατενόησεν
L1,18. H 11,11. τὸ ἑαυτοῦ σῶμα⸆² νενεκρωμένον, ἑκατονταέτης
που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας
H 6,13. Mt 21,21 p. H 11,34. 20 Σάρρας· εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ δι-
εκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλὰ ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει,

---

11 ⸀-*μην* ***AC*pc*** Or; h | ⁚, H | ⸆ *δια* ***G*** | ⸆· *και* ***C*𝕽 *DGpm***; 𝔰 | [+ ***BC**𝕽*Gpm***; W : *εις* ***A****pc* lat : — ***ℵD****al*; T ***12*** ⸀(*αυτοις* h[s] *cj* : — Beza *cj*) ***15*** ⁚. comm | ⸀*γαρ* 𝕽***DGpl*** lat sy[p]; 𝔰 ***16*** ⸆ *ἡ* ***A****pc* ***16.17*** ⁚*et*⁚ ( ) H ***18*** ⁚ —, comm | ⸆ *ως οι αστερες του ουρανου και το αμμον της θαλασσης* ***G*** (*pc*) ***19*** ⸆ *εν* ***D*G*** Or | ⸆· *οὐ* 𝕽***DGpm*** it vg[cl]; h[r] | ⸆² *ηδη* 𝔊𝕽***Dpl***; [H] : *txt* ***BG*** *1739 pc* lat sy[p]

δοὺς δόξαν τῷ θεῷ ˈ ○καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὃ 21
ἐπήγγελται δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. διὸ [καὶ] 22 3! Gn 15,6.
8 **ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.** Οὐκ ἐγράφη 23 1 K 9,9.10!
δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι **ἐλογίσθη αὐτῷ**⸆,ˈ ἀλλὰ καὶ 24
δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν
ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ 1 P 1,21.
νεκρῶν,ˈ ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν 25 Is 53,4.5.12 Lxx. (1 K 15,17.)
καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν. 8,10. J 16,10.

6 5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ⸀ἔχομεν 5 8,24.28; 4,24. Is 53,5. 1 J 3,21.
πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, J 14,6! E 3,12!
ˈδι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν [τῇ πίστει] 2 1P 5,12. Tt 2,18.
εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἑστήκαμεν, καὶ καυχώ- (8,28.) 8,18. Kol. 1, 27.
μεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης ⸆ τοῦ θεοῦ. οὐ μόνον 3 Jc 1,2–4.
δέ⸆, ἀλλὰ καὶ ⸀καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες 1 P 1,5–7. 2 K 12,9.
ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ˈἡ δὲ ὑπο- 4
μονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα⁚ ἡ δὲ **ἐλπὶς** 5 Ps 22,6; 25,3.20. H 6,18s.
οὐ καταισχύνει⁚², ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται 1 J 4,13.
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ Act 2,4.17. Tt 3,6.
δοθέντος ἡμῖν⁚³. ⸂εἴ γε⸃ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν 6
ἀσθενῶν ○ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν.
ˈ⸋⸀μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ 7
⸂γὰρ τοῦ⸃ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν·⸌
ˈσυνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην ⸂εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς⸃ 8 J 3,16! 1 J 4,10.
ὅτι ⸆ ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ
ἡμῶν ἀπέθανεν. πολλῷ ○οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες 9
νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ 1,18; 2,5.8. 1 Th 1,10; 5,9.
ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν 10 8,7. 2 K 5,18.
τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ Kol 1,21.

---

21 ○ *G* lat *22* [+ 𝔖𝔎 *pl*; T : — *BD*G* sy^{p}; W *23* ⸆ εις δικαιοσυνην *D*^{2} *385* vg^{cl} (sy^{p}) Or *5,1* ⸀ ● εχωμεν 𝔖*DKLpm* latsy Mcion; HT : *txt B*^{3} ℵ^{1} *0220*^{vid} 𝔎*G al* *2* [+ 𝔖𝔎*pl* vg sy; T : — *BDG* it Or^{lat}; W | ⸆ filiorum *d*^{2} vg Ambst Aug *3* ⸆ τουτο *D** | ⸀ -ωμενοι *BC 0220pc*; h *4.5* ⁚, *et* ⁚². H *5* ⁚³, W : . T *6* ⸂ετι γαρ 𝔖𝔎*Dpl* Mcion Or; Th$^{st.2}$ (*sed vide* ○) : εις τι γαρ *G* lat Ir^{lat}; h^{s3} : ει γαρ *201* vg$^{codd\ pc}$ bo; h^{s4} : ει δε sy^{p}; h^{s5v} : (ειπερ h^{s6} *cj*) : *txt B* sa | ○ 𝔎*pm* sy^{p}; h^{s2}δ : *txt* 𝔖*D*Gal* lat sy^{h} Mcion Ir^{lat} *7* □ *vs.* Ir^{lat} | ⸀ μογις ℵ* *1739* Or. | ⸂ (γάρ του Hilgenfeld) *8* ⸂ 3412 *DGLpc* latsy^{h} Mcion Ir^{lat} : 12 *B* Ephr | ⸆ ει *D*^{2} *G d** Cypr *9* ○ *D*Gpc* it Mcion Ir^{lat}

μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ
11 αὐτοῦ· οὐ μόνον δέ⸆, ἀλλὰ καὶ ⸀καυχώμενοι ἐν τῷ
θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ], δι'
οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.
Gn 2,17; 3,19. Sap 2,24. 12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία 6
6,23. εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας
3,23. ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ⸋ὁ
4,15! 13 θάνατος⸌ διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον⁚· ἄχρι
γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ
1 K 15,21 s. 14 οὐκ ⸀ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου⁚· ἀλλὰ ἐβασίλευσεν
45.55. ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ
τοὺς °μὴ ἁμαρτήσαντας ⸀ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς
παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος.
15 ⁱἈλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως [καὶ] τὸ χάρισμα·
εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέ-
θανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ
1 T 2,5. δωρεὰ °ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ
16 Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. καὶ οὐχ
ὡς δι' ἑνὸς ⸀ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν
γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα
17 ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα⸆. εἰ γὰρ
⸂τῷ τοῦ ἑνὸς⸃ παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν
διὰ τοῦ ἑνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν
τῆς χάριτος καὶ ⸋τῆς δωρεᾶς⸌ ⸋²τῆς δικαιοσύνης⸌
Ap 20,4. λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἑνὸς
1 K 15,21 s. 18 ⸉Ἰησοῦ Χριστοῦ⸊. Ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς⸆ ⸀παραπτώ-
ματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως
καὶ δι' ἑνὸς ⸁δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους
19 εἰς δικαίωσιν ζωῆς· ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς

---

11 ⸆ τουτο *D*G* it | ⸀ -χωμεθα *L 69 al* latsy^p | [+ 𝔖𝔎*D*
Gpl; T: — *B 1739 pc*; W *12* ⸋ *DG 1611* itsy^h Cl Aug | ⁚ —. H
13 ⸀ ενελογειτο ℵ*(*Apc*) vg^cl | ⁚ , H *14* ° *385 424² d**
Or Ambst, codd. latini *apud* Aug; h^r | ⸀ εν *B 1611 pc*
15 [+ 𝔖𝔎*DGpl*; T: — *B* sy^p; W | ° *G* *16* ⸀ -ηματος *D*
Gpc it vg^cl sy^p | ⸆ ζωης *D** *17* ⸂ εν ενος *1739* vg^codd; h : εν
ενι *AG*; W : εν τω ενι *D* | ⸋ *B* Ir^lat Or^pt Aug; [H] | ⸋² *C* | ⸉
B; h *18* ⸆ ανθρωπου ℵ**pc* | ⸀ et ⸁ το -μα (*D*)*G 69* sy^p

τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ
πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς⸆ Is 53,11. Ph 2,8 !
7 δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ 20 4,15 !
παρεισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ
δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ 1 T 1,14.
χάρις, ¦ ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ 21 6,23.
θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιο-
σύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
κυρίου ἡμῶν.
7 Τί οὖν ἐροῦμεν; ⸀ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα 6 3,5–8.
ἡ χάρις πλεονάσῃ; ¦ μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπε- 2 Kol 3,3. 1 P 4,1.
θάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ⸀ζήσομεν ἐν αὐτῇ;
¦ ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν 3 G 3,27.
○Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; Mc 10,38. L 12,50. 2T 2,11.
¦ συνετάφημεν ⸀οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς 4 Kol 2,12.
τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν 1 P 3,21.
□διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός⸋, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν J 3,5! 2K 5,17 ! 7,6.
καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι 5 Ph 3,10s.
γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ⸀ἀλλὰ
καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα· ⸆τοῦτο γινώσκοντες, 6
ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα G 5,24 ! E 4,22.
καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι
δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ· ὁ γὰρ ἀποθανὼν 7 Act 13,39. 1 P 4,1.
δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ ⸀δὲ ἀπεθάνομεν 8 4.
σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ ⸀συζήσομεν ⸀2αὐτῷ,
¦ εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι 9
ἀποθνῄσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. ὃ 10
γὰρ ἀπέθανεν, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὃ 1 P 3,18 ! G 2,19.
δὲ ζῇ, ζῇ τῷ θεῷ. οὕτως καὶ ὑμεῖς ⁚ λογίζεσθε 11
ἑαυτοὺς ○εἶναι νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ 2 K 5,15. 1 P 2,24.

---

19 ⸆ ανθρωπον *D*G* it Ir *6,1* ⸀ -νουμεν *181 al* latsy : -νομεν *ℵℜ* : *txt* *ℌDGpm* *2* ⸀ -σωμεν 𝔓46*CGLpm*; S : *txt* *ℌℜD al* lat⁚ Cl *3* ○ *B al* Mcion; [H] *4* ⸀ γαρ lat Or : — syp | □ *m* Irlat Tert *5* ⸀ αμα *G* lat *6* ⸆ και *B* *8* ⸀ γαρ 𝔓46*G* | ⸀ -σωμεν *CK al* | ⸀2 τω Χριστω *D*G* latsyp *11* ⁚ comm | ○ 𝔓46vid *A D G pc r* Tert arm : *txt* *ℌ pc* Or (⸉ *ℜ pl*)

Gn 4,7. 12 τῷ θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ⸆. μὴ οὖν βασιλευέτω 8
ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ
19. 12,1. 13 ὑπακούειν ⸂ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ⸃, ¦ μηδὲ παρ-
ιστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ,
J 5,25! ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν
⸀ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ
1 J 3,6. J 1,17. 14 θεῷ⁚, ¦ ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γάρ ἐστε
G 5,18. 5,17.21. 15 ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. Τί οὖν; ⸀ἁμαρτή-
σωμεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν;
16 μὴ γένοιτο. ¦ ⸆οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυ-
τοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπα-
J 8,34! κούετε, ἤτοι ἁμαρτίας □εἰς θάνατον⸌ ἢ ὑπακοῆς
17 εἰς δικαιοσύνην; χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι
16,17. τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ⸆ καρδίας εἰς ὃν
22. J 8,36! 18 παρεδόθητε τύπον διδαχῆς⁚, ¦ ἐλευθερωθέντες ⸀δὲ
1 P 2,24. ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ.
Mt 18,8s. 19 ¦ ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς
ὑμῶν⁚. ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν
⸀δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ □εἰς τὴν ἀνο-
12,1. L 2,22. μίαν⸌, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν ⸁δοῦλα
J 8,34! 20 τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε
21 τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα
Ez 16,61.63. οὖν καρπὸν εἴχετε τότε⁚; ἐφ᾽ οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε⁚²·
7,5; 8,6.13. 22 τὸ⸆ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δὲ⁚ ἐλευ-
18. θερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δουλωθέντες δὲ
1 P 1,9. τῷ θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν,
23 τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς
5,12.21. ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ
αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

---

11 ⸆ τω κυριω ημων ℵ C 𝔎 *pl* vg^cl sy^(p)h ; S : *txt* 𝔓⁴⁶ *B A D G 1739* lat Or *12* ⸂ αυτη 𝔓⁴⁶ *D G* it Ir Tert : αυτη εν τ. επ. αυτ. 𝔎 *pm* : *txt* 𝔖 *al* vg sy^p *13* ⸀ -ντες 𝔓⁴⁶ *D*G*. | ⁚. W *15* ⸀ -σομεν 𝔎 *al* vg^cl : ημ-σαμεν *G er* vg^codd *16* ⸆ ἡ *D*G* it | □ *D 1739* it vg^codd sy^p sa *17* ⸆ καθαρας *A pc* | ⁚. W *18* ⸀ ουν ℵ* *C pc* arm *19* ⁚· H | ⸀ δουλευειν *G* lat Mcion | □ *B 1912* sy^p Tert; [H] | ⸁ δουλευειν *G* lat Mcion : οπλα *A*. *21* ⁚ — ; et ⁚²; H | ⸆ μεν *BD*G 33 pc*; W *22* ⁚, H

98 ˈἫ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γὰρ νόμον 7
λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ'
ὅσον χρόνον ζῇ; ἡ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι 2 1 K 7,39.
ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ,
κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ἄρα οὖν 3
ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει ἐὰν γένη-
ται ἀνδρὶ ἑτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευ-
θέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου⸆, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν
μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. ὥστε, ἀδελφοί 4
μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ Kol 2,14.
σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ,
τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι˸, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ 2 K 5,15.
θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα 5 7–25.
τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς
μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ· 6,21.
ˈνυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου⸀, ἀποθανόντες 6 8,1 s. 6,2.4. Mt 9,16 s.
ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν [ἡμᾶς] ἐν και-
νότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. 2,29. 2 K 3,6.
Τί οὖν ἐροῦμεν;⸆ὁ νόμος ἁμαρτία; μὴ γένοιτο· 7
ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου· 3,20.
τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ ὁ νόμος Ex 20,17. Dt 5,18[21].
ἔλεγεν· **οὐκ ἐπιθυμήσεις**· ˈἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ 8 4 Mcc 2,6. 10 s; 4,15!
ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ (G 5,13.) Jc 1,14.
πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά⸆.
ˈἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς 9
ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, ˈἐγὼ δὲ ἀπέθανον, 10 Jc 1,15.
καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωήν, ⸀αὕτη εἰς Lv 18,5.
θάνατον· ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ 11 Gn 3,13. H 3,13.
τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπ- 2 K 11,3.
έκτεινεν. ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ 12 1 T 1,8.
ἁγία καὶ δικαία καὶ ⸀ἀγαθή. Τὸ οὖν ἀγαθὸν 13

---

3 ⸆ του ανδρος *5 33* vg 4 ˸ —, H 6 ⸀ του θανατου *DG* it vg[cl] | [+ ℌℜ*Dpl*; T : — *BG* Or; W 7 ⸆ οτι *33* *1912 al* Mcion 8 ⸆ ην *G* (ʃ *K*) latsy 10 ⸀ (αὐτὴ Griesbach) 12 ⸀ θαυμαστη *1908*.

ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία,
K 15,56. ἵνα φανῇ ἁμαρτία⁚, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργα-
4,15! ζομένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν
Ps 51,7. 14 ἁμαρτωλὸς ⸀ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. ⸀οἴδαμεν
18. J 8,6. 8,7. γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ ⸁σάρ-
15 κινός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ὃ
γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω
16 °τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὃ μισῶ τοῦτο ποιῶ. εἰ δὲ
12. ὃ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι
17 ⸀καλός. νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ
Gn 6,5; 8,21. 18 ἀλλὰ ἡ ⸀ἐνοικοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ ὅτι
οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου,
(Ph 2,13.) ⸆ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειταί μοι, τὸ δὲ
19 κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν ⸀οὔ· οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ
ἀγαθόν, ἀλλὰ ὃ ⸂οὐ θέλω⸃ κακὸν τοῦτο πράσσω.
20 ˈεἰ δὲ ὃ οὐ θέλω °ἐγὼ τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατερ-
γάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.
H 12,1. 21 ˈεὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν
22 τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· συνή-
E 3,16! δομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ ⸀θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄν-
23 θρωπον, ˈβλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν
G 5,17! μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου
καὶ αἰχμαλωτίζοντά με °ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας
Ap 3,17. 24 τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου. ⸆ Ταλαίπωρος ἐγὼ
8,10. ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ
1 K 15,57. 25 θανάτου τούτου; ⸂χάρις ⸆τῷ θεῷ⸃ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ κυρίου ἡμῶν. ⸋Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ °μὲν
νοῒ δουλεύω νόμῳ θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρ-
31—39. 4. J 5,24. 2K 5,17. 8 τίας.⸌ οὐδὲν ἄρα °νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χρι-

---

13 ⁚ —, H | ⸀ἤ Aug^{pt} **14** ⸀(οἶδα μὲν comm) | ⸁-ικος *𝔎 al* **15** °*DG* it **16** ⸀*καλον εστιν G* it vg^{cl} **17** ⸀*οικ- ACℜDG pl*; s : *txt B*א **18** ⸆*το G pc* | ⸀*ουχ ευρισκω ℜDG pl* lat sy : *ου γινωσκω 441 pc* : *txt* 𝔖 *1908 pc* **19** ⸂*μισω F 1831* Or : — *G*. **20** ° *BCDG al* latt sy; H **22** ⸀*νοος B*. **23** °*ACL pm* sy; [H] | ⸆(*huc Αρα . . . αμ. e vs.* 25 *transpon.* Venema *cj*) **25** ⸂*η χ. του θεου D 51* lat : *η χ. κυριου G* : *ευχαριστω τω θεω* א**Aℜ pm* sy Or; h : *txt B*(*Ψ 33 al*) sa | ⸆*δε Ψ 33 al*; [ℋ] | ⸋(Michelsen *cj*) | °א**G* lat; T **8,1** °*D* 1908*^{mg} sy^{p}

στῷ Ἰησοῦ⊤. ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς 2 8,27. Jc 1,25. 2 K 3,17! G 3,21. 7,23 s.
ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν ⸀σε ἀπὸ τοῦ
11 νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ 3 Act 13,38; 15,10. H 7,18. Kol 1,22! Ph 2,7. H 2,17; 4,15.
ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός,
ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι
σαρκὸς ἁμαρτίας ⸋καὶ περὶ ἁμαρτίας⸌ κατέκρινεν Lv 4,14 etc. G 3,13. H 10,6.
τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, ⁱ ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ 4 3,31. Mt 5,17. G 5,16.18.25.
νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα
περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ 5 13.
σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ
πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς 6 6,21. G 6,8.
σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος
ζωὴ καὶ εἰρήνη⁚. διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς 7 5,10. Jc 4,4.
ἔχθρα εἰς θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ Mt 12,34. J 8,43; 12,39.
ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται· οἱ δὲ ἐν σαρκὶ 8 7,14.
ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ 9 1 K 3,16; 12,3; 15,23.
ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα 1 J 3,24. G 5,24!
θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ
οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς 10 2 K 5,17.
ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα⊤ νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, τὸ G 2,20. Ph 1,21. (1 P 4,6.)
δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ πνεῦμα 11 1 K 15,45.
τοῦ ἐγείραντος ⸰τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν
ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ⸂ἐκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν⸃ ζωο- 1 K 6,14. 2 K 4,14.
ποιήσει ⸰²καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ ⸄τοῦ
ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος⸅ ἐν ὑμῖν.
10 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ 12 6,7.18.
σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν⁚. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα 13 G 6,8. E 4,22–24. 5 s; (13,14.)
ζῆτε, μέλλετε ἀποθνῄσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς Mt 18,8 s. Kol 3,9. 1 K 9,27. G 5,24!
πράξεις ⸂τοῦ σώματος⸃ θανατοῦτε, ζήσεσθε. ὅσοι 14 G 4,6; 5,18.
γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι ⸉υἱοί εἰσιν θεοῦ⸊.

---

1 ⊤ (4) *μη κατα σαρκα περιπατουσιν Apc* latsy[p]; h[r1]: *μη κ. σ. π. αλλα κατα πνευμα* **𝔐***pl*; h[r2]s : *txt* **𝔖***D*G*   *2* ⸀*με* **ACℜD***pl* lat sa Cl; h[db]: *ημας* **Ψ** sy[pal] bo Mcion Or[pt]: — Or[pt] arm[codd]; h[s] *cjj* : *txt* **B**ℵ**G** *1739* itsy[p]   *3* ⸋ *110 pc*   *6* ⁚ H   *10* ⊤ *εστιν* **G** lat   *11* ⸰ **CℜDG***pl* Cl; 𝔖 | ⸂3 4 1 2 **D** (vg sy[p]) : 3 1 2 **BG***al* (*it., sed τον Χρ.* **ℜ***al*) Ir; W: 1 2 4 3 *Cpc* : *txt* ℵ**A pc* | ⸰² ℵ*Apc*; [H] | ⸄ *το -κουν α. πνευμα* **BℜDG***al* lat sy Ir[lat] Or; Wh : *txt* **𝔖** *1611 pm* Cl Ir[arm]   *12* ⁚, H   *13* ⸂ *της σαρκος* **DG** latt Ir[lat]   *14* ⸉ 1 3 2 **𝔖D***al*; H : 2 1 3 **ℜ***pm* Cl Ir : *txt* **BG**

2T 1,7. 1 J 4,18. G 4,5 s. 15 ˈοὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον,
Mc 14,36. ἀλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας˙, ἐν ᾧ κράζομεν·
26. 2 K 1,22! 1 J 5,10. 16 ἀββὰ ⸋ὁ πατήρ⸌:2. ˈ⸆αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ
G 3,26.29; 4,7. Ap 21,7. 17 τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ. εἰ δὲ
1K1,9.2T2,3.12. τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν θεοῦ,
1 P 4,13; 5,1. 2 K 4,10! συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν
18 ἵνα °καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι γὰρ ὅτι 12!
L 22,28–30. 5,2. 2 K 4,17. οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν
L 21,28. Ph 1,20. 19 μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ
Kol 1,23; 3,4. (1 K 1,7!) G 5,5. γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς ⸀κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν
Eccl 1,2. 1 P 1,18! 20 τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῇ γὰρ ματαιό-
Gn 3,17–19; 5,29. τητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, ⸂οὐχ ἑκοῦσα⸃, ἀλλὰ διὰ τὸν
21 ὑποτάξαντα, ⸄ἐφ' ἐλπίδι⸅: ˈ⸀διότι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις
2 P 3,13. 1 J 3,2. ⸁ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς
εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ
Mc 8,12! J 16,21. 22 θεοῦ. οἴδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει
23 καὶ ⸀συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ
15. 2 K 1,22! ⸂καὶ αὐτοὶ⸃ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες
⸄[ἡμεῖς] καὶ αὐτοὶ⸅ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν :°υἱοθεσίαν
G 5,5. Ap 22,17. 2 K 5,6. ἀπεκδεχόμενοι :2, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος
24 ἡμῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπὶς δὲ βλεπο-
μένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὃ γὰρ βλέπει ⸂τις, τί καὶ⸃ ⸀ἐλ-
G 5,5. 25 πίζει; ˈ εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπο-
15. 26 μονῆς ἀπεκδεχόμεθα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα
συναντιλαμβάνεται ⸂τῇ ἀσθενείᾳ⸃ ἡμῶν· τὸ γὰρ τί
προσευξώμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ
J 14,17.26. Mc 8,12! τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ⸆ στεναγμοῖς ἀλαλήτοις·
Ps 139,1. 1 K 4,5. 27 ˈὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα

15 :· *et* :2, h | ⸋(Beza *cj*) **16** ⸆ ωστε *D* **17** ° $\mathfrak{P}^{46}$ **19** ⸀ πιστεως *69 pc* **20** ⸂ου θελουσα *G* (*ex* latt?) | ⸄ἐπ' ἐλπ. $\mathfrak{P}^{27vid}$ *AC* 𝔎*pl* Cl; W : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ *B*ℵD*G*; T (ἐφ' ἐλπ-, *it.* H[1895] *invitus*) | ˙, W **21** ⸀οτι $\mathfrak{P}^{27vid\,46}$ 𝔖𝔎*pl*; H : *txt* *ℵD*G* | ⸁-ρουται $\mathfrak{P}^{27c\,vid}$ **22** ⸀ οδυνει *G* Aug **23** ⸂κ. ημεις α. *DG* lat sy sa : κ. α. η. *104* : — $\mathfrak{P}^{46}$. | ⸄1 2 3 $\mathfrak{P}^{46}$ 𝔖*pc*; T : 2 1 3 𝔎*pl*; s : 2 3 *B pc* vg; W : 1 3 *Ψ* arm Ambst : 3 *DG* | :, *et* :2 — , H | ° $\mathfrak{P}^{46\,vid}$ *DG* it **24** ⸂τις $\mathfrak{P}^{27vid\,46}$ *B** *1908*[mg] Or; W (, τίς *Ж*) : τις, τί *DG* latt sy[p] : τίς και *ℵ** *1739* *1908** bo; h[2] : *txt* *AC*𝔎*pl* sa Cl; Th[1] *et* ⸀! υπομενει *ℵ*A* *1739*[mg] *1908*[mg] sy[p] aeg Or; h[2] **26** ⸂ταις -νειαις 𝔎*pm* : της δεησεως *G* : τη -νεια της δεησ. *f* Ambst | ⸆ υπερ ημων *C*𝔎*pm* lat sy

τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ⸀ἁ-
11 γίων. οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν ⸀πάντα 28 E 1,11; 3,11. Jc 1,12.
συνεργεῖ [ὁ θεὸς] εἰς ⸆ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν
κλητοῖς οὖσιν⁚. ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν 29 Act13,48. 1P1,2. Ph 3,21. 1 J 3,2.
συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ Kol 1,18. H 1,6.
εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· οὓς 30 Mt12,50. J20,17.
δὲ ⸀προώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὓς 2 Th 2,13 s.
ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδι-
καίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν. Τί οὖν ἐροῦ- 31
μεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' Ps 118,6. Mt 1,23.
ἡμῶν; ὅς ⸂γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ⸃ ἐφείσατο, ἀλλὰ 32 J 3,16! Gn 22,16.
ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ (2Sm 18,5 Lxx.)
καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; τίς 33
ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ; **θεὸς ὁ δικαιῶν**⁚· Is 50,8.
ˈ**τίς ὁ** ⸀**κατακρινῶν**; ⸁Χριστὸς °Ἰησοῦς ὁ ἀποθανών⁚, 34 Job 34,29. Ps 110,1.
μᾶλλον δὲ ἐγερθείς⸆⁚, ὃς ⸆ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ⁚, 1.1J2,1. 1P3,18. H 7,25; 9,24.
13 ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν⁚. τίς ἡμᾶς χωρίσει 35
ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ ⸀Χριστοῦ; θλῖψις ἢ στενο- 2, 9!
χωρία °ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος
ἢ μάχαιρα; καθὼς γέγραπται ὅτι 36 Ps 44,23. 1 K 4,9; 15,30. 2 K 4,11.

ἕνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,

ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. Mt 10,16.

ˈἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ ⸂τοῦ ἀγα- 37 J 16,33. 1 J 5,4. Ap 12,11.
πήσαντος⸃ ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος 38 E 1,21!
οὔτε ζωὴ οὔτε ⸀ἄγγελοι οὔτε ⸁ἀρχαὶ οὔτε ἐνεστῶτα 1 K 3,22.
οὔτε μέλλοντα οὔτε δυνάμεις ˈ οὔτε ὕψωμα οὔτε 39
βάθος οὔτε °τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς

---

27 ⸀ημων 33 *pc* **28** ⸀παν 𝔓46. | [+ 𝔓46 *BA* sa Or^pt; W: — ℵ*C*ℜ*D G pl* Cl; T | ⸆το *L al* | ⁚,W **30** ⸀προεγνω *A* **32** ⸂ουδε τ. ιδ. υι. *D* (*G*) **33.34** ⁚(*quinquies*); Ambst Aug : *txt* Or Chr **34** ⸀(-κρίνων T) | ⸁αμα δε Χρ. 𝔓46 *d** Ir | ° *B*ℜ*D al* sy; [H] : *txt* ℌ*GL pm* vg | ⸆εκ νεκρων ℌ*pc*; [H] : *txt* 𝔓27vid.46 *B*ℜ*DG pl* lattsy | ⸆και 𝔓27.46 *B*ℜ*DG pm* it; W : *txt* ℌ *al d** vg **35** ⸀θεου (+ της εν Χριστω Ιησου *B* Or) *B*ℵ *al*; Wh | ° 𝔓46 *D*G* **37** ⸂τον -ντα *D G* lat : *txt* 𝔓46 ℌℜ *pl* sy Cl **38** ⸀-λος *DG* it Ambst | ⸁εξουσια ουτε α. *D* : α. ουτε εξουσιαι *C 1 pm* vg Tert Or **39** ° 𝔓46 *DG pc*

J 17,26. *χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ*
Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ⸆, οὐ ψεύδομαι, συμ- 14
μαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι
2 ἁγίῳ, ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος
1J8,16.Ex32,32. 3 ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ηὐχόμην γὰρ ἀνάθεμα
1 K 16,22! 16,7.11.21. εἶναι αὐτὸς ἐγὼ ⸀ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ ⸂τῶν ἀδελ-
Ex 4,22. 4 φῶν μου⸃ τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, οἵτινές
Dt 7,6; 14,1 s. 3,2; 15,27. εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ
⸂αἱ διαθῆκαι⸃ καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ
Kol 1,22! Mt 1. L 3,23–34. 5 ⸄αἱ ἐπαγγελίαι⸅, ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χρι-
J 1,1. 1 J 5,20. 1,25. στὸς τὸ κατὰ σάρκα⸋⸆⸂ὁ ὢν⸃ ἐπὶ πάντων⸋² θεὸς⸋³ εὐ-
6 λογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. Οὐχ οἷον δὲ 12
2,28. Nu 23,19. °ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ πάντες
7 οἱ ἐξ Ἰσραήλ, οὗτοι ⸀Ἰσραήλ· οὐδ' ⸀ὅτι εἰσὶν σπέρμα
Gn21,12.G3,29. Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ'· *ἐν Ἰσαὰκ κληθή-*
G 4,28. 8 *σεταί σοι σπέρμα.* τοῦτ' ἔστιν,⸆ οὐ τὰ τέκνα τῆς
σαρκὸς⸋ ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα
9 τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ἐπαγγελίας
Gn 18,10.14. γὰρ ὁ λόγος οὗτος· *κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύ-*
10 *σομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός.* οὐ μόνον δέ,
Gn 25,21. ἀλλὰ καὶ Ῥεβεκκὰ ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ
11 τοῦ πατρὸς ἡμῶν· μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ
πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ ⸀φαῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκ-
12 λογὴν πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένῃ, οὐκ ἐξ ἔργων
Gn 25,23. ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη °αὐτῇ ὅτι *ὁ μείζων*
Ml 1,2 s. 13 *δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι·* ⸀καθάπερ γέγραπται· *τὸν*
Ἰακὼβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα.
Dt 32,4. Mt 20,13. 14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ;
Ex 33,19. 15 μὴ γένοιτο. τῷ Μωϋσεῖ γὰρ λέγει· *ἐλεήσω ὃν ἂν*

---

1 ⸆*Ιησου D*G* it *3* ⸀*υπο DG* (*ex* latt?) | ⸂1 2 𝔓[46] Cypr : — *B** *4* ⸂*η -κη* 𝔓[46] *BDG c* vg[cl] | ⸄*η -λια* (𝔓[46])*D*(*G*) *5* ⸋, Ir[lat] Tert Chr Ambst; ℌ W : *txt Cal* Eus Ps-Ign; h (. T) | ⸆*αμην 959 pc* | ⸂(*ὧν ὁ* Schlichting *cj*) | ⸋² *et* ⸋³ *π., θεὸς* ℌ : *παντων. θεὸς vl π., θεός*, comm *6* °𝔓[46] *d e* Or | ⸀*-λιται D G al* lat *7* ⸀*οσοι* Or : qui vg[cl] *8* ⸆*οτι B*[2] *69 al* | ⸋, W *11* ⸀*κακον* 𝔓[46] *ℜDG 33 pm* *12* °𝔓[46] *D** Or Ambst Aug *13* ⸀*καθως* 𝔓[46] *ℵΔℜDG pl*; Th : *txt B*

ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰκτίρω. ἄρα οὖν 16 1 K 3,7. E 2,8.
οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ Tt 3,5.
⸀ἐλεῶντος θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ 17
ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι Ex 9,16.
ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ
ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἄρα οὖν ὃν θέλει⸆ 18 Ex 4,21; 7,3;
ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. Ἐρεῖς μοι οὖν· 19 9,12; 14,4.17.
τί⸆ ἔτι μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς
ἀνθέστηκεν; ⸂ὦ ἄνθρωπε, μενοῦν γε⸃ σὺ τίς εἶ ὁ 20
ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ Is 29,16; 45,9. Sap 12,12.
πλάσαντι· τί με ⸀ἐποίησας οὕτως; ¦ ἢ οὐκ ἔχει 21 Jr 18,6. Is 64,7.
ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ Sap 15,7.
φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ 2 T 2,20.
εἰς ἀτιμίαν; εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν 22 2,4. Jr 50,25.
ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ °ἤνεγκεν ἐν Is 13,5 Symm; 54,16. Sap 12,20.
πολλῇ μακροθυμίᾳ⸆ σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς 11,33.
ἀπώλειαν, ¦ °καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς 23 E 1,3—12.18; 3,16. Kol 1,27.
⸀δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς Ph 4,19. 8,29. Act 9,15.
δόξαν⁚, ¦ οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰου- 24
δαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν⁚; ὡς καὶ °ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει· 25

καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου Hos 2,25.
καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην· 1 P 2,10.
καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ ⸀οὗ ⸂ἐρρέθη [αὐτοῖς]⸃· 26 Hos 2,1.
οὐ λαός μου °ὑμεῖς,
ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ ζῶντος.

Ἠσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ· 27 Is 10,22s.
ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος 11,5. Hos 2,1.
τῆς θαλάσσης,
τὸ ⸀ὑπόλειμμα σωθήσεται·
λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων⸆ 28
ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.

---

16 ⸀ευδοκουντος *L* *18* ⸆ο θεος *D* 421 *19* ⸆ουν 𝔓46 *B* *D G*; W *20* ⸂3 4 1 2 𝔐 *pl*; δ : 1 2 𝔓46 *D** *G* latt sa : *txt* 𝔖 (*sed B* — γε) 69 1739 *pc* | ⸀επλασας *D* *22* °*et* ⸆εις *G d* *23* ° *B* 69 *pc* c vg Or; H | ⸀χρηστοτητος *P*. *23.24* ⁚; *et* ⁚, T *25* ° 𝔓46 *B* Aug *26* ⸀ω 𝔓46 ℵ* | ⸂εαν (αν *G*) κληθησονται 𝔓46 *G d** | [+ ℵ *A* 𝔐 *D pl* vg; T : — *B f* sy^p Aug; W | ° 𝔓46 Ir *27* ⸀καταλ- 𝔓46 𝔐 *D G pl*; δ *28* ⸆(Is 10, 23) εν δικαιοσυνη, οτι λογον συντετμημενον 𝔐 *D G pm* lat; Wh^r : *txt* 𝔓46 𝔖 *al* sy^p

29 ⸀καὶ καθὼς προείρηκεν Ἠσαΐας·
Is 1,9. **εἰ μὴ κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα,**
Mt 10,15! **ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα**
ἂν ὡμοιώθημεν.

10,20. 30 *Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιο-* 15!
σύνην κατέλαβεν ⸆ δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν
10,2s; 11,7. 31 *ἐκ πίστεως· Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης*
Is 51,1. 32 *εἰς ⸀νόμον οὐκ ἔφθασεν. διὰ τί; ὅτι οὐκ ἐκ*
1 P 2,8. Is 8,14. *πίστεως ἀλλ᾽ ὡς ἐξ ἔργων ⸆⸋· προσέκοψαν* **τῷ λίθῳ**
33 **τοῦ προσκόμματος,** ⸀*καθὼς γέγραπται·*
Is 28,16; 8,14; 28,16. **ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος καὶ**
Mt 21,42! L 2,34. 1 P 2,6. **πέτραν σκανδάλου,**
καὶ ⸆ **ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ ⸀καταισχυνθή-**
σεται.

10 *Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ*
ἡ δέησις πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ ⸀αὐτῶν εἰς σωτηρίαν.
L 9,54. Act 22,3. 2 ⸀*μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ᾽*
1,17! 9,31 s. 3 *οὐ κατ᾽ ἐπίγνωσιν· ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ*
Ph 3,9. L 7,30; 16,15; *δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν ⸆ ζητοῦντες στῆσαι, τῇ*
18,9. Dn 9,18. Mt 5,17! J 1,17. 4 *δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ* 13
Act 13,39. H 8,13. 1 K 1,30 s. *νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.*
Lv 18,5. G 3,12. 5 ⸀*Μωϋσῆς γὰρ γράφει ⸉ὅτι τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ*
Dt 9,4; 30,12 s. 6 ⸀*νόμου*⸊ **ὁ ποιήσας** ⸆ ⸰**ἄνθρωπος ζήσεται ἐν** ⸀**αὐτῇ.** *ἡ*
6–11: *δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει·* **μὴ εἴπῃς**
J 3,13! **ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;**
Ps 107,26. 7 *τοῦτ᾽ ἔστιν Χριστὸν καταγαγεῖν·* ⸀*ἤ·* **τίς καταβή-**
σεται εἰς τὴν ἄβυσσον; *τοῦτ᾽ ἔστιν Χριστὸν ἐκ*

---

30 ⸆ *την* $\mathfrak{P}^{46}$*G*. **31** ⸀ *νομ. δικαιοσυνης* 𝔎 *33 pl* lat sy : (*δικαιοσυνην* P. Schmiedel *cj*) **32** ⸆ *νομου* 𝔎*Dpl* sy : *txt* ℌ*Gpc* lat Or | ⸋, h **33** ⸆*πας* 𝔎*pl* vg : *txt* ℌ*DGpc* itsy^{p} | ⸀*μη -νθη DG* **10,1** ⸀*του Ισραηλ 104 pc* Mcion : *τ. Ι. εστιν* 𝔎*al* **3** ⸆*δικαιοσυνην* $\mathfrak{P}^{46}$ℵ𝔎*Gpl* itsy Ir; T : *txt BADpc* vg Cl **5** ⸉ 2—6 1 $\mathfrak{P}^{46}$*B*𝔎*Gpl* itsy; W : *txt* ℵ*(*A*)*D***pc* vg *et* ⸀*του νομ.* $\mathfrak{P}^{46}$𝔎*D Gpl* : *πιστεως A*. | ⸆*αυτα* $\mathfrak{P}^{46}$*B*𝔎*Gpl*; W | ⸰(G 3,12?) *G* sy^{p} Chr Ambst | ⸀*αυτοις* $\mathfrak{P}^{46}$𝔎*DGpl*

νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ˈ ἀλλὰ τί ⸀λέγει; **ἐγγύς σου τὸ** 8 Dt 30,14.
ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ
σου· τοῦτ᾽ ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσ-
σομεν⁚. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ⸂**ἐν τῷ στόματί σου** 9 1 K 12,3.
κύριον Ἰησοῦν⸃, καὶ πιστεύσῃς **ἐν τῇ καρδίᾳ** σου Ph 2,11. Mt 9,22!
ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ·
ˈκαρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι 10 13.
δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. λέγει γὰρ ἡ γραφή· 11
ᵀπᾶς ὁ **πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.** Is 28,16.
ˈοὐ γάρ ἐστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνος. 12 3,22.29; Act 10,34.36; 15,9.11.
ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας G 3,28! 11,33.
τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· **πᾶς** γὰρ **ὃς ἂν ἐπι-** 13 Joel 3,5. Act 2,21.
καλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. Πῶς οὖν 14 H 11,6.
ἐπικαλέσωνται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ
πιστεύσωσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ⸀ἀκούσωσιν
χωρὶς κηρύσσοντος; πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ 15
ἀποσταλῶσιν; ⸀καθάπερ γέγραπται· **ὡς** ὡραῖοι οἱ Is 52,7. Nah 2,1.
πόδες ᵀ **τῶν εὐαγγελιζομένων** ᵀ ἀγαθά. ἀλλ᾽ οὐ 16
πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἠσαΐας γὰρ Is 53,1. J 12,38. H 4,2!
λέγει· **κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;** ˈ ἄρα 17 J 17,20.
ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος ⸀Χρι-
στοῦ. ˈ ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦν γε· 18

εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, Ps 19,5.
καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
αὐτῶν.

ˈἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω⁚; πρῶτος ⁚² Μωϋ- 19
σῆς λέγει·

ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ᾽ οὐκ ἔθνει, 11,11. Dt 32,21.
ἐπ᾽ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς.

---

8 ⸀λ. η γραφη *D 33 al* vg^cl : η γραφη λ. *G* bo | ⁚, W 9 ⸂το ρημα εν τ. στ. σ. οτι ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ *B* sa Cl; ℌ 11 ᵀ οτι *51 pc* sy Or 14 ⸀-σονται (P⁴⁶)ℵ* *D G 1739 al*; T : *txt* *B A 69 al* 15 ⸀ καθως P⁴⁶ℌℜ*D G pl* Cl; Th : *txt* *B* | ᵀ των ευαγγελιζομενων ειρηνην ℜ*D G pm* latsy Ir; W | ᵀ τα P⁴⁶ℵ*ℜ *pm* Cl; T 17 ⸀ θεου *A*ℜ *pl* sy Cl : — *G* Hil Pelag : *txt* P⁴⁶ℌ*D** lat 19 ⁚ —; et ⁚²; comm

20 |Ἠσαΐας δὲ ⸋ἀποτολμᾷ καὶ⸌ λέγει·
Is 65,1. **εὑρέθην ⸆τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν,**
ἐμφανὴς ἐγενόμην ⸆τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν.
Is 65,2. Act 13,45! 21 |πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· **ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξε-**
πέτασα τὰς χεῖράς μου ⸀πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα
Act 28,22. ⸋**καὶ ἀντιλέγοντα**⸌.
Ps 94,14. 1 Sm 12,22. 11 Λέγω οὖν, μὴ **ἀπώσατο ὁ θεὸς ⸂τὸν λαὸν⸃** 16
Jr 31,37. 2K11,22. Ph3,5. **αὐτοῦ**⸆; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί,
2 ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. **οὐκ**
ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω.
ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς
1 Rg 19,10.14. 3 ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραήλ⸆; **κύριε, τοὺς**
προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου
κατέσκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος καὶ ζητοῦσιν
4 **τὴν ψυχήν μου.** ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός;
1 Rg 19,18. ⸀**κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες**
5 **οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ.** οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ
9,27. νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν·
4,4. G2,16! 3,18. 6 |εἰ δὲ χάριτι, ⸀οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι
9,31. 7 γίνεται χάρις⸆. Τί οὖν; ὃ ⸀ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, τοῦτο
οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ
8 ἐπωρώθησαν, |⸀καθάπερ γέγραπται·
Dt 29,3. (Is 29,10.) Is 6,9.10. **ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως,**
ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν,
ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.
Ps 69,23s. 9 |καὶ Δαυὶδ λέγει·
γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς
θήραν
καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς,

---

20 ⸋ *D*G* it | ⸆ εν 𝔓46 *BD*G*; Wh et ⸆ εν *BD**; Wh **21** ⸀ επι *D* Cl | ⸋ *G* Hil **11,1** ⸂ την κληρονομιαν 𝔓46 *G* Ambst | ⸆ ον προεγνω 𝔓46 *AD** Chr **3** ⸆ λεγων ℵ* 𝔎 *al* **4** ⸀ -λειπ- 𝔓46 *ACG 1739 al* **6** ⸀ ουκ 𝔓46 *d e* vg^codd Pelag | ⸆ ει δε εξ εργων ουκετι εστι (— εστι *B*.; h^r1) χαρις, επει το εργον ουκετι εστιν εργον (εστ. χαρις *B*.; h^r1) (*B*)𝔎 *pl* sy; Wh^r2 : *txt* 𝔓46 𝔖 *DG* lat **7** ⸀ επεζητει *G pc* lat sy **8** ⸀ καθως *rell*; S : *txt* *B*ℵ *81*.

σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, 10
καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.

Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· 11 Act 13,46.
ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς 10,19. Dt 32,21.
*ἔθνεσιν, εἰς τὸ **παραζηλῶσαι** αὐτούς. εἰ δὲ τὸ* 12
παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου καὶ τὸ ἥττημα
αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα
14 *αὐτῶν⁚. ¹ Ὑμῖν ⸀δὲ λέγω τοῖς ἔθνεσιν⁚. ἐφ' ὅσον ⸂μὲν* 13
οὖν⸃ εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν
μου ⸁δοξάζω, εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα 14 1K 9,22. 1T 4,16.
καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ 15
αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ
μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; εἰ ⸀δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ 16 Nu 15,17–21.
τὸ φύραμα· καὶ ○εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. 1 K 7,14.
¹Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ 17 E 2,11–14.19.
ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγ-
κοινωνὸς ⸂τῆς ῥίζης⸃ τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, Jdc 9,9 Lxx.
¹μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ ⸀κατακαυχᾶσαι, 18 J 4,22.
οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις ἀλλὰ ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς 19
οὖν· ἐξεκλάσθησαν ⸆κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. 12,16! 14,4.
¹καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ⸀ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει 20 1K 10,12; 15,1
ἕστηκας. μὴ ⸂ὑψηλὰ φρόνει⸃, ἀλλὰ φοβοῦ· ¹ εἰ γὰρ 21 1 Th 3,8.
ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο,
⸆οὐδὲ σοῦ φείσεται. ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀπο- 22
τομίαν ⸆ θεοῦ⁚· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ⸀ἀποτομία,
ἐπὶ δὲ σὲ ⸀χρηστότης ○θεοῦ, ἐὰν ⸁ἐπιμένῃς τῇ χρη- J 15,2.4. H 3,14.
στότητι⁚², ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. κἀκεῖνοι δέ, ἐὰν 23 2 K 3,16.
μὴ ⸀ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται·
δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι

---

12 ⁚ ; comm **13** ⸀ *γαρ* **ℜ*DG****pm* lat : *ουν* ***C*** : *txt* 𝔖 *al* sy | ⁚· W | ⸂ *μεν* **ℜ** *pm* vg ; S : — ***DG*** *al* it : *txt* 𝔓⁴⁶𝔖 | ⸁ *-ασω* 𝔓⁴⁶***G*** *33 pc* lat **16** ⸀ *γαρ* ***A*** Cl Or | ○ 𝔓⁴⁶***GP**** *al* arm **17** ⸂ *τ. ρ. και* ***A*ℜ** *pl* vg sy ; S : — 𝔓⁴⁶***D*G*** it Ir **18** ⸀ *συ καυχασαι* 𝔓⁴⁶***D*G*** *pc* **19** ⸆ *οι* ***D**** *al* **20** ⸀ *εκλασθ-* ***BD*G*** latt | ⸂ *-λοφρονει* ***C*ℜ*DG*** *pl* ; S **21** ⸆ *μηπως* 𝔓⁴⁶**ℜ*DG*** *pm* latsy Ir ; W **22** ⸆ *του* 𝔓⁴⁶***B***. | ⁚ . W | ⸀ *-μιαν* **ℜ*DG*** *pl* latt Cl *et* ⸀ *-οτητα* **ℜ*G*** *pl* latt Cl | ○ **ℜ*G*** *pl* sy Cl | ⸁ *-μειν-* ***AC*ℜ*G*** *pl* Cl ; S : *txt* ***B*ℵ*D**** *1739 pc* | ⁚²· W **23** ⸀ *-μειν-* ***AC*ℜ*G*** *pl* ; S : *txt* ***B*ℵ*D**** *1739 pc*

24 αὐτούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης
ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς
καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν
1,13! 25 ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ⁝. Οὐ γὰρ θέλω
ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα
12,16. Mc 3,5. E 4,18. μὴ ἦτε ⸀ἐν ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι ⸁πώρωσις ἀπὸ
L 21,24. J 10,16. μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα
Mt 23,39. 26 τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ⁝, ⸋καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σω-
θήσεται, καθὼς γέγραπται·

Is 59,20. 21. (Ps 14,7.) **ἥξει ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος,**
ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.
(Jr 31,33 s.) 27 **καὶ αὕτη αὐτοῖς ⸉ἡ παρ' ἐμοῦ⸊ διαθήκη,**
Is 27,9. **ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.**

28 ⸋κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ
15,8. Nu 23,19. 29 δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· ἀμε-
1 Sm 15,29. H 6,17. ταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ
15,9. 30 θεοῦ. ὥσπερ γὰρ ⸆ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ,
31 ⸀νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, ⸋οὕτως καὶ
οὗτοι νῦν ἠπείθησαν⁝ τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ
G 3,22. 32 αὐτοὶ ⸁νῦν ἐλεηθῶσιν. συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς ⸂τοὺς
1 T 2,4. πάντας⸃ εἰς ἀπείθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.
1 K 2,10. 9,23; 10,12. 33 Ὦ βάθος πλούτου °καὶ σοφίας καὶ γνώσεως
Is 45,15! 55,8.9. 1 K 1,21; 2,7. θεοῦ· ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ
E 3,10. Sap 17,1. Ps 76,20 Lxx. ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

(Ap 15,3 s.) Is 40,13. 34 **τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος**
Job 15,8. Jr 23,18. **αὐτοῦ ἐγένετο;**
1 K 2,16. Job 41,3. 35 **ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται**
αὐτῷ;

---

24 ⁝; comm **25** ⸀ παρ *ℵCℜDpm*; Th : — P[46]*ΨG 1739 pc* latt aeg : *txt BA* | ⸁ caecitas (*πηρ-?*) lat | ⁝. W **27** ⸉ 231 P[46]. **30** ⸆ *και ℜ 33 al* | ⸀ *νυνι B*; Wh **31** ⁝, W | ⸁ *υστερον 33 al* sa : — P[46]*AℜGpm* latt; W : *txt BℵD** **32** ⸂ *τα* (— *G*) *παντα* P[46]*D**(*G*) lat Ir **33** ° *321* e vg

ˈὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ 36 1 K 8,6. H 2,10.
πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

15 17 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρ- 12 2 K 1,3.
μῶν τοῦ θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν 6,11.13.19. L 2,22.
θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν ⸉τῷ θεῷ εὐάρεστον⸊, τὴν 15,16. J 4,24. 1 P 2,5.
λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· καὶ μὴ ⸀συσχηματίζεσθε 2 1 P 1,14.
τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ ⸀μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνα- G 1,4. 2 K 3,18. E 4,23.
καινώσει τοῦ νοός⸆, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ 2 K 5,17. Tt 3,5. 2,18. Ph 1,10.
θέλημα τοῦ θεοῦ⁚, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ (1,28.)E5,10.17.
τέλειον.

Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος⸆τῆς δοθείσης μοι 3 15,15! 1 K 4,6.
παντὶ τῷ ὄντι⸆ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ
δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, Mt 25,15.
ἑκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως. 1 K 12,11. E 4,7. 2 K 10,13.
ˈκαθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι ⸉πολλὰ μέλη⸊ ἔχομεν, 4 1 K 12,12.
τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, 1 K 6,15; 10,17: 12,12.27.
ˈοὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά °ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ⸀τὸ 5 E 1,23!; 4,4.25; 5,30. Kol 3,15.
δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη⁚. ἔχοντες δὲ χαρίσματα 6 1 K 12,4.
κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα⁚, εἴτε 15,15!
προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως·
ˈεἴτε ⸀διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε ⸂ὁ διδάσκων⸃, 7 1 P 4,10 s.
ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· °εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρα- 8 Mt 6,3. 2 K 8,2; 9,7. 1 T 5,17.
κλήσει· ὁ μεταδιδοὺς ἐν ἁπλότητι, ὁ ⸀προϊστάμενος
ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἱλαρότητι⁚. ἡ ἀγάπη ἀνυπό- 9 2 K 6,6! 1 K 13,6.
κριτος. ⸀ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι Am 5,15. Ps 97,10.
τῷ ἀγαθῷ· τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλό- 10 1 Th 4,9! 1 P 2,17.
στοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, ˈτῇ 11 13,7. Ph 2,3.
σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Act 18,25! Kol 3,23 s.
⸀κυρίῳ δουλεύοντες, ˈτῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει 12 Ph 4,6. 1 T 2,1. Kol 4,2. 1 Th 5,17. L 18,1–8; 21,36.

---

1 ⸉(P⁴⁶)*BℜDGpl*; Wh : *txt* ℵ**AP* *2* ⸀*bis -σθαι B*³(ℵ 2⁰)*ADG pm*; h : *txt* P⁴⁶*B**(ℵ 1⁰)*LPal* lattsy Cl Or | ⸆*υμων* ℵ*ℜpl* latsy; s : *txt* P⁴⁶*BAD***G 1739 pc* Cl | ⁚ —, W *3* ⸆ *του θεου L 69 al* | ⸆ (*τι* Venema *cj*) *4* ⸉ *Aℜpl*; h : *txt* P⁴⁶*B*ℵ*DGpc* *5* ° *G* | ⸀*ο ℜ pl* | ⁚ , Ti (*non* T) *6* ⁚ · T *7* ⸀*ο διακονων* ℵ³ *1 69 al* | ⸂*διδασκαλιαν A*. *8* °*D***G*lat | ⸀*-στανομ-* ℵ.; Ti-Gr | ⁚ · comm *9* ⸀*μισουντες G* (*ex* lat?) *11* ⸀! *καιρω D***G 5* it Ambst, codd *apud* Hier; hʳ

1 T 3,2; 5,10. 13 ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ˡταῖς
Ph 4,14. Tt 1,8. H 13,2. 1 P 4,9. ⸀χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν
Mt 5,44! 1K 4,12. 14 διώκοντες. εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας⸆, °εὐλο-
L 1,58. Ps 35,13. 15 γεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. χαίρειν μετὰ χαιρόν-
Sir 7,38. 16 των, ⸆ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς
15,5! ἀλλήλους φρονοῦντες⸆· μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες
11,20. 1 T 6,17. Prv 3,7. Is 5,21. ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε
11,25. 1Th 5,15. 1P 3,9. 17 φρόνιμοι παρ᾽ ἑαυτοῖς. μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ
Prv 3,4 Lxx. Ph 4,8. ἀποδιδόντες· προνοούμενοι καλὰ⸆ ἐνώπιον ⸀πάντων
H 12,14! 18 ἀνθρώπων· εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων
Dt 32,35. Lv 19,18. 19 ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες· μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες,
Mt 5,39. H 10,30. ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται
13,4. 2 Th 1,6 s. γάρ· ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει
Prv 25,21 s. 20 κύριος. ⸂ἀλλὰ ἐὰν⸃ πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε
Mt 5,44. 2 Rg 6,22. αὐτόν· ⸀ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ
ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ ⸄τὴν κεφαλὴν⸅
Mt 5,39. 21 αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν
1 P 2,13–17. 13 τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. ⸂Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερ- 16
Tt 3,1. J 19,11. ἐχούσαις ὑποτασσέσθω⸃⁚. οὐ ⸄γὰρ ἔστιν⸅ ἐξουσία
Prv 8,15. εἰ μὴ ⸀ὑπὸ θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι ⸆ὑπὸ ⸆θεοῦ τεταγμέναι
2 εἰσίν. ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ
θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες
1 P 3,13. 3 ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ
εἰσὶν φόβος ⸂τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ⸃ ἀλλὰ ⸄τῷ κακῷ⸅. θέλεις
δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν⁚; τὸ ἀγαθὸν ποίει,
Ps 82,6. 4 καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· θεοῦ γὰρ διάκονός
ἐστιν °σοὶ εἰς °²τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς,
φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ

---

13 ⸀μνειαις *D*G* it vg^{am}, codd *apud* Or, Chr; h^{r} **14** ⸆υμας ℵ*A*𝔐*Dpl* lat sy; T : *txt* 𝔓46 *B 1739 pc* Cl | ° 𝔓46 Ambr **15** ⸆και *A*𝔐*pl* sy^{p} Tert; Wh : *txt* 𝔓46 *B*ℵ*DG 1739 pc* lat sy^{h} **16** ⸆αγαπητοι *P**. **17** ⸆(2 K 8,21) ενωπιον του θεου και *A*^{1}. : ου μονον εν. τ. θ. αλλα και *G* lat | ⸀των 𝔓46 *D*G* : — *876 pc* **20** ⸂εαν ουν 𝔐 *33 pm* : εαν 𝔓46vid *D*G*Ψ*pc* it : *txt* ℌ*al* vg | ⸀και ε. *D** : ε. δε Ψ*pc* | ⸄της -λης *B*.; W **13,1** ⸂πασαις εξ. υπερ. υποτασσεσθε 𝔓46 *D*G* it Ir Tert | ⁚, H | ⸄(γάρ εστιν W) | ⸀απο *D*Gal* Or; s | ⸆εξουσιαι 𝔐*al* sy | ⸆του 𝔐*al*; s **3** ⸂τω ἀγαθοεργῷ *F** aeth; h^{el} : των αγαθων εργων *et* ⸄των κακων 𝔐*Epl* sy; s : *txt* 𝔓46 ℌ*D*Gpc* lat Ir | ⁚ · W **4** ° *Gpc* | °² *Bpc*

γὰρ διάκονός ἐστιν˸ ⸀ἔκδικος εἰς ὀργὴν⸃ τῷ τὸ κακὸν (12,19.)
πράσσοντι. διὸ ⸀ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι⸃, οὐ μόνον 5 1 P 2,19.
διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ 6
τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Is 61,6
θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ἀπό- 7
δοτε πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, Mt 22,21 p.
τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, 12,10!
τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμήν. Μηδενὶ μηδὲν ⸀ὀφεί- 8 1 J 4,11. G 5,14. Kol 3,14.
λετε, εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ γὰρ ἀγαπῶν 1 T 1,5.
τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. ⸀τὸ γὰρ˸ ***οὐ μοι-*** 9 Dt 5,17–21. (Ex 20,13–17.)
χεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις,⸆ ***οὐκ ἐπιθυμήσεις,*** 4 Mcc 2,6.
καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν ⸉τῷ λόγῳ τούτῳ⸊ ἀνα- Mt 19,18.19 p. (E 1,10.)
κεφαλαιοῦται, [ἐν τῷ]· ***ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου*** Lv 19,18.
ὡς ⸀***σεαυτόν.*** *ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν ⸀οὐκ* 10 Sap 6,18 [19]. 1 K 13,4.
ἐργάζεται⸃· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. Καὶ 11 Mt 7,12; 22,40.
τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἤδη ⸀ὑμᾶς ἐξ Mt 26,45. 1 K 7,29.
ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σω- E 5,14. 1 Th 5,5s.
τηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ 12 E 5,11. 1 J 2,8.
δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ⸀ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ 2 K 6,7; 10,4.
σκότους, ⸀ἐνδυσώμεθα δὲ⸃ τὰ ⸀ὅπλα τοῦ φωτός. ὡς 13 E 6,11.13–17.
ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις 1,28! L 21,34!
καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ⸀ἔριδι
καὶ ζήλῳ⸃· ἀλλὰ ἐνδύσασθε ⸀τὸν κύριον Ἰησοῦν 14 G 3,27. E 4,24.
Χριστόν⸃, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε 1 K 9,27.
εἰς ⸀ἐπιθυμίας. Kol 2,23.

17 *Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε,* **14** 15,1. 1 K 8,9; 9,22. 15,7. Phm 17.
μὴ εἰς διακρίσεις ⸀διαλογισμῶν. ὃς μὲν πιστεύει 2 Gn 1,29; 9,3.
φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ⸀ἐσθίει. ὁ 3 1 K 10,25–27.
ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, ⸀ὁ δὲ⸃

---

4 ˸, H | ⸀εκδ. ***D*G*** it : 2 3 1 ***ℵ*E*** *1 pm* : *txt* 𝔓46 ***BA𝔎*** *al* Ir **5** ⸀υπ-σθε ***DG*** it got Ir^lat : ⸆ και -σθε 𝔓46*. **8** ⸀-λητε ℵ^s; h^r1 : -λοντες ℵ* *pc* Or; h^r2 **9** ⸀γεγραπται ***G*** | ˸γάρ Ου H | ⸆ου ψευδομαρτυρησεις ***ℵΨ*** *1 69 pm* (⸉ *1611 pc*) vg^cl sy^h bo | ⸉312 ***A𝔎*** *al*; h | [+ ***𝔖𝔎D*** *pl* Mcion; T : — 𝔓46vid ***BG*** latt; W | ⸀εαυτον ***G LP*** *69 pm* **10** ⸀ου κατεργαζεται ***D**** *33 al* **11** ⸀ημ- 𝔓46 vid ***𝔎DG*** *pm* lattsy^p; h : *txt* ***𝔖*** *al* Cl Or **12** ⸀αποβαλωμεθα 𝔓46 ***D*G*** latt | ⸀και ενδ. ***𝔎G*** *pl* lat : ενδ. ουν 𝔓46* sy : — δε 𝔓46c ℵ*; [H] : *txt* ***𝔖D**** *pc* Cl | ⸀εργα ***AD*** *pc* **13** ⸀εριсι και ζηλοις ***B*** sa (Cl) Ambr; h **14** ⸀τ. χρ. Ιησ. ***B*** Cl; h : τ. κυρ. Ι. *1739 pc* Ambr : Ι. Χ. τ. κ. ημων 𝔓46 | ⸀-ιαν 𝔓46* ***AC*** *pc* **14,1** ⸀λογ- *69 81 al* **2** ⸀εσθιετω 𝔓46 ***D*G*** lat Ephr **3** ⸀και ο ***𝔎*** *pl*; s : *txt* 𝔓46 ***𝔖D**** Cl

Kol 2,16. μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ θεὸς γὰρ
Mt 7,1. 4 αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον
11,20! Jc 4,11 s. οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθή-
5 σεται δέ, ⸂δυνατεῖ γὰρ⸃ ὁ ⸀κύριος στῆσαι αὐτόν. ὃς
G 4,10. μὲν [γὰρ] κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει
πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῒ πληρο-
6 φορείσθω. ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ⸆.
1 K 10,30. °καὶ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ
θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ
7 εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ,
2 K 5,15. G 2,20. 8 καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνῄσκει· ἐάν τε γὰρ ζῶμεν,
1 Th 4,14; 5,10. L 20,38. τῷ κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ⸀ἀποθνῄσκωμεν, τῷ κυρίῳ
⸁ἀποθνῄσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀπο-
9 θνῄσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ
J 12,24. Χριστὸς⸆ ἀπέθανεν καὶ ⸀ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ
10 ζώντων κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν
σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου;
Act 17,31. Mt 25,31 s. πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ ⸀θεοῦ.
2 K 5,10. 11 ˈγέγραπται γάρ·
Is 49,18; 45,23. Ph 2,10 s. **ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ⸀ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ,**
καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ.
L 16,2! G 6,5. H 4,13. 12 ˈἄρα [οὖν] ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον ⸀δώσει
[²τῷ θεῷ].
Mt 17,27. 13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο
1 K 8,9.13. 1 J 2,10. κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι °πρόσκομμα τῷ
Mt 15,11. 14 ἀδελφῷ °ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν
Act 10,15. 1 K 10,25–27. κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ⸀ἑαυτοῦ· εἰ
(Tt 1,15.) μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν.
1 K 8,1.11–13. 15 ˈεἰ γὰρ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι
κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. μὴ τῷ βρώματί σου

---

4 ⸂ δυνατος γ. 𝔓46 *D*1 *1739* : δ. γ. εστιν **𝔎***pl* : *txt* **ℌ***D**G* | ⸀ θεος **𝔎DG** *33 pl* latsyh *5* [+ **ℌ***al* lat; T : — 𝔓46 ***B𝔎DG****pm* sy; W *6* ⸆ , και ο μη φρονων την ημεραν κυριω ου φρονει **𝔎** *33 pl* sy; hr δ | ° 𝔓46 *pc* *8* ⸀ -θανωμεν ***CL*** *33 al*; s | ⸁ -σκωμεν ***ℵCL****pm* *9* ⸆ και **𝔎***al* | ⸀ ανεστη ***G*** lat Or : αν. και εζησεν (ανεζ- *al*) **𝔎***pm* (⸉ *D* syp Irlat); δ : *txt* **ℌ***pc* arm *10* ⸀ (2 K 5,10) Χριστου **𝔎***pl* vgcl sy Polyc Mcion Or *11* ⸀ ει μη ***G*** *12* [+ **ℌ𝔎***pl*; T : — ***BD*G*** *1739*; W | ⸀ αποδ- ***BD*G*** lat; W | [² + τ. θ. **ℌ𝔎D***pl* lat; T : — ***BG*** *1739* it; W *13* ° et ° ***B*** syp Ephr; Wh *14* ⸀ αυ- ***AC𝔎DG****pm*; (αὐ- Griesbach)

ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. μὴ 16 Tt 2,5. 1K 10,32.
βλασφημείσθω °οὖν ⸀ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. οὐ γάρ 17
ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, 1 K 8,8.
ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι Is 39,8. 15,13. Mt 6,33.
ἁγίῳ· ὁ γὰρ ἐν ⸀τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρε- 18 L 2,52! Ph 3,3.
στος τῷ θεῷ καὶ ⸁δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα 19 12,18; 15,2.
οὖν τὰ τῆς εἰρήνης ⸀διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκο- 1 K 7,15; 10,24; 14,26.
δομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους⸆. μὴ ἕνεκεν βρώματος 20
⸀κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. πάντα μὲν καθαρά⸆, 14. Tt 1,15.
ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος
ἐσθίοντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν 21 1 K 8,13.
οἶνον μηδὲ ⸀ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου ⸁προσκόπτει⸆. σὺ 22
πίστιν °ἣν ἔχεις· κατὰ σεαυτὸν ἔχε ⸋ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ⸌. μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκι- 1 K 10,25–27; 11,31 s.
μάζει· ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγῃ κατακέκριται, 23
ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως Jc 4,17.
18 18 ἁμαρτία ἐστίν.⸆ Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ 15 14,1. 1 K 13,7.
τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ 15,2. 1 K 9,19; 10,24.33.
ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος ⸀ἡμῶν τῷ πλησίον 2 1 Th 5,11.
ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν· καὶ γὰρ 3
ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν· ἀλλὰ καθὼς γέ-
γραπται· **οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέ-** Ps 69,10.
πεσαν ἐπ᾽ ἐμέ. ὅσα γὰρ ⸀προεγράφη,⸆ εἰς τὴν 4 1 K 9,9 s! 2 T 3,16.
ἡμετέραν διδασκαλίαν ⸁ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπο-
μονῆς καὶ °διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν H 6,6.
ἐλπίδα ἔχωμεν⸆. ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς 5 12,16. 2 K 13,11. Ph 2,2; 4,2.
παρακλήσεως δῴη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλή- 1K 1,10. Ph 3,16. 1 P 3,8.
λοις κατὰ ⸉Χριστὸν Ἰησοῦν⸊, ¦ ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν 6

16 ○*G* | ⸀ημ- *ΨDG* latsy[p] sa Cl *18* ⸀τουτοις *ℜpl* sy; S | ⸁δοκιμοις *BG** (⸉ *131*). *19* ⸀ ⸰ -κομεν *ℌGLpm*; hTW : *txt CℜD al* lattsy | ⸆φυλαξωμεν *D*G* latt *20* ⸀απολλυε *א**. | ⸆τοις καθαροις *א*[3] *21* ⸀(ἓν Hofmann : ἐν ἐν Mangey *cj*) | ⸁λυπειται *א*P*. | ⸆η σκανδαλιζεται η ασθενει *BℜDGpl* latsy[h] sa; W : *txt ℌ r* sy[p] *22* ○*et* ⸇, *ℜDGpl* latsy; W | ⸋*א*pc* *23* ⸆(16, 25—27) *Τω δε . . . αμην huc transp. ℜ 104 al* sy[h], *codd. apud* Or; h[r1] : *utroque loco hab. AP 5 33pc*; h[r2]: *neutro loco G* (*sed* 14,23 *spatium habet*) Mcion (Mcion *om. etiam, ut vid., capp.* 15 *et* 16); h[r3] : *post* 15,33 *habet* 𝔓[46].: *txt ℌD*al* latsy[p] Or *15,2* ⸀υμ- *GP 33 69 pm* lat *4* ⸀εγρ- *B* lat Cl | ⸆παντα *BP 69 pc*; [H] | ⸁προεγρ- *Aℜpl* | ○*DGPpm* lat Cl | ⸆της παρακλησεως *B* Cl; h *5* ⸉*אAC 69 al* vg sy; h

ἑνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
14,1. Phm 17. 7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ
11,29! Mt 15,24. Χριστὸς προσελάβετο ⸀ἡμᾶς ⸋ εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ.
Act 3,25. Mch 7,20. 8 ⸋λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον ⸀γεγενῆσθαι περιτομῆς
Ps 89,3. Sir 36,18. 2 P 1,19! ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγ-
11,30. 9 γελίας τῶν πατέρων, ⸋τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους
δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται·

Ps 18,50. (= 2 Sm 22,50.) **διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν⸆**
καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.

10 καὶ πάλιν λέγει·

Dt 32,43 Lxx. **εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.**

11 καὶ πάλιν⸆·

Ps 117,1. **αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν κύριον,**
καὶ ⸀ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

12 ⸋καὶ πάλιν Ἠσαΐας λέγει·

Is 11,1.10. Ap 5,5; 22,16. Gn 49,10. **ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί,**
καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν·
ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.

(E 2,12.) 13 ⸋Ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος ⸂πληρώσαι ὑμᾶς πάσης
14,17. χαρᾶς καὶ εἰρήνης⸃ ⸋ἐν τῷ πιστεύειν⸌, ⸋²εἰς τὸ πε-
ρισσεύειν⸌ ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύμα-
τος ἁγίου.
Ph 1,9. 14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί °μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ
περὶ ὑμῶν, ὅτι ⸋καὶ αὐτοὶ⸌ μεστοί ἐστε ⸀ἀγαθω-
σύνης, πεπληρωμένοι πάσης °²τῆς γνώσεως, δυνά-
15 μενοι καὶ ⸁ἀλλήλους νουθετεῖν. ⸀τολμηροτέρως δὲ 19
2 P 1,12. ἔγραψα ὑμῖν⸆ ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων
1,5; 12,3.6. ὑμᾶς ⸋ διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ⸁ἀπὸ τοῦ

---

7 ⸀υμ- 𝔖𝔎*G al* latsy bo; Th : *txt* ***BD*P pm r*** | ⸋, H *8* ⸀γενεσθαι ***BC*D* G pc***; Wh *9* ⸆ (Ps 18,50) κυριε ℵ[8] *33 1611 pm* vg[cl] *11* ⸆λεγει ***BDG pc*** itsy | ⸀-εσατε ***𝔎G pm*** *13* ⸂πληροφορησαι υμας εν (— εν *G*) παση χαρα και ειρηνη ***B(G)***; W | ⸋ ***DG pc*** it | ⸋² ***B pc*** *14* ° 𝔓[46]***D*G*** *1739* it | ⸋ 𝔓[46]***DG*** it | ⸀αγαπης ***G*** latt | °² 𝔓[46]***AC𝔎DG pm***; s : *txt* ***B***ℵ *1739 al* Cl | ⸁αλλους ***𝔎*** *33 al* sy *15* ⸀-οτερον 𝔓[46]ℵ***C𝔎DG pl***; T : *txt* ***BA*** | ⸆αδελφοι 𝔓[46]***𝔎DG pl*** latsy; S | ⸋, H | ⸁υπο 𝔓[46]***AC𝔎DG pl***; S : *txt* ***B***ℵ****F***

θεοῦ ¹ ⸀εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ 16 11,13. 2 K 8,3. Ph 2,17.
□εἰς τὰ ἔθνη↘, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
θεοῦ, ἵνα ⸂γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν °εὐπρόσ- 12,1.
δεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ἔχω οὖν 17
°τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ °²Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν·
¹οὐ γὰρ ⸀τολμήσω ⸉τι λαλεῖν⸊ ὧν οὐ κατειργάσατο 18 2 K 3,5; 13,3. 16,26!
Χριστὸς δι' ἐμοῦ ⸆εἰς ⸂ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ
ἔργῳ, ¹ ἐν δυνάμει ⸆σημείων ⸆˙καὶ τεράτων, ἐν δυνά- 19 2 K 12,12! Mc 16,17.
μει πνεύματος ⸆²· ὥστε ⸉με ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ Act 15,12. 1 K 2,4.
κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι⸊ τὸ 1 Th 1,5
εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ⁏. οὕτως δὲ ⸀φιλοτιμούμενον 20
εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα 1 K 3,10. 2 K 10,15 s.
μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, ¹ ἀλλὰ καθὼς 21
γέγραπται·

> ***⸉ὄψονται οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ⸊,*** Is 52,15.
>
> ***καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν.***

¹διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην ⸉τὰ πολλὰ⸊ τοῦ ἐλθεῖν 22 1,13. 1 Th 2,18. (Act 16,6.7.)
πρὸς ὑμᾶς· νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς 23
κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ⸀ἔχων τοῦ ἐλθεῖν 1,10 s. 1 Th 3,6.
πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ ⸂ἱκανῶν ἐτῶν, ¹ ὡς ἂν πορεύωμαι 24
εἰς τὴν Σπανίαν ⸆· ἐλπίζω γὰρ ⸀διαπορευόμενος
θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ⸂ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι 1 K 16,6.
ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ ⁏,
19 s ¹— *νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλὴμ ⸀διακονῶν* 25 Act 11,29! Act 19,21; 20,22.
τοῖς ἁγίοις. ⸀ηὐδόκησαν γὰρ ⸂Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα 26 1 K 16,1. 2 K 8,1–4
κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν 9,2.12.
ἁγίων τῶν ἐν Ἰερουσαλήμ. ⸉ηὐδόκησαν γάρ, καὶ 27

---

16 ⸀*δια* 𝔓46. | □***B.*** | ⸂*γενηθη* ***B.***; W | °***G*** **17** °𝔓46***א A*** 𝔎 *pm*; [H] : *txt* ***BDG*** *al* | °² 𝔓46 Ambst **18** ⸀*τολμω* ***B*** א² lat sy^p; h | ⸉2 1 𝔎 *pm* : *τι ειπειν* ***DG*** | ⸆*λογων* ***B.*** | ⸂*ακοην* ***B.*** **19** ⸆*αυτου* 𝔓46 ***DG*** it | ⸆˙*τε* 𝔓46. | ⸆²*αγιου* ***ACDG*** *1739 al* lat sy^hmg aeg; [H] : *θεου* 𝔓46 א 𝔎 *pm* sy^p.h; T : *txt* ***B*** | ⸉*πεπληρωσθαι απο Ι. μ. τ. Ι. κ. κυκλω* ***DG*** it | ⁏, H Ti-Gr **20** ⸀*-μουμαι* 𝔓46 ***BD*G***; W **21** ⸉2–6 1 𝔓46 ℌ 𝔎 ***DG*** *pl*; Th : *txt* ***B*** *69* **22** ⸉*πολλακις* 𝔓46 ***BDG*** **23** ⸀*εχω* ***DG*** *69 pc* it | ⸂*πολλων* 𝔓46 א ***A*** 𝔎 ***DG*** *pl*; T : *txt* ***BC*** *69 pc* **24** ⸆*ελευσομαι προς υμας* 𝔎 *pl* | ⸀*πορ-* 𝔓46 ***A*** *pc* | ⸂*απο* 𝔓46 ***B.*** : *αφ* ***DG*** *pc*; W | ⁏· Ti-Gr : . W **25** ⸀*-νησαι* 𝔓46 ***DG*** latt : *-νησων* א* **26** ⸀*-σεν* 𝔓46 ***B*** *pc* | ⸂*-ονες* ***G*** *d** **27** ⸉*οφ.* ***D*** : *οφ. γαρ* 𝔓46 ***G*** *m* Ambst

9,4. 1 K 9,11; 16,3. ὀφειλέται⸃ εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς
2 K 9,12–14. G 6,6. αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν
28 τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. τοῦτο οὖν
Ph 4,17. ⸆ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος °αὐτοῖς τὸν καρπὸν
29 τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς Σπανίαν· ⸂οἶδα
1,11. δὲ⸃ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν ⸀πληρώματι εὐλο-
Kol 1,8. Ph 1,27; 4,3. 30 γίας ⸆Χριστοῦ ἐλεύσομαι. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς 20
2K1,11. E6,18s. [, ἀδελφοί,] διὰ τοῦ ⸆κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
Kol4,3. 1Th5,25 διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος, συναγωνίσασθαί
2Th3,1. H13,18. μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ⸋ὑπὲρ ἐμοῦ⸌ πρὸς τὸν
Act 21,18. 31 θεόν, ˈἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ
1 Th 2,15. Ἰουδαίᾳ καὶ ⸆ἡ ⸀διακονία μου ἡ ⸁εἰς Ἰερουσαλὴμ
32 εὐπρόσδεκτος τοῖς ἁγίοις γένηται, ˈἵνα ⸂ἐν χαρᾷ
Act 18,21! ἐλθὼν⸃ πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος ⸀θεοῦ⸆ ⸄συνανα-
16,20. 1 K 14,33. 2K13,11. Ph4,9. 33 παύσωμαι ὑμῖν⸅. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ
1 Th 5,23. H 13,20. πάντων ὑμῶν· °ἀμήν.⸆
2Th3,16. Mt5,9. Act 18,27! 16 Συνίστημι °δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ⸀ἡμῶν,
Act 18,18. οὖσαν [καὶ] διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς,
2 ˈἵνα ⸉αὐτὴν προσδέξησθε⸊ ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων,
καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρῄζῃ πράγματι·
καὶ γὰρ ⸀αὐτὴ ⸁προστάτις ⸀2πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ
Act 18,2! 3 αὐτοῦ. Ἀσπάσασθε ⸀Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς
4 συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ⸆, ˈοἵτινες ὑπὲρ τῆς
Act 15,26. 1 J 3,16. ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς
οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ
1 K 16,19. Kol4,15. Phm2. 5 ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, ˈ⸋καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν

---

28 ⸆*αρα* ***G*** | ° 𝔓46vid ***B****pc* c **29** ⸂*γινωσκω γαρ* ***G*** (itsyp) | ⸀*πληροφορια* ***D**G*** | ⸆*του ευαγγελιου του* ***ℜ****pl* vgcl sy **30** [+ ***ℌℜDG****pl* aeg; T : — 𝔓46 ***B***Chr; W | ⸆*ονοματος του* ***L****pc* | ⸋ ***G****d** Or **31** ⸆*ινα* ***ℜ****pl* | ⸀*δωροφορια* ***BD**G***; Whr | ⸁*εν* ***BD**G****pc*; W **32** ⸂3 1 2 ℵ*; T : *εν χ. ελθω* 𝔓46***B***. : *ead. et* ⸆*και* ***ℜDG****al* latsy; Wh : *txt* ***AC*** *1739 pm* | ⸀*κυριου Ιησου* ***B***.; Wh s1 : *Χριστου Ι.* ***D**G***it; h s2 : *Ι. Χ.* ℵ*Ambsttxt.; h s3 : (— h s4 *cjj*) : *txt* 𝔓46***ACℜ****pl* lat syAmbstcomm | ⸁*αναψυξω* (*-υχω* ***G***) *μεθ υμων* ***D***(***G***) lat : — 𝔓46 ***B***. **33** ° 𝔓46***AG****pc* | ⸆(16,25—27) *Τω δε . . . αμην huc transponit* 𝔓46. 16,**1** ° ***D**G*** it arm | ⸀*υμ-* 𝔓46***AG****pc d** | [+ 𝔓46***BC*****pc* bo; W : — ℵ****AℜDG****pl* latsy; T **2** ⸉ ***BCDG*** it; ℋ | ⸀(*αὕτη* ***L****al*) | ⸁*παραστ-* ***G*** | ⸀2*και αλλων* 𝔓46(***DG***) **3** ⸀*-κιλλαν* *2 5 81 al* Chr Ambst | ⸆(5) *και την κατ οικον αυτων εκκλησιαν* ***D**G*** it *et* **5** ⸋ ***D**GP*** it

ἐκκλησίαν⸃. ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν
μου, ὅς ἐστιν ⸀ἀπαρχὴ τῆς ⸁Ἀσίας ⸂εἰς Χριστόν⸃. 1 K 16,15.
¦ἀσπάσασθε ⸀Μαρίαν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς 6
⸁ὑμᾶς. ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ ⸀Ἰουνιᾶν τοὺς 7
συγγενεῖς μου καὶ ⸆συναιχμαλώτους μου, οἵτινές 9,3.
εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις⸂, οἳ καὶ πρὸ 2 K 8,23.
ἐμοῦ γέγοναν⸃ ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε ⸀Ἀμπλιᾶτον 8
τὸν ἀγαπητόν °μου ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν 9
τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν ⸀Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν
ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον 10
ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου.
¦ἀσπάσασθε Ἡρῳδίωνα τὸν συγγενῆ μου. ἀσπά- 11 9,3!
σασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν
κυρίῳ. ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς 12
κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν
ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίῳ. ἀσπά- 13
σασθε Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν Mc 15,21.
μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, 14
Φλέγοντα, Ἑρμῆν, Πατροβᾶν, Ἑρμᾶν, καὶ τοὺς
σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ 15
⸀Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Mt 26,48 p.
⸁Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. L 7,45. Act 20,37. 1 K 16,20.
¦ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ⸋ἀσπά- 16 2 K 13,12. 1 Th 5,26.
ζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.⸌ 1 P 5,14.
21 ⸀Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ⸁σκοπεῖν τοὺς 17 Mt 7,15. Tt 3,9 s.; 3,10.
τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν δι- 6,17.
δαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ⸆ποιοῦντας, °καὶ ⸀²ἐκκλίνετε Act 19,9.
ἀπ' αὐτῶν· οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν Χρι- 18
στῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ Ph 3,19.

---

5 ⸀απ αρχης $\mathfrak{P}^{46}$*D*g*. | ⸁(1 K 16, 15) *Αχαιας* **ℜ***pl* sy; h^r | ⸂εν *Χριστω* **DG***pc* lat *6* ⸀*-ριαμ* $\mathfrak{P}^{46}$**ℵℜDG***pm*; T | ⸁*ημ-* **ℜ***pm* : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$**ℌ***al* sy (**DG** lat) *7* ⸀(*-ίαν* HTW) : *-λιαν* $\mathfrak{P}^{46}$ vg^s bo aeth | ⸆*τους* $\mathfrak{P}^{46}$**B**. | ⸂*ος κ. π. ε. γεγονεν* $\mathfrak{P}^{46}$. : *τοις προ εμ.* **DG** *8* ⸀*Αμπλιᾶν* **ℜD***pl* sy; S : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$**ℌG** *pc* lat | °$\mathfrak{P}^{46}$**BF**; W *9* ⸀*κυριω* **CDG***pm* *15* ⸀*Ιουνιαν* **C*G**; (*utrumque vl -ίαν fm. ut* HTW *vl -ιᾶν msc.* comm) | ⸁*-πιδα* **G** : -piadem lat *16* ⸋ **DG** it (*sed v. vs.* 21) *17* ⸀*ερωτω* **D*** (*ex* latt?) | ⸁*ασφαλως σκοπειτε* **DG** it | ⸆(*η* $\mathfrak{P}^{46}$.) *λεγοντας η* $\mathfrak{P}^{46}$**DG***m* | °$\mathfrak{P}^{46}$*m*. | ⸀²*-νατε* $\mathfrak{P}^{46}$**AℜDG***pl*; S : *txt* **ℌ** *69 pc*

Kol 2,4. 2 P 2,3. Tt 1,10. Ez 13,18. διὰ τῆς χρηστολογίας ⸂καὶ εὐλογίας⸃ ἐξαπατῶσιν
1,8! 19 τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ
H 5,14. εἰς πάντας ἀφίκετο· ⸂ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω⸃, ⸀θέλω
Mt 10,16. Ph 2,15. Jr 4,22. 1 K 14,20. δὲ⸃ ὑμᾶς σοφοὺς ⸆εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους
15,33! 20 δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης ⸀συν-
L 10,19. Gn 3,15. τρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν
τάχει.
1 K 16,23 etc. ⸋Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ⸆μεθ' ὑμῶν.⸌
Act 16,1! 21 ⸀Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός ⸰μου,
(Act 17,6; 20,4.) 9,3! καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγ-
22 γενεῖς μου⸆. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ ⸀Τέρτιος ὁ γράψας
Act 19,29! 23 τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος
ὁ ξένος μου καὶ ⸂ὅλης τῆς ἐκκλησίας⸃. ἀσπάζεται
Act 19,22! ὑμᾶς Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρ-
τος ὁ ἀδελφός.⸆

2,16! E 3,20 s! 25 ⸂Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέ-
1 K 2,7. E 1,9; 3,5.9. Kol 1,26. λιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ
1,2. 1 P 1,20. ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγη-
2 T 1,10. 1,5; 15,18. 26 μένου, ¦ φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε γραφῶν προ-
Act 6,7. φητικῶν ⸆κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς
(2 K 10,5. 1 P 1,22.) ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέν-
G 1,5. E 3,21. 27 τος, ¦ μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⸰ᾧ ἡ
Ph 4,20. 1 T 1,17. 2 T 4,18. H 13,21. δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ⸋τῶν αἰώνων⸌· ἀμήν.⸃
1 P 4,11. 2 P 3,18. Jd 25. Ap 1,6; 4,11!

---

18 ⸂κ. ευγλωττιας *460*. : — ***DG*** *33 pc* it **19** ⸂4 3 1 2 P^{46}***DG****pc* : χ. ο. το εφ υ. ***Я****al* | ⸀και θ. ***DG*** : και θ. δε P^{46}. | ⸆μεν ***𝔊Я****pm* Cl; [H] : *txt* P^{46}***BDGL****al* lat **20** ⸀-ψαι ***A*** *pc* it vg^{cl} | ⸋***DG*** it; h^{r} (*v. vs.* 24) | ⸆Χριστου ***ACЯ****pl*; h : *txt* P^{46}***Bא****pc* **21** ⸀-ζονται ***Я*** *33 al* | ⸰***B***; [H] | ⸆(16) και αι εκκλησιαι πασαι του Χριστου ***D*G*** it **22** ⸀Τερεντιος *7*. **23** ⸂ολαι αι εκκλησιαι ***G*** (*ex* lat?) | ⸆(2 Th 3, 18) (**24**) η χαρις του κυριου ημων Ιησου Χριστου μετα παντων υμων· αμην. ***ЯD***(***G***) *pm* it vg^{cl} (⸉*post vs.* 27 (***P***) *33 pc* sy^{p}); h^{r} : *txt* P^{46}***𝔊****pc* vg^{codd} Or **25–27** ⸂*habent post* 14,23 ***Я*** *104 al* sy^{h}, *codd. apud* Or; h^{r1} : *post* 15,33 P^{46}. : *post* 14,23 *et* 16,23 ***AP*** *5 33 pc*; h^{r2} : *neutro loco* ***G*** (*sed* 14,23 *spatium habet*) Mcion; h^{r3} s : *txt* ***𝔊D*** (*sed vix ex archetypo codicis* ***D***) *al* latsy^{p} Or; s **26** ⸆και της επιφανειας του κυριου ημων Ιησου Χριστου (*plerique codd. apud* Hier) Or; h^{r4} **27** ⸰***B*** *pc f* sy^{p}; [H] | ⸋P^{46}***BCL*** *al*; H

Subscriptio: *εγραφη απο Κορινθου δια Φοιβης 35 (της διακονου* ***L*** *69 al* + *της εν Κεγχρεαις εκκλησιας 460 al) vl εγραφη δια Τερτιου επεμφθη δε δια Φ. απο Κορινθιων 337*

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α

Act 18,1—11; 19,1. 2 T 4,20.

22 1 *Παῦλος °κλητὸς ἀπόστολος ⸉Χριστοῦ Ἰησοῦ⸊ διὰ* 1
θελήματος θεοῦ καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφὸς ¦ τῇ ἐκ- 2
κλησίᾳ τοῦ θεοῦ ⸉τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ⸊, κλητοῖς ἁγίοις ⁚, ⸋σὺν πᾶσιν τοῖς
ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν ⸆καὶ ἡμῶν⸌· χάρις 3
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ⸆πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ 4
τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ, ¦ ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, 5
ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, ¦ καθὼς τὸ μαρ- 6
τύριον τοῦ ⸀Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, ¦ ὥστε ὑμᾶς 7
μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχο-
μένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ· ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ⸂ἕως τέλους⸃ 8
ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ⸀ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
[Χριστοῦ]. πιστὸς ὁ θεός, ⸀δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς 9
κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
κυρίου ἡμῶν.

1 *Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος* 10
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ

Act 18,17? — 6,11. — Act 2,21; 9,14.21; 22,16. 2 T 2,22. — R 1,7! — Ps 108,13. — 2 K 8,7.9. — Act 18,5. — Ph 3,20! L 17,30 p. (R 8,19.) 2 Th 1,7. 1 P 1,7.13; 4,13. 2 P 3,14. — Ph 1,6.10. 1 Th 3,13; 5,23. 1 T 3,10! — 10,13! R 8,17. 1 J 1,3. — R 15,5.

Ante 1 K *habent* Hebr 𝔓46 *pc*
1 ° ***AD*** | ⸉ ***ℵA𝔎pl***; ***ℌ*** : *txt* 𝔓46 ***BDGpc*** **2** ⸉ 5—8 1—4 𝔓46 ***BD*G*** it; W | ⁚ —, W | ⸋ (J. Weiss *cj*) | ⸆ *τε* ***𝔎pm***
4 ⸆ *μου rell*; T : *ημων 491.* : *txt* ***Bℵ**** aeth Ephr. **6** ⸀ *θεου* ***B*Gal*** **8** ⸂ *αχρι τ.* ***DG*** : *τελειους* 𝔓46. | ⸀ *παρουσια* ***DG*** it : die adventus vg | [+ ***𝔖𝔎DGpl***; T : — 𝔓46 ***B***; W **9** ⸀ *υφ* ***D*G***

6,8; 11,18. λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν ⸀σχίσματα, ἦτε
δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ
11 γνώμῃ. ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί
°μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν.
12 ¹ λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μέν
Act 18,24! J 1,42. Mc 9,41! εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ
2 K 10,7. 13 δὲ Χριστοῦ. ⸆μεμέρισται ὁ Χριστός⁚; μὴ Παῦλος
ἐσταυρώθη ⸀ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου
14,18. Act 18,8. 14 ἐβαπτίσθητε; εὐχαριστῶ⸆ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα
Act 19,29! 15 εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον· ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι
16 εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ⸀ἐβαπτίσθητε. ἐβάπτισα δὲ
16,15.17. καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα
J 4,2. Mt 28,19. Act 10,48. 2,4. 17 °ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με⸆ Χριστὸς
βαπτίζειν ἀλλὰ ⸀εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ
L 13,23! ⸀λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.
2 K 2,15; 4,3. 24. R 1,16. 18 Ὁ λόγος γὰρ °ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς °2μὲν ἀπολλυ-
2 Th 2,10. μένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σῳζομένοις °3ἡμῖν
19 δύναμις θεοῦ ἐστιν. γέγραπται γάρ·
Is 29,14. Ps 33,10. **ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν,**
καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.
Is 19,11 s; 33,18; 44,25. 20 ¹ **ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ** συζητητὴς τοῦ
Job 12,17. R 1,21. αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς **τὴν σοφίαν**
Mt 11,25 s. 21 τοῦ κόσμου⸆; ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ
R 1,21; 11,33! οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν,
Mt 12,38 p; εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος
16,1 p. L 4,23; 23,8. J 4,48! 22 σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. ἐπειδὴ °καὶ Ἰουδαῖοι
Act 17,18. 10,32. G 5,11. σημεῖα αἰτοῦσιν ⸀καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν,
2,14. J 19,2.6 p. Mt 16,23. 23 ¹ ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰου-
Act 17,32. 24 δαίοις μὲν σκάνδαλον, ⸀ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, ˈαὐτοῖς
Kol 2,3. δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, Χρι-

---

10 ⸀-μα 𝔓46 33 sa. *11* ° 𝔓46 *C*d* *13* ⸆μη 𝔓46vid *326 pc* syp | ⁚. 𝔎 | ⸀περι 𝔓46 *BD**; Wh *14* ⸆τω θεω *C𝔎DGpm* it vgcl Or; h : τ. θ. μου *A 33 al c* vgs sy sa : *txt B*ℵ**pc* Cl *15* ⸀-ισθη *104.* : -ισα *𝔎DGpm* it syp.h : *txt* 𝔓46ℌ *69 al* lat *16* ° *G* it *17* ⸆ο 𝔓46*BGal* | ⸀-ισασθαι *B*; W | ⸀λογων 𝔓11. *18* ° 𝔓46*Bpc* | °2 𝔓46 *d* e r* Ir | °3 *G 6* it Mcion Ir Cypr *20* ⸆τουτου *𝔎Gpm* lat sy sa *22* ° 𝔓46 *Gpc* Mcion | ⸀οι δε 𝔓46. *23* ⸀Ελλησι *𝔎al* Cl

⸀στὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν⸃. ὅτι τὸ 25 18! Mt 11,19 p 2 K 12,9.
μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, 28.
καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀν- 2 K 13,4.
θρώπων. Βλέπετε ⸀γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, 26 Mt 11,25. J 7,48.
ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ Jc 2,1–5.
πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· ἀλλὰ τὰ 27 L 14,21 p. Mt 5,8.
μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καται-
σχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου
ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, ˈκαὶ 28 Mt 19,30.
τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξε-
λέξατο ὁ θεός, ⸆τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταρ- R 4,17.
γήσῃ, ˈὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον 29 R 3,27. E 2,9.
⸀τοῦ θεοῦ⸃. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ 30 Jr 23,5 s. 2 K 5,18.21.
Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ⁚, ⸀δικαιο- R 10,4. J 17,19.
σύνη τε⸃ καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις, ˈἵνα καθὼς 31 Jr 9,22. 2K10,17. G6,14.
γέγραπται· ὁ **καυχώμενος ἐν ⸀κυρίῳ καυχάσθω.**
23 ˈΚἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' 2 4.13; 1,17; 15,15.
ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ ⸀μαρ- 2 K 11,6.
τύριον τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινά ⸉τι εἰδέναι⸊ ἐν ὑμῖν 2 G 6,14.
εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.
ˈκἀγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ 3 G 4,13. Act18,9. 2 K 10,1.
ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κή- 4 1!; 4,20. Mt10,20! 2K6,7
ρυγμά μου οὐκ ἐν ⸀πειθοῖς σοφίας λόγοις⸃, ἀλλ' ἐν R 1,16!; 15,19.
⸀ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, ˈἵνα ἡ πίστις 5 1 Th 1,5.
ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ. E 1,17.19.
Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σο- 6 3,18; 14,20. Ph 3,15.
φίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρ-
χόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· Mt 20,25. R11,33. Mt13,35.
ˈἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, τὴν 7 R 16,25!
ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν L 10,21 p. Kol 1,26.
αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόν- 8 J 1,10. Jc 2,1.

---

24 ⸀-στος θ. -μις κ. θ. -ια $\mathfrak{P}^{46}$ Cl **26** ⸀ουν *D G* **28** ⸆και *B* 𝕽 *pl r* vg sy; [H] **29** ⸀αυτου *C*al* vg sy **30** ⁚—, Th | ⸀και δικ. *G 1739 pc* **31** ⸀θεω $\mathfrak{P}^{46}$ Tert. **2,1** ⸀μυστηριον $\mathfrak{P}^{46}$ℵ**A C Ψ 1912 al r* sy^{p} bo; ℌ **2** ⸉ℵ*A* 𝕽*G pm*; T : *txt B C(D) 69 al* **4** ⸀π. ανθρωπινης σ. λ. *A C* 𝕽 *pm* vg^{cl} Ambst : π. σ. $\mathfrak{P}^{46}$*G pc* : π. σ. και λογοις *131* : πειθοι σ. λ. *1 al* : πειθοι σ. *35*g* : πειθοι σ. λογων *440* it sy^{p} sa Or : *txt B*ℵ**D pc* vg^{codd} | ⸀αποκαλυψει *D**

Act 13,27. L 23,34. των τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν,
9 οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ⸆ ἐσταύρωσαν· ἀλλὰ
Apc Eliae? καθὼς γέγραπται·
Is 52,15; 64,3. **ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν**
Jr 3,16. Act 7,23. **καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,**
Jc 2,5! ⸀**ὅσα** ἡτοίμασεν **ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.**
Mt 13,11. Prv 20,21[27] Lxx. 10 ⸀ἡμῖν ⸀γὰρ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος ⸆·
(Job 11,7.) τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ
R 11,33. (Ap 2,24) 11 θεοῦ. τίς γὰρ οἶδεν ⸰ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου
εἰ μὴ τὸ πνεῦμα ⸋τοῦ ἀνθρώπου⸌ τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως
Mt 16,23. J 8,14. καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα
J 16,13 s. 12 τοῦ θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ⸆
1 J 5,20. R 8,32. ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα
1,4. 13 ⸀εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν· ἃ
καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας
(3,1.) J 14,26! λόγοις, ἀλλʼ ἐν διδακτοῖς πνεύματος ⸆, ⸀πνευματι-
Jc 3,15. Jd 19. 14 κοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. ψυχικὸς δὲ ἄν-
J 3,11; 18,37! 6; 1,23. θρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος ⸋τοῦ θεοῦ⸌·
μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστιν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι,
J 2,20. 15 ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. ὁ δὲ πνευματικὸς
14,24. ἀνακρίνει ⸰μὲν ⸆ πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπʼ οὐδενὸς ἀνα-
Is 40,13. R 11,34. 16 κρίνεται. **τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου, ὃς συμβιβάσει**
αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν ⸀Χριστοῦ ἔχομεν.
Mc 4,33. J 16,12. 3 Κἀγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς
πνευματικοῖς ἀλλʼ ὡς ⸀σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χρι-
1 Th 2,7. 1 P 2,2. H 5,12 s. 2 στῷ. γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα· οὔπω γὰρ ἐδύ-
3 νασθε. ⸂ἀλλʼ οὐδὲ [ἔτι] νῦν δύνασθε⸃², ⸀ἔτι γὰρ ⸀σαρ-
1,10 s; 11,18. Jc 3,14. κικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις ⸆, οὐχὶ

---

8 ⸆ταυτων 𝔓46. *9* ⸀α 𝔓46 ℵ 𝔎 *DGpl* Cl; T : *txt* *BApc* *10* ⸀δε 𝔖 𝔎 *DGpm*; Th : *txt* 𝔓46 *B 69 1739 al* Cl | ⸆αυτου 𝔎 *DG 33 pl* *11* ⸰ *A 33* | ⸋ *G* it *12* ⸆τουτου *DG* it vg[cl] | ⸀ιδωμεν 𝔓46 *C DGpm* *13* ⸆αγιου 𝔎 *pm* | ⸀-κως *B 33.*; h *14* ⸋ *2 pc* sy[p] Mcion Cl[pt] Or, Valentiniani *apud* Ir *15* ⸰ 𝔓46 *ACD***G* lat sy[p] Ir Cl; Th | ⸆τα 𝔓46 *ACD***al*; W [h] *16* ⸀κυριου *BD***G* it *3,1* ⸀-ικοις 𝔎 *Gpl* *2* ⸂ *sect. inc.* H | [+ ℵ 𝔎 *DGpl*; T : — 𝔓46 *B*; W | ⸃². W *3* ⸀-ινοι *D***G* | ⸆και διχοστασιαι 𝔓46 𝔎 *DGpm* it sy Ir Cypr

⸀σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; R 3,5!
⸆ὅταν γὰρ λέγῃ τις· ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἕτερος 4 1,12. Act 18,24!
δέ· ἐγὼ Ἀπολλῶ, ⸂οὐκ ἄνθρωποί⸃ ἐστε⸆; ⸆⸀Τί οὖν 5
ἐστιν ⸉Ἀπολλῶς; ⸀τί δέ ἐστιν Παῦλος⸊; ⸆διάκονοι δι'
ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν.
⸆ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ θεὸς 6 J 4,37.
Act 18,4.11.
ηὔξανεν· ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστίν τι οὔτε ὁ 7 R 9,16.
ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ 8 4,5.
ποτίζων ἕν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψε- 2 K 1,24. 1 Th 3,2.
ται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί· 9 Mt 13,8–9.38. E 2,20.
θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. Κατὰ τὴν χά- 10 15,10. G 2,9.
ριν ⸋τοῦ θεοῦ⸌ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέ- E 3,2! 2 P 3,15. R 15,20. H 6,1.
κτων θεμέλιον ⸀ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος
δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον 11 1 P 2,4–6.
οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς E 2,20. H 13,8.
ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ 12
τὸν θεμέλιον⸆ ⸂χρυσίον, ⸆ἀργύριον⸃, λίθους τιμίους, 2 T 2,20. Ap 21,18.
ξύλα, χόρτον, καλάμην, ⸆⸂ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν 13 4,5.
γενήσεται⸃· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ⸀ὅτι ἐν πυρὶ 2 Th 1,8. Ml 3,19.
ἀποκαλύπτεται, καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν Mt 3,10.12; 16,27
ἐστιν τὸ πῦρ °αὐτὸ δοκιμάσει. εἴ τινος τὸ ἔργον 14
⸀μενεῖ ὃ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται· εἴ τινος 15
τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ
2 σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. Οὐκ οἴδατε 16 6,19. 2 K 6,16.
ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ ⸉ἐν ὑμῖν R 8,9.
οἰκεῖ⸊; εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, ⸀φθερεῖ 17
⸁τοῦτον ὁ θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν,
οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.
Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω⸆· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς 18 1,20–25; 2,6;
4,10. Ap 3,17 s.

---

3 ⸀-ινοι P[46] *D*G* **4** ⸂ουχι α. *DG* : ουχι σαρκικοι *℞pl* sy | ⸆και κατα ανθρωπον περιπατειτε *P* **5** ⸀*bis* τις P[46]*C℞DGpl* sy | ⸉5 1–4 *℞pm* sy | ⸆αλλ η *℞pl* sy **10** ⸋P[46] *1611 cf* Cl | ⸀τεθεικα *℞Dpl* Cl **12** ⸆τουτον *℞Dpl* latsy; δ : *txt* P[46]𝔖 | ⸂χρυσον, αργυρον P[46]*A℞Dpl*; S *et* ⸆και P[46]*B*; h **13** ⸂ο ποιησας τουτο το εργον -ρος γενηται *D** Ambst | ⸀(ὅ τι Lisco) | °P[46]ℵ*℞Dpm* latt Cl **14** ⸀(μένει *L*) **16** ⸉P[46]ℵ *AC℞DGpl*; Th : *txt* *BP 33 69 pc* **17** ⸀φθειρει *DGLPpc* | ⸁αυτον *ADGpc* sy **18** ⸆κενοις λογοις *Dpc*

εἶναι ἐν ὑμῖν ⸋ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ⸋², μωρὸς γενέσθω,
19 ἵνα γένηται σοφός. ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου
τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. γέγραπται
Job 5,12 s. γάρ· ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ
Ps 94,11. 20 αὐτῶν· ¹ καὶ πάλιν· κύριος γινώσκει τοὺς διαλο-
21 γισμοὺς τῶν ⸀σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ὥστε μηδεὶς
καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν,
1,12. Act 18,24! 22 ¹ εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος⸋
R 8,38. εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλ-
11,3. Mc 9,41. L 3,38. 23 λοντα, πάντα ὑμῶν, ¹ ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς
Tt 1,7. 4 δὲ θεοῦ. Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος
E 3,2! Mt 13,52. ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων
L 12,42! 2 θεοῦ. ⸀ὧδε λοιπὸν ⸂ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις
3 ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν
9,3. ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης
Ps 143,2. Job 27,6 Lxx. J 5,22. 4 ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω· ¹ οὐδὲν γὰρ
ἐμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι·
5 ὁ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἐστιν. ὥστε μὴ πρὸ
Mt 7,1. L 8,17 p. καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, °ὃς καὶ
R 2,16.29; 8,27. 3,8.13. 1 Th 2,4. φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει
J 5,44. 2 K 10,18. τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος
6 γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. Ταῦτα δέ,
ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν
1,31. R 12,3. δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ ⸋μὴ ὑπὲρ ⸀ἃ γέ-
13,4. 2 K 12,20. γραπται⸆, ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε
R 12,6. J 3,27! 7 κατὰ τοῦ ἑτέρου. τίς γάρ σε διακρίνει; τί δὲ
ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυ-
8 χᾶσαι ὡς μὴ λαβών; ¹ ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ⸋· ἤδη
Ap 3,17.21. ἐπλουτήσατε⸋· χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε⸋· καὶ ὄφε-
λόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύ-
9 σωμεν. δοκῶ γάρ, ⸆ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους

---

18 ⸋, *et* ⸋² —, W *20* ⸀*ανθρωπων 3 33 614 al* *22* ⸋, W
4,*2* ⸀*ὁ δε* **ℜ***al* Or | ⸂(*τι* ℵ*) *ζητειτε* 𝔓⁴⁶ℌ*DGpm*; S : *txt* **Bℜ***al*
lattsy *5* ° *D*G* it *6* ⸋*τό Μη* H | ⸀*ο* **ℜ***DGpm* syᵖ |
⸆ *φρονειν* **Cℜ** *33 pm* sy *8* ⸋*ter*; H *9* ⸆ *οτι* **ℜ***pm* vgᶜˡ sy

ἐσχάτους ἀπέδειξεν⁚ ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον R 8,36. H 10,33.
ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώ-
ποις. ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνι- 10 3,18.
μοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί·
ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι 11 2 K 4,7-10; 6,4-10; 11,23-27.
ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ ⸀γυμνιτεύομεν Mt 8,20 p.
καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν ¹ καὶ κοπιῶμεν 12 Act 18,3; 20,34. 1 Th 2,9. 3 J 7.
ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι εὐλο- 9,15. 2 Th 3,8. E 4,28. Mt 5,44!
γοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, ¹ ⸀δυσφημούμενοι 13 Ps 109,28.
παρακαλοῦμεν· ⸂ὡς περικαθάρματα⸃ τοῦ κόσμου Prv 21,18 Lxx. Jr 22,28 Symm.
ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἕως ἄρτι.

Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλʼ ὡς τέκνα 14 6,5! 2 K 6,13.
μου ἀγαπητὰ ⸀νουθετῶν. ἐὰν °γὰρ μυρίους παιδαγω- 15 G 3,24 s; 4,19. 1 Th 2,11.
γοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλʼ οὐ πολλοὺς πατέρας· Phm 10. 3 J 4.
ἐν γὰρ Χριστῷ °²Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς
26 *ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου* 16 11,1!
γίνεσθε⸆. Διὰ τοῦτο °αὐτὸ ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς 17 Act 16,1!
ἐστίν μου τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ,
ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν ⸂Χριστῷ
[Ἰησοῦ]⸃, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ δι- 7,17; 14,33.
δάσκω. ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς 18
ἐφυσιώθησάν τινες· ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς 19
ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν Act 18,21
λόγον τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν⁚ οὐ 20 2,4.
γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλʼ ἐν δυνά- Mc 9,1. L 17,20.
2 *μει. τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ* 21 2 K 10,2. G 6,1.
ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραΰτητος;

Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη 5 2 K 2,3.5.
πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν⸆, ὥστε γυναῖκά Lv 18,7 s. Gn 35,22.
τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι 2

---

9 ⁚ , h **11** ⸀ (*potius*) *γυμνητ-* 𝔓⁴⁶ 𝔎 *pm* Cl; S **13** ⸀ *βλασφ-* ***B*** 𝔎 ***D G*** *pl* latt sy : *txt* 𝔓⁴⁶ 𝔖 *pc* Cl | ⸂ *ωσπερει καθαρματα* ***G*** *69 pc* **14** ⸀ *-θετω* 𝔓⁴⁶ ***B*** 𝔎 ***D G*** *pm*; W **15** ° 𝔓⁴⁶ *1 g* Hier Aug | °² ***B*** Cl^pt Ambst **16** ⸆ (11, 1) *καθως καγω* (*εγω 104*) *Χριστου* (*104*) *441 pc* vg^cl **17** ° 𝔓⁴⁶ ***B C*** 𝔎 ***D G*** *pm*; ℋ | ⸂ *Χρ. Ι.* 𝔓⁴⁶ ***ℵ C*** *33 pm* vg^cl; T : *Χρ.* ***B A*** 𝔎 *al* vg^codd sy^p; W : *κυριω Ι.* ***D* G*** it **19** ⁚ , H **5,1** ⸆ *ονομαζεται* 𝔎 *pm* sy

18. *ἐστέ⁚, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ⸀ἀρθῇ ἐκ*
3 *μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ⸂πράξας⁚; ἐγὼ μὲν*
Kol 2,5. *γάρ, ⸆ἀπὼν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι,*
ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργα-
Mt 18,20. 4 *σάμενον⁚ ¦ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ⸆Ἰησοῦ ⸇⁚ συν-*
2 K 13,10. *αχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ*
5 *δυνάμει τοῦ κυρίου °ἡμῶν Ἰησοῦ⁚ ¦ παραδοῦναι τὸν*
1 T 1,20. 1 P 4,6. *τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ*
6 *πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου⸆. °Οὐ*
Mt 16,6! *καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ*
7 *ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ⸀ζυμοῖ; ἐκκαθάρατε ⸆τὴν*
Ex 13,7. *παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθώς*
Ex 12,21. J 1,29! Mt 26,17 p. *ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ* ***τὸ πάσχα*** *ἡμῶν ⸇* ***ἐτύθη***
Ex 12,3–20. 8 *Χριστός⁚. ὥστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ*
⸀μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ ⸂πονηρίας, ἀλλ' ἐν
Mt 18,17. 2 Th 3,14. 9 *ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. Ἔγραψα*
ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ ⸀συναναμίγνυσθαι πόρνοις,
R 1,28! 10 *¦ ⸆οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ*
τοῖς πλεονέκταις ⸀καὶ ἅρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις,
11 *ἐπεὶ ⸂ὠφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. ⸀νῦν*
9. Act 19,9! *δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις*
6,9 s. *ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ⸂ᾖ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ*
εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ,
Mt 7,1. Mc 4,11! 12 *τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. τί γάρ μοι ⸆τοὺς ἔξω*
Dt (13,6); 17,7; 19,19; 22,21.24; 24,7. H 13,4. 1 P 4,17. 13 *κρίνειν; ⸉οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε⸊⁚; ¦ τοὺς δὲ ἔξω*
*ὁ θεὸς ⸀κρινεῖ⁚. ⸂***ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.***
6 *Τολμᾷ τις ⸆ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον* 27 s
κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν

---

2 ⁚; comm | ⸀*εξαρθη* ***ℜ****al* | ⸂*ποιησας* 𝔓46***BℜDG****pm* | ⁚· comm ***3*** ⸆*ως* ***ℜG****pm* it Mcion | ⁚, T ***4*** ⸆*ημων* 𝔓46***BℜDG****pm* latsyp; [H] : *txt* ***ℵA****pc* | ⸇ *Χριστου* 𝔓46***ℵℜG****pm* latsyp; S : *txt* ***BAD*****al* | ⁚*bis*, H | ° 𝔓46 ***P*** *1611 1739* Or ***5*** ⸆ *Ιησου* ***ℵℜ****pm* vgcodd; Th : *Ι. Χριστου* ***D*** : *ημων Ι. Χ.* ***AGP*** *69 al* vgcl syp : *txt* 𝔓46 ***B*** *1739* Mcion ***6*** ° Lcf Ambst; hr | ⸀*δολοι* ***D**** lat Mcion Ir Tert; hr ***7*** ⸆*ουν* ***Cℜ*** *pm*; S | ⸇ *υπερ ημων* ***ℜ****pl* sy | ⁚· H ***8*** ⸀, *μη* ***B***; h : *ἢ 1739.* | ⸂(5,1) *πορνειας* ***G*** ***9*** ⸀-*σθε* ***D***2 *pc* vg sa ***10*** ⸆*και* ***ℜ****pm* | ⸀*ἢ* 𝔓46***ℜ****pm* vg sy | ⸂*οφ-* ***ℜ****al* ***11*** ⸀*νυνι* ***ℵ*CD****pm*; T | ⸂*ἢ* ***B***3***D****al* *f g* Aug ***12*** ⸆*και* ***ℜD****pm* | ⸉*τ. εσωθεν υ. κρινατε* 𝔓46 ***12.13*** ⁚, *et* ⁚; H ***13*** ⸀(*κρίνει* ***L****al d*; H) | ⸂*εξαιρετε* 𝔓46. : *και εξαρειτε* ***ℜ****al* Or ***6,1*** ⸆ *εξ* ***AP*** *69 al*

ἁγίων; °ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον 2 Dn 7,22. Sap 3,8.
⌜κρινοῦσιν; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, Ap 3,21!
ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; οὐκ οἴδατε ὅτι 3
ἀγγέλους κρινοῦμεν⁝, μήτι γε βιωτικά; βιωτικὰ μὲν 4
οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε⁝; πρὸς ἐντροπὴν 5 4,14; 15,34.
ὑμῖν⌜λέγω. οὕτως οὐκ⸀ἔνι ἐν ὑμῖν °οὐδεὶς σοφός,
ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ⊤ L 12,57.
αὐτοῦ⁝;ˈ ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ 6 2 K 6,15.
τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων⁝; ἤδη μὲν °οὖν ὅλως ἥττημα 7
ὑμῖν ἐστιν ὅτι⌜κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. διὰ Mt 5,39 s.
τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον 1 Th 5,15. 1 P 3,9.
ἀποστερεῖσθε; ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστε- 8 Mc 10,19.
ρεῖτε, καὶ⌜τοῦτο ἀδελφούς⁝. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι 9 15,50.
ἄδικοι θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν; μὴ E 5,5!
πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε R 1,28! Mt 13,41.
μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖταιˈ οὔτε κλέπται 10
οὔτε πλεονέκται,⌜οὐ μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ
ἅρπαγες βασιλείαν θεοῦ⊤κληρονομήσουσιν. καὶ 11 Tt 3,3–7.
ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιά- H 10,22.
σθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ 2 Th 2,13. 1 J 2,12.
κυρίου⊤Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ
θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. 12 7,35; 10,23.
πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι
ὑπό τινος. τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία 13
τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα
καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ 1 Th 4,3–5.
κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ θεὸς καὶ 14
τὸν κύριον ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς⌜ἐξεγερεῖ διὰ τῆς 15,15 s.20. R 8,11. 2 K 4,14.

---

2 ° 𝔎 *al* | ⌜(*κρίνουσιν* h) **3** ⁝ ; W **4** ⁝ . W **5** ⌜*λαλω* **B**. | ⸀*εστιν* **DG** *69 1739 al* | ° **D*** | ⊤*και του αδελφου* *fg* sy^p | ⁝ , H **6** ⁝ . W **7** ° $\mathfrak{P}^{46}$ ℵ* **D*** *33 pc* latt; T | ⌜*κριμα* ℵ *pc* **8** ⌜*ταυτα* 𝔎 *pm* | ⁝ ; W **10** ⌜*ουτε* **B**𝔎**D** *al* | ⊤*ου* **P**𝔎 *pm* Cl **11** ⊤*ημων* 𝔖 *pm* lat sy Ir; [H] : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ ℵ**A**𝔎**D** *al* **14** ⌜*εξηγειρεν* $\mathfrak{P}^{46c2}$ **B** *1739 r t* Or; h : *εξεγειρει* $\mathfrak{P}^{11.46*}$ **AD** *69 pc* : *txt* $\mathfrak{P}^{46c1}$ ℵ**C**𝔎 *pm* vg

15 *δυνάμεως αὐτοῦ.* ᵀ*οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα* ⸀*ὑμῶν*
R 12,5! *μέλη Χριστοῦ ἐστιν;* ⸀*ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χρι-*
Gn 2,24. 16 *στοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο.* °*ἢ οὐκ*
Mt 19,5 p. J 17,21 s. *οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἓν σῶμά ἐστιν;*
E 5,30. 17 ***ἔσονται γάρ,*** *φησίν,* ***οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.*** ¹*ὁ δὲ*
2 K 3,17! 18 *κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστιν. φεύγετε*
τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄν-
θρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων
19 *εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι*
3,16. J 2,21. ⸂*τὸ σῶμα*⸃ *ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν* ⸉*ἁγίου πνεύματός*⸊
1 Th 4,8. *ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ*ˑ, *καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν*ˑ²;
20 ¹*ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε* ⸀*δὴ τὸν θεὸν ἐν*
7,23. 1 P 1,18 s. Ph 1,20. *τῷ σώματι ὑμῶν*ᵀ.
Kol 2,21. **7** *Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε*ᵀ, *καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς* **28**
1 Th 4,3 s. 2 *μὴ ἅπτεσθαι· διὰ δὲ* ⸂*τὰς πορνείας*⸃ *ἕκαστος τὴν*
ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, ⸋*καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα*
3 *ἐχέτω*⸌. *τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν* ⸀*ὀφειλὴν ἀποδιδότω,*
4 *ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ*
ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἀνήρ· ὁμοίως
δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει
5 *ἀλλὰ ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μήτι*
°*ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα σχολάσητε τῇ*
ᵀ*προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ* ⸀*ἦτε, ἵνα μὴ*
πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν [*ὑμῶν*].
6 ¹*τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγήν.*
7 ¹*θέλω* ⸀*δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυ-*
M 2,11. Mt 19,11 s. *τόν· ἀλλὰ ἕκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ θεοῦ,*
⸀*ὁ μὲν οὕτως,* ⸀*ὁ δὲ οὕτως.*

---

15 ᵀη *Gpc* | ⸀ημ- *ℵ*A* Ir^{arm}. | ⸀αρα *Pal* : ἡ αρα *G* **16** ° $\mathfrak{P}^{46}$ *𝔎D al* Mcion **19** ⸂τα σωματα *L 33 69 pm* | ⸉ *Bpc*; h | ˑ; et ˑ², H **20** ⸀ουν sy^{p} : — *ℵ*d* Ir : αρα γε (*ante* δοξ.) *1611* : δη, αρατε Chr : et portate lat Mcion (Tert); h$^{r\,e}$ (*i. e.* αρατε *ex* ἀρα γε?) | ᵀκαι εν τω πνευματι υμων, ατινα εστιν του θεου *PΨ𝔎pm* sy; h^{r} **7,1** ᵀμοι *A𝔎DGpl* it vg^{cl} sy **2** ⸂την -ειαν *G* latsy | ⸋ *G 69 pc* **3** ⸀οφειλομενην ευνοιαν *𝔎pl* sy **5** ° $\mathfrak{P}^{46}$ *B* Cl; [H] | ᵀνηστεια και τη *𝔎pm* sy | ⸀συνερχησθε (-χεσθε $\mathfrak{P}^{46}$ *al*) *𝔎pm* latsy | [+ $\mathfrak{P}^{46}$*𝔖𝔎DGpl*; T : — *B* Cl; W **7** ⸀γαρ *B𝔎al* vg^{cl} sy; W | ⸀*bis* ος $\mathfrak{P}^{46}$*𝔎pl*

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις ⸂καὶ ταῖς χήραις⸃, καλὸν 8
αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ· εἰ δὲ οὐκ ἐγκρα- 9 2 P 1,6! 1 T 5,14.
τεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖττον γάρ ἐστιν ⸀γαμεῖν
ἢ πυροῦσθαι. τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, 10 12.25.40; 9,14. 11,23; 14,37; 15,3 1 Th 4,15. Mt 5,32.
οὐκ ἐγὼ ἀλλὰ ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ Mc 10,11.12 p.
⸀χωρισθῆναι,ˈ— ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος 11
ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, — καὶ ἄνδρα γυναῖκα
μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς λέγω ἐγώ, οὐχ ὁ 12 10!
κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ
⸀αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω
αὐτήν· καὶ γυνὴ ⸀ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ 13
⸁οὗτος ⸀²συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω Mc 10,12.
⸂τὸν ἄνδρα⸃. ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν 14 R 11,16.
τῇ γυναικί⸆, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν
τῷ ⸀ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά
ἐστιν, νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρί- 15
ζεται, χωριζέσθω· οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ
ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις⁝· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν R 14,19
⸀ὑμᾶς ὁ θεός. τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα 16 1 P 3,1.
σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;
ˈ⸀Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς ⸁μεμέρικεν ὁ ⸀²κύριος, ἕκαστον 17 7.20.24. Mt 19,11.
ὡς κέκληκεν ὁ ⸁²θεός, οὕτως περιπατείτω. καὶ
οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις ⸀³διατάσσομαι. 4,17; 11,34; 14,33.
ˈπεριτετμημένος τις ἐκλήθη⁝; μὴ ἐπισπάσθω· ἐν 18
ἀκροβυστίᾳ ⸂κέκληταί τις⸃⁝²; μὴ περιτεμνέσθω. ἡ 19 G 5,6; 6,15. R 2,25 s.
περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν
ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. ἕκαστος ἐν 20 17!
τῇ κλήσει ⸆ ᾗ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος 21
ἐκλήθης⁝; μή σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ °καὶ δύνασαι

---

8 ⸂(κ. τοις χηροις Bois *cj* : — Holsten *cj*) **9** ⸀γαμησαι 𝔓⁴⁶*B𝔎DGpm*; Wh **10** ⸀-ιζεσθαι *ADGpc* Or **12** ⸀(αὐτὴ comm) **13** ⸀ει τις 𝔓⁴⁶*ℵD*GPal* latt; T | ⸁αυτος *𝔎al* | ⸀²ευδ- 𝔓⁴⁶*B*. | ⸂αυτον *P𝔎pl* **14** ⸆τη πιστη *DG* lat sy | ⸀ανδρι *𝔎pl* : ανδρι τω πιστω vg syᵖ Ambst **15** ⁝, H : . T | ⸀ημ- 𝔓⁴⁶*B𝔎DGpm* latt sy; Wh **17** ⸀ἢ *94 al* | ⸁ε-μερισεν *AC𝔎DGpl*; h : *txt Bℵ*pc* | ⸀²θεος *𝔎pm* | ⸁²κυριος *𝔎pm* : κυρ. ο θεος *G* | ⸀³διδασκω *D*G* latt **18** ⁝· et ⁝²· W | ⸂21 𝔓¹⁵*D*G* : τις εκληθη *𝔎pm* : *txt* 𝔓⁴⁶*ℌal* **20** ⸆εν 𝔓¹⁵. **21** ⁝· W | °*G*

E 6,6. Phm 16. 22 ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ
κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν· ὁμοίως
6,20! J 8,36! 23 ⸆ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν Χριστοῦ. τιμῆς
17! 24 ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος
ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω ⸋παρὰ θεῷ⸌.
10! 25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ 29!
2K 4,1. 1Tj 1,12s. ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ κυρίου
29. 10,11. 26 πιστὸς εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν
Mt 24,19 p. διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ
27 τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναικί⸇; μὴ ζήτει λύσιν·
28 λέλυσαι ἀπὸ γυναικός⸇; μὴ ζήτει γυναῖκα. ἐὰν
δὲ καὶ ⸀γαμήσῃς, οὐχ ἥμαρτες, καὶ ἐὰν γήμῃ ⸰ἡ
παρθένος, οὐχ ἥμαρτεν· θλῖψιν δὲ τῇ σαρκὶ
29 ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. Τοῦτο
26! R 13,11. δέ φημι, ἀδελφοί⸇, ⸆ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν⸇²·
L 14,26. ⸰τὸ λοιπὸν⸇³ ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ
(R 12,15.) 30 ἔχοντες ὦσιν, ˈκαὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες,
καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγορά-
1 J 2,15–17. 31 ζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, ˈκαὶ οἱ χρώμενοι ⸉τὸν
9,18. κόσμον⸊ ὡς μὴ ⸀καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ
32 σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμε-
ρίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου,
L 14,20. 33 πῶς ἀρέσῃ τῷ ⸀κυρίῳ· ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ
E 5,29. 34 τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί⸇, ˈ⸉καὶ
μεμέρισται⸊⸇². ⸰καὶ ἡ γυνὴ ⸄ἡ ἄγαμος καὶ ἡ παρ-
θένος⸅⸇³ μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία ⸰²καὶ
τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα
μεριμνᾷ ⸋τὰ τοῦ κόσμου⸌, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί.

---

22 ⸆ και ℜ *pm* ; ℌ : δε και *D G pc* it **24** ⸋ *309 pc* Chr **27** ⸇ *bis* · W **28** ⸀ λαβης γυναικα *D G* (*ex* latt?) | ⸇ . H | ⸰ *B G* ; [H] **29** ⸇ · *et* ⸇², W : ⸇² — · *et* ⸇³, h | ⸆ οτι *Ψ D G pc* sy Mcion | ⸰ P15 *D* G* **31** ⸉ τ. κ. τουτον *D* G 33 pc* : τω κοσμω τουτω ℜ *pl* : *txt* P46 ℌ | ⸀ παραχρ- *L* Or : χρ- *Ψ 242* lat **32** ⸀ θεω *G* lat Or Tert **33.34** ⸇ . *et* ⸇² — . *et* ⸇³ · Thr **34** ⸉ μεμ. δε syp : μεμ. ℜ *G al* it; hr1 *et* ⸰ *D pc* syp Tert; [hr1] | ⸄ 3–5 1 2 ℜ *D G pm* it sy; Thr1 : 3–5 ⸅ : 1–5 1 2 P46 ℵ *A 33 pc* Or; hr2 S : *txt* P15 *B P al* vg sa | ⸰² P46 *A D 33 al* vgcl syp; [H] | ⸋ *B* Tert.

¦τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν °αὐτῶν ⸀σύμφορον λέγω, 35 6,12!
οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ
εὔσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ ⸁ἀπερισπάστως. 9,18. L 10,39 s
¦Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ 36
νομίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει
γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ ἁμαρτάνει· ⸀γαμεί-
τωσαν. ὃς δὲ ἕστηκεν ⸂°ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἑδραῖος⸃, 37
μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου
θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν °²ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ,
τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. ὥστε 38
καὶ ὁ ⸀γαμίζων ⸂τὴν ἑαυτοῦ παρθένον⸃ καλῶς ⸁ποιεῖ,
καὶ ὁ μὴ ⸀γαμίζων κρεῖσσον ποιήσει. Γυνὴ δέ- 39 R 7,2.
δεται ⸆ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ ⸆¹
⸀κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμη-
θῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ. ⸀μακαριωτέρα δέ ἐστιν 40
ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ 10!
⸁δὲ κἀγὼ πνεῦμα ⸀²θεοῦ ⸁²ἔχειν. 2 K 10,7.

055 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων⁚ ⸀οἴδαμεν ὅτι πάντες 8 Act 15,20.29.
γνῶσιν ἔχομεν. ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη (R 14,15.)
οἰκοδομεῖ· εἴ ⸆τις δοκεῖ ⸀ἐγνωκέναι °τι, ⸁οὔπω ἔγνω 2 G 6,3. J 10,14!
καθὼς δεῖ γνῶναι· εἰ δέ τις ἀγαπᾷ ⸋τὸν θεόν⸌, 3 G 4,9.
οὗτος ἔγνωσται ⸋²ὑπ' αὐτοῦ⸌. Περὶ τῆς βρώσεως 4
οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον 10,19. Dt 6,4.
ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ⸆εἰ μὴ εἷς. καὶ 5
γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ Ps 82,6. J 10,34.
εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι
πολλοί, ¦ °ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ 6 Ml 2,10. R 11,36. 12,5 s. E 4,6.

35 ° 𝔓15 lat | ⸀ συμφέρον ℜG*pl*; s | ⸁ -στους ειναι 𝔓15. **36** ⸀ -ειτω *D*G 1611* sy^p **37** ⸂ 5 1—4 ℜ*al* sy^p : 1—4 𝔓46*G* it : *txt* ℌ*Dpm* vg | ° et °² 𝔓15. **38** ⸀ *bis* εκγ- ℜ*pm* | ⸂ 1 3 2 *BD* (τ. π. αυτου 𝔓46 Cl.); Wh : — ℜ*al* : *txt* ℌ*G 69 pm* | ⸁ ποιησει 𝔓15.46 *B 69 pc*; h **39** ⸆ (R 7,2) νομω ℜG*pl* vg^cl sy | ⸆¹ και ℜG*al* : *txt* 𝔓46ℌ*DKpm* | ⸀ αποθανη *A 330* sy^hmg Cl Or **40** ⸀ -ρια 𝔓46 Cl. | ⸁ γαρ *B 33 69 al*; ℋ | ⸀² Χριστου 𝔓15 *33* | ⸁² εχω *G* it **8,1** ⁚ —, W | ⸀ (οἶδα μὲν comm) **2** ⸆ δε ℜDG*al* vg^cl sy | ⸀ ειδεναι ℜ*pm* | ° 𝔓46 Tert Hil | ⸁ ουδεπω *DGal* : ουδεπω ουδεν ℜ*pm* **3** ⸋ 𝔓46 Cl. | ⸋² 𝔓46א* *33* Cl **4** ⸆ ετερος ℜ*pl* sy **6** ° 𝔓46*B* Ir Eus Aug sa; [H]

πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς
J 1,3! Χριστός, δι' ⸀οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ⸆.
10,27 ss. 7 ˈἈλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ ⸀συνηθείᾳ
ἕως ἄρτι τοῦ εἰδώλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν,
9,22. καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ⸂ἀσθενὴς οὖσα⸃ μολύνεται.
H 13,9! 8 ˈβρῶμα δὲ ⸀ἡμᾶς οὐ ⸁παραστήσει τῷ θεῷ· ⸉οὔτε ἐὰν
μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα, οὔτε ἐὰν φάγωμεν
G 5,13. 9 περισσεύομεν⸊. βλέπετε δὲ μή πως ἡ ἐξουσία
R 14,1.13.20; 15,1. ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν.
10 ˈἐὰν γάρ τις ἴδῃ °σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ
κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς
ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα
R 14,15. 11 ἐσθίειν; ⸂ἀπόλλυται γὰρ⸃ ὁ ἀσθενῶν ⸄ἐν τῇ σῇ
12 γνώσει, ὁ ἀδελφὸς⸅ δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. οὕτως
δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τύπτοντες
αὐτῶν τὴν συνείδησιν °ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν
R 14,13.21. 13 ἁμαρτάνετε. διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν
ἀδελφόν °μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα,
Mt 17,27. ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν °²μου σκανδαλίσω.
19;15,8.Act9,3p J 20,25! 9 Οὐκ εἰμὶ ⸉ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος⸊; 31
οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἑόρακα; οὐ τὸ ἔργον
2 K 3,2 s. 2 μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ
ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγίς
3 ⸂μου τῆς⸃ ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ
4,3. ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσίν ἐστιν αὕτη.
L 10,8. 4.5 ˈμὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; ˈμὴ οὐκ
ἔχομεν ἐξουσίαν ⸂ἀδελφὴν γυναῖκα⸃ περιάγειν, ὡς
Mt 8,14 p. καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ

---

6 ⸀(H 2,10) *ον* ***B***; h | ⸆, *και εν πνευμα αγιον, εν ω τα παντα και ημεις εν αυτω* ***0142*** *460 pc* Greg^{naz}; h^{r} **7** ⸀! *συνειδησει* ***ℜDG****pl* lat sy^{p} : *txt* ***ℌ****pc* | ⸂*ασθενουσα* P^{46} Cl. **8** ⸀*υμ-* ℵ* *1 33 69 pm* | ⸁*παριστησι* ***ℜD*** (*συνιστ-* ***G***) *pm* | ⸉6—9 1—5 ℵ***ℜ***(***D***) ***G****pl* Cl Tert Or; T : *txt* P^{46}***BA*****pc* **10** ° P^{46}***BG*** lat; [H] **11** ⸂ *απ. ουν* ***AP****pc* : *και απ.* ***D*****al* : *κ. απολειται* ***ℜG****al* latsy Ir^{lat}; s : *txt* P^{46}***B***ℵ**pc* Cl | ⸄6 1—4 ***Pℜ****pm* **12** ° P^{46} Cl. **13** ° ***G****d** Cl | °² ***D********G*** it **9,1** ⸉4 2 3 1 ***ℜDG*** *al* **2** ⸂ *της εμης* P^{46}***ℜDG****pl* **5** ⸂2 1 vg^{cl}; h^{r3v} : *γ-κα* Ambst.; h^{r4v} : *γ-κας* ***G*** Tert; h^{r2} : *-φας γ-κας* arm, codd. graeci *apud* Hier; h^{r1}

κυρίου καὶ Κηφᾶς; ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ 6 J 1,42. Act 4,36! 2 Th 3,9.
ἔχομεν ἐξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι; Τίς στρατεύεται 7 2 T 2,4.
ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ 2 T 2,6.
⸂τὸν καρπὸν⸃ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; °ἢ τίς ποιμαίνει
ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ
ἐσθίει; μὴ κατὰ ἄνθρωπον ⸂ταῦτα λαλῶ⸃⁚, ἢ καὶ 8 R 3,5!
ὁ νόμος ⸀ταῦτα οὐ λέγει; ⸂ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως 9 Dt 25,4. 1T 5,18.
νόμῳ γέγραπται⸃· οὐ ⸀κημώσεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ
τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ⁚; ⸀ἢ δι' ἡμᾶς πάντως 10 10,11. R 4,23 s. 15,4.
⸆λέγει⁚; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι 2 T 2,6.
ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν ⸂ἐπ' ἐλπίδι
τοῦ μετέχειν⸃. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπεί- 11 R 15,27. Ph 4,17.
ραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν;
ˈεἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλ- 12
λον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύ- Act 20,34 s. 2 K 11,7.9.
τῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα μή τινα ⸀ἐγκοπὴν δῶ- 13,7.
μεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. Οὐκ οἴδατε 13 Nu 18,8.31. Dt 18,1–8.
ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι °τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ 7,35.
ἐσθίουσιν⁚, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ ⸀παρεδρεύοντες τῷ
θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; οὕτως καὶ ὁ κύριος 14 7,10! L 10,7. G 6,6.
διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ 2 Th 3,9.
εὐαγγελίου ζῆν. ˈἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. 15 4,12!
Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί·
καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ⸂ἤ — τὸ⸃ καύχημά Act 18,3. 2 K 11,10.
μου ⸉οὐδεὶς κενώσει⸊. ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ 16
ἔστιν μοι ⸀καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· Jr 20,9. L 17,10!
οὐαὶ γάρ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ ⸁εὐαγγελίσωμαι. εἰ γὰρ 17
ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ⸆ἔχω· εἰ δὲ ἄκων⁚, E 3,2!

7 ⸂εκ του -που 𝔓46 𝔎 pl | ° *B D G al* lat sy^h; [H] **8** ⸂λεγω 𝔓46 *f* : τ. λεγω *D G pc* lat | ⁚; W | ⸀(ταὖτὰ Bowyer) **9** ⸂γεγρ. γαρ *D* G* it Or | ⸀φιμω- 𝔓46 𝔋 𝔎 pl; ℌ : *txt B* D* G 1739* | ⁚, H **10** ⸀(ἦ comm) | ⸆(ου Bois *cj*) | ⁚· W | ⸂της ελπιδος αυτου μετεχειν (+ επ ελπιδι 𝔎 *pl*) 𝔎 *D* G pl* sy^hmg **12** ⸀εκκ- *ℵ D* L pm*; T **13** ° 𝔓46 *A C* 𝔎 *pl d* sy : *txt B ℵ D* G pc* lat | ⁚; T | ⸀προσεδρ- 𝔎 *pl* **15** ⸂(ἢ τὸ T : — ἢ τὸ comm : νη το Lachmann *cj*) | ⸉ουθεις μη κ. *A* : τίς κ. *G* : ινα τις κ. (-ση 𝔎 *pm*) *C* 𝔎 *pl f* vg : *txt* 𝔓46 𝔋 *D* Tert **16** ⸀χαρις *ℵ* D G* it | ⸁-ιζωμαι 𝔓46 *ℵ A K pl*; Th : -ιζομαι *L P pc* : *txt B C D G* **17** ⸆ουκ *69 pc* | ⁚(—, *et p.* 441 ⁚, comm)

18 οἰκονομίαν πεπίστευμαι⁚. τίς οὖν ⸂μού ἐστιν⸃ ὁ
8,9. 2 K 11,7. μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ
7,31. εὐαγγέλιον⸆, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ
1. Mt 20,26 s. 19 μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ
πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας
Act 16,3; 21,20–26. 20 κερδήσω· καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις °ὡς Ἰου-
(G 2,3.) δαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον
ὡς ὑπὸ νόμον, ⸋μὴ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον,⸌ ἵνα τοὺς
J 18,34! G 6,2. 21 ὑπὸ νόμον κερδήσω· τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ
ὢν ἄνομος ⸀θεοῦ ἀλλ᾽ ἔννομος ⸀Χριστοῦ, ἵνα ⸀κερδάνω
22 °τοὺς ἀνόμους· ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν⸆ ἀσθενής,
8,7. R 11,14; 14,1; 15,1. ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσιν γέγονα
23 πάντα, ἵνα ⸂πάντως τινὰς⸃ σώσω. ⸀πάντα δὲ ποιῶ
Ph 1,5. διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι.
2 T 4,7! 24 ¦Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες
μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον;
2 T 2,4 s; 4,7! 25 οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνι-
2 P 1,6! 2 T 4,8. 1 P 5,4. ζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν °οὖν ἵνα
Jc 1,12. Ap 2,10; 3,11. φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.
14,9. 26 ¦ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτως
R 8,13; 13,14. 27 πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων· ἀλλὰ ⸀ὑπωπιάζω μου
τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως ἄλλοις κηρύξας
αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.
R 1,13! 10 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ 32
Ex 13,21; 14,22. Ps 105,39. πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ
2 πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, ¦καὶ πάντες
εἰς τὸν Μωϋσῆν ⸀ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ
Ex 16,4.35. Dt 8,3. J 6,49. 3 ἐν τῇ θαλάσσῃ, ¦καὶ πάντες ⸂τὸ αὐτὸ⸃ πνευματικὸν
Ex 17,6. 4 βρῶμα ἔφαγον, ¦καὶ πάντες τὸ °αὐτὸ πνευματικὸν
Nu 20,7–11. 1 P 2,4. ἔπιον πόμα· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολου-

17 ⁚ v. p. 440 18 ⸂μοι ε. 𝔓[46] 𝔐 pm : εσται μοι D G it | ⸆ του Χριστου 𝔐 G al sy 20 ° G* pc Mcion Or Tert | ⸋ 𝔐 pm 21 ⸀θεω et ⸀Χριστω 𝔐 al | ⸀κερδησω 𝔓[46] 𝔐 (⸉ D) pm : txt 𝔊 G 69 al; (-ανῶ H) | ° 𝔐 G al 22 ⸆ ως C 𝔐 D G pl sy; 𝔖 : txt 𝔓[46] B ℵ* A pc d vg | ⸂παντας D G (τους π. 33) latt 23 ⸀τουτο 𝔐 al sy 25 ° K 1912 pc d e g Cl Ir 27 ⸀υποπ- 𝔓[46] P 𝔐 G al vg sy[p] : υποπιεζω 69 al Cl 10,2 ⸀-ισθησαν 𝔊 D G pm Ir; Th : txt 𝔓[46] B 𝔐 al Or 3 ⸂το 𝔓[46] A C 181 : — ℵ*; [H] 4 ° 𝔓[46] A 181

θούσης πέτρας, ἡ ⸉πέτρα δὲ⸊ ἦν ὁ Χριστός. ¹ *'Αλλ'* 5
οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ⸋ὁ θεός⸌· Nu 14,16.23.30. Jd 5.
***κατεστρώθησαν** γὰρ **ἐν τῇ** ἐρήμῳ. ταῦτα δὲ τύποι* 6
*ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς **ἐπιθυ-*** Nu 11,4.34.
***μητὰς** κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι **ἐπεθύμησαν**. μηδὲ* 7
εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθώς τινες αὐτῶν· ὥσπερ Act 15,20!
*γέγραπται· **ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ*** Ex 32,6.
***ἀνέστησαν παίζειν.** μηδὲ πορνεύωμεν, καθώς τινες* 8
αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσαν ⸆ μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι Nu 25,1.9.
⸀τρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν ⸀κύριον, 9 Mt 4,7 p.
καθώς τινες αὐτῶν ⸂ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων Nu 21,5 s. ⸀Ex 16,2s. Ps 78,18
⸀²ἀπώλλυντο. μηδὲ ⸀γογγύζετε, ⸂καθάπερ τινὲς αὐτῶν 10 Nu 14,2.36; 17,6–15.
ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλεθρευτοῦ. H 3,11.17; 11,28!
¹ *⸉ταῦτα δὲ⸊ ⸂τυπικῶς συνέβαινεν⸃ ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ* 11 9,9 s! 7,26.29.
πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων R 4,7. H 9,26. J 2,18.
κατήντηκεν. Ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι βλεπέτω μὴ 12 R 11,20! G 6,1.
πέσῃ. πειρασμὸς ὑμᾶς ⸉οὐκ εἴληφεν⸊ εἰ μὴ ἀν- 13 1,9. 2 K 1,18.
θρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ⸀ἐάσει ⸉ὑμᾶς 1 Th 5,24. 2 Th 3,3. 2 T 2,13.
πειρασθῆναι⸊ ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν H 10,23; 11,11.
τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν ⸆ τοῦ δύνασθαι J 1,9. Ap 1,5, 3,14; 19,11.
ὑπενεγκεῖν. H 13,7. 2 P 2,9.

33 *Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλο-* 14 1 J 5,21.
λατρίας. ¹ *ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὅ* 15
φημι. Τὸ ποτήριον τῆς ⸀εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, 16 Mt 26,27 p.
οὐχὶ κοινωνία ⸉ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ⸊;
τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος Act 2,42.
τοῦ Χριστοῦ ἐστιν; ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα οἱ 17 R 12,5!
πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου⸆
μετέχομεν. βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· 18 (G 6,16.)

---

4 ⸉ $\mathfrak{P}^{46}$ *AC*𝔎*pl*; S : *txt* *BℵD*(G)* **5** ⸋ *257 1610* Mcion Cl **8** ⸆ *εν* *AC*𝔎*pl*; h : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$*Bℵ*D*G* | ⸀ (Nu 25,9) *τεσσαρες 69 81* vg^codd pauci^ sy^h arm Ir **9** ⸀ *Χριστον* $\mathfrak{P}^{46}$𝔎*DGpm* latt sy aeg Mcion Ir Cl Or : *θεον Apc* : *txt* ℌ*al* sy^hmg | ⸂ *εξεπ-* $\mathfrak{P}^{46}$*ℵCD* Gpm*; Th : *txt* *BA*𝔎*al* | ⸀² *απωλοντο* *C*𝔎*DGpl*; S : *txt* *Bℵ*($\mathfrak{P}^{46}$*A*)*pc* **10** ⸀ *-ζωμεν* *ℵDG 33* Or | ⸂ *καθως* *DG 69 pm*; s¹ : *καθως και* 𝔎*al*; s² : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$*Bℵpc* **11** ⸉ *παντα δε τ.* *ℵDGpc* it Ir : *τ. δε π.* *C*𝔎*pl*; S : *txt* *BA 33 pc* Mcion Or | ⸂ *τυποι συνεβαινον* (*A*)𝔎*DGal* Ir^arm : *txt* ℌ(*K*) *1611 pm* latt sy^hmg Ir^lat Or **13** ⸉ *ου καταλαβη* *G* lat | ⸀ *αφησει* *DG* | ⸉ *B 69* Or.; h | ⸆ *υμας* 𝔎*al* **16** ⸀ *ευχαριστιας* *Gpc* sy^p | ⸉ 2–5 1 *ℵC*𝔎*DGpl*; T : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$*BAP* **17** ⸆ *και του ενος* (— s. *D*) *ποτηριου* (*D*)*G* it

Lv 7,6.15. Ex 32,5 s. ⸀οὐχ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσια-
8,4. 19 στηρίου εἰσίν; ˈ τί οὖν φημι; ὅτι εἰδωλόθυτόν
Lv 17,7. Dt 32,17. 20 ⸂τί ἐστιν⸃⁚; □ἢ ὅτι εἴδωλόν ⸄τί ἐστιν⸅\; ˈ ἀλλ' ὅτι ἃ
Ps 106,37. ⸀θύουσιν⸆, δαιμονίοις ⸉καὶ οὐ θεῷ ⸀θύουσιν⸊· οὐ
Bar 4,7. Ap 9,20. θέλω δὲ ὑμᾶς ⸂κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων⸃ γίνεσθαι.
2 K 6,15 s. 21 ˈοὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον
Ml 1,7.12. Is 65,11. δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν
Dt 32,21. 22 καὶ τραπέζης δαιμονίων. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν
κύριον⁚; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;
6,12! 23 Πάντα⸆ ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα⸆
33. R 14,19; 15,2. Ph 2,4. 24 ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ
R 14,2–10.22. 25 ζητείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου⸆. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ
πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν
Ps 24,1. R 14,14.20. 26 συνείδησιν· τοῦ κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα
27 αὐτῆς. εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων⸆ καὶ θέλετε
8,7. L 10,8. πορεύεσθαι, ⸂πᾶν τὸ παρατιθέμενον⸃ ὑμῖν ἐσθίετε
28 μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ἐὰν δέ
τις ὑμῖν εἴπῃ· τοῦτο ⸀ἱερόθυτόν ἐστιν, μὴ ἐσθίετε
δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν⸆·
29 ˈσυνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν
R 14,8 s.13. τοῦ ἑτέρου. ἱνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται
R 14,6. 1 T 4,3 s. 30 ὑπὸ ⸀ἄλλης συνειδήσεως; εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,
Kol 3,17. L 13,26. 31 τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; Εἴτε
οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα
R 14,13.16. 32 εἰς δόξαν θεοῦ °ποιεῖτε. ἀπρόσκοποι καὶ Ἰου-
1 Th 4,12. δαίοις γίνεσθε καὶ Ἕλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ
24; 9,20–22. R 15,2. Ph 2,4. 33 θεοῦ, ˈκαθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζη-
τῶν τὸ ἐμαυτοῦ ⸀σύμφορον ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν,
4,16. E 5,1. G 4,12. Ph 3,17. 1 Th 1,6; 2,14. 2 Th 3,7.9. H 6,12; 13,7. 11 ἵνα σωθῶσιν. μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ
Χριστοῦ.

---

18 ⸀ουχι 𝔓46 *B*𝕽*pl*; h *19* ⸂(τι ἔστιν W) : 2 1 *D**G* lat | ⁚ — ; W | □ 𝔓46 ℵ* *AC** *pc* | ⸄(τι ἔστιν W) : 2 1 *DG* lat *20* ⸀*bis* θυει 𝕽*al* | ⸆ τα εθνη 𝔓46 𝕳𝕽*pl* latsy; [H] : *txt* *BDG* it Mcion | ⸉ 4 1 2 3 𝕽*DGpm* | ⸂ δαιμ. κοιν. *D**G* it *22* ⁚· W *23* ⸆ *bis* μοι 𝕽*pl* *24* ⸆ εκαστος 𝕽*pl* *27* ⸆ εις δειπνον *D**G* it | ⸂ παντα τα -μενα *A* aeg Aug. *28* ⸀ειδωλοθ- *C*𝕽*DGpl* | ⸆(26) του γαρ κυριου η γη και το πληρωμα αυτης 𝕽*pm* *29* ⸀απιστου *G d e g* Ambr *31* ° *G f m* Hil Ambst *33* ⸀συμφέρον 𝕽*DGpl*

34 *Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς* ⸆ *ὅτι πάντα μου μέμνησθε* 2 17.22. 2 Th 2,15.
καὶ καθὼς ⸆ *παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέ-* 28.
6 *χετε. Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς* 3 3,23. E 4,15; 5,23.
ἡ κεφαλὴ ° *ὁ Χριστός ἐστιν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς* E 1,22. Kol 2,10. Gn 3,16.
ὁ ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ θεός. πᾶς 4 3.7; 12,10 14,1.
ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς
ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. πᾶσα δὲ 5 3.7.9 s.
γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακα-
λύπτῳ τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ⸀*αὐτῆς·*
ἓν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. εἰ γὰρ 6
οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ
αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ⸀*ξυρᾶσθαι, κατα-*
καλυπτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατα- 7
καλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, **εἰκὼν** *καὶ δόξα* **θεοῦ** Gn 1,27; 5,1.
ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. οὐ γάρ 8
ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός· Gn 2,22 s. 1 T 2,13.
ˈ*καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ* 9 Gn 2,18.
γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ 10
⸀*ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέ-* ? Gn 6,2. E 3,10. Ps 137,1 Lxx.
λους. πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς οὔτε ἀνὴρ 11
χωρὶς γυναικὸς ἐν κυρίῳ· ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ 12
τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός·
τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. ˈ *Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε·* 13
πρέπον ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ
προσεύχεσθαι; ⸆ *οὐδὲ ἡ φύσις αὐτὴ διδάσκει ὑμᾶς* 14
ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστιν, ˈ*γυνὴ* 15
δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ
περιβολαίου δέδοται ° *αὐτῇ. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλό-* 16
νεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν,
οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.
7 *Τοῦτο δὲ* ⸀*παραγγέλλων οὐκ* ⸂*ἐπαινῶ ὅτι οὐκ* 17 2.22.

---

2 ⸆ *αδελφοι* **ℜ*D G pm*** latt sy | ⸆ *πανταχου* ***G*** *d* Ambst
3 ° ***B*D*G*** *pc*; Wh **5** ⸀ *εαυ-* ***Bℜ*** *al*; Wh **6** ⸀ (*ξύρ-* W)
10 ⸀ *καλυμμα* *c* vg[s] Valentiniani *apud* Ir, Hier Aug; h[r] **14** ⸆ *ἤ*
ℜ *pl* **15** ° P[46]***ℜDG*** *al* : *txt* ***ℌ*** *al* (∫ ***CHP*** *69 al*) **17** ⸀ *-λλω et*
⸂ *-νων* ***AC**** *al* latsy; h : *-λλων et -νων* ***B***. : *-λλω et -νω* ***D**** *81* :
txt ***אℜG*** *pm*

εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἧσσον συνέρχεσθε.
1,10–12; 3,3; 14,26. 18 ⸀πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ 85
ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι
1 J 2,19. 19 πιστεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ⸋ἐν ὑμῖν⸌ εἶναι, ἵνα
Dt 13,4. 20 [καὶ] οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ⸋[2] ἐν ὑμῖν⸌. Συν-
ερχομένων °οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν κυρια-
21 κὸν δεῖπνον φαγεῖν· ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον
προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς
Jc 2,5 s. 22 δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν
καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρο-
2.17. νεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἴπω
23–25: Mt 26,26–28. Mc 14,22–24. Lc 22,19 s. 7,10! 23 ὑμῖν; ⸀ἐπαινέσω °ὑμᾶς⁚; ἐν τούτῳ⁚[2] οὐκ ἐπαινῶ. ¹Ἐγὼ
γὰρ παρέλαβον ⸂ἀπὸ τοῦ κυρίου⸃, ὃ καὶ παρέδωκα
ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος °Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρε-
24 δίδοτο ἔλαβεν ⸆ ἄρτον ¹ καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν
καὶ εἶπεν· ⸆ τοῦτό ⸉μού ἐστιν⸊ τὸ σῶμα °τὸ ὑπὲρ
Ex 12,14; 13,9. Dt 16,3. ὑμῶν⸆· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
25 ¹ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι,
Zch 9,11. Jr 31,31. Ex 24,8. λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ **διαθήκη** ἐστὶν
H 7,22! 2 K 3,6. ἐν τῷ ⸂ἐμῷ αἵματι⸃· τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἐὰν
26 πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὁσάκις γὰρ ἐὰν
ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον ⸆ πίνητε,
Mt 26,29. Ap 22,20. τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρι οὗ
27 ἔλθῃ. Ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ⸆ ἢ πίνῃ τὸ
H 6,6; 10,29. ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως⸆, ἔνοχος ἔσται τοῦ
Mt 26,22. 2 K 13,5. 28 σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. δοκιμα-
ζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ
29 ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω· ὁ
γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ⸆ κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ
30 πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα⸆. διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν

---

19 ⸋ *D*G* lat | [+ 𝔓[46]*BD*pc* lat; W: — *𝔇𝔎Gpl* sy; T | ⸋[2] 𝔓[46]*C* *20* ° 𝔓[46] *D*G* *22* ⸀ επαινω 𝔓[46]*BG* lat | ° 𝔓[46]. | ⁚ —; *et* ⁚[2]; *CDLal*; comm *23* ⸂ παρα κ. *D*: απο θεου *G* | ° *Bpc* | ⸆ τον *D*G* *24* ⸆ *p)* λαβετε φαγετε, *𝔎pm* vg[cl] sy; h[r] | ⸉ 𝔓[46]. | ° 𝔓[46] | ⸆ κλωμενον ℵ[c]*𝔎Gpl* it sy; h[r1] s: θρυπτομενον *D**; h[r2]: διδομενον aeg arm; h[r3 6]: (quod . .) tradetur ⸍ vg; h[r4]: *txt* 𝔓[46]*𝔇* *25* ⸂ αι. μου 𝔓[46]*ACal* *26* ⸆ τουτο 𝔓[46]*𝔎al* sy *27* ⸆ τουτον *I𝔎al* vg[cl] | ⸆ του κυριου ℵ*Lal* sy[h] *29* ⸆ αναξιως *𝔎DGpl* lat sy; h[r] | ⸆ του κυριου *𝔎DGpl* vg[cl] sy

πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται (15,20.) E 5,14. 1 Th 5,6.
ἱκανοί. εἰ ⸀δὲ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρι- 31 R 14,22s.
νόμεθα· κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ κυρίου παιδευό- 32 H 12,5–7. 1 P 4,17.
μεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. Ὥστε, 33
ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλή-
λους ἐκδέχεσθε. εἴ ⸆τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, 34
ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπὰ ὡς
ἂν ἔλθω διατάξομαι. 7,17.

R 1,18! Ps 115,5.
𝔓46 7 8 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω 12 Hab 2,18s. Act 17,29.
ὑμᾶς ἀγνοεῖν. Οἴδατε ⸂ὅτι ὅτε⸃ ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ 2 G 4,8. 1 Th 1,9.
εἴδωλα τὰ ⸀ἄφωνα ⸁ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. διὸ 3 R 8,9. Mc 9,39. 1 J 4,2s; 5,1.
γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ °λαλῶν Mt 7,21.
λέγει⸂· ΑΝΑΘΕΜΑ ΙΗΣΟΥΣ⸃, καὶ οὐδεὶς δύναται R 10,9. Ph 2,11.
εἰπεῖν⸄· ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ⸅, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ 4 R 12,6. E 4,4. H 2,4.
πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ ὁ 5 28; 8,6. E 4,11.
αὐτὸς κύριος· καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, 6
⸂ὁ δὲ⸃ αὐτὸς ⸄θεὸς ὁ ἐνεργῶν⸅ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. E 1,11; 4,6.
ˈἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος 7 14,26.
πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος 8
δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως 14,6.
κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, ˈἑτέρῳ ⸆πίστις ἐν τῷ αὐτῷ 9
πνεύματι, ἄλλῳ δὲ ⸀χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ
⸁ἑνὶ πνεύματι, ˈἄλλῳ δὲ ⸂ἐνεργήματα δυνάμεων⸃, 10
ἄλλῳ [δὲ] προφητεία, ἄλλῳ °δὲ ⸀διακρίσεις πνευ- 11,4. Act 2,4.
μάτων, ἑτέρῳ ⸆γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ⸁ἑρμηνεία 14,5.
γλωσσῶν· πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ 11
αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ⸀ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βού- 7,7. R 12,3! 6.
λεται. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν ἐστιν καὶ 12 R 12,4.5!

---

31 ⸀γαρ *C*𝔎*pl* **34** ⸆δε 𝔎*pl* Cl **12,2** ⸂οτε *K** *169*; h[s1]: οτι *G al d* sy[p]; h[s2]: (οτι ποτε h[s3] *cjj*) | ⸀αμορφα *G* | ⸁ως ανηγεσθε *B*[3] : (ωσαν ηγ. Bengel) **3** °*DG* it | ⸂α. Ιησουν 𝔓[46]𝔎*DGpm* it : α. Ιησου *F 1611* vg : *txt* 𝔖*al* sy | ⸄-ιον -ουν 𝔎*DGpm* it : *txt* 𝔓[46]𝔖*al f* vg sy **6** ⸂και ο 𝔓[46]*BC 69 al*; ℌ | ⸄θ. ο ε. εστιν *B 1739*.; W : εστιν θ. ο ε. 𝔎*pm*; S : *txt* 𝔓[46]𝔖*DGal* **9** ⸆δε 𝔓[46]*AC*𝔎*pl*; S | ⸀-μα lat Mcion | ⸁αυτω ℵ𝔎*DGpm* Cl Or : — 𝔓[46]. **10** ⸂ε. -εως 𝔓[46] : -γεια -μεως *D G* it (vg) | [+𝔖𝔎*pl* sy; T : — 𝔓[46]*BDG* latt Mcion Cl; W | °𝔓[46]*BDG* latt Mcion Cl; [H] | ⸀-ισις ℵ*CD*G al* lattsy Mcion Cl; T : *txt* 𝔓[46]*BA*𝔎*pm* | ⸆δε *AC*𝔎*pl*; S | ⸁διερμ- *AD** **11** ⸀(ἰδια comm) : — 𝔓[46]*DG* latsy[p]

μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος
⊤πολλὰ ὄντα ἕν ἐστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός·
G 3,28! 13 ⸀καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα
ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε
δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες⊤ἓν⸀πνεῦμα ἐπο-
20. 14 τίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος
15 ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· ὅτι οὐκ εἰμὶ χείρ,
οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ
16 ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς· ὅτι
οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ
17 παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. εἰ ὅλον
τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή,
15,38. Ap 4,11. 18 ποῦ ἡ ὄσφρησις; ⸀νῦν δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη,
19 ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. ⸀εἰ
14. 20 δὲ ἦν °τὰ πάντα ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; ⸀νῦν
21 δὲ πολλὰ °μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα. οὐ δύναται °δὲ
ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί· χρείαν σου οὐκ ἔχω,
ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν· χρείαν ὑμῶν οὐκ
22 ἔχω· ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ
σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν,
23 ⸀καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος,
τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ
ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει,
24 ⸀τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει⊤. ἀλλὰ ὁ
θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ⸀ὑστερουμένῳ περισ-
25 σοτέραν δοὺς τιμήν, ⸀ἵνα μὴ ᾖ ⸀σχίσμα ἐν τῷ
σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν
26 τὰ μέλη. καὶ ⸀εἴτε πάσχει ἓν μέλος, συμπάσχει
πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται⊤μέλος, συγχαίρει
R 12,5! 27 πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ
5. E 4,11s. 28 καὶ μέλη ἐκ ⸀μέρους. Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς

---

12 ⊤του ενος *𝔎Dal* **13** ⊤εις *𝔎al* | ⸀πομα *1611 al* Cl[pt]
18 ⸀νυνι $\mathfrak{P}^{46}$*ℌ𝔎pl*; Th : *txt* ***BAD*Gpc*** **19** ° ***BG*** *33*; [H]
20 ° $\mathfrak{P}^{46*}$***BD*pc***; *ℋ* **21** ° ***ACG*** *69 pm* vg[codd] sy[p]; [H] **24** ⊤τι-
μης ***DG*** sy[p] | ⸀-ρουντι $\mathfrak{P}^{46}$***𝔎DGpl*** Or; s **25** ⸀-ματα ***ℵ𝔎***
D*Gal; T : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***ℌKpm*** latsy **26** ⸀ει τι ***BGpc*** latsy[h] | ⊤
εν ***C𝔎DGpl*** Or; s **27** ⸀μελους ***D**** latsy[h]

ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον
προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις,
ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνή-
σεις, γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ 29
πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ
πάντες δυνάμεις⸋; ¹ μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν 30
ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; μὴ πάν-
8 τες διερμηνεύουσιν; ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ 31 14,1.12.
⸀μείζονα⸋.
37 *Καὶ ⸁ἔτι καθ' ὑπερβολὴν⸋² ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.
¹ Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν 13
ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν Ps 150,5 Lxx.
ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. ⸂καὶ ἐὰν⸃ ἔχω προφητείαν 2 Mt 7,22.
καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν
γνῶσιν, ⸀κἂν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὄρη Mt 17,20!
⸁μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. ⸀κἂν 3 Mt 6,2.
ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, ⸂καὶ ἐὰν⸃
παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα ⸁καυθήσομαι, ἀγάπην
δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακρο- 4 R 13,10. E 4,2. 1 Th 5,14. 4,8.
θυμεῖ, χρηστεύεται⸋ ἡ ἀγάπη⸋², οὐ ζηλοῖ⸋³, □ἡ ἀγάπη⸌
οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, ¹ οὐκ ⸀ἀσχημονεῖ, 5 Ph 2,4.(21.) (Act 15,39.)
οὐ ζητεῖ ⸁τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται Zch 8,17.
τὸ κακόν, ¹ οὐ ⸉χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει⸊ δὲ 6 R 12,9. 2 K 13,8.
τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα 7 9,12. Prv 10,12. R 15,1. 1 P 4,8.
ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε 8
⸀πίπτει· εἴτε δὲ ⸂προφητεῖαι, καταργηθήσονται⸃· εἴτε
γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε ⸄γνῶσις, καταργηθήσεται⸅.
¹ ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφη- 9
τεύομεν· ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, ⸆τὸ ἐκ μέρους 10

---

29 ⸋, W *31* ⸀*κρειττονα* ℜ(*DG*)*pl* it vg^cl; S | ⸋· Ti W | ⸁*ει τι* 𝔓^46 *D** *et* ⸋², comm *13,2* ⸂*καν* 𝔓^46 *ACpc*; H | ⸀*και εαν* ℵ*C*ℜ*DGpl*; T : *txt* 𝔓^46 *BA pc* Cl | ⸁*-νειν AC*ℜ*pm* Or; H *3* ⸀*και εαν* ℵℜ*DGpl*; T : *txt* 𝔓^46 *BACpc* Cl | ⸂*καν AC* Or; H : *και* 𝔓^46 | ⸁*-σωμαι* ℜ; s : *καυχησωμαι* 𝔓^46 𝔖 *69 pc* Or; H : *txt C DGLpm* lattsy Tert; h^r *4* ⸋, *et* ⸋² —, H | ⸋³ —, W | □(⸉𝔓^46) *B 33 al f* vg Cl Tert Ephr; H *5* ⸀*ευσχ-* 𝔓^46 (*ανσχ- sic 876.*) | ⸁*το* 𝔓^46* : *το μη* 𝔓^46c *B* Cl^pt; h *6* ⸉(5 2—4 1 Bois *cj*) *8* ⸀*εκπ-* ℜ*D Gpl* Cl^pt Tert; S | ⸂*-εια, -σεται B*; h | ⸄*-σεις, -σονται* ℵ*AG al*; W *10* ⸆*τοτε* ℜ*al*

11 καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς
νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος·
Jc 1,23. 12 ὅτε⸆γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέ-
Nu 12,8. πομεν γὰρ ἄρτι⸆δι' ἐσόπτρου⸆ἐν αἰνίγματι, τότε
J 10,14! 2K 5,7. δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ
μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώ-
Kol 1,4s. 1Th 1,3; 5,8. 13 σθην. νυνὶ δὲ μένει ⸉πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη⁚, τὰ
1 J 4,16. τρία ταῦτα⸊:2· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.
11,4; 12,10.31. 1 Th 5,20. 14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευμα-
2 τικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν
Mc 16,17! γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ⸆θεῷ· οὐδεὶς
3 γὰρ ἀκούει, ⸀πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· ὁ δὲ
Act 9,31. προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παρά-
4 κλησιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἑαυτὸν
οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν⸆οἰκοδομεῖ.
Nu 11,29. 5 ¹θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον
δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων ἢ
13; 12,10. ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ⸀διερμηνεύῃ, ἵνα
6 ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. νῦν δέ, ἀδελφοί,
ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς
12,8. ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει
7 ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ⸆διδαχῇ; ⸀ὅμως τὰ
Ap 5,8. ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα,
ἐὰν διαστολὴν ⸂τοῖς φθόγγοις⸃ μὴ δῷ, πῶς γνω-
8 σθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; καὶ
γὰρ ἐὰν ἄδηλον ⸉σάλπιγξ φωνὴν⸊ δῷ, τίς παρα-
9 σκευάσεται εἰς πόλεμον; οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς
γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνω-
9,26. σθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα
10 λαλοῦντες. τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν εἰσιν
11 ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν⸆ἄφωνον· ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ

11 ⸆ δε ℜGpl vg^cl sy; S **12** ⸆ ως D 33 al Cl | ⸆ και LPpc **13** ⸉ 4—6 1—3 𝔓46 Cl Aug | ⁚ et :2, H **14,2** ⸆ τω AℜPl; S : txt 𝔓46 Bℵ* D* G | ⸀ πνευμα G it **4** ⸆ θεου G vg^cl **5** ⸀ -ευει ℜal : -ευων D* : ἢ ο διερμηνευων G : txt 𝔓46 ℌ K 69 pm **6** ⸆ εν ℌℜpl Cl; H : txt 𝔓46 ℵ* D* G **7** ⸀ (ὁμῶς comm) | ⸂ φθογγου B d Ambst **8** ⸉ BℜDGpl; Wh **10** ⸆ αυτων ℜal sy

τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι
βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν °ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτως 12 1–4; 12,31.
καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε ⸀πνευμάτων, πρὸς
τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα ⸂περισ-
σεύητε. ⸀Διὸ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα 13 5; 12,10.
διερμηνεύῃ. ἐὰν °γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ 14
πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός
ἐστιν. τί οὖν ἐστιν; ⸀προσεύξομαι τῷ πνεύματι, 15
⸂προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, E 5,19.
ψαλῶ °δὲ καὶ τῷ νοΐ. ἐπεὶ ἐὰν ⸀εὐλογῇς [ἐν] πνεύ- 16
ματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ
τὸ :ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ:2; ἐπειδὴ τί λέγεις 2 K 1,20.
οὐκ οἶδεν:3· σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' 17
38 ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ⸆, 18 1,14.
πάντων ὑμῶν μᾶλλον ⸀γλώσσαις ⸂λαλῶ· ἀλλὰ ἐν 19
ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους ⸉τῷ νοΐ μου⸊ λαλῆσαι,
ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν
γλώσσῃ. Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς 20 E 4,14. Ph 3,12.15.
φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ R 16,19. Jr 4,22.
φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται 21 Mt 5,48!
ὅτι **ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ⸀ἑτέρων λα-** Is 28,11 s. Dt 28,49.
λήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακού- Mc 4,11!
σονταί μου, λέγει κύριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς 22
σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπί-
στοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς
πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν ⸀συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη 23
ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσσαις, εἰσέλ-
θωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαί- Act 2,13; 4,13.
νεσθε; ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ 24
τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, J 16,8. E 5,13. 2,15.

---

11 ° 𝔓46 *DG 1739 pc* Cl *12* ⸀*πνευματικων Ppc g m* syp sa | ⸂*προφητευητε A(I) 441* Ambst *13* ⸀*διοπερ ℜpl*; S *14* ° 𝔓46 *B Gpc*; [H] *15* ⸀*-ξωμαι ℵADGal* | ⸂*-ξωμαι ADGal* | ° *BGpc* latt Or; [H] *16* ⸀*-γησης* 𝔓46*ℜGpm* | [+ *BDpc*; W : — 𝔓46ℵ* *AℜGpl*; T | :*τό Ἀμήν* H | :2 —; *et* :3; comm *18* ⸆*μου ℜal* vgcl | ⸀*-ση ℵADG* lat; Th | ⸂*λαλων ℜpm* : *λαλειν* 𝔓46. *19* ⸉*εν τ. ν. μ.* 𝔓46 : *δια του νοος μου ℜal d* syh; S : *δια τον νομον* Mcion Ambstpt *21* ⸀*ετεροις* 𝔓46*ℜDGpl* latt sy Mcion Or *23* ⸀*ελθη* 𝔓46*BG**

J 4,19; 16,8. Dn 2,47. 1 P 3,4. Is 45,14. Zch 8,23.

25 ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, ⸆τὰ κρυπτὰ τῆς ⸀καρδίας
αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσ-
ωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ⸇ ὄντως
11,18.20. 12,7–10. 26 °ὁ θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν. Τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί;
ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ⸆ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν
E 4,12! R 14,19. ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἑρμηνείαν
27 ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. ⸀εἴτε γλώσσῃ
τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ
28 ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ
⸀διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λα-
1 Th 5,19–21. Act 17,11. 29 λείτω καὶ τῷ θεῷ. προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλεί-
30 τωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· ἐὰν δὲ ἄλλῳ
31 ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. δύνα-
σθε γὰρ καθ᾽ ἕνα ⸀πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες
2 P 1,21. Ap 22,6. 32 μανθάνωσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται⁚. καὶ ⸀πνεύ-
R 15,33! 33 ματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται· οὐ γάρ
4,17; 7,17. ἐστιν ἀκαταστασίας ⸂ὁ θεὸς⸃ ἀλλὰ εἰρήνης⁚2. Ὡς ἐν
34 πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων⁚3, ⸋⸂αἱ γυναῖκες
1 T 2,11.12. 11,3. E 5,22. Gn 3,16. Tt 2,5. 1 P 3,1. ⸆ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ⸀ἐπιτρέπεται
αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ ⸁ὑποτασσέσθωσαν⸆, καθὼς καὶ
35 ὁ νόμος λέγει. εἰ δέ τι ⸀μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ
τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν γάρ
36 °ἐστιν γυναικὶ λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ.⸃ ἢ ἀφ᾽ ὑμῶν
ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους
1 J 4,6. 37 κατήντησεν; Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ
7,10! πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι
38 ⸀κυρίου ⸂ἐστὶν ἐντολή⸃· ⸋εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ⸀ἀγνοεῖται.
1 Th 5,20. 39 ⸋Ὥστε, ἀδελφοί μου, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ

---

25 ⸆ και ουτω 𝔐 *al* | ⸀ διανοιας 𝔓46. | ⁚ Ὄντως H | ° ℵ* *D* *G pc* Or; T **26** ⸆ υμων 𝔐 *D G pl* latt sy **27** ⸀ (εἴ τε Hofmann) **28** ⸀ ερμ- *B D* G pc*; Wh **31** ⸀ εκαστοι *6 pc* : εκ. παντες *51 1739* : — *33* Ambst Hier **31–33** ⁚, h :, (*et* ⁚2,) ως *et* ⁚3. *Ai* ℋ **32** ⸀ πνευμα Ψ *D G 1 al* it syp **33** ⸂ϑ. 𝔓46*G* : — Mcion Tert Ambst **34.35** ⸂ *vss. post vs.* 40 *D G 88** it arm Ambst : (— Straatman *cj*) **34** ⸆ υμων 𝔐 *D G pm* it sy; S | ⸀ επιτετραπται 𝔐 *al* sy | ⸁ -σθαι 𝔐 *D G al* latt syh Mcion | ⸆ τοις ανδρασιν *A*. **35** ⸀ μανθανειν 𝔥 *1611 pm*; ℋ : *txt* 𝔓46 *B* 𝔐 *D G al* | ° 𝔓46 *B 81*. **37** ⸀ ϑεου *A* bo Orpt | ⸂ εστιν *D* G* it; T : εισιν *90* : εισ. εντολαι 𝔐 *pl* vg sy : *txt* 𝔓46 𝔥 (⸉ ℵ*) **38** ⸀ -ειτω 𝔓46 *B* 𝔐 *pl* sy; Wh : -ειτε *D** : *txt* ℵ* *A* G* (lat) Or

°τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε⸆γλώσσαις· πάντα δὲ εὐσχη- 40 Kol 2,5.
μόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.⸆ (J 6,10.)

39 9 *Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ* **15** G 1,11.
εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ 16,13. 2 K 1,24. R 11,20! Ph 1,27.
ἑστήκατε, ¹δι' οὗ καὶ σῴζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελι- 2
σάμην ὑμῖν ⁚ ⸀εἰ κατέχετε⸁, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύ- 14.17.
σατε. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ⸋ὃ καὶ 3 7,10! Is 53,8s.
παρέλαβον,⸌ ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν 2 Rg 20,5.
ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, ¹καὶ ὅτι ἐτάφη, 4 Hos 6,2. Jon 2,1. Ps 16,10. Is 54,7.
καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς Mt 16,21!
γραφάς, ¹καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ, ⸀εἶτα τοῖς ⸀δώδεκα· 5 L 24,34. J 21,15ss.
¹ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, 6 Mc 16,14 p. ? Act 2,1 ss.
ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ⸆ 1 Th 4,13–15.
ἐκοιμήθησαν· ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, ⸀εἶτα τοῖς 7 Act 12,17! L 24,50 p.
ἀποστόλοις πᾶσιν· ἔσχατον δὲ πάντων ⸀ὡσπερεὶ 8 9,1. Act 9,3 p.
τῷ⸁ ἐκτρώματι ὤφθη κἀμοί. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ 9 Mt 5,19. E 3,8.
ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς 1 T 1,15.
καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν Act 8,3!
τοῦ θεοῦ· χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ 10 3,10! Act 14,26!
χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ ⸀οὐ κενὴ⸁ ἐγενήθη, ἀλλὰ G 1,15. 2 K 6,1.
περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ 2 K 11,5.23!
δὲ ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ⸆σὺν ἐμοί. εἴτε οὖν 11
ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως
ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγή- 12
γερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις Act 4,2; 17,32. Mt 22,23 p.
νεκρῶν οὐκ ἔστιν; εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ 13
ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ 14
ἐγήγερται, κενὸν ἄρα⸆τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ 2!
καὶ ἡ πίστις ⸀ὑμῶν· εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδο- 15 1 J 5,10.

---

39 ° 𝔓46 *B 1739* | ⸆ εν 𝔓46 *B(D*)G* it; W **40** ⸆ *vide* 34.35 **15,2** ⁚ , H | ⸀οφειλετε κατεχειν *DG* Ambst **3** ⸋ Mcion Ir Tert Hil Ambr Ambst **5** ⸀επειτα *ℵA 69 pm*; Th : και μετα ταυτα *D*G* latsy[p] : *txt* 𝔓46 *B𝔐al* | ⸀(Mt 28,16) ενδεκα *D*G* lat sy[hms]; h[r] **6** ⸆ και *𝔐pl*; δ **7** ⸀επειτα 𝔓46 *ℵ*AGpm*; Th **8** ⸀(-ρει τῳ Battier) **10** ⸀πτωχη ουκ *D**(*G*) it | ⸆ η 𝔓46 *A𝔐pl*; h : *txt Bℵ*D*G* Or **14** ⸆ και *ℵ*ADGKpm*; Th : *txt* 𝔓46vid *BLpm* latsy Ir | ⸀ημ- *B D*pm* Ir[lat] · 𝔎

2,1. Act 1,22! μάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ
6,14. θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν
16 ⸋εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται⸌. εἰ γὰρ νεκροὶ
17 οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ
2! Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν
18 [ἐστιν], ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ
19 κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ
ταύτῃ ἐν Χριστῷ ἠλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινό-
6,14. 23. Act 26,23. 20 τεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ Χρι-
Kol 1,18. 11,30. 1Th 4,13! στὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμη-
Gn 3,17–19. 21 μένων⸆. ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ 4
R 5,12.18. 22 δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν
τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνῄσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν
20. 1 Th 4,16. 23 τῷ Χριστῷ πάντες ζῳοποιηθήσονται⁚. Ἕκαστος
R 8,9–11. Ap 20,5. δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα
Dn 2,44. 24 οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ⁚, ¹εἶτα τὸ
τέλος, ὅταν ⸀παραδιδοῖ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ
E 1,21! πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν
Ps 110,1. 25 ἐξουσίαν καὶ δύναμιν⁚. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν
Mt 22,44. L 19,27. ἄχρι οὗ **θῇ** πάντας **τοὺς ἐχθροὺς** ⸆**ὑπὸ τοὺς πόδας**
Ap 20,14; 21,4. 26 **αὐτοῦ**. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος⁚·
Ps 8,7. 27 ¹**πάντα** γὰρ **ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ**. ὅταν
Ph 3,21. H 2,6-8. δὲ εἴπῃ ⸰ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς
28 τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ὅταν δὲ ὑπο-
ταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε ⸰καὶ αὐτὸς ⸋ὁ υἱὸς⸌
Kol 3,11. ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα
29 ᾖ ὁ θεὸς ⸆πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐπεὶ τί ποιή-
σουσιν οἱ βαπτιζόμενοι⁚ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; εἰ ὅλως
νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται⁚2 ὑπὲρ
R 8,36! 30 ⸀αὐτῶν⁚3; ¹τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν;

---

15 ⸋ *D pc* sy^p got Ir Tert *17* [+ *B D** lat t sy; W : — 𝔓46 𝔓 𝔐 *G pl*; T *20* ⸆ *εγενετο* 𝔐 *pm* sy *22* ⁚ , W *23* ⁚ · H *24* ⸀ *παραδῷ* 𝔐 *pl* Or : *txt B G* (*vl -διδῷ* 𝔓46 ℌ *D pc*; H) | ⁚ , H *25* ⸆ *αυτου A G 33 pc* it sy^p Mcion *26* ⁚ , H : . Ti W *27* ⸰ 𝔓46 *B 33 d* vg Ir^lat; Wh *28* ⸰ *B D* G pc* it vg^codd sy^p Ir^lat Or; [H] | ⸋ Tert Hipp Hil *al* | ⸆ *τα* ℵ 𝔐 *G pl*; T : *txt B A D* pc* *29* ⁚ ; *et* ⁚2 ; *et* ⁚3 — ; comm | ⸀ *των νεκρων* 𝔐 *al* sy^p : *αυτ. τ. ν. 69*

ˈ*καθ' ἡμέραν ἀποθνῄσκω, νὴ τὴν ⸀ὑμετέραν καύ-* 31 2 K 4,10 s.
χησιν, °ἀδελφοί, ἣν ἔχω ἐν ⸂Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ
ἡμῶν⸃. εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, 32 R 3,5! Act 20,31! 2 K 1,8. Is 22,13. L 12,19.
τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, **φά-**
γωμεν καὶ πίωμεν, *αὔριον* **γὰρ ἀποθνῄσκομεν.**
ˈ*μὴ πλανᾶσθε·* 33

φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί. Menander Thais.

ˈ*ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ* 34 R 13,11! Sap 13,1.
θεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν ⸀λαλῶ. Mt 22,29.32. Act 26,8.
Ἀλλὰ ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί⁚; ποίῳ 35 6,5! 1 Th 4,5!
δὲ σώματι ἔρχονται; ˈ*ἄφρων⁚, σὺ⁚ ὃ σπείρεις, οὐ* 36 J 12,24.
ζῳοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· καὶ ὃ σπείρεις, οὐ 37
τὸ σῶμα τὸ ⸀γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν
κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· ὁ δὲ 38
θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ 12,18! Gn 1,11
ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. οὐ πᾶσα 39
σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων,
ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλλη
δὲ ἰχθύων. καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα 40
ἐπίγεια· ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα,
ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ 41
ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων·
ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. οὕτως καὶ 42
ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. σπείρεται ἐν φθορᾷ,
ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγεί- 43 Ph 3,20 s.
ρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται Kol 3,4.
ἐν δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται 44 1 P 3,18.
σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν
καὶ πνευματικόν. οὕτως καὶ γέγραπται· **ἐγένετο** 45 Gn 2,7. H 9,14.
ὁ πρῶτος °**ἄνθρωπος** *Ἀδὰμ* **εἰς ψυχὴν ζῶσαν**· *ὁ* 2 K 3,6.17. R 8,11.
ἔσχατος °²*Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζῳοποιοῦν. ἀλλ' οὐ* 46 J 6,63; 20,22.
πρῶτον τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα

---

31 ⸀*ημ-* *A 69 al* Or | ° P⁴⁶*ℜDGpm* it : *txt ℌK 69 al r* vg sy | ⸂*χυριω* *D** Ambst Pelag **34** ⸀*λεγω* *AℜG al* syᵖ **35** ⁚ . H **36** ⁚*ει* ⁚*αφρων συ*, Holsten **37** ⸀*γεννησ-* P⁴⁶*G* it **45** °*B Kpc* Ir Or Ambr | °² P⁴⁶ Ir.

Gn 2,7. 47 τὸ πνευματικόν. **ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς**
48 **χοϊκός**, ὁ δεύτερος ⸀ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ⸆. οἷος ὁ
χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπου-
49 ράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· καὶ καθὼς
Gn 5,3. ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, ⸀φορέσομεν
50 καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. Τοῦτο ⸀δέ φημι,
6,9s.18. J 3,6! ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρο-
νομῆσαι οὐ ⸁δύναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν
1 Th 4,15.17. 51 κληρονομεῖ. ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· ⸆πάντες⸆
52 ⸉οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ⸊ ἀλλαγησόμεθα⁚, ¹ ἐν
Mt 24,31. 1 Th 4,16. ἀτόμῳ, ἐν ⸀ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι·
σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ⸁ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι,
2 K 5,4. 53 καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν
τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο
54 ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ ⸋τὸ φθαρτὸν τοῦτο
ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν καὶ⸌ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύ-
σηται ⸆ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμ-
Is 25,8 Theod. μένος· **κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς ⸀νῖκος.**
Hos 13,14. 2 T 1,10. H 2,14. 55 **ποῦ σου, θάνατε, τὸ ⸉⸀νῖκος;**
ποῦ σου, ⸁θάνατε, τὸ κέντρον⸊;
R 7,13. 56 ¹⸋τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ
R 7,25. 57 δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος·⸌ τῷ δὲ θεῷ χάρις
R 6,14; 8,1 s. 1 J 5,4. τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν
58 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,
Kol 1,23. 2 Chr 15,7. ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν
Ap 14,13. τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος
(1 Th 3,5.) ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

Act 11,29! 2 K 8; 9. 16 Περὶ δὲ τῆς λογείας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ 42
G 1,2. διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ

47 ⸀κυριος Mcion : ανθρ. ο κ. *A*𝔎*pl* sy ; h[r] : ανθρ. πνευματικος 𝔓46. | ⸆ ο ουρανιος *G* lat **49** ⸀ ⁅ -σωμεν 𝔓46 ℌ𝔎 *D G pm* Ir[lat] Cl ; ℋT : *txt* **B I** *181 al* **50** ⸀γαρ *D G* it Mcion Ir | ⸁ -νται *A C* 𝔎 *D pm* ; 𝔖 : *txt* **B ℵ** *1 al* **51** ⸆ οι *A*. | ⸆ μεν ℵ*A*𝔎*G pl* latsy[h] ; [h[r]] S : *txt* 𝔓46 **B** *C* D* pc* sy[p] | ⸉ 1 2 ου 3 4 𝔓46 : (ουν *G 33*) κοιμ., ου π. δε (αλλ ου π. *33*) ℵ(*A*)*C*(*G 33*) ; h[r2] : αναστησομεθα, ου π. δε *D** lat Mcion ; h[r1] : (οἱ ου κοιμ., π. δε Diestelmann *cj*) : *txt* **B** 𝔎*pl* sy aeg *m* Tert | ⁚ —, W **52** ⸀ ροπη 𝔓46 *D* G 1739* latt | ⸁ αναστησ- *A D G pc* **54** ⸋ 𝔓46 ℵ* *C* I*[vid] *pc* vg Mcion Ir ; ℋ | ⸆ την ℵ*A pc* ; [H] | ⸀ νεικος (𝔓46 **B** *D**) Tert Cypr Hil Hier **55** ⸉ κεντρ. .. νικ. 𝔎*D G pl* itsy Tert : *txt* 𝔓46 ℌ*pc* vg Mcion | ⸀ *vide* 54 | ⸁ αδη 𝔎*pl* sy ; s **56** ⸋ (Straatman *cj*)

ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν ⸀σαββάτου ἕκαστος 2 Mt 28,1 p.
ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἐὰν Act 20,7. Ap 1,10.
⸁εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογεῖαι γίνωνται.
¦ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ⸂ἐὰν δοκιμάσητε⸃⁚, δι' 3
ἐπιστολῶν⁚² τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν R 15,27.
ὑμῶν εἰς Ἰερουσαλήμ· ἐὰν δὲ ⸉ἄξιον ᾖ⸊ τοῦ κἀμὲ 4 2 K 8,20 s.
πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι 5 Act 19,21. 2 K 1,16.
δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακε-
δονίαν γὰρ διέρχομαι, ¦πρὸς ὑμᾶς °δὲ τυχὸν ⸀κατα- 6
μενῶ ἢ °²καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμ- Tt 3,12. R 15,24.
ψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς 7 Act 20,2 s.
ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· ἐλπίζω ⸀γὰρ χρόνον τινὰ Act 18,21!
ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέψῃ. Act 19,1.10.
¦⸀ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς· ¦θύρα 8 9 Act 14,27!
γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντι- Ph 1,28.
κείμενοι πολλοί. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, 10 Act 16,1! Ph 2,20.
βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ
ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς ⸀κἀγώ· μή τις οὖν 11 1 T 4,12.
αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, 6.
ἵνα ἔλθῃ πρός με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ
τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ⸆, 12 Act 18,24!
πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς
μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα
ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. G 5,1. 2 Th 2,15.
¦Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, 13 15,1! Ps 30,25. Lxx.
κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 14 E 6,10.
Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν οἰκίαν 15
Στεφανᾶ⸆, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς ⸀Ἀχαΐας καὶ εἰς 17; 1,16. R 16,5.
διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς· ἵνα καὶ 16 18. Ph 2,29. 1 Th 5,12.
ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ ⸂παντὶ τῷ⸃ 1 T 5,17. H 13,17.

---

2 ⸀-των 𝔐 *1739 pl*; s | ⸁ευοδωθη *ACK 1739 al*; h : *txt* *B*א**𝔐 *DGpm* *3* ⸂δοκιμαζετε 𝔓46. | ⁚ —, *et* ⁚², H *4* ⸉ א**𝔐*DGpl*; T *6* ° 𝔓46 Ambr | ⸀παραμ- 𝔓46 𝔖𝔐*DGpl*; T : *txt B 1739 pc* | °² 𝔓46 *B 1739 pc* syp; *ℌ* *7* ⸀δε 𝔐*pm* *8* ⸀(ἐπιμένω *B** *Pal* got; H) *10* ⸀εγω 𝔓46 *B 1739 pc*; *ℌ* *12* ⸆ δηλω υμιν οτι א** *D*G* it vgcl *15* ⸆ και Φορτουνατου *D al* vgcodd ; και Φ. και Αχαϊκου *C*G al* vgcl syh | ⸀Ασιας 𝔓46. *16* ⸂(παντί τῳ Hilgenfeld)

17 συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ
15. παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ,
ὅτι τὸ ⸀ὑμέτερον ὑστέρημα ⸁οὗτοι ἀνεπλήρωσαν⁚·
2 K 2,13; 7,13. 18 ¹ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν.
16. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.
19 ⸋Ἀσπάζονται ὑμᾶς ⸋²αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας.
Act 18,2! ⸀ἀσπάζεται ὑμᾶς⸌ ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ
R 16,5!16! 20 ⸁Πρίσκα σὺν τῇ κατ᾽ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ⸆.⸌ ἀσπά-
G 6,11. Kol 4,18. ζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε
2 Th 3,17. Phm 19. 21 ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ
12,3. G 1,8 s. 22 ἐμῇ χειρὶ Παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον,
Act 28,14. R 9,3. Ap 22,20. 23 ἤτω ἀνάθεμα. ⸂μαράνα θά⸃. ¹ἡ χάρις τοῦ κυρίου
24 Ἰησοῦ⸆ μεθ᾽ ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων
ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.⸆

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

1 K 1,1. **1** Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή- (43
ματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ (12
τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις
R 1,7! 2 πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.
E 1,3. 1 P 1,3. 3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν 1
R 12,1; 15,5. Ps 103,13. Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς
Dn 9,9. 4 πάσης παρακλήσεως, ¹ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ
τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν

---

17 ⸀*υμων* 𝔓⁴⁶ℵ*A*𝔎*pl*; h | ⸁*αυτοι* *ADGpc* vg sy | ⁚, H
19 ⸋*vs.* *A 110.* | ⸋² 𝔓⁴⁶ *69 pc* | ⸀-*ζονται* *B*𝔎*Gpl* latt | ⸁-*κιλλα* *A*
*C*𝔎*DGpl* vg^cl sy | ⸆ *παρ οις και ξενιζομαι* *D***G** it vg^cl **22** ⸂⸃
(*μαραναθά* W : *μαρὰν ἀθά* *D²Lal* lat; HT : *txt* (Ap 22,20) comm)
23 ⸆ *Χριστου* *AC*𝔎*DGpm* it vg^cl sy **24** ⸆ *αμην.* ℵ*AC*𝔎*Dpl*
vg sy; 𝔖 : *γενηθητω γενηθητω* *G.* : *txt* *BF 33 pc* it
Subscriptio: *εγραφη απο Φιλιππων* (+ *της Μακεδονιας* *241 al*)
δια Στεφανα και Φορτουνατου και Αχαϊκου (*Κουαρτου* *205 209*)
και Τιμοθεου 𝔎*al* *vl* *υπο Παυλου και Σωσθενους* *104 vl* *απο*
Εφεσου *Pal* (+ *της Ασιας* *462 al*)

τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς
παρακαλούμεθα⸆αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ⁚. ὅτι καθὼς 5 Ps 34,20; 94,19.
περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς,
οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παρά-
κλησις ἡμῶν⁚. εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν 6 4,15.17.
παρακλήσεως⸂καὶ σωτηρίας· εἴτε παρακαλούμεθα,
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης
ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς
πάσχομεν⁚, καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν⸃⁚² 7
εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων,
οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ⸀θέλομεν 8 R 1,13!
ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ⸁ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν 4,8; 7,5.
τῆς γενομένης⸆ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ᾽ ὑπερβολὴν Act 19,23. 1 K 15,32.
ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρήθημεν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι
ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ 9
ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποι- Ph 2,27. R 4,17.
θότες ὦμεν ἐφ᾽ ἑαυτοῖς ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ
⸀ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· ὃς ἐκ⸂τηλικούτου θανάτου⸃ 10 2 T 4,18.
ἐρρύσατο ἡμᾶς⸄καὶ ῥύσεται⸅, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν⁚
[ὅτι] καὶ ἔτι ῥύσεται, ˈσυνυπουργούντων καὶ ὑμῶν 11 R 15,30!
ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ⸂ἐκ πολλῶν προσώπων⸃ Ph 1,19.
τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ 4,15; 9,11.
ὑπὲρ⸀ἡμῶν.

Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρ- 12
τύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν⸀ἁγιότητι καὶ Act 23,1!
εἰλικρινείᾳ τοῦ θεοῦ,⸆οὐκ ἐν σοφίᾳ⸁σαρκικῇ ἀλλ᾽ 2,17. 1 K 1,17.
ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισ-
σοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν 13

---

4 ⸆*και* ***D*G*** lat | ⁚, W **5** ⁚· comm **6.7** ⸂9—26 3—8 1 2 ***B** pc*; Wh : 1 2 9—26 3—8 1 2 ***𝔎DG** al* it : *txt* 𝔓46 ***ℌ** al r* vg sy[p] | ⁚. *et* ⁚², T **8** ⸀*θελω* ***K** pc* | ⸁*περι* ***ℌDG** al*; Th : *txt* ***B𝔎** pm* | ⸆*ημιν* ***𝔎** pm* sy **9** ⸀*-ραντι* 𝔓46 *326 al* **10** ⸂*-ουτων -ατων* 𝔓46 *1739[1] 2005* (lat)sy Or Ambst | ⸄*κ. ρυεται* ***𝔎G** pm* vg[cl] : — ***A D**** sy[p] : *txt* 𝔓46 ***ℌ** al* vg[codd] | ⁚. W | [+ ***ℌ𝔎*** (⸉ ***G***) *pl* lat; T : — 𝔓46 ***BD**** *1739* Or; W **11** ⸂*εν -λω -πω* 𝔓46 ***GM*** *1739* : *εν -πω -λων 256 pc r* | ⸀*υμ-* 𝔓46* ***B𝔎** al*; W **12** ⸀! *απλο-* ***𝔎DG** pl* latsy : *πραο- 88* : *txt* 𝔓46 ***ℌK** 69 pc r* Cl Or | ⸆*και* 𝔓46 ***B** 69 al* vg; [H] | ⸁*-ινη* ***G***

ὑμῖν ⸂ἀλλ' ἢ ἃ⸃ ἀναγινώσκετε ⸋ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε,⸌
14 ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, ¦ καθὼς
5,12. καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα
Ph 2,16. ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τοῦ κυρίου °ἡμῶν Ἰησοῦ.
15 Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην ⸉⸀πρότερον
16 πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν⸊ ἵνα δευτέραν ⸁χάριν ⸀²σχῆτε, ¦ καὶ
1 K 16,5 s. δι' ὑμῶν ⸀διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν
ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ⸁ὑφ' ὑμῶν
17 προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν ⸀βου-
λόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἃ
5,16. Jc 5,12. Mt 5,37. βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ⸆ᾖ παρ'
1 K 10,13! 18 ἐμοὶ ⸂τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὒ οὔ⸃; πιστὸς δὲ ὁ θεὸς
ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν °ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ⸀ἔστιν ⸂ναὶ
19 καὶ οὔ⸃. ὁ τοῦ θεοῦ γὰρ υἱὸς ⸉Χριστὸς Ἰησοῦς⸊
ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ καὶ
(Act 15,27!) Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ⸂ναὶ καὶ οὔ⸃,
20 ἀλλὰ ⸀ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι
1 K 14,16. Ap 3,14. θεοῦ, ἐν αὐτῷ ⸂τὸ ναί⸃· ⸄διὸ καὶ δι' αὐτοῦ⸅ ⸂τὸ ἀμὴν⸃
21 τῷ θεῷ πρὸς δόξαν ⸆δι' ἡμῶν. ὁ δὲ βεβαιῶν
1 J 2,27! ⸂ἡμᾶς σὺν ὑμῖν⸃ εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς θεός,
5,5. E 1,13 s! R 8,16.23. 22 ¦ °ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρρα-
βῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.
11,31. R 1,9! 23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν
4,5. 1 P 5,3. ἐμὴν ψυχήν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν ⸀οὐκέτι ἦλθον
6,1. 1 K 3,9. 24 εἰς Κόρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς
Ph 4,4. 1 J 1,3s! 1 K 15,1! πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν·
12,21! 1 K 4,21. 2 τῇ γὰρ πίστει ἑστήκατε. ἔκρινα ⸀δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο,

---

13 ⸂ αλλ *A* : αλλ η *D* 1739 pc* : αλλ α 𝔓⁴⁶ *33* : η α *G* (*ex* latt?) | ⸋ 𝔓⁴⁶ *B pc* **14** ° 𝔓⁴⁶ᵛⁱᵈ *ACℜDpm* **15** ⸉ 1 4 2 3 *DGal* : 4 2 3 1 *ℜpm et* ⸀ το πρ. *ℜ* : το δευτερον *K* : — ℵ*. | ⸁ χαραν *Bal*; *ℌ* | ⸀² εχητε *AℜDGpm* **16** ⸀ απελθ- *AD*Gpc* | ⸁ αφ 𝔓⁴⁶ *DGal* **17** ⸀ -λευομ- *ℜDpm* itsy | ⸆ (μη Nissen *cj*) | ⸂ το ναι κ. το ου 𝔓⁴⁶ *424³* vg : (τό Ναὶ ναὶ κ. τό Οὒ οὔ H : το ναι ου κ. το ου ναι Markland *cj*) **18** ° 𝔓⁴⁶ *D** | ⸀ εγενετο *ℜpl* | ⸂ (*Ναὶ καὶ Οὔ* H) **19** ⸉ 𝔓⁴⁶ *BℜDGpl*; W : *txt* ℵ**AC* | ⸂ (*Ναὶ καὶ Οὔ* H) | ⸀ (*Ναί* H) **20** ⸂ (τό *Ναί et* ⸂ τό Ἀμήν H) | ⸄ και εν αυτω *ℜpm* | ⸆ και τιμην *G* **21** ⸂ υμ- συν ημ- *Cal* syʰ **22** ° *ℌK 69 al*; [H] : *txt* 𝔓⁴⁶ *BℜD* (⸉ *G* it) *pm* **23** ⸀ ουκ *G* latsyᵖ **2,1** ⸀ τε *D** : γαρ 𝔓⁴⁶ *B 69 pc*; *ℌ*

τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. εἰ γὰρ 2
ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς⊤ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ
ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; καὶ⊤⸉ἔγραψα⊤τοῦτο αὐτὸ⸊ 3 13,10. 1 K 5.
ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην⊤²⸀σχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν,
πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάν-
των ὑμῶν ἐστιν. ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ 4 Act 20,31.
συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δα- 7,8.
κρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα
γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ 5
τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ 1 K 5,1. G 4,12.
μέρους˙, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ˙, πάντας ὑμᾶς. ἱκανὸν 6
τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων,
ˈὥστε τοὐναντίον⸉μᾶλλον ὑμᾶς⸊χαρίσασθαι καὶ 7 Kol 3,13.
παρακαλέσαι, μή πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ κατα-
ποθῇ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι 8
εἰς αὐτὸν ἀγάπην· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα⊤, 9
ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν,⸀εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί 7,15; 10,6.
ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε, κἀγώ· καὶ γὰρ ἐγὼ⸉ὃ 10 Mt 10,40 p.
κεχάρισμαι, εἴ τι⸊κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσ-
ώπῳ Χριστοῦ,ˈἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ 11 L 22,31.
σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.
44 13 3 ˈἘλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρῳάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ 12
Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν κυρίῳ, Act 14,27! 1 K 16,18.
ˈοὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὑρεῖν 13 7,5 s! 13 s; 8,6.16.23;
με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος 12,18. G 2,1.3.
αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. Τῷ δὲ θεῷ χάρις 14 2 T 4,10. Tt 1,4. Act 20,1.
τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ
καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι'
ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· ὅτι ⸀Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν 15
τῷ θεῷ ἐν τοῖς σῳζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολ- 1 K 1,18!
λυμένοις,ˈοἷς μὲν ὀσμὴ°ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, 16 L 2,34.

2 ⊤ εστιν *ℜDGpl*; 𝔖 **3** ⊤ γαρ *33 1912 pc* sy^h | ⸉ 2 3 1 *DG* latt *et* ⊤ υμιν *ℜDGpm* latsy | ⊤² (Ph 2, 27) επι λυπην *DG 1739* latsy^h | ⸀ εχω *CℜDGpm* **5** ˙ *bis* — W : —, H **7** ⸉ 2 1 *DG 33* : υμ. *BA* sy^p; *ℋ* **9** ⊤ υμιν *Gpc* | ⸀ ἡ *BApc*; h **10** ⸉ ει τι κεχ. ω *ℜ 33 al* **15** ⸀ κυριου Cl. **16** ° *bis* *ℜDGpl* Ir^lat : *txt* 𝔓⁴⁶𝔖 *69 pc* Cl Or

3,5. οἷς δὲ ὀσμὴ °ἐκ ζωῆς εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα
4,2; 11,13. 17 τίς ἱκανός; οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ ⸀πολλοὶ καπη-
1,12. λεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλι-
12,19. 1 P 4,11. κρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ ⸁κατέναντι θεοῦ ἐν
Χριστῷ λαλοῦμεν.

5,12! **3** Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ⸀ἢ μὴ
Act 18,27! χρῄζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς
J 5,36! 1 K 9,2. 2 ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν⸆; ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε,
7,3. ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ⸀ἡμῶν, γινωσκομένη
R 15,16. 3 καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, ˈφανε-
Ex 24,12; 31,18; 34,1. ρούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα
Prv 3,3; 7,3. ὑφ' ἡμῶν, ⸆ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι
Ez 11,19; 36,26. Jr 31,33. θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν **πλαξὶν λιθίναις** ἀλλ' ἐν ⸂**πλαξὶν**
καρδίαις σαρκίναις⸃.
4 Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χρι-
13,3. R 15,18. 5 στοῦ πρὸς τὸν θεόν⁚. οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοί
2,16. J 15,5! ἐσμεν⁚ ⸀λογίσασθαί °τι ὡς ἐξ ⸁ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης
L 22,20! H 7,22! 6 ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, ˈὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακό-
Jr 31,31. 1 K 11,25. R 7,6! νους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύ-
1 K 15,45! ματος· τὸ γὰρ γράμμα ⸀ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα
7 ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν
⸀γράμμασιν ἐντετυπωμένη ⸆λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ,
ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
Ex 34,30. εἰς τὸ πρόσωπον **Μωϋσέως** διὰ **τὴν δόξαν τοῦ**
G 3,2.5. 8 **προσώπου αὐτοῦ** τὴν καταργουμένην, ˈπῶς οὐχὶ
μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ;
Dt 27,26. R 1,17! 9 ˈεἰ γὰρ ⸂ἡ διακονία⸃ τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ
μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης
Ex 34,29 ss. 10 ⸆δόξῃ. καὶ γὰρ οὐ **δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον**

---

16 ° *vide p.* 460 *17* ⸀ ! *λοιποι* 𝔓46 ℜ*DGal* sy Mcion | ⸁ *κατενωπιον του* (— *τ. D**) ℜ(*D**)*Gpm* *3,1* ⸀ *ει A*ℜ*pm* | ⸆ *συστατικων* ℜ*D*(*G*)*pl* sy *2* ⸀ *υμ-* ℵ *33 pc* *3* ⸆ *και* 𝔓46 *Bpc* vg; h | ⸂ *πλ. καρδιας σ. FKpm* latt sy[p] Ir Or; Wh[s1] : (2 3 h[s2] *cjj* : 1 3 Holwerda *cj*) *4* ⁚, Th *5* ⁚, h | ⸀ *-ιζεσθαι CDGpc* | ° 𝔓46 *B*. | ⸁ *αυ- BG*; ℌ[a] (*αὑ-*) *6* ⸀ *-κτενεῖ* 𝔓46* *AC*ℜ*Dal* : *-κτεννει* 𝔓46c ℵ *GKal*; Th : *txt Bpc* *7* ⸀ *-ατι BD***G pc* sy[p]; W | ⸆ *εν* ℜ*pl* *9* ⸂ *τη διακονια* 𝔓46 ℌ*D***Gal* it sy; Th : *txt B*ℜ*pm* it vg[cl] | ⸆ *εν* ℜ*DGpl*; S

ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης
δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ 11
μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. Ἔχοντες οὖν τοι- 12
αύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα, ¦ *καὶ οὐ* 13
καθάπερ **Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσ-** Ex 34,33.35.
ωπον *⸀αὐτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς*
Ἰσραὴλ εἰς τὸ ⸁τέλος τοῦ καταργουμένου. ἀλλὰ 14 Act 28,27.
ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σή-
μερον °ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει
τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει ⸋, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ⸋2 R 10,4; 11,25. E 2,15.
⸀ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται ⸋3. ἀλλ᾽ ἕως σήμερον 15 Act 15,21.
ἡνίκα °ἂν ⸀ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ
τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· **ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπι-** 16 R 11,23.26 s. Ex 34,34.
στρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. *ὁ* 17 J 4,24; 7,39. R 8,2. 1 K 6,17.
δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ πνεῦμα J 8,36!
⸀κυρίου, ⸆ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ °πάντες ἀνακεκα- 18 Mt 17,2. Ex 16,7.10; 24,17.
λυμμένῳ προσώπῳ **τὴν δόξαν κυρίου** *⸀κατοπτριζό-*
μενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα ⸁μεταμορφούμεθα ἀπὸ 1 J 3,2. R 12,2.
δόξης εἰς δόξαν, ⸀2καθάπερ ἀπὸ ⸁2κυρίου πνεύματος.

Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς 4 3,6. 1 K 7,25.
ἠλεήθημεν, οὐκ ⸀ἐγκακοῦμεν, ¦ *ἀλλὰ ἀπειπάμεθα* 2
τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν
πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, 2,17. 1 Th 2,5.
ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας ⸀συνιστάνοντες 6,4. 2 T 1,12.
ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον 5,11.
τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγ- 3 2 P 3,16.
γέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκα- 1 K 1,18.
λυμμένον, ¦ *ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύ-* 4 E 2,2. 2 Th 2,11. (1 K 8,4–6.)
φλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ

---

13 ⸀ εαυ- ℵ𝔐D *al*; T | ⸁ προσωπον A *pc f* vg **14** ° 𝔐 *pm* sy^p | ⸋ —, *et* ⸋2, H | ⸀(ὅ τι comm) | ⸋3, H **15** ° 𝔐 D G *pl et* ⸀ -κεται 𝔐 G *pm* **17** ⸀ το αγιον *L.*: — *33*: (κυριον *pro* κυρ. h^s *cj*: *it.* κυριος v. Dobschütz *cj*) | ⸆ εκει 𝔐 G *pl* lat sy^h **18** ° 𝔓46 *m* Or Aug | ⸀ -ζομεθα οι 𝔓46 (*33* Or^pt) et ⸁ -φουμενοι 𝔓46 *A* Or^pt | ⸀2 καθωσπερ *B*; Wh | ⸁2 (κυρ-, *non* Κυρ- H) **4,1** ⸀ εκκ- *C* 𝔐 *pm* **2** ⸀ -σταντες ℵ*CD*G pc*; T: -στωντες 𝔐 *pm* s: *txt* 𝔓46 *BP 1611 al*

6. J 12,45; 14,9. Kol 1,15. H 1,3. ⸀αὐγάσαι ⸆τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης
5 τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ 45
1,24. ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ ⸉Χριστὸν Ἰησοῦν⸊ κύριον,
6 ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ ⸀Ἰησοῦν⁚. ὅτι ὁ θεὸς
Gn 1,3. Is 9,1. 1 P 2,9! 2 P 1,3. ὁ εἰπών· ἐκ σκότους φῶς ⸀λάμψει, °ὃς ἔλαμψεν
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως
4! ⸋τῆς δόξης⸌ ⸂τοῦ θεοῦ⸃ ἐν προσώπῳ ⸆Χριστοῦ.
5,1. 1 K 4,11-13! 7 Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρα- 14
Act 9,15. κίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως
1,8; 7,5. 8 ᾖ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐν παντὶ θλιβόμενοι
ἀλλ᾽ οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ᾽ οὐκ
H 13,5. 9 ἐξαπορούμενοι, ¦ διωκόμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἐγκαταλειπό-
μενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἀπολλύμενοι,
16. 1 K 15,31. 13,4. R 8,17. Ph 3,10 s. 10 ¦ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι
περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν ⸂τῷ
11 σώματι⸃ ἡμῶν φανερωθῇ. ⸀ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες
6,9. R 8,36. εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ
ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ
12 ἡμῶν. ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ
13 ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς
Ps 116,10. πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον· **ἐπίστευσα, διὸ**
⸆**ἐλάλησα**, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν,
R 8,11! E 5,27! 14 ¦ εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν °κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς
1,3–6. 15 ⸀σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ
γὰρ πάντα δι᾽ ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ
1,11. τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν
16 δόξαν τοῦ θεοῦ. Διὸ οὐκ ⸀ἐγκακοῦμεν, ἀλλ᾽
10. E 3,16! Kol 3,10. εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ᾽ ὁ
17 ⸂ἔσω ἡμῶν⸃ ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. τὸ
J 16,22. R 8,17 s. H 12,11. 1 P 1,6 s. γὰρ παραυτίκα ⸆ ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ⸆ καθ᾽

4 ⸀καταυγ- *CD al* : διαυγ- *A 33 pc* Mcion | ⸆αυτοις *ℜ pl* vg sy Mcion **5** ⸉𝔓46 *ℵACD* lat; h | ⸀Ιησου 𝔓46*ℵ*C pc* Mcion; h | ⁚ ,W **6** ⸀-ψαι *CℜG pl* latt Mcion Or; S : *txt* 𝔓46*Bℵ*AD** Cl sy | ° *D*G 81* it Mcion Chr | ⸋ *33 pc* Mcion | ⸂αυτου 𝔓46*C*D*G* it Mcion | ⸆Ιησου 𝔓46*ℵCℜ pl* (⸉*DG 1739* lat); S : *txt BA 33* Mcion Or **10** ⸂τοις σωμασιν *ℵ 1739 pc r* vg syp Or; T **11** ⸀ει 𝔓46*G* syp Ir Tert Ambst **13** ⸆και *ℵG* sy; T **14** °𝔓46*B 33 pc r* vg Or Tert; [H] | ⸀δια *ℜ pm* sy **16** ⸀εκκ- *Cℜ pm* | ⸂εσωθεν *ℜ al* **17** ⸆προσκαιρον και *D*G 104* lat syp | ⸆ ημων *ℵC*vid *ℜDG pl*; Th : *txt* 𝔓46*B* syp Chr

ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης
κατεργάζεται ἡμῖν, ¹μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλε- 18 5,7. H 11,1.3. Kol 1,16.
πόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπό-
μενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.
¹Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ 5 Job 4,19. 2 P 1,13 s.
σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν⁚, Sap 9,15.
οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Mc 14,58. H 9,11.
¹καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν 2 Mc 8,12!
τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, ¹⸂εἴ γε⸃ 3
καὶ ⸀ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. καὶ 4
γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει ⸆στενάζομεν ⸀βαρούμενοι⁚, Sap 9,15.
ἐφ᾽ ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ᾽ ἐπενδύσασθαι, 1 K 15,53.
ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ὁ δὲ 5
⸀κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ ⸆δοὺς 1,22!
ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος. Θαρροῦντες 6
οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ⸀ἐνδημοῦντες ἐν τῷ H 11,13. 4,18. R 8,23 s.
σώματι ⸁ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου· διὰ πίστεως 7 1 K 13,12.
γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους⁚· ⸀θαρροῦμεν δὲ 8
καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώμα- Ph 1,23.
τος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον. ⁚διὸ καὶ 9
φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, 10,18. Ps 89,13.
εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς 10 J 5,22.27; 12,48.
φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Act 17,31. R 14,10.
Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος ⸀τὰ ⸁διὰ τοῦ σώ- E 6,8. 11,15!
ματος ⸋πρὸς ἃ⸌ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε ⸀²φαῦλον.
46 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους 11 G 1,10. 1 P 1,17!
⸀πείθομεν, θεῷ δὲ πεφανερώμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ 4,2.
7 ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. οὐ 12
⸆πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν 3,1; 10,12.
διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ⸀ἡμῶν, ἵνα ἔχητε 1,14.

---

1 ⁚ —, H *3* ⸂ειπερ 𝔓⁴⁶ *B D*(*G*) *pc*; Wh | ⸀! *εκδ-* *D**(*G*) it Mcion Chr *4* ⸆ *τουτω* *D G* *81 al* it vg^cl sy Mcion | ⸀ *βαρυνομενοι* *D***G* *pc* | ⁚ —, H *5* ⸀-*γαζομενος* *D G* lat | ⸆ *και* 𝔐 *pl* *6* ⸀*επιδ-* *D**(*G*) | ⸁ *αποδ-* *D*(*G*) 7 ⁚, — H *8* ⸀-*ρουντες* ℵ *33 pc* Or Tert *9* ⁚ *nov. sect.* comm *10* ⸀ *ἃ et* ⸋ *D***G* Mcion Cl^pt | ⸁ *ιδια* 𝔓⁴⁶ *623* lat Or^pt | ⸀² *κακον* 𝔓⁴⁶ *B* 𝔐 *D G pl* Cl; W : *txt* 𝔖 *pc* *11* ⸀-*θωμεν* 𝔓⁴⁶ *P pc* *12* ⸆ *γαρ* 𝔐 *pl* | ⸀ *υμ-* 𝔓⁴⁶ *B* ℵ *pc*

πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ ⸢μὴ ἐν⸣
13 *καρδίᾳ. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῷ· εἴτε σωφρο-*
14 *νοῦμεν, ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει*
J 11,50. 1 P 4,1. *ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι ⸆ εἷς ὑπὲρ πάντων*
R 7,4; 14,7 s. 15 *ἀπέθανεν· ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· ˈ καὶ ὑπὲρ*
πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς
R 6,11. 1 T 2,6! *ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερ-*
16 *θέντι⁚. Ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν*
1,17. J 20,14. Kol 1,22! *κατὰ σάρκα· ⸢εἰ καὶ⸣ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χρι-*
R 6,4; 8,1.10; 12,2. 17 *στόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ τις*
G 6,15. Ap 21,5. Is 43,18; 65,17. *ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν,*
1 K 1,30. R 5,10. 18 *ἰδοὺ γέγονεν καινά⸆. τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ*
Act 20,24. *τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ*
19 *δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, ˈ ὡς*
R 3,24 s. *ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων*
Kol 1,19 s! 1 J 3,20. *ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα*
αὐτῶν⁚, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν ⸢τὸν λόγον⸣ τῆς καταλ-
Is 52,7. E 6,20. 20 *λαγῆς. Ὑπὲρ Χριστοῦ °οὖν πρεσβεύομεν ὡς*
τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι᾽ ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ
J 8,46! 21 *Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. τὸν μὴ γνόντα*
G 3,13. 1 P 2,24. R 1,17! 1 K 1,30. *ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα*
ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

1,24; 5,20. 6 *Συνεργοῦντες δὲ καὶ ⸀παρακαλοῦμεν μὴ εἰς*
1 K 15,10. *κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς· —*
2 ˈ *λέγει γάρ·*
Is 49,8. **καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου**
καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι·
L 4,19.21. *ἰδοὺ νῦν* **καιρὸς ⸀εὐπρόσδεκτος**, *ἰδοὺ νῦν* **ἡμέρα**
3 **σωτηρίας**· — *μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσ-*
4 *κοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία⸆, ˈ ἀλλ᾽ ἐν παντὶ*
1 K 4, 11–13! *⸀συνιστάνοντες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι⁚, ἐν ὑπο-*

---

12 ⸢ουκ εν *D*G* : ου *C𝔎al* **14** ⸆ει *C*69 pm f* vg **15** ⁚ · W
16 ⸢ ει δε *K* : ει δε και *C𝔎pm* Cl : και ει *G* latsyᵖ : *txt* 𝔓⁴⁶*B*ℵ*D*pc*
17 ⸆τα παντα *𝔎al* (⸉ *33 1912 pm* vgᶜˡ) Mcion **19** ⁚ — , Ti (*etiam* T⁴) | ⸢το ευαγγελιον 𝔓⁴⁶. : (του *D**) -λιου τον λογ. (*D**)*G*
20 °𝔓⁴⁶ *Ψ*(*DG*)Or 6,*1* ⸀-λουντες 𝔓⁴⁶*DGpc* **2** ⸀δεκτος *G*
3 ⸆ ημων *DGpc* latsy sa **4** ⸀-σταντες 𝔓⁴⁶ℵ**CD*Gpc* Cl; T : -στωντες *𝔎pm*; s *txt* *BPal* | ⁚ *bis* — , W

μονῇ πολλῇ⁚, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενο-
χωρίαις, ˡἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκατα- 5 11,23–27.
στασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις⁚,
ˡἐν ἁγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρη- 6 11,3. G 5,22! R 12,9. 1 T 1,5.
στότητι, ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, 1 P 1,22.
ˡἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ τῶν 7 1 K 2,4.
ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν⁚, R 13,12!
ˡδιὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφη- 8 Mt 27,63.
μίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, ˡὡς ἀγνοούμενοι 9
καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς **ἀποθνῄσκοντες** καὶ **ἰδοὺ** Ps 118,18. Act 14,19.
ζῶμεν, ὡς ⸀**παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι**, ˡὡς 10
λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς 8,9. Ph 4,12 s.
δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα
κατέχοντες.

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, 11 Ps 118,32 Lxx. Mt 12,34.
ἡ **καρδία** ⸀ἡμῶν **πεπλάτυνται**· οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν 12
ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν·
ˡτὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύν- 13 1 K 4,14.
θητε καὶ ὑμεῖς.

47 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ 14 Dt 22,10. E 5,7.11. Mt 11,29.
μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ⁚, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ
πρὸς σκότος; ˡτίς δὲ συμφώνησις ⸀Χριστοῦ πρὸς 15 1 K 10,21.
⸀Βελιάρ, ἢ τίς μερὶς ⸀²πιστῷ μετὰ ἀπίστου; τίς δὲ 16
συγκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ⸀ἡμεῖς γὰρ 1 K 3,16; 6,19.
⸀ναὸς θεοῦ ⸀ἐσμεν ζῶντος· καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι

ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, Lv 26,11 s. Ez 37,27.
καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί J 14,23! Ap 21,3.
⸀²**μου λαός.**

διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν 17 Is 52,11. Jr 51,45.
καὶ ἀφορίσθητε, λέγει κύριος, Ap 18,4. Act 19,9!

---

4 ⁚ *vide p.* 465 *5* ⁚ · W *7* ⁚ —, W *9* ⸀πειραζομ- *D*G* it Ambst *11* ⸀(*perperam*) υμ- *Bℵpc* *14* ⁚ ; T *15* ⸀-στω *ℜD Gpl* | ⸀-ιαν *ΨDK 69* sy[hmg] : -ιαβ *Gd* : -ιαλ *pc g* vg Ambst | ⸀²πιστου *Bpc*; h *16* ⸀υμ- *et* εστε 𝔓[46]*CℜGpm* sy | ⸀ναοι *ℵ* 1739pc* Cl | ⸀²μοι *ℜDG pl* Tert; 𝔖

καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε·
Ez 20,34. Zph 3,20. **κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς,**
2 Sm 7,14. Jr 31,9. Is 43,6. 18 **καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα,**
Hos 2,1[1,10]. 2 Sm 7,8 Lxx. **καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς** καὶ θυγατέρας,
Ap 11,17! **λέγει κύριος παντοκράτωρ.**
2 P 1,4. 7 ˈταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, 15
1 J 3,3. καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ
σαρκὸς⁚ καὶ ⸀πνεύματος⁚², ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην
12,17. 2 ἐν ⸁φόβῳ θεοῦ. Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἠδική- *8*
Act 20,33. σαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτή-
3,2; 6,11–13. 3 σαμεν. πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω· προείρηκα γὰρ
ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναπο-
4 θανεῖν καὶ συζῆν. πολλή μοι παρρησία πρὸς
2 Th 1,4. ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρω-
Phm 7. μαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι⸆τῇ χαρᾷ
5 ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. Καὶ γὰρ ἐλθόντων
2,13. Act 20,1 s. 6,13. 2 Th 1,7. ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν⸀ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ
1,4; 4,8. σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι⁚· ἔξωθεν
1,3 s; 2,13! Is 49,13. Act 28,15. 6 μάχαι, ἔσωθεν ⸁φόβοι⁚². ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς
ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ
7 Τίτου· οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ
καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν,
ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν
ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με
2,4. 8 μᾶλλον χαρῆναι. Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν
τῇ⸀ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι· εἰ⸆καὶ μετεμελόμην,
⁚⸁βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν
9 ἐλύπησεν ὑμᾶς⁚², ˈνῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπή-
θητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπή-
θητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε

---

1 ⁚, *et* ⁚² —, comm | ⸀(1 K 15, 50) *αιματος* Mcion. | ⸁*αγαπη* P46. **4** ⸆*εν* ***B***.; W **5** ⸀*εσχεν* P46***BGK***; W | ⁚ — *et* ⁚² —. H | ⸁*φοβος* P46 *1831* Tert. **8** ⸀*προτερα επ.* *2005* syh. : *επ. μου* ***D****G*it | ⸆*δε* ***B***.; W | ⁚(*et* ⁚²) H | ⸁*βλ. γαρ* ℵ*C*ℜ *Gpl* itsy; Th^{s1}: *βλεπων* P46 *c* vg.; (Lachmann *et* h^{s3} *cjj*) : *txt* ***B D**** Ambst

ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς 10
σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ⸀ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κό- Mt 27,3–5. H 12,17.
σμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ 11
τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ⸆ πόσην κατειργά-
σατο ⸆ ὑμῖν σπουδήν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανά-
κτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ⸀ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον,
ἀλλὰ ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς 2,5–11.
ἁγνοὺς εἶναι ⸆² τῷ πράγματι. ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα 12
ὑμῖν, ⸀οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος ⸆ οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ
ἀδικηθέντος, ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν
σπουδὴν ⸁ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ⸁ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ. ˈ διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα ˸. Ἐπὶ 13
°δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως μᾶλλον
ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται 2,13! 1 K 16,18.
τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν· ὅτι εἴ τι 14
αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατῃσχύνθην, 8,24.
ἀλλ' ὡς ⸀πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν,
οὕτως καὶ ἡ καύχησις ⸁ἡμῶν ⸂ἐπὶ Τίτου⸃ ἀλήθεια
ἐγενήθη. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως 15
εἰς ὑμᾶς ἐστιν ἀναμιμνῃσκομένου τὴν πάντων 2,9; 10,6.
ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέ- E 6,5. Ph 2,12. Ps 2,11.
ξασθε αὐτόν. χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν 16 G 5,10. 2 Th 3,4.
ὑμῖν.
48 16 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ 8 R 15,26.
9 θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακε-
δονίας, ˈ ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία 2
τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ ⸀βάθους πτωχεία
αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς ⸂τὸ πλοῦτος⸃ τῆς ἁπλότη- R 12,8
τος αὐτῶν· ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ⸀παρὰ 3

---

10 ⸀κατεργ- 𝔐G 33 *pl* Or **11** ⸆ υμας 𝔐D*pl* Cl | ⸆ εν CG *pm*; S | ⸀-θιαν 𝔓46א* 1 1611* 2005 | ⸆² εν 𝔐*pl* **12** ⸀ουχ אCD*pc*; T | ⸆ αλλ B 69 *pc*; [H] | ⸁ et ⸁ ημ- . . υμ- 462 *f* vg Ambst : ημ- . . ημ- Gd* : υμ- . . υμ- אD* **13** ˸ , W | ° 𝔓46 1 81 *al* **14** ⸀παντοτε CG*al* | ⸁ υμ- BF | ⸂ ἡ επι T. 𝔓46C𝔐*pm*; h : ἡ προς Τιτον DGP*al* latsy : *txt* Bא**pc* **8,2** ⸀βαθος 𝔓46 D**pc* | ⸂ τον πλουτον 𝔐DG*pl* **3** ⸀υπερ 𝔐*pl*

9,7. 4 *δύναμιν⸌, αὐθαίρετοι⸌² ¹μετὰ πολλῆς παρακλήσεως*
9,1. Act 11,29! *δεόμενοι ἡμῶν⸌ τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς*
5 *διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους⸆⸌², ¹καὶ οὐ καθὼς*
ἠλπίσαμεν, ἀλλὰ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ ⸀κυρίῳ
6 *καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ, ¹εἰς τὸ παρακαλέσαι*
2,13! *ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς ⸀προενήρξατο οὕτως καὶ*
7 *ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ'*
1 K 1,5. *ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ*
γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ⸂ἡμῶν ἐν ὑμῖν⸃
ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε.
8 ¹*Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων*
σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον
9 *⸀δοκιμάζων· γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου*
Mt 8,20. Ph 2,7. *ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ], ὅτι δι' ⸀ὑμᾶς ἐπτώχευσεν*
6,10. 1 K 1,5. *πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ⸁ἐκείνου πτωχείᾳ πλου-*
10 *τήσητε. καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ*
Ph 2,13.(R 7,18.) *ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ*
11 *καὶ τὸ θέλειν ⸀προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι· νυνὶ δὲ*
καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ
19; 9,2. *προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι*
Prv 3,27 s. Tob 4,9. 12 *ἐκ τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, ⸀καθὸ*
Mc 12,44 p. 13 *ἐὰν ἔχῃ εὐπρόσδεκτος, οὐ ⸀καθὸ οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ*
7,5. 2 Th 1,7. *ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν⸆ θλῖψις⸌, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος⸌²*
9,12. 14 ¹*ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ*
ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα
°γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται
Ex 16,18. 15 *ἰσότης, ¹καθὼς γέγραπται· **ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεό-***
16 ***νασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἠλαττόνησεν.*** *Χάρις*
2,13! *δὲ τῷ θεῷ τῷ ⸀διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ*
17 *ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, ¹ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν*

---

3 ⸌ —, *et* ⸌² , T **4** ⸌ , *et* ⸌² , — H | ⸆ *δεξασθαι ημας* *6 18 al* Ambst **5** ⸀ *θεω* 𝔓⁴⁶ *547 f r* Ambst **6** ⸀ *ενηρξ-* ***B****pc* **7** ⸂ *υμ- εν ημ-* ***ℵCℜDG****pm* latsy[h]; Th : *txt* 𝔓⁴⁶***B*** *69 al r* sy[p] Or **8** ⸀ -ζω ***D*G*** **9** [+ *rell*; T : — ***B*** sa.; W | ⸀ *ημ-* ***CK*** *69 pm* Or | ⸁ *αυτου* ***DG*** Or **10** ⸀ *ενηρξ-* ***D*G*** **12** ⸀ *bis* (*καθ' ὃ* comm) **13** ⸆ *δε* ***ℜDG****pl* latsy[h] Cl; ϐ | ⸌ · ***H*** | ⸌² · Th **14** ° 𝔓⁴⁶ *206 1749* **16** ⸀ *δοντι* 𝔓⁴⁶***DGL****pm*

ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος
ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ ⸉μετ' 18
αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν⸊ οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν,¹˙ οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ 19 G 2,10.
καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος Act 6,6.
ἡμῶν ⸀ἐν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ'
ἡμῶν πρὸς τὴν °αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προ- 11!
θυμίαν ἡμῶν˙²,¹ στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς 20
μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι ταύτῃ τῇ διακονου-
*μένῃ ὑφ' ἡμῶν· ⸂προνοοῦμεν γὰρ⸃ **καλὰ** οὐ **μόνον*** 21 Prv 3,4 Lxx.
***ἐνώπιον** ⸀**κυρίου** ἀλλὰ **καὶ** ἐνώπιον **ἀνθρώπων**.*
¹συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν 22
ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον
ὄντα, νυνὶ δὲ °πολὺ σπουδαιότερον˙ πεποιθήσει⸆
πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς 23 2,13! R 16,7.
ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν,
ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. ˙τὴν οὖν 24
ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως 7,14.
ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ⸀ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσ-
ωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

49 17 *Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους* 9 8,4.20.
⸀περισσόν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν· οἶδα γὰρ τὴν 2
προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακε- 8,11!
δόσιν ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ ⸀τὸ
⸆ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισεν τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ 3 8,24.
τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον
παρεσκευασμένοι ἦτε, ¹μή πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν 4
ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευά-
στους καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ ⸀λέγωμεν

---

18 ⸉ 3 4 1 2 ℵ**Ppc*; T **19** ˙— et ˙², — H | ⸀συν 𝔓⁴⁶ℵ𝔎 *DGpm* itsy; T | ° *BCD*GLal*; H **21** ⸂ -ουμενοι *𝔎al* : -ουμενοι γαρ *C 69 al* Cl : *txt* 𝔓⁴⁶*𝔖DGal* latsy | ⸀του κ. *489 1845* : θεου *241* (του θ. 𝔓⁴⁶) lat **22** ° 𝔓⁴⁶ *206* | ⸆ δε *B.*; W (et ˙,) **24** ˙Την H | ⸀ενδειξασθε *𝔖𝔎pl*; *ℋ* : *txt* *BD*Gpc* it **9,1** ⸀ -σσοτερον 𝔓⁴⁶ **2** ⸀ο *C𝔎DGpl*; S : *txt* 𝔓⁴⁶*Bℵpc* | ⸆ εξ *𝔎DGpl* **4** ⸀ λεγω 𝔓⁴⁶*C*DG* it Ambst

11,17. 5 *ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ*⸆. *ἀναγκαῖον οὖν*
ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα προ-
έλθωσιν ⸀*εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προ-*
επηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν⸋, *ταύτην*⸋² *ἑτοίμην εἶναι*
Prv 11,24; 19,17. 6 *οὕτως ὡς εὐλογίαν* °*καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. Τοῦτο*
δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει,
καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ
8,3. Phm 14. R 12,8. 7 *θερίσει. ἕκαστος καθὼς* ⸀*προῄρηται τῇ καρδίᾳ,*
Prv 22,8 Lxx. 1 Chr 29,17. *μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης·* ***ἱλαρὸν*** *γὰρ* ***δότην***
8 ***ἀγαπᾷ ὁ θεός.*** ⸀*δυνατεῖ δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν*
περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν
αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον
9 *ἀγαθόν,* ¦⸋*καθὼς γέγραπται·*

Ps 112,9. ***ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν,***
ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα⸆.

Is 55,10. 10 ¦*ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν* ⸀***σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον***
εἰς βρῶσιν ⸂*χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον*
Hos 10,12. *ὑμῶν καὶ αὐξήσει*⸃ ***τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης***
1,11; 4,15. 11 ***ὑμῶν***⸋· *ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἁπλό-*
τητα, ⸀*ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν* ⸂*τῷ*
R 15,27. 12 *θεῷ*⸃⸋· *ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ*
8,14. *μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν*
ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐ-
13 *χαριστιῶν τῷ θεῷ*⸋· ⸆*διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας*
ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς
ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ
καὶ ἁπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς
14 *πάντας,* ¦*καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ* ⸀*ὑμῶν ἐπιποθούν-*
των ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ

---

4 ⸆*της καυχησεως* ***𝔐****pl* sy ***5*** ⸀*προς* ***BDG*** *69 al*; s | ⸋—, *et* ⸋², W | ° $\mathfrak{P}^{46}$***ℵ*G*** latt sy^{p}; T ***7*** ⸀*προαιρειται* ***𝔐D****pm* ***8*** ⸀*-ται* *33 pc* : *-τος* ***𝔐****pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***𝔊D*G*** ***9.10*** ⸋(*et* ⸋·) H ***9*** ⸆ *του αιωνος* ***GK*** *1739 pc* it vg^{cl} ***10*** ⸀*σπορον* $\mathfrak{P}^{46}$***BD*G***; W | ⸂*-σαι . . . -ναι . . . -σαι* ***𝔐****(G)pl* : *-σει . . . -νει . . . -σαι* $\mathfrak{P}^{46}$. ***11*** ⸀*ει τις* $\mathfrak{P}^{46}$***D**** Ambst | ⸂*θεω* ***D****.; W : *θεου* ***B***.; h | ⸋.T : ⸋,— *et* ***12*** ⸋, — H ***13*** ⸆*και* ***B*** sa. ***14*** ⸀*ημ-* ***Bℵ*E****pc*

ἐφ᾽ ὑμῖν. Χάρις τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ 15
αὐτοῦ δωρεᾷ.

50 *10* *Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ* 10 G 5,2.
τῆς πραΰτητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς Mt 11,29.
κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ 1 K 2,3.
θαρρῶ εἰς ὑμᾶς· δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆ- 2 11! 1 K 4,21.
σαι τῇ πεποιθήσει ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπί τινας
τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περι-
πατοῦντας. Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ 3 G 2,20.
σάρκα στρατευόμεθα, ¹ ⁚ *τὰ γὰρ ὅπλα τῆς* ⸀*στρατείας* 4 R 13,12.
ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς Prv 21,22.
καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων ⁚², *λογισμοὺς καθαιροῦντες* 8; 13,10.
¹ *καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ* 5
θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπα- (R 16,26!)
κοὴν τοῦ Χριστοῦ, ¹ *καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι* 6
πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 2,9; 7,15.
Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε⁚. *εἴ τις* ⸀*πέ-* 7
ποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ ⸆ *εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω*
πάλιν ⸀*ἐφ᾽ ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς* ⸀²*Χριστοῦ,* Mc 9,41! 1 K 1,12; 7,40.
οὕτως καὶ ἡμεῖς. ἐάν ⸋*τε γὰρ περισσότερόν τι* 8
⸀*καυχήσωμαι* ⸆ *περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν* 11,16; 12,6. 1 K 5,4 s.
ὁ κύριος ⸆ *εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν* 4! Jr 1,10; 45,4.
ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, ¹ *ἵνα μὴ δόξω ὡσὰν* 9
ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ὅτι αἱ ⸉*ἐπι-* 10 1.
στολαὶ μέν⸊, ⸀*φησίν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ* 2 P 3,16.
παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξου- 11,6.
θενημένος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί 11 2; 12,20; 13,2.10.
ἐσμεν τῷ λόγῳ δι᾽ ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι
καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι 12
ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόν- 3,1; 5,12.
των· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες

---

4 ⁚ — *et* ⁚², — H | ⸀-τιας **ℵ*C*ℜ*DG*pm**; T (-ιᾶς *perperam ut* ***KL**al*) : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***B**al* Cl Or **7** ⁚; T | ⸀δοκει πεποιθεναι ***B***. | ⸆δουλος ***D*G*** Ambst | ⸀αφ ***C*ℜ*DG**pl* : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***B*ℵ*L**pc d g* | ⸀² ο -ος $\mathfrak{P}^{46}$ aeth. **8** ⸋ $\mathfrak{P}^{46}$***BGH** 33 al*; h | ⸀-σομαι **ℵ*L**al*; T | ⸆, καυχησομαι $\mathfrak{P}^{46}$. | ⸆ημιν **ℜ*G*** (⸉ ***P**pc*) *pl* : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ℌ***D****pc*
10 ⸉ ***I*ℜ*DG**pl*; ⸊ : *txt* ***B*ℵ**H**pc* | ⸀φασιν ***B*** latsy; Wh

καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς ⸋οὐ συνιᾶσιν.
R 12,3. 13 ⸀ἡμεῖς δὲ⸌ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα ⸀καυχησόμεθα, ἀλλὰ
κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ
14 θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν⁚. ⸉οὐ γὰρ
ὡς⸊ μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυ-
τούς⁚², ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγ-
15 γελίῳ τοῦ Χριστοῦ⁚³, ⸀οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι
R 15,20. ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανο-
μένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι
Act 19,21. 16 κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν, ⸀εἰς τὰ
ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ
Jr 9,22.23. 1 K 1,31. 17 κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι. Ὁ δὲ **καυχώ-**
18 **μενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω**· οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν
5,9. 1 K 4,5. ⸀συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ
κύριος συνίστησιν.

11 ⸀Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν °τι ⸀ἀφροσύνης· 51 13 / 11
2 ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ
E 5,26s. Ap 14,4. ζήλῳ⁚, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ⁚² παρθένον
7,11. 3 ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χριστῷ· φοβοῦμαι δὲ ⸉μή
Gn 3,4.13. 1 T 2,14. πως⸊, ὡς ὁ **ὄφις ἐξηπάτησεν** Εὕαν ἐν τῇ πανουργίᾳ
6,6. αὐτοῦ, ⸆φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλό-
4 τητος [καὶ τῆς ἁγνότητος] τῆς εἰς ⸆Χριστόν. εἰ
G 1,6–9. μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν
οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ
οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε,
12,23! 5 καλῶς ⸀ἀνέχεσθε⁚. λογίζομαι ⸀γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι
6 τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ
10,10. 1 K 2,1 s.13. E 3,4. λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ ⸀φανερώ-

---

12.13 ⸋! *D***G pc* it (vg) Ambst *13* ⸀-χωμενοι *G* : — *D** *13.14* ⁚· — et ⁚³· — H *14* ⸉ως γαρ *B pc*; Wh (et ⁚²;) *18* ⸀συν-ιστων *𝔐 al* 11,1 ⸀ωφ- *GHKL 33 pm* | ° *𝔐G al* | ⸀τῆς α. *G pc* : τη -νη *H𝔐 pm* *2* ⁚· W : , — et ⁚² — comm *3* ⸉μηποτε *G 1739 pc* : μη *D** lat | ⸆ουτω *𝔐 pl* vg sy | [+ 𝔓⁴⁶𝔖 (⸿ *D*) *G al* it sy^h; W : — *HP𝔐 1739 pm* vg sy Cl Or; T | ⸆τον 𝔓⁴⁶*B𝔐D al* Cl; ℌ : *txt* ℵ*G 1611 1739 pm* *4* ⸀ανειχεσθε ℵ*𝔐G pm* vg; Th (ἂν ειχ. Hagge) : ηνειχ- *Ψ al* : *txt* 𝔓⁴⁶*BD** *33 pc* sa sy^p ⁚· Ti W *5* ⸀δε *B*; W *6* ⸀φαν. εαυτους *0121* : -ωθεντες *𝔐 pl*; s : -ωθεις *D** Ambst : *txt B*ℵ*(*G*)*pc*

σαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. Ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα 7 (L 14,11.) 1 K 9,12.18.
⸀ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν
τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; ἄλλας 8 Ph 4,10.15.
ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν
διακονίαν, | καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς 9 12,13. 1 K 9,12.
οὐ κατενάρκησα οὐθενός· τὸ γὰρ ὑστέρημά μου
προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακε- Ph 4,15.
δονίας· καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ ἐμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα 1 Th 2,7.
καὶ τηρήσω. ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι 10
ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς 1 K 9,15.
κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. | διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; 11
ὁ θεὸς οἶδεν. Ὃ δὲ ποιῶ⸋, καὶ ποιήσω, ἵνα 12
ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἵνα
ἐν ᾧ καυχῶνται εὑρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. οἱ 13 5; 2,17. Ph 3,2.
γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετα- Ap 2,2.
σχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. καὶ οὐ 14
⸀θαῦμα· αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται Ap 2,9.
εἰς ἄγγελον φωτός. οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ 15
διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι G 5,10. Mt 22,16 p.
δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα Mt 16,27. R 2,6! 2 T 4,14.
αὐτῶν. 1 P 1,17. Ap 2,23!
52 Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ 16 5,10. E 6,8.
δὲ μή γε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ 10,8; 12,6.
μικρόν τι καυχήσωμαι. ὃ λαλῶ, οὐ κατὰ ⸀κύριον 17
λαλῶ, ἀλλ᾽ ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑπο- 9,4.
στάσει τῆς καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται 18 G 6,13. Ph 3,4.
κατὰ [τὴν] σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. ἡδέως γὰρ ἀν- 19
έχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· ἀνέχεσθε 20
γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ Mt 23,14 p!
τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσ-
ωπον ὑμᾶς δέρει. κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι 21
ἡμεῖς ⸀ἠσθενήκαμεν⸋· ἐν ᾧ δ᾽ ἄν τις τολμᾷ, ἐν
ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ. Ἑβραῖοί εἰσιν; 22 R 11,1. Ph 3,5.

---

7 ⸀*εαυτον* ***DGLPpc*** *12* ⸋ —, H *14* ⸀*θαυμαστον* ***𝔎pm***
17 ⸀*θεον* *102 f r* vg^cl Tmbst : *ανθρωπον* *69.* *18* [+ ***B𝔎pm***; W : — 𝔓46 ℌ ***D*Gal***; A *21* ⸀*-ησαμεν* ***𝔎DGI***^vid *pl* | ⸋. T (*non* Ti)

κἀγώ. Ἰσραηλῖταί εἰσιν; κἀγώ. σπέρμα Ἀβραάμ
23 εἰσιν; κἀγώ. διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παραφρονῶν
5; 12,11. 1 K 4,10–13!; λαλῶ, ⸀ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν
15,10. G 2,6. 9. ⸉φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόν-
Act 9,16. Dt 25,3. 24 τως⸊, ἐν θανάτοις πολλάκις. ὑπὸ Ἰουδαίων
Mt 10,17! 25 πεντάκις τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, ¦ τρὶς
Act 16,22. Act 14,19. ἐρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα,
26 νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· ὁδοιπορίαις
πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν,
Act 20,3. κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις
ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θα-
6,5. 27 λάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, ¦ ⸆κόπῳ καὶ
1 K 4,12! μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ
⸀δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυ-
Act 20,18–21. 28 μνότητι:· ¦ χωρὶς τῶν παρεκτὸς :2 ἡ ⸀ἐπίστασίς ⸁μοι ἡ
καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν.
29 ¦ τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται,
12,5. 30 καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ
31 τῆς ἀσθενείας °μου καυχήσομαι. ὁ θεὸς ⸆καὶ πατὴρ
1,28. τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς
32 αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης
Act 9,24 s. Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμα-
33 σκηνῶν πιάσαι με⸆, ¦ καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ
Mt 10,23. ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας
12 αὐτοῦ. ⸆Καυχᾶσθαι ⸀δεῖ:, οὐ ⸂συμφέρον μέν⸃,
ἐλεύσομαι ⸁δὲ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις κυ-
2 ρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκα-
τεσσάρων,:— εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ
Act 8,39! σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν,:— ἁρπαγέντα τὸν
3 τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦ-

---

23 ⸀(ὑπερ *Lal*; H) | ⸉ 4 2 3 1 5 ℵ**G*; T: 1 5 3 4 2 *P*: 4 5 3 1 2 *H*𝔎*pl* sy; s: *txt* 𝔓46 *BD** lat **27** ⸆εν *H*𝔎*pl* Or; 𝔖 | ⸀διψη 𝔓46 *B** *Hpc*; h^a **27.28** :. Ti: — · *et* :2, W **28** ⸀επισυστασις *I*𝔎*pm* | ⸁μου 𝔎*Dpl* **30** ° 𝔓46 vid *BH*.; [H] **31** ⸆του Ισραηλ *D** **32** ⸆θελων ℌ𝔎(⸉ *G* sy^h) *pl*; S: *txt* *BD** lat sy^p **12,1** ⸆ει *Hpc* f vg Ambst | ⸀δε ℵ*D**; h s²: δη 𝔎*al*; s¹: *txt* 𝔓46 ℌ*GLpm* lat sy | :· H | ⸂συμφερει μοι *H*𝔎*pl* it sy^h: συμφερει *D* sy^p: *txt* 𝔓46 ℌ*G* f vg | ⸁γαρ 𝔎*Dpl* sy; 𝔖: δε και *B*; W: *txt* 𝔓46 ℌ*Gpc* lat **2** : *bis* — — T

τον ἄνθρωπον ˸— εἴτε ἐν σώματι εἴτε ⸀χωρὶς τοῦ
σώματος [οὐκ οἶδα], ὁ θεὸς οἶδεν, ˸— ¹ὅτι ἡρπάγη εἰς 4
τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ L 23,43. Ap 2,7.
οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου 5
καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ ⸀οὐ καυχήσομαι εἰ 11,30.
μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις⸆. ἐὰν γὰρ ⸂θελήσω καυχή- 6 10,8; 11,16.
σασθαι⸃, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ·
φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ
βλέπει με ἢ ἀκούει⸆ἐξ ⸀ἐμοῦ ˸ ¹καὶ τῇ ὑπερβολῇ 7 Nu33,55 Ez28,24
τῶν ἀποκαλύψεων ˸. °διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη Job 2,6. 2 Mcc 3,26.
μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος ⸀σατανᾶ, ἵνα με Mt 25,41.
κολαφίζῃ, ⸋ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι⸌⸃. ὑπὲρ τούτου τρὶς 8 Mt 26,44.
τὸν κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ.
¹καὶ εἴρηκέν μοι· ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ 9 Dt 3,26 Lxx. L 1,35. R 1,16
δύναμις⸆ ἐν ἀσθενείᾳ ⸀τελεῖται. Ἥδιστα οὖν
μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις⸆, ἵνα R 5,3.
ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. διὸ 10
εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ⸀ἐν ἀνάγκαις,
ἐν διωγμοῖς ⸀καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν Ph 4,13.
γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. 1 K 1,24.
19 Γέγονα ἄφρων⸆· ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ 11
γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι. οὐδὲν γὰρ⸆
ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν 11,23! G 6,3.
εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη 12 Act 5,12! (Mt 24,24!)
ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ⸂σημείοις τε⸃ καὶ τέρασιν R 15,19. H 2,4. (2 Th 2,9.)
καὶ δυνάμεσιν. τί γάρ ἐστιν ὃ ⸀ἡσσώθητε ὑπὲρ 13
τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ 11,9.
κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν
ταύτην. Ἰδοὺ τρίτον °τοῦτο ἑτοίμως ἔχω ἐλθεῖν 14 13,1.

---

3 ˸ *bis om.* — T | ⸀εκτος 𝔊𝔎*Gpl*; S : *txt* 𝔓[46]*BD** | [+ 𝔓[46]𝔊𝔎*DGpl*; T : — *B* Ir Or; W **5** ⸀ουδεν 𝔓[46] lat | ⸆μου א𝔎*Gpl*; T : *txt* 𝔓[46]*BD** *33 pc* sy **6** ⸂θελω καυχησομαι 𝔓[46] | ⸆τι 𝔓[46]𝔎*D*pm* it vg[cl] sy[h] | ˸. T : , H **6.7** ⸂H[db] **7** ° ! 𝔓[46] 𝔎*Dpl* latsy Ir Or; Th[s] (*et* ˸ —.) | ⸀Σαταν 𝔎*pl*; S | ⸋א**ADGpc* lat Ir; Th[s] : *txt* 𝔓[46]*BI*𝔎*pl* sy Or Tert **9** ⸆μου *et* ⸀-ειουται 𝔎*pl*; s | ⸆μου א*A*𝔎*DGpl* lat sy[p]; T : *txt* *Bpc* sy[h] Ir **10** ⸀και 𝔓[46]א*Or. | ⸀, εν *A*𝔎*DGpl* latsy; h : *txt* 𝔓[46]*B*א**pc* **11** ⸆καυχωμενος 𝔎*pm* sy | ⸆τι 𝔓[46]*B*.; Wh **12** ⸂σημ. *ADpc* it : και σημ. *G* sy[p] : εν σημ. 𝔎*pl* vg[cl] : *txt* 𝔓[46]*B*א**pc*; (H [τε]) **13** ⸀ηττηθ- *A*𝔎*pl*; S : ελαττωθ- *G* : *txt* 𝔓[46]*B*א**D*pc* **14** ° 𝔎*al*; s : *txt* 𝔓[46]𝔊(⸀*D*)*Gpm* lattsy

πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ
τὰ ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς⁝. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα
⸉τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν⸊, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς
Ph 2,17. 15 τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανη-
θήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν⁝. ⸀εἰ περισσοτέρως
16 ὑμᾶς ⸁ἀγαπῶ, ἧσσον ἀγαπῶμαι⁝²; Ἔστω δέ, ἐγὼ
⸂οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς⸃· ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος
7,2. 17 δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς
2,18! 18 ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; παρεκάλεσα
8,6.16–18. Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· ⸀μήτι ἐπλεο-
νέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιε-
R 4,12! πατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν;
2,17. 19 ⸀Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα⁝. ⸁κατ-
έναντι θεοῦ ⸋ἐν Χριστῷ⸌ λαλοῦμεν· * τὰ δὲ πάντα, 58
10,11! 20 ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. φοβοῦμαι γὰρ
μή πως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω ὑμᾶς, κἀγὼ
R 1,28! εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μή πως ⸀ἔρις, ⸁ζῆλος,
1 K 4,6. θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώ-
2,1; 13,2. 21 σεις, ἀκαταστασίαι· μὴ πάλιν ⸂ἐλθόντος μου⸃ ⸀τα-
πεινώσῃ °με ὁ θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω
πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοη-
σάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελ-
12,14. Dt 19,15. 13 γείᾳ ᾗ ἔπραξαν. Τρίτον τοῦτο ⸀ἔρχομαι πρὸς
Mt 18,16! ὑμᾶς· **ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν**
G 1,9! 2 **σταθήσεται πᾶν ῥῆμα.** προείρηκα καὶ προλέγω,
10,11! ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν⸆, τοῖς προ-
12,21! ημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω
3,5. R 15,18. 3 ⸋εἰς τὸ⸌ πάλιν οὐ φείσομαι⁝, ¦⸀ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε
τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ

---

14 ⁝ , H | ⸉ 3 1 2 𝔓[46] *1739.* *15* ⁝ , *et* ⁝² . W | ⸀ει και 𝔐 *pl* vg; 𝔖 : — *D* it Ambst : *txt* 𝔓[46] 𝔊 *G* | ⸁αγαπων 𝔓[46] *B*𝔐*DG pl* latt; Wh : *txt* ℵ* *A pc* sy[p] aeg *16* ⸂ουκ εβαρ-υ. 𝔓[46] *D**(latt?). : ου κατεναρκησα υμων (υμας *69 pc*) ℵ*G* (*69*) *al* *18* ⸀(μή τι W) *19* ⸀ου π. 𝔓[46]. : παλιν 𝔐*D pl* sy[p] | ⁝ ; H | ⸁κατενωπιον του (— τ. *D**) 𝔐(*D*) *pm* | ⸋ 𝔓[46] *d e.* *20* ⸀ερεις *B*𝔐*DG al* latt; S | ⸁ζηλοι ℵ𝔐 *pl* latt; S : *txt* 𝔓[46] *BAD*G pc* sy[p] *21* ⸂ελθοντα με 𝔐*D pl et* °𝔐 *pl* | ⸀-σει 𝔓[46] *B*𝔐*DG pm*; Th[a] : *txt* ℵ*AK 1611 al* *13,1* ⸀ετοιμως εχω ελθειν *A* sy[p] *2* ⸆γραφω 𝔐 *pl* sy[p] | ⸋ 𝔓[46] *G* arm | ⁝ . T *3* ⸀οτι *G* : ει Or[pt] : ἤ *f* vg Mcion Or[pt]

ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν⁝. καὶ γὰρ ⸆ἐσταυρώθη 4 Ph 2,7 s.
ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ Mt 26,64!
γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ⸀ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ⸁ζήσομεν 4,10! 1 K 1,25.
⸀²σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ ⸋εἰς ὑμᾶς⸌⁝. Ἑαυτοὺς 5
πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμά- 1 K 11,28. G 6,4.
ζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι ⸉Ἰησοῦς Χρι-
στὸς⸊ ἐν ὑμῖν⸆⁝; εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε⁝². ¹ ἐλπίζω δὲ 6
ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. ⸀εὐχό- 7
μεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν
μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα
ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι
ὦμεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, 8 Act 4,20. 1 K 13,6.
ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. χαίρομεν γὰρ ὅταν 9
ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε· τοῦτο
καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. Διὰ τοῦτο 10 2,3.
ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως 10,11!
χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ κύριος ἔδωκέν 1 K 5,4.
μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. 10,4.8.

Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε⁝, καταρτίζεσθε, παρα- 11 Ph 3,1!
καλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ R 15,5!
θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. R 15,33!
¹ Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἁγίῳ φιλήματι. Ἀσπά- 12 R 16,16!
ζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ⸰Χριστοῦ καὶ ἡ 13 Ph 2,1.
ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ⸰²ἁγίου πνεύ-
ματος μετὰ πάντων ὑμῶν.⸆

---

3 ⁝, H ***4*** ⸆ *ει* ***Aℜ****pm f* vg sy Mcion; S | ⸀ *συν* ***אAG*** it sy^p; h : *txt* ***BℜD****pl* lat sy^h | ⸁ *-σομεθα* ***ℜ****pm*; S | ⸀² *εν* 𝔓46 ***D******** *33 e* | ⸋ ***BD***^s *r* arm; [H] | ⁝, W ***5*** ⸉ ***ℌG****pc* lat Cl; Th : *txt* ***B******ℜD****pl* | ⸆ *εστιν* ***אAℜG****pl* lat; S : *txt* 𝔓46 ***BD******** *pc* | ⁝, *et* ⁝²; W ***7*** ⸀ *-ομαι* ***ℜ****pm* sy^p ***11*** ⁝. comm ***13*** ⸰ ***B****pc*; [H] | ⸰² 𝔓46. | ⸆ *αμην.* ***ℜD****pl* lat sy

*Subscriptio: εγραφη απο Φιλιππων (+ της Μακεδονιας **K**al) + δια Τιτου (+ Βαρναβα 205 pc) και Λουκα **KL**al*

Act 16,6; 18,23. 1K16,1. 2T4,10. 1 P 1,1.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

11 s. **1** Παῦλος ⁚ ἀπόστολος ⁚², οὐκ ἀπ᾽ ἀνθρώπων οὐδὲ (54
δι᾽ ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ⸋καὶ θεοῦ
2 πατρὸς⸌ τοῦ ἐγείραντος ⸀αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, ˈκαὶ οἱ
σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
R 1,7! 3 Γαλατίας· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πα-
2,20. 1 T 2,6! 4 τρὸς ⸂ἡμῶν καὶ κυρίου⸃ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ˈτοῦ δόντος
Act 2,40. E 5,16. ἑαυτὸν ⸀ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέληται
1 J 5,19. R 12,2. H 10,9 s. ἡμᾶς ἐκ τοῦ ⸂αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος⸃ πονηροῦ κατὰ
R 16,27! 5 τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ˈᾧ ἡ δόξα
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.
(R 1,8!) 15; 5,8. 6 Θαυμάζω ὅτι °οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ 2
1 T 6,3. τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι ⸀Χριστοῦ εἰς ἕτερον
Act 15,1.24. 7 εὐαγγέλιον, ˈὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο ⁚ εἰ μή τινές εἰσιν
4,17; 5,10. οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι
8 τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ἀλλὰ ⸂καὶ ἐὰν⸃ ἡμεῖς
2 K 11,4. 1 K 16,22. ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ⸄εὐαγγελίσηται [ὑμῖν]⸅ παρ᾽
5,3.21. 2 K 13,2. 1 Th 3,4; 4,6. 2 Th 3,10. 9 ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. ὡς ⸀προ-
ειρήκαμεν⁚, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς
εὐαγγελίζεται παρ᾽ ὃ ⸀παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.
2 K 5,11. 1 Th 2,4. 10 ⸀Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ
ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ ⸆ ἔτι ἀνθρώποις ἤρε-
1 K 15,1. R 3,5! 1 Th 2,13. 11 σκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. γνωρίζω ⸀γὰρ
ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ᾽

---

1 ⁚ , *et* ⁚² —, Zahn | ⸋ Mcion (*et* ⸀αὐ- ?). **3** ⸂ 2 3 1 $\mathfrak{P}^{46.51}$ ***B*ℜ*D*** *Gal*; Th^{1} : 2 3 *4 al*; h^{3} : *txt* 𝔖 *1912 al* **4** ⸀ περι $\mathfrak{P}^{46}$ℵ* ***A*ℜ*D*** *G al*; Th : *txt* $\mathfrak{P}^{51}$ ***BH*** *33 1611 pm* | ⸂ ενεστ. αι. ***H*ℜ*DG*** *pl*; s **6** ° *G 1 al* | ⸀ Ιησου Χρ. ***D*** *326* sy^{h} : θεου *7 327* Or^{lat} : ! — $\mathfrak{P}^{46vid}$ *G* Mcion Tert Ephr **7** ⁚ , W **8** ⸂ καν ***B*** ; W | ⸄ -ισηται ℵ*; T : αλλως -ισηται Mcion Cypr : -ισ. υμιν ***A*** lat : -ιζηται *G* : -ιζηται (-ζετ- ***KP*** *al*) υμιν ℜ *pm* : υμιν -ιζηται $\mathfrak{P}^{51}$ ***BH*** *pc*; W : -ιζηται υμας ***D*** **9** ⸀ -ρηκα ℵ* *pc* sy^{p} | ⁚ —, W | ⸀ ελαβ- $\mathfrak{P}^{51}$. **10** ⸀ (τί Cramer *cj*) | ⸆ γαρ ℜ *pm* sy **11** ⸀ δε $\mathfrak{P}^{46}$ℵ* *A*ℜ *pl* sy; Th : *txt* ***BD**** *G pc* lat

ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον· οὐδὲ γὰρ 12 1.
ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ˸ ⸀οὔτε ἐδι-
δάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.
¦Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ 13 Act 8,3!
Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκ-
κλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ⸀ἐπόρθουν αὐτήν, ¦καὶ προ- 14
έκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλι-
κιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς Act 22,3!
ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. Ὅτε 15 Act 9,15p; 13,2. R 1,1. Jr 1,5.
δὲ εὐδόκησεν ⸆ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός Is 49,1.
μου ⸋καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ⸌ 6. 1 K 15,10!
¦ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα ⸀εὐαγ- 16 Mt 11,27. 2,7! Act 9,20.
γελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσ- Mt 16,17.
ανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, ¦οὐδὲ ⸀ἀνῆλθον εἰς 17
Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ
ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς
Δαμασκόν. Ἔπειτα μετὰ ⸉τρία ἔτη⸊ ἀνῆλθον εἰς 18 Act 9,26; 11,30.
Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι ⸀Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα πρὸς
αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε· ἕτερον δὲ τῶν ἀποστό- 19
λων ⸂οὐκ εἶδον⸃, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Act 12,17!
κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ 20
ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα 21 Act 9,30.
τῆς Συρίας καὶ ⸰τῆς Κιλικίας. ἤμην δὲ ἀγνοού- 22
μενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας 1 Th 2,14.
ταῖς ἐν Χριστῷ. μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ 23 Act 8,3!
διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν
ἥν ποτε ⸀ἐπόρθει, καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν θεόν. 24
¦Ἔπειτα διὰ ⸀δεκατεσσάρων ἐτῶν ⸂πάλιν ἀνέβην⸃ εἰς 2 Act 15,2.
Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ, συμπαραλαβὼν καὶ Act(11,30);4,36! 2 K 2,13!
Τίτον· ¦ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην 2 6.9.
αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν,

---

12 ˸ , H | ⸀*ουδε* ℌ*D*G 69 al*; h : *txt* 𝔓46 **BR***pm* **13** ⸀*επολεμουν* **G** (*ex* lat?) **15** ⸆*ο θεος* ℌ**R***Dpl*; [H] : *txt* 𝔓46 **B***Gpc* latsy Ir | ⸋ 𝔓46 Or **16** ⸀*-ισωμαι* 𝔓46 *D** **17** ⸀*απηλθον* 𝔓51 **BD***Gal*; W **18** ⸉ 𝔓46 **BRD***Gpm*; W | ⸀*Πετρον* **R***DGpl* latt syh **19** ⸂*ειδ. ουδενα* *D*G* lat : *ουκ ειδ. ουδ.* 𝔓51vid *E* **21** ⸰ א* *33 1611 pc*; [H] **23** ⸀*επολεμει* **G** (*ex* lat?) **2,1** ⸀(*τεσσαρων* Grotius *cj*) | ⸂*αν. π.* **DG** : *αν.* bo Mcion Irlat Tert Chr Ambst

4,11. Ph 2,16. κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μή πως εἰς κενὸν τρέχω
2 K 2,13. 3 ἢ ἔδραμον. ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλλην
(Act 16,3.) 4 ὤν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι· διὰ °δὲ τοὺς παρεισ- 55
Act 15,1.24. άκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κα-
Jd 4. τασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν
14. 5 Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ⊤ἡμᾶς καταδουλώσουσιν⁚· ⸂οἷς
οὐδὲ⸃ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλή-
6 θεια τοῦ εὐαγγελίου ⸀διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ δὲ
2 K 11,23! Dt 10,17. τῶν δοκούντων εἶναί τι, — ὁποῖοί ποτε ἦσαν
Sir 32[35],16. R 2,11! οὐδέν μοι διαφέρει· πρόσωπον [ὁ] θεὸς ἀνθρώπου
2. οὐ λαμβάνει — ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσ-
1,15 s. 1 T 2,7. 7 ανέθεντο, ˈἀλλὰ τοὐναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευ-
Act 9,15 p!; 15,12. R 1,5. μαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος
8 τῆς περιτομῆς, ˈὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀπο-
στολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ
! K 3,10! J 1,42. 9 ἔθνη, ˈκαὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι,
Act 2,17! 2 K 11,23! ⸂Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς⸃ καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες
Ap 3,12. στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾷ
2. κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς
Act 11,29! 10 τὴν περιτομήν· μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημο-
νεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.
Act 11,27. 11 ˈὍτε δὲ ἦλθεν ⸀Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσ- 3
Act 10,15.28. 12 ωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. πρὸ
Act 12,17! (L 15,2.) τοῦ γὰρ ἐλθεῖν ⸀τινας ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν
Act 11,3. ἐθνῶν ⸁συνήσθιεν· ὅτε δὲ ⸀²ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ
Prv 29,25. ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς⁚·
13 ˈκαὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ [καὶ] οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι,
ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑπο-
14 κρίσει. ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν
5. πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ
1 T 5,20. ⸀Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων· εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρ-

---

4 °Mcion | ⊤μη *G* | ⁚, — H *5* ⸂ουδε sy^p Mcion Ephr, Graeci *apud* Ambst : — *D** Ir^lat Tert Ambst Pelag; h^r | ⸀διαμενη *AGpc* *6* [+ 𝔓46 ℌ *1912 al*; T : — ***BCℜDGpm***; W *9* ⸂Ιακ. *Α*. : Ιακ. κ. Πετρος 𝔓46 *r*. : Π. κ. Ιακ. ***DG*** it Mcion Or Ambst *11* ⸀Πετρος ***ℜDGpm*** sy^h Mcion *12* ⸀τινα 𝔓46 *d e g^c r** | ⸁-θιον 𝔓46 | ⸀²ηλθεν 𝔓46 ***BℵD*Gal*** it Or; h^r | ⁚, W : . H *13* [+ ℌ***ℜDGpl*** itsy; T : — 𝔓46***B*** *1739 f* vg Or; W *14* ⸀Πετρω ***ℜDGpl*** itsy^h

χων ἐθνικῶς ⸂καὶ ⸀οὐχ Ἰουδαϊκῶς ζῇς⸃, ⸁πῶς τὰ
ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν; Ἡμεῖς φύσει Ἰου- 15
δαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί·, ¦ εἰδότες °δὲ 16
ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν
μὴ διὰ πίστεως ⸉Χριστοῦ Ἰησοῦ⸊, καὶ ἡμεῖς εἰς
⸉2 Χριστὸν Ἰησοῦν⸊ ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν
ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ⸀ὅτι
ἐξ ἔργων νόμου **οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα** σάρξ. εἰ 17
δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὑρέθημεν
καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ⸀ἆρα Χριστὸς ἁμαρτίας διά-
κονος; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα 18
πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω.
¦ ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ἵνα θεῷ ζήσω. 19
Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ¦ ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ 20
ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει
ζῶ τῇ τοῦ ⸂υἱοῦ τοῦ θεοῦ⸃ τοῦ ⸀ἀγαπήσαντός με
καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Οὐκ ἀθετῶ 21
τὴν χάριν τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιο-
σύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν⸆, οἷς 3
κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη⸆ ἐσταυ-
ρωμένος; τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ 2
ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πί-
στεως; ¦ οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι 3
νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ; 4
56 εἴ γε καὶ εἰκῆ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα 5
καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν ἐξ ἔργων νόμου ἢ
ἐξ ἀκοῆς πίστεως; Καθὼς Ἀβραὰμ **ἐπίστευ-** 6
σεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.
5 ¦ γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι ⸉υἱοί 7

Gn 8,21. Ps 143,2. 3,2. R 3,20.28; 4,5; 11,6. E 2,8. — Act 15,10 s. — R 6,10; 7,6. — R 8,9; 14,8. Kol 3,4. 2K 10,3. E 3,17. J 18,1; 17,23. 1 J 3,16. 1,4! 1 T 2,6. — L 24,25. — 2,16. 2 K 3,8. — Act 11,17. 3,14 s. H 4,2! — H 4,2! — Gn 15,6. R 4,3. — 29. (L 16,24.)

14 ⸂4 1—3 ℜ*D* vg^cl : 4 𝔓46 *917 d* Ambst | ⸀(*vix*) *ουχ* ℵ**AC 69 al*; T h „MSS" : *ουχι BD*H al*; W : *txt* ℜ*G al* | ⸁*τι* ℜ*al* *15* ⁝ W *16* ○ 𝔓46 *A*ℜ*al* sy | ⸉ 𝔓46 ℵ*C*ℜ*DG pl*; S : *txt BA 33* | ⸉2 𝔓46 *BH 33 1611 pc d* sy; Wh | ⸀*διοτι C*ℜ*pm* *17* ⸀(ἄρα Lachmann) *20* ⸂*θεου και Χριστου* 𝔓46 *BD*G*; Wh^r | ⸀(3, 13) *αγορασαντος* Mcion Rufin. *3,1* ⸆(5, 7) *τη αληθεια μη πειθεσθαι C*ℜ *pl* vg^cl sy^h; h^r | ⸆ *εν υμιν* ℜ*DG pm* it vg^cl sy^h; S *7* ⸉ *AC*ℜ*DG pl*; S : *txt* 𝔓46 *B*ℵ** pc*

8 εἰσιν⌝ Ἀβραάμ. προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ
πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ θεός, προευηγγελίσατο
Gn 18,18; 12,3. Act 3,25. τῷ Ἀβραὰμ ὅτι **ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα**
R 4,16. H 2,16. 9 **τὰ ἔθνη**. ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν
10 τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου 6
Act 15,10. Jc 2,10. εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰσίν· γέγραπται γὰρ ὅτι **ἐπι-**
Dt 27,26. **κατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ⊤πᾶσιν τοῖς γεγραμ-**
μένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά.
Hab 2,4. R 1,17. H 10,38. 11 ⸀ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ
R 10,5. 12 δῆλον, ὅτι **ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται**· ὁ δὲ
Lv 18,5. νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' **ὁ ποιήσας αὐτὰ**
4,5. 13 ⊤**ζήσεται ἐν αὐτοῖς**. Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ
R 8,3. 2 K 5,21. Dt 21,23. τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατ-
Act 5,30. άρα, ὅτι γέγραπται· **ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμά-**
E 1,3. 14 **μενος ἐπὶ ξύλου**, ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ
Ἀβραὰμ γένηται ἐν ⸉Ἰησοῦ Χριστῷ⸊, ἵνα τὴν ⸀ἐπαγ-
γελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.
R 3,5! 15 ⸀Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω⁚ ⸀ὅμως ἀνθρώπου 7
κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδια-
Gn 12,7; 13,15; 17,7; 22,18; 24,7. 16 τάσσεται. τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγε-
λίαι **καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ**. οὐ λέγει· καὶ τοῖς
(29. R 4,16.) σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός·
17 **καὶ τῷ σπέρματί σου**, ⸀ὅς ἐστιν Χριστός. τοῦτο
δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ
Ex 12,40. R 4,15 ⊤ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονὼς νό-
μος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγε-
R 11,6. 18 λίαν. εἰ γὰρ ⸀ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ
ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κε-
R 4,15! 19 χάρισται ὁ θεός. Τί οὖν ὁ ⸀νόμος; τῶν παρα-
βάσεων χάριν προσετέθη⸊, ἄχρις ⸀ἂν ἔλθῃ τὸ σπέρμα
Act 7,53! ᾧ ἐπήγγελται, διαταγεὶς δι' ἀγγέλων⁚, ἐν χειρὶ με-

10 ⊤εν ***ℜDGpm*** Or ***12*** ⊤ανθρωπος ***ℜpm*** Cl ***14*** ⸉P46 ***ACℜDGpl***; Th: *txt* ***Bℵ*** | ⸀ευλογιαν P46***D*Gpc*** it Mcion Ambst Ephr ***15*** ⁚· H | ⸀(ὁμῶς comm) ***16*** ⸀ὃ ***D**** *81* Ir[lat] Tert: οὗ ***G*** ***17*** ⊤εις Χριστον ***IℜDGpl*** itsy ***18*** ⸀δια P46. ***19*** ⸉ν.; των παραδοσεων (πραξεων ***dm***) χαρ. ετεθη ***D**** (***dm***) : ν. των πραξεων P46. : ν. τ. πρ.; ετεθη ***G*** Ir Ambst | ⸀οὗ P46***ℌℜDGpl*** Ir; Th: *txt* ***Bpc*** Cl | ⁚—, W

σίτου. ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ θεὸς 20 H 9,15!
εἷς ἐστιν⁚. ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν 21 R 7,7; 8,2–4.
[τοῦ θεοῦ]; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος
ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ⸀ὄντως ⸂ἐκ νόμου ἂν
ἦν⸃ ἡ δικαιοσύνη· ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ 22 R 3,9–19; 11,32.
τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ
πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.
ˈΠρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον 23 4,3.
ἐφρουρούμεθα ⸀συγκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν (1 P 1,5.)
πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παιδαγω- 24 1 K 4,15.
γὸς ἡμῶν ⸀γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως Act 21,21.
δικαιωθῶμεν⁚· ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι 25 R 10,4.
ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ 26 4,5. J 1,12! R 8,17.
ἐστε διὰ °τῆς πίστεως ⸂ἐν Χριστῷ⸃ Ἰησοῦ· ὅσοι γὰρ 27 R 6,3.
εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. R 13,14. E 4,24.
ˈοὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος 28 R 10,12. 1 K 12,13.
οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· ⸀πάντες Kol 3,11. J 17,21!
γὰρ ὑμεῖς ⸂εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ⸃ Ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς 29 7. R 9,7. (16.) R 4,16.
Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατ' 4,7!
8 ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρό- 4
νον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει
δούλου κύριος πάντων ὤν, ˈἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους 2
ἐστὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ
πατρός. οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ 3 3,23. Kol 2,20! 5,1.
τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ⸀ἤμεθα δεδουλωμένοι· ὅτε 4
δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν Mc 1,15. E 1,10.
ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, Gn 3,15. L 2,21.
γενόμενον ὑπὸ νόμον, ˈἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξα- 5 3,13.26. R 8,15.
γοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι 6
δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ⸋ὁ θεὸς⸌ τὸ πνεῦμα ⸋²τοῦ
υἱοῦ⸌ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ⸀ἡμῶν, κρᾶζον· αββα Mc 14,36.

---

20 ⁚· W **21** [+ 𝔖𝔎D(G) *pl* latsy; T : ! — 𝔓⁴⁶ B *d* Ambst; W | ⸀αληθεια G (*ex* lat?) | ⸂1 2 4 3 ℵ *al*; Th¹ : 3 1 2 4 𝔎 *pm* : 1 2 4 D* *al*; h² : 1 2 G : εν νομω ην αν 𝔓⁴⁶ : εν ν. αν ην B; ℌ : *txt* A C **23** ⸀συγκεκλεισμενοι C 𝔎 *pl* Cl; 𝔖 **24** ⸀εγενετο 𝔓⁴⁶ B Cl^pt | ⁚. W (*sequ. nov. sect.*) **26** ○ 𝔓⁴⁶ P 5 *gig* Cl | ⸂Χριστου 𝔓⁴⁶ (𝔖 1739 *pc*) **28** ⸀ἅπ- ℵ A; T | ⸂εστε Χριστου 𝔓⁴⁶ (ℵ*) A. **4,3** ⸀ημεν 𝔖𝔎 *pl* Cl : *txt* 𝔓⁴⁶ ℵ D* G 33 *pc* **6** ⸋ B 1739 *t* sa Tert; W | ⸋² 𝔓⁴⁶ (Mcion?) | ⸀υμ- 𝔎 *al* vg^cl sy

3,29. R 8,16 s. 7 □ὁ πατήρ⸌. ὥστε οὐκέτι °εἶ δοῦλος ἀλλὰ υἱός· εἰ
δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος ⸀διὰ θεοῦ⸌.
Act 17,28. 1 Th 4,5. 8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε
9 τοῖς °φύσει μὴ οὖσιν θεοῖς· νῦν δὲ γνόντες θεόν,
J 10,14! μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέ-
1 K 12,2. Kol 2,20! φετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα,
R 14,5. 10 οἷς πάλιν ἄνωθεν ⸀δουλεῦσαι θέλετε; ἡμέρας ⸀πα-
Kol 2,16. ρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς⁚.
2,2 2 J 8. 11 ¹φοβοῦμαι ὑμᾶς μή πως εἰκῇ ⸀κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.
1 K 11,1. 2 K 2,5. 12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, * ἀδελφοί, 57
13 δέομαι ὑμῶν. οὐδέν με ἠδικήσατε· ¹ οἴδατε δὲ ὅτι
Act16,6. 1K 2,3. δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ
14 πρότερον, ¹ καὶ τὸν πειρασμὸν ⸀ὑμῶν ⸆ἐν τῇ σαρκί
Mt 10,40! Act 14,11 s. μου οὐκ ἐξουθενήσατε □οὐδὲ ἐξεπτύσατε⸌, ἀλλὰ ὡς
J 13,20. ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.
15 ¹ ⸀ποῦ οὖν ⸆ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν
ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες
Is63,10. Am5,10 J 8,45. E 4,15. 16 ἐδώκατέ μοι. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀλη-
1,7. Act 20,30. 17 θεύων ὑμῖν⁚; ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκ-
Ph 2,21. 18 κλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε⸆. κα-
λὸν δὲ ⸆⸀ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μό-
1 K 4,15! 19 νον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς⁚, ¹ ⸀τέκνα μου,
οὓς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν
2 J 12. 20 ὑμῖν⁚· ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ
ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.
9; 3,23. 21 Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν 4 ⁝
Gn 16,15. Gn 21,2.9. 22 νόμον οὐκ ⸀ἀκούετε; γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ
δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἕνα
R 9,7–9. 23 ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ἀλλ' ὁ [μὲν] ἐκ τῆς παιδίσκης

6 □(Beza *cj*) ***7*** ° ***G*** | ⸂ *δια* (+ *Ιησου 431*) *Χριστου 81* (*431*) Hier; h^{r2}: *θεου δια* (+ *Ιησου 326 al* sy) *Χριστου* ***ℜDpl***; h^{r1}: *δια θεου* ***G***; h^{r3}: Dei aeth arm; h^{r4}: (R 8,17) *μεν θεου, συγκληρονομος δε Χριστου* ***Ψ*** : *txt* 𝔓^{46}ℌ lat Cl Ambst ***8*** ° ***K*** *dm* Ir^{lat} Ambst ***9*** ⸀ *-ευειν rell*; h : *txt* ***Bℵ***. ***10*** ⸀ *-ρουντες* 𝔓^{46}. | ⁚ ; T ***11*** ⸀ *εκοπιασα* 𝔓^{46}*1739*. ***14*** ⸀ *μου* 𝔓^{46}***Cℜpm*** : *— 69 al* : *txt* ℌ***D*G*** | ⸆ *τον* ***Cℜpl***; S | □ 𝔓^{46}. ***15*** ⸀ *τις* ***ℜDpm*** sy^{h} | ⸆ *ην* ***ℜD***(***G***)*al* it : *εστιν 103 f* vg : *txt* 𝔓^{46}ℌ***L*** *1912 pm* ***16*** ⁚ . W ***17*** ⸆ (1 K 12, 31) *ζηλουτε δε τα κρειττω χαρισματα* ***D*G*** it Ambst ***18*** ⸆ *το* ***ℜDGpm*** | ⸀ *-σθε* ***Bℵpc*** vg Or | ⁚ . T ***19*** ⸀ *τεκνια* ***ACℜpl*** Cl; ℋ : *txt* ***Bℵ*D*Gpc*** it Mcion | ⁚ , T : . W ***21*** ⸀ *αναγινωσκετε* ***DGpc*** lat sa ***23*** [+ ℌ ***ℜDGpl***; T : — 𝔓^{46}***B*** *f* vg; W

κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας Gn 17,16.
⸂διὰ τῆς⸃ ἐπαγγελίας. ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· 24
αὗται γάρ εἰσιν δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους 5,1. R 8,15.
Σινά, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἁγάρ. ⸋τὸ 25
⸂δὲ Ἁγὰρ⸃ ⸰Σινὰ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ·⸌ ⸀συστοι-
χεῖ δὲ⸍ τῇ νῦν Ἰερουσαλήμ, δουλεύει γὰρ μετὰ
τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω Ἰερουσαλὴμ ἐλευ- 26 H 12,22. Ap 21,2.
θέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν μήτηρ ⸆ἡμῶν· ⸋γέγραπται γάρ· 27

εὐφράνθητι, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, Is 54,1.
ῥῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὠδίνουσα·
ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου
μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.

⸋⸀ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα 28 23.
⸁ἐστέ. ἀλλ᾽ ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς 29 Gn 21,9.
ἐδίωκεν τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. ἀλλὰ 30
τί λέγει ἡ γραφή; **ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν** Gn 21,10.12. J 8,35.
υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ ⸀κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς
παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ ⸂τῆς ἐλευθέρας⸃. ⸀διό, 31 3,29; 5,1.
ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα ἀλλὰ τῆς
ἐλευθέρας⸇. J 8,36!
5 ⸂Τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσεν· στή- 1 K 16,13! 4,5.31.
κετε οὖν⸃ καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε⸇. Act 15,10.
Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέ- 2 2K 10,1. (Act 15,1.)
μνησθε Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. μαρτύ- 3 1,9! R 2,25. Jc 2,10.
ρομαι δὲ ⸰πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ
ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ⸀ποιῆσαι. κατ- 4
ηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαι- R 1,13.
οῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. ἡμεῖς γὰρ πνεύματι 5 R 8,23.25.

23 ⸂δι P^{46} ℵ *A C al*; 𝔋 **25** ⸋(Bentley *cj*) | ⸂δε P^{46} Ambst sa : *γαρ* ℵ *C G* lat Or; Th : *γαρ Αγαρ* 𝔐 *pm* sy; S : *txt* ***B A D** al* sy^{hmg} | ⸰*d* | ⸀*η* (— ***D****) *συστοιχουσα* (***D****)*G* lat **26** ⸆*παντων A* 𝔐 *pl* sy^{h}; $ **28** ⸀*ημ-* et ⸁*εσμεν* ℵ *A C* 𝔐 *pm f* vg sy; 𝔋 : *txt* P^{46} ***B D* G** 33 al* it sa Ir **30** ⸀*-ση A C* 𝔐 *G al*; S | ⸂*μου Ισαακ* ***D* G*** it Ambst **31** ⸀*αρα* P^{46} 𝔐 *al* | ⸇, h^{81} (*vide* 5,1) **5,1** ⸂1—6 ***D**** *614 pc* : , *ῇ ελ. ημ. Χρ. ηλευθερωσεν. στηκετε* lat (Mcion, Ephr) : *eadem* + *ουν G* Or; h^{81} : *Τη ελ.* (+ *ουν* 𝔐; h^{88}) *ῇ Χρ. ημ.* (⸉ *ημ. Χρ. al*; h^{84}) *ηλευθ. στηκ.* 𝔐 *pm*; h^{82} : (*Επ ελ. ημ. Χρ. ηλ.· στηκ. ουν* h^{85} *cj*) : *txt* 𝔖 *al* | ⸇. — H **3** ⸰***D* G*** *1739 pc* it got arm | ⸀(Mt 5,17) *πληρωσαι 440 pc* sy^{h} Mcion

R 8,19. 6 ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. ἐν
1 K 7,19! 1 T 1,5. Jc 2,18. γὰρ Χριστῷ °Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε
ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.
7 ¦Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν ⸆ἀληθείᾳ μὴ
1,6. 8 πείθεσθαι⸆; ἡ πεισμονὴ °οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος
Mt 16,6! 9 ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ⸀ζυμοῖ.
2 K 7,16! Ph 1,14! 10 ¦ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ⸋ἐν κυρίῳ⸌ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρο-
1,7. 2 K 11,15. νήσετε· ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα,
6,12. 11 ὅστις ἐὰν ᾖ. Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν °ἔτι
Ph 3,18. 1 K 1,23. κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ
Ps 12,4. 12 σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ⸀Ὄφελον καὶ ⸁ἀποκόψον-
ται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς.
1 P 2,16. (R 7,8.) 13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· 11
1 K 8,9. μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί,
14 ἀλλὰ ⸂διὰ τῆς ἀγάπης⸃ δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ γὰρ
Lv 19,18. Mt 7,12; 22,40. πᾶς νόμος ἐν ⸂ἑνὶ λόγῳ⸃ ⸀πεπλήρωται, ἐν τῷ· ἀγα-
R 13,8–10. 15 **πήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.** εἰ δὲ ἀλ-
λήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ'
25. 16 ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. Λέγω δέ, πνεύματι περι- 58
πατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε.
R 7,15.23. Jc 4,1.5. 17 ¦ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ
1 P 2,11. πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός, ταῦτα ⸀γὰρ ἀλλήλοις
ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἃ ἐὰν θέλητε ταῦτα ποιῆτε.
R 6,14; 8,14. 18 ¦εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον.
Mt 7,16. R 1,28! 19 ¦φανερὰ δέ ἐστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστιν
20 ⸆πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, ¦ εἰδωλολατρία,
φαρμακεία, ἔχθραι, ⸀ἔρις, ⸁ζῆλος, θυμοί, ἐριθεῖαι,
21 διχοστασίαι, αἱρέσεις, ¦φθόνοι⸆, μέθαι, κῶμοι, καὶ
1,9! τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν καθὼς ⸆προεῖ-
E 5,5! πον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ

---

6 ° *B* Mcion Cl.; [H] **7** ⸆ τη 𝔓46 *C𝔐DG pl*; S | ⸆ ; *et* ⸆ μηδενι πειθεσθε *G* it vg[s] **8** ° *D* pc* it Or Ephr; h[r] **9** ⸀ δολοῖ *D** lat Mcion; h[r] **10** ⸋ *B* **11** ° *D*G* it Ephr **12** ⸀ αρα 𝔓46. | ⸁ -ψωνται 𝔓46 *DG* **13** ⸂ τη αγαπη του πνευματος *DG 104* it vg[cl] sa got Ambst **14** ⸂ υμιν Mcion.: υμ. εν ενι λογω *D*G* it Ambst: ολιγω *1611* sy[h] Ephr | ⸀ πληρουται *𝔐DG pm* **17** ⸀ δε *AC𝔐 pl*; S: *txt* 𝔓46 *B*א**D*G* lat **19** ⸆ μοιχεια *𝔐D(G) pl* it sy[h] Ir **20** ⸀ ερεις *C𝔐G al* lat Mcion Cl; h | ⸁ ζηλοι א*C𝔐 pl* lat Mcion Cl; h **21** ⸆ φονοι *AC𝔐DG pl* lat; W: *txt* 𝔓46 *B*א *33 pc* Mcion Ir Cl Or | ⸆ και *AC𝔐D pl* Mcion Ir Cl; h

οὐ κληρονομήσουσιν. ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύμα- 22 E 5,9. 2 K 6,6. 1 T 4,12; 6,11.
τός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, 2 T 2,22. 2 P 1,5.
χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, ˈπραΰτης, ἐγκρά- 23 1 T 1,9. 2 P 1,6!
τεια⊤· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστιν νόμος. οἱ 24 R 6,6; 8,9.13! Kol 3,5.
δὲ τοῦ Χριστοῦ °Ἰησοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν 1 P 2,11.
τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν 25 16. R 8,4.
πνεύματι, ⸉πνεύματι καὶ⸊ στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα 26
κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ⸀ἀλλήλοις φθο- Ph 2,3.
νοῦντες⁚. Ἀδελφοί⁚², ἐὰν καὶ προλημφθῇ ⸀ἄνθρω- 6 Mt 18,15! Jc 5,19.
πος ἔν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ
καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραΰτητος, 1 K 4,21; 10,12.
σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. Ἀλλήλων 2
τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ⸀ἀναπληρώσετε τὸν J 13,34! 1 K 9,21.
νόμον τοῦ Χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι μηδὲν 3 1 K 8,2. 2 K 12,11. Tt 1,10.
ὤν, φρεναπατᾷ ἑαυτόν. τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκι- 4 2 K 13,5.
μαζέτω °ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ
καύχημα ἕξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον⁚· ἕκαστος 5 R 14,12.
γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. Κοινωνείτω δὲ 6 1 K 9,14. R 15,27.
ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶ-
σιν ἀγαθοῖς. °Μὴ πλανᾶσθε, θεὸς οὐ μυκτηρί- 7 Jc 1,16.
ζεται. ⸀ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, ⸁τοῦτο καὶ
θερίσει· ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ 8 R 8,6.13. E 4,22. J 6,63; 3,6.
τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Kol 2,22.
πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον.
ˈτὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ⸀ἐγκακῶμεν· καιρῷ 9 2 Th 3,13. H 12,3.
γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. Ἄρα οὖν ὡς 10
καιρὸν ⸀ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάν- 2 P 1,7.
τας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

12 Ἴδετε ⸀πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ 11 1 K 16,21!
ἐμῇ χειρί. Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, 12 Ph 3,18.

23 ⊤ αγνεια *D**G* it vg[cl] Ir 24 ° 𝔓[46] ℜ *DG* lat sy[p] Mcion Cl 25 ⸉21 Ψ : 1 𝔓[46] *D g* 26 ⸀-λους *BG***pm* Cl; h 26.6,1 ⁚, *et* ⁚². W 1 ⸀τις εξ υμων *P* : ανθρ. εξ υμων Ψ (69) *pc* sy 2 ⸀-σατε ℌ ℜ *D pl* Cl; H : *txt* (𝔓[46]) *BG pc* lat sy[p] Mcion 4 ° 𝔓[46] *B* sa; [H] | ⁚, H 7 ° Mcion | ⸀α *et* ⸁ταυτα 𝔓[46]. 9 ⸀εκκ- *C* ℜ (*G*) *pl*; δ 10 ⸀ εχωμεν *B** ℵ *69 al*; HT : *txt* 𝔓[46] *ACℜDG pm* latt Mcion Cl 11 ⸀ηλ- 𝔓[46] *B** *33*; h : ποικιλοις *642*

5,11! οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα
13 τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ [Ἰησοῦ]˙ μὴ ⸀διώκωνται˙². οὐδὲ
γὰρ οἱ ⸀περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν,
2 K 11,18. ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ
14 σαρκὶ καυχήσωνται. ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι
1 K 1,31; 2,2. L 14,27 p. εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται κἀγὼ
1 K 7,19! 2 K 5,17! 15 κόσμῳ. ⸂οὔτε γὰρ⸃ περιτομή τί ⸀ἐστιν οὔτε ἀκρο-
16 βυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. καὶ ὅσοι τῷ κανόνι
Ps 125,5; 128,6. Ph 3,3.16. τούτῳ ⸀στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος,
(1 K 10,18.) καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ.
Mt 26,10. 17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω·
2 K 4,10. Ph 3,10. ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ ⸀Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί
μου βαστάζω.
Ph 4,23. 18 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου °ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
2 T 4,22. Phm 25. μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

Act 18,19–24; 19,1–20.23–40. 1T 1,3. 2T 1,18; 4,12. Ap 1,11; 2,1.

⸂ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ⸃

1 K 1,2. Kol 1,1 s. 1 Παῦλος ἀπόστολος ⸉Χριστοῦ Ἰησοῦ⸊ διὰ θελή-
ματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις ⸀τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] (70(
R 1,7! 2 καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ
εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.
2 K 1,3! 3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ⸋καὶ πατὴρ⸌ τοῦ κυρίου ἡμῶν 1
G 3,14. Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐ-
2,6. λογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ,

---

12 [+ 𝔓⁴⁶*B 69 1175.*; W : — *rell*; T | ˙ — H | ⸀-*κονται* 𝔓⁴⁶*ACGKLpm*; Th^a : *txt* **BℵD***al* | ˙² · H *13* ⸀-*τετμημενοι* 𝔓⁴⁶*B*𝔎(*G*)*al*; Wh *15* ⸂(5, 6) *εν γαρ Χριστω Ιησου ουτε* ℌ𝔎*DGpl* lat : *txt* 𝔓⁴⁶*BΨ 1739 pc* sy Aug | ⸀*ισχυει* 𝔎*pl f* vg sy^h *16* ⸀-*σωσιν* 𝔓⁴⁶. : -*χουσιν AC*DGpc* it *17* ⸀*Χριστου Ppc* Mcion Cl : *κυριου Ιησ.* 𝔎*pl* vg^cl; S : *κ. Ι. Χριστου ℵd* : *κ. ημων Ι. Χρ. D*Gpc* sy^p : *txt* 𝔓⁴⁶*BAC* f* vg^codd *18* ○*ℵP 69 pc*; [H]

Subscriptio: *εγραφη απο Ρωμης* 𝔎*al* sy + *υπο Παυλου και των αδελφων* Euthal : + per Titum bo (+ et Lucam arab)

Inscriptio: ⸂ad Laodicenses Mcion.

1 ⸉ *ℵA*𝔎*Gpl* it vg^cl sy^p; S : *txt* 𝔓⁴⁶*BD 33 pc* vg^codd | ⸀*πασιν τ. Apc* vg : — 𝔓⁴⁶*D* | [+*A*𝔎*DGpl* latsy; [TH] : — 𝔓⁴⁶*B*ℵ* 424² 1739* Mcion (Tert) Or; Wh^r *3* ⸋*B*

ˈκαθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ⸉ἐν αὐτῷ⸊ πρὸ καταβολῆς 4 J 13,18! 17,24. 1 P 1,20.
κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώ- 5,27. R 8,29.
πιον αὐτοῦ⁚, ἐν ἀγάπῃ⁚² ˈ προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱο- 5 J 1,12. 1 J 3,1.
θεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ⸀αὐτόν⁚, κατὰ τὴν
εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ˈεἰς ἔπαινον δόξης 6
τῆς χάριτος αὐτοῦ, ⸀ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ Mt 3,17 p. Kol 1,13.
ἠγαπημένῳ⸆, ˈἐν ᾧ ⸀ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ 7 Kol 1,14.20.
τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμά- R 3,25. H 9,22. 18; 2,7; 3,8.16.
των, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς ⸁χάριτος αὐτοῦ, ˈἧς 8
ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς⁚ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρο- Kol 1,9.
νήσει⁚² ˈ⸀γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήμα- 9 3,9. R 16,25.
τος αὐτοῦ⁚, κατὰ τὴν εὐδοκίαν °αὐτοῦ, ἣν προέθετο
ἐν ⸁αὐτῷ ˈ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν και- 10 G 4,4! Tt 1,3. (R 13,9.)
ρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ,
τὰ ⸀ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς⁚· ἐν Kol 1,16.
αὐτῷ⁚², ˈἐν ᾧ καὶ ⸀ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ 11 Act17,4.Kol1,12 3,11. R 8,28.
πρόθεσιν⸆τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βου- 1 K 12,6.
λὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ˈεἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς 12
ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ
Χριστῷ· ἐν ᾧ καὶ ⸀ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον 13 Kol 1,5 s.
τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ⸁ὑμῶν, 1 T 2,4.
ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύ- 4,30. G 3,2!
ματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ˈ⸀ὅς ἐστιν ἀρραβὼν 14 2 K 1,22!
τῆς κληρονομίας ἡμῶν⁚, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περι-
ποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

2 Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν 15 Kol 1,4.9. Phm 4 s.
ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ ⸋τὴν ἀγάπην⸌ τὴν εἰς πάν- R 1,8!
τας τοὺς ἁγίους, ˈοὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ 16 R 1,9. Kol 1,3.
ὑμῶν μνείαν⸆ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου,
ˈἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ 17

---

4 ⸉ εαυτω *G* | ⁚ —, *et* ⁚², *LPal* vg Ambst; H : *txt* itsy^p Or 5 ⸀(αὐ- Elzevier) | ⁚ —, W 6 ⸀εν η *ℜDGpm* | ⸆υιω αυτου *D*G* it vg^{cl} sy^h Mcion Or 7 ⸀εσχ- *ℵ*D** | ⸁(R 2,4) χρηστοτητος *Apc* 8 ⁚, comm | ⁚², W 9 ⸀-ισαι *G* lat | ⁚ —, W | °*DG* it Mcion | ⸁εαυ- *P* Tert Hil. : *txt rell*; (αὐ- Elzevier) 10 ⸀εν *AG* 69 *pm* | ⁚ — · *et* ⁚² · comm 11 ⸀εκληθ- *ADG* it : (επληρωθ- Michelsen *cj*) | ⸆του θεου *DG* 104 *al* 13 ⸀ημ- *AKLal* | ⸁ημ- *Kal* 14 ⸀ὅ P^{46}*ℌGpm*; *ℋ* : *txt ℵℜDal* | ⁚ —, T 15 ⸋ P^{46}*Bℵ*Apc*; H : *txt* *ℜ*(*DG*, ⸉*al*) *pl* latsy; h^r 16 ⸆υμων *ℜ*(⸉*G*) *pm*

1 K 2,5. Kol 1,9 s. πατὴρ τῆς δόξης, ⸀δῴη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ
18 ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, ¦ πεφωτισμένους
Mt 6,22 p. τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας [ὑμῶν], εἰς τὸ εἰδέ-
4,4. Kol 1,5.12.27. R 9,23! ναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ,
7! Dt 33,3 s. Act 20,32. ⸆τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς **κληρονομίας** αὐτοῦ
19 **ἐν τοῖς ἁγίοις**, ¦ καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος
3,20. 2 K 13,4. τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ⸀ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας
Kol 1,11; 2,12. Is 40,26 LXX. κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,
1 P 1,21. 20 ¦ ἣν ⸀ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ⁝ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νε-
Ps 110,1. 2,2; 3,10; 6,12. κρῶν ⁝², καὶ ⸁**καθίσας** ⸆**ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ** ἐν τοῖς ⸀²ἐπου-
R 8,38. 1 K 15,24. Ph 2,9. 21 ρανίοις ¦ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ
Kol 1,13.16; δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος
2,10.15. 1 P 3,22. ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ
H 2,5. (2 P 2,10.) Ps 8,7. Mt 28,18! 1 K 11,3! 22 καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ **πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς**
Kol 1,17 s; 2,10. **πόδας αὐτοῦ**, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ
R 12,5! E 4,12; 5,30. 23 πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ¦ ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ
Kol 1,18.24; 2,17 Kol 1,19! πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.
Kol 1,21; 2,13. L 15,24. 2 Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώ- 3
1 P 1,14. 2 μασιν καὶ ταῖς ⸀ἁμαρτίαις ὑμῶν, ¦ ἐν αἷς ποτε πε-
1,21! J 12,31. Act 26,18. ριεπατήσατε κατὰ τὸν ⸀αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου,
Kol 1,13. (1 Th 2,13.) κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ
5,6. Tt 3,3. πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς
3 ἀπειθείας· ἐν οἷς ⸂καὶ ἡμεῖς⸃ πάντες ἀνεστράφημέν
ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦν-
J 3,36. Kol 3,6. τες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν,
(Mt 3,17; 17,5.) καὶ ἤμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί⁝·
Tt 3,4 s. 1 P 1,3. 4 ¦ ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν
5 ἀγάπην °αὐτοῦ ⸂ἣν ἠγάπησεν⸃ ἡμᾶς, ¦ καὶ ὄντας ἡμᾶς
L 15,24.32. 1. J 5,25! νεκροὺς ⸂τοῖς παραπτώμασιν⸃ συνεζωοποίησεν ⸆τῷ

---

17 ⸀δῷ *B 1739*; h²: (δώῃ h¹) *18* [+ 𝔖𝔎*DGpl*; T: — 𝔓⁴⁶*B 33* arm Mcion; W | ⸆και 𝔎*pl* vg^cl sy Or *19* ⸀υμ- *D*GP 33 al* it *20* ⸀-ησεν ℵ𝔎*DGpl*; h: *txt BApc* | ⁝, *et* ⁝² —, W ⸁εκαθισεν 𝔎*DGpm* | ⸆αυτον 𝔖*al* sy Or; T: *txt B*𝔎*DGpm* lat | ⸀²ουρανοις *Bpc* *2,1* ⸀επιθυμιαις *B*. *2* ⸀χανονα sy^pal *3* ⸂και υμ- *A*D**. : — *GL* | ⁝ — H *4* °𝔓⁴⁶*D*Gpc* it — ⸂ηλεησεν 𝔓⁴⁶*d g* Ambst *5* ⸂τ. σωμασιν 𝔓⁴⁶. : ταις αμαρτιαις *D**(*G*) lat : τοις παρ. και ταις αμ. Ψ : εν τ. παρ. κ. ταις επιθυμιαις *B* : (— Debrunner *cj*) | ⸆εν 𝔓⁴⁶*Bpc* vg^cl; Wh

Χριστῷ, —⸆ χάριτί ἐστε σεσῳσμένοι, — ˈκαὶ συνή- 6 Act 15,11. R 8,10. Ph 3,20.
γειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν 1,8.
Χριστῷ Ἰησοῦ, ˈἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς 7
ἐπερχομένοις ⸉τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος⸊ τῆς χάρι- 1,7.
τος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ
71 Ἰησοῦ. τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσῳσμένοι διὰ⸆ πί- 8 R 3,24. R 9,16. G 2,16!
στεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον·
ˈοὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. ˈαὐτοῦ γάρ 9.10 1 K 1,29!
ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ
ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ θεὸς ἵνα ἐν Kol 1,10. Tt 2,14.
αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

⸀Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν 11 5,8. R 11,17.
σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομέ- Act 11,3.
νης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου⁚, ˈὅτι ἦτε τῷ 12 (R 15,13.)
καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ⁚, ἀπηλλοτριωμένοι 4,18.
τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθη- R 9,4.
κῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι 1 Th 4,13.
ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς 13 Is 57,19. Act 2,39.
οἵ ποτε ὄντες **μακρὰν** ἐγενήθητε **ἐγγὺς** ἐν τῷ αἵ- Kol 1,20.
ματι ⸰τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη 14 Is 9,5. Mch 5,4 G 3,28.
ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν καὶ τὸ μεσό- Kol 2,14 s.
τοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν⁚, ἐν τῇ Kol 1,22!
σαρκὶ αὐτοῦ⁚² ˈτὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ⸋ἐν δόγμασιν⸌ 15 2 K 3,14; 5,17.
καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ⸀αὐτῷ εἰς ἕνα Mt 5,9.
⸁καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, ˈκαὶ ἀποκαταλ- 16 Kol 1,20.22.
λάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ
τοῦ σταυροῦ⁚, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν ⸀αὐτῷ·
ˈκαὶ ἐλθὼν **εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν** 17 6,15! Is 57,19. Zch 9,10.
καὶ ⸰**εἰρήνην τοῖς ἐγγύς**· ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν 18 3,12! J 4,23. H 7,25.
προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς
τὸν πατέρα. ἄρα ⸰οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάρ- 19

---

5 ⸆ οὗ τῇ *D**(*G*) it vg[cl] *7* ⸉τον -ντα -ον *𝔎pl*; 𝔖 *8* ⸆ της *A𝔎pl* *11* ⸀(δι' ὃ comm) | ⁚, — H *12* ⁚ —, W *13* ⸰ 𝔓[46] *B*. *14* ⁚ —, *et* ⁚², H *15* ⸋ 𝔓[46]. | ⸀εαυ- *𝔎DGpm* Mcion : *txt* 𝔓[46] 𝔖 *F al*; (αὐ- H) | ⸁κοιν- 𝔓[46] *G* *16* ⁚ —, H | ⸀εαυ- *G pc* lat *17* ⸰ *𝔎pm* sy Mcion Or *19* ⸰ 𝔓[46vid] *1739 GΨ* Or

3,6. H 8,6; 11,18! 12,22 s. Mt 16,18; 21,42! οικοι, ἀλλὰ °ἐστὲ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰ-
1 T 3,15. Ap 21,14. 20 κεῖοι τοῦ θεοῦ, ˈἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ
Kol 2,7. 1 K 3,9.11. τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου
Kol 2,19. 21 ⊤αὐτοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, ˈἐν ᾧ πᾶσα ⊤οἰκοδομὴ συναρ-
1 P 2,5. 22 μολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν κυρίῳ, ἐν
ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον
τοῦ ⸀θεοῦ ἐν πνεύματι.

Ph 1,7! Kol 1,24. **3** Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χρι- 4
Kol 1,25. 2 στοῦ °Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν⊤ ˈ— εἴ γε ἠκού-
7. 1 K 3,10; 4,1; 9,17. σατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς
3 δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ˈ°ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν
1,9 s. Kol 1,26. ⸀ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα
4 ἐν ὀλίγῳ, ˈπρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι
2 K 11,6. τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ,
Kol 1,26. 5 ˈὃ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν
R 16,25. ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ° ἀπο-
6 στόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι, ˈεἶναι
2,13.16 s. τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτ-
οχα τῆς ἐπαγγελίας ⊤ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ
Kol 1,25.29. 7 εὐαγγελίου, ˈοὗ ἐγενήθην διάκονος κατὰ τὴν δω-
2! ρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ ⸂τῆς δοθείσης⸃ μοι κατὰ
8 τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ˙. ἐμοὶ τῷ ἐλα-
1 K 15,9 s! χιστοτέρῳ πάντων ° ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη˙,
1,7! G1,16; 2,7! ⊤τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον
1,9. R 16,25. Kol 1,16.26. 9 πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, ˈκαὶ φωτίσαι⊤ τίς ἡ οἰκονο-
Ap 4,11. μία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν
Kol 1,26. 10 αἰώνων °ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι⊤, ˈἵνα
1 P 1,12. K 11,10. γνωρισθῇ °νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν
L 15,10. R 11,33! τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποί-
1,11! 11 κιλος σοφία τοῦ θεοῦ˙, ˈ κατὰ ⸀πρόθεσιν τῶν αἰώ-

---

19 ° 𝔎*pm* sy Mcion *20* ⊤ *λιθου* *D*G* latt *21* ⊤ *η* *ACal* *22* ⸀ *Χριστου* *B.* *3,1* ° ℵ**D*Gal*; T | ⊤ *πρεσβευω* *D 467* Ambst : *κεκαυχημαι 1912 pc* *3* ° 𝔓46 *BG d* Ambst; [H] | ⸀ *γαρ εγν.* *G* : *εγνωρισε* 𝔎*al* *5* °! *B* Ambst *6* ⊤ *αυτου* 𝔎*Gpm* it vg^cl; S *7* ⸂ *την -σαν* 𝔎*pm* *7.8* ˙ — *et* ˙ — H *8* ° 𝔓46. | ⊤ *εν* 𝔎*DGpl* *9* ⊤ *παντας* 𝔓46 *BC*𝔎*DG pl* lat sy Mcion; Wh : *txt* ℵ**A 1739* Aug | ° ℵ* Mcion | ⊤ *δια Ιησου Χριστου* 𝔎*pl* *10* ° *G* lat sy^p Mcion Or | ˙ —, W *11* ⸀ *προγνωσιν* Cl.

νων ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ 2,18. J 14,6!
ἡμῶν, ¦ *ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ προσαγω-* 12 R 5,2. H 4,16. 1 P 3,18.
γὴν ἐν ⸀*πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ* 13
αἰτοῦμαι μὴ ⸀*ἐγκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ* Kol 1,24. 2 T 2,10.
ὑμῶν, ⸀*ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν*⁚. *Τούτου χάριν* 14
κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα⸆, ¦ *ἐξ οὗ* 15 L 11,13 p.
πᾶσα πατριὰ ἐν ⸀*οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,*
¦ *ἵνα δῷ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ* 16 1,7! R 9,23! 6,10. Kol 1,11.
δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ R 7,22. 2 K 4,16. 1 P 3,4.
εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, ¦ *κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν* 17 J 14,23! G 2,20.
διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν⁚, *ἐν ἀγάπῃ*⁚² Kol 1,23; 2,7. 1 P 5,10.
ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, ¦ *ἵνα ἐξισχύσητε* 18 Kol 2,2 s.
καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλά- Job 11,8 s.
τος καὶ μῆκος καὶ ⸉*ὕψος καὶ βάθος*⸊, ¦ *γνῶναί τε* 19
τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χρι-
στοῦ, ἵνα ⸂*πληρωθῆτε εἰς*⸃ *πᾶν τὸ πλήρωμα* ⸄*τοῦ*
θεοῦ⸅.
Τῷ δὲ δυναμένῳ ° *ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκ-* 20 R 16,25–27. Jd 24.
περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύ- 1,19. 2 K 13,4. Kol 1,29. Ph 4,7.
ναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, ¦ *αὐτῷ ἡ δόξα ἐν* 21 R 16,27!
τῇ ἐκκλησίᾳ ° *καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς*
γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν.
7226 *Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ* 4 Ph 1,7! 1 Th 2,12!
ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, ¦ *μετὰ* 2 Kol 3,12. Mt 11,29. 1 K 13,4.
πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραΰτητος, μετὰ μα-
κροθυμίας⁚, *ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ,* ¦ *σπου-* 3 Ph 1,27. Kol 3,14 s. (Act 8,23.)
δάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν
τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης· ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, 4 R 12,5! 1 K 12.
καθὼς ° *καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως*
ὑμῶν· ¦ *εἷς κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα·* ¦ *εἷς* 5.6 J 10,16. 1 K 8,6.

---

12 ⸀*τω ελευθερωθηναι* ***D****. (*cf* libertatem *d* Ambst *pro προσαγ.*) **13** ⸀*εκκ-* ***C𝔐G****pl* | ⸀(*ἥ τίς et* ⁚; P. Ewald) **14** ⸆*του κυριου ημων Ιησου Χριστου* ***𝔐DG****pl* lat sy **15** ⸀*-νω* ***P****al* **17** ⁚—, *et* ⁚² · H **18** ⸉ ***ℵA𝔐****pm*; Th : *txt* 𝔓⁴⁶***BCDGI*** *al* lat arm **19** ⸂*πληρωθη* 𝔓⁴⁶***B*** *33*; h | ⸄*εις υμας 33.* **20** ° 𝔓⁴⁶***DG*** lat **21** ° ***𝔐****pm* **4,2** ⁚—, W **4** ° ***B****pc* vg syᵖ; [H]

1 K 12,6. θεὸς ○καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ
R 12,3.6. 1 K 12,11. 7 πάντων καὶ ἐν πᾶσιν⊤. Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη
○ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.
8 ¹διὸ λέγει·
Ps 68,19. Kol 2,15. **ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν,**
⊤ἔδωκεν δόματα ⸀τοῖς ἀνθρώποις.
J 3,13! Mt 12,40. 9 ¹τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη⊤εἰς
1 P 3,19. 10 τὰ κατώτερα ○μέρη τῆς γῆς; ὁ καταβὰς αὐτός
Kol 1,19! ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρα-
1 K 12,5.28–32. 11 νῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς ⸀**ἔδωκεν**
τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ
Ac 21,8! εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,
2 T 3,17. 12 ¹πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων⁚ εἰς ἔργον δια-
1 K 14,26. 1 P 2,5. 1,23! κονίας⁚², εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ,
13 ¹μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα
Ph 3,8. τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως □τοῦ υἱοῦ⸌ τοῦ
Kol 1,28. θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ
1 K 14,20. H 5,13. Jc 1,4. 14 πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, ¹ἵνα μηκέτι ὦμεν νή-
Sir 5,11. H 13,9. πιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ
ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώ-
6,11. πων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης⊤,
G 4,16. 15 ¹⸂ἀληθεύοντες δὲ⸃ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν
1 K 11,3! Kol 2,19. 16 τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ○ἡ κεφαλή, ⊤Χριστός, ¹ἐξ οὗ
πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζό-
μενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας ⸂κατ' ἐνέρ-
γειαν⸃ ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου ⸀μέρους τὴν αὔξησιν
τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ⸁ἑαυτοῦ ἐν
ἀγάπῃ.
17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, 73

---

6 ○ *51 pc* syᵖ Eus | ⊤ *ημιν* **ℜ*DGpm*** latsy Ir *7* ○ ***BD*G Lal***; [H] : *txt* 𝔓⁴⁶ℌℜ*pm* *8* ⊤ *και* ***BC*ℜpm*** Ju; [H] : *txt* 𝔓⁴⁶ℵ****AD*Gal*** lat Mcion Ir | ⸀*εν Gpc* Or Eus *9* ⊤ *πρωτον* ***Bℜpl*** lat; Wh : *txt* 𝔓⁴⁶ℌ***DGI***ᵛⁱᵈ | ○ 𝔓⁴⁶***D*G*** itsyᵖ Cl Or *11* ⸀*δεδ-* 𝔓⁴⁶Clᵖᵗ *12* ⁚, comm | ⁚²—, W *13* □ ***G*** Cl Lcf *14* ⊤ *του διαβολου A*. *15* ⸂*αληθειαν δε ποιουντες G* (*ex* lat?) | ○ ***D*G*** *1739* Cl | ⊤ *ο* ***ℜDGpl*** *16* ⸂*και -γειας* 𝔓⁴⁶. : — ***G*** it Ir | ⸀*μελους* ***ACpc*** vg syᵖ; h | ⸁*αὑ-* ℵ***D*Gal***; T

μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ ⸆ἔθνη περι- R 1,21. 1 P 1,18! (Kol 2,4.6.)
πατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ˈἐσκοτω- 18
μένοι τῇ διανοίᾳ⁚ ὄντες⁚², ἀπηλλοτριωμένοι τῆς 2,12. Kol 1,21. 1 P 1,14.
ζωῆς τοῦ θεοῦ⁚³, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐ- (1 J 5,20.)
τοῖς⁚⁴, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, ˈοἵτινες 19 Mc 3,5. R 11,25. (Kol 3,5.)
⸀ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς
ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ⸂ἐν πλεονεξίᾳ⸃. ὑμεῖς 20
δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, ˈεἴ γε αὐτὸν 21
ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε⁚ ⸂καθώς ἐστιν⸃
⸀ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, ˈἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν 22 1 P 2,1.
προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν R 6,6. Kol 3,9.
φθειρόμενον κατὰ ⸂τὰς ἐπιθυμίας⸃ τῆς ἀπάτης, R 8,13. G 6,8. 2 P 1,4.
ˈ⸀ἀνανεοῦσθαι δὲ ⸆τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν ˈκαὶ 23 R 12,2. (Kol 2,18.)
⸀ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν 24 G 3,27. R 13,14. R 6,4. Kol 3,10.
κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι ⸂τῆς ἀλη- Gn 1,26 s. L 1,75.
θείας⸃.

°Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος **λαλεῖτε ἀλήθειαν** 25 Kol 3,8. Zch 8,16.
ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλ- R 12,5!
λήλων μέλη. **ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε**· ὁ ἥλιος 26 Ps 4,5. Mt 5,22!
μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ ⸆παροργισμῷ ὑμῶν, ˈμηδὲ δίδοτε 27
τόπον τῷ διαβόλῳ. ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, 28
μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ⸂ταῖς ἰδίαις χερ- 1 K 4,12. 1 Th 4,11.
σὶν τὸ ἀγαθόν⸃, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν Tt 3,14.
ἔχοντι. πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν 29 5,4. Mt 15,11.
μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκο- Jc 3,10. Kol 3,16 s; 4,6.
δομὴν τῆς ⸀χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν.
ˈκαὶ °μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, 30 Is 63,10.
ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως⁚. 1,13.
ˈπᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ 31 R 1,28! Kol 3,8. Jc 3,14. Ap 21,4
βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ.

17 ⸆ *λοιπα* 𝔎 *al* sy ***18*** ⁚, 𝔓⁴⁹; W *et* ⁚²—⁴ —, W ***19*** ⸀ *απηλπικοτες* *D*(*G*) *257* latsy^p Ir^lat; h^r | ⸂ *και -ιας* *DG* (*326*) itsy Cl ***21*** ⁚, H | ⸂(*καθώς ἔστ-* ℌ) | ⸀(*-θείᾳ*, h) ***22*** ⸂ *την -ιαν* *D* Tert ***23*** ⸀ *-σθε* 𝔓⁴⁶ *33 69 al* latsy Cl^pt | ⸆ *εν* 𝔓⁴⁹ *B 33 pc*; W ***24*** ⸀ *-σθε* 𝔓⁴⁶ *B**ℵ*K* *69 al* latsy Cl^pt | ⸂ *και αληθειᾳ* *D***G* it ***25*** ° 𝔓⁴⁶ Lcf. ***26*** ⸆ *τω rell*; S : *txt* 𝔓⁴⁹ *B*ℵ**A 1739*. ***28*** ⸂ 4 5 1 2 3 *K al* : 4 5 1 3 *L al* : 1 3 4 5 𝔓⁴⁶·⁴⁹ᵛⁱᵈ *B* vg^codd Ambst; ℌ : 4 5 *P 33 pc* Cl : *txt* ℵ**AD* *G al* it vg^cl sy^p ***29*** ⸀ *πιστεως* *D***G 181* it vg^cl; h^r ***30*** ° 𝔓⁴⁶. | ⁚ comm

Mt 6,14; 18,23–35. 32 ˈγίνεσθε ⸀δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι,
Kol 3,12 s. χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ
Mt 5,45. 1K 11,1! Kol 3,12. 5 ἐχαρίσατο ⸁ὑμῖν. Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ,
2 ὡς τέκνα ἀγαπητά, ˈκαὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ,
25. G 2,20. Ps 40,7. H 10,10. καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ⸀ὑμᾶς καὶ παρέ-
Ph 4,18. δωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ⸁ἡμῶν **προσφορὰν καὶ θυσίαν**
Ex 29,18. Ez 20,41. 3 **τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας.** Πορνεία δὲ καὶ 8
R 1,28! 4,19.) Kol 3,5. ἀκαθαρσία πᾶσα ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω
4,29. Kol 3,8. 4 ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις⁚, ˈ⸀καὶ αἰσχρότης ⸁καὶ
μωρολογία ⸀²ἢ εὐτραπελία, ἃ οὐκ ἀνῆκεν, ἀλλὰ
G 5,19.21. Kol 3,5. 5 μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἴστε γινώσκοντες,
H 13,4. Act 8,21. ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ⸀ὅ
1 K 6,9 s. Ap 21,8; 22,15. ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ
Kol 2,4.8. 6 βασιλείᾳ ⸂τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ⸃. Μηδεὶς ὑμᾶς
Mt 3,7! R 1,18! 2,2. Kol 3,6 s. ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται
ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.
2 K 6,14. 2,11.18. L 16,8! 7 ˈμὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν· ˈἦτε γάρ ποτε
Jc 1,17. 1P 2,9. Mt 5,16! 8 σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς
G 5,22! 9 περιπατεῖτε, — ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ ⸀φωτὸς ἐν πάσῃ
17. R 12,2! 10 ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ, — δοκι-
7. 11 μάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ ⸀κυρίῳ⁚, ˈκαὶ μὴ
R 13,12. J 16,8. συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκό-
1,24. 12 τους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, ˈτὰ γὰρ κρυφῇ γινό-
13 μενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν· τὰ δὲ
J 3,20 s. 1 K 14,24 s. πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται·
14 ˈπᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστιν. διὸ λέγει·
unde? Apc. Eliae? ἔγειρε, ὁ καθεύδων,
Is 26,19; 60,1. R 13,11! J 5,25! καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν,
καὶ ⸂ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός⸃.
Mt 10,16. Kol 4,5. 15 Βλέπετε οὖν ⸉ἀκριβῶς πῶς⸊ περιπατεῖτε, μὴ ὡς 74
Dn 2,8. G 1,4! 16 ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, ˈἐξαγοραζόμενοι τὸν και-

---

32 ⸀*ουν* ***D*G*** it : — 𝔓^{46}***B*** *1739 al* Cl; [H] | ⸁*ημ-* 𝔓^{49}***B𝔎D****al* vg^{codd} sy; Wh **5,2** ⸀*ημας* 𝔓^{46}***𝔎DG****pm* latsy Cl^{pt} | ⸁*υμων* ***B*** *69 pc*; ℋ **3** ⁚ . W **4** ⸀*ἢ* ***AD*G****pc* lat Ir | ⸁*ἢ* ***ℌD*G****pm* lat Ir; T: *txt* 𝔓$^{46.49}$***B𝔎****al* Cl^{pt} | ⸀²*και* 𝔓^{46} *1518* **5** ⸀*ος* ***A𝔎D****pm* Cl; W | ⸂1 4 3 2 ***G*** Ambst : 1 4 𝔓^{46} : *τ. Χρ. του ϑ. 1739** : *τ. υιου τ. ϑ. 1836* **9** ⸀*πνευματος* 𝔓^{46}***𝔎****pm* **10** ⸀*ϑεω* ***D*G****pc* lat | ⁚ · H **14** ⸂*επιφαυσεις του χριστου* ***D**** *e* Ambst, nonnulli *apud* Chr **15** ⸉***A𝔎DG****pl* lattsy; S

ρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. διὰ τοῦτο μὴ 17 Eccl 9,10.
γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ ⸀συνίετε τί τὸ ⸁θέλημα τοῦ 10!
⸀²κυρίου. καὶ μὴ **μεθύσκεσθε οἴνῳ**, ἐν ᾧ ἐστιν 18 Prv 23,31 Lxx. L 1,15; 21,34!
ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, ˡ λαλοῦντες 19 (Act 2,15 s.) Kol 3,16.
ἑαυτοῖς ⸆ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς ⸀πνευμα- Ps 33,2.3.
τικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ⸂τῇ καρδίᾳ⸃ ὑμῶν 1 K 14,15.
τῷ κυρίῳ, ˡ εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν 20 Kol 3,17.
ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ ⸉θεῷ καὶ 1 Th 5,18.
πατρί⸊:, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ ⸀Χρι- 21 1 P 5,5.
3 9 στοῦ:. Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ⸆ ὡς τῷ 22 22—6,9: Kol 3,18—4,1.
κυρίῳ, ˡ ὅτι ἀνήρ ⸉ἐστιν κεφαλὴ⸊ τῆς γυναικὸς ὡς 23 1 P 2,18—3,7. 1 K 14,34!
καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, ⸀αὐτὸς 1 K 11,3!
σωτὴρ τοῦ σώματος. ἀλλὰ °ὡς ἡ ἐκκλησία ὑπο- 24
τάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς
ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυ- 25
ναῖκας⸆, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκ- 1 T 2,6!
κλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ˡ ἵνα 26 2 K 11,2.
αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος J 3,5! H 10,22.
ἐν ῥήματι, ˡ ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἔνδοξον 27 Ps 45,14.
τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἤ 2 K 4,14. Kol 1,22.
τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. 1,4.
ˡ οὕτως ⸂ὀφείλουσιν [καὶ] οἱ ἄνδρες⸃ ἀγαπᾶν τὰς 28
ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ⸋ὁ ἀγα-
πῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ·⸌ οὐδεὶς 29
γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκ- 1 K 7,33.
τρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ ⸀Χριστὸς 1 Th 2,7.
τὴν ἐκκλησίαν, ˡ ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ⸆. 30 1,23! R 12,5!
ˡ **ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος [τὸν] πατέρα καὶ** 31 Gn 2,24 Mt 19,5 p.
[τὴν] μητέρα ⸂καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα

17 ⸀συνιεντες 𝔐(*DG*)*pl* latsy[h] | ⸁φρονημα ℵ*. | ⸀²θεου *A al d* vg[cl] Ephr : *Χριστου* 𝔓[46]. *19* ⸆εν 𝔓[46]*BPpc*; Wh | ⸀πν. εν χαριτι *A*. : — 𝔓[46]*B d* | ⸂εν τ. κ. 𝔐*pm*; S : εν ταις -ιαις *ADG al* lattsy : *txt* 𝔓[46]*B*ℵ* Or *20* ⸉ 𝔓[46]*D*G 69 1175* *20—22* :. Υποτ. et :, αι W *21* ⸀θεου 𝔐*al* Cl : κυριου *K*. *22* ⸆υποτασσεσθωσαν 𝔊 *1611 al* lat aeg Cl[pt]; Wh : -εσθε 𝔐*pm* (⸉ *DG* it) sy Mcion (*vl* = 𝔊) : *txt* 𝔓[46] *B* Cl[pt] Or *23* ⸉ *B 69 pc* Mcion; Wh | ⸀και αυτ. εστιν 𝔐*pl* sy *24* ° *Bpc* *25* ⸆ εαυτων 𝔐*D* (⸉ *P 1739*) *pl* sy; s : υμων *G* (*ex* lat?) *28* ⸂1—4 𝔓[46]*B 33*; W : 2—4 1 *ADGpc* latt Cl : 1 3 4 ℵ𝔐*pl* sy[p]; T | ⸋(P. Schmiedel *cj*) *29* ⸀κυριος 𝔐*al*; S *30* ⸆ (Gn 2, 23) εκ της σαρκος αυτου και εκ των οστεων αυτου 𝔐*DGpl* latt sy Ir; h[r] *31* [*bis* + 𝔓[46]𝔊𝔐*pl*: T : — *BD*G*; W | ⸂κ. προσκ. τη γυναικι α. (— α. ℵ*; T) 𝔓[46](ℵ)*A* (*D*G*) *pc*; Th : — Or Tert; h[r]

32 **αὐτοῦ⸃, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.** τὸ
Ap 19,7. μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς
33 Χριστὸν καὶ [εἰς] τὴν ἐκκλησίαν. πλὴν καὶ ὑμεῖς
οἱ καθ' ἕνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως
ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν
6 ἄνδρα. Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν
Ex 20,12. 2 ὑμῶν [ἐν κυρίῳ]· τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. **τίμα**
Mc 12,28 s! **τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα,** ἥτις °ἐστὶν ἐν-
Dt 5,16. 3 τολὴ πρώτη⁚ ἐν ἐπαγγελίᾳ⁚², ¹**ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ**
Prv 2,2; 3,11; 19,18. Is 50,5. 4 **ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.** Καὶ οἱ πατέρες,
Dt 6,7.20–25. μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε
1T 6,1s. Tt 2,9s. 5 αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου. Οἱ δοῦ-
1 P 2,18. λοι, ὑπακούετε τοῖς ⸉κατὰ σάρκα κυρίοις⸊ μετὰ
2 K 7,15! φόβου καὶ τρόμου ἐν ἁπλότητι °τῆς καρδίας ὑμῶν
6 ὡς τῷ Χριστῷ, ¹μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀν-
1 K 7,22! θρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ ποιοῦντες
2 Chr 19,6. 7 τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ⁚ ἐκ ψυχῆς⁚², ¹μετ' εὐνοίας δου-
8 λεύοντες °ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, ¹εἰδό-
τες ὅτι ἕκαστος ⸂ἐάν τι⸃ ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο
2 K 11,15. κομίσεται παρὰ κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύ-
9 θερος. Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς
Lv 25,43. αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ
αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ
Eccl 5,7. Act 10,34! προσωπολημψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.
1 K 16,13. 10 ⸂Τοῦ λοιποῦ⸃⸆, ⸀ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν 75
2T 2,1. Is 40,26. 1 J 2,14. 11 τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν παν-
R 13,12! 4.14. 1P 5,8s. οπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι
12 πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν
⸀ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς
1,21! 3,3! τὰς ⸂ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας⸃, πρὸς τοὺς κοσμο-

---

32 [+ $\mathfrak{P}^{46}$ℵ*A*𝔐*DGIpm*; T : — *BKal* Mcion; W **6,1** [+ $\mathfrak{P}^{46}$ℵ *AI*^{vid}𝔐*pl* vg sy; T : — *BD*G* it Mcion Cl; W **2** ° *B*; W | ⁚, *et* ⁚² —, h **5** ⸉ 3 1 2 $\mathfrak{P}^{46}$𝔐*DGal*; S | ° ℵ *1739 al*; T **6** ⁚, *et* ⁚² —, H **7** ° *KLpm* **8** ⸂ο εαν *A*(*DG*)*al*; S **10** ⸂το -ον 𝔐*DGpl* | ⸆ αδελφοι μου (— μ. *AG*) (⸉ *A*)𝔐(*G*)*pm* | ⸀ δυν- $\mathfrak{P}^{46}$*B 33* Or.; h **12** ⸀ υμ- $\mathfrak{P}^{46}$*BD*G al* itsy^{p}; h | ⸂ μεθοδιας $\mathfrak{P}^{46}$.

κράτορας τοῦ σκότους ⸆τούτου, πρὸς τὰ πνευμα-
τικὰ τῆς πονηρίας ⸋ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⸌. διὰ τοῦτο 13
ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνη- 11! Sap 5,17–21.
θῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ 5,16. Am 5,18.
ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν περι- 14 Is 11,5; 59,17. L 12,35!
ζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐν- 1 Th 5,8.
δυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, ¹καὶ ὑπο- 15 Is 52,7; 40,9. 2,17. L 2,14.
δησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου Act 10,36.
τῆς εἰρήνης, ¹⸀ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς 16
πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πο- 1 J 5,4. 1 P 5,9.
νηροῦ ⸰τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· καὶ τὴν περικεφα- 17 1 Th 5,8. Is 59,17; 49,2.
λαίαν τοῦ σωτηρίου ⸰δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν Is 11,4. Hos 6,5. H 4,12.
τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ, ¹διὰ πάσης 18 Mt 26,41 p.
προσευχῆς καὶ δεήσεως⁚, προσευχόμενοι ἐν παντὶ Mc 13,33. Kol 4,2.3.
καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες Jd 20.
ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων
τῶν ἁγίων, ¹καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος 19 L 21,15. Act 4,29.
ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρί- R 15,30!
σαι τὸ μυστήριον ⸋τοῦ εὐαγγελίου⸌, ¹ὑπὲρ οὗ πρε- 20 2 K 5,20.
σβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα ⸂ἐν αὐτῷ⸃ παρρησιάσωμαι ὡς
δεῖ με λαλῆσαι. Kol 4,4.

Ἵνα δὲ ⸂εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς⸃ τὰ κατ᾽ ἐμέ, τί 21 Ph 1,12. Kol 4,7.
πράσσω, πάντα ⸉γνωρίσει ὑμῖν⸊ Τύχικος ὁ ἀγαπη- Act 20,4. Kol 4,7.
τὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ, ¹ὃν 22 2T 4,12. Tt 3,12. Kol 4,8.
ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ
περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

Εἰρήνη τοῖς ⸀ἀδελφοῖς καὶ ⸁ἀγάπη μετὰ πίστεως 23
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ 24
χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον 1 P 1,8.
ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.⸆ 1 P 3,4.

---

12 ⸆του αιωνος ℜ*pl*; s | ⸋ 𝔓46. *16* ⸀επι *AℜDGpm* Or; W | ⸰ 𝔓46 *BD*G*; [H] *17* ⸰ *D*G*it *18* ⁚ —, W *19* ⸋ ! 𝔓46vid *BG* Tert Ambst; [H] *20* ⸂αυτο 𝔓46 *B*.; W *21* ⸂2 3 1 ℌ*DGal*; Th : 1 𝔓46 *33*. : *txt Bℜpm* | ⸉ *Aℜpm*; S *23* ⸀αγιοις 𝔓46. | ⸁ελεος *A*. *24* ⸆ αμην. ℜ*Dpl* latsy

Subscriptio: εγραφη απο Ρωμης *Pℜ* : + δια Τυχικου ℜ

Act 16,12–40; 20,6. 1 Th 2,2.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

1 *Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Χριστοῦ Ἰησοῦ* 76
1 K 1,2. Act 20,28! 1 T 3,8. *πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν*
R 1,7! 2 *Φιλίπποις ⸂σὺν ἐπισκόποις⸃ καὶ διακόνοις· χάρις*
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
R 1,8! 3 *⸂Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου⸃ ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ* 1
1,18! 4 *ὑμῶν⁝, ¦ πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων*
5 *ὑμῶν⁝ μετὰ χαρᾶς ⸆τὴν δέησιν ποιούμενος, ¦ ἐπὶ τῇ*
1 J 1,3. 1 K 9,23. *κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ ○τῆς πρώ-*
2,13. 1 K 1,6–8. 1 Th 5,24. 6 *της ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, ¦ πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο,*
ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτε-
7 *λέσει ἄχρι ἡμέρας ⸉Χριστοῦ Ἰησοῦ⸊· καθώς ἐστιν*
δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν,
E 3,1; 4,1. Kol 4,18. 2 T 1,8; 2,9. Phm 1–13. *διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς*
δεσμοῖς μου καὶ ○ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει
τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνούς μου τῆς ⸀χάριτος
R 1,9! 8 *πάντας ὑμᾶς ὄντας. μάρτυς γάρ ⸀μου ⸆ὁ θεός,*
ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ
R 15,14. Kol 1,9. Phm 6. 9 *Ἰησοῦ. Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη*
R 12,2! *ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον ⸀περισσεύῃ ἐν ἐπι-*
H 5,14. 10 *γνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, ¦ εἰς τὸ δοκιμάζειν*
2,15. 1 Th 3,13; 5,23. Jd 24. *ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ*
H 12,11. E 5,9. J 15,5.8. Jc 3,18. 11 *ἀπρόσκοποι εἰς ⸆ ἡμέραν Χριστοῦ, ¦ πεπληρωμένοι*
Am 6,12. E 1,6.12.14. *⸂καρπὸν δικαιοσύνης τὸν⸃ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς*
Mt 5,16. *δόξαν ⸄καὶ ἔπαινον θεοῦ⸅.*
12 *Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ* 2
E 6,21. Kol 4,7. 25! 2 T 2,9. *κατ᾽ ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου*
E 3,1. 13 *ἐλήλυθεν, ¦ ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν*

---

1 ⸂(*συνεπισκ-* ***B³𝔎al*** *r* arm Chr) **3** ⸂*εγω μεν ευχ. τω κυριω ημων* ***D*G*** it Ambst **3.4** ⁝—, *et* ⁝, H **4** ⸆*και* ***G*** **5** ○ ***𝔎DGpm*** **6** ⸉ ***𝔖GKpm***; ***ℌ*** : *txt* 𝔓⁴⁶***B𝔎Dal*** **7** ○ ***AD*Gpc*** | ⸀(*χρειας* Eb. Nestle *cj*) **8** ⸀*μοι* ***ΨDGal*** : — 𝔓⁴⁶ | ⸆*εστιν* ***A𝔎Dpl*** **9** ⸀*-ευση* ***BDal***; Wh **10** ⸆ *την* 𝔓⁴⁶. **11** ⸂*καρπων δικ. των* ***𝔎al*** | ⸄*κ. επ. Χριστου* ***D**** : *κ. επ. μοι* ***G*** : *θεου κ. επ. εμοι* 𝔓⁴⁶.

(4:22F–2:6 | G 1:14-22 F

Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς (4,22.)
λοιποῖς πᾶσιν, ¦ καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν 14
ἐν κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισ- 2,24. G 5,10. 2 Th 3,4.
σοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον ⸂τοῦ θεοῦ⸃ Act 28,31.
λαλεῖν. τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς 15
δὲ καὶ δι᾽ εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν·
¦ ⸉*οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ* 16
εὐαγγελίου κεῖμαι, ¦ οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας °*τὸν Χριστὸν* 17 R 2,8.
καταγγέλλουσιν, οὐχ ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ⸀*ἐγεί-* 7!
ρειν τοῖς δεσμοῖς μου.⸊ *Τί γάρ; ⸂πλὴν ὅτι⸃ παντὶ* 18 L 9,50!
τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγ-
γέλλεται,⸆ *καὶ ἐν τούτῳ χαίρω*⁚· *ἀλλὰ καὶ χαρή-* 1,4; 2,2.17. 4,1.10.
σομαι⁚²· *οἶδα* ⸀*γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς* 19 Job 13,16 Lxx. 2 K 1,11.
σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας Mt 10,20.
τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¦ κατὰ τὴν ⸀*ἀπο-* 20 R 8,19.
καραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυν- 1 P 4,16. 1 J 2,28.
θήσομαι, ἀλλ᾽ ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ
νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, 1 K 6,20.
εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. ἐμοὶ γὰρ τὸ 21 G 2,20. R 8,10 Kol 3,4.
ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. ⸂εἰ δὲ⸃ τὸ 22
ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου⁚, *καὶ τί* J 15,16!
⸀*αἱρήσομαι*⁚² *οὐ γνωρίζω*⁚³. *συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο,* 23 1 Rg 19,4.
τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων °*εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν* Tob 3,6.
Χριστῷ εἶναι, ⸀*πολλῷ* °²*γὰρ* °³*μᾶλλον κρεῖσσον· τὸ* 24 L 23,43. J 14,3. 2 K 5,8.
δὲ ⸀*ἐπιμένειν*⸆ *τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι᾽ ὑμᾶς.*
¦ *καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα*⁚, ⸀*ὅτι μενῶ καὶ* ⸁*παρα-* 25 2,24. Phm 22.
μενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ 12. 1 T 4,15.
χαρὰν τῆς πίστεως, ¦ ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισ- 26
σεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρ-
ουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

---

14 ⸀*κυριου* ***G*** : ! — 𝔓[46] 𝕽 *1739 al r* sy[h] Mcion : *txt* 𝕳 (⸉***D****) *pm* latsy Cl ***16.17*** ⸉17.16 *οι μεν εξ εριθ. . . . οι δε εξ αγ. . .* 𝕽*al* ***17*** ° ***BG*** *1739*; Wh | ⸀*επιφερειν* 𝕽*pm* ***18*** ⸀*οτι* ***B***; W : *πλην* 𝕽***D****pm* | ⸆*αλλα* 𝔓[46]. | ⁚ . T | ⁚², H : . W ***19*** ⸀*δε* 𝔓[46]***B*** *69 pc*; Wh ***20*** ⸀*καραδ-* ***G****pc* : *παραδοσιν 35* ***22*** ⸀*επει* 𝔓[46]. | ⁚ , — 𝕳 | ⸀*-σωμαι* 𝔓[46]***B***. | ⁚² ; h | ⁚³, comm ***23*** ° 𝔓[46]***DG*** | ⸀*ποσω* ***D*G*** it | °² א* 𝕽***DG****pl* latsy | °³ 𝔓[46] *436* Cl ***24*** ⸀*-μειναι* ***B*** *1611 pc*; h | ⸆*εν* 𝔓[46]***B***𝕽***DG****al*; W ***25*** ⁚ —, H | ⸀(*ὅ τι* P. Ewald) | ⸁*συμπ-* 𝕽*pm*

1 Th 2,12! 27 *Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ*
πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς
1 K 15,1! E 4,3. *εἴτε ἀπὼν ⸀ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν*
Act 4,32. R 15,30! *ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει*
28 *τοῦ εὐαγγελίου, ˈκαὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ*
1 K 16,9. *ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ⁝ἥτις ⸂ἐστὶν αὐτοῖς⸃ ἔνδειξις*
2 Th 1,5 ss. *ἀπωλείας, ⸀ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ*
Act 5,41! 29 *θεοῦ· ὅτι ⸀ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ*
μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ
Act 16,22. 30 *αὐτοῦ πάσχειν⁝, ˈτὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον*
εἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ⸋ἐν ἐμοί⸌.
2 K 13,13. 2 *Εἴ ⸀τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ ⸁τι παρα-*
μύθιον ἀγάπης, εἴ ⸀τις κοινωνία πνεύματος, εἴ
2 *⸀²τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, ˈπληρώσατέ μου τὴν*
1,18! R 15,5! *χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην*
3 *ἔχοντες, σύμψυχοι⁝, τὸ ⸀ἓν φρονοῦντες, ˈμηδὲν κατ'*
G 5,26. *ἐριθείαν ⸂μηδὲ κατὰ⸃ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινο-*
R 12,10. *φροσύνῃ ἀλλήλους ⸀ἡγούμενοι ⸆ὑπερέχοντας ἑαυτῶν,*
(21.) 1 K 10,24.33; 4 *ˈμὴ τὰ ἑαυτῶν ⸀ἕκαστοι ⸁σκοποῦντες, ἀλλὰ °καὶ τὰ*
13,5. J 1,1.2; 3,13!; 5 *ἑτέρων⁝ ⸀²ἕκαστοι⁝². τοῦτο ⸆ ⸀φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ*
17,5. (Gn 1,27; 3,5.) 6 *ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ˈὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων*
Is 53,3.11.12. 7 *⸂οὐχ ἁρπαγμὸν⸃ ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ˈἀλλὰ*
Mt 20,28. R 8,3. *ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώ-*
2 K 8,9; 13,4. H 2,14.17. *ματι ⸀ἀνθρώπων γενόμενος⁝· καὶ σχήματι εὑρεθεὶς*
H 2,9; 5,8; 12,2. 8 *ὡς ἄνθρωπος⁝² ˈἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπή-*
L 14,11! J 10,17. R 5,19. Mt 28,18! 9 *κοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ*
Act 2,33! E 1,21. H 1,3 s. *καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ*
(Is 42,8.) 10 *°τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ˈἵνα ἐν τῷ ὀνόματι*

---

27 ⸀-σω *ACℜGpm*; S : *txt* 𝔓46*Bℵ*D*al* **28.29** ⁝(*et* ⁝), H **28** ⸂αυτοις μεν εστιν *ℜpm* | ⸀υμιν *ℜal* : ημιν *C*D*Gal* : *txt* ℌ *1611 al d* **29** ⸀ημ- *Apc* **30** □𝔓46 *81* Tert. **2,1** ⸀*bis* (τι Blass *cj*) | ⸁τις *D*L 33 pc* | ⸀²τι *69 1739 al* : τινα *al* Chr; W **2** ⁝ —, W | ⸀αυτο *ℵ*ACIpc f* vg; h **3** ⸂ἢ *ℜD*Gpm* | ⸀προηγ- 𝔓46*DIal* | ⸆τους 𝔓46*B*. **4** ⸀-στος 𝔓46*ℵCℜDpl*; h : *txt BAGpc* | ⸁-πειτε *ℜpm* : -πειτω *K 1611 pc* sy | °*D*GKpc* it vg[cl] | ⁝. *et* ⁝² —. *ℵ*ACal*; h | ⸀²-στος *ℜpm d* sy : — *G* lat sa **5** ⸆γαρ 𝔓46*ℜDGpl* latsy | ⸀-νεισθω *ℜpl* Or; S **6** ⸂(ουκ απραγμον Reinach *cj*) **7** ⸀-ωπου 𝔓46 Mcion Tert Or[pt] Cypr Hil Ambr | ⁝ —. *et* ⁝², T **9** °*ℜDGpl* Cl; S

Ἰησοῦ **πᾶν γόνυ κάμψῃ** ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων — 1 Rg 19,18. Is 45,23. (Mt 27,29.) J 5,23. Ap 5,13.
καὶ καταχθονίων, ˈ**καὶ πᾶσα γλῶσσα** ⸀**ἐξομολογήσηται** 11 — R 10,9; 14,11.
ὅτι ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ εἰς δόξαν **θεοῦ** — 1K 12, 3.
πατρός.

77 Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπη- 12
κούσατε, μὴ °ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ
νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ — 2K 7,15. 1P 1,17. Ps 2,11. 2 P 1,5.
φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργά- — J 15,5! (R 7,18.)
ζεσθε· ⸆θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ 13 — J 15,4! 1,6. 1 Th 2,13.
θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα 14 — 1 P 4,9. 1 T 2,8.
ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, ˈἵνα 15 — 1,10. Mt 10,16; 17,17. Dt 32,5 Lxx. Mt 12,39!
⸀γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, **τέκνα θεοῦ** ⸂ἄμωμα
μέσον **γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης**, ἐν οἷς — Dn 12,3. Mt 5,14–16! 1 P 2,9.
φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, ˈ⸀λόγον ζωῆς 16 — Act 5,20.
ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, — 1 Th 2,19. 2 K 1,14. Is 49,4;
ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ **εἰς κενὸν ἐκοπίασα**⁝. — 65,23 Lxx. G 2,2!
ˈἈλλὰ εἰ καὶ σπένδομαι⁝² ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λει- 17 — 1 Th 3,5. 2K 12,15. 2 T 4,6.
τουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν⁝³, χαίρω καὶ συγχαίρω — 1,18! R 15,16.
πᾶσιν ὑμῖν· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ 18 — 3,1!
συγχαίρετέ μοι.

2 4 Ἐλπίζω δὲ ἐν ⸀κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως 19 — Act 16,1!
πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ
ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως 20 — 1 K 16,10.
τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυ- 21 — 2 T 4,10.16.
τῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ ⸉Χριστοῦ Ἰησοῦ⸊. τὴν δὲ δο- 22 — G 4,17.
κιμὴν αὐτοῦ ⸀γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν
ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. τοῦτον μὲν 23
οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ⸀ἀφίδω τὰ περὶ ἐμὲ
ἐξαυτῆς· πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς τα- 24 — 1,14! 25. Phm 22.
χέως ἐλεύσομαι⸆. Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπα- 25 — 4,18.
φρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρα-

… -σεται *ACℜDGpm*; Th* : *txt* P⁴⁶*B*ℵ *1611 al* Ir Cl Or **12** ○ *B 33* c. syᵖ Ambst; [H] **13** ⸆ ο *ℜal* **15** ⸀ ητε P⁴⁶*AD**G* latt | ⸂ αμωμητα *ℜDGpl*; S **16** ⸀ (λογω Linwood *cj*) **16.17** ⁝, *et* ⁝², *et* ⁝³ —, comm **19** ⸀ Χριστω *CD**G 1739 pc* it **21** ⸉ P⁴⁶ℌ*DG* latsyᵖ Cl; h : *txt BℜPl* **22** ⸀ οιδατε P⁴⁶. **23** ⸀ (*potius*) απιδω *CℜPl*; W **24** ⸆ προς υμας ℵ**ACal f* vg syᵖ

τιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν
26 τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ¹ἐπειδὴ ἐπι-
ποθῶν ἦν ⸉πάντας ὑμᾶς⸊⸆ ⁚, καὶ ἀδημονῶν, διότι
27 ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. καὶ γὰρ ἠσθένησεν παρα-
2 K 1,9. πλήσιον ⸀θανάτῳ· ἀλλὰ ὁ θεὸς ἠλέησεν αὐτόν,
οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην
28 ἐπὶ λύπην σχῶ. σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτόν,
ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε κἀγὼ ἀλυπότερος
1 K 16,16! 29 ὦ. προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης
30 χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, ¹ὅτι
Act 20,24. διὰ τὸ ἔργον ⸀Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἤγγισεν⁚
Phm 13. ⸁παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ ⁚², ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ
ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας.
2,18; 4,4. 2 K 13,11. 1 Th 5,16. 3 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. 78
τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν
δὲ ⸆ἀσφαλές⁚.
Ap 22,15. 2 K 11,13. 2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς
3 ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. ἡμεῖς γάρ ἐσμεν
R 2,29! G 6,16. ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι ⸀θεοῦ λατρεύοντες καὶ
(Mt 3,9.) R 1,9! R 14,18. καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ
4 πεποιθότες, ¹καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν
2 K 11,18.22. σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί,
L 1,59; 2,21. 5 ἐγὼ μᾶλλον· περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσ-
R 11,1. 2 K 11,22. Act 23,6; 26,5. ραήλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων,
Act 8,3! 6 κατὰ νόμον Φαρισαῖος, ¹κατὰ ⸀ζῆλος διώκων τὴν
L 18,12. ἐκκλησίαν⸆, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενό-
Mt 13,44.46. 7 μενος ἄμεμπτος. °ἀλλὰ ἅτινα ⸉ἦν μοι⸊ κέρδη,
8 ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ μεν-
(Mt 16,26.) οῦν γε °καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ

---

26 ⸉ B.; h | ⸆ ιδειν 𝔖 *D pm* itsy; [H] : *txt* 𝔓⁴⁶ **B 𝔎 G** *al* | ⁚ —, T **27** ⸀ -ατου **B P** *al*; H **30** ⸀ του Χρ. **𝔎 D** *al* : κυριου **ℵ A P** *al*; ℌ : — *C.* : *txt* 𝔓⁴⁶ **B G** *al* | ⁚, *et* ⁚² —, H | ⸁ -βουλ- **C 𝔎** *pl*
3,1 ⸆ το *A**vid *69 pm* | ⁚. — H **3** ⸀ θεῳ **D* P** *pc* latsy : — 𝔓⁴⁶
6 ⸀ -ον **𝔎** *pl*; S | ⸆ θεου **G** *464 al* vg Ambst **7** ° 𝔓⁴⁶ ℵ* **A G** *pc d*; T | ⸉ **B L** *pc* lat; W **8** ° 𝔓⁴⁶vid ℵ* *1739 pc f* vg sa

G 2:10-16 | G 3:1-7F

ὑπερέχον τῆς γνώσεως ᵀ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου E 4,13. 2 P 3,18.
μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι
σκύβαλα ᵀ ἵνα Χριστὸν κερδήσω ¹ καὶ εὑρεθῶ ἐν 9
αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, R 3,21 s; 10,3.
ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δι- R 1,17!
καιοσύνην· ἐπὶ τῇ πίστει, ¹ τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ 10 E 1,19 s. R 6,3–5. R 8,17.
τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ ᵀ κοινωνίαν ᵀ G 5,24; 6,17.
παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ 2 K 4,10!
αὐτοῦ, ¹ εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν ⸂τὴν ἐκ⸃ 11 L 20,35. Act 4,2. Ap 20,5 s.
νεκρῶν. Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ᵀ ἢ ἤδη τετελείωμαι, 12 L 13,24. 1 T 6,12. Act 9,6.
διώκω δὲ εἰ °καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήμ-
φθην ὑπὸ Χριστοῦ °² Ἰησοῦ. ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν 13
⸀οὔπω λογίζομαι κατειληφέναι· ἓν δέ, τὰ μὲν
ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκ- L 9,62.
τεινόμενος, ¹ κατὰ σκοπὸν ⸀διώκω ⸁εἰς τὸ βραβεῖον 14 1 K 9,24. 2 T 4,7!
τῆς ⸂ἄνω κλήσεως⸃ ⸉τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ⸊. H 3,1.
¹ Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο ⸀φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἑτέ- 15 1 K 2,6; 14,20.
ρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει·
¹ πλὴν εἰς ὃ ⸀ἐφθάσαμεν, ⸂τῷ αὐτῷ στοιχεῖν⸃. 16 G 6,16. R 15,5 s!
¹ Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε 17 1 K 11,1! 2 Th 3,9. 1 Th 1,7. Tt 2,7.
τοὺς οὕτω περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. 1 P 5,3.
¹ πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν οὓς πολλάκις ἔλεγον 18
ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, ᵀ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ G 5,11!
σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, ¹ ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν 19 R 16,18. 2 T 3,4. (Kol 3,2.)
ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, Hos 4,7.
οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν γὰρ τὸ πολί- 20 E 2,6. Kol 3,1 s. H 9,28; 12,22!
τευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα 1 K 1,7. Tt 2,13.
ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ¹ ὃς μετα- 21 1 K 15,43.49.53.
σχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν ᵀ σύμ- R 8,29. 1 J 3,2.
μορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν

---

8 ᵀτου P46 B | ᵀειναι A𝔎 pl; S *9* : , W *10* ᵀτην 𝔎DG pl; s | ᵀτων rell; S : txt P46 B ℵ*. *11* ⸂των 𝔎 pm *12* ᵀ(1 K 4,4?) η ηδη δεδικαιωμαι P46 D*(G) it Irlat Ambst | °ℵ*D*G pc lat; T | °² P16 BD*G pc it Cl; [H] *13* ⸀ου P46 B𝔎G pm latsy; Wh : txt P16vid ℵAD* al Cl *14* ⸀-κων I 489. | ⸁επι 𝔎DG al | ⸂ανεγκλησιας Tert, codd apud Or | ⸉θεου P46 : εν Χρ. Ι. Cl : εν κυριω Ι. Χρ. G : τ. θ. εν κ. Ι. Χρ. D : txt ℌ𝔎 pm *15* ⸀-νουμεν ℵL pc Cl *16* ⸀-σατε P16 sapt. | ⸂τω α. στ. κανονι (⸋ καν. στ. 69 al), το αυτο φρονειν 𝔎 pm sy : το αυτο φρ., τω αυτω (+ κανονι D² al f vg) στοιχ. (συστοιχ- G) D(G) al lat : txt P16.46 ℌ Aug *18* ᵀβλεπετε P46. *21* ᵀεις το γενεσθαι αυτο 𝔎 pl sy

1 K 15,27. H 2,6–8. *ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ⸀αὐτῷ*
2 K 1,14. 1,18! 1Th 2,19 s. **4** *τὰ πάντα. Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ*
ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτως στή-
κετε ἐν κυρίῳ, ⸀ἀγαπητοί.
R 15,5! **2** *Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακα-*
3 *λῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. ναὶ ἐρωτῶ καὶ*
σέ, γνήσιε ⸀σύζυγε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵ-
R 15,30! *τινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ*
Ps 69,29. L 10,20! *Κλήμεντος καὶ τῶν ⸂λοιπῶν συνεργῶν μου⸃, ὧν τὰ*
3,1! 1 J 1,4! **4** *ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάν-* 79
Sap 2,19. Tt 3,2. H 10,37. Jc 5,8 s. **5** *τοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν*
Ps 145,18. *γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ κύριος ἐγγύς.*
Mt 6,25–34! R 12,12! **6** *⁝μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ*
τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν
J 14,27! Kol 3,15. E 3, 20. **7** *γνωριζέσθω πρὸς τὸν θεόν⁝. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ*
⸀θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς
καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ ⸁νοήματα ὑμῶν ἐν ⸀²Χριστῷ
R 12,17. **8** *Ἰησοῦ. Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ,*
ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ,
ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος⸆,
9 *ταῦτα λογίζεσθε· ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε*
καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσ-
R 15,33! *σετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.*
1,18! **10** *Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ* 7
2 K 11,8 s. *ἀνεθάλετε ⸀τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ*
11 *ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρη-*
1 T 6,6. H 13,5. *σιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης*
2 K 6,10. **12** *εἶναι. οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισ-*
σεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ
χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ
Sap 7,23. (J 15,4!) 2 K 12,10. 2 T 4,17. **13** *ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί*

---

21 ⸀εαυ- *𝔎 pc f* vg : *txt* *𝔖 D G pl*; (αὐ- H) **4,1** ⸀αγ. *B 33* sy^p; h : — *D* 209* **3** ⸀(Συ- h) | ⸂συν. μου και λοιπ. 𝔓^16 vid ℵ* **6** ⁝, comm **7** ⸀Χριστου *A* sy^hmg | ⸁σωματα (νοη. και τα σωματα 𝔓^16. | ⸀²κυριω 𝔓^46. **8** ⸆επιστημης *D*^c a it vg^cl **10** ⸀του *G*

με⸆. *πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου* 14 R 12,13. H 10,33; 13,16.
τῇ θλίψει. οἴδατε ⸋*δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι* 15
ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακε- Act 17,1 ss.
δονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς 2 K 11,9.
λόγον δόσεως καὶ λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι,
ˈ*ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς* ⸋*εἰς τὴν* 16
χρείαν ⸀*μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα,* 17 1 K 9,11.
ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς R 15,28.
λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω· 18 2,25. Ex 29,18.
πεπλήρωμαι ⸆ *δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ* Ez 20,41. R 12,1.
παρ᾽ ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτήν, εὐάρε- E 5,2. H 13,16.
στον τῷ θεῷ. ὁ δὲ θεός μου ⸀*πληρώσει πᾶσαν* 19
χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν R 9,23!
Χριστῷ Ἰησοῦ. τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ 20 R 16,27!
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.
Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 21
ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ˈ *ἀσπά-* 22
ζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ
τῆς Καίσαρος οἰκίας. (1,13.)
Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ ⸂*τοῦ* 23 G 6,18!
πνεύματος⸃ *ὑμῶν.*⸆

ΠΡΟΣ ⸀ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

80 *Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή-* 1 E 1,1.
ματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς ˈ *τοῖς ἐν* 2
⸀*Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ*⸆· E 1,2.
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν⸆. R 1,7!
1 *Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ*⸆ *πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν* 3

---

13 ⸆*Χριστω* 𝔐(*G*)*pl* Or **15** ⸋ 𝔓46 *D*69 pc* **16** ⸋ 𝔓46 *AD* 81 pc* | ⸀*μου DLP* itsy h **18** ⸆*δε* 𝔓46. **19** ⸀*-σαι ΨD*G 69 1739 pm* latt **23** ⸂*παντων* 𝔐*pm* sy | ⸆ *αμην.* 𝔓46 *ℵA*𝔐*Dpl* latsy; S : *txt BGpc*

Subscriptio: *εγραφη απο Ρωμης δι Επαφροδιτου* 𝔐*pl* sy

Inscriptio: ⸀(*male*) *Κολασσ-* 𝔓46 *B*AIKpm*; H

1,2 ⸀(*male*) *Κολασσ- IKpm* | ⸆*Ιησου AD*Gpc* lat | ⸆ *και κυριου Ιησου Χριστου ℵACI*𝔐*Gal* it vg cl : *txt BDpm* it vg codd sy Or **3** ⸆*τω D*G* Chr; W : *και ℵAI*𝔐*pl* vg; T : *txt BC** sy

E 1,16. Ἰησοῦ [Χριστοῦ] πάντοτε⁚ ⸀περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι,
E1,15. 1K13,13! 4 ˈἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ
1 P 1,4. E 1,18. H 6,18 s. 5 τὴν ἀγάπην ⸂ἣν ἔχετε⸃ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ˈδιὰ
τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρα-
E 1,13. νοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας⁚
2 P 1,12. 1 T 3,16. E 1,13. 6 τοῦ εὐαγγελίου ˈτοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς⁚, καθὼς
καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ ⸆ἐστὶν ⁚²καρποφορούμενον
⸋καὶ αὐξανόμενον⸌ καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς
ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ
4,12. Phm 23. 7 θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· καθὼς ⸆ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ
τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς
R 15,30. 8 ὑπὲρ ⸀ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, ˈὁ καὶ δηλώσας
ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.
9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσα- 2
E 1,15–17. Ph 1,9. μεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι ⸋καὶ
2 T 3,7! αἰτούμενοι⸌ ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελή-
E 1,8 s.17. 1 Th 2,12! ματος αὐτοῦ⁚ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ⁚²,
E1,17; 2,10; 4,1. 10 ˈπεριπατῆσαι ⸆ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν,
2 P 1,2.8. ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανό-
11 μενοι ⸂τῇ ἐπιγνώσει⸃ τοῦ θεοῦ, ˈἐν πάσῃ δυνάμει
E 1,18 s; 3,16. δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ
εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν⁚, μετὰ χαρᾶς⁚²
E 1,11.18. 12 ˈ⸆εὐχαριστοῦντες ⸆¹τῷ ⸆²πατρὶ τῷ ⸀ἱκανώσαντι ⸀¹ὑμᾶς 81
Act 8,21; 20,32. 1 P 1,4. εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί·
L 22,53. 13 ˈὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους
E 1,21! 2,2! 1,6. καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς
E 1,7. 14 ἀγάπης αὐτοῦ, ˈἐν ᾧ ⸀ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν⸆, 3
2 K 4,4! 15 τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· ὃς ἐστιν εἰκὼν τοῦ

---

3 [+ *rell*; T : — *B 1739.*; W | ⁚, W | ⸀υπερ *BD*Gal*; Wh *4* ⸂(E 1, 15) την ℜ*al* sy^p; W : — *B.*; [H] *5* ⁚, W *6* ⁚ —, *et* ⁚², T | ⸆(·) και ℜ*Gal* | ⸋ℜ*pc* *7* ⸆ και ℜ*pl* | ⸀ημ- 𝔓46ℌ*D*Gpm*; ℋ : *txt C*ℜ*al* latsy *9* ⸋ *BK* | ⁚, *et* ⁚² —, W *10* ⸆ υμας ℜ*pm* | ⸂εν τη επ. *Ψ 1611 al* : εις την επιγνωσιν ℜ*al* *11* ⁚ —, *et* ⁚², H *12* ⸆ και 𝔓46 aeth. | ⸆¹ αμα 𝔓46*B.* | ⸆² θεω ℵ*(∫ *G*) *69* it vg^cl sy^p; h : θεω και *104 pm* | ⸀καλεσαντι *D*G 33 pc* it : καλ. και ικαν. *B.*; W | ⸀¹ημ- *AC*ℜ*DGpm*; h : *txt B*ℵ*al* *14* ⸀εσχ- *B*; h | ⸆(E 1, 7) δια του αιματος αυτου *35 1912 al* vg^cl sy^h

G 3:24-27 | G 3:17-23
4:1-5

θεοῦ τοῦ ἀοράτου, ⸀πρωτότοκος πάσης κτίσεως, 1 T 1,17! Ap 3,14.
ʹὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα⸆ἐν τοῖς οὐρανοῖς 16 J 1,3! 10. 2 K 4,18.
καὶ⸆ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε E 1,10.
θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· E 1,21!
⸀τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται· ʹκαὶ 17 Prv 8,25–27. E 1,22. H 1,3.
⸉αὐτός ἐστιν⸊πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ
συνέστηκεν, ʹκαὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώμα- 18 15. E 1,22! 23! R 8,29! 1 K 15,20!
τος⁚, τῆς ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν⸆ἀρχή, πρωτότοκος Ap 1,5; 3,14.
°ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρω-
τεύων, ʹὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα 19 2,9. E 1,23; 4,10. J 1,16.
⸀κατοικῆσαι ʹκαὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα 20 2 K 5,19. E 1,7.10; 2,13 ss. 1 J 2,2.
εἰς ⸀αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ
σταυροῦ αὐτοῦ, ⸋δι' αὐτοῦ⸌ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς
■ εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας 21
ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς E 2,1.12; 4,18. J 3,19. R 5,10.
ἔργοις τοῖς πονηροῖς⁚, ʹνυνὶ δὲ⸀ἀποκατήλλαξεν ἐν 22 R 1,3; 8,3; 9,5. 2 K 5,16. E 2,14.
τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου⸆⁚, Sir 23,17. J 1,14! Henoch 102,5.
παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλή- E 5,27. 1 T 3,10.
τους κατενώπιον αὐτοῦ, ʹεἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει 23 E 3,17! H 3,14.
τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι °καὶ μὴ μετακινούμενοι 1 K 15,58.
ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ
κηρυχθέντος ἐν πάσῃ⸆κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, Mc 16,15. 1 T 3,16.
οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος⸀διάκονος. R 8,19 ss.
5 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν⸆ὑπὲρ ὑμῶν, 24 E 3,1.13. 2 T 2,10. Act 9,16. (1 Th 3,10.)
καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων
τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος E 1,23.
αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, ʹἧς ἐγενόμην ἐγὼ διά- 25
κονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δο- E 3,2.7–9.
θεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ, ʹτὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν 26 R 16,25 s. 1 K 2,7. E 3,3.

15 ⸀(-τοτόκος Isidorus Pelus., Erasmus) ***16*** ⸆τα ***A***(***C***) ℜ*pl*; W | ⸆τα ***ACℜDG****pl*; S | ⸀οτι 𝔓46. ***17*** ⸉(-τὸς ἔστ- H) ***18*** ⁚—, W | ⸆η 𝔓46 ***B*** *1739* *pc*; [H] | ° 𝔓46 ℵ* Ir ***19*** ⸀(-κίσαι Venema *cj*) ***20*** ⸀(αὑ- Griesbach) | ⸋ ***BD*GI****al* latt Or; [H] ***21*** ⁚. W : , — H *et* ***22***⁚, — H ***22*** ⸀-ηλλαγητε (𝔓46) ***B*** (*33*) Ephr; Wh : -αλλαγεντες ***D*G*** it Ir | ⸆αυτου ℵ***A*** *1912* *pm* syp Ir; S : *txt* 𝔓46 ***BCIℜDG****al* lat ***23*** ° 𝔓46 *33* | ⸆τη ℜ *1739* *pm* | ⸀κηρυξ και αποστολος ℵ****P***. : κηρ. κ. απ. και διακ. ***A*** syhmg. : διακ. κ. απ. *81* ***24*** ⸆μου ℵ3 *81* ***al*** syh

E 3,5.9 s. αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν — νῦν δὲ ἐφανερώθη
R 9,23! 27 τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ˈοἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι
R 16,25. E 3,8s. τί τὸ πλοῦτος ⸋τῆς δόξης⸌ τοῦ μυστηρίου ⸀τού
E1,18. 1P1,21. 1T1,1. R5,2. ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ⸁ὅς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλ
3,16. 28 τῆς δόξης· ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες
πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες ⸋πάντα ἄνθρω-
22. E 4,13. πον⸌ ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα
29 ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ⸆· εἰς ὃ καὶ κοπιῶ
Ph 4,13. E 3,7.10. ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνερ-
2 γουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει. Θέλω γὰρ ὑμᾶς 6
4,12. Act20,38. Ap 1,11; 3,14. εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ⸀ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν
Λαοδικείᾳ⸆ καὶ ὅσοι οὐχ ἑόρακαν τὸ πρόσωπόν μου
E 3,18 s. 2 ἐν σαρκί, ˈἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν,
⸀συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ ⸰καὶ εἰς ⸉πᾶν πλοῦτος⸊
1,26 s. τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ
Is 45,3. Prv 2,3s. R 11,33. 3 μυστηρίου ⸂τοῦ θεοῦ⁚, Χριστοῦ⸃, ˈἐν ᾧ εἰσιν πάντες
1 K 1,24.30. οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ⸆ γνώσεως ἀπόκρυφοι.
R 16,18. E 5,6. 4 ˈΤοῦτο⸆ λέγω ἵνα ⸀μηδεὶς ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν
1 K 5,3. 5 πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ
1 K 14,40. πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν
Act16,5. 1P5,9. τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.
(E 4,17.) 6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν ⸀Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν
E 3,17. 7 κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ˈἐρριζωμένοι καὶ 82
E2,20.22. Jd 20. ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ⸀τῇ
πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες⸆ ἐν εὐ-
E 5,6. 8 χαριστίᾳ. Βλέπετε μή τις ⸉ὑμᾶς ἔσται⸊ ὁ συλ- 2
αγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης
Mt 15,2 p. κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ

27 ⸋ 𝔓46 | ⸀του θεου ***D*G*** it Ambst : του ℵ* | ⸁ ὁ 𝔓46***BAG**al* latt; 𝔐 **28** ⸋ ***D*G*** *33 pc* it Cl | ⸆ *Ιησου* ***𝔎**pm f* vg **2,1** ⸀*περι* ***𝔎D**Gal* | ⸆ (4,13) *και των εν Ιεραπολει 104 pc* sy^h **2** ⸀*-εντων* ***𝔎**pm* | ⸰ ***D**** Ambst | ⸉*π. το πλ.* ***AC**pc* *παντα* (+ *τον* ***D****) *πλουτον* ***𝔎D**pl*; s | ⸂*τ. θ.* ***HP*** *69 pc*; h^88 : *Χρ. 1739 : του Χρ* *1462 pc* : *τ. θ. ὁ εστιν Χριστος* ***D**** Aug; h^81 : *τ. θ. και Χριστου* Cyr; h^82 : *τ.* *πατρος τ.* (— *τ.* ℵ*) *Χρ.* (ℵ*) ***AC**pc*; h^84 S : *τ. θ. και π. τ. Χρ.* ℵ^3***Ψ*** sy^h; *τ. θ. π. κ. τ. Χρ.* ***0208*** *442* sy^p; h^86 : *τ. θ. κ. π. και τ. Χρ.* ***𝔎*** : *τ. θ.* (+ *του 33*) *Χριστω* (*33*) Cl; h^87 : (*του εν Χριστω* h^88 *cj*) : *txt* 𝔓46***B*** Hil | ⁚ —, W **3** ⸆ ***AH𝔎**pl* Cl **4** ⸆ *δε* ***C𝔎D**pl* Cl; W | ⸀*μη τις* ***𝔎**pm* Cl^pt **6** ⸀(*χρ-* **7** ⸀*εν* ***ACI**al* : *εν τη* ***ℵ𝔎**al* Cl; S : *txt* ***BD**** *33 al* lat | ⸆ *εν αυτη* ***B𝔎**pm*; [H] *εν αυτω* ℵ^3***D**** it vg^cl **8** ⸉ ***ℵAD*** Cl^pt; h

στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· ὅτι 9 20! J 1,14.
ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος 1,19! 17.
σωματικῶς, ¹καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ⸀ὅς 10 E 1,22! 21!
7 ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, ¹ἐν ᾧ 11
καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ R 2,29!
ἀπεκδύσει τοῦ σώματος ⸆τῆς σαρκός, ἐν τῇ περι- 1 P 3,21.
τομῇ τοῦ Χριστοῦ, ¹συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ ⸀βα- 12 R 6,4.
πτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως 3,1. E 1,19s.
τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ⸆
νεκρῶν· καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ⸆τοῖς παραπτώ- 13 E 2,1.5.
μασιν καὶ ⸆τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνε-
ζωοποίησεν ⸀ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ⸂ἡμῖν
πάντα τὰ παραπτώματα⁚· ἐξαλείψας τὸ καθ᾽ ἡμῶν 14 Act 3,19.
χειρόγραφον ⁚ ⸋τοῖς δόγμασιν⸌ ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν⁚², E 2,14 s.
καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ R 7,4. 1 P 2,24.
τῷ σταυρῷ· ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς 15 E 1,21! L 11,22.
ἐξουσίας ⸆ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ⁚, θριαμβεύσας
αὐτοὺς ἐν ⸀αὐτῷ.

8 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς ⸀κρινέτω ἐν βρώσει ⸂καὶ ἐν 16 R 14,1–12.17.
πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων, ¹⸀ἅ 17 H 8,5; 10,1.
ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. E 1,23!
¹μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω ⸉θέλων ἐν ταπεινο- 18 23.
φροσύνῃ⸊ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ⸂ἃ ἑόρακεν ἐμ-
βατεύων⸃, εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς (E 4,23.)
αὐτοῦ, ¹καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν⸆, ἐξ οὗ πᾶν τὸ 19 E 1,22!
σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον E 2,21; 4,15 s.
καὶ συμβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ θεοῦ.
Εἰ⸆ ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ 20 8. G 4,3.9. 2 P 3,10.12. (H 5,12.)

---

10 ⸀ὃ 𝔓[46] *BDG* *11* ⸆των αμαρτιων *ℜpm* *12* ⸀-σμω 𝔓[46] *BD*Gpc*; W | ⸆των *BℜDGpc*; W *13* ⸆εν 𝔓[46] *ACℜDGpm*; S | ⸆εν *D*G* it | ⸀ημας 𝔓[46] *B 1 69 al*; h : — *DGPal* lat | ⸂υμ- *LP 69 al f* vg | ⁚, H : . W *14* ⁚, W | ⸋(P. Schmiedel *cj*) | ⁚²· h *15* ⸆και 𝔓[46] *B*; W | ⁚ —, H | ⸀(αὑ- comm) *16* ⸀(χιρνατω Lagarde *cj*) | ⸂ἤ *ℌℜDGpl*; Th : *txt* 𝔓[46] *B 1739* sy[p] *17* ⸀ὅ *BG* it Mcion; Wh *18* ⸉θελ. ταπ. ℵ*.; h[s1] : (εν εθελοταπεινοφροσυνη h[s2] *cj*) | ⸂α μη (α ουκ *G*; h[s2]) εορ. εμβ. *Cℜ(G)pl* latsy; h[s1] : (ἀέρα vl αἰώρα κενεμβατ. h[s3·4] *cjj* : τα μετεωρα κενεμβατ. Hitzig *cj*) : *txt* 𝔓[46] *ℌD* 69 pc* Mcion *19* ⸆Χριστον *D** sy[h] *20* ⸆ουν ℵ[s] *69 al* vg[cl] sy[h]

1 K 7,1. 21 κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε· μὴ
22 ἅψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς, ¦ ⁚ἅ ἐστιν πάντα εἰς
Is 29,13. Mt 15,9! G 6,8. φθορὰν τῇ ἀποχρήσει⁚², κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ
23 διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; ἅτινά ἐστιν ⁚λόγον
18. μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινο-
R 13,14. 1 T 4,3. φροσύνῃ⸆⸂°καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι
2,12. 3 πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός⸃. Εἰ οὖν συνηγέρ- 33
Ps 110,1. θητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός
Mt 6,20.33. Ph 3,20(19). 2 ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος· τὰ ἄνω φρονεῖτε,
R 6,2 ss. 3 μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ
4 ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ· ὅταν
L 17,30. 1 J 3,2. G 2,20. Ph 1,21. ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ⸀ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς
R 8,19. 1 K 15,43. ⸋σὺν αὐτῷ⸌ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.

Mt 5,29 s. R 1,28! G 5,24! 5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη⸆τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορ- 9
E (4,19); 5,3.5. νείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν °κακήν⁚, καὶ
E 2,3; 5,6. 6 τὴν πλεονεξίαν ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, ¦ δι' ⸀ἃ
Mt 3,7! Tt 3,3! 7 ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ⸆· ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιε-
E 4,25.26.31.29; 5,4. 8 πατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν ⸀τούτοις· νυνὶ δὲ
Jc 1,21. R 1,28! ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν,
κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόμα-
E 4,25.22. 9 τος ὑμῶν⸆· μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυ-
R 8,13. σάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν
E 4,24. 2 K 4,16. 10 αὐτοῦ, ¦ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινού-
Gn 1,26 s. μενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος
G 3,28! 11 αὐτόν, ¦ ὅπου οὐκ ἔνι⸆Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περι-
τομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος,
1 K 15,28. ⸆ἐλεύθερος, ἀλλὰ⸆²πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.
1 P 2,9. 12 ¦ Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ °τοῦ θεοῦ ἅγιοι⁚°²καὶ
E 5,1; 4,2.32. ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα,

---

22 ⁚(et ⁚²) comm *23* ⁚, W | ⸆του νοος *G* it sy[h] | ⸂H[db]: (*και αφειδία σωμ.* ... *τ. σ.* Eb. Nestle *cj* : , *αφειδία σωμ. ουκ εντίμη τινι πρ. πλ. τ. σ.* v. Dobschütz *cj*) | ° 𝔓[46] *B 1739 m* Ambst; [H] *3,4* ⸀*υμ-* 𝔓[46] ℌ *D* G pm* lat; Th : *txt B* ℜ *al* sy | ⸋*A* *5* ⸆ *υμων A* ℜ *D G pl* latt Ir | ° 𝔓[46] *G* | ⁚—, W *6* ⸀*ὃ D* G* | ⸆(E 5,6) *επι τους υιους της απειθειας* ℌ ℜ *G pl* latsy; S : *txt* 𝔓[46] *B*(*D* ?*) *d* sa Cl Ephr Ambst *7* ⸀*αυτοις* ℜ *G pm* *8* ⸆*μη εκπορευεσθω G* aeg Ambst *11* ⸆(G 3,28) *αρσεν και θηλυ D* G* it vg[s] | ⸆ *και A D* G pc* | ⸆² *τα B* ℜ *D G pl*; W *12* ° *A D* G pc* | ⁚, H | °² *B pc*; h

ταπεινοφροσύνην, πραΰτητα, μακροθυμίαν, ˈἀνεχό- 13 Mt 17,17; 6,14; 18,23 ss.
μενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἐάν τις 2 K 2,7. E 4,32.
πρός τινα ἔχῃ ⸀μομφήν· καθὼς καὶ ὁ ⸁κύριος ἐχαρί- J 13,15. E 5,2.
σατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς· ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις 14 R 13,8.10.
τὴν ἀγάπην, ⸀ὅ ἐστιν σύνδεσμος τῆς ⸁τελειότητος. E 4,3 s. (Act 8,23.)
ˈκαὶ ἡ εἰρήνη τοῦ ⸀Χριστοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς 15 Ph 4,7.
καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν °ἑνὶ σώ- R 12,5!
84 10 ματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος τοῦ ⸀Χρι- 16 E 4,29.
στοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως⁝, ἐν πάσῃ σοφίᾳ⁝² (J 5,38.)
διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτούς⁝³, ψαλμοῖς 1,28. Act 16,25! E 5,19.
⊤ὕμνοις ⊤ᾠδαῖς πνευματικαῖς⁝⁴ ἐν °τῇ χάριτι⁝⁵ ᾄδον-
τες ἐν ⸂ταῖς καρδίαις⸃ ὑμῶν τῷ ⸀θεῷ· καὶ πᾶν ὅ τι 17 1 K 10,31.
ἐὰν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι
⸂κυρίου Ἰησοῦ⸃, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ ⊤πατρὶ δι' E 5,20.
αὐτοῦ. 18—c. 4,1: E 5,22—6,9. 1 P 2,18—3,7.
3 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ⸀ἀνδράσιν, ὡς 18
ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖ- 19 1 K 14,33!
κας ⊤καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. Τὰ τέκνα, 20
ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ
εὐάρεστόν ἐστιν ⸀ἐν κυρίῳ. Οἱ πατέρες, μὴ ⸀ἐρεθί- 21
ζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ 22
δοῦλοι, ὑπακούετε ⸋κατὰ πάντα⸌ τοῖς κατὰ σάρκα
κυρίοις, μὴ ἐν ⸀ὀφθαλμοδουλίαις ὡς ἀνθρωπάρε-
σκοι, ἀλλ' ἐν ἁπλότητι καρδίας⁝ φοβούμενοι τὸν
⸁κύριον. ⸀ὃ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς 23 R 12,11.
τῷ κυρίῳ ⊤ °καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰδότες ὅτι ἀπὸ 24

---

13 ⸀μεμψιν *D** : οργην *G* | ⸁Χριστος *C𝔎pl* sy Cl; Th : θεος ℵ* : θ. εν Χριστω *33* arm Aug : *txt* 𝔓⁴⁶*BAD*Gpc* lat *14* ⸀ος ℵ**D** : ητις *𝔎pl*; S | ⸁(E 4, 3.13) ενοτητος *D*G* it *15* ⸀(Ph 4,7) θεου *𝔎pm* | ° 𝔓⁴⁶*B 1739*; [H] *16* ⸀ ! κυριου ℵ* *I* Cl; h : θεου *AC* 33 al* | ⁝ —, *et* ⁝² · *et* ⁝³ —, *et* ⁝⁵, H | ⊤ *bis* και *(A)𝔎pm* | ⁝⁴, T | ° *ℌ𝔎pm*; *ℋ* : *txt* 𝔓⁴⁶*BD*Gal* Cl | ⸂τη -ια *I𝔎pm* Cl | ⸀κυριω 𝔓⁴⁶*𝔎pm* *17* ⸂κ. Ι. Χριστου ℵ**pc* vg^cl^ : Ι. Χρ. *ACD* al* 𝔓⁴⁶*B𝔎pl* | ⊤ και *I𝔎DGpl* Cl *18* ⸀ιδιοις α. *Lpm* : α. υμων *D*G* itsy *19* ⊤ υμων *D*G* it vg^cl^ *20* ⸀τω *81 al* Cl *21* ⸀(E 6,4) παροργιζετε *ℌD*GKLpm* : *txt* 𝔓⁴⁶*B𝔎al* *22* ⸋ 𝔓⁴⁶ *81 pc* | ⸀-λια 𝔓⁴⁶*BADG al*; h | ⁝, H | ⸁θεον 𝔓⁴⁶*𝔎pm* d vg^cl^ *23* ⸀ και παν ο τι *𝔎pm* (Cl) | ⊤(E 6,7) δουλευοντες *A al* Cl | ° 𝔓⁴⁶*B 1739*

κυρίου ⸀ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κλη-
25 ρονομίας⸃. τῷ ⸆κυρίῳ Χριστῷ⸃ δουλεύετε· ¦ ὁ γὰρ
R 2,11! ἀδικῶν κομίσεται ὃ ἠδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσ-
Lv 25,43.53. Mt 20,4. Eccl 5,7. 4 ωπολημψία⸆. Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσό-
τητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ
1 T 6,15. ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν ⸀οὐρανῷ.
R 12,12! E 6,18 s. 2 Τῇ προσευχῇ ⸀προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν 85
R 15,30! 3 αὐτῇ ⸋ἐν εὐχαριστίᾳ⸌, ¦ προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ
Act 14,27! ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου⸆,
λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ ⸀Χριστοῦ, δι' ⸁ὃ καὶ
E 6,20. 4 δέδεμαι, ¦ ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.
Mc 4,11! E 5,15 s. 5 ¦ Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν
E 4,29. 6 ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι,
Mt 5,13! 1 P 3,15. ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ
ἀποκρίνεσθαι.
E 6,21! Ph 1,12. 7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τύχικος ὁ
ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύν-
E 6,22. 8 δουλος ἐν κυρίῳ, ¦ ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ
τοῦτο, ἵνα ⸂γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν⸃ καὶ παρακαλέσῃ
Phm 10. 9 τὰς καρδίας ὑμῶν, ¦ σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ
ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν
γνωρίσουσιν τὰ ὧδε⸆.
Act 27,2! 10 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός
Act 12,12! Act 4,36! μου, καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ⁚, (περὶ οὗ
Act 18,27! ἐλάβετε ἐντολάς⁚², ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε
11 αὐτόν⁚³,) ¦ καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες
ἐκ περιτομῆς⁚ οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βα-
σιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρη-
1,7! 12 γορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν⁚,
2,1. δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ

---

24 ⸀λη- $\mathfrak{P}^{46}$ *A ℜ G pm*; S | ⸂του κυριου ημων Ιησου Χρι[στ]ῳ (*D*)*G* (it Ambst) | ⸆γαρ *ℜ pl* Cl; S *25* ⸆ (E 6,9) παι[ρα] θεω *G I* it vg^{cl} *4,1* ⸀-νοις *ℜ D G pm* it *2* ⸀-ρουντες [...] vg$^{codd\ pc}$ Or | ⸋ *D** Ambst *3* ⸆εν παρρησια *A*. | ⸀θεου *D* L pc*; W | ⸁ὃν *B G* *8* ⸂γνω τ. π. υμων $\mathfrak{P}^{46}$ *C ℜ pm f* vg sy; S *9* ⸆πραττομενα *G* (ex latt?) *10* ⁚, περι et ⁚³, — et ⁚⁵, — T *11* ⁚, H *12* ⁚—, W

ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα ⸀σταθῆτε τέλειοι καὶ
⸂πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ.
ˈμαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν ⸀πόνον ὑπὲρ 13
ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν ⸂Ἱεραπόλει. Ap 1,11; 3,14.
ˈἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ⸋ὁ ἀγαπητὸς⸌ καὶ 14 2T4,11. Phm24. 2 T 4,10!
Δημᾶς. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς 15
καὶ ⸀Νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον ⸂αὐτῆς ἐκκλησίαν. R 16,5!
ˈκαὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιή- 16
σατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, 1 Th 5,27.
καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε.
ˈκαὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ· βλέπε τὴν διακονίαν ἣν 17 Phm 2.
παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.
Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνη- 18 1 K 16,21!
μονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.⸆ Ph 1,7!

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α

Act 17,1.11.13; 20,4; 27,2. Ph 4,16. 2 T 4,10.

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ- 1 Act 15,27! 16,1!
86 *κλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ⸆καὶ κυρίῳ* 2 Th 1,1.
Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη⸆.
Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε⸇περὶ πάντων 2 2,13. 2Th1,3.11; 2,13.
1 *ὑμῶν⸇², μνείαν⸆ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν,* R 1,9.
ἀδιαλείπτως ˈμνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς 3
πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπο- 1 K 13,13!
μονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι- 4 Mcc 17,4. Ap 2,2.
στοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ˈεἰδό- 4
τες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ [τοῦ] θεοῦ, τὴν 2 Th 2,13.

---

12 ⸀*στητε* ***ACℜDGpm***; 𝔖 : *ητε* ***I*** *327al* : *txt* 𝔓[46]***B***ℵ**1912 pc* | ⸂*πεπληρωμενοι* 𝔓[46]***ℜ****pm* **13** ⸀*κοπον* ***D*G*** : *ποθον 104 1912 pc* : *ζηλον 33 pc* (𝔖 ***ℜ****pm* sy) : *αγωνα 6 1739* : *txt* ℌ | ⸂(*Ιερᾷ Πολει* H) **14** ⸋ *33 pc* **15** ⸀(*masc.* -*φᾶν* ***LP***; T : *txt* (*fem.*) ***B***[s] Or) | ⸂*αυτου* ***ℜDG****pm*; S : *αυτων* ℌ *1912 al*; T : *txt* ***B*** *6 1739* sy[h] **18** ⸆ *αμην.* ***ℜD****pl* lat sy

Subscr.: *εγραφη απο Ρωμης δια Τυχικου και Ονησιμου* ***KL****al*

1,1 ⸆ *ημων* ***A*** *69 pc r* arm | ⸆ (2 Th 1,2) *απο θεου πατρος ημων και κυριου Ιησου Χριστου* ℵ***AIℜ***(***D***)*pl* sy[h] : *txt* ***BG****pc* lat sy[p] **2** ⸇, *et* ⸇² —, W | ⸆*υμων* (*C*)***ℜDG****pl* latsy **4** [+ ℌ***K****al*; T : — ***BℜDG****pm*; W

9; 2,1. 5 ἐκλογὴν ὑμῶν, ¦ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ⸀ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη
1 K 2,4 s. ⸁εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει
R 15,19. Act 1,8; 10,38. L 1,35. καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ ⸆ πληροφορίᾳ πολλῇ,
καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν °ἐν ὑμῖν δι᾽ ὑμᾶς˸.
1 K 11,1! L 8,13! Act 13,52. 6 ¦καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου,
δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς
Ph 3,17! 7 ⸆πνεύματος ἁγίου, ¦ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς ⸀τύπον πᾶσιν
τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ.
L 7,17. R 1,8! 8 ¦ἀφ᾽ ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου˸ οὐ
μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ⸆ Ἀχαΐᾳ, ⸀ἀλλ᾽ ἐν παντὶ
τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελήλυθεν,
9 ὥστε μὴ χρείαν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι· αὐτοὶ γὰρ
5! περὶ ⸀ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποίαν εἴσοδον ἔσχομεν
Act 14,15. 1 K 12,2. πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν
J 17,3. ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀλη-
Tt 2,13. 10 θινῷ, ¦καὶ ⸀ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρα-
Act 17,31. 5,9. R 5,9. νῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ °τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυό-
Mt 3,7 p! Ap 6,17. μενον ἡμᾶς ⸁ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

1,5! 2 Th 3,7. **2** Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν
2 τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν˸, ¦ἀλλὰ προπα-
Act 16,20–24. θόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπ-
Act 17,1–5. ποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι
πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ
3 ἀγῶνι. ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης
4 οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας ⸀οὐδὲ ἐν δόλῳ, ¦ἀλλὰ καθὼς
1 T 1,11. δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγ-
G 1,10. γέλιον οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέ-
Jr 11,20. 1 K 4,5. σκοντες, ἀλλὰ ⸆ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας
5 ἡμῶν. οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενή-
Mc 12,40 p. θημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε °ἐν προφάσει πλεονε-
2 P 2,3. Act 20,33. R 1,9!

---

5 ⸀*του θεου C.* : *τ. θ. ημων* ℵ. | ⸁*προς* ***ADG****al* | ⸆*εν* 𝔓65vid ***AC***ℜ***DG****pl* lat; S : *txt* ***B***ℵ*pc* | ° 𝔖*pc*; ℋ : *txt* ***B***ℜ***DG****pl* | ˸, W *6* ⸆*και* ***B***. *7* ⸀*-πους* 𝔖ℜ***G****pm g* syʰ; h : *txt* ***BD*****al* *8* ˸· comm | ⸆*εν τη* 𝔓65vid ℵ***C***ℜ***DG****al*; T : *txt* ***B*** *69 al* | ⸀*αλλα και* ℜ*pm* *9* ⸀*υμων* ***B****al d*; h *10* ⸀*υπομ-* 𝔓46. | ° ***ACK****al*; [H] | ⸁*απο* ***C***ℜ***DG****pl* latt *2,1* ˸. W *3* ⸀*ουτε* ℜ*pm*; S *4* ⸆*τω* ***A***ℜ ***G****pl*; S *5* ° ***B****al* Cl; H

ξίας, θεὸς μάρτυς, ˈοὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων 6 J 5,41.44.
δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, ˈδυνάμενοι 7
ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι· ἀλλὰ ἐγενή- 2 K 11,9.
θημεν ⸀ἤπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν⁚, ὡς ἐὰν τροφὸς θάλπῃ 1 K 3,2. 1 P 2,2.
τὰ ἑαυτῆς τέκνα⁚²· οὕτως ⸀ὁμειρόμενοι ὑμῶν ⸀εὐδο- 8 E 5,29.
κοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον
⸂τοῦ θεοῦ⸃ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι Act 20,24.
ἀγαπητοὶ ἡμῖν ⸀²ἐγενήθητε. μνημονεύετε γάρ, ἀδελ- 9
φοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς ⸆
καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί 1 K 4,12!
τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
θεοῦ. ⁚ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὁσίως καὶ 10 Act 20,26.
δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς ⸀πιστεύουσιν ἐγενή-
θημεν, ˈκαθάπερ οἴδατε⁚ ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς 11 Act 20,31. 1 K 4,15!
πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ ˈ παρακαλοῦντες °ὑμᾶς καὶ 12
παραμυθούμενοι⁚ καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περι- E 4,1. Kol 1,10. Ph 1,27.
πατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ ⸀καλοῦντος ὑμᾶς 2 Th 1,5.
εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. 5,24. 1 P 5,10.
87 °Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ 13 1,2!
θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς H 4,2!
παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώ- L 8,13! G 1,11.
πων ἀλλὰ καθὼς ⸂ἀληθῶς ἐστιν⸃ λόγον θεοῦ, ὃς Ph 2,13. (E 2,2.)
καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. ὑμεῖς 14
γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν 1 K 11,1!
τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ G 1,22.
Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν Act 17,13.
ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
Ἰουδαίων, ˈτῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων 15 Mt 23,34. Act 2,23!
Ἰησοῦν⁚ καὶ τοὺς ⸆προφήτας⁚², καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάν-
των, καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώ-

---

7 ⸀νηπιοι 𝔓65 ℌ *D**G al* latt Ephr; H : *txt* *A*ℜ *33 pm* sy sa Cl; hr | ⁚. *et* ⁚²,W **8** ⸀ιμειρ- *242 al* | ⸀ευδ- *rell*; Tha : ευδοκησαμεν *33 81.* : *txt* *B f* vg. | ⸂τ. Χριστου *2 440.* : — *255.* | ⸀²γεγενησθε ℜ*pm* **9** ⸆γαρ ℜ*pm* **10** ⁚ *nov. sect., non vs.* 13 W | ⸀-ευσασιν 𝔓65. **11** ⁚, W **12** °א. | ⁚, T | ⸀καλεσαντος א*A al f* vg sy; h **13** °ℜ*DG pl*; s | ⸂ε. α. *A*ℜ*DG pl*; T : εστ. א* : *txt* *B pc* **15** ⁚, *et* ⁚² —, syp; comm | ⸆ιδιους ℜ*pm* Mcion

Act 17,5! 16 ποις ἐναντίων, ¦ κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λα-
Gn 15,16. Mt 23,32 s. λῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν
(Mt 12,28.) Jc 5,8. τὰς ἁμαρτίας πάντοτε. ⸋⸀ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς
R 1,18! ἡ ὀργὴ⸆ εἰς τέλος.⸌
17 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν 2
πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, περισσο-
R 1,11.13. (Act 20,38.) τέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν
18 πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. διότι ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς
R 15,22! ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δίς, καὶ
19 ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς
Ph 2,16; 4,1. 2 Th 1,4. ἢ χαρὰ ἢ στέφανος ⸀καυχήσεως⁚ — ἢ οὐχὶ καὶ
ὑμεῖς⁚² — ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν
20 τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν
Act 17,14 s. 3 καὶ ἡ χαρά. ⸀Διὸ μηκέτι στέγοντες ηὐδοκήσαμεν
2 καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, ¦ καὶ ἐπέμψαμεν
Act 16,1! 1 K 3,9. Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ⸂καὶ συνεργὸν τοῦ
θεοῦ⸃ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στη-
ρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι⸆ ⸀ὑπὲρ τῆς πίστεως
Act 14,22! 2 Th 1,4. 3 ὑμῶν ¦ τὸ ⸂μηδένα σαίνεσθαι⸃ ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύ-
ταις. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα·
2 Th 2,5; 3,10. G 1,9! 4 ¦ καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν
ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ
1. Ph 2,16! 5 οἴδατε. διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων ἔπεμψα
Ap 2,10. εἰς τὸ γνῶναι τὴν ⸉πίστιν ὑμῶν⸊, μή πως ἐπείρα-
(1 K 15,58.) σεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ
Act 18,5. 6 κόπος ἡμῶν. Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς
ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν
πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν
R 15,23. ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν
7 καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, ¦ διὰ τοῦτο παρεκλή-

---

16 ⸋(Ritschl *cj*, *vl.* ⸋15.16 Rodrigues *cj*) | ⸀-αχεν ***BD**** *pc*; Wh | ⸆ του θεου ***DG*** lat Ambst **19** ⸀ αγαλλιασεω Tert. | ⁚ *et* ⁚²; η ο. κ. υ. εμπρ. W **3,1** ⸀ διοτι ***B***. **2** συνεργον ***B***; Wh²: ⸋ κ. διακονον τ. θ. ***ℵAP*** 424² vg syʰ bo; ∂ κ. διακ τ. θ. και συν. ημων ***ℜ****pl* syᵖ: διακ. και συν. τ. θ. *txt* ***D****33 *d e* Ambst Pelag.; h¹ | ⸆ υμας ***ℜ****pm* syᵖ | ⸀ περι ⸬ **3** ⸂ μ. σιαινεσθαι ***G*** : (μηδεν ασαιν. Venema) **5** ⸉ ***B*** *69*; ⸌

ϑημεν, ἀδελφοί, ἐφ᾽ ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ 2 Th 1,4.
καὶ ϑλίψει ἡμῶν ⸆διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, ˈὅτι νῦν 8 R 11,20! 1 K 15,1.
ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς ⸀στήκετε ἐν κυρίῳ. τίνα γὰρ 9
εὐχαριστίαν δυνάμεϑα τῷ ⸀ϑεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ
ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν δι᾽ ὑμᾶς
ἔμπροσϑεν τοῦ ⸁ϑεοῦ ἡμῶν, ˈνυκτὸς καὶ ἡμέρας 10
ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ
πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς (Kol 1,24.)
3 πίστεως ὑμῶν; Αὐτὸς δὲ ὁ ϑεὸς καὶ πατὴρ 11 2 Th 2,16 s.
ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς κατευϑύναι τὴν
ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς· ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεο- 12 2 Th 1,3.
νάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους
καὶ εἰς πάντας, καϑάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, ˈεἰς 13 1 K 1,8. Ph 1,10!
τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ⸀ἀμέμπτους ἐν 2 Th 1,7.10.
⸁ἁγιωσύνῃ ἔμπροσϑεν τοῦ ϑεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ Zch 14,5. Jc 5,8.
πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.⸆
88 4 2 Λοιπὸν °οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ 4
παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, °²ἵνα καϑὼς παρε- 2 Th 3,6.
λάβετε παρ᾽ ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν
καὶ ἀρέσκειν ϑεῷ, ⸋καϑὼς καὶ περιπατεῖτε⸌, ἵνα 10.
περισσεύητε μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας παραγ- 2
γελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 5,28. H 2,11!
ˈΤοῦτο γάρ ἐστιν ϑέλημα τοῦ ϑεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς 3 1 P 1,16.
ὑμῶν, ἀπέχεσϑαι ὑμᾶς ἀπὸ ⸀τῆς πορνείας, ˈεἰδέναι 4 1 K 6,13.15; 7,2.
ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσϑαι ἐν ἁγιασμῷ 1 P 3,7.
καὶ τιμῇ, ˈμὴ ἐν πάϑει ἐπιϑυμίας καϑάπερ καὶ 5 Jr 10,25. Ps 79,6.
τὰ ἔϑνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν ϑεόν, ˈτὸ μὴ ὑπερ- 6 G 4,8. 1 K 15,34.
βαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ⸂ἐν τῷ⸃ πράγματι τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, διότι **ἔκδικος κύριος** περὶ πάντων Ps 94,1.
τούτων, καϑὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρ- G 1,9

---

7 ⸆ *και A(D)* **8** ⸀ *-κητε* ℵ**Dal*; h[a] **9** ⸀ *κυριω* ℵ**D*G* ¦ ⸁ *κυριου* ℵ* *181* **13** ⸀ *-πτως BLal*; h ¦ ⸁ *δικαιοσυνη Apc* ¦ ⸆ *αμην.* ℵ**AD*al* lat; Th **4,1** ° *B* 69 1739 al* sy[p]; 𝔎 ¦ °² 𝔋𝔎 *1739 pm* sy[h]; [H] : *txt BD*Gal* latsy[p] ¦ ⸋ 𝔎 *pm* sy[p] **3** ⸀ *πασης* ℵ[s]*pc* sy[p] : *πασης της 104* **6** ⸂ (*ἐν τῳ* comm : *εν τινι* Grotius *cj*)

7 τυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ
8 ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαροῦν ὁ ἀθε-
L10,16! 1K6,19. τῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν °καὶ
Ez 36,27; 37,14. ⌜διδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ⸀ὑμᾶς.
J13,34! R12,10. H 13,1. 1 P 1,22. 9 ¶Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ⌜ἔχετε ⸀γρά-
2 P 1,7. J 6,45! φειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς
2 Th 3,4. 10 τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ ⸆εἰς
πάντας τοὺς ἀδελφοὺς [τοὺς] ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ.
1. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν
2 Th 3,12. 1 T 2,2.11 s. 11 μᾶλλον, ¶καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσ-
E 4,28. Act 20,34. σειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ⸆χερσὶν ὑμῶν,
1 K 10,32. 12 καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, ¶ἵνα περιπατῆτε εὐσχη-
Mc 4,11! μόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε.
2 Th 2,1–12. R 1,13! 13 Οὐ ⌜θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ 5
1 K 15,6.20; (11,30.) E 2,12. τῶν ⸀κοιμωμένων, ἵνα μὴ ⌜²λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ
14 λοιποὶ °οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ πιστεύομεν
5,10. R 14,9. 1 K 15,3.4.12. ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως ⸉καὶ ὁ
θεὸς⸊ τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν
1 K 7,10! 15 αὐτῷ. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου,
ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες ˙ οἱ περιλειπόμενοι ˙² εἰς τὴν
1 K 15,51. παρουσίαν τοῦ ⌜κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοι-
Mt 24,30.31 p. 16 μηθέντας· ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν
J 5,28. 1K15,52. 2 Th 1,7. φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ, κατα-
1 K 15,23! βήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ
17 ἀναστήσονται ⌜πρῶτον, ¶ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες ⸋οἱ
Act 8,39! περιλειπόμενοι⸌ ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα
J 12,26! ἐν νεφέλαις εἰς ⌜ἀπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα·
18 καὶ οὕτως πάντοτε ⸀σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. ˙Ὥστε
παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις ⸆ ˙².

---

8 ° *B A I al* it sy^p; H | ⌜δοντα *A 𝔐 pm* Cl; S | ⸀ημ- *A 1739 al* *f* vg^cl *9* ⌜εχομεν *Ψ D* G al* lat sy^h : ειχομεν *B I*; W | ⸀-φεσθαι *H pc* *10* ⸆ και *B.* | [+ *B 𝔐 pl*; W : — *ℵ* A D* G* latt; T *11* ⸆ ιδιαις *ℵ* A 𝔐 pm*; S : *txt* *B D* G al* *13* ⌜θελω *1 al* sy | ⸀κεκοιμημενων *𝔐 D(G) pl* | ⌜²-πεισθε *A D* G L al* | ° *G* *14* ⸉ 2 3 1 *B 1739 pc* sy^h *15* ˙, *et* ˙², comm | ⌜Ιησου *B.* *16* ⌜-τοι *D* G* lat Mcion Eus *17* ⸋ *G m* Tert | ⌜υπ- *D* G* | ⸀εν *B* *18* ⸆ του πνευματος *242 1906 pc* | ˙ωστε *et* ˙². περι comm

s Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, 5
οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· αὐτοὶ γὰρ ἀκρι- 2
βῶς οἴδατε ὅτι ⸆ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ
οὕτως ἔρχεται. ὅταν ⸆λέγωσιν· εἰρήνη καὶ ἀσφά- 3
λεια, τότε αἰφνίδιος ⸂αὐτοῖς ἐφίσταται⸃ ὄλεθρος
ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ
⸀ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, 4
89 ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς ⸀κλέπτης καταλάβῃ· πάν- 5
τες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας.
Οὐκ ⸀ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους· | ἄρα οὖν μὴ 6
καθεύδωμεν ὡς ⸆οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ
νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύ- 7
δουσιν, καὶ οἱ ⸀μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν·
| ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώ- 8
ρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλ-
πίδα σωτηρίας· ὅτι οὐκ ἔθετο ⸉ἡμᾶς ὁ θεὸς⸊ εἰς 9
ὀργὴν ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ °Χριστοῦ, | τοῦ ἀποθανόντος 10
⸀περὶ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν
ἅμα σὺν αὐτῷ ⸁ζήσωμεν. Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλή- 11
λους καὶ οἰκοδομεῖτε ⸀εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ
ποιεῖτε.
Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς 12
κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ ⸀προϊσταμένους ὑμῶν ἐν
κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, | καὶ ⸀ἡγεῖσθαι αὐτοὺς 13
⸁ὑπερεκπερισσῶς ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν.
εἰρηνεύετε ἐν ⸀²ἑαυτοῖς. | Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, 14
ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε
τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακρο-
θυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ 15

Sap 8,8. Mt 24,36.
Mt 24,43. L 12,39
2 P 3,10.
Ap 3,3; 16,15.
Sap 18,14.
Jr 6,14. Mt 24,39.
Sap 17,15.
L 21,34 s.
Henoch 62,4.
(J 16,21 s.)
2! J 1,5; 12,35.
R 13,12.
L 16,8! J 8,12!
R 13,11!
1 K 11,30. 1 P 5,8!
E 6,14–17.
Is 59,17.
Sap 5,18 s.
1 K 13,13!
1,10!
2 Th 2,14.
H 10,39.
4,14. R 14,8 s!
H 3,13.
R 15,2. Jd 20.
1 K 16,16!
2 Th 3,6.11.15.
Is 57,15. Prv 14,29.
1 K 13,4.
Prv 20,22.
Mt 5,39 ss.
R 12,17. 1 P 3,9.
1 K 6,7.

2 ⸆η Aℜpl; 𝔖 3 ⸆δε BDpc sy[h]; Wh : γαρ ℜpl vg : txt ℵ*AGpc it sy[p] | ⸂2 1 B : αυτ. φανησεται G (d Aug) | ⸀εκφευξονται D*G 4 ⸀κλεπτας BA; ℌ 5 ⸀εστε D*G it sy[p] 6 ⸆και ℜDGpm it vg[cl] sy[h] 7 ⸀-υοντες B 9 ⸉ B 69 pc; h | ° B; [H] 10 ⸀υπερ rell; h : txt Bℵ* 33 sa. | ⸁-σομεν Apc : ζωμεν D* 11 ⸀(εἱς comm) 12 ⸀-στανομ- 𝔓30ℵA.; Ti-Gr 13 ⸀-σθε B 69 al | ⸁-σσου ℵAℜpl; ℌ : εκπ-σσου 𝔓30. : txt BD*G | ⸀²αυτοις 𝔓30ℵD*Gpm f vg sy[p]; T (αὐ-) : (αὐ- comm)

κακοῦ τινι ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώ-
Ph 3,1! 16 κετε ⊤ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. Πάντοτε
R 12,12! 17 χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε,
E 5,20. 18 ¹ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
Nu 11,28. L 9,50. 1 K 14,30.39. 19 τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε,
1 K 14,1. 20 προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε·
1 K 14,29. 1 J 4,1. 21 πάντα ○δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε·
Job 1,1.8; 2,3. 22 ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.
4,3. R 15,33! Jd 24. 23 ¹Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτε- 7
λεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ
Ph 1,10. 1 K 1,8. καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου
2,12! 1 K 10,13! 24 ⊤ἡμῶν ○Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ὁ καλῶν
E 3,20. Ph 1,6. ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.
R 15,30! 25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε [καὶ] περὶ ἡμῶν.
R 16,16! 26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλή-
Kol 4,16. 27 ματι ἁγίῳ. ⌜Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον ἀναγνω-
σθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ⊤ ἀδελφοῖς.
28 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μεθ' ὑμῶν.⊤

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β

1 Th 1,1! 1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ- 90
κλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ
R 1,7! 2 κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
θεοῦ πατρὸς ⊤ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
1 Th 1,2! 3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ 1
Th 3,12. ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυ-
ξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς

15 ⊤ και P[30] *B𝔎pm*; Wh *21* ○ *ℵ*A al* sy[p]; [H] *23* ⊤ *και σωτηρος et* ○ Mcion. *25* [+ P[30] *BD* 33 al* sy[h]; W : — *ℵAI*[vid] *𝔎Gpm* latsy[p]; T *27* ⌜ *ορκ- ℵ𝔎Gpm* : *txt* P[46] *BAD*al* | ⊤ *αγιοις A𝔎pl* vg sy; Wh *28* ⊤ *αμην. ℵA𝔎pl*; S : *txt BD*G 33 pc*
Subscr.: *εγραφη απο Αθηνων B*[c]*AKL al* sy[p] *vl απο Κορινθου* Euthal *vl* a Laodicea *d*[c] sy[h]
1,2 ⊤ *ημων ℵAI𝔎Gpl* latsy; T : *txt BD 33 pc*

ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, ˈὥστε αὐτοὺς 4
ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ⸀ἐγκαυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις 2K7,4. 1Th2,19.
τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως Mc 4,17. 1 Th 3,2.7.
ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν Ap 1,9.
αἷς ⸁ἀνέχεσθε, ˈἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ 5 Ph 1,28. L 20,35.
θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας 1 Th 2,12. Act 14,22!
τοῦ θεοῦ, πὲρ ἧς καὶ πάσχετε, ˈεἴπερ δίκαιον 6 R 12,19! Ap 18,6 s.
παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς 2 K 7,5; 8,13.
θλῖψιν ˈκαὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' 7 1 K 1,7! 1 Th 3,13; 4,16.
ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' Mt 24,31; 25,31.
οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως⸋ αὐτοῦ ˈ⸆⸂ἐν πυρὶ 8 Ex 3,2. R 2,8. 1 K 3,13.15.
φλογός⸋2,⸃⸀**διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν** Is 66,4.15. Jr10,25.
καὶ **τοῖς** μὴ ⸁**ὑπακούουσιν** τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου 1 P 4,17.
ἡμῶν Ἰησοῦ, ˈοἵτινες δίκην τίσουσιν ⸀ὄλεθρον αἰώ- 9 4 Mcc 10,15. Is 2,10.19.21.
νιον **ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης** 1 Th 3,13.
τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ˈ**ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς** 10 Kol 3,4.
ἁγίοις αὐτοῦ καὶ **θαυμασθῆναι** ἐν πᾶσιν τοῖς Ps 67,36 Lxx. 88,8 Lxx.
⸀πιστεύσασιν, ὅτι ⸁ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν Is 2,11.17.
ἐφ' ὑμᾶς, **ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ**. Εἰς ὃ καὶ προσευ- 11 1 Th 1,2 s.
χόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς
κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ⸀πληρώσῃ πᾶσαν εὐδο-
κίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει,
ˈ**ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα** τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ⸆ 12 Is 66,5.
ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ
θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

91 2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρου- 2 1 Th 4,13–17.
σίας τοῦ κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν H 10,25.
ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, ˈεἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευ- 2
θῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς ⸀μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε Mt 24,6.
διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς 3,17.
ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ ⸁κυρίου⸋.

---

4 ⸀*καυχ-* *𝔎D(G) 1739 pl* | ⸁*ενεχ-* *B.*; h *7.8* ⸋, *et* ⸋2 —, comm *8* ⸆*και G d* Mcion Ir | ⸂, *εν φλογι πυρος BDG al* latsy [illegible]lat; W | ⸀*διδους ΨD*G pc* | ⸁*-κουσασιν 1908* *9* ⸀*-ρου* Ir: [illegible] *A 33 1611 al* Mcion *10* ⸀*-ευουσιν 33 al* | ⸁*επιστωθη 104* [illegible] ⸀-[illegible] mbst; h[ol] *11* ⸀*-σει AKP al* *12* ⸆*Χριστου AG 33 al* latsy [illegible]p + *𝔓𝔎DG pl*; T: — *B pc* syh; W *2* ⸀*μητε 𝔎 pl* | ⸁*Χριστου* *𝔎* [illegible], s | ⸋, W: . — h

1 T 4,1. 3 ˈμή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον·
H 3,12. ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀπο-
1 J 2,18! Is 57,4. J 17,12. καλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ⸀ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς
Dn 11,36. 4 ἀπωλείας, ˈὁ ἀντικείμενος **καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ**
πάντα λεγόμενον **θεὸν** ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν
Ez 28,2. **εἰς τὸν** ναὸν **τοῦ θεοῦ** ⸆**καθίσαι**, ἀποδεικνύντα ἑαυ-
1 Th 3,4. 5 τὸν ὅτι ἐστὶν **θεός**⁚. Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ⸀ὢν
6 πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ⸁ἔλεγον ὑμῖν; καὶ νῦν τὸ κατέ-
χον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ
Ap 17,5. (1 T 3,16.) 7 ⸀αὐτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται
Act 20,29s. τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ⸆ἕως ἐκ μέσου
Ap 19,15.20. 8 γένηται. καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ **ἄνομος**,
Job 4,9. Is 11,4. ὃν ὁ κύριος [Ἰησοῦς] ⸀**ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στό-**
ματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς
Ap 13,13! (2 K 12,12!) 9 παρουσίας αὐτοῦ, ˈοὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ᾽ ἐνέρ-
γειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις
Mt 24,12. 10 καὶ τέρασιν ψεύδους ˈκαὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ⸆ἀδικίας
Mc 4,19! 1 K 1,18! ⸆¹τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ᾽ ὧν τὴν ἀγάπην ⸂τῆς ἀλη-
1 T 2,4. 11 θείας⸃ οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καὶ
R 1,28. 1 Th 2,16. 2 T 4,4. διὰ τοῦτο ⸀πέμπει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλά-
12 νης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, ˈἵνα κρι-
θῶσιν ⸀πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ
R 1,18.32. (1 K 13,6.) εὐδοκήσαντες ⸆τῇ ἀδικίᾳ.
1 Th 1,2! 13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάν- *3*
Dt 33,12. J 13,18! τοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ **ἠγαπημένοι ὑπὸ** ⸀**κυρίου**,
1 P 1,2. 1 K 6,11. ὅτι εἵλατο ὑμᾶς ὁ θεὸς ⸁ἀπαρχὴν εἰς σωτηρίαν
14 ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας, ˈεἰς
1 Th 4,7. R 8,30. ὃ °καὶ ἐκάλεσεν ⸀ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς
1 Th 5,9. H 10,39. περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
1 K 16,13! G 5,1. 15 στοῦ. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε 92

---

3 ⸀αμαρτιας **AℜDG***pm* latsy Ir; Wh: *txt* **Bℵ***al* *4* ⸆ως θεον **ℜ(G)***pm* sy^p | ⁚—. H *5* ⸀εμου οντος **D*** Ambst | ⸁ελεγετο *d* Aug Ambst^pt *6* ⸀… **BℜDG***al*; Wh^a : *txt* **ℵ*AIK** *69 pm* *7* ⸆κατεχετω lat Tert Aug A… *8* [+ **ℵAD*G***al* latsy Ir; T : — **Bℜ***pm*; W | ⸀αναλοῖ **ℵ*** Or; h : ανέλοι **ℵ^3D*** … *33* : αναλωσει **ℜ***pm* : *txt* **ℌ***al* *10* ⸆της **ℜD***pm* | ⸆¹ εν **ℜ***pl* | ⸂του θεου Ir. : … Χριστου **D*** *11* ⸀πεμψει **ℜ***pl* it vg^cl sy *12* ⸀ἅπ- **ℵAG***al*; Th | ⸆εν … *13* ⸀(1 Th 1,4) θεου **D***d* vg | ⸁ απ αρχης **ℵΨℜD***pm* it sy^p; ℋT : *txt* **B**… *al f* vg sy^h bo … *14* ° **BAℜD***al*; H : *txt* **ℵGP***pm* lat sy^h | ⸀ημ- **BAD***… t

τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου 3,6. 1 K 11,2.28.
εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν 16 1 Th 3,11–13.
Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ °ὁ θεὸς ⸀ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὁ
ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ
ἐλπίδα ἀγαθὴν ˙ ἐν χάριτι ˙², ¹παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς 17
καρδίας καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ⸉ἔργῳ καὶ λόγῳ⸊
ἀγαθῷ.

98 4 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, 3 R 15,30s! Ps 147,15.
ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται καθ-
ὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, ¹καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν 2 Is 25,4 Lxx.
ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων 1 K 10,13!
ἡ πίστις. Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ ⸀κύριος, ὃς ⸂στηρίξει 3 J 17,15!
ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. πεποίθαμεν 4 2K 7,16! Ph 1,14!
δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν⸆ ⸉[καὶ] 1 Th 4,10.
ποιεῖτε καὶ ποιήσετε⸊. Ὁ δὲ κύριος κατευθύναι 5
ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ J 5,42!
εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.

5 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι 6 14. Act 19,9! Mt 18,17.
τοῦ κυρίου⸆ Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς
ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος 1 Th 5,14.
καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν ⸀παρελάβετε ⸂παρ' 2,15. 1 Th 4,1.
ἡμῶν. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι 7 1 K 11,1! 1 Th 2,1.
ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, ¹οὐδὲ δωρεὰν 8
ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ
μόχθῳ ⸉νυκτὸς καὶ ἡμέρας⸊ ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ 1 K 4,12! Mt 10,10.
μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν· οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν 9 1 K 9,6.14. Ph 3,17!
ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς 1 K 11,1!
τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, 10 1 Th 3,4. G 1,9! Gn 3,19.
τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει 1 Th 4,11.
ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας 11

---

16 ° *BD*KLal*; [H] | ⸀και *AIℜpl* latsy^h | ˙, et ˙² —, W *17* ⸉ *GK* sy^p *3,3* ⸀ θεος *AD*Gpc* it vg^cl | ⸂ -ισει *B.* : τηρησει *G* *4* ⸆ υμιν *AℜGpl* : *txt BℵD*pc* | ⸉ π. κ. π. *ℵ*A(D*)*; T : και π. κ. π. *ℜpl* vg; W : κ. εποιησατε κ. ποιειτε *G* : και επ. κ. π. κ. ποιησετε *B* *6* ⸆ ημων *𝔖ℜGpl* latsy; Th : *txt BD** | ⸀ -αβοσαν (ελαβ- *D**) *ℵ*A(D*) 33 pc*; Th : -αβον *ℜpl* : -αβε 5 sy^p : *txt BGpc* sy^h | ⸂ αφ *B.*; W *8* ⸉ νυκτα κ. ημεραν *AIℜDpm*; *S* : *txt BℵGal*

Th 5,14. 1 T 5,18. περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζο-
12 μένους ἀλλὰ περιεργαζομένους· τοῖς δὲ τοιούτοις
παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ⸂ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ
8. 1 Th 4,11. Χριστῷ⸃ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυ-
G 6,9! 13 τῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ
14 ⸀ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ τις οὐχ ὑπα-
κούει τῷ λόγῳ ⸀ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον
6. 1 K 5,9.11. σημειοῦσθε⁚, ⸆μὴ ⸁συναναμίγνυσθαι αὐτῷ, ἵνα ἐν-
1 Th 5,13 s. (Mt 18,17.) 15 τραπῇ· καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθε-
R 15,33! 16 τεῖτε ὡς ἀδελφόν. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης
J 14,27! δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ ⸀τρόπῳ.
ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.
2,2. 1 K 16,21! 17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστιν
R 16,24. 18 σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτως γράφω. ἡ χάρις
Ap 22,21. τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων
ὑμῶν.⸆

Act 16,1!

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α

2,3; 4,10. 1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ⸀ἐπι-
Tt 1,3; 2,10; 3,4. Kol 1,27. ταγὴν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς
2 T 1,2. Tt 1,4. 2 ἐλπίδος ἡμῶν ¹ Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει·
Ph 2,20.22. 2 J 3. χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ⸆καὶ Χρι-
στοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.
3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, 1
Act 20,1. πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς
4,7! 4 τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν ¹ μηδὲ προσέχειν μύθοις
καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ⸀ἐκζητήσεις
παρέχουσιν μᾶλλον ἢ ⸁οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν

12 ⸉ δια του -ιου ημων Ι. Χριστου *𝔎pm* sy   *13* ⸀ εκκ- *𝔎Gpl*; S   *14* ⸀υμ- *B 69 pc* | ⁚· *et* ⸁-σθε *𝔎pl*; T (⁚—, *et* ⸁-σθε S) *et* ⸆ και *𝔎D*Gpl* lattsy; S   *16* ⸀ τοπω *A*D*G 33* latt Chr
18 ⸆ αμην. *A𝔎DGpl* latsy : *txt B*א**pc* Ambst
Subscr.: εγραφη απο Αθηνων *B*ᶜ*AKLPal* (*vl* απο Ρωμης *6 al* *vl* e Laodicea Pisidiae sy^{p}) per Tychicum sy^{p} *vl* per Silvanum et Tych. bo *vl* δια Σιλουανου και Τιμοθεου *468*
HTWS *hic* Ad Hebr.
1,1 ⸀ επαγγελιαν א.   *2* ⸆ ημων *𝔎pm* sy Ambst   *4* ⸀ζητ- *𝔎DGpl* | ⸁ οικοδομην *D**latsy$^{p.hmg}$ Ir^{lat}; h^{r}

πίστει˙ *τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη* 5 R 13,10. G 5,6. Mt 5,8! 2 T 2,22.
ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ 8,9! 2 K 6,6! 2 T 1,5.
πίστεως ἀνυποκρίτου, ⸆*ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξ-* 6 6,4.20 s. 2 T 2,18.
ετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, θέλοντες εἶναι νομο- 7
διδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσιν μήτε
περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. οἴδαμεν δὲ ὅτι κα- 8 R 7,12.16.
λὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως ⸀*χρῆται,* ⸆*εἰδὼς* 9
τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ
ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις G 5,23. R 1,28!
καὶ βεβήλοις, πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις, ἀνδρο-
φόνοις, ⸆*πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς,* 10 6,3. 2 T 1,13; 4,3. Tt 1,9.13; 2,1.2.
ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ
διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, ⸆*κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς* 11
δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. 6,15. 1 Th 2,4. Tt 1,3.
2 ⸆⸆*Χάριν ἔχω τῷ* ⸀*ἐνδυναμώσαντί με* ⸇*Χριστῷ Ἰησοῦ* 12 Act 9,15! 1 K 7,25; 15,9 s.
τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος G 1,13–16.
εἰς διακονίαν, ⸆⸀*τὸ πρότερον ὄντα* ⸆ *βλάσφημον καὶ* 13 Mt 12,32.
διώκτην καὶ ὑβριστήν˙ *ἀλλὰ ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν* Act 3,17!
ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, ⸆*ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις* 14 R 5,20.
τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ⸀*πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης* 15 3,1; 4,9. Act 2,41. 2 T 2,11. Tt 3,8.
ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς L 15,2; 19,10!
τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι˙ *ὧν πρῶτός εἰμι* 1 K 15,9!
ἐγώ˙ *ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ* 16
ἐνδείξηται ⸉*Ἰησοῦς Χριστὸς*⸊ *τὴν ἅπασαν μακρο-*
θυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πι-
στεύειν ἐπ᾽ αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Τῷ δὲ βα- 17 Ex 15,18.
σιλεῖ τῶν αἰώνων, ⸂*ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ*⸃ *μόνῳ* ⸆ *θεῷ,* 6,16. R 1,20. Kol 1,15. H 11,27
τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων˙ *ἀμήν.* J 1,18! R 16,27!
3 ⸆*Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον* 18
Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, 4,14.

---

4 ⸇ , — H **8** ⸀ *χρησηται* ***AP*** Cl **12** ⸆ *και* ***ℜDpm*** sy; 𝔖 | ⸀ *-μουντι* ***ℵ**** *33 pc*; h | ⸇ , comm **13** ⸀ *τον* ***Pℜ****pm* | ⸆ *με* ***A*** *pc* **15** ⸀ (3,1) *ανθρωπινος* *r* Ambst Aug **16** ⸉ ***ℌD*****pm* lat; ***ℜ*** : *txt* ***ℵPℜ****al* sy **17** ⸂ *αθανατω αορ.* ***D**** lat sy^{hmg} : *αφθ. αορ. αθαν.* ***G*** | ⸆ (R 16,27) *σοφω* ***Pℜ****pl* sy^{h}

2 T 4,7! 3,9! 19 ἵνα ⸀στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, ⸋ἔχων
6,10. πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσά-
2 T 2,17. 20 μενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· ὧν ἐστιν Ὑμέ-
2 T 4,14. Act 19,33. ναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατα[νᾷ],
1 K 5,5. ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

R 12,12! 2 ⸀Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσ[θαι]
Jr 29,7. Bar 1,11 s. δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπ[ὲρ]
2 πάντων ἀνθρώπων, ⸋ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων
11 s. 1 Th 4,11. τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον
βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.
1,1! 3 ⸋τοῦτο ⸆καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος
Ez 18,23. R 11,32. 2 P 3,9. 4 ἡμῶν θεοῦ, ⸋ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι
2 T 3,7! 5 καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εἷς γὰρ θεός,
R 5,15. H 9,15! εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ⸆ἄνθρωπος
E 5,25. 2 K 5,15. 6 Χριστὸς Ἰησοῦς, ⸋ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάν-
G 1,4; 2,20. Mt 20,28. Tt 2,14. 7 των, ⸆τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις⸆·. ⸋⸂εἰς ὃ ἐτέθην⸃
G 2,7 s. ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν λέγω⸆, οὐ
2 T 1,11. ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν ⸀πίστει καὶ ἀλη-
8 θείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας
Ph 2,14. ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς
1 P 3,3–5. 9 ὀργῆς καὶ ⸀διαλογισμοῦ. Ὡσαύτως ⸆γυναῖκας ἐν
καταστολῇ ⸀κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης
κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν ⸁καὶ ⸀²χρυσίῳ ἢ
5,10. 10 μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, ⸋⸂ἀλλ' ὃ⸃ πρέπει
γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν, δι' ἔργων
2. 1 K 14,34! 11 ἀγαθῶν. γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ
Ap 2,20. Gn 3,16. 12 ὑποταγῇ· διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ
Gn 1,27; 2,7.22. 1 K 11,8 s. 13 αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδὰμ
Gn 3,6.13. 14 γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὕα. καὶ Ἀδὰμ οὐκ
2 K 11,3. ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ⸀ἐξαπατηθεῖσα ἐν παραβάσει

---

18 ⸀-ευση ℵ*D*pc Cl; Th **2,1** ⸀-κάλει D* [illegible] **3** ⸆γαρ PℜDGpl latsy **5** ⸆(ο Price cj) **6** [illegible] 436 pc syᵖ et ⸆·εδοθη D*G **7** ⸂ο επιστευθην A. | ⸆[illegible] ℵ*ℜal | ⸀γνωσει ℵpc: (J 4,23) πνευματι A. [illegible] GH 33 pm sy; ℋ **9** ⸆και D*Gal: και τας ℜpm | ⸀-ιω; D[illegible] 33 pc Or; h | ⸁ἤ ℜpl latsyʰ Cl: — HP 33 pc: txt ℌD*Gsyᵖ | ⸀²χρυσω ℵℜDpm Cl; Th: txt ℌGal **10** ⸂(ἄλλο comm) **14** ⸀απατ- ℜal

γέγονεν· σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν 15 5,14.
μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ
σωφροσύνης⁚.

▪ ⸀Πιστὸς ὁ λόγος⁚². εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, 3 1,15! Act 20,28
καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον 2 Tt 1,6 s.
ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφά- 12. 2 T 2,24.
λιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, R 12,13!
¹μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην⸆, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, ἄμαχον, 3
ἀφιλάργυρον, ¹τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, 4
τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ⁚ μετὰ πάσης σεμνότητος, (1 Sm 2,12.)
¹(εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν, 5
πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται;) ¹μὴ νεόφυτον, 6
ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου.
¹δεῖ δὲ⸆ καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, 7 5,10. 2 K 8,21. Mc 4,11!
ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ
διαβόλου. Διακόνους ὡσαύτως °σεμνούς, μὴ δι- 8 Ph 1,1. Act 6,3.
λόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχρο-
κερδεῖς, ¹ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν 9 16; 1,5.19. 2 T 1,3. Act 23,1!
καθαρᾷ συνειδήσει. καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθω- 10 H 9,9.14; 10,2.22; 13,18.
σαν πρῶτον, εἶτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. 1 K 1,8. Kol 1,22. Tt 1,7.
¹γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφα- 11 Tt 2,3.
λίους, πιστὰς ἐν πᾶσιν. διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς 12 2.
γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ
τῶν ἰδίων οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες 13
βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν
παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά 14
σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν ⸋πρὸς σὲ⸌ ⸀τάχιον· ἐὰν 15
δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ E 2,19–22! H 3,6.
ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος⁚,
7 στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας⁚². καὶ ⸀ὁμολο- 16

15.3,1 ⁚· et ⁚². Chr; H (*c. nov. sect.*) *1* ⸀(1,15) *ανθρωπινος* *D**it Ambst; hr *3* ⸆(Tt 1,7) *μη αισχροκερδη* *𝔐 69 al* *4* ⁚, W *7* ⸆ *αυτον* *P𝔐D pl* *8* ° *ℵ* pc* *14* ⸋ *G 1739 pc* arm Or; [H] | ⸀ *εν ταχει* *ℌD**; H : *txt ℵ𝔐G pl* *15* ⁚. et ⁚²—. comm *16* ⸀(*ομολογουμεν ὡς D**sy^pal)

9. (2 Th 2,7.) γουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυ-
4 Mcc 16,1. στήριον⁚·
J 1,14. R 1,3 s. ⸀ὃς ἐφανερώθη⁚ ἐν σαρκί⁚,
ἐδικαιώθη⁚ ἐν πνεύματι⁚,
ὤφθη ἀγγέλοις,
ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,
Kol 1,6.23. ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
Mc 16,19. L 9,51! Act 1,2.11 ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

J 16,13. 2 T 3,1; 4,3. **4** Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις
2 P 2,1; 3,3. Jd 18. 1 J 2,18; καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέ-
4,1. 2 Th 2,3. Is 19,14. Jc 3,15. χοντες πνεύμασιν ⸀πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαι-
2 μονίων⁚, ⸆ ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, ⸀κεκαυστηρια-
3 σμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, ⸆⸉κωλυόντων γαμεῖν,
Gn 9,3. 1 K 10,30 s. ἀπέχεσθαι⸊ βρωμάτων, ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετά-
Kol 2,23. 2 T 3,7! λημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνω-
Gn 1,31. 4 κόσι τὴν ἀλήθειαν⁚. ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν,
Mt 15,11. Act 10,15. καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανό-
5 μενον· ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύ-
6 ξεως. Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς
2 T 2,15. ἔσῃ διάκονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς
λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας
1,4; 6,4.20. 7 ⸀ᾗ ⸁παρηκολούθηκας· τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώ-
2 T 2,14.16.23; 4,4. Tt 1,14; 3,9. δεις μύθους παραιτοῦ. γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς
2 P 1,16. 8 εὐσέβειαν. ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον
6,6. ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέ-
λιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ
1,15! 9 τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀπο-
10 δοχῆς ἄξιος· εἰς τοῦτο γὰρ ⸆κοπιῶμεν καὶ ⸀ἀγωνι-
ζόμεθα, ὅτι ⸁ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστιν
1,1! σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν.

---

16 ⁚μυστηριον ος εφ.· εν σ. εδ., εν πν. ω. comm | ⸀ὃ **061** **D***lat; h[r1] : θεος **A²PΨ℞** *pl*; h[r2] : ο θεος *69* : *txt* **𝔖A*G** *4,1* ⸀ -νης **P** *69 pm* vg Or Ambst | ⁚—, W *2* ⸀κεκαυτ- **061 CI℞ DG** *pm* Cl; S : *txt* **ℵA** *69 al* *3* ⸉(κ. γ. και γενεσθαι h[s1] *cj* : κ. γ. ἢ απτεσθαι h[s2] *cj* : κ. γ., κελευοντων απ. Toup *cj*) | ⁚, W *6* ⸀ης **A** *pc* | ⸁-θησας **CG** *pc*; h *10* ⸆και **℞G** *pm* | ⸀ονειδι-ζομεθα **P℞D** *pm* lattsy Or; Wh | ⸁-ισαμεν **D*** *88.*; h

9 ˈΠαράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. ˈ ⁚μηδείς σου 11.12 1 K 16,11.
τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου Tt 2,15.
τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ,⊤ Ph 3,17! G 5,22!
ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ 13
ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ 14
ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ 1,18.
προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ ⸀πρε- 5,22. Act 6,6!
σβυτερίου. ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου 15 (2 T 3,13.) Ph 1,25!
ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ⊤ πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ⁚ καὶ 16
τῇ διδασκαλίᾳ⁚², ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν
καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου. R 11,14.
10 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει **5** Lv 19,32. Tt 2,2.
ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, ˈπρεσβυτέρας 2 Tt 2,3.
ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ.
11 ˈΧήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. ˈ* εἰ δέ τις χήρα 3.4 5.
τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, ⸀μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν
ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς
προγόνοις· τοῦτο γάρ ἐστιν⊤ ἀπόδεκτον ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη 5 3. L 2,37. L 18,7. Jr 49,11.
ἤλπικεν ἐπὶ⊤⸀θεὸν καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν
καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ἡ δὲ 6
σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκεν. καὶ ταῦτα παράγ- 7
γελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ὦσιν. εἰ δέ τις τῶν 8
ἰδίων καὶ μάλιστα⊤ οἰκείων οὐ ⸀προνοεῖ, τὴν (Mt 5,46 p!) Mt 15,5 s.
πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. χήρα 9
καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα γεγονυῖα,
ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή, ˈἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, 10 2,10; 3,7. R 12,13!
εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας L 7,44. J 13,14.
ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ
ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δὲ χήρας παραι- 11
τοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ,

---

12 ⁚*nov. sect.*, *non* 11, W | ⊤ εν πνευματι *P𝔐al* *14* ⸀-τερου *ℵ* 69* got *15* ⊤ εν *P𝔐pl* *16* ⁚, *et* ⁚² — , comm 5,*4* ⸀-ετω *1319 pc d* vg^cl Ambst Ephr | ⊤ (2,3) καλον και *69 al* *5* ⊤ τον *A𝔐Dpl*; [ℌ] | ⸀κυριον *ℵ*D** Aug; Wh *8* ⊤ των *CP𝔐pl* Cl | ⸀-ειται *ℵ*D*GIK pc*; Th

Ap 2,4. 12 γαμεῖν θέλουσιν, ˈἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην
2 Th 3,11. 13 πίστιν ἠθέτησαν· ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ ⸀μανθάνουσιν
περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ
ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ
3,15. 1 K 7,9. 14 δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνο-
γονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι
15 τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν· ἤδη γάρ τινες
16 ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. εἴ τις ⸆πιστὴ
ἔχει χήρας, ⸀ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω
ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.
R 12,8. 17 ˈΟἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς 12
1 K 16,16! ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ
Dt 25,4; 24,15. 1 K 9,9. 18 διδασκαλίᾳ. λέγει γὰρ ἡ γραφή· ⸉βοῦν ἀλοῶντα
Mt 10,10 p! οὐ ⸀φιμώσεις⸊, καί· ἄξιος ὁ ἐργάτης ⸂τοῦ μισθοῦ⸃
19 αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παρα-
Dt 19,15. Mt 18,16. δέχου, ⸋ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων⸌.
G 2,14. 20 ˈΤοὺς ⸆ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα
21 καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. Διαμαρτύρομαι
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ⸂Χριστοῦ Ἰησοῦ⸃ καὶ τῶν
L 9,26. ἐκλεκτῶν ἀγγέλων ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προ-
22 κρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ ⸀πρόσκλισιν. χεῖρας 13
Act 6,6! 2 J 11. Ap 18,4. ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις
23 ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει. Μηκέτι ὑδρο-
πότει, ἀλλὰ οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχον⸆
24 καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. Τινῶν ἀνθρώ- 14
πων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν προάγουσαι εἰς
25 κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· ὡσαύτως
⸆καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως
E 6,5! 6 ἔχοντα κρυβῆναι οὐ ⸀δύνανται. ˈὍσοι εἰσὶν ὑπὸ 15
ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς

---

13 ⸀(λανθ- Mangey *cj*) **16** ⸆ πιστος ἢ ℜ*D pl* sy Ambst; W | ⸀-εισθω ℵ*AG 33 pc*; Th : *txt* Cℜ*D pl* **18** ⸉3412 *ACIP 69 al* | ⸀κημ- *D*. | ⸂της τροφης ℵ*Cl **19** ⸋Cypr Ambst *codd apud* Hier.; h[r vg] **20** ⸆ δε *AD**(⸉*G*) it; [H] **21** [illegible] I. Χρ. Pℜ*pl* sy; S | ⸀-κλησιν *APℜD pm*; S : *txt* ℵ[illegible] **23** ⸆ σου ℜ*G pl* Cl **25** ⸆ δε *AG pc* Or | ⸀-αται ℵ*G*[illegible] W : *txt ADP 33 al*

*ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ
καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. οἱ δὲ πιστοὺς* 2
ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελ- Phm 16.
*φοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί
εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ⁝ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμ-
βανόμενοι.*

16 *Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει.* ¦ ⁝*εἴ τις ἑτερο-* 3 G 1,6–9.
διδασκαλεῖ καὶ μὴ ⸀*προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις*⁝2 1,10!
τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' Tt 1,1.
εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, ¦*τετύφωται, μηδὲν ἐπιστά-* 4
μενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, 20. 2 T 2,14. Tt 3,11.
ἐξ ὧν ⸀*γίνεται* ⸁*φθόνος,* ⸀2*ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι* R 1,28!
πονηραί, ¦*διαπαρατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων* 5 2 T 3,8. 2 T 4,4. Tt 1,14.
τὸν νοῦν καὶ ⸀*ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομι-
ζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν*⸆. *ἔστιν δὲ* 6 4,8. Mt 6,25! Ph 4,11s. H 13,5.
πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας· οὐδὲν 7 Job 1,21. Eccl 5,14.
γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ⸀*ὅτι οὐδὲ ἐξενεγ-
κεῖν τι δυνάμεθα· ἔχοντες δὲ* ⸀*διατροφὰς καὶ σκε-* 8 Prv 30,8 s.
πάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. οἱ δὲ βουλό- 9 Prv 23,4; 28,22. Mt 13,22! L 12,15.
*μενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ
παγίδα*⸆*καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς* ⸀*ἀνοήτους καὶ βλα-
βεράς, αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς
ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν* 10
κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι Mt 6,24. E 5,5.
ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς 1,19.
περιέπειραν ὀδύναις ⸀*πολλαῖς. Σὺ δέ, ὦ ἄν-* 11 1 Rg 13,1. Ps 90,1. 2 T 3,17. G 5,22!
θρωπε⸆*θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην,
εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν,* ⸀*πραϋπαθίαν.*
¦*ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ* 12 L 13,24. 2 T 4,7!
τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν⸆*ἐκλήθης καὶ ὡμολόγη-*

---

2 ⁝, h **3** ⁝ *sect. inc.* W | ⸀ (1,4) *-ερχεται* **ℵ*** *1912* lat; T | ⁝2, H
4 ⸀*γεννωνται* ***D*** **gm* | ⸁*-νοι* ***D*** **pc* lattaeg | ⸀2*ερεις* ***DGL****al* lattsy[h]
5 ⸀*απεστραμμενων απο* ***D**** | ⸆ *αφισταστο απο των τοιουτων*
061 P𝔎*pl m* sy Cypr Ambst **7** ⸀*αληθες οτι* ***D**** *d m* got Ambst;
h[s1]: *δηλον οτι* ***P𝔎****pl* (lat)sy; h[s2]: — arm Hier; h[eil] **8** ⸀*-φην* ***061
DGKP****al* it Or; Wh **9** ⸆(3,7) *του διαβολου* ***D*G****pc* it vg[cl] got
Chr | ⸀*ανοητ-* *2pc* lat **10** ⸀*ποικιλαις* **ℵ*H**. **11** ⸆*του* ***P𝔎DG***
pl; h | ⸀*πραυτητα* ***D**** *104 pc* (***𝔎****pl*) **12** ⸆*και* *69 81 al* sy[h] Ambst

σας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν
13 μαρτύρων. παραγγέλλω ⸆ἐνώπιον °τοῦ θεοῦ τοῦ 17
⸀ζῳογονοῦντος τὰ πάντα καὶ ⸂Χριστοῦ Ἰησοῦ⸃ τοῦ
Mt 27,11 p. J 18,36 s; 19,11. μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν
14 ὁμολογίαν, ¦ τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον ἀν-
1,11. ἐπίλημπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ap 17,14; 19,16. 15 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¦ ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος
Dt 10,17. Kol 4,1. καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόν-
16 των καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, ¦ ὁ μόνος ἔχων
Ex 33,20. (1 Rg 8,12.) ἀθανασίαν, ⸆φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς
Kol 1,15. J 1,18. ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ τιμὴ καὶ κράτος
R 12,16! 17 αἰώνιον· ἀμήν. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι 18
παράγγελλε μὴ ⸀ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ
Ps 62,11. L 12,20. Jc 1,10. πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ⸁ἐπὶ θεῷ ⸆τῷ παρέχοντι
18 ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, ¦ ἀγαθοεργεῖν,
πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι,
Mt 6,20. 19 κοινωνικούς, ¦ ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς ⸀θεμέλιον
καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ⸁ὄντως
2 T 1,14. 20 ζωῆς. Ὦ Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον,
4,7! ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους ⸀κενοφωνίας καὶ ἀντι-
21 θέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ¦ ἥν τινες ἐπαγ-
1,6! γελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν.
Ἡ χάρις ⸂μεθ' ὑμῶν⸃.⸆

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β

1 *Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή-
ματος θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ*

---

13 ⸆σοι ***APℜDpl*** lat; H : *txt* **ℵ*G** *33 pc* | °**ℵ***pc*; T | ⸀ζωοποι- **ℵℜ***al* | ⸂**ℵG** *pc* it sy^p; h **16** ⸆και ***D**** it vg^cl **17** ⸀υψηλα φρ- **ℵ****I* Or; Th | ⸁επι τω ***AI****al*; h : εν τω **ℜ***pm*; W (*sed* — τω), δ : *txt* **ℵD*GP***pc* | ⸆(4, 10) τω (— ***D*pc***) ζωντι **ℜ(D)***pm* it vg^cl sy **19** ⸀(θεμα λιαν Bos *cj*, *cf*. Tob 4,9 s. : κειμηλιον Junius *cj*) | ⸁αιωνιου **Pℜ***al* : οντ. αι. *69 pc* **20** ⸀καινοφ- **G***pc* lat Ir^lat **21** ⸂μετα σου **ℜD***pl f* vg sy; S | ⸆αμην. **Pℜ***pl f* vg sy; s
Subscr.: εγραφη απο Λαοδικειας ***A*** + ητις εστιν μητροπολις Φρυγιας της Πακατιανης (***KL***) *1908 al vl* απο Νικοπολεως ***P*** *vl* ab Athenis bo *vl* a Roma arab + per Titum bo arab

4 : 1–6 F

Ἰησοῦ ¹ Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ· χάρις, ἔλεος, 2 1 T 1,2. 2 J 3.
εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ ⸀Χριστοῦ Ἰησοῦ⸌ τοῦ
κυρίου ἡμῶν.
1 *Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων* 3 R 1,9! Ph 3,5. 1 T 3,9!
ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν
περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου⁚ νυκτὸς καὶ
ἡμέρας⁚², ¹ ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν 4 4,9.21.
δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ⁚, ¹ ὑπόμνησιν ⸀λαβὼν 5
τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴκησεν 1 T 1,5.
πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί Act 16,1!
σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν 6
αἰτίαν ⸀ἀναμιμνῄσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα 1 Th 5,19.
τοῦ ⸂θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν Act 6,6!
χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα 7 Mt 8,26p. J 14,27
δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονι- R 8,15. Ap 21,8.
σμοῦ. μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου 8 L 9,26. R 1,16.
ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγ- Ph 1,7!
κακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ, 2,3!
¹ τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ, 9
οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν Tt 3,5.
καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
πρὸ χρόνων αἰωνίων, ¹ φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ 10 R 16,26.
τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ⸉Χριστοῦ Ἰησοῦ⸊, Tt 2,11.
καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ 1 K 15,55.57. H 2,14. J 1,4.9;
ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, ¹ εἰς ὃ 11 8,12. Act 26,23.
ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος⸆· 1 T 2,7.
¹ δι' ἣν αἰτίαν ⸋καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαι- 12 2 K 4,2.
σχύνομαι, οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι
ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν παραθήκην μου φυλάξαι
εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαι- 13 1 T 1,10!
νόντων λόγων ⸀ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας⁚ ἐν πίστει

---

2 ⸀*κυριου Ι. Χρ.* **ℵ*** *33 69 pc*; h **3** ⁚, *et* ⁚² —, H **4** ⁚ —, H
5 ⸀*λαμβανων* ***P℞D****pl* **6** ⸀*υπομιμν-* ***ΨD****pc* | ⸂*Χριστου* ***A***.
10 ⸉***C℞G****pl*; W : *txt* **ℵ*AD*** *pc* **11** ⸆ (1 T 2,7) *εθνων* ***C℞D***
G*pl* lattsy : *txt* **ℵ*AI** *pc* **12** ⸋ **ℵ*** *69* **13** ⸀ (ον h⁵ *cj*) | ⁚. *et*
⁚² — · W

1 T 6,20. 14 καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ :²· τὴν καλὴν παρα-
θήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦν-
J 6,67. 15 τος ἐν ἡμῖν. Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν 2
4,16! Act 19,9! με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστιν Φύγελος καὶ
4,19. 16 Ἑρμογένης. δῴη ἔλεος ὁ κύριος τῷ Ὀνησιφόρου
οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἅλυσίν
Act 28,30. 17 μου οὐκ ἐπαισχύνθη, ˈἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ
18 ⸀σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν :· — δῴη αὐτῷ
Jd 21. ὁ κύριος εὑρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ :²· — καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν⸆, βέλτιον
σὺ γινώσκεις.

E 6,10. 2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι
3,14. 2 τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ˈκαὶ ἃ ἤκουσας παρʼ ἐμοῦ
διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς
ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους
1,8; 4,5. Phm 2. 3 διδάξαι. ⸀Συγκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης 3
1 K 9,7. 4 Χριστοῦ Ἰησοῦ. οὐδεὶς στρατευόμενος⸆ἐμπλέκεται
ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογή-
4,8. 1 K 9,25! 5 σαντι ἀρέσῃ. ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται
1 K 9,7.10. 6 ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν κοπιῶντα γεωργὸν
7 δεῖ ⸀πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. νόει ⸀ὃ
λέγω· ⸀δώσει γάρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν.
1 K 15,4.20. 8 ˈμνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν,
R 1,3! 2,16! Act 28,31. ἐκ σπέρματος Δαυίδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου·
Ph 1,7! 2,17; 1,12–14. 9 ˈἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος :, ἀλλὰ
E 3,13. Kol 1,24. 10 ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται :². διὰ τοῦτο :³ πάντα
Mt 24,22. ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σω-
τηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης
1 T 1,15! R 6,3s. 2 K 4,11. 11 αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος :· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, 4
Mt 10,22! 33! R 8,17. 1 P 4,13. Mt 20,21. Ap 3,10. 12 καὶ συζήσομεν· εἰ ⸀ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύ-

---

13 :² *vide p.* 536. *17* ⸀ -αιοτερως *A pc*; W : -αιοτερον *ℜ pl* : *txt* *ℌ D* G pc* latt *17.18* : . δωη *et* :². και W *18* ⸆ μοι *69 al f g* vg^cl sy Ambst *2,3* ⸀ κακοπ- *1175* : συ ουν (— sy^pal) κακοπ- *ℜ pl* sy *4* ⸆ τω θεω *G* lat (got) Ambst *6* ⸀ προτερον *א**. *7* ⸀ α *H ℜ D pl* lat sy^h | ⸀ δωη *ℜ pl* *9* :² · H *9.10* :² —. *et* :³. comm *11* :. W *12* ⸀ (συνυπομενομεν Price *cj*)

σομεν· εἰ ⸀ἀρνησόμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς·
¦ εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι 13 R8,2 s! 1K10,13! Nu 23,19.
°γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται. Ταῦτα ὑπομίμνῃσκε, 14
διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ ⸀θεοῦ μὴ ⸁λογομαχεῖν, 1 T 4,7!
⸀²ἐπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόν-
των. σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ 15 1 T 4,6. Tt 2,7 s. L 12,42!
θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν
λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ βεβήλους ⸀κενοφωνίας 16 1 T 4,7!
περιΐστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας,
¦ καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει· ὧν 17 1 T 1,20.
ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φίλητος, ¦ οἵτινες περὶ τὴν 18
ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες ⸆ἀνάστασιν ἤδη γε- 1 T 1,6!
γονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τήν τινων πίστιν. ὁ 19
μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἕστηκεν, ἔχων Is 28,16 s.
τὴν σφραγῖδα ταύτην· **ἔγνω κύριος** ⸆**τοὺς ὄντας** Nu 16,5.26. Mt 7,23. J 10,14.
αὐτοῦ, καί· ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ **ὀνο-** Is 26,13. Ap 21,27.
μάζων τὸ ὄνομα κυρίου. ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ 20
ἔστιν μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ 1 K 3,12.
ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ δὲ R 9,21.
εἰς ἀτιμίαν· ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ 21
τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν⁚, ἡγιασμένον, Phm 11. (L 17,10.)
⸆εὔχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν 3,17.
ʌ ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, 22
δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην G 5,22!
μετὰ ⸆τῶν ⸀ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς 1 K 1,2! 1 T 1,5'
καρδίας. τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις 23 1 T 4,7!
παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας· δοῦλον δὲ 24 1 T 3,2 ss. Tt 1,7; 3,2.
κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι ἀλλὰ ⸀ἤπιον εἶναι πρὸς Mt 12,19. (Ap 2,2.)
πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, ¦ ἐν πραΰτητι παι- 25
δεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε ⸀δώῃ αὐ-

---

12 ⸀ *αρνουμεθα* ***P*** **ℜ** ***D*** *pm* **13** ° **ℜ** *al* latsy[h] **14** ⸀ *κυριου* ***A*** **ℜ** ***D*** *pm* latsy; Wh : *txt* **ℵ** ***C G I*** *69 al* sy[hmg] | ⸁ *-μάχει* ***A C**** latt | ⸀² *εις* **ℜ** ***D*** *pl*; s **16** ⸀ *καινοφ-* ***G*** *pc* it Ambst **18** ⸆ *την* ***A C*** **ℜ** ***D*** *pl*; Wh : *txt* **ℵ** ***G*** *33* **19** ⸆ *παντας* **ℵ***. **21** ⁚ —, W | ⸆ *και* ***C**** **ℜ** *pm f* vg sy[h]; S : *txt* **ℵ*** ***A D* G*** *al* sy[p] **22** ⸆ *παντων* ***A C(G) I*** *33 al*; h | ⸀ (Eph 6,24) *αγαπωντων* ***A***. **24** ⸀ *νηπιον* ***D* G*** **25** ⸀ *δῷ* **ℜ** *33 pl*; S : (*δώῃ* Wh)

3,7! Act 11,18! τοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας,
(L 5,10.) 26 ˈκαὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος,
ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ˙ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.
1 T 4,1! 3 Τοῦτο δὲ ⸀γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις 5
R 1,28! 2 ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί· ἔσονται γὰρ οἱ ἄν-
θρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερή-
φανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ⸀ἀχάριστοι,
3 ἀνόσιοι, ˈ⸂ἄστοργοι, ἄσπονδοι,⸃ διάβολοι, ἀκρατεῖς,
Ph 3,19. 4 ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, ˈπροδόται, προπετεῖς, τετυ-
Mt 7,15! 21. R 2,20. Tt 1,16. 5 φωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, ˈἔχοντες
Act 19,9! μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνη-
6 μένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων γάρ
Mc 12,40 p. Tt 1,11. εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ ⸀αἰχμαλωτί-
ζοντες⸆ γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα
2,25. Kol 1,9. 1 T 4,3. Tt 1,1. H 10,26. 2 J 1. 7 ἐπιθυμίαις⸇ ποικίλαις, ˈπάντοτε μανθάνοντα καὶ
μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνά-
(Ex 7,11.22.) 8 μενα. ὃν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ ⸀Ἰαμβρῆς ἀντ-
Act 13,8. έστησαν Μωϋσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ
1 T 6,5. T 1,12. ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδό-
9 κιμοι περὶ τὴν πίστιν. ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ
πλεῖον· ἡ γὰρ ⸀ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν,
10 ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. Σὺ δὲ ⸀παρηκολούθησάς 7
μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει⸆, τῇ
πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, ⸋τῇ ἀγάπῃ,⸌ τῇ ὑπομονῇ,
11 ˈτοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ⸀ἐγένετο
Act 13,50; 14,5.19. Ps 34,20. ἐν Ἀντιοχείᾳ⸆, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις· οἵους διωγ-
μοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ
Mt 16,24 p. Act 14,22! 12 κύριος. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ⸉ζῆν εὐσεβῶς⸊
13 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄν-
1 T 4,(15.)1. θρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον,

---

26 ˈ, W **3,1** ⸀-σκετε *AG* 33 *pc* **2** ⸀αχρηστοι (*C**) *K* 69. **3** ⸂ασπ. αστ. *D* 69 *pcg* arm Chr : ασπ. ℵ. : — 431 sy^p **6** ⸀-ωτευοντες ℜ *pc*; S | ⸆τα 2 *pc* | ⸇και ηδοναις *A pc* sy^h **8** ⸀Μαμ- *G* lat got Ambst; h^r **9** ⸀διανοια *A* **10** ⸀-θηκας *P*ℜ*D pl*; h | ⸆(, τη πραξει v. Wyss cj) | ⸋*A pc* **11** ⸀-νοντο *A al* | ⸆α δια την Θεκλαν επαθεν 181 **12** ⸉*C*ℜ*DG pm*

πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. σὺ δὲ μένε ἐν οἷς 14
ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ ⸀τίνων ἔμαθες, 2,2.
ˈκαὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους ⸆ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ 15 Act 16,1! J 5,39.
δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως Ps 119,99.
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος 16 2 P 1,19–21. L 16,29.
°καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ⸀ἐλεγμόν, R 15,4.
πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιο-
σύνῃ, ˈἵνα ⸀ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς 17 2,21. 1 T 6,11. (Tt 1,16.)
πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος. Διαμαρτύρο- 4
μαι ⸆ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ
μέλλοντος ⸀κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, ⸁καὶ τὴν Act 10,42!
ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ⁚· κήρυξον 2 Act 20,20.31.
τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, Mt 18,15! Tt 1,13.
⸉ἐπιτίμησον, παρακάλεσον⸊, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ
8 καὶ διδαχῇ. ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης 3 1 T 1,10.
διδασκαλίας οὐκ ⸀ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ⸂ἰδίας 1 T 4,1.
ἐπιθυμίας⸃ ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους
κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, ˈκαὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας 4 1 T 6,5!
τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους 2 Th 2,11 s. 1 T 4,7!
ἐκτραπήσονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακο- 5 2,3! Mt 24,46.
πάθησον⸆, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν δια- Act 21,8!
9 κονίαν σου πληροφόρησον. Ἐγὼ γὰρ ἤδη 6 Ph 2,17. 2 P 1,14.
σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ⸂ἀναλύσεώς μου⸃ 1 K 9,25. J 19,30.
ἐφέστηκεν. τὸν ⸂καλὸν ἀγῶνα⸃ ἠγώνισμαι, τὸν 7 1 T 1,18; 6,12. Ph 3,14. H 12,1.
δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν 8 Act 20,24. Jd 3.
ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν 1 K 9,25!
ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ
δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ °πᾶσι H 12,23!
τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.
ˈΣπούδασον ἐλθεῖν πρός με ⸀ταχέως· ˈ Δημᾶς 9 21; 1,4. 10 Kol 4,14. Phm 24.

14 ⸀τινος **ℜD***pl f* vg sy; s **15** ⸆τα **AC*ℜ***pl*; S : *txt* **ℵD*G** *33 pc* Cl **16** °*f* vg^cl sy^p Ambst | ⸀ελεγχον **PℜD***pl* Cl **17** ⸀τελειος **D***(*ex* lat?) **4,1** ⸆ουν εγω **ℜ***pm* sy^h; S | ⸀κριναι **G** *33 al*; h | ⸁κατα **Pℜ***pl* vg^cl sy | ⁚. W **2** ⸉ℵ*G *69* lat; Th **3** ⸀(ανθεξ- Price *cj*) | ⸂επιθ. τας ιδ. **ℜ***al*; S **5** ⸆(2,3) ως καλος στρατιωτης Χριστου Ιησου **A**. **6** ⸂εμης αναλ. **ℜD***pm* **7** ⸂αγ. τον καλ. **PℜD***pl*; S **8** °**D*** *1739* lat sy^p **9** ⸀ταχιον **I** *33*. : εν ταχει *442 463*.

16! Ph 2,21. γάρ με ⸀ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ
2 K 2,13! ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς ⸁Γαλ[illegible]
Kol 4,14! 11 Τίτος εἰς Δαλματίαν· Λουκᾶς ἐστιν μόν[illegible]
Act 12,12! Phm 11. ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν ⸀ἄγε μετὰ σεαυτο[illegible]
E 6,21! 12 γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. Τύχι[illegible]
13 ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. τὸν φαιλόνην, ὃν ⸀ἀπ[illegible]
ἐν Τρῳάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ [illegible]
1 T 1,20. ? Act 19,33. 14 βιβλία, μάλιστα ⸆τὰς μεμβράνας. Ἀλέξανδρος ὁ
Ps 62,13; 28,4. 2 Sm 3,39. χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο· ⸀ἀποδώσει
Prv 24,12. Ps Sal 2,16.34. 15 αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὃν καὶ σὺ
2 K 11,15! φυλάσσου· λίαν γὰρ ⸀ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις.
10; 1,15. Mc 14,50. 16 ¶ Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι ⸀παρ-
L 23,34. εγένετο, ἀλλὰ πάντες με ⸁ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς
Act 23,11; 27,23. Ph 4,13! 17 λογισθείη· ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνά-
Ps 22,22. μωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ
Dn 6,21.28. 1 Mcc 2,60. καὶ ⸀ἀκούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρρύσθην ἐκ
1 P 5,8. 18 στόματος λέοντος. ⸆ῥύσεταί με ὁ κύριος ἀπὸ παν-
Mt 6,13. 2 K 1,10. 2 P 2,9! τὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν
R 16,27! αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων, ἀμήν.
1,16. Act 18,2! 19 Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν ⸆καὶ τὸν Ὀνησι-
Act 19,22! 20 φόρου οἶκον. Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ,
Act 21,29! Τρόφιμον δὲ ⸀ἀπέλιπον ἐν ⸁Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα.
9. 21 ¶ Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεταί
σε Εὔβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία
καὶ οἱ ἀδελφοὶ °πάντες.
G 6,18! 22 Ὁ κύριος ⸆μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ⸂ἡ χάρις
μεθ' ὑμῶν.⸃ ⸆

---

10 ⸀ *et 13* ⸀ *et 16* ⸁-λειπ- ***ACGLpm***; ***H*** : *txt* **ℵℜ(*D*)*al*** *10* ⸁Γαλλιαν ℵ*Cpc* vg[codd] Eus; Th[r] *11* ⸀αγαγε ***A*** *1912 al* *13* ⸀ *vide* 10 | ⸆δε ***D****69 *pc* lat *14* ⸀-δωη ***Pℜal*** *15* ⸀ανθεστηκε ***Pℜpl***; S *16* ⸀συμπ- ***PℜDpl***; S | ⸁ *vide* 10 *17* ⸀ακουση ***ℜpm*** *18* ⸆και ***PℜGpl*** sy *19* ⸆(Act Pl et Thecl), Λεκτραν την γυναικα αυτου και Σιμαιαν (Σημ- *460*.) και Ζηνωνα τους υιους αυτου *181 460*.; h[r] *20* ⸀-λειπ- ***CLPal***; ***H*** | ⸁(Μελιτη Beza *cj*) *21* °ℵ* *33*.; [H] *22* ⸆Ιησους ***Apc***; h : Ι. Χριστος ***CℜDpl*** latsy : *txt* ℵ****G*** *33 pc* | ⸂η χ. μ. ημων *460 1908* [illegible] : η χ. μετα σου sy[p] : ερρωσ' εν ειρηνη ***D****: — *330* Ambst | ⸆αμην. ***PℜD***.

Subscr.: Προς Τιμοθεον δευτερα της Εφεσιων εκκλησιας (+ πρωτ[ον] επισκοπον χειροτονηθεντα ***KLpm*** + εγραφη απο Λαοδικειας ***A*** *vl* εγ[ραφη απο] Ρωμης ***KLPpm*** + οτε εκ δευτερου παρεστη Παυλος τω Καισαρι Νερωνι ***Kpm***

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

2 K 2,13.

Παῦλος δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ ⸂Ἰησοῦ 1
Χριστοῦ⸃ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν 2 T 2,10; 3,7. 1 T 6,3.
ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν ¦ ⸀ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς 2
αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ R 1,2.
χρόνων αἰωνίων :, ¦ ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίοις :² τὸν 3 E 1,9 s. 1 T 1,11!
λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' 1 T 1,1!
ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, ¦ Τίτῳ γνησίῳ 4 1 T 1,2.
τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις ⸀καὶ εἰρήνη ἀπὸ R 1,7.
θεοῦ πατρὸς καὶ ⸂Χριστοῦ Ἰησοῦ⸃ τοῦ σωτῆρος
ἡμῶν.

1 *Τούτου χάριν ⸀ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ* 5
λείποντα ⸁ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν Act 14,23.
πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην, ¦ εἴ τίς ἐστιν 6 1 T 3,2–4.
ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά,
μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. δεῖ γὰρ 7 Act 20,28. 1 T 3,10! 1 K 4,1.
τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκο- 2 T 2,24. 1 P 5,2.
νόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ
πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ¦ ἀλλὰ φιλόξενον, φιλά- 8 R 12,13!
γαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρατῆ, ¦ ἀντεχό- 9 2 P 1,6!
μενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα
δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ⸂ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ 1 T 1,10!
2 *ὑγιαινούσῃ⸃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν⸆. Εἰσὶν* 10
γὰρ πολλοὶ :⸆ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρενα- R 16,18. G 6,3.
πάται, μάλιστα οἱ ἐκ °τῆς περιτομῆς, ¦ οὓς δεῖ 11

---

1 ⸂Χρ. *D**; h^1 : *Χρ. Ι. A pc* sy^h; Wh^s *2* ⸀εν *GHpc* *2.3* :—, *et* :², H *4* ⸀ελεος *A𝔎pl* : *ελ. και 1739* sy^h | ⸂*κυριου Ι. Χρ. P𝔎Gpl f* vg sy *5* ⸀-λειπ- *ACGal*; *𝔎* : *κατελιπον* (-λειπ- *LPal*)*Kal*(*LPal*); S : *txt* *ℵ*D*al* | ⸁-σης *A*(*D*G*)*pc* *9* ⸂(2 K 1,4) *τους εν παση θλιψει A.* | ⸆*μη χειροτονειν διγαμους μηδε διακονους αυτους ποιειν, μηδε γυναικας εχειν εκ διγαμιας· μηδε προσερχεσθωσαν εν τω θυσιαστηριω λειτουργειν το θειον. τους αρχοντας τους αδικοκριτας και αρπαγας και ψευστας και ανελεημονας ελεγχε ως θεου διακονος. 460.* *10* :, W | ⸆*και I𝔎DGal* lat | °*A𝔎Gpm*

2 T 3,6. 1 P 5,2! ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν
12 διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν⸆. εἶπέν
Epimenides, de oraculis. ⸆τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης·
Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες
ἀργαί.
2 T 4,2. 13 ˈἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι᾽ ἣν αἰτίαν
1 T 1,10! ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ° ἐν τῇ
1 T 4,7! 14 πίστει, ˈμὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ
Mt 15,9! 1 T 6,5! ⸀ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν.
Mt 15,11. 15 ˈπάντα⸆καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμ-
R 14,14.20. μένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίαν-
2 T 3,5. 16 ται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. θεὸν
Ps 14,1.3. 1 J 2,3–5. ὁμολογοῦσιν⸆εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται,
(2 T 3,17.) βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς °καὶ πρὸς πᾶν ἔργον
°² ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.
1 T 1,10! 2 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδα- *3*
1 T 5,1. 2 σκαλίᾳ⁚. Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς,
σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ
1 T 3,11; 5,2. 3 ὑπομονῇ· πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι
⸀ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, ⸁μηδὲ οἴνῳ πολλῷ
4 δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, ˈἵνα ⸀σωφρονί-
ζωσιν⁚ τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους,
1 K 14,34! 5 ˈσώφρονας, ἁγνάς, ⸀οἰκουργούς⁚, ἀγαθάς, ὑποτασσο-
R 14,16. μένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
6 ⸆βλασφημῆται. Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει
2 T 2,15. 7 σωφρονεῖν⁚ ˈπερὶ ⸂πάντα⁚², σεαυτὸν⸃ παρεχόμενος
Ph 3,17! τύπον καλῶν ἔργων⁚³, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ⁚⁴ ⸀ἀφθορίαν,
8 σεμνότητα⸆, ˈλόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ

11 ⸆ τα τεκνα οι τους ιδιους γονεις υβριζοντες η τυπτοντες επιστομιζε και ελεγχε και νουθετει ως πατηρ τεκνα. 460. *12* ⸆ δε ℵ**G pc* : γαρ 103. *13* ° ℵ**pc*; [H] *14* ⸀ ενταλμασιν *G* : γενεαλογιαις 1908. *15* ⸆ μεν 𝔎 *pl* sy^h : γαρ sy^p *16* ⸆ μη 69. | ° *et* °² ℵ* *2,1* ⁚ comm *3* ⸀ -πει *C* 33 69 *al* latt Cl | ⸁ μη *P*𝔎*DG pl* Cl; h *4* ⸀ -ζουσιν ℵ**AG pc*; Th^a : *txt C*𝔎*D pl* Cl | ⁚ comm *5* ⸀ -ρους *H*𝔎*pl* Cl; S | ⁚ —, W | ⸆ (1 T 6,1) και η διδασκαλια *C pc* sy^h *6.7* ⁚ *et* ⁚² —, H *7* ⸂ -τας εαυ- 1 69 : -τα εαυ- *D**Chr : -τας σεαυ- 442*pc* Aug | ⁚³ —, *et* ⁚⁴, h^r | ⸀ αδιαφθοριαν 𝔎*al* : αφθονιαν 𝔓^32 *G* : *txt* 𝔖*D***K pm* | ⸆ (2 T 1,10) αφθαρσιαν 𝔎*pm*

ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ⸀ἡμῶν 1 P 2,15.
φαῦλον. Δούλους ⸉ἰδίοις δεσπόταις⸊ ὑποτάσσεσθαι⁚ 9 E 6,5!
ἐν πᾶσιν⁚², εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, ¹ ⸀μὴ 10
νοσφιζομένους, ἀλλὰ ⸂πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους
ἀγαθήν⸃, ἵνα τὴν διδασκαλίαν ⸋τὴν τοῦ σωτῆρος 1 T 1,1!
ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. Ἐπεφάνη γὰρ 11 3,4. 2 T 1,10. L 1,79. Gn 35,7.
ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ⸀σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, 2 Mcc 3,30. 3 Mcc 6,9.
¹ παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν 12
καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως 1 J 2,16. L 1,74.
καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, ¹ προσδεχό- 13 1 K 1,7. Ph 3,20. 1 Th 1,10. R 5,2.
μενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς
δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ⸉Χρι- 2 P 1,1.
στοῦ Ἰησοῦ⸊, ¹ ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα 14 1 T 2,6! Mt 1,21. Ps 130,8.
λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθα- Ez 37,23.
ρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν Ex 19,5. Dt 14,2. 3,8.14. 1 P 3,13.
ἔργων. Ταῦτα ⸀λάλει καὶ παρακάλει καὶ 15 E 2,10.
ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδείς σου ⸁περι- 1 T 4,12.
φρονείτω. Ὑπομίμνῃσκε αὐτοὺς ἀρχαῖς ⸆ ἐξ- 3 R 13,1–7. 1 P 2,13.
ουσίαις ὑποτάσσεσθαι⁚, ⸀πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν
ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, ¹ μηδένα βλασφημεῖν, 2 2 T 2,23 s.
ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους Ph 4,5.
⸀πραΰτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Ἦμεν γάρ 3 E 5,8. Kol 3,7. 1 P 4,3.
ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ⸆ ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, R 1,28! E 2,2!
δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις,
ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες
ἀλλήλους. ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία 4 2,11. Ps 31,20. Sap. 1,6. 1 T 1,1!
ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, ¹ οὐκ ἐξ ἔργων 5 Dt 9,5. E 2,4.8 s.
τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ⸀ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ 2 T 1,9.
τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγ- J 3,5! Mt 19,28. 1 K 6,11. H 10,22.

---

8 ⸀υμ- *A al*   *9* ⸉ *AD al*; S | ⁚, *et* ⁚² —, T   *10* ⸀μηδε *D*G 33 pc*; h | ⸂1 3 2 4 *G* : 2 1 3 4 *ℜ pm* : 1 3 4 ℵ*. : πασ. ενδ. αγαπην *33.*; h : *txt ACDP al* | ⸋ *Pℜ pl*   *11* ⸀σ-ρος ℵ* : (2,10) του σ-ρος ημων *G* lat : η σ-ριος *ℜ pl*; S : *txt AC*D** sy Cl   *13* ⸉ *ACℜD pl* Cl; h : *txt* ℵ**G*   *15* ⸀διδασκε *A.* | ⸁καταφρ- *1 al*
3,1 ⸆ και *Pℜ pl* latsy; W | ⁚ —, H | ⸀και πειθ. *G* syᵖ : πειθ. και *A*   *2* ⸀σπουδην|τα ℵ*. (*i. e.* σπουδην *pro* πραυτη|τα *archetypi? πρ. etiam* ℵ³)   *3* ⸆ και *D* syᵖ Or   *5* ⸀ὧν *Pℜ pl*

R 12,2. Joel 3,1. 6 γενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως ⸆πνεύματος ἁγίου, οὗ
Act 2,4.17. ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
R 3,24! 7 τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου
χάριτι κληρονόμοι ⸀γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς
2,14! 1 T 1,15! 8 αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βού-
λομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν
ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ. ταῦτά
9 ἐστιν ⸆καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· μωρὰς
1 T 4,7! δὲ ζητήσεις καὶ ⸀γενεαλογίας καὶ ⸁ἔριν καὶ μάχας
νομικὰς περιΐστασο· εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μά-
Mt 18,15–17. Act 19,9! 10 ταιοι. αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν ⸂καὶ δευ- 6§
1 T 6,4s. 11 τέραν νουθεσίαν⸃ παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται
ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος.
E 6,21! 12 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ Τύχικον,
1 K 16,6. σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ
13 γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν
Act 18,24! 3 J 6. καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν
14 αὐτοῖς ⸀λείπῃ. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι
2,14! Mt 3,10!; 7,19; 13,22! καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας
E 4,28s. 2 P 1,8. χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι.
15 Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ⸀ἄσπασαι
τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.
Ἡ χάρις ⸆μετὰ πάντων ὑμῶν.⸆

---

5 ⸆ *δια* ***D*G*** it Ambst *7* ⸀ *γενωμεθα* ***𝔎****pl* *8* ⸆ *τα* ***P𝔎****pm* *9* ⸀ (1 T 6,4) *λογομαχιας* ***G*** | ⸁ *ερεις* ***ACI𝔎****pl* latsy; S : *txt* **ℵ*** (***DG***) *10* ⸂ *ν. κ. δευτ.* (*ν. κ. δυο* ***D****) ***ΨD*** : *ν. ἢ δευτ.* ***G*** : *νουθ. 1739 m* Cypr Aug Ambst; hʳ *13* ⸀ *λιπη* **ℵ*D**** *69 al*; Th *15* ⸀ *-σασθε* ***A***. | ⸆ *του κυριου* ***D*** it : *τ. θεου* ***G*** lat | ⸆ *αμην.* ***HP𝔎G****pl* latsy

Subscriptio: *Προς Τιτον* **ℵ*C*** *33* (+ *της Κρητων εκκλησιας πρωτον επισκοπον χειροτονηθεντα* ***K*** *1908 al*) + *εγραφη απο Νικοπολεως* ***APpm*** syᵖ (+ *της Μακεδονιας* ***HKL*** *1908 al*) + missa per Arteman bo *vl* per Zenam et Apollo .

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ⊤

Παῦλος ⸀δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος 1 Ph 1,7!
ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ ⊤καὶ συνεργῷ
ἡμῶν ¦ καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ⸀ἀδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συ- 2 Kol 4,17. 2 T 2,3.
στρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ· R 16,5!
¦ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν 3 R 1,7!
καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
1 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε⁚ μνείαν σου 4 R 1,8!
ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ¦ ἀκούων σου 5 Kol 1,3.4.9.
τὴν ⸉ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν⸊ ἣν ἔχεις ⸀πρὸς τὸν
κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ¦ ὅπως 6
ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς γένηται ἐν ἐπι- G 5,6.
γνώσει παντὸς ⊤ἀγαθοῦ °τοῦ ἐν ⸀ἡμῖν εἰς Χριστόν⊤. Ph 1,9.
¦ ⸀χαρὰν γὰρ ⸂πολλὴν ἔσχον⸃ καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ 7 2 K 7,4.
ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέ- 12.20.
παυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ 8
παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, ¦ διὰ 9
τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ⁚ τοιοῦτος ὢν ὡς
Παῦλος ⸀πρεσβύτης, ⸀νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ
2 Ἰησοῦ⁚², ¦ παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν 10 1 K 4,15! Kol 4,9.
⊤ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς⊤, Ὀνήσιμον, ¦ τόν ποτέ σοι 11 2 T 4,11.
ἄχρηστον νυνὶ δὲ °καὶ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, ¦ ὃν 12 (L 17,10.)
ἀνέπεμψά ⸀σοι⁚, αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα⊤· 7.20.
¦ ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα 13 Ph 2,30.
ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγ-
γελίου, ¦ χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα 14

Inscr.: ⊤ *και Απφιαν και Αρχιππον* (+ *τον διακονον* arm) (*605*) sy^h arm

1 ⸀ *δουλος 322 605* : *αποστολος D** | ⊤ *αδελφω D** Ambst **2** ⸀ *αγαπητη* 𝔎*pl* sy^p; s : *αδ. αγ.* vg^{cl} sy^h Ambst **4** ⁚ ,W **5** ⸉ 4231 *D 69 1739 al* sy^p | ⸀ *εις ACD*pc*; ℌ **6** ⊤ *εργου Gal* vg^{cl} | ° *AC*; [H] | ⸀ *υμ-* ℵ*GP 33 69 pm* latsy; Th : *txt AC*𝔎*Dal* | ⊤ *Ιησουν P*𝔎*DGpl* latsy **7** ⸀ *χαριν P*𝔎*al* | ⸂ *π. εσχομεν D*pc* : *εχομεν π.* 𝔎*al* (⸉ *al*) sy **9** ⁚ . W : , H | ⸀(*-βευτής* Bentley *et* h^s *cjj*) | ⸀ *νυν Apc*; h | ⁚² , — H **10** ⊤ *εγω A 69 al* sy^h | ⊤ *μου C*𝔎*pl* sy **11** ° *AC*𝔎*Dpm* itsy^h; ℌ : *txt* ℵ**G 33 al* vg sy^p **12** ⁚ —, H | ⸀ *σοι, συ δε D** it vg^{cl} sy^p; s : , *συ δε P*𝔎*Gpl* vg^{codd} : *txt* 𝔖 *et* ⊤ *προσλαβου C*𝔎*D* (⸉ *69 al*)*pl* latsy : *txt* ℵ**AG 33* Or

2 K 9,7. 1 P 5,2. ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου
15 ᾖ ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο
ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς,
1 T 6,2. 16 ˈ⸀οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλὰ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν
1 K 7,22! ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ
R 14,1; 15,7. 17 καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. εἰ οὖν με ἔχεις κοι-
18 νωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέν
19 σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ⸀ἐλλόγα· ἐγὼ Παῦλος
1 K 16,21! ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω ⁚
20 σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις⸆. ναί, ἀδελφέ,
7.12. ἐγώ σου ὀναίμην ἐν κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ
σπλάγχνα ἐν ⸀Χριστῷ.
21 Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς
Ph 1,25; 2,24. 22 ὅτι καὶ ὑπὲρ ⸀ἃ λέγω ποιήσεις. ἅμα δὲ καὶ ἑτοί-
μαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευ-
χῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.
Kol 1,7!; 4,12. 23 ⸀Ἀσπάζεταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ ⸁συναιχμάλωτός μου
Act 12,12! Act 27,2! 24 ἐν Χριστῷ ⸀²Ἰησοῦ, ˈ Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς,
2 T 4,10! Kol 4,14! Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου.
25 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ⸆Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ
G 6,18! πνεύματος ὑμῶν. ⸇

---

16 ⸀(*minus recte* ουκ ετι T) *18* ⸀(*rectius*) -γει **𝔎***pl*; S
19 ⁚ σοι, comm | ⸆ εν κυριω ***D****** *20* ⸀κυριω **𝔎***al* vg
21 ⸀ὃ **𝔎*D****pm* lattsy^{p} *23* ⸀-ζονται **𝔎***al* | ⸁(συναιχμος P. Ewald *cj*) | ⸀²(, *Ιησους vl Ιησου, Ιησους* Zahn *cj*, *cf* Kol 4,11)
25 ⸆ *ημων* ***AC𝔎D****pl* lat sy^{p}; Wh | ⸇ *αμην.* **ℵC𝔎***pl* latsy; S : *txt* ***AD**** *33 pc*

Subscr.: *Προς Φιλημονα* 𝔖 (+ *και Απφιαν δεσποτας του Ονησιμου και προς Αρχιππον τον διακονον της εν Κολοσσαις εκκλησιας* ***L*** *101* sy^{h}) + *εγραφη απο Ρωμης* ***LP****al* (*δια Ονησιμου οικετου* ***KL****al* sy^{h}). *Αλλα δη και μαρτυς Χριστου γεγενηται ο μακαριος Ονησιμος εν τη Ρωμαιων πολει επι Τερτουλλου τηνικαυτα την επαρχικην εξουσιαν διεποντος τη των σκελων κλασει την ψηφον υπομεινας του μαρτυριου.* *42* (*390*)

II T 2:3F-10F 11:9F-12
2:1-3F
3:1-8F 2:10F-17) LAST II

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

(59) *1* *Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς* 1
λαλήσας τοῖς πατράσιν ⸆ ἐν τοῖς προφήταις ˈἐπ' 2
⸀ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν
υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ ⸋καὶ
⸉ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας⸊· ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς 3
δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, ⸀φέρων
τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως ⸋αὐτοῦ,
⸆καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ⸆¹ποιησάμενος **ἐκάθισεν**
ἐν δεξιᾷ *τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, ˈτοσούτῳ* 4
κρείττων γενόμενος ⸋τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώ-
2 *τερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι* 5
γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων·

υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε⁚;

καὶ πάλιν·

ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν;

ˈὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν 6
οἰκουμένην, λέγει·

καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.

ˈκαὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους ⸆ λέγει· 7

9,26! Ps 2,8. Mt 21,38 p. J 1,3!
Sap 7,25 s Lxx. Gn 1,27. 2K 4,4! 8,14!; (11,1). Kol 1,17. 9,14.26. Ps 110,1. 8,1. Mc 16,19. E 1,20 s. 1 P 3,22. Ph 2,9.
Ps 2,7. 5,5. Act 13,33.
2 Sm 7,14.
R 8,29!
Dt 32,43 Lxx. Ps 97,7. Mt 4,11!

Ad Hebr. *apud* HTWS *vide p.* 391. 527; *apud* 𝔓46 *vide p.* 426

1 ⸆ *ημων* 𝔓46(corr.) *1836 pc t v* Cl Chr *2* ⸀ *-ατων* **Ψ** *2298 al* sy | ⸋ 𝔓46 sa | ⸉ ***P*ℜ*pl*** ; S *3* ⸀ *φανερων* ***B**** ^(et s) | ⸋ 𝔓46 ***M*** *424² 1739* | ⸆ *δι αυτου* 𝔓46 ***D**** : *δι εαυτου* ℜ *pm* sy; s | ⸆¹ *ημων* ℜ *pl* sy^h; S *4* ⸋ 𝔓46 ***B*** Cl^ro. *5* ⁚, H : ˙ W *7* ⸆ *αυτου* ***D**** *1912 d*

Ps 104,4. ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ ⸀πνεύμα
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλ
8 ⸆πρὸς δὲ τὸν υἱόν·
Ps 45,7 s. ὁ θρόνος σου ⁚ ὁ θεὸς ⁚² εἰς τὸν αἰῶνα ⸋τοῦ αἰῶνος⸌,
⸰καὶ ⁚³ ⸂ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος⸃ ῥάβδος τῆς βασιλείας ⸀αὐτοῦ.
9 ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ⸀ἀνομίαν·
διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ⁚, ὁ θεός, ὁ θεός σου ⁚² ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
10 καί·
Ps 102,26–28. σὺ κατ' ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας,
καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί·
11 αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ ⸀διαμένεις·
Is 50,9; 51,6. καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
Is 34,4. Ap 6,14. 12 καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ⸀ἑλίξεις αὐτούς,
⸋ὡς ἱμάτιον⸌ καὶ ἀλλαγήσονται·
13,8. σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.
10,13. Mt 22,44! 13 ⸆πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέν ποτε·
Ps 110,1. κάθου ἐκ δεξιῶν μου
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;
Mt 4,11; 18,10! J 20,12 p. 14 ⸆οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς ⸀δια-
Ps 34,8; 91,11. Dn 7,10. κονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρο-
Act 8,6.12. 2 P 3,17. 2 νομεῖν σωτηρίαν; ⸋Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως
προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παρα-
Act 7,53! 2 P 1,19! 2 ρυῶμεν.⸌ εἰ γὰρ ὁ δι' ⸀ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος
ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρα-
10,29; 12,25. Mt 3,7; 22,5. 3 κοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, ⸆πῶς ἡμεῖς
ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας⁚;
Act 10,37. L 1,2. ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου,

---

7 ⸀-μα *D 326 pc d* sa Or 8 ⁚, *et* ⁚², Wh | ⸋ *B 33* Tert; [H] | ⸰ *P*𝔐*pl f* vg^{cl} sy | ⁚³ · W | ⸂ραβδ. ευθ. ἡ 𝔐*Dpl* | ⸀σου *rell*; Th : *txt* 𝔓46*B*ℵ. 9 ⸀-μιας *D** : αδικιαν ℵ*Aal*; T | ⁚ —, *et* ⁚², H 11 ⸀(-ενεῖς *D*^{8}*Mal* lat) 12 ⸀αλλαξεις ℵ**D** lat; T ... *f* vg sy; T : *txt* 𝔓46*B*ℵ*AD* 1739* 14 ⸀-ιας *B* 2,1 ... 2 ⸀-λου *L*. 3.4 ⁚, *et* ⁚²; H

ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, ¹ ⸀συνεπι- 4
μαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις °τε καὶ τέρασιν — Mc 16,20. 2 K 12,12!
καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου — 1 K 12,4.11.
μερισμοῖς κατὰ τὴν ⸁αὐτοῦ θέλησιν :². — 6,5. E 1,21. (Dt 32,8 Lxx.
Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν 5 — Dn 10,13.
μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. διεμαρτύρατο δέ 6 — Sir 17,17.)
πού τις λέγων·

⸀τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνῄσκῃ αὐτοῦ :; — Ps 8,5–7 Lxx.
ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν;
ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, 7
δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν,⸆
πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. 8 — 1 K 15,27. Ph 3,21.

ἐν ⸉τῷ γὰρ⸊ ὑποτάξαι [αὐτῷ] τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν
αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ
3 τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· τὸν δὲ βραχύ τι παρ' 9 — Ph 2,8s!
ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ
πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανω- — 5,4.5.
μένον, ⸋ὅπως ⸂χάριτι θεοῦ⸃ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται — Mt 16,28 p!
θανάτου.⸌ ἔπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα 10 — R 11,36. 1 K 8,6.
καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν — 5,8 s; 12,2. Act 3,15!
ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ
παθημάτων τελειῶσαι. ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ 11 — 10,10. J 17,19. 1 Th 4,3.
οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ — 11,16. Mt 25,40. J 20,17!
ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς ⸀καλεῖν, ¹ λέγων· 12 — (Mc 8,38.)

ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, — Ps 22,23. J 17,6.
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε·

¹καὶ πάλιν· 13
ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ· — Is 8,17. 2 Sm 22,3.
καὶ πάλιν·
ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ θεός. — Is 8,18 Lxx.

---

4 ⸀συμμαρτ- *B* | ° *M Pal* | ⸁του θεου *D** | :² *vide p.* 549 **6** ⸀(Ps 8,5 *A*) τις 𝔓46 *C* Pal d* | :, H **7** ⸆(Ps 8,7) και κατεστησας αυτον επι τα εργα των χειρων σου 𝔖 *D* pm* latsy ; [H] : *txt* 𝔓46 *B* 𝔎 *al* **8** ⸉ 𝔓46 *A C* 𝔎 *pl* ; S | [+ 𝔖 𝔎 *D pl* latsy ; T : — 𝔓46 *B d* syh arm ; W **9** ⸋ (Semler *cj* : P. Schmiedel *cj adnotatum — sine* χ. θεου — *ad* ηλαττωμ. *et ab alio* χωρις θ. *ad* παντος, *cf.* 1 K 15,27) | ⸂χωρις θ. *M* 424² *1739*mg vid syp codd Orpt Theomopsv Ambr ; Whr **11** ⸀-λῶν *88*.

17! Mt 26,38 p. 2 T 1,10. J 12,31. K 15,55 s. Ap 12,10.

14 ¹*Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ*
σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν
αὐτῶν⊤, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ
κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστιν τὸν δια-
15 βολον, ¹καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου

Is 41,8 s. G 3,7.9.

16 διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ
γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ **σπέρ-**
17 **ματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται.** ὅθεν ὤφειλεν κατὰ

14. Ps 22,23. Ph 2,7. 4,14! 5,1.

πάντα **τοῖς ἀδελφοῖς** ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων
γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν,
18 εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι ⸀τὰς ἁμαρτίας⸌ τοῦ λαοῦ. ἐν

4,15!

ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς
πειραζομένοις βοηθῆσαι.

9,15. Ph 3,14. 4,14! 10,23.

3 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου 60
μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα
2 τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, ¹**πιστὸν** ὄντα τῷ ποιή-

Is 17,7; (51,13.) Nu 12,7 Lxx.

σαντι αὐτόν, ὡς καὶ **Μωϋσῆς ἐν** [**ὅλῳ**] **τῷ οἴκῳ**
3 **αὐτοῦ.** πλείονος γὰρ ⸉οὗτος δόξης⸊ παρὰ Μωϋσῆν
ἠξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου
4 ὁ κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευά-

Is 40,28.

ζεται ὑπό τινος⁚, ὁ δὲ⊤πάντα κατασκευάσας θεός.

Nu 12,7 Lxx.

5 ¹καὶ **Μωϋσῆς** μὲν **πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ**
ὡς **θεράπων** εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων,

10,21. E 2,19. 1 T 3,15. R 15,4. Kol 1,23. 14; 6,11; 10,23.

6 ¹Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ **τὸν οἶκον αὐτοῦ**· ⸀οὗ
οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ⸁ἐὰν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ
καύχημα τῆς ἐλπίδος [μέχρι τέλους βεβαίαν] κα-
7 τάσχωμεν. Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον⁚·

Ps 95,7–11.

σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,

Ex 15,23; 17,7. Nu 20,2–5.

8 **μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ**
παραπικρασμῷ

---

14 ⊤ *παθηματων D* d* sy[pal] Eus[pt] **17** ⸀ *ταις -ιαις* [illegible]
3,2 [+ *𝔊𝔎Dpl* latsy; T : — 𝔓[13.46vid] *B* Ambr; W **3** ⸉ 𝔓[13] *M𝔎pl*
4 ⁚. comm | ⊤ *τα P𝔎pl* **6** ⸀ *ος* 𝔓[46] *D* Mpc* lat | ⸁ *εανπερ*
𝔓[46] *AC𝔎pl*; S | [+ (3,14) *𝔊𝔎Dpl* latsy; T : — 𝔓[13.46] *B* sa aeth
Lcf Ambr; W **7** ⁚, h

κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,
οὗ ἐπείρασαν ⸆οἱ πατέρες ὑμῶν ⸂ἐν δοκιμασίᾳ⸃ 9
καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου ¦ τεσσεράκοντα ἔτη⁚· 10
διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ⸀ταύτῃ
καὶ εἶπον· ἀεὶ πλανῶνται ⸆τῇ ⸀καρδίᾳ·
αὐτοὶ δὲ⸃ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου,
ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· 11
εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου⁚. Nu 14,21–23.
Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρ- 12 12,15. 2 Th 2,3.
δία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ θεοῦ
ζῶντος, ¦ ἀλλὰ ⸀παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην 13 1 Th 5,11.
ἡμέραν, ἄχρις οὗ τὸ⁚ σήμερον ⸁καλεῖται, ἵνα μὴ Mc 4,19. R 7,11. 2 Th 2,10.
σκληρυνθῇ ⸉τις ἐξ ὑμῶν⸊ ἀπάτῃ τῆς ἁμαρτίας· μέτ- 14
οχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, ἐάνπερ τὴν
ἀρχὴν τῆς ⸀ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κα- 1,3; 11,1. 6. R 11,22.
τάσχωμεν⁚. ἐν τῷ λέγεσθαι· 15
σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε⁚, 7. Ps 95,7.8.
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παρα-
πικρασμῷ.
¦ ⸀τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν⁚; ἀλλ' οὐ πάν- 16 Ex 17,1 ss.
τες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; τίσιν 17 Nu 14,29. 1 K 10,10. 4,11.
δὲ ⸆προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ⸀ἁμαρ-
τήσασιν⁚, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ⁚²; τίσιν 18
δὲ ὤμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν 11. Nu 14,22 s.
αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ⸀ἀπειθήσασιν; καὶ βλέπομεν ὅτι 19
5 οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν. Φοβηθῶ- 4
μεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ⸆ἐπαγγελίας εἰσελ-
θεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν Ps 95,11.
ὑστερηκέναι. καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθά- 2
περ κἀκεῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς J 12,38. R 10,16 s. G 3,2.5. 1 Th 2,13.

9 ⸆ με MPℜ 1739 pl lat sy; s | ⸂, εδοκιμασαν lat sy^p : , εδ. με ℜ pl sy^h 10 ⁚. T : , W | ⸀ εκεινη Cℜ pl sy | ⸆ εν 𝔓^13 | ⸀καρδ. αυτων, διο (διοτι Apollin.) 𝔓^13 Apollin. 11 ⁚· ℵ : , W
13 ⸀-λεσατε 𝔓^13. | ⁚· H | ⸁καλειτε ACal | ⸉ 2 3 1 BℜDal; Wh
14 ⸀υπ. αυτου A 1912 pc f vg : πιστεως 424². | ⁚—. 𝔓^13; W
15 ⁚, — h 16 ⸀(τινὲς et ⁚, LMPal lat sy^h) 17 ⸆ και Ad | ⸀(18) απειθησασιν A | ⁚; et ⁚². T 18 ⸀απιστησασιν 𝔓^46 lat sa.
4,1 ⸆ της D*

ἀκοῆς ἐκείνους ⸂μὴ ⸀συγκεκερασμένος τῇ πίστει
3 ⸉τοῖς ἀκούσασιν⸊⸃. ⸀Εἰσερχόμεθα ⸁γὰρ εἰς [τὴν] κατά-
παυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν·
3,11. Ps 95,11. **ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου·**
εἰ ⸀² εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου,
4. καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενη-
4 θέντων. εἴρηκεν °γάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτως·
Gn 2,2. **καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ**
5 **ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ**⁚ καὶ ἐν τούτῳ
Ps 95,11. πάλιν· ⸀**εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν** μου.
6 ˈἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς **εἰσελθεῖν** εἰς αὐτήν,
καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ **εἰσῆλθον** δι'
3,7. 7 ⸀ἀπείθειαν, ˈπάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν, **σήμερον**, ἐν
Δαυὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς ⸀προ-
είρηται·
Ps 95,7 s. **σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,**
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.
Dt 31,7. Jos 22,4. 8 ˈεἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς **κατέπαυσεν**, οὐκ ⸀ἂν περὶ
9 ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολεί-
10 πεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. ὁ γὰρ
Ap 14,13. **εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν** αὐτοῦ καὶ αὐτὸς
Gn 2,2. **κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων** αὐτοῦ, ὥσπερ **ἀπὸ τῶν**
3,17. Ps 95,11. 11 ἰδίων **ὁ θεός**. Σπουδάσωμεν οὖν **εἰσελθεῖν εἰς** 6
ἐκείνην **τὴν κατάπαυσιν**, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις
Jr 23,29. Sap 7,22–30; 18,15. 12 ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ⸀ἀπειθείας. Ζῶν γὰρ ὁ
Act 7,38. 1 P 1,23. λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ⸀ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ
Is 49,2. E 6,17. Ap 2,12! πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι
J 12,48; 16,8. Act 5,9. μερισμοῦ ψυχῆς καὶ ⸁πνεύματος⁚, ἁρμῶν τε καὶ
1 K 4,5. μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν
13 καρδίας· καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον

2 ⸂H^db | ⸀-νους 𝔓13.46 ℌ *D** 69 *al* (-κεκραμε- *P*ℜ*pm*) *f* vg^codd sy^h; ℋ : *txt* ℵ (-κεκραμε- *pc*) it vg^cl sy^p | ⸉των ακουσαντων *D** 104 *pc* sy^hmg : τοις ακουσθεισιν *1912* Theo^mopsv : (τ. ακουσμασιν Bleek *et* h^s *cj*) **3** ⸀-χωμ- *A C* 69* *pc* *f* vg | ⸁ουν ℌ *al*; h : δε sy^p : *txt* 𝔓13.46 *B*ℜ*D pm* lat sy^h | [+ 𝔖 𝔔 *pl*; T : — 𝔓13.46 *B D**; W ⸀² ελευσ. 𝔓13. **4** ° 𝔓13 *460*^lat | ⁚ . W : , H **5** ⸀η ℑ *33* : — 𝔓13 *D** *81* *1739 pc* **6** ⸀απιστιαν 𝔓46 ℵ* lat **7** ⸀-ηκεν *B 1739 pc*; h : ειρηται ℜ*pm*^t **8** ⸀αρα *B*. **11** ⸀απιστιας 𝔓46 *1611 2005* lat **12** ⸀εναργης *B* Hier^p — ⸁(Mt 10,28) σωματος *547 pc* | ⁚ — , comm

αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς Henoch 9,5. Sap 1,6.
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. R 14,12.
61 8 Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς 14 2,17; 3,1; 5,5.10; 6,20; 7,26; 8,1; 9,11; 10,21.
οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, κρατῶμεν τῆς 3,1; 10,23.
ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον 15
συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον Mt 4,1–11 p; 26,41 p. L 22,28.
δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. 2,17 s; 5,2. J 8,46!
ˈπροσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ 16 10,22. E 3,12!
τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος καὶ χάριν °εὕρω- 1 J 3,21.
μεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.
Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανό- 5 8,3.
μενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν
θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά °τε καὶ θυσίας ὑπὲρ
ἁμαρτιῶν, ˈμετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν 2 4,15.
καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται ἀσθέ- 7,28.
νειαν, ˈκαὶ ⸂δι' αὐτὴν⸃ ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ 3 Lv 9,7; 16,6.
λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ ⸀ἑαυτοῦ προσφέρειν ⸁περὶ
ἁμαρτιῶν. καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τι- 4 J 3,27. 2,9.
μήν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ⸋⸀καθ- Ex 28,1.
ώσπερ καὶ Ἀαρών⸌. Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ 5
ἑαυτὸν ἐδόξασεν γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ 4,14!
λαλήσας πρὸς αὐτόν·

υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· Ps 2,7. 1,5. Act 13,33.

ˈκαθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· 6

σὺ ⸆ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ⁚. c. 7. Ps 110,4.

ˈὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε 7 Ps 116. Mt 26,36–46.
καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῴζειν αὐτὸν J 12,27. Ps 22,25.
ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων L 19,41!
προσενέγκας καὶ ⸆εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας,
ˈκαίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπα- 8 2,10. Ph 2,8!

---

16 ° *B*. *5,1* ° 𝔓[46] *B*; [H] *3* ⸂ *δια ταυτην* 𝔐 *pm* : *δια ταυτα* *467* lat | ⸀ *αυ-* 𝔓[46] *BD** *pc*; (*αὐ-* comm) | ⸁ *υπερ* 𝔐 *pm* *4* ⸋ 𝔓[13] vid. | ⸀ *καθαπερ* *P*𝔐 *1739* *pl*; s *6* ⸆ *ει* 𝔓[46] *P* *2005* *pc* latt | ⁚, W *7* ⸆ (*ουκ* Harnack *cj*)

9,12! Is 45,17. 9 κοήν, ˈκαὶ τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπακούου-
10 σιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, ˈπροσαγορευθεὶς
4,14! Ps 110,4. ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
σέδεκ.
11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν °ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευ- 7
6,12. τος λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς.
12 ˈκαὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρό-
(Jr 31,34.) νον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ ⸀διδάσκειν ὑμᾶς⸀ ⸀τινα
1 K 3,1–3. 1 P 2,2. τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ, καὶ
(Kol 2,20!) γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος, ⸆οὐ στερεᾶς
E 4,14. 13 τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος
14 λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ ⸆ἐστιν· τελείων δέ
ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθη-
Ph 1,10. R 16,19. Gn 2,17; 3,5. τήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ
6 τε καὶ κακοῦ. Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ
Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ
1 K 3,10. 9,14. πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ
2 νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, ˈβαπτισμῶν
Act 6,6! ⸀διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεως ⸆νε-
Act 18,21! 3 κρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ⸀ποιήσο-
4 μεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ θεός. Ἀδύνατον γὰρ τοὺς
10,26 s.32. Mt 12,31. ἅπαξ φωτισθέντας⁚ γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς
1 J 5,16. J 4,10. τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας πνεύ-
1 P 2,3. 2,5. 5 ματος ἁγίου ˈκαὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ῥῆμα
6 δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, ˈκαὶ παραπεσόντας,
2 P 2,21. 10,29. 1 K 11,27. πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας
Kol 2,15. ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζον-
7 τας. γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον
Gn 1,11 s. πολλάκις ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὔθετον
ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει
Gn 3,17 s. Mt 7,16; 13,7. 8 εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ· ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας

---

11 ° 𝔓13vid.46* *D*P* *12* ⸀-σκεσθαι υμ. *462* latsy[hmg] : -σκεσθαι *1912* | ⸀(, τίνα (*CD*)*Lpm* latsy); T : — *424*[2] *1739* : *txt* *1834* | ⸆και *B*Α𝔎Dpl* itsy; Wh : *txt* 𝔓46ℵ**C* *33* *1739* *pc* lat Or *13* ⸆αμην *D** *6,2* ⸀❙ -ην 𝔓46*B* *d* (*e*).; ℌW | ⸆τε 𝔓46𝔖𝔎*pl* latsy; Th : *txt* *BD** *33* *pc* *3* ⸀-σωμεν *AC*𝔎*Dal*; S : *txt* 𝔓46*B*ℵ*IKL* *69* *pm* lat *4* ⁚, h

καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ **κατάρας** ἐγγύς, ἧς τὸ Henoch 97,10.
62 τέλος εἰς καῦσιν. Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, 9
⌜ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ
καὶ οὕτως λαλοῦμεν. οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς ἐπι- 10
λαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ ⸆τῆς ἀγάπης ⌜ἧς 10,32–34.
ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες
τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. ἐπιθυμοῦμεν δὲ 11
ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν
πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ⌜ἐλπίδος ἄχρι τέλους, 3,6! Ph 1,6.
¹ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πί- 12 5,11. 1 K 11,1!
στεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγ- 11,9.
8 γελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ θεός, 13 R 4,20.
ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὀμόσαι, **ὤμοσεν** Gn 22,16 s.
καθ' ἑαυτοῦ, ¹λέγων· ⌜εἰ **μὴν**⌝ **εὐλογῶν εὐλογήσω σε** 14
καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· καὶ οὕτως μακροθυ- 15
μήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. ἄνθρωποι ⸆γὰρ 16 Ex 22,10.
κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς
ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος· ἐν ᾧ 17
⌜περισσότερον ⸉βουλόμενος ὁ θεὸς⸊ ⌜ἐπιδεῖξαι τοῖς⸆
κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς R 11,29; 15,8.
βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, ¹ἵνα διὰ δύο πραγ- 18
μάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι⸆ Nu 23,19. J8,17! 1 Sm 15,29.
θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόν- R 5,5. Kol 1,5.
τες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· ἣν ὡς 19
ἄγκυραν ⌜ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν
καὶ **εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσμα-** Lv 16,2.12. Mt 27,51 p.
τος, ¹ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, 20 5,6. Ps 110,4. 4,14!
κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος
εἰς τὸν αἰῶνα.
9 Οὗτος γὰρ ὁ **Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς** 7 Gn 14,17–20.
τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ⌜ὁ **συναντήσας** Ἀβραὰμ

---

9 ⌜αδελφοι ℵ*Ψ *1 pc* sy : αγ. αδ. *257* (ʃr) *10* ⸆(1 Th 1,3) του κοπου ℜ*pm* | ⌜ην P46B3 *1739 2005* *11* ⌜πιστεως *I 1867* : πιστ. της ελπ. *33*. *14* ⌜(*rectius*) ἦ μην ℜ *1739 pm* : *txt* P46 ℌ D* *al* *16* ⸆μεν Cℜ *33 pm* *17* ⌜-τερως B. | ʃ 2 3 1 P46D ⌜-ξασθαι A*pc* | ⸆κλητοις *69*. *18* ⸆τον P46ℌ*pc*; Th : *txt* Bℜ D*pl* *19* ⌜εχωμεν D*pc* *7,1* ⌜ος BℵAD I K *33 pc*; h „MSS" : *txt* P46C*ℜ*pl*

ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων⸆ καὶ
2 **εὐλογήσας αὐτόν**, ˈ ᾧ καὶ **δεκάτην ἀπὸ** ⸀**πάντων** ἐμέ-
ρισεν °Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἑρμηνευόμενος βασι-
λεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ **βασιλεὺς** Σαλήμ,
3 ὅ ἐστιν βασιλεὺς εἰρήνης, ˈ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγε-
J 7,27. νεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος
Ps 110,4. ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει
4 **ἱερεὺς** εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος
Gn 14,20. οὗτος, ᾧ⸆ **δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν** ἐκ τῶν ἀκροθι-
5 νίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν
Nu 18,21. Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν
ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστιν
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ
6 τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ· ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος
ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν⸆ Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα
7 τὰς ἐπαγγελίας ⸀**εὐλόγηκεν**. χωρὶς δὲ πάσης ἀντι-
λογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.
8 ˈ καὶ ὧδε μὲν **δεκάτας** ἀποθνῄσκοντες ἄνθρωποι
9 λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καὶ
ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραὰμ καὶ ⸀Λευὶς ὁ δεκάτας
10 λαμβάνων δεδεκάτωται· ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ
11 πατρὸς ἦν ὅτε **συνήντησεν αὐτῷ**⸆ **Μελχισέδεκ**. Εἰ 4 10
18 s; 8,6. μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης
°ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' ⸀αὐτῆς ⸁νενομοθέτηται, τίς ἔτι
Ps 110,4. χρεία **κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ** ἕτερον ἀνίστασθαι
ἱερέα καὶ οὐ **κατὰ τὴν τάξιν** Ἀαρὼν λέγεσθαι;
12 ˈ μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ
13 νόμου μετάθεσις γίνεται. ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται
ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας ⸀μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς
Gn 49,10. 14 ⸁προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ· πρόδηλον γὰρ ὅτι
Is 11,1. L 1,78! Ap 5,5. ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν⸆, εἰς ἣν φυ-

---

1 ⸆ *οτε εδιωξεν τους αλλοφυλους και εξειλατο Λωτ μετα πασης αιχμαλωσιας 456 460.* **2** ⸀*παντος* ***B***. : *παντος αυτω* 𝔓46. **4** ⸆*και* ***ℌℜpl f*** vg sy^h^; Th : *txt* 𝔓46***BD* 1739 pc*** it sy^p^ **6** ⸆*τον* ***Aℜpl***; S | ⸀*-ησεν* ***AC 1739 al*** **9** ⸀ *Λευι* (***א*D****)***ℜpl***; S : *txt* (***BC*I***)***A 1739*** **10** ⸆*ο* ***Aℜpm***; S **11** ° ***Bpc*** | ⸀*αυτην 6 103 al* : *αυτη* ***ℜpm*** | ⸁*-θετητο* ***ℜpm***; S **13** ⸀*-εσχεν* 𝔓46. | ⸁*-εσχεν* 𝔓46***AC 33 1739 pc*** : *μετεσχεν* ***P 1912 pc*** (*-σχηκεν pc*) **14** ⸆ *Ιησους 33 pc*

λὴν περὶ ἱερέων ⸉οὐδὲν Μωϋσῆς⸊ ἐλάλησεν. καὶ 15
περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ **κατὰ τὴν** Ps 110,4.
ὁμοιότητα **Μελχισέδεκ** ἀνίσταται **ἱερεὺς** ἕτερος, ¹ὃς 16
οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς ⸀σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ
κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. ⸀μαρτυρεῖται γὰρ 17 5,6.
ὅτι **σὺ** ⸆ **ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελ-** Ps 110,4.
χισέδεκ. ἀθέτησις °μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης 18 R 8,3.
ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές, 9,9; 10,1 s.4.11; 18,9.
68 ¹οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ 19
κρείττονος ἐλπίδος, δι᾽ ἧς ἐγγίζομεν τῷ θεῷ. καὶ 20
καθ᾽ ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμοσίας, — οἱ μὲν γὰρ
χωρὶς ὁρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, ¹ὁ δὲ 21
μετὰ ὁρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν·
ὤμοσεν κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ⸆ **ἱερεὺς** Ps 110,4.
εἰς τὸν αἰῶνα⸆· — κατὰ ⸀τοσοῦτο °καὶ κρείττονος 22 L 22,20! 8,6–10;
διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν 23 9,15–20; 10,29; 12,24;
πλείονές εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ 13,20!
κωλύεσθαι παραμένειν· ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν 24 13,8.
εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ⸀ἱερωσύνην· Ps 110,4. L 1,33.
¹ὅθεν καὶ σῴζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς 25 11,6.
προσερχομένους δι᾽ αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάντοτε ζῶν 10,14. Ap 1,18.
εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. τοιοῦτος γὰρ 26 R 8,34!
ἡμῖν °καὶ ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος, 4,14!
ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ 1,3. J 8,46!
ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ὃς οὐκ ἔχει 27
καθ᾽ ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ ⸂οἱ ἀρχιερεῖς⸃, πρό- Lv 16,6.15.
τερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν ⸀θυσίας ἀναφέρειν,
ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· ⁚τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ
ἑαυτὸν ⸁ἀνενέγκας⁚². ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθ- 28
ίστησιν ⸀ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ 5,1 s.

---

14 ⸉ 𝔓46 ℵ* *pc* *16* ⸀-ικης ℜ *al* *17* ⸀-ρει *C*ℜ *pl* | ⸆ει 𝔓46 *K P pm* latt *18* ° 𝔓46 *r*. *21* ⸆ ει 𝔓46 *K P 1739 pm* latt | ⸆ (17) κατα την ταξιν Μελχισεδεκ *A*ℜ*D pl* itsy *22* ⸀-τον ℜ *1739 pm* | ° 𝔓46 *A*ℜ*D pl*; S *24* ⸀ιερατειαν *D**. *26* ° ℵ*C*ℜ *pl* latt; [H] : *txt* 𝔓46 *B A D 1739 pc* sy *27* ⸂ο -ρευς *D** | ⸀-ιαν *D P pc d r* Ambr Aug : — 𝔓46 *f* | ⁚(*et* ⁚²·) H | ⸁προσεν- ℵ*A I 33 pc*; Th *28* ⸀ιερεις *I*vid *D** (*ex* latt?)

Ps 2,7; 110,4. τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον **υἱὸν ⁝εἰς τὸν**
αἰῶνα τετελειωμένον.
8 *Κεφάλαιον δὲ ⸀ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον*
4,14! Ps 110,1. 1,3. ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς **ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ** τοῦ θρόνου
2 τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς ⸁οὐρανοῖς, ˈτῶν ἁγίων
Nu 24,6 Lxx. λειτουργὸς καὶ **τῆς σκηνῆς** τῆς ἀληθινῆς, **ἣν ἔπη-**
5,1. 3 **ξεν ὁ κύριος,**⸆οὐκ ἄνθρωπος. Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς
εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται·
ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ.
4 ˈεἰ μὲν ⸀οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεύς, ὄντων
5 ⸆τῶν προσφερόντων κατὰ ⸆νόμον τὰ δῶρα· ⁝οἵτινες
9,23; 10,1; 13,10. Kol 2,17. ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων,
καθὼς κεχρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν
Ex 25,40. τὴν σκηνήν· **ὅρα** γάρ φησιν, **ποιήσεις πάντα κατὰ**
6 **τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ** ὄρει⁝²· ⸀νῦν δὲ
διαφορωτέρας ⸁τέτυχεν λειτουργίας, ὅσῳ °καὶ κρείτ-
7,22! 9,15! τονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν
7 ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη 11
ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν ⸀δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος.
8 ˈμεμφόμενος γὰρ ⸀αὐτοὺς λέγει·
Jr 31,31–34. 10,16 s. **ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος,**
καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ **καὶ ἐπὶ τὸν**
οἶκον Ἰούδα **διαθήκην καινήν,**
Ex 19,5 s. 9 **οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν**
αὐτῶν
ἐν ⸀**ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν**
ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου,
κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει κύριος.
10 **ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη**⸆**ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ** Ἰσραὴλ

---

28 ⁝, H *8,1* ⸀εν *A 1912.* | ⸁-νιοις *69.* : υψηλοις *33* ⁾ 8
2 ⸆και *A𝔎pl* vg; 𝔖 *4* ⸀γαρ *𝔎pl*; 𝔖 | ⸆των ιερεων *𝔎pl.*
⸆τον *𝔎Dpm*; 𝔰 *5* : (*et* ⁝²·) H *6* ⸀νυνι *ℵA𝔎pl*; Th :
𝔭⁴⁶*BD** | ⸁τετευχεν *Bpm*; W : τετυχηκεν *P33al*; S : ι
𝔭⁴⁶*ℵ*AD*KLpc* | °*D*K69al* *7* ⸀ετερας *B*.*; W *8*
αυτοις 𝔭⁴⁶*B𝔎al*; Wh *9* ⸀-ραις *B* *10* ⸆μου *AD*

μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει κύριος,
διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν,
καὶ ἐπὶ ⸀καρδίας αὐτῶν ⸁ἐπιγράψω αὐτούς,
καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν 2 K 6,16.
καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν.
καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν ⸀πολίτην αὐτοῦ 11
καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν °αὐτοῦ, λέγων· γνῶθι
τὸν κύριον,
ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με
ἀπὸ μικροῦ ⸆ ἕως μεγάλου αὐτῶν.
ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, 12
καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ⸆ οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.
¦ ἐν τῷ λέγειν **καινὴν** πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην· τὸ 13 R 10,4!
δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.
5 Εἶχε μὲν οὖν °καὶ ἡ πρώτη ⸆ δικαιώματα λατρείας 9
τό τε ἅγιον κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη 2 Ex 25,23.30 s.
ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ
ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων⸆, ἥτις λέγεται ⸀Ἅγια· μετὰ 3
δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ex 26,33. Mt 27,51 p.
⸂Ἅγια Ἁγίων⸃, ¦⸉χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ⸊ τὴν 4
κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάν- Ex 25,16.21.
τοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ Ex 16,33.
μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν °ἡ βλαστήσασα καὶ Nu 17,25[10].
αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, ¦ ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χε- 5 Ex 25,18. Ex 26,34.
ρουβὶν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ
ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. τούτων δὲ 6
οὕτως κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκη- Nu 18,3 s.
νὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας
ἐπιτελοῦντες, ¦ εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυ- 7 Ex 30,10. Lv 16,2.14 s.
τοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἵματος ὃ προσ-

---

10 ⸀-διαν *ℵ*K pc*; Th : -διαις ***P*** : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$***A𝔎D pl*** | ⸁γραψω $\mathfrak{P}^{46}$***BΨ*** ***11*** ⸀πλησιον ***P*** *1912 al* lat sy^{hmg} | ° $\mathfrak{P}^{46vid}$***D**** *181 255* | ⸆ αυτων ***𝔎*** *al* ***12*** ⸆(10,17) και των ανομιων αυτων ***A𝔎D*** *pm d* sy^{h} ***9,1*** ° $\mathfrak{P}^{46vid}$ ***B*** *1739 al* sy^{p}; [H] | ⸆ σκηνη *326 pm* ***2*** ⸆ (*vide vs.* 4) και το χρυσουν θυμιατηριον ***B*** aeth; h^{r} | ⸀(ἅγ. *33 al*; T : ἁγία *69 al* vg) : αγ. αγιων $\mathfrak{P}^{46}$***AD**** it : τα αγ. ***B***; Wh ***3*** ⸂(αγ. αγ. T) : τα αγ. των αγ. ***BKL*** *al*; Wh : αγια ($\mathfrak{P}^{46}$) Or. ***4*** ⸉(*vide vs.* 2) εχουσα ***B*** aeth; h^{r} | ° ***B*** *69*.

φέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημά-
8 των, ¦ τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου,
(10,19.) μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς
9 πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, ¦ ἥτις⸆ παραβολὴ εἰς
τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ⸀ἣν δῶρά τε καὶ
7,18 s! 1 T 3,9! θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδη-
8,9. Lv 11,2. 10 σιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, ¦ μόνον ἐπὶ βρώμασιν
Lv 15,18. Nu 19,13. καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς⸀, δικαιώ-
ματα σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα.
4,14! 11 Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν ⸀γενομέ- 64 11
10,1. νων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας
24. 2 K 5,1. σκηνῆς οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης
12 τῆς κτίσεως, ¦ οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων,
18.28; 13,20. 5,9. Is 45,17. διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς
L 24,21! Dn 9,24. 13 τὰ ἅγια⸆, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. εἰ γὰρ τὸ
Lv 16,3.14 s. 10,4. αἷμα τράγων καὶ ταύρων καὶ σποδὸς δαμάλεως
Nu 19,9.17. ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν
14 τῆς σαρκὸς καθαρότητα, ¦ πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα
1 J 1,7! 1 K 15,45. τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος ⸀αἰωνίου ἑαυτὸν
1 P 1,18 s. J 8,46! προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνεί-
1,3. 10,22! 1 T 3,9! δησιν ⸂ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν
6,1. R 1,9! 15 θεῷ ζῶντι⸆. καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς
7,22! μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπο-
G 3,19 s. 1 T 2,5. R 8,25. λύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων
8,1. τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου
16 κληρονομίας. Ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη
17 φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου· διαθήκη γὰρ ἐπὶ νε-
κροῖς βεβαία, ἐπεὶ ⸀μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέ-
18 μενος⁚. ὅθεν ⸀οὐδὲ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγ-
19 κεκαίνισται. λαληθείσης γὰρ πάσης⸆ ἐντολῆς κατὰ

---

9 ⸆ *πρωτη D* d* | ⸀ *ον P𝔎 pm d* *10* ⸀ , *-μα D** itsa : *και -ματα B*; Wh : *και -μασιν 𝔎 pl f* vg sy^{h} : *txt* $\mathfrak{P}^{46}$ *𝔖 pc* sy^{p} *11* ⸀ *μελλοντων ℵAI𝔎 pl f* vg sy^{hmg}; Th : *txt* ($\mathfrak{P}^{46}$) *BD* 1739 pc* itsy (*B deest a 9,14, habet Ep. Cath. ante Paulinas, Hebr. post 2 Thess.*) *12* ⸆ *των αγιων P.* *14* ⸀ *αγιου D*P al* lat | ⸂ *υμ- ℵ𝔎 pm* vg^{codd} sy^{h}; Th : *txt AD*KP 1739 al* it vg^{cl} sy^{p} | ⸆ (1 Th 1, 9) *και αληθινω AP pc* *17* ⸀ *μη τοτε ℵ*D**; *ℜ* | ⁚ , W : ; h *18* ⸀ *ουδε ℵP al*; T : *txt ACGI pm* *19* ⸆ *της* $\mathfrak{P}^{46}$ *D** Chr.

°τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν Ex 24,3 ss.
τὸ αἷμα τῶν ⸂μόσχων καὶ τῶν τράγων⸃ μετὰ ὕδατος
καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ Lv 14,4. Nu 19,6.
βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισεν, ¦ λέγων· 20
τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς Ex 24,6–8. 7,22! Mt 26,28 p.
ὑμᾶς ὁ θεός. καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ 21 Lv 8,15.19.
σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισεν.
¦ καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ 22 Lv 5,11–13; 17,11. E 1,7.
τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται
ἄφεσις. ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν 23 8,5.
ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ
τὰ ἐπουράνια κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας.
¦ οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Χριστός, 24 11.12.
ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ᾽ εἰς αὐτὸν τὸν οὐ-
ρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ 1 J 2,1. R 8,34.
ὑπὲρ ἡμῶν· οὐδ᾽ ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, 25
ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια ⸆ κατ᾽
ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ, ¦ ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν 26
πολλάκις ⸀παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νυνὶ 12; 1,2. 1 K 10,11!
δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν G 4,4. 1 P 1,20. 1,3. Mt 18,39!
°τῆς ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται.
¦ καὶ καθ᾽ ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ 27 Gn 3,19.
ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, ¦ οὕτως καὶ ὁ 28
Χριστός, ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ **πολλῶν ἀνενεγ-** 12; 10,10.12.14. R 6,10. 1 P 2,24;
κεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθή- 3,18. Is 53,12. Ph 3,20. 2 T 4,8.
σεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν⸆.
Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγα- 10 8,5. Kol 2,17.
θῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, ⸂κατ᾽ 9,11.
ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις⸆⸀ἃς προσφέρουσιν
εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε ⸁δύναται τοὺς προσερχο- 7,18 s!
μένους τελειῶσαι⸃· ἐπεὶ ⸂οὐκ ἂν⸃ ἐπαύσαντο προσ- 2

---

19 ° ℵ* 𝔐 *pm*; T : *txt* 𝔓46 *A C D* L al* | ⸂ *μ. κ. τρ.* *P* 𝔐 *33 al* : *τρ. κ. τ. μ.* *D* it : *μοσχ.* 𝔓46 *K L 1739 pm* sy : *txt* 𝔊 *pc* **25** ⸆ *των αγιων 69 1912 pc* sa **26** ⸀ *αποθανειν 241 1908 pc* sa | ° 𝔓46 *C* 𝔐 *(D*) pl* **28** ⸆ *δια πιστεως A P pc* (⸉ *69 al*) **10,1** ⸂ H^db | ⸆ *αυτων* ℵ *P*; h | ⸀ *αις D* H L al*; Th^a2 : — 𝔓46* *A 33 pc* sy; h^a1 : *txt* ℵ *C* 𝔐 *pl* | ⸁ *-νται* 𝔊 𝔐 *al*; 𝔎 : *txt* 𝔓46 *D* H K L 1739 pm* lat **2** ⸂ *καν* 𝔓46 *1518* : *αν H* pc f* vg^cl sy

1 T 3,9! φερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν
ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρισμένους;
Lv 16,21. 3 ¹ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν·
7,18 s! 9,13. Is 1,11 ss. 4 ¹ἀδύνατον γὰρ αἷμα ⸉ταύρων καὶ τράγων⸊ ⸀ἀφαιρεῖν
5 ἁμαρτίας. Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει· 13
Ps 40,7–9. Mt 9,13! **θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας,**
σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι·
Lv 4,14 etc. R 8,3. 6 **⸀ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας.**
7 **τότε εἶπον· ἰδοὺ ἥκω,**
ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται ⸆ περὶ ἐμοῦ,
τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ θέλημά σου.
8 ¹ἀνώτερον λέγων ὅτι ⸂**θυσίας καὶ προσφορὰς**⸃ **καὶ**
ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας
οὐδὲ εὐδόκησας, αἵτινες κατὰ ⸆νόμον προσφέρονται,
Mt 6,10; 26,39.42 p. J 6,38. G 1,4. 9 ¹**τότε** εἴρηκεν· **ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποιῆσαι**⸆**τὸ θέλημά**
σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ⁚
2,11! E 5,2. 9,28! 10 ¹**ἐν ᾧ θελήματι** ἡγιασμένοι ἐσμὲν⸆διὰ τῆς **προσ-**
Ex 29,38. 11 **φορᾶς** τοῦ ⸀**σώματος** Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ
πᾶς μὲν ⸀ἱερεὺς ἕστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν
7,18 s! καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵ-
12 τινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ⸁ἁμαρτίας· ⸀οὗτος
9,28! δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς
13 τὸ διηνεκὲς **ἐκάθισεν** ⸂**ἐν δεξιᾷ**⸃ **τοῦ θεοῦ**, ¹τὸ λοι-
1,13. Ps 110,1. πὸν ἐκδεχόμενος **ἕως τεθῶσιν** οἱ **ἐχθροὶ** °**αὐτοῦ**
Mt 22,44! 9,28! 14 **ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ.** ⸂μιᾷ γὰρ προσφορᾷ⸃
7,25. τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ⸀ἁγιαζομένους.
15 ¹Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μετὰ
γὰρ τὸ ⸀εἰρηκέναι·
8,10. Jr 31,33. 16 **αὕτη**⸆**ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι** πρὸς αὐτούς
μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει κύριος⁚·

---

4 ⸉ 𝔓46 ℵ 69 *pc*; h | ⸀ αφελειν *L pc* 6 ⸀ -μα 𝔓46 *D* 7 ⸆ γαρ 𝔓46 *D**. 8 ⸂ -ιαν κ. -ραν *I* 𝔎 *1739 pl* sy[h] | ⸆ τον *P* 𝔎 *D al* 9 ⸆, ο θεος, 𝔎 *1739 al* lat sy[p] | ⁚ . H : , Ti : — W 10 ⸆ οι 𝔎 *al* | ⸀ αιματος *D** 11 ⸀ αρχιε- *A C P 69 pm*; h | ⸁ -ιαν 𝔓13 aeg. 12 ⸀ αυτος 𝔎 *pm* | ⸂ εκ δεξιων *A* 13 ° 𝔓13. 14 ⸂ (μία γ. -ρᾷ Bengel) | ⸀ ανασωζομ- 𝔓46. 15 ⸀ προειρ- 𝔎 *pm* 16 ⸆ δε 𝔓13 *D** *f* vg | ⁚ , H (*ut* 8,10)

διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν,
καὶ ἐπὶ ⸂τὴν διάνοιαν⸃ αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς⸇,
¹⸆**καὶ** ⸇²**τῶν ἁμαρτιῶν** °**αὐτῶν** καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν 17 8,12. Jr 31,34.
οὐ μὴ ⸀**μνησθήσομαι ἔτι**. ὅπου δὲ ἄφεσις °τούτων, 18
οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.
Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσο- 19 (9,8.)
δον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ¹ἣν ἐνεκαίνισεν 20
ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ κατα- J 14,6! Mt 27,51.
πετάσματος⸋, τοῦτ' ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ⸌, ¹καὶ 21 ⌈4,14! 3,6! Zch 6,11 ss.
ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, ¹⸀προσερχώ- 22 Nu 12,7. 4,16.
μεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ
πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδή- Ez 36,25. E 5,26. 1 T 3,9!
σεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι 9,14. 1 K 6,11. Tt 3,5.
καθαρῷ⸇· κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος⸆ 23 3,1.6!; 4,14. 1 K 10,13!
14 ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος, ¹καὶ κατα- 24
νοῶμεν ἀλλήλους ⸂εἰς παροξυσμὸν⸃ ἀγάπης καὶ 13,1.
καλῶν ἔργων, ¹μὴ ⸀ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυν- 25 2 Th 2,1. Jc 2,2.
αγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρα- 3,13; 13,22.
καλοῦντες⸆, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε 37!
ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. Ἑκουσίως °γὰρ ἁμαρτα- 26 6,4–8!
νόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς 2 T 3,7! 2 P 2,21.
ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ⸀ἁμαρτιῶν ⸁ἀπολείπεται θυ-
σία, ¹φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ **πυρὸς** 27 Is 26,11 Lxx.
ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. ἀθε- 28 Nu 15,30; 35,30. Dt 17,6.
τήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν⸆**ἐπὶ** (Mt 18,16!)
δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνῄσκει· πόσῳ δοκεῖτε 29 2,3; 12,25.
χείρονος ⸀ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Mt 7,6.
θεοῦ καταπατήσας καὶ **τὸ αἷμα τῆς**⸆ **διαθήκης** Ex 24,8. 7,22! Mt 26,28p.
κοινὸν ἡγησάμενος, ⸋ἐν ᾧ ἡγιάσθη,⸌ καὶ τὸ πνεῦμα 1 K 11,27. Zch 12,10.

---

16 ⸂ *των διανοιων* 𝔎 *pl* it vg^cl sy; S *16.17* ⸇ *et* ⸇², — *Και* H: , *και*· comm *17* ⸆ *υστερον λεγει 69 104 pm* sy^h : *τοτε ειρηκεν 1611* | ° 𝔓^13.46 *D** *33* lat | ⸀ *-σθω* 𝔓^46 *P* 𝔎 *pl* *18* ° ℵ* *r* sy^p arm *20* ⸋ (Holsten *cj*) *22* ⸀ *-χομεθα* 𝔓^46* *DKP pm* | ⸇ , W *23* ⸆ *ημων* ℵ* *f* vg sy^p *24* ⸂ *εκ -μου* 𝔓^46. *25* ⸀ *καταλ-* 𝔓^46 *D* | ⸆ *εαυτους 33 pc* sy^p *26* ° 𝔓^46. | ⸀ *-ιας* 𝔓^46 *D** *81* sa | ⸁ *καταλ-* 𝔓^46. : *περιλ-* *D**. *28* ⸆ *και δακρυων* *D** *d* sy^h *29* ⸀ *καταξ-* 𝔓^46. | ⸆ *καινης r* | ⸋ *A* Chr

Dt 32,35 s. R 12,19. 30 τῆς χάριτος ἐνυβρίσας⸇. οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα·
Ps 135,14. **ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω**⸆· καὶ πάλιν·⸆ ⸉**κρι-**
12,29. 31 **νεῖ κύριος**⸊ **τὸν λαὸν αὐτοῦ.** φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν
Mt 10,28 p. 32 εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος. Ἀναμιμνῄσκεσθε δὲ 15
6,4.10. 12,4. τὰς πρότερον ⸀ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολ-
33 λὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, ¹τοῦτο μὲν
L 23,48. 1 K 4,9. ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν ⸀θεατριζόμενοι, τοῦτο
Ph 4,14. δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέν-
13,3! 34 τες. καὶ γὰρ τοῖς ⸀δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ
τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς
Mt 6,20; 13,44; 19,21.29. προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ⸁ἑαυτοὺς κρείσ-
35 σονα ὕπαρξιν⸆ καὶ μένουσαν. Μὴ ἀποβάλητε οὖν
11,6. τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μεγάλην μισθα-
6,12. L 8,15! 36 ποδοσίαν. ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν ἵνα τὸ
θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγ-
γελίαν.

25. Is 26,20. 2 P 3,9. Hab 2,3. 37 ἔτι °γὰρ **μικρὸν ὅσον ὅσον,**
L 21,27. Jc 5,8. Mt 3,11! **ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονίσει·**
Hab 2,4. R 1,17. G 3,11. 38 **ὁ δὲ δίκαιός** ⸂μου **ἐκ πίστεως**⸃ **ζήσεται,**
καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ⸉**ἡ ψυχή μου**⸊
ἐν αὐτῷ.

L 21,19. 1 P 1,9. 39 ¹ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν **ὑποστολῆς** εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ
1 Th 5,9. 2 Th 2,14. **πίστεως** εἰς περιποίησιν ψυχῆς.
(1,3); 3,14. 2 K 4,18; 5,7. 11 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ⸉ὑπόστασις⸇, πραγ- 16
39. 2 μάτων⸊ ⸇²ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ἐν ⸀ταύτῃ γὰρ
Gn 1. 3 ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. Πίστει νοοῦμεν
R 1,20. κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ
4 ἐκ φαινομένων ⸂τὸ βλεπόμενον⸃ γεγονέναι. Πίστει
⸀πλείονα θυσίαν Ἅβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκεν ⸋τῷ
Gn 4,4. Mt 23,35. θεῷ⸌, δι᾽ ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦν-

---

29 ⸇ ; W ***30*** ⸆(R12,19)*λεγει κυριος* ***A𝔐pl*** *r* sy[h] | ⸆ *οτι* ***D*** *1739 pc* lat | ⸉ ***P𝔐*** *pm*; S ***32*** ⸀*ημ. υμων* 𝔓[13] *33 69 al*; 𝔖 : *αμαρτιας υμων* ℵ*. ***33*** ⸀*ονειδιζ-* ***D**** sa. ***34*** ⸀*δεσμοις* 𝔓[46] ***Ψ*** *81* Or : *-μοις μου* ***ℵ𝔐*** *pm* Cl : *-μοις αυτων d e* : *txt* ***AD*H*** *33 al* latsy | ⸁ *εαυτοις* ***𝔐D*** *al* : *εν εαυτοις 1 al* : — ***P*** sa. : *txt* 𝔓[46]𝔖 *1912 al* lat Cl Or | ⸆*εν ουρανοις* ***P𝔐*** *1739 pl* sy ***37*** ° 𝔓[13] ***38*** ⸂*εκ π. μ.* ***D**** *pc d e* sy Eus : *εκ π.* 𝔓[13] ***I𝔐*** *pl* : *txt* 𝔓[46]𝔖 *pc r* vg Cl; (H [*μ.*] *εκ π.*) | ⸉ 3 1 2 𝔓[13.46] ***D**** ***11,1*** ⸉*πρ. αποστ.* (*sic*) 𝔓[13] ⸇ — , *et* ⸇² , h ***2*** ⸀*αυτη* 𝔓[13] *103 1908* ***3*** ⸂*το φαινομενον* ***P.*** : *τα βλ-να* ***𝔐*** *pl f* vg sy ***4*** ⸀(*ΗΔΕΙΟΝΑ* = *ηδιονα* Cobet *cj*) | ⸋ ! 𝔓[13(46?)] Cl.

τος ἐπὶ **τοῖς δώροις**⸂**αὐτοῦ τοῦ θεοῦ**⸃, καὶ δι' αὐτῆς
ἀποθανὼν ἔτι ⸀λαλεῖ. Πίστει Ἑνὼχ μετετέθη τοῦ 5
μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ **οὐχ ηὑρίσκετο διότι μετέθη-**
κεν αὐτὸν ὁ θεός. πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως⸆ με-
μαρτύρηται **εὐαρεστηκέναι τῷ θεῷ**· χωρὶς δὲ πί- 6
στεως ἀδύνατον **εὐαρεστῆσαι**· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ
τὸν προσερχόμενον [τῷ] θεῷ, ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς
⸀ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. Πίστει 7
χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων,
εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν
τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον,
καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρο-
νόμος. Πίστει⸆ καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν 8
ἐξελθεῖν εἰς⸇ τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς
κληρονομία**ν**, καὶ **ἐξῆλθεν** μὴ ἐπιστάμενος ποῦ
ἔρχεται. Πίστει **παρῴκησεν** εἰς γῆν τῆς ἐπαγ- 9
γελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας, μετὰ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγ-
γελίας τῆς αὐτῆς· ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμε- 10
λίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς
ὁ θεός. Πίστει καὶ ⸂αὐτὴ Σάρρα⸃⸆ δύναμιν εἰς 11
καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν⸇ καὶ παρὰ καιρὸν
ἡλικίας⸆², ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον.
¹διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ⸀ἐγενήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρω- 12
μένου, **καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει**
καὶ ὡς ἡ ἄμμος ⸋**ἡ παρὰ τὸ χεῖλος**⸌ **τῆς θαλάσσης**
ἡ ἀναρίθμητος. Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι 13
πάντες, μὴ ⸀κομισάμενοι τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ
πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες⸆ καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ
ὁμολογήσαντες ὅτι **ξένοι καὶ παρεπίδημοί** εἰσιν ἐπὶ

12,24.
Jubil 10,17.
L 2,26. J 8,51.
Gn 5,24.
Sir 44,16.
R 10,14.
7,25. Ex 3,14.
10,35.
Gn 6,8s.13–22; 7,1.
Sir 44,17. 2 P 2,5
R 3,22.24.
Ps 37,29. R 4,13.
Gn 12,1.4.
Gn 23,4; 26,3
35,12.
6,12.17.
Ap 21,14.19 s.
12,22! Ap 21,2.
Sap 8,6; 13,1.
Gn 17,19; 21,2.
L 1,45. R 4,19 s.
1 K 10,13!
R 4,19.
Gn 15,5; 22,17;
32,13. Ex 32,13.
Dn 3,36 Lxx.
39. Gn 49,18.
J 8,56.
Ps 39,13.
1 Chr 29,15.
Gn 23,4; 47,9.
1 P 1,1; 2,11.
2 K 5,6. E 2,19.

4 ⸂ *αυτου τω θεω* *ℵ**AD*pc*; h^s : *αυτω του θεου* 𝔓^13c Cl.; h^ell : *txt* 𝔓^13*.46 *P𝔐pl* latsy | ⸀ *-ειται* *𝔐Dpm*; S *5* ⸆ *αυτου* *𝔐pl* sy *6* [+ 𝔓^46 *A𝔐D*pl*; W : — 𝔓^13 vid *ℵ*I 33 1912 pc*; T | ⸀ *ζητ-* 𝔓^13 *P* *8* ⸆ *ο* 𝔓^46 *AD* 33 pc*; s | ⸇ *τον* *𝔐 1739 pl*; s *11* ⸂ (*-τῆ -ρᾳ* h) | ⸆ *στειρα* 𝔓^46 *D*Ψpc* latsy : *στ. ουσα* *P 1912 al* : *η στ. 69 1739 pc* | ⸇ *εις το τεκνωσαι* *D*P 69 pc* sy^h | ⸆² *ετεκεν* *P𝔐pl* sy *12* ⸀ *εγεννη-* *ℵ𝔐 1739 pm*; T : *txt* 𝔓^46 *𝔊D*Kal* | ⸋ 𝔓^46* *D*Ψ* *13* ⸀ *λαβοντες* 𝔓^46 *𝔐D 1739 pm*; W : *προσδεξαμενοι* *A.* : *txt* *𝔊al* | ⸆ *και πεισθεντες* *1518*

14 τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν
15 ὅτι πατρίδα ⸀ἐπιζητοῦσιν⸁. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης
⸀ἐμνημόνευον ἀφ᾽ ἧς ⸁ἐξέβησαν, εἶχον ἂν καιρὸν
2,11. 16 ἀνακάμψαι· νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ᾽
Ex 3,6. ἔστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς
Mt 22,32 p. J 14,2. Ap 21,2. ὁ θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασεν γὰρ
Gn 22. Jc 2,21. 17 αὐτοῖς πόλιν. Πίστει ⸂προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν
J 8,16! Ἰσαὰκ πειραζόμενος⸃, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν
Gn 21,12. 18 ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, ˈπρὸς ὃν ἐλαλήθη
19 ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα, ˈλογισάμενος
R 4,17. ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ⸀ἐγείρειν ⸁δυνατὸς ὁ θεός· ὅθεν
Gn 27,28 s.39 s. 20 αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. Πίστει °καὶ
περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ
21 τὸν Ἠσαῦ. Πίστει Ἰακὼβ ἀποθνῄσκων ἕκαστον
Gn 48,15 s. Gn 47,31. τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησεν, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ
Gn 50,24. 22 τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Πίστει Ἰωσὴφ τελευ-
τῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευ-
23 σεν καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. Πίστει
Ex 2,2. Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πα-
Act 7,20. τέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ
Ex 2,11 s. 24 οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ ⸀διάταγμα τοῦ βασιλέως⸆. Πίστει
Act 7,23. Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς
25 θυγατρὸς Φαραώ, ˈμᾶλλον ἑλόμενος συγκακου-
4 Mcc 15,2.8. χεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν
Ps 89,51 s; 69,10. 26 ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, ˈμείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος
13,13. τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χρι-
10,34 s. στοῦ· ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.
Ex 2,15; 12,51. 27 ˈΠίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν
1 T 1,17! θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν
Ex 12,12.13.23. 28 ἐκαρτέρησεν. Πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν
Sap 18,25. 1 K 10,10. πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλεθρεύων τὰ

---

14 ⸀ζητ- 𝔓46 *D* pc* | ⸁, W **15** ⸀-ευσαν *33 pc* : μνημονευουσιν 𝔓46 א*(*D**) *1739 pc*; T : *txt* **A𝔐** *pm* lat | ⸁εξηλθον 𝔐 *pl* **17** ⸂1 4 5 𝔓46. : 1 3–5 **Ψ** *pc* sy[h] : 2 1 3–5 *1912* : 1 3 4 2 5 *1611* : 1 3–5 2 **D** *e* **19** ⸀-ραι **AP** *33 1912 al* | ⸁δ. εστιν **P** *f* vg : δυναται **A** *pc d* **20** °א𝔐 *pm* sy; T **23** ⸀δογμα **A** *pc* | ⸆πιστει μεγας γενομενος Μωυσης ανειλεν τον Αιγυπτιον κατανοων την ταπεινωσιν των αδελφων αυτου. **D*** *1827* it; h[r]

πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. Πίστει διέβησαν τὴν 29 Ex 14,22.27.
ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς °γῆς, ἧς πεῖραν
λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι ⸀κατεπόθησαν. Πίστει τὰ 30 Jos 6,20.
τείχη Ἰεριχὼ ἔπεσαν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέ-
ρας. Πίστει Ῥαὰβ ἡ ⸆πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς 31 Jos 2,11 s; 6,17.23.
⸀ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' Jc 2,25.
εἰρήνης. Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει ⸉με γὰρ⸊ 32 13,22. Jdc 6,11: 4,6; 15,20; 12,7.
διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ⸀, Σαμ- 1 Sm 12,11.
ψών, Ἰεφθάε, Δαυίδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν Act 3,24.
προφητῶν, ¹οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο ⸀βασι- 33 Jdc 14,6. 1 Sm 17,34 s.
λείας, ἠργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγε- Dn 6,23.
λιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ¹ἔσβεσαν δύναμιν 34 Dn 3,23–25.
πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ⸀ἐδυναμώθησαν R 4,19 s.
ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ,
παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων⁚. ἔλαβον ⸀γυναῖκες 35 1 Rg 17,23. 2 Rg 4,36.
ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ
ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρω- 2 Mcc 6, 18–7,42.
σιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· ἕτεροι 36
δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι Jr 20; 37; 38. 12,3!
δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ⸂ἐπειράσθη- 37 2 Chr 24,21.
σαν, ἐπρίσθησαν⸃, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, Mt 23,37. Ascensio
περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, Isai. 5,11–14. 1 Rg 19.13.19.
ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ¹ὧν οὐκ 38 2 Rg 2.8.13 s. 1 Rg 2.26.
ἦν ἄξιος ὁ κόσμος⁚, ⸀ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ
ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. Jdc 6,2. 1 Sm 13,6. (Ap 6,15 s.)
¹Καὶ °οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως 39 2.
οὐκ ἐκομίσαντο ⸂τὴν ἐπαγγελίαν⸃, ¹τοῦ θεοῦ περὶ 40 13.
ἡμῶν κρεῖττόν τι ⸀προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς
ἡμῶν τελειωθῶσιν.

17 *Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, ⸀τοσοῦτον ἔχοντες περι-* 12

---

29 ° *P* ℜ *pm* | ⸀ *-ποντισθησαν 104 1912 pc* **31** ⸆ *επιλεγομενη* ℵ* | ⸀ *απιστησ-* $\mathfrak{P}^{46}$ lat **32** ⸉ $\mathfrak{P}^{13.46}$ *I* ℜ *pl* Cl; S : *txt* ℵ*AD***pc* | ⸀ *τε και Σ. και P*ℜ(*D*)*pl* **33** ⸀ *-λεις* $\mathfrak{P}^{46}$. **34** ⸀ *ενεδυν- P*ℜ*pl*; S : *txt* $\mathfrak{P}^{13.46}$ℵ**AD***pc* | ⁚ ·T **35** ⸀ *-κας* $\mathfrak{P}^{13}$ ℵ**AD***pc*; h „MSS" **37** ⸂ *επρ., επειρ.* $\mathfrak{P}^{13}$*A*ℜ(*D* ?) *1739 pm* lat; h^{db} : ¦ *επρ.* $\mathfrak{P}^{46}$ *2 327 pc* sy^{p} Hier Ps-Aug; h^{ell} : *επειρ.* vg^{fuld} Cl; h^{e1} : *επρησθ-, επειρ. 1923* : (*ενεπρησθ-, επρισθ-* h^{e2} *cjj* : *επειρωθ-* (*επηρ-*), *επρισθ-* h^{e3} *cjj*) : *txt* 𝔖(*D* ?)*L*sy^{h} **38** ⁚ —, H | ⸀ *εν* ℜ*D pm* Cl; h **39** ° $\mathfrak{P}^{13vid.46}$ *1739* Cl | ⸂ *τας -ιας AI pc* **40** ⸀ *προσβλ-* $\mathfrak{P}^{46}$. : *προειδομενου* Cl. **12,1** ⸀ *τηλικου-* ℵ**I*.

κείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ⸀ὄγκον ἀποθέμενοι
R 7,21. Is 40,31. πάντα καὶ τὴν ⸁εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπο-
L 8,15! 2 T 4,7! μονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα,
2,10. Act 3,15! 2 ˈἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τε-
Mt 25,21. λειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ
13,13. Ph 2,8! Ps 110,1. χαρᾶς ὑπέμεινεν ⸆σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας,
10,32. 3 ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ ⸀κεκάθικεν. ἀνα-
Nu 17,2.3 Lxx. Mt 27,39 p. λογίσασθε γὰρ °τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ
L 2,34! G 6,9. τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ⸀ἑαυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ
10,32–36. 4 κάμητε ταῖς ψυχαῖς °²ὑμῶν ⸁ἐκλυόμενοι. Οὔπω
⸆μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν
5 ⸀ἀνταγωνιζόμενοι, ˈκαὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως,
ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται·

Prv 3,11 s. 1 K 11,32. υἱέ °μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου,
⸀μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος·
Ap 3,19. 6 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος παιδεύει,
μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.

7 ˈ⸀εἰς παιδείαν ὑπομένετε⁚· ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται
ὁ θεός· τίς γὰρ ⸆υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ;
Ps 73,14 s. 8 ˈεἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγόνασιν
9 πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοί ἐστε. εἶτα τοὺς
Nu 16,22. μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς
καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ ⸆μᾶλλον ὑποταγησό-
10 μεθα τῷ πατρὶ τῶν ⸀πνευμάτων καὶ ζήσομεν; οἱ
μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν
αὐτοῖς ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ
2 K 4,17 s. 11 μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ. πᾶσα ⸀μὲν παι-
J 16,20. δεία πρὸς μὲν τὸ ·παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι
Jc 3,18. 1 P 1,6 s. ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς
Ph 1,11. δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

---

1 ⸀(οκνον Junius *cj*) | ⸁-σπαστον 𝔓46. *2* ⸆τον 𝔓13.46 *D** | ⸀εκαθισεν 𝔓46 *3* ° 𝔓13.46 *D** | ⸀εαυτους ℵ* *D* pc* vg^codd sy^p ; ℌ : αυτους 𝔓13.46 ℵ^c *33* : αὑτον ℜ *pl* ; S (αὑ- Griesbach) : *txt* *A P* vg^cl sy^h | °² 𝔓13.46 *69 pc* | ⸁εκλελυμενοι 𝔓13.46 *D** *4* ⸆γαρ *D* L al* vg^cl aeg | ⸀αγων- 𝔓13.46 *69 pc* *5* ° *D* 69 81 al d* Cl^pt | ⸀και μη 𝔓13. *7* ⸀ει *85 241 pm* | ⁚ .W | ⸆εστιν ℜ *D pl d* sy^p ; S *9* ⸆δε 𝔓13.46 *D* 1739* Or | ⸀-τικων *440.* : πατερων *88 pc* *11* ⸀δε 𝔓13.46 *A* ℜ *pm f* vg sy ; Wh^db : — *D* 104 pc* ; h^s : *txt* ℵ* *P 88 al d* Or

18 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα 12 Is 35,3. Job 4,3 s
γόνατα ἀνορθώσατε, | καὶ τροχιὰς ὀρθὰς ⸀ποιεῖτε 13 Prv 4,26 Lxx.
τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ
δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ 14 Ps 34,15. Mc 9,50. Mt 5,8s.
τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον, R 12,18; 14,19. 1 J 3,2.
| ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος 15 3,12; 4,1. Dt 29,17 Lxx.
τοῦ θεοῦ, μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ⸀ἐνοχλῇ Act 8,23.
καὶ ⸂διὰ ταύτης⸃ μιανθῶσιν °οἱ πολλοί, | μή τις 16
πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἠσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως Gn 25,33 s.
μιᾶς ἀπέδοτο ⸂τὰ πρωτοτόκια⸃ ⸀ἑαυτοῦ. ἴστε γὰρ 17 Gn 27,30–40.
ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλο- 1 P 3,9.
γίαν ἀπεδοκιμάσθη⁚, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ Sap 12,10.
εὗρεν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.
19 | Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ⸆καὶ κεκαυ- 18 Ex 19,12.16.18. Dt 4,11.
μένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ ⸀ζόφῳ καὶ θυέλλῃ | καὶ 19 Ex 19,16.19; 20,19.
σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαν- Dt 5,23.
τες παρῃτήσαντο °μὴ ⸀προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον·
| οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον· κἂν θηρίον 20 Ex 19,13.
θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται⸆· καί, οὕτω φο- 21
βερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν· ἔκφο- Dt 9,19.
βός εἰμι καὶ ⸀ἔντρομος· ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν 22 Ap 14,1. 11,10; 13,14.
ὄρει °καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος, Ἰερουσαλὴμ ἐπου- Ph 3,20. G 4,26! Ap 5,11.
ρανίῳ, καὶ ⸀μυριάσιν ἀγγέλων⁚, °²πανηγύρει⁚² | καὶ ἐκ- 23
κλησίᾳ πρωτοτόκων ⸉ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς⸊, L 10,20!
καὶ κριτῇ ⁚θεῷ πάντων, καὶ ⸀πνεύμασι δικαίων L 18,7. 2 T 4,8. Ap 6,10.
⸁τετελειωμένων, | καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, 24 7,22! 9,15! 1 P 1,2.
καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ ⸀κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ 11,4. Gn 4,10.
⸁τὸν Ἅβελ. Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λα- 25
λοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ⸀ἐξέφυγον ⸉ἐπὶ γῆς
παραιτησάμενοι τὸν⸊ χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον 2,3; 10,28 s.

---

13 ⸀ποιησατε *A𝔐D pl*; h : *txt* 𝔓46 ℵ* *P 33 pc* **15** ⸀ενχηλη (*sic*) 𝔓46. ∵ (εν χολη P. Katz *cj*, *cf.* Dt 29,17) | ⸂δι αυτης 𝔓46 𝔖 *1912 al* Cl; 𝔋 : *txt* ℵ*𝔐D pm* | ° 𝔓46 *P 𝔐D 1739 pm* **16** ⸂τας -ειας 𝔓46. | ⸀αυ- *H𝔐D* pl*; H : — 𝔓46 arm Cl **17** ⁚ · Ti W **18** ⸆ορει *P𝔐D*(⸉ *69 pc*)*pl* vg^cl sy^h | ⸀σκοτω *𝔐 pm* : -τει 𝔓46 *Ψ*. **19** ° ℵ* *P pc*; 𝔋 | ⸀προσθειναι *A*. **20** ⸆ (Ex 19,13) η βολιδι κατατοξευθησεται *2 pc* **21** ⸀ εκτρ- ℵ*D**.; h **22** ° *D* d* aeth Hil | ⸀μυριων αγιων *D**. | ⁚ —, Th | °²(P. Schmiedel *cj*) | ⁚² —, 𝔋 **23** ⸉ *𝔐 pm*; s | ⁚ , W | ⸀-ατι *D* d* | ⸁τεθεμελιωμ- *D* d* Hil **24** ⸀-ονα 𝔓46 *33 pc* | ⸁το 𝔓46 *L al* **25** ⸀εφ- *𝔐D 1739 pl* | ⸉ 41–3 𝔓46* *𝔐 pm* s : 3412 *69 al*

26 ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' ⸀οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι· οὗ ἡ
Jdc 5,4 s. Ps 68,9; 114,7. φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται
Hgg 2,6. Mt24,29p;27,51. λέγων· **ἔτι ἅπαξ ἐγὼ ⸀σείσω οὐ μόνον τὴν γῆν**
Ps 96,9–11. 27 **ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.** τὸ δὲ⁚ **ἔτι ἅπαξ** δηλοῖ ⸉τὴν
τῶν σαλευομένων⸊ μετάθεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα
28 μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον
L 1,74. R 1,9! παραλαμβάνοντες ⸀ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς ⸁λατρεύωμεν
εὐαρέστως τῷ θεῷ⁚, μετὰ εὐλαβείας καὶ ⸀²δέους·
10,31. Is 33,14. Dt 4,24; 9,3. 29 ⸀καὶ γὰρ **ὁ θεὸς** ἡμῶν **πῦρ καταναλίσκον.**
1 Th 4,9! 13 ¹Ἡ φιλαδελφία μενέτω. ²τῆς φιλοξενίας μὴ 20
R 12,13! 3 J 8. Gn 18,3; 19,2 s. ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες
10,34; 11,36 s. Mt 25,36. 3 ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνῄσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς
συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ
4 ὄντες ἐν σώματι. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ
1 K 5,13. E 5,5! ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους ⸀γὰρ καὶ μοιχοὺς κρι-
Ph 4,11. 1 T 6,6. Gn 28,15. 5 νεῖ ὁ θεός. Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ⸀ἀρκούμενοι
Dt 31,6.8. Jos1,5. Mt6,25! τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν· **οὐ μή σε ἀνῶ**
2 K 4,9. 6 **οὐδ' οὐ μή σε ⸀ἐγκαταλίπω·** ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς
λέγειν·

Ps 118,6. **κύριος ἐμοὶ βοηθός, ⸆οὐ φοβηθήσομαι·**
τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;

17. 24. L 22,26. 7 Μνημονεύετε τῶν ⸀ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλά-
Act 15,22. λησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦν-
1 K 10,13; 11,1! τες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν
1,12. 1 K 3,11. Ap 1,17 s. 8 πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ
E 4,14. 9 αὐτός⁚ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας⸆. Διδαχαῖς ποικίλαις 21
2 K 1,21. καὶ ξέναις μὴ ⸀παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι
R 14,17. 1 K 8,8. 7,18 s; 9,10. βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς
10 οὐκ ὠφελήθησαν οἱ ⸀περιπατοῦντες. ἔχομεν θυ-

---

25 ⸀-νου *Mal*; h **26** ⸀σειω ***PℜDpl d***; S **27** ⁚ · H | ⸉231 ***PℜDpl*** : 23 𝔓46***D*M 1739*** : *txt* 𝔖*pc*; (H[την]) **28** ⸀εχομεν 𝔓46*ℵ***P 33 69 pm*** latsyʰ; S : *txt* ***ACℜDal*** syᵖ | ⸁-σωμεν 𝔓46. : -ευομεν ℵ ***Pℜpm*** syʰ; W : *txt* ***ADL 33 al*** latt | ⁚—, H | ⸀²αιδους ***MPal*** lat (⸉ ***ℜpm*** syʰ); s : *txt* 𝔓46𝔖***D*pc*** syᵖ **29** ⸀κυριος ***D* d.*** **13,4** ⸀δε ***Cℜpl f*** sy Cl **5** ⸀-νος 𝔓46***M*** | ⸁-ειπω 𝔓46𝔖***ℜpm*** Cl; T : *txt* ***D* al*** **6** ⸆και 𝔓46***AℜDpl*** syʰ; S **7** ⸀προηγ- ***D**** (*ex* latt?). **8** ⁚, H | ⸆αμην ***D* d.*** **9** ⸀(E 4,14) περιφ- ***ΨKL al*** | ⸁-τησαντες ***Cℜpl***; h: *txt* 𝔓46ℵ****AD**** latt

σιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν °ἐξουσίαν οἱ — 8,4.5.
τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῴων 11 — Lv 16,27.
τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχ-
ιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς
παρεμβολῆς. διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ 12 — J19,20. Act7,58. 2 K 5,21.
ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς ⸀πύλης ἔπαθεν. — Mt 21,39 p.
¹τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμ- 13 — 11,26; 12,2.
βολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες· οὐ γὰρ 14 — 12,22!
ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν — Lv 7,12. 2 Chr 29,31.
ἐπιζητοῦμεν. Δι' αὐτοῦ °οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν 15 — Ps 50,14.23. Is57,19. Hos14,3.
αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν — Ps Sal 15,3. 1 P 2,5.
χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ 16
εὐποιΐας καὶ ⸆κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύ- — Ph 4,18. (Mt 9,13!)
ταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. Πείθεσθε 17 — 1 K 16,16!
τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ — 7!
ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον — Ez3,18. L16,2!
⸀ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ
μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.
¹Προσεύχεσθε ⸆περὶ ἡμῶν· πειθόμεθα γὰρ ὅτι 18 — R 15,30! 2 K 1,12.
καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλον- — Act23,1! 1T3,9!
τες ἀναστρέφεσθαι. περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ 19
τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. — R 15,33! Is 63,11 Lxx.
22 ¹Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν 20 — 1 P 5,4! 7,22! 9,12.
τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι — Zch9,11. Is55,3. Ez 37,26.
διαθήκης αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν⸆, ¹κατ- 21
αρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ⸆ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι
τὸ θέλημα αὐτοῦ, ⸆ποιῶν ἐν ⸀ἡμῖν τὸ εὐάρεστον
ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς — R 16,27!
τοὺς αἰῶνας ⸋τῶν αἰώνων⸌· ἀμήν. Παρακαλῶ δὲ 22
ὑμᾶς, ἀδελφοί, ⸀ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρα- — Jc 1,21. 10,25. Act13,15.
κλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. — 11,32. 1 P 5,12.

---

10 ° *D*M d*; [H] **12** ⸀ *παρεμβολης* 𝔓46 *P*. **15** ° 𝔓46 ℵ* *D* P Ψ d* sy^p; *𝔎* **16** ⸆ *της* 𝔓46 *D pc* **17** ⸀ *-σονται περι υμων* *D*d* **18** ⸆ *και* *D*d* Chr. **20** ⸆ *Χριστον* *Ψ D* 33 al* it vg^cl sy **21** ⸆ (2 Th 2,17) *εργω* *C 𝔑 pl* sy : *ε. και λογω* *A*. : *τω* 𝔓46. : *txt* ℵ *D* pc* latt | ⸆ *αυτω* ℵ* *A C* pc*; Wh^db : *αυτο* 𝔓46. : *αυτος* *1912 d.*; h^ell : *txt* *𝔑 D pl f* vg sy | ⸀ *υμ-* *C 𝔑 al* latt; S : *txt* 𝔓46 ℵ *A D K M pm* sy^p | ⸋ 𝔓46 *D H 69 al* arm **22** ⸀ *-σθαι* *Ψ D* 33 al f* vg; h

Act 16,1 ! 23 ⸀*Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν* ° *ἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυ-*
μένον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς.
7 ! 24 *Ἀσπάσασθε* ° *πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ*
πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ
τῆς Ἰταλίας.
25 *Ἡ χάρις μετὰ πάντων* ⸀*ὑμῶν.*⸆

---

23 ° ***P***𝔐*pm*; 𝔖 **24** ° 𝔓46. **25** ⸀ *των αγιων* ***D****. | ⸆ *αμην.* ***AC***𝔐***D****pl* lat sy; h : *txt* 𝔓46א* ***I*** *33*

Subscr.: *εγραφη απο Ρωμης* ***A*** *vl απο Ιταλιας* (+ *δια Τιμοθεου* ***K*** *460 al*) ***HKP****al* sy^p *vl απο Αθηνων 1911*

⸆ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ (Act12,17!Jd1.)

1 Ἰάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦ- 1 1 P 1,1.
λος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ J 7,35. (Act 15,23.)
χαίρειν.
Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν 2 R5,3-5. Sap 3,5s. Mt 5,10-12. 1 P 1,6; 4,12 s.
πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, ˈγινώσκοντες ὅτι 3 (Mt 26,41 p.)
τὸ ⸀δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπο- 1 P 1,7.
μονήν. ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα 4
ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. Mt 5,48!
ˈΕἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ 5 3,15.17.
τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ ⸀μὴ ὀνειδί- Prv 2,3-6.
ζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτείτω δὲ ἐν πίστει˸, 6 Mt 7,7!
μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν Mt 21,21 p.
κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. E 4,14.
ˈμὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεταί 7
°τι παρὰ τοῦ κυρίου˸, ˈἀνὴρ ⸆δίψυχος, ἀκατάστατος 8 3,8.16.
ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυχάσθω δὲ °ὁ 9 2,5.
ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς °²ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, ˈὁ δὲ πλού- 10 1 T 6,17.
σιος ἐν τῇ ⸀ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρ- Is 40,6 s. 1 P 1,24.
του παρελεύσεται. ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος σὺν 11 Mt 13,6 p.
τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος
°αὐτοῦ ἐξέπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου
°²αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς

Inscr.: ⸆ *Επιστολαι καθολικαι* Eus; H

3 ⸀*δοκιμον 110 pc* *5* ⸀*ουκ* 𝔎 *69 al* : *txt* 𝔖 *Lpm* *6* ˸—, comm *7* ° ℵ *pc s* | ˸—, 𝔎 *8* ⸆*γαρ 326 pc* sy^h *9* ° *B*; [H] | °² 𝔓74. *10* ⸀*πιστει 614.* *11* ° *429 pc* sy^h | °² *B pc*

Dn 12,12. 12 πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **Μακάριος** ⸀ἀνὴρ
ὃς ⸁ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος
1 K 9,25! 2,5! R 8,28. λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο
Sir 15,11–20. 13 ⸆τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς πειραζόμενος λε-
γέτω ὅτι ⸀ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπεί-
ραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
R 7,7 s. 14 ¹ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας
15 ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος· εἶτα ἡ ἐπιθυμία
R 7,10. συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀπο-
G 6,7. 16 τελεσθεῖσα ⸀ἀποκύει θάνατον. ⸀Μὴ πλανᾶσθε, 2
ἀδελφοί μου ἀγαπητοί.
Mt 7,11 p. 17 πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον
3,15.17. J 3,3. E 5,8! ἄνωθέν ἐστιν⁚ ⸀καταβαῖνον ⸁ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώ-
1 J 1,5. των, παρ' ᾧ οὐκ ⸀²ἔνι ⸂παραλλαγὴ ἢ ⸁²τροπῆς ἀπο-
1 P 1,23! Ps 119,43. 18 σκίασμα⸃. βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας,
Ap 14,4. εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν ⸀αὐτοῦ κτισμάτων.
3,1.Eccl 5,1;7,9. 19 ⸀Ἴστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί⁚. ⸂ἔστω δὲ⸃ πᾶς 2 2:
Sir 5,13. Mt 5,22. ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ
R 1,17! E 4,26. 20 λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν· ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς
Kol 3,8. 21 δικαιοσύνην θεοῦ ⸂οὐκ ἐργάζεται⸃. διὸ ἀποθέμενοι
1 P 2,1. πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας ἐν πραΰ-
L 8,13! H 13,22. τητι⸆⁚ δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον
4,11. Mt 7,21! 26. 22 σῶσαι τὰς ψυχὰς ⸀ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιηταὶ ⸀λό-
L 11,28; 12,47. 1 J 3,18. γου, καὶ μὴ ⸉ἀκροαταὶ μόνον⸊ παραλογιζόμενοι
23 ἑαυτούς. °ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς ⸀λόγου ἐστὶν καὶ
3,6. (1 K 13,12.) οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ
24 πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· κατ-
ενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως
1 P 1,12. 25 ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον

---

12 ⸀ανθρωπος *A pc* | ⸁(-ενει *KLP al ff*) | ⸆ο (— *C*) κυριος *CPℜ pl* sy[h]; S : ο θεος *4 al* lat sy[p] **13** ⸀υπο *ℵ 1611 pc* **15** ⸀(-κυει *181 al*; H) **16** ⸀μηδε *33*. **17** ⁚ , H | ⸀κατερχομενον *1739 pc* | ⸁παρα *KL al* | ⸀²εστιν *ℵP al* | ⸂π. η τρ-ης -σματος *Bℵ** : π. η τρ-η -σματος *614* : π-ης η τρ-ης -σματος 𝔓[23]. (*et* ⸀²ενι τι Fr. Hauck *cj*) : (π-η τρ-ης η -σματος Dibelius *cj*) : *txt ACℜ pl* | ⸁²ροπης *ff* Aug; Estius *cj* **18** ⸀εαυ- *ACP pc*; h **19** ⸀ιστε δε 𝔓[74] *A* : ιστω *ℵ** : — *1838* : ωστε (*et* ⁚ ,) *Pℜ pm* sy[h] *et* ⸂εστω *ℜ pl* sy; S : και ε. *A 33 pc* **20** ⸂ου κατεργ- *C*ℜ 33 pm* **21** ⸆σοφιας *P* | ⁚ , W | ⸀ημ- *L 1 al* **22** ⸀νομου *C[2] 88 al* | ⸉ 𝔓[74] *ℌℜ pm*; T : *txt B 614 al* **23** ° 𝔓[74] *A 33 pc* | ⸀νομου *88 al*

τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας,⸆οὐκ 2,12. R 8,2.
ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς Mt 7,24s. L 10,37.
ἔργου, °οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. J 13,17.
˙Εἴ⸆τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι⸆¹, μὴ ⸀χαλιναγωγῶν γλῶσ- 26 3,2. Ps 34,14.
σαν ⸁ἑαυτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν ⸀²ἑαυτοῦ, τούτου (1 P 3,10.)
μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία⸆καθαρὰ καὶ ἀμίαν- 27
τος παρὰ °τῷ θεῷ °²καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπι-
σκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐ- Mt 25,35 s.
τῶν, ⸂ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν⸃ ἀπὸ τοῦ κόσμου. (Mc 12,40 p.)

8 *Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε* 2 1 K 1,26 : 2,8.
τὴν πίστιν ⸂τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ⁝ Χριστοῦ τῆς
δόξης⸃⁝². ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς⸆συναγωγὴν ὑμῶν 2 H 10,25.
ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ
δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, ˙⸂ἐπιβλέψητε δὲ⸃ 3
ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ
εἴπητε· σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ
εἴπητε· σὺ στῆθι ⸉ἐκεῖ ἢ κάθου⸊⸆⸀ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν⸆¹
μου, ˙⸀οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ 4
διαλογισμῶν πονηρῶν⁝; Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου 5 1,9. Mt 5,3 p.
ἀγαπητοί. οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς (L 12,21.)
⸂τῷ κόσμῳ⸃ πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους Ap 2,9. 1 K 1,26.
τῆς ⸀βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐ- 1,12. 1 K 2,9.
τόν; ˙ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ 6 1 K 11,22.
πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ⸀ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἕλ-
κουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; ⸀οὐκ αὐτοὶ βλασφη- 7
μοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; 1 P 4,14.
˙εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γρα- 8

---

25 ⸆*ουτος* ***P*𝕽*pl*** | ° P74. **26** ⸆*δε* ***CP** 69 al* lat | ⸆¹ *εν υμιν* **𝕽** (⸉ *pc*) *pm* | ⸀*χαλινων* ***B***. | ⸁*αυ-* **𝕳𝕽** *pm*; Th : *txt* ***B** al* | ⸀²*αυ-* **𝕳𝕽** *pl*; Th : *txt* ***BC** pc* **27** ⸆*γαρ* ***A** pc* sy^{p} | ° **א*C²𝕽** *pm*; T | °² *102 al m* | ⸂*υπερασπιζειν αυτους* P74. **2,1** ⸂6 7 1—5 *614 al* sy : 1—5 *33 429* sa | ⁝, h | ⁝²; H **2** ⸆*την* ***A*𝕽** *33 pl* **3** ⸂*και επιβλ.* **א*A*𝕽** *pm* lat; T | ⸉ 2 3 1 ***B** pc ff*; 𝕳 | ⸆*ωδε* P74vid **א*P*𝕽** *pm* sy^{p} | ⸀*επι* ***P** 33 614 al* | ⸆¹ *των ποδων* ***A** 33* latsy **4** ⸀*και ου* ***P*𝕽** *pm* : — ***B*** *pc ff*; h (*et* ⁝.) : *txt* **𝕳** *al* latsy **5** ⸂*εν τ. κ.* *322 pc* : *του -ου* **𝕽** *33 pm* | ⸀(H 6,17) *επαγγελιας* **א*A***. **6** ⸀*υμας* P74 **א*A** pc*; T **7** ⸀*και* P74 ***A** 33 614 al* sy^{b}

Lv 19,18. Mt 22,39 p. φήν· **ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν,**
Dt 1,17. Lv 19,15. 9 καλῶς ποιεῖτε· εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ἁμαρ-
τίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς
Mt 5,19. 10 παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον ⸀τηρήσῃ,
G 3,10; 5,3. 11 ⸂πταίσῃ δὲ ἐν ἑνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ
Ex 20,14.13. Dt 5,18.17. εἰπών· **μὴ μοιχεύσῃς,** εἶπεν καί· **μὴ φονεύσῃς·** εἰ
δὲ οὐ μοιχεύεις, φονεύεις δέ, ⸀γέγονας ⸂παραβάτης
1,25. 12 νόμου. οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ
Mt 5,7; 18,29.34; 25,45 s. 13 ⸀νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ἡ γὰρ
κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· ⸀κατακαυ-
14 χᾶται ἔλεος κρίσεως. Τί °τὸ ὄφελος, ἀδελφοί 44
Mt 7,21! 21,29. μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ;
15 μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; ¹ ἐὰν ⸆ἀδελφὸς
Mt 25,35 s. ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι ⸆τῆς
1 J 3,17. 16 ἐφημέρου τροφῆς, ¹ ⸉εἴπῃ δέ⸊ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν·
Jdc 18,6. Mc 5,34! ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε,
μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος,
26. 17 τί °τὸ ὄφελος; οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ
18 ἔργα, νεκρά ἐστιν καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἐρεῖ τις·
σὺ ⸉πίστιν ἔχεις⁚, κἀγὼ ἔργα⸊ ἔχω⁚². δεῖξόν μοι τὴν
G 5,6. πίστιν °σου ⸀χωρὶς τῶν ἔργων⸆, κἀγώ σοι δείξω ἐκ
19 τῶν ἔργων °²μου τὴν πίστιν⸆. σὺ πιστεύεις ὅτι ⸉εἷς
Mt 8,29 p. L 4,34. ἐστιν ὁ θεός⸊⁚; καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια
20 πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. θέλεις δὲ γνῶναι,
ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων
Gn 22,9 s.12. H 11,17. 21 ⸀ἀργή ἐστιν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων
ἐδικαιώθη, **ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ**
22 **τὸ θυσιαστήριον;** βλέπεις ὅτι ἡ πίστις ⸀συνήργει
τοῖς ἔργοις αὐτοῦ⁚, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις

---

10 ⸀-σει *P*𝔎*pm*; S : *πληρωσει A 614 al* : *τελεσει* **Ψ** *1739 pc* | ⸂-σει ***P***𝔎*pl*; S ***11*** ⸀*εγενου* $\mathfrak{P}^{74}$ ***A*** *33.* | ⸂*αποστατης* $\mathfrak{P}^{74}$ ***A.*** ***12*** ⸀*λογου* $\mathfrak{P}^{74}$. ***13*** ⸀*-χασθω δε* $\mathfrak{P}^{74vid}$ ***A*** *33 pc* ***14*** ° ***BC****; H ***15*** ⸆*δε* ***AC***𝔎*al* lat sy^{h} bo | ⸆*ωσιν* ***AP***𝔎*pl* ***16*** ⸉*και ειπη* ***AK*** *33 1739* sy^{p} | ° ***BC****; H ***18*** ⸉ 4 2 3 1 *ff.*; (Pfleiderer *cj*) | ⁚; h | ⁚². H | ° $\mathfrak{P}^{54}$ *442 ff.* | ⸀*εκ* 𝔎*al* | ⸆*σου* ***C***𝔎*pm* | °² lat sy^{h} | ⸆*μου* $\mathfrak{P}^{74}$ ***AP***𝔎*pm* lat ***19*** ⸉ 1 3 4 2 *Cal*; Wh : 1 4 2 ***B*** *614 al*; ℌ (*εστ.*) : 4 2 **Ψ** : 3 4 1 2 𝔎 *33 al* : *txt* ***ℵA****pc* lat sy^{p} | ⁚. comm ***20*** ⸀*νεκρα* ***ℵA***𝔎*pl* vg^{cl} sy bo; S : *κενη* $\mathfrak{P}^{74}$. : *txt* ***BC****pc ff* s vg^{codd} sa ***22*** ⸀*συνεργεῖ* ***ℵ*A*** *ff* s; T | ⁚ —, H

ἐτελειώθη⸋, ¹καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· 23
ἐπίστευσεν °δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ Gn 15,6. R 4,3. 2 Chr 20,7.
εἰς δικαιοσύνην, καὶ ⸀φίλος θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε⸆ 24 Is 41,8.
ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πί- J 8,39. (R 4,12.)
στεως μόνον. ⸂ὁμοίως δὲ⸃ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ 25 Jos 2,4.15; 6,17. H 11,31.
ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ⸀ἀγγέλους καὶ
ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; ὥσπερ °γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς 26 17.
πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς⸆
ἔργων νεκρά ἐστιν.

6 4 5 Μὴ ⸂πολλοὶ διδάσκαλοι⸃ γίνεσθε, ἀδελφοί μου, 3 13; 1,19.
εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα λημψόμεθα⸋. πολλὰ γὰρ 2
πταίομεν ἅπαντες⸋². εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗ- Sir 14,1.
τος τέλειος ἀνήρ, ⸀δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον 1,26.
τὸ σῶμα. ⸂εἰ δὲ⸃ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς 3 Ps 32,9.
⸄τὰ στόματα⸅ βάλλομεν ⸀εἰς τὸ πείθεσθαι ⸉αὐτοὺς
ἡμῖν⸊, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. ἰδοὺ 4
καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ ἀνέμων
σκληρῶν ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου
πηδαλίου ὅπου⸆ ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος ⸀βούλεται·
¹⸀οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν καὶ ⸂με- 5
γάλα αὐχεῖ⸃. ἰδοὺ ⸀ἡλίκον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει⸋· Ps Sal 12,3.
¹°καὶ ἡ γλῶσσα⸋² πῦρ⸋³, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας⸋⁴, ⸆ἡ 6 Mt 15,11.18 s; 12,36 s.
γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ⸀ἡ σπιλοῦσα Sir 5,13 Lxx.
ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέ- 1,28. Prv 16,27.
σεως⸆ καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ 7
φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐνα- Gn 9,2.
λίων ⸉δαμάζεται καὶ δεδάμασται⸊ τῇ φύσει τῇ ἀνθρω-
πίνῃ, ¹τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς ⸉δαμάσαι δύναται 8

---

22 ⸋ ; comm **23** ° 𝔓20 L 69 614 al | ⸀δουλος 429 614 al sy^{h} **24** ⸆ τοινυν ℜ al **25** ⸂ ουτως C sy^{p} | ⸀(H 11,31) κατασκοπους C K^{mg} L 1739 al ff sy$^{p.hmg}$ **26** ° B sy^{p}; ℜ | ⸆ των A C ℜ pm **3,1** ⸂(πολυδιδ- Blass cj) **1.2** ⸋ · et ⸋². H **2** ⸀δυναμενος ℵ C 614 al **3** ⸂ιδε C P ℜ al sy sa : ιδου 86 614 pc : ειδε (= ιδε) γαρ ℵ* : txt B (an = ιδε?) K L 69 pm lat | ⸄το στομα 𝔓54 A 33 al sy | ⸀προς A P ℜ pl; S | ⸉ A C 1739 pc; s **4** ⸆ αν et ⸀-ληται A C ℜ pl; S **5** ⸀ωσαυτως 𝔓74vid A pc | ⸂μεγαλαυχει ℵ ℜ pl m; S | ⸀ολιγον A* C ℜ pl it sy sa; S **6** ° ℵ*; T (et 5.6 ⸋ — · et ⸋².) | ⸋³. et ⸋⁴ —, W | ⸆ ουτως P ℜ pm : ουτ. και L 104 pc | ⸀και ℵ* 33. ; T | ⸆ ημων ℵ pc lat sy^{p} **7** ⸉ 3 2 1 𝔓20 C pc arm **8** ⸉ 2 1 3 𝔓 K 69 al; T : 2 3 1 ℜ pm : txt 𝔓20 B C 1739 pc

16; 1,8. Ps 140,4. ἀνθρώπων⸃· ⸀ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανα-
9 τηφόρου⁚. ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν ⸀κύριον καὶ
Ml 2,10. πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώ-
Gn 1,27. 10 πους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας· ἐκ τοῦ
E 4,29! αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα.
11 οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι.ˈ μήτι
ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ
Mt 7,16 ss; 12,33. 12 τὸ πικρόν; μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας
ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα;⸆ ⸂οὔτε ἁλυκὸν⸃ γλυκὺ
1. 2,18. 13 ποιῆσαι ὕδωρ. ⸀Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν 6
1 P 2,12. ὑμῖν; δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα
Mt 11,29. 1 K 3,3. E 4,31. 14 αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σοφίας. εἰ δὲ⸆ ζῆλον πικρὸν
ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ °ὑμῶν, μὴ κατα-
15 καυχᾶσθε ⸂καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας⸃. οὐκ
1,5.17. Jd 19. 1 K 2,14. 1 T 4,1! ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ
16 ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης⁚· ὅπου γὰρ ζῆλος
8; 1,8. καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ⸆ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον
1,5.17. 17 πρᾶγμα. ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἁγνή
ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστὴ
ἐλέους ⸀καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος,⸆ ἀνυπό-
Is 32,17. Mt 5,9. 18 κριτος. καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ⸉ἐν εἰρήνῃ σπεί-
Ph 1,11! H 12,11. ρεται⸊ τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.
4 Πόθεν πόλεμοι καὶ °πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ
G 5,17! ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομέ-
2 νων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ
Mt 5,21 s. 1 J 3,15. ἔχετε· ⸀φονεύετε⁚ καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε
ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε⁚2. ⸆οὐκ ἔχετε
(Mt 7,7!) 3 διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμ-
βάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς
4 ὑμῶν δαπανήσητε⁚. ⸆μοιχαλίδες⁚2, οὐκ οἴδατε ὅτι

---

8 ⸀ακατασχετον *C*𝔎 33 *pl* sy; S | ⁚; comm **9** ⸀θεον 𝔎*pm* vg syʰ **12** ⸆ουτως ℵ*P*𝔎*pm* lattsyʰ; S | ⸂ουδε αλ. ℵ*pc*; S : ουδεμια πηγη αλ. και *P*𝔎*pm* : *txt* ℌ*al* **13** ⸀ει τις 489 *pc* : — *K* 1 *al* **14** ⸆αρα *AP* 33 *pc* | ° 𝔓74vid. | ⸂4 5 1 2 ℵ 33 syᵖ; T **15** ⁚. T **16** ⸆και ℵ*A pc* syᵖ; W **17** ⸀μεστη 𝔓74. | ⸆και 𝔎*al* syᵖ **18** ⸉ 𝔓74. **4,1** ° 𝔎*al* latsyᵖ **2** ⸀(φθονειτε Erasmus *cj*) | ⁚. h | ⁚2, W | ⸆και ℵ*P pm* it vgᶜˡ sy; T **3.4** ⁚, et ⁚2 T **4** ⸆μοιχοι και *P*𝔎*pl* syʰ

ἡ φιλία τοῦ κόσμου⸆⸀ἔχθρα ⸂τοῦ θεοῦ ἐστιν⸃; ὃς (Mt6,24.)L6,26. 1J2,15.
ἐὰν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς R 8,7.
τοῦ θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ 5 Ex 20,3.5. Gn 4,7.
γραφὴ λέγει: · πρὸς ⸀φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα G 5,17. unde?
ὃ ⸁κατῴκισεν ἐν ἡμῖν:2; ¦ μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν: · 6 Prv 3,34 Lxx. Job 22,29.
διὸ λέγει· ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, τα- L 14,11!
7 πεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ· 7
ἀντίστητε °δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ᾽ ὑμῶν· 1 P 5,8 s.
¦ ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγίσει ὑμῖν. καθαρίσατε 8 Zch 1,3. Is 1,16.
χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἁγνίσατε καρδίας, δίψυχοι.
¦ ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε ⸂καὶ κλαύσατε⸃· ὁ 9 (J 16,20.)
γέλως ὑμῶν εἰς πένθος ⸀μετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ L 6,25.
εἰς κατήφειαν. ταπεινώθητε⸆ἐνώπιον κυρίου, καὶ 10 L 14,11!
ὑψώσει ὑμᾶς. Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελ- 11 Lv 19,16.
φοί. ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ ⸀ἢ κρίνων τὸν ἀδελ- Mt 7,1–5. R 2,2.
φὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον·
εἰ δὲ νόμον κρίνεις, ⸁οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ 1, 22.
κριτής. εἷς ⸀ἐστιν νομοθέτης ⸋καὶ κριτής⸌, ὁ δυ- 12 Mt 7,1; 10,28. R 2,1; 14,4.
νάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ °δὲ τίς εἶ, ⸂ὁ
κρίνων⸃ τὸν ⸁πλησίον;

6 Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· σήμερον ⸀ἢ αὔριον πορευ- 13 Prv 27,1. L 12,19 s.
σόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ⸁ποιήσομεν ἐκεῖ Mt 16,26 p.
ἐνιαυτὸν⸆καὶ ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν· οἵ- 14
τινες οὐκ ἐπίστασθε:⸆τῆς αὔριον:2 ποία⸆ἡ ζωὴ Ps 8,5; 89,6.12 90,5.
ὑμῶν:3. ⸂ἀτμὶς γάρ ἐστε ἡ⸃ πρὸς ὀλίγον φαινομένη,
ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένη:4· ἀντὶ τοῦ λέγειν 15

4 ⸆ τουτου ℵ lat syp | ⸀(ἐχθρὰ 2298 lat) | ⸂ εστ. τω θεω ℵ lat syp; T **5** : ; *et* :2 ; h1 : ; *et*, Th2 : — *et*, W | ⸀(τον θεον Wettstein *cj*, *cf* Ps 41, 2 Lxx) | ⸁-κησεν ***P*** 𝕽*pl* lattsy **6** : . T : — W **7** ° ***KLPpm*** **9** ⸂, κλαυσ. ℵ***A*** ; T : — *36 307 pc c* syp : *txt* ***B*** 𝕽*pl* | ⸀-στραφητω ℵ***A***𝕽*pl* ; Th : *txt* ***BP*** *1739 pc* **10** ⸆ ουν ℵ **11** ⸀ και 𝕽*pm* | ⸁ ουκετι (***K***)***P*** *69 1739 pc* **12** ⸀(ἔστιν ℋ) : εστ. ο ℵ***A***𝕽*pl* ; Th : *txt* ***BPpc*** | ⸋ 𝔓74 𝕽*al* | ° *429 614 pc* sa syh | ⸂ος κρινεις 𝕽*al* ; S | ⸁ ετερον 𝕽*pm* **13** ⸀ και ***AP***𝕽*pm* | ⸁-σωμεν ℌ𝕽*al* ; S : *txt* ***BPpm*** latt | ⸆ ενα 𝔓74vid ***A***𝕽*pl* sy ; S **14** : , *et* :3 — *et* :4 — W | ⸆ το ℵ𝕽*pm* ; T : τα ***AP*** *33 al* ; h : *txt* ***B*** | ⸆ γαρ 𝔓74 ***AP***𝕽*pm* lat ; Th (*et* :2 · *et* :3 ;) | ⸂ 1 2 3 ***B*** *1739 pc* ; ℋ : 4 ℵ*. : 1 3 4 *sine teste?* ; h : α. γ. (— γ. ***A***) εσται η (— η ***P***) (***AP***) 𝕽*al* : α. γ. εστιν ἡ ***L*** (vg) : *txt* *614 pm* syh

Act 18,21! ὑμᾶς· ἐὰν ὁ κύριος ⸀θελήσῃ⸋, καὶ ζήσομεν⸋² καὶ
16 ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ ⸀καυχᾶσθε ἐν
1J 2,16. ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη
L 12,47. R 14,23. 17 πονηρά ἐστιν. εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ
L 6,24. 5 ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστιν. Ἄγε νῦν οἱ 5
πλούσιοι, ⸀κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαι-
Mt 6,19. Sir 29,13 s. 2 πωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος
ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα
3 γέγονεν, ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται,
Prv 16,27. Is 30,27. καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ
Jdt 16,21. φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν⸆⸋ ὡς πῦρ⸋². ἐθησαυρίσατε
Lv 19,13. 4 ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν
Dt 24,14 s. Ml 3,5. Mt 10,10! τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ⸀ἀφυστερη-
Job 31,38–40. Gn 4,10. Is 5,9. μένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων
L 16,19.25. 5 εἰς τὰ ὦτα κυρίου σαβαὼθ εἰσελήλυθαν. ἐτρυφή-
Jr 12,3. σατε ἐπὶ τῆς γῆς ⸰καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς
Prv 3,34 Lxx. 6 καρδίας ὑμῶν⸆ ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. κατεδικάσατε, ἐφο-
Hos 1,6 Lxx. Sap 2,12–20. νεύσατε τὸν δίκαιον⸋· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν⸋².

Mc 4,26–29. L 21,19. H 10,36 s. 7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρου- 8
Dt 11,14. σίας τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν
Joel 2,23. Zch 10,1. τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ
Jr 5,24. 8 ἕως⸆ λάβῃ⸆ πρόϊμον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε
Th 2,16; 3,13. H 10,37! ⸆καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ
9 παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικεν. μὴ στενάζετε,
Ph 4,5. Ap 3,20. ⸉ἀδελφοί⸆, κατ' ἀλλήλων⸊ ἵνα μὴ κριθῆτε· ἰδοὺ ὁ
Mt 24,33 p. 10 κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. ὑπόδειγμα ⸉λά-
βετε, ἀδελφοί⸆, τῆς ⸀κακοπαθίας καὶ τῆς μακρο-

---

15 ⸀θελη *B P 614 al*; 𝔎 | ⸋ —, et ⸋², vg syᵖ aeg; T
16 ⸀καταx- ℵ *1739 pc* 5,1 ⸀-σονται 33. 3 ⸆ο ιος *A P 614 al* syʰ; S | ⸋· et ⸋² —. *A L* syᵖ; 𝔎 : ⸋²· h 4 ⸀απεστ- *A P pm* (*K L al*); S : *txt B* ℵ*. 5 ⸰ *A pc* | ⸆ως *𝔐 pl* sy; s 6 ⸋. H | ⸋²; 𝔎 7 ⸆τοῦ *442 pc* : αν *ℵ P 33 69 pm* : *txt B A 𝔐 al* | ⸆υετον *A P 𝔐 pl*; S : καρπον (+ τον ℵ*) ℵ *398* (ꟍ ff) syʰᵐᵍ : *txt B* (33) vg. 8 ⸆ουν 𝔓⁷⁴ ℵ *L pc* vgᶜˡ 9 ⸉ 2 3 1 *ℵ 𝔐 al* sy; T : 2 3 *K pc* : *txt 𝔖 pm* | ⸆μου *A 33 pc* syᵖ 10 ⸉, αδ., τ. κ. κ. τ. μ. εχετε *A pc* | ⸆μου *ℵ 𝔐 al* | ⸀καλοκαγαθιας ℵ.

ϑυμίας⸃ τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν °ἐν τῷ ὀνό- Mt 5,12!
ματι κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ⸀ὑπομείναντας· 11 Dn 12,12. Mt 10,22!
τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε⁚, καὶ τὸ ⸁τέλος κυρίου ⁚2 Job 1,21 s; 42,11 ss.
⸀2εἴδετε, ὅτι ⸁2πολύσπλαγχνός ἐστιν ⸂ὁ κύριος⸃ καὶ οἰ- Ps 103,8; 111,4.
κτίρμων. Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ 12 Mt 5,34–37.
ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε
ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἤτω δὲ ⸆ὑμῶν ⸂τὸ ναὶ⸃ ναί, καὶ 2 K 1,17.
9 ⸂τὸ οὒ⸃ οὔ, ἵνα μὴ ⸄ὑπὸ κρίσιν⸅ πέσητε. Κακο- 13 Ps 50,15. Kol 3,16. Act 16,25!
παθεῖ τις ἐν ὑμῖν⁚; προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις⁚;
ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν⁚; προσκαλεσάσθω 14
τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευ-
ξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες ⸆ἐλαίῳ ἐν τῷ Is 1,6. Mc 6,13. L 10,34.
ὀνόματι ⸂τοῦ κυρίου⸃. καὶ ἡ ⸀εὐχὴ τῆς πίστεως 15 Mc 16,18.
σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος·
κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκώς, ⸁ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξο- 16
μολογεῖσθε °οὖν ἀλλήλοις ⸂τὰς ἁμαρτίας⸃⸆, καὶ
⸀προσεύχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε⁚. πολὺ Act 12,5.
ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. Ἠλίας ἄνθρω- 17 1 Rg 17,1; 18,1. Sir 48,2 s.
πος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύ- Act 14,15.
ξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς L 4,25. Ap 11,6.
ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· καὶ πάλιν προσηύ- 18 1 Rg 18,42.
ξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ⸉ὑετὸν ἔδωκεν⸊ καὶ ἡ γῆ ἐβλά-
στησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. Ἀδελφοί °μου, ἐάν 19 G 6,1.
τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ⸀ἀληθείας καὶ ἐπι-
στρέψῃ τις αὐτόν, ⸋⸀γινώσκετε ⁚ὅτι⸌ ὁ ἐπιστρέψας 20 Ps 51,15.
ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν Ps 32,1.
⸂αὐτοῦ ἐκ θανάτου⸃ καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.⸆ Prv 10,12. 1 P 4,8!

---

10 ° *A* 𝔐 *al* **11** ⸀-μενοντας 𝔐 *33 pm* | ⁚ —, *et* ⁚2 comm | ⸁ ελεος *1739* pc* | ⸀2 ιδετε *P* 𝔐 *33 al*; S | ⸁2 πολυευσπλ- *1 al* | ⸂ κυρ. *B.*; h: — 𝔐 *al* **12** ⸆ (Mt 5, 37) ο λογος ℵ* *pc* c t vg^{ol} sy^{p} | ⸂ (τό *Nai et* τό *Oὔ* H) | ⸄ εις υποκρισιν *P* 𝔐 *pm*; s **13.14** ⁚ *ter*, W **14** ⸆ αυτον ℵ*A* 𝔐 *pl*; S : *txt* *BP pc* | ⸂ κυρ. *A al* : — *B.*; [H] **15** ⸀ προσευχη *P al* | ⸁ -σονται *P 69 al* **16** ° 𝔐 *33 al* it | ⸂ τα παραπτωματα 𝔐 *al* | ⸆ υμων *L 614 al* latt | ⸀ ευχ- ℵ*P* 𝔐 *pl*; Th : *txt* (*B*)*A pc* | ⁚ T **18** ⸉ ℵ*A 1739 al*; Th **19** ° 𝔐 *al* | ⸀ οδου $\mathfrak{P}^{74}$. : οδου της α. ℵ *33 al* sy^{p} **20** ⸋ $\mathfrak{P}^{74}$. | ⸀ -σκετω 𝔐 ℌ *pl* latt; Th : *txt* *B 69 pc* sy^{h} | ⁚, W | ⸂ 2 3 1 $\mathfrak{P}^{74}$ *B 614 pc ff*; Wh : 2 3 𝔐 *pm* : 1 Ambst : *txt* ℌ *al* lat sy | ⸆ αμην. *614 al* sy^{h}

ΠΕΤΡΟΥ Α

H 11,13! **1** *Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς*
J 7,35. Jc 1,1. *παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καπ-*
R 8,29. 2 Th 2,13. 2 *παδοκίας, ⸂Ἀσίας καὶ Βιθυνίας⸃, | κατὰ πρόγνωσιν*
θεοῦ πατρός, ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν
Ex 24,3—8. H 12,24. *καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν*
καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.
2 K 1,3! Sir 16,12 Lxx. 3 *Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν*
2,10. E 2,4. *Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀνα-*
28! J 3,5! *γεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰη-*
Kol 1,5.12. 4 *σοῦ Χριστοῦ ⸋ἐκ νεκρῶν⸌, | εἰς κληρονομίαν ἄφθαρ-*
τον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν
1 K 2,5. J 10,28; 17,11. 5 *⸀οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς | τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρου-*
(G 3,23.) R 5,3—5. *μένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκα-*
R 5,2. 2 K 4,17. 4,12 s; 5,10. 6 *λυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. ⸂ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε,⸃*
J 16,20. Sap 3,5. H 12,11. Jc 1,2. *ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον⸆ ⸀λυπηθέντες ἐν ⸁ποικίλοις πει-*
Jc 1,3. Prv 17,3; 27,21. 7 *ρασμοῖς, | ἵνα τὸ ⸀δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως ⸁πο-*
Mi 3,3. Ap 3,18. *λυτιμότερον ⸀²χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, ⸂διὰ πυρὸς*
R 2,7.10. 1 K 1,7! *δὲ⸃ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ ⸄δόξαν*
J 17,20; 20,29. 8 *καὶ τιμὴν⸅ ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὃν οὐκ*
2 K 5,7. E 6,24. 2 T 4,8. 1 J 4,20. *⸀ἰδόντες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες⸆ πιστεύον-*
J 8,56. *τες δὲ ⸀ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδο-*
R 6,22. H 10,39. 9 *ξασμένῃ, | κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως*
Mt 11,13; 13,17; 17,3 p. L 10,24. 10 *⸆σωτηρίαν ψυχῶν. περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν*
Act 7,52. *καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ⸀ὑμᾶς*
11 *χάριτος προφητεύσαντες, | ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ*
Ap 19,10. *ποῖον καιρὸν ⸂ἐδήλου τὸ⸃ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα °Χριστοῦ*
Ps 22. Is 53. 5,1. L 24,26. *⸀προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ*
12 *τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι ⸂οὐχ*

---

1 ⸂*κ. Βιθ.* **א***pc* : *Ασ.* **B*** **3** ⸋ *242* sy[p] Aug **4** ⸀*τοις ουρ.* **Ψ** *614 al* : *-νω* **א**. **6** ⸂*αγαλλιασαντες* 𝔓[72]. | ⸆*εστιν* 𝔓[72] **AC𝔐***pl*; S : *txt* **Bא***pc* Cl | ⸀*-ντας* **א*L** *69 pm* | ⸁*πολλοις* 𝔓[72]. **7** ⸀*δοκιμον* 𝔓[72] *429 pc*; h[el] | ⸁*πολυ τιμιωτερον* **𝔐***al* Cl | ⸀²*-σου* **B**. | ⸂*και δια π.* 𝔓[72] *1175* Cl Or*pc* | ⸄ 3 2 1 *1 al* : *τ. κ. εις δ.* **P𝔐***al* **8** ⸀*ειδοτες* **A P𝔐***pm* Cl; S | ⸆*πιστευετε* *441* lat (Ir) | ⸀*-ιατε* **B***pc* Or; **ℋ**[a] **9** ⸆*υμων* 𝔓[72vid] **ℌ𝔐***pl*; T : *txt* **B** *1 pc* Cl **10** ⸀*ημ-* **K** *33 pc s* **11** ⸂(*εδηλουτο* **L** *69 al*; h) | ° **B** | ⸀*-τυρουμ-* 𝔓[72]**AP** *1 al* **12** ⸂*καυχασθε ουχ εαυτον* (= *-σθαι ουχ εαυτων* Wohlenberg *cj*), *υμ. δε και 33*.

ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ⸂*διηκόνουν αὐτά*⸃⁏, *ἃ νῦν ἀνηγγέλη* Henoch 1,2. E 3,10.
ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς °*ἐν πνεύματι*
ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦ- L 2,13. Act 2,2.
σιν ἄγγελοι παρακῦψαι. Jc 1,25.
22 *Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας* 13 L 12,35!
ὑμῶν, νήφοντες⁏, *τελείως* ⁏² *ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερο-* 4,7; 5,8.
μένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. G 5,4s. Act 15,11. 1 K 1,7!
ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς 14 R 12,2. E 2,2 s; 4,18.
πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ 15
κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι Lv 19,2; 11,44;
ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, ⸂*διότι γέγραπται*⸃ 16 20,7. Mt 5,48! 1 Th 4,3.
[*ὅτι*] *ἅγιοι* ⸀*ἔσεσθε*, ⸀*ὅτι ἐγὼ ἅγιος*ᵀ. *καὶ εἰ πατέρα* 17 Ps 89,27. Ml 1,6.
⸀*ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ* Jr 3,19. Mt 6,9. Mt 16,27!
τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας 2K 11,15! R 2,11! 2K 5,11. Ph 2,12.
ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, *εἰδότες ὅτι οὐ φθαρ-* 18 Is 52,3. 1 K 6,20!
τοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς μα- 4,3. E 4,17.
ταίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, *ἀλλὰ* 19 Act 14,15. R 8,20.
τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου J 1,29!; 8,46!
Χριστοῦ, *προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κό-* 20 Act 2,23! E 1,4. R 16,25 s.
σμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ⸀*ἐσχάτου τῶν χρόνων* H 1,2; 9,26.
δι' ⸀*ὑμᾶς* *τοὺς δι' αὐτοῦ* ⸀*πιστοὺς εἰς θεὸν τὸν* 21 J 14,6. R 4,24. E 1,20.
ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, Kol 1,27.
ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν.
Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς 22 (R 16,26!) 1 Th 4,9! 1 J 5,1.
3 *ἀληθείας*ᵀ *εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον,* * *ἐκ*ᵀ*καρ-* 4,8.
δίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, *ἀναγεγεννη-* 23 3. J 1,13; 3,3. L 8,11. Jc 1,18.
μένοι οὐκ ἐκ ⸀*σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου* Dt 4,33 Lxx;
*διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος*ᵀ. ⸀*διότι* 24 5,23. Dn 6,27[26] H 4,12!

---

12 ⸀(*διενοουντο* Harris *cj*) | ⁏ —, h | ° P72 *BApc*; H **13** ⁏ —, *et* ⁏², H **16** ⸂ *διο γ.* *ℵC* : — *33.* | [+ *B 69* sy; W : — P72 *𝔊𝔎pl* lat Cl; T | ⸀*γενεσθε KP 1 al* : *γι- 𝔎al*; S : *txt* P72 *𝔊* *614 al* lat syʰ Cl | ⸀*διοτι* P72 *ℵpc* Cl; T | ᵀ*ειμι* P72 *ACP𝔎pl*; S **17** ⸀*καλειτε* P72. **20** ⸀*-ατων* P72 *P𝔎al* latt sa Irˡᵃᵗ | ⸀*ημ- Aal* **21** ⸀*πιστευοντας* P72 *ℵC𝔎pl* sy; S : *-ευσαντας 33 pc* : *txt BA* latt **22** ᵀ*δια πνευματος P𝔎pm* | ᵀ*καθαρας* P72 *ℵ*C𝔎pl*; S : *txt BApc* vg **23** ⸀*φθορας ℵAC 255.* | ᵀ*εις τον αιωνα P𝔎pl* vg syᵖ **24** ⸀*οτι* P72.

Is 40,6 s. Mt 13,6 p! πᾶσα σὰρξ °ὡς χόρτος,
καὶ πᾶσα δόξα ⸀αὐτῆς ὡς ἄνθος °²χόρτου·
ἐξηράνθη ὁ χόρτος,
καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν·
Is 40,8 s. 25 τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ ⸂εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς⸃.
E 4,22. Jc 1,21. 2 ¹Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον *3*
καὶ ⸀ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλα-
Mt 18,3. H 5,12 s. 1 K 3,2. 2 λιάς, ¹ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον
γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε ⸋εἰς
Ps 34,9. 3 σωτηρίαν⸌, ¹⸀εἰ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος.
Is 28,16. Mt 21,42! 1 K 3,11! 1 K 10,4. 4 ¹πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώ-
πων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον παρὰ δὲ θεῷ ἐκλε-
E 2,21 s; 4,12. Mt16,18. R12,1. H 13,15 s. 5 κτὸν ἔντιμον, ¹καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες ⸀οἰκοδο-
μεῖσθε οἶκος πνευματικὸς⁝ °εἰς ἱεράτευμα ἅγιον,
ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους ⸆θεῷ
6 διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁝². ⸀διότι περιέχει ἐν γραφῇ·
Is 28,16. Mt 21,42! R 9,33. ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ⸂ἐκλεκτὸν⁝ ἀκρογω-
νιαῖον⸃ ἔντιμον,
καὶ ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ.
7 ¹ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν· ⸀ἀπιστοῦσιν δὲ
Ps 118,22. Mt 21,42! ⸁λίθος ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος
Is 8,14 s. Mt 16,23! 8 ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας ¹καὶ λίθος προσκόμ-
ματος καὶ πέτρα σκανδάλου· οἳ προσκόπτουσιν τῷ
Is 43,20 s. Ex 19,6; 23,22 Lxx. Kol3,12. Ap1,6. Act 26,18. Mt5,16. 2K4,6! J 12,46. E 5,8. Ph2,15. 2P1,3. 9 λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ⸀ὃ καὶ ⸁ἐτέθησαν· ⸀ὑμεῖς δὲ
γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,
λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε
τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμα-
Hos 1,6.9; 2,3.25. 1,3. R 9,25. 10 στὸν αὐτοῦ φῶς· οἵ ποτε οὐ λαός, νῦν δὲ λαὸς
θεοῦ, οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

---

24 ° *A al* | ⸀ αυτου ℵ*. : *ανθρωπου* *P 𝔐 al* | °² 𝔓72. **25** ⸂ 𝔓72. **2,1** ⸀ -ισιν *B* sy^p Cl ; ℌ **2** ⸋ *𝔐 al* **3** ⸀ ειπερ *C 𝔐 pl* ; S : *txt* 𝔓72 *B ℵ* A pc* **5** ⸀ εποικ- *ℵ C al* lat ; T : *txt* 𝔓72 *B A* 𝔐 pm* Cl Or | ⁝ , T | ° *P 𝔐 33 pm* vg sy^h Cl | ⸆ τω 𝔓72 *P 𝔐 pl* Cl Or ; s | ⁝² , W : . T **6** ⸀ διο *33 pc* | ⸂ 𝔓72 *ℵ A 𝔐 pl* latt sy^h ; T : *txt* *B C 69 pc* (sy^p) | ⁝ , W **7** ⸀ απειθουσιν *A P 𝔐 pm* | ⸁ λιθον *ℵ* 𝔐 pm* ; T **8** ⸀ *ην παρεσκευασαν εαυτους ταξιν 429 614 pc* | ⸁ (ετεθη Harris *cj*) **9** ⸀ ημ- *69* Cl

Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς **παροίκους καὶ παρε-** 11 Ps 39,13. H 11,13!
πιδήμους ⸀ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵ- G 5,24! 17!
τινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· τὴν ἀναστρο- 12 Jc 3,13.
φὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν
ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν κα- 3,16.
λῶν ἔργων ⸀ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν ⸆ τὸν θεὸν **ἐν** 3,1. Mt 5,16!
ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. Is 10,3. L 19,44!
4 4 Ὑποτάγητε ⸆πάσῃ ἀνθρωπίνῃ ⸀κτίσει διὰ τὸν 13 R 13,1–7. Tt 3,1.
κύριον· εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, ⸌ εἴτε ἡγεμόσιν 14
ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν ⸆ κακο-
ποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ὅτι οὕτως ἐστὶν 15
τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν 2,16. Tt 2,8.
τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ⸀ἀγνωσίαν· ὡς ἐλεύθεροι, 16 G 5,13.
καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν
ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς θεοῦ δοῦλοι⁚. πάντας τιμή- 17 R 12,10! Prv 24,21.
σατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, **τὸν θεὸν φοβεῖσθε,** Mt 22,21 p.
τὸν βασιλέα τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι 18 13–c. 3,7: E 5,22–6,9. Kol 3,18–4,1
ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς
ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ °καὶ τοῖς σκολιοῖς. E 6,5!
⸌τοῦτο γὰρ χάρις ⸆εἰ διὰ συνείδησιν ⸀θεοῦ ὑποφέρει 19 R 13,5.
τις λύπας πάσχων ἀδίκως. ποῖον γὰρ κλέος εἰ 20 L 6,32 s.
ἁμαρτάνοντες καὶ ⸀κολαφιζόμενοι ⸁ὑπομενεῖτε; ἀλλ' 3,14.17; 4,13 s.
εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ⸁ὑπομενεῖτε, τοῦ- Mt 26,67 p. Mt 5,10.
το ⸆χάρις παρὰ θεῷ. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι 21 3,9.
°καὶ Χριστὸς ⸀ἔπαθεν ὑπὲρ ⸂ὑμῶν, ὑμῖν⸃ ὑπολιμ- 3,18. Mt 16,24.
πάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνε- R 4,12! J 13,15.
σιν αὐτοῦ· ὃς ἁμαρτίαν **οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὑρέθη** 22 Is 53,9. J 8,46!
δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· ὃς λοιδορούμενος 23 3,9. Mt 5,39!
οὐκ ⸀ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου Jr 11,20. J 8,50.
δὲ τῷ κρίνοντι ⸁δικαίως· ὃς **τὰς ἁμαρτίας** ⸀ἡμῶν 24 Is 53,4.12.5. 2 K 5,21. J 1,29!

---

11 ⸀· απεχεσθε 𝔓72 *A C L 33 pm* sy Cypr **12** ⸀-ευσαντες *A P 𝔐 pm* Cl | ⸆ υμων 𝔓72. **13** ⸆ ουν *P 𝔐 pl* vg^cl | ⸀ φυσει *C pc* **14** ⸆ μεν *C* P 614 1739 pm* **15** ⸀ εργασιαν *460 pc* Cl : αγνοιαν 𝔓72. **16** ⁚ —. comm **18** ° 𝔓72 *69 pc* **19** ⸆ παρα τω θεω *C (33) 614 al* sy^p.h | ⸀ αγαθην *C 614 al* sy : αγ. θεου 𝔓72. : θεου αγ. *A* Ψ 33* **20** ⸀ κολαζομενοι 𝔓72 *P 2138 al* it sy^p | ⸁ *bis* -μενετε 𝔓72 *69 al* latt | ⸆ γαρ *A 33 al* **21** ° *A 2138 pc* sy^h | ⸀ (3,18) απεθανεν *ℵ al* sy^p Ambr | ⸂ ημ-, ημ- *2 al* sy^p : ημ-, υμ- *P 𝔐 al* vg^cl **23** ⸀ ελοιδ- *ℵ** vg | ⸁ αδικως *6^lect* vg Cypr **24** ⸀ υμ- 𝔓72 *B pc*; h

H9,28. Kol2,12. **αὐτὸς ἀνήνεγκεν** ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύ-
R3,24s; 6,11.18. Is 53,5. λον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιο-
Is 53,6. Ez 34,5. Mt 9,36. 25 σύνῃ ζήσωμεν· οὗ **τῷ μώλωπι** ⸆**ἰάθητε**. ἦτε γὰρ
5,4! J10,11s.16. **ὡς πρόβατα** ⸀**πλανώμενοι**, ἀλλὰ ἐπεστράφητε νῦν
Job 10,12 Lxx. Sap 1,6. ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ⸂ὑμῶν.
1 K 14,34! 3 ¹Ὁμοίως⸆γυναῖκες ˸, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀν-
δράσιν, ἵνα ⸉καὶ εἴ τινες⸊ ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ
Mt 5,16. 1K 7,16. τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερ-
2,12. 2 δηθήσονται, ¹⸀ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν ⸂φόβῳ ἁγνὴν
Is 3,18–24. 1 T 2,9–15. (Ap 17,4.) 3 ἀναστροφὴν ὑμῶν. ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ⸀ἐμπλο-
κῆς °τριχῶν ⸂καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως
E 3,16! 1K 14,25. 4 ἱματίων κόσμος, ¹ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας
Mt 5,5! E 6,24. ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ ⸉πραέος καὶ ἡσυ-
χίου⸊ πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πο-
5 λυτελές. οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες
αἱ ἐλπίζουσαι ⸀εἰς⸆θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασ-
6 σόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ¹˸ὡς Σάρρα ⸀ὑπήκου-
Gn 18,12. σεν τῷ Ἀβραάμ, **κύριον αὐτὸν καλοῦσα** ˸²· ἧς ἐγενή-
Prv 3,25. θητε τέκνα ˸³ ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ **φοβούμεναι**
7 μηδεμίαν **πτόησιν**. °Οἱ ἄνδρες ὁμοίως ˸, ⸉συνοι-
1 Th 4,4. κοῦντες κατὰ γνῶσιν⸊ ˸² ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ
γυναικείῳ ˸³, ἀπονέμοντες τιμὴν ˸⁴ ὡς καὶ ⸀συγκληρο-
νόμοις ⸂χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι ⸄τὰς
R 15,5! 8 προσευχὰς⸅ ὑμῶν. Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, 5
συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, ⸀ταπεινόφρο-
Mt 5,39.44 p! R 12,17. 9 νες, ¹μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν
1Th 5,15. 2,23. ἀντὶ λοιδορίας, τοὐναντίον δὲ εὐλογοῦντες⸆, ὅτι εἰς
2,21. H 12,17. τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.

---

24 ⸆(Is 53,5) *αυτου* ℵ*𝔐*al*; T **25** ⸀-*μενα* 𝔓⁷² *CP*𝔐*pl* | ⸂*ημ-* *L 69* al* **3,1** ⸆*αι* 𝔓⁷² *C*𝔐*pl*; S : *txt* *B*ℵ**A 2298* | ˸ —, comm | ⸉213 *CK 69 al* : 2 3 *B 614 al*; ℌ **2** ⸀-*ευοντες* 𝔓⁷² ℵ**1739pc* | ⸂*λογω* *38* Cl : *φ. και λογω 378.* **3** ⸀*εκ πλοκης* (*vl. εκπλ-*) *614 al* | ° 𝔓⁷² *CΨpc* Cl | ⸂*ἢ* *C*latsyᵖ **4** ⸉*B*lat; ℌ **5** ⸀*επι* ℵ𝔐*al* | ⸆*τον* ℵ *614 pm* **6** ˸(*et* ˸², *et* ˸³,) h | ⸀-*ουεν* *B 69* latsyᵖ; H **7** ° *B*. | ˸ —, comm | ⸉*συνομιλουντες* ℵ* | ˸², *et* ˸³ —, *et* ˸⁴, H | ⸀-*μοι* *AC*𝔐*pm*; ℌ : (-*μφ* Tregelles *cj*) : *txt* 𝔓⁷² *B*(ℵ) *33 69 al* lat | ⸂*ποι-κιλης χαρ.* ℵ*A 614 al* : *χαρ. ποικ. 2298* syʰ : *txt* 𝔓⁷² *BC**𝔐*pm* vg syᵖ | ⸄*ταις -χαις* *B* syᵖ; h **8** ⸀*φιλοφρονες* *P*𝔐*al* : *φιλ., ταπ.* *Lpc m* vgᶜˡ **9** ⸆*ειδοτες* *P*𝔐*pm* syʰᵐᵍ

ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν 10 Ps 34,13–17.
καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς
παυσάτω τὴν γλῶσσαν⸆**ἀπὸ κακοῦ** (Jc 1,26.)
καὶ χείλη⸇**τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον,**
ἐκκλινάτω ○δὲ **ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν,** 11
ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν·
ὅτι **ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους** 12
καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν,
πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.

Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς ⸀ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ 13 R 8,34! 13,3. Tt 2,14.
⸁ζηλωταὶ ⸀γένησθε; ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιο- 14 2,20! Mt 5,10. Ap 2,10.
σύνην, μακάριοι⸆. **τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε** Is 8,12.
⸋**μηδὲ ταραχθῆτε**⸌, ˈ**κύριον** δὲ τὸν ⸀Χριστὸν **ἁγιάσατε** 15 Is 8,13.
ἐν ταῖς **καρδίαις** ὑμῶν, ἕτοιμοι ⸁ἀεὶ πρὸς ἀπολο- Act 4,29. Kol 4,6. Prv 27,11.
γίαν παντὶ τῷ ⸀²αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν 1,3.
ὑμῖν ἐλπίδος, ˈ○ἀλλὰ μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου, 16
συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἵνα ἐν ᾧ ⸀καταλαλεῖσθε 2,12. 1 T 3,9!
καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν
ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν. κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποι- 17 14!
οῦντας, εἰ ⸀θέλοι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν
ἢ κακοποιοῦντας⁚. ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ 18 R 6,10. H 9,28! J 8,46!
ἁμαρτιῶν⸆ ⸀ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα 3,21–24. E 3,12!
⸁ὑμᾶς προσαγάγῃ ⸋τῷ θεῷ⸌, θανατωθεὶς ○μὲν σαρκὶ J 6,63. 1 K 15,44.
ζωοποιηθεὶς δὲ⸇πνεύματι· ⸂ἐν ᾧ καὶ⸃ τοῖς ἐν φυ- 19 4,6. Henoch 6s; 10,11-16. E 4,9.
λακῇ ⸀πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ˈἀπειθήσασίν 20
ποτε ὅτε ⸀ἀπεξεδέχετο ⸂ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία⸃ ἐν 2 P 3,9.
ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν Gn 7,7.17.

---

10 ⸆*αυτου* **ℵPℜ***pm* | ⸇*αυτου* **Pℜ***pm* ***11*** ○**ℵℜ** *33 pm*; T ***13*** ⸀*ει* **B***pc* *et* ⸀*γενοισθε* **B**. | ⸁*μιμηται* **ℜ***pm* ***14*** ⸆*εστε* **ℵC** | ⸋ 𝔓72**BL** ***15*** ⸀*θεον* **Pℜ***pm* | ⸁*δε* **A***pc* : *δε αει* **Pℜ***pm* Cl | ⸀² *απαιτ-* **A***pc* ***16*** ○**Pℜ***pm* sy^p | ⸀(2,12) *καταλαλωσιν* (*-λουσιν* **ℌK***al*) *υμων ως κακοποιων* **ℌℜ** *pm* : *txt* 𝔓72 **B** *614 1739 al* (lat) sy^h Cl ***17*** ⸀*θελει* *378 pc* | ⁚, W ***18*** ⸆*ημων* *5 pc* vg^cl sy^p Cl : *υπερ ημων* (*υμ-* 𝔓72**A***al*) **ℌ***pm*; S : *txt* **Bℜ***al* | ⸀! (2,21) *επαθεν* **Bℜ***al*; Wh | ⸁*ημ-* **ℌKL***pm* lat Cl; T : *txt* **BCℜ***pc* sy | ⸋ **B**. | ○ 𝔓72 **A*Ψ** | ⸇*τω* *33* ***19*** ⸂(*Ενωχ* Bowyer *cj* : *εν ω κ. Ενωχ* Harris *cj*) | ⸀*-ατι* *614 c* ***20*** ⸀*απαξ εδεχ.* *69 al* | ⸂*την τ. θ. -ιαν* **ℵ*** vg^cl Or

⸀ὀλίγοι, τοῦτ᾽ ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι᾽
E 5,26! 21 ὕδατος. ⸂ὃ καὶ ⸀ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σῴζει βά-
16. Kol 2,11. πτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ συνει-
δήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν, δι᾽ ἀναστά-
E 1,21! Ps 110,1. 22 σεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⸋ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ ⸆ θεοῦ,⸆
Act 1,10. H 1,4. πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέ-
2 K 5,14 s. (2 P 2,14.) 4 λων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων. Χριστοῦ οὖν 5 66
παθόντος ⸆ σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν
R 6,2.7. ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν ⸆ σαρκὶ πέπαυται ⸀ἁμαρ-
J 2,16 s. 2 τίας⸇,⸋ εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ
θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι
Tt 3,3! 3 χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ ⸆ ὁ παρεληλυθὼς χρόνος ⸆ τὸ
⸀βούλημα τῶν ἐθνῶν ⸀κατειργάσθαι, πεπορευμένους
R 1,28! ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις,
4 πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις⸇. ἐν ᾧ ξενί-
ζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς
5 ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· οἳ ἀποδώσου-
L 16,2! Act 10,42! σιν λόγον τῷ ἑτοίμως ⸂ἔχοντι κρῖναι⸃ ζῶντας καὶ
3,19. 6 νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη,
R 8,5! 1 K 5,5. R 8 10. ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ
κατὰ θεὸν πνεύματι.
1,18! L 21,36! 1 K 10,11! Mt 26,41! 7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν. σωφρονήσατε
8 οὖν °καὶ νήψατε εἰς ⸆ προσευχάς· πρὸ πάντων ⸆ τὴν
1,22. Ps 32,1. 1 K 13,7. εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη
Mt 18,22. Prv 10,12. Jc 5,20. 9 ⸀**καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν**· φιλόξενοι εἰς ἀλλή-
R 12,13! Ph 2,14. 10 λους ἄνευ ⸀γογγυσμοῦ· ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χά-
L 12,42! ρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ
R 8,2; 12,7. 11 οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ· εἴ τις λαλεῖ,
J 12,50. 2 K 2,17. ὡς λόγια θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ⸀ἧς

---

20 ⸀ολιγαι *C𝔑pm*; S **21** ⸂ω *241 al*; h^el : — 𝔓72 ℵ* | ⸀ημ- *C𝔑pm* **22** ⸆ του *rell*; S : *txt* *BℵΨ 33*. | ⸆, deglutiens mortem ut vitae aeternae heredes efficeremur lat Aug; h^r **4,1** ⸆ υπερ ημων *ℵ1 AP𝔑pm* sy^h; S : υπ. υμων *ℵ* 69 al* sy^p : *txt* 𝔓72 *BCpc* vg | ⸆ εν *P𝔑al* | ⸀-τιαις *Bpc* lat sy^p; 𝔎 | ⸇—, W **3** ⸆ ημιν *CLP 69 pm* : υμιν *ℵ*𝔑* : *txt* *BAal* lat sy Cl | ⸆ του βιου *P𝔑 (ʃ 69) pm* | ⸀θελημα *P𝔑al* | ⸀κατεργασασθαι *P𝔑pm* | ⸇, W **5** ⸂κριναι 𝔓72 : κρινοντι *B C*^vid *614 al*; H **7** ° ℵ*. | ⸆ τας *P𝔑pm* **8** ⸆ δε *P𝔑pl m* vg^cl | ⸀-υψει 𝔓72 *ℵ𝔑al* ⸀-σμων *P𝔑al* **11** ⸀ως *P𝔑al*

χορηγεῖ ὁ θεός· ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ θεὸς
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁚, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κρά-
τος εἰς τοὺς αἰῶνας ⸋τῶν αἰώνων⸌· ἀμήν.

7 3 6 *Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει* 12
πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν
συμβαίνοντος, ˈἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ 13
Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀπο-
καλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι.
ˈεἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι 14
*τὸ τῆς δόξης⸆ ⸋καὶ **τὸ**⸌ **τοῦ θεοῦ πνεῦμα** ἐφ᾽ ὑμᾶς*
*⸀**ἀναπαύεται**⸆. μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς* 15
ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος·
ˈεἰ δὲ ὡς ⸀Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω 16
δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ ⸀ὀνόματι τούτῳ. ὅτι [ὁ] καιρὸς 17
*τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα **ἀπὸ** τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ·*
εἰ δὲ πρῶτον ἀφ᾽ ⸀ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπει-
*θούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ; καὶ **εἰ ὁ δίκαιος*** 18
μόλις σῴζεται**, ὁ [δὲ] **ἀσεβὴς καὶ**⸆**ἁμαρτωλὸς ποῦ φα-
***νεῖται**; ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα* 19
τοῦ θεοῦ⸆πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυ-
χὰς ⸰αὐτῶν ἐν ⸀ἀγαθοποιΐᾳ.

8 7 *Πρεσβυτέρους ⸰οὖν⸆ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ⸀ὁ συμ-* 5
πρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθη-
μάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι
δόξης κοινωνός⁚· ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον 2
τοῦ θεοῦ, ⸆μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἑκουσίως ⸋κατὰ
θεόν⸌, ⸀μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, ˈμηδ᾽ 3

1 K 10,31. | R 16,27! Ap 1,6. | 1,6s. Jc 1,2. | Jc 1,2. Act 5,41! R 8,17. 1 K 1,7! 2 T 2,12. | Ps 89,51s. 2,20! Act 5,41. Is 11,2. L 10,6. Jc 2,7. | Act 11,26; 26,28. Ph 1,20. | Ez 9,6. Jr 25,29. 1 K 11,32. H 3,6. Act 5,5. L 23,31. 1 K 5,13. 2 Th 1,8. | Prv 11,31 Lxx. L 23,31. | 2,20! L 23,46! | 2 J 1! Act 4,20. Mt 17,6; 20,23. 1,11. R 8,17. Ap 1,9. | 2,25! J 21,16. Act 20,28. 1 T 3,2–7. Phm 14. Tt 1,11.

---

11 ⁚· comm | ⸋ 𝔓72 *69 al* ***14*** ⸆*και* (+ *της* ℵ*pc*) *δυναμεως* (+ *αυτου* ℵ*.) 𝔖*pm* vg^cl sy^h; h^r S : *txt* 𝔓72 ***B**𝔎**al*** vg^codd sy^p Cl Tert *et* ⸋ *242 614 al* vg^codd sy^p | ⸀*επαν- **A** 614 al* : *αναπεπαυται* (*επαν-* 𝔓72 ℵ^s) *33 al* | ⸆ *κατα μεν αυτους βλασφημειται, κατα δε υμας δοξαζεται **P**𝔎 pm q* vg^codd sa Cypr; h^r : *txt* 𝔓72 𝔖*al* vg^cl Tert ***16*** ⸀ *Χρηστ-* ℵ*. | ⸀*μερει **P**𝔎pm* ***17*** [+ 𝔓72 ***B**𝔎pm*; W : — ℵ***A** al*; T | ⸀*υμ-* ℵ* *69 al* ***18*** [+ ***B*** 614 pc* sy^h; W : — 𝔓72 𝔖𝔎*pl* vg sy^p; T | ⸆*ο* ℵ***A**pc*; Th ***19*** ⸆*ως* ***P**𝔎 33 pl* sy | ⸰ ***B***. ; ℌ | ⸀*-ιαις* 𝔓72 ***A** 33 al* vg sy; S ***5,1*** ⸰ ***P**𝔎pm* sy^h | ⸆*τους* ℵ𝔎*pl* vg sy; T : *txt* 𝔓72 ***BA**pc* | ⸀*ως **P** 1 al* sy^h | ⁚. comm ***2*** ⸆*επισκοπουντες* (*-πευοντες 614 al*) 𝔓72 ***A**𝔎pl* latsy; h^r S : *txt* ***B***ℵ* *33 pc* | ⸋ ***B**𝔎al*; H : *txt* 𝔓72 𝔖 *69 pm* vg sy^h; h^r | ⸀*μη **A L**al* itsy^h

Ph 3,17! 2 K 1,24. ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινό-
(Mc 10,42.) 4 μενοι τοῦ ποιμνίου· καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρ-
1 K 9,25! 2,25. H 13,20. χιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης
E 5,21. 5 στέφανον. Ὁμοίως⸆ ⁝, νεώτεροι ⁝2, ὑποτάγητε πρε-
L 14,11! J 13,4.14. σβυτέροις ⁝3· πάντες δὲ ἀλλήλοις⸆ ⁝4 τὴν ταπεινοφρο-
Prv 3,34 Lxx. σύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ○ὁ **θεὸς ὑπερηφάνοις**
Jc 4,6. **ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.**
Job 22,29. 6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ
Ps 55,23. Mt 6,25! 7 θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ⸆, ˈπᾶσαν **τὴν μέ-**
Sap 12,13. **ριμναν ὑμῶν ⸀ἐπιρίψαντες** ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ
1,13! 1 Th 5,6. Mt 26,41!; 5,25! 8 μέλει περὶ ⸁ὑμῶν. ˈ Νήψατε, γρηγορήσατε. ⸆ὁ ἀντί-
Ps 22,14. 2 T 4,17. (Ap 5,5.) Jc 4,7. δικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περι-
E 6,11–13.16. 9 πατεῖ ζητῶν ⸀τινα ⸁καταπιεῖν· ᾧ ἀντίστητε ⸀στερεοὶ
Act 16,5. Kol 2,5. τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ
10 ἐν ○τῷ κόσμῳ ○2ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. Ὁ 8
1 Th 2,12; 5,24. δὲ θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ⸀ὑμᾶς εἰς τὴν
1,6. αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν ⸁Χριστῷ, ὀλίγον παθόντας ⁝
2 P 1,12. E 3,17! αὐτὸς ⸀2καταρτίσει, ⸂στηρίξει, σθενώσει, ○θεμελιώσει⸃.
11 ˈαὐτῷ⸆ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας □τῶν αἰώνων⸌· ἀμήν.
Act 15,27! 12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς
H 13,22. λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ
R 5,2. ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν ○τοῦ θεοῦ ⁝,
(Ap 14,8 etc.) Act 12,12! 13 εἰς ἣν ⸀στῆτε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν ⸀Βαβυλῶνι
(2 J 1.13.) 14 ⸆συνεκλεκτὴ καὶ Μᾶρκος ὁ υἱός μου. ἀσπάσασθε
R 16,16! ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης.
□Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ⸆.⸆⸌⸆2

---

5 ⸆δε ℵ* *33 614 pm* sy^h | ⁝ *et* ⁝2 —, comm | ⁝3, *et* ⁝4 · comm | ⸆υποτασσομενοι (-ταγωμεν *614 pc*) ***P*** 𝔐 *pl* sy^h | ○ 𝔓72 ***B***; [H] **6** ⸆(2,12) επισκοπης ***AP*** *al* latt sy^h **7** ⸀(Ps 55,23) -ψατε ***0206*** *pc* | ⸁ημ- ℵ* *1 33 pc* **8** ⸆οτι 𝔓72 ***L*** *33 al* lat sy | ⸀(τίνα ***LP*** *al*; T) : — ***B 0206*** *pc*; ℌ | ⸁καταπιη 𝔓72 ***A*** 𝔐 *al* vg sy Or **9** ⸀εδραιοι 𝔓72. | ○***A 0206*** 𝔐 *pl*; S : *txt* 𝔓72 ***B***ℵ | ○2 ***L*** *pc* sy^h **10** ⸀ημ- ***K 0206*** *al q* vg sy^p | ⸁τω Χρ. ***B***.; h : Χρ. Ιησου 𝔓72 ***A*** 𝔐 *pm* vg; S : *txt* ℵ ***0206*** *614 al* | ⁝, W | ⸀2-σαι υμας ***P*** 𝔐 *pm* | ⸂ *ter* -αι *614 al* | ○***BA 0206*** *pc* lat; H **11** ⸆η δοξα και ℵ 𝔐 *al* (*ʃ 33 614 al*) vg^{cl}; S : *txt* 𝔓72 ***BA*** *pc* | □ 𝔓72 ***B*** *pc*; H **12** ○𝔓72 ***Ψ 0206*** *pc* | ⁝· H | ⸀εστηκατε ***P*** 𝔐 *pm*; W **13** ⸀Ρωμη *2138* | ⸆εκκλησια ℵ *pc* vg sy^p **14** □ 𝔓72. | ⸀Ιησου ℵ 𝔐 *pl* vg^{cl} sy^h; S | ⸆αμην. ℵ 𝔐 *pl* vg sy | ⸆2 *Πετρου επιστολη α΄. Ειρηνη τω γραψαντι και τω αναγινωσκοντι.* 𝔓72.

ΠΕΤΡΟΥ Β

1 ⸀Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ 1 Act11,17;15,8s.
Χριστοῦ τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ⸂ἐν R 1,12.
δικαιοσύνῃ⸃ τοῦ ⸁θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Tt 2,13.
Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν 2 Jd 2.
ἐπιγνώσει ⸋τοῦ θεοῦ °καὶ Ἰησοῦ⸌ ⸆τοῦ κυρίου ἡμῶν⁚. Kol 1,9 s.
Ὡς °τὰ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ 3
τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς
ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ⸂ἰδίᾳ δόξῃ καὶ 1 P 2,9. 2 K 4,4.6.
ἀρετῇ⸃, ¦ δι' ⸀ὧν τὰ ⸉τίμια καὶ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγ- 4 2 K 7,1.
γέλματα⸊ δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας
κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες ⸂τῆς ἐν °τῷ κόσμῳ E 4,22.
ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς⸃⁚. καὶ ⸂αὐτὸ τοῦτο δὲ⸃ σπουδὴν 5 Ph 2,12. Jd 3
πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει G 5,6.22!
ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ¦ ἐν 6 Act 24,25. 1 K 7,9; 9,25.
δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ G 5,23. Tt 1,8.
τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν,
¦ ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ 7 1Th 4,9! G 6,10.
φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην⸆. ταῦτα γὰρ ὑμῖν ⸀ὑπάρ- 8
χοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους Mt 13,22!
καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἐπίγνωσιν· ᾧ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλός 9 Dt 28,28 s.
ἐστιν⁚ μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ 1 J 2,9.11.
2 τῶν πάλαι αὐτοῦ ⸀ἁμαρτιῶν. διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, 10

---

1 ⸀ *Σιμων* $\mathfrak{P}^{72}$ ***B 33 69 pm*** vg; ***𝔎*** | ⸂ *εις -νην* **א** | ⸁ *κυριου* **א*pc*** sy^{ph} **2** ⸋ ***P Ψ***(*al*) vg^{codd} | ° $\mathfrak{P}^{72}$. | ⸆ *Χριστου* **א*ALpm*** (⸉ *33 al* vg^{cl}) : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ ***BC𝔎pc*** | ⁚, H **3** ° $\mathfrak{P}^{72}$ ***BC𝔎pl***; H : *txt* **א *A 614 pc*** | ⸂ *δια δοξης κ. αρετης* $\mathfrak{P}^{72}$ ***B𝔎al***; ***𝔎*** **4** ⸀ *ον 643* lat | ⸉ 1 2 3 5 4 $\mathfrak{P}^{72}$. : 1 4 2 3 5 **א*𝔎al***; Th : 3 2 1 4 5 ***AC 33 pm*** vg sy^{ph}; S : *txt* ***B 1 pc*** sy^{h} | ⸂ *τ. εν τ. κ. επιθυμιας και φθ.* (***C***)***K pm*** sy^{h}; S : *την εν τ. κ. επιθυμιαν φθ.* (*φθοραν* $\mathfrak{P}^{72}$.) ($\mathfrak{P}^{72}$) **א** Hier : *txt* ***BA*** (***𝔎***)*al* | ° ***C𝔎pl*** | ⁚, W **5** ⸂ 1 3 2 **א*al*** sy^{ph}; S : *αυτοι δε* ***A*** (latt) : *txt* $\mathfrak{P}^{72}$ ***BC𝔎pm*** **7** ⸆ *εν δε τη αγαπη την παρακλησιν 181.* **8** ⸀ *παροντα* ***A pc*** lat **9** ⁚, W | ⸀ *-τηματων* **א*AKal***; Th

σπουδάσατε⸆ βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν
⸀ποιεῖσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ
11 ποτε. οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται
J 3,5. ὑμῖν ἡ εἴσοδος ⸆ εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ
κυρίου ⸂ἡμῶν καὶ σωτῆρος⸃ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
R 15,15. 1 P 5,10. 12 Διὸ ⸀μελλήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνῄσκειν περὶ
1 J 2,21. Jd 5. Kol 1,6. τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ
13 παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφʼ ὅσον
3,1. 2 K 5,1. εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν
2 T 4,6. 14 ⸆ὑπομνήσει, ' εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις
J 21,18. τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν
15 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι· ⸀σπουδάσω δὲ °καὶ
(L 9,31.) ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν
16 τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. οὐ γὰρ σεσοφισμένοις
1 T 4,7! μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ
J 1,14. Act 4,20! L 9,32.43. παρουσίαν, ἀλλʼ ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου
(Act 19,27.) 17 μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ ⸆ θεοῦ πατρὸς
Dn 7,14 Lxx. τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε
Mt 17,2.5 p. Ps 2,7.(Gn 22,2.) ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· ⸂ὁ υἱός μου ὁ
Is 42,1. ἀγαπητός μου οὗτός ἐστιν⸃, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα⁝, —
18 'καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ⸀ἐξ οὐ-
ρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ⸂ἁγίῳ
R 4,16; 15,8. H 2,2. 19 ὄρει⸃⁝. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν
λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ
4 Esr 12,42. φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ⸆ ἡμέρα διαυ-
Ap 2,28; 22,16. L 1,78! γάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ⁝ ἐν ταῖς καρδίαις
Mc 4,34. 20 ὑμῶν⁝²· τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα ⸂προ-
2 T 3,16 s. 21 φητεία γραφῆς⸃ ἰδίας ⸀ἐπιλύσεως οὐ γίνεται· οὐ γὰρ
1 K 14,32. θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ⸆ ⸉προφητεία ποτέ⸊,

10 ⸆ ινα δια των καλων (+ υμων *A pc*; h[r1]) εργων ℵ(*A*)*pm* vg sy; h[r2] S *et* ⸀ -εισθε *A al*; h[r1] : -ησθε *5 al*; h[r2] S **11** ⸆ η 𝔓72 *K 209 pc* | ⸂ 2 3 1 *A pc* : ημ. *429 al* **12** ⸀ ουκ αμελησω 𝔐 *pl* sy **13** ⸆ τη ℵ*A pc* **15** ⸀ -αζω 𝔓72 ℵ *69* : -ασατε *2138 pc* sy[h] | ° 𝔓72 *206* **17** ⸆ του ℵ*C al* | ⸂ 7 8 1—5 𝔊𝔐 *pl*; T : *txt* 𝔓72 *B* | ⁝. W **18** ⸀ εκ του ℵ*A pc* | ⸂ ορει τω αγ. ℵ*A*𝔐 *pl*; T : *txt* 𝔓72 *BC* pc* | ⁝, W **19** ⸆ η ℵ*P 33 69 pc* | ⁝, *et* ⁝²—· comm **20** ⸂ πρ. και γραφη 𝔓72. : γραφη προφητειας *614 al* | ⸀ διαλυσεως *398*. **21** ⸆ η 𝔓72 *2298* | ⸉ ℵ*A*𝔐 *pm*; T

ἀλλὰ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν — Act 2,1–6! 28,25.
⸂ἀπὸ θεοῦ⸃ ἄνθρωποι.

8 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, 2 — Mt 24,24! 1 T 4,1!
ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες — Dt 13,2–6. Jd 4.
παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσ- — Act 20,28.
αντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες
⸀ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν· καὶ πολλοὶ ἐξακολου- 2
θήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ⸀ὁδὸς — Is 52,5. R 2,24.
τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται· καὶ ἐν πλεονεξίᾳ 3 — 1 Th 2,5.
πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ κρίμα — R 16,18.
ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ
⸀νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων 4 — Gn 6,1–4. Jd 6.
οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ⸀σιροῖς ζόφου ταρταρώσας — Mt 8,29.
παρέδωκεν εἰς κρίσιν ⸁τηρουμένους, ¦ καὶ ἀρχαίου 5 — 3,6. Mt 24,38 p.
κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιο- — Gn 8,18. H 11,7.
σύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσε-
βῶν ἐπάξας, ¦ καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας 6 — Gn 19,25. Mt 10,15! Jd 7.
τεφρώσας °καταστροφῇ ⸀κατέκρινεν, ὑπόδειγμα
μελλόντων ⸁ἀσεβεῖν τεθεικώς, ¦ καὶ δίκαιον Λὼτ 7 — L 17,28.
καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ
ἀναστροφῆς ἐρρύσατο⁚· βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ 8
°ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας — Ez 9,4.
ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν⁚²· οἶδεν 9 — 1 K 10,13.
κύριος εὐσεβεῖς ἐκ ⸀πειρασμοῦ ⸁ῥύεσθαι, ἀδίκους — 2 T 4,18! Ap 3,10. Mt 6,13. Jd 6.
δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν⁚, ¦ μά- 10
λιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ⸀ἐπιθυμίᾳ ⸂μιασμοῦ — Jd 7 s.16.
πορευομένους⸃ καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας. — (E 1,21!)
τολμηταὶ ⁚αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσιν ⁚²βλασφη-

---

21 ⸂(οι 431 *pc*) αγιοι (+ του *A pc*) θεου ℵ(*A*)𝔎*pm* vg sy^ph : απο θ. αγιοι *C 1739 pc* : *txt* 𝔓72 *BP 614 al* sy^h **2,1** ⸀αυ- *B* 69 al*; h^a (αὐ-) **2** ⸀δοξα ℵ^s*A* sa **3** ⸀-αξει 𝔎*al* **4** ⸀σειραις 𝔓72 𝔎*pl*; S | ⸁(9) κολαζομενους τηρειν ℵ*Aal* latt **6** ° 𝔓72 *BC* pc*; H | ⸀κατεπ·ησεν 𝔓72 (*in mg*). | ⸁-βεσιν 𝔓72 *BP 614 pc* sy^h; H **7** ⁚, — H *et* **8** ⁚², — H : . W **8** ° *B*; ℋ **9** ⸀-σμων ℵ* *69 al* sy^h; T | ⸁ρυσασθαι 𝔓72 *181 pc* | ⁚. *et nov. sect.* W **10** ⸀-ιαις *CP 614 al* | ⸂-σμον πορνευ- *69*. | ⁚ *et* ⁚², H

Jd 9. 11 μοῦντες, ˈὅπου ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες
ὄντες οὐ φέρουσιν κατ᾽ αὐτῶν ⸂παρὰ κυρίῳ⸃ βλάσφη-
Jd 10. 12 μον κρίσιν. ⸀οὗτοι δέ, ὡς ἄλογα ζῷα ⸁γεγεννημένα
⸀²φυσικὰ εἰς ἅλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ⸂ἀγνοοῦσιν
Ps 49,13. βλασφημοῦντες⸃, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν ⸄καὶ φθαρή-
Jd 12. 13 σονται⸅⁚, ˈ⸀ἀδικούμενοι μισθὸν ἀδικίας· ἡδονὴν ἡγού-
(3,14.) μενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ ⸁τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι
Mc 4,19! ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ⸀²ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμε-
Mt 5,28. (1 P 4,1.) 14 νοι ὑμῖν, ˈὀφθαλμοὺς ἔχοντες °μεστοὺς ⸀μοιχαλίδος
καὶ ⸁ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς
ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην ⸀²πλεονεξίας
Jd 11. 15 ἔχοντες, κατάρας τέκνα· ⸀καταλείποντες εὐθεῖαν
Dt 23,5. Neh 13,2. ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ
Ap 2,14. Act 1,18. Βαλαὰμ τοῦ ⸁Βεώρ⁚, °ὃς μισθὸν ἀδικίας ⸀²ἠγάπησεν,
Nu 22,28. 16 ˈἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας ⸀παρανομίας· ὑποζύγιον
ἄφωνον ἐν ⸁ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσεν
Jd 12s. 17 τὴν τοῦ προφήτου ⸀²παραφρονίαν. οὗτοί εἰσιν πηγαὶ
Prv 25,14. ἄνυδροι ⸂καὶ ὁμίχλαι⸃ ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι,
Jd 16. 18 οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους ⸆τετήρηται. ὑπέρογκα
γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ⸀ἐπι-
θυμίαις σαρκὸς ⸁ἀσελγείαις τοὺς ⸀²ὀλίγως ⸁²ἀποφεύ-
19 γοντας⁚ τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, ˈἐλευθερίαν
J 8,34! αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ⸀ὑπάρχοντες
τῆς φθορᾶς· ᾧ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ ⸆δεδούλωται.
20 ˈ⸀εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν
ἐπιγνώσει τοῦ ⸂κυρίου καὶ σωτῆρος⸃ Ἰησοῦ Χριστοῦ,

---

11 ⸂π. -ιου P72 5 *al* it sy^ph : — *A 33 614 al* lat sy^h; [H] **12** ⸀αυτοι *ℵ pc* | ⸁-γενη- *ℵ 33* (⸉ *𝔐 al*); T : — P72. | ⸀²(Jd 10) -κως *209** latt | ⸂-ουντες -μουσιν *ℵ* | ⸄καταφθαρ- *𝔐 pl* | ⁚ —, T **13** ⸀κομιουμενοι *AC𝔐 33 pl* latt sy^h; T : *txt* P72 *B ℵ* P* sy^ph | ⸁-φης P72. | ⸀²(Jd 12) αγαπαις *B 1611 pc* latt sy^ph.hmg sa; h : αγνοιαις *1739 pc* **14** ° P72. | ⸀-λιας *ℵ A pc* latsy | ⸁-παστους *BA 1 al*; H : -παυστον *33 al* it vg^cl sy^h | ⸀²-ξιαις *3 6 pc* **15** ⸀-λιπ- P72 *CP𝔐 pm*; h | ⸁Βοσορ P72 *AC𝔐 pl* lat sy^h; Th : *txt B*(*ℵ**)sy^ph | ⁚. W | ° P72 *Bℵ** arm.; Wh | ⸀²-σαν P72 *B* arm.; h **16** ⸀-νοιας latt | ⸁-ποις P72 *B pc* | ⸀²-φροσυνην *Ψ 5 al* : -νομιαν *S 181* : -νοιαν *81* **17** ⸂νεφελαι *𝔐 al* sy^ph | ⸆(Jd 13) εις αιωνα *AC𝔐 pl*; S **18** ⸀(-ιας Lachmann *cj*) | ⸁-ειας *P 1611 al* latt sy^h | ⸀²οντως *ℵ*C𝔐 pm* | ⸁²-φυγοντας *P𝔐 pm* | ⁚, T **19** ⸀οντες *A pc* | ⸆και *AC𝔐 pl* lat sy; S **20** ⸀οι *81 323 pc* | ⸂κυρ. ημων *L pc* κυρ. ημ. κ. σωτ. P72 *AC P al* (⸉ *4 al*) lat; Th : *txt B𝔐 al*

τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν Mt 12,45.
αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. κρεῖττον 21 L 12,47 s.
γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ⸀ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιο- Mt 21,32. H 6,6; 10,26.
σύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν ⸆ ⸁ὑποστρέψαι ⸀²ἐκ τῆς παρα- Jd 3.
δοθείσης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. συμβέβηκεν ⸆αὐτοῖς 22
τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας· **κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ** Prv 26,11.
τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καί· ὗς λουσαμένη εἰς ⸀κυλισμὸν Mt 7,6.
βορβόρου.

24 Ταύτην ⸀ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω 3
ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει 1,13.
τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, ˈμνησθῆναι τῶν προειρη- 2 Jd 17.
μένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ
τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ
σωτῆρος, ˈτοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσον- 3 1 T 4,1!
ται ἐπ' ⸀ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ⸂ἐν ἐμπαιγμονῇ⸃ ἐμ-
παῖκται κατὰ τὰς ἰδίας ⸄ἐπιθυμίας αὐτῶν⸅ πορευό-
μενοι ˈκαὶ λέγοντες· ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς 4 Is 5,19. Ez 12,22.
παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοι-
μήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. Mt 24,48.
ˈλανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ 5 Mt 24,38. Gn 1,2.6.9. Ps 24,2.
ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ ⸂δι' ὕδατος⸃
⸀συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ⁚, ˈ⸂δι' ὧν⸃ ὁ τότε κόσμος 6 2,5. Gn 7,21.
ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο· οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ 7 10.
καὶ ○ἡ γῆ τῷ ⸀αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν
πυρὶ⁚ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ⸁ἀπωλείας
○²τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. Ἓν δὲ τοῦτο μὴ 8
λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Ps 90,4.
κυρίῳ **ὡς χίλια ἔτη** καὶ ⸋**χίλια ἔτη**⸌ **ὡς ἡμέρα μία**.
ˈοὐ ⸀βραδύνει κύριος ⸁τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες 9 Hab 2,3. H 10,37. Sir 35,22[19].

21 ⸀εγν- $\mathfrak{P}$72. | ⸆εις τα οπισω ℵA 614 *al* (ʃ 429 *al*) lat; S | ⸁επιστρ- 𝔎 *al* : ανακαμψαι ℵA *al*; S : *txt* $\mathfrak{P}$72 BC *al* | ⸀²απο ℵA *al*; S **22** ⸆δε C𝔎 *pl* sy s : γαρ vg | ⸀-σμα ℵA𝔎 *pm*; S : *txt* $\mathfrak{P}$72 BC* *al* **3,1** ⸀ecce (= ιδε) latt sa **3** ⸀-ατον P𝔎 *al* sy | ⸂εμπ. $\mathfrak{P}$72 CP *al* : εμπ-ης 614 *pc* : — 𝔎 *pm* | ⸄21 ℵA *pm*; T : 1 $\mathfrak{P}$72 Ψ *pc* **5** ⸂(Gn 1,2. J 3,5) πνευματος 431. | ⸀-ωτα ℵ*Ψ.; h : -ωσης $\mathfrak{P}$72 B. **6** ⸂δι ον 69 : (δι ου Windisch *cj* : δη ὧν *et* **5** ⁚—, Wohlenberg *cj*) **7** ○ $\mathfrak{P}$72. | ⸀αυτου ℵC𝔎 *al* sy; W | ⁚, comm | ⸁ασεβειας A. | ○² $\mathfrak{P}$72. **8** ⸋ $\mathfrak{P}$72 ℵ. **9** ⸀(-υνεῖ P aeg) | ⸁τας 429 522

L 13,8; 18,7. 1P3,20.Ap6,10. βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ ⸀εἰς ⸁ὑμᾶς,
1 T 2,4! μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς
1 Th 5,2! Mt 24,29.35. 10 μετάνοιαν χωρῆσαι. Ἥξει δὲ ⸆ἡμέρα κυρίου ὡς
7. Ap 20,11. 12. Kol 2,20! κλέπτης⸇, ἐν ᾗ °οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται,
Is 66,16. στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, ⸋καὶ γῆ καὶ ⸀τὰ
11 ἐν αὐτῇ ἔργα⸆² ⸁εὑρεθήσεται⸌ ⸆² :. Τούτων ⸀οὕτως
πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν [ὑμᾶς] ἐν
12 ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, ˈπροσδοκῶντας
Act 3,19 s. καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ ⸀θεοῦ
Is 34,4. 10! ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται
Is 65,17; 66,22. 13 καὶ στοιχεῖα καυσούμενα ⸁τήκεται :. καινοὺς δὲ οὐρα-
R 8,21. Ap 21,1.27. νοὺς καὶ ⸂γῆν καινὴν⸃ ⸀κατὰ ⸂τὸ ἐπάγγελμα⸃ αὐτοῦ
14 προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. Διό,
(2,13.) 1 K 1,7! Jd 24. ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι
15 καὶ ⸀ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ, ˈκαὶ τὴν
R 2,4! Ap 2,21. τοῦ κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε,
καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος
1 K 3,10. κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν :,
16 ˈὡς καὶ ἐν πάσαις ⸆ἐπιστολαῖς :² λαλῶν ἐν αὐταῖς
2 K 4,3; 10,10. περὶ τούτων, ἐν ⸀αἷς ⸁ἐστιν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ
ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς
λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.
Mc 13,5.9.33. 17 ˈὙμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε
H 2,1. ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέ-
18 σητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, ˈαὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ
E 4,13. Ph 3,8. ⸀γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χρι-
R 16,27! στοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος.⸆ ⸇

9 ⸀δι ℵAal m latt sy; T | ⸁ημ- ℜal 10 ⸆η ℵAℜpm; W : txt 𝔓72 BC 1739 al | ⸇(1 Th 5,2) εν νυκτι Cℜpm syh | ° ℵKL 69 pm; T | ⸋1891 vgcodd; hs5 | ⸀(ἃ Al. Buttmann cj) | ⸆²(αργα Bradschaw cj) | ⸁ουχ ευρ. sa; hs1v: κατακαησεται Aℜpm vgcl syh; Ths3 : αφανισθησονται C.; hs8 : — m; hs4v : (ρυησεται hs6 cjj : συρρυ- Naber cj : εκπυρωθησεται Olivier cj : αρθησεται Mayor cj : κριθησεται Eb. Nestle cj) : txt 𝔓72 BℵK 1739 pc syph.hmg | ⸆² λυομενα 𝔓72. | : ; W 11 ⸀δε ουτ. CP pc : ουν ℵAℜpm; T : txt 𝔓72 B pc | [+ 𝔓72c ACℜpm vg sy; T : ημας ℵ*al : — 𝔓72*.74 B m; W 12 ⸀κυριου CP al vgcl | ⸁τακησεται C al latt (sy); hs1 : τακησονται PΨ pc (sy); hs2 : (τηξεται hs8 cj) | : · H 13 ⸂ ℵA al lat; T | ⸀και A vgcodd sa | ⸂τα -ματα ℵA pc lat syh; T 14 ⸀αμωμοι A 33 614 al 15.16 : —, et :², W 16 ⸆ταις ℵℜpl; T | ⸀οις CPℜpm | ⸁εισιν A 33 al 18 ⸀πιστει P 69 pc | ⸆αμην. 𝔓72 ℌℜpl vg sy; S : txt B 1739 pc | ⸇fin. ut 1 Petr 𝔓72.

ΙΩΑΝΝΟΥ Α

1 Ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν 1 2,18. J 1,1.14; 15,27. Act 4,20.
τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες J 20,20.25. Ap 22,8.
ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς ⁚, — Mt13,17!L24,39. Act 17,27.
¹ καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ⸆ ἑωράκαμεν καὶ μαρ- 2 J 1,4.
τυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν 4,9.
αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη R 8,21.
ἡμῖν ⁚², — ¹ ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλ- 3 Mt 13,17.
λομεν ° καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε 7. J 17,20 s.
μεθ' ἡμῶν. καὶ ἡ κοινωνία °² δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ 1 K 1,9. Ph 1,5.
τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. καὶ ταῦτα γράφομεν ⸀ἡμεῖς ἵνα ⸆ ἡ χαρὰ 4 J 15,11! Ph 4.4. 2 K 1,24. 2 J 12.
⸀ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη.
Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ⸀ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' 5 3,11.
αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς
ἐστιν καὶ σκοτία ⸉ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν⸊ οὐδεμία. Jc 1,17.
¹ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ 6 2,4! (J 3,21.)
καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ 2,11.
οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ 7
περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινω- 3. J 17,21. Ap 1,5; 7,14.
νίαν ἔχομεν μετ' ⸀ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ ⸆ τοῦ H 9,14!
υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.
¹ ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς 8 2,4! Prv 20,9.
πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν 9 Prv 28,13.
ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ 1 K 10,13!
δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ ⸀καθαρίσῃ
ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ 10

1.2 ⁚· *et* ⁚²· T ***2*** ⸆ ὁ *B pc* ***3*** ° *𝔎 pm* vg sy^h | °² *C* 33 al* vg sy^h ***4*** ⸀ *υμιν C𝔎 pl* vg sy | ⸆ gaudeatis et *c* vg | ⸀ *υμων ACK pm* vg^cl sy^h; h ***5*** ⸀ *επαγγ- C 33 69 pm* | ⸉ 3412 *B 69 pc* Or; H ***7*** ⸀ *αυτου A*vid* Tert | ⸆ *Χριστου A𝔎 pm* vg sy^h ***9*** ⸀ *-σει A 33 al*; h^s

5,10. ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος
2 αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. Τεκνία μου, ταῦτα 2
R 8,34. H 7,25. J 14,16! γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ,
Act 3,14; 22,14. παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα⸋, Ἰησοῦν
4,10. R 3,25. Kol 1,20. J 1,29; 2 Χριστὸν⸆δίκαιον· καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστιν περὶ
3,14–16. J 11,51 s. τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ
3 ⸀μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. καὶ ἐν
τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς
3; 1,6.8; 4,20. 4 ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων ⸰ὅτι ἔγνωκα
Tt 1,16. J 15,10. (2 J 2.) αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης
J 14,21.23. 5 ἐστίν, ⸂καὶ ἐν τούτῳ⸃ ἡ ἀλήθεια⸆οὐκ ἔστιν· ὃς δ'
5,3. ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ
4,18. ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται. ⸋ἐν τούτῳ γινώ-
6 σκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν⸋². ὁ λέγων ἐν αὐτῷ
J 13,15. μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ
αὐτὸς ⸰οὕτως περιπατεῖν.
24; 3,11. J 13,34! 7 ⸀Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, 2 3
Mt 5,17. ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ
ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε⸆.
R 13,12. 8 ˈπάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς
11. J 8,12! ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ⸀ὑμῖν, ὅτι ἡ ⸁σκοτία παράγεται
2,4! 9 καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. ὁ λέγων
2 P 1,9. ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν
10 ἐν τῇ ⸀σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν
R 14,13.15. J 11,9. ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον
J 11,10! 11 ⸉ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν⸊· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
1,6. ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ,
(3,14.) καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν
12 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, ⸀τεκνία,

---

1 ⸋—, H | ⸆(τον Markland *cj*) *2* ⸀μονων *B 1 al* Or; h
4 ⸰*C*𝔐*al* Cl^{pt} | ⸂εν τ. *A 33 pc h* : και ℵ | ⸆του θεου ℵ*pc*
5 ⸋*Ev et* ⸋²· H *6* ⸰*BA al* lat Cl; H *7* ⸀αδελφοι 𝔐*al* |
⸆απ αρχης 𝔐*pm* *8* ⸀ημ- *A 69 al* sy^{hmg} | ⸁σκια *A*.
9 ⸀σκια *103 876**. *10* ⸉3 4 1 2 ℵ*AC pc* sy^{p}; Th : *txt B*𝔐*pl* vg sy^{h}
12 ⸀παιδια *323 al*

ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα 1 K 6,11.
αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν 13 1,1. J 1,1.
ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενική-
κατε ⸀τὸν πονηρόν. ⸀ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι 14
ἐγνώκατε τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες,
ὅτι ἐγνώκατε ⸁τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν, νεα- Prv 20,29.
νίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος ⸋τοῦ θεοῦ⸌ ἐν E 6,10. Ap 12,11.
ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. Μὴ 15 L 4,6. 1 K 7,31.
ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν
τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Jc 4,4. J 5,42.
⸀πατρὸς ἐν αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ 16 Tt 2,12.
ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφ- Prv 27,20.
θαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ Jc 4,16.
τοῦ πατρός, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. καὶ ὁ 17
κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία °αὐτοῦ· ὁ δὲ
ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα⸆. Mt 7,21. 1 P 4,2.

48 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκού- 18 1 K 10,11! (J 11,9.)
σατε ὅτι ⸆ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι 1 T 4,1!
πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη 22; 4,3. 2 J 7. (Mt 24,24 p.)
ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ 19 Act 20,30.
ἡμῶν· εἰ γὰρ ⸉ἐξ ἡμῶν ἦσαν⸊, μεμενήκεισαν ἂν
μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν 1 K 11,19.
πάντες ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ 20 27! 1 K 2,15.
τοῦ ἁγίου⁚, °καὶ οἴδατε ⸀πάντες⁚2. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν 21
ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε 2 P 1,12.
αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ

---

13 ⸀*το* ***א*** *209.* ***14*** ⸀*γραφω* ***𝔎****al* lat ⁚ *txt* ***ℌ******L****pm* sy | ⸁*το* ***B*** sa | ⸋***B*** sa. ; [H] ***15*** ⸀*θεου* ***A C*** *33 pc* : *θ. και π. 614 pc* ***17*** °***A*** *33 pc h* Or ; [H] | ⸆quomodo [et] ipse manet in aeternum *p* (*t*) (sa) Cypr Aug ; h[r] (*sed* ille *pro* ipse *cum* sa) ***18*** ⸆*ο* ***A𝔎****pl* ; S : *txt* ***B א* C*** *pc* Or ***19*** ⸉312 ***א A 𝔎****pm* lat Ir[lat] ; T : *txt* ***B C*** *614 al* ***20*** ⁚· H | °***B*** ; ***𝔎*** | ⸀*παντα* ***A C 𝔎****pl* lat sy[h] ; h : *txt* ***B א*** *pc* | ⁚2 — ***𝔎***

22 ἐστιν.   Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνού-
μενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χριστός; οὗτός
18! Mt 10,33! ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ
4,15! 23 τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν
J 5,23! 2 J 7.9. πατέρα ἔχει· □ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα
7! 24 ἔχει.⸌ ¦ὑμεῖς ⸆ὃ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. 5
3,24. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ
25 ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ [ἐν] τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ
αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο
26 ⸀ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.   Ταῦτα
1 Sm 16,13. Act 10,38. 27 ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ
20. 2 K 1,21. ὑμεῖς τὸ ⸀χρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ ⸁μένει ἐν
Jr 31,34. ὑμῖν, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς⁚·
J 14,26! ⸂ἀλλ' ὡς⸃ τὸ ⸀2αὐτοῦ ⸁2χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ
πάντων, καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος⁚2,
°καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, ⸀3μένετε ἐν αὐτῷ.
3,2. 28   Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ⸀ἐὰν
4,17. Ph 1,20. φανερωθῇ ⸁σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν
29 ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε
3,7.10; 4,7. ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι °καὶ πᾶς ὁ
ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται⁚.
J 1,12. L 20,36. 3 ¦ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ⸀ἡμῖν ὁ πατὴρ
E 1,5. 5,20. J 16,3. ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν, □καὶ ἐσμέν⸌. διὰ τοῦτο
ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ⸁ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν.
2 ¦ἀγαπητοί, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω ἐφανε- 6
2,28. Kol 3,4. R 8,21.29. ρώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν ⸆ὅτι ἐὰν φανερωθῇ
Ph 3,21. Mt 5,8. 2K3,18. H12,14. ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς
Ex 34,29. 3 ἐστιν. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ'
2 K 7,1. αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός ἐστιν.

---

23 □ 𝔎 *al*   **24** ⸆ *ουν* 𝔎 *al* | [+ℌ𝔎 *pl*; T : — *B* lat; W
25 ⸀*υμ-* *B 69**   **27** ⸀*χαρισμα B* | ⸁*μενετω P 33 69 al* latsy^h |
⁚, T | ⸂*αλλα B pc*; h | ⸀2*αυτο A*𝔎*al* | ⸁2*χαρισμα 33* : *πνευμα*
ℵ* | ⁚2· h | ° *A pc* sa | ⸀3*μενειτε* 𝔎*al*   **28** ⸀*οταν* 𝔎*pm* | ⸁*εχω-*
μεν ℵ*𝔎*al*   **29** ° *B*𝔎*al* sy^h; ℋ | ⁚*nov. sect. inc.* HT   **3,1** ⸀*υ-*
μιν BK 69* al* | □ 𝔎*al* | ⸁*υμας* ℵ**C*𝔎*al*   **2** ⸆ *δε* 𝔎*pm* sy^p

⸆πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, 4 5,17. Mt 7,23
καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι 5 Is 53,4 s.9
ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας⸆ ἄρῃ, καὶ J 1,29! 1 P 2,24.
ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μέ- 6 R 6,14.
νων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν 9!
αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. ⸀Τεκνία, μηδεὶς πλα- 7
νάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός 2,29.
ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν· ὁ⸆ ποιῶν τὴν 8 J 8,34.44.
ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς
ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Gn 3,15. Mc 1,24.
υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.
4 ⸆Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ 9 6; 5,18.
ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ 3 J 11. Mt 7,18. Mt 18,37 s.
δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. 2 K 13,6.
⸆ἐν τούτῳ φανερά ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ 10
τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ⸉ποιῶν δικαιο- (2,29.)
σύνην⸊ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ⁚. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ⸀ἀγγε- 11 2,7! 1,5.
λία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν
ἀλλήλους· οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν 12 Gn 4,8.
καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν
τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πο-
νηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια.
7 ⸆μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί⸆, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κό- 13 Mt 5,11. J 15,18 s.
σμος. ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ 14 (2,11.) J 5,24.
θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελ-
φούς⸆· ὁ μὴ ἀγαπῶν⸆ μένει ἐν τῷ θανάτῳ. ⸆πᾶς 15
ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν ⸀αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, Mt 5,21 s. J 8,44.
καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν (2 J 2.)
αἰώνιον ἐν ⸂αὐτῷ μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν 16

5 ⸆ ημων ℵCℜ*pm* vg sy[p]; δ : *txt* *BA* *33 1611 al* sy[h] *7* ⸀ παιδια *AC al* sy[hmg]; h *8* ⸆ δε *A pc*(sy[p]) Cl *10* ⸉ ὢν δικαιος Ψ latsy[hmg] sa Or | ⁚, W *11* ⸀ επαγγ- ℵ*C 1739 al* *13* ⸆ και ℵ*C*al* sy[p]; T | ⸆ μου ℜ*al* sy *14* ⸆ ημων ℵ*pc* sy[p] | ⸆ τον αδελφον *C*ℜ*al* sy; δ : τ. αδ. αυτου *P69 pm* : *txt* *B*ℵ*A pc* vg *15* ⸀ εαυ- *B*.; h | ⸂ εαυ- ℌℜ*pm*; Th : *txt* *BK 33 69 al*

J 13,1! 15,13! τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν
J 13,14. R 9,3; 16,4. αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν
4,20. 17 ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς ⸀θεῖναι. ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν
Jc 2,16. Dt 15,7. βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ'
αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ⸀μένει ἐν αὐτῷ;
Jc 1,22; 2,15 s. 18 'Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ °τῇ γλώσσῃ,
19 ἀλλὰ °²ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. ⸆ἐν τούτῳ ⸀γνωσόμεθα
ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ
L 16,15; 15,22. 20 ⸆πείσομεν ⸂τὴν καρδίαν⸃ ἡμῶν:' ⸀ὅτι ἐὰν καταγινώ-
Mt 26,75 p. σκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, °ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς
21 καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. ⸀Ἀγαπητοί,
5,14. R 5,1 s. H 4,16. ἐὰν ἡ καρδία ⸆μὴ καταγινώσκῃ⸆, παρρησίαν ἔχο-
Mt 7,7! 22 μεν πρὸς τὸν θεόν, 'καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβά-
νομεν ⸀ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν
23 καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη
J 6,29; 13,34! ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα ⸀πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν
24 ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν °ἡμῖν. καὶ ὁ
2,24; 4,13. J 6,56! τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς
ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν
R 8,9. ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ 8
1 Th 5,21. δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν,
1 T 4,1. Ap 2,2. Mt 24,24! ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν
2 κόσμον. ἐν τούτῳ ⸀γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ
Mt 10,32. J 16,14. 1K 12,3. θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν
3 σαρκὶ ⸀ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, 'καὶ πᾶν

16 ⸀τιθεναι *ℜpm* *17* ⸀(μενεῖ *B^{s}KLal* : *txt Pal* lat) *18* °*ℵ 1 al* Cl | °²*K 1 al* *19* ⸆*και ℵCℜpl* sy^{p}; T : *txt BApc* lat sy^{h} Cl | ⸀*γινωσκομεν ℜal* lat sy | ⸆(*ου* Bultmann *cj*) | ⸂*τας -ιας ℵCℜpl* lat sy^{h}; T : *txt BA 1739* sy^{p} | :·T: , W *20* ⸀(ὅ τι comm) | °*A 33 pc* lat *21* ⸀*αδελφοι ℵ* | ⸆*ημων ℵCℜpl* lat sy; T : *txt BA 1739 pc* | ⸆ *ημων ℵAℜpl* lat sy; T : *txt BCpc* *22* ⸀*παρ ℜpm* *23* ⸀*-ευωμεν ℌpm*; Th : *txt Bℜal* | °*ℜal* *4,2* ⸀*-σκεται ℜal* lat sy^{p} : *-σκομεν ℵ* 1611 pc* : *txt ℌL 1 614 pm* Ir^{lat} | ⸀*-θεναι B* lat; h

πνεῦμα ὃ ⸢μὴ ὁμολογεῖ⸣ ⸉τὸν Ἰησοῦν⸊ ⸆ἐκ τοῦ θεοῦ Mt10,33! J8,47.
οὐκ ἔστιν· καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ 2,18!
ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν
ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ 4
νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν 5,5. Mt 12,29 p.
ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· 5
διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος J 15,19.
αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν· ὁ γι- 6 J 8,47.
νώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ⸋ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ
τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν⸌. ⸢ἐκ τούτου⸣ γινώσκομεν 1 K 14,37.
τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ps Sal 8,14.
πλάνης.

9 5 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη 7
ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ⸆ἐκ τοῦ 2,29.
θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν. ὁ μὴ 8
ἀγαπῶν ⸢οὐκ ἔγνω⸣ τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη 16.
ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ 9 1,2. R 8,21.
ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλ- J 3,16!
κεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ.
¹ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ⸀ἠγαπή- 10 J 15,12.
καμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι ⸁αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς 19.
καὶ ⸀²ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν 2,2. R 3,25 5,8.
ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς 11
ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους Mt 18,33. R 13,8
ἀγαπᾶν. θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγα- 12 20. 3 J 11. J 1,18!
πῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ
ἀγάπη αὐτοῦ ⸉τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστιν⸊. / Ἐν 13 3,24!
τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς
ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ⸀δέδωκεν R 5,5.
ἡμῖν. καὶ ἡμεῖς ⸀τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι 14 J 4,42.

---

3 ⸢ λυει *1739*ᵐᵍ lat Ir Cl Or ; h | ⸉*I. κυριον* ℵ. : *I. Χριστον* 𝔎*al* (⸉ *al*) | ⸆ *εν σαρκι εληλυθοτα* ℵ𝔎*pl* ; ઠ : *txt* **BA***pc* lat Ir^lat *6* ⸋ *ALpc* | ⸢ *εν τουτω A* vg *7* ⸆ *τον θεον A*. *8* ⸢ *ου γινωσκει A 33 al* *10* ⸀ *-ησαμεν* 𝔖𝔎*pl* ; Th : *txt B 1739 pc* | ⸁ *εκεινος A* | ⸀² *-σταλκεν* ℵ. *12* ⸉ 2 3 1 4 P⁷⁴ *A 33 69 al* vg ; S : 1 4 2 3 𝔎*pm* sy : *txt B*ℵ. *13* ⸀ *εδ- A 33 al* *14* ⸀ *εθεασαμεθα A*Ψ*al*

J 3,17. ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου.
2,23; 5,1.5. Mt 10,32. 15 ⸀ὃς ἐὰν ⸀ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς⸆ ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ
J 6,69. 16 θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ ⸀πεπιστεύκαμεν
8. τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ θεὸς
1 K 13,13. ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ
17 μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ °μένει. Ἐν τούτῳ τε-
2,28. τελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν
⸀ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως⸆, ὅτι καθὼς
ἐκεῖνός ⸀ἐστιν καὶ ἡμεῖς ⸀²ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.
R 8,15. 18 φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ⸀ἀλλ' ἡ τελεία
ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλα-
2,5. σιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ
10! 19 ἀγάπῃ. ἡμεῖς⸆ ἀγαπῶμεν⸆, ὅτι ⸀αὐτὸς πρῶτος
2,4! 20 ἠγάπησεν ἡμᾶς. ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν
3,17. θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν·
ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν,
12! 1 P 1,8. τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν ⸀οὐ δύναται ἀγαπᾶν.
M 22,37–40 p. 21 ⸀καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ⸂ἀπ' αὐτοῦ⸃, ἵνα ὁ
ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.
4,15 s! J 3,3! 5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ χριστὸς
K 12,3. J 8,42. ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν
P 1,22 s. γεννήσαντα ἀγαπᾷ⸆ ⸀τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ.
2 ⸀ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ
θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς
2,5. J 14,15! Sap 6,18. 3 αὐτοῦ ⸀ποιῶμεν. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ
J 6. Mt 11,30. θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ
Dt 30,11. 4 ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν⁚, ⸀ὅτι πᾶν τὸ γεγεν-
J 16,33. νημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη

---

15 ⸀-γη *A pc* | ⸆Χριστος *B*; [H] *16* ⸀πιστευομεν *A 33* vg[codd] | ° *A 33 614 al* vg; [H] *17* ⸀εχομεν *ℵK pc*; h[a] | ⸆προς τον ενανθρωπησαντα *876 1611 2138.* | ⸀ην εν τω κοσμω αμωμος και καθαρος, ουτως *876 2138.* | ⸀²εσομεθα *ℵ 876 2138.* *19* ⸆ουν *A 33 69 al* lat sy[p] | ⸆τον θεον *ℵ 33 al* vg[cl] sy : αυτον *𝔎 al* : *txt B A 614 al* vg[codd] | ⸀ο θεος *A 33 al* vg *20* ⸀πως *A 𝔎 pm* lat sy[p] *21* ⸂απο του θεου *A* vg[cl] *5,1* ⸆και *ℵ A 𝔎 pl* vg[cl] sy; T : *txt B 33 pc* vg[codd] | ⸀το *ℵ 69* *2* ⸀τηρωμεν *ℵ 𝔎 pm* : *txt B al* vg sy *3* ⁚. comm

ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις R 8,37. 1K 15,57. E 6,16.
⸀ἡμῶν. Τίς ⸂ἐστιν [δὲ]⸃ ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ 5 4,4.
πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; οὗτός 6 4,15!
ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ ⸀αἵματος, Ἰησοῦς
Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι ⸁μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ J 19,34 s.
ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ J 4,23; 15,26.
μαρτυροῦν, ὅτι ⸂τὸ πνεῦμά⸃ ἐστιν ἡ ἀλήθεια. ὅτι 7 (J 8,17!)
τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες⸀, ⸂τὸ πνεῦμα καὶ τὸ 8
ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα,⸃ καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν.
⸃εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, 9 J 5,32.36; 8,18.
ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη
ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ, ⸀ὅτι μεμαρτύρηκεν
περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν 10 R 8,16. Ap 12,17.
τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν⸆ ἐν ⸀αὐτῷ. ὁ μὴ
πιστεύων ⸂τῷ θεῷ⸃ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι 1,10. (J 3,33.) 1 K 15,15.
⸄οὐ πεπίστευκεν⸅ εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρη-
κεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν 11
ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ⸉ὁ θεὸς ἡμῖν⸊,
καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. ὁ ἔχων 12 J 3,36.
τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ
θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.
11 *Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν ⸉ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε* 13 J 20,31.
αἰώνιον, ⸂τοῖς πιστεύουσιν⸃ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ J 1,12.
θεοῦ⸊⸆. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς 14 3,21 s!

---

4 ⸀*υμ-* *𝔎pc*   *5* ⸂*εστιν* ***A𝔎****al* vg; T: *εστ. δε* ***B***; W: *δε εστ.* ***ℵKP****al*; S   *6* ⸀(J 3,5) *πνευματος* *43 pc*: *αι. και πν.* ***ℵA*** (⸉***P*** *81 pc*) *pm* sy^{b}; h^{r} S: *txt* ***B𝔎****al q* vg sy^{p} | ⸁*μονω* ***B***; h | ⸂*χριστος* *61* (*ex* lat) vg; h$^{r\ lat}$ *7.8* ⸀*εν τω ουρανω, ο πατηρ, ο λογος και το αγιον πνευμα· και ουτοι οι τρεις εν εισι.* (8) *και τρεις εισιν οι μαρτυρουντες εν τη γη, το πν. κ. το υδ. κ. το αι.* (*61 629*) *88*^{mg} (*ex* lat) vg$^{s\cdot cl}$: in terra, spiritus [et] aqua et sanguis, et hi tres unum sunt in Christo Jesu: (8) et tres sunt, qui testimonium dicunt in caelo, pater, verbum et spiritus *m* (*r*) vg$^{cav\cdot tol}$ (Prisc Ps-Vigilius); h^{r}: *txt rell codd. graeci* vg$^{codd\ antiqu}$ sy aeg Patres^{orient} Ir Tert Cypr Hier Aug   *9* ⸀*ην* *𝔎pm*   *10* ⸆*του θεου* 𝔓^{74vid} ***A*** *33 al* lat | ⸀*εαυ-* ***ℵ*** *69 pm*: *txt* ***B𝔎****al*; (*αὐ-* *ℌ*) | ⸂*τω υιω* ***A*** *1739 al* lat sy^{hmg}; h^{s1}: Jesu Christo *m*; h^{s2}: — vg^{am}; h^{ell} | ⸄*ουκ επιστευσεν* ***A*** *33 pc*   *11* ⸉***ℵA𝔎****pm*; T: *txt* ***B*** *69 al*   *13* ⸉7—15 1—6 *et* ⸆*και ινα πιστευητε εις το ονομα του υιου του θεου* *𝔎pm* | ⸂*οι πιστευοντες* ***A*** *al q* vg: *txt* ***Bℵ*** sy

Mt 7,7! J 11,42. αὐτόν, ⸂ὅτι ἐάν τι⸃ αἰτώμεθα κατὰ τὸ ⸀θέλημα αὐτοῦ
15 ἀκούει ἡμῶν. καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ ἐὰν
αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτή-
Mc 3,28. 16 καμεν ⸀ἀπ᾽ αὐτοῦ. Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ 7
ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει⁚,
καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς
Mt 12,31 p. H 6,4–6. θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ
8,4. 17 ἐκείνης λέγω ἵνα ⸆ ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία ἁμαρ-
τία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία °οὐ πρὸς θάνατον.
3,9! J 17,15! 18 ¹Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ
Jd 1. ἁμαρτάνει, ἀλλ᾽ ⸂ὁ γεννηθεὶς ἐκ⸃ τοῦ θεοῦ τηρεῖ
19 ⸀αὐτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. οἴδαμεν
J 8,47. G 1,4! ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν
20 τῷ πονηρῷ κεῖται. ⸂οἴδαμεν δὲ⸃ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ
J 17,3. 1 K 2,12. θεοῦ ἥκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα ⸀γινώ-
(E 4,18.) Ap 3,7. σκωμεν ⸁τὸν ἀληθινόν⸆⁚· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ ⁚²,
3,1. R 9,5. J 1,18. ⸋ἐν τῷ⸌ υἱῷ αὐτοῦ ⸋²Ἰησοῦ Χριστῷ⸌⸆⁚³. οὗτός ἐστιν
1 K 10,14. 21 ὁ ἀληθινὸς ⁚⁴ θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. Τεκνία, φυλά-
Bar 6,73. ξατε ⸀ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων. ⸆

ΙΩΑΝΝΟΥ Β

1 P 5,1. 3 J 1. 1 Ὁ πρεσβύτερος ⸀ἐκλεκτῇ ⸁κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις
18. (1 P 5,13.) J 8,32; 11,5. αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ
2 T 3,7! μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν,
J 8,31.(44.) (1 J 2,4! 3,15.) 2 ¹διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν ⸀μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ᾽
1 T 1,2. 2 T 1,2. 3 ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. ἔσται μεθ᾽ ⸀ἡμῶν χάρις
ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρός, καὶ παρὰ ⸆ Ἰησοῦ

---

14 ⸂ οτι ο εαν *33* : ὁ τι αν *A*(*69**pc*) | ⸀ ονομα *A* *15* ⸀ παρ *A*ℜ*pl*; S : *txt B*ℵ*pc* *16* ⁚ —, W | ⸆ τις *614 al* syᵖ(∫ vgᶜˡ Cl) *17* ° *33 pc* lat syʰ sa Tert *18* ⸂ η γεννησις *1852* (*2138*) latt | ⸀ εαυ- ℵℜ*pl*; W : *txt BA***pc* latt; (αὐ- P. Schmiedel) *20* ⸂ και οιδ. *A pm* vg sy; S : οιδ. *LPal* : *txt B*ℵℜ | ⸀ ● -ομεν ℌ*al*; HTW : *txt* ℜ*pm* | ⸁ το ℵ**r* sa | ⸆ θεον *A 33 pm* vg | ⁚ , Wh | ⁚² —, comm | ⸋ *1758* vg | ⸋²*A* vg | ⸆(οντες Harnack *cj*) | ⁚³ · W | ⁚⁴ , comm *21* ⸀ εαυτους *AKPpm* : *txt B*ℵℜ*al* | ⸆ αμην. *P*ℜ*al* vgᶜˡ

1 ⸀(Εκλέκτῃ h) | ⸁(K- Th) *2* ⸀ ενοικουσαν *A*. : ουσαν *33 pc* *3* ⸀ υμ- *K 69 pm* lat syʰ | ⸆ κυριου ℵℜ*al* syʰ

Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ
ἀγάπῃ.

1 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου 4 3 J 3.
περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ⸀ἐλάβο-
μεν παρὰ τοῦ πατρός. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, ⸀κυρία, 5
οὐχ ὡς ἐντολὴν ⸂γράφων σοι καινήν⸃, ἀλλὰ ἣν J 13,34!
εἴχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. καὶ 6
αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς 1 J 5,3.
ἐντολὰς αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολή ἐστιν, ⸆καθὼς ἠκού-
σατε ἀπ' ἀρχῆς, °ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε⁚. ὅτι 7 1 J 2,23.
πολλοὶ πλάνοι ⸀ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ
ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· 1 J 2,18!
οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. βλέπετε 8
ἑαυτούς, ἵνα μὴ ⸀ἀπολέσητε ἃ ⸁ἠργασάμεθα, ἀλλὰ G 4,11. Rth 2,12.
μισθὸν ⸀²πλήρη ⸀ἀπολάβητε. πᾶς ὁ ⸀προάγων καὶ 9 1 J 2,23.
μὴ μένων ἐν τῇ ⸁διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ 3 J 9.
ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ⸆, οὗτος καὶ τὸν ⸂πατέρα
καὶ τὸν υἱὸν⸃ ἔχει. εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ 10 Act 19,9.
ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐ- 1 Rg 13,16s. Mt10,13s.(3J8.)
τὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· ὁ 11
λέγων γὰρ °αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐ- 1 T 5,22. Ap 18,4.
τοῦ τοῖς πονηροῖς.⸆

2 Πολλὰ ⸀ἔχων ὑμῖν ⸁γράφειν οὐκ ἐβουλήθην διὰ 12 G 4,20.
χάρτου καὶ μέλανος, ⸉ἀλλὰ ἐλπίζω⸊ ⸀²γενέσθαι πρὸς 3 J 13.
ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ J 15,11!
⸁²ἡμῶν ⸂πεπληρωμένη ᾖ⸃. Ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα 13
τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ⸀ἐκλεκτῆς.⸆ 1. (1 P 5,13.)

---

4 ⸀*ελαβον* ℵ *33 pc* **5** ⸀(K- T) | ⸂312 𝔖 *69 al*; T : *txt* **B**𝔎*pm* **6** ⸆*ινα* ℵ**AK** *33 69 al* lat; T : *txt* **B**𝔎*pm* sy | °**K** *33 al* lat | ⁚, W **7** ⸀*εισηλθον* 𝔎 *33 pm* **8** ⸀*-σωμεν et* ⸀*-βωμεν* 𝔎 *69 al* | ⸁*ειργασασθε* ℵ**A***pm* latt sy Ir^{lat}; T : *txt* **B***(𝔎*al*) sy^{hmg} | ⸀² *-ρης* **L** **9** ⸀*παραβαινων* 𝔎*pl* vg^{cl} sy; S | ⸁(1 J 4,16) *αγαπη 33.* | ⸆*του Χριστου* 𝔎*pl* | ⸂4231 **A** *33 (69) pc* vg^{codd} **11** °**K** *1 al* | ⸆Ecce praedixi vobis ut in diem Domini [nostri Jesu Christi] non confundamini (*m*) vg^{s}; h^{r} **12** ⸀*εχω* ℵ***A****pc* | ⸁*γραψαι* **A***pc* | ⸉*ελπ. γαρ* **A** *33 al* latt | ⸀²*ελθειν* 𝔎*pm* | ⸁²*υμ-* **BA** *pm* vg; ℋ : *txt* ℵ𝔎*al* sy | ⸂**A**𝔎*pl*; 𝔖 : *txt* **B**ℵ **13** ⸀*εκκλησιας 307 pc* | ⸆*η χαρις μετα σου 1758 pc* (*μεθ υμων 442 pc* sy) : *αμην.* 𝔎*pm* sy

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ

Act 19,29! 2 J 1! 1 Ὁ πρεσβύτερος Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ
ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.
2 Ἀγαπητέ, ⸀περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι 1
2 J 4. 3 καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή. ἐχά-
ρην °γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούν-
των σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περι-
4 πατεῖς. μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω ⸀χαράν, ἵνα
1 K 4,15! ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν °τῇ ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.
Mc 14,6. 5 ˈἈγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ⸀ἐργάσῃ εἰς τοὺς
6 ἀδελφοὺς καὶ ⸁τοῦτο ξένους, ˈοἳ ἐμαρτύρησάν σου
τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ⸂ποιήσεις
Tt 3,13. 7 προπέμψας⸃ ἀξίως τοῦ θεοῦ· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόμα-
1 K 4,12! τος ἐξῆλθαν μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ⸀ἐθνι-
Mt 10,41. H 13,2. (2 J 10.) 8 κῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ⸀ὑπολαμβάνειν τοὺς
τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ⸁ἀληθείᾳ.
(Mt 20,27.) 9 Ἔγραψά ⸀τι τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλʼ ὁ φιλοπρωτεύων
10 αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο,
ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ λό-
γοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος
ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς
Mt 23,13. καὶ τοὺς ⸀βουλομένους κωλύει καὶ °ἐκ τῆς ἐκκλη-
σίας ἐκβάλλει.
11 Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν.
1 J 3,6.9! 1 J 4,12! ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν· ὁ ⸆κακοποιῶν
12 οὐχ ἑώρακεν τὸν θεόν. Δημητρίῳ μεμαρτύρηται 2
ὑπὸ πάντων καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ
J 19,35; 21,24. ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ ⸀οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία
ἡμῶν ἀληθής ἐστιν.

---

2 ⸀(προ Piscator *cj*) 3 °א *al* lat; T 4 ⸀χαριν *B pc* vg; *H* | °א 𝔐 *pl* 5 ⸀-αζη *A Ψ pc* | ⸁εις τους 𝔐 *pm* 6 ⸂-σας -ψεις *C* vg^cl 7 ⸀εθνων 𝔐 *al* 8 ⸀απολ- 𝔐 *pm* | ⸁εκκλησια א* *A*. 9 ⸀αν א^3 *33 al* latt sy : — 𝔐 *al* : *txt* 𝔖 *pc* 10 ⸀επιδεχομενους *C pc* vg^cl sy sa | °א *1739 al*; T 11 ⸆δε *L 69 al* 12 ⸀-ατε 𝔐 *33 al* sy^h

3 Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι, ἀλλʼ ⸂οὐ θέλω⸃ διὰ 13 2 J 12.
μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν· ἐλπίζω δὲ 14
εὐθέως ⸉σε ἰδεῖν⸊, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλή-
σομεν. ¹ Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονταί σε οἱ ⸀φίλοι. 15
ἀσπάζου τοὺς ⸀φίλους κατʼ ὄνομα.⸆

ΙΟΥΔΑ

Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ 1 (Mt 13,55. Mc 6,3. Jc 1,1.)
Ἰακώβου, ⸆τοῖς °ἐν θεῷ πατρὶ ⸀ἠγαπημένοις ⸋καὶ⸇ 1 J 5,18.
Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις⸌ κλητοῖς. ἔλεος ὑμῖν 2 2 P 1,2.
καὶ εἰρήνη ⸆καὶ ἀγάπη πληθυνθείη.
1 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ⸀ποιούμενος ⸆γράφειν 3 2 P 1,5.
ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ⸁ἡμῶν σωτηρίας˙, ἀνάγκην
ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ 2 T 4,7! 2 P 2,21.
ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. ⸀παρεισεδύ- 4 G 2,4.
ησαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμ- 2 P 2,1 s!
μένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα˙, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ
ἡμῶν ⸁χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν Henoch 48,10.
μόνον δεσπότην ⸆καὶ ⸇κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν Mt 10,33! Act 4,24.
ἀρνούμενοι. Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, 5
εἰδότας ⸆ ⸂ἅπαξ ⸀πάντα, ὅτι ⸁κύριος⸃ λαὸν ἐκ γῆς Αἰ- 2 P 1,12.
γύπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας Nu 14,35. 1 K 10,5.
ἀπώλεσεν, ¹ ἀγγέλους ⸀τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν 6 Gn 6,1–4. 2 P 2,4.9.
ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκη-
τήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ⸆ἀϊδίοις Henoch 10,4 ss. Ap 20,1.
⸂ὑπὸ ζόφον⸃ τετήρηκεν· ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα 7 Gn 19,4–25. Mt 10,15! 2 P 2,6.10.
καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τρόπον

13 ⸂ουκ εβουληθην *A* vg **14** ⸉ℵ𝔐*pm*; S **15** ⸀αδελφοι *A 33 69 al* sy^{hmg} | ⸀αδελφους *1611 pc* sy^{h} | ⸆αμην. *L 614 pc*
1 ⸆τοις εθνεσιν *614 1739 pc* sy | (°*et* ⸇εν h^{s} *cj*) | ⸀ηγιασμ- 𝔐*pm* | ⸋*1611 pc* sy^{h} | ⸇εν vg^{codd} (sy^{ph} sa) **2** ⸆εν κυριω *1611 pc* **3** ⸀ποιησαμ- 𝔓72. | ⸆του 𝔓72 ℵ | ⸁υμ- *69 pc* vg : — 𝔐*al* : *txt* 𝔓72 ℌ *614 pm* sy | ˙—, H **4** ⸀-υσαν *rell*; T : *txt BC*. | ˙—, W | ⸁χαριν *rell*; S : *txt* ℵ*A*. | ⸆θεον 𝔐*al* sy | ⸇τον *255*. **5** ⸆υμας *B*ℵ𝔐*al*; W : *txt* 𝔓72 *A 33pm* | ⸂2 3 4 1 ℵ(*C*)(*1739*)*al* sy(Cl) : 2 1 3 4 (*K*)*913 pc* : 2—4 Lcf. | ⸀παντας 𝔓72.; (h^{s} *cj*) : τουτο 𝔐*pm* | ⸁ο κ. *C**𝔐*pm* : θεος Χριστος 𝔓72. : ο θεος *C^{2} 5 pc* sy^{ph} Cl; h^{s1} : Ιησους *BA pc* lat Or; h^{db} : (ο h^{s2} *cjj*) : *txt* ℵ **6** ⸀δε *A 1 al* vg sy^{h} | ⸆αλυτοις και *33*. | ⸂αγιων αγγελων υπο ζ. *m* Lcf. : υπο ζ. αγ. αγγ. Cl (*sed* αγριων).; h^{ro}

τούτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρ-
κὸς ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δί-
2 P 2,10! 8 κην ὑπέχουσαι. Ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι
L 10,16! ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα °μὲν μιαίνουσιν, ⸀κυριότητα
9 δὲ ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. ⸂Ὁ δὲ⸃
Dn 10,13.21; 12,1. Ap 12,7. Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ⸀ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινό-
2 P 2,11. μενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ
(Assumptio Mosis.) ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ
Zch 3,2. 2 P 2,12. 10 εἶπεν· ἐπιτιμήσαι⸆σοι κύριος. οὗτοι δὲ ὅσα μὲν
οὐκ οἴδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς
τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται.
Gn 4,8. Dt 23,5. 11 ¹οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐπορεύθησαν, 2
Neh 13,2. καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν,
2 P 2,15. Nu 16. 12 καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. Οὗτοί 2
2 P 2,13.17. εἰσιν °οἱ ἐν ταῖς ⸀ἀγάπαις ⸁ὑμῶν σπιλάδες⸋ συνευω-
Ez 34,8. χούμενοι⸋2 ἀφόβως⸋3, ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι
Prv 25,14. ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθι-
Mt 12,33; 15,13. νοπωρινὰ ἄκαρπα δὶς ἀποθανόντα ἐκριζωθέντα,
Is 57,20. 2 P 2,17. 13 ¹κύματα ἄγρια θαλάσσης ⸀ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν
Gn 5,21. Dt 33,2. αἰσχύνας, ἀστέρες ⸁πλανῆται, οἷς °ὁ ζόφος °2τοῦ σκό-
Henoch 60,8. Zch 14,5. 14 τους εἰς αἰῶνα τετήρηται. ⸀Ἐπροφήτευσεν δὲ καὶ
Henoch 1,9. τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἑνὼχ λέγων· ἰδοὺ
Mt 25,31. 15 ἦλθεν κύριος ἐν ⸂ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ⸃, ¹ποιῆσαι
κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι ⸂πάντας τοὺς
ἀσεβεῖς⸃ περὶ πάντων τῶν ἔργων ⸄ἀσεβείας αὐτῶν⸅
Mt 12,36. ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν⸆ὧν
Ml 3,13. 2 P 2,10.18. 16 ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. Οὗτοί
18. εἰσιν γογγυσταὶ⸋ μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας
⸀αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ
Lv 19,15. ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ⸁ὠφελείας χάριν.

---

8 ° 𝔓72. | ⸀-τητας א Or^lat **9** ⸂οτε (= ὁ τε Tischendorf) *B* vg Cl^lat | ⸀τοτε *B* : — vg Cl^lat | ⸆εν *B**(?) *pc* Or **12** °(א*) *K al* vg | ⸀(2 P 2,13) απαταις *A C pc* : ευωχιαις 6 424² | ⸁αυτων *A*^c vg | ⸋, T | ⸋2, et ⸋3 —, H **13** ⸀απαφρ- 𝔓72 *C 33 al* | ⸁-τες *B* ; h | ° 𝔓72 *B*. et °2 *B*. ; h **14** ⸀προεφ- *C 𝔐 pl* : *txt* 𝔓72 *B** | ⸂αγιων αγγελων μ. 𝔓72. **15** ⸀(R 2,9; 13,1) πασαν ψυχην 𝔓72 א *2138* (sy^ph) sa | ⸄αυτ. *C al* : — א *al* sy^ph | ⸆λογων א*C 1611 al* sy ; T : *txt* 𝔓72 *B A 𝔐 pm* **16** ⸋, H | ⸀εαυ- 𝔓72 *C L 1 pm* | ⸁-λιας 𝔓72 *B** ; H

3 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων 17 2 P 3,2.
τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¦ ὅτι ἔλεγον ὑμῖν· ⸆ ⸂ἐπ' ἐσχά- 18 1 T 4,1!
του τοῦ χρόνου⸃ ⸀ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυ- 16.
τῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι ⸋τῶν ἀσεβειῶν⸌. Οὗτοί 19
εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, πνεῦμα μὴ ἔχον- 1K 2,14. Jc 3,15.
τες. ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἑαυ- 20 Kol 2,7. 1 Th 5,11.
τοὺς τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν πνεύματι ἁγίῳ E 6,18.
προσευχόμενοι⸆ ⁝, ¦ ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ ⸀τηρήσατε, 21
προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 2 T 1,18.
Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. °καὶ οὓς μὲν ⸂⸀ἐλεᾶτε 22
⸁διακρινομένους ¦ ⸆ ⸄σῴζετε ἐκ πυρὸς ἁρπάζοντες, 23 Jc 5,19 s.
⸋οὓς δὲ ⸀²ἐλεᾶτε⸌ ἐν φόβῳ⸅⸃, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ Am 4,11. Zch 3,2 ss.
τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. Ap 3,4.

4 Τῷ δὲ δυναμένῳ ⸂φυλάξαι ⸀ὑμᾶς ἀπταίστους 24 1 Th 5,23
καὶ⸆ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ⸁ἀμώμους⸃ Ph 1,10. 2 P 3,14.
ἐν ἀγαλλιάσει⁝, ¦ μόνῳ ⁝² ⸆θεῷ °σωτῆρι ἡμῶν ⸂⸋διὰ 25 R 16,27
Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν⸌ δόξα μεγαλωσύνη
κράτος καὶ ἐξουσία ⸋²πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος⸌⸃ καὶ
νῦν καὶ εἰς ⸄πάντας τοὺς αἰῶνας⸅· ἀμήν.

---

18 ⸆οτι 𝔓72 *AC𝔐pl*; s : *txt* **B**א*L*pc* ¦ ⸂επ ε. χρ. 𝔓72 *BCpc*; H : εν εσχατω χρονω 𝔓74vid *𝔐al* : *txt* א*A 33al* ¦ ⸀ελευσονται *A 33al* lat ¦ ⸋ (Pearce *cj*) **20** ⸆εαυτοις 𝔓72. ¦ ⁝ —, W **21** ⸀-σωμεν 𝔓72 *BC*vid 1611 pc* sy **22.23** ⸂εκ πυρ. αρπαζετε (-ασατε 𝔓72), διακρ. δε ελεατε εν φ. (𝔓72) sy^{ph} sa (Cl Hier) **22** ° 𝔓72. ¦ ⸀ελεγχετε *AC*al* vg; Th^{s1} : (— h^{s8} *cjj*) : *txt* **B**א (ελεειτε *𝔐pm*) sy^{h}; h^{s2} ¦ ⸁-ομενοι *𝔐pm* **23** ⸆ους δε *rell*; Th$^{s1.2}$: *txt* **B**. ¦ ⸄εν φ. σωζ. εκ (+ του *pc*) πυρ. αρπαζοντες *𝔐pm* ¦ ⸋ *C**; [h^{s2}] ¦ ⸀²ελεγχετε *307 al* : (εατε *vl* ελασατε Wohlenberg *cj* : εκβαλετε Windisch *cj*) **24** ⸂στηριξαι ασπιλους αμωμους αγνευομενους απεναντι της δ. αυτ. 𝔓72. ¦ ⸀αυτους *𝔐al* ¦ ⸆ασπιλους *Cpc* : α. και *1739 al* sy ¦ ⸁αμεμπτους *A*. **24.25** ⁝ —, *et* ⁝², W **25** ⸆(R 16,27) σοφω *𝔐al* ¦ ° 𝔓72. ¦ ⸂αυτω δοξα κρατος τιμη δια Ι. Χρ. τ. κ. η.· αυτω δοξα και μεγ. 𝔓72. ¦ ⸋ *et* ⸋² *𝔐al* ¦ ⸄τ. π. αι. 𝔓72. : τ. αι. א*pc* : π. τ. αι. των αιωνων *L 33 pc* vg^{cl} sy^{hmg}

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ⸆

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ *1*
Dn 2,28 s.45. 19; 4,1; 22,6.16; (21,6.) ὁ θεός⁚, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι
ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγ-
2 γέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, ¦ ὃς ἐμαρ-
9; 6,9; 12,11.17; 19,10. τύρησεν τὸν λόγον □τοῦ θεοῦ＼ καὶ τὴν μαρτυρίαν
14,13; 16,15; 19,9; 20,6; 22,7.10.14. 3 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδεν⸆. Μακάριος ὁ ἀναγινώ-
σκων καὶ οἱ ἀκούοντες ⸂τοὺς λόγους⸃ τῆς προφη-
L 10,28. τείας⸆ καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ
3,11! γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

4 Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ
4,8! Ex 3,14 s. Is 11,2 s. Lxx. Zch 3,9; 4,6. 8,1; 4,5; 5,6. Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ⸆ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν
καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων
Ps 89,38.28. 5 ⸀ἃ⸆ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ¦ καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ
2,13. 1 K 10,18! Is 55,4. Kol 1,18. Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος⸆ τῶν
19,16. J 18,37. νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ
Ps 130,8. Is 40,2. 1 J 1,7! ⸀ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ ⸁λύσαντι ἡμᾶς ⸀2ἐκ τῶν ἁμαρ-
6 τιῶν °ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, ¦ ⁚καὶ ⸀ἐποίησεν
Ex 19,6. Is 61,6. 5,10! 1 P 2,5.9. R 16,27! ⸁ἡμᾶς ⸀2βασιλείαν, ⸁2ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ⁚2,
αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας □τῶν
αἰώνων＼· ἀμήν.

Inscr.: ⸆του θεολογου **046** *2329 al*

1 ⁚—, H **2** □ *2036 pc* | ⸆και ατινα εισι και ατινα χρη γενεσθαι μετα ταυτα *2060 al* **3** ⸂τον λογον ℵ **046** *pc*; T | ⸆ταυτης *1611 pc* vg sy **4** ⸆θεου *ℜ al t* Prim | ⸀των ℵ *A 2036 pc*; h : *txt* 𝔓18 *C ℜ pl* | ⸆ εστιν *P 1 pm* **5** ⸆εκ *1 al* | ⸀-πησαντι *P 1 al* | ⸁λουσαντι *ℜ P al gig* vg sa; hr : *txt* 𝔓18 *ℌ 1 pm h* sy Prim *et* ⸀2απο *ℜ P al* | ° *A 1 al* Prim; [H] **6** ⁚— *et* ⁚2 — H | ⸀ποιησαντι **046** *69 pc* | ⸁ημιν 𝔓18 *A 325 al*; h : ημων *C 2329 h* vgcodd : *txt* ℵ *ℜ P 1 pm gig* vgcl | ⸀2-λειον **046** *69 al* : -λεις και *P 1 al* | ⸁2ιερατευμα *42 69 al* | □ 𝔓18 *A P al*; H

Ἰδοὺ ἔρχεται ⸀μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ⸁ὄψεται 7
αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν,
καὶ κόψονται ἐπ᾽ αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.
ναί, ἀμήν.
Ἐγώ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ⸀ὦ⸆, λέγει κύριος˙ ὁ θεός, 8
ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.
2 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ ⸀συγκοινω- 9
νὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ ⸆βασιλείᾳ καὶ ⸂ὑπομονῇ ἐν
Ἰησοῦ⸃, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ
διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ ⸇τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ.
¦ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ 10
ἤκουσα ⸉⸀ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην⸊ ὡς σάλπιγγος
¦λεγούσης˙ ⸆ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμ- 11
ψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς
Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς ⸀Θυάτιρα καὶ
εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ εἰς Λαοδί-
κειαν. Καὶ ⸆ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἥτις 12
ἐλάλει μετ᾽ ἐμοῦ˙ καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ
λυχνίας χρυσᾶς, ¦καὶ ἐν μέσῳ τῶν ⸆λυχνιῶν ⸀ὅμοιον 13
⸁υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιε-
ζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσᾶν˙ ἡ δὲ 14
κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες ⸂λευκαὶ ὡς ἔριον λευ-
κὸν⸃ ⁚ ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ
πυρός, ¦καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς 15
⸂ἐν καμίνῳ⸃ ⸀πεπυρωμένης, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς
φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, ¦⸂καὶ ἔχων⸃ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ 16

Dn 7,13. Mt 24,30. J 19,37. Zch 12,10 ss. Aqu. Theod (L 23,27 s.)
21,6; 22,13. (1,17!) 4,8! Ex 3,14. 11,17! Am 3,13 Lxx.
Mt 20,23. 2 Th 1,4. 1 P 5,1.
3; 6,9.
4,1.2. 1 K 16,2:
15.
20. Ex 25,37. Mt 5,14–16!
2,1; 14,14. Dn 7,13. Ez 1,26. 9,2.11 Lxx. 15,6. Dn 10,5 s.
Dn 7,9; 10,6.
2,18; 19,12.
2,18. Ez 1,24; 43,2. 10; 14,2.

---

7 ⸀επι *C pc* | ⸁οψονται ℵ *1 al* sy 8 ⸀(ʼΩ H : ω T : ὠ W) | ⸆αρχη και τελος ℵ* *1 al gig* vg | ⁚, H 9 ⸀κοιν- 𝔎 *al* | ⸆εν τη *P 1 pm* | ⸂υπ. εν Χριστω *A* : υπ. εν Χρ. Ι. 𝔎 *al h* vg^cl (⸉ ℵ^a sy) : υπ. Ι. Χριστου *1 2329 al* : εν υπ. Ιησου *1854 t* Dionys *apud* Eus : *txt* ℌ *P pc* vg^codd | ⸇δια ℵ𝔎*P al* sy; T 10 ⸉3 1 2 4 𝔎 *al* : 3 4 1 2 *A pc*; Wh *et* ⸀οπισθεν *A*.; h 11 ⸆(1,8) εγω ειμι το Α και το Ω, ο πρωτος και ο εσχατος, και (*P*) *1 pm* | ⸀-ραν *AC 046 al* : *txt* ℵ *al* 12 ⸆εκει 𝔎 *al* 13 ⸆επτα ℵ𝔎 *pm* vg | ⸀ομοιωμα *A* sa Ir^arm | ⸁υιω *ACP pm*; Wh : *txt* ℵ𝔎 *1 al* 14 ⸂ωσει εριον και *2329 h* (Ir^arm Cypr) Prim | ⁚, H 15 ⸂εκ -νου *2329 h* Cypr Prim | ⸀-ενω ℵ *pc gig h* vg sy Ir Prim; T : -ενοι 𝔎*P* *1 pl*; h : *txt AC* 16 ⸂κ. ειχεν ℵ* *al* : και *A* : *txt C*𝔎*P pm*

20; 2,1; 3,1; (12,1.) 2,12! αὐτοῦ ˹ἀστέρας ἑπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
10,1. Jdc 5,31. ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις
Mt 13,43; 17,2. Ex 34,29. αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.
Is 6,1. Dn 8,18; 17 ˈΚαὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας
10,15–19. Mt 17,7. αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ˹ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ
Is 44,2.6; 48,12. ἐπ' ἐμὲ λέγων·
2,8; 22,13. H 13,8. μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι˸ ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος
L 24,5. H 7,25. 18 ˈ⸋καὶ ὁ ζῶν⸌, ˸καὶ ἐγενόμην νεκρὸς˸²καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι
10,6. Mt 16,19! εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων⸆, ˸³καὶ ἔχω τὰς κλεῖς
Is 48,6 Lxx. 19 τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου. γράψον °οὖν ἃ εἶδες
1. Dn 2,28s.45. 20 καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει ˹γενέσθαι μετὰ ταῦτα˸. τὸ
μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ˹οὓς εἶδες ⸀ἐπὶ τῆς
12. δεξιᾶς⸃ μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς·
16! Ml 2,7; 3,1. οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰ-
σιν, καὶ αἱ λυχνίαι ⸂αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ⸃ ἐκκλησίαι εἰσίν.
2 Chr 21,12–15. 2 Τῷ ἀγγέλῳ ˹τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον⸆· *3*
1,16! Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν
1,13.20. τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ
9.13.19; 3,1.8.15. 2 λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν
(2 T 2,24.) 1 Th 1,3. κόπον⸆ καὶ τὴν ὑπομονήν σου, °καὶ ὅτι οὐ δύνῃ
1 J 4,1. βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας
Mt 24,24! 2 K 11,13–15. ἑαυτοὺς ἀποστόλους⸆ καὶ οὐκ εἰσίν, καὶ εὗρες αὐ-
3 τοὺς ψευδεῖς· καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ˹ἐβάστασας
20. 4 διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακας. ἀλλὰ
1 T 5,12. ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην
5 ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν πόθεν ˹πέπτωκας, καὶ
16.22; 3,3.19. μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον· εἰ δὲ
μή, ἔρχομαί σοι⸆ καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ
6 τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. ἀλλὰ

---

16 ˹-ρες *A 1934* *17* ˹επεθ- *א 1 al* | ˸, comm *18* ⸋*gig* | ˸ — *et* ˸³ — H | ˸², W | ⸆αμην *𝔐 pm* sy *19* ° *1 al* | ˹γιν- *A 1 pm*; H | ˸, T *20* ˹ὧν *𝔐 al* | ⸀εν τη δεξια *A pc* | ⸂αι ε. *104 pc*; h^ell : επτ. *h* Prim *2,1* ˹τω *AC 1854 2329 pc* sy^ph arm^pt; H : τω της *2019.* | ⸆λεγων *2329.* *2* ⸆σου *א𝔐 pm*; S | °*A* | ⸆ειναι *𝔐 pl gig* vg^cl; S *3* ˹εβαπτισας *1 pc* *5* ˹εκπεπτ- *P 1 pm* | ⸆(3,11) ταχυ *𝔐 (1) pl* sy; S : *txt 𝔖 P 2329 gig* vg

τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, — 15. Ps 139,21. ? Act 6,5.
ἃ κἀγὼ μισῶ. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα 7 — Mt 11,15! 11.17.26.29;
λέγει ταῖς ⸆ἐκκλησίαις⁚. Τῷ νικῶντι δώσω °αὐτῷ — 3,6 s.12 s.21 s. 13,9; 21,7; 22,2.
φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν ⸂τῷ παρα- — Gn 2,9; 3,22.24. Ez 31,8 Lxx.
δείσῳ⸃ τοῦ θεοῦ⸇. — 2 K 12,4!

4 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⸀τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας 8 — 1,11.
γράψον·
Τάδε λέγει ὁ **πρῶτος καὶ** ὁ ἔσχατος, °ὃς ἐγένετο — Is 44,6; 48,12. 1,17 s!
νεκρὸς καὶ ἔζησεν· οἶδά σου⸆τὴν θλῖψιν καὶ τὴν 9 — 2!
πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν — Jc 2,5.
°ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς, καὶ — 3,9. J 8,30–47. 2 K 11,14 s.
οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. ⸀μὴ φοβοῦ 10 — Mt 10,28.
ἃ μέλλεις ⸁πάσχειν. ἰδοὺ⸆μέλλει ⸀²βάλλειν ὁ διάβο- — 1 P 3,14.
λος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα **πειρασθῆτε**, καὶ — Dn 1,12.14.
⸁²ἕξετε θλῖψιν ⸀³**ἡμερῶν δέκα**. γίνου πιστὸς ἄχρι — Zch 6,14. 2 Mcc 13,14.
θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. — 3,11. 1 K 9,25!
⁚Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς 11 — 7!
ἐκκλησίαις⁚. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ
θανάτου τοῦ δευτέρου. — 20,14; 21,8.

5 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⸀τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας 12
γράψον· — 16; 1,16; 19,15. Is 49,2.
Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστο- — Sap 18,16. H 4,12.
μον τὴν ὀξεῖαν· ⁚ οἶδα ⸆ ποῦ κατοικεῖς· ὅπου ὁ 13 — 2! Ez 12,2. 13,2.
θρόνος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου,
καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου ⸂°καὶ ἐν ταῖς ἡμέ- — 3,8; 14,12.
ραις⸇ ⸄Ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου⸅⁚ ὁ πιστός °²μου, °³ὃς — 1,5.
ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν⸃, ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ.

---

7 ⸆επτα *A*(*C*) | ⁚ W | °ℵ*al gig* vg^{cl} | ⸂μεσω του -σου (*P*) *1 pm* | ⸇μου 𝔎*al* latt sy^{h} aeg; h **8** ⸀τω *Apc* arm^{pt}; H | ° *82 al* **9** ⸆ (2,2) τα εργα και ℵ𝔎 *1 pl*; 𝔖 | ° *P 1 al* **10** ⸀μηδεν ℵ𝔎*Ppm* latt sy; Th : *txt AC 046 al* | ⸁παθειν 𝔎*al* | ⸆δη 𝔎*al* sy^{h} | ⸀²βαλειν 𝔎 *1 al* | ⸁²εχητε *Apc*; ℌ : εχετε *CP 1 al*; h^{3} : *txt* ℵ𝔎*pm* vg sy; h^{1} | ⸀³-ρας 𝔎*al* **11** ⁚ W **12** ⸀τω *1734 2050* sy^{ph} arm^{pt}; (h^{s} *cjj*) **13** ⸆τα εργα σου και 𝔎 *1 pl*; 𝔖 | ⸂H^{db} | °ℵ𝔎*P 1 pm*; Th^{s} : *txt ACal* vg | ⸇αις 𝔎*al*; Wh^{s1} : εν αις (ℵ*)*P 1 pm*; h^{s2} 𝔖 : *txt AC* vg sy^{ph} | ⸄(Αντιπα ο μ. μ. Lachmann *et* h^{s} *cjj*, *cf* Antiphas testis mei Tyc) | ⁚, H | °²ℵ𝔎*P 1 pl*; [H] : *txt ACpc* sy | °³ *314 pc*; h^{s}

20. Nu 31,16; 25,1.2. 14 ⸀ἀλλ᾽ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, °ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦν-
2P 2,15. Jd 11. τας τὴν διδαχὴν **Βαλαάμ**, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλὰκ
βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον **τῶν υἱῶν Ἰσραήλ**, ⸆**φα-**
15 **γεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι.** οὕτως ἔχεις καὶ σὺ
6. κρατοῦντας τὴν διδαχὴν °τῶν Νικολαϊτῶν ⸀ὁμοίως.
5! Is 13,12. 16 ⸀μετανόησον °οὖν· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ
12! πολεμήσω μετ᾽ αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόμα-
7! 17 τός μου. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα
Ps 78,24. 2 Mcc 2,4–8. λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι **δώσω αὐτῷ**⸆
⸂**τοῦ μάννα**⸃ τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆ-
Is 62,2; 65,15. φον λευκήν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ⸉**ὄνομα καινὸν**⸊
3,12; 19,12. γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.
Act 16,14. 18 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⸀τῆς ἐν Θυατίροις °ἐκκλησίας 6
γράψον·
1,14s! Dn 10,6. Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ ἔχων **τοὺς**
ὀφθαλμοὺς [**αὐτοῦ**] **ὡς** ⸁φλόγα **πυρός, καὶ οἱ πόδες**
2! 19 **αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ**· οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ
τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν
καὶ τὴν ὑπομονήν °σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχα-
4. 20 τα πλείονα τῶν πρώτων. ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ
1 Rg 16,31. 2 Rg 9,22.30. ⸆ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκα⸆ Ἰεζάβελ, ⸀ἡ λέγουσα ⸁ἑαυ-
1 T 2,12. 14. Nu 25,1s. τὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς
2 P 3,15. 21 δούλους **πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα**· καὶ
ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, ⸂καὶ οὐ⸃ θέλει
22 μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. ἰδοὺ ⸆βάλλω
αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ᾽
5! αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ ⸀μετανοήσου-
23 σιν ἐκ τῶν ἔργων ⸁αὐτῆς· καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς
ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ

---

14 ° *C pc* vg^{codd}; h | ⸆ *και* 𝔐 *al* **15** ° *A C* 𝔐; H : *txt* ℵ *P 1 pl* | ⸀ *δ μισω 1 al* : *ομ. ο μισω P al* **16** ° ℵ *P 1 pm gig* vg sy; T **17** ⸆ *φαγειν P 1 pm gig t* sy | ⸂ *εκ τ. μ.* ℵ *pc* : *απο τ. μ. 1 al* : *απο του ξυλου P* | ⸉ *το ον. 2329* **18** ⸀ *τω A 2305* sy arm^{pt} Prim; H | ° *A* | [+ 𝔊𝔐 *1 pl* sy^{h}; T : — *A pc gig t* vg sy^{ph} Prim; W | ⸁ *φλοξ* ℵ *pc*; T **19** ° ℵ *2329 gig t*; T **20** ⸆ *πολυ* ℵ *al gig* sy^{ph}; S : *πολλα 2015 pc t* Cypr Tyc : *ολιγα 2049 pc* vg^{cl} | ⸆ *σου A* 𝔐 *al* sy; h | ⸀(ἡ comm) | ⸁ *αυ-* ℵ *046 pc*; T (αὐ-), h^{a} (αὐ-) **21** ⸂ *κ. ει μεν 2020.* **22** ⸆ *εγω 1 pc* | ⸀ *-σωσιν CP 046 1 pl*; W : *txt* ℵ *A.* | ⸁ *αυτων A 1 pm* vg^{cl} sy^{ph}; h

ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ **ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ** Ps 7,10. Jr 11,20; 17,10.
καρδίας, καὶ **δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα** Ps 62,13. Prv 24,12.
⸀**ὑμῶν**. ὑμῖν δὲ λέγω ⸀τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατί- 24 2 K 11,15! 18,6; 20,12; 22,12.
ροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες Mt 16,27!
οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα ⸆τοῦ σατανᾶ, ὡς λέγουσιν· (1 K 2,10.)
οὐ ⸁βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος· | πλὴν ὃ ἔχετε 25 3,11!
κρατήσατε ἄχρι οὗ ⸂ἂν ἥξω⸃. Καὶ ὁ νικῶν καὶ 26 7!
ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, **δώσω αὐτῷ** Ps 2,8 s.
ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, | **καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν** 27 12,5; 19,15.
ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ ⸀**συντρί-** Ps Sal 17,24.
βεται, | ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, 28 22,16. 2 P 1,19.
καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν ⸀πρωϊνόν. Ὁ ἔχων 29 7!
οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⸀τῆς ἐν Σάρδεσιν °ἐκκλησίας 3
γράψον·

Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ 1,4!
θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· οἶδά σου τὰ ἔργα, 1,16! 2,2!
ὅτι ὄνομα ἔχεις ⸁ὅτι ζῇς, καὶ νεκρὸς εἶ. γίνου 2 Mt 26,41!
γρηγορῶν, καὶ ⸀στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ⸂ἔμελλον Ez 34,4. L 22,32.
ἀποθανεῖν⸃· οὐ γὰρ εὕρηκά σου ⸆ἔργα πεπληρω-
μένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ °μου· μνημόνευε °οὖν πῶς 3
εἴληφας ⸋καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει⸌ καὶ μετανόησον. 2,5!
ἐὰν οὖν μὴ ⸀γρηγορήσῃς, ἥξω ⸆ὡς κλέπτης, καὶ οὐ 1 Th 5,2!
μὴ ⸁γνῷς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ. ἀλλὰ ἔχεις 4
ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ⸀ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ Jd 23.
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν
λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. Ὁ νικῶν ⸀οὕτως περι- 5 2,7! 4,4!
βαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ **ἐξαλείψω** L 10,20! Ex 32,32 s.
τὸ ὄνομα αὐτοῦ **ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς**, καὶ ὁμο- Ps 69,29. Dn 12,1. Ml 3,16.
λογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου 13,8; 17,8; 20,12.15; 21,27. Mt 10,32.

23 ⸀αυτου **046** 2329 pc vg[cl] : — ℵ*. **24** ⸀και 1894 (κ. τοις 2329) vg[cl] | ⸆του θεου αλλα 2329. | ⸁βαλω ℵ **046** 1 al **25** ⸂ανοιξω ℜ al **27** ⸀-βησεται ℜ P al vg sy[h] **28** ⸀πρωι- A **046**; W **3,1** ⸀τω **046** sy arm[pt] Prim; h[db v et ell v] | °sy | ⸁και ℜ al **2** ⸀τηρησον 325 al sy | ⸂ημελλες αποβαλλειν ℜ al | ⸆τα ℵ ℜ P 1 al; Th : *txt* A C | ° 1 al **3** ° ℵ 69 gig sy[ph] Prim | ⸋ ℜ al | ⸀μετανοησης ℵ* Prim | ⸆επι σε ℵ ℜ al vg[cl] | ⸁γνωση ℵ ℜ al vg; Th **4** ⸀οἳ 1 al vg Tert Tyc **5** ⸀ουτος ℜ P 1 pm; S

2,7! 6 *καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. Ὁ ἔχων οὖς*
ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
7 *Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⸀τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας* 5
6,10; 19,11. *γράψον·*
1 J 5,20. *Τάδε λέγει ⸉ὁ ἅγιος⸇, ὁ ἀληθινός⸊, ὁ* **ἔχων τὴν**
Is 22,22. Mt 16,19. **κλεῖν** ⸀**Δαυίδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ**
Job 12,14. 8 ⸀[2]**κλείων καὶ οὐδεὶς** ⸀[2]**ἀνοίγει**· ⸋*οἶδά σου τὰ ἔργα*⸇·⸌
2,2! *ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἠνεῳγμένην, ἣν*
4,1. Act 14,27! *οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν*⸇[2]· *ὅτι μικρὰν ἔχεις*
δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ
2,13. 9 *ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοὺ ⸀διδῶ ἐκ τῆς συνα-*
2,9. *γωγῆς τοῦ σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰου-*
δαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται⸇· *ἰδοὺ*
R 9–11. Is 60,14; 49,23; *ποιήσω αὐτοὺς ἵνα* ⸀**ἥξουσιν καὶ** ⸀**προσκυνήσουσιν**
45,14. Ps 86,9. Is 43,4. **ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου**, *καὶ ⸀[2]γνῶσιν ὅτι ἐγὼ* **ἠγά-**
J 17,6. L 8,15! 10 **πησά σε.** *ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς*
2 T 2,12. 2 P 2,9! *μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρα-*
σμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης
1,3; 2,25; *ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.*
22,7.10.12.20. 11 ⸆ *ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ*
2,10! 2,7! G 2,9. 12 *τὸν στέφανόν σου. Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦ-*
7,15! *λον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ ⸋μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ*
14,1. *ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ*
Ez 48,35. *θεοῦ μου καὶ* **τὸ ὄνομα τῆς πόλεως** *τοῦ θεοῦ μου,*
21,2. Is 62,2; *τῆς καινῆς Ἰερουσαλὴμ ἡ καταβαίνουσα ⸀ἐκ τοῦ*
65,15. 2,17! *οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ* **τὸ ὄνομά** ⸋[2]*μου*
2,7! 13 **τὸ καινόν.** *Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα*
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
Kol 2,1; 4,13–16. 14 *Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ⸀τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας* 9
γράψον·

---

7 ⸀τω sy[ph] arm[pt] Prim; h[db v et ell v] | ⸉ *ℵA.*; h | ⸇ —, T | ⸀ *του Δ.* ℵ𝔐*P 1 pl*; Th : *αδου 104 pc* : *txt AC pc* | ⸀[2] *κλειει C pc* vg sy; h : *-σει* Ir | ⸀[2] *ανοιξει* ℵ𝔐*al* Ir Or; T *8* ⸋ Tyc | ⸇, — *et* ⸇[2], — H *9* ⸀ *διδωμι* 𝔐*P pl*; S : *δεδωκα* ℵ : *txt AC* | ⸇, — H | ⸀ *bis -ωσιν* 𝔐*pm*; S | ⸀[2] *γνωση* ℵ *69* Tyc[pt] *11* ⸆ *ιδου 2014 al* vg[cl] *12* ⸋ *385 pc* | ⸀ *απο* 𝔐*al* : *txt* 𝔖 *046 pm* | ⸋[2] 𝔐*al*
14 ⸀ τω sy[h] arm[pt]; h[s] *cjj*

 Ps 89,38. 1 K 10,13!

Τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ⸆ 2 K 1,20. Prv 8,22. J 1,3.
ἀληθινός, ἡ ⸀ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ· οἶδά σου 15 Kol 1,15. 2,2!
τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. ὄφελον Act 18,25!
ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ 16
⸀οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρός, ⸂μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ⸃ τοῦ
στόματός ⸁μου. ὅτι λέγεις °ὅτι πλούσιός εἰμι ⸋καὶ 17
πεπλούτηκα⸌ καὶ ⸀οὐδὲν χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας Hos 12,9. 1 K 3,18; 4,8.
ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ⸆ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς R 7,24.
καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, ¦ συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι 18 Is 55,1.
παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα 1 P 1,7.
πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ 4,4!
μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ 16,15. (J 21,7.)
κολλύριον ⸀ἐγχρῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέ- Prv 3,12. 1 K 11,32.
πῃς. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· 19 H 12,6. 2,5!
⸀ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. Ἰδοὺ ἕστηκα ἐπὶ τὴν 20 Mc 13,35. L 12,36.
θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς Jc 5,9.
μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ⸆ εἰσελεύσομαι πρὸς J 14,23.
αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' L 22,29 s. 2,7!
ἐμοῦ. Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ 21 Mt 19,28; 22,44p. 1 K 4,8; 6,2.
ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα 22,3.
μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.
¦ Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς 22 2,7!
ἐκκλησίαις.

10 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἠνεῳγμένη 4 (Act 14,27!)
ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα Ex 19,16.24.
ὡς ⸀σάλπιγγος ⸀λαλούσης μετ' ἐμοῦ, ⸁λέγων· ἀνάβα 1,10; 11,12.
ὧδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι ⸉μετὰ ταῦτα⸉². Dn 2,29.45. 1,1.19.
¦ ⸆εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδοὺ θρόνος 2 1,10. Ez 1,26; 10,1.
ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ ⸂τὸν θρόνον⸃ καθή- Is 6,1. Ps 47,9.

---

14 ⸆ο ℵC; [H] | ⸀απαρχη *2015 pc* *16* ⸀ου 𝔎*al* sy : *txt* ℌ*P 046 pm* | ⸂ελεγχω σε εκ *2329* : μ. σε εμ. και ελ. σε εκ *2020 pc* : πανσε ℵ*. *et* ⸁σου ℵ*. *17* °ℵ𝔎*P pm* | ⸋sa | ⸀-νος ℵ𝔎*P pl*; S : *txt* *AC pc* | ⸆ο *A*𝔎*pm*; h *18* ⸀ινα εγχριση 𝔎*al* : ἔγχρισον *P 1 pm* : *txt* ℌ*pc* (ἐγχρισαι *104*; T) *19* ⸀ζηλωσον ℵ*P 1 pm* *20* ⸆και ℵ𝔎*al*; Th *4,1* ⸀-ουσαν ℵ*gig* Prim | ⸁λεγουσα *P 1 al* | ⸉. *et* ⸉² — . *t* Ambr Hier; H *2* ⸆και *P 1 pm* vg[cl] | ⸂του -νου *P 1 pm*

Ez 1,26–28. 3 μενος, ˈ⸋καὶ ὁ καθήμενος⸌ ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰά-
10,1. σπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ ⸀ἶρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου
10! 4 ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. °καὶ κυκλόθεν τοῦ
Is 24,23. θρόνου ⸀θρόνους εἴκοσι ⸁τέσσαρας, καὶ ἐπὶ τοὺς
3,4 s.18; 6,11; 7,9.13; 19,14. θρόνους ⸆εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημέ-
νους περιβεβλημένους °²ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ
Ez 1,13. Ex 19,16. 5 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. καὶ
8,5; 11,19; 16,18. ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ
Zch 4,2. καὶ βρονταί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι
1,4! ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ⸀ἅ ⸁εἰσιν °τὰ ἑπτὰ πνεύματα
Is 6,1. 6 τοῦ θεοῦ· καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου °ὡς θάλασσα
15,2. Ez 1,22.26; 10,1. ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου
15,7. Ez 1,5.18. καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσερα ζῷα γέμοντα ὀφ-
Ez 1,10; 10,14. 7 θαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. καὶ τὸ ζῷον τὸ
6,1.3.5.7. πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῷον ὅμοιον
μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῷον ⸀ἔχων °τὸ πρόσωπον
°ὡς ⸁ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῷον ὅμοιον ἀετῷ
8 πετομένῳ. καὶ τὰ τέσσερα ζῷα, ἓν καθ' ἓν αὐ-
Is 6,2. τῶν ⸀ἔχων ἀνὰ πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ ⸆ἔσωθεν
Ez 1,18; 10,12. γέμουσιν ὀφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν
ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες·
11,17! Is 6,3. ⸂ἅγιος ἅγιος ἅγιος⸃ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκρά-
1,4.8; 11,17; 16,5. Ex 3,14. τωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.
Is 6,1. Ps 47,9. 9 ˈΚαὶ ὅταν ⸀δώσουσιν τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ
Dn 6,27; 12,7; 4,31. εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ ⸂τῷ θρόνῳ⸃ τῷ ζῶντι
4; 5,8–14; 7,11.13; 11,16; 14,3; 19,4. 10 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ˈπεσοῦνται οἱ εἴκοσι
τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ
τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς

---

3 ⸋ 𝔐pm | ⸀ιερεις ℵ* A 2329 pc arm^pt aeth **4** ° 𝔐al sy | ⸀-νοι 𝔐P pl; ℌ : txt ℵA pc | ⸁-ρες (ℵ)A P al; H : txt 2073 al (κδ' 046 al) | ⸆τους 𝔐al : ειδον τους 2023 al | °² A P al; ℌ **5** ⸀αι 𝔐pm | ⸁εστιν A; W | ° 𝔐al **6** ° 1 al Prim **7** ⸀εχον ℵP 1 pm; h : txt A 046 al | ° bis 𝔐al | ⸁-πος P 1 pm sy^h : ομοιον -πω ℵ : txt A𝔐al **8** ⸀ειχον ℵ : εχον 𝔐al; W. εχοντα P pc : txt A 1 al | ⸆εξωθεν και 046 69 pc | ⸂novies αγ· 𝔐al : octies ℵ* 385 : sexies 2020 : bis 18 181 **9** ⸀δωσωσιν ℵ 046 al : δωσι 𝔐al : txt A P 1 al | ⸂του -νου 𝔐P 1 pl; ℌ : txt ℵA

αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ⸀βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους
αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες·
ἄξιος εἶ, ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν⸆, λαβεῖν 11
τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν,
ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά
σου ⸇ ⸁ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.
11 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ **καθημένου** ἐπὶ 5
τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ⸀**ἔσωθεν** ⸋ καὶ ⸁**ὄπι-**
σθεν ⸋², **κατεσφραγισμένον** σφραγῖσιν ἑπτά. καὶ εἶδον 2
ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· τίς
ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας
αὐτοῦ; καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ ⸀οὐδὲ 3
ἐπὶ τῆς γῆς ⸀οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ
βιβλίον ⸁οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ ⸆ ἔκλαιον πολύ, 4
ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι ⸇ τὸ βιβλίον
οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων 5
λέγει μοι· μὴ κλαῖε· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ **λέων** ὁ ἐκ
τῆς **φυλῆς Ἰούδα**, ἡ **ῥίζα Δαυίδ**, ἀνοῖξαι τὸ
12 βιβλίον καὶ ⸆ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. Καὶ 6
⸀εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων
ζῴων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων **ἀρνίον** ⸁ἑστη-
κὸς ὡς **ἐσφαγμένον**, ⸀²ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ **ὀφθαλ-**
μοὺς ἑπτά, οἵ εἰσιν τὰ °ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ
⸁²ἀπεσταλμένοι **εἰς πᾶσαν τὴν γῆν**. καὶ ἦλθεν καὶ 7
εἴληφεν ⸆ ἐκ τῆς δεξιᾶς **τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ**
θρόνου. Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσερα 8
ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν
ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος ⸀κιθάραν καὶ
φιάλας χρυσᾶς γεμούσας **θυμιαμάτων**, ⸁αἵ εἰσιν

5,9.12.13; 7,10.12; 11,15.17 s; 12,10; 15,3 s: 19,1 s.5.6 s.
R 16,27! E 3,9. 1K 12,18; 15,38.
4,2. Is 6,1. Ps 47,9.
10,2. Ez 2,9 s. Is 29,11.
Jr 32,10–14.
10,1.
4,10! L 7,13! Gn 49,9 s. (1P 5,8.) H 7,14. 22,16. Is 11,1.10. R 15,12.
Is 53,7. J 1,29!
Zch 4,10.
1,4! Is 11,2.
Is 6,1. Ps 47,9.
4,10!
14,2; 15,2. 1 K 14,7.
8,3 s. Ps 141,2.

---

10 ⸀βαλλουσιν ℵ* *046 1 pm* **11** ⸆ο αγιος 𝔐 *al* sy; δ | ⸇ουκ *046 2020 pc* | ⸁εισιν *P 1 al* **5,1** ⸀εμπροσθεν ℵ(*pc*) | ⸋, *et* ⸋² —, comm | ⸁εξωθεν 𝔐*Ppm* lat **3** ⸀*bis* ουτε (ℵ) 𝔐*al*; Th : *txt AP 1 pm* | ⸁ουδε *P 1 pm* : *txt* ℵ*A* 𝔐*al* **4** ⸆εγω 𝔐*al* vg; [H] | ⸇και αναγνωναι *1 al* **5** ⸆ λυσαι ℵ*pc* vg^cl Cypr **6** ⸀ιδου και *A*. : ειδ. και ιδου *2018 pc* vg | ⸁-κως ℵ *1 al*; Th | ⸀²εχον 𝔐*Ppm*; S | °*A 1 pm* vg^codd Ir^arm; [H] | ⸁²-να ℵ *1 al*; Th : αποστελλομενα 𝔐*pm* : *txt A* **7** ⸆το βιβλιον *104 al gig* (⸉ vg^cl) sy **8** ⸀-ρας *1 al* lat | ⸁α ℵ *046 pc*; Th

14,3! Ps 33,3. 9 αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων. καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες·
4,11! ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς
14,4. σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας
7,9. ⸂τῷ θεῷ⸃ ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ
Ex 19,6. 10 γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, ¦ καὶ ἐποίησας
Is 61,6. 1,6; 20,6. ⸀αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν ⸁βασιλείαν καὶ ⸀²ἱερεῖς,
22,5. καὶ ⸁²βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.
7,11. 1 Rg 22,19. 11 ¦ καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ⸆φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν
κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζῴων καὶ τῶν πρεσβυτέ-
4,10! H 12,22. Dn 7,10. ρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων
12 καὶ χιλιάδες χιλιάδων, ¦ λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ·
4,11! Is 53,7. ⸀ἄξιός ἐστιν τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν
1 Chr 29,11. τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ
ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.
Ph 2,10. 13 ¦ καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης
[ἐστίν], καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ⸀πάντα, ⸆ἤκουσα ⸁λέγοντας·
4,11! Is 6,1. Ps 47,9. τῷ καθημένῳ ἐπὶ ⸂τῷ θρόνῳ⸃ καὶ τῷ ἀρνίῳ
ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
4,10! 14 ¦ καὶ τὰ τέσσερα ζῷα ⸀ἔλεγον· ἀμήν, καὶ οἱ ⸆πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν⸋.

5,1s; 4,6; 5,6.8. 6 Καὶ εἶδον ⸀ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν 13
ἑπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων
2 ζῴων λέγοντος ὡς ⸁φωνῇ βροντῆς· ἔρχου⸆. ¦ ⸋καὶ
Zch 1,8; 6,1–3. εἶδον,⸌ καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ᾽
19,11. αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ

9 ⸂ημας 1 pc Fulg : τ. ϑ. ημας ℵ𝔐P pm; S : ημ. τ. ϑ. 104 al lat : txt A 10 ⸀ημας 792 gig vg^{cl} (inde Erasm?) Prim | ⸁-λεις 𝔐 P 1 pl; S | ⸀²ιερατειαν ℵ. | ⸁²-ευουσιν A 046 104 al; H : -ευσομεν vg^{cl} (inde Erasm?) arm^{pt} Prim : txt ℵP 1 al gig vg^{codd} 11 ⸆ως ℵ 𝔐 al; Th 12 ⸀αξιον ℵP 046 1 pl; ℋ : txt A 13 [+ A𝔐 al; W : α εστ. P 046 1 al : — ℵ pc; T | ⸀, παντας 𝔐 (∫ 046) al vg | ⸆και ℵ 046 (∫ 69 pc) al gig; T | ⸁-ντα A 1 pc; h | ⸂του -νου ℵP 1 pm; ℋ 14 ⸀λεγοντα το 𝔐 al | ⸆εικοσι τεσσαρες 2026 vg^{cl} (inde Erasm?) | ⸋ζωντι εις τους αιωνας των αιωνων 2045* Prim vg^{cl} (inde Erasm?) 6,1 ⸀οτι 𝔐 al vg | ⸁-νην ℵ pc gig vg : -νης P 1 pm : (-νὴ T) | ⸆και ιδε 𝔐 al vg^{cl} 2 ⸋ 𝔐 al

14 ἐξῆλθεν νικῶν ⸋καὶ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε ἤνοι- 3
ξεν τὴν σφραγῖδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευ- 4,7.
τέρου ζῴου λέγοντος· ἔρχου⸆. καὶ⸆ ἐξῆλθεν ἄλλος 4
ἵππος ⸀**πυρρός**, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη
⸋αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ⸋²ἐκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλ-
λήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα με-
15 γάλη. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν 5
τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζῴου λέγοντος· ἔρχου⸆. 4,7.
⸋καὶ εἶδον,⸌ καὶ ἰδοὺ **ἵππος μέλας**, καὶ ὁ καθή-
μενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
¦καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων 6
ζῴων λέγουσαν· χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς 2 Rg 6,25; 7,1.
χοίνικες κριθῶν⸆ δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν Prv 21,17.
16 οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφρα- 7
γῖδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου 4,7.
ζῴου λέγοντος· ἔρχου⸆. ⸋καὶ εἶδον,⸌ καὶ ἰδοὺ ἵππος 8
χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω ⸋αὐτοῦ, ὄνομα
αὐτῷ [ὁ] **θάνατος**, καὶ ὁ **ᾅδης** ⸀ἠκολούθει ⸂μετ' Hos 13,14.
αὐτοῦ⸃, καὶ ἐδόθη ⸁αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρ- Ez 5,12.17; 14,21.
τον τῆς γῆς, **ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ** 33,27. Jr 14,12; 15,3. Ez 29,5.
καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.
17 ¦Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον 9
ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγ- 14,18! 20,4.
μένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ ⸋διὰ τὴν μαρ- 1,2!
τυρίαν⸆ ἣν εἶχον. καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέ- 10 Zch 1,12. Ps 79,5. 8,7! Act 4,24!
γοντες· **ἕως πότε, ὁ δεσπότης** ὁ ἅγιος καὶ ἀληθι- H 12,23! 18,24! Dt 32,43.
νός, οὐ **κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα** ἡμῶν ⸀ἐκ τῶν 2 Rg 9,7. Gn 4,10. L 18,7. 2 P 3,9.
κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ 11 (18,10; 19,2.)
στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ⸀ἀναπαύσων- 4,4! 14,13. (10,6.)
ται ⸉ἔτι χρόνον⸊ μικρόν, ἕως ⸁πληρωθῶσιν καὶ οἱ (Mt 23,32.)

---

2 ⸋ *1611 pc gig* vg Ir[lat] **3** ⸆ *και ιδε* ℵ*al gig* vg[cl] **4** ⸆ *ειδον και ιδου* ℵ*pc* | ⸀*πυρος* ***A*** 𝔐 ***P*** *1 pm*; h[a] | ⸋ ***A*** *gig* Prim; [H] | ⸋² ***A*** *2059 al*; [H] **5** ⸆ *και ιδε* ℵ𝔐*al* vg[cl] | ⸋ 𝔐*al* vg[cl] **6** ⸆ *του* ***A.***; W **7** ⸆ *και ιδε* ℵ𝔐*al* vg[cl] **8** ⸋ 𝔐*al* vg[cl] | ⸋ ***CP*** *1 al* vg[codd]; [H] | [+ (*A*) 𝔐*Ppm*; W : — ℵ*C 1611 2031 al*; T | ⸀*ακολ- 1 al* Or | ⸂*αυτω* ℵ𝔐*al* | ⸁*αυτω* 𝔐*al* **9** ⸋ ***A*** *gig*; W | ⸆ *του αρνιου* 𝔐*al* sy **10** ⸀*απο* ***P*** *1 pm* Hipp **11** ⸀*-σονται* ***AP 046*** *1 pm*; ℋ : *txt* ℵ*Cal*; h[a] | ⸉***A*** | ⸁*-ρωσωσιν* ℵ𝔐***P*** *1 pl*; Th : *txt* ***AC*** latt

σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλ-
12 λοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ εἶδον 18
8,12. Is 13,10; 50,3. Ez 32,7 s. Joel 3,3 s. Mt 24,29 p. Act 2,20. ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, καὶ ⸆ σεισμὸς
μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ⸉ἐγένετο μέλας⸊ ὡς σάκ-
κος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη °ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα,
Is 34,4. 13 ¹καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν,
ὡς συκῆ ⸀βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ⸉ἀνέμου
H 1,12. 16,20; 20,11. 14 μεγάλου⸊ σειομένη, ¹καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς
βιβλίον ⸀ἑλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ ⸁νῆσος ἐκ
19,18. Ps 2,2. Is 24,21. 15 τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. καὶ οἱ βασιλεῖς
Is 2,10 ss. Jr 4,29. τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ
Mc 6,21! πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ⸆ ἐλεύ-
(H 11,38.) θερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς
Hos 10,8. 16 τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, ¹καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν
L 23,30. καὶ ταῖς πέτραις· πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε
Is 6,1. Ps 47,9. ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ ⸂τοῦ θρό-
Joel 2,11; 3,4. Zph 1,14. Ml 3,2. R 2,5. 1 Th 1,10. (L 21,36.) 17 νου⸃ καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, ¹ὅτι ἦλθεν ἡ
ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς ⸀αὐτῶν, καὶ τίς δύναται
σταθῆναι;

7 ⸆ Μετὰ ⸀τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶ-
Ez 7,2; 37,9. τας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας
Dn 7,2. Zch 6,5. Jr 49,36. Mt 24,31. τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ
ἄνεμος ⸋ἐπὶ τῆς γῆς⸌ μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε
2 ἐπὶ ⸂πᾶν δένδρον⸃. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαί-
νοντα ἀπὸ ⸀ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα θεοῦ
ζῶντος, καὶ ⸁ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν
ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη °αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ
3 τὴν θάλασσαν, ¹λέγων· μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν ⸀μήτε
9,4. Ez 9,4.6. τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν
τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων

---

12 ⸆ ιδου *A* vg[cl] Prim | ⸉ *ℵ𝔐al*; T | ° *P 1 pm* Prim
13 ⸀ βαλλουσα *ℵal*; T : βαλουσα *𝔐al* : *txt ACP 046 1 al* vg | ⸉ *P 1 pm*; S **14** ⸀ -νος *ℵ𝔐al*; h | ⸁ (L 3,6) βουνος *ℵ*. **15** ⸆ πας *P 1 pm* **16** ⸂ τω -νω *ℵ𝔐al*; T **17** ⸀ αυτου *A𝔐P 1 pm* aeg Prim; W : *txt ℵCal gig* vg **7,1** ⸆ και *ℵ𝔐P 1 al* sy; Th : *txt AC gig* vg | ⸀ ταυτα *P 1 pm* sa | ⸋ *A*. | ⸂ τι δ. *C𝔐al*; Wh[1] : δ. *2329*; h[2] : δενδρου *A* : *txt ℵP 1 pm* **2** ⸀ -λων *A*; Wh | ⸁ εκραζεν *AP*; Wh | ° *2329 al* **3** ⸀ και *A pc* vg[cl]; Wh

19 αὐτῶν. Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγι- 4 (9,16.)
σμένων, ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες 14,1.3.
⸀ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ·
ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, 5
ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς ⸀Γὰδ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, 6
ἐκ φυλῆς Νεφθαλὶμ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς ⸀Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, 7
ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς ⸀Ἰσσαχὰρ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, 8
ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες,
ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγι-
σμένοι.
20 ¹Μετὰ ταῦτα εἶδον⸃, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολύς, ὃν⸆ ἀριθ- 9
μῆσαι °αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο⁚, ἐκ παντὸς ἔθνους Gn 15,5.
καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ⸀ἑστῶτες ἐνώπιον 5,9.
τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλη-
μένους στολὰς λευκάς, καὶ ⸁φοίνικες ἐν ταῖς χερ- 4,4!
σὶν αὐτῶν· καὶ ⸀κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ ⸁λέγοντες· 10
ἡ σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ 4,11! Is 6,1. Ps 47,9.
τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ.
¹καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἱστήκεισαν κύκλῳ τοῦ 11 5,11.
θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων 4,10!
ζῴων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ 11,16.
πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, ¹λέ- 12
γοντες·
ἀμήν, ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ 4,11!
ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ

---

4 ⸀-νων 𝔐 69 *al* **5** ⸀Δαν 42 *pc* **6** ⸀Δαν bo **7** ⸀Ισα- C𝔐 1 *pm*; S **9** ⸂οχλον πολυν και A (C, vg); W (πολ. — και *et* ⁚ —) | ° 𝔐 *al* | ⸀-ωτας 𝔐 *al*; W | ⸁-κας ℵ*𝔐 69 *al*; T : *txt* ACP 1 *pm* **10** ⸀-ζοντες 1 *pc* : εκραξαν 2329 vg : — *et* ⸁ελεγον Cypr Prim

ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων· °ἀμήν.
4,10! 13 ꜌Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων
4,4! μοι· οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς
14 λευκὰς τίνες °εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον; καὶ ⸀εἴρηκα
Ez 37,3. Dn 12,1. αὐτῷ· κύριέ °μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέν μοι· οὗτοί
Mt 24,21. εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς **θλίψεως** τῆς μεγάλης
22,14. Gn 49,11. 1 J 1,7! καὶ ⸁**ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν** καὶ ἐλεύκαναν
15 αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. διὰ τοῦτό εἰσιν
R 1,9! 3,12; 11,1 s.19; ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν
14,15.17; 15,5 s.8; αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ
16,1.17; 21,22. Is 6,1. Ps 47,9. ὁ **καθήμενος** ἐπὶ **τοῦ θρόνου** σκηνώσει ἐπ᾽ αὐ-
Is 49,10. 16 τούς. **οὐ πεινάσουσιν** °ἔτι **οὐδὲ διψήσουσιν** °²ἔτι,
Ps 121,6. Mt 5,6! ⸀**οὐδὲ μὴ** ⸂**πέσῃ ἐπ᾽**⸃ **αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα**,
5,6. Ez 34,23. 17 ꜌ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου⸆ ⸀**ποιμανεῖ**
Jr 2,13. Ps 23,2. **αὐτοὺς καὶ** ⸀**ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ** ⸁**ζωῆς πηγὰς ὑδά-**
21,4. Is 25,8. **των· καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον** ⸀²**ἐκ** τῶν
ὀφθαλμῶν **αὐτῶν**.
Zch 2,17. Hab 2,20. 8 Καὶ ⸀ὅταν ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, 21
2 ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ⸁ἡμιώρον. Καὶ
Mt 24,31. εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους οἳ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
ἑστήκασιν, καὶ ⸀ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.
3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ **ἐστάθη ἐπὶ** ⸂**τοῦ**
14,18! Am 9,1. **θυσιαστηρίου**⸃ ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη
5,8. Ps 141,2. αὐτῷ **θυμιάματα** πολλά, ἵνα ⸀δώσει **ταῖς προσευχαῖς**
τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν
4 τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς
τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ
5 χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ εἴ-
Lv 16,12. Ez 10,2. ληφεν ὁ ἄγγελος **τὸν λιβανωτόν**, καὶ **ἐγέμισεν** αὐ-

---

12 ° *Cpc*; [H] *13* ° *1 al* *14* ⸀ειπον *Ꝛal* | ° *A 1 pc gig* Cypr Prim | ⸁ επλατυναν *Ꝛ(1)al* *16* ° ℵ *pc* vg sy | °² *P 1 pm gig* | ⸀ουδ ου *Ꝛal* | ⸂(παιση ετι Swete *cj*, *cf* 9,5) *17* ⸆ (και των τεσσαρων ζώων και εν μεσω των πρεσβυτερων P. Schmiedel *cj*, *cf* 5,6) | ⸀-μαινει *Ꝛpm* Prim *et* ⸀-γει *Ꝛal* Prim | ⸁ζωσας *1 2329 al* sy | ⸀²απο ℵ *69 pc* *8,1* ⸀οτε ℵ*ꝚP 1 pl* : *txt ACpc* | ⸁-ριον ℵ*ꝚPpl*; W : *txt ACpc* *2* ⸀εδοθη *Aal*; h *3* ⸂το -ριον *AP 1 pm*; Wh | ⸀δωση *ꝚPpm*; S : δω *1006 pc* : *txt* 𝔇 *1 al*

τὸν ἐκ **τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου** καὶ **ἔβαλεν** 14,18!
εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο ⸉**βρονταὶ** καὶ **φωναὶ καὶ** 4,5! Ex 19,16.
ἀστραπαὶ⸊ καὶ σεισμός.

Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλ- 6 7.8.10.12; 9,1.13; (10,7;) 11,15.
πιγγας ἡτοίμασαν ⸀αὐτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν.
22 ˈΚαὶ ὁ πρῶτος ⸆ἐσάλπισεν· καὶ **ἐγένετο χάλαζα** 7 16,2. Ez 38,22. Ex 9,23–26.
καὶ πῦρ ⸀μεμιγμένα ἐν **αἵματι** καὶ ἐβλήθη **εἰς τὴν** Joel 3,3.
γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρί-
τον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς
23 κατεκάη. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν· 8 16,3.
καὶ **ὡς ὄρος** μέγα °**πυρὶ καιόμενον** ἐβλήθη εἰς τὴν Jr 51,25.
θάλασσαν· καὶ **ἐγένετο** τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης Ex 7,20 s.
αἷμα, ˈκαὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον ⸆τῶν κτισμάτων ⸂τῶν 9
ἐν τῇ θαλάσσῃ⸃, τὰ ἔχοντα ⸀ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον
24 τῶν πλοίων διεφθάρησαν. Καὶ ὁ τρίτος ἄγ- 10 16,4.
γελος ἐσάλπισεν· καὶ **ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ** Is 14,12. Dn 8,10.
ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν
ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς
τῶν ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται 11
°ὁ ⸀Ἄψινθος. καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων Jr 9,14.
εἰς ⸁ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον
25 ἐκ τῶν ὑδάτων ὅτι ἐπικράνθησαν. Καὶ ὁ τέ- 12 16,8.
ταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον 6,12.
τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρί-
τον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν Ex 10,21.
καὶ ἡ ἡμέρα μὴ ⸀φάνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ
νὺξ ὁμοίως.
Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ⸀ἀετοῦ πετομένου 13 14,6.
ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ⸆· οὐαὶ 9,12; 11,14; 12,12.

---

5 ⸉ 1 2 5 4 3 *A pc* syʰ; Wh : 3 2 1 4 5 *P 1 pm* : *txt* ℵ𝔎*pc* latsyᵖʰ *6* ⸀εαυ- 𝔎*P 1 pl*; Wh* : *txt* ℵ**A pc*; (αὑ- T) *7* ⸆ αγγελος *1 pm gig* vg | ⸀ -νον ℵ*Ppm*; T : *txt A*𝔎 *1 al* *8* ° 𝔎*al* *9* ⸆ μερος ℵ*pc* latt | ⸂ εν τ. θ. 𝔎*pm* : — *1 pc* : *txt* 𝔖*Pal* | ⸀ ψυχην ℵ*pc* syᵖʰ *11* ° ℵ *1 2329 pm et* ⸀ -θιον ℵ* : -θιος *2051 pc gig* vg | ⸁ -θιον ℵ *1611 2329 al* lat *12* ⸀ φαινη *P 1 pm* : *txt* ℵ*A*(⸉ 𝔎*al*) (φανῇ *al*) *13* ⸀ (14,6) αγγελου *P 1 pm*; hʳ : αγγ. ως αετου *42* Prim : *txt* ℵ*A*𝔎*al* latsy | ⸆ τρις *2037 al*

οὐαὶ οὐαὶ ⸂τοὺς κατοικοῦντας⸃ ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν
λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων
τῶν μελλόντων σαλπίζειν.
16,10. 9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ εἶδον 26
8,10. ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν,
11! 20,1. καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσ-
Gn 19,28. Ex 19,18. Joel 2,2.10. 2 σου. ⸋καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου·⸌ καὶ
ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου
⸀μεγάλης, καὶ ⸁ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ⸋²ἐκ τοῦ
3 καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ⸌ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλ-
Ex 10,12.15. Sap 16,9. θον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη ⸀αὐτοῖς ἐξουσία
4 ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ
7,3. ἐρρέθη ⸀αὐτοῖς ἵνα μὴ ⸁ἀδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς
γῆς ⸀²οὐδὲ πᾶν χλωρὸν ⸀²οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ
Ez 9,4. τοὺς ἀνθρώπους ⸆οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφρα-
5 γῖδα ⸋τοῦ θεοῦ⸌ ἐπὶ τῶν μετώπων. καὶ ἐδόθη ⸀αὐ-
τοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα ⸁βα-
σανισθήσονται μῆνας ⸀²πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς
αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄν-
Job 3,21. L 23,30. 6 θρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν
οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ ⸀εὑρήσουσιν
αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ ⸁φεύγει
Joel 2,4. 7 ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν
ἀκρίδων ⸀ὅμοιοι ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον,
καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ⸂ὅμοιοι
χρυσῷ⸃, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀν-
Joel 1,6. 8 θρώπων, ¦ καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν,
9 καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, ¦ καὶ εἶχον
θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν
Joel 2,5. πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ⸰ἵππων πολ-

13 ⸂τοις -ουσιν *AP 1 pm*; h **9,2** ⸋ ℵ𝔐 *al* sy^ph | ⸀καιομενης 𝔐 *al* : μεγ. καιομ. *1778 pc gig* sy | ⸁-τισθη ℵ𝔐*P 1 pl*; h^a S : *txt A 0207 pc* **2.3** ⸋² ℵ* *pc* Prim **3** ⸀αυταις *A*𝔐*P 0207 1 pl*; H : *txt* ℵ *046 pc* **4** ⸀*ut* 3 | ⸁-σωσιν ℵ*P 046 1 pl*; Wh^a : *txt A 2329* | ⸀² *bis* μηδε *0207 2329* | ⸆μονους *2053 pc* vg | ⸋ *1 pm* **5** ⸀αυταις 𝔐*P 0207 pm*; ℌ : *txt* ℵ*A 1 al* | ⸁-σθωσιν 𝔐 *al*; s | ⸀² ἕξ Prim **6** ⸀-ησωσιν *1 al* : ευρωσιν *APpm*; Wh : *txt* ℵ𝔐*0207 pc* | ⸁φευξεται 𝔐 *al* **7** ⸀ομοια 𝔐*P 0207 1 pl*; ℌ : ομοιωματα *A pc* : *txt* ℵ*pc* | ⸂χρυσοι 𝔐 *0207 al* **9** ⸰ *2081 pc*

λῶν ***τρεχόντων εἰς πόλεμον.*** *καὶ ἔχουσιν οὐρὰς* 10 19.
⸀ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, ⸂καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς
αὐτῶν⸃ ⸄ἡ ἐξουσία αὐτῶν⸅ ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώ-
πους μῆνας πέντε. ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα 11
°τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, ⸂ὄνομα αὐτῷ⸃ Ἑβραϊστὶ 1 8; 11,7; 17,8: 20,1.3.
⸀Ἀβαδδών, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολ-
λύων. ⸂Ἡ οὐαὶ ἡ μία⸃ ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ⸀ἔρχεται 12 8,13!
ἔτι δύο οὐαὶ ⁚ μετὰ ⸆ ταῦτα ⁚2.

27 *°Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα* 13 16,12. 14,18! Ex 30,1–3.
φωνὴν μίαν ἐκ τῶν °²τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσια-
στηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ¦ ⸀λέγοντα 14
τῷ °ἕκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα· λῦσον τοὺς
°²τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ ***τῷ πο-*** 16,12. Gn 15,18. Dt 1,7. Jos 1,4.
ταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. *καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσ-* 15 (7,1; 8,7–12.)
σαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν ⸋καὶ
ἡμέραν⸌ καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνω-
σιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθμὸς 16
τῶν στρατευμάτων τοῦ ⸀ἱππικοῦ ⸂δισμυριάδες μυ- (7,4.)
ριάδων⸃· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως 17
εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθη-
μένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ
⸀ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν
ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομά-
των αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον.
¦ ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν °τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ 18
τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ
καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν
στομάτων αὐτῶν. ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν 19
τῷ στόματι αὐτῶν ἐστιν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐ- 10.
τῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι

---

10 ⸀*ομοιοις* ***ℵA*** *69 pc*; h^db^ : *ομοιως 459 pc* : (*ομοια* h^s^ *cjj*) : *txt* ***𝔐P 0207*** *1 pl* | ⸂2—5 1 *1 pm* : 2—5 ***0207*** *104 al* | ⸄*εξουσιαν εχουσιν του* ***𝔐*** *al* ***11*** ° ***𝔐*** *al* | ⸂*ῳ ον.* 𝔓47 *94* : *ω ον. α.* ℵ; T : *txt* ***A𝔐P 0207*** *pl* | ⸀*Βαττων* 𝔓47 sa^pt^ : Abatton sa^pt^ ***12*** ⸂2 4 ℵ* : 2—4 𝔓47 ℵ^s^ | ⸀*ερχονται* ***P 046 0207*** *1 pm gig* vg | ⸆ *δε* ***0207***. ***12.13*** ⁚ *et* ⁚2. *Μετα ταυτα και* (𝔓47ℵ) ***0207*** *2329 al* sy^ph^; comm ***13*** ° 𝔓47ℵ *69* sy | °² 𝔓47(ℵ*)***A 0207*** *al gig* vg^codd^; H ***14*** ⸀*-ουσαν* 𝔓47 ***P 0207*** *1 pm* : *-ουσης* ℵ^c^ : *-οντος* ***𝔐*** *al* : *txt* ***ℵ*A*** | ° ***A 0207*** | °² 𝔓47. ***15*** ⸋ ℵ *1* ***16*** ⸀*ιππου* ***𝔐*** *al* | ⸂*δυο μ. μ.* 𝔓47 : *δυο μ-δων μυριαδας* (*sic*) ℵ. : *μυριαδες μ-δων* ***𝔐*** *al* : *txt* ***AP*** *1*pm* ***17*** ⸀spineas (= *ακανθ-*) Prim. ***18*** ° 𝔓47.

20 κεφαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. καὶ οἱ λοιποὶ
τῶν ἀνθρώπων, οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς
16,9.11.21. 1 K 10,20. πληγαῖς ⸆ ταύταις, ⸀οὐδὲ μετενόησαν ἐκ **τῶν** ἔργων
Is 17,8; 2,8.20. **τῶν χειρῶν αὐτῶν**, ἵνα μὴ ⸁προσκυνήσουσιν **τὰ**
Dn 5,4.23. Ps 115,4; **δαιμόνια καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ**
135,15–17. ⸋**καὶ τὰ χαλκᾶ**⸌ **καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε**
βλέπειν δύνανται **οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν**,
Ex 20,13. R 1,28! 21 ¹καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ
2 Rg 9,22. **τῶν** ⸀**φαρμακειῶν** αὐτῶν οὔτε ἐκ **τῆς** ⸁**πορνείας** αὐ-
τῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

5,2; 18,1. 10 Καὶ εἶδον ⸰ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα 28
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ⸰²ἡ
4,3. ἶρις ἐπὶ ⸂τὴν κεφαλὴν⸃ αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
1,16! Mt 17,2. ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός,
5,1. 2 ¹καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ⸀βιβλαρίδιον ἠνεῳγ-
μένον. καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν
8. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς,
Jr 25,30. Hos 11,10. 3 ¹καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται.
Am 1,2; 3,8. Ps 29,3–9. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν ⸰αἱ ⸰²ἑπτὰ βρονταὶ τὰς
4 ἑαυτῶν φωνάς. Καὶ ⸀ὅτε ἐλάλησαν αἱ ⸰ἑπτὰ βρον-
8. ταί, ⸁ἤμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ
(22,10.) Dn 8,26; 12,4.9. οὐρανοῦ λέγουσαν· **σφράγισον** ⸀²ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ
5 βρονταί, καὶ ⸂μὴ αὐτὰ γράψῃς⸃. Καὶ ὁ ἄγγελος,
ὃν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς
Dt 32,40. Dn 12,7. γῆς, **ἦρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ** ⸋**τὴν δεξιὰν**⸌ **εἰς τὸν οὐ-**
1,18. Gn 14,22.19. 6 **ρανόν**, ¹**καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας**
Ex 20,11. Act 4,24! τῶν αἰώνων, **ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν**
(6,11; 12,12.) **αὐτῷ** ⸋**καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ**⸌ ⸋²**καὶ τὴν θάλασ-**
7 **σαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ**⸌, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται ⁚, ¹ ἀλλ᾽
11,15. ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου,

20 ⸆ ταυτων 𝔓^{47} א | ⸀ου *C*ℜ*al*; ℋ : και ου *2329 pc* Tyc : ουτε *A P 1 pm*; h¹ : *txt* 𝔓^{47} א *046 69 pc*; h² | ⸁ -σωσι ℜ*P 1 pl*; S | ⸋ ℜ*al* **21** ⸀ -άκων 𝔓^{47} א*C al*; ℋ : *txt A P 046 1 pm* | ⸁ πονηριας א**A pc* **10,1** ⸰ ℜ*P 1 al* | ⸰² *P 1 pm* | ⸂της -λης 𝔓^{47} אℜ*P 1 pl*; S : *txt A C pc* **2** ⸀ βιβλιδαριον *C* 69 al* : βιβλαριον *2329* : βιβλιον 𝔓^{47vid} ℜ : *txt* א*A P 1 pm* **3** ⸰ א* *1 al* | ⸰² 𝔓^{47} *1876* sa **4** ⸀ οσα א *pc gig* Tyc: ⸀ ηκουσα οσα *et* ⸰ *et* ⸁ και ημ. αυτα 𝔓^{47} (bo). | ⸀² οσα 𝔓^{47} א | ⸂ μετα ταυτα γραφεις *1 pm* **5** ⸋ *A pm* vg **6** ⸋ *A 1 al* | ⸋² א**A al gig* sy^{ph} Tyc; [H] | ⁚ · ℋ

ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν ⁚, καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον
τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς ⸉ἑαυτοῦ δούλους⸊
τοὺς προφήτας. Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ 8
οὐρανοῦ, πάλιν ⸀λαλοῦσαν μετ' ἐμοῦ καὶ ⸀λέγου-
σαν· ὕπαγε λάβε τὸ ⸁βιβλίον τὸ ἠνεῳγμένον ἐν τῇ
χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, 9
λέγων αὐτῷ ⸀δοῦναί μοι τὸ ⸁βιβλαρίδιον. καὶ λέγει
μοι· λάβε ⸉καὶ κατάφαγε αὐτό⸊, καὶ πικρανεῖ σου
τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ
29 ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ ⸀βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς 10
τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ
στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό,
⸁ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου⸆. καὶ λέγουσίν μοι· δεῖ 11
σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ
γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς. Καὶ ἐδόθη 11
μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, ⸆λέγων· ἔγειρε καὶ
μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον
καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν αὐλὴν 2
τὴν ⸀ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ⸁ἔξωθεν καὶ μὴ αὐ-
τὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη ⸆τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν
τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσεράκοντα [καὶ] δύο.
30 ˈκαὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύ- 3
σουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα ⸀περι-
βεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι 4
καὶ αἱ δύο λυχνίαι ⸋αἱ ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῆς
γῆς ἑστῶτες. καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, 5
πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατ-
εσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις ⸀θελήσῃ

17,17. Dt 29,28. Am 3,7. Dn 9,6.10. Zch 1,6. L 1,70. Act 3,21.
4.
2.
Ez 2,8; 3,1–3.
Jr 1,10. Dn 3,4; 7,14.
21,15. Ez 40,3.
7,15! 14,18!
Zch 12,3 Lxx. Is 63,18. Ps 79,1. Mt 4,5! Dn 8,10. L 21,24.
3; 12,6.14; 13,5.
J 8,17!
2!
Zch 4,3.11–14.
2 Rg 1,10. 2 Sm 22,9. Jr 5,14. (L 9,54 s.)

7 ⁚ · h | ⸉ε. δ. και $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ 2329 aeth : δ. αυτου 𝔐 al 8 ⸀ bis -σα 𝔐 1 pm; S : txt H P 69 al | ⸁-λαριον 2329 : -λαριδιον ℵ P 1 pm; T : -λιδαριον 𝔐 al : txt A C 1611 pc 9 ⸀δος P 1 pm | ⸁βιβλιον $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ al : -λαριον A* 2329 : -λιδαριον 046 al : txt A^{2} C P 1 al | ⸉3 1 2 $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ 10 ⸀ βιβλιον ℵ 𝔐 : -λιδιον $\mathfrak{P}^{47}$ 2065 : -λαριον 2329 : -λιδαριον 1611 al : txt A P 1 al | ⸁ εγεμισθη ℵ Tyc et ⸆ πικριας ℵ^{8} 2329 gig Tyc 11,1 ⸆ και ειστηκει ο αγγελος ℵ^{8} 046 al sy 2 ⸀εσωθεν ℵ 1 al; S | ⸁ εξω $\mathfrak{P}^{47}$ 𝔐 al; W : εσω ℵ* : εσωθεν P | ⸆και $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ*. | [+ A 𝔐 al; W : — $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ P 1 pm; T 3 ⸀-νους ℵ* A 𝔐 P al; H^{db} : (-νοις h^{s2} cjj) : txt C 1 pm latt; h^{s1} 4 ⸋ ℵ 2329 al; [H] 5 ⸀ θελει C 𝔐 P pl; h^{1} : θελησει $\mathfrak{P}^{47}$ 2329; h^{2} : txt ℵ A pc

αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι.
6 ˈοὗτοι ἔχουσιν °τὴν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν,
1 Rg 17,1. Jc 5,17. ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας
αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων
Ex 7,17.19 s. 1 Sm 4,8. στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν
Ps Sal 17,35. 7 πάσῃ πληγῇ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν. Καὶ ὅταν τε-
Dn 7,3.7.21. λέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, ⸂τὸ θηρίον τὸ⸃
13,1. 9,11! ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ᾽ αὐτῶν πό-
12,17; 13,7; 16,14; 19,19. λεμον καὶ νικήσει αὐτοὺς ⸋καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς⸌.
(16,19.) 8 ˈκαὶ ⸂τὸ πτῶμα⸃ αὐτῶν ⸆ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πό-
(L 13,34.) λεως τῆς μεγάλης⸆, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς
Is 1,9 s. Mt 23,37. Σόδομα ⸋καὶ Αἴγυπτος⸌, ὅπου καὶ ὁ κύριος °αὐτῶν
9 ἐσταυρώθη. καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυ-
λῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν
ἡμέρας τρεῖς °καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν
10 οὐκ ⸀ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς ⸀²μνῆμα. καὶ οἱ κατοι-
J 16,20. κοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ⸀χαίρουσιν ἐπ᾽ αὐτοῖς καὶ
Ps 105,38. ⸀εὐφραίνονται, καὶ δῶρα ⸀²πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι
οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοι-
11 κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ μετὰ [τὰς] τρεῖς ἡμέ- 31
Ez 37,5.10. ρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν
⸂ἐν αὐτοῖς⸃, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν,
Gn 15,12. καὶ φόβος μέγας ⸀ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας
12 αὐτούς. καὶ ⸀ἤκουσαν ⸂φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐ-
4,1. ρανοῦ λεγούσης⸃ αὐτοῖς· ⸀ἀνάβατε ὧδε· καὶ ἀνέβη-
2 Rg 2,11. σαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν
13 αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ⸀ὥρᾳ
Ez 38,19 s. ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως
ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα
ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι

---

6 ° ℵ𝔎 *1 pm*; T : *txt* 𝔓⁴⁷*ACPal* *7* ⸂ τοτε τ. ϑ. τ. 𝔓⁴⁷ sa : το ϑ. τοτε ℵ*. : τ. ϑ. το τεταρτον το *A*. | ⸋ *1 al* *8* ⸂ τα πτωματα 𝔓⁴⁷ℵ*P 1 pm* latsy : *txt AC𝔎al* | ⸆ εασει *2036 pc* | ⸆ αταφα *2036 pc* | ⸋ Prim. | ° 𝔓⁴⁷ℵ* *9* ° 𝔎 *1 pm*; S | ⸀ αφησουσι *𝔎al* vg^cl sy Prim | ⸀² μνηματα *209 pc* vg Prim *10* ⸀ χαρησονται *2020* lat (*inde* χαρουσιν Erasm?) | ⸀ -ρανθησονται *𝔎al* | ⸀² πεμπ- ℵ**Pal*; T *11* [+ 𝔓⁴⁷ *AC𝔎al*; W : — ℵ*P 1 pm*; T | ⸂! εις αυτους 𝔓⁴⁷ℵ*𝔎al* : αυτοις *CP 1 pm*; S : *txt A 2329 al*; ([εν]α. H) | ⸀ επεσεν 𝔓⁴⁷ℵ𝔎 *1 pm*; S : *txt ACPal* *12* ⸀ -σα 𝔓⁴⁷𝔎 *1 pm gig*; S | ⸂ -ην -λην ... -σαν *A𝔎pm*; Wh | ⸀ (*rectius*) -βητε 𝔎 *1 pl*; S : *txt* 𝔓⁴⁷𝔖*Ppc* (*potius* αναβᾶτε) *13* ⸀ ημερα *𝔎al*

ἐγένοντο καὶ **ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.** Dn 2,20.
Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ⸂ἡ οὐαὶ ἡ 14 15; 8,13!
τρίτη ἔρχεται⸃ ταχύ.
32 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγέ- 15 16,17.
νοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, ⸀λέγοντες· 4,11! Ps 22,29. Ob 21.
ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου **τοῦ κυρίου** Mt 4,8. Ps 2,2. Ps 10,16.
ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ **βασιλεύσει** Dn 2,44; 7,14.27.
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.⸆ Zch 14,9. Ex 15,18.
ˈκαὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι, °οἱ ἐνώπιον 16 4,10!
τοῦ θεοῦ ⸀καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν,
ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν 7,11.
τῷ θεῷ, ˈλέγοντες· 17 4,11!
εὐχαριστοῦμέν σοι, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκρά- 1,8; 4,8; 15,3; 16,7.14; 19,6.15;
τωρ, ὁ **ὢν** καὶ ὁ ἦν, ⸆ὅτι εἴληφας τὴν δύνα- 21,22. 2 K 6,18. 4,8! Ex 3,14.
μίν σου τὴν ⸀μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας· καὶ 15,3; 18,8.
18 **τὰ ἔθνη** ⸀**ὠργίσθησαν**, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου Ps 2,1; 46,7; 99,1.
καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι 15,1. Ps 2,5.12. R 2,5.
τὸν μισθὸν **τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις** 19,2. Am 3,7. Dn 9,6.10.
καὶ τοῖς ἁγίοις °καὶ **τοῖς φοβουμένοις** τὸ ὄνομά Zch 1,6.
σου, ⸂**τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις**⸃, καὶ Ps 115,13.
διαφθεῖραι τοὺς ⸀διαφθείροντας τὴν γῆν.
33 ˈκαὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ °ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ 19 15,5. 1Rg 8,1.6. 2 Mcc 2,4–8.
ὤφθη ἡ **κιβωτὸς τῆς διαθήκης** αὐτοῦ **ἐν τῷ ναῷ** 7,15!
αὐτοῦ⁚, καὶ ἐγένοντο **ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ** 4,5! Ex 19,16.
βρονταὶ ⸋καὶ σεισμὸς⸌ καὶ **χάλαζα μεγάλη.** Ex 9,24.

Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ **12** Ps 104,2.
περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω Gn 37,9.
τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς (1,16!)
στέφανος ἀστέρων δώδεκα, ˈκαὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα⁚, 2

---

14 ⸂ 5 1-4 $\mathfrak{P}^{47}$ ℵ *pc* *15* ⸀λεγουσαι $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*CP 1 pm*; S : *txt A* 𝔐 *al* | ⸆αμην. ℵ *181 pc c t* vg^{cl} *16* °$\mathfrak{P}^{47}$*A 046 1 al*; [ℋ] : *txt* ℵ*C Ppm* (οἱ vg Tyc; h) *et* ⸀καθηνται $\mathfrak{P}^{47}$*Cpc* vg Tyc; h : οἱ καθηνται ℵ*𝔐*al*; T : *txt AP 1pm* *17* ⸆και $\mathfrak{P}^{47}$ℵ*C; Th : και ο ερχομενος *2036 al* vg^{cl} | ⸀μενουσαν $\mathfrak{P}^{47}$. *18* ° *1 pm* | ⸂τους -ρους κ. τους -λους $\mathfrak{P}^{47}$𝔖*pc*; H : *txt* 𝔐*P 1 pl* | ⸀-ραντας *C 1611 al* | ⸀-σθη $\mathfrak{P}^{47}$ℵ* *19* °$\mathfrak{P}^{47}$ℵ𝔐*P 1 pm*; S : *txt AC 69 al* | ⸋𝔐*al* | ⁚ *hic, non* 12,1, *nov. sect.* comm 12,2 ⁚ —, h (*v. p.* 635)

Is 66,7 s. Mch 4,10. 3 ⁰καὶ ⌜κράζει˸ ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. καὶ
9; 13,1 s. ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δρά-
Dn 7,7. κων ⸉μέγας ⌜πυρρός⸊, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέ-
ρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ
4 διαδήματα, ˈκαὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον
Dn 8,10. τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς
τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ⌜ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναι-
κὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ τὸ τέ-
Is 66,7. Jr 20,15. 5 κνον αὐτῆς καταφάγῃ. καὶ ἔτεκεν υἱὸν˸ ⌜ἄρσεν, ὃς
2,27! Ps 2,9. μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ⁰ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ·
καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ
Mt 2,13. Ps Sal 17,16. 6 πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς
τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ⁰ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον
11,2! ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ ⌜τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας
Dn 10,13.21; 12,1. 7 χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. Καὶ ἐγένετο ⸋πόλε- 34
Jd 9. μος ἐν τῷ οὐρανῷ,⸌ ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐ-
Mt 25,41. τοῦ ⁰τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ
8 δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, ˈκαὶ
20,11. Dn 2,35. οὐκ ⌜ἴσχυσεν, ⸀οὐδὲ τόπος εὑρέθη ⌜²αὐτῶν ἔτι ἐν
L 10,18! 9 τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ
20,2. Gn 3,1.14 s. Zch 3,1 s. ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ˸ ὁ Σα-
τανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ˸²ἐβλήθη
Mt 25,41. εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ
10 ἐβλήθησαν. καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ
οὐρανῷ λέγουσαν·

4,11! ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ
Mt 28,18! ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία
H 2,14. τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ ⌜κατήγωρ
Job 1,9–11; 2,4 s. τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν ⸀αὐτοὺς
Zch 3,1. L 22,31. ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός.

---

2 ⁰ 𝔐 P 1 *pl* vg[cl]; h (*et* ˸,) : *txt* 𝔓[47] ℵ C(*κρ. και A*) *pc* vg[codd] sy | ⌜εκραζεν C 𝔐 82 *al* vg[cl] : εκραξεν 046 69 *pc* sy : *txt* 𝔓[47] ℵ A P 1 *pm* vg[codd] 3 ⸉ 𝔓[47] ℵ C 𝔐 *al*; Th : *txt* A P 1 *pm et* ⌜πυρος C 046 1 *al* sy; h[a] 4 ⌜(ἔστ- H) 5 ˸, H | ⌜αρσενα (αρρ- 𝔓[47] ℵ 𝔐 1 *pm*; S) P *al*; W : *txt* A C. | ⁰ C P 1 *pm* 6 ⁰ C 1 69 *al* vg Tyc | ⌜εκτρ- 𝔐 *al* : τρεφουσιν ℵ C; Th : *txt* A P 1 *pm* 7 ⸋ (Düsterdieck *cj*) | ⁰ 𝔓[47] ℵ 𝔐 1 *pm*; T : *txt* A C P *al* 8 ⌜-υσαν 𝔓[47] ℵ C P 1 *pm* vg sy; Th : -υον 046 69 : *txt* A 𝔐 *al* | ⸀ουτε P 1 *al* | ⌜²αυτοις ℵ[a] 35 *pc* : αυτω 𝔐 *al* : — ℵ*. : *txt* (⸉ 𝔓[47]) A C P 1 *pm* vg sy 9 ˸ και ⁰ H | ˸² — H 10 ⌜κατηγορος *rell*; S : *txt* A. | ⸀αυτων ℵ C 𝔐 *pm*; S : *txt* 𝔓[47] A P 1 *al*

ˈκαὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ 11 R 8,37. 1 J 2,14. 7,14.
ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐ- 1,2!
τῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν Mt 16,25 p!
ἄχρι θανάτου. διὰ τοῦτο **εὐφραίνεσθε**,⸆ **οὐ-** 12 Is 44,23; 49,13. 18,20.
ρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ⸆ τὴν 8,13!
γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβο-
λος πρὸς ὑμᾶς⁚ ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς
ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. (10,6.)
85 ˈΚαὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, 13
⸀ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενα. καὶ 14
ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ °αἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ Is 40,31.
τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν
τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ **καιρὸν καὶ και-** 11,2! Dn 7,25; 12,7.
ροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως.
ˈκαὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω 15
τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν πο-
ταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ 16
γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ Nu 16,32.
κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων °ἐπὶ 17 Gn 3,15.
τῇ γυναικί, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ 11,7!
τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούν- 14,12.
των τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρ- 1,2! 1 J 5,10.
86 τυρίαν Ἰησοῦ⁚· καὶ ⸀ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς 18
θαλάσσης.

Καὶ εἶδον **ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον**, 13 11,7; 17,8. Dn 7,3.
ἔχον **κέρατα δέκα** καὶ κεφαλὰς ἑπτά, καὶ ἐπὶ τῶν 17,12.9. Dn 7,7.
κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κε- 12,3; (19,12.)
φαλὰς αὐτοῦ ⸀ὀνόματα βλασφημίας. καὶ τὸ **θηρίον** 2 Dn 7,4–6.
ὃ εἶδον ἦν **ὅμοιον παρδάλει**, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ
ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα ⸀**λέοντος**.
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ (L 4,6.)

---

12 ⸆ οἱ *A 1 pm*; h | ⸆ τοις κατοικουσι *1 pc* | ⁚ , H
13 ⸀ εξεδ- ℵ[2] : απηλθεν εκδιωξαι 𝔓[47]. **14** ° 𝔓[47]ℵ𝔐 *al* **17** ° 𝔓[47] *C** Prim | ⁚ . *et nov. sect.* T *et* **18** ⸀ εσταθην *𝔐 P 1 pm* sy[ph]; T : *txt* 𝔓[47]𝔖 *al* latsy[h] **13,1** ⸀ ονομα 𝔓[47]ℵ*C P 1 pm*; h : *txt A*𝔐 *al*
2 ⸀ λεοντων ℵ *69 pc*; Th

2,13. 3 καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ
μίαν °ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς
θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθερα-
17,8. πεύθη. καὶ ⸀ἐθαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θη-
4 ρίου, ˈκαὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, ὅτι ἔδωκεν
τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν ⸂τῷ
(Ex15,11.Ps 89,7) θηρίῳ⸃ λέγοντες· τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς
Dn 7,8.11; 5 ⸀δύναται πολεμῆσαι μετ᾽ αὐτοῦ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ
11,36. Dn 7,25. στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ ⸀βλασφημίας, καὶ ἐδόθη
11,2! αὐτῷ ἐξουσία ⸁ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα [καὶ] δύο.
6 ˈκαὶ ἤνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς ⸀βλασφημίας πρὸς
τὸν θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν
21,3! (L 16,9.) σκηνὴν αὐτοῦ, ⸆τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας.
11,7! Dn 7,21. 7 ˈ⸋καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων
καὶ νικῆσαι αὐτούς,⸌ καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ
πᾶσαν φυλὴν ⸋²καὶ λαὸν⸌ καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος.
8 ˈκαὶ προσκυνήσουσιν ⸀αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες
ἐπὶ τῆς γῆς, ⸁οὗ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ⸀²αὐτοῦ
3,5! Is 4,3. Ps69,29. Is53,7. ἐν ⸂τῷ βιβλίῳ⸃ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγ-
2,7! 9 μένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Εἴ τις ἔχει οὖς
Jr 15,2. Mt 26,52. 10 ἀκουσάτω. εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν ⸆, ⸋εἰς αἰχμαλω-
σίαν⸌ ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ⸀ἀποκτενεῖ, °δεῖ
14,12. αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. Ὧδέ ἐστιν ἡ
Mt 10,22! L 8,15! ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.
16,13. 11 Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ 87
Mt 7,15. Mt 12,34. εἶχεν κέρατα °δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ⸀ἐλάλει ὡς δράκων.
1–7. 12 ˈκαὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ⸀ποιεῖ

---

3 ° *046* 1 al* | ⸀-ασεν ℵ𝔐*P pm*; T : *txt A*(*C*) *1 al* **4** ⸂το -ιον *A pc*; Wh | ⸀δυνατος *𝔐 al* **5** ⸀-ιαν *𝔐P pm*; S : βλασφημα *A al*; W : *txt* 𝔓[47]ℵ*C pc* | ⸁πολεμον ποι. *𝔐 al* : πολεμησαι *69* : ποι. ο θελει ℵ : *txt* 𝔓[47]*ACP 1 pm* lat sy | [+ *A pc gig* sy Ir; W : — ℵ*CP al*; T **6** ⸀-ιαν *𝔐P pl* Ir; S : *txt* *ℌ 1 pc* | ⸆και *P 046* 1 al* lat arm Ir[lat] **7** ⸋ 𝔓[47]*ACP 1* 69 pm* Ir; [H] : *txt* ℵ*𝔐 al* vg (sy) | ⸋² 𝔓[47] *1 al* **8** ⸀αυτω ℵ*P 1 pm* : *txt* 𝔓[47]*AC𝔐 al* | ⸁ων 𝔓[47]ℵ𝔐*P 1 al*; S : *txt* (*A*)*C pc* Ir *et* ⸀² αυτων 𝔓[47]ℵ**al* : — *𝔐P 1*pm*; S : *txt AC* | ⸂τη (— ℵ**C pc*) βιβλω 𝔓[47] ℵ* *1 al* **10** ⸆απαγει *424 pc gig* vg[cl] sy Ir[lat] Prim | ⸋ 𝔓[47vid] ℵ*C 046 P al* Ir[arm]; S : *txt A* vg Ir[lat] | ⸀-κτεινει ℵ*pc*; h[db] : -κτανθηναι *et* ° *A*; h[s1] : — *𝔐 al*; h[s2] : (-κτεινειν *vl* -κτειναι h[s8.4] *cjj*) : *txt CP 046 1 pm* lat Ir **11** ° *𝔐 al* | ⸀λαλει 𝔓[47] *gig.* **12** ⸀εποιει *1611 pc* vg sy Ir[lat]

ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ⸀ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν
αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα ⸁προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον
τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου
αὐτοῦ. καὶ ⸀ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ 13 Mt 24,24 p. 2 Th 2,8 s. (J 4,48. Act 5,12!)
ποιῇ ⸉ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν⸊ εἰς τὴν γῆν
ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. καὶ πλανᾷ ⸆τοὺς κατοι- 14 Dt 13,2–4.
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη 19,20; 20,3.8.
αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς
κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ,
⸀ὃς ⸁ἔχει °τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρης καὶ ἔζησεν. καὶ 15
ἐδόθη ⸀αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, 15,2.
ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ⸁ποιήσῃ
[ἵνα] ὅσοι ἐὰν μὴ ⸀²προσκυνήσωσιν ⸂τῇ εἰκόνι⸃ τοῦ Dn 3,5 s.
θηρίου ἀποκτανθῶσιν. καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς 16
μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους
καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς
δούλους, ἵνα ⸀δῶσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χει- 14,9.11; 16,2; 19,20; 20,4.
ρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ ⸂τὸ μέτωπον⸃ αὐτῶν,
⸋[καὶ] ἵνα μή τις ⸀δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ 17
μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα ⸂τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου⸃ ἢ
88 τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὧδε ἡ σοφία 18 17,9; 15,2.
ἐστίν. ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ
θηρίου· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν. καὶ ὁ 1 Rg 10,14. Esr 2,13.
ἀριθμὸς αὐτοῦ ⸆⸀ἑξακόσιοι ⸁ἑξήκοντα ἕξ.
89 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ °τὸ ἀρνίον ἑστὸς ἐπὶ τὸ 14
ὄρος Σιών, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ⸆ἑκατὸν τεσσεράκοντα 7,3 s. Joel 3,5.
τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ 3,12; 22,4.
τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν Ez 9,4.

---

12 ⸀εποιει 𝔐 *1611 al* | ⸁-σωσι *𝔐P 1 pm*; S : *txt* 𝔓47 *ACal* **13** ⸀εποιει *2016 gig* vg | ⸉41–3 *ℵP 1 al* sy; T **14** ⸆τους εμους *𝔐al* | ⸀ὃ *ℵ 1 pm*; S | ⸁ειχε *𝔐al* | °(ℵ)*𝔐al* **15** ⸀αυτη *AC*; H^db : (τη γη *vl* αυτη τη γη h^88.4 *cj* : — h^83 *cj*) : *txt* 𝔓47*ℵ𝔐 1 pl*; h^81 | ⸁-σει *ℵ 2329 al*; Wh | [+ *APpc* (⸉*1 pm*) latsy; W : — 𝔓47 *ℵ 𝔐al*; T | ⸀²-σουσιν *ℵal*; Th^a | ⸂την εικονα *A 1 pm gig* vg; h **16** ⸀-σει *1 al*; h^db et ell : -σουσιν *94 al* (-σωσιν *𝔐al*); h^s : *txt* *𝔊P 046 al* | ⸂των -πων 𝔓47*046 1 al* **17** [+ 𝔓47*A𝔐Ppm* vg; W : — *ℵ*Cal* sy Prim; T | ⸀δυναται *P 046 1 pm*; Wh | ⸂η το ο. τ. θ. 𝔓47 *1778 gig* vg^cl : του ονοματος τ. θ. *Cpc* vg^codd sy Ir : του θ. η το ον. αυτου *ℵpc* **18** ⸆εστιν *CP 1 pm*; h | ⸀-σιαι *ℵC*; h : -σια *Pal* : *txt A* (χξς´ 𝔓47*046 1 pm*; T) | ⸁δεκα *C et* quidam *apud* Ir, Tyc^pt; h^r **14,1** °𝔓47*P 1 pm* | ⸆αριθμος *𝔐al* sy

2 **μετώπων αὐτῶν.** καὶ ἤκουσα φωνὴν ⸆ ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ **ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν** καὶ ὡς φωνὴν
Ez 1,24; 43,2. 1,15. βροντῆς μεγάλης, καὶ ⸉ἡ φωνὴ ἣν⸊ ἤκουσα ὡς ⸆ κι-
5,8! θαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν.
5,9.(15,3.) Ps 33,3; 40,4; 96,1; 98,1; 144,9; 149,1. Is 42,10. 4,10! 3 ¹καὶ **ᾄδουσιν** ⸆ **ᾠδὴν καινὴν** ἐνώπιον τοῦ θρόνου
καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζῴων καὶ τῶν πρε-
σβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν
εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες,
4 οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς⸋. οὗτοί εἰσιν⸌ οἳ μετὰ
2 K 11,2. E 5,27. γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν.
οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ⸀ὑπάγῃ.
5,9. Jc 1,18. οὗτοι ⸆ ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ⸀ἀπαρχὴ
Ps 32,2. Is 53,9. Zph 3,13. 5 τῷ θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ, ¹καὶ **ἐν τῷ στόματι αὐτῶν**
οὐχ εὑρέθη ψεῦδος· ἄμωμοί ⸆ εἰσιν.
8,13. 6 Καὶ εἶδον °ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσ- 40
ουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον ⸀εὐαγγελί-
Mt 24,14 p. σαι °²ἐπὶ τοὺς ⸀καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ
πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν,
15,4. Mt 10,28 p. Eccl 12,13 s. 7 ¹λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· φοβήθητε τὸν ⸀θεὸν καὶ
δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως
10,6. Ex 20,11. Act 4,24! αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε **τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρα-**
νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ ⸆ **θάλασσαν** καὶ πηγὰς ὑδάτων.
16,19; 17,5; 18,2 s.10.21. Is 21,9. Dn 4,27. (1 P 5,13.) 17,2; 18,3.9. Jr 51,7 s. 8 ¹Καὶ ἄλλος ⸉ἄγγελος δεύτερος⸊ ἠκολούθησεν λέγων· 41
ἔπεσεν °**ἔπεσεν Βαβυλὼν** ἡ **μεγάλη**, ἣ **ἐκ τοῦ οἴνου**
τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας **αὐτῆς πεπότικεν πάντα**
9 **τὰ ἔθνη**. Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθη- 42
σεν ⸀αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· εἴ τις προσ-
κυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμ-
13,16! βάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ
Is 51,17.22. 15,7. Ps 75,9. 10 τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ¹καὶ αὐτὸς **πίεται ἐκ τοῦ οἴνου**

---

2 ⸆ ως 𝔓47. | ⸉φωνην 𝔓47 *P 1 al* | ⸆ φωνην 𝔓47   3 ⸆ ως *A C 1 al* vg; H   3.4 ⸋ *A pc*; h   4 ⸀-γει *A C 2329 al*; H | ⸆ υπο Ιησου 𝔎 *al* | ⸀ απ αρχης 𝔓47 ℵ *pc* Prim   5 ⸆ γαρ 𝔓47ℵ 𝔎 *al* vg[cl] sy; T   6 ° 𝔓47ℵ*𝔎 *pm* : *txt A C P al* lat sy | ⸀-ισασθαι 𝔓47 ℵ *al* Or | °² 𝔎 *1 pm* | ⸀ κατοικουντας *A 1 al*   7 ⸀ κυριον 𝔎 *al* vg[cl] | ⸆ την 𝔓47ℵ𝔎 *al*; T   8 ⸉ δευτ. 𝔓47ℵ* *pc* : αγγ. *69 pc* vg : δευτ. αγγ. *A* 𝔎 *1 al*; H (δευτ. [αγγ.]) : *txt* (*C*) *P al* sy | ° *C* 𝔎 *al*
9 ⸀ αυτω *A* Prim

τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ **κεκερασμένου ἀκράτου** Ps Sal 8,15.
⸂**ἐν τῷ ποτηρίῳ**⸃ **τῆς ὀργῆς αὐτοῦ**, καὶ ⸀βασανισθήσε- 16,19. Jr 25,15.
ται ἐν **πυρὶ** καὶ **θείῳ** ἐνώπιον ⸉ἀγγέλων ἁγίων⸊ καὶ 19,20; 20,10.14.15; 21,8. Mt 25,41.
ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. **καὶ ὁ καπνὸς** τοῦ βασανι- 11 Gn 19,24. Ez 38,22.
σμοῦ αὐτῶν εἰς **αἰῶνας** αἰώνων **ἀναβαίνει**, καὶ οὐκ Is 34,9 s. 19,3.
ἔχουσιν ἀνάπαυσιν **ἡμέρας καὶ νυκτὸς** οἱ προσκυ- (18.)
νοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ
τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. 13,16!
¶ Ὧδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες 12 12,17. L 8,15!
τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ. 2,13.
¶Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· 13
γράψον· μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀπο- 1,3!
θνῄσκοντες ⁑⸂ἀπ’ ἄρτι⸃ ⁑². °ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα (11.) Mt 11,28 s. Is 57,2. H 4,10.
⸀ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα 6,11.
αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ’ αὐτῶν. 1 K 15,58.

s Καὶ **εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη** λευκή, καὶ **ἐπὶ** 14 Dn 7,13; 10,16. 1,13.
τὴν **νεφέλην** καθήμενον **ὅμοιον** ⸀**υἱὸν ἀνθρώπου**,
⸀ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν Mt 13,39.41.
καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ⁑. καὶ ἄλλος 15
ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ 7,15!
μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· **πέμψον** Joel 4,13. Mt 13,30.
τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι **ἦλθεν** ⸂ἡ ὥρα Mc 4,29. J 4,35!
θερίσαι⸃, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ 16
ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ ⸂τῆς νεφέλης⸃ τὸ δρέπανον
H αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ 17
ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ 7,15!
οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ⁑. καὶ 18
ἄλλος ἄγγελος °ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, [ὁ] 6,9; 8,3.5; 9,13: 11,1; 16,7.
ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν ⸀φωνῇ
μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ λέγων·

---

10 ⸂*εκ του -ιου Apc* | ⸀*-σονται A 69 pc*; W | ⸉*των αγγ. Apc*; h : *των αγ. αγγ.* 𝔎*al* Cypr; W : *txt* 𝔓^47vid^ ℵ*CP* (*𝔖 69*) *pm gig* vg sy ***13*** ⁑ *et* ⁑² — . *046 al* Aug Prim | ⸂(*απαρτι* Debrunner *cj*) | ° 𝔓^47^ℵ* | ⸀*-παυσονται C*𝔎 *1 pm* : *-παυσωνται Pal*; S : *txt* 𝔓^47^𝔖 ***14*** ⸀*υιω* 𝔓^47^*Cal*; W | ⸀*εχοντα* 𝔓^47^ℵ*(*2329*) *pc* | ⁑ W ***15*** ⸂*η ω. του θερισμου* ℵ*pc* : *ο θερισμος* 𝔓^47^. ***16*** ⸂*την -λην CPpm*; h : *τη -λη* 𝔎 *69 al* : *txt* ℵ*Apc* ***17*** ⁑ W ***18*** ° 𝔓^47^*Apc gig* vg^codd^; [H] | [+ *AC 2329 gig* vg sy arm.; W : — *rell*; T | ⸀*κραυγη* 𝔓^47^*CP 1 pm*; S

15. Joel 4,13. **πέμψον σου τὸ δρέπανον** τὸ ὀξὺ καὶ τρύγησον
τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν
19 αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ
δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμ-
19,15. πελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ
Joel 4,13. Is 63,3. 20 τοῦ θεοῦ ⸂τὸν μέγαν⸃. καὶ **ἐπατήθη ἡ ληνὸς** ⸀ἔξωθεν τῆς
(H 13,12 s!) πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν
χαλινῶν τῶν ἵππων, ἀπὸ σταδίων χιλίων ⸀ἑξακοσίων.

12,1.3. 15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα 45
21,9. Lv 26,21. καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας **πληγὰς**
11,18; 16,17. **ἑπτὰ** τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυ-
J 19,30. 4,6. 2 μὸς τοῦ θεοῦ. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλί-
νην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ
13,15. θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ⸆ ἐκ τοῦ
13,18. ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑστῶτας ἐπὶ τὴν
5,8! θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας ⸆ κιθάρας τοῦ θεοῦ.
14,3! Ex 15,1. Jos 14,7. 3 ¦ καὶ **ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ**
4,11! Ps 111,2.4; 139,14. **θεοῦ** καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου, λέγοντες·
Ex 15,11; 34,10. Dt 32,4. **μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, κύριε** ὁ
11,17! Ps 145,17. Jr 10,6 s. θεὸς ὁ παντοκράτωρ· **δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ**
Dt 9,26 Lxx. 4 **αἱ ὁδοί σου,** ⸂**ὁ βασιλεὺς**⸃ **τῶν** ⸀**ἐθνῶν· τίς** ⸆ **οὐ**
14,7. Ml 1,11. Jr 16,19–21. **μὴ φοβηθῇ, κύριε, καὶ** ⸀**δοξάσει τὸ ὄνομά σου**⁚;
Ps 86,9. ὅτι μόνος ⸀**ὅσιος**⁚², ὅτι **πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσιν**
καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δι-
καιώματά σου ἐφανερώθησαν.
7,15! Ex 40,34. Act 7,44. 5 ¦ Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ⸆ ἠνοίγη ὁ ναὸς **τῆς**
6 **σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου** ἐν τῷ οὐρανῷ, ¦ καὶ ἐξῆλθον
Lv 26,21. οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ⸋οἱ ἔχοντες τὰς **ἑπτὰ πληγὰς** ⸋ἐκ
1,13. τοῦ ναοῦ⸌, **ἐνδεδυμένοι** ⸀**λίνον** καθαρὸν λαμπρὸν

19 ⸂την μεγαλην ℵ *al* sy^{ph} : του μεγαλου 𝔓^{47} *1611 al* **20** ⸀ εξω ℵ *al* | ⸀ εξ. ἑξ *2036*; h^{r1} : διακοσιων ℵ* sy^{ph}; h^{r2} **15,2** ⸆ εκ του χαραγματος αυτου και (— κ. *pc*) *1 pm* | ⸆ τας 𝔐 *al*; W **3** ⸂ βασιλευ ℵ* *pc* | ⸀ (1 T 1,17) αιωνων 𝔓^{47} ℵ* *C pc* vg sy; ℋ **4** ⸆ σε 𝔓^{47} ℵ *2329* (⸉ 𝔐 *al* vg sy) | ⸀ -ση ℵ 𝔐 *1 pm*; S | ⁚, *et* ⁚²; H | ⸀ ει 𝔓^{47} : οσ. ει *1006 al* **5** ⸆ ιδου *2344* lat (*inde* Erasm?) arm^{pt} **6** ⸋ 𝔓^{47} ℵ *P 046 1 al*; [H] | ⸋ 𝔐 *al* | ⸀ (Ez 28,13) λιθον *A C pc* vg^{codd}; H : λινουν 𝔓^{47} (ℵ) *046 69* *txt* 𝔐 *P 1 pl* vg^{cl} sy Prim; h^{r}

καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς.
⸆καὶ °ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζῴων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ 7 4,6—8.
ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ 14,10.
τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
⸆**καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς** ᐪ**καπνοῦ** ἐκ **τῆς δόξης** τοῦ θεοῦ 8 7,15! Ex 40,34s. 1Rg 8,10. Is 6,4. Ez 44,4.
καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, **καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο**
εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ **ἑπτὰ** 11,17. Lv 26,21.
46 **πληγαὶ** τῶν °ἑπτὰ ἀγγέλων. Καὶ ἤκουσα μεγάλης 16
φωνῆς ⸂**ἐκ τοῦ ναοῦ**⸃ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· 7,15! Is 66,6.
ὑπάγετε καὶ **ἐκχέετε** τὰς ἑπτὰ φιάλας **τοῦ θυμοῦ** Ps 69,25. Zph 3,8.
τοῦ θεοῦ **εἰς τὴν γῆν**. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος 2 15,7. Jr 10,25. 8,7.
καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ⸀εἰς τὴν γῆν· **καὶ** Ex 9,10 s.
ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ **πονηρὸν** ⸁**ἐπὶ τοὺς ἀνθρώ-** Dt 28,35.
πους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ 13,16!
47 τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. Καὶ ὁ 3 8,8.
δεύτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασ-
σαν· **καὶ ἐγένετο αἷμα** ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ Ex 7,17—21.
48 ⸀ζωῆς **ἀπέθανεν**, °**τὰ ἐν** τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ὁ 4 8,10.
τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς **τοὺς ποτα-** Ex 7,19—24.
μοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· **καὶ** ⸀**ἐγένετο** Ps 78,44.
αἷμα. Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέ- 5 Ps 119,137; 145,17.
γοντος· **δίκαιος** ᐪ**εἶ**, ὁ **ὢν** καὶ ὁ ἦν, ⸀ὁ **ὅσιος**, ὅτι 4,8! Ex 3,14.
ταῦτα ἔκρινας, ὅτι ⸀**αἷμα** ἁγίων καὶ προφητῶν 6 18,24! Ps 79,3.
ἐξέχεαν, καὶ **αἷμα αὐτοῖς** ⸁δέδωκας **πεῖν**· ἄξιοί Sap 11,6.7. Is 49,26.
εἰσιν. Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος· 7 14,18! Ps 19,10; 119,137.
ναί, **κύριε** ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, **ἀληθιναὶ καὶ** 11,17! 19,2.
49 **δίκαιαι αἱ κρίσεις σου**. Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν 8 8,12.
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ
καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. καὶ ἐκαυ- 9
ματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασ-
φήμησαν ᐪτὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος °τὴν

---

7 ° P47 ℵ* *1 al* *8* ᐪ εκ του P47 𝔐 *al* | ° *P 1 pm* **16,1** ⸂εκ τ. ουρανου *42* : — P47vid 𝔐 *al* *2* ⸀επι *1 al* | ⸁εις *1 al* *3* ⸀ζωσα P47 ℵ *P 046 1 pm* lat; S : ζωων *2329* : — 𝔐 *al* : *txt A C* | ° P47 ℵ 𝔐 *P 1 pl*; S : *txt A C* syh *4* ⸀-νοντο P47 *A pc*; h *5* ᐪκυριε vgcl (*inde* Erasm?) | ⸀και P47 *2329 pc* : και ο *1 pc* : — *A C* 𝔐 *al*; [H] : *txt* ℵ *P pm* *6* ⸀αιματα ℵ *pc*; T | ⸁εδωκας P47 ℵ 𝔐 *P 1 pl*; Th : *txt A C 2329* *9* ᐪοι ανθρωποι 𝔐 *al* sy | ° *C* 𝔐 *1 al*

11.21; 9,20 s. ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόη-
9,1. 10 σαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεεν 50
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου·
Ex 10,21. καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ
Is 8,21 s. 11 ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, ˡκαὶ
Dn 2,20. ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πό-
9! νων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετ-
9,18. 12 ενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ὁ ἕκτος 51
9,14. Gn 15,18. Dt 1,7. Jos 1,4. ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν
Is 11,15 s; 44,27. Jr 50,38. μέγαν ᵀΕὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ,
Is 41,2.25. ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ
12,9; 18,1. 13,11; 19,20. 13 ⸀ἀνατολῆς ἡλίου. Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ
1 Rg 22,21–23. δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ
20,10. (Mt 24,24!) ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα
Ex 8,3. 14 τρία ἀκάθαρτα ὡς ⸀βάτραχοι· εἰσὶν γὰρ πνεύματα
δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ⸂ἃ ἐκπορεύεται⸃ ἐπὶ
13,13! τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν
11,7! αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ⸄ἡμέρας ᵀτῆς μεγάλης⸅
11,17! 15 τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. Ἰδοὺ ⸀ἔρχομαι ὡς
1 Th 5,2! κλέπτης· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ
1,3! 3,18. ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέ-
Jdc 5,19.31. 2 Rg 9,27; 23,29. 16 πωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. Καὶ συνήγαγεν
Is 14,13. αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ
Zch 12,11. 10,7; 11,15. 17 ⸀Ἁρμαγεδών. Καὶ ὁ ἕβδομος ἐξέχεεν τὴν φιάλην 52
Is 66,6. αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα⁚· καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ °μεγάλη
7,15! 15,1; 21,6. ἐκ τοῦ ⸀ναοῦ ⸂ἀπὸ τοῦ θρόνου⸃ λέγουσα· γέγονεν⁚².
4,5! Ex 19,16. 18 ˡκαὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί,
Dn 12,1. καὶ σεισμὸς °ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ'
οὗ ⸂ἄνθρωπος ἐγένετο⸃ ἐπὶ τῆς γῆς⁚, τηλικοῦτος

---

12 ᵀτου 𝔓47 *A C 1 2329 al*; [H] | ⸀-λων *A 1 al*; Wh **13** ⸀-αχους 𝔓47 ℵ* *pc* **14** ⸂εκπ-εσθαι 𝔓47 ℵ* *1* al* | ⸄μεγ. ημ. 𝔓47 *A*; h | ᵀεκεινης 𝔎 *1 pm* sy Prim; 𝔖 **15** ⸀ερχεται ℵ* *pc* **16** ⸀Μαγεδων 𝔎 *al* (-δδ- *046 pc* Prim) : *txt* ℌ *1 pm*; (Ἁρ Μ. H : Ἀρ Μ. P. Schmiedel) **17** ⁚· — H : , W *et* ⁚²· — H | ° *A 1 al* | ⸀ουρανου *1 al gig* : ναου του ουρ. 𝔎 *pm*; S | ⸂του θεου ℵ. : απο του θρ. τ. θ. 2027 **18** ° 𝔎 *al* Prim | ⸂α-ος εγενοντο (*sic*) 𝔓47. : (οι 𝔎 *1 al*) ανθρωποι εγενοντο ℵ 𝔎 *1 2329 pl* vg sy; ℌ : *txt A pc* | ⁚ — , H

σεισμὸς οὕτω μέγας⁚. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ με- 19
γάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν 14,8! (11,8.)
ἔπεσαν. καὶ **Βαβυλὼν** ἡ **μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον** Dn 4,27. 14,10.
τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῇ **τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ** Is 51,17.22. Jr 25,15.
θυμοῦ τῆς ὀργῆς **αὐτοῦ**. καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν, 20 6,14; 20,11.
καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν. καὶ **χάλαζα μεγάλη** ὡς 21 Ex 9,23.
ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς
ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν 9.11.
θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι **μεγάλη** ἐστὶν
ἡ πληγὴ αὐτῆς **σφόδρα**.

68 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόν- 17 15,1.
των τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ
λέγων· δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς Jr 51,13.
μεγάλης τῆς καθημένης **ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν**, ⸀μεθ' 2 Is 23,17.
ἧς **ἐπόρνευσαν** οἱ **βασιλεῖς τῆς γῆς**, καὶ **ἐμεθύσθη-** 14,8!
σαν οἱ κατοικοῦντες **τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου** τῆς Jr 25,15 s.
πορνείας **αὐτῆς**. καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον 3 Is 21,1.
°ἐν πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ Dn 7,7.
θηρίον κόκκινον, ⸀γέμοντα ὀνόματα βλασφημίας, 13,1.
⸂ἔχοντα κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ **κέρατα δέκα**. καὶ ἡ γυνὴ 4
ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον, °καὶ 18,6. (19,8.)
κεχρυσωμένη ⸀χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαρ- Ez 28,13.16. (1 P 3,3.)
γαρίταις, ἔχουσα **ποτήριον χρυσοῦν** ἐν τῇ χειρὶ Jr 51,7.
αὐτῆς ⸂γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς
πορνείας ⸀²αὐτῆς, ⸀καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα 5
γεγραμμένον⁚, °μυστήριον⁚², ΒΑΒΥΛΩΝ Η ΜΕ- 2 Th 2,7. 14,8! Dn 4,27.
ΓΑΛΗ, *Η ΜΗΤΗΡ ΤΩΝ ⸀ΠΟΡΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ*
ΒΔΕΛΥΓΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ. καὶ εἶδον τὴν γυ- 6
ναῖκα μεθύουσαν ⸂ἐκ τοῦ αἵματος⸃ τῶν ἁγίων °καὶ 18,24.

---

18 ⁚, H *17,3* °𝔐 *al* | ⸀γεμον 𝔐 *pl*; S : *txt* ℵ* *A P* (*2329*) (γεμον τα W) | ⸂εχων *A 2329 pc*; H : εχον 𝔐 *pl*; W : *txt* ℵ *P* *4* °𝔐 *P pm*; S | ⸀-σω ℵ *P 1 pm*; Th : *txt A* 𝔐 *al* | ⸂γεμων ℵ* *al*; Th | ⸀²της γης 𝔐 *al*; S : αυτης και της γης ℵ *pc* : *txt A 1 pm* vg *5* ⁚· T | °(Spitta *cj*) | ⁚²· W | ⸀πορνειων lat Prim : (*txt* -νῶν *046 pm* Hipp; TW : πόρν- *2053 al*; Griesbach) *6* ⸂του αιμ. 𝔐 *P 2329 al*; S : τω αιματι ℵ* *pc* : *txt A 1 pm* lat | °𝔐 *al*

ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύ-
7 μασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέν μοι ὁ 54
ἄγγελος· διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ ⸉ἐρῶ σοι⸊ τὸ μυστή-
ριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζον-
τος αὐτὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ
11. Dn 7,8. 8 δέκα κέρατα. Τὸ **θηρίον** ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν,
9,11! 13,1 ss. καὶ μέλλει **ἀναβαίνειν ἐκ τῆς** ἀβύσσου καὶ εἰς
ἀπώλειαν ⸀ὑπάγει· καὶ ⸁θαυμασθήσονται οἱ κατοι-
κοῦντες ⸂ἐπὶ τῆς γῆς⸃, **ὧν** οὐ γέγραπται ⸄τὸ ὄνομα⸅
Ps 69,29. 3,5! Is 4,3. **ἐπὶ** ⸂²**τὸ βιβλίον**⸃ **τῆς ζωῆς** ἀπὸ καταβολῆς κόσμου,
(1,4.) βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν ⸄²καὶ
13,18. 9 παρέσται⸅. ¦ ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ
13,1. κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη εἰσίν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται
10 ἐπ' αὐτῶν⁚, καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν· ¦ οἱ πέντε
ἔπεσαν, ὁ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθεν, καὶ
8. 11 ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι⁚. καὶ τὸ θη-
ρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν⁚², καὶ ⸀αὐτὸς ⸆ὄγδοός ἐστιν,
19,20. καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει.
16; 13,1. Dn 7,20.24. 12 ¦**καὶ τὰ δέκα κέρατα** ἃ εἶδες **δέκα βασιλεῖς εἰσιν**,
οἵτινες βασιλείαν ⸀οὔπω ἔλαβον, ἀλλὰ ἐξουσίαν
ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ
13 θηρίου. οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν
δύναμιν καὶ ⸆ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν.
1T6,15. Dt 10,17. Dn 2,47. 19,16.19. 14 ¦οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἀρ-
νίον νικήσει αὐτούς, ὅτι **κύριος κυρίων ἐστὶν** καὶ
19,14. **βασιλεὺς βασιλέων**, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ
1. Is 8,7. 15 ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. Καὶ ⸀λέγει μοι· **τὰ ὕδατα**
Jr 47,2; 51,13. ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι
12 s. 16 εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα
ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρ-

---

7 ⸉ ℵ*P* *1* *2329* *pm*; Th : *txt* *A*𝔐 *al* **8** ⸀-γειν ℵ𝔐*P* *1* *pl* vg sy; Th : *txt* *A* *pc* *gig* sy^{ph} sa Ir Hipp | ⸁-ασονται ℵ𝔐 *1* *pl*; T : *txt* *A* *P* | ⸂την γην 𝔐 *al* lat Prim | ⸄τα -ματα ℵ*P* *1* *pm* lat : *txt* *A*𝔐 *al* sy | ⸂²του βιβλιου 𝔐 *69* *al* | ⸄²και παρεστιν ℵ^{3} *1* *al* : (*sic*) καιπερ ἔστι(ν) Erasm : — vg **9** ⁚. HT^{8} (*non*^{4}) **10.11** ⁚, *et* ⁚². *H* **11** ⸀ουτος ℵ𝔐 *al* | ⸆ο ℵ *pc* **12** ⸀ουκ *A* **13** ⸆την ℵ*P* *1* *pm*; Th : *txt* *A*𝔐 *al* **15** ⸀ειπεν *A* lat Prim

νην, καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν ⸋καὶ γυ- Is 47,8 s.
μνήν⸌, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν 18,8.
κατακαύσουσιν [ἐν] πυρί· ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς 17
τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, Prv 21,1.
καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασι-
λείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι ⸀τελεσθήσονται οἱ 10,7.
λόγοι τοῦ θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ 18
πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βα- 18,10. Ps 2,2; 89,28.
σιλέων ⸆τῆς γῆς.

55 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαί- 18 10,1.
νοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, Ez 43,2.
καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. καὶ ἔκρα- 2 Is 21,9. Jr 51,8 14,8! Dn 4,27.
ξεν ⸂ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ⸃ λέγων· ἔπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν Is 13,21; 34,11.14.
ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον ⸀δαιμονίων Jr 50,39.
καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου ⸆ ⸋καὶ
φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου⸌ ⸆¹καὶ μεμισημ-
μένου, ⸂ὅτι ἐκ ⸂τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας⸃ 3 Jr 25,15.27; 51,7.
αὐτῆς ⸀πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι 14,8! Is 23,17. Nah 3,4.
τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς 15.
ἐπλούτησαν. Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν 4 Is 48,20; 52,11 Jr 50,8;
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· ⸀ἐξέλθατε ⸂ὁ λαός μου 51,6.9.45.
ἐξ αὐτῆς⸃, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις 1 T 5,22. 2 J 11. 2 K 6,17.
αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε·
ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐ- 5 Jr 51,9. Gn 18,20 s.
ρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ ἀδικήματα
αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν⸆, καὶ 6 2,23! 2 Th 1,6. Ps 137,8.
διπλώσατε ⸰τὰ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ Jr 50,15.29.
ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν· ὅσα 7 Is 40,2.
ἐδόξασεν ⸀αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον δότε Jr 50,29.

16 ⸋ *1 al* | [+ ***A*** 𝔎 *1 pl*; W : — ***ℵ P 046*** *pc*; T **17** ⸀-σθωσιν 𝔎 *al* **18** ⸆επι 𝔎 *al*
18,2 ⸂ισχ. φ. ℵ ***046*** *al* : εν φ. μεγαλη sy sa : εν ισχ. φ. μεγ. (1) *2060 al* gig Prim : εν ισχυι vg^{cl} : εν ισχυι φ. μεγαλη Hipp : *txt* ***A P*** *al* vg^{codd} | ⸀-ονων 𝔎 ***P*** *1 pl*; S | ⸆και μεμισημενου ***A*** *2080 al* gig | ⸋ ***A*** *al* | ⸆¹ κ. φυλ. παντ. θηριου ακαθ. ***A*** *2329 al* gig sa
3 ⸂3 4 1 2 5 6 ***P*** *1 pm* : 3—6 ***A*** vg^{codd} : 1 2 5 6 *1854* sy^{ph} Prim : 5 6 3 4 *C.* : (1—4 Zahn cj) : *txt* ℵ 𝔎 vg^{cl} sy^{h}; ([τ. οιν.] H) | ⸀-κεν (***P*** *1*) *2073 al* Hipp : πεποτικεν *2026 al* sy^{ph} : πεπτωκαν (-κασιν ℵ ***046***) 𝔖 ***046*** *al*; ℌ : *txt 1828 2329* lat **4** ⸀εξελθε ***C*** 𝔎 *al* | ⸂4 5 1—3 ***A*** 𝔎 *al*; h : 1—3 *1 al* : *txt* ℵ ***C P*** *al* **6** ⸆υμιν *1 pm* vg^{cl} | ⸰ ***A P 046*** *1 pm*; [H] : *txt* ℵ ***C*** *69 al* **7** ⸀εαυ- ℵ^{3} *1 2329 pm*; W : *txt* 𝔖 𝔎 ***P*** *al*; (αὐ- H)

Is 47,8. αὐτῇ βασανισμὸν □καὶ πένθος⸌. ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς λέγει ὅτι ⸀κάθημαι βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ
Is 47,9. Jr 50,31. 8 εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω· διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ
17,16. ⸀ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πέν-
Jr 50,34. θος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι
11,17; 15,8. 9 ἰσχυρὸς ○κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. καὶ ⸀κλαύ-
Ez 26,16; σουσιν καὶ κόψονται ἐπ' ⸁αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς
27,30.33.35. Ps 48,5–7. γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαν-
14,8! Is 23,17. 18. τες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως
10 αὐτῆς, ˈἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ τὸν φόβον
16. Ez 26,17. τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες· οὐαὶ οὐαί, ἡ
14,8! Dn 4,27. 17,18. Jr 51,8. πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι
Ez 27,36.31. 11 ⸂μιᾷ ὥρᾳ⸃ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ οἱ ἔμποροι τῆς
γῆς ⸂κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν⸃ ἐπ' ⸀αὐτήν, ὅτι τὸν
27,12 s. 22. 12 γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, ˈγόμον χρυσοῦ
καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ ⸀μαργαριτῶν
καὶ βυσσίνου καὶ ⸁πορφύρας καὶ σηρικοῦ καὶ κοκ-
κίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος
ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ⸀²ξύλου τιμιωτάτου
13 καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου, ˈκαὶ κιν-
νάμωμον □καὶ ἄμωμον⸌ καὶ θυμιάματα καὶ μύρον
καὶ λίβανον □²καὶ οἶνον⸌ καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν
Ez 27,13. καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ
14 ῥεδῶν καὶ σωμάτων˸, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. ⸂καὶ
ἡ ὀπώρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν
ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ
⸀ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι ⸉οὐ μὴ αὐτὰ⸊ ⸁εὑρή-
8. Ez 27,36.31. 15 σουσιν.⸃ οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ'
αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον
τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες,

---

7 □ 1* 2059 *al* | ⸀καθιω 046 *pc* : καθὼς 𝔎 *al* : *txt* 𝔖 P 1 *pm*
8 ⸀ωρα 69 *pc* Cypr | ○ A vg; [H] 9 ⸀-σονται ℵ A 1 *al*; Th : *txt*
C 𝔎 P *pm* | ⸁αυτη A 1 *pm*; h 10 ⸂μιαν ωραν A; h 11 κλαυ-
σουσι κ. -θησουσιν 𝔎 *al* vg Prim | ⸀αυτη (A) 𝔎 *al* : αυτους 046
12 ⸀-ιτας C P; h^db : -ιταις A; h^s1 : -ιτου 𝔎 1 *pl* vg; h^s2 S : *txt* ℵ *pc*
gig sy Prim | ⸁-υροῦ 𝔎 1 *pm*; S | ⸀²λιθου A vg 13 □ 𝔎 1 *pm*
vg^cl | □² 𝔎 *al* | ˸ —, comm 14 ⸂(*vs. in* 23 *transpon.* B. Weiss *cj*) |
⸀-λοντο ℵ *al*; T | ⸉ 3 1 2 C 𝔎 P *al*; W : *txt* ℵ A *al* | ⸁ευρης 𝔎 *al* :
-ρησεις 1 *al*

¦ λέγοντες· οὐαὶ °οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περι- 16 10.
βεβλημένη ⸀βύσσινον καὶ ⸁πορφυροῦν καὶ κόκκινον, 17,4.
καὶ κεχρυσωμένη °²ἐν ⸀²χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ
⸁²μαργαρίτῃ, ¦ ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος 17
πλοῦτος. καὶ πᾶς **κυβερνήτης** καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ ⸀τό- Is 23,14. Ez 27,27–29.
πον πλέων **καὶ ναῦται καὶ** ὅσοι **τὴν θάλασσαν**
ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν **ἔστησαν** ¦ καὶ ⸀ἔκραζον 18
βλέποντες τὸν ⸁καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέ- Is 34,10. 9. Ez 27,32.
γοντες· **τίς** ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; ¦ **καὶ** ⸀**ἔβα-** 19 Ez 27,30–34.
λον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ⸁**ἔκραζον**
κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες· οὐαὶ οὐαί,
ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ **ἐπλούτησαν πάντες** οἱ
ἔχοντες **τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς** τιμιότη- Ez 26,19.
τος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ **ἠρημώθη**. **Εὐφραίνου** 20 12,12. Dt 32,43. Is 44,23.
ἐπ' αὐτῇ, **οὐρανὲ** καὶ οἱ ἅγιοι ⸋καὶ οἱ⸌ ἀπόστολοι Jr 51,48.
καὶ οἱ προφῆται, ὅτι **ἔκρινεν** ὁ θεὸς τὸ κρίμα
ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ⸀ἰσχυρὸς 21 Mt 18,6.
λίθον ὡς ⸁μύλινον μέγαν, **καὶ ἔβαλεν εἰς** τὴν θά- Jr 51,63 s. 14,8! Dn 4,27.
λασσαν **λέγων**· **οὕτως** ὁρμήματι βληθήσεται Βα- Ez 26,11.
βυλὼν ἡ **μεγάλη** πόλις, **καὶ οὐ** μὴ **εὑρεθῇ ἔτι**. **καὶ** 22 Is 24,8. Ez 26,13.
φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ **μουσικῶν** καὶ αὐλητῶν καὶ
σαλπιστῶν **οὐ** μὴ **ἀκουσθῇ** ἐν σοὶ **ἔτι**, καὶ πᾶς
τεχνίτης ⸋πάσης τέχνης⸌ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι,
καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, ¦ **καὶ** 23 Jr 25,10; 7,34. 16,9.
φῶς λύχνου οὐ μὴ ⸀φάνῃ ἐν σοὶ ἔτι, **καὶ φωνὴ**
νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι·⸆ Mc 6,21!
°ὅτι [οἱ] **ἔμποροί** σου ἦσαν **οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς**, Is 23,8; 47,9.
ὅτι **ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου** ἐπλανήθησαν πάντα τὰ
ἔθνη, ¦ καὶ ἐν αὐτῇ ⸀αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων 24 6,10; 16,6; 17,6; 19,2.
εὑρέθη καὶ **πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς** γῆς. Mt 23,35.37 p. Jr 51,49.

---

16 °𝔐 *al* | ⸀βυσσον 𝔐 *al* | ⸁-ύραν *P al* | °² *A* 𝔐 *P al*; [H]. *txt* ℵ*C 1 pm* | ⸀²-σω ℵ *1 pm*; Th | ⸁²-ιταις 𝔐 *1 pl*; W : *txt* 𝔊 *P* Prim *17* ⸀ποντον *469* (mare Prim : lacum vg^cl, *sed* locum vg^codd) : των πλοιων *P*(*1*)*al* *18* ⸀-αξαν *ACP al*; H | ⸁τοπον *A* *1611* vg *19* ⸀επεβ- *A pc*; h | ⸁-αξαν *AC pc*; H *20* ⸋*C 1 al* gig vg^cl *21* ⸀-ρον *2059* (⸉ ℵ*) : — *A* sy | ⸁-ικον *C*; W : μυλον 𝔐 *P 1 pl*; T : λιθον ℵ : *txt A* lat *22* ⸋ℵ*A*; [H] *23* ⸀(φανῇ comm) | ⸆(*huc vs.* 14 B. Weiss *cj*) | °𝔐 *al* | [+ 𝔊 𝔐 *P 1 pl*; T : — *A*; W *24* ⸀αιματα 𝔐 *2059 pm*; T

19 ⸆Μετὰ ταῦτα ἤκουσα °ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου 56
πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων·
4,11! Tob 13,21. Ps 104,35. ἀλληλουϊά· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα ⸋καὶ ἡ
Ps 19,10; 119,137. 2 δύναμις⸌ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ˈὅτι ἀληθιναὶ καὶ
16,7. (6,10.) δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινεν τὴν
πόρνην τὴν μεγάλην ἥτις ἔφθειρεν τὴν γῆν
18,24. Dt 32,43. ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα
11,18. 2 Rg 9,7. τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς.
Ps 104,35. 3 ˈκαὶ δεύτερον εἴρηκαν· ἀλληλουϊά· καὶ ὁ καπνὸς
14,11. Is 34,10. 4 αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ
4,10! ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ
5,14! 6,1. Ps 47,9. τέσσερα ζῷα, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθη-
Ps 106,48. μένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες· ἀμὴν ἀλληλουϊά.
4,11! 5 ˈκαὶ φωνὴ ⸀ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα·
Ps 22,24; 134,1; 135,1. αἰνεῖτε τῷ θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐ-
Ps 115,13. τοῦ, ⸆οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ
μεγάλοι.
Dn 10,6. Ez 1,24; 43,2. 6 ˈΚαὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φω-
νὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυ-
4,11! Ps 104,35. Ps 93,1; 97,1; ρῶν, ⸀λεγόντων·
99,1. 11,17! ἀλληλουϊά, ὅτι ἐβασίλευσεν κύριος ὁ θεὸς
Ps 118,24. 7 °ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ⸀ἀγαλ- 57
Mt 5,12. λιῶμεν, καὶ ⸁δώσομεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν
21,2.9. Mt 22,2! E 5,32. ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοί-
8 μασεν ἑαυτήν, ˈκαὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάλη-
(17,4.) Ps 45,14s. ται βύσσινον λαμπρὸν ⸆καθαρόν· τὸ γὰρ βύσ-
14. Is 61,10. Mt 22,11 s. σινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν.
21,5; 14,13; 1,3! 9 ˈΚαὶ λέγει μοι· γράψον· μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον
L 13,29! Mt 22,2! ⸋τοῦ γάμου⸌ τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι·
22,8 s. 10 οὗτοι οἱ λόγοι ⸆ἀληθινοὶ τοῦ θεοῦ εἰσιν. καὶ ἔπεσα

---

1 ⸆και *1 pm* | °*1 al gig* sy Prim | ⸋Prim *5* ⸀εκ **ℵ P** *1 2059 pm*; T | ⸆και **A 𝔐** *1 pl*; W : *txt* **ℵ C I** *6* ⸀-ντες **𝔐** *al*; Wh : -ντας *1 al* : *txt* **A P** *al* | °**A** *1 al*; [H] *7* ⸀-ωμεθα **𝔐** *pm* | ⸁δωμεν **ℵ* 𝔐** *1 pm*; Th : *txt* **A** (**P** *al*) *8* ⸆και **𝔐** (*1 al*) *pm*
9 ⸋**ℵ* P** *1 al gig* | ⸆οι **A** *pc*; Wh

ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ.
καὶ λέγει μοι· ὅρα μή· σύνδουλός σού εἰμι καὶ — Act 10,26 s.
τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν — 1,2! J 5,39.
Ἰησοῦ· τῷ θεῷ προσκύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία — 1 P 1,11.
Ἰησοῦ ἐστιν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

6,2. Ez 1,1. Sap 18,15.

68 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵπ- 11 — 2 Mcc 3,25; 11,8.
πος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ⸂πιστὸς κα- — 1 K 10,18! 3,7! Ps 96,13.
λούμενος⸃ καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει — Is 11,4 s.
καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ⸆φλὸξ πυρός, 12 — 1,14. Dn 10,6.
καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, — (13,1.)
ἔχων ⸆¹ ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ — 2,17!
αὐτός, ¦ καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον ⸀βεβαμμένον 13 — Is 63,1 s.
αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ ⸀¹λόγος — J 1,1.
τοῦ θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα °τὰ ἐν τῷ οὐ- 14 — 17,14.
ρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυ- — 3; 4,4!
μένοι ⸂βύσσινον λευκὸν⸃ καθαρόν. καὶ ἐκ τοῦ στό- 15 — 2,12! Is 11,4. 2 Th 2,8.
ματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ⸆ὀξεῖα, ἵνα ἐν — 2,27! Ps 2,9.
αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς — L 19,27.
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ — 14,19 s. Joel 4,13.
οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντο- — Is 63,3. 11,17!
κράτορος. καὶ ἔχει ἐπὶ ⸂τὸ ἱμάτιον⸃ καὶ ἐπὶ τὸν 16
μηρὸν αὐτοῦ °ὄνομα γεγραμμένον· ΒΑΣΙΛΕΥΣ — Dt 10,17. Dn 2,47.
ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΩΝ. — 17,14. 1 T 6,15.
Καὶ εἶδον ⸀ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, 17
καὶ ἔκραξεν °ἐν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς — Ez 39,4.17–20.
ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι· δεῦτε — Mt 24,28.
συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ θεοῦ, ¦ ἵνα 18
φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων — 6,15.
καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν

---

11 ⸂καλ. π. 𝔐 *al* vg sy Ir Or; T : πιστ. *A P 1 pm*; S : *txt* ℵ; W (π. [κ.] H) *12* ⸆ως *A al* lat sy Ir; h | ⸆¹ ονοματα γεγραμμενα και 𝔐 *pm* sy *13* ⸀ρεραντισμ- *P 2329*; H^db : περιρεραμμ- ℵ* Ir; Th^ss : ερραμμ- Or^pt lat sy^h; h^s1 : ρεραμμ- *1611* (et h^s4 *cjj*) : *txt A* 𝔐 *1 pl*; h^s1 | ⸀¹(Λογ. H) *14* °! ℵ *A 046 1 al*; T | ⸂λευκοβυσσινον *1006 pc*; h *15* ⸆διστομος 𝔐 *pm* vg^cl sy^h *16* ⸂(τον ιππον Wellhausen *cj*) | ° *1778 2258 gig* vg *17* ⸀αλλον ℵ *pc* sy^h : — 𝔐 *al* : *txt A P 1 pm* lat | ° *A P 1 pm*; [H]

καθημένων ἐπ' ⸀αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευ-
θέρων τε καὶ δούλων ⸂καὶ μικρῶν⸃ καὶ μεγάλων.
Ps 2,2. 19 ¹Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς
11,7! καὶ τὰ στρατεύματα ⸀αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι
17,12—14; 16,14.16. °τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου
13,1. 20 καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη 59
16,13! 2 Th 2,8. τὸ θηρίον καὶ ⸂μετ' αὐτοῦ: ὁ⸃ ψευδοπροφήτης ὁ
13,13 s! ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνη-
13,16! σεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ
Nu 16,33. 17,11. τοὺς προσκυνοῦντας ⸄τῇ εἰκόνι⸅ αὐτοῦ· ζῶντες ἐβλή-
Dn 7,11.26. 14,10! Is 30,33. θησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς ⸂²τῆς καιο-
21 μένης⸃ ἐν θείῳ. καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν
τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ
Ez 39,17.20. ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ
ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.
20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ- 60
9,1.11! Jd 6! ρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἅλυσιν
2 μεγάλην ⸂ἐπὶ τὴν χεῖρα⸃ αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησεν
12,9. Gn 3,1. Zch 3,1. τὸν δράκοντα, ⸂ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος⸃, ⸀ὅς ἐστιν ⸆Διάβο-
λος καὶ: °ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη,
9,11! 3 ¹καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν
13,14! 2 Th 2,9 s. καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ ⸀πλανήσῃ
°ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· ⸆μετὰ
4 ταῦτα δεῖ ⸉λυθῆναι αὐτὸν⸊ μικρὸν χρόνον. Καὶ 61
Dn 7,9.22.27. Mt 19,28! εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα
1 K 6,2. 6,9! ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων
διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ
13,16! τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα
ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ

---

18 ⸀αυτοις ℵ pc : αυτους A pc; 𝔍 | ⸂μικρ. 1611 pc : μ. τε 𝔎 al : txt ℌ P 1 pm *19* ⸀αυτου A pc; W | ° P 1 pm; δ : txt ℌ 046 al *20* ⸂3 1 2 𝔎 al; S : 3 1—3 P; h (et :,) : οι μετ αυτου, ο A pc : txt ℵ (1) pm | ⸄την εικονα ℵ* pc | ⸂² την -νην 𝔎 1 pl; S *20,1* ⸂εν τη χειρι ℵ pc *2* ⸂τον οφιν τον -ον ℌ 𝔎 P 1 pl; h : txt A pc | ⸀ὁ ℵ pc; T | ⸆ο ℵ al; T | : και O H | ° 𝔎 1 pm; S : txt ℌ 046 al *3* ⸀πλανα 𝔎 al | ° 1 al | ⸆και 1 pm vg^{cl} | ⸉ ℵ 1 pm; T : txt A 𝔎 al

ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ ⸆ χίλια R 5,17.
62 ἔτη. ⸋⸆ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελε- 5 1 K 15,23
σθῇ τὰ χίλια ἔτη. ⸌ Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη.
¹ μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει 6 1,3
τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει
ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται **ἱερεῖς τοῦ θεοῦ** καὶ τοῦ Χρι- 5,10! Is 61,6.
στοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ' αὐτοῦ [τὰ] χίλια ἔτη.
63 Καὶ ⸀ὅταν τελεσθῇ⸁ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται 7
ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, ¹ καὶ ἐξελεύσε- 8
ται πλανῆσαι τὰ ἔθνη ⸰ τὰ **ἐν ταῖς τέσσαρσιν** Ez 7,2. 13,13 s!
γωνίαις τῆς γῆς, **τὸν** Γὼγ καὶ ⸆ Μαγώγ, ⸆ συναγα- Ez 38,2.9.15.
γεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐ-
τῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν 9
ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ⸀ἐκύκλευσαν τὴν παρ- Hab 1,6 Lxx. Jr 11,15; 12,7.
εμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν **τὴν ἠγαπη-** Ps 87,2; 78,68.
μένην· **καὶ κατέβη πῦρ** ⸆ **ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέ-** 2 Rg 1,10.12. Zch 12,9.
φαγεν αὐτούς· καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς 10 Gn 19,24.
ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ **πυρὸς καὶ** ⸆ **θείου**, ὅπου Ez 38,22. 14,10!
⸰ καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βα- 16,13!
σανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.
64 **Καὶ εἶδον θρόνον** μέγαν λευκὸν καὶ τὸν **καθή-** 11 Is 6,1. Dn 7,9. (Mt 25,31–46.)
μενον ⸀ἐπ' αὐτόν⸁ οὗ **ἀπὸ** ⸰ **τοῦ προσώπου ἔφυγεν** 16,20!; 21,1. Ps 114,7.3.
ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ **τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς**. 2 P 3,7.10.12. 12,8. Dn 2,35.
¹ καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς 12
μικρούς, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, **καὶ βιβλία** Dn 7,10.
⸀**ἠνοίχθησαν**· καὶ ἄλλο **βιβλίον** ἠνοίχθη, ὅ ἐστιν **τῆς** Jr 17,10.
ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμέ- Ps 28,4; 62,13. 3,5! Ps 69,29.
νων ἐν τοῖς βιβλίοις **κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν**. καὶ 13 2,23! Prv 24,12. J 5,28 s.
ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ,
καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ⸀ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς

---

4 ⸆ τα 𝔐 *al* *5* ⸋ ℵ *al* sy | ⸆ και 𝔐 *1 pm*; h : *txt* *A* lat *6* [+ ℵ 046 *al*; T : — *A* 𝔐 *1 pm*; W *7* ⸀ μετα 𝔐 *al* *8* ⸰ ℵ *al* | ⸆ τον 𝔐 *al* | ⸆ και ℵ *al* *gig* vg *9* ⸀ -λωσαν ℵ *1 pm* : *txt* *A* 𝔐 *al* | ⸆ απο του θεου *P* (*1*) *al* vg sy^h^ (⸉ 𝔐 *al* *gig* sy^ph^); h : *txt* *A* *al* Prim *10* ⸆ του ℵ *al*; Th | ⸰ ℵ *1 pm* *11* ⸀ επ αυτου *A* *1 pc*; ℌ : επανω αυτου ℵ *pc* : *txt* 𝔐 *P pm* | ⸰ 𝔐 *1 pl*; 𝔖 : *txt* ℌ *P* 2329 *12* ⸀ ηνοιξαν 𝔐 *al*; s *13* ⸀ -κεν *A pc*

τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος **κατὰ τὰ**
21,4. 1 K 15,26.54 s. 14 **ἔργα** ⸀**αὐτῶν**. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθη-
Is 25,8. 14,10! 2,11! σαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. ⸋οὗτος ὁ θάνατος
15 ὁ δεύτερός ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός.⸌ καὶ εἴ τις
3,5! Ps 69,29. Is 4,3. 14,10! οὐχ **εὑρέθη ἐν** ⸂**τῇ** **βίβλῳ**⸃ **τῆς ζωῆς γεγραμμένος**,
ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

Is 65,17; 66,22. 2 P 3,13. 20,11. **21** Καὶ εἶδον **οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν**· ὁ γὰρ 65
πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ
Is 52,1. Mt 4,5! H 11,10.16! 2 θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ **τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν**
G 4,26! Is 61,10. **Ἰερουσαλὴμ** καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ
9 s; 19,7 s! οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἡτοιμασμένην **ὡς νύμφην**
3 **κεκοσμημένην** τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς
13,6. Zch 2,14. μεγάλης ἐκ τοῦ ⸀θρόνου λεγούσης· **ἰδοὺ ἡ σκηνὴ**
Ez 37,27. (2 Chr 6,18.) τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων⸇, **καὶ σκηνώσει μετ᾽**
J 1,14. 2 K 6,16. **αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ** ⸀**λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ** αὐτὸς
Is 8,8. 7,17; 20,14. 4 ὁ θεὸς ⸉**μετ᾽ αὐτῶν ἔσται**⸊⸆,⸋ **καὶ ἐξαλείψει** ⸆**πᾶν δά-**
Is 25,8; 35,10; 65,19.17. **κρυον** ⸀**ἐκ** τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ⸰ὁ θάνατος
Jr 31,16. E 4,31. οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε **πένθος** οὔτε **κραυγὴ** οὔτε πό-
Is 6,1; 43,19. 5 νος οὐκ ἔσται ἔτι· ⸰²ὅτι **τὰ πρῶτα** ⸀ἀπῆλθαν. καὶ 66
Ps 47,9. 19,9! εἶπεν ὁ **καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ**· **ἰδοὺ καινὰ**
2 K 5,17! 22,6. **ποιῶ πάντα**. καὶ λέγει⸆· γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ
(1,1.) 16,17. 6 λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί εἰσιν. καὶ εἶπέν μοι·
1,8! Is 55,1. ⸀γέγοναν⸇. ἐγὼ ⸆τὸ ἄλφα καὶ τὸ ⸀ὦ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ
Zch 14,8. 22,17. J 7,37. τέλος. ἐγὼ **τῷ διψῶντι** δώσω ⸆ἐκ τῆς πηγῆς **τοῦ**
2,7. 2 Sm 7,14. 7 **ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν**. ὁ νικῶν ⸀κληρονομήσει
Ps 89,27 s. Zch 8,8. ταῦτα, καὶ ἔσομαι ⸀**αὐτῷ θεὸς καὶ** ⸂**αὐτὸς ἔσται**
2 T 1,7. 8 **μοι υἱός**⸃. τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις ⸆καὶ ἐβδε-
22,15. R 1,28! λυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις καὶ φαρ-

---

13 ⸀*αυτου* ***𝔐** al*   **14** ⸋ *1 al*   **15** ⸂ *τω βιβλιω* ***𝔐** al*
21,3 ⸀*ουρανου* ***𝔐P** pl gig* sy; S : *txt* 𝔖 lat Ir[lat] | ⸇. W | ⸀*λαος* ***𝔐P** al* lat sy; Wh : *txt* 𝔖 *1 pm* Ir | ⸉ ***ℵP** 1 pm*; T : *txt* ***A𝔐** al* Ir | ⸆*αυτων θεος* ***A** 2329 al* (⸉ ***P** al*) vg sy Ir; Wh : *txt* ***ℵ𝔐** 1 al*   **4** ⸆*ο θεος* ***A** 1 al* vg Tert : *απ αυτων* ***𝔐** al* | ⸀*απο* ***𝔐P** 1 pl*; h : *txt* 𝔖 | ⸰ ***ℵ** pc* Ir[arm]; T | ⸰² ***AP** al*; ℌ | ⸀*-θεν* ***ℵ𝔐** al*; h : *txt* ***AP** 1 pm*   **5** ⸆*μοι* ***ℵP** 1 pm* vg[cl]; h : *txt* ***A𝔐** al* vg[codd] sy Ir   **6** ⸀*-να* ***ℵ*𝔐P** 1 pl*; S (*et* ⸇—. comm) : *txt* ***ℵ**[a]**A** pc* Ir | ⸆*ειμι* ***A** al* lat; W | ⸀(⸀Ω H : ω T : ὠ W) | ⸆*αυτω* ***𝔐** al*; T   **7** ⸀*δωσω αυτω* ***𝔐** al* | ⸀*αυτων* ***A** 1 pm*; W *et* ⸂*-τοι εσονται μ. υιοι 1 pm*   **8** ⸆*και αμαρτωλοις* ***𝔐** pm* sy

μακοῖς καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς ψευδέ-
σιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ **καιομένῃ** E 5,5 s! 14,10! Is 30,33.
πυρὶ καὶ θείῳ, *ὅ ἐστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.* 2,11!
67 *Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν* 9
ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας⸇, ⸂*τῶν γεμόντων*⸃ ⸋*τῶν* **ἑπτὰ** 15,1.6 s. Lv 26,21.
πληγῶν *τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ᾽ ἐμοῦ*
λέγων· δεῦρο, δείξω σοι ⸉*τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα* 19,7.
τοῦ ἀρνίου⸊. **καὶ ἀπήνεγκέν με** *ἐν πνεύματι ἐπὶ* 10 Ez 40,2.
ὄρος μέγα καὶ **ὑψηλόν, καὶ** *ἔδειξέν μοι* **τὴν πόλιν**⸆ Is 52,1. Mt 4,5! 3. 2.
τὴν ἁγίαν *Ἰερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐ-*
ρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ¹*ἔχουσαν* **τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ**· 11 8.23. Is 58,8; 60,1.2.19.
ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ
ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι· ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ 12
ὑψηλόν, ἔχουσα **πυλῶνας** *δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς* Ez 48,31–35.
πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ **ὀνόματα** *ἐπιγε-* Ex 28,21; 39,14.
γραμμένα, ἅ ἐστιν⸆ **τῶν** *δώδεκα* **φυλῶν υἱῶν** *Ἰσραήλ.*
¹**ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ** *βορρᾶ* **πυ-** 13 L 13,29.
λῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ ⸉**νότου πυλῶνες τρεῖς, καὶ**
ἀπὸ δυσμῶν⸊ **πυλῶνες τρεῖς.** *καὶ τὸ τεῖχος τῆς* 14
πόλεως ⸀*ἔχων θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν* E 2,20. H 11,10.
δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρ-
νίου. Καὶ ὁ λαλῶν μετ᾽ ἐμοῦ εἶχεν **μέτρον κά-** 15 Ez 40,3.5. Zch 2,6. 11,1.
λαμον *χρυσοῦν, ἵνα* ⸀*μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς*
πυλῶνας αὐτῆς ⸋*καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς*⸌. *καὶ ἡ πόλις* 16
τετράγωνος *κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον*⸆*τὸ* Ez 43,16.
πλάτος. καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ
ἐπὶ ⸀*σταδίων δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ τὸ* Ez 48,16 s.
πλάτος ⸋*καὶ τὸ ὕψος*⸌ *αὐτῆς ἴσα ἐστίν.* **καὶ ἐμέτρη-** 17
σεν τὸ τεῖχος *αὐτῆς ἑκατὸν τεσσεράκοντα τεσσά-*
ρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν ἀγγέλου.
¹**καὶ** ⸀*ἡ* ⸀**ἐνδώμησις τοῦ τείχους** *αὐτῆς* **ἴασπις**, *καὶ* 18 1 K 3,12.

---

9 ⸇ —, T | ⸂*γεμουσας* 𝔎 *al* : *τας γ-ουσας 1 pc*; W : *txt* 𝔋 *P al* | ⸋ 𝔎 *al* | ⸉ 3 4 1 2 5 6 𝔎 : 1 2 5 6 3 4 *1 pm* : 1 2 5 6 *1852* : 3–6 *2055* : *txt* 𝔋 *P al* **10** ⸆*την μεγαλην 1 pm* **12** ⸆*τα* (— 𝔎 *al*) *ονοματα* *A*(𝔎 *al*) vg sy **13** ⸉*δυσμ- . . . νοτ- A* (*1*) *pc*; W **14** ⸀*εχον* ℵ[c] *pm*; W **15** ⸀*-σει* 𝔓⁴⁷ *104*; h[a] | ⸋ 𝔎 *al* **16** ⸆*και A al* lat sy; W | ⸀*-διους* *A* 𝔎 *al*; Wh | ⸋ *2329* **18** ⸀*ἦν* ℵ* : *ην η* 𝔎 *1 pl* vg : *txt A P gig* sy | ⸀ (*rectius*) *-δομ-* 𝔎 *1 pm*; S

ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ.
Is 54,11 s. 19 |ᵀοἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ
τιμίῳ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις,
Tob 13,20. ὁ δεύτερος σάπφιρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέ-
20 ταρτος σμάραγδος, | ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος
σάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλ-
λος, ὁ ἔνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος,
ὁ ἑνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ⸀ἀμέθυστος.
22,2. 21 |καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται· ἀνὰ
εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου.
καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς
7,15! 22 ὕαλος διαυγής. Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ·
11,17! ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ᵀναὸς αὐτῆς
23 ἐστιν, καὶ τὸ ἀρνίον. καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν
Is 24,23. ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν ᵀ
Is 60,1.19 s. 11; 22,5. ⸂αὐτῇ· ἡ γὰρ⸃ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ
Is 60,3.5. 24 ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. καὶ περιπατήσουσιν
Ps 89,28; 138,4. τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς
Is 60,11. 25 γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν ᵀαὐτῶν εἰς αὐτήν· καὶ οἱ
22,5. Zch 14,7. πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νὺξ γὰρ
26 οὐκ ἔσται ἐκεῖ· καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν
Is 52,1. 2 P 3,13. 27 τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήνᵀ. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ
20,15. Ph 4,3. εἰς αὐτὴν πᾶν κοινὸν καὶ ⸂[ὁ] ποιῶν⸃ βδέλυγμα καὶ
2 T 2,19. Is 4,3. 3,5! Ps 69,29. ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς
Ez 47,1.7. 22 τοῦ ἀρνίου. Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ᵀὕδατος 88
Zch 14,8. Joel 4,18. ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ
J 15,26. 2 τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου⁚. ἐν μέσῳ
21,21. Ez 47,12. τῆς πλατείας αὐτῆς⁚² καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν
2,7. Gn 2,9; 3,22. PsSal 14,3. καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς ⸀ποιοῦν καρποὺς δώδεκα,
κατὰ μῆνα ἕκαστον ⸁ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ,

---

19 ᵀκαι ℵ* 1 pm vg^cl sy *20* ⸀-υσος ℜ 1 pm *22* ᵀο A pc; W *23* ᵀεν ℵ² al | ⸂·αυτη γαρ η ℜ al *24* ᵀκαι (+ την 104 pc) τιμην ℜ al vg sy *26* ᵀινα εισελθωσιν ℜ al *27* ⸂ο π. ℵ* ℜ al; T : ποιων A pc; W : ποιουν P 046 1 pm *22,1* ᵀκαθαρον 2059 (ʃ 1) pm *1.2* ⁚ — . et ⁚² · H *2* ⸀ποιων A; Th | ⸁-διδους ℵ ℜ pm; Th : (*rectius*) -διδον 1006 pc : txt A al

καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. Jr 8,17.
¹καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ⸀ἔτι. καὶ ὁ θρόνος 3 Zch 14,11. 3,21.
τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ R 1,9!
δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ, ¹καὶ ὄψονται 4 Ps 17,15; 42,3. Mt 5,8!
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν 14,1!
μετώπων αὐτῶν. καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ⸀ἔτι, καὶ ⸂οὐκ 5 21,25. Is 60,19.
ἔχουσιν⸃ χρείαν °φωτὸς λύχνου καὶ ⸁φωτὸς ἡλίου, Ps 139,12.
ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτίσει °²ἐπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύ- 5,10. Dn 7,18.27.
σουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

69 Καὶ ⸀εἶπέν μοι· οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀλη- 6 21,5; 19,9! 11.
θινοί, καὶ °ὁ κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν Nu 27,16.
προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι 1 K 14,32. 1,1! Dn 2,28.
70 τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει⁚. καὶ⁚ 7 Is 40,10.
ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ⁚. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους 3,11! 1,3!
τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.
Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ ⸉ἀκούων καὶ βλέπων⸊ ταῦτα. καὶ 8 1 J 1,1.3.
ὅτε ἤκουσα καὶ ⸀ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπρο- 19,10.
σθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι
ταῦτα. καὶ λέγει μοι· ὅρα μή· σύνδουλός σού εἰμι 9
καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν °καὶ τῶν τη-
ρούντων τοὺς λόγους ⸆τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ θεῷ
71 προσκύνησον. Καὶ λέγει μοι· μὴ σφραγίσῃς 10 (10,4.) (Dn 8,26; 12,4.)
τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· 1,3.
ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω 11 Dn 12,10.
ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ⸀ῥυπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος Is 56,1.
⸂δικαιοσύνην ποιησάτω⸃ ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω 3,11! Is 40,10.
ἔτι. ⁚Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' 12 Ps 28,4; 62,13.
ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ⸀ἐστὶν αὐ- 2,23! Jr 17,10. Prv 24,12.
τοῦ. ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ ⸀ὦ, °ὁ πρῶτος καὶ °ὁ 13 1,8! 17! Is 44,6; 48,12. H 13,8.

---

3 ⸀εκει *1 pm* : — ℵ* : *txt* A𝔎 *Pal* latsy *5* ⸀εκει *1 pm* : — 𝔎 : *txt* 𝔖 *Pal* latsy | ⸂ουχ εξουσιν *A gig* vg sy | ° 𝔎 *P(1) pl*; s : *txt* 𝔖 *pc gig* vg sy | ⸁φως *A Pal*; H | °² 𝔎 *P 1 pl*; [H] *6* ⸀λεγει 𝔎 *al* | ° 𝔎 *P 1 pl*; h *6.7* ⁚ *ter* · H *8* ⸉ ℵ *(1) pm*; T : *txt* A𝔎 *al* vg sy | ⸀-επον *A (2329)*; Wh : ειδον 𝔎 *al* *9* ° *1 al* Prim | ⸆της προφητειας *2020* vg^cl Prim *11* ⸀ρυπαρευθητω 𝔎 *pm*; h | ⸂δικαιωθητω *2020 pc* vg^cl epist Lugd *apud* Eus *12.13* ⁚ — *et* (*p.* 657) ⁚². — H *12* ⸀εσται 𝔎 (⸉ *1 pm*) *pl* *13* ⸀(Ὦ H : ω T : ὢ W) | ° *bis* A *2053*; h

1,8! 7,14. Gn 49,11. 14 ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος⁚². μακάριοι οἱ ⸀πλύ-
νοντες τὰς στολὰς αὐτῶν⸀, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία
Gn 2,9; 3,22. αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν
E 5,5! R 1,28! 21,8.27. Ph 3,2. 15 εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ
φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ
εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ⸉φιλῶν καὶ ποιῶν⸊ ψεῦδος.
1,1. R 1,3. 16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρ-
Is 11,1.10. 5,5. L 1,78. τυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ⸀ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγώ
Nu 24,17. (Is 14,12.) εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυίδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμ-
2,28. 2 P 1,19. πρὸς ὁ ⸁πρωϊνός.
R 8,23. J 7,37. 17 Καὶ °τὸ πνεῦμα καὶ °ἡ νύμφη λέγουσιν· ἔρχου.
21,6. Is 55,1. Zch 14,8. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· ἔρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρ-
χέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.
Dt 4,2; 13,1; 29,19. 18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους 78
τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἐάν τις
15,1.6. ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ⸀ὁ θεὸς ἐπ' αὐτὸν⸀ τὰς
19 ⸆πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· καὶ
ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς
προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐ-
Gn 2,9; 3,22. τοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ °ἐκ τῆς πόλεως
τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.
3,11! 1 K 11,26; 16,22. 20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναί, ἔρχομαι ταχύ.
°Ἀμήν, ἔρχου κύριε Ἰησοῦ⸆⁚.

2 Th 3,18. R 16,24. 21 ⸋Ἡ χάρις τοῦ κυρίου⸆ Ἰησοῦ⸆⸌ μετὰ ⸀πάντων.⸆²

---

13 ⁚² *v. p.* 656 **14** ⸀*ποιουντες τας εντολας αυτου* 𝔐 *1pl gig* sy Tert Cypr; ⸋ : *txt* 𝔖 *pc* vg **15** ⸉ ℵ *al gig*; T **16** ⸀*εν* **A** *al*; Wh : — *1 pm* : *txt* ℵ𝔐 *pc* | ⸁*προι-* **A**; W **17** ° *bis* ℵ; h **18** ⸀3 4 1 2 ℵ *pm*; T : 1 2 **A*** : *txt* 𝔐 *al* | ⸆*επτα* 𝔐 *pm*; s **19** ° **A** **20** ° ℵ *pc gig* syᵖʰ | ⸆ *Χριστε* ℵ³ *2329 pm* | ⁚ — . *2329.*, *v. vs.* 21 **21** ⸆*ημων 2067 gig* vg sy bo | ⸆ *Χριστου* 𝔐 *pl* vg sy; [H] : *txt* 𝔖 | ⸀*των αγιων* ℵ *gig*; H : *παντ. τ. αγ.* 𝔐 *pm* sy; S : *π. υμων* vgᶜˡ (*inde* Erasm?) : *των αγ. σου et* ⸋ *2329.* : *txt* **A** vgᶜᵒᵈᵈ | ⸆² *αμην.* ℵ𝔐 *2329 pl* vg sy sa; S : *txt* **A** *pc gig*

Index locorum,

qui in Novo Testamento ex Vetere citati (*) vel allegati et in editione nostra crassioribus typis impressi sunt.

Verzeichnis

der im griech. N. T. fettgedruckten Stellen aus dem A. T. Die mit * bezeichneten Stellen sind ausdrückliche Anführungen.

Genesis:

1,11.12: H 6,7.
26.27: Kol 3,10.
27 : *Mt 19,4. Mc 10,6. Jc 3,9.
2,2 : H 4, *4. 10.
7 : 1 K 15, *45. 47.
9 : Apc 2,7; 22,2. 14. 19.
24 : *Mt 19,5. *Mc 10,7.8. *1 K 6,16. E 5,31.
3,1 : Apc 12,9; 20,2.
4.13 : 2 K 11,3.
14.15: Apc 12,9.
17.18: H 6,8.
22.24: Apc 2,7; 22,2.14.19.
4,4 : H 11,4.
10 : Jc 5,4. Apc 6,10.
5,24 : H 11,5.
7,7 : Mt 24,38. L 17,27.
12,1 : Act 7,3. H 11,8.
3 : G 3,8.
4 : H 11,8.
7 : Act 7,5. *G 3,16.
13,15 : Act 7,5. *G 3,16.
14,17-20: H 7,1-10.
19.22: Apc 10,6.
15,5 : *R 4,18. H 11,12.
6 : R 4, *3. 9. 22. 23. G 3,6. Jc 2,23.
: L 1,18.
15,12 : Apc 11,11.
13.14: Act 7,6.7.
16 : 1 Th 2,16.
18 : Apc 9,14; 16,12.
17,5 : *R 4,17.
7 : L 1,55. *G 3,16.
8 : Act 7,5.45.
10 : Act 7,8. R 4,11.
19 : L 1,13.
18,10.14: *R 9,9.
12 : 1 P 3,6.
14 : Mt 19,26. Mc 10,27. Lc 1,37.
18 : L 1,55. *G 3,8.
19,15.24.25: L 17,29.
24 : Apc 14,10; 20,10.
26 : L 17,31.
28 : Apc 9,2.
21,4 : Act 7,8.
10.12: *G 4,30.
12 : R 9,7. *H 11,18.
22,1 ss. : H 11,17.
2 : Mt 3,17.
9.10.12: Jc 2,21.
16.17: L 1,73. *H 6,13.14.
17 : L 1,55. H 11,12.
18 : *Act 3,25. *G 3,16.
23,4 : H 11,9.13.
16.17: Act 7,16.
25,23 : *R 9,12.

Genesis:

25, 33. 34 : H 12, 16.
28, 15 : H 13, 5.
30, 13 : L 1, 48.
32, 13 : H 11, 12.
37, 11. 28 : Act 7, 9.
39, 1. 2. 21 : Act 7, 9.
21 : Act 7, 10.
41, 38-45 : Act 7, 10.
54 : Act 7, 11.
55 : J 2, 5.
42, 2 : Act 7, 12.
5 : Act 7, 11.
45, 1 : Act 7, 13.
46, 6 : Act 7, 15.
27 : Act 7, 14.
47, 9 : H 11, 13.
31 : H 11, 21.
48, 4 : Act 7, 5. 45.
49, 9. 10 : Apc 5, 5.
11 : Apc 7, 14; 22, 14.
33 : Act 7, 15.
50, 13 : Act 7, 16.

Exodus.

1, 5-8 : Act 7, 14-18.
10. 11. 22 : Act 7, 19.
2, 2 : Act 7, 20. H 11, 23.
5. 10 : Act 7, 21.
11 : Act 7, 23. H 11, 24.
12 : Act 7, 24.
14. 15. 22 : Act 7, 27-29. 35.
22 : Act 7, 6.
24 : Act 7, 34.
3, 2 : Act 7, 30.
5 : Act 7, 33.
6 : *Mt 22, 32. *Mc 12, 26 *L 20, 37. Act 3, 13; 7, 32
12 : Act 7, 7; 18, 10. [16, 5.
14 : Apc 1, 4. 8; 4, 8; 11, 17;
4, 19 : Act 7, 34.
21 : R 9, 18.
6, 1. 6 : Act 13, 17.

Exodus:

7, 3 : Act 7, 36. R 9, 18.
17. 21 : Apc 11, 6; 16, 3.
19-24 : Apc 16, 4.
20. 21 : Apc 8, 8.
8, 3 : Apc 16, 13.
9, 10. 11 : Apc 16, 2.
12 LXX : Mt 27, 10. R 9, 18.
16 : *R 9, 17.
23-26 : Apc 8, 7; 11, 19; 16, 21.
10, 12. 15 : Apc 9, 3.
21 : Apc 16, 10.
12, 12. 13 : H 11, 28.
21 : 1 K 5, 7.
40 : Act 7, 6.
46 : *J 19, 36.
13, 2. 12. 15 : L 2, 23.
12 : L 1, 35.
14, 4. 17 : R 9, 18.
8 : Act 13, 17.
15, 1. 11 : Apc 15, 3.
16, 4. 13—15 : J 6, 31.
7. 10 : 2 K 3, 18.
18 : *2 K 8, 15.
17, 1 ss. : H 3, 16.
18, 3. 4 : Act 7, 29.
19, 5 : Tt 2, 14.
6 : 1 P 2, 9. Apc 1, 6; 5, 10.
12-19 : H 12, 18. 20.
16. 24 : Apc 4, 1. 5; 8, 5; 11, 19; 16, 18.
18 : Apc 9, 2. [10, 6; 14, 7.
20, 11 : Act 4, 24; 14, 15. Apc
12 : *Mt 15, 4. *Mc 7, 10. *E 6, 2.
12-16 : *Mt 19, 18. 19. *Mc 10, 19. *L 18, 20.
13 : *Mt 5, 21.
13. 14 : Jc 2, 11.
13-17 : *R 13, 9.
14 : *Mt 5, 27.
17 : *R 7, 7.
21, 12 : Mt 5, 21.
17 : *Mt 15, 4. *Mc 7, 10.

Exodus:

21,24.25: *Mt 5,38.
22,27 : Act 23,5.
23,20 : *Mt 11,10. *Mc 1,2. *L 7,27.
24,6-8 : *H 9,20.
8 : Mt 26,28. Mc 14,24. L 22,20. 1 K 11,25. H 10,29.
12 : 2 K 3,3.
17 : 2 K 3,18.
25,40 : Act 7,44. *H 8,5.
27,21 : Act 7,44.
28,21 : Apc 21,12.
29,18 : E 5,2. Ph 4,18.
32,1-6 : Act 7,40.41.
6 : *1 K 10,7.
23 : Act 7,40.
32.33: Apc 3,5.
33,3 : Act 7,51.
19 : *R 9,15.
34,10 : Apc 15,3.
29-35 : 2 K 3,7-16.
40,34 : Apc 15,5.8.

Leviticus:

5,11 : L 2,24.
11,44 : *1 P 1,16.
12,1 ss. : L 2,22.
8 : L 2,24.
13,49. / 14,2-32 : *Mt 8,4. Mc 1,44. *L 5,14; 17,14.
16,2.12 : H 6,19.
12 : Apc 8,5.
27 : H 13,11.13.
18,5 : L 10,28. R 10,5. G 3,12.
19,2 : *1 P 1,16.
12 : *Mt 5,33.
13 : Jc 5,4.
18 : *Mt 5,43; *19,19; *22,39. *Mc 12,31. *L 10,27. *R 13,9. *G 5,14. Jc 2,8.
23,29 : Act 3,23.
24,5-9 : Mt 12,4. Mc 2,26. L 6,4.

24,19.20: *Mt 5,38.
26,11.12: *2 K 6,16.
21 : Apc 15,1.6.8; 21 9.
41 : Act 7,51.
42 : L 1,72.

Numeri:

6,3 : L 1,15.
9-20 : Act 21,26.
10 : L 2,24.
9,12 : *J 19,36.
11,4.34 : 1 K 10,6.
12,7 LXX: H 3,2.5.6.
14,3 : Act 7,39.
16 : 1 K 10,5.
22.23: H 3,18.
29 : H 3,17.
33 : Act 7,36.
16,5 : 2 T 2,19.
17,2.3 : H 12,3.
24,6 LXX: H 8,2.
25,1.2 : Apc 2,14.20.
27,14 : Act 7,51.
17 : Mt 9,36. Mc 6,34.
30,3 : *Mt 5,33.
31,16 : Apc 2,14.

Deuteronomium:

1,7 : Apc 9,14; 16,12.
31 : Act 13,18.
2,5 : Act 7,5.
4,2 : Apc 22,18.
24 : H 12,29.
35 : Mc 12,32.
5,16 : *Mt 15,4. *Mc 7,10. *E 6,2.
16.20: *Mt 19,18.19. *Mc 10,19. *L 18,20.
17.18: *Jc 2,11.
17-21: *R 13,9.
18[21]: *R 7,7.

Deuteronomium:

6, 4. 5 : *Mc 12, 29. 30. 32.
5 : *Mt 22, 37. *L 10, 27.
13 : *Mt 4, 10. *L 4, 8.
16 : *Mt 4, 7. *L 4, 12.
7, 1 : Act 13, 19.
8, 3 : *Mt 4, 4. *L 4, 4.
9, 3 : H 12, 29.
4 : *R 10, 6.
19 : *H 12, 21.
26 LXX: Ap 15, 3.
10, 17 : Act 10, 34. G 2, 6. Apc 17, 14; 19, 16.
22 : Act 7, 14.
11, 14 : Jc 5, 7.
13, 1 : Apc 22, 18.
2-4 : Mt 24, 24. Mc 13, 22.
14, 2 : Tt 2, 14.
17, 6 : H 10, 28.
7 : 1 K 5, 13.
18, 13 : Mt 5, 48.
15. 19: *Act 3, 22. 23; *7, 37.
19, 15 : Mt 18, 16. 2 K 13, 1. 1 T 5, 19.
19 : 1 K 5, 13.
21, 22 : Act 5, 30; 10, 39.
23 : *G 3, 13.
22, 21. 24: 1 K 5, 13.
23, 22 : Mt 5, 33.
24, 1 : *Mt 5, 31; *19, 7. *Mc 10, 4.
7 : 1 K 5, 13.
14. 15: Jc 5, 4.
25, 4 : *1 K 9, 9. *1 T 5, 18.
5. 6 : *Mt 22, 24. *Mc 12, 19. *L 20, 28.
27, 26 : *G 3, 10.
28, 35 : Apc 16, 2.
49 : *1 K 14, 21.
29, 3 : *R 11, 8.
18 : Act 8, 23. H 12, 15.
19 : Apc 22, 18.
28 : Apc 10, 7.

30, 4 : Mt 24, 31. Mc 13, 27.
12. 13: *R 10, 6.
14. 15: *R 10, 8. 9.
31, 6. 8 : *H 13, 5.
32, 4 : Apc 15, 3.
5 LXX: Ph 2, 15.
17 : 1 K 10, 20.
21 : *R 10, 19; 11, 11. 1 K 10, 22.
35 : L 21, 22. *R 12, 19. *H 10, 30.
40 : Apc 10, 5.
43 : *R 15, 10. *H 1, 6. Apc 6, 10; 18, 20; 19, 2.
49 : Act 7, 45.
33, 3. 4 : Act 20, 32. E 1, 18.
12 : 2 Th 2, 13.

Josue:

1, 4 : Apc 9, 14; 16, 12.
5 : Act 18, 10. *H 13, 5.
14, 7 : Apc 15, 3.
24, 32 : Act 7, 16.

Judicum:

5, 31 : Apc 1, 16.
13, 4. 5 : L 1, 15.

Samuelis I:

1, 11 : L 1, 48.
2, 1 : L 1, 46. 47.
5 : L 1, 53.
10 : L 1, 69.
26 : L 2, 52.
4, 8 : Apc 11, 6.
12, 22 : R 11, 1. 2.
13, 14 : Act 13, 22.
15, 22 : Mc 12, 33.

Samuelis II:

5, 2 : Mt 2, 6.

Samuelis II:

7, 8. 14 : *2 K 6, 18.
12 : *J 7, 42.
12 s. 16 : L 1, 32. 33.
14 : *H 1, 5. Apc 21, 7.
22, 3 : *H 2, 13.
9 : Apc 11, 5.
50 : *R 15, 9.

Regum I:

2, 10 : Act 13, 36.
6, 1 : Act 7, 47.
8, 1. 6 : Apc 11, 19.
10 : Apc 15, 8.
17, 1 : Apc 11, 6.
9 : L 4, 26.
18 : Mt 8, 29. Mc 1, 24. J 2, 4.
19, 10. 14. 18 : *R 11, 3. 4.
22, 17 : Mt 9, 36.

Regum II:

1, 10. 12 : L 9, 54. Apc 11, 5; 20, 9.
2, 11 : Mc 16, 19. Apc 11, 12.
4, 33 : Mt 6, 6.
9, 7 : Apc 6, 10; 19, 2.
22 : Apc 9, 21.

Paralipomenon I:

16, 35 : Act 26, 17.

Paralipomenon II:

20, 7 : Jc 2, 23.

Nehemiae:

9, 6 : Act 4, 24.

Esther:

5, 3; 7, 2 : Mc 6, 23.

Job:

1, 1. 8; 2, 3 : 1 Th 5, 22.
1, 21 : Jc 5, 11.
3, 21 : Apc 9, 6.
5, 11 : L 1, 52.
12. 13 : *1 K 3, 19.
12, 19 : L 1, 52.
13, 16 LXX : Ph 1, 19.
41, 3 : R 11, 35.
42, 2 : Mt 19, 26. Mc 10, 27.
11 ss. : Jc 5, 11.

Psalmi:

2, 1. 2 : *Act 4, 25. 26.
1. 5. 12 : Apc 11, 18.
2 : Ap 6, 15; 11, 15; 17, 18; 19, 19.
7 : Mt 3, 17. *Act 13, 33. *H 1, 5; 5, 5; 7, 28. 2 P 1, 17.
8. 9 : Apc 2, 26.
9 : Apc 12, 5; 19, 15.
4, 5 : E 4, 26.
5, 10 : *R 3, 13.
6, 9 : Mt 7, 23. L 13, 27.
7, 10 : Apc 2, 23.
8, 3 : *Mt 21, 16.
5. 7 LXX : *H 2, 6-9.
7 : 1 K 15, 27. E 1, 22.
9, 9 : Act 17, 31.
10, 7 : *R 3, 14.
14, 1-3 : *R 3, 10-12.
16, 8-11 : *Act 2, 25-28. 31.
10 : Act 13, 35.
17, 15 : Apc 22, 4.
18, 3 : L 1, 69.
50 : *R 15, 9.
19, 5 : *R 10, 18.
10 : Apc 16, 7; 19, 2.
22, 2 : Mt 27, 46. Mc 15, 34.
6 : R 5, 5.
8 : Mt 27, 39. Mc 15, 29. L 23, 35.
9 : Mt 27, 43.

22, 16 : *J 19, 28.
19 : Mt 27, 35. Mc 15, 24. L 23, 34. *J 19, 24.
22 : 2 T 4, 17.
23 : H 2, *12. 17.
24 : Apc 19, 5.
29 : Apc 11, 15.
23, 2 : Apc 7, 17.
24, 1 : 1 K 10, 26.
4 : Mt 5, 8.
25, 3. 20 : R 5, 5.
28, 4 : Apc 20, 12; 22, 12.
29, 3 : Act 7, 2.
30, 25 LXX : 1 K 16, 13.
31, 6 : L 23, 46.
32, 1. 2 : *R 4, 7. 8.
2 : Apc 14, 5.
33, 3 : Apc 5, 9; 14, 3.
34, 9 : 1 P 2, 3.
11 : L 1, 53.
13-17 : 1 P 3, 10-12.
15 : H 12, 14.
35, 19 : *J 15, 25.
36, 2 : *R 3, 18.
37, 11 : Mt 5, 5.
38, 12 : L 23, 49.
39, 13 : 1 P 2, 11.
40, 4 : Apc 14, 3.
7 : E 5, 4.
7-9 : H 10, *5-7. 8-10.
41, 10 : Mc 14, 18. *J 13, 18.
14 : L 1, 68.
42, 3 : Apc 22, 4.
6. 12 : Mt 26, 38. Mc 14, 34.
43, 5 : Mt 26, 38. Mc 14, 34.
44, 23 : *R 8, 36.
45, 7. 8 : *H 1, 8. 9.
46, 7 : Apc 11, 18.
47, 9 : Apc 4, 2. 9; 5, 1. 7. 13; 6, 16; 7, 10. 17; 19, 4; 21, 5.
48, 3 : Mt 5, 35.

Psalmi:

50, 14 : *Mt 5, 33.
14. 23 : H 13, 15.
51, 6 : *R 3, 4.
12 : Mt 5, 8.
53, 2-4 : *R 3, 10-12.
55, 23 : 1 P 5, 7.
62, 13 : Mt 16, 27. R 2, 6. 2 T 4, 14. Apc 2, 23; 20, 12; 22, 12.
65, 8 : L 21, 25.
67, 3 : Act 28, 28.
36 LXX : 2 Th 1, 10.
68, 19 : *E 4, 8-10.
69, 5 : *J 15, 25.
10 : *J 2, 17. *R 15, 3. H 11, 26.
22 : Mt 27, 34. 48. Mc 15, 36. L 23, 36. J 19, 29.
23. 24 : *R 11, 9. 10.
25 : Apc 16, 1.
29 : Apc 3, 5; 13, 8; 17, 8; 20, 12. 15; 21, 27.
72, 10. 15 : Mt 2, 11.
18 : L 1, 68.
73, 1 : Mt 5, 8.
74, 2 : Act 20, 28.
75, 9 : Apc 14, 10.
78, 2 : *Mt 13, 35.
24 : *J 6, 31. Apc 2, 17.
37 : Act 8, 21.
44 : Apc 16, 4.
79, 3 : Apc 16, 6.
5 : Apc 6, 10.
6 : 1 Th 4, 5.
82, 6 : J 10, 34.
86, 9 : Apc 3, 9; 15, 4.
88, 8 LXX : 2 Th 1, 10.
9 : L 23, 49.
89, 4. 5 : Act 2, 30.
11 : L 1, 51.
21 : Act 13, 22.
27. 28 : 1 P 1, 17. Apc 1, 5; 17, 18; 21, 7. 24.
38 : Apc 1, 5; 3, 14.

89, 51. 52 : H 11, 26.
53 : L 1, 68.
90, 4 : 2 P 3, 8.
91, 11. 12 : *Mt 4, 6. L 4, 10. 11.
13 : L 10, 19.
93, 1 : Apc 19, 6.
94, 2 : 1 Th 4, 6.
11 : *1 K 3, 20.
14 : R 11, 1. 2.
95, 7-11 : *H 3, 7-11. 15. *4, 3-11.
96, 1 : Apc 14, 3.
13 : Act 17, 31. Apc 19, 11.
97, 1 : Apc 19, 6.
7 : *H 1, 6.
98, 1 : Apc 14, 3.
3 : L 1, 54. Act 28, 28.
: Act 17, 31.
99, 1 : Apc 11, 18; 19, 6.
5 : Mt 5, 35.
102, 26-28 : *H 1, 10-12.
103, 8 : Jc 5, 11.
17 : L 1, 50.
104, 4 : *H 1, 7.
12 : Mt 13, 32. Mc 4, 32. L 13, 19.
35 : Apc 19, 1. 3. 6.
105, 8 : L 1, 72. 73.
21 : Act 7, 10.
38 : Apc 11, 10.
106, 10 : L 1, 71.
20 : R 1, 23.
37 : 1 K 10, 20.
45 : L 1, 72. 73.
48 : L 1, 68. Apc 19, 4.
107, 9 : L 1, 53.
20 : Act 10, 36; 13, 26.
26 : *R 10, 7.
109, 8 : *Act 1, 20.
25 : Mt 27, 39. Mc 15, 29.
110, 1 : *Mt 22, 44; 26, 64. *Mc 12, 36; 14, 62; 16, 19. *L 20, 42. 43; 22, 69. *Act 2, 34. 1 K 15, 25. E 1, 20. Kol 3, 1. H 1, 3. *13; 8, 1; 10, 12. 13; 12, 2.
110, 4 : H 5, *6. 10; 6, 20; 7, 3. 11. 15. 17. *21. 24. 28.
111, 2. 4 : Apc 15, 3.
4 : Jc 5, 11.
9 : L 1, 49. 68.
112, 9 : *2 K 9, 9.
114, 3. 7 : Apc 20, 11.
115, 4 : Apc 9, 20.
13 : Apc 11, 18; 19, 5.
116, 10 : *2 K 4, 13.
11 : R 3, 4.
117, 1 : *R 15, 11.
118, 5 : *H 13, 6.
18 : 2 K 6, 9.
22. 23 : *Mt 21, 42. *Mc 12, 10. 11. *L 20, 17. Act 4, 11. 1 P 2, 7.
24 : Apc 19, 7.
25. 26 : Mt 21, 9. 15. Mc 11, 9. 10. J 12, 13.
26 : Mt 23, 39. L 13, 35; 19, 38
32 LXX : 2 K 6, 11.
119, 137 : Apc 16, 5. 7; 19, 2.
121, 6 : Apc 7, 16.
125, 5 : G 6, 16.
126, 5. 6 : Mt 5, 4.
128, 6 : G 6, 16.
130, 8 : Tt 2, 14. Apc 1, 5.
132, 5 : Act 7, 46.
11 : Act 2, 30.
17 : L 1, 69.
134, 1 : Apc 19, 5.
135, 1 : Apc 19, 5.
14 : *H 10, 30.
15-17 : Apc 9, 20.
137, 8 : Apc 18, 6.
9 : L 19, 44.
138, 4 : Apc 21, 24.

Psalmi:

139,12 : Apc 22,5.
14 : Apc 15,3.
140,4 : *R 3,13.
141,2 : Apc 5,8; 8,3. 4.
143,2 : R 3,20. G 2,16.
144,9 : Apc 14,3.
145,17 : Apc 15,3; 16,5.
146,6 : Act 4,24.
147,7 LXX: Act 10,36.
149,1 : Apc 14,3.

Proverbia:

2,2 : E 6,4.
3.4 : Kol 2,3.
3,1-4 : L 2,52.
4 LXX: R 12,17. 2K 8,21.
7 : R 12,16.
11 : E 6,4.
11.12: H 12,*5. 6. 7. 8.
12 : Apc 3,19.
25 : 1P 3,6.
34 LXX: *Jc 4,6. 1P 5,5.
4,26 LXX: H 12,13.
8,22 : Apc 3,14.
10,12 : Jc 5,20. 1P 4,8.
11,31 LXX: 1P 4,18.
16,27 : Jc 5,3.
22,8 LXX: 2K 9,7.
23,31 LXX: E 5,17.
24,12 : Mt 16,27. R 2,6. 2T 4,14. Apc 2,23; 20,12; 22,12.
21 : 1P 2,17.
25,21.22: *R 12,20.
26,11 : *2P 2,22.

Isaias:

1,9 : *R 9,29.
9.10 : Apc 11,8.
2,8.20 : Apc 9,20.
10.19.21: 2Th 1,9. Apc 6,15.
11.17: 2Th 1,10.

Isaias:

5,1.2 : Mt 21,33. Mc 12,1. L 20,9.
9 : Jc 5,4.
6,1 : Apc 4,2. 9; 5,1. 7. 13; 6,16; 7,10. 17; 15,8 19,4; 20,11; 21,5.
2.3 : Apc 4,8.
9.10 : *Mt 13,14. 15. Mc 4,12. L 8,10. *J 12,40. *Act 28,26. 27.
7,14 : *Mt 1,23.
8,8[10] LXX: Mt 1,23. Apc 21,3.
12.13: 1P 3,14. 15.
14 : *R 9,32. *33. 1P 2,8.
17.18: *H 2,13.
21.22: Apc 16,10.
8,23; 9,1 : *Mt 4,15. 16.
9,1 : L 1,79.
6 : L 1,32. 33.
10,3 : 1P 2,12.
22.23: *R 9,27. 28.
11,1.10 : *R 15,12. Apc 5,5.
2 : 1P 4,14. Apc 5,6.
4 : E 6,17. 2Th 2,8.
4.5 : Apc 19,11. 15.
5 : E 6,14.
15.16: Apc 16,12.
13,5 : R 9,22.
10 : Mt 24,29. Mc 13,24. Apc 6,12.
21 : Apc 18,2.
14,12 : Apc 8,10.
13.15: Mt 11,23. L 10,15.
17,8 : Ap 9,20.
19,2 : Mt 24,7. Mc 13,8. L 21,10.
11.12: 1K 1,20.
21,9 : Apc 14,8; 18,2.
22,13 : 1K 15,32.
22 : Apc 3,7.
23,8 : Apc 18,23.
17 : Apc 17,2.

24,8 : Apc 18,22.
17 : L 21,35.
23 : Apc 21,23.
25,8 : *1 K 15,55. Apc 7,17; 21,4.
26,11 LXX: H 10,27.
13 : 2 T 2,19.
20 LXX: Mt 6,6. H 10,37.
27,9 : *R 11,27.
13 : Mt 24,31.
28,11.12: *1 K 14,21.
12 : Mt 11,29.
16 : *R 9,33; *10,11. 1 P 2,4.6.
29,11 : Apc 5,1.
13 LXX: *Mt 15,8.9. *Mc 7,6.7. Kol 2,22.
14 : *1 K 1,19.
16 : R 9,20.
18.19: Mt 11,5.
30,33 : Apc 19,20; 21,8.
33,18 : 1 K 1,20.
34,4 : Mt 24,29. Mc 13,25. L 21,26. Apc 6,13.14.
9.10 : Apc 14,11; 19,3.
11.14: Apc 18,2.
35,3 : H 12,12.
5.6 : Mt 11,5. L 7,22. Act 26,18.
10 : Apc 21,4.
40,2 : Apc 1,5.
3 : *Mt 3,3. *Mc 1,3. *J 1,23.
3-5 : L 3,4-6.
5 : L 2,30.
6.7 : Jc 1,10.11. 1 P 1,24.25.
8.9 : 1 P 1,25.
9 : *J 12,15.
10 : Apc 22,7.12.
13 : R 11,34. 1 K 2,16.
41,2.25 : Apc 16,12.
8 : Jc 2,23.
8. : L 1,54. H 2,16.
10 : Act 18,10.

42,1 : Mt 3,17. 2 P 1,17.
1-4 : *Mt 12,18-21.
5 : Act 17,24.25.
6 : L 2,32.
7.16 : Act 26,18.
10 : Apc 14,3.
43,4 : Apc 3,9.
5 : Act 18,10.
19 : Apc 21,5.
20.21: 1 P 2,9.
44,2 : Apc 1,17.
6 : Apc 1,17; 2,8; 22,13.
23 : Apc 12,12; 18,20.
25 : 1 K 1,20.
27 : Apc 16,12.
28 : Act 13,22.
45,3 : Kol 2,3.
9 : R 9,20.
14 : 1 K 14,25. Apc 3,9.
17 : *H 5,9.
21 : Act 15,18.
23 : *R 14,11.
46,13 : L 2,32.
47,8 : Apc 18,7.
9 : Apc 18,8.23.
48,6 : Apc 1,19.
12 : Apc 1,17.
20 : Apc 18,4.
49,1 : G 1,15.
2 : E 6,17.
4 : Ph 2,16.
6 : L 2,32. Act 13,47.
8 : *2 K 6,2.
10 : Apc 7,16.
12 : Mt 8,11. L 13,29.
13 : Apc 12,12.
18 : *R 14,11.
23 : Apc 3,9.
26 : Apc 16,6.
50,8 : R 8,33.
9 : H 1,11.
51,6 : H 1,11.
16 : E 6,17.

Isaias:

51,17 : Apc 14,10; 16,19.

52,1 : Apc 21,2. 10. 27.
3 : 1 P 1,18.
5 : *R 2,24. 2 P 2,2.
7 : Act 10,36. *R 10,15. E 6,15.
10 : L 2,30. 31.
11 : *2 K 6,17. Apc 18,4.
15 : *R 15,21.

53,1 : *J 12,38. *R 10,16.
4 : *Mt 8,17.
4. 5. 12 : 1 P 2,24.
6 : 1 P 2,25.
7 : Apc 5,6. 12; 13,8.
7. 8 : *Act 8,32. 33.
9 : 1 P 2,22. Apc 14,5.
12 : *L 22,37. R 4,25. H 9,28.

54,1 : *G 4,27.
11. 12 : Apc 21,19.
13 : *J 6,45.
16 : R 9,22.

55,1 : Apc 21,6; 22,17.
3 : *Act 13,34. H 13,20.
10 : 2 K 9,10.

56,7 : *Mt 21,13. *Mc 11,17. *L 19,46.

57,15 : Mt 5,3. L 6,20.
19 : Act 2,39. E 2,13. 17.

58,6 : *L 4,18. Act 8,23.
8 : Apc 21,11.

59,7. 8 : *R 3,15-17.
8 : L 1,79.
17 : E 6,14. 17. 1 Th 5,8.
19 : Mt 8,11. L 13,29.
20. 21 : *R 11,26. 27.

60,1.2.19 : Apc 21,11. 23.
3. 5 : Apc 21,24.
6 : Mt 2,11.
11 : Apc 21,25.
14 : Apc 3,9.
19 : Apc 22,5.

Isaias:

61,1 : Mt 5,3; 11,5. L 6,20; 7,22. Act 4,27; 10,38.
1. 2 : *L 4,18. 19.
2. 3 : Mt 5,4.
6 : Apc 1,6; 5,10; 20,6.
10 : Apc 21,2.

62,2 : Apc 2,17; 3,12.
11 : *Mt 21,5.

63,3 : Apc 14,20; 19,15.
10 : Act 7,51.
11 LXX : H 13,20.
18 : L 21,24.

64,3 : *1 K 2,9.

65,1. 2 : *R 10,20. 21.
15 : Apc 2,17; 3,12.
17 : 2 P 3,13. Apc 21,1. 4.
19 : Apc 21,4.
23 LXX : Ph 2,16.

66,1 : Mt 5,34.
1. 2 : *Act 7,49. 50.
4. 15 : 2 Th 1,8.
6 : Apc 16,1. 17.
7. 8 : Apc 12,3. 5.
22 : 2 P 3,13. Apc 21,1.
24 : Mc 9,48.

Jeremias:

1,5 : G 1,15.
7 : Act 26,17.
8 : Act 18,9.
10 : Apc 10,11.

2,13 : Apc 7,17.

3,16 : *1 K 2,9.
17 : Apc 22,2.

4,29 : Apc 6,15.

5,14 : Apc 11,5.
21 : Mc 8,18.

6,16 : Mt 11,29.

7,11 : *Mt 21,13. *Mc 11,17. *L 19,46.
18 : Act 7,42.
34 : Apc 18,23.

Jeremias

9, 22 : *1 K 1, 31.
22. 23 : 2 K 10, 17.
25 : Act 7, 51.
10, 25 : 1 Th 4, 5. 2 Th 1, 8. Apc 16, 1.
11, 15 : Apc 20, 9.
20 : 1 Th 2, 4. Apc 2, 23.
12, 3 : Jc 5, 5.
7 : Mt 23, 38. L 13, 35. Apc 20, 9.
14, 12 : Apc 6, 8.
14 : Mt 7, 22.
15, 2 : Apc 13, 10.
16, 9 : Apc 18, 23.
19-21 : Apc 15, 4.
17, 10 : Apc 2, 23; 20, 12; 22, 12.
18, 6 : R 9, 21.
19, 13 : Act 7, 42.
20, 15 : Apc 12, 5.
22, 5 : Mt 23, 38. L 13, 35.
25, 10 : Apc 18, 23.
15 : Apc 14, 10; 16, 19; 17, 2; 18, 3.
27, 15 : Mt 7, 22.
31, 15 : *Mt 2, 18.
16 : Apc 21, 4.
31 : Mt 26, 28. Mc 14, 24. L 22, 20.
31-34 : *H 8, 8-12.
33. 34 : *H 10, 16. 17.
49, 36 : Apc 7, 1.
50, 8 : Apc 18, 4.
25 : R 9, 22.
31. 34 : Apc 18, 8.
38 : Apc 16, 12.
39 : Apc 18, 2.
51, 6.9.45 : Apc 18, 4.
7. 8 : Apc 14, 8; 17, 4; 18, 2. 3. 10.
9 : Apc 18, 5.
13 : Apc 17, 1.
25 : Apc 8, 8.

Jeremias:

51, 45 : *2 K 6, 17.
48 : Apc 18, 20.
49 : Apc 18, 24.
63. 64 : Apc 18, 21.

Lamentationes:

2, 1 : Mt 5, 35.

Ezechiel:

1, 1 : Apc 19, 11.
5. 18 : Apc 4, 6.
10 : Apc 4, 7.
13 : Apc 4, 5.
18 : Apc 4, 8.
22. 26 : Apc 4, 6.
24 : Apc 1, 15; 14, 2; 19, 6.
26 : Apc 1, 13; 4, 2.
26-28 : Apc 4, 3.
2, 1. 3 : Act 14, 10; 26, 16.
8 : Apc 10, 9.
9. 10 : Apc 5, 1.
3, 1-3 : Apc 10, 9.
5, 12 : Apc 6, 8.
7, 2 : Apc 7, 1; 20, 8.
9, 2. 11 : Apc 1, 13.
4 : Apc 9, 4.
4. 6 : Apc 7, 3; 14, 1.
6 : 1 P 4, 17.
10, 1 : Apc 4, 2. 6.
2 : Apc 8, 5.
12 : Apc 4, 8.
14 : Apc 4, 7.
11, 19 : 2 K 3, 3.
12, 2 : Mc 8, 18.
14, 21 : Apc 6, 8.
17, 23 : Mt 13, 32. Mc 4, 32. L 13, 19.
20, 34 : *2 K 6, 17.
41 : E 5, 2. Ph 4, 18.
21, 31 : L 1, 52.
26, 11. 13 : Apc 18, 21. 22.
16 : Apc 18, 9.

Ezechiel:

26, 17 : Apc 18, 10.
19 : Apc 18, 19.
27, 13 : Apc 18, 13.
27-36 : Apc 18, 9-19.
28, 2 : 2 Th 2, 4.
31, 6 : Mt 13, 32. Mc 4, 32. L 13, 19.
8 LXX : Apc 2, 7.
32, 7. 8 Apc 6, 12.
34, 5 : Mt 9, 36. Mc 6, 34. 1 P 2, 25.
16 : L 19, 10.
23 : Apc 7, 17.
36, 26 : 2 K 3, 3.
27 : 1 Th 4, 8.
37, 5. 10 : Apc 11, 11.
9 : Apc 7, 1.
14 : 1 Th 4, 8.
26 : H 13, 20.
27 : *2 K 6, 16. Apc 21, 3.
38, 2.9.15 : Apc 20, 8.
19. 20 : Apc 11, 13.
22 : Apc 8, 7; 14, 10.
39, 4. 17-20 : Apc 19, 17. 18. 21.
40, 2 : Apc 21, 10.
3. 5 : Apc 21, 15.
43, 2 : Apc 1, 15; 14, 2; 19, 6.
16 : Apc 21, 16.
44, 4 : Apc 15, 8.
47, 1.7.12 : Apc 22, 1. 2.
48, 16. 17 : Apc 21, 16. 17.
31-35 : Apc 21, 12. 13.
35 : Apc 3, 12.

Daniel:

1, 12. 14 : Apc 2, 10.
2, 20 : Apc 11, 13; 16, 11.
28 : Mt 24, 6. Mc 13, 7. L 21, 9. Apc 22, 6.
28. 29. 45 : Apc 1, 1. 19; 4, 1.
35 : Apc 12, 8; 20, 11.
44 : Apc 11, 15.
47 : Apc 17, 14; 19, 16.

Daniel:

3, 4 : Apc 10, 11.
5. 6 : Apc 13, 15.
4, 9. 18 : Mt 13, 32. Mc 4, 32. L 13, 19.
27 : Apc 14, 8; 16, 19; 17, 5; 18, 2. 10. 21.
31 : Apc 4, 9.
5, 4. 23 : Apc 9, 20.
6, 21. 28 : 2 T 4, 17.
27 : Apc 4, 9.
7, 2 : Apc 7, 1.
3 : Apc 13, 1; 17, 8.
3.7.21 : Apc 11, 7.
4-6 : Apc 13, 2.
7 : Apc 12, 3; 13, 1; 17, 3.
8. 11 : Apc 13, 5.
9 : Apc 1, 14; 20, 4. 11.
10 : Apc 20, 12.
10 : Apc 5, 11.
13. 14 : Mt 24, 30; 26, 64. Mc 13, 26; 14, 62. L 21, 27; 22, 69. Apc 1, 7. 13; 14, 14.
14 : Apc 10, 11; 11, 15.
18. 27 : Apc 22, 7.
20. 24 : Apc 17, 12.
21 : Apc 13, 7.
22. 27 : Apc 20, 4.
25 : Apc 12, 14; 13, 5.
8, 10 : L 21, 24. Apc 8, 10; 12, 4.
26 : Apc 10, 4; 22, 10.
9, 6. 10 : Apc 11, 18.
27 : *Mt 24, 15. Mc 13, 14.
10, 5. 6 : Apc 1, 13. 14; 2, 18; 19, 6. 12.
12 : L 1, 13.
13. 21 : Jd 9. Apc 12, 7.
16 : Apc 14, 14.
11, 31 : Mt 24, 15.
36 : 2 Th 2, 4. Apc 13, 5.
41 : Mt 24, 10.
12, 1 : Mt 24, 21. Mc 13, 19. Jd 9. Apc 7, 14; 12, 7 16, 18.
2 : Mt 25, 46.
3 : Mt 13, 43.

Daniel

12,4 : Apc 22,10.
4.9 : Apc 10,4.
7 : Apc 4,9; 10,5; 12,14.
11 : *Mt 24,15. Mc 13,14.
12 : Jc 1,12; 5,11.

Osee:

1,6.9 : 1 P 2,10.
2,1 : *R 9,26.
3.25 : 1 P 2,10.
25 : *R 9,25.
6,5 : E 6,17.
6 : *Mt 9,13; *12,7.
9,7 : L 21,22.
10,8 : L 23,30. Apc 6,16.
12 : 2 K 9,10.
11,1 : *Mt 2,15.
12,9 : Apc 3,17.
13,14 : *1 K 15,55. Apc 6,8.
14,3 : H 13,15.
10 : Act 13,10.

Joel:

1,6 : Apc 9,8.
2,2.10 : Apc 9,2.
4.5 : Apc 9,7.9.
11 : Apc 6,17.
3,1-5 : *Act 2,17-21.
3.4 : Apc 6,12.17; 8,7.
5 : Act 2,39. *R 10,13.
4,13 : Mc 4,29. Apc 14,15.18. 20; 19,15.
18 : Apc 22,1.

Amos:

3,7 : Apc 10,7; 11,18.
13 LXX: Apc 1,8.
5,25-27: *Act 7,42. 43.
9,1 : Apc 8,3.
11.12: *Act 15, 17.

Abdias:

21 : Apc 11,15.

Jonas:

2,1 : Mt 12,40.

Michaeas:

4,7 : L 1,32.33.
10 : Apc 12,3.
5,1 : *J 7,42.
1.3 : *Mt 2,6.
7,6 : Mt 10,21.35.36. Mc 13, 12. L 12,53.
20 : L 1,55.

Nahum:

2,1 : Act 10,36.

Habacuc:

1,5 : *Act 13,41.
6 LXX: Apc 20,9.
2,3 : H 10,37.
4 : *R 1,17. G 3,11. H 10, 38.39.
3,18 : L 1,47.

Sophonias:

1,3 : Mt 13,41.
14 : Apc 6,17.
3,8 : Apc 16,1.
13 : Apc 14,5.

Aggaeus:

2,6 : *H 12,26.27.

Zacharias:

1,6 : Apc 10,7; 11,18.
2,6 [2] : Apc 21,15.
10 [6]: Mt 24,31. Mc 13, 7.
14[10]: Apc 21,3.
3, 1.2 : Apc 12,9; 20,2.
2 : Jd 9.
2 ss. : Jd 23.

Zacharias.

4, 3. 11-14	Apc 11, 4.
10	Apc 5, 6.
6, 1-3	Apc 6, 2.
5	Apc 7, 1.
11 ss.	H 10, 21.
8, 6 LXX	Mt 19, 26. Mc 10, 27.
8	Apc 21, 7.
16	E 4, 25.
17	1 K 13, 5.
9, 9	*Mt 21, 5. *J 12, 15.
11	Mt 26, 28. Mc 14, 24. L 22, 20. 1 K 11, 25. H 13, 20.
11, 12	Mt 26, 15.
12. 13	*Mt 27, 9.
12, 3 LXX	L 21, 24. Apc 11, 2.
9	Apc 20, 9.

Zacharias:

12, 10	J 19, 37.
10 ss.	Mt 24, 30. Apc 1, 7.
13, 7	Mt 26, 31. Mc 14, 27.
14, 5	Mt 25, 31.
7	Apc 21, 25.
8	Apc 21, 6; 22, 1. 17.

Malachias:

1, 2. 3	*R 9, 13.
7. 12	1 K 10, 21.
11	2 Th 1, 12. Apc 15, 4.
3, 1	*Mt 11, 10. *Mc 1, 2. *L 1, 17. 76; 7, 27.
2	Apc 6, 17.
23	Mt 17, 11. Mc 9, 12.
24	L 1, 17.

PALÄSTINA
z.Zt.d.Neuen Testaments.

Die Reisen
des
Apostels Paulus
Erste Missionsreise
Zweite
Dritte
Reise nach Rom
0 100 200 300 400 km
MITTELLÄNDISCHES MEER
Adriatisches Meer
Schwarzes Meer
ITALIEN
Rom
Tretabernä
Appifor.
Puteoli
Region
Sicilien
Syrakus
Malta
Macedonien
Thracien
Nikopolis
Philippi
Neapolis
Amphipolis
Thessalonich
Beröa
Apollonia
Samothracien
Byzantium
Chalcedon
Bithynien
Pontus
Galatien
Kappadocien
Mysien
Troas
Assos
Adramyttium
Pergamum
Phrygien
Mitylene
Thyatira
Sardes
Antiochien
Philadelphia
Chios
Smyrna
Lydien
Laodicea
Kolossä
Ephesus
Samos
Milet
Pisidien
Neapolis
Lykaonien
Ikonien
Lystra
Derbe
Pamphylien
Attalien
Perge
Cilicien
Tarsus
Achaja
Korinth
Kenchreä
Athen
Kos
Knidus
Rhodus
Patara
Lycien
Myra
Seleucia
Antiochien
Kreta
Phönix
Lasaa
Klauda
Kap Salmone
Cypern
Salamis
Paphos
Syrien
Sidon
Damaskus
Tyrus
Ptolemais
Cäsarea
Jerusalem
Arabien
Petra
Kyrene
Große Syrte
Libyen
Alexandrien
Ägypten
Heliopolis
Memphis
15°
20°
25°
30°
35°
40°

BS
1965
1963
.N47

Novum Testamentum Graece.

DATE DUE

MAY 9 1989

Concordia College Library
Bronxville, NY 10708

SCHEELE MEMORIAL LIBRARY
3 6655 00061754 8
BS1965 1963 N47
Novuum Testamentum graece / cu